

CARMINA HOMERICA

IMMANUEL BEKKER

EMENDABAT ET ANNOTABAT.

VOLUMEN ALTERUM.

ODYSSEA.

BONNAE

APUD ADOLPHUM MARCUM

A. 1858.

CARMINA HOMERICA

IMMANUEL BEKKER

EMENDABAT ET ANNOTABAT.

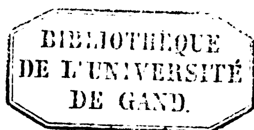
VOLUMEN ALTERUM.

ODYSSEA.

BONNAE.

APUD ADOLPHUM MARCUM

A. 1858.

ΟΔΥΣΣΕΙΑ

ΕΠΙΓΡΑΦΑΙ ΚΑΙ ΥΘΘΕΣΕΙΣ.

Α. θεῶν ἀγορά. Ἀθηνᾶς παραίνεσις πρὸς Τηλέμαχον. 1

θεῶν ἀγορὰ γίνεται περὶ τοῦ τὸν Ὀδυσσέα εἰς Ἰθάκην πεμφθῆναι ἀπὸ τῆς Καλυψοῦς νήσου· μεθ' ἣν ἡ Ἀθηνᾶ εἰς Ἰθάκην παραγίνεται πρὸς Τηλέμαχον ὁμοιωθεῖσα Μέντῃ βασιλεῖ Ταφίων. γενομένης δ' ὁμιλίας παραινέσασα ἡ Ἀθηνᾶ Τηλεμάχῳ παραγενέσθαι διὰ τὴν τοῦ πατρὸς ζήτησιν εἰς Πύλον μὲν πρὸς Νέστορα εἰς Σπάρτην δὲ πρὸς Μενέλαον, ἀπαίρει ἔμφασιν δοῦσα ὡς θεὸς εἴη. καὶ τῶν μνηστήρων γίνεται εὐωχία.

Β. Ἰθακησίων ἀγορά. Τηλεμάχου ἀποδημία. 2

συναγαγὼν ἐκκλησίαν Τηλέμαχος παραγγέλλει τοῖς μνηστῆρσιν ἐξιέναι τῆς οἰκίας τοῦ Ὀδυσσέως. λαβὼν δὲ παρὰ μὲν Εὐρυκλείας τὰ πρὸς τὴν ἀποδημίαν ἐπιτήδεια παρὰ δὲ Ἀθηνᾶς ἑταίρους τε καὶ ναῦν, εἰς πλοῦν ἀνάγεται ἡλίου δύναντος.

Γ. τὰ ἐν Πύλῳ. 3

Τηλέμαχον ἐλθόντα σὺν Ἀθηνᾷ ξενίζει Νέστωρ, καὶ διηγεῖται αὐτῷ τὰ συμβεβηκότα τοῖς Ἕλλησι κατὰ τὸν ἀπόπλουν ἐκ Τροίας. πυθόμενος δὲ τὰ περὶ τοὺς μνηστῆρας καὶ γνωρίσας τὴν Ἀθηνᾶν ἀπιοῦσαν θυσίαν αὐτῇ ἐπιτελεῖ. λαβὼν δὲ ὁ Τηλέμαχος ἅρμα σὺν Πεισιστράτῳ Νέστορος υἱεῖ εἰς Σπάρτην ἀπαίρει. νυκτὸς δὲ ἐπιγενομένης ξενίζονται παρὰ Διοκλεῖ ἐν Φηραῖς.

Δ. τὰ ἐν Λακεδαίμονι. 4

παρὰ Μενελάῳ ξενισθεὶς σὺν Πεισιστράτῳ Τηλέμαχος ἀπαγγέλλει τὰ κατὰ τὴν Ἰθάκην ὑπὸ τῶν μνηστήρων πραττόμενα. ἔπειτα ἐξηγεῖται αὐτῷ ὁ Μενέλαος περὶ τοῦ νόστου τῶν Ἑλλήνων καὶ τῆς Πρωτέως μαντείας, δι' ἧς ἔγνω τὸν Ἀγαμέμνονος θάνατον, καὶ ὡς Ὀδυσσεὺς παρὰ Καλυψοῖ εἴη. βουλὴ δὲ γίνεται τῶν μνηστήρων περὶ τοῦ τὸν Τηλέμαχον ἀνελεῖν. παραμυθεῖται δὲ Ἀθηνᾶ δι' ὀνείρου τὴν Πηνελόπην ἐπὶ τῇ τοῦ παιδὸς ἀποδημίᾳ δυσχεραίνουσαν, δι' εἰδώλου, ὁμοιωθεῖσα Ἰφθίμῃ τῇ τῆς Πηνελόπης ἀδελφῇ.

Ε. Καλυψοῦς ἄντρον. Ὀδυσσέως σχεδία. 5

ἐκκλησίαν τῶν θεῶν δευτέραν ποιησάμενος ὁ Ζεὺς Ἑρμῆν πέμπει πρὸς Καλυψὼ κελεύων ἀποπέμπειν τὸν Ὀδυσσέα. ἣ δὲ τὸ κελευσθὲν ποιεῖ. τῇ δὲ ὀκτωκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ ἰδὼν αὐτὸν ὁ Ποσειδῶν καὶ χαλεπήνας λύει τὴν σχεδίαν. Ἰνὼ δὲ αὐτῷ δίδωσι κρήδεμνον, ἐντειλαμένη ἐπιβάντι τῆς γῆς ἀπορρῖψαι αὐτό. καὶ πολλὰ παθὼν εἰς τὴν τῶν Φαιάκων χώραν ἔρχεται διασωθείς.

Ζ. Ὀδυσσέως ἄφιξις εἰς Φαίακας. 6

Ναυσικάα ἡ Ἀλκίνου θυγάτηρ ὑπὸ ὀνείρου προτραπεῖσα ἐπὶ τὸν ποταμὸν κάτεισι πλυνοῦσα τὴν ἐσθῆτα. μετὰ δὲ τὸ πλῦναι παιδιά τις ὁποία εἰκὸς διὰ σφαίρας ταῖς κόραις γίνεται. Ὀδυσσεὺς δὲ θορύβου γενομένου διυπνίσθη, καὶ ἐσθῆτος τυχὼν μέχρι τοῦ τῆς Ἀθηνᾶς ἱεροῦ, ὃ πρὸ τῆς πόλεως ἦν, συνώδευε τῇ κόρῃ.

Η. Ὀδυσσέως εἴσοδος πρὸς Ἀλκίνουν. 7

Ἀθηνᾶ εἰς τὴν πόλιν παραγενομένῳ Ὀδυσσεῖ ὑπαντᾷ καὶ ἀξιώσαντι δείκνυσι τὸν Ἀλκίνου οἶκον, εἰς ὃν εἰσελθὼν Ὀδυσσεὺς προσπίπτει τοῖς τῆς Ἀρήτης γόνασι, καὶ δεῖται αὐτῆς πέμψαι αὐτὸν εἰς τὴν πατρίδα. ἀναστήσας δὲ αὐτὸν ὁ Ἀλκίνους παρακαθίζει αὐτῷ καὶ δεῖπνον παρέχει. ἡ δὲ Ἀρήτη θεασαμένη τὴν ἐσθῆτα πυνθάνεται πόθεν ἔσχεν. ὃ δὲ διηγεῖται αὐτοῖς τὸν ἀπὸ Καλυψοῦς πλοῦν καὶ τὸ γενόμενον ναυάγιον καὶ τὴν πρὸς αὐτοὺς ἄφιξιν καὶ ὅτι δεηθεὶς Ναυσικάας ἔλαβε τὴν ἐσθῆτα.

Θ. Ὀδυσσέως σύστασις πρὸς Φαίακας. 8

ἐκκλησία γίνεται τῶν Φαιάκων περὶ τοῦ ξένου, καὶ ναῦς καθέλκεται πρὸς ἐκπομπὴν τοῦ Ὀδυσσέως, καὶ ἑστιῶνται παρὰ τῷ Ἀλκίνῳ τῶν Φαιάκων οἱ ἄριστοι. καὶ μετὰ ταῦτα δίσκῳ ἀγωνίζονται Φαίακες καὶ Ὀδυσσεύς. καὶ ὁ Δημόδοκος ᾄδει πρῶτον μὲν τὰ περὶ τὴν μοιχείαν Ἄρεως καὶ Ἀφροδίτης, ἔπειτα δὲ τὰ περὶ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ δουρείου ἵππου. καὶ τοῦ Ὀδυσσέως κλαίοντος ὁ Ἀλκίνους πυνθάνεται διὰ τί κλαίει καὶ τίς καὶ πόθεν εἴη.

Ι—Μ. Ἀλκίνου ἀπόλογος. 9-12

Ι. Κυκλώπεια. 9

ἀρχὴ τῶν Ὀδυσσέως διηγημάτων, ἐν οἷς φησὶ πεπολεμηκέναι τοῖς Κίκοσι καὶ πρὸς τοὺς Λωτοφάγους παραγενέσθαι, καὶ ὅτι ἐτύφλωσε τὸν Κύκλωπα Πολύφημον, καὶ ὡς ἐκεῖνος κατέφαγεν αὐτοῦ ἓξ ἑταίρους ἀπὸ δώδεκα συνελθόντων.

Κ. τὰ περὶ Αἰόλου καὶ Λαιστρυγόνων καὶ Κίρκης. 10

τὰ περὶ τὸν Αἴολον ἀπαγγέλλει τὸν τῶν ἀνέμων φύλακα, ὡς ἔδωκεν Ὀδυσσεῖ ἐν ἀσκῷ ἀνέμους· λύσαντες δὲ οἱ ἑταῖροι κοιμωμένου Ὀδυσσέως ὑπονοστοῦσι πρὸς Αἴολον. καὶ ὡς εἰς Λαιστρυγονίαν ἀφίκοντο, ἔνθα ἕνδεκα ναῦς ἀπώλεσεν. καὶ ὅσα ἔπαθε παρὰ Κίρκῃ μεταμορφωσάσῃ αὐτοῦ τοὺς ἑταίρους εἰς σῦς καὶ πάλιν ἄνδρας ποιησάσῃ. καὶ ὅπως αὐτὸς ταύτην διέφυγε παρ'

Ἑρμοῦ φάρμακον λαβὼν τὸ μῶλυ, καὶ παρ' αὐτῇ τὸν ἐνιαυτὸν ἔμεινεν.

Λ. νέκυια. 11

ἀπαγγέλλει πῶς κατὰ Κίρκης ἐντολὰς εἰς Ἅιδου κατῆλθεν, καὶ ὡς ἤκουσε Τειρεσίου τοῦ μάντεως περὶ τῆς ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἄλλων ἑταίρων σωτηρίας, καὶ ὡς τοὺς ἥρωας καὶ τὰς ἡρωίδας εἶδεν ἐν Ἅιδου καὶ τὴν μητέρα καὶ τῶν εἰς Ἴλιον στρατευσάντων ἐνίους καὶ τῶν ἐν Ἅιδου κολαζομένων τινάς.

Μ. Σειρῆνες, Σκύλλα, Χάρυβδις, βόες ἡλίου. 12

διηγεῖται τὴν ἐξ Ἅιδου γενομένην αὐτῷ ἐπάνοδον πρὸς Κίρκην, καὶ ὡς τὰς Σειρῆνας παρέπλευσε καὶ τὰς πλαγκτὰς πέτρας Σκύλλαν τε καὶ Χάρυβδιν, καὶ τὴν τῆς αὐτοῦ νεὼς καὶ τῶν ἑταίρων ἀπώλειαν ἀνελόντων τινὰς τῶν ἡλίου βοῶν, καὶ ὡς μόνος ἐπὶ ξύλου πρὸς Καλυψὼ διεσώθη.

Ν. Ὀδυσσέως ἀπόπλους παρὰ Φαιάκων καὶ ἄφιξις εἰς Ἰθάκην. 13

κοιμώμενον Ὀδυσσέα μετὰ τῶν δώρων ἐκτιθέασιν οἱ Φαίακες εἰς τὴν γῆν τῶν Ἰθακησίων· καὶ τὴν μὲν ναῦν αὐτῶν ὑποστρέφουσαν λίθον ποιεῖ Ποσειδῶν, Ἀθηνᾶ δὲ ἐπὶ τῷ αἰγιαλῷ ὄντι Ὀδυσσεῖ συμβουλεύει περὶ τῆς μνηστηροφονίας, καὶ τὰ χρήματα ἔν τινι σπηλαίῳ ἀποκρύπτει, καὶ εἰς γέροντα μεταμορφοῖ τὸν Ὀδυσσέα.

Ξ. Ὀδυσσέως πρὸς Εὔμαιον ὁμιλία. 14

ξενισμὸς Ὀδυσσέως γίνεται ἐν τῷ ἀγρῷ παρὰ Εὐμαίῳ τῷ συβώτῃ αὐτοῦ. διηγεῖται δὲ αὐτῷ Ὀδυσσεὺς πολλὰ ἃ πέπονθεν, ἀγγέλλων καὶ τὴν Ὀδυσσέως ἐπάνοδον.

Ο. Τηλεμάχου πρὸς Εὔμαιον ἄφιξις. 15

Τηλέμαχον Ἀθηνᾶ ὄναρ ἐπιστᾶσα εἰς Ἰθάκην ἐπανελθεῖν προτρέπεται· ὃς δῶρα παρὰ Μενελάου λαβὼν πέμπεται. καὶ ἐμβαίνειν μέλλων εἰς τὴν ναῦν Θεοκλύμενόν τινα Ἀργεῖον μάντιν ἀναλαμβάνει ἐπὶ φόνῳ φεύγοντα. καὶ Εὔμαιος Ὀδυσσεῖ διηγεῖται ὡς Φοίνικες αὐτὸν ληισάμενοι ἐκ Συρίας νήσου ἀπέδοντο Λαέρτῃ. καὶ ἡ Τηλεμάχου ναῦς κατάγεται εἰς Ἰθάκην, καὶ ταύτην εἰς ἄστυ ἀποπέμψας αὐτὸς πρὸς Εὔμαιον ἔρχεται.

Π. ἀναγνωρισμὸς Ὀδυσσέως ὑπὸ Τηλεμάχου. 16

Τηλέμαχος πρὸς Εὔμαιον ἀφικόμενος τὸν μὲν ἀποπέμπει ἀγγέλλοντα τῇ μητρὶ Πηνελόπῃ, αὐτὸς δὲ γνωρίσας τὸν πατέρα Ἀθηνᾶς προαιρέσει σὺν ἐκείνῳ τὴν κατὰ τῶν μνηστήρων ἐπιβουλὴν σκέπτεται. καὶ νῆες κατάγονται εἰς Ἰθάκην ἥ τε τοῦ Τηλεμάχου καὶ τῶν ἐπιβουλευσάντων. καὶ τοὺς μνηστῆρας πάλιν ἐπιχειρεῖν τῷ Τηλεμάχῳ διανοουμένους ἐκώλυσεν Ἀμφίνομος. καὶ Εὔμαιος ἀπαγγείλας τῇ Πηνελόπῃ τὰ περὶ Τηλεμάχου εἰς τὸν ἀγρὸν ἐπανέρχεται.

Ἄνδρα μοι ἔννεπε, μοῦσα, πολύτροπον, ὃς μάλα πολλά
πλαγχθη ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἔπερσεν,
πολλῶν δ᾽ ἀνθρώπων ϝίδε ϝάστεα καὶ νόον ἔγνω,
πολλὰ δ᾽ ὅ γ᾽ ἐν πόντῳ πάθεν ἄλγεα ϝὸν κατὰ θυμόν,
ἀρνύμενος ϝήν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἑταίρων.
ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὧς ἑτάρους ἐρρύσατο, ϝιέμενός περ·
αὐτοὶ γὰρ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο,
νήπιοι, οἳ κατὰ βοῦς Ὑπερίονος Ἠελίοιο
ἤσθιον· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ.
τῶν ἁμόθεν γε, θεὰ θύγατερ Διός, εἰπὲ καὶ ἡμῖν.
ἔνθ᾽ ἄλλοι μὲν πάντες, ὅσοι φύγον αἰπὺν ὄλεθρον,
ϝοίκοι ἔσαν πόλεμόν τε πεφευγότες ἠδὲ θάλασσαν·
τὸν δ᾽ οἶον νόστου κεχρημένον ἠδὲ γυναικός
νύμφη πότνι᾽ ἔρυκε, Καλυψὼ δῖα θεάων,
ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εἶναι.
ἀλλ᾽ ὅτε δὴ ϝέτος ἦλθε περιπλομένων ἐνιαυτῶν
τῷ ϝοι ἐπεκλώσαντο θεοὶ ϝοικόνδε νέεσθαι
εἰς Ἰθάκην, οὐδ᾽ ἔνθα πεφυγμένος ἦεν ἀέθλων
καὶ μετὰ ϝοῖσι φίλοισι. θεοὶ δ᾽ ἐλέαιρον ἅπαντες
νόσφι Ποσειδάωνος· ὁ δ᾽ ἀσπερχὲς μενέαινεν
ἀντιθέῳ Ὀδυσῆι πάρος ϝὴν γαῖαν ἱκέσθαι.
ἀλλ᾽ ὁ μὲν Αἰθίοπας μετεκίαθε τηλόθ᾽ ἐόντας,
Αἰθίοπας τοὶ διχθὰ δεδαίαται, ἔσχατοι ἀνδρῶν,
οἳ μὲν δυσομένου Ὑπερίονος οἳ δ᾽ ἀνιόντος,
ἀντιόων ταύρων τε καὶ ἀρνειῶν ἑκατόμβης.
ἔνθ᾽ ὅ γ᾽ ἐτέρπετο δαιτὶ παρήμενος· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Ζηνὸς ἐνὶ μεγάροισιν Ὀλυμπίου ἁθρόοι ἦσαν.
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Αἰγίσθοιο,
τόν ῥ᾽ Ἀγαμεμνονίδης τηλεκλυτὸς ἔκταν᾽ Ὀρέστης.

τοῦ ὅ γ' ἐπιμνησθεὶς ϝέπε' ἀθανάτοισι μετηύδα.
"ὢ πόποι, οἷον δή νυ θεοὺς βροτοὶ αἰτιόωνται·
ἐξ ἡμέων γάρ φασι κάκ' ἔμμεναι, οἳ δὲ καὶ αὐτοί
σφῇσιν ἀτασθαλίῃσιν ὑπὲρ μόρον ἄλγε' ἔχουσιν,
ὡς καὶ νῦν Αἴγισθος ὑπὲρ μόρον Ἀτρεΐδαο
γῆμ' ἄλοχον μνηστήν, τὸν δὲ κτάνε νοστήσαντα,
ϝειδὼς αἰπὺν ὄλεθρον, ἐπεὶ πρό ϝοι εἴπομεν ἡμεῖς,
Ἑρμείαν πέμψαντες ἐύσκοπον ἀργεϊφόντην,
μήτ' αὐτὸν κτείνειν μήτε μνάασθαι ἄκοιτιν·
ἐκ γὰρ Ὀρέσταο τίσις ἔσσεται Ἀτρεΐδαο,
ὁππότ' ἂν ἡβήσῃ καὶ ἑϝῆς ἱμείρεται αἴης.
ὣς ἔφαθ' Ἑρμείας, ἀλλ' οὐ φρένας Αἰγίσθοιο
πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέων· νῦν δ' ἁθρόα πάντ' ἀπέτισεν."
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
"ὢ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
καὶ λίην κεῖνός γε ϝεϝοικότι κεῖται ὀλέθρῳ,
ὡς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι.
ἀλλά μοι ἀμφ' Ὀδυσῆι δαΐφρονι δαίεται ἦτορ,
δυσμόρῳ, ὃς δὴ δηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχει
νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ, ὅθι τ' ὀμφαλός ἐστι θαλάσσης,
νῆσος δενδρήεσσα, θεὰ δ' ἐν δώματα ναίει,
Ἄτλαντος θυγάτηρ ὀλοόφρονος, ὅς τε θαλάσσης
πάσης βένθεα ϝοῖδεν, ἔχει δέ τε κίονας αὐτός
μακράς, αἳ γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσιν.
τοῦ θυγάτηρ δύστηνον ὀδυρόμενον κατερύκει,
αἰεὶ δὲ μαλακοῖσι καὶ αἱμυλίοισι λόγοισιν
θέλγει, ὅπως Ἰθάκης ἐπιλήσεται· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς,
ϝιέμενος καὶ καπνὸν ἀποθρώσκοντα νοῆσαι
ϝῆς γαίης, θανέειν ἱμείρεται. οὐδέ νυ σοί περ
ἐντρέπεται φίλον ἦτορ, Ὀλύμπιε. οὔ νύ τ' Ὀδυσσεύς
Ἀργείων παρὰ νηυσὶ χαρίζετο ἱερὰ ῥέζων
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ; τί νύ ϝοι τόσον ὠδύσαο Ζεῦ;"
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς
"τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ϝέπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων.
πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην,
ὃς περὶ μὲν νόον ἐστὶ βροτῶν, περὶ δ' ἱρὰ θεοῖσιν
ἀθανάτοισιν ἔδωκε, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
ἀλλὰ Ποσειδάων γαιήοχος ἀσκελὲς αἰεί
Κύκλωπος κεχόλωται, ὃν ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν,
ἀντίθεον Πολύφημον, ὅου κράτος ἔσκε μέγιστον

πᾶσιν Κυκλώπεσσι· Θόωσα δέ μιν τέκε νύμφη,
Φόρκυνος θυγάτηρ ἁλὸς ἀτρυγέτοιο μέδοντος,
ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι Ποσειδάωνι μιγεῖσα.
ἐκ τοῦ δὴ Ὀδυσῆα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
οὔ τι κατακτείνει, πλάζει δ' ἀπὸ πατρίδος αἴης.
ἀλλ' ἄγεθ' ἡμεῖς οἵδε περιφραζώμεθα πάντες
νόστον, ὅπως ἔλθησι. Ποσειδάων δὲ μεθήσει
ϝὸν χόλον· οὐ μὴν γάρ τι δυνήσεται ἀντία πάντων
ἀθανάτων ἀϝέκητι θεῶν ἐριδαινέμεν οἶος."
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
"ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
εἰ μὲν δὴ νῦν τοῦτο φίλον μακάρεσσι θεοῖσιν,
νοστῆσαι Ὀδυσῆα δαΐφρονα ϝόνδε δόμονδε,
Ἑρμείαν μὲν ἔπειτα διάκτορον ἀργεϊφόντην
νῆσον ἐς Ὠγυγίην ὀτρύνομεν, ὄφρα τάχιστα
νύμφῃ ἐυπλοκάμῳ ϝείπῃ νημερτέα βουλήν,
νόστον Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὥς κε νέηται.
αὐτὰρ ἐγὼν Ἰθάκην ἐσελεύσομαι, ὄφρα ϝοι υἱόν
μᾶλλον ἐποτρύνω, καί ϝοι μένος ἐν φρεσὶ θείω,
εἰς ἀγορὴν καλέσαντα κάρη κομόωντας Ἀχαιούς
πᾶσι μνηστήρεσσιν ἀπειπέμεν, οἵ τέ ϝοι αἰεί
μῆλ' ἀδινὰ σφάζουσι καὶ εἰλίποδας ϝέλικας βοῦς.
πέμψω δ' ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἠμαθόεντα
νόστον πευσόμενον πατρὸς φίλου, ἤν που ἀκούσῃ,
ἠδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσιν."
ὣς ϝειποῦσ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα,
στῆ δ' Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ ἐπὶ προθύροις Ὀδυσῆος,
οὐδοῦ ἐπ' αὐλείου, παλάμῃ δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος,
ϝειδομένη ξείνῳ, Ταφίων ἡγήτορι Μέντῃ.
εὗρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγήνορας. οἱ μὲν ἔπειτα
πεσσοῖσιν προπάροιθε θυράων θυμὸν ἔτερπον,
ἥμενοι ἐν ῥινοῖσι βοῶν, οὓς ἔκτανον αὐτοί·
κήρυκες δ' αὐτοῖσι καὶ ὀτρηροὶ θεράποντες
οἱ μὲν ϝοῖνον ἔμισγον ἐνὶ κρητῆρσι καὶ ὕδωρ,

---

97 *ἀμβρόσια χρύσεια, τά μιν φέρον ἠμὲν ἐφ' ὑγρήν*
ἠδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν ἅμα πνοιῇς ἀνέμοιο,
εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξέι χαλκῷ,
βριθὺ μέγα στιβαρόν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν
ἡρώων τοῖσίν τε κοτέσσεται ὀμβριμοπάτρη.

οἱ δ' αὖτε σπόγγοισι πολυτρήτοισι τραπέζας
νίζον καὶ πρότιθεν, τοὶ δὲ κρέα πολλὰ δατεῦντο.
  τὴν δὲ πολὺ πρῶτος ϝίδε Τηλέμαχος θεοϝειδής·
ἧστο γὰρ ἐν μνηστῆρσι φίλον τετιημένος ἦτορ,
ὀσσόμενος πατέρ' ἐσθλὸν ἐνὶ φρεσίν, εἴ ποθεν ἐλθὼν
μνηστήρων τῶν μὲν σκέδασιν κατὰ δώματα θείη,
τιμὴν δ' αὐτὸς ἔχοι καὶ κτήμασι ϝοῖσι ϝανάσσοι.
τὰ φρονέων, μνηστῆρσι μεθήμενος, ἔσϝιδ' Ἀθήνην,
βῆ δ' ἰθὺς προθύροιο, νεμεσσήθη δ' ἐνὶ θυμῷ
ξεῖνον δηθὰ θύρῃσιν ἐφεστάμεν· ἐγγύθι δὲ στάς
χεῖρ' ἕλε δεξιτερήν, καὶ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος,
καί μιν φωνήσας ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"χαῖρε, ξεῖνε. παρ' ἄμμι φιλήσεαι, αὐτὰρ ἔπειτα
δείπνου πασσάμενος μυθήσεαι ὅττεό σε χρή."
  ὣς ϝειπὼν ἡγεῖθ', ἡ δ' ἕσπετο Παλλὰς Ἀθήνη.
οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἔντοσθεν ἔσαν δόμου ὑψηλοῖο,
ἔγχος μέν ῥ' ἔστησε φέρων πρὸς κίονα μακρήν
δουροδόκης ἔντοσθεν ἐυξόου, ἔνθα περ ἄλλα
ἔγχε' Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἵστατο πολλά,
αὐτὴν δ' ἐς θρόνον εἷσεν ἄγων, ὑπὸ λῖτα πετάσσας,
καλὸν δαιδάλεον· ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν.
πὰρ δ' αὐτὸς κλισμὸν θέτο ποικίλον, ἔκτοθεν ἄλλων
μνηστήρων, μὴ ξεῖνος ἀνιηθεὶς ὀρυμαγδῷ
δείπνῳ ϝαδήσειεν, ὑπερφιάλοισι μετελθών,
ἠδ' ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιχομένοιο ἔροιτο.
χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
καλῇ χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων·
κῆρυξ δ' αὐτοῖσιν θάμ' ἐπῴχετο ϝοινοχοεύων.
  ἐς δ' ἦλθον μνηστῆρες ἀγήνορες. οἱ μὲν ἔπειτα
ἑξείης ἕζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε,
τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
σῖτον δὲ δμωαὶ παρενήεον ἐν κανέοισιν,
κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο.
οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.

---

141 δαιτρὸς δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν ἀείρας
παντοίων, παρὰ δέ σφι τίθη χρύσεια κύπελλα·

αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο
μνηστῆρες, τοῖσιν μὲν ἐνὶ φρεσὶν ἄλλα μεμήλειν,
μολπή τ' ὀρχηστύς τε· τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός·
κῆρυξ δ' ἐν χερσὶν κίθαριν περικαλλέ' ἔθηκεν
Φημίῳ, ὅς ῥ' ἤειδε παρὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκῃ.
ἦ τοι ὃ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν,
αὐτὰρ Τηλέμαχος προσέφη γλαυκῶπιν Ἀθήνην,
ἄγχι σχὼν κεφαλήν, ἵνα μὴ πευθοίαθ' οἱ ἄλλοι,
"ξεῖνε φίλ', ἦ καί μοι νεμεσήσεαι ὅττι κε ϝείπω;
τούτοισιν μὲν ταῦτα μέλει, κίθαρις καὶ ἀοιδή,
ῥεῖ', ἐπεὶ ἀλλότριον βίοτον νήποινον ἔδουσιν,
ἀνέρος οὗ δή που λεύκ' ὀστέα πύθεται ὄμβρῳ
κείμεν' ἐπ' ἠπείρου, ἢ εἰν ἁλὶ κῦμα κυλίνδει.
εἰ κεῖνόν γ' Ἰθάκηνδε ϝιδοίατο νοστήσαντα,
πάντες κ' ἀρησαίατ' ἐλαφρότεροι πόδας εἶναι
ἢ ἀφνειότεροι χρυσοῖό τε ϝεσθῆτός τε.
νῦν δ' ὃ μὲν ὣς ἀπόλωλε κακὸν μόρον, οὐδέ τις ἥμιν
θαλπωρή, εἴ πέρ τις ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
φῇσιν ἐλεύσεσθαι· τοῦ δ' ὤλετο νόστιμον ἦμαρ.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε ϝειπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον.
τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆες;
ὁπποίης δ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο· πῶς δέ σε ναῦται
ἤγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;
οὐ μὴν γάρ τί σε πεζὸν ὀίομαι ἐνθάδ' ἱκέσθαι.
καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' ἐὺ ϝειδῶ,
ἠὲ νέον μεθέπεις ἦ καὶ πατρώιος ἐσσί
ξεῖνος, ἐπεὶ πολλοὶ ἴσαν ἀνέρες ἡμέτερον δῶ
ἄλλοι, ἐπεὶ καὶ κεῖνος ἐπίστροφος ἦν ἀνθρώπων."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
"τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
Μέντης Ἀγχιάλοιο δαΐφρονος εὔχομαι εἶναι
υἱός, ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισι ϝανάσσω.
νῦν δ' ὧδε ξὺν νηὶ κατήλυθον ἠδ' ἑτάροισιν,
πλέων ἐπὶ ϝοίνοπα πόντον ἐπ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους,
ἐς Τεμέσην μετὰ χαλκόν, ἄγω δ' αἴθωνα σίδηρον.
νηῦς δέ μοι ἥδ' ἕστηκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόληος,
ἐν λιμένι Ῥείθρῳ, ὑπὸ Νηίῳ ὑλήεντι.
ξεῖνοι δ' ἀλλήλων πατρώιοι εὐχόμεθ' εἶναι
ἐξ ἀρχῆς, εἴ πέρ τε γέροντ' εἴρηαι ἐπελθών
Λαέρτην ἥρωα, τὸν οὐκέτι φασὶ πόλινδε

ἔρχεσθ᾽, ἀλλ᾽ ἀπάνευθεν ἐπ᾽ ἀγροῦ πήματα πάσχειν
γρηὶ σὺν ἀμφιπόλῳ, ἥ ϝοι βρῶσίν τε πόσιν τε
παρτιθεῖ, εὖτ᾽ ἄν μιν κάματος κατὰ γυῖα λάβησιν
ἑρπύζοντ᾽ ἀνὰ γουνὸν ἀλωῆς ϝοινοπέδοιο.
νῦν δ᾽ ἦλθον· δὴ γάρ μιν ἔφαντ᾽ ἐπιδήμιον εἶναι,
σὸν πατέρ᾽. ἀλλά νυ τόν γε θεοὶ βλάπτουσι κελεύθου·
οὐ γάρ πω τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
ἀλλ᾽ ἔτι που ζωὸς κατερύκεται εὐρέι πόντῳ
νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ, χαλεποὶ δέ μιν ἄνδρες ἔχουσιν.
αὐτὰρ νῦν τοι ἐγὼ μαντεύσομαι, ὡς ἐνὶ θυμῷ
ἀθάνατοι βάλλουσι καὶ ὡς τελέεσθαι ὀίω,
οὔτε τι μάντις ἐὼν οὔτ᾽ οἰωνῶν σάφα ϝειδώς.
οὔ τοι ἔτι δηρόν γε φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης
ἔσσεται, οὐδ᾽ εἴ πέρ τε σιδήρεα δέσματ᾽ ἔχῃσιν·
φράσσεται ὥς κε νέηται, ἐπεὶ πολυμήχανος ἐστίν.
ἀλλ᾽ ἄγε μοι τόδε ϝειπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
εἰ δὴ ἐξ αὐτοῖο τόσος πάις εἶς Ὀδυσῆος.
αἰνῶς μὴν κεφαλήν τε καὶ ὄμματα καλὰ ϝέϝοικας
κείνῳ, ἐπεὶ θαμὰ τοῖον ἐμισγόμεθ᾽ ἀλλήλοισιν
πρίν γε τὸν ἐς Τροίην ἀναβήμεναι, ἔνθα περ ἄλλοι
Ἀργείων οἱ ἄριστοι ἔβαν κοίλῃς ἐνὶ νηυσίν·
ἐκ τοῦ δ᾽ οὔτ᾽ Ὀδυσῆα ἐγὼ ϝίδον οὔτ᾽ ἐμὲ κεῖνος."
τὴν δ᾽ αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε, μάλ᾽ ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
μήτηρ μέν τέ μέ φησι τοῦ ἔμμεναι, αὐτὰρ ἐγώ γε
οὐ ϝοῖδ᾽· οὐ γάρ πώ τις ἑϝὸν γόνον αὐτὸς ἀνέγνω.
ὡς δὴ ἐγώ γ᾽ ὄφελον μάκαρός νύ τευ ἔμμεναι υἱός
ἀνέρος, ὃν κτεάτεσσι ϝεοῖς ἔπι γῆρας ἔτετμεν.
νῦν δ᾽, ὃς ἀποτμότατος γένετο θνητῶν ἀνθρώπων,
τοῦ μ᾽ ἔκ φασι γενέσθαι, ἐπεὶ σύ με τοῦτ᾽ ἐρεείνεις."
τὸν δ᾽ αὖτε προσέϝειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
"οὐ μήν τοι γενεήν γε θεοὶ νώνυμνον ὀπίσσω
θῆκαν, ἐπεὶ σέ γε τοῖον ἐγείνατο Πηνελόπεια.
ἀλλ᾽ ἄγε μοι τόδε ϝειπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
τίς δαίς, τίς δὲ ὅμιλος ὅδ᾽ ἔπλετο; τίπτε δέ σε χρεώ;
εἰλαπίνη ἠὲ γάμος; ἐπεὶ οὐκ ἔρανος τάδε γ᾽ ἐστίν.
ὥς τέ μοι ὑβρίζοντες ὑπερφιάλως δοκέουσιν
δαίνυσθαι κατὰ δῶμα. νεμεσσήσαιτό κεν ἀνήρ

199 ἄγριοι, οἵ που κεῖνον ἐρυκανόωσ᾽ ἀϝέκοντα.

αἴσχεα πόλλ' ὁρόων, ὅς τις πινυτός ϝε μετέλθοι."
τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"ξεῖν', ἐπεὶ ἂρ δὴ ταῦτά μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς,
μέλλεν μέν ποτε ϝοῖκος ὅδ' ἀφνειὸς καὶ ἀμύμων
ἔμμεναι, ὄφρ' ἔτι κεῖνος ἀνὴρ ἐπιδήμιος ἦεν·
νῦν δ' ἑτέρως ἐβόλοντο θεοὶ κακὰ μητιόωντες,
οἳ κεῖνον μὲν ἄϝιστον ἐποίησαν περὶ πάντων
ἀνθρώπων, ἐπεὶ οὔ κε θανόντι περ ὧδ' ἀκαχοίμην,
εἰ μετὰ ϝοῖς ἑτάροισι δάμη Τρώων ἐνὶ δήμῳ
ἠὲ φίλων ἐν χερσίν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσεν.
τῷ κέν ϝοι τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοί,
ἠδέ κε καὶ ϝῷ παιδὶ μέϝα κλέος ἤρατ' ὀπίσσω.
νῦν δέ μιν ἀκλειῶς ἅρπυιαι ἀνηρείψαντο·
οἴχετ' ἄϝιστος ἄπυστος, ἐμοὶ δ' ὀδύνας τε ϝόους τε
κάλλιπεν. οὐδ' ἔτι κεῖνον ὀδυρόμενος στεναχίζω
οἶον, ἐπεί νύ μοι ἄλλα θεοὶ κακὰ κήδε' ἔτευξαν.
ὅσσοι ϝὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
Δουλιχίῳ τε Σάμῃ τε καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
ἠδ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσιν,
τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μνῶνται, τρύχουσι δὲ ϝοῖκον.
ἡ δ' οὔτ' ἀρνεῖται στυϝερὸν ϝάμον οὔτε τελευτήν
ποιῆσαι δύναται· τοὶ δὲ φθινύθουσιν ἔδοντες
ϝοῖκον ἐμόν. τάχα δή με διαρραίσουσι καὶ αὐτόν."
τὸν δ' ἐπαλαστήσασα προσηύδα Παλλὰς Ἀθήνη
"ὢ πόποι, ἦ δὴ πολλὸν ἀποιχομένου Ὀδυσῆος
δεύῃ, ὅ κε μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφείη.
εἰ ϝὰρ νῦν ἐλθὼν δόμου ἐν πρώτῃσι θύρῃσιν
σταίη, ἔχων πήληκα καὶ ἀσπίδα καὶ δύο δοῦρε,
τοῖος ἐὼν οἷόν μιν ἐϝὼ τὰ πρῶτα νόησα
ϝοίκῳ ἐν ἡμετέρῳ πίνοντά τε τερπόμενόν τε,
ἐξ Ἐφύρης ἀνιόντα παρ' Ἴλου Μερμερίδαο·
ᾤχετο ϝὰρ καὶ κεῖσε θοῆς ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεύς
φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενος, ὄφρα ϝοι εἴη
ἰοὺς χρίεσθαι χαλκήρεας· ἀλλ' ὃ μὲν οὔ ϝοι
δῶκεν, ἐπεί ῥα θεοὺς νεμεσίζετο αἰὲν ἐόντας,
ἀλλὰ πατήρ ϝοι δῶκεν ἐμός· φιλέεσκε ϝὰρ αἰνῶς.
τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς·
πάντες κ' ὠκύμοροί τε ϝενοίατο πικρόϝαμοί τε.
ἀλλ' ἦ τοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν ϝούνασι κεῖται,
ἤ κεν νοστήσας ἀποτίσεται, ἦε καὶ οὐκί,

ϝοῖσιν ἐνὶ μεγάροισι· σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα
ὅππως κε μνηστῆρας ἀπώσεαι ἐκ μεγάροιο.
εἰ δ' ἄγε νῦν ξυνίει καὶ ἐμῶν ἐμπάζεο μύθων.
αὔριον εἰς ἀγορὴν καλέσας ἥρωας Ἀχαιούς
μῦθον πέφραδε πᾶσι, θεοὶ δ' ἐπὶ μάρτυροι ἔστων.
μνηστῆρας μὲν ἐπὶ σφέτερα σκίδνασθαι ἄνωχθι,
μητέρα δ', εἴ ϝοι θυμὸς ἐφορμᾶται γαμέεσθαι,
ἂψ ἴτω ἐς μέγαρον πατρὸς μέγα δυναμένοιο·
οἳ δὲ γάμον τεύξουσι καὶ ἀρτυνέουσιν ἔϝεδνα
πολλὰ μάλ', ὅσσα ϝέϝοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἕπεσθαι.
σοὶ δ' αὐτῷ πυκινῶς ὑποθήσομαι, εἴ κε πίθηαι.
νῆ' ἄρσας ἐρέτῃσιν ἐϝείκοσιν, ἥ τις ἀρίστη,
ἔρχεο πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο,
ἤν τίς τοι ϝείπῃσι βροτῶν ἢ ϝόσσαν ἀκούσῃς
ἐκ Διός, ἥ τε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισιν.
πρῶτα μὲν ἐς Πύλον ἐλθὲ καὶ εἴρεο Νέστορα δῖον,
κεῖθεν δὲ Σπάρτηνδε παρὰ ξανθὸν Μενέλαον·
ὃς γὰρ δεύτατος ἦλθεν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
εἰ μέν κεν πατρὸς βίοτον καὶ νόστον ἀκούσῃς,
ἦ τ' ἂν τρυχόμενός περ ἔτι τλαίης ἐνιαυτόν·
εἰ δέ κε τεθνηῶτος ἀκούσῃς μηδ' ἔτ' ἐόντος,
νοστήσας δὴ ἔπειτα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
σῆμά τέ ϝοι χεῦαι καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερεΐξαι
πολλὰ μάλ', ὅσσα ϝέϝοικε, καὶ ἀνέρι μητέρα δοῦναι.
αὐτὰρ ἐπὴν δὴ ταῦτα τελευτήσῃς τε καὶ ἔρξῃς,
φράζεσθαι δὴ ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν
ὅππως κε μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσιν
κτείνῃς ἠὲ δόλῳ ἢ ἀμφαδόν. οὐδέ τί σε χρή
νηπιάας ὀχέειν, ἐπεὶ οὐκέτι τηλίκος ἐσσί.
ἦ οὐκ ἀίεις οἷον κλέος ἔλλαβε δῖος Ὀρέστης
πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, ἐπεὶ ἔκτανε πατροφονῆα,
Αἴγισθον δολόμητιν, ὅ ϝοι πατέρα κλυτὸν ἔκτα;
καὶ σύ, φίλος, (μάλα γάρ σ' ὁρόω καλόν τε μέγαν τε)
ἄλκιμος ἔσσ', ἵνα τίς σε καὶ ὀψιγόνων ἐὺ ϝείπῃ.
αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆα θοὴν κατελεύσομαι ἤδη
ἠδ' ἑτάρους, οἵ πού με μάλ' ἀσχαλόωσι μένοντες·
σοὶ δ' αὐτῷ μελέτω, καὶ ἐμῶν ἐμπάζεο μύθων."
τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"ξεῖν', ἦ τοι μὲν ταῦτα φίλα φρονέων ἀγορεύεις,
ὥς τε πατὴρ ϝῷ παιδί, καὶ οὔ ποτε λήσομαι αὐτῶν.

ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον ἐπειγόμενός περ ὁδοῖο,
ὄφρα λοεσσάμενός τε τεταρπόμενός τε φίλον κῆρ,
δῶρον ἔχων ἐπὶ νῆα κίῃς, χαίρων ἐνὶ θυμῷ,
τιμῆεν, μάλα καλόν, ὅ τοι κειμήλιον ἔσται
ἐξ ἐμεῦ, οἷα φίλοι ξεῖνοι ξείνοισι διδοῦσιν."
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
"μή μ' ἔτι νῦν κατέρυκε λιλαιόμενόν περ ὁδοῖο.
δῶρον δ' ὅττι κέ μοι δοῦναι φίλον ἦτορ ἀνώγῃ,
αὖτις ἀνερχομένῳ δόμεναι ϝοικόνδε φέρεσθαι,
καὶ μάλα καλὸν ἑλών· σοὶ δ' ἄξιον ἔσται ἀμοιβῆς."
ἡ μὲν ἄρ' ὣς ϝειποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
ὄρνις δ' ὣς ἀνοπαῖα διέπτατο· τῷ δ' ἐνὶ θυμῷ
θῆκε μένος καὶ θάρσος, ὑπέμνησέν τέ ϝε πατρός
μᾶλλον ἔτ' ἢ τὸ πάροιθεν. ὁ δὲ φρεσὶ ϝῇσι νοήσας
θάμβησεν κατὰ θυμόν· ὀίσατο γὰρ θεὸν εἶναι.
αὐτίκα δὲ μνηστῆρας ἐπῴχετο ϝισόθεος φώς.
τοῖσι δ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτός, οἱ δὲ σιωπῇ
εἵατ' ἀκούοντες. ὁ δ' Ἀχαιῶν νόστον ἄειδεν
λυγρόν, ὃν ἐκ Τροίης ἐπετείλατο Παλλὰς Ἀθήνη.
τοῦ δ' ὑπερωιόθεν φρεσὶ σύνθετο θέσπιν ἀοιδήν
κούρη Ϝικαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια,
κλίμακα δ' ὑψηλὴν κατεβήσετο ϝοῖο δόμοιο,
οὐκ οἴη· ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἕποντο.
ἡ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·
ἀμφίπολος δ' ἄρα ϝοι κεδνὴ ϝεκάτερθε παρέστη.
δακρύσασα δ' ἔπειτα προσηύδα θεῖον ἀοιδόν
"Φήμιε, πολλὰ γὰρ ἄλλα βροτῶν θελκτήρια ϝήδης,
ϝέργ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε, τά τε κλείουσιν ἀοιδοί·
τῶν ἕν γέ σφιν ἄειδε παρήμενος, οἱ δὲ σιωπῇ
ϝοῖνον πινόντων. ταύτης δ' ἀποπαύε' ἀοιδῆς
λυγρῆς, ἥ τέ μοι αἰὲν ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ
τείρει, ἐπεί με μάλιστα καθίκετο πένθος ἄλαστον·
τοίην γὰρ κεφαλὴν ποθέω μεμνημένη αἰεί."
τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"μῆτερ ἐμή, τί τ' ἄρα φθονέεις ἐρίϝηρον ἀοιδόν
τέρπειν ὅππῃ ϝοι νόος ὄρνυται; οὔ νύ τ' ἀοιδοί

344 ἀνδρὸς τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.

αἴτιοι, ἀλλά ποθι Ζεὺς αἴτιος, ὅς τε δίδωσιν
ἀνδράσιν ἀλφηστῇσιν, ὅπως ἐθέλῃσι, ϝεκάστῳ.
τούτῳ δ᾽ οὐ νέμεσις Δαναῶν κακὸν οἶτον ἀείδειν·
τὴν γὰρ ἀοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείουσ᾽ ἄνθρωποι
ἥ τις ἀκουόντεσσι νεωτάτη ἀμφιπέληται.
σοὶ δ᾽ ἐπιτολμάτω κραδίη καὶ θυμὸς ἀκούειν·
οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς οἶος ἀπώλεσε νόστιμον ἦμαρ
ἐν Τροίῃ, πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι φῶτες ὄλοντο."
ἡ μὲν θαμβήσασα πάλιν ϝοικόνδε βεβήκειν·
παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῷ.
ἐς δ᾽ ὑπερῷ᾽ ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν
κλαῖεν ἔπειτ᾽ Ὀδυσῆα φίλον πόσιν, ὄφρα ϝοι ὕπνον
ϝηδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
μνηστῆρες δ᾽ ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιόεντα,
πάντες δ᾽ ἠρήσαντο παραὶ λεχέεσσι κλιθῆναι.
τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἤρχετο μύθων.
"μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρες ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες,
νῦν μὲν δαινύμενοι τερπώμεθα, μηδὲ βοητὺς
ἔστω, ἐπεὶ τό γε καλὸν ἀκουέμεν ἐστὶν ἀοιδοῦ
τοιοῦδ᾽ οἷος ὅδ᾽ ἐστί, θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδήν.
ἠῶθεν δ᾽ ἀγορήνδε καθεζώμεσθα κιόντες
πάντες, ἵν᾽ ὕμιν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποϝείπω,
ἐξιέναι μεγάρων· ἄλλας δ᾽ ἀλεγύνετε δαῖτας
ὑμὰ κτήματ᾽ ἔδοντες, ἀμειβόμενοι κατὰ ϝοίκους.
εἰ δ᾽ ὕμιν δοκέει τόδε λωίτερον καὶ ἄμεινον
ἔμμεναι, ἀνδρὸς ἑνὸς βίοτον νήποινον ὀλέσθαι,
κείρετ᾽· ἐγὼ δὲ θεοὺς ἐπιβώσομαι αἰὲν ἐόντας,
εἴ κέ ποθι Ζεὺς δῷσι παλίντιτα ϝέργα γενέσθαι.
νήποινοί κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν ὄλοισθε."
ὣς ἔφαθ᾽, οἱ δ᾽ ἄρα πάντες ὀδὰξ ἐν χείλεσι φύντες
Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν.
τὸν δ᾽ αὖτ᾽ Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός,
"Τηλέμαχ᾽, ἦ μάλα δή σε διδάσκουσιν θεοὶ αὐτοί
ὑψαγόρην τ᾽ ἔμεναι καὶ θαρσαλέως ἀγορεύειν.
μὴ σέ γ᾽ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλῆα Κρονίων
ποιήσειεν, ὅ τοι γενεῇ πατρώιον ἐστίν."

---

356 ἀλλ᾽ εἰς ϝοῖκον ἰοῦσα τὰ σ᾽ αὐτῆς ϝέργα κόμιζε,
ἱστόν τ᾽ ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
ϝέργον ἐποίχεσθαι. μῦθος δ᾽ ἄνδρεσσι μελήσει
πᾶσι, μάλιστα δ᾽ ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἔστ᾽ ἐνὶ ϝοίκῳ.

τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"Ἀντίνο', ἦ καί μοι νεμεσήσεαι ὅττι κε ϝείπω;
καί κεν τοῦτ' ἐθέλοιμι Διός ϝε διδόντος ἀρέσθαι.
ἦ φῂς τοῦτο κάκιστον ἐν ἀνθρώποισι τετύχθαι;
οὐ μὴν ϝάρ τι κακὸν βασιλευέμεν· αἶψά τέ ϝοι δῶ
ἀφνειὸν πέλεται καὶ τιμηέστερος αὐτός.
ἀλλ' ἦ τοι βασιλῆες Ἀχαιῶν εἰσὶ καὶ ἄλλοι
πολλοὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, νέοι ἠδὲ παλαιοί,
τῶν κέν τις τόδ' ἔχῃσιν, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεύς·
αὐτὰρ ἐϝὼ ϝοίκοιο ϝάναξ ἔσομ' ἡμετέροιο
καὶ δμώων, οὕς μοι ληίσσατο δῖος Ὀδυσσεύς."
τὸν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος Πολύβου πάις ἀντίον ηὔδα
"Τηλέμαχ', ἦ τοι ταῦτα θεῶν ἐν ϝούνασι κεῖται,
ὅς τις ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλεύσει Ἀχαιῶν·
κτήματα δ' αὐτὸς ἔχοις καὶ δώμασι σοῖσι ϝανάσσοις.
μὴ ϝὰρ ὅ ϝ' ἔλθοι ἀνὴρ ὅς τίς σ' ἀϝέκοντα βίηφιν
κτήματ' ἀπορραίσει', Ἰθάκης ἔτι ναιεταούσης.
ἀλλ' ἐθέλω σε, φέριστε, περὶ ξείνοιο ἐρέσθαι,
ὁππόθεν οὗτος ἀνήρ, ποίης δ' ἐξ εὔχεται εἶναι
ϝαίης; ποῦ δέ νύ ϝοι ϝενεὴ καὶ πατρὶς ἄρουρα;
ἠέ τιν' ἀϝϝελίην πατρὸς φέρει ἐρχομένοιο,
ἦ ϝεὸν αὐτοῦ χρεῖος ἐϝελδόμενος τόδ' ἱκάνει;
οἷον ἀναΐξας ἄφαρ οἴχεται, οὐδ' ὑπέμεινεν
ϝνώμεναι· οὐ μὴν ϝάρ τι κακῷ εἰς ὦπα ϝεϝῴκειν."
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"Εὐρύμαχ', ἦ τοι νόστος ἀπώλετο πατρὸς ἐμοῖο·
οὔτ' οὖν ἀϝϝελίῃ ἔτι πείθομαι, εἴ ποθεν ἔλθοι,
οὔτε θεοπροπίης ἐμπάζομαι, ἥν τινα μήτηρ
ἐς μέϝαρον καλέσασα θεοπρόπον ἐξερέηται.
ξεῖνος δ' οὗτος ἐμὸς πατρώιος ἐκ Τάφου ἐστίν,
Μέντης δ' Ἀϝχιάλοιο δαΐφρονος εὔχεται εἶναι
υἱός, ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισι ϝανάσσει."
ὣς φάτο Τηλέμαχος, φρεσὶ δ' ἀθανάτην θεὸν ἔϝνω.
οἱ δ' εἰς ὀρχηστύν τε καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδήν
τρεψάμενοι τέρποντο, μένον δ' ἐπὶ ϝέσπερον ἐλθεῖν.
τοῖσι δὲ τερπομένοισι μέλας ἐπὶ ϝέσπερος ἦλθεν·
δὴ τότε κακκείοντες ἔβαν ϝοικόνδε ϝέκαστος.
Τηλέμαχος δ', ὅθι ϝοι θάλαμος περικαλλέος αὐλῆς
ὑψηλὸς δέδμητο, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ,
ἔνθ' ἔβη εἰς εὐνὴν πολλὰ φρεσὶ μερμηρίζων.

τῷ δ' ἄρ' ἅμ' αἰθομένας δαΐδας φέρε κεδνὰ ϝιδυῖα
Εὐρύκλει' Ὦπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο,
τήν ποτε Λαέρτης πρίατο κτεάτεσσι ϝεοῖσιν
πρωθήβην ἔτ' ἐοῦσαν, ἐϝεικοσάβοια δ' ἔδωκεν,
ϝῖσα δέ μιν κεδνῇ ἀλόχῳ τίεν ἐν μεγάροισιν,
εὐνῇ δ' οὔ ποτ' ἔμικτο, χόλον δ' ἀλέεινε γυναικός·
ἥ ϝοι ἅμ' αἰθομένας δαΐδας φέρε, καί ϝε μάλιστα
δμωάων φιλέεσκε, καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα.
ὤιξεν δὲ θύρας θαλάμου πύκα ποιητοῖο,
ἕζετο δ' ἐν λέκτρῳ, μαλακὸν δ' ἔκδυνε χιτῶνα·
καὶ τὸν μὲν γραίης πυκιμηδέος ἔμβαλε χερσίν.
ἣ μὲν τὸν πτύξασα καὶ ἀσκήσασα χιτῶνα,
πασσάλῳ ἀγκρεμάσασα παρὰ τρητοῖσι λέχεσσιν,
βῆ ῥ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο, θύρην δ' ἐπέρυσσε κορώνῃ
ἀργυρέῃ, ἐπὶ δὲ κληῗδ' ἐτάνυσσεν ἱμάντι.
ἔνθ' ὅ γε παννύχιος, κεκαλυμμένος οἰὸς ἀώτῳ,
βούλευεν φρεσὶ ϝῇσιν ὁδὸν τὴν πέφραδ' Ἀθήνη.

2 ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς, B
ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφιν Ὀδυσσῆος φίλος υἱός
ϝείματα ϝεσσάμενος, περὶ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμῳ,
ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
βῆ δ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο θεῷ ἐναλίγκιος ἄντην.
αἶψα δὲ κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσεν
κηρύσσειν ἀγορήνδε κάρη κομόωντας Ἀχαιούς.
οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἤγερθεν ὁμηγερέες τε γένοντο,
βῆ ῥ' ἴμεν εἰς ἀγορήν, παλάμῃ δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος,
οὐκ οἶος· ἅμα τῷ γε δύω κύνες ἀργοὶ ἕποντο.
θεσπεσίην δ' ἄρα τῷ γε χάριν κατέχευεν Ἀθήνη·
τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θηεῦντο.
ἕζετο δ' ἐν πατρὸς θώκῳ, ϝεῖξαν δὲ γέροντες.
τοῖσι δ' ἔπειθ' ἥρως Αἰγύπτιος ἦρχ' ἀγορεύειν,
ὃς δὴ γήραϊ κυφὸς ἔην καὶ μυρία ϝῄδη.
καὶ γὰρ τοῦ φίλος υἱὸς ἅμ' ἀντιθέῳ Ὀδυσῆι
Ϝίλιον εἰς ἐύπωλον ἔβη κοίλῃς ἐνὶ νηυσίν,
Ἄντιφος αἰχμητής· τὸν δ' ἄγριος ἔκτανε Κύκλωψ
ἐν σπῆι γλαφυρῷ, πύματον δ' ὡπλίσσατο δόρπον.
τρεῖς δέ ϝοι ἄλλοι ἔσαν, καὶ ὁ μὲν μνηστῆρσιν ὁμίλειν
Εὐρύνομος, δύο δ' αἰὲν ἔχον πατρώια ϝέργα·
ἀλλ' οὐδ' ὣς τοῦ λήθετ' ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων.

τοῦ ὅ γε δάκρυ χέων ἀγορήσατο καὶ μετέϝειπεν
"κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι, ὅττι κε ϝείπω.
οὔτε ποθ᾽ ἡμετέρη ἀγορὴ γένετ᾽ οὔτε θόωκος
ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς δῖος ἔβη κοίλῃς ἐνὶ νηυσίν.
νῦν δὲ τίς ὧδ᾽ ἤγειρε; τίνα χρειὼ τόσον ἵκει
ἠὲ νέων ἀνδρῶν ἢ οἳ προγενέστεροι εἰσίν;
ἠέ τιν᾽ ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυεν ἐρχομένοιο,
ἥν χ᾽ ἡμῖν σάφα ϝείποι ὅτε πρότερός γε πύθοιτο,
ἦέ τι δήμιον ἄλλο πιφαύσκεται ἠδ᾽ ἀγορεύει;
ἐσθλός μοι δοκεῖ εἶναι, ὀνήμενος. εἴθε ϝοι αὐτῷ
Ζεὺς ἀγαθὸν τελέσειεν, ὅτι φρεσὶ ϝῇσι μενοινᾷ."
ὣς φάτο, χαῖρε δὲ φήμῃ Ὀδυσσῆος φίλος υἱός.
οὐδ᾽ ἄρ᾽ ἔτι δὴν ἧστο, μενοίνησεν δ᾽ ἀγορεύειν,
στῆ δὲ μέσῃ ἀγορῇ· σκῆπτρον δέ ϝοι ἔμβαλε χειρί
κῆρυξ Πεισήνωρ, πεπνυμένα μήδεα ϝειδώς.
πρῶτον ἔπειτα γέροντα καθαπτόμενος προσέϝειπεν
"ὦ γέρον, οὐ ϝεκὰς οὗτος ἀνήρ (τάχα ϝείσεαι αὐτός)
ὃς λαὸν ἤγειρα· μάλιστα δέ μ᾽ ἄλγος ἱκάνει.
οὔτε τιν᾽ ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυον ἐρχομένοιο,
ἥν χ᾽ ὑμῖν σάφα ϝείπω ὅτε πρότερός γε πυθοίμην,
οὔτε τι δήμιον ἄλλο πιφαύσκομαι οὐδ᾽ ἀγορεύω,
ἀλλ᾽ ἐμὸν αὐτοῦ χρεῖος, ὅ μοι κακὸν ἔμπεσε ϝοίκῳ,
δοιά· τὸ μέν, πατέρ᾽ ἐσθλὸν ἀπώλεσα, ὅς ποτ᾽ ἐν ὑμῖν
τοίσδεσσιν βασίλευε, πατὴρ δ᾽ ὣς ἤπιος ἦεν·
νῦν δ᾽ αὖ καὶ πολὺ μεῖζον, ὃ δὴ τάχα ϝοῖκον ἅπαντα
πάγχυ διαρραίσει, βίοτον δ᾽ ἀπὸ πάμπαν ὀλέσσει.
μητέρι μοι μνηστῆρες ἐπέχραον οὐκ ἐθελούσῃ,
τῶν ἀνδρῶν φίλοι υἷες οἳ ἐνθάδε γ᾽ εἰσὶν ἄριστοι,
οἳ πατρὸς μὲν ϝοῖκον ἀπερρίγασι νέεσθαι
Ϝικαρίου, ὥς κ᾽ αὐτὸς ἐϝεδνώσαιτο θύγατρα,
δοίη δ᾽ ᾧ κ᾽ ἐθέλοι καί ϝοι κεχαρισμένος ἔλθοι·
οἳ δ᾽ εἰς ἡμέτερον πωλεύμενοι ἤματα πάντα,
βοῦς ἱερεύοντες καὶ ὄις καὶ πίονας αἶγας,
εἰλαπινάζουσιν, πίνουσί τε αἴθοπα ϝοῖνον,
μαψιδίως· τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται. οὐ γὰρ ἔπ᾽ ἀνήρ
οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν, ἀρὴν ἀπὸ ϝοίκου ἀμῦναι.
ἡμεῖς δ᾽ οὔ νύ τι τοῖοι ἀμυνέμεν· ἦ καὶ ἔπειτα
λευγαλέοι τ᾽ ἐσόμεσθα καὶ οὐ δεδαηκότες ἀλκήν.
ἦ τ᾽ ἂν ἀμυναίμην, εἴ μοι δύναμίς γε παρείη.
οὐ γὰρ ἔτ᾽ ἀνσχετὰ ϝέργα τετεύχαται, οὐδ᾽ ἔτι καλῶς

ϝοῖκος ἐμὸς διόλωλε. νεμεσσήθητε καὶ αὐτοί,
ἄλλους τ' αἰδέσθητε περικτίονας ἀνθρώπους,
οἳ περιναιετάουσι· θεῶν δ' ὑποδείσατε μῆνιν,
μή τι μεταστρέψωσιν ἀϝασσάμενοι κακὰ ϝέργα.
λίσσομαι ἠμὲν Ζηνὸς Ὀλυμπίου ἠδὲ Θέμιστος,
ἥ τ' ἀνδρῶν ἀϝορὰς ἠμὲν λύει ἠδὲ καθίζει·
σχέσθε, φίλοι, καί μ' οἶον ἐάσατε πένθεϊ λυϝρῷ
τείρεσθ', εἰ μή πού τι πατὴρ ἐμὸς ἐσθλὸς Ὀδυσσεὺς
δυσμενέων κάκ' ἔρεξεν ἐυκνήμιδας Ἀχαιούς,
τῶν μ' ἀποτινύμενοι κακὰ ῥέζετε δυσμενέοντες,
τούτους ὀτρύνοντες. ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη
ὑμέας ἐσθέμεναι κειμήλιά τε πρόβασίν τε.
εἴ χ' ὑμεῖς ϝε φάϝοιτε, τάχ' ἄν ποτε καὶ τίσις εἴη·
τόφρα ϝὰρ ἂν κατὰ ϝάστυ ποτιπτυσσοίμεθα μύθῳ
χρήματ' ἀπαιτίζοντες, ἕως κ' ἀπὸ πάντα δοθείη.
νῦν δέ μοι ἀπρήκτους ὀδύνας ἐμβάλλετε θυμῷ."
ὣς φάτο χωόμενος, ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε ϝαίῃ,
δάκρυ ἀναπρήσας· οἶκτος δ' ἕλε λαὸν ἅπαντα.
ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν, οὐδέ τις ἔτλη
Τηλέμαχον μύθοισιν ἀμείψασθαι χαλεποῖσιν·
Ἀντίνοος δέ μιν οἶος ἀμειβόμενος προσέϝειπεν
"Τηλέμαχ' ὑψαϝόρη, μένος ἄσχετε, ποῖον ἔϝειπες
ἡμέας αἰσχύνων, ἐθέλοις δέ κε μῶμον ἀνάψαι.
σοὶ δ' οὔ τι μνηστῆρες Ἀχαιῶν αἴτιοί εἰσιν,
ἀλλὰ φίλη μήτηρ, ἥ τοι περὶ κέρδεα ϝοῖδεν.
ἤδη ϝὰρ τρίτον ἐστὶ ϝέτος, τάχα δ' εἶσι τέταρτον,
ἐξ οὗ ἀτέμβει θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.
πάντας μὲν ϝέλπει καὶ ὑπίσχεται ἀνδρὶ ϝεκάστῳ
ἀϝϝελίας προϊεῖσα, νόος δέ ϝοι ἄλλα μενοινᾷ.
ἣ δὲ δόλον τόνδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμήριξεν.
στησαμένη μέϝαν ἱστὸν ἐνὶ μεϝάροισιν ὕφαινεν,
λεπτὸν καὶ περίμετρον· ἄφαρ δ' ἡμῖν μετέϝειπεν
'κοῦροι ἐμοὶ μνηστῆρες ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεύς,
μίμνετ' ἐπειϝόμενοι τὸν ἐμὸν ϝάμον εἰς ὅ κε φᾶρος
ἐκτελέσω, μή μοι μεταμώνια νήματ' ὄληται,
Λαέρτῃ ἥρωι ταφήιον εἰς ὅτε κέν μιν
μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεϝέος θανάτοιο,
μή τίς μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιιάδων νεμεσήσῃ
εἴ κεν ἄτερ σπείρου κῆται πολλὰ κτεατίσσας.'
ὣς ἔφαθ', ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀϝήνωρ.

ἔνθα καὶ ἠματίη μὲν ὑφαίνεσκεν μέγαν ἱστόν,
νύκτας δ' ἀλλύεσκεν, ἐπεὶ δαΐδας παραθεῖτο.
ὣς τρίϝετες μὲν ἔληθε δόλῳ καὶ ἔπειθεν Ἀχαιούς·
ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθε ϝέτος καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
καὶ τότε δή τις ἔϝειπε γυναικῶν, ἣ σάφα ϝῄδη;
καὶ τήν γ' ἀλλύουσαν ἐφεύρομεν ἀγλαὸν ἱστόν.
ὣς τὸ μὲν ἐξετέλεσσε καὶ οὐκ ἐθέλουσ', ὑπ' ἀνάγκης·
σοὶ δ' ὧδε μνηστῆρες ὑποκρίνονθ', ἵνα ϝειδῇς
αὐτὸς σῷ θυμῷ, ϝειδῶσι δὲ πάντες Ἀχαιοί.
μητέρα σὴν ἀπόπεμψον, ἄνωχθι δέ μιν γαμέεσθαι
τῷ ὅτεῴ τε πατὴρ κέλεται καὶ ϝανδάνει αὐτῇ.
εἰ δ' ἔτ' ἀνιήσει γε πολὺν χρόνον υἷας Ἀχαιῶν,
τὰ φρονέουσ' ἀνὰ θυμὸν ἅ ϝοι περὶ δῶκεν Ἀθήνη,
ϝέργα τ' ἐπίστασθαι περικαλλέα καὶ φρένας ἐσθλάς
κέρδεά θ'; οἷ' οὔ πώ τιν' ἀκούομεν οὐδὲ παλαιῶν,
τάων αἳ πάρος ἦσαν ἐυπλοκάμιδες Ἀχαιαί,
Τυρώ τ' Ἀλκμήνη τε ἐυστέφανός τε Μυκήνη.
τάων οὔ τις ὁμοῖα νοήματα Πηνελοπείῃ
ϝῄδη. ἀτὰρ μὴν τοῦτό γ' ἐναίσιμον οὐκ ἐνόησεν·
τόφρα γὰρ οὖν βίοτόν τε τεὸν καὶ κτήματ' ἔδονται,
ὄφρα κε κείνη τοῦτον ἔχῃ νόον ὅν τινά ϝοι νῦν
ἐν στήθεσσι τιθεῖσι θεοί. μέγα μὲν κλέος αὐτῇ
ποιεῖτ', αὐτὰρ σοί γε ποθὴν πολέος βιότοιο.
ἡμεῖς δ' οὔτ' ἐπὶ ϝέργα πάρος γ' ἴμεν οὔτε πῃ ἄλλῃ
πρίν γ' αὐτὴν γήμασθαι Ἀχαιῶν ᾧ κ' ἐθέλῃσιν."
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"Ἀντίνο', οὔ πως ἔστι δόμων ἀϝέκουσαν ἀπῶσαι
ἥ μ' ἔτεχ', ἥ μ' ἔθρεψε· πατὴρ δ' ἐμὸς ἄλλοθι γαίης,
ζώει ὅ γ' ἢ τέθνηκε· κακὸν δέ με πόλλ' ἀποτίνειν
Ϝικαρίῳ, εἴ κ' αὐτὸς ἐγὼν ἀπὸ μητέρα πέμψω.
ἐκ γὰρ τοῦ πατρὸς κακὰ πείσομαι, ἄλλα δὲ δαίμων
δώσει, ἐπεὶ μήτηρ στυγερὰς ἀρήσετ' ἐρινῦς
ϝοίκου ἀπερχομένη· νέμεσις δέ μοι ἐξ ἀνθρώπων
ἔσσεται. ὣς οὐ τοῦτον ἐγώ ποτε μῦθον ἐνίψω.
ὑμέτερος δ' εἰ μὲν θυμὸς νεμεσίζεται αὐτῶν,
ἔξιτέ μοι μεγάρων, ἄλλας δ' ἀλεγύνετε δαῖτας
ὑμὰ κτήματ' ἔδοντες, ἀμειβόμενοι κατὰ ϝοίκους.
εἰ δ' ὕμιν δοκέει τόδε λωΐτερον καὶ ἄμεινον
ἔμμεναι, ἀνδρὸς ἑνὸς βίοτον νήποινον ὀλέσθαι,
κείρετ'· ἐγὼ δὲ θεοὺς ἐπιβώσομαι αἰὲν ἐόντας,

εἴ κέ ποθι Ζεὺς δῷσι παλίντιτα ϝέργα γενέσθαι.
νήποινοί κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν ὄλοισθε."
ὣς φάτο Τηλέμαχος, τῷ δ' αἰετὼ εὐρύοπα Ζεύς
ὑψόθεν ἐκ κορυφῆς. ὄρεος προέηκε πέτεσθαι.
τὼ δ' ἕως μέν ῥ' ἐπέτοντο μετὰ πνοιῇς ἀνέμοιο,
πλησίω ἀλλήλοισι τιταινομένω πτερύγεσσιν·
ἀλλ' ὅτε δὴ μέσσην ἀγορὴν πολύφημον ἱκέσθην,
ἔνθ' ἐπιδινηθέντε τιναξάσθην πτερὰ πυκνά,
ἐς δ' ἰδέτην πάντων κεφαλάς, ὄσσοντο δ' ὄλεθρον,
δρυψαμένω δ' ὀνύχεσσι παρειὰς ἀμφί τε δειράς
δεξιὼ ἤιξαν διὰ ϝοικία καὶ πόλιν αὐτῶν.
θάμβησαν δ' ὄρνιθας ἐπεὶ ϝίδον ὀφθαλμοῖσιν,
ὥρμηναν δ' ἀνὰ θυμὸν ἅ περ τελέεσθαι ἔμελλον.
τοῖσι δὲ καὶ μετέϝειπε γέρων ἥρως Ἁλιθέρσης
Μαστορίδης· ὃ γὰρ οἶος ὁμηλικίην ἐκέκαστο
ὄρνιθας γνῶναι καὶ ἐναίσιμα μυθήσασθαι·
ὅ σφιν ἐῢ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέϝειπεν
"κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι, ὅττι κε ϝείπω.
μνηστῆρσιν δὲ μάλιστα πιφαυσκόμενος τάδε ϝείρω·
τοῖσιν γὰρ μέγα πῆμα κυλίνδεται· οὐ γὰρ Ὀδυσσεύς
δὴν ἀπάνευθε φίλων ϝῶν ἔσσεται, ἀλλά που ἤδη
ἐγγὺς ἐὼν τοίσδεσσι φόνον καὶ κῆρα φυτεύει
πάντεσσιν. πολέσιν δὲ καὶ ἄλλοισιν κακὸν ἔσται,
οἳ νεμόμεσθ' Ἰθάκην ἐυδείελον. ἀλλὰ πολὺ πρίν
φραζώμεσθ' ὥς κεν καταπαύσομεν. οἳ δὲ καὶ αὐτοί
πανέσθων· καὶ γάρ σφιν ἄφαρ τόδε λώιον ἐστίν.
οὐ γὰρ ἀπείρητος μαντεύομαι, ἀλλ' ἐῢ ϝειδώς·
καὶ γὰρ κείνῳ φημὶ τελευτηθῆναι ἅπαντα
ὥς ϝοι ἐμυθεόμην, ὅτε Ϝίλιον εἰσανέβαινον
Ἀργεῖοι, μετὰ δέ σφιν ἔβη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
φῆν κακὰ πολλὰ παθόντ', ὀλέσαντ' ἄπο πάντας ἑταίρους,
ἄγνωστον πάντεσσιν ἐϝεικοστῷ ἐνιαυτῷ
ϝοίκαδ' ἐλεύσεσθαι· τὰ δὲ δὴ νῦν πάντα τελεῖται."
τὸν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος Πολύβου πάις ἀντίον ηὔδα
"ὦ γέρον, εἰ δ' ἄγε νῦν μαντεύεο σοῖσι τέκεσσιν
ϝοίκαδ' ἰών, μή πού τι κακὸν πάσχωσιν ὀπίσσω·
ταῦτα δ' ἐγὼ σέο πολλὸν ἀμείνων μαντεύεσθαι.
ὄρνιθες δέ τε πολλοὶ ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο
φοιτῶσ', οὐδέ τε πάντες ἐναίσιμοι· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
ὤλετο τῆλ', ὡς καὶ σὺ καταφθίσθαι σὺν ἐκείνῳ

ὤφελες. οὐκ ἂν τόσσα θεοπροπέων ἀγόρευες,
οὐδέ κε Τηλέμαχον κεχολωμένον ὧδ' ἀνιείης,
σῷ ϝοίκῳ δῶρον ποτιδέγμενος, εἴ κε πόρῃσιν.
ἀλλ' ἔκ τοι ϝερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
εἴ κε νεώτερον ἄνδρα παλαιά τε πολλά τε ϝειδώς
παρφάμενος ϝεπέεσσιν ἐποτρύνῃς χαλεπαίνειν,
αὐτῷ μέν ϝοι πρῶτον ἀνιηρώτερον ἔσται,
σοὶ δέ, γέρον, θωὴν ἐπιθήσομεν ἥν κ' ἐνὶ θυμῷ
τίνων ἀσχάλλῃς, χαλεπὸν δέ τοι ἔσσεται ἄλγος.
Τηλεμάχῳ δ' ἐν πᾶσιν ἐγὼν ὑποθήσομαι αὐτός.
μητέρ' ἐϝὴν ἐς πατρὸς ἀνωγέτω ἀπονέεσθαι·
οἱ δὲ γάμον τεύξουσι καὶ ἀρτυνέουσιν ἔϝεδνα
πολλὰ μάλ', ὅσσα ϝέϝοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἕπεσθαι.
οὐ γὰρ πρὶν παύσεσθαι ὀίομαι υἷας Ἀχαιῶν
μνηστύος ἀργαλέης, ἐπεὶ οὔ τινα δείδιμεν ἔμπης,
οὔτ' οὖν Τηλέμαχον, μάλα περ πολύμυθον ἐόντα·
οὔτε θεοπροπίης ἐμπαζόμεθ', ἣν σὺ γεραιέ
μυθέαι ἀκράαντον, ἀπεχθάνεαι δ' ἔτι μᾶλλον.
χρήματα δ' αὖτε κακῶς βεβρώσεται, οὐδέ ποτ' ἶσα
ἔσσεται, ὄφρα κεν ἥ γε διατρίβῃσιν Ἀχαιούς
ϝὸν γάμον. ἡμεῖς δ' αὖ ποτιδέγμενοι ἤματα πάντα
εἵνεκα τῆς ἀρετῆς ἐριδαίνομεν, οὐδὲ μετ' ἄλλας
ἐρχόμεθ', ἃς ἐπιϝεικὲς ὀπυιέμεν ἐστὶ ϝεκάστῳ."
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"Εὐρύμαχ' ἠδὲ καὶ ἄλλοι ὅσοι μνηστῆρες ἀγαυοί,
ταῦτα μὲν οὐχ ὑμέας ἔτι λίσσομαι οὐδ' ἀγορεύω·
ἤδη γὰρ τὰ ϝίσασι θεοὶ καὶ πάντες Ἀχαιοί·
ἀλλ' ἄγε μοι δότε νῆα θοὴν καὶ ϝείκοσ' ἑταίρους,
οἵ κέ μοι ἔνθα καὶ ἔνθα διαπρήσσωσι κέλευθον.
εἶμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἠμαθόεντα,
νόστον πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο,
ἤν τίς μοι ϝείπῃσι βροτῶν ἢ ϝόσσαν ἀκούσω
ἐκ Διός, ἥ τε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισιν.
εἰ μέν κεν πατρὸς βίοτον καὶ νόστον ἀκούσω,
ἦ τ' ἂν τρυχόμενός περ ἔτι τλαίην ἐνιαυτόν·
εἰ δέ κε τεθνηῶτος ἀκούσω μηδ' ἔτ' ἐόντος,
νοστήσας δὴ ἔπειτα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
σῆμά τέ ϝοι χεύω καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερεΐξω

---

191 πρῆξαι δ' ἔμπης οὔ τι δυνήσεται εἵνεκα τῶνδε·

πολλὰ μάλ', ὅσσα ϝέϝοικε, καὶ ἀνέρι μητέρα δώσω."
ἦ τοι ὅ γ' ὣς ϝειπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο, τοῖσι δ' ἀνέστη
Μέντωρ, ὅς ῥ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἦεν ἑταῖρος,
καί ϝοι ἰὼν ἐν νηυσὶν ἐπέτρεπε ϝοῖκον ἅπαντα,
πείθεσθαί τε γέροντι καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσειν·
ὅ σφιν ἐὺ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέϝειπεν
"κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι, ὅττι κε ϝείπω.
μή τις ἔτι πρόφρων ἀγανὸς καὶ ἤπιος ἔστω
σκηπτοῦχος βασιλεύς, μηδὲ φρεσὶν αἴσιμα ϝειδώς,
ἀλλ' αἰεὶ χαλεπός τ' εἴη καὶ αἴσυλα ῥέζοι,
ὡς οὔ τις μέμνηται Ὀδυσσῆος θείοιο
λαῶν οἷσι ϝάνασσε, πατὴρ δ' ὣς ἤπιος ἦεν.
ἀλλ' ἦ τοι μνηστῆρας ἀγήνορας οὔ τι μεγαίρω
ϝέρδειν ϝέργα βίαια κακορραφίῃσι νόοιο·
σφὰς γὰρ παρθέμενοι κεφαλὰς κατέδουσι βιαίως
ϝοῖκον Ὀδυσσῆος, τὸν δ' οὐκέτι φασὶ νέεσθαι·
νῦν δ' ἄλλῳ δήμῳ νεμεσίζομαι, οἷον ἅπαντες
ἧσθ' ἄνεῳ, ἀτὰρ οὔ τι καθαπτόμενοι ϝεπέεσσιν
παύρους μνηστῆρας καταπαύετε πολλοὶ ἐόντες."
τὸν δ' Εὐηνορίδης Λειώκριτος ἀντίον ηὔδα
"Μέντορ ἀταρτηρέ, φρένας ἠλεέ, ποῖον ἔϝειπες
ἡμέας ὀτρύνων καταπαυέμεν. ἀργαλέον δέ
ἀνδράσι καὶ πλεόνεσσι μαχήσασθαι περὶ δαιτί.
εἴ περ γάρ κ' Ὀδυσεὺς Ἰθακήσιος αὐτὸς ἐπελθὼν
δαινυμένους κατὰ δῶμα ϝεὸν μνηστῆρας ἀγανούς
ἐξελάσαι μεγάροιο μενοινήσει' ἐνὶ θυμῷ,
οὔ κέν ϝοι κεχάροιτο γυνὴ μάλα περ χατέουσα
ἐλθόντ', ἀλλά κεν αὐτοῦ ἀϝεικέα πότμον ἐπίσποι,
εἰ πλεόνεσσι μάχοιτο· σὺ δ' οὐ κατὰ μοῖραν ἔϝειπες.
ἀλλ' ἄγε, λαοὶ μὲν σκίδνασθ' ἐπὶ ϝέργα ϝέκαστος,
τούτῳ δ' ὀτρυνέει Μέντωρ ὁδὸν ἠδ' Ἁλιθέρσης,
οἵ τέ ϝοι ἐξ ἀρχῆς πατρώιοί εἰσιν ἑταῖροι.
ἀλλ' ὀίω, καὶ δηθὰ καθήμενος ἀγγελιάων
πεύσεται εἰν Ἰθάκῃ, τελέει δ' ὁδὸν οὔ ποτε ταύτην."
ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, λῦσεν δ' ἀγορὴν αἰψηρήν.
οἳ μὲν ἄρα σκίδναντο ϝεὸν πρὸς δῶμα ϝέκαστος,
μνηστῆρες δ' ἐς δώματ' ἴσαν θείου Ὀδυσῆος.
Τηλέμαχος δ' ἀπάνευθε κιὼν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης,
χεῖρας νιψάμενος πολιῆς ἁλός, εὔχετ' Ἀθήνῃ.
"κλῦθί μευ, ὃ χθιζὸς θεὸς ἤλυθες ἡμέτερον δῶ

καί μ' ἐν νηὶ κέλευσας ἐπ' ἠεροϝειδέα πόντον,
νόστον πευσόμενον πατρὸς δὴν οἰχομένοιο,
ἔρχεσθαι. τὰ δὲ πάντα διατρίβουσιν Ἀχαιοί,
μνηστῆρες δὲ μάλιστα κακῶς ὑπερηνορέοντες."
ὣς ἔφατ' εὐχόμενος, σχεδόθεν δέ ϝοι ἦλθεν Ἀθήνη,
Μέντορι ϝειδομένη ἠμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδήν,
καί μιν φωνήσασα ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"Τηλέμαχ', οὐδ' ὄπιθεν κακὸς ἔσσεαι οὐδ' ἀνοήμων,
εἰ δή τοι σοῦ πατρὸς ἐνέστακται μένος ἠύ,
οἷος ἐκεῖνος ἔην τελέσαι ϝέργον τε ϝέπος τε·
οὔ τοι ἔπειθ' ἁλίη ὁδὸς ἔσσεται οὐδ' ἀτέλεστος.
εἰ δ' οὐ κείνου γ' ἐσσὶ γόνος καὶ Πηνελοπείης,
οὔ σέ γ' ἔπειτα ϝέϝολπα τελευτήσειν ἃ μενοινᾷς.
ἀλλ' ἐπεὶ οὐδ' ὄπιθεν κακὸς ἔσσεαι οὐδ' ἀνοήμων,
οὐδέ σε πάγχυ γε μῆτις Ὀδυσσῆος προλέλοιπεν,
ϝελπωρή τοι ἔπειτα τελευτῆσαι τάδε ϝέργα.
τῷ νῦν μνηστήρων μὲν ἔα βουλήν τε νόον τε
ἀφραδέων, ἐπεὶ οὔ τι νοήμονες οὐδὲ δίκαιοι·
οὐδέ τι ϝίσασιν θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν,
ὃς δή σφι σχεδόν ἐστιν, ἐπ' ἤματι πάντας ὀλέσθαι.
σοὶ δ' ὁδὸς οὐκέτι δηρὸν ἀπέσσεται, ἣν σὺ μενοινᾷς·
τοῖος γάρ τοι ἑταῖρος ἐγὼ πατρώιος εἰμί,
ὅς τοι νῆα θοὴν στελέω καὶ ἅμ' ἕψομαι αὐτός.
ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς δώματ' ἰὼν μνηστῆρσιν ὁμίλει,
ὅπλισσόν τ' ἤια καὶ ἄγγεσιν ἄρσον ἅπαντα,
ϝοῖνον ἐν ἀμφιφορεῦσι καὶ ἄλφιτα, μυελὸν ἀνδρῶν,
δέρμασιν ἐν πυκινοῖσιν· ἐγὼ δ' ἀνὰ δῆμον ἑταίρους
αἶψ' ἐθελοντῆρας συλλέξομαι. εἰσὶ δὲ νῆες
πολλαὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, νέαι ἠδὲ παλαιαί·
τάων μήν τοι ἐγὼν ἐπιόψομαι ἥ τις ἀρίστη,
ὦκα δ' ἐφοπλίσσαντες ἐνήσομεν εὐρέι πόντῳ."
ὣς φάτ' Ἀθηναίη κούρη Διός· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Τηλέμαχος παρέμιμνεν, ἐπεὶ θεοῦ ἔκλυεν αὐδήν,
βῆ δ' ἰέναι πρὸς δῶμα, φίλον τετιημένος ἦτορ.
εὗρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγήνορας ἐν μεγάροισιν,
αἶγας ἀνιεμένους σιάλους θ' εὕοντας ἐν αὐλῇ.
Ἀντίνοος δ' ἰθὺς γελάσας κίε Τηλεμάχοιο,

276 *παῦροι γάρ τοι παῖδες ὁμοῖοι πατρὶ πέλονται,*
οἱ πλέονες κακίους, παῦροι δέ τε πατρὸς ἀρείους.

ἔν τ᾽ ἄρα ϝοι φῦ χειρί, ϝέπος τ᾽ ἔφατ᾽ ἔκ τ᾽ ὀνόμαζεν.
"Τηλέμαχ᾽ ὑψαγόρη, μένος ἄσχετε, μή τί τοι ἄλλο
ἐν στήθεσσι κακὸν μελέτω ϝέργον τε ϝέπος τε,
ἀλλά μοι ἐσθιέμεν καὶ πινέμεν ὡς τὸ πάρος περ.
ταῦτα δέ τοι μάλα πάντα τελευτήσουσιν Ἀχαιοί,
νῆα καὶ ἐξαίτους ἐρέτας, ἵνα θᾶσσον ἵκηαι
ἐς Πύλον ἠγαθέην μετ᾽ ἀγανοῦ πατρὸς ἀκουήν."
τὸν δ᾽ αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"Ἀντίνο᾽, οὔ πως ἔστιν ὑπερφιάλοισι μεθ᾽ ὑμῖν
δαίνυσθαί τ᾽ ἀκέοντα καὶ εὐφραίνεσθαι ἕκηλον.
ἦ οὐ ϝάλις ὡς τὸ πάροιθεν ἐκείρετε πολλὰ καὶ ἐσθλά
κτήματ᾽ ἐμά, μνηστῆρες, ἐγὼ δ᾽ ἔτι νήπιος ἦα;
νῦν δ᾽ ὅτε δὴ μέγας εἰμί, καὶ ἄλλων μῦθον ἀκούων
πυνθάνομαι, καὶ δή μοι ἀέξεται ἔνδοθι θυμός,
πειρήσω ὥς κ᾽ ὔμμι κακὰς ἐπὶ κῆρας ἰήλω,
ἠὲ Πύλονδ᾽ ἐλθὼν ἢ αὐτοῦ τῷδ᾽ ἐνὶ δήμῳ.
εἶμι μέν (οὐδ᾽ ἁλίη ὁδὸς ἔσσεται ἣν ἀγορεύω)
ἔμπορος· οὐ γὰρ νηὸς ἐπήβολος οὐδ᾽ ἐρετάων
γίγνομαι, ὥς νύ που ὔμμιν ἐείσατο κέρδιον εἶναι."
ἦ ῥα, καὶ ἐκ χειρὸς χεῖρα σπάσατ᾽ Ἀντινόοιο.
οἱ δ᾽ ἐπελώβευον καὶ ἐκερτόμεον ϝεπέεσσιν.
ὧδε δέ τις ϝείπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων.
"ἦ μάλα Τηλέμαχος φόνον ἧμιν μερμηρίζει.
ἤ τινας ἐκ Πύλου ἄξει ἀμύντορας ἠμαθόεντος,
ἢ ὅ γε καὶ Σπάρτηθεν, ἐπεί νύ περ ἵεται αἰνῶς·
ἠὲ καὶ εἰς Ἐφύρην ἐθέλει, πίειραν ἄρουραν,
ἐλθεῖν, ὄφρ᾽ ἔνθεν θυμοφθόρα φάρμακ᾽ ἐνείκῃ,
ἐν δὲ βάλῃ κρητῆρι καὶ ἧμέας πάντας ὀλέσσῃ."
ἄλλος δ᾽ αὖ ϝείπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων
"τίς ϝοῖδ᾽ εἴ κε καὶ αὐτὸς ἰὼν κοίλης ἐπὶ νηός
τῆλε φίλων ἀπόληται ἀλώμενος ὥς περ Ὀδυσσεύς;
οὕτω κεν καὶ μᾶλλον ὀφέλλειεν πόνον ἄμμιν·
κτήματα γάρ κεν πάντα δασαίμεθα, ϝοικία δ᾽ αὖτε
τούτου μητέρι δοῖμεν ἔχειν ἠδ᾽ ὅς τις ὀπυίοι."
ὣς φάν, ὃ δ᾽ ὑψόροφον θάλαμον κατεβήσετο πατρός,
εὐρύν, ὅθι νητὸς χρυσὸς καὶ χαλκὸς ἔκειτο
ϝεσθής τ᾽ ἐν χηλοῖσι, ϝάλις τ᾽ εὐῶδες ἔλαιον.
ἐν δὲ πίθοι ϝοίνοιο παλαιοῦ ϝηδυπότοιο

---

322 ῥεῖα· μνηστῆρες δὲ δόμον κάτα δαῖτα πένοντο.

ἕστασαν, ἄκρητον θεῖον ποτὸν ἐντὸς ἔχοντες,
ἑξείης ποτὶ τοῖχον ἀρηρότες, εἴ ποτ᾽ Ὀδυσσεύς
ϝοίκαδε νοστήσειε καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας.
κλῃσταὶ δ᾽ ἔπεσαν σανίδες πυκινῶς ἀραρυῖαι,
δικλίδες· ἐν δὲ γυνὴ ταμίη νύκτας τε καὶ ἦμαρ
ἔσχ᾽, ἣ πάντ᾽ ἐφύλασσε νόου πολυϝιδρείῃσιν,
Εὐρύκλει᾽ Ὦπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο.
τὴν τότε Τηλέμαχος προσέφη θαλαμόνδε καλέσσας.
"μαῖ᾽, ἄγε δή μοι ϝοῖνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄφυσσον
ϝηδύν, ὅτις μετὰ τὸν λαρώτατος ὃν σὺ φυλάσσεις
κεῖνον διομένη τὸν κάμμορον, εἴ ποθεν ἔλθοι
διογενὴς Ὀδυσεὺς θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξας.
δώδεκα δ᾽ ἔμπλησον, καὶ πώμασιν ἆρσον ἅπαντας.
ἐν δέ μοι ἄλφιτα χεῦον ἐυρραφέεσσι δοροῖσιν·
ϝείκοσι δ᾽ ἔστω μέτρα μυληφάτου ἀλφίτου ἀκτῆς.
αὐτὴ δ᾽ οἴη ϝίσθι. τὰ δ᾽ ἀθρόα πάντα τετύχθω·
ϝεσπέριος γὰρ ἐγὼν αἱρήσομαι, ὁππότε κεν δή
μήτηρ εἰς ὑπερῷ᾽ ἀναβῇ κοίτου τε μέδηται.
εἶμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἠμαθόεντα,
νόστον πευσόμενος πατρὸς φίλου, ἤν που ἀκούσω."
ὣς φάτο, κώκυσεν δὲ φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
καί ῥ᾽ ὀλοφυρομένη ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"τίπτε δέ τοι, φίλε τέκνον, ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
ἔπλετο; πῇ δ᾽ ἐθέλεις ἰέναι πολλὴν ἐπὶ γαῖαν
μοῦνος ἐὼν ἀγαπητός, ὃ δ᾽ ὤλετο τηλόθι πάτρης
διογενὴς Ὀδυσεὺς ἀλλογνώτῳ ἐνὶ δήμῳ.
οἳ δέ τοι αὐτίκ᾽ ἰόντι κακὰ φράσσονται ὀπίσσω,
ὥς κε δόλῳ φθίῃς, τάδε δ᾽ αὐτοὶ πάντα δάσονται.
ἀλλὰ μέν᾽ αὖθ᾽ ἐπὶ σοῖσι καθήμενος· οὐδέ τί σε χρή
πόντον ἐπ᾽ ἀτρύγετον κακὰ πασχέμεν οὐδ᾽ ἀλάλησθαι."
τὴν δ᾽ αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"θάρσει, μαῖ᾽, ἐπεὶ οὔ τοι ἄνευ θεοῦ ἥδε γε βουλή.
ἀλλ᾽ ὄμοσον μὴ μητρὶ φίλῃ τάδε μυθήσασθαι,
πρίν γ᾽ ὅτ᾽ ἂν ἑνδεκάτη τε δυωδεκάτη τε γένηται,
ἢ αὐτὴν ποθέσαι καὶ ἀφορμηθέντος ἀκοῦσαι,
ὡς ἂν μὴ κλαίουσα κατὰ χρόα καλὸν ἰάπτῃ."
ὣς ἄρ᾽ ἔφη, γρῆυς δὲ θεῶν μέγαν ὅρκον ἀπώμνυ.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ᾽ ὄμοσέν τε τελεύτησέν τε τὸν ὅρκον,
αὐτίκ᾽ ἔπειτά ϝοι οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄφυσσεν,
ἐν δέ ϝοι ἄλφιτα χεῦεν ἐυρραφέεσσι δοροῖσιν.

Τηλέμαχος δ' ἐς δώματ' ἰὼν μνηστῆρσιν ὁμίλειν.
ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Τηλεμάχῳ ϝεικυῖα κατὰ πτόλιν ᾤχετο πάντῃ,
καί ῥα ϝεκάστῳ φωτὶ παρισταμένη φάτο μῦθον,
ϝεσπερίους δ' ἐπὶ νῆα θοὴν ἀγερέσθαι ἀνώγειν.
ἣ δ' αὖτε Φρονίοιο Νοήμονα φαίδιμον υἱόν
ᾔτει νῆα θοήν· ὃ δέ ϝοι πρόφρων ὑπέδεκτο.
δύσετό τ' ἠέλιος σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί,
καὶ τότε νῆα θοὴν ἅλαδ' εἴρυσε, πάντα δ' ἐν αὐτῇ
ὅπλ' ἐτίθη τά τε νῆες ἐύσσελμοι φορέουσιν.
στῆσε δ' ἐπ' ἐσχατιῇ λιμένος, περὶ δ' ἐσθλοὶ ἑταῖροι
ἁθρόοι ἠγερέθοντο· θεὰ δ' ὤτρυνε ϝέκαστον.
ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
βῆ δ' ἰέναι πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο·
ἔνθα μνηστήρεσσιν ἐπὶ γλυκὺν ὕπνον ἔχευεν,
πλάζε δὲ πίνοντας, χειρῶν δ' ἔκβαλλε κύπελλα.
οἳ δ' εὕδειν ὤρνυντο κατὰ πτόλιν, οὐδ' ἄρ' ἔτι δήν
εἵατ', ἐπεί σφισιν ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτεν.
αὐτὰρ Τηλέμαχον προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη
ἐκπροκαλεσσαμένη μεγάρων ἐὺ ναιεταόντων,
Μέντορι ϝειδομένη ἠμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδήν,
"Τηλέμαχ', ἤδη μήν τοι ἐυκνήμιδες ἑταῖροι
εἵατ' ἐπήρετμοι, τὴν σὴν ποτιδέγμενοι ὁρμήν·
ἀλλ' ἴομεν, μὴ δηθὰ διατρίβωμεν ὁδοῖο".
ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
καρπαλίμως· ὃ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
εὗρον ἔπειτ' ἐπὶ θινὶ κάρη κομόωντας ἑταίρους.
τοῖσι δὲ καὶ μετέϝειφ' ἱερὰ ϝὶς Τηλεμάχοιο
"δεῦτε, φίλοι, ἤια φερώμεθα· πάντα γὰρ ἤδη
ἁθρό' ἐνὶ μεγάρῳ. μήτηρ δ' ἐμὴ οὔ τι πέπυσται,
οὐδ' ἄλλαι δμωαί, μία δ' οἴη μῦθον ἄκουσεν."
ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο, τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο.
οἳ δ' ἄρα πάντα φέροντες ἐυσσέλμῳ ἐπὶ νηί
κάτθεσαν, ὡς ἐκέλευσεν Ὀδυσσῆος φίλος υἱός.
ἂν δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν', ἦρχε δ' Ἀθήνη,
νηὶ δ' ἐνὶ πρυμνῇ κατ' ἄρ' ἕζετο· ἄγχι δ' ἄρ' αὐτῆς
ἕζετο Τηλέμαχος. τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν,
ἂν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες ἐπὶ κληῖσι καθῖζον.
τοῖσιν δ' ἴκμενον οὖρον ἵη γλαυκῶπις Ἀθήνη,

ἀκραῆ Ζέφυρον, κελάδοντ' ἐπὶ ϝοίνοπα πόντον.
Τηλέμαχος δ' ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσεν
ὅπλων ἅπτεσθαι· τοὶ δ' ὀτρύνοντος ἄκουσαν.
ἱστὸν δ' εἰλάτινον κοίλης ἔντοσθε μεσόδμης
στῆσαν ἀείραντες, κατὰ δὲ προτόνοισιν ἔδησαν,
ἕλκον δ' ἱστία λευκὰ ἐυστρέπτοισι βοεῦσιν.
ἔπρησεν δ' ἄνεμος μέσον ἱστίον, ἀμφὶ δὲ κῦμα
στείρῃ πορφύρεον μέϝα ϝίαχε νηὸς ἰούσης·
ἡ δ' ἔθεεν κατὰ κῦμα διαπρήσσουσα κέλευθον.
δησάμενοι δ' ἄρα ὅπλα θοὴν ἀνὰ νῆα μέλαιναν
στήσαντο κρητῆρας ἐπιστεφέας ϝοίνοιο,
λεῖβον δ' ἀθανάτοισι θεοῖς αἰειγενέτῃσιν,
ἐκ πάντων δὲ μάλιστα Διὸς γλαυκώπιδι κούρῃ.
παννυχίη μέν ῥ' ἥ γε καὶ ἠῶ πεῖρε κέλευθον,

3 ἠέλιος δ' ἀνόρουσε, λιπὼν περικαλλέα λίμνην, Γ
οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον, ἵν' ἀθανάτοισι φαείνοι
καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν·
οἱ δὲ Πύλον Νηλῆος ἐυκτίμενον πτολίεθρον
ἷξον. τοὶ δ' ἐπὶ θινὶ θαλάσσης ἱερὰ ῥέζον,
ταύρους παμμέλανας, ἐνοσίχθονι κυανοχαίτῃ.
ἐννέα δ' ἕδραι ἔσαν, πεντηκόσιοι δ' ἐν ἑκάστῃ
εἵατο, καὶ προύχοντο ϝεκάστοθι ἐννέα ταύρους.
εὖθ' οἱ σπλάγχν' ἐπάσαντο, θεῷ δ' ἐπὶ μηρί' ἔκηαν,
οἱ δ' ἰθὺς κατάγοντο, ϝιδ' ἱστία νηὸς ἐϝίσης
στεῖλαν ἀείραντες, τὴν δ' ὥρμισαν, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί.
ἐκ δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν', ἦρχε δ' Ἀθήνη.
τὸν προτέρη προσέϝειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
"Τηλέμαχ', οὐ μήν σε χρὴ ἔτ' αἰδοῦς, οὐδ' ἠβαιόν·
τοὔνεκα γὰρ καὶ πόντον ἐπέπλως, ὄφρα πύθηαι
πατρός, ὅπου κύθε γαῖα καὶ ὅν τινα πότμον ἐπέσπεν.
ἀλλ' ἄγε νῦν ἰθὺς κίε Νέστορος ἱπποδάμοιο·
ϝείδομεν ἥν τινα μῆτιν ἐνὶ στήθεσσι κέκευθεν".
21 τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"Μέντορ, πῶς τ' ἄρ' ἴω; πῶς τ' ἂρ προσπτύξομαι αὐτόν;
οὐδέ τί πω μύθοισι πεπείρημαι πυκινοῖσιν·
αἰδὼς δ' αὖ νέον ἄνδρα γεραίτερον ἐξερέεσθαι".
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη

---

19 λίσσεσθαι δέ μιν αὐτὸν ὅπως νημερτέα ϝείπῃ.
ψεῦδος δ' οὐ ϝερέει· μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐστίν.

“Τηλέμαχ᾽, ἄλλα μὲν αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ σῇσι νοήσεις,
ἄλλα δὲ καὶ δαίμων ὑποθήσεται· οὐ γὰρ όίω
οὔ σε θεῶν ἀϝέκητι γενέσθαι τε τραφέμεν τε”.
ὣς ἄρα φωνήσασ᾽ ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
καρπαλίμως· ὃ δ᾽ ἔπειτα μετ᾽ ἴχνια βαῖνε θεοῖο.
ἷξον δ᾽ ἐς Πυλίων ἀνδρῶν ἄγυρίν τε καὶ ἕδρας,
ἔνθ᾽ ἄρα Νέστωρ ἧστο σὺν υἱάσιν, ἀμφὶ δ᾽ ἑταῖροι
δαῖτ᾽ ἐντυνόμενοι κρέατ᾽ ὤπτων ἄλλα τ᾽ ἔπειρον.
οἳ δ᾽ ὡς οὖν ξείνους ϝίδον, ἁθρόοι ἦλθον ἅπαντες
χερσίν τ᾽ ἠσπάζοντο καὶ ἑδριάασθαι ἄνωγον.
πρῶτος Νεστορίδης Πεισίστρατος ἐγγύθεν ἐλθὼν
ἀμφοτέρων ἕλε χεῖρα, καὶ ἵδρυσεν παρὰ δαιτί
κώεσιν ἐν μαλακοῖσιν, ἐπὶ ψαμάθοις ἁλίῃσιν,
πάρ τε κασιγνήτῳ Θρασυμήδεϊ καὶ πατέρι ϝῷ.
δῶκε δ᾽ ἄρα σπλάγχνων μοίρας, ἐν δ᾽ οἶνον ἔχευεν
χρυσείῳ δέπαϊ· δειδισκόμενος δὲ προσηύδα
Παλλάδ᾽ Ἀθηναίην, κούρην Διὸς αἰγιόχοιο,
“εὔχεο νῦν, ὦ ξεῖνε, Ποσειδάωνι ϝάνακτι·
τοῦ γὰρ καὶ δαίτης ἠντήσατε δεῦρο μολόντες.
αὐτὰρ ἐπὴν σπείσῃς τε καὶ εὔξεαι, ἣ θέμις ἐστίν,
δὸς καὶ τούτῳ ἔπειτα δέπας μελιϝηδέος οἴνου
σπεῖσαι, ἐπεὶ καὶ τοῦτον ὀίομαι ἀθανάτοισιν
εὔχεσθαι· πάντες δὲ θεῶν χατέουσ᾽ ἄνθρωποι.
ἀλλὰ νεώτερός ἐστιν, ὁμηλικίη δ᾽ ἐμοὶ αὐτῷ·
τούνεκα σοὶ προτέρῳ δώσω χρύσειον ἄλεισον”.
ὣς ϝειπὼν ἐν χερσὶ τίθη δέπας ἡδέος οἴνου.
χαῖρε δ᾽ Ἀθηναίη πεπνυμένῳ ἀνδρὶ δικαίῳ,
οὕνεκα ϝοῖ προτέρῃ δῶκεν χρύσειον ἄλεισον.
αὐτίκα δ᾽ εὔχετο πολλὰ Ποσειδάωνι ϝάνακτι.
“κλῦθι, Ποσείδαον γαιήοχε, μηδὲ μεγήρῃς
ἡμῖν εὐχομένοισι τελευτῆσαι τάδε ϝέργα.
Νέστορι μὲν πρώτιστα καὶ υἱάσι κῦδος ὄπαζε,
αὐτὰρ ἔπειτ᾽ ἄλλοισι δίδου χαρίεσσαν ἀμοιβήν
ξύμπασιν Πυλίοισιν ἀγακλειτῆς ἑκατόμβης.
δὸς δ᾽ ἔτι Τηλέμαχον καὶ ἐμὲ πρήξαντα νέεσθαι
οὕνεκα δεῦρ᾽ ἱκόμεσθα θοῇ σὺν νηὶ μελαίνῃ”.
ὣς ἄρ᾽ ἔπειτ᾽ ἠρᾶτο, καὶ αὐτὴ πάντα τελεύτα·
δῶκε δὲ Τηλεμάχῳ καλὸν δέπας ἀμφικύπελλον.
ὣς δ᾽ αὔτως ἠρᾶτο Ὀδυσσῆος φίλος υἱός.
οἳ δ᾽ ἐπεὶ ὤπτησαν κρέ᾽ ὑπέρτερα καὶ ϝερύσαντο,

μοίρας δασσάμενοι δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
"νῦν δὴ κάλλιόν ἐστι μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι
ξείνους, οἵ τινές εἰσιν, ἐπεὶ τάρπησαν ἐδωδῆς.
ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐστέ; πόθεν πλεῖθ' ὑγρὰ κέλευθα;
ἤ τι κατὰ πρῆξιν ἦ μαψιδίως ἀλάλησθε,
οἷά τε ληιστῆρες, ὑπεὶρ ἅλα; τοί τ' ἀλόωνται
ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες."
  τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
θαρσήσας· αὐτὴ γὰρ ἐνὶ φρεσὶ θάρσος Ἀθήνη
θῆχ', ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιχομένοιο ἔροιτο·
"ὦ Νέστορ Νηληιάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
εἴρεαι ὁππόθεν εἰμέν· ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω.
ἡμεῖς ἐξ Ἰθάκης ὑπονηίου εἰλήλουθμεν·
πρῆξις δ' ἥδ' ἰδίη, οὐ δήμιος, ἣν ἀγορεύω.
πατρὸς ἐμοῦ κλέος εὐρὺ μετέρχομαι, ἤν που ἀκούσω,
δίου Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὅν ποτέ φασιν
ξὺν σοὶ μαρνάμενον Τρώων πόλιν ἐξαλαπάξαι.
ἄλλους μὲν γὰρ πάντας, ὅσοι Τρωσὶν πολέμιζον,
πευθόμεθ', ἧχι ϝέκαστος ἀπώλετο λυγρῷ ὀλέθρῳ·
κείνου δ' αὖ καὶ ὄλεθρον ἀπευθέα θῆκε Κρονίων.
οὐ γάρ τις δύναται σάφα ϝειπέμεν ὁππόθ' ὄλωλεν,
ἤ θ' ὅ γ' ἐπ' ἠπείρου δάμη ἀνδράσι δυσμενέεσσιν,
ἤ τε καὶ ἐν πελάγει μετὰ κύμασιν Ἀμφιτρίτης.
τούνεκα νῦν τὰ σὰ γούναθ' ἱκάνομαι, εἴ κ' ἐθέλῃσθα
κείνου λυγρὸν ὄλεθρον ἐνισπέμεν, εἴ που ὄπωπας
ὀφθαλμοῖσι τεοῖσιν ἢ ἄλλου μῦθον ἄκουσας.
μηδέ τί μ' αἰδόμενος μειλίσσεο μηδ' ἐλεαίρων,
ἀλλ' εὖ μοι κατάλεξον ὅπως ἤντησας ὀπωπῆς.
λίσσομαι, εἴ ποτέ τοί τι πατὴρ ἐμὸς ἐσθλὸς Ὀδυσσεύς
ἢ ϝέπος ἠέ τι ϝέργον ὑποστὰς ἐξετέλεσσεν
δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχετε πήματ' Ἀχαιοί·
τῶν νῦν μοι μνῆσαι, καί μοι νημερτὲς ἐνίσπες."
  τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ
"ὦ φίλ', ἐπεί μ' ἔμνησας ὀιζύος ἣν ἐν ἐκείνῳ
δήμῳ ἀνέτλημεν μένος ἄσχετοι υἷες Ἀχαιῶν,

---

78 ἠδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσιν·
95 πλαζομένου· περὶ γάρ μιν ὀιζυρὸν τέκε μήτηρ.

ἠμὲν ὅσα ξὺν νηυσὶν ἐπ' ἠεροϝειδέα πόντον
πλαζόμενοι κατὰ ληίδ', ὅπῃ ἄρξειεν Ἀχιλλεύς,
ἠδ' ὅσα καὶ περὶ ϝάστυ μέϝα Πριάμοιο ϝάνακτος
μαρνάμεθ'· ἔνθα δ' ἔπειτα κατέκταθεν ὅσσοι ἄριστοι.
ἔνθα μὲν Αἴας κεῖται ἀρήιος, ἔνθα δ' Ἀχιλλεύς,
ἔνθα δὲ Πάτροκλος θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος,
ἔνθα δ' ἐμὸς φίλος υἱός, ἅμα κρατερὸς καὶ ἀμύμων,
Ἀντίλοχος, περὶ μὲν θείειν ταχὺς ἠδὲ μαχητής.
ἄλλα τε πόλλ' ἐπὶ τοῖς πάθομεν κακά· τίς κεν ἐκεῖνα
πάντα ϝε μυθήσαιτο καταθνητῶν ἀνθρώπων;
οὐδ' εἰ πεντάϝετές ϝε καὶ ἑξάϝετες παραμίμνων
ἐξερέοις ὅσα κεῖθι πάθον κακὰ δῖοι Ἀχαιοί·
πρίν κεν ἀνιηθεὶς σὴν πατρίδα ϝαῖαν ἵκοιο.
εἰνάϝετες ϝάρ σφιν κακὰ ῥάπτομεν ἀμφιέποντες
παντοίοισι δόλοισι, μόϝις δ' ἐτέλεσσε Κρονίων.
ἔνθ' οὔ τίς ποτε μῆτιν ὁμοιωθήμεναι ἄντην
ἤθελ', ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἐνίκα δῖος Ὀδυσσεύς
παντοίοισι δόλοισι, πατὴρ τεός, εἰ ϝετεόν ϝε
κείνου ἔκϝονός ἐσσι· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
ἦ τοι ϝὰρ μῦθοί ϝε ϝεϝοικότες, οὐδέ κε φαίης
ἄνδρα νεώτερον ὧδε ϝεϝοικότα μυθήσασθαι.
ἔνθ' ἦ τοι εἵως μὲν ἐϝὼ καὶ δῖος Ὀδυσσεύς
οὔτε ποτ' εἰν ἀϝορῇ δίχ' ἐβάζομεν οὔτ' ἐνὶ βουλῇ,
ἀλλ' ἕνα θυμὸν ἔχοντε νόῳ καὶ ἐπίφρονι βουλῇ
φραζόμεθ' Ἀρϝείοισιν ὅπως ὄχ' ἄριστα ϝένοιτο.
αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπήν,
καὶ τότε δὴ Ζεὺς λυϝρὸν ἐνὶ φρεσὶ μήδετο νόστον
Ἀρϝείοις, ἐπεὶ οὔ τι νοήμονες οὐδὲ δίκαιοι
πάντες ἔσαν· τῷ σφεων πολέες κακὸν οἶτον ἐπέσπον
μήνιος ἐξ ὀλοῆς ϝλαυκώπιδος ὀμβριμοπάτρης,
ἥ τ' ἔριν Ἀτρεΐδῃσι μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκεν.
τὼ δὲ καλεσσαμένω ἀϝορὴν ἐς πάντας Ἀχαιούς,
μάψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐς ἠέλιον καταδύντα
(οἳ δ' ἦλθον ϝοίνῳ βεβαρηότες υἷες Ἀχαιῶν),
μῦθον μυθείσθην τοῦ εἵνεκα λαὸν ἄϝειραν.
ἔνθ' ἦ τοι Μενέλαος ἀνώϝει πάντας Ἀχαιούς
νόστου μιμνήσκεσθαι ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης,
οὐδ' Ἀϝαμέμνονι πάμπαν ἐϝήνδανε· βούλετο ϝάρ ῥα

---

131 βῆμεν δ' ἐν νήεσσι, θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιούς,

λαὸν ἐρυκακέειν ῥέξαι ϑ' ἱερὰς ἑκατόμβας,
ὡς τὸν Ἀϑηναίης δεινὸν χόλον ἐξακέσαιτο,
νήπιος, οὐδὲ τὸ ϝῄδη ὃ οὐ πείσεσϑαι ἔμελλεν·
οὐ ϝάρ τ' αἶψα ϑεῶν τρέπεται νόος αἰὲν ἐόντων.
ὣς τὼ μὲν χαλεποῖσιν ἀμειβομένω ϝεπέεσσιν
ἕστασαν· οἳ δ' ἀνόρουσαν ἐυκνήμιδες Ἀχαιοί
ϝηχῇ ϑεσπεσίῃ, δίχα δέ σφισι ϝήνδανε βουλή.
νύκτα μὲν ἀέσαμεν χαλεπὰ φρεσὶν ὁρμαίνοντες
ἀλλήλοις· ἐπὶ ϝὰρ Ζεὺς ἤρτυε πῆμα κακοῖο·
ἠῶϑεν δ' οἳ μὲν νέας ἕλκομεν εἰς ἅλα δῖαν
κτήματά τ' ἐντιϑέμεσϑα βαϑυζώνους τε ϝυναῖκας,
ἡμίσεες δ' ἄρα λαοὶ ἐρητύοντο μένοντες
αὖϑι παρ' Ἀτρεΐδῃ Ἀϝαμέμνονι, ποιμένι λαῶν.
ἡμίσεες δ' ἀναβάντες ἐλαύνομεν· αἳ δὲ μάλ' ὦκα
ἔπλεον, ἐστόρεσεν δὲ ϑεὸς μεϝακήτεα πόντον.
ἐς Τένεδον δ' ἐλϑόντες ἐρέξαμεν ἱρὰ ϑεοῖσιν,
ϝοίκαδε ϝιέμενοι· Ζεὺς δ' οὔ πω μήδετο νόστον,
σχέτλιος, ὅς ῥ' ἔριν ὦρσε κακὴν ἔπι δεύτερον αὖτις.
οἳ μὲν ἀποστρέψαντες ἔβαν νέας ἀμφιϝελίσσας
ἀμφ' Ὀδυσῆα ϝάνακτα δαΐφρονα ποικιλομήτην,
αὖτις ἐπ' Ἀτρεΐδῃ Ἀϝαμέμνονι ϝῆρα φέροντες·
αὐτὰρ ἐϝὼ σὺν νηυσὶν ἀολλέσιν, αἵ μοι ἕποντο,
φεῦϝον, ἐπεὶ ϝίϝνωσκον ὃ δὴ κακὰ μήδετο δαίμων.
φεῦϝε δὲ Τυδέος υἱὸς ἀρήιος, ὦρσε δ' ἑταίρους.
ὀψὲ δὲ δὴ μετὰ νῶι κίε ξανϑὸς Μενέλαος,
ἐν Λέσβῳ δ' ἔκιχεν δολιχὸν πλόον ὁρμαίνοντας,
ἢ καϑύπερϑε Χίοιο νεοίμεϑα παιπαλοέσσης,
νήσου ἔπι Ψυρίης, αὐτὴν ἐπ' ἀριστέρ' ἔχοντες,
ἢ ὑπένερϑε Χίοιο, παρ' ἠνεμόεντα Μίμαντα.
ᾐτέομεν δὲ ϑεὸν φῆναι τέρας· αὐτὰρ ὅ ϝ' ἥμιν
δεῖξε, καὶ ἠνώϝει πέλαϝος μέσον εἰς Εὔβοιαν
τάμνειν, ὄφρα τάχιστα ὑπὲκ κακότητα φύϝοιμεν.
ὦρτο δ' ἐπὶ λιϝὺς οὖρος ἀήμεναι· αἳ δὲ μάλ' ὦκα
ἰχϑυόεντα κέλευϑα διέδραμον, ἐς δὲ Γεραιστόν
ἐννύχιαι κατάϝοντο· Ποσειδάωνι δὲ ταύρων
πόλλ' ἐπὶ μῆρ' ἔϑεμεν, πέλαϝος μέϝα μετρήσαντες.
τέτρατον ἦμαρ ἔην ὅτ' ἐν Ἄρϝεϊ νῆας ἐϝίσας
Τυδεΐδεω ἕταροι Διομήδεος ἱπποδάμοιο
ἕστασαν· αὐτὰρ ἐϝώ ϝε Πύλονδ' ἔχον, οὐδέ ποτ' ἔσβη
οὖρος, ἐπεὶ δὴ πρῶτα ϑεὸς προέηκεν ἀῆναι.

ὣς ἦλθον, φίλε τέκνον, ἀπευθής, οὐδέ τι ϝοῖδα
κείνων, οἵ τ' ἐσάωθεν Ἀχαιῶν οἵ τ' ἀπόλοντο.
ὅσσα δ' ἐνὶ μεγάροισι καθήμενος ἡμετέροισιν
πεύθομαι, ἣ θέμις ἐστί, δαήσεαι, οὐδέ σε κεύσω.
εὖ μὲν Μυρμιδόνας φάσ' ἐλθέμεν ἐγχεσιμώρους,
οὓς ἄγ' Ἀχιλλῆος μεγαθύμου φαίδιμος υἱός,
εὖ δὲ Φιλοκτήτην Ποιάντιον ἀγλαὸν υἱόν.
πάντας δ' Ἰδομενεὺς Κρήτην εἰσήγαγ' ἑταίρους,
οἳ φύγον ἐκ πολέμου, πόντος δέ ϝοι οὔ τιν' ἀπηύρα.
Ἀτρεΐδην δὲ καὶ αὐτοὶ ἀκούετε νόσφιν ἐόντες,
ὥς τ' ἦλθ' ὥς τ' Αἴγισθος ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον.
ἀλλ' ἦ τοι κεῖνος μὲν ἐπισμυγερῶς ἀπέτισεν,
ὡς ἀγαθὸν καὶ παῖδα καταφθιμένοιο λιπέσθαι
ἀνδρός, ἐπεὶ καὶ κεῖνος ἐτίσατο πατροφονῆα,
Αἴγισθον δολόμητιν, ὅ ϝοι πατέρα κλυτὸν ἔκτα."
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"ὦ Νέστορ Νηληιάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
καὶ λίην κεῖνος μὲν ἐτίσατο, καί ϝοι Ἀχαιοί
οἴσουσιν κλέος εὐρὺ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.
εἰ γὰρ ἐμοὶ τοσσήνδε θεοὶ δύναμιν περιθεῖεν,
τίσασθαι μνηστῆρας ὑπερβασίης ἀλεγεινῆς,
οἵ τέ μοι ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωνται.
ἀλλ' οὔ μοι τοιοῦτον ἐπέκλωσαν θεοὶ ὄλβον,
πατρί τ' ἐμῷ καὶ ἐμοί· νῦν δὲ χρὴ τετλάμεν ἔμπης."
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ
"ὦ φίλ', ἐπεὶ δὴ ταῦτά μ' ἀνέμνησας καὶ ἔϝειπες,
φασὶ μνηστῆρας σῆς μητέρος εἵνεκα πολλούς
ἐν μεγάροις, ἀϝέκητι σέθεν, κακὰ μηχανάασθαι.
τίς ϝοῖδ' εἴ κέ ποτέ σφι βίας ἀποτίσεται ἐλθών,
ἢ ὅ γε μοῦνος ἐὼν ἢ καὶ σύμπαντες Ἀχαιοί.
εἰ γάρ σ' ὣς ἐθέλοι φιλέειν γλαυκῶπις Ἀθήνη
ὡς τότ' Ὀδυσσῆος περικήδετο κυδαλίμοιο
δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχομεν ἄλγε' Ἀχαιοί,
(οὐ γάρ πω ϝίδον ὧδε θεοὺς ἀναφανδὰ φιλεῦντας
ὡς κείνῳ ἀναφανδὰ παρίστατο Παλλὰς Ἀθήνη),
εἴ σ' οὕτως ἐθέλοι φιλέειν κήδοιτό τε θυμῷ,

---

199 καὶ σύ, φίλος, (μάλα γάρ σ' ὁρόω καλόν τε μέγαν τε)
ἄλκιμος ἔσσ', ἵνα τίς σε καὶ ὀψιγόνων ἐὺ ϝείπῃ.
214 ϝειπέ μοι ἠὲ ϝεκὼν ὑποδάμνασαι, ἦ σέ γε λαοὶ
ἐχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον, ἐπισπόμενοι θεοῦ ὀμφῇ.

τῷ κέν τις κείνων γε καὶ ἐκλελάθοιτο γάμοιο.”
τὸν δ’ αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
“ὦ γέρον, οὔ πω τοῦτο ϝέπος τελέεσθαι ὀίω·
λίην γὰρ μέγα ϝεῖπας· ἄγη μ’ ἔχει. οὐκ ἂν ἐμοί γε
ϝελπομένῳ τὰ γένοιτ’, οὐδ’ εἰ θεοὶ ὣς ἐθέλοιεν.”
τὸν δ’ αὖτε προσέϝειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
“Τηλέμαχε, ποῖόν σε ϝέπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων.
ῥεῖα θεός γ’ ἐθέλων καὶ τηλόθεν ἄνδρα σαώσαι.
βουλοίμην δ’ ἂν ἐγώ γε καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας
ϝοίκαδέ τ’ ἐλθέμεναι καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι
ἢ ἐλθὼν ἀπολέσθαι ἐφέστιος, ὡς Ἀγαμέμνων
ὤλεθ’ ὑπ’ Αἰγίσθοιο δόλῳ καὶ ϝῆς ἀλόχοιο.”
239 *τὴν δ’ αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα*
“Μέντορ, μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα κηδόμενοί περ·
κείνῳ δ’ οὐκέτι νόστος ἐτήτυμος, ἀλλά ϝοι ἤδη
φράσσαντ’ ἀθάνατοι θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν.
νῦν δ’ ἐθέλω ϝέπος ἄλλο μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι.
247 *ὦ Νέστορ Νηληιάδη, σὺ δ’ ἀληθὲς ἐνίσπες·*
πῶς ἔθαν’ Ἀτρεΐδης εὐρὺ κρείων Ἀγαμέμνων;
ποῦ Μενέλαος ἔην; τίνα δ’ αὐτῷ μήσατ’ ὄλεθρον
Αἴγισθος δολόμητις; ἐπεὶ κτάνε πολλὸν ἀρείω.
ἦ οὐκ Ἄργεος ἦεν Ἀχαιικοῦ, ἀλλά πῃ ἄλλῃ
πλάζετ’ ἐπ’ ἀνθρώπους, ὃ δὲ θαρσήσας κατέπεφνεν;”
τὸν δ’ ἠμείβετ’ ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ
“τοιγὰρ ἐγώ τοι, τέκνον, ἀληθέα πάντ’ ἀγορεύσω.
ἦ τοι μὲν τάδε καὐτὸς ὀίεαι, ὥς κεν ἐτύχθη
εἰ ζωόν γ’ Αἴγισθον ἐνὶ μεγάροισιν ἔτετμεν
Ἀτρεΐδης Τροίηθεν ἰών, ξανθὸς Μενέλαος.
τῷ κέ ϝοι οὐδὲ θανόντι χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχευαν,
ἀλλ’ ἄρα τόν γε κύνες τε καὶ οἰωνοὶ κατέδαψαν
κείμενον ἐν πεδίῳ ϝεκὰ ϝάστεος, οὐδέ κέ τίς μιν
κλαῦσεν Ἀχαιιάδων· μάλα γὰρ μέγα μήσατο ϝέργον.
ἡμεῖς μὲν γὰρ κεῖθι πολέας τελέοντες ἀέθλους
ἥμεθ’· ὃ δ’ εὔκηλος μυχῷ Ἄργεος ἱπποβότοιο

---

236 *ἀλλ’ ἦ τοι θάνατον μὲν ὁμοίιον οὐδὲ θεοί περ*
καὶ φίλῳ ἀνδρὶ δύνανται ἀλαλκέμεν, ὁππότε κεν δὴ
μοῖρ’ ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο.”
244 *Νέστορ’, ἐπεὶ περίϝοιδε δίκας ἠδὲ φρόνιν ἄλλων·*
τρὶς γάρ δή μίν φασι ϝανάξασθαι γένε’ ἀνδρῶν,
ὥς τέ μοι ἀθάνατος ϝινδάλλεται εἰσοράασθαι.

πόλλ' Ἀγαμεμνονέην ἄλοχον θέλγεσκε ϝέπεσσιν.
ἡ δ' ἤ τοι τὸ πρὶν μὲν ἀναίνετο ϝέργον ἀϝεικές,
δῖα Κλυταιμνήστρη· φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῇσιν.
πὰρ δ' ἄρ' ἔην καὶ ἀοιδὸς ἀνήρ, ᾧ πόλλ' ἐπέτελλεν
Ἀτρεΐδης Τροίηνδε κιὼν ϝείρυσθαι ἄκοιτιν.
ἀλλ' ὅτε δή μιν μοῖρα θεῶν ἐπέδησε δαμῆναι,
δὴ τότε τὸν μὲν ἀοιδὸν ἄγων ἐς νῆσον ἐρήμην
κάλλιπεν οἰωνοῖσι ϝέλωρ καὶ κῦρμα γενέσθαι,
τὴν δ' ἐθέλων ἐθέλουσαν ἀνήγαγε ϝόνδε δόμονδε.
πολλὰ δὲ μηρί' ἔκηε θεῶν ἱεροῖς ἐπὶ βωμοῖς,
πολλὰ δ' ἀγάλματ' ἀνῆψεν, ὑφάσματά τε χρυσόν τε,
ἐκτελέσας μέγα ϝέργον, ὃ οὔ ποτε ϝέλπετο θυμῷ.
ἡμεῖς μὲν γὰρ ἅμα πλέομεν Τροίηθεν ἰόντες,
Ἀτρεΐδης καὶ ἐγώ, φίλα ϝειδότες ἀλλήλοισιν·
ἀλλ' ὅτε Σούνιον ἱρὸν ἀφικόμεθ', ἄκρον Ἀθηνέων,
ἔνθα κυβερνήτην Μενελάου Φοῖβος Ἀπόλλων
ϝοῖς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνεν,
πηδάλιον μετὰ χερσὶ θεούσης νηὸς ἔχοντα,
Φρόντιν Ὀνητορίδην, ὃς ἐκαίνυτο φῦλ' ἀνθρώπων
νῆα κυβερνῆσαι, ὁπότε σπέρχοιεν ἄελλαι.
ὣς ὃ μὲν ἔνθα κατέσχετ' ἐπειγόμενός περ ὁδοῖο,
ὄφρ' ἕταρον θάπτοι καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερίσειεν.
ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κεῖνος, ἰὼν ἐπὶ ϝοίνοπα πόντον
ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι, Μαλειάων ὄρος αἰπὺ
ἷξε θέων, τότε δὴ στυγερὴν ὁδὸν εὐρύοπα Ζεὺς
ἐφράσατο, λιγέων δ' ἀνέμων ἐπ' ἀυτμένα χεῦεν
κύματά τε τροφόεντα πελώρια, ϝῖσα ὄρεσσιν.
ἔνθα διατμήξας τὰς μὲν Κρήτῃ ἐπέλασσεν,
ἧχι Κύδωνες ἔναιον Ἰαρδάνου ἀμφὶ ῥέεθρα.
ἔστι δέ τις λισσὴ αἰπεῖά τε εἰς ἅλα πέτρη
ἐσχατιῇ Γόρτυνος, ἐν ἠεροϝειδέι πόντῳ,
ἔνθα Νότος μέγα κῦμα ποτὶ σκαιὸν ῥίον ὠθεῖ,
ἐς Φαιστόν, μικρὸς δὲ λίθος μέγα κῦμ' ἀποϝέργει.
αἳ μὲν ἄρ' ἔνθ' ἦλθον, σπουδῇ δ' ἤλυξαν ὄλεθρον
ἄνδρες, ἀτὰρ νῆάς γε ποτὶ σπιλάδεσσιν ἔϝαξαν
κύματ'· ἀτὰρ τὰς πέντε νέας κυανοπρωρείους
Αἰγύπτῳ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ.
ὣς ὃ μὲν ἔνθα πολὺν βίοτον καὶ χρυσὸν ἀγείρων
ἠλᾶτο ξὺν νηυσὶ κατ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους·
τόφρα δὲ ταῦτ' Αἴγισθος ἐμήσατο ϝοίκοθι λυγρά,

κτείνας Ἀτρεΐδην, δέδμητο δὲ λαὸς ὑπ᾽ αὐτῷ.
ἑπτάϝετες ϝήνασσε πολυχρύσοιο Μυκήνης·
τῷ δέ ϝοι ὀγδοάτῳ κακὸν ἤλυθε δῖος Ὀρέστης
ἂψ ἀπ᾽ Ἀθηνάων, κατὰ δὲ κτάνε πατροφονῆα,
Αἴγισθον δολόμητιν, ὅ ϝοι πατέρα κλυτὸν ἔκτα.
ἦ τοι ὃ τὸν κτείνας δαίνυ τάφον Ἀργείοισιν
μητρός τε στυγερῆς καὶ ἀνάλκιδος Αἰγίσθοιο·
αὐτῆμαρ δέ ϝοι ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
πολλὰ κτήματ᾽ ἄγων, ὅσα ϝοι νέες ἄχθος ἄειραν.
καὶ σὺ φίλος μὴ δηθὰ δόμων ἄπο τῆλ᾽ ἀλάλησο,
κτήματά τε προλιπὼν ἄνδρας τ᾽ ἐν σοῖσι δόμοισιν
οὕτω ὑπερφιάλους, μή τοι κατὰ πάντα φάγωσιν
κτήματα δασσάμενοι, σὺ δὲ τηϋσίην ὁδὸν ἔλθῃς.
ἀλλ᾽ ἐς μὲν Μενέλαον ἐγὼ κέλομαι καὶ ἄνωγα
ἐλθεῖν· κεῖνος γὰρ νέον ἄλλοθεν εἰλήλουθεν,
ἐκ τῶν ἀνθρώπων ὅθεν οὐ ϝέλποιτό γε θυμῷ
ἐλθεῖν ὅν τινα πρῶτον ἀποσφήλωσιν ἄελλαι
ἐς πέλαγος μέγα τοῖον, ὅθεν τέ περ οὐδ᾽ οἰωνοί
αὐτόϝετες οἰχνεῦσιν, ἐπεὶ μέγα τε δεινόν τε.
ἀλλ᾽ ἴθι νῦν ξὺν νηί τε σῇ καὶ σοῖς ἑτάροισιν·
εἰ δ᾽ ἐθέλεις πεζός, πάρα τοι δίφρος τε καὶ ἵπποι,
πὰρ δέ τοι υἷες ἐμοί, οἵ τοι πομπῆες ἔσονται
ἐς Λακεδαίμονα δῖαν, ὅθι ξανθὸς Μενέλαος.
λίσσεσθαι δέ μιν αὐτὸν ἵνα νημερτὲς ἐνίσπῃ.
ψεῦδος δ᾽ οὐ ϝερέει· μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐστίν."
ὣς ἔφατ᾽, ἠέλιος δ᾽ ἄρ᾽ ἔδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν.
τοῖσι δὲ καὶ μετέϝειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
"ὦ γέρον, ἦ τοι ταῦτα κατὰ μοῖραν κατέλεξας·
ἀλλ᾽ ἄγε τάμνετε μὲν γλώσσας κεράασθε δὲ ϝοῖνον,
ὄφρα Ποσειδάωνι καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν
σπείσαντες κοίτοιο μεδώμεθα· τοῖο γὰρ ὥρη.
ἤδη γὰρ φάος οἴχεθ᾽ ὑπὸ ζόφον, οὐδὲ ϝέϝοικεν
δηθὰ θεῶν ἐν δαιτὶ θαασσέμεν, ἀλλὰ νέεσθαι."
ἦ ῥα Διὸς θυγάτηρ, τοὶ δὲ κλύον αὐδησάσης.
τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο,
νώμησαν δ᾽ ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν·
γλώσσας δ᾽ ἐν πυρὶ βάλλον, ἀνιστάμενοι δ᾽ ἐπέλειβον.
αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τε πίον θ᾽ ὅσον ἤθελε θυμός,
δὴ τότ᾽ Ἀθηναίη καὶ Τηλέμαχος θεοϝειδής

ἄμφω ϝιέσθην κοίλην ἐπὶ νῆα νέεσθαι.
Νέστωρ δ' αὖ κατέρυκε καθαπτόμενος ϝεπέεσσιν.
"Ζεὺς τό γ' ἀλεξήσειε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
ὡς ὑμεῖς παρ' ἐμεῖο θοὴν ἐπὶ νῆα κίοιτε
ὥς τέ τευ ἢ παρὰ πάμπαν ἀϝείμονος ἠδὲ πενιχροῦ,
ᾧ οὔ τι χλαῖναι καὶ ῥήγεα πόλλ' ἐνὶ ϝοίκῳ,
οὔτ' αὐτῷ μαλακῶς οὔτε ξείνοισιν ἐνεύδειν.
αὐτὰρ ἐμοὶ πάρα μὴν χλαῖναι καὶ ῥήγεα καλά.
οὔ θην δὴ τοῦδ' ἀνδρὸς Ὀδυσσῆος φίλος υἱός
νηὸς ἐπ' ἰκριόφιν καταλέξεται, ὄφρ' ἂν ἐγώ γε
ζώω, ἔπειτα δὲ παῖδες ἐνὶ μεγάροισι λίπωνται,
ξείνους ξεινίζειν, ὅς τίς κ' ἐμὰ δώμαθ' ἵκηται."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
"εὖ δὴ ταῦτά γ' ἔφησθα, γέρον φίλε· σοὶ δὲ ϝέϝοικεν
Τηλέμαχον πείθεσθαι, ἐπεὶ πολὺ κάλλιον οὕτως.
ἀλλ' οὗτος μὲν νῦν σοὶ ἅμ' ἕψεται, ὄφρα κεν εὕδῃ
σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· ἐγὼ δ' ἐπὶ νῆα μέλαιναν
εἶμ', ἵνα θαρσύνω θ' ἑτάρους ϝείπω τε ϝέκαστα.
οἶος γὰρ μετὰ τοῖσι γεραίτερος εὔχομαι εἶναι·
οἱ δ' ἄλλοι φιλότητι νεώτεροι ἄνδρες ἕπονται,
πάντες ὁμηλικίη μεγαθύμου Τηλεμάχοιο.
ἔνθα κε λεξαίμην κοίλῃ παρὰ νηὶ μελαίνῃ
νῦν· ἀτὰρ ἠῶθεν μετὰ Καύκωνας μεγαθύμους
εἶμ', ἔνθα χρεῖός μοι ὀφέλλεται, οὔ τι νέον γε
οὐδ' ὀλίγον. σὺ δὲ τοῦτον, ἐπεὶ τεὸν ἵκετο δῶμα,
πέμψον ξὺν δίφρῳ τε καὶ υἱέι· δὸς δέ ϝοι ἵππους
οἵ τοι ἐλαφρότατοι θείειν καὶ κάρτος ἄριστοι".
ὣς ἄρα φωνήσασ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
φήνῃ ϝειδομένη· θάμβος δ' ἕλε πάντας ἰδόντας.
θαύμαζεν δ' ὁ γεραιός, ὅπως ϝίδεν ὀφθαλμοῖσιν·
Τηλεμάχου δ' ἕλε χεῖρα, ϝέπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν.
"ὦ φίλος, οὔ σε ϝέϝολπα κακὸν καὶ ἄναλκιν ἔσεσθαι,
εἰ δή τοι νέῳ ὧδε θεοὶ πομπῆες ἕπονται.
οὐ μὴν γάρ τις ὅδ' ἄλλος Ὀλύμπια δώματ' ἐχόντων,
ἀλλὰ Διὸς θυγάτηρ κυδίστη τριτογένεια,
ἥ τοι καὶ πατέρ' ἐσθλὸν ἐν Ἀργείοισιν ἐτίμα.
ἀλλὰ ϝάνασσ' ἵληθι, δίδωθι δέ μοι κλέος ἐσθλόν,
αὐτῷ καὶ παίδεσσι καὶ αἰδοίῃ παρακοίτι.
σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βοῦν ἦνιν εὐρυμέτωπον
ἀδμήτην, ἣν οὔ πω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνήρ·

τήν τοι ἐγὼ ῥέξω, χρυσὸν κέρασιν περιχεύας."
ὣς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δὲ κλύε Παλλὰς Ἀθήνη.
τοῖσιν δ' ἡγεμόνευε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
υἱάσι καὶ γαμβροῖσι, ϝεὰ πρὸς δώματα καλά.
ἀλλ' ὅτε δώμαθ' ἵκοντο ἀγακλυτὰ τοῖο ϝάνακτος,
ἑξείης ἕζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε,
τοῖς δ' ὁ γέρων ἐλθοῦσιν ἀνὰ κρητῆρα κέρασσεν
ϝοίνου ϝηδυπότοιο, τὸν ἑνδεκάτῳ ἐνιαυτῷ
ὤιξεν ταμίη καὶ ἀπὸ κρήδεμνον ἔλυσεν.
τοῦ ὁ γέρων κρητῆρα κεράσσατο, πολλὰ δ' Ἀθήνῃ
εὔχετ' ἀποσπένδων, κούρῃ Διὸς αἰγιόχοιο.
αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τε πίον θ' ὅσον ἤθελε θυμός,
οἳ μὲν κακκείοντες ἔβαν ϝοικόνδε ϝέκαστος,
τὸν δ' αὐτοῦ κοίμησε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Τηλέμαχον φίλον υἱὸν Ὀδυσσῆος θείοιο,
τρητοῖς ἐν λεχέεσσιν, ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ,
πὰρ δ' ἄρ' ἐυμμελίην Πεισίστρατον, ὄρχαμον ἀνδρῶν,
ὅς ϝοι ἔτ' ἠίθεος παίδων ἦν ἐν μεγάροισιν.
αὐτὸς δ' αὖτε καθεῦδε μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο,
τῷ δ' ἄλοχος δέσποινα λέχος πόρσυνε καὶ εὐνήν.
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφι Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
ἐκ δ' ἐλθὼν κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισιν,
οἵ ϝοι ἔσαν προπάροιθε θυράων ὑψηλάων
λευκοί, ἀποστίλβοντες ἀλείφατος· οἷς ἔπι μὲν πρὶν
Νηλεὺς ἵζεσκεν, θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος·
ἀλλ' ὃ μὲν ἤδη κηρὶ δαμεὶς Ἀϝιδόσδε βεβήκειν,
Νέστωρ αὖ τότ' ἐφῖζε Γερήνιος, οὖρος Ἀχαιῶν,
σκῆπτρον ἔχων. περὶ δ' υἷες ἀολλέες ἠγερέθοντο
ἐκ θαλάμων ἐλθόντες, Ἐχέφρων τε Στρατίος τε
Περσεύς τ' Ἄρητός τε καὶ ἀντίθεος Θρασυμήδης.
τοῖσι δ' ἔπειθ' ἕκτος Πεισίστρατος ἤλυθεν ἥρως,
πὰρ δ' ἄρα Τηλέμαχον θεοϝείκελον εἷσαν ἄγοντες.
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
"καρπαλίμως μοι, τέκνα φίλα, κρηήνατ' ἐϝέλδωρ,
ὄφρ' ἤ τοι πρώτιστα θεῶν ἱλάσσομ' Ἀθήνην,
ἥ μοι ἐναργὴς ἦλθε θεοῦ ἐς δαῖτα θάλειαν.
ἀλλ' ἄγ' ὃ μὲν πεδίονδ' ἐπὶ βοῦν ἴτω, ὄφρα τάχιστα
ἔλθῃσιν, ἐλάσῃ δὲ βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ·
εἷς δ' ἐπὶ Τηλεμάχου μεγαθύμου νῆα μέλαιναν

πάντας ἰὼν ἑτάρους ἀϝέτω, λιπέτω δὲ δύ' οἴους·
εἷς δ' αὖ χρυσοχόον Λαέρκεα δεῦρο κελέσθω
ἐλθεῖν, ὄφρα βοὸς χρυσὸν κέρασιν περιχεύῃ.
οἱ δ' ἄλλοι μένετ' αὐτοῦ ἀολλέες, ϝείπατε δ' εἴσω
δμωῇσιν κατὰ δώματ' ἀϝακλυτὰ δαῖτα πένεσθαι,
ἕδρας τε ξύλα τ' ἀμφὶ καὶ ἀϝλαὸν οἰσέμεν ὕδωρ."
ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐποίπνυον. ἦλθε μὲν ἂρ βοῦς
ἐκ πεδίου, ἦλθον δὲ θοῆς παρὰ νηὸς ἐϝίσης
Τηλεμάχου ἕταροι μεϝαλήτορος, ἦλθε δὲ χαλκεύς
ὅπλ' ἐν χερσὶν ἔχων χαλκήια, πείρατα τέχνης,
ἄκμονά τε σφῦράν τ' ἐυποίητόν τε πυράϝρην,
οἷσίν τε χρυσὸν ϝειρϝάζετο· ἦλθε δ' Ἀθήνη
ἱρῶν ἀντιόωσα. ϝέρων δ' ἱππηλάτα Νέστωρ
χρυσὸν ἔδωχ'· ὃ δ' ἔπειτα βοὸς κέρασιν περίχευεν
ἀσκήσας, ἵν' ἄϝαλμα θεὰ κεχάροιτο ϝιδοῦσα.
βοῦν δ' ἀϝέτην κεράων Στρατίος καὶ δῖος Ἐχέφρων.
χέρνιβα δέ σφ' Ἄρητος ἐν ἀνθεμόεντι λέβητι
ἤλυθεν ἐκ θαλάμοιο φέρων, ἑτέρῃ δ' ἔχεν οὐλάς
ἐν κανέῳ. πέλεκυν δὲ μενεπτόλεμος Θρασυμήδης
ὀξὺν ἔχων ἐν χειρὶ παρίστατο, βοῦν ἐπικόψων.
Περσεὺς δ' ἀμνίον εἶχε. ϝέρων δ' ἱππηλάτα Νέστωρ
χέρνιβά τ' οὐλοχύτας τε κατήρχετο, πολλὰ δ' Ἀθήνῃ
εὔχετ' ἀπαρχόμενος, κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλων.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
αὐτίκα Νέστορος υἱὸς ὑπέρθυμος Θρασυμήδης
ἤλασεν ἄϝχι στάς· πέλεκυς δ' ἀπέκοψε τένοντας
αὐχενίους, λῦσεν δὲ βοὸς μένος. αἱ δ' ὀλόλυξαν
θυϝατέρες τε νυοί τε καὶ αἰδοίη παράκοιτις
Νέστορος, Εὐρυδίκη πρέσβα Κλυμένοιο θυϝατρῶν.
οἱ μὲν ἔπειτ' ἀνελόντες ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης
ἔσχον· ἀτὰρ σφάξεν Πεισίστρατος ὄρχαμος ἀνδρῶν.
τῆς δ' ἐπεὶ ἐκ μέλαν αἷμα ῥύῃ, λίπε δ' ὀστέα θυμός,
αἶψ' ἄρα μιν διέχευαν, ἄφαρ δ' ἐκ μηρί' ἔταμνον
πάντα κατὰ μοῖραν, κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν
δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.
καῖε δ' ἐπὶ σχίζῃς ὁ ϝέρων, ἐπὶ δ' αἴθοπα ϝοῖνον
λεῖβε· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρα κάη καὶ σπλάϝχνα πάσαντο,
μίστυλλόν τ' ἄρα τἆλλα καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
ὤπτων δ' ἀκροπόρους ὀβελοὺς ἐν χερσὶν ἔχοντες.

τόφρα δὲ Τηλέμαχον λοῦσεν καλὴ Πολυκάστη,
Νέστορος ὁπλοτάτη ϑυϝάτηρ Νηληιάδαο.
αὐτὰρ ἐπεὶ λοῦσέν τε καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ,
ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα,
ἔκ ῥ' ἀσαμίνϑου βῆ δέμας ἀϑανάτοισιν ὁμοῖος·
πὰρ δ' ὅ ϝε Νέστορ' ἰὼν κατ' ἄρ' ἕζετο, ποιμένα λαῶν.
οἳ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρέ' ὑπέρτερα καὶ ϝερύσαντο,
δαίνυνϑ' ἑζόμενοι· ἐπὶ δ' ἀνέρες ἐσϑλοὶ ὄροντο
ϝοῖνον ϝοινοχοεῦντες ἐνὶ χρυσέοις δεπάεσσιν.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
τοῖσι δὲ μύϑων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
"παῖδες ἐμοί, ἄϝε Τηλεμάχῳ καλλίτριχας ἵππους
ζεύξαϑ' ὑφ' ἅρματ' ἄϝοντες, ἵνα πρήσσῃσιν ὁδοῖο."
ὣς ἔφαϑ', οἳ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδὲ πίϑοντο,
καρπαλίμως δ' ἔζευξαν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους.
ἐν δὲ ϝυνὴ ταμίη σῖτον καὶ ϝοῖνον ἔϑηκεν
ὄψα τε, οἷα ἔδουσι διοτρεφέες βασιλῆες.
ἂν δ' ἄρα Τηλέμαχος περικαλλέα βήσετο δίφρον·
πὰρ δ' ἄρα Νεστορίδης Πεισίστρατος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
ἐς δίφρον τ' ἀνέβαινε καὶ ἡνία λάζετο χερσίν,
μάστιξεν δ' ἐλάαν. τὼ δ' οὐκ ἀϝέκοντε πετέσϑην
ἐς πεδίον, λιπέτην δὲ Πύλου αἰπὺ πτολίεϑρον.
οἳ δὲ πανημέριοι σεῖον ζυϝὸν ἀμφὶς ἔχοντες.
δύσετό τ' ἠέλιος σκιόωντό τε πᾶσαι ἀϝυιαί,
ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο, Διοκλῆος ποτὶ δῶμα,
υἱέος Ὀρσιλόχοιο τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα.
ἔνϑα δὲ νύκτ' ἄεσαν, ὃ δὲ τοῖς πὰρ ξείνι' ἔϑηκεν.
ἦμος δ' ἠριϝένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
ἵππους τε ζεύϝνυντ' ἀνά ϑ' ἅρματα ποικίλ' ἔβαινον,
ἐκ δ' ἔλασαν προϑύροιο καὶ αἰϑούσης ἐριδούπου.
ἷξον δ' ἐς πεδίον πυρηφόρον, ἔνϑα δ' ἔπειτα
ἦνον ὁδόν· τοῖον ϝὰρ ὑπέκφερον ὠκέες ἵπποι.
δύσετό τ' ἠέλιος σκιόωντό τε πᾶσαι ἀϝυιαί,
4 οἳ δ' ἷξον κοίλην Λακεδαίμονα κητώεσσαν, Δ
πρὸς δ' ἄρα δώματ' ἔλων Μενελάου κυδαλίμοιο.
τὸν δ' εὗρον δαινύντα ϝάμον πολλοῖσι ϝέτῃσιν
υἱέος ἠδὲ ϑυϝατρὸς ἀμύμονα ϝῷ ἐνὶ ϝοίκῳ.
τὴν μὲν Ἀχιλλῆος ῥηξήνορος υἱέι πέμπεν·

494 μάστιξεν δ' ἐλάαν, τὼ δ' οὐκ ἀϝέκοντε πετέσϑην.

ἐν Τροίῃ γὰρ πρῶτον ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν
δωσέμεναι, τοῖσιν δὲ θεοὶ γάμον ἐξετέλειον.
τὴν ἄρ' ὅ γ' ἔνθ' ἵπποισι καὶ ἅρμασι πέμπε νέεσθαι
Μυρμιδόνων προτὶ ϝάστυ περικλυτόν, οἷσι ϝάνασσεν.
υἱεῖ δὲ Σπάρτηθεν Ἀλέκτορος ἤγετο κούρην,
ὅς ϝοι τηλύγετος γένετο κρατερὸς Μεγαπένθης
ἐκ δούλης· Ἑλένῃ δὲ θεοὶ γόνον οὐκέτ' ἔφαινον
ἐπεὶ δὴ τὸ πρῶτον ἐγείνατο παῖδ' ἐρατεινήν,
Ἑρμιόνην, ἣ ϝεῖδος ἔχεν χρυσέης Ἀφροδίτης.
τὼ δ' αὖτ' ἐν προθύροισι δόμων αὐτώ τε καὶ ἵππω,
Τηλέμαχός θ' ἥρως καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱός,
στῆσαν. ὃ δὲ προμολὼν ϝίδετο κρείων Ἐτεωνεύς,
ὀτρηρὸς θεράπων Μενελάου κυδαλίμοιο,
βῆ δ' ἴμεν ἀγγελέων διὰ δώματα ποιμένι λαῶν,
ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"ξείνω δή τινε τώδε, διοτρεφὲς ὦ Μενέλαε,
ἄνδρε δύω, γενεῇ δὲ Διὸς μεγάλοιο ϝέϝικτον.
ἀλλ' εἴπ' ἤ σφωιν καταλύσομεν ὠκέας ἵππους,
ἦ ἄλλον πέμπωμεν ἱκανέμεν, ὅς κε φιλήσῃ."
τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη ξανθὸς Μενέλαος
"οὐ μὴν νήπιος ἦσθα, Βοηθοΐδη Ἐτεωνεῦ,
τὸ πρίν· ἀτὰρ μὴν νῦν γε πάις ὣς νήπια βάζεις.
ἦ μὴν δὴ νῶι ξεινήια πολλὰ φαγόντες
ἄλλων ἀνθρώπων δεῦρ' ἱκόμεθ', εἴ κέ ποθι Ζεύς
ἐξοπίσω περ παύσῃ ὀιζύος. ἀλλὰ λύ' ἵππους
ξείνων, ἐς δ' αὐτοὺς προτέρω ἄγε θοινηθῆναι."
ὣς φάθ', ὃ δ' ἐκ μεγάροιο διέσσυτο, κέκλετο δ' ἄλλους
ὀτρηροὺς θεράποντας ἅμα σπέσθαι ϝεοῖ αὐτῷ.
οἳ δ' ἵππους μὲν ἔλυσαν ὑπὸ ζυγοῦ ἱδρώοντας,
καὶ τοὺς μὲν κατέδησαν ἐφ' ἱππείῃσι κάπῃσιν,
πὰρ δ' ἔβαλον ζειάς, ἀνὰ δὲ κρῖ λευκὸν ἔμιξαν,
ἅρματα δὲ κλῖναν πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα,
αὐτοὺς δ' εἰσῆγον θεῖον δόμον. οἳ δὲ ϝιδόντες
θαύμαζον κατὰ δῶμα διοτρεφέος βασιλῆος·
ὥς τε γὰρ ἠελίου αἴγλη πέλεν ἠὲ σελήνης

---

15 ὣς οἱ μὲν δαίνυντο καθ' ὑψερεφὲς μέγα δῶμα
γείτονες ἠδὲ ϝέται Μενελάου κυδαλίμοιο,
τερπόμενοι· μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδός
φορμίζων· δοιὼ δὲ κυβιστητῆρε κατ' αὐτούς,
μολπῆς ἐξάρχοντος, ἐδίνευον κατὰ μέσσους.

δῶμα καθ' ὑψερεφὲς Μενελάου κυδαλίμοιο.
αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ὁρώμενοι ὀφθαλμοῖσιν,
ἔς ῥ' ἀσαμίνθους βάντες ἐυξέστας λούσαντο.
τοὺς δ' ἐπεὶ οὖν δμωαὶ λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ,
ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας ϝούλας βάλον ἠδὲ χιτῶνας,
ἔς ῥα θρόνους ἕζοντο παρ' Ἀτρεΐδην Μενέλαον.
χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
καλῇ χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
τὼ καὶ δεικνύμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος
“σίτου θ' ἅπτεσθον καὶ χαίρετον. αὐτὰρ ἔπειτα
δείπνου πασσαμένω εἰρησόμεθ' οἵ τινες ἐστόν.”
ὣς φάτο, καί σφιν νῶτα βοὸς παρὰ πίον' ἔθηκεν
ὀπτ' ἐν χερσὶν ἑλών, τά ῥά ϝοι γέρα πάρθεσαν αὐτῷ.
οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε Νέστορος υἱόν,
ἄγχι σχὼν κεφαλήν, ἵνα μὴ πευθοίαθ' οἱ ἄλλοι,
“φράζεο, Νεστορίδη τῷ ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
χαλκοῦ τε στεροπὴν κατὰ δώματα ϝηχήεντα
χρυσοῦ τ' ἠλέκτρου τε καὶ ἀργύρου ἠδ' ἐλέφαντος.
Ζηνός που τοιήδε γ' Ὀλυμπίου ἔνδοθεν αὐλή,
ὅσσα τάδ' ἄσπετα πολλά. σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.”
τοῦ δ' ἀγορεύοντος σύνετο ξανθὸς Μενέλαος,
καί σφεας φωνήσας ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
“τέκνα φίλ', ἦ τοι Ζηνὶ βροτῶν οὐκ ἄν τις ἐρίζοι·
ἀθάνατοι γὰρ τοῦ γε δόμοι καὶ κτήματ' ἔασιν·
ἀνδρῶν δ' ἤ κέν τίς μοι ἐρίσσεται ἠὲ καὶ οὐκί
κτήμασιν. ἦ γὰρ πολλὰ παθὼν καὶ πόλλ' ἐπαληθείς
ἠγαγόμην ἐν νηυσί, καὶ ὀγδοάτῳ ϝέτει ἦλθον,
Κύπρον Φοινίκην τε καὶ Αἰγυπτίους ἐπαληθείς,
Αἰθίοπάς θ' ἱκόμην καὶ Σιδονίους καὶ Ἐρεμβούς
καὶ Λιβύην, ἵνα ϝάρνες ἄφαρ κεραοὶ τελέθουσιν.

---

57 δαιτρὸς δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν ἀείρας
παντοίων, παρὰ δέ σφι τίθη χρύσεια κύπελλα.
62 ἀνδρῶν· οὐ γὰρ σφῷν γε γένος ἀπόλωλε τοκήων,
ἀλλ' ἀνδρῶν γένος ἐστὲ διοτρεφέων βασιλήων
σκηπτούχων, ἐπεὶ οὔ κε κακοὶ τοιούσδε τέκοιεν.

ἔνθα μὲν οὔτε ϝάναξ ἐπιδευὴς οὔτε τι ποιμήν
τυροῦ καὶ κρειῶν, οὐδὲ γλυκεροῖο γάλακτος,
ἀλλ' αἰεὶ παρέχουσιν ἐπηϝετανὸν γάλα θῆσθαι·
τρὶς γὰρ τίκτει μῆλα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν.
εἷος ἐγὼ περὶ κεῖνα πολὺν βίοτον ξυναγείρων
ἠλώμην, τείως μοι ἀδελφεὸν ἄλλος ἔπεφνεν
λάθρῃ, ἀνωιστί, δόλῳ οὐλομένης ἀλόχοιο·
ὣς οὔ τοι χαίρων τοῖσδε κτεάτεσσι ϝανάσσω,
97 ὧν ὄφελον τριτάτην περ ἔχων ἐν δώμασι μοῖραν
ναίειν, οἱ δ' ἄνδρες σόοι ἔμμεναι οἳ τότ' ὄλοντο
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, ϝεκὰς Ἄργεος ἱπποβότοιο.
104 τῶν πάντων οὐ τόσσον ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ,
ὡς ἑνός, ὅς τέ μοι ὕπνον ἀπεχθαίρει καὶ ἐδωδήν
μνωομένῳ, ἐπεὶ οὔ τις Ἀχαιῶν τόσσα μόγησεν
ὅσσ' Ὀδυσεὺς ἐμόγησε καὶ ἤρατο. τῷ δ' ἄρ' ἔμελλεν
αὐτῷ κήδε' ἔσεσθαι, ἐμοὶ δ' ἄχος αἰὲν ἄλαστον
κείνου, ὅπως δὴ δηρὸν ἀποίχεται, οὐδέ τι ϝίδμεν,
ζώει ὅ γ' ἦ τέθνηκεν. ὀδύρονταί νύ που αὐτόν
Λαέρτης θ' ὁ γέρων καὶ ἐχέφρων Πηνελόπεια
Τηλέμαχός θ', ὃν ἔλειπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ ϝοίκῳ."
ὣς φάτο, τῷ δ' ἄρα πατρὸς ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο·
δάκρυ δ' ἀπὸ βλεφάρων χαμάδις βάλε πατρὸς ἀκούσας,
χλαῖναν πορφυρέην ἄντ' ὀφθαλμοῖιν ἀνασχὼν
ἀμφοτέρῃσιν χερσί. νόησε δέ μιν Μενέλαος,
μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν
ἠέ μιν αὐτὸν πατρὸς ἐάσειε μνησθῆναι,
ἦ πρῶτ' ἐξερέοιτο ϝέκαστά τε πειρήσαιτο.
εἷος ὃ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
ἐκ δ' Ἑλένη θαλάμοιο θυώδεος ὑψορόφοιο
ἤλυθεν, Ἀρτέμιδι χρυσηλακάτῳ ϝεικυῖα.
τῇ δ' ἄρ' ἅμ' Ἀδρήστη κλισίην εὔπτυκτον ἔθηκεν,
Ἀλκίππη δὲ τάπητα φέρεν μαλακοῦ ἐρίοιο,
Φυλὼ δ' ἀργύρεον τάλαρον φέρε, τόν ϝοι ἔδωκεν

---

94 καὶ πατέρων τάδε μέλλετ' ἀκουέμεν, οἵ τινες ὔμιν
εἰσίν, ἐπεὶ μάλα πολλὰ πάθον, καὶ ἀπώλεσα ϝοῖκον
εὖ μάλα ναιετάοντα, κεχανδότα πολλὰ καὶ ἐσθλά.
100 ἀλλ' ἔμπης πάντας μὲν ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων
πολλάκις ἐν μεγάροισι καθήμενος ἡμετέροισιν
ἄλλοτε μέν τε γόῳ φρένα τέρπομαι, ἄλλοτε δ' αὖτε
παύομαι· αἰψηρὸς δὲ κόρος κρυεροῖο γόοιο.

Ἀλκάνδρη Πολύβοιο δάμαρ, ὃς ἔναι᾽ ἐνὶ Θήβης
Αἰϝυπτίης, ὅθι πλεῖστα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται·
ὃς Μενελάῳ δῶκε δύ᾽ ἀρϝυρέας ἀσαμίνθους,
δοιοὺς δὲ τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα.
χωρὶς δ᾽ αὖθ᾽ Ἑλένῃ ἄλοχος πόρε κάλλιμα δῶρα·
χρυσέην τ᾽ ἠλακάτην τάλαρόν θ᾽ ὑπόκυκλον ὄπασσεν
ἀρϝύρεον, χρυσῷ δ᾽ ἐπὶ χείλεα κεκράαντο.
τόν ῥά ϝοι ἀμφίπολος Φυλὼ παρέθηκε φέρουσα
νήματος ἀσκητοῖο βεβυσμένον· αὐτὰρ ἐπ᾽ αὐτῷ
ἠλακάτη τετάνυστο ϝιοδνεφὲς εἶρος ἔχουσα.
ἕζετο δ᾽ ἐν κλισμῷ, ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν.
αὐτίκα δ᾽ ἥ γε ϝέπεσσι πόσιν ἐρέεινε ϝέκαστα.
"ϝίδμεν δή, Μενέλαε διοτρεφές, οἵ τινες οἵδε
ἀνδρῶν εὐχετόωνται ἱκανέμεν ἡμέτερον δῶ;
ψεύσομαι ἦ ἔτυμον ϝερέω; κέλεται δέ με θυμός.
οὐ ϝάρ πώ τινά φημι ϝεϝοικότα ὧδε ϝιδέσθαι
οὔτ᾽ ἄνδρ᾽ οὔτε ϝυναῖκα (σέβας μ᾽ ἔχει εἰσορόωσαν)
ὡς ὅδ᾽ Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος υἷι ϝέϝοικεν,
Τηλεμάχῳ, τὸν ἔλειπε νέον ϝεϝαῶτ᾽ ἐνὶ ϝοίκῳ
κεῖνος ἀνήρ, ὅτ᾽ ἐμεῖο κυνώπιδος εἵνεκ᾽ Ἀχαιοί
ἤλθεθ᾽ ὑπὸ Τροίην, πόλεμον θρασὺν ὁρμαίνοντες".
τὴν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος
"οὕτω νῦν καὶ ἐϝὼ νοέω, ϝύναι, ὡς σὺ ϝεϝίσκεις·
κείνου ϝὰρ τοιοίδε πόδες τοιαίδε τε χεῖρες
ὀφθαλμῶν τε βολαὶ κεφαλή τ᾽ ἐφύπερθέ τε χαῖται.
καὶ νῦν ἦ τοι ἐϝὼ μεμνημένος ἀμφ᾽ Ὀδυσῆι
μυθεόμην ὅσα κεῖνος ὀιζύσας ἐμόϝησεν
ἀμφ᾽ ἐμοί, αὐτὰρ ὃ πικρὸν ὑπ᾽ ὀφρύσι δάκρυον εἶβεν,
χλαῖναν πορφυρέην ἄντ᾽ ὀφθαλμοῖιν ἀνασχών."
τὸν δ᾽ αὖ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἀντίον ηὔδα
"Ἀτρεΐδη Μενέλαε διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
κείνου μήν τοι ὅδ᾽ υἱὸς ἐτήτυμον, ὡς ἀϝορεύεις·
ἀλλὰ σαόφρων ἐστί, νεμεσσᾶται δ᾽ ἐνὶ θυμῷ
ὧδ᾽ ἐλθὼν τὰ πρῶτα ϝεπεσβολίας ἀναφαίνειν
ἄντα σέθεν, τοῦ νῶι θεοῦ ὣς τερπόμεθ᾽ αὐδῇ.
αὐτὰρ ἐμὲ προέηκε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ
τῷ ἅμα πομπὸν ἕπεσθαι· ἐϝέλδετο ϝάρ σε ϝιδέσθαι,
ὄφρα ϝοι ἤ τι ϝέπος ὑποθήσεαι ἠέ τι ϝέρϝον.
πολλὰ ϝὰρ ἄλϝε᾽ ἔχει πατρὸς πάις οἰχομένοιο
ἐν μεϝάροις, ᾧ μὴ ἄλλοι ἀϝοσσητῆρες ἔωσιν,

ὡς νῦν Τηλεμάχῳ ὃ μὲν οἴχεται, οὐδέ ϝοι ἄλλοι
εἴσ' οἵ κεν κατὰ δῆμον ἀλάλκοιεν κακότητα."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος
"ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ φίλου ἀνέρος υἱὸς ἐμὸν δῶ
ἵκεθ', ὃς εἵνεκ' ἐμεῖο πολέας ἐμόγησεν ἀέθλους·
καί μιν ἔφην ἐλθόντα φιλησέμεν ἔξοχον ἄλλων
Ἀργείων, εἰ νῶιν ὑπεὶρ ἅλα νόστον ἔδωκεν
νηυσὶ θοῇσι γενέσθαι Ὀλύμπιος εὐρύοπα Ζεύς.
καί κέ ϝοι Ἄργεϊ νάσσα πόλιν καὶ δώματ' ἔτευξα,
ἐξ Ἰθάκης ἀγαγὼν ξὺν κτήμασι καὶ τέκεϊ ϝῷ
καὶ πᾶσιν λαοῖσι, μίαν πόλιν ἐξαλαπάξας
αἳ περιναιετάουσι, ϝανάσσονται δ' ἐμοὶ αὐτῷ.
καί κε θάμ' ἐνθάδ' ἐόντες ἐμισγόμεθ'· οὐδέ κεν ἡμέας
ἄλλο διέκρινεν φιλέοντέ τε τερπομένω τε,
πρίν γ' ὅτε δὴ θανάτοιο μέλαν νέφος ἀμφεκάλυψεν.
ἀλλὰ τὰ μέν που μέλλεν ἀγάσσεσθαι θεὸς αὐτός,
ὃς κεῖνον δύστηνον ἀνόστιμον οἶον ἔθηκεν."
ὣς φάτο, τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο.
κλαῖε μὲν Ἀργείη Ἑλένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα,
κλαῖε δὲ Τηλέμαχός τε καὶ Ἀτρεΐδης Μενέλαος.
οὐδ' ἄρα Νέστορος υἱὸς ἀδακρύτω ἔχεν ὄσσε·
μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
τόν ῥ' Ἠοῦς ἔκτεινε φαεινῆς ἀγλαὸς υἱός.
τοῦ ὅ γ' ἐπιμνησθεὶς ϝέπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν.
"Ἀτρεΐδη, περὶ μέν σε βροτῶν πεπνυμένον εἶναι
Νέστωρ φάσχ' ὁ γέρων, ὅτ' ἐπιμνησαίμεθα σεῖο,
καὶ νῦν, εἴ τί που ἔστι, πίθοιό μοι· οὐ γὰρ ἐγώ γε
τέρπομ' ὀδυρόμενος μεταδόρπιος, ἀλλὰ καὶ ἠὼς
ἔσσεται ἠριγένεια. νεμεσσῶμαί γε μὲν οὐδὲν
κλαίειν ὅς κε θάνῃσι βροτῶν καὶ πότμον ἐπίσπῃ.
τοῦτό νυ καὶ γέρας οἶον ὀιζυροῖσι βροτοῖσιν,
κείρασθαί τε κόμην βαλέειν τ' ἀπὸ δάκρυ παρειῶν.
καὶ γὰρ ἐμὸς τέθνηκεν ἀδελφεός, οὔ τι κάκιστος
Ἀργείων. μέλλεις δὲ σὺ ϝίδμεναι· οὐ γὰρ ἐγώ γε
ἤντησ' οὐδὲ ϝίδον· περὶ δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι
Ἀντίλοχον, περὶ μὲν θείειν ταχὺν ἠδὲ μαχητήν."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος
"ὦ φίλ', ἐπεὶ τόσα ϝεῖπες ὅσ' ἂν πεπνυμένος ἀνὴρ

---

192 ϝοῖσιν ἐνὶ μεγάροισι, καὶ ἀλλήλους ἐρέοιμεν.

ϝείποι καὶ ῥέξειε, καὶ ὃς προϝενέστερος εἴη·
τοίου ϝὰρ καὶ πατρός, ὃ καὶ πεπνυμένα βάζεις.
ῥεῖα δ' ἀρίϝνωτος ϝόνος ἀνέρος ᾧ τε Κρονίων
ὄλβον ἐπικλώσῃ γαμέοντί τε ϝιϝνομένῳ τε,
ὡς νῦν Νέστορι δῶκε διαμπερὲς ἤματα πάντα,
αὐτὸν μὲν λιπαρῶς ϝηρασκέμεν ἐν μεϝάροισιν,
υἱέας αὖ πινυτούς τε καὶ ἔϝχεσιν εἶναι ἀρίστους.
ἡμεῖς δὲ κλαυθμὸν μὲν ἐάσομεν ὃς πρὶν ἐτύχθη,
δόρπου δ' ἐξαῦτις μνησώμεθα, χερσὶ δ' ἐφ' ὕδωρ
χευάντων. μῦθοι δὲ καὶ ἠῶθέν περ ἔσονται
Τηλεμάχῳ καὶ ἐμοὶ διαϝειπέμεν ἀλλήλοισιν."
ὣς ἔφατ', Ἀσφαλίων δ' ἄρ' ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευεν,
ὀτρηρὸς θεράπων Μενελάου κυδαλίμοιο.
οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησ' Ἑλένη Διὸς ἐκϝεϝαυῖα·
αὐτίκ' ἄρ' ἐς ϝοῖνον βάλε φάρμακον, ἔνθεν ἔπινον,
νηπενθές τ' ἄχολόν τε, κακῶν ἐπίληθον ἁπάντων.
ὃς τὸ καταβρόξειεν ἐπὴν κρητῆρι μιϝείη,
οὔ κεν ἐφημέριός ϝε βάλοι κατὰ δάκρυ παρειῶν,
οὐδ' εἴ ϝοι κατατεθναίη μήτηρ τε πατήρ τε,
οὐδ' εἴ ϝοι προπάροιθεν ἀδελφεὸν ἢ φίλον υἱόν
χαλκῷ δῃιόῳεν, ὃ δ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῷτο.
τοῖα Διὸς θυϝάτηρ ἔχε φάρμακα μητιόεντα
ἐσθλά, τά ϝοι Πολύδαμνα πόρεν, Θῶνος παράκοιτις
Αἰϝυπτίη, τῇ πλεῖστα φέρει ζείδωρος ἄρουρα
φάρμακα, πολλὰ μὲν ἐσθλὰ μεμιϝμένα πολλὰ δὲ λυϝρά·
ἰητρὸς δὲ ϝέκαστος ἐπιστάμενος περὶ πάντων
ἀνθρώπων· ἦ ϝὰρ Παιήονός εἰσι ϝενέθλης.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐνέηκε κέλευσέ τε ϝοινοχοῆσαι,
ἐξαῦτις μύθοισιν ἀμειβομένη προσέϝειπεν
"Ἀτρεΐδη Μενέλαε διοτρεφές, ἠδὲ καὶ οἵδε
ἀνδρῶν ἐσθλῶν παῖδες (ἀτὰρ θεὸς ἄλλοτε ἄλλῳ
Ζεὺς ἀϝαθόν τε κακόν τε διδοῖ· δύναται ϝὰρ ἅπαντα),
ἦ τοι νῦν δαίνυσθε καθήμενοι ἐν μεϝάροισιν
καὶ μύθοις τέρπεσθε· ϝεϝοικότα ϝὰρ καταλέξω.
πάντα μὲν οὐκ ἂν ἐϝὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω,
ὅσσοι Ὀδυσσῆος ταλασίφρονός εἰσιν ἄεθλοι·
ἀλλ' οἷον τόδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνήρ
δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχετε πήματ' Ἀχαιοί.
αὐτόν μιν πληϝῇσιν ἀϝεικελίῃσι δαμάσσας,

σπεῖρα κάκ' ἀμφ' ὤμοισι βαλών, ϝοικῆι ϝεϝοικώς
ἀνδρῶν δυσμενέων κατέδυ πόλιν· οἳ δ' ἀβάκησαν
πάντες. ἐγὼ δέ μιν οἴη ἀνέγνων τοῖον ἐόντα,
καί μιν ἀνηρώτων· ὃ δὲ κερδοσύνῃ ἀλέεινεν.
ἀλλ' ὅτε δή μιν ἐγὼ λόεον καὶ χρῖον ἐλαίῳ,
ἀμφὶ δὲ ϝείματα ϝέσσα, καὶ ὤμοσα καρτερὸν ὅρκον
μὴ μὴν πρὶν Ὀδυσῆα μετὰ Τρώεσσ' ἀναφῆναι
πρίν γε τὸν ἐς νῆάς τε θοὰς κλισίας τ' ἀφικέσθαι,
καὶ τότε δή μοι πάντα νόον κατέλεξεν Ἀχαιῶν.
πολλοὺς δὲ Τρώων κτείνας ταναήκεϊ χαλκῷ
ἦλθε μετ' Ἀργείους, κατὰ δὲ φρόνιν ἤγαγε πολλήν.
ἔνθ' ἄλλαι Τρωαὶ λίγ' ἐκώκυον· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
χαῖρ', ἐπεὶ ἤδη μοι κραδίη τέτραπτο νέεσθαι
ἂψ ϝοικόνδ', ἄτην δὲ μετέστενον, ἣν Ἀφροδίτη
δῶχ' ὅτε μ' ἤγαγ' ἐκεῖσε φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης,
παῖδά τ' ἐμὴν νοσφισσαμένην θάλαμόν τε πόσιν τε
οὔ τευ δευόμενον, οὔτ' ἂρ φρένας οὔτε τι ϝεῖδος."
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος
"ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γύναι, κατὰ μοῖραν ἔϝειπες.
ἤδη μὲν πολέων ἐδάην βουλήν τε νόον τε
ἀνδρῶν ἡρώων, πολλὴν δ' ἐπελήλυθα γαῖαν·
ἀλλ' οὔ πω τοιοῦτον ἐγὼ ϝίδον ὀφθαλμοῖσιν
οἷον Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἔσκε φίλον κῆρ.
οἷον καὶ τόδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνήρ
ἵππῳ ἔνι ξεστῷ, ἵν' ἐνήμεθα πάντες ἄριστοι
Ἀργείων Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες.
ἦλθες ἔπειτα σὺ κεῖσε· κελευσέμεναι δέ σ' ἔμελλεν
δαίμων, ὃς Τρώεσσιν ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι·
καί τοι Δηίφοβος θεοϝείκελος ἕσπετ' ἰούσῃ.
τρὶς δὲ περίστειξας κοῖλον λόχον ἀμφαφόωσα,
ἐκ δ' ὀνομακλήδην Δαναῶν ὀνόμαζες ἀρίστους,
πάντων Ἀργείων φωνὴν ϝίσκουσ' ἀλόχοισιν.
αὐτὰρ ἐγὼ καὶ Τυδεΐδης καὶ δῖος Ὀδυσσεύς
ἥμενοι ἐν μέσσοισιν ἀκούσαμεν ὡς ἐβόησας.
νῶι μὲν ἀμφοτέρω μενεήναμεν ὁρμηθέντες

---

246 ἀνδρῶν δυσμενέων κατέδυ πόλιν εὐρυάγυιαν·
ἄλλῳ δ' αὐτὸν φωτὶ καταχρύπτων ἤϝισκεν,
δέκτῃ, ὃς οὐδὲν τοῖος ἔην ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
τῷ ϝίκελος κατέδυ Τρώων πόλιν, οἳ δ' ἀβάκησαν

ἢ ἐξελθέμεναι ἢ ἔνδοθεν αἶψ' ὑπακοῦσαι·
ἀλλ' Ὀδυσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθε ϝιεμένω περ."
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"Ἀτρεΐδη Μενέλαε διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
ἄλγιον· οὐ γάρ ϝοί τι τά γ' ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
οὐδ' εἴ ϝοι κραδίη γε σιδηρέη ἔνδοθεν ἦεν.
ἀλλ' ἄγετ' εἰς εὐνὴν τράπεθ' ἡμέας, ὄφρα καὶ ἤδη
ὕπνῳ ὕπο γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντες."
ὣς ἔφατ', Ἀργείη δ' Ἑλένη δμωῇσι κέλευσεν
δέμνι' ὑπ' αἰθούσῃ θέμεναι, καὶ ῥήγεα καλά
πορφύρε' ἐμβαλέειν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,
χλαίνας τ' ἐνθέμεναι ϝούλας καθύπερθε ϝέσασθαι.
αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι,
δέμνια δὲ στόρεσαν· ἐκ δὲ ξείνους ἄγε κῆρυξ.
οἱ μὲν ἄρ' ἐν προδόμῳ δόμου αὐτόθι κοιμήσαντο,
Τηλέμαχός θ' ἥρως καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱός·
Ἀτρεΐδης δὲ καθεῦδε μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο,
πὰρ δ' Ἑλένη τανύπεπλος ἐλέξατο, δῖα γυναικῶν.
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφι βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
ϝείματα ϝεσσάμενος, περὶ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμῳ,
ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
βῆ δ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο θεῷ ἐναλίγκιος ἄντην,
Τηλεμάχῳ δὲ παρῖζε, ϝέπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν.
"τίπτε δέ σε χρειὼ δεῦρ' ἤγαγε, Τηλέμαχ' ἥρως,
ἐς Λακεδαίμονα δῖαν, ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης;
δήμιον ἢ ἴδιον; τὸ δέ μοι νημερτὲς ἐνίσπες."
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"Ἀτρεΐδη Μενέλαε διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
ἤλυθον εἴ τινά μοι κληηδόνα πατρὸς ἐνίσποις.
ἐσθίεταί μοι ϝοῖκος, ὄλωλε δὲ πίονα ϝέργα,
δυσμενέων δ' ἀνδρῶν πλεῖος δόμος, οἵ τέ μοι αἰεὶ
μῆλ' ἁδινὰ σφάζουσι καὶ εἰλίποδας ϝέλικας βοῦς,
μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρες ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες.
τούνεκα νῦν τὰ σὰ γούναθ' ἱκάνομαι, εἴ κ' ἐθέλῃσθα

---

285 ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν υἷες Ἀχαιῶν,
Ἄντικλος δὲ σέ γ' οἶος ἀμείψασθαι ϝεπέεσσιν
ἤθελεν. ἀλλ' Ὀδυσεὺς ἐπὶ μάστακα χερσὶ πίεζεν
νωλεμέως κρατερῇσι, σάωσε δὲ πάντας Ἀχαιούς,
τόφρα δ' ἔχ' ὄφρα σε νόσφιν ἀπήγαγε Παλλὰς Ἀθήνη.

κείνου λυγρὸν ὄλεθρον ἐνισπεῖν, εἴ που ὄπωπας
ὀφθαλμοῖσι τεοῖσιν ἢ ἄλλου μῦθον ἄκουσας.
μηδέ τί μ᾽ αἰδόμενος μειλίσσεο μηδ᾽ ἐλεαίρων,
ἀλλ᾽ εὖ μοι κατάλεξον ὅπως ἤντησας ὀπωπῆς.
λίσσομαι, εἴ ποτέ τοί τι πατὴρ ἐμὸς ἐσθλὸς Ὀδυσσεύς
ἢ ϝέπος ἠέ τι ϝέργον ὑποστὰς ἐξετέλεσσεν
δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχετε πήματ᾽ Ἀχαιοί·
τῶν νῦν μοι μνῆσαι, καί μοι νημερτὲς ἐνίσπες."
τὸν δὲ μέγ᾽ ὀχθήσας προσέφη ξανθὸς Μενέλαος
"ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ
ἤθελον εὐνηθῆναι ἀνάλκιδες αὐτοὶ ἐόντες.
ὡς δ᾽ ὁπότ᾽ ἐν ξυλόχῳ ἔλαφος κρατεροῖο λέοντος
νεβροὺς κοιμήσασα νεηγενέας γαλαθηνούς
κνημοὺς ἐξερέῃσι καὶ ἄγκεα ποιήεντα
βοσκομένη, ὃ δ᾽ ἔπειτα ϝεὴν εἰσήλυθεν εὐνήν,
ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ἀϝεικέα πότμον ἐφῆκεν,
ὡς Ὀδυσεὺς κείνοισιν ἀϝεικέα πότμον ἐφήσει.
εἰ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
τοῖος ἐὼν οἷός ποτ᾽ ἐυκτιμένῃ ἐνὶ Λέσβῳ
ἐξ ἔριδος Φιλομηλεΐδῃ ἐπάλαισεν ἀναστάς,
κὰδ δ᾽ ἔβαλεν κρατερῶς, κεχάροντο δὲ πάντες Ἀχαιοί,
τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς·
πάντες κ᾽ ὠκύμοροί τε γενοίατο πικρόγαμοί τε.
ταῦτα δ᾽ ἅ μ᾽ εἰρωτᾷς καὶ λίσσεαι, οὐκ ἂν ἐγώ γε
ἄλλα παρὲκ ϝείποιμι παρακλιδόν, οὐδ᾽ ἀπατήσω,
ἀλλὰ τὰ μέν μοι ἔϝειπε γέρων ἅλιος νημερτής,
τῶν οὐδέν τοι ἐγὼ κρύψω ϝέπος οὐδ᾽ ἐπικεύσω.
Αἰγύπτῳ μ᾽ ἔτι δεῦρο θεοὶ μεμαῶτα νέεσθαι
ἔσχον, ἐπεὶ οὔ σφιν ἔρεξα τεληέσσας ἑκατόμβας.
νῆσος ἔπειτά τις ἔστι πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ
Αἰγύπτου προπάροιθε, Φάρον δέ ϝε κικλήσκουσιν,
τόσσον ἄνευθ᾽ ὅσσον τε πανημερίη γλαφυρὴ νηῦς
ἤνυσεν, ᾗ λιγὺς οὖρος ἐπιπνείῃσιν ὄπισθεν·
ἐν δὲ λιμὴν ἐύορμος, ὅθεν τ᾽ ἀπὸ νῆας ἐϝίσας
ἐς πόντον βάλλουσιν, ἀφυσσάμενοι μέλαν ὕδωρ.
ἔνθα μ᾽ ἐϝείκοσιν ἤματ᾽ ἔχον θεοί, οὐδέ ποτ᾽ οὖροι
πνείοντες φαίνονθ᾽ ἁλιαέες, οἵ ῥά τε νηῶν

---

325 πλαζομένου· περὶ γάρ μιν ὀιζυρὸν τέκε μήτηρ.
353 οἱ δ᾽ αἰεὶ βούλοντο θεοὶ μεμνῆσθαι ἐφετμέων.

πομπῆες γίγνονται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
καί νύ κεν ἤια πάντα κατέφθιτο καὶ μένε' ἀνδρῶν,
εἰ μή τίς με θεῶν ὀλοφύρατο καί με σάωσεν,
Πρωτέος ἰφθίμου θυγάτηρ, ἁλίοιο γέροντος,
Ϝειδοθέη· τῇ γάρ ῥα μάλιστά γε θυμὸν ὄρινα.
ἥ μ' οἴῳ ϝέρροντι συνήντετο νόσφιν ἑταίρων·
αἰεὶ γὰρ περὶ νῆσον ἀλώμενοι ἰχθυάασκον
γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν, ἔτειρε δὲ γαστέρα λιμός.
ἡ δέ μευ ἄγχι στᾶσα ϝέπος φάτο, φώνησέν τε
'νήπιός εἰς ὦ ξεῖνε λίην τόσον ἠδὲ χαλίφρων,
ἦε ϝεκὼν μεθίῃς καὶ τέρπεαι ἄλγεα πάσχων,
ὡς δὴ δήθ' ἐνὶ νήσῳ ἐρύκεαι, οὐδέ τι τέκμωρ
εὑρέμεναι δύνασαι, μινύθει δέ τοι ἦτορ ἑταίρων.'
ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέϝειπον
'ἐκ μήν τοι ϝερέω, ἥ τις σύ πέρ ἐσσι θεάων,
ὡς ἐγὼ οὔ τι ϝεκὼν κατερύκομαι, ἀλλά νυ μέλλω
ἀθανάτους ἀλιτέσθαι, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
ἀλλὰ σύ πέρ μοι ϝειπέ (θεοὶ δέ τε πάντα ϝίσασιν)
ὅς τίς μ' ἀθανάτων πεδάᾳ καὶ ἔδησε κελεύθου,
νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόεντα.'
ὣς ἐφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων
'τοιγὰρ ἐγώ τοι ξεῖνε μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
πωλεῖταί τις δεῦρο γέρων ἅλιος νημερτής
ἀθάνατος Πρωτεὺς Αἰγύπτιος, ὅς τε θαλάσσης
πάσης βένθεα ϝοῖδε, Ποσειδάωνος ὑποδμώς.
τὸν δέ τ' ἐμόν φασιν πατέρ' ἔμμεναι ἠδὲ τεκέσθαι.
τόν γ' εἴ πως σὺ δύναιο λοχησάμενος λελαβέσθαι,
ὅς κέν τοι ϝείπῃσιν ὁδὸν καὶ μέτρα κελεύθου
νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυόεντα.
καὶ δέ κέ τοι ϝείπῃσι, διοτρεφές, εἴ κ' ἐθέλῃσθα,
ὅττι τοι ἐν μεγάροισι κακόν τ' ἀγαθόν τε τέτυκται
οἰχομένοιο σέθεν δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε.'
ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέϝειπον
'αὐτὴ νῦν φράζευ σὺ λόχον θείοιο γέροντος,
μή πώς με προϝιδὼν ἠὲ προδαεὶς ἀλέηται·
ἀργαλέος γάρ τ' ἐστὶ θεὸς βροτῷ ἀνδρὶ δαμῆναι.'
ὣς ἐφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων
'τοιγὰρ ἐγώ τοι ξεῖνε μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
ἦμος δ' ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκῃ,
τῆμος ἄρ' ἐξ ἁλὸς εἶσι γέρων ἅλιος νημερτής

πνοιῇ ὕπο Ζεφύροιο, μελαίνῃ φρικὶ καλυφθείς,
ἐκ δ' ἐλθὼν κοιμᾶται ὑπὸ σπέσσι γλαφυροῖσιν·
ἀμφὶ δέ μιν φῶκαι νέποδες καλῆς ἁλοσύδνης
ἀθρόαι εὕδουσιν, πολιῆς ἁλὸς ἐξαναδῦσαι,
πικρὸν ἀποπνείουσαι ἁλὸς πολυβενθέος ὀδμήν.
ἔνθα σ' ἐγὼν ἀγαγοῦσα ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφιν
εὐνάσω ἐξείης· σὺ δ' εὖ κρίνασθαι ἑταίρους
τρεῖς, οἵ τοι παρὰ νηυσὶν ἐυσσέλμοισιν ἄριστοι.
πάντα δέ τοι ϝερέω ὀλοφώια τοῖο γέροντος.
φώκας μέν τοι πρῶτον ἀριθμήσει καὶ ἔπεισιν·
αὐτὰρ ἐπὴν πάσας πεμπάσσεται ἠδὲ ϝίδηται,
λέξεται ἐν μέσσῃσι, νομεὺς ὣς πώεσι μήλων.
τὸν μὲν ἐπὴν δὴ πρῶτα κατευνηθέντα ϝίδησθε,
καὶ τότ' ἔπειθ' ὑμῖν μελέτω κάρτος τε βίη τε,
αὖθι δ' ἔχειν μεμαῶτα καὶ ἐσσύμενόν περ ἀλύξαι.
πάντα δὲ γιγνόμενος πειρήσεται, ὅσσ' ἐπὶ γαῖαν
ἑρπετὰ γίγνονται, καὶ ὕδωρ καὶ θεσπιδαὲς πῦρ·
ὑμεῖς δ' ἀστεμφέως ἐχέμεν μᾶλλόν τε πιέζειν.
ἀλλ' ὅτε κεν δή σ' αὐτὸς ἀνείρηται ϝεπέεσσιν,
τοῖος ἐὼν οἷόν κε κατευνηθέντα ϝίδησθε,
καὶ τότε δὴ σχέσθαι τε βίης λῦσαί τε γέροντα,
ἥρως, εἴρεσθαι δὲ θεῶν ὅς τίς σε χαλέπτει,
νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυόεντα.'
ὣς ϝειποῦσ' ὑπὸ πόντον ἐδύσετο κυμαίνοντα.
αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας, ὅθ' ἕστασαν ἐν ψαμάθοισιν,
ἤια, πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιόντι.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
δόρπον θ' ὡπλισάμεσθ', ἐπί τ' ἤλυθεν ἀμβροσίη νύξ·
δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
καὶ τότε δὴ παρὰ θῖνα θαλάσσης εὐρυπόροιο
ἤια πολλὰ θεοὺς γουνούμενος· αὐτὰρ ἑταίρους
τρεῖς ἄγον, οἷσι μάλιστα πεποίθεα πᾶσαν ἐπ' ἰθύν.
τόφρα δ' ἄρ' ἥ γ' ὑποδῦσα θαλάσσης εὐρέα κόλπον
τέσσαρα φωκάων ἐκ πόντου δέρματ' ἔνεικεν
(πάντα δ' ἔσαν νεόδαρτα), δόλον δ' ἐπεμήδετο πατρί.
εὐνὰς δ' ἐν ψαμάθοισι διαγλάψασ' ἁλίῃσιν
ἧστο μένουσ'· ἡμεῖς δὲ μάλα σχεδὸν ἤλθομεν αὐτῆς·
ἐξείης δ' εὔνησε, βάλεν δ' ἐπὶ δέρμα ϝεκάστῳ.
ἔνθα κεν αἰνότατος λόχος ἔπλετο· τεῖρε γὰρ αἰνῶς

φωκάων ἁλιοτρεφέων ὀλοώτατος ὀδμή·
τίς γάρ κ' εἰναλίῳ παρὰ κήτεϊ κοιμηθείη;
ἀλλ' αὐτὴ ἐσάωσε, καὶ ἐφράσατο μέγ' ὄνειαρ·
ἀμβροσίην ὑπὸ ῥῖνα ϝεκάστῳ θῆκε φέρουσα
ϝηδὺ μάλα πνείουσαν, ὄλεσσε δὲ κήτεος ὀδμήν.
πᾶσαν δ' ἠοίην μένομεν τετληότι θυμῷ.
φῶκαι δ' ἐξ ἁλὸς ἦλθον ἀολλέες. αἱ μὲν ἔπειτα
ἑξῆς εὐνάζοντο παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης·
ἔνδιος δ' ὁ γέρων ἦλθ' ἐξ ἁλός, εὗρε δὲ φώκας
ζατρεφέας, πάσας δ' ἄρ' ἐπῴχετο, λέκτο δ' ἀριθμόν.
ἐν δ' ἡμέας πρώτους λέγε κήτεσιν, οὐδέ τι θυμῷ
ὠίσθη δόλον εἶναι· ἔπειτα δὲ λέκτο καὶ αὐτός.
ἡμεῖς δὲ ϝιάχοντες ἐπεσσύμεθ', ἀμφὶ δὲ χεῖρας
βάλλομεν. οὐδ' ὁ γέρων δολίης ἐπελήθετο τέχνης,
ἀλλ' ἤ τοι πρώτιστα λέων γένετ' ἠυγένειος,
αὐτὰρ ἔπειτα δράκων καὶ πάρδαλις ἠδὲ μέγας σῦς·
γίγνετο δ' ὑγρὸν ὕδωρ καὶ δένδρεον ὑψιπέτηλον.
ἡμεῖς δ' ἀστεμφέως ἔχομεν τετληότι θυμῷ.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἀνίαζ' ὁ γέρων ὀλοφώια ϝειδώς,
καὶ τότε δή με ϝέπεσσιν ἀνειρόμενος προσέϝειπεν
'τίς νύ τοι, Ἀτρέος υἱέ, θεῶν ξυμφράσσατο βουλάς,
ὄφρα μ' ἕλοις ἀϝέκοντα λοχησάμενος· τέο σε χρή;'
ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέϝειπον
'ϝοῖσθα, γέρον· τί με ταῦτα παρατροπέων ἀγορεύεις;
ὡς δὴ δήθ' ἐνὶ νήσῳ ἐρύκομαι, οὐδέ τι τέκμωρ
εὑρέμεναι δύναμαι, μινύθει δέ μοι ἔνδοθεν ἦτορ.
ἀλλὰ σύ πέρ μοι ϝειπέ (θεοὶ δέ τε πάντα ϝίσασιν)
ὅς τίς μ' ἀθανάτων πεδάᾳ καὶ ἔδησε κελεύθου,
νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόεντα.'
ὣς ἐφάμην, ὃ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέϝειπεν
'ἀλλὰ μάλ' ὤφελλες Διί τ' ἄλλοισίν τε θεοῖσιν
ῥέξας ἱερὰ κάλ' ἀναβαινέμεν, ὄφρα τάχιστα
σὴν ἐς πατρίδ' ἵκοιο πλέων ἐπὶ ϝοίνοπα πόντον.
οὐ γάρ τοι πρὶν μοῖρα φίλους ϝιδέειν καὶ ἱκέσθαι
ϝοῖκον ἐς ὑψόροφον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν,
πρίν γ' ὅτ' ἂν Αἰγύπτοιο διιπετέος ποταμοῖο
αὖτις ὕδωρ ἔλθῃς, ῥέξῃς θ' ἱερὰς ἑκατόμβας
ἀθανάτοισι θεοῖσι τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
καὶ τότε τοι δώσουσιν ὁδὸν θεοὶ ἣν σὺ μενοινᾷς.'
ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐμοί γε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,

οὕνεκά μ' αὖτις ἄνωϝεν ἐπ' ἠεροϝειδέα πόντον
Αἴϝυπτόνδ' ἰέναι, δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε.
ἀλλὰ καὶ ὣς μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέϝειπον
'ταῦτα μὲν οὕτω δὴ τελέω, ϝέρον, ὡς σὺ κελεύεις·
ἀλλ' ἄϝε μοι τόδε ϝειπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
ἦ πάντες σὺν νηυσὶν ἀπήμονες ἦλθον Ἀχαιοί
οὓς Νέστωρ καὶ ἐϝὼ λίπομεν Τροίηθεν ἰόντες,
ἦέ τις ὤλετ' ὀλέθρῳ ἀδευκέι ϝῆς ἐπὶ νηός
ἠὲ φίλων ἐν χερσίν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσεν.'
ὣς ἐφάμην, ὃ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέϝειπεν
'Ἀτρεΐδη, τί με ταῦτα διείρεαι; οὐδέ τί σε χρὴ
ϝίδμεναι, οὐδὲ δαῆναι ἐμὸν νόον· οὐδέ σέ φημι
δὴν ἄκλαυτον ἔσεσθαι, ἐπὴν εὖ πάντα πύθηαι.
πολλοὶ μὲν γὰρ τῶν ϝε δάμεν, πολλοὶ δὲ λίποντο·
ἀρχοὶ δ' αὖ δύο μοῦνοι Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
ἐν νόστῳ ἀπόλοντο· μάχῃ δέ τε καὶ σὺ παρῆσθα.
εἷς δ' ἔτι που ζωὸς κατερύκεται εὐρέι πόντῳ.
Αἴας μὲν μετὰ νηυσὶ δάμη δολιχηρέτμοισιν.
Γυρῇσίν μιν πρῶτα Ποσειδάων ἐπέλασσεν
πέτρῃσιν μεϝάλῃσι, καὶ ἐξεσάωσε θαλάσσης·
καί νύ κεν ἔκφυϝε κῆρα καὶ ἐχθόμενός περ Ἀθήνῃ,
εἰ μὴ ὑπερφίαλον ϝέπος ἔκβαλε καὶ μέϝ' ἀάσθη.
φῆ ῥ' ἀϝέκητι θεῶν φυϝέειν μέγα λαῖτμα θαλάσσης.
τοῦ δὲ Ποσειδάων μεϝάλα κλύεν αὐδήσαντος·
αὐτίκ' ἔπειτα τρίαιναν ἑλὼν χερσὶ στιβαρῇσιν
ἤλασε Γυραίην πέτρην, ἀπὸ δ' ἔσχισεν αὐτήν·
καὶ τὸ μὲν αὐτόθι μεῖνε, τὸ δὲ τρύφος ἔμπεσε πόντῳ,
τῷ ῥ' Αἴας τὸ πρῶτον ἐφεζόμενος μέϝ' ἀάσθη,
τὸν δ' ἐφόρει κατὰ πόντον ἀπείρονα κυμαίνοντα.
σὸς δέ που ἔκφυϝε κῆρας ἀδελφεὸς ἠδ' ὑπάλυξεν
ἐν νηυσὶ ϝλαφυρῇσι· σάωσε δὲ πότνια Ἥρη.
ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλε Μαλειάων ὄρος αἰπὺ
ἵξεσθαι, τότε δή μιν ἀναρπάξασα θύελλα
πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρεν μεϝάλα στενάχοντα.
ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κεῖθεν ἐφαίνετο νόστος ἀπήμων,
ἂψ δὲ θεοὶ οὖρον στρέψαν καὶ ϝοίκαδ' ἵκοντο,
ἀϝροῦ ἐπ' ἐσχατιήν, ὅθι δώματα ναῖε Θυέστης
τὸ πρίν, ἀτὰρ τότ' ἔναιε Θυεστιάδης Αἴϝισθος,

511 ὣς ὃ μὲν ἔνθ' ἀπόλωλεν, ἐπεὶ πίεν ἁλμυρὸν ὕδωρ.

ἤ τοι ὃ μὲν χαίρων ἐπεβήσετο πατρίδος αἴης
καὶ κύνει ἁπτόμενος ϝὴν πατρίδα, πολλὰ δ' ἀπ' αὐτοῦ
δάκρυα θερμὰ χέοντ', ἐπεὶ ἀσπασίως ϝίδε γαῖαν·
τὸν δ' ἄρ' ἀπὸ σκοπιῆς ϝεῖδε σκοπός, ὅν ῥα καθεῖσεν
Αἴγισθος δολόμητις ἄγων, ὑπὸ δ' ἔσχετο μισθὸν
χρυσοῦ δοιὰ τάλαντα· φύλασσε δ' ὅ γ' εἰς ἐνιαυτόν,
μή ϝε λάθοι παριών, μνήσαιτο δὲ θούριδος ἀλκῆς.
βῆ δ' ἴμεν ἀγγελέων πρὸς δώματα ποιμένι λαῶν.
αὐτίκα δ' Αἴγισθος δολίην ἐφράσσατο τέχνην·
κρινάμενος κατὰ δῆμον ἐϝείκοσι φῶτας ἀρίστους
εἷσε λόχον, ἑτέρωθι δ' ἀνώγει δαῖτα πένεσθαι.
αὐτὰρ ὃ βῆ καλέων Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν
ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν, ἀϝεικέα μερμηρίζων.
τὸν δ' οὐ ϝειδότ' ὄλεθρον ἀνήγαγε, καὶ κατέπεφνεν
δειπνίσσας, ὥς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ.
οὐδέ τις Ἀτρεΐδεω ἑτάρων λίπεθ' οἵ ϝοι ἕποντο,
οὐδέ τις Αἰγίσθου, ἀλλ' ἔκταθεν ἐν μεγάροισιν.'
ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐμοί γε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
κλαῖον δ' ἐν ψαμάθοισι καθήμενος, οὐδέ νύ μοι κῆρ
ἤθελ' ἔτι ζώειν καὶ ὁρᾶν φάος ἠελίοιο.
αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδόμενός τε κορέσθην,
δὴ τότε με προσέϝειπε γέρων ἅλιος νημερτής
'μηκέτι, Ἀτρέος υἱέ, πολὺν χρόνον ἀσκελὲς οὕτως
κλαῖ', ἐπεὶ οὐκ ἄνυσίν τινα δήομεν· ἀλλὰ τάχιστα
πεῖρα ὅπως κεν δὴ σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηαι.
ἢ γάρ μιν ζωόν γε κιχήσεαι, ἢ καὶ Ὀρέστης
κτεῖνεν ὑποφθάμενος, σὺ δέ κεν τάφου ἀντιβολήσαις.'
ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐμοὶ κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
αὖτις ἐνὶ στήθεσσι καὶ ἀχνυμένῳ περ ἰάνθη,
καί μιν φωνήσας ϝέπεα πτερόεντα προσηύδων.
'τούτους μὲν δὴ ϝοῖδα· σὺ δὲ τρίτον ἄνδρ' ὀνόμαζε,
ὅς τις ἔτι ζωὸς κατερύκεται εὐρέι πόντῳ.'
ὣς ἐφάμην, ὃ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέϝειπεν
'υἱὸς Λαέρτεω Ἰθάκῃ ἔνι ϝοικία ναίων·
τὸν ϝίδον ἐν νήσῳ θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντα,
νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἥ μιν ἀνάγκῃ
ἴσχει. ὃ δ' οὐ δύναται ϝὴν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι·
οὐ γάρ ϝοι πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι,

---

553 ἠὲ θανών· ἐθέλω δὲ καὶ ἀχνύμενός περ ἀκοῦσαι.

οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
σοὶ δ' οὐ θέσφατόν ἐστι, διοτρεφὲς ὦ Μενέλαε,
Ἄργει ἐν ἱπποβότῳ θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν,
ἀλλά σ' ἐς Ἠλύσιον πεδίον καὶ πείρατα γαίης
ἀθάνατοι πέμψουσιν, ὅθι ξανθὸς Ῥαδάμανθυς,
τῇ περ ῥηίστη βιοτὴ πέλει ἀνθρώποισιν·
οὐ νιφετός, οὔτ' ἂρ χειμὼν πολὺς οὔτε ποτ' ὄμβρος,
ἀλλ' αἰεὶ Ζεφύροιο λιγὺ πνείοντας ἀήτας
Ὠκεανὸς ἀνίησιν ἀναψύχειν ἀνθρώπους·
οὕνεκ' ἔχεις Ἑλένην καί σφιν γαμβρὸς Διός ἐσσι.'
ὣς ϝειπὼν ὑπὸ πόντον ἐδύσετο κυμαίνοντα.
αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας ἅμ' ἀντιθέοις ἑτάροισιν
ἤια, πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιόντι.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἠδὲ θάλασσαν,
δόρπον θ' ὡπλισάμεσθ', ἐπί τ' ἤλυθεν ἀμβροσίη νύξ·
δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
νῆας μὲν πάμπρωτα ϝερύσσαμεν εἰς ἅλα δῖαν,
ἐν δ' ἱστοὺς τιθέμεσθα καὶ ἱστία νηυσὶν ἐϝίσης,
ἂν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες ἐπὶ κληῖσι καθῖζον,
ἑξῆς δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
ἂψ δ' εἰς Αἰγύπτοιο διιπετέος ποταμοῖο
στῆσα νέας, καὶ ἔρεξα τεληέσσας ἑκατόμβας.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατέπαυσα θεῶν χόλον αἰὲν ἐόντων,
χεῦ' Ἀγαμέμνονι τύμβον, ἵν' ἄσβεστον κλέος εἴη.
ταῦτα τελευτήσας νεόμην, δίδοσαν δέ μοι οὖρον
ἀθάνατοι, τοί μ' ὦκα φίλην ἐς πατρίδ' ἔπεμψαν.
ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῖσιν,
ὄφρα κεν ἑνδεκάτη τε δυωδεκάτη τε γένηται·
καὶ τότε σ' εὖ πέμψω, δώσω δέ τοι ἀγλαὰ δῶρα
τρεῖς ἵππους καὶ δίφρον ἐύξοον· αὐτὰρ ἔπειτα
δώσω καλὸν ἄλεισον, ἵνα σπένδῃσθα θεοῖσιν
ἀθανάτοις ἐμέθεν μεμνημένος ἤματα πάντα."
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"Ἀτρεΐδη, μὴ δή με πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἔρυκε.
καὶ γάρ κ' εἰς ἐνιαυτὸν ἐγὼ παρὰ σοί γ' ἀνεχοίμην
ἥμενος, οὐδέ με ϝοίκου ἕλοι πόθος οὐδὲ τοκήων·
αἰνῶς γὰρ μύθοισι ϝέπεσσί τε σοῖσιν ἀκούων
τέρπομαι. ἀλλ' ἤδη μοι ἀνιάζουσιν ἑταῖροι
ἐν Πύλῳ ἠγαθέῃ· σὺ δέ με χρόνον ἐνθάδ' ἐρύκεις.

δῶρον δ' ὅττι κέ μοι δοίης, κειμήλιον ἔστω·
ἵππους δ' εἰς Ἰθάκην οὐκ ἄξομαι, ἀλλὰ σοὶ αὐτῷ
ἐνθάδε λείψω ἄγαλμα· σὺ γὰρ πεδίοιο ϝανάσσεις
εὐρέος, ᾧ ἔνι μὲν λωτὸς πολύς, ἐν δὲ κύπειρον
πυροί τε ζειαί τε καὶ εὐρυφυὲς κρῖ λευκόν.
ἐν δ' Ἰθάκῃ οὔτ' ἂρ δρόμοι εὐρέες οὔτε τι λειμών·
αἰγίβοτος, καὶ μᾶλλον ἐπήρατος ἱπποβότοιο.
οὐ γάρ τις νήσων ἱππήλατος οὐδ' ἐυλείμων,
αἵ θ' ἁλὶ κεκλίαται· Ἰθάκη δέ τε καὶ περὶ πασέων."
ὣς φάτο, μείδησεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
χειρί τέ μιν κατέρεξε, ϝέπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν.
"αἵματός εἰς ἀγαθοῖο, φίλον τέκος, οἷ' ἀγορεύεις·
τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μεταστήσω· δύναμαι γάρ.
δῶρον δ', ὅσσ' ἐν ἐμῷ ϝοίκῳ κειμήλια κεῖται,
δώσω ὃ κάλλιστον καὶ τιμηέστατον ἐστίν.
δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον· ἀργύρεος δέ
ἔστιν ἅπας, χρυσῷ δ' ἐπὶ χείλεα κεκράανται,
ϝέργον δ' Ἡφαίστοιο. πόρεν δέ ϝε Φαίδιμος ἥρως,
Σιδονίων βασιλεύς, ὅτ' ἑϝὸς δόμος ἀμφεκάλυψεν
κεῖσέ με νοστήσαντα· τεῒν δ' ἐθέλω τόδ' ὀπάσσαι."
ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
μνηστῆρες δὲ πάροιθεν Ὀδυσσῆος μεγάροιο
δίσκοισιν τέρποντο καὶ αἰγανέῃσιν ἱέντες,
ἐν τυκτῷ δαπέδῳ, ὅθι περ πάρος ὕβριν ἔχεσκον.
Ἀντίνοος δὲ καθῆστο καὶ Εὐρύμαχος θεοϝειδής,
ἀρχοὶ μνηστήρων, ἀρετῇ δ' ἔσαν ἔξοχ' ἄριστοι.
τοῖς δ' υἱὸς Φρονίοιο Νοήμων ἐγγύθεν ἐλθών
Ἀντίνοον μύθοισιν ἀνειρόμενος προσέϝειπεν.
"Ἀντίνο', ἦ ῥά τι ϝίδμεν ἐνὶ φρεσίν, ἦε καὶ οὐκί,
ὁππότε Τηλέμαχος νεῖτ' ἐκ Πύλου ἠμαθόεντος;
νῆά μοι οἴχετ' ἄγων, ἐμὲ δὲ χρεὼ γίγνεται αὐτῆς
Ἤλιδ' ἐς εὐρύχορον διαβήμεναι, ἔνθα μοι ἵπποι
δώδεκα θήλειαι, ὑπὸ δ' ἡμίονοι ταλαϝεργοί
ἀδμῆτες· τῶν κέν τιν' ἐλασσάμενος δαμασαίμην."
ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἀνὰ θυμὸν ἐθάμβεον· οὐ γὰρ ἔφαντο

---

621 δαιτυμόνες δ' ἐς δώματ' ἴσαν θείου βασιλῆος.
οἱ δ' ἦγον μὲν μῆλα, φέρον δ' εὐήνορα ϝοῖνον·
σῖτον δέ σφ' ἄλοχοι καλλικρήδεμνοι ἔπεμπον.
ὣς οἱ μὲν περὶ δεῖπνον ἐνὶ μεγάροισι πένοντο.

ἐς Πύλον οἴχεσθαι Νηλήιον, ἀλλά που αὐτοῦ
ἀγρῶν ἢ μήλοισι παρέμμεναι ἠὲ συβώτῃ.
τὸν δ᾽ αὖτ᾽ Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός,
"νημερτές μοι ἔνισπε, πότ᾽ ᾤχετο καὶ τίνες αὐτῷ
κοῦροι ἕποντ᾽; Ἰθάκης ἐξαίρετοι, ἢ ϝεοὶ αὐτοῦ
θῆτές τε δμῶές τε; δύναιτό κε καὶ τὸ τελέσσαι.
καί μοι τοῦτ᾽ ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ᾽ ἐὺ ϝειδῶ,
ἤ σε βίῃ ἀϝέκοντος ἀπηύρα νῆα μέλαιναν,
ἦε ϝεκών ϝοι δῶκας, ἐπεὶ προσπτύξατο μύθῳ."
τὸν δ᾽ υἱὸς Φρονίοιο Νοήμων ἀντίον ηὔδα
"αὐτὸς ἐγώ ϝοι δῶκα· τί κεν ῥέξειε καὶ ἄλλος,
ὁππότ᾽ ἀνὴρ τοιοῦτος ἔχων μελεδήματα θυμῷ
αἰτίζῃ; χαλεπόν κεν ἀνήνασθαι δόσιν εἴη.
κοῦροι δ᾽ οἳ κατὰ δῆμον ἀριστεύουσι μεθ᾽ ἡμέας,
οἵ ϝοι ἕποντ᾽· ἐν δ᾽ ἀρχὸν ἐγὼ βαίνοντα νόησα
Μέντορα ἠὲ θεόν, τῷ δ᾽ αὐτῷ πάντα ϝεϝῴκειν.
ἀλλὰ τὸ θαυμάζω· ϝίδον ἐνθάδε Μέντορα δῖον
χθιζὸν ὑπηοῖον, τότε δ᾽ ἔμβη νηὶ Πύλονδε."
ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη πρὸς δώματα πατρός,
τοῖσιν δ᾽ ἀμφοτέροισιν ἀγάσσατο θυμὸς ἀγήνωρ.
μνηστῆρας δ᾽ ἄμυδις κάθισαν καὶ παῦσαν ἀέθλων.
τοῖσιν δ᾽ Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός,
"ὢ πόποι, ἦ μέγα ϝέργον ὑπερφιάλως ἐτελέσθη
Τηλεμάχῳ ὁδὸς ἥδε· φάμεν δέ ϝοι οὐ τελέεσθαι.
ἐκ τοσσῶνδ᾽ ἀϝέκητι νέος πάις οἴχεται αὔτως,
νῆα ϝερυσσάμενος, κρίνας τ᾽ ἀνὰ δῆμον ἀρίστους.
ἄρξει καὶ προτέρω κακὸν ἔμμεναι· ἀλλά ϝοι αὐτῷ
Ζεὺς ὀλέσειε βίην πρὶν ἥβης μέτρον ἱκέσθαι.
ἀλλ᾽ ἄγ᾽ ἐμοὶ δότε νῆα θοὴν καὶ ϝείκοσ᾽ ἑταίρους,
ὄφρα μιν αὖτις ἰόντα λοχήσομαι ἠδὲ φυλάξω
ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης,
ὡς ἂν ἐπισμυγερῶς ναυτίλλεται εἵνεκα πατρός."
ὣς ἔφαθ᾽, οἳ δ᾽ ἄρα πάντες ἐπήνεον ἠδὲ κέλευον.
αὐτίκ᾽ ἔπειτ᾽ ἀνστάντες ἔβαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος.
οὐδ᾽ ἄρα Πηνελόπεια πολὺν χρόνον ἦεν ἄπυστος
μύθων οὓς μνηστῆρες ἐνὶ φρεσὶ βυσσοδόμευον·
κῆρυξ γάρ ϝοι ἔϝειπε Μέδων, ὃς ἐπεύθετο βουλάς

661 ἀχνύμενος· μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
πίμπλαντ᾽, ὄσσε δέ ϝοι πυρὶ λαμπετόωντι ϝεϝίκτην.

αὐλῆς ἐκτὸς ἐών· οἱ δ' ἔνδοθι μῆτιν ὕφαινον.
βῆ δ' ἴμεν ἀγγελέων διὰ δώματα Πηνελοπείῃ.
τὸν δὲ κατ' οὐδοῦ βάντα προσηύδα Πηνελόπεια
"κῆρυξ, τίπτε δέ σε πρόεσαν μνηστῆρες ἀγαυοί;
ϝειπέμεναι δμωῇσιν Ὀδυσσῆος θείοιο
ϝέργων παύσασθαι, σφίσι δ' αὐτοῖς δαῖτα πένεσθαι;
μὴ μνηστεύσαντες, μηδ' ἄλλοθ' ὁμιλήσαντες,
ὕστατα καὶ πύματα νῦν ἐνθάδε δειπνήσειαν.
οἳ θάμ' ἀγειρόμενοι βίοτον κατακείρετε πολλόν,
κτῆσιν Τηλεμάχοιο δαΐφρονος· οὐδέ τι πατρῶν
ὑμετέρων τὸ πρόσθεν ἀκούετε, παῖδες ἐόντες,
οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκε μεθ' ὑμετέροισι τοκεῦσιν,
οὔτε τινὰ ῥέξας ἐξαίσιον οὔτε τι ϝειπὼν
ἐν δήμῳ· ἥ τ' ἐστὶ δίκη θείων βασιλήων·
ἄλλον κ' ἐχθαίρῃσι βροτῶν, ἄλλον κε φιλοίη.
κεῖνος δ' οὔ ποτε πάμπαν ἀτάσθαλον ἄνδρα ϝεϝώργειν·
ἀλλ' ὁ μὲν ὑμέτερος θυμὸς καὶ ἀϝεικέα ϝέργα
φαίνεται, οὐδέ τις ἔστι χάρις μετόπισθ' εὐϝεργέων."
τὴν δ' αὖτε προσέϝειπε Μέδων πεπνυμένα ϝειδώς
"εἰ γὰρ δή, βασίλεια, τόδε πλεῖστον κακὸν εἴη.
ἀλλὰ πολὺ μεῖζόν τε καὶ ἀργαλεώτερον ἄλλο
μνηστῆρες φράζονται, ὃ μὴ τελέσειε Κρονίων.
Τηλέμαχον μεμάασι κατακτάμεν ὀξέι χαλκῷ
ϝοίκαδε νισσόμενον· ὃ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουήν
ἐς Πύλον ἠγαθέην ἠδ' ἐς Λακεδαίμονα δῖαν."
ὣς φάτο, τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
δὴν δέ μιν ἀμφασίη ϝεπέων λάβε, τὼ δέ ϝοι ὄσσε
δακρυόφιν πλῆσθεν, θαλερὴ δέ ϝοι ἔσχετο φωνή.
ὀψὲ δὲ δή ϝε ϝέπεσσιν ἀμειβομένη προσέϝειπεν
'κῆρυξ, τίπτε δέ μοι πάις οἴχεται; οὐδέ τί μιν χρεὼ
νηῶν ὠκυπόρων ἐπιβαινέμεν, αἵ θ' ἁλὸς ἵπποι
ἀνδράσι γίγνονται, περόωσι δὲ πουλὺν ἐφ' ὑγρήν.
ἦ ἵνα μηδ' ὄνομ' αὐτοῦ ἐν ἀνθρώποισι λίπηται;"
τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Μέδων πεπνυμένα ϝειδώς
"οὐ ϝοῖδ' ἤ τίς μιν θεὸς ὤρορεν, ἦε καὶ αὐτοῦ
θυμὸς ἐφωρμήθη ἴμεν ἐς Πύλον, ὄφρα πύθηται
πατρὸς ἑϝοῦ ἢ νόστον ἢ ὅν τινα πότμον ἐπέσπεν."
ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κατὰ δῶμ' Ὀδυσῆος.
τὴν δ' ἄχος ἀμφεχύθη θυμοφθόρον, οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἔτλη
δίφρῳ ἐφέζεσθαι πολλῶν κατὰ ϝοῖκον ἐόντων,

ἀλλ᾽ ἄρ᾽ ἐπ᾽ οὐδοῦ ἷζε πολυκμήτου θαλάμοιο
οἴκτρ᾽ ὀλοφυρομένη. περὶ δὲ δμωαὶ μινύριζον
πᾶσαι, ὅσαι κατὰ δώματ᾽ ἔσαν νέαι ἠδὲ παλαιαί.
τῆς δ᾽ ἀδινὸν γοόωσα μετηύδα Πηνελόπεια
"κλῦτε, φίλαι· περὶ γάρ μοι Ὀλύμπιος ἄλγε᾽ ἔδωκεν
ἐκ πασέων ὅσσαι μοι ὁμοῦ τράφεν ἠδὲ γένοντο,
ἣ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπώλεσα θυμολέοντα,
παντοίῃς ἀρετῇσι κεκασμένον ἐν Δαναοῖσιν·
νῦν αὖ παῖδ᾽ ἀγαπητὸν ἀνηρείψαντο θύελλαι
ἀκλέα ἐκ μεγάρων, οὐδ᾽ ὁρμηθέντος ἄκουσα.
σχέτλιαι, οὐδ᾽ ὑμεῖς περ ἐνὶ φρεσὶ θέσθε ϝεκάστη
ἐκ λεχέων μ᾽ ἀνεγεῖραι, ἐπιστάμεναι σάφα θυμῷ,
ὁππότ᾽ ἐκεῖνος ἔβη κοίλην ἐπὶ νῆα μέλαιναν.
εἰ γὰρ ἐγὼ πυθόμην ταύτην ὁδὸν ὁρμαίνοντα,
τῷ κε μάλ᾽ ἤ κεν ἔμεινε καὶ ἐσσύμενός περ ὁδοῖο,
ἤ κέ με τεθνηυῖαν ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπεν.
ἀλλά τις ὀτρηρῶς Δολίον καλέσειε γέροντα,
δμῶ᾽ ἐμόν, ὅν μοι ἔδωκε πατὴρ ἔτι δεῦρο κιούσῃ,
καί μοι κῆπον ἔχει πολυδένδρεον, ὄφρα τάχιστα
Λαέρτῃ τάδε πάντα παρεζόμενος καταλέξῃ,
εἰ δή πού τιν᾽ ἐκεῖνος ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ὑφήνας
ἐξελθὼν λαοῖσιν ὀδύρεται, οἳ μεμάασιν
ϝὸν καὶ Ὀδυσσῆος φθῖσαι γόνον ἀντιθέοιο."
τὴν δ᾽ αὖτε προσέϝειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια
"νύμφα φίλη, σὺ μὲν ἄρ με κατάκτανε νηλέι χαλκῷ
ἢ ἔα ἐν μεγάρῳ· μῦθον δέ τοι οὐκ ἐπικεύσω.
ϝῄδε᾽ ἐγὼ τάδε πάντα, πόρον δέ ϝοι ὅσσα κέλευεν,
σῖτον καὶ μέθυ ϝηδύ· ἐμεῦ δ᾽ ἕλετο μέγαν ὅρκον
μὴ πρὶν σοὶ ϝερέειν πρὶν δωδεκάτην γε γενέσθαι
ἢ σ᾽ αὐτὴν ποθέσαι καὶ ἀφορμηθέντος ἀκοῦσαι,
ὡς ἂν μὴ κλαίουσα κατὰ χρόα καλὸν ἰάπτῃς.
ἀλλ᾽ ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροῒ ϝείμαθ᾽ ἑλοῦσα,
εἰς ὑπερῷ᾽ ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν
εὔχε᾽ Ἀθηναίῃ κούρῃ Διὸς αἰγιόχοιο·
ἣ γάρ κέν μιν ἔπειτα καὶ ἐκ θανάτοιο σαώσαι.
μηδὲ γέροντα κάκου κεκακωμένον· οὐ γὰρ ὀίω
πάγχυ θεοῖς μακάρεσσι γονὴν Ἀρκεισιάδαο
ἔχθεσθ᾽, ἀλλ᾽ ἔτι πού τις ἐπέσσεται ὅς κεν ἔχῃσιν

726 ἐσθλόν, τοῦ κλέος εὐρὺ καθ᾽ Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος·

δώματά θ᾽ ὑψερεφέα καὶ ἀπόπροθι πίονας ἀγρούς."
ὣς φάτο, τῆς δ᾽ εὔνησε γόον, σχέθε δ᾽ ὄσσε γόοιο.
ἡ δ᾽ ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροΐ ϝείμαθ᾽ ἑλοῦσα,
εἰς ὑπερῷ᾽ ἀνέβαινε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,
ἐν δ᾽ ἔθετ᾽ οὐλοχύτας κανέῳ, ἠρᾶτο δ᾽ Ἀθήνῃ
"κλῦθί μευ, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἀτρυτώνη.
εἴ ποτέ τοι πολύμητις ἐνὶ μεγάροισιν Ὀδυσσεύς
ἢ βοὸς ἢ ὄιος κατὰ πίονα μηρί᾽ ἔκηεν,
τῶν νῦν μοι μνῆσαι, καί μοι φίλον υἷα σάωσον,
μνηστῆρας δ᾽ ἀπάλαλκε κακῶς ὑπερηνορέοντας."
ὣς ϝειποῦσ᾽ ὀλόλυξε, θεὰ δέ ϝοι ἔκλυεν ἀρῆς.
μνηστῆρες δ᾽ ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιόεντα·
ὧδε δέ τις ϝείπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων.
"ἦ μάλα δὴ γάμον ἄμμι πολυμνήστη βασίλεια
ἀρτύει, οὐδέ τι ϝοῖδεν ὅ ϝοι φόνος υἷι τέτυκται."
ὣς ἄρα τις ϝείπεσκε, τὰ δ᾽ οὐ ϝίσαν ὡς ἐτέτυκτο.
τοῖσιν δ᾽ Ἀντίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέϝειπεν
"δαιμόνιοι, μύθους μὲν ὑπερφιάλους ἀλέασθε
πάντας ὁμῶς, μή πού τις ἀπαγγείλῃσι καὶ εἴσω.
ἀλλ᾽ ἄγε σιγῇ τοῖον ἀναστάντες τελέωμεν
μῦθον ὃ δὴ καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶν ἤραρεν ἡμῖν."
ὣς ϝειπὼν ἐκρίνατ᾽ ἐϝείκοσι φῶτας ἀρίστους,
βὰν δ᾽ ἰέναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
νῆα μὲν οὖν πάμπρωτον ἁλὸς βένθοσδε ϝέρυσσαν,
ἐν δ᾽ ἱστόν τ᾽ ἐτίθεντο καὶ ἱστία νηὶ μελαίνῃ,
ἠρτύναντο δ᾽ ἐρετμὰ τροποῖς ἐν δερματίνοισιν·
τεύχεα δέ σφιν ἔνεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες.
ὑψοῦ δ᾽ ἐν νοτίῳ τήν γ᾽ ὥρμισαν, ἐν δ᾽ ἔβαν αὐτοί·
ἔνθα δὲ δόρπον ἕλοντο, μένον δ᾽ ἐπὶ ϝέσπερον ἐλθεῖν.
ἡ δ᾽ ὑπερωίῳ αὖθι περίφρων Πηνελόπεια
κεῖτ᾽ ἄρ᾽ ἄσιτος ἄπαστος ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
ὁρμαίνουσ᾽ ἤ ϝοι θάνατον φύγοι υἱὸς ἀμύμων,
ἦ ὅ γ᾽ ὑπὸ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι δαμείη.
ὅσσα δὲ μερμήριξε λέων ἀνδρῶν ἐν ὁμίλῳ
δείσας, ὁππότε μιν δόλιον περὶ κύκλον ἄγωσιν,
τόσσα μιν ὁρμαίνουσαν ἐπήλυθε ϝήδυμος ὕπνος·
εὗδε δ᾽ ἀνακλινθεῖσα, λύθεν δέ ϝοι ἅψεα πάντα.
ἔνθ᾽ αὖτ᾽ ἄλλ᾽ ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.

---

783 πάντα κατὰ μοῖραν· ἀνὰ θ᾽ ἱστία λευκὰ πέτασσαν·

ϝείδωλον ποίησε, δέμας δ' ἤϝικτο γυναικί,
Ἰφθίμῃ κούρῃ μεγαλήτορος Ἰκαρίοιο,
τὴν Εὔμηλος ὄπυιε Φερῇς ἔνι ϝοικία ναίων.
πέμπε δέ μιν πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο,
εἵως Πηνελόπειαν ὀδυρομένην γοόωσαν
παύσειεν κλαυθμοῖο γόοιό τε δακρυόεντος.
ἐς θάλαμον δ' εἰσῆλθε παρὰ κληῖδος ἱμάντα,
στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔϝειπεν.
"εὕδεις, Πηνελόπεια, φίλον τετιημένη ἦτορ.
οὐ μήν σ' οὐδὲ ἐῶσι θεοὶ ῥεῖα ζώοντες
κλαίειν οὐδ' ἀκάχησθαι, ἐπεί ῥ' ἔτι νόστιμος ἐστίν
σὸς παῖς· οὐ μὴν γάρ τι θεοῖς ἀλιτήμενος ἐστίν."
τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια,
ϝηδὺ μάλα κνώσσουσ' ἐν ὀνειρείῃσι πύλῃσιν,
"τίπτε κασιγνήτη δεῦρ' ἤλυθες; οὔ τι πάρος γε
πωλέ', ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἀπόπροθι δώματα ναίεις.
καί με κέλεαι παύσασθαι ὀιζύος ἠδ' ὀδυνάων
πολλέων, αἵ μ' ἐρέθουσι κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
ἣ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπώλεσα θυμολέοντα,
παντοίῃς ἀρετῇσι κεκασμένον ἐν Δαναοῖσιν·
νῦν αὖ παῖς ἀγαπητὸς ἔβη κοίλης ἐπὶ νηός,
νήπιος, οὔτε πόνων εὖ ϝειδὼς οὔτ' ἀγοράων.
τοῦ δὴ ἐγὼ καὶ μᾶλλον ὀδύρομαι ἤ περ ἐκείνου.
τοῦ δ' ἀμφιτρομέω καὶ δείδια μή τι πάθῃσιν,
ἢ ὅ γε τῶν ἐνὶ δήμῳ ἵν' οἴχεται, ἢ ἐνὶ πόντῳ·
δυσμενέες γὰρ πολλοὶ ἐπ' αὐτῷ μηχανόωνται,
ϝιέμενοι κτεῖναι πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι."
τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη ϝείδωλον ἀμαυρόν
"θάρσει, μηδέ τι πάγχυ μετὰ φρεσὶ δείδιθι λίην·
τοίη γάρ ϝοι πομπὸς ἅμ' ἔρχεται, ἥν τε καὶ ἄλλοι
ἀνέρες ἠρήσαντο παρεστάμεναι (δύναται γάρ),
Παλλὰς Ἀθηναίη. σὲ δ' ὀδυρομένην ἐλεαίρει,
ἣ νῦν με προέηκε τεῒν τάδε μυθήσασθαι."
τὴν δ' αὖτε προσέϝειπε περίφρων Πηνελόπεια
"εἰ μὲν δὴ θεός ἐσσι, θεοῖό τε ἔκλυες αὐδήν,
εἰ δ' ἄγε μοι καὶ κεῖνον ὀιζυρὸν κατάλεξον,
ἤ που ἔτι ζώει καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο,
ἦ ἤδη τέθνηκε καὶ εἰν Ἀϝίδαο δόμοισιν."

---

816 ἐσθλόν, τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.

τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη ϝείδωλον ἀμαυρόν
"οὐ μήν τοι κεῖνόν γε διηνεκέως ἀγορεύσω,
ζώει ὅ γ' ἢ τέθνηκε· κακὸν δ' ἀνεμώλια βάζειν."
ὣς ϝειπὸν σταθμοῖο παρὰ κληῖδα λιάσθη
ἐς πνοιὰς ἀνέμων. ἣ δ' ἐξ ὕπνου ἀνόρουσεν
κούρη Ϝικαρίοιο· φίλον δέ ϝοι ἦτορ ἰάνθη,
ὥς ϝοι ἐναργὲς ὄνειρον ἐπέσσυτο νυκτὸς ἀμολγῷ.
μνηστῆρες δ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα,
Τηλεμάχῳ φόνον αἰπὺν ἐνὶ φρεσὶν ὁρμαίνοντες.
ἔστι δέ τις νῆσος μέσσῃ ἁλὶ πετρήεσσα,
μεσσηγὺς Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης,
Ἀστερίς, οὐ μεγάλη· λιμένες δ' ἔνι ναύλοχοι αὐτῇ
ἀμφίδυμοι· τῇ τόν γε μένον λοχόωντες Ἀχαιοί.

5 Ἠὼς δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο E
ὤρνυθ', ἵν' ἀθανάτοισι φόως φέροι ἠδὲ βροτοῖσιν·
οἱ δὲ θεοὶ θωκόνδε καθίζανον, ἐν δ' ἄρα τοῖσιν
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, οὗ τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.
τοῖσι δ' Ἀθηναίη λέγε κήδεα πόλλ' Ὀδυσῆος
μνησαμένη· μέλε γάρ ϝοι ἐὼν ἐν δώμασι νύμφης.
"Ζεῦ πάτερ ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
μή τις ἔτι πρόφρων ἀγανὸς καὶ ἤπιος ἔστω
σκηπτοῦχος βασιλεύς, μηδὲ φρεσὶν αἴσιμα ϝειδώς,
ἀλλ' αἰεὶ χαλεπός τ' εἴη καὶ αἴσυλα ῥέζοι,
ὡς οὔ τις μέμνηται Ὀδυσσῆος θείοιο
λαῶν οἷσι ϝάνασσε, πατὴρ δ' ὣς ἤπιος ἦεν.
ἀλλ' ὃ μὲν ἐν νήσῳ κεῖται κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἥ μιν ἀνάγκῃ
ἴσχει· ὃ δ' οὐ δύναται ϝὴν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι·
οὐ γάρ ϝοι πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι,
οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
νῦν αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν ἀποκτεῖναι μεμάασιν
ϝοίκαδε νισσόμενον· ὃ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουήν
ἐς Πύλον ἠγαθέην ἠδ' ἐς Λακεδαίμονα δῖαν."
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς
"τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ϝέπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων.
οὐ γὰρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσας νόον αὐτή,
ὡς ἦ τοι κείνους Ὀδυσεὺς ἀποτίσεται ἐλθών;
Τηλέμαχον δὲ σὺ πέμψον ἐπισταμένως (δύνασαι γάρ),
ὥς κε μάλ' ἀσκηθὴς ϝὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηται,
μνηστῆρες δ' ἐν νηὶ παλιμπετὲς ἀπονέωνται."

ἦ ῥα, καὶ Ἑρμείαν υἱὸν φίλον ἀντίον ηὔδα
"Ἑρμεία· σὺ γὰρ αὖτε τά τ' ἄλλα περ ἄγγελος ἐσσί·
νύμφῃ ἐυπλοκάμῳ ϝειπεῖν νημερτέα βουλήν,
νόστον Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὥς κε νέηται
οὔτε θεῶν πομπῇ οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων·
ἀλλ' ὅ γ' ἐπὶ σχεδίης πολυδέσμου πήματα πάσχων
ἤματι ϝεικοστῷ Σχερίην ἐρίβωλον ἵκοιτο,
Φαιήκων ἐς γαῖαν, οἳ ἀγχίθεοι γεγάασιν,
οἵ κέν μιν περὶ κῆρι θεὸν ὣς τιμήσουσιν,
πέμψουσιν δ' ἐν νηὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
χαλκόν τε χρυσόν τε ϝάλις ϝεσθῆτά τε δόντες,
πόλλ', ὅσ' ἂν οὐδέ ποτε Τροίης ἐξήρατ' Ὀδυσσεύς,
εἴ περ ἀπήμων ἦλθε, λαχὼν ἀπὸ ληίδος αἶσαν.
ὣς γάρ ϝοι μοῖρ' ἐστὶ φίλους ϝιδέειν καὶ ἱκέσθαι
ϝοῖκον ἐς ὑψόροφον καὶ ἐϝὴν ἐς πατρίδα γαῖαν."
ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε διάκτορος ἀργεϊφόντης.
αὐτίκ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα
ἀμβρόσια χρύσεια, τά μιν φέρον ἠμὲν ἐφ' ὑγρήν
ἠδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν ἅμα πνοιῇς ἀνέμοιο,
εἵλετο δὲ ῥάβδον, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει
ὧν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει·
τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων πέτετο κρατὺς ἀργεϊφόντης.
Πιερίην δ' ἐπιβὰς ἐξ αἰθέρος ἔμπεσε πόντῳ·
σεύατ' ἔπειτ' ἐπὶ κῦμα λάρῳ ὄρνιθι ϝεϝοικώς,
ὅς τε κατὰ δεινοὺς κόλπους ἁλὸς ἀτρυγέτοιο
ἰχθῦς ἀγρώσσων πυκινὰ πτερὰ δεύεται ἅλμῃ·
τῷ ϝίκελος πολέεσσιν ὀχήσατο κύμασιν Ἑρμῆς.
ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφίκετο τηλόθ' ἐοῦσαν,
ἔνθ' ἐκ πόντου βὰς ϝιοϝειδέος ἤπειρόνδε
ἤιεν ὄφρα μέγα σπέος ἵκετο, τῷ ἔνι νύμφη
ναῖεν ἐυπλόκαμος· τὴν δ' ἔνδοθι τέτμεν ἐοῦσαν.
πῦρ μὲν ἐπ' ἐσχαρόφιν μέγ' ἐκαίετο, τηλόσε δ' ὀδμή
κέδρου τ' εὐκεάτοιο θύου τ' ἀνὰ νῆσον ὀδώδειν
δαιομένων· ἡ δ' ἔνδον ἀοιδιάουσ' ὀπὶ καλῇ,
ἱστὸν ἐποιχομένη χρυσείῃ κερκίδ' ὕφαινεν.
ὕλη δὲ σπέος ἀμφὶ πεφύκει τηλεθόωσα,
κλήθρη τ' αἴγειρός τε καὶ εὐώδης κυπάρισσος·
ἔνθα δέ τ' ὄρνιθες τανυσίπτεροι εὐνάζοντο,
σκῶπές τ' ἴρηκές τε τανύγλωσσοί τε κορῶναι
εἰνάλιαι, τῇσίν τε θαλάσσια ϝέργα μέμηλεν.

ἡ δ' αὐτοῦ τετάνυστο περὶ σπείους γλαφυροῖο
ἡμερὶς ἡβώωσα, τεθήλει δὲ σταφυλῇσιν.
κρῆναι δ' ἑξείης πίσυρες ῥέον ὕδατι λευκῷ,
πλησίαι ἀλλήλων, τετραμμέναι ἄλλυδις ἄλλη·
ἀμφὶ δὲ λειμῶνες μαλακοὶ ϝίου ἠδὲ σελίνου
θήλεον. ἔνθα κ' ἔπειτα καὶ ἀθάνατός περ ἐπελθὼν
θηήσαιτο ϝιδὼν καὶ ταρφθείη φρεσὶ ϝῇσιν.
ἔνθα στὰς θηεῖτο διάκτορος ἀργεϊφόντης.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα ϝεῷ θηήσατο θυμῷ,
αὐτίκ' ἄρ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλυθεν. οὐδέ μιν ἄντην
ἠγνοίησε ϝιδοῦσα Καλυψὼ δῖα θεάων·
οὐ γάρ τ' ἀγνῶτες θεοὶ ἀλλήλοισι πέλονται
ἀθάνατοι, οὐδ' εἴ τις ἀπόπροθι δώματα ναίει.
οὐδ' ἄρ' Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα ἔνδον ἔτετμεν,
ἀλλ' ὅ γ' ἐπ' ἀκτῆς κλαῖε καθήμενος, ἔνθα πάρος περ,
δάκρυσι καὶ στοναχῇσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων.
Ἑρμείαν δ' ἐρέεινε Καλυψὼ δῖα θεάων,
ἐν θρόνῳ ἱδρύσασα φαεινῷ σιγαλόεντι,
"τίπτε μοι, Ἑρμεία χρυσόρραπι, εἰλήλουθας
αἰδοῖός τε φίλος τε; πάρος γε μὲν οὔ τι θαμίζεις.
αὔδα ὅτι φρονέεις· τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν,
εἰ δύναμαι τελέσαι γε καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστίν."
ὣς ἄρα φωνήσασα θεὰ παρέθηκε τράπεζαν
ἀμβροσίης πλήσασα, κέρασσε δὲ νέκταρ ἐρυθρόν·
αὐτὰρ ὃ πῖνε καὶ ἦσθε διάκτορος ἀργεϊφόντης.
αὐτὰρ ἐπεὶ δείπνησε καὶ ἤραρε θυμὸν ἐδωδῇ,
καὶ τότε δή ϝε ϝέπεσσιν ἀμειβόμενος προσέϝειπεν.
"εἰρωτᾷς μ' ἐλθόντα θεὰ θεόν, αὐτὰρ ἐγώ τοι
νημερτέως τὸν μῦθον ἐνισπήσω· κέλεαι γάρ.
Ζεὺς ἐμέ γ' ἠνώγει δεῦρ' ἐλθέμεν οὐκ ἐθέλοντα·
τίς δ' ἂν ἑκὼν τοσσόνδε διαδράμοι ἁλμυρὸν ὕδωρ
ἄσπετον; οὐδέ τις ἄγχι βροτῶν πόλις, οἵ τε θεοῖσιν
ἱερά τε ῥέζουσι καὶ ἐξαίτους ἑκατόμβας.
ἀλλὰ μάλ' οὔ πως ἔστι Διὸς νόον αἰγιόχοιο
οὔτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεὸν οὔθ' ἁλιῶσαι.
φησί τοι ἄνδρα παρεῖναι ὀιζυρώτατον ἄλλων,
τῶν ἀνδρῶν οἳ ϝάστυ πέρι Πριάμοιο μάχοντο

84 πόντον ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο δάκρυα λείβων.
91 ἀλλ' ἕπεο προτέρω, ἵνα τοι πὰρ ξείνια θείω.

εἰνάϝετες, δεκάτῳ δὲ πόλιν πέρσαντες ἔβησαν
ϝοίκαδ'· ἀτὰρ ἐν νόστῳ Ἀθηναίην ἀλίτοντο,
ἥ σφιν ἐπῶρσ' ἄνεμόν τε κακὸν καὶ κύματα μακρά.
τὸν νῦν σ' ἠνώϝειν ἀποπεμπέμεν ὅττι τάχιστα·
οὐ ϝάρ ϝοι τῇδ' αἶσα φίλων ἀπονόσφιν ὀλέσθαι,
ἀλλ' ἔτι ϝοι μοῖρ' ἐστὶ φίλους ϝιδέειν καὶ ἱκέσθαι
ϝοῖκον ἐς ὑψόροφον καὶ ἐϝὴν ἐς πατρίδα ϝαῖαν."
ὣς φάτο, ῥίϝησεν δὲ Καλυψὼ δῖα θεάων,
καί μιν φωνήσασα ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"σχέτλιοί ἐστε, θεοί, ζηλήμονες ἔξοχον ἄλλων,
οἵ τε θεαῖς ἀϝάασθε παρ' ἀνδράσιν εὐνάζεσθαι
ἀμφαδίην, ἤν τίς τε φίλον ποιήσετ' ἀκοίτην.
ὣς μὲν ὅτ' Ὠρίων' ἕλετο ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
τόφρα ϝοι ἠϝάασθε θεοὶ ῥεῖα ζώοντες,
ἕως μιν ἐν Ὀρτυϝίῃ χρυσόθρονος Ἄρτεμις ἁϝνή
ϝοῖς ἀϝανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνεν.
ὣς δ' ὁπότ' Ἰασίωνι ἐυπλόκαμος Δημήτηρ,
ϝῷ θυμῷ ϝείξασα, μίϝη φιλότητι καὶ εὐνῇ
νειῷ ἔνι τριπόλῳ· οὐδὲ δὴν ἦεν ἄπυστος
Ζεύς, ὅς μιν κατέπεφνε βαλὼν ἀρϝῆτι κεραυνῷ.
ὣς δ' αὖ νῦν μοι ἀϝᾶσθε, θεοί, βροτὸν ἄνδρα παρεῖναι.
τὸν μὲν ἐϝὼν ἐσάωσα περὶ τρόπιος βεβαῶτα
οἶον, ἐπεί ϝοι νῆα θοὴν ἀρϝῆτι κεραυνῷ
Ζεὺς ϝέλσας ἐκέασσε μέσῳ ἐνὶ ϝοίνοπι πόντῳ.
τὸν μὲν ἐϝὼ φίλεόν τε καὶ ἔτρεφον, ἠδὲ ἔφασκον
θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀϝήραον ἤματα πάντα.
ἀλλ' ἐπεὶ οὔ πως ἔστι Διὸς νόον αἰϝιόχοιο
οὔτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεὸν οὔθ' ἁλιῶσαι,
ϝερρέτω, εἴ μιν κεῖνος ἐποτρύνει καὶ ἀνώϝει,
πόντον ἐπ' ἀτρύϝετον. πέμψω δέ μιν οὔ πῃ ἐϝώ ϝε·
οὐ ϝάρ μοι πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι,
οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
αὐτάρ ϝοι πρόφρων ὑποθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω,
ὥς κε μάλ' ἀσκηθὴς ϝὴν πατρίδα ϝαῖαν ἵκηται."
τὴν δ' αὖτε προσέϝειπε διάκτορος ἀρϝεϊφόντης

---

110 *ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθεν ἐσθλοὶ ἑταῖροι,*
τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἄνεμός τε φέρων καὶ κῦμα πέλασσεν.
133 *ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθεν ἐσθλοὶ ἑταῖροι,*
τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἄνεμός τε φέρων καὶ κῦμα πέλασσεν.

"οὕτω νῦν ἀπόπεμπε, Διὸς δ' ἐποπίζεο μῆνιν,
μή πώς τοι μετόπισθε κοτεσσάμενος χαλεπήνῃ."
ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κρατὺς ἀργεϊφόντης·
ἣ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα πότνια νύμφη
ἤϊ', ἐπεὶ δὴ Ζηνὸς ἐπέκλυεν ἀγγελιάων.
τὸν δ' ἄρ' ἐπ' ἀκτῆς εὗρε καθήμενον· οὐδέ ποτ' ὄσσε
δακρυόφιν τέρσοντο, κατείβετο δὲ γλυκὺς αἰών
νόστον ὀδυρομένῳ, ἐπεὶ οὐκέτι ϝήνδανε νύμφη,
ἀλλ' ἦ τοι νύκτας μὲν ἰαύεσκεν καὶ ἀνάγκῃ
ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι παρ' οὐκ ἐθέλων ἐθελούσῃ,
ἤματα δ' ἐν πέτρῃσι καὶ ἠιόνεσσι καθίζων
πόντον ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο δάκρυα λείβων.
ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσεφώνεε δῖα θεάων
"κάμμορε, μή μοι ἔτ' ἐνθάδ' ὀδύρεο, μηδέ τοι αἰών
φθινέτω· ἤδη γάρ σε μάλα πρόφρασσ' ἀποπέμψω.
ἀλλ' ἄγε δούρατα μακρὰ ταμὼν ἁρμόζεο χαλκῷ
εὐρεῖαν σχεδίην, ἀτὰρ ἴκρια πῆξαι ἐπ' αὐτῆς
ὑψοῦ, ὥς σε φέρῃσιν ἐπ' ἠεροϝειδέα πόντον.
αὐτὰρ ἐγὼ σῖτον καὶ ὕδωρ καὶ ϝοῖνον ἐρυθρόν
ἐνθήσω μενοϝεικέ', ἅ κέν τοι λιμὸν ἐρύκοι,
ϝείματά τ' ἀμφιϝέσω· πέμψω δέ τοι οὖρον ὄπισθεν,
ὥς κε μάλ' ἀσκηθὴς σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηαι,
εἴ κε θεοί γ' ἐθέλωσι τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
οἵ μευ φέρτεροί εἰσι νοῆσαί τε κρῆναί τε."
ὣς φάτο, ῥίγησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
καί μιν φωνήσας ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"ἄλλο τι δὴ σὺ θεὰ τόδε μήδεαι, οὐδέ τι πομπήν,
ἥ με κέλεαι σχεδίῃ περάαν μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
δεινόν τ' ἀργαλέον τε· τὸ δ' οὐδ' ἐπὶ νῆες ἔϝισαι
ὠκύποροι περόωσιν, ἀγαλλόμεναι Διὸς οὔρῳ.
οὐδ' ἂν ἐγὼν ἀϝέκητι σέθεν σχεδίης ἐπιβαίην,
εἰ μή μοι τλαίης γε, θεά, μέγαν ὅρκον ὀμόσσαι
μή τί μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο."
ὣς φάτο, μείδησεν δὲ Καλυψὼ δῖα θεάων,
χειρί τέ μιν κατέρεξε, ϝέπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν.
"ἦ δὴ ἀλιτρός γ' ἐσσὶ καὶ οὐκ ἀποφώλια ϝειδώς,
οἷον δὴ τὸν μῦθον ἐπεφράσθης ἀγορεῦσαι.
ϝίστω νῦν τόδε γαῖα καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν

157 δάκρυσι καὶ στοναχῇσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων,

καὶ τὸ κατειβόμενον Στυϝὸς ὕδωρ, ὅς τε μέϝιστος
ὅρκος δεινότατός τε πέλει-μακάρεσσι θεοῖσιν,
μή τι σοὶ αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
ἀλλὰ τὰ μὲν νοέω καὶ φράσσομαι ἅσσ᾽ ἂν ἐμοί περ
αὐτῇ μηδοίμην, ὅτε με χρειὼ τόσον ἵκοι·
καὶ ϝὰρ ἐμοὶ νόος ἐστὶν ἐναίσιμος, οὐδέ μοι αὐτῇ
θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι σιδήρεος, ἀλλ᾽ ἐλεήμων."
ὡς ἄρα φωνήσασ᾽ ἡϝήσατο δῖα θεάων
καρπαλίμως· ὃ δ᾽ ἔπειτα μετ᾽ ἴχνια βαῖνε θεοῖο.
ἷξον δὲ σπεῖος ϝλαφυρὸν θεὸς ἠδὲ καὶ ἀνήρ,
καί ῥ᾽ ὃ μὲν ἔνθα καθέζετ᾽ ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη
Ἑρμείας, νύμφη δὲ τίθη πάρα πᾶσαν ἐδωδήν,
ἔσθειν καὶ πίνειν, οἷα βροτοὶ ἄνδρες ἔδουσιν·
αὐτὴ δ᾽ ἀντίον ἷζεν Ὀδυσσῆος θείοιο,
τῇ δὲ παρ᾽ ἀμβροσίην δμωαὶ καὶ νέκταρ ἔθηκαν.
οἳ δ᾽ ἐπ᾽ ὀνείαθ᾽ ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε Καλυψὼ δῖα θεάων.
"διοϝενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν᾽ Ὀδυσσεῦ,
οὕτω δὴ ϝοικόνδε φίλην ἐς πατρίδα ϝαῖαν
αὐτίκα νῦν ἐθέλεις ἰέναι; σὺ δὲ χαῖρε καὶ ἔμπης.
εἰ μὴν ϝειδείης σῇσιν φρεσὶν ὅσσα τοι αἶσα
κήδε᾽ ἀναπλῆσαι πρὶν πατρίδα ϝαῖαν ἱκέσθαι,
ἐνθάδε κ᾽ αὖθι μένων ξὺν ἐμοὶ τόδε δῶμα φυλάσσοις
ἀθάνατός τ᾽ εἴης, ἱμειρόμενός περ ἰδέσθαι
σὴν ἄλοχον, τῆς αἰὲν ἐϝέλδεαι ἤματα πάντα.
οὐ μήν θην κείνης ϝε χερείων εὔχομαι εἶναι,
οὐ δέμας οὐδὲ φυήν, ἐπεὶ οὔ πως οὐδὲ ϝέϝοικεν
θνητὰς ἀθανάτῃσι δέμας καὶ ϝεῖδος ἐρίζειν."
τὴν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"πότνα θεά, μή μοι τόδε χώεο. ϝοῖδα καὶ αὐτός
πάντα μάλ᾽, οὕνεκα σεῖο περίφρων Πηνελόπεια
ϝεῖδος ἀκιδνοτέρη μέϝεθός τ᾽ εἰσάντα ϝιδέσθαι·
ἣ μὲν ϝὰρ βροτός ἐστι, σὺ δ᾽ ἀθάνατος καὶ ἀϝήρως.
ἀλλὰ καὶ ὧς ἐθέλω καὶ ἐϝέλδομαι ἤματα πάντα
ϝοίκαδέ τ᾽ ἐλθέμεναι καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι.
εἰ δ᾽ αὖ τις ῥαίῃσι θεῶν ἐνὶ ϝοίνοπι πόντῳ,
τλήσομαι ἐν στήθεσσιν ἔχων ταλαπενθέα θυμόν·
ἤδη ϝὰρ μάλα πολλὰ πάθον καὶ πολλὰ μόϝησα
κύμασι καὶ πολέμῳ· μετὰ καὶ τόδε τοῖσι ϝενέσθω."

ὣς ἔφατ', ἠέλιος δ' ἄρ' ἔδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν·
ἐλθόντες δ' ἄρα τώ γε μυχῷ σπείους γλαφυροῖο
τερπέσθην φιλότητι, παρ' ἀλλήλοισι μένοντες.
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
αὐτίχ' ὃ μὲν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ϝέννυτ' Ὀδυσσεύς,
αὐτὴ δ' ἀργύφεον φᾶρος μέγα ϝέννυτο νύμφη,
λεπτὸν καὶ χαρίεν, περὶ δὲ ζώνην βάλετ' ἰξυῖ
καλὴν χρυσείην, κεφαλῇ δ' ἐφύπερθε καλύπτρην·
καὶ τότ' Ὀδυσσῆι μεγαλήτορι μήδετο πομπήν.
δῶκέν ϝοι πέλεκυν μέγαν, ἄρμενον ἐν παλάμῃσιν,
χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον· αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
στειλειὸν περικαλλὲς ἐλάινον, εὖ ἐναρηρός·
δῶκε δ' ἔπειτα σκέπαρνον ἐΰξοον· ἦρχε δ' ὁδοῖο
νήσου ἐπ' ἐσχατιήν, ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκειν,
κλήθρη τ' αἴγειρός τ', ἐλάτη τ' ἦν οὐρανομήκης,
αὖα πάλαι, περίκηλα, τά ϝοι πλώοιεν ἐλαφρῶς.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ δεῖξ' ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκειν,
ἣ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα Καλυψὼ δῖα θεάων,
αὐτὰρ ὃ τάμνετο δοῦρα· θοῶς δέ ϝοι ἤνυτο ϝέργον.
ϝείκοσι δ' ἔκβαλε πάντα, πελέκκησεν δ' ἄρα χαλκῷ,
ξέσσε δ' ἐπισταμένως καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνεν.
τόφρα δ' ἔνεικε τέρετρα Καλυψὼ δῖα θεάων·
τέτρηνεν δ' ἄρα πάντα καὶ ἥρμοσεν ἀλλήλοισιν,
γόμφοισιν δ' ἄρα τήν γε καὶ ἁρμονιῇσιν ἄρασσεν.
ὅσσον τίς τ' ἔδαφος νηὸς τορνώσεται ἀνὴρ
φορτίδος εὐρείης, ἐὺ ϝειδὼς τεκτοσυνάων,
τόσσον ἔπ' εὐρεῖαν σχεδίην ποιήσατ' Ὀδυσσεύς.
ἴκρια δὲ στήσας, ἀραρὼν θαμέσι σταμίνεσσιν,
ποίει· ἀτὰρ μακρῇσιν ἐπηγκενίδεσσι τελεύτα.
ἐν δ' ἱστὸν ποίει καὶ ἐπίκριον ἄρμενον αὐτῷ,
πρὸς δ' ἄρα πηδάλιον ποιήσατο, ὄφρ' ἰθύνοι.
φράξε δέ μιν ῥίπεσσι διαμπερὲς οἰσυΐνῃσιν
κύματος εἶλαρ ἔμεν· πολλὴν δ' ἐπεχεύατο ὕλην.
τόφρα δὲ φάρε' ἔνεικε Καλυψὼ δῖα θεάων
ἱστία ποιήσασθαι· ὃ δ' εὖ τεχνήσατο καὶ τά.
ἐν δ' ὑπέρας τε κάλους τε πόδας τ' ἐνέδησεν ἐν αὐτῇ,
μοχλοῖσιν δ' ἄρα τήν γε κατείρυσεν εἰς ἅλα δῖαν.
τέτρατον ἦμαρ ἔην, καὶ τῷ τετέλεστο ἅπαντα·
τῷ δ' ἄρα πέμπτῳ πέμπ' ἀπὸ νήσου δῖα Καλυψώ,
ϝείματά τ' ἀμφιϝέσασα θυώδεα καὶ λούσασα.

ἐν δέ ϝοι ἀσκὸν ἔθηκε θεὰ μέλανος ϝοίνοιο
τὸν ἕτερον, ἕτερον δ' ὕδατος μέγαν, ἐν δὲ καὶ ᾖα
κωρύκῳ· ἐν δέ ϝοι ὄψα τίθη μενοϝεικέα πολλά.
οὖρον δὲ προέηκεν ἀπήμονά τε λιαρόν τε.
γηθόσυνος δ' οὔρῳ πέτασ' ἱστία δῖος Ὀδυσσεύς.
αὐτὰρ ὃ πηδαλίῳ ἰθύνετο τεχνηέντως
ἥμενος· οὐδέ ϝοι ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτεν
Πληιάδας τ' ἐσορῶντι καὶ ὀψὲ δύοντα Βοώτην
ἄρκτον θ', ἣν καὶ ἄμαξαν ἐπίκλησιν καλέουσιν,
ἥ τ' αὐτοῦ στρέφεται καί τ' Ὠρίωνα δοκεύει,
οἴη δ' ἄμμορός ἐστι λοετρῶν Ὠκεανοῖο·
τὴν γάρ δή μιν ἄνωγε Καλυψὼ δῖα θεάων
ποντοπορευέμεναι ἐπ' ἀριστερὰ χειρὸς ἔχοντα.
ἑπτὰ δὲ καὶ δέκα μὲν πλέεν ἤματα ποντοπορεύων,
ὀκτωκαιδεκάτῃ δὲ φάνη ὄρεα σκιόεντα
γαίης Φαιήκων, ὅθι τ' ἄγχιστον πέλεν αὐτῷ·
ϝείσατο δ' ὡς ὅτε ῥινὸν ἐν ἠεροϝειδέι πόντῳ.
τὸν δ' ἐξ Αἰθιόπων ἀνιὼν κρείων ἐνοσίχθων
τηλόθεν ἐκ Σολύμων ὀρέων ϝίδε· ϝείσατο γάρ ϝοι
πόντον ἐπιπλώων. ὃ δ' ἐχώσατο κηρόθι μᾶλλον,
κινήσας δὲ κάρη προτὶ ϝὸν μυθήσατο θυμόν
"ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ μετεβούλευσαν θεοὶ ἄλλως
ἀμφ' Ὀδυσῆι ἐμεῖο μετ' Αἰθιόπεσσιν ἐόντος,
καὶ δὴ Φαιήκων γαίης σχεδόν, ἔνθα ϝοι αἶσα
ἐκφυγέειν μέγα πεῖραρ ὀιζύος ἥ μιν ἱκάνει.
ἀλλ' ἔτι μήν μίν φημι ἅδην ἐλάαν κακότητος."
ὣς ϝειπὼν ξύναγεν νεφέλας, ἐτάραξε δὲ πόντον
χερσὶ τρίαιναν ἑλών, πάσας δ' ὀρόθυνεν ἀέλλας
παντοίων ἀνέμων, ξὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψεν
γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ.
σὺν δ' Εὖρός τε Νότος τε πέσον Ζέφυρός τε δυσαής
καὶ Βορέης αἰθρηγενέτης, μέγα κῦμα κυλίνδων.
καὶ τότ' Ὀδυσσῆος λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
ὀχθήσας δ' ἄρα ϝεῖπεν ἑϝὸν μεγαλήτορα θυμόν
"ὤ μοι ἐγὼ δειλός. τί νύ μοι μήκιστα γένηται;
δείδω μὴ δὴ πάντα θεὰ νημερτέα ϝεῖπεν,
ἥ μ' ἔφατ' ἐν πόντῳ, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι,
ἄλγε' ἀναπλήσειν· τὰ δὲ δὴ νῦν πάντα τελεῖται,
οἵοισιν νεφέεσσι περιστέφει οὐρανὸν εὐρὺν
Ζεύς, ἐτάραξε δὲ πόντον, ἐπισπέρχουσι δ' ἄελλαι

παντοίων ἀνέμων. νῦν μοι σόος αἰπὺς ὄλεθρος.
τρὶς μάκαρες Δαναοὶ καὶ τετράκις, οἳ τότ᾽ ὄλοντο
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, χάριν Ἀτρεΐδῃσι φέροντες.
ὡς δὴ ἐϝώ γ᾽ ὄφελον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν
ἤματι τῷ ὅτε μοι πλεῖστοι χαλκήρεα δοῦρα
Τρῶες ἐπέρριψαν περὶ Πηλεΐωνι θανόντι.
τῷ κ᾽ ἔλαχον κτερέων καί μευ κλέος ἦϝον Ἀχαιοί·
νῦν δέ με λευϝαλέῳ θανάτῳ ϝείμαρτο ϝαλῶναι."
ὥς ἄρα μιν ϝειπόντ᾽ ἔλασεν μέϝα κῦμα κατ᾽ ἄκρης,
δεινὸν ἐπεσσύμενον, περὶ δὲ σχεδίην ἐλέλιξεν.
τῆλε δ᾽ ἀπὸ σχεδίης αὐτὸς πέσε, πηδάλιον δέ
ἐκ χειρῶν προέηκε. μέσον δέ ϝοι ἱστὸν ἔϝαξεν
δεινὴ μισϝομένων ἀνέμων ἐλθοῦσα θύελλα,
τηλοῦ δὲ σπεῖρον καὶ ἐπίκριον ἔμπεσε πόντῳ.
τὸν δ᾽ ἄρ᾽ ὑπόβρυχα θῆκε πολὺν χρόνον, οὐδὲ δυνάσθη
αἶψα μάλ᾽ ἀνσχεθέειν μεϝάλου ὑπὸ κύματος ὁρμῆς·
ϝείματα ϝάρ ῥ᾽ ἐβάρυνε, τά ϝοι πόρε δῖα Καλυψώ.
ὀψὲ δὲ δή ῥ᾽ ἀνέδυ, στόματος δ᾽ ἐξέπτυσεν ἅλμην
πικρήν, ἥ ϝοι πολλὴ ἀπὸ κρατὸς κελάρυζεν.
ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὣς σχεδίης ἐπελήθετο, τειρόμενός περ,
ἀλλὰ μεθορμηθεὶς ἐνὶ κύμασιν ἐλλάβετ᾽ αὐτῆς,
ἐν μέσσῃ δὲ καθῖζε τέλος θανάτου ἀλεείνων.
τὴν δ᾽ ἐφόρει μέϝα κῦμα κατὰ ῥόον ἔνθα καὶ ἔνθα.
ὡς δ᾽ ὅτ᾽ ὀπωρινὸς Βορέης φορέῃσιν ἀκάνθας
ἂμ πεδίον, πυκιναὶ δὲ πρὸς ἀλλήλῃσιν ἔχονται,
ὣς τὴν ἂμ πέλαϝος ἄνεμοι φέρον ἔνθα καὶ ἔνθα.
ἄλλοτε μέν τε Νότος Βορέῃ προβάλεσκε φέρεσθαι,
ἄλλοτε δ᾽ αὖτ᾽ Εὖρος Ζεφύρῳ ϝείξασκε διώκειν.
τὸν δὲ ϝίδεν Κάδμου θυϝάτηρ καλλίσφυρος Ἰνώ,
Λευκοθέη, ἣ πρὶν μὲν ἔην βροτὸς αὐδήεσσα,
νῦν δ᾽ ἁλὸς ἐν πελάϝεσσι θεῶν ἐξέμμορε τιμῆς.
ἥ ῥ᾽ Ὀδυσῆ᾽ ἐλέησεν ἀλώμενον, ἄλϝε᾽ ἔχοντα,
ἷζε δ᾽ ἐπὶ σχεδίης πολυδέσμου, ϝεῖπέ τε μῦθον.
"κάμμορε, τίπτε τοι ὧδε Ποσειδάων ἐνοσίχθων
ὠδύσατ᾽ ἐκπάϝλως, ὅτι τοι κακὰ πολλὰ φυτεύει.
οὐ μὴν δή σε καταφθίσει, μάλα περ μενεαίνων,
ἀλλὰ μάλ᾽ ὧδ᾽ ἔρξαι· δοκέεις δέ μοι οὐκ ἀπινύσσειν.
ϝείματα ταῦτ᾽ ἀποδὺς σχεδίην ἀνέμοισι φέρεσθαι

---

337 *αἰθυίῃ δ᾽ ἐϝικυῖα ποτῇ ἀνεδύσετο λίμνης*

κάλλιπ'; ἀτὰρ χείρεσσι νέων ἐπιμαίεο νόστου
ϝαίης Φαιήκων, ὅθι τοι μοῖρ' ἐστὶν ἀλύξαι.
τῆ δέ, τόδε κρήδεμνον ὑπὸ στέρνοισι τανύσσαι
ἄμβροτον· οὐδέ τί τοι παθέειν δέος οὐδ' ἀπολέσθαι.
αὐτὰρ ἐπὴν χείρεσσιν ἐφάψεαι ἠπείροιο,
ἂψ ἀπολυσάμενος βαλέειν ἐς ϝοίνοπα πόντον
πολλὸν ἀπ' ἠπείρου, αὐτὸς δ' ἀπονόσφι τραπέσθαι."
ὣς ἄρα φωνήσασα θεὰ κρήδεμνον ἔδωκεν,
αὐτὴ δ' ἂψ ἐς πόντον ἐδύσετο κυμαίνοντα
αἰθυίῃ ϝεικυῖα· μέλαν δέ ϝε κῦμα κάλυψεν.
αὐτὰρ ὃ μερμήριξε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
ὀχθήσας δ' ἄρα ϝεῖπεν ἑϝὸν μεγαλήτορα θυμόν
"ὤ μοι ἐϝώ, μή τίς μοι ὑφαίνῃσιν δόλον αὖτε
ἀθανάτων, ὅτε με σχεδίης ἀποβῆναι ἀνώϝει.
ἀλλὰ μάλ' οὔ πω πείσομ', ἐπεὶ ϝεκὰς ὀφθαλμοῖσιν
ϝαῖαν ἐϝὼ ϝιδόμην, ὅθι μοι φάτο φύξιμον εἶναι.
ἀλλὰ μάλ' ὧδ' ἔρξω· δοκέει δέ μοι εἶναι ἄριστον.
ὄφρ' ἂν μέν κεν δούρατ' ἐν ἁρμονιῇσιν ἀρήρῃ,
τόφρ' αὐτοῦ μενέω καὶ τλήσομαι ἄλϝεα πάσχων·
αὐτὰρ ἐπὴν δή μοι σχεδίην διὰ κῦμα τινάξῃ,
νήξομ', ἐπεὶ οὐ μήν τι πάρα προνοῆσαι ἄμεινον."
εἷος ὃ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
ὦρσε δ' ἐπὶ μέϝα κῦμα Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
δεινόν τ' ἀρϝαλέον τε, κατηρεφές, ἤλασε δ' αὐτόν.
ὡς δ' ἄνεμος ζαὴς ἠίων θημῶνα τινάξῃ
καρφαλέων, τὰ μὲν ἄρ τε διεσκέδασ' ἄλλυδις ἄλλῃ,
ὣς τῆς δούρατα μακρὰ διεσκέδασ'. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
ἀμφ' ἑνὶ δούρατι βαῖνε, κέληθ' ὡς ἵππον ἐλαύνων,
ϝείματα δ' ἐξαπέδυνε τά ϝοι πόρε δῖα Καλυψώ.
αὐτίκα δὲ κρήδεμνον ὑπὸ στέρνοισι τάνυσσεν,
αὐτὸς δὲ πρηνὴς ἁλὶ κάππεσε, χεῖρε πετάσσας,
νηχέμεναι μεμαώς. ϝίδε δὲ κρείων ἐνοσίχθων,
κινήσας δὲ κάρη προτὶ ϝὸν μυθήσατο θυμόν
"οὕτω νῦν κακὰ πολλὰ παθὼν ἀλόω κατὰ πόντον,
εἰς ὅ κεν ἀνθρώποισι διοτρεφέεσσι μιϝήῃς.
ἀλλ' οὐδ' ὣς σε ϝέϝολπα ὀνόσσεσθαι κακότητος."
ὣς ἄρα φωνήσας ἵμασεν καλλίτριχας ἵππους,
ἵκετο δ' εἰς Αἰϝάς, ὅθι ϝοι κλυτὰ δώματ' ἔασιν.
αὐτὰρ Ἀθηναίη κούρη Διὸς ἄλλο νόησεν.
ἤ τοι τῶν ἄλλων ἀνέμων κατέδησε κελεύθους,

παύσασθαι δ' ἐκέλευσε καὶ εὐνηθῆναι ἅπαντας·
ὦρσε δ' ἐπὶ κραιπνὸν Βορέην, πρὸ δὲ κύματ' ἔϝαξεν,
ἕως ὅ γε Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μιγείη
διογενὴς Ὀδυσεύς, θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξας.
ἔνθα δύω νύκτας δύο τ' ἤματα κύματι πηγῷ
πλάζετο, πολλὰ δέ ϝοι κραδίη προτιόσσετ' ὄλεθρον.
ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ ἐυπλόκαμος τέλεσ' Ἠώς,
καὶ τότ' ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο ἠδὲ γαλήνη
ἔπλετο νηνεμίη, ὃ δ' ἄρα σχεδὸν ἔσϝιδε γαῖαν
ὀξὺ μάλα προϝιδών, μεγάλου ὑπὸ κύματος ἀρθείς.
ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀσπάσιος βίοτος παίδεσσι φανήῃ
πατρός, ὃς ἐν νούσῳ κῆται κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
δηρὸν τηκόμενος, στυγερὸς δέ ϝοι ἔχραε δαίμων,
ἀσπάσιον δ' ἄρα τόν γε θεοὶ κακότητος ἔλυσαν,
ὣς Ὀδυσεῖ ἀσπαστὸν ἐϝείσατο γαῖα καὶ ὕλη,
νῆχε δ' ἐπειγόμενος ποσὶν ἠπείρου ἐπιβῆναι.
ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν ὅσσον τε γέγωνε βοήσας,
καὶ δὴ δοῦπον ἄκουσε ποτὶ σπιλάδεσσι θαλάσσης
(ῥόχθει γὰρ μέγα κῦμα ποτὶ ξερὸν ἠπείροιο
δεινὸν ἐρευγόμενον, ϝείλυτο δὲ πάνθ' ἁλὸς ἄχνῃ·
οὐ γὰρ ἔσαν λιμένες νηῶν ὄχοι, οὐδ' ἐπιωγαί,
ἀλλ' ἀκταὶ προβλῆτες ἔσαν σπιλάδες τε πάγοι τε),
καὶ τότ' Ὀδυσσῆος λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
ὀχθήσας δ' ἄρα ϝεῖπεν ἑϝὸν μεγαλήτορα θυμόν
"ὤ μοι, ἐπεὶ δὴ γαῖαν ἀϝελπέα δῶκε ϝιδέσθαι
Ζεύς, καὶ δὴ τόδε λαῖτμα διατμήξας ἐτέλεσσα,
ἔκβασις οὔ πῃ φαίνεθ' ἁλὸς πολιοῖο θύραζε·
ἔκτοσθεν μὲν γὰρ πάγοι ὀξέες, ἀμφὶ δὲ κῦμα
βέβρυχεν ῥόθιον, λισσὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρη,
ἀγχιβαθὴς δὲ θάλασσα, καὶ οὔ πως ἔστι πόδεσσιν
στήμεναι ἀμφοτέροισι καὶ ἐκφυγέειν κακότητα.
μή πώς μ' ἐκβαίνοντα βάλῃ λίθακι προτὶ πέτρῃ
κῦμα μέγ' ἁρπάξαν· μελέη δέ μοι ἔσσεται ὁρμή.
εἰ δέ κ' ἔτι προτέρω παρανήξομαι, ἤν που ἐφεύρω
ἠιόνας τε παραπλῆγας λιμένας τε θαλάσσης,
δείδω μή μ' ἐξαῦτις ἀναρπάξασα θύελλα
πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρῃ βαρέα στενάχοντα,
ἠέ τί μοι καὶ κῆτος ἐπισσεύῃ μέγα δαίμων
ἐξ ἁλός, οἷά τε πολλὰ τρέφει κλυτὸς Ἀμφιτρίτη·
ϝοῖδα γὰρ ὥς μοι ὀδώδυσται κλυτὸς εἰνοσίγαιος."

εἷος ὃ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
τόφρα δέ μιν μέγα κῦμα φέρεν τρηχεῖαν ἐπ' ἀκτήν.
ἔνθα κ' ἀπὸ ῥινοὺς δρύφθη, σὺν δ' ὀστέ' ἀράχθη,
εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
ἀμφοτέρῃσι δὲ χερσὶν ἐπεσσύμενος λάβε πέτρης,
τῆς ἔχετο στενάχων, εἵως μέγα κῦμα παρῆλθεν.
καὶ τὸ μὲν ὣς ὑπάλυξε, παλιρρόθιον δέ μιν αὖτις
πλῆξεν ἐπεσσύμενον, τηλοῦ δέ μιν ἔμβαλε πόντῳ.
ὡς δ' ὅτε πουλύποδος θαλάμης ἐξελκομένοιο
πρὸς κοτυληδονόφιν πυκιναὶ λάιγγες ἔχονται,
ὣς τοῦ πρὸς πέτρῃσι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν
ῥινοὶ ἀπέδρυφθεν· τὸν δὲ μέγα κῦμα κάλυψεν.
ἔνθα κε δὴ δύστηνος ὑπὲρ μόρον ὤλετ' Ὀδυσσεύς,
εἰ μὴ ἐπιφροσύνην δῶκε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
κύματος ἐξαναδύς, τά τ' ἐρεύγεται ἤπειρόνδε,
νῆχε παρέξ, ἐς γαῖαν ὁρώμενος, εἴ που ἐφεύροι
ἠιόνας τε παραπλῆγας λιμένας τε θαλάσσης.
ἀλλ' ὅτε δὴ ποταμοῖο κατὰ στόμα καλλιρόοιο
ἷξε νέων, τῇ δή ϝοι ἐϝείσατο χῶρος ἄριστος,
λεῖος πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο.
ἔγνω δὲ προρέοντα, καὶ εὔξατο ϝὸν κατὰ θυμόν
"κλῦθι ϝάναξ, ὅτις ἐσσί· πολύλλιστον δέ σ' ἱκάνω,
φεύγων ἐκ πόντοιο Ποσειδάωνος ἐνιπάς.
αἰδοῖος μέν τ' ἐστὶ καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν
ἀνδρῶν ὅς τις ἵκηται ἀλώμενος, ὡς καὶ ἐγὼ νῦν
σόν τε ῥόον σά τε γούναθ' ἱκάνω πολλὰ μογήσας.
ἀλλ' ἐλέαιρε ϝάναξ· ἱκέτης δέ τοι εὔχομαι εἶναι."
ὣς φάθ', ὃ δ' αὐτίκ' ἔπαυσε ϝεὸν ῥόον, ἔσχε δὲ κῦμα,
πρόσθε δέ ϝοι ποίησε γαλήνην, τὸν δὲ σάωσεν
ἐς ποταμοῦ προχοάς. ὃ δ' ἄρ' ἄμφω γούνατ' ἔκαμψεν
χεῖράς τε στιβαράς· ἁλὶ γὰρ δέδμητο φίλον κῆρ.
ᾤδεε δὲ χρόα πάντα, θάλασσα δὲ κήκιε πολλή
ἂν στόμα τε ῥῖνάς θ'· ὃ δ' ἄρ' ἄπνευστος καὶ ἄναυδος
κεῖτ' ὀλιγηπελέων, κάματος δέ μιν αἰνὸς ἵκανεν.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἄμπνυτο καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,
καὶ τότε δὴ κρήδεμνον ἀπὸ ϝέο λῦσε θεοῖο.
καὶ τὸ μὲν ἐς ποταμὸν ἁλιμυρήεντα μεθῆκεν,
ἂψ δ' ἔφερεν μέγα κῦμα κατὰ ῥόον, αἶψα δ' ἄρ' Ἰνὼ
δέξατο χερσὶ φίλῃσιν· ὃ δ' ἐκ ποταμοῖο λιασθείς
σχοίνῳ ὑπεκλίνθη, κύσε δὲ ζείδωρον ἄρουραν.

ὀχθήσας δ᾽ ἄρα ϝεῖπεν ἑϝὸν μεγαλήτορα θυμόν
"ὤ μοι ἐγώ, τί πάθω; τί νύ μοι μήκιστα γένηται;
εἰ μέν κ᾽ ἐν ποταμῷ δυσκηδέα νύκτα φυλάσσω,
μή μ᾽ ἄμυδις στίβη τε κακὴ καὶ θῆλυς ἐϝέρση
ἐξ ὀλιγηπελίης δαμάσῃ κεκαφηότα θυμόν·
αὔρη δ᾽ ἐκ ποταμοῦ ψυχρὴ πνέει ἠῶθι πρό.
εἰ δέ κεν ἐς κλιτὺν ἀναβὰς καὶ δάσκιον ὕλην
θάμνοις ἐν πυκινοῖσι καταδράθω, εἴ με μεθήῃ
ῥῖγος καὶ κάματος, γλυκερὸς δέ μοι ὕπνος ἐπέλθῃ,
δείδω μὴ θήρεσσι ϝέλωρ καὶ κῦρμα γένωμαι."
ὣς ἄρα ϝοι φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι·
βῆ ῥ᾽ ἴμεν εἰς ὕλην. τὴν δὲ σχεδὸν ὕδατος εὗρεν
ἐν περιφαινομένῳ, δοιοὺς δ᾽ ἄρ᾽ ὑπήλυθε θάμνους
ἐξ ὁμόθεν πεφυῶτας· ὃ μὲν φυλίης, ὃ δ᾽ ἐλαίης.
τοὺς μὲν ἄρ᾽ οὔτ᾽ ἀνέμων διάη μένος ὑγρὸν ἀέντων,
οὔτε ποτ᾽ ἠέλιος φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν,
οὔτ᾽ ὄμβρος περάασκε διαμπερές· ὣς ἄρα πυκνοί
ἀλλήλοισιν ἔφυν ἐπαμοιβαδίς, οὓς ὑπ᾽ Ὀδυσσεύς
δύσετ᾽. ἄφαρ δ᾽ εὐνὴν ἐπαμήσατο χερσὶ φίλῃσιν
εὐρεῖαν· φύλλων γὰρ ἔην χύσις ἤλιθα πολλή,
ὅσσον τ᾽ ἠὲ δύω ἠὲ τρεῖς ἄνδρας ἔρυσθαι
ὥρῃ χειμερίῃ, εἰ καὶ μάλα περ χαλεπαίνοι.
τὴν δὲ ϝιδὼν γήθησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
ἐν δ᾽ ἄρα μέσσῃ λέκτο, χύσιν δ᾽ ἐπεχεύατο φύλλων.
ὡς δ᾽ ὅτε τις δαλὸν σποδιῇ ἐνέκρυψε μελαίνῃ
ἀγροῦ ἐπ᾽ ἐσχατιῆς, ᾧ μὴ πάρα γείτονες ἄλλοι,
σπέρμα πυρὸς σώων, ἵνα μή ποθεν ἄλλοθεν αὔῃ,
ὣς Ὀδυσεὺς φύλλοισι καλύψατο. τῷ δ᾽ ἄρ᾽ Ἀθήνη
ὕπνον ἐπ᾽ ὄμμασι χεῦ᾽, ἵνα μιν παύσειε τάχιστα
δυσπονέος καμάτοιο, φίλα βλέφαρ᾽ ἀμφικαλύψας.

6 ὣς ὃ μὲν ἔνθα καθεῦδε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς Z
ὕπνῳ καὶ καμάτῳ ἀρημένος· αὐτὰρ Ἀθήνη
βῆ ῥ᾽ ἐς Φαιήκων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε,
οἳ πρὶν μέν ποτ᾽ ἔναιον ἐν εὐρυχόρῳ Ὑπερείῃ,
ἀγχοῦ Κυκλώπων, ἀνδρῶν ὑπερηνορεόντων,
οἵ σφεας σινέσκοντο, βίηφι δὲ φέρτεροι ἦσαν.
ἔνθεν ἀναστήσας ἄγε Ναυσίθοος θεοϝειδής,
εἷσεν δὲ Σχερίῃ, ϝεκὰς ἀνδρῶν ἀλφηστάων,
ἀμφὶ δὲ τεῖχος ἔλασσε πόλι, καὶ ἐδείματο ϝοίκους,
καὶ νηοὺς ποίησε θεῶν, καὶ ἐδάσσατ᾽ ἀρούρας.

ἀλλ᾽ ὃ μὲν ἤδη κηρὶ δαμεὶς Ἀϝιδόσδε βεβήκειν,
Ἀλκίνοος δὲ τότ᾽ ἦρχε, θεῶν ἄπο μήδεα ϝειδώς.
τοῦ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
νόστον Ὀδυσσῆι μεγαλήτορι μητιόωσα.
βῆ δ᾽ ἴμεν ἐς θάλαμον πολυδαίδαλον ᾧ ἔνι κούρη
κοιμᾶτ᾽ ἀθανάτῃσι φυὴν καὶ ϝεῖδος ὁμοίη,
Ναυσικάα θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
πὰρ δὲ δύ᾽ ἀμφίπολοι, χαρίτων ἄπο κάλλος ἔχουσαι,
σταθμοῖιν ϝεκάτερθε· θύραι δ᾽ ἐπέκειντο φαειναί.
ἣ δ᾽ ἀνέμου ὡς πνοιὴ ἐπέσσυτο δέμνια κούρης,
στῆ δ᾽ ἄρ᾽ ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔϝειπεν,
ϝειδομένη κούρῃ ναυσικλειτοῖο Δύμαντος,
ἥ ϝοι ὁμηλικίη μὲν ἔην, κεχάριστο δὲ θυμῷ.
τῇ μιν ἐϝεισαμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη
“Ναυσικάα, τί νύ σ᾽ ὧδε μεθήμονα γείνατο μήτηρ;
ϝείματα μέν τοι κεῖται ἀκηδέα σιγαλόεντα,
σοὶ δὲ γάμος σχεδόν ἐστιν, ἵνα χρὴ καλὰ μὲν αὐτήν
ϝέννυσθαι, τὰ δὲ τοῖσι παρασχέμεν οἵ κέ σ᾽ ἄγωνται·
ἐκ γάρ τοι τούτων φάτις ἀνθρώπους ἀναβαίνει
ἐσθλή, χαίρουσιν δὲ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.
ἀλλ᾽ ἴομεν πλυνέουσαι ἅμ᾽ ἠοῖ φαινομένηφιν·
καί τοι ἐγὼ συνέριθος ἅμ᾽ ἕψομαι, ὄφρα τάχιστα
ἐντύνεαι, ἐπεὶ οὔ τοι ἔτι δὴν παρθένος ἔσσεαι·
ἤδη γάρ σε μνῶνται ἀριστῆες κατὰ δῆμον.
ἀλλ᾽ ἄγ᾽ ἐπότρυνον πατέρα κλυτὸν ἠῶθι πρό
ἡμιόνους καὶ ἅμαξαν ἐφοπλίσαι, ἥ κεν ἄγῃσιν
ζῶστρά τε καὶ πέπλους καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα.
καὶ δὲ σοὶ ὧδ᾽ αὐτῇ πολὺ κάλλιον ἠὲ πόδεσσιν
ἔρχεσθαι· πολλὸν γὰρ ἀπὸ πλυνοί εἰσι πόληος.”
ἣ μὲν ἄρ᾽ ὣς ϝειποῦσ᾽ ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
Οὔλυμπόνδ᾽, ὅθι φασὶ θεῶν ἕδος ἀσφαλὲς αἰεί
ἔμμεναι. οὔτ᾽ ἀνέμοισι τινάσσεται οὔτε ποτ᾽ ὄμβρῳ
δεύεται, οὔτε χιὼν ἐπιπίλναται, ἀλλὰ μάλ᾽ αἴθρη
πέπταται ἀνέφελος, λευκὴ δ᾽ ἐπιδέδρομεν αἴγλη·
τῷ ἔνι τέρπονται μάκαρες θεοὶ ἤματα πάντα.
ἔνθ᾽ ἀπέβη γλαυκῶπις, ἐπεὶ διεπέφραδε κούρῃ.
αὐτίκα δ᾽ Ἠὼς ἦλθεν ἐύθρονος, ἥ μιν ἔγειρεν
Ναυσικάαν ἐύπεπλον. ἄφαρ δ᾽ ἀπεθαύμασ᾽ ὄνειρον,

---

35 *πάντων Φαιήκων, ὅθι τοι γένος ἐστὶ καὶ αὐτῇ.*

βῆ δ' ἰέναι διὰ δώμαθ' ἵν' ἀγγείλειε τοκεῦσιν,
πατρὶ φίλῳ καὶ μητρί· κιχήσατο δ' ἔνδον ἐόντας.
ἡ μὲν ἐπ' ἐσχάρῃ ἧστο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,
ἠλάκατα στρωφῶσ' ἁλιπόρφυρα· τῷ δὲ θύραζε
ἐρχομένῳ ξύμβλητο μετὰ κλειτοὺς βασιλῆας
ἐς βουλήν, ἵνα μιν κάλεον Φαίηκες ἀγαυοί.
ἡ δὲ μάλ' ἄγχι στᾶσα φίλον πατέρα προσέϝειπεν
"πάππα φίλ', οὐκ ἂν δή μοι ἐφοπλίσσειας ἀπήνην
ὑψηλὴν εὔκυκλον; ἵνα κλυτὰ ϝείματ' ἄγωμαι
ἐς ποταμὸν πλυνέουσα, τά μοι ῥερυπωμένα κεῖται.
καὶ δὲ σοὶ αὐτῷ ἔϝοικε μετὰ πρώτοισιν ἐόντα
βουλὰς βουλεύειν καθαρὰ χροῒ ϝείματ' ἔχοντα.
πέντε δέ τοι φίλοι υἷες ἐνὶ μεγάροις γεγάασιν,
οἱ δύ' ὀπυίοντες, τρεῖς δ' ἠίθεοι θαλέθοντες·
οἳ δ' αἰεὶ ἐθέλουσι νεόπλυτα ϝείματ' ἔχοντες
ἐς χορὸν ἔρχεσθαι. τὰ δ' ἐμῇ φρενὶ πάντα μέμηλεν."
ὣς ἔφατ'· αἴδετο γὰρ θαλερὸν γάμον ἐξονομῆναι
πατρὶ φίλῳ. ὃ δὲ πάντα νόει, καὶ ἀμείβετο μύθῳ
"οὔτε τοι ἡμιόνων φθονέω, τέκος, οὔτε τευ ἄλλου.
ἔρχευ· ἀτάρ τοι δμῶες ἐφοπλίσσουσιν ἀπήνην
ὑψηλὴν εὔκυκλον, ὑπερτερίῃ ἀραρυῖαν."
ὣς ϝειπὼν δμώεσσιν ἐκέκλετο, τοὶ δὲ πίθοντο.
οἳ μὲν ἄρ' ἐκτὸς ἄμαξαν ἐύτροχον ἡμιονείην
ὥπλεον, ἡμιόνους θ' ὕπαγον ζεῦξάν θ' ὑπ' ἀπήνῃ·
κούρη δ' ἐκ θαλάμοιο φέρεν ϝεσθῆτα φαεινήν.
καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐυξέστῃ ἐπ' ἀπήνῃ,
μήτηρ δ' ἐν κίστῃ ἐτίθη μενοϝεικέ' ἐδωδὴν
παντοίην, ἐν δ' ὄψα τίθη, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν
ἀσκῷ ἐν αἰγείῳ· κούρη δ' ἐπεβήσετ' ἀπήνης.
δῶκεν δὲ χρυσέῃ ἐν ληκύθῳ ὑγρὸν ἔλαιον,
εἵως χυτλώσαιτο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.
ἡ δ' ἔλαβεν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα,
μάστιξεν δ' ἐλάαν· καναχὴ δ' ἦν ἡμιόνοιιν.
αἳ δ' ἄμοτον τανύοντο, φέρον δ' ἐσθῆτα καὶ αὐτήν,
οὐκ οἴην· ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι κίον ἄλλαι.
αἳ δ' ὅτε δὴ ποταμοῖο ῥόον περικαλλέ' ἵκοντο,
ἔνθ' ἦ τοι πλυνοὶ ἦσαν ἐπηϝετανοί, πολὺ δ' ὕδωρ
καλὸν ὑπεκπρορέει μάλα περ ῥυπόωντα καθῆραι,
ἔνθ' αἵ γ' ἡμιόνους μὲν ὑπεκπροέλυσαν ἀπήνης.
καὶ τὰς μὲν σεῦαν ποταμὸν πάρα δινήεντα

τρώϝειν ἄϝρωστιν μελιϝηδέα· ταὶ δ' ἀπ' ἀπήνης
ϝείματα χερσὶν ἕλοντο καὶ ἐσφόρεον μέλαν ὕδωρ,
στεῖβον δ' ἐν βόθροισι θοῶς ἔριδα προφέρουσαι.
αὐτὰρ ἐπεὶ πλῦνάν τε κάθηράν τε ῥύπα πάντα,
ἑξείης πέτασαν παρὰ θῖν' ἁλός, ἧχι μάλιστα
λάιϝγας ποτὶ χέρσον ἀποπλύνεσκε θάλασσα.
αἱ δὲ λοεσσάμεναι καὶ χρισάμεναι λίπ' ἐλαίῳ
δεῖπνον ἔπειθ' εἵλοντο παρ' ὄχθῃσιν ποταμοῖο,
ϝείματα δ' ἠελίοιο μένον τερσήμεναι αὐϝῇ.
αὐτὰρ ἐπεὶ σίτου τάρφθεν δμωαί τε καὶ αὐτή,
σφαίρῃ ταί ϝ' ἄρ' ἔπαιζον, ἀπὸ κρήδεμνα βαλοῦσαι·
τῇσι δὲ Ναυσικάα λευκώλενος ἤρχετο μολπῆς.
οἵη δ' Ἄρτεμις εἶσι κατ' οὔρεος ἰοχέαιρα,
ἢ κατὰ Τηΰϝετον περιμήκετον ἢ Ἐρύμανθον,
τερπομένη κάπροισι καὶ ὠκείῃς ἐλάφοισιν·
τῇ δέ θ' ἅμα νύμφαι, κοῦραι Διὸς αἰϝιόχοιο,
ἀϝρονόμοι παίζουσι· ϝέϝηθε δέ τε φρένα Λητώ·
πασάων δ' ὑπὲρ ἥ ϝε κάρη ἔχει ἠδὲ μέτωπα,
ῥεῖά τ' ἀριϝνώτη πέλεται, καλαὶ δέ τε πᾶσαι·
ὣς ἥ ϝ' ἀμφιπόλοισι μετέπρεπε παρθένος ἀδμής.
ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πάλιν ϝοικόνδε νέεσθαι
ζεύξασ' ἡμιόνους πτύξασά τε ϝείματα καλά,
ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ ϝλαυκῶπις Ἀθήνη,
ὡς Ὀδυσεὺς ἔϝροιτο, ϝίδοι τ' ἐυώπιδα κούρην,
ἥ ϝοι Φαιήκων ἀνδρῶν πόλιν ἡϝήσαιτο.
σφαῖραν ἔπειτ' ἔρριψε μετ' ἀμφίπολον βασίλεια·
ἀμφιπόλου μὲν ἅμαρτε, βαθείῃ δ' ἔμβαλε δίνῃ,
αἱ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄυσαν. ὁ δ' ἔϝρετο δῖος Ὀδυσσεύς,
ἑζόμενος δ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν
"ὤ μοι ἐϝώ, τέων αὖτε βροτῶν ἐς ϝαῖαν ἱκάνω;
ἦ ῥ' οἵ ϝ' ὑβρισταί τε καὶ ἄϝριοι οὐδὲ δίκαιοι,
ἦε φιλόξεινοι καί σφιν νόος ἐστὶ θεουδής;
ὥς τέ με κουράων ἀμφήλυθε θῆλυς ἀυτή·
ἦ νύ που ἀνθρώπων εἰμὶ σχεδὸν αὐδηέντων.
ἀλλ' ἄϝ' ἐϝὼν αὐτὸς πειρήσομαι ἠδὲ ϝίδωμαι."
ὣς ϝειπὼν θάμνων ὑπεδύσετο δῖος Ὀδυσσεύς,
ἐκ πυκινῆς δ' ὕλης πτόρθον κλάσε χειρὶ παχείῃ

---

123 νυμφάων, αἳ ἔχουσ' ὀρέων αἰπεινὰ κάρηνα
καὶ πηϝὰς ποταμῶν καὶ πίσεα ποιήεντα.

φύλλων, ὡς ῥύσαιτο περὶ χροῒ μήδεα φωτός.
βῆ δ᾽ ἴμεν ὥς τε λέων ὀρεσίτροφος, ἀλκὶ πεποιθώς,
ὅς τ᾽ εἶσ᾽ ὑόμενος καὶ ἀήμενος, ἐν δέ ϝοι ὄσσε
δαίεται· αὐτὰρ ὃ βουσὶ μετέρχεται ἢ ὀίεσσιν
ἠὲ μετ᾽ ἀγροτέρας ἐλάφους· κέλεται δέ ϝε γαστήρ
μήλων πειρήσοντα καὶ ἐς πυκινὸν δόμον ἐλθεῖν.
ὣς Ὀδυσεὺς κούρῃσιν ἐυπλοκάμοισιν ἔμελλεν
μίξεσθαι γυμνός περ ἐών· χρειὼ γὰρ ἵκανεν.
σμερδαλέος δ᾽ αὐτῇσι φάνη κεκακωμένος ἅλμῃ,
τρέσσαν δ᾽ ἄλλυδις ἄλλη ἐπ᾽ ἠιόνας προυχούσας.
οἴη δ᾽ Ἀλκινόου θυγάτηρ μένε· τῇ γὰρ Ἀθήνη
θάρσος ἐνὶ φρεσὶ θῆκε καὶ ἐκ δέος εἵλετο γυίων.
στῆ δ᾽ ἄντα σχομένη· ὃ δὲ μερμήριξεν Ὀδυσσεύς
ἢ γούνων λίσσοιτο λαβὼν ἐυώπιδα κούρην,
ἦ αὔτως ϝεπέεσσιν ἀποσταδὰ μειλιχίοισιν.
ὣς ἄρα ϝοι φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
λίσσεσθαι ϝεπέεσσιν ἀποσταδὰ μειλιχίοισιν,
μή ϝοι γοῦνα λαβόντι χολώσαιτο φρένα κούρη.
αὐτίκα μειλίχιον καὶ κερδαλέον φάτο μῦθον.
"γουνοῦμαί σε, ϝάνασσα· θεός νύ τις ἦ βροτός ἐσσι;
εἰ μέν τις θεός ἐσσι τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Ἀρτέμιδί σε ἐγώ γε, Διὸς κούρῃ μεγάλοιο,
ϝεῖδός τε μέγεθός τε φυήν τ᾽ ἄγχιστα ϝεϝίσκω·
εἰ δέ τίς ἐσσι βροτῶν τοὶ ἐπὶ χθονὶ ναιετάουσιν,
τρὶς μάκαρες μὲν σοί γε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
τρὶς μάκαρες δὲ κασίγνητοι· μάλα πού σφισι θυμός
αἰὲν ἐυφροσύνῃσιν ἰαίνεται εἵνεκα σεῖο,
λευσσόντων τοιόνδε θάλος χορὸν εἰσοιχνεῦσαν.
κεῖνος δ᾽ αὖ περὶ κῆρι μακάρτατος ἔξοχον ἄλλων,
ὅς κέ σ᾽ ἐϝέδνοισιν βρίσας ϝοικόνδ᾽ ἀγάγηται.
οὐ γάρ πω τοῖον ϝεῖδον βροτὸν ὀφθαλμοῖσιν,
οὔτ᾽ ἄνδρ᾽ οὔτε γυναῖκα· σέβας μ᾽ ἔχει εἰσορόωντα.
Δήλῳ δή ποτε τοῖον Ἀπόλλωνος παρὰ βωμῷ
φοίνικος νέον ἔρνος ἀνερχόμενον ἐνόησα·
ἦλθον γὰρ καὶ κεῖσε, πολὺς δέ μοι ἕσπετο λαός,
τὴν ὁδὸν ᾗ δὴ ἔμελλεν ἐμοὶ κακὰ κήδε᾽ ἔσεσθαι.
ὣς δ᾽ αὔτως καὶ κεῖνο ϝιδὼν ἐτεθήπεα θυμῷ
δήν, ἐπεὶ οὔ πω τοῖον ἀνήλυθεν ἐκ δόρυ γαίης,

---

144 λίσσοιτ᾽, εἰ δείξειε πόλιν καὶ ϝείματα δοίη.

ὥς σε γύναι ἄγαμαί τε τέθηπά τε, δείδιά τ' αἰνῶς
γούνων ἅψασθαι· χαλεπὸν δέ με πένθος ἱκάνει.
χθιζὸς ἐϝεικοστῷ φύγον ἤματι ϝοίνοπα πόντον·
τόφρα δέ μ' αἰεὶ κῦμα φόρει κραιπναί τε θύελλαι
νήσου ἀπ' Ὠγυγίης. νῦν δ' ἐνθάδε κάμβαλε δαίμων,
ὄφρ' ἔτι που καὶ τῇδε πάθω κακόν· οὐ γὰρ ὀίω
παύσεσθ', ἀλλ' ἔτι πολλὰ θεοὶ τελέουσι πάροιθεν.
ἀλλὰ ϝάνασσ' ἐλέαιρε· σὲ γὰρ κακὰ πολλὰ μογήσας
ἐς πρώτην ἱκόμην, τῶν δ' ἄλλων οὔ τινα ϝοῖδα
ἀνθρώπων οἳ τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν.
ϝάστυ δέ μοι δεῖξον, δὸς δὲ ῥάκος ἀμφιβαλέσθαι,
εἴ τί που εἴλυμα σπείρων ἔχες ἐνθάδ' ἰοῦσα.
σοὶ δὲ θεοὶ τόσα δοῖεν ὅσα φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς,
ἄνδρα τε καὶ ϝοῖκον, καὶ ὁμοφροσύνην ὀπάσειαν
ἐσθλήν· οὐ μὴν γὰρ τοῦ γε κρεῖσσον καὶ ἄρειον,
ἢ ὅθ' ὁμοφρονέοντε νοήμασι ϝοῖκον ἔχητον
ἀνὴρ ἠδὲ γυνή. πόλλ' ἄλγεα δυσμενέεσσιν,
χάρματα δ' εὐμενέτῃσι· μάλιστα δέ τ' ἔκλυον αὐτοί."
τὸν δ' αὖ Ναυσικάα λευκώλενος ἀντίον ηὔδα
"ξεῖν', ἐπεὶ οὔτε κακῷ οὔτ' ἄφρονι φωτὶ ϝέϝοικας, —
Ζεὺς δ' αὐτὸς νέμει ὄλβον Ὀλύμπιος ἀνθρώποισιν,
ἐσθλοῖς ἠδὲ κακοῖσιν, ὅπως ἐθέλῃσι, ϝεκάστῳ·
καί που σοὶ τάδ' ἔδωκε, σὲ δὲ χρὴ τετλάμεν ἔμπης.
νῦν δ', ἐπεὶ ἡμετέρην τε πόλιν καὶ γαῖαν ἱκάνεις,
οὔτ' οὖν ϝεσθῆτος δευήσεαι οὔτε τευ ἄλλου
ὧν ἐπέϝοιχ' ἱκέτην ταλαπείριον ἀντιάσαντα.
ϝάστυ δέ τοι δείξω, ϝερέω δέ τοι οὔνομα λαῶν.
Φαίηκες μὲν τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν,
εἰμὶ δ' ἐγὼ θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
τοῦ δ' ἐκ Φαιήκων ἔχεται κάρτος τε βίη τε."
ἦ ῥα, καὶ ἀμφιπόλοισιν ἐυπλοκάμοισι κέλευσεν
"στῆτέ μοι, ἀμφίπολοι· πόσε φεύγετε φῶτα ϝιδοῦσαι;
ἦ μή πού τινα δυσμενέων φάσθ' ἔμμεναι ἀνδρῶν;
οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ διερὸς βροτός, οὐδὲ γένηται,
ὅς κεν Φαιήκων ἀνδρῶν ἐς γαῖαν ἵκηται
δηιοτῆτα φέρων· μάλα γὰρ φίλοι ἀθανάτοισιν.
ϝοικέομεν δ' ἀπάνευθε πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ,
ἔσχατοι, οὐδέ τις ἄμμι βροτῶν ἐπιμίσγεται ἄλλος.
ἀλλ' ὅδε τις δύστηνος ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκάνει,
τὸν νῦν χρὴ κομέειν· πρὸς γὰρ Διός εἰσιν ἅπαντες

ξεῖνοί τε πτωχοί τε, δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε.
ἀλλὰ δότ' ἀμφίπολοι ξείνῳ βρῶσίν τε πόσιν τε,
λούσατέ τ' ἐν ποταμῷ, ὅθ' ἐπὶ σκέπας ἔστ' ἀνέμοιο."
ὣς ἔφαθ', αἱ δ' ἔσταν τε καὶ ἀλλήλῃσι κέλευσαν,
κὰδ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆ' εἷσαν ἐπὶ σκέπας, ὡς ἐκέλευσεν
Ναυσικάα θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
πὰρ δ' ἄρα ϝοι φᾶρός τε χιτῶνά τε ϝείματ' ἔθηκαν,
δῶκαν δὲ χρυσέῃ ἐν ληκύθῳ ὑγρὸν ἔλαιον,
ἤνωγον δ' ἄρα μιν λοῦσθαι ποταμοῖο ῥοῇσιν.
δή ῥα τότ' ἀμφιπόλοισι μετηύδα δῖος Ὀδυσσεύς
"ἀμφίπολοι, στῆθ' οὕτω ἀπόπροθεν, ὄφρ' ἐγὼ αὐτός
ἅλμην ὤμοιιν ἀπολούσομαι, ἀμφὶ δ' ἐλαίῳ
χρίσομαι· ἦ γὰρ δηρὸν ἀπὸ χροός ἐστιν ἀλοιφή.
ἄντην δ' οὐκ ἂν ἐγώ γε λοέσσομαι· αἰδέομαι γάρ
γυμνοῦσθαι κούρῃσιν ἐυπλοκάμοισι μετελθών."
ὣς ἔφαθ', αἱ δ' ἀπάνευθεν ἴσαν, ϝεῖπον δ' ἄρα κούρῃ.
αὐτὰρ ὃ ἐκ ποταμοῦ χρόα νίζετο δῖος Ὀδυσσεύς
ἅλμην, ἥ ϝοι νῶτα καὶ εὐρέας ἄμπεχεν ὤμους,
ἐκ κεφαλῆς δ' ἔσμηχεν ἁλὸς χνόον ἀτρυγέτοιο.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα λοέσσατο καὶ λίπ' ἄλειψεν,
ἀμφὶ δὲ ϝείματα ϝέσσαθ' ἅ ϝοι πόρε παρθένος ἀδμής,
τὸν μὲν Ἀθηναίη θῆκεν, Διὸς ἐκγεγαυῖα,
μείζονά τ' ἐσϝιδέειν καὶ πάσσονα, κὰδ δὲ κάρητος
ϝούλας ἧκε κόμας, ὑακινθίνῳ ἄνθει ὁμοίας.
ὡς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρῳ ἀνήρ
ϝίδρις, ὃν Ἥφαιστος δέδαεν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
τέχνην παντοίην, χαρίεντα δὲ ϝέργα τελείει,
ὣς ἄρα τῷ κατέχευε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις.
ἕζετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κιὼν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης,
κάλλει καὶ χάρισι στίλβων· θηεῖτο δὲ κούρη.
δή ῥα τότ' ἀμφιπόλοισιν ἐυπλοκάμοισι μετηύδα
"κλῦτέ μευ, ἀμφίπολοι λευκώλενοι, ὄφρα τι ϝείπω.
οὐ πάντων ἀϝέκητι θεῶν, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν,
Φαιήκεσσ' ὅδ' ἀνὴρ ἐπιμίσγεται ἀντιθέοισιν·
πρόσθεν μὲν γὰρ δή μοι ἀϝεικέλιος δέατ' εἶναι,
νῦν δὲ θεοῖσι ϝέϝοικε, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
εἰ γὰρ ἐμοὶ τοιόσδε πόσις κεκλημένος εἴη.
ἀλλὰ δότ' ἀμφίπολοι ξείνῳ βρῶσίν τε πόσιν τε."

---

245 ἐνθάδε ναιετάων, καί ϝοι ϝάδοι αὐτόθι μίμνειν.

ὣς ἔφαθ᾽, αἳ δ᾽ ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον ἠδὲ πίθοντο,
πὰρ δ᾽ ἄρ᾽ Ὀδυσσῆι ἔθεσαν βρῶσίν τε πόσιν τε.
ἦ τοι ὃ πῖνε καὶ ἦσθε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς
ἁρπαλέως· δηρὸν γὰρ ἐδητύος ἦεν ἄπαστος·
αὐτὰρ Ναυσικάα λευκώλενος ἄλλο νόησεν.
ϝείματ᾽ ἄρα πτύξασα τίθη καλῆς ἐπ᾽ ἀπήνης,
ζεῦξεν δ᾽ ἡμιόνους κρατερώνυχας, ἂν δ᾽ ἔβη αὐτή,
ὤτρυνεν δ᾽ Ὀδυσῆα, ϝέπος τ᾽ ἔφατ᾽ ἔκ τ᾽ ὀνόμαζεν.
"ὄρσεο δὴ νῦν ξεῖνε πόλινδ᾽ ἴμεν, ὄφρα σε πέμψω
πατρὸς ἐμοῦ πρὸς δῶμα δαΐφρονος, ἔνθα σέ φημι
πάντων Φαιήκων ϝειδησέμεν ὅσσοι ἄριστοι.
ἀλλὰ μάλ᾽ ὧδ᾽ ἔρδειν· δοκέεις δέ μοι οὐκ ἀπινύσσειν.
ὄφρ᾽ ἂν μέν κ᾽ ἀγροὺς ἴομεν καὶ ϝέργ᾽ ἀνθρώπων,
τόφρα σὺν ἀμφιπόλοισι μεθ᾽ ἡμιόνους καὶ ἅμαξαν
καρπαλίμως ἔρχεσθαι· ἐγὼ δ᾽ ὁδὸν ἡγεμονεύσω.
αὐτὰρ ἐπὴν πόλιος ἐπιβείομεν, ἣν πέρι πύργος
ὑψηλός, καλὸς δὲ λιμὴν ϝεκάτερθε πόληος,
λεπτὴ δ᾽ εἰσίθμη· νῆες δ᾽ ὁδὸν ἀμφιϝέλισσαι
ϝειρύαται· πᾶσιν γὰρ ἐπίστιόν ἐστι ϝεκάστῳ.
ἔνθα δέ τέ σφ᾽ ἀγορή, καλὸν ποσιδήιον ἀμφίς,
ῥυτοῖσιν λάεσσι κατωρυχέεσσ᾽ ἀραρυῖα.
ἔνθα δὲ νηῶν ὅπλα μελαινάων ἀλέγουσιν,
πείσματα καὶ σπεῖρα, καὶ ἀποξύουσιν ἐρετμά.
οὐ γὰρ Φαιήκεσσι μέλει βιὸς οὐδὲ φαρέτρη,
ἀλλ᾽ ἱστοὶ καὶ ἐρετμὰ νεῶν καὶ νῆες ἔϝισαι,
ᾗσιν ἀγαλλόμενοι πολιὴν περόωσι θάλασσαν.
τῶν ἀλεείνω φῆμιν ἀδευκέα, μή τις ὀπίσσω
μωμεύῃ· μάλα δ᾽ εἰσὶν ὑπερφίαλοι κατὰ δῆμον,
καί νύ τις ὧς ϝείπῃσι κακώτερος ἀντιβολήσας
'τίς δ᾽ ὅδε Ναυσικάᾳ ἕπεται καλός τε μέγας τε
ξεῖνος; ποῦ δέ μιν εὗρε; πόσις νύ ϝοι ἔσσεται αὐτῇ.
ἦ τινά που πλαγχθέντα κομίσσατο ϝῆς ἀπὸ νηός
ἀνδρῶν τηλεδαπῶν, ἐπεὶ οὔ τινες ἐγγύθεν εἰσίν·
ἠέ τις εὐξαμένῃ πολυάρητος θεὸς ἦλθεν
οὐρανόθεν καταβάς, ἕξει δέ μιν ἤματα πάντα.
βέλτερον, εἰ καὐτή περ ἐποιχομένη πόσιν εὗρεν
ἄλλοθεν· ἦ γὰρ τούσδε γ᾽ ἀτιμάζει κατὰ δῆμον
Φαίηκας, τοί μιν μνῶνται πολέες τε καὶ ἐσθλοί.'
ὣς ϝερέουσιν, ἐμοὶ δέ κ᾽ ὀνείδεα ταῦτα γένοιτο.
καὶ δ᾽ ἄλλῃ νεμεσῶ ἥ τις τοιαῦτά γε ῥέζοι,

η τ' ἀϝέκητι φίλων πατρὸς καὶ μητρὸς ἐόντων
ἀνδράσι μίσγηται πρίν γ' ἀμφάδιον γάμον ἐλθεῖν.
ξεῖνε, σὺ δ' ὧδ' ἐμέθεν ξυνίει ϝέπος, ὄφρα τάχιστα
πομπῆς καὶ νόστοιο τύχης παρὰ πατρὸς ἐμοῖο.
δήεις ἀγλαὸν ἄλσος Ἀθήνης ἄγχι κελεύθου
αἰγείρων· ἐν δὲ κρήνη νάει, ἀμφὶ δὲ λειμών·
ἔνθα δὲ πατρὸς ἐμοῦ τέμενος τεθαλυῖά τ' ἀλωή,
τόσσον ἀπὸ πτόλιος ὅσσον τε γέγωνε βοήσας.
ἔνθα καθεζόμενος μεῖναι χρόνον, εἰς ὅ κεν ἡμεῖς
ϝάστυδε ἔλθωμεν καὶ ἱκώμεθα δώματα πατρός.
αὐτὰρ ἐπὴν ἡμέας ϝέλπῃ ποτὶ δώματ' ἀφῖχθαι,
καὶ τότε Φαιήκων ἴμεν ἐς πόλιν, ἠδ' ἐρέεσθαι
δώματα πατρὸς ἐμοῦ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.
ῥεῖα δ' ἀρίγνωτ' ἐστί· καὶ ἂν πάις ἡγήσαιτο
νήπιος· οὐ μὴν γάρ τι ϝεϝοικότα τοῖσι τέτυκται
δώματα Φαιήκων, οἷος δόμος Ἀλκινόοιο
ἥρωος. ἀλλ' ὁπότ' ἄν σε δόμοι κεκύθωσι καὶ αὐλή,
ὦκα μάλα μεγάροιο διελθέμεν, ὄφρ' ἂν ἵκηαι
μητέρ' ἐμήν. ἣ δ' ἧσται ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν πυρὸς αὐγῇ,
ἠλάκατα στρωφῶσ' ἁλιπόρφυρα, θαῦμα ϝιδέσθαι,
κίονι κεκλιμένη· δμωαὶ δέ ϝοι εἵατ' ὄπισθεν.
ἔνθα δὲ πατρὸς ἐμοῖο θρόνος ποτικέκλιται αὐτῇ,
τῷ ὅ γε ϝοινοποτάζει ἐφήμενος ἀθάνατος ὥς.
τὸν παραμειψάμενος μητρὸς περὶ γούνασι χεῖρας
βάλλειν ἡμετέρης, ἵνα νόστιμον ἦμαρ ἴδηαι
χαίρων καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐσσί."
ὣς ἄρα φωνήσασ' ἵμασεν μάστιγι φαεινῇ
ἡμιόνους· αἳ δ' ὦκα λίπον ποταμοῖο ῥέεθρα.
αἳ δ' εὖ μὲν τρώχων, εὖ δὲ πλίσσοντο πόδεσσιν·
ἣ δὲ μάλ' ἡνιόχευεν ὅπως ἅμ' ἑποίατο πεζοί
ἀμφίπολοί τ' Ὀδυσεύς τε, νόῳ δ' ἐπέβαλλεν ἱμάσθλην.
δύσετό τ' ἠέλιος, καὶ τοὶ κλυτὸν ἄλσος ἵκοντο
ἱρὸν Ἀθηναίης, ἵν' ἄρ' ἕζετο δῖος Ὀδυσσεύς.
αὐτίκ' ἔπειτ' ἠρᾶτο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο
"κλῦθί μευ, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἀτρυτώνη.
νῦν δή πέρ μευ ἄκουσον, ἐπεὶ πάρος οὔ ποτ' ἄκουσας

---

313 εἴ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέῃσ' ἐνὶ θυμῷ,
ϝελπωρή τοι ἔπειτα φίλους ϝιδέειν καὶ ἱκέσθαι
ϝοῖκον ἐς ὑψόροφον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.

ῥαιομένου, ὅτε μ’ ἔρραιεν κλυτὸς εἰνοσίγαιος.
δός μ’ ἐς Φαίηκας φίλον ἐλθέμεν ἠδ’ ἐλεεινόν."
ὣς ἔφατ’ εὐχόμενος, τοῦ δὲ κλύε Παλλὰς Ἀθήνη.
αὐτῷ δ’ οὔ πω φαίνετ’ ἐναντίη· αἴδετο γάρ ῥα
πατροκασίγνητον, ὁ δ’ ἐπιζαφέλως μενέαινεν
ἀντιθέῳ Ὀδυσῆι πάρος ϝὴν γαῖαν ἱκέσθαι.

7 ὣς ὁ μὲν ἔνθ’ ἠρᾶτο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς, Η
κούρην δὲ προτὶ ϝάστυ φέρεν μένος ἡμιόνοιιν.
ἡ δ’ ὅτε δὴ ϝοῦ πατρὸς ἀγακλυτὰ δώμαθ’ ἵκανεν,
στῆσεν ἄρ’ ἐν προθύροισι, κασίγνητοι δέ μιν ἀμφίς
ἵσταντ’ ἀθανάτοις ἐναλίγκιοι, οἵ ῥ’ ὑπ’ ἀπήνης
ἡμιόνους ἔλυον ϝεσθῆτά τε ἔσφερον εἴσω.
αὐτὴ δ’ ἐς θάλαμον ϝεὸν ἤιε· δαῖε δέ ϝοι πῦρ
γρῆυς Ἀπειραίη θαλαμηπόλος Εὐρυμέδουσα,
τήν ποτ’ Ἀπείρηθεν νέες ἤγαγον ἀμφιϝέλισσαι·
Ἀλκινόῳ δ’ αὐτὴν γέρας ἔξελον, οὕνεκα πᾶσιν
Φαιήκεσσι ϝάνασσε, θεοῦ δ’ ὣς δῆμος ἄκουεν·
ἣ τρέφε Ναυσικάαν λευκώλενον ἐν μεγάροισιν.
ἥ ϝοι πῦρ ἀνέκαιε καὶ εἴσω δόρπον ἐκόσμειν.
καὶ τότ’ Ὀδυσσεὺς ὦρτο πόλινδ’ ἴμεν· αὐτὰρ Ἀθήνη
πολλὴν ἠέρα χεῦε φίλα φρονέουσ’ Ὀδυσῆι,
μή τις Φαιήκων μεγαθύμων ἀντιβολήσας
κερτομέοι τε ϝέπεσσι καὶ ἐξερέοιθ’ ὅτις εἴη.
ἀλλ’ ὅτε δὴ ἄρ’ ἔμελλε πόλιν δύσεσθαι ἐραννήν,
ἔνθα ϝοι ἀντεβόλησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
παρθενικῇ ϝεικυῖα νεήνιδι, κάλπιν ἐχούσῃ.
στῆ δὲ πρόσθ’ αὐτοῦ· ὁ δ’ ἀνείρετο δῖος Ὀδυσσεύς
"ὦ τέκος, οὐκ ἄν μοι δόμον ἀνέρος ἡγήσαιο
Ἀλκινόου, ὃς τοῖσδε μετ’ ἀνθρώποισι ϝανάσσει;
καὶ γὰρ ἐγὼ ξεῖνος ταλαπείριος ἐνθάδ’ ἱκάνω
τηλόθεν ἐξ ἀπίης γαίης· τῷ οὔ τινα ϝοῖδα
ἀνθρώπων οἳ τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν."
τὸν δ’ αὖτε προσέϝειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
"τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε πάτερ, δόμον ὅν με κελεύεις
δείξω, ἐπεί μοι πατρὸς ἀμύμονος ἐγγύθι ναίει.
ἀλλ’ ἴθι σιγῇ τοῖον, ἐγὼ δ’ ὁδὸν ἡγεμονεύσω,
μηδέ τιν’ ἀνθρώπων προτιόσσεο μηδ’ ἐρέεινε·
οὐ γὰρ ξείνους οἵδε μάλ’ ἀνθρώπους ἀνέχονται,
οὐδ’ ἀγαπαζόμενοι φιλέουσ’ ὅς κ’ ἄλλοθεν ἔλθῃ.
νηυσὶ θοῇσιν τοί γε πεποιθότες ὠκείῃσιν

λαῖτμα μέγ' ἐκπερόωσιν, ἐπεί σφισι δῶκ' ἐνοσίχθων.
τῶν νέες ὠκεῖαι ὡς εἰ πτερὸν ἠὲ νόημα."
ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
καρπαλίμως· ὃ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο.
τὸν δ' ἄρα Φαίηκες ναυσίκλυτοι οὐκ ἐνόησαν
ἐρχόμενον κατὰ ϝάστυ διὰ σφέας· οὐ γὰρ Ἀθήνη
εἶα ἐυπλόκαμος, δεινὴ θεός, ἥ ῥά ϝοι ἀχλὺν
θεσπεσίην κατέχευε φίλα φρονέουσ' ἐνὶ θυμῷ.
θαύμαζεν δ' Ὀδυσεὺς λιμένας καὶ νῆας ἐϝίσας
αὐτῶν θ' ἡρώων ἀγορὰς καὶ τείχεα μακρά
ὑψηλά, σκολόπεσσιν ἀρηρότα, θαῦμα ϝιδέσθαι.
ἀλλ' ὅτε δὴ βασιλῆος ἀγακλυτὰ δώμαθ' ἵκοντο,
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
"οὗτος δή τοι, ξεῖνε πάτερ, δόμος ὅν με κελεύεις
πεφραδέμεν· δήεις δὲ διοτρεφέας βασιλῆας
δαίτην δαινυμένους. σὺ δ' ἔσω κίε, μηδέ τι θυμῷ
τάρβει· θαρσαλέος γὰρ ἀνὴρ ἐν πᾶσιν ἀμείνων.
δέσποιναν μὲν πρῶτα κιχήσεαι ἐν μεγάροισιν·
Ἀρήτη δ' ὄνομ' ἐστὶν ἐπώνυμον, ἐκ δὲ τοκήων
τῶν αὐτῶν οἵ περ τέκον Ἀλκίνοον βασιλῆα.
Ναυσίθοον μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
γείνατο καὶ Περίβοια, γυναικῶν ϝεῖδος ἀρίστη,
ὁπλοτάτη θυγάτηρ μεγαλήτορος Εὐρυμέδοντος,
ὅς ποθ' ὑπερθύμοισι Γιγάντεσσιν βασίλευεν.
ἀλλ' ὃ μὲν ὤλεσε λαὸν ἀτάσθαλον, ὤλετο δ' αὐτός,
τῇ δὲ Ποσειδάων ἐμίγη, καὶ ἐγείνατο παῖδα
Ναυσίθοον μεγάθυμον, ὃς ἐν Φαίηξι ϝάνασσεν.
Ναυσίθοος δ' ἔτεκεν Ῥηξήνορά τ' Ἀλκίνοόν τε.
τὸν μὲν ἄκουρον ἐόντα βάλ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
νυμφίον ἐν μεγάρῳ, μίαν οἴην παῖδα λιπόντα
Ἀρήτην· τὴν δ' Ἀλκίνοος ποιήσατ' ἄκοιτιν,
καί μιν ἔτισ' ὡς οὔ τις ἐπὶ χθονὶ τίεται ἄλλη,
ὅσσαι νῦν γε γυναῖκες ὑπ' ἀνδράσι ϝοῖκον ἔχουσιν.
ὣς κείνη περὶ κῆρι τετίμηταί τε καὶ ἔστιν
ἔκ τε φίλων παίδων ἔκ τ' αὐτοῦ Ἀλκινόοιο
καὶ λαῶν, οἵ μίν ῥα θεὸν ὣς εἰσορόωντες
δειδέχαται μύθοισιν, ὅτε στείχῃσ' ἀνὰ ϝάστυ.
οὐ μὴν γάρ τι νόου γε καὶ αὐτὴ δεύεται ἐσθλοῦ·

---

52 ϝέργοισιν τελέθει, εἰ καί ποθεν ἄλλοθεν ἔλθοι.

οἷσίν τ' εὖ φρονέῃσι, καὶ ἀνδράσι νείκεα λύει.
εἴ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέῃσ' ἐνὶ θυμῷ,
ϝελπωρή τοι ἔπειτα φίλους ϝιδέειν καὶ ἱκέσθαι
ϝοῖκον ἐς ὑψόροφον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν."
ὣς ἄρα φωνήσασ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
πόντον ἐπ' ἀτρύγετον, λίπε δὲ Σχερίην ἐρατεινήν,
ἵκετο δ' ἐς Μαραθῶνα καὶ εὐρυάγυιαν Ἀθήνην,
δῦνε δ' Ἐρεχθῆος πυκινὸν δόμον. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
Ἀλκινόου πρὸς δώματ' ἴεν κλυτά· πολλὰ δέ ϝοι κῆρ
ὥρμαιν' ἱσταμένῳ πρὶν χάλκεον οὐδὸν ἱκέσθαι.
ὥς τε γὰρ ἠελίου αἴγλη πέλεν ἠὲ σελήνης
δῶμα καθ' ὑψερεφὲς μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.
χάλκεοι μὲν γὰρ τοῖχοι ἐληλέδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῦ, περὶ δὲ θριγκὸς κυάνοιο·
χρύσειαι δὲ θύραι πυκινὸν δόμον ἐντὸς ἔϝεργον·
σταθμοὶ δ' ἀργύρεοι ἐν χαλκέῳ ἕστασαν οὐδῷ,
ἀργύρεον δ' ἐφ' ὑπερθύριον, χρυσέη δὲ κορώνη.
χρύσειοι δ' ἑκάτερθε καὶ ἀργύρεοι κύνες ἦσαν,
οὓς Ἥφαιστος ἔτευξε ϝιδυίῃσιν πραπίδεσσιν
δῶμα φυλασσέμεναι μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.
ἐν δὲ θρόνοι περὶ τοῖχον ἐρηρέδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῖο διαμπερές, ἔνθ' ἐνὶ πέπλοι
λεπτοὶ ἐύννητοι βεβλήατο, ϝέργα γυναικῶν·
ἔνθα δὲ Φαιήκων ἡγήτορες ἑδριόωντο
πίνοντες καὶ ἔδοντες· ἐπηϝετανὸν γὰρ ἔχεσκον.
χρύσειοι δ' ἄρα κοῦροι ἐυδμήτων ἐπὶ βωμῶν
ἕστασαν αἰθομένας δαΐδας μετὰ χερσὶν ἔχοντες,
φαίνοντες νύκτας κατὰ δώματα δαιτυμόνεσσιν.
πεντήκοντα δέ ϝοι δμωαὶ κατὰ δῶμα γυναῖκες
αἱ μὲν ἀλετρεύουσι μύλης ἔπι μήλοπα καρπόν,
αἱ δ' ἱστοὺς ὑφόωσι καὶ ἠλάκατα στρωφῶσιν
ἥμεναι, οἷά τε φύλλα μακεδνῆς αἰγείροιο·
καιροσέων δ' ὀθονέων ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον.
ὅσσον Φαίηκες περὶ πάντων ϝίδριες ἀνδρῶν
νῆα θοὴν ἐνὶ πόντῳ ἐλαυνέμεν, ὣς δὲ γυναῖκες
ἱστὸν τεχνῆσσαι· περὶ γάρ σφισι δῶκεν Ἀθήνη
ϝέργα τ' ἐπίστασθαι περικαλλέα καὶ φρένας ἐσθλάς.
ἔκτοσθεν δ' αὐλῆς μέγας ὄρχατος ἄγχι θυράων

---

94 ἀθανάτους ὄντας καὶ ἀγήρως ἤματα πάντα.

τετράγυος· περὶ δ' ἕρκος ἐλήλαται ἀμφοτέρωθεν.
ἔνθα δὲ δένδρεα μακρὰ πεφύκασι τηλεθόωντα,
ὄγχναι καὶ ῥοιαὶ καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι
συκέαι τε γλυκεραὶ καὶ ἐλαῖαι τηλεθόωσαι.
τάων οὔ ποτε καρπὸς ἀπόλλυται οὐδ' ἀπολείπει
χείματος οὐδὲ θέρευς, ἐπετήσιος· ἀλλὰ μάλ' αἰεί
ζεφυρίη πνείουσα τὰ μὲν φύει ἄλλα δὲ πέσσει.
ὄγχνη ἐπ' ὄγχνῃ γηράσκει, μῆλον δ' ἐπὶ μήλῳ,
αὐτὰρ ἐπὶ σταφυλῇ σταφυλή, σῦκον δ' ἐπὶ σύκῳ.
ἔνθα δέ ϝοι πολύκαρπος ἀλωὴ ἐρρίζωται,
τῆς ἕτερον μέν θ' εἰλόπεδον λευρῷ ἐνὶ χώρῳ
τέρσεται ἠελίῳ, ἑτέρας δ' ἄρα τε τρυγόωσιν,
ἄλλας δὲ τραπέουσι· πάροιθε δέ τ' ὄμφακες εἰσίν
ἄνθος ἀφιεῖσαι, ἕτεραι δ' ὑποπερκάζουσιν.
ἔνθα δὲ κοσμηταὶ πρασιαὶ παρὰ νείατον ὄρχον
παντοῖαι πεφύασιν, ἐπηϝετανὸν γανόωσαι.
ἐν δὲ δύω κρῆναι ἡ μέν τ' ἀνὰ κῆπον ἅπαντα
σκίδναται, ἡ δ' ἑτέρωθεν ὑπ' αὐλῆς οὐδὸν ἵησιν
πρὸς δόμον ὑψηλόν, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται.
τοῖ' ἄρ' ἐν Ἀλκινόοιο θεῶν ἔσαν ἀγλαὰ δῶρα.
ἔνθα στὰς θηεῖτο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα ϝεῷ θηήσατο θυμῷ,
καρπαλίμως ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσετο δώματος εἴσω.
εὗρε δὲ Φαιήκων ἡγήτορας ἠδὲ μέδοντας
σπένδοντας δεπάεσσιν ἐυσκόπῳ ἀργεϊφόντῃ,
ᾧ πυμάτῳ σπένδεσκον, ὅτε μνησαίατο κοίτου.
αὐτὰρ ὁ βῆ διὰ δῶμα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς
πολλὴν ἠέρ' ἔχων, ἥν ϝοι περίχευεν Ἀθήνη,
ὄφρ' ἵκετ' Ἀρήτην τε καὶ Ἀλκίνοον βασιλῆα.
ἀμφὶ δ' ἄρ' Ἀρήτης βάλε γούνασι χεῖρας Ὀδυσσεύς,
καὶ τότε δή ῥ' αὐτοῖο πάλιν χύτο θέσφατος ἀήρ.
οἱ δ' ἄνεῳ ἐγένοντο δόμον κάτα φῶτα ϝιδόντες,
θαύμαζον δ' ὁρόωντες. ὁ δὲ λιτάνευεν Ὀδυσσεύς
"Ἀρήτη θύγατερ Ῥηξήνορος ἀντιθέοιο,
σόν τε πόσιν σά τε γούναθ' ἱκάνω πολλὰ μογήσας,
τούσδε τε δαιτυμόνας, τοῖσιν θεοὶ ὄλβια δοῖεν
ζωέμεναι, καὶ παισὶν ἐπιτρέψειε ϝέκαστος
κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι, γέρας θ' ὅτι δῆμος ἔδωκεν.
αὐτὰρ ἐμοὶ πομπὴν ὀτρύνετε πατρίδ' ἱκέσθαι
θᾶσσον, ἐπεὶ δὴ δηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχω."

ὣς ϝειπὼν κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κονίῃσιν
πὰρ πυρί· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐϝένοντο σιωπῇ.
ὀψὲ δὲ δὴ μετέϝειπε ϝέρων ἥρως Ἐχένηος,
ὃς δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προϝενέστατος ἦεν
καὶ μύθοισι κέκαστο, παλαιά τε πολλά τε ϝειδώς·
ὅ σφιν ἐὺ φρονέων ἀϝορήσατο καὶ μετέϝειπεν
"Ἀλκίνο', οὐ μήν τοι τόδε κάλλιον, οὐδὲ ϝέϝοικεν,
ξεῖνον μὲν χαμαὶ ἧσθαι ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κονίῃσιν·
οἵδε δὲ σὸν μῦθον ποτιδέϝμενοι ἰσχανόωνται.
ἀλλ' ἄϝε δὴ ξεῖνον μὲν ἐπὶ θρόνου ἀρϝυροήλου
εἷσον ἀναστήσας, σὺ δὲ κηρύκεσσι κέλευσον
ϝοῖνον ἐπικρῆσαι, ἵνα καὶ Διὶ τερπικεραύνῳ
σπείσομεν, ὅς θ' ἱκέτῃσιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.
δόρπον δὲ ξείνῳ ταμίη δότω ἔνδον ἐόντων."
αὐτὰρ ἐπεὶ τό ϝ' ἄκουσ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
χειρὸς ἑλὼν Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην
ὦρσεν ἀπ' ἐσχαρόφιν καὶ ἐπὶ θρόνου εἷσε φαεινοῦ,
υἱὸν ἀναστήσας ἀϝαπήνορα Λαοδάμαντα,
ὅς ϝοι πλησίον ἷζε, μάλιστα δέ μιν φιλέεσκεν.
χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
καλῇ χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀρϝυρέοιο λέβητος,
νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
αὐτὰρ ὃ πῖνε καὶ ἦσθε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινόοιο
"Ποντόνοε, κρητῆρα κερασσάμενος μέθυ νεῖμον
πᾶσιν ἀνὰ μέϝαρον, ἵνα καὶ Διὶ τερπικεραύνῳ
σπείσομεν, ὅς θ' ἱκέτῃσιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ."
ὣς φάτο, Ποντόνοος δὲ μελίφρονα ϝοῖνον ἐκίρνα,
νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενος δεπάεσσιν.
αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τε πίον θ' ὅσον ἤθελε θυμός,
τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀϝορήσατο καὶ μετέϝειπεν
"κέκλυτε, Φαιήκων ἡϝήτορες ἠδὲ μέδοντες,
ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
νῦν μὲν δαισάμενοι κατακείετε ϝοίκαδ' ἰόντες·
ἠῶθεν δὲ ϝέροντας ἐπὶ πλέονας καλέσαντες
ξεῖνον ἐνὶ μεϝάροις ξεινίσσομεν ἠδὲ θεοῖσιν
ῥέξομεν ἱερὰ καλά, ἔπειτα δὲ καὶ περὶ πομπῆς
μνησόμεθ', ὥς χ' ὁ ξεῖνος ἄνευθε πόνου καὶ ἀνίης

πομπῇ ὑφ' ἡμετέρῃ ϝὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηται
χαίρων καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐστίν,
μηδέ τι μεσσηγύς γε κακὸν καὶ πῆμα πάθησιν,
πρίν γε τὸν ἧς γαίης ἐπιβήμεναι· ἔνθα δ' ἔπειτα
πείσεται ἅσσα ϝοι αἶσα κατὰ κλῶθές τε βαρεῖαι
γιγνομένῳ νήσαντο λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.
εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθεν,
ἄλλο τι δὴ τόδ' ἔπειτα θεοὶ περιμηχανόωνται.
αἰεὶ γὰρ τὸ πάρος γε θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς
ἡμῖν, εὖτ' ἔρδωμεν ἀγακλειτὰς ἑκατόμβας,
δαίνυνταί τε παρ' ἄμμι καθήμενοι ἔνθα περ ἡμεῖς.
εἰ δ' ἄρα τις καὶ μοῦνος ἰὼν ξυμβλῆται ὁδίτης,
οὔ τι κατακρύπτουσιν, ἐπεί σφισιν ἐγγύθεν εἰμέν
ὥς περ Κύκλωπές τε καὶ ἄγρια φῦλα Γιγάντων."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"Ἀλκίνο', ἄλλο τί τοι μελέτω φρεσίν· οὐ γὰρ ἐγώ γε
ἀθανάτοισι ϝέϝοικα, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
οὐ δέμας οὐδὲ φυήν, ἀλλὰ θνητοῖσι βροτοῖσιν.
οὕς τινας ὑμεῖς ϝίστε μάλιστ' ὀχέοντας ὀιζύν
ἀνθρώπων, τοῖσίν κεν ἐν ἄλγεσι ϝισωσαίμην.
καὶ δ' ἔτι κεν καὶ πλείον' ἐγὼ κακὰ μυθησαίμην,
ὅσσα γε δὴ ξύμπαντα θεῶν ἰότητι μόγησα.
ἀλλ' ἐμὲ μὲν δορπῆσαι ἐάσατε κηδόμενόν περ·
οὐ γάρ τι στυγερῇ ἐπὶ γαστέρι κύντερον ἄλλο
ἔπλετο, ἥ τ' ἐκέλευσε ϝέο μνήσασθαι ἀνάγκῃ
καὶ μάλα τειρόμενον καὶ ἐνὶ φρεσὶ πένθος ἔχοντα,
ὡς καὶ ἐγὼ πένθος μὲν ἔχω φρεσίν, ἡ δὲ μάλ' αἰεί
ἐσθέμεναι κέλεται καὶ πινέμεν, ἐκ δέ με πάντων
ληθάνει ὅσσ' ἔπαθον, καὶ ἐνιπλήσασθαι ἀνώγει.
ὑμεῖς δ' ὀτρύνεσθε ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφιν
ὥς κ' ἐμὲ τὸν δύστηνον ἐμῆς ἐπιβήσετε πάτρης,
καί περ πολλὰ παθόντα. ϝιδόντα με καὶ λίποι αἰών
κτῆσιν ἐμήν, δμῶάς τε καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα."
ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον ἠδὲ κέλευον
πεμπέμεναι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔϝειπεν.
αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τε πίον θ' ὅσον ἤθελε θυμός,
οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν ϝοικόνδε ϝέκαστος,
αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς,
πὰρ δέ ϝοι Ἀρήτη τε καὶ Ἀλκίνοος θεοϝειδής
ἥσθην· ἀμφίπολοι δ' ἀπεκόσμεον ἔντεα δαιτός.

τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἤρχετο μύθων·
ἔγνω γὰρ φᾶρός τε χιτῶνά τε ϝείματ' ἰδοῦσα
καλά, τά ῥ' αὐτὴ τεῦξε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν·
καί μιν φωνήσασα ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"ξεῖνε, τὸ μέν σε πρῶτον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτή·
τίς πόθεν εἶς ἀνδρῶν; τίς τοι τάδε ϝείματ' ἔδωκεν;
οὐ δὴ φῆς ἐπὶ πόντον ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκέσθαι;"
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"ἀργαλέον, βασίλεια, διηνεκέως ἀγορεῦσαι,
κήδε' ἐπεί μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ Οὐρανίωνες·
τοῦτο δέ τοι ϝερέω ὅ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς.
Ὠγυγίη τις νῆσος ἀπόπροθεν εἰν ἁλὶ κεῖται,
ἔνθα μὲν Ἄτλαντος θυγάτηρ δολόεσσα Καλυψώ
ναίει ἐυπλόκαμος, δεινὴ θεός· οὐδέ τις αὐτῇ
μίσγεται οὔτε θεῶν οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.
ἀλλ' ἐμὲ τὸν δύστηνον ἐφέστιον ἤγαγε δαίμων
οἶον, ἐπεί μοι νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ
Ζεὺς ϝέλσας ἐκέασσε μέσῳ ἐνὶ ϝοίνοπι πόντῳ.
ἔνθα μὲν ἑπτάϝετες μένον ἔμπεδον, εἵματα δ' αἰεί
δάκρυσι δεύεσκον, τά μοι ἄμβροτα δῶκε Καλυψώ·
ἀλλ' ὅτε δὴ ὀγδόατόν μοι ἐπιπλόμενον ϝέτος ἦλθεν,
καὶ τότε δή μ' ἐκέλευσεν ἐποτρύνουσα νέεσθαι
Ζηνὸς ὑπ' ἀγγελίης, ἢ καὶ νόος ἐτράπετ' αὐτῆς.
πέμπε δ' ἐπὶ σχεδίης πολυδέσμου, πολλὰ δ' ἔδωκεν,
σῖτον καὶ μέθυ ϝηδύ, καὶ ἄμβροτα ϝείματα ϝέσσεν,
οὖρον δὲ προέηκεν ἀπήμονά τε λιαρόν τε.
ἑπτὰ δὲ καὶ δέκα μὲν πλέον ἤματα ποντοπορεύων,
ὀκτωκαιδεκάτῃ δὲ φάνη ὄρεα σκιόεντα
γαίης ὑμετέρης, γήθησε δέ μοι φίλον ἦτορ
δυσμόρῳ· ἦ γὰρ ἔμελλον ἔτι ξυνέσεσθαι διζυῖ
πολλῇ, τήν μοι ἐπῶρσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
ὅς μοι ἐφορμήσας ἀνέμους κατέδησε κέλευθα,

ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθεν ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
αὐτὰρ ἐγὼ τρόπιν ἀγκὰς ἑλὼν νεὸς ἀμφιϝελίσσης
ἐννῆμαρ φερόμην· δεκάτῃ δέ με νυκτὶ μελαίνῃ
νῆσον ἐς Ὠγυγίην πέλασαν θεοί, ἔνθα Καλυψώ
ναίει ἐυπλόκαμος, δεινὴ θεός, ἥ με λαβοῦσα
ἐνδυκέως ἐφίλει τε καὶ ἔτρεφεν, ἠδὲ ἔφασκεν
θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἤματα πάντα·
ἀλλ' ἐμὸν οὔ ποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθεν.

ὤρινεν δὲ θάλασσαν ἀθέσφατον, οὐδέ τι κῦμα
εἶα ἐπὶ σχεδίης ἁδινὰ στενάχοντα φέρεσθαι.
τὴν μὲν ἔπειτα θύελλα διεσκέδασ᾽· αὐτὰρ ἐϝώ ϝε
νηχόμενος μέϝα λαῖτμα διέτμαϝον, ὄφρα με ϝαίῃ
ὑμετέρῃ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ.
ἔνθα κέ μ᾽ ἐκβαίνοντα βιήσατο κῦμ᾽ ἐπὶ χέρσου,
πέτρῃς πρὸς μεϝάλῃσι βαλὸν καὶ ἀτερπέι χώρῳ·
ἀλλ᾽ ἀναχασσάμενος νῆχον πάλιν, εἷος ἐπῆλθον
ἐς ποταμόν, τῇ δή μοι ἐϝείσατο χῶρος ἄριστος,
λεῖος πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο.
ἐκ δ᾽ ἔπεσον θυμηϝερέων, ἐπὶ δ᾽ ἀμβροσίη νύξ
ἤλυθ᾽. ἐϝὼ δ᾽ ἀπάνευθε διιπετέος ποταμοῖο
ἐκβὰς ἐν θάμνοισι κατέδραθον, ἀμφὶ δὲ φύλλα
ἠφυσάμην· ὕπνον δὲ θεὸς κατ᾽ ἀπείρον᾽ ἔχευεν.
ἔνθα μὲν ἐν φύλλοισι, φίλον τετιημένος ἦτορ,
εὗδον παννύχιος καὶ ἐπ᾽ ἠῶ καὶ μέσον ἦμαρ.
δύσετό τ᾽ ἠέλιος, καί με ϝλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν,
ἀμφιπόλους δ᾽ ἐπὶ θινὶ τεῆς ἐνόησα θυϝατρός
παιζούσας, ἐν δ᾽ αὐτὴ ἔην ϝεικυῖα θεῇσιν.
τὴν ἱκέτευσ᾽· ἣ δ᾽ οὔ τι νοήματος ἤμβροτεν ἐσθλοῦ,
ὡς οὐκ ἂν ϝέλποιο νεώτερον ἀντιάσαντα·
ἥ μοι σῖτον ἔδωκε ϝάλις ἠδ᾽ αἴθοπα ϝοῖνον,
καὶ λοῦσ᾽ ἐν ποταμῷ, καί μοι τάδε ϝείματ᾽ ἔδωκεν.
ταῦτά τοι, ἀχνύμενός περ, ἀληθείην κατέλεξα."
τὸν δ᾽ αὖτ᾽ Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε
"ξεῖν᾽, ἦ τοι μὲν τοῦτό ϝ᾽ ἐναίσιμον οὐκ ἐνόησεν
παῖς ἐμή, οὕνεκά σ᾽ οὔ τι μετ᾽ ἀμφιπόλοισι ϝυναιξὶν
ἦϝεν ἐς ἡμέτερον· σὺ δ᾽ ἄρα πρώτην ἱκέτευσας."
τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"ἥρως, μή μοι τούνεκ᾽ ἀμύμονα νείκεε κούρην·
ἣ μὲν ϝάρ μ᾽ ἐκέλευε σὺν ἀμφιπόλοισιν ἕπεσθαι,
ἀλλ᾽ ἐϝὼ οὐκ ἔθελον δείσας αἰσχυνόμενός τε,
μή πως καὶ σοὶ θυμὸς ἐπισκύσσαιτο ϝιδόντι·
δύσζηλοι ϝάρ τ᾽ εἰμὲν ἐπὶ χθονὶ φῦλ᾽ ἀνθρώπων."
τὸν δ᾽ αὖτ᾽ Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε
"ξεῖν᾽, οὔ μοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ,
μαψιδίως κεχολῶσθαι· ἀμείνω δ᾽ αἴσιμα πάντα.
εἰ ϝάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,

---

294 ϝερξέμεν· αἰεὶ ϝάρ τε νεώτεροι ἀφραδέουσιν.

τοῖος ἐὼν οἷός ἐσσι, τά τε φρονέων ἅ τ' ἐγώ περ,
παῖδά τ' ἐμὴν ἐχέμεν καὶ ἐμὸς γαμβρὸς καλέεσθαι
αὖθι μένων· ϝοῖκον δέ κ' ἐγὼ καὶ κτήματα δοίην,
εἴ κ' ἐθέλων γε μένοις. ἀϝέκοντα δέ σ' οὔ τις ἐρύξει
Φαιήκων· μὴ τοῦτο φίλον Διὶ πατρὶ γένοιτο.
πομπὴν δ' ἐς τόδ' ἐγὼ τεκμαίρομαι, ὄφρ' ἐὺ ϝειδῇς,
αὔριον ἔς· τῆμος δὲ σὺ μὲν δεδμημένος ὕπνῳ
λέξεαι, οἱ δ' ἐλόωσι γαλήνην, ὄφρ' ἂν ἵκηαι
πατρίδα σὴν καὶ δῶμα, καὶ εἴ πού τοι φίλον ἐστίν,
εἴ περ καὶ μάλα πολλὸν ἑκαστέρω ἔστ' Εὐβοίης,
τήν περ τηλοτάτω φάσ' ἔμμεναι οἵ ϝε ϝίδοντο
λαῶν ἡμετέρων, ὅτε τε ξανθὸν Ῥαδάμανθυν
ἦγον ἐποψόμενον Τιτυὸν Γαιήιον υἱόν.
καὶ μὲν οἱ ἔνθ' ἦλθον, καὶ ἄτερ καμάτοιο τέλεσσαν
ἤματι τῷ αὐτῷ, καὶ ἀπήνυσαν οἴκαδ' ὀπίσσω.
ϝειδήσεις δὲ καὶ αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶν ὅσσον ἄρισται
νῆες ἐμαὶ καὶ κοῦροι ἀναρρίπτειν ἅλα πηδῷ."
ὣς φάτο, γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
εὐχόμενος δ' ἄρα ϝεῖπε, ϝέπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν.
"Ζεῦ πάτερ, εἴθ' ὅσα ϝεῖπε τελευτήσειεν ἅπαντα
Ἀλκίνοος· τοῦ μέν κεν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν
ἄσβεστον κλέος εἴη, ἐγὼ δέ κε πατρίδ' ἱκοίμην."
ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
κέκλετο δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἀμφιπόλοισιν
δέμνι' ὑπ' αἰθούσῃ θέμεναι καὶ ῥήγεα καλά
πορφύρε' ἐμβαλέειν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,
χλαίνας τ' ἐνθέμεναι ϝούλας καθύπερθε ϝέσασθαι.
αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι·
αὐτὰρ ἐπεὶ στόρεσαν πυκινὸν λέχος ἐγκονέουσαι,
ὤτρυνον Ὀδυσῆα παριστάμεναι ϝεπέεσσιν.
"ὄρσο κέων, ὦ ξεῖνε· πεποίηται δέ τοι εὐνή."
ὣς φάν, τῷ δ' ἀσπαστὸν ἐϝείσατο κοιμηθῆναι.
ὣς ὃ μὲν ἔνθα καθεῦδε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς
τρητοῖς ἐν λεχέεσσιν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ·
Ἀλκίνοος δ' ἄρα λέκτο μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο,
πὰρ δὲ γυνὴ δέσποινα λέχος πόρσυνε καὶ εὐνήν.
8 ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆς ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
ἂν δ' ἄρα διογενὴς ὦρτο πτολίπορθος Ὀδυσσεύς.
τοῖσιν δ' ἡγεμόνευ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο

Φαιήκων ἀγορήνδ', ἥ σφιν παρὰ νηυσὶ τέτυκτο·
ἐλθόντες δὲ καθῖζον ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισιν
πλησίον. ἡ δ' ἀνὰ ϝάστυ μετῴχετο Παλλὰς Ἀθήνη,
ϝειδομένη κήρυκι δαΐφρονος Ἀλκινόοιο,
νόστον Ὀδυσσῆι μεγαλήτορι μητιόωσα,
καί ῥα ϝεκάστῳ φωτὶ παρισταμένη φάτο μῦθον.
"δεῦτ' ἄγε, Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
εἰς ἀγορὴν ἰέναι, ὄφρα ξείνοιο πύθησθε,
ὃς νέον Ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἵκετο δῶμα
πόντον ἐπιπλαγχθείς, δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος."
ὣς ϝειποῦσ' ὤτρυνε μένος θυμόν τε ϝεκάστου.
καρπαλίμως δ' ἔμπληντο βροτῶν ἀγοραί τε καὶ ἕδραι
ἀγρομένων· πολλοὶ δ' ἄρ' ἐθηήσαντο ϝιδόντες
υἱὸν Λαέρταο δαΐφρονα. τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη
θεσπεσίην κατέχευε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις,
καί μιν μακρότερον καὶ πάσσονα θῆκε ϝιδέσθαι,
ὥς κεν Φαιήκεσσι φίλος πάντεσσι γένοιτο
δεινός τ' αἰδοῖός τε, καὶ ἐκτελέσειεν ἀέθλους
πολλούς, τοὺς Φαίηκες ἐπειρήσαντ' Ὀδυσῆος.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἤγερθεν ὁμηγερέες τε γένοντο,
τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέϝειπεν
"κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
ξεῖνος ὅδ', οὐ ϝοῖδ' ὅς τις, ἀλώμενος ἵκετ' ἐμὸν δῶ,
ἠὲ πρὸς ἠοίων ἦ ϝεσπερίων ἀνθρώπων·
πομπὴν δ' ὀτρύνει καὶ λίσσεται ἔμπεδον εἶναι.
ἡμεῖς δ', ὡς τὸ πάρος περ, ἐποτρυνώμεθα πομπήν·
οὐδὲ γὰρ οὐδέ τις ἄλλος, ὅτις κ' ἐμὰ δώμαθ' ἵκηται,
ἐνθάδ' ὀδυρόμενος δηρὸν μένει εἵνεκα πομπῆς.
ἀλλ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἅλα δῖαν
πρωτόπλοον, κούρω δὲ δυωκαιπεντήκοντα
κρινάσθων κατὰ δῆμον, ὅσοι πάρος εἰσὶν ἄριστοι.
δησάμενοι δ' εὖ πάντες ἐπὶ κληῖσιν ἐρετμά
ἔκβητ', αὐτὰρ ἔπειτα θοὴν ἀλεγύνετε δαῖτα
ἡμετερόνδ' ἐλθόντες· ἐγὼ δ' εὖ πᾶσι παρέξω.
κούροισιν μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι· αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
σκηπτοῦχοι βασιλῆες ἐμὰ πρὸς δώματα καλά
ἔρχεσθ', ὄφρα ξεῖνον ἐνὶ μεγάροισι φιλέωμεν.
μηδέ τις ἀρνείσθω. καλέσασθε δὲ θεῖον ἀοιδόν
Δημόδοκον· τῷ γάρ ῥα θεὸς περὶ δῶκεν ἀοιδήν,

τέρπειν ὅππῃ θυμὸς ἐποτρύνῃσιν ἀείδειν."
  ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο, τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο
σκηπτοῦχοι· κῆρυξ δὲ μετῴχετο θεῖον ἀοιδόν.
κούρω δὲ κρινθέντε δυωκαιπεντήκοντα
βήτην, ὡς ἐκέλευσ', ἐπὶ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
νῆα μὲν οἵ γε μέλαιναν ἁλὸς βένθοσδε ϝέρυσσαν,
ἐν δ' ἱστόν τ' ἐτίθεντο καὶ ἱστία νηὶ μελαίνῃ,
ἠρτύναντο δ' ἐρετμὰ τροποῖς ἐν δερματίνοισιν,
πάντα κατὰ μοῖραν, ἀνά θ' ἱστία λευκὰ πέτασσαν,
ὑψοῦ δ' ἐν νοτίῳ τήν γ' ὥρμισαν· αὐτὰρ ἔπειτα
βάν ῥ' ἴμεν Ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἐς μέγα δῶμα.
πλῆντο δ' ἄρ' αἴθουσαί τε καὶ ἕρκεα καὶ δόμοι ἀνδρῶν.
τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος δυοκαίδεκα μῆλ' ἱέρευσεν,
ὀκτὼ δ' ἀργιόδοντας ὕας, δύο δ' εἰλίποδας βοῦς·
τοὺς δέρον ἀμφί θ' ἕπον, τετύκοντό τε δαῖτ' ἐρατεινήν.
  κῆρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν ἄγων ἐρίϝηρον ἀοιδόν,
τὸν περὶ μοῦσ' ἐφίλησε, δίδω δ' ἀγαθόν τε κακόν τε·
ὀφθαλμῶν μὲν ἄμερσε, δίδω δ' ἡδεῖαν ἀοιδήν.
τῷ δ' ἄρα Ποντόνοος θῆκεν θρόνον ἀργυρόηλον
μέσσῳ δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας,
κὰδ δ' ἐκ πασσαλόφιν κρέμασεν φόρμιγγα λιγεῖαν
αὐτοῦ ὑπὲρ κεφαλῆς καὶ ἐπέφραδε χερσὶν ἑλέσθαι,
κῆρυξ· πὰρ δ' ἐτίθη κάνεον καλήν τε τράπεζαν,
πὰρ δὲ δέπας ϝοίνοιο, πιεῖν ὅτε θυμὸς ἀνώϝοι.
οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
μοῦσ' ἄρ' ἀοιδὸν ἀνῆκεν ἀειδέμεναι κλέα ἀνδρῶν,
οἴμης τῆς τότ' ἄρα κλέος οὐρανὸν εὐρὺν ἵκανεν,
νεῖκος Ὀδυσσῆος καὶ Πηλεΐδεω Ἀχιλῆος,
ὥς ποτε δηρίσαντο θεῶν ἐν δαιτὶ θαλείῃ
ἐκπάγλοις ϝεπέεσσι, ϝάναξ δ' ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
χαῖρε νόῳ ὅ τ' ἄριστοι Ἀχαιῶν δηριόωντο.
ὣς γάρ ϝοι χρείων μυθήσατο Φοῖβος Ἀπόλλων
Πυθοῖ ἐν ἠγαθέῃ, ὅθ' ὑπέρβη λάινον οὐδόν
χρησόμενος· τότε γάρ ῥα κυλίνδετο πήματος ἀρχή
Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι Διὸς μεγάλου διὰ βουλάς.
  ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς

---

58 ἀγρομένων· πολλοὶ δ' ἄρ' ἔσαν νέοι ἠδὲ παλαιοί.

πορφύρεον μέγα φᾶρος ἑλὼν χερσὶ στιβαρῇσιν
κὰκ κεφαλῆς ϝείρυσσε, κάλυψε δὲ καλὰ πρόσωπα·
αἴδετο γὰρ Φαίηκας ὑπ' ὀφρύσι δάκρυα λείβων.
ἦ τοι ὅτε λήξειεν ἀείδων θεῖος ἀοιδός,
δάκρυ ὀμορξάμενος κεφαλῆς ἄπο φᾶρος ἕλεσκεν,
καὶ δέπας ἀμφικύπελλον ἑλὼν σπείσασκε θεοῖσιν·
αὐτὰρ ὅτ' ἂψ ἄρχοιτο καὶ ὀτρύνειαν ἀείδειν
Φαιήκων οἱ ἄριστοι, ἐπεὶ τέρποντο ϝέπεσσιν,
ἂψ Ὀδυσεὺς κατὰ κρᾶτα καλυψάμενος γοάασκεν.
ἔνθ' ἄλλους μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυα λείβων,
Ἀλκίνοος δέ μιν οἶος ἐπεφράσατ' ἠδὲ νόησεν
ἥμενος ἄγχ' αὐτοῦ, βαρὺ δὲ στενάχοντος ἄκουσεν.
αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα
"κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες.
ἤδη μὲν δαιτὸς κεκορήμεθα θυμὸν ἐϝίσης
φόρμιγγός θ', ἣ δαιτὶ συνήορός ἐστι θαλείῃ·
νῦν δ' ἐξέλθωμεν καὶ ἀέθλων πειρηθέωμεν
πάντων, ὥς χ' ὁ ξεῖνος ἐνίσπῃ ϝοῖσι φίλοισιν,
ϝοίκαδε νοστήσας, ὅσσον περιγιγνόμεθ' ἄλλων
πύξ τε παλαιμοσύνῃ τε καὶ ἅλμασιν ἠδὲ πόδεσσιν."
ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο, τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο.
κὰδ δ' ἐκ πασσαλόφιν κρέμασεν φόρμιγγα λιγεῖαν,
Δημοδόκου δ' ἕλε χεῖρα καὶ ἔξαγεν ἐκ μεγάροιο
κῆρυξ· ἦρχε δὲ τῷ αὐτὴν ὁδὸν ἥν περ οἱ ἄλλοι
Φαιήκων οἱ ἄριστοι, ἀέθλια θαυμανέοντες.
βὰν δ' ἴμεν εἰς ἀγορήν, ἅμα δ' ἕσπετο πουλὺς ὅμιλος,
μυρίοι. ἂν δ' ἵσταντο νέοι πολλοί τε καὶ ἐσθλοί.
ὦρτο μὲν Ἀκρόνεώς τε καὶ Ὠκύαλος καὶ Ἐλατρεύς
Ναυτεύς τε Πρυμνεύς τε καὶ Ἀγχίαλος καὶ Ἐρετμεύς
Ποντεύς τε Πρωρεύς τε, Θόων Ἀναβησίνεώς τε
Ἀμφίαλός θ' υἱὸς Πολυνήου Τεκτονίδαο·
ἂν δὲ καὶ Εὐρύαλος βροτολοιγῷ ϝίσος Ἄρηι,
Ναυβολίδης, ὃς ἄριστος ἔην ϝεῖδός τε δέμας τε
πάντων Φαιήκων μετ' ἀμύμονα Λαοδάμαντα·
ἂν δ' ἔσταν τρεῖς παῖδες ἀμύμονος Ἀλκινόοιο,
Λαοδάμας θ' Ἅλιός τε καὶ ἀντίθεος Κλυτόνηος.
οἱ δ' ἦ τοι πρῶτον μὲν ἐπειρήσαντο πόδεσσιν.
τοῖσι δ' ἀπὸ νύσσης τέτατο δρόμος· οἱ δ' ἅμα πάντες
καρπαλίμως ἐπέτοντο κονίοντες πεδίοιο.
τῶν δὲ θέειν ὄχ' ἄριστος ἔην Κλυτόνηος ἀμύμων·

ὅσσον τ' ἐν νειῷ οὖρον πέλει ἡμιόνοιιν,
τόσσον ὑπεκπροθέων λαοὺς ἵκεθ', οἱ δὲ λίποντο.
οἱ δὲ παλαιμοσύνης ἀλεγεινῆς πειρήσαντο·
τῇ δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπεκαίνυτο πάντας ἀρίστους.
ἅλματι δ' Ἀμφίαλος πάντων προφερέστατος ἦεν·
δίσκῳ δ' αὖ πάντων πολὺ φέρτατος ἦεν Ἐλατρεύς,
πὺξ δ' αὖ Λαοδάμας ἀγαθὸς πάις Ἀλκινόοιο.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντες ἐτάρφθησαν φρέν' ἀέθλοις,
τοῖς ἄρα Λαοδάμας μετέφη, πάις Ἀλκινόοιο,
"δεῦτε, φίλοι, τὸν ξεῖνον ἐρώμεθα εἴ τιν' ἄεθλον
ϝοῖδέ τε καὶ δεδάηκε. φυήν γε μὲν οὐ κακός ἐστιν,
μηρούς τε κνήμας τε καὶ ἄμφω χεῖρας ὕπερθεν
αὐχένα τε στιβαρὸν μέγα τε σθένος· οὐδέ τι ἥβης
δεύεται. ἀλλὰ κακοῖσι συνέρρηκται πολέεσσιν·
οὐ γὰρ ἐγώ γέ τί φημι κακώτερον ἄλλο θαλάσσης
ἄνδρα γε συγχεῦαι, εἰ καὶ μάλα καρτερὸς εἴη."
τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε
"Λαόδαμαν, μάλα τοῦτο ϝέπος κατὰ μοῖραν ἔϝειπες."
αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσ' ἀγαθὸς πάις Ἀλκινόοιο,
στῆ ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν καὶ Ὀδυσσῆα προσέϝειπεν
"δεῦρ' ἄγε καὶ σύ, ξεῖνε πάτερ, πείρησαι ἀέθλων,
εἴ τινά που δεδάηκας. ἔϝοικε δέ σ' ἴδμεν ἀέθλους·
οὐ μὴν γὰρ μεῖζον κλέος ἀνέρος, ὄφρα κ' ἔῃσιν,
ἢ ὅτι ποσσίν τε ῥέξῃ καὶ χερσὶ ϝεῇσιν.
ἀλλ' ἄγε πείρησαι, σκέδασον δ' ἀπὸ κήδεα θυμοῦ.
σοὶ δ' ὁδὸς οὐκέτι δηρὸν ἀπέσσεται, ἀλλά τοι ἤδη
νηῦς τε κατείρυσται καὶ ἐπαρτέες εἰσὶν ἑταῖροι."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"Λαόδαμαν, τί με ταῦτα κελεύετε κερτομέοντες;
κήδεά μοι καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶν ἤ περ ἄεθλοι,
ὃς πρὶν μὲν μάλα πολλὰ πάθον καὶ πολλὰ μόγησα,
νῦν δὲ μεθ' ὑμετέρῃ ἀγορῇ νόστοιο χατίζων
ἧμαι, λισσόμενος βασιλῆά τε πάντα τε δῆμον."
τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο νείκεσέ τ' ἄντην.
"οὐ γάρ σ' οὐδέ, ξεῖνε, δαήμονι φωτὶ ϝεϝίσκω
ἄθλων, οἷά τε πολλὰ μετ' ἀνθρώποισι πέλονται,
ἀλλὰ τῷ ὅς θ' ἅμα νηὶ πολυκλήιδι θαμίζων,
ἀρχὸς ναυτάων οἵ τε πρηκτῆρες ἔασιν,

---

142 αὐτὸς νῦν προκάλεσσαι ἰὼν καὶ πέφραδε μῦθον.

φόρτου τε μνήμων καὶ ἐπίσκοπος εἶσιν ὁδαίων
κερδέων θ' ἁρπαλέων· οὐδ' ἀθλητῆρι ϝέϝοικας."
τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ϝιδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"ξεῖν', οὐ καλὸν ἔϝειπες· ἀτασθάλῳ ἀνδρὶ ϝέϝοικας.
οὕτως οὐ πάντεσσι θεοὶ χαρίεντα διδοῦσιν
ἀνδράσιν, οὔτε φυὴν οὔτ' ἂρ φρένας οὔτ' ἀϝορητύν.
ἄλλος μὲν ϝὰρ ϝεῖδος ἀκιδνότερος πέλει ἀνήρ,
ἀλλὰ θεὸς μορφὴν ϝέπεσι στέφει, οἱ δέ τ' ἐς αὐτόν
τερπόμενοι λεύσσουσιν· ὃ δ' ἀσφαλέως ἀϝορεύει
αἰδοῖ μειλιχίῃ, μετὰ δὲ πρέπει ἀϝρομένοισιν,
ἐρχόμενον δ' ἀνὰ ϝάστυ θεὸν ὣς εἰσορόωσιν.
ἄλλος δ' αὖ ϝεῖδος μὲν ἀλίϝκιος ἀθανάτοισιν,
ἀλλ' οὔ ϝοι χάρις ἀμφιπεριστέφεται ϝεπέεσσιν,
ὡς καὶ σοὶ ϝεῖδος μὲν ἀριπρεπές, οὐδέ κεν ἄλλως
οὐδὲ θεὸς τεύξειε, νόον δ' ἀποφώλιος ἐσσί.
ὤρινάς μοι θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
ϝειπὼν οὐ κατὰ κόσμον. ἐϝὼ δ' οὐ νῆϝις ἀέθλων,
ὡς σύ ϝε μυθεῖαι, ἀλλ' ἐν πρώτοισιν ὀίω
ἔμμεναι ὄφρ' ἥβῃ τε πεποίθεα χερσί τ' ἐμῇσιν.
νῦν δ' ἔχομαι κακότητι καὶ ἄλϝεσι· πολλὰ ϝὰρ ἔτλην,
ἀνδρῶν τε πτολέμους ἀλεϝεινά τε κύματα πείρων.
ἀλλὰ καὶ ὧς, κακὰ πολλὰ παθών, πειρήσομ' ἀέθλων·
θυμοδακὴς ϝὰρ μῦθος, ἐπώτρυνας δέ με ϝειπών."
ἦ ῥα, καὶ αὐτῷ φάρει ἀναΐξας λάβε δίσκον
μείζονα καὶ πάχετον, στιβαρώτερον οὐκ ὀλίϝον περ
ἢ οἵῳ Φαίηκες ἐδίσκεον ἀλλήλοισιν.
τόν ῥα περιστρέψας ἧκε στιβαρῆς ἀπὸ χειρός,
βόμβησεν δὲ λίθος· κατὰ δὲ πτῆξαν ποτὶ ϝαίῃ
Φαίηκες δολιχήρετμοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες,
λᾶος ὑπὸ ῥιπῆς. ὃ δ' ὑπέρπτατο σήματα πάντα
ῥίμφα θέων ἀπὸ χειρός. ἔθηκε δὲ τέρματ' Ἀθήνη
ἀνδρὶ δέμας ϝεικυῖα, ϝέπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν.
"καί κ' ἀλαός τοι, ξεῖνε, διακρίνειε τὸ σῆμα
ἀμφαφόων, ἐπεὶ οὔ τι μεμιϝμένον ἐστὶν ὁμίλῳ
ἀλλὰ πολὺ πρῶτον. σὺ δὲ θάρσει τόνδε ϝ' ἄεθλον·
οὔ τις Φαιήκων τόν ϝ' ἵξεται, οὐδ' ὑπερήσει."
ὣς φάτο, ϝήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
χαίρων οὕνεχ' ἑταῖρον ἐνηέα λεῦσσ' ἐν ἀϝῶνι.
καὶ τότε κουφότερον μετεφώνεε Φαιήκεσσιν
"τοῦτον νῦν ἀφίκεσθε, νέοι. τάχα δ' ὕστερον ἄλλον

ἤσειν ἢ τοσσοῦτον ὀίομαι ἢ ἔτι μᾶσσον.
τῶν δ᾽ ἄλλων ὅτινα κραδίη θυμός τε κελεύει,
δεῦρ᾽ ἄγε πειρηθήτω, ἐπεί μ᾽ ἐχολώσατε λίην,
ἢ πὺξ ἠὲ πάλῃ ἢ καὶ ποσίν, οὔ τι μεγαίρω,
πάντων Φαιήκων, πλήν γ᾽ αὐτοῦ Λαοδάμαντος.
ξεῖνος γάρ μοι ὅδ᾽ ἐστί· τίς ἂν φιλέοντι μάχοιτο;
ἄφρων δὴ κεῖνός γε καὶ οὐτιδανὸς πέλει ἀνήρ,
ὅς τις ξεινοδόκῳ ἔριδα προφέρηται ἀέθλων
δήμῳ ἐν ἀλλοδαπῷ· ϝέο δ᾽ αὐτοῦ πάντα κολούει.
τῶν δ᾽ ἄλλων οὔ πέρ τιν᾽ ἀναίνομαι οὐδ᾽ ἀθερίζω,
ἀλλ᾽ ἐθέλω ϝίδμεν καὶ πειρηθήμεναι ἄντην.
πάντα γὰρ οὐ κακός εἰμι, μετ᾽ ἀνδράσιν ὅσσοι ἄεθλοι.
εὖ μὲν τόξον ϝοῖδα ἐύξοον ἀμφαφάασθαι·
πρῶτός κ᾽ ἄνδρα βάλοιμι διστεύσας ἐν ὁμίλῳ
ἀνδρῶν δυσμενέων, εἰ καὶ μάλα πολλοὶ ἑταῖροι
ἄγχι παρασταῖεν καὶ τοξαζοίατο φωτῶν.
οἶος δή με Φιλοκτήτης ἀπεκαίνυτο τόξῳ
δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅτε τοξαζοίμεθ᾽ Ἀχαιοί.
τῶν δ᾽ ἄλλων ἐμέ φημι πολὺ προφερέστερον εἶναι,
ὅσσοι νῦν βροτοί εἰσιν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες.
ἀνδράσι δὲ προτέροισιν ἐριζέμεν οὐκ ἐθελήσω,
οὔθ᾽ Ἡρακλῆι οὔτ᾽ Εὐρύτῳ Οἰχαλιῆι,
οἵ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἐρίζεσκον περὶ τόξων.
τῷ ῥα καὶ αἶψ᾽ ἔθανεν μέγας Εὔρυτος, οὐδ᾽ ἐπὶ γῆρας
ἵκετ᾽ ἐνὶ μεγάροισι· χολωσάμενος γὰρ Ἀπόλλων
ἔκτανεν, οὕνεκά μιν προκαλίζετο τοξάζεσθαι.
δουρὶ δ᾽ ἀκοντίζω ὅσον οὐκ ἄλλος τις διστῷ.
οἴοισιν δείδοικα ποσὶν μή τίς με παρέλθῃ
Φαιήκων· λίην γὰρ ἀϝεικελίως ἐδαμάσθην
κύμασιν ἐν πολλοῖς· τῷ μοι φίλα γυῖα λέλυνται."
ὣς ἔφαθ᾽, οἱ δ᾽ ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Ἀλκίνοος δέ μιν οἶος ἀμειβόμενος προσέϝειπεν
"ξεῖν᾽, ἐπεὶ οὐκ ἀχάριστα μεθ᾽ ἡμῖν ταῦτ᾽ ἀγορεύεις,
ἀλλ᾽ ἐθέλεις ἀρετὴν σὴν φαινέμεν ἥ τοι ὀπηδεῖ,
χωόμενος ὅτι σ᾽ οὗτος ἀνὴρ ἐν ἀγῶνι παραστάς
νείκεσεν, ὡς ἂν σὴν ἀρετὴν βροτὸς οὔ τις ὄνοιτο
ὅς τις ἐπίσταιτο ϝῇσιν φρεσὶν ἄρτια βάζειν·

---

232 κύμασιν ἐν πολλοῖς, ἐπεὶ οὐ κομιδὴ κατὰ νῆα
ἦεν ἐπηϝετανός· τῷ μοι φίλα γυῖα λέλυνται

ἀλλ' ἄγε νῦν ἐμέθεν ξυνίει ϝέπος, ὄφρα καὶ ἄλλῳ
ϝείπῃς ἡρώων, ὅτε κεν σοῖς ἐν μεγάροισιν
δαινύῃ παρὰ σῇ τ' ἀλόχῳ καὶ σοῖσι τέκεσσιν,
ἡμετέρης ἀρετῆς μεμνημένος, οἷα καὶ ἡμῖν
Ζεὺς ἐπὶ ϝέργα τίθησι διαμπερὲς ἐξ ἔτι πατρῶν.
οὐ γὰρ πυγμάχοι εἰμὲν ἀμύμονες οὐδὲ παλαισταί,
ἀλλὰ ποσὶν κραιπνῶς θέομεν καὶ νηυσὶν ἄριστοι,
αἰεὶ δ' ἧμιν δαίς τε φίλη κίθαρίς τε χοροί τε
ϝείματά τ' ἐξημοιβὰ λοετρά τε θερμὰ καὶ εὐναί.
ἀλλ' ἄγε, Φαιήκων βητάρμονες ὅσσοι ἄριστοι,
παίσατε, ὥς χ' ὁ ξεῖνος ἐνίσπῃ ϝοῖσι φίλοισιν,
ϝοίκαδε νοστήσας, ὅσσον περιγιγνόμεθ' ἄλλων
ναυτιλίῃ καὶ ποσσὶ καὶ ὀρχηστυῖ καὶ ἀοιδῇ.
Δημοδόκῳ δέ τις αἶψα κιὼν φόρμιγγα λιγεῖαν
οἰσέτω, ἥ που κεῖται ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν."
    ὣς ἔφατ' Ἀλκίνοος θεοϝείκελος, ὦρτο δὲ κῆρυξ
οἴσων φόρμιγγα γλαφυρὴν δόμου ἐκ βασιλῆος.
αἰσυμνῆται δὲ κριτοὶ ἐννέα πάντες ἀνέσταν
δήμιοι, οἳ κατ' ἀγῶνας ἐὺ πρήσσεσκον ἕκαστα,
λείηναν δὲ χορόν, καλὸν δ' εὔρυναν ἀγῶνα.
κῆρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθε φέρων φόρμιγγα λιγεῖαν
Δημοδόκῳ. ὃ δ' ἔπειτα κί' ἐς μέσον, ἀμφὶ δὲ κοῦροι
πρωθῆβαι ἵσταντο, δαήμονες ὀρχηθμοῖο,
πέπληγον δὲ χορὸν θεῖον ποσίν. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
μαρμαρυγὰς θηεῖτο ποδῶν, θαύμαζε δὲ θυμῷ.
    αὐτὰρ ὃ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν
ἀμφ' Ἄρεος φιλότητος ἐυστεφάνου τ' Ἀφροδίτης,
ὡς τὰ πρῶτ' ἐμίγησαν ἐν Ἡφαίστοιο δόμοισιν
λάθρῃ· πολλὰ δ' ἔδωκε, λέχος δ' ᾔσχυνε καὶ εὐνήν
Ἡφαίστοιο ϝάνακτος. ἄφαρ δέ ϝοι ἄγγελος ἦλθεν
Ἥλιος, ὅ σφ' ἐνόησε μιγαζομένους φιλότητι.
Ἥφαιστος δ' ὡς οὖν θυμαλγέα μῦθον ἄκουσεν,
βῆ ῥ' ἴμεν ἐς χαλκεῶνα κακὰ φρεσὶ βυσσοδομεύων,
ἐν δ' ἔθετ' ἀκμοθέτῳ μέγαν ἄκμονα, κόπτε δὲ δεσμούς
ἀρρήκτους ἀλύτους, ὄφρ' ἔμπεδον αὖθι μένοιεν.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τεῦξε δόλον κεχολωμένος Ἄρει,
βῆ ῥ' ἴμεν ἐς θάλαμον ὅθι ϝοι φίλα δέμνι' ἔκειτο,
ἀμφὶ δ' ἄρ' ἑρμῖσιν χέε δέσματα κύκλῳ ἁπάντῃ·
πολλὰ δὲ καὶ καθύπερθε μελαθρόφιν ἐξεκέχυντο,
ἠύτ' ἀράχνια λεπτά, τά γ' οὔ κέ τις οὐδὲ ϝίδοιτο,

οὐδὲ θεῶν μακάρων· περὶ γὰρ δολόεντα τέτυκτο.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα δόλον περὶ δέμνι᾽ ἔχευεν,
εἴσατ᾽ ἴμεν ἐς Λῆμνον, ἐυκτίμενον πτολίεθρον,
ἥ ϝοι γαιάων πολὺ φιλτάτη ἐστὶν ἁπασέων.
οὐδ᾽ ἀλαοσκοπίην εἶχεν χρυσήνιος Ἄρης,
ὡς ϝίδεν Ἥφαιστον κλυτοτέχνην νόσφι κιόντα·
βῆ δ᾽ ἰέναι πρὸς δῶμα περικλυτοῦ Ἡφαίστοιο,
ἰσχανόων φιλότητος ἐυστεφάνου Κυθερείης.
ἡ δὲ νέον παρὰ πατρὸς ἐρισθενέος Κρονίωνος
ἐρχομένη κατ᾽ ἄρ᾽ ἕζεθ᾽· ὁ δ᾽ εἴσω δώματος ᾖειν,
ἔν τ᾽ ἄρα ϝοι φῦ χειρί, ϝέπος τ᾽ ἔφατ᾽ ἔκ τ᾽ ὀνόμαζεν.
"δεῦρο, φίλη, λέκτρονδε· τραπείομεν εὐνηθέντες·
οὐ γὰρ ἔθ᾽ Ἥφαιστος μεταδήμιος, ἀλλά που ἤδη
οἴχεται ἐς Λῆμνον μετὰ Σίντιας ἀγριοφώνους."
ὣς φάτο, τῇ δ᾽ ἀσπαστὸν ἐϝείσατο κοιμηθῆναι.
τὼ δ᾽ ἐς δέμνια βάντε κατέδραθον· ἀμφὶ δὲ δεσμοί
τεχνήεντες ἔχυντο πολύφρονος Ἡφαίστοιο,
οὐδέ τι κινῆσαι μελέων ἦν οὐδ᾽ ἀναεῖραι.
καὶ τότε δὴ γίγνωσκον ὅ τ᾽ οὐκέτι φυκτὰ πέλοντο.
ἀγχίμολον δέ σφ᾽ ἦλθε περικλυτὸς ἀμφιγυήεις,
αὖτις ὑποστρέψας πρὶν Λήμνου γαῖαν ἱκέσθαι·
Ἠέλιος γάρ ϝοι σκοπιὴν ἔχε ϝεῖπέ τε μῦθον.
ἔστη δ᾽ ἐν προθύροισι, χόλος δέ μιν ἄγριος ᾕρειν·
σμερδαλέον δ᾽ ἐβόησε, γέγωνέ τε πᾶσι θεοῖσιν.
"Ζεῦ πάτερ ἠδ᾽ ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
δεῦθ᾽, ἵνα ϝέργα γελαστὰ καὶ οὐκ ἐπιϝεικτὰ ϝίδησθε,
ὡς ἐμὲ χωλὸν ἐόντα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
αἰὲν ἀτιμάζει, φιλέει δ᾽ ἀϝίδηλον Ἄρηα,
οὕνεχ᾽ ὁ μὲν καλός τε καὶ ἀρτίπος, αὐτὰρ ἐγώ γε
ἠπεδανὸς γενόμην. ἀτὰρ οὔ τί μοι αἴτιος ἄλλος,
ἀλλὰ τοκῆε δύω, τὼ μὴ γείνασθαι ὄφελλον.
ἀλλ᾽ ὄψεσθ᾽ ἵνα τώ γε καθεύδετον ἐν φιλότητι,
εἰς ἐμὰ δέμνια βάντες· ἐγὼ δ᾽ ὁρόων ἀκάχημαι.
οὐ μήν σφεας ἔτ᾽ ἔϝολπα μίνυνθά γε κειέμεν οὕτως,
καὶ μάλα περ φιλέοντε· τάχ᾽ οὐκ ἐθελήσετον ἄμφω
εὕδειν. ἀλλά σφωε δόλος καὶ δεσμὸς ἐρύξει,
εἰς ὅ κέ μοι μάλα πάντα πατὴρ ἀποδῷσιν ἔϝεδνα,
ὅσσα ϝοι ἐγγυάλιξα κυνώπιδος εἵνεκα κούρης,

---

303 βῆ δ᾽ ἴμεναι πρὸς δῶμα, φίλον τετιημένος ἦτορ·

οὕνεκά ϝοι καλὴ θυγάτηρ, ἀτὰρ οὐκ ἐχέθυμος."
ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἀγέροντο θεοὶ ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ·
ἦλθε Ποσειδάων γαιήοχος, ἦλθ' ἐριούνης
Ἑρμείας, ἦλθεν δὲ ϝάναξ ϝεκάϝεργος Ἀπόλλων.
θηλύτεραι δὲ θεαὶ μένον αἰδοῖ ϝοίκοι ἑκάστη.
ἔσταν δ' ἐν προθύροισι θεοί, δωτῆρες ἐάων·
ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλος μακάρεσσι θεοῖσιν
τέχνας εἰσορόωσι πολύφρονος Ἡφαίστοιο.
ὧδε δέ τις ϝείπεσκε ϝιδὼν ἐς πλησίον ἄλλον.
"οὐκ ἀρετᾷ κακὰ ϝέργα· κιχάνει τοι βραδὺς ὠκύν,
ὡς καὶ νῦν Ἥφαιστος ἐὼν βραδὺς εἷλεν Ἄρηα,
ὠκύτατόν περ ἐόντα θεῶν οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν,
χωλὸς ἐών, τέχνῃσι· τὸ καὶ μοιχάγρι' ὀφέλλει."
ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
Ἑρμῆν δὲ προσέϝειπε ϝάναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων
"Ἑρμεία Διὸς υἱὲ διάκτορε, δῶτορ ἐάων,
ἦ ῥά κεν ἐν δεσμοῖς ἐθέλοις κρατεροῖσι πιεσθεὶς
εὕδειν ἐν λέκτροισι παρὰ χρυσέῃ Ἀφροδίτῃ;"
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα διάκτορος ἀργεϊφόντης
"εἰ γὰρ τοῦτο γένοιτο, ϝάναξ ϝεκατηβόλ' Ἄπολλον.
δεσμοὶ μὲν τρὶς τόσσοι ἀπείρονες ἀμφὶς ἔχοιεν,
ὑμεῖς δ' εἰσορόῳτε θεοὶ πᾶσαί τε θέαιναι,
αὐτὰρ ἐγὼν εὕδοιμι παρὰ χρυσέῃ Ἀφροδίτῃ."
ὣς ἔφατ', ἐν δὲ γέλως ὦρτ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
οὐδὲ Ποσειδάωνα γέλως ἔχε, λίσσετο δ' αἰεὶ
Ἥφαιστον κλυτοϝεργὸν ὅπως λύσειεν Ἄρηα.
καί μιν φωνήσας ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"λῦσον· ἐγὼ δέ τοι αὐτὸν ὑπίσχομαι, ὡς σὺ κελεύεις,
τίσειν αἴσιμα πάντα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε περικλυτὸς ἀμφιγυήεις
"μή με, Ποσείδαον γαιήοχε, ταῦτα κέλευε·
δειλαί τοι δειλῶν γε καὶ ἐγγύαι ἐγγυάασθαι.
πῶς ἂν ἐγώ σε δέοιμι μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
εἴ κεν Ἄρης οἴχοιτο χρέος καὶ δεσμὸν ἀλύξας;"
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε Ποσειδάων ἐνοσίχθων
"Ἥφαιστ', εἴ περ γάρ κεν Ἄρης χρεῖος ὑπαλύξας
οἴχηται φεύγων, αὐτός τοι ἐγὼ τάδε τίσω."
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις
"οὐκ ἔστ' οὐδὲ ϝέϝοικε τεὸν ϝέπος ἀρνήσασθαι."
ὣς ϝειπὼν δεσμὸν ἀνίη μένος Ἡφαίστοιο.

τὼ δ' ἐπεὶ ἐκ δεσμοῖο λύθεν κρατεροῦ περ ἐόντος,
αὐτίκ' ἀναΐξαντε ὃ μὲν Θρῄκηνδε βεβήκειν,
ἡ δ' ἄρα Κύπρον ἵκανε φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη,
ἐς Πάφον, ἔνθα τέ ϝοι τέμενος βωμός τε θυήεις.
ἔνθα δέ μιν χάριτες λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ
ἀμβρότῳ, οἷα θεοὺς ἐπενήνοθεν αἰὲν ἐόντας,
ἀμφὶ δὲ ϝείματα ϝέσσαν ἐπήρατα, θαῦμα ϝιδέσθαι.
ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
τέρπετ' ἐνὶ φρεσὶ ϝῇσιν ἀκούων, ἠδὲ καὶ ἄλλοι
Φαίηκες δολιχήρετμοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες.
Ἀλκίνοος δ' Ἅλιον καὶ Λαοδάμαντα κέλευσεν
μουνὰξ ὀρχήσασθαι, ἐπεί σφισιν οὔ τις ἔριζεν.
οἳ δ' ἐπεὶ οὖν σφαῖραν καλὴν μετὰ χερσὶν ἕλοντο,
πορφυρέην, τήν σφιν Πόλυβος ποίησε δαΐφρων,
τὴν ἕτερος ῥίπτασκε ποτὶ νέφεα σκιόεντα
ἰδνωθεὶς ὀπίσω, ὃ δ' ἀπὸ χθονὸς ὑψόσ' ἀερθείς
ῥηιδίως μεθέλεσκε, πάρος ποσὶν οὖδας ἱκέσθαι.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σφαίρῃ ἀν' ἰθὺν πειρήσαντο,
ὠρχείσθην δὴ ἔπειτα ποτὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
ταρφέ' ἀμειβομένω. κοῦροι δ' ἐπελήκεον ἄλλοι
ἑσταότες κατ' ἀγῶνα, πολὺς δ' ὑπὸ κόμπος ὀρώρειν.
δὴ τότ' ἄρ' Ἀλκίνοον προσεφώνεε δῖος Ὀδυσσεύς
"Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
ἠμὲν ἀπείλησας βητάρμονας εἶναι ἀρίστους,
ἠδ' ἄρ' ἑτοῖμα τέτυκτο· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα."
ὣς φάτο, γήθησεν δ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα
"κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες.
ὁ ξεῖνος μάλα μοι δοκέει πεπνυμένος εἶναι.
ἀλλ' ἄγε ϝοι δῶμεν ξεινήιον, ὡς ἐπιϝεικές.
δώδεκα γὰρ κατὰ δῆμον ἀριπρεπέες βασιλῆες
ἀρχοὶ κραίνουσιν, τρισκαιδέκατος δ' ἐγὼ αὐτός·
τῶν ϝοι φᾶρος ἕκαστος ἐυπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα
καὶ χρυσοῖο τάλαντον ἐνείκατε τιμήεντος.
αἶψα δὲ πάντα φέρωμεν ἀολλέες, ὄφρ' ἐνὶ χερσὶν
ξεῖνος ἔχων ἐπὶ δόρπον ἴῃ χαίρων ἐνὶ θυμῷ.
Εὐρύαλος δέ ϝε αὐτὸν ἀρεσσάσθω ϝεπέεσσιν
καὶ δώρῳ, ἐπεὶ οὔ τι ϝέπος κατὰ μοῖραν ἔϝειπεν."
ὣς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνεον ἠδὲ κέλευον,
δῶρα δ' ἄρ' οἰσέμεναι πρόεσαν κήρυκα ϝέκαστος.

τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε
"Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
τοιγὰρ ἐγὼ τὸν ξεῖνον ἀρέσσομαι, ὡς σὺ κελεύεις.
δώσω ϝοι τόδ' ἄορ παγχάλκεον, ᾧ ἔπι κώπη
ἀργυρέη, κολεὸν δὲ νεοπρίστου ἐλέφαντος
ἀμφιδεδίνηται· πολέος δέ ϝοι ἄξιον ἔσται."
ὣς ϝειπὼν ἐν χερσὶ τίθη ξίφος ἀργυρόηλον,
καί μιν φωνήσας ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"χαῖρε, πάτερ ὦ ξεῖνε. ϝέπος δ' εἴ πέρ τι βέβακται
δεινόν, ἄφαρ τὸ φέροιεν ἀναρπάξασαι ἄελλαι.
σοὶ δὲ θεοὶ ἄλοχον ϝιδέειν καὶ πατρίδ' ἱκέσθαι
δοῖεν, ἐπεὶ δὴ δηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχεις."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"καὶ σὺ φίλος μάλα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν.
μηδέ τί τοι ξίφεός γε ποθὴ μετόπισθε γένοιτο
τούτου, ὃ δή μοι ἔδωκας ἀρεσσάμενος ϝεπέεσσιν."
ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὤμοισι θέτο ξίφος ἀργυρόηλον.
δύσετό τ' ἠέλιος, καὶ τῷ κλυτὰ δῶρα παρῆεν.
καὶ τά γ' ἐς Ἀλκινόοιο φέρον κήρυκες ἀγαυοί·
δεξάμενοι δ' ἄρα παῖδες ἀμύμονος Ἀλκινόοιο
μητρὶ παρ' αἰδοίῃ ἔθεσαν περικαλλέα δῶρα.
τοῖσιν δ' ἡγεμόνευ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
ἐλθόντες δὲ καθῖζον ἐν ὑψηλοῖσι θρόνοισιν.
δή ῥα τότ' Ἀρήτην προσέφη μένος Ἀλκινόοιο
"δεῦρο, γύναι, φέρε χηλὸν ἀριπρεπέ', ἥ τις ἀρίστη,
ἐν δ' αὐτὴ θὲς φᾶρος ἐυπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα.
ἀμφὶ δέ ϝοι πυρὶ χαλκὸν ἰήνατε, θέρμετε δ' ὕδωρ,
ὄφρα λοεσσάμενός τε ϝιδών τ' εὖ κείμενα πάντα
δῶρα, τά ϝοι Φαίηκες ἀμύμονες ἐνθάδ' ἔνεικαν,
δαιτί τε τέρπηται καὶ ἀοιδῆς ὕμνον ἀκούων.
καί ϝοι ἐγὼ τόδ' ἄλεισον ἐμὸν περικαλλὲς ὀπάσσω
χρύσεον, ὄφρ' ἐμέθεν μεμνημένος ἤματα πάντα
σπένδῃ ἐνὶ μεγάρῳ Διί τ' ἄλλοισίν τε θεοῖσιν."
ὣς ἔφατ', Ἀρήτη δὲ μετὰ δμωῇσιν ἔγειπεν
ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν ὅττι τάχιστα.
αἳ δὲ λοετροχόον τρίποδ' ἵστασαν ἐν πυρὶ κηλέῳ,
ἐν δ' ἄρ' ὕδωρ ἔχεαν, ὑπὸ δὲ ξύλα δαῖον ἑλοῦσαι.
γάστρην μὲν τρίποδος πῦρ ἄμφεπε, θέρμετο δ' ὕδωρ·
τόφρα δ' ἄρ' Ἀρήτη ξείνῳ περικαλλέα χηλόν
ἐξέφερεν θαλάμοιο, τίθη δ' ἐνὶ κάλλιμα δῶρα,

ϝεσθῆτα χρυσόν τε, τά ϝοι Φαίηκες ἔδωκαν·
ἐν δ' αὐτὴ φᾶρος θῆκεν καλόν τε χιτῶνα,
καί μιν φωνήσασα ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"αὐτὸς νῦν ϝίδε πῶμα, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἴηλον,
μή τίς τοι καθ' ὁδὸν δηλήσεται, ὁππότ' ἂν αὖτε
εὕδῃσθα γλυκὺν ὕπνον ἰὼν ἐν νηὶ μελαίνῃ."
αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
αὐτίκ' ἐπήρτυε πῶμα, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἴηλεν
ποικίλον, ὅν ποτέ μιν δέδαεν φρεσὶ πότνια Κίρκη.
αὐτόδιον δ' ἄρα μιν ταμίη λούσασθαι ἀνώγειν
ἔς ῥ' ἀσάμινθον βάνθ'· ὃ δ' ἄρ' ἀσπασίως ϝίδε θυμῷ
θερμὰ λοέτρ', ἐπεὶ οὔ τι κομιζόμενός γε θάμιζεν
ἐπεὶ δὴ λίπε δῶμα Καλυψοῦς ἠυκόμοιο·
τόφρα δέ ϝοι κομιδή γε θεῷ ὥς ἔμπεδος ἦεν.
τὸν δ' ἐπεὶ οὖν δμωαὶ λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ,
ἀμφὶ δέ μιν χλαῖναν καλὴν βάλον ἠδὲ χιτῶνα,
ἔκ ῥ' ἀσαμίνθου βὰς ἄνδρας μέτα ϝοινοποτῆρας
ἤιε. Ναυσικάα δὲ θεῶν ἄπο κάλλος ἔχουσα
στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
θαύμαζεν δ' Ὀδυσῆα ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶσα,
καί μιν φωνήσασα ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"χαῖρε, ξεῖν', ἵνα καί ποτ' ἐὼν ἐν πατρίδι γαίῃ
μνήσῃ ἐμεῦ, ὅτι μοι πρώτῃ ζωάγρι' ὀφέλλεις."
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"Ναυσικάα θύγατερ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
οὕτω νῦν Ζεὺς θείη, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης,
ϝοίκαδέ τ' ἐλθέμεναι καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι.
τῷ κέν τοι καὶ κεῖθι θεῷ ὣς εὐχετοῴμην
αἰεὶ ἤματα πάντα· σὺ γάρ μ' ἐβιώσαο, κούρη."
ἦ ῥα, καὶ ἐς θρόνον ἷζε παρ' Ἀλκίνοον βασιλῆα.
οἳ δ' ἤδη μοίρας τε νέμον κερόωντό τε ϝοῖνον.
κῆρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν ἄγων ἐρίϝηρον ἀοιδόν,
Δημόδοκον λαοῖσι τετιμένον· εἷσε δ' ἄρ' αὐτόν
μέσσῳ δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας.
δὴ τότε κήρυκα προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
νώτου ἀποπροταμών — ἐπὶ δὲ πλεῖον ἐλέλειπτο —
ἀργιόδοντος ὑός, θαλερὴ δ' ἦν ἀμφὶς ἀλοιφή,
"κῆρυξ, τῆ δή, τοῦτο πόρε κρέας, ὄφρα φάγῃσιν,
Δημοδόκῳ, καί μιν προσπτύξομαι ἀχνύμενός περ·
πᾶσι γὰρ ἀνθρώποισιν ἐπιχθονίοισιν ἀοιδοὶ

τιμῆς ἔμμοροί εἰσι καὶ αἰδοῦς, οὕνεκ' ἄρα σφέας
οἴμας μοῦσ' ἐδίδαξε, φίλησε δὲ φῦλον ἀοιδῶν."
  ὣς ἄρ' ἔφη, κῆρυξ δὲ φέρων ἐν χερσὶν ἔθηκεν
ἥρῳ Δημοδόκῳ· ὃ δ' ἐδέξατο, χαῖρε δὲ θυμῷ.
οἳ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
δὴ τότε Δημόδοκον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"Δημόδοκ', ἔξοχα δή σε βροτῶν αἰνίζομ' ἁπάντων.
ἢ σέ γε μοῦσ' ἐδίδαξε Διὸς πάις, ἢ σέ γ' Ἀπόλλων·
λίην γὰρ κατὰ κόσμον Ἀχαιῶν οἶτον ἀείδεις,
ὥς τέ που ἢ αὐτὸς παρεὼν ἢ ἄλλου ἀκούσας.
ἀλλ' ἄγε δὴ μετάβηθι, καὶ ἵππου κόσμον ἄεισον
δουρατέου, τὸν Ἐπειὸς ἐποίησεν ξὺν Ἀθήνῃ,
ὅν ποτ' ἐς ἀκρόπολιν δόλῳ ἤγαγε δῖος Ὀδυσσεύς,
ἀνδρῶν ἐμπλήσας οἳ Ϝίλιον ἐξαλάπαξαν.
εἴ κεν δή μοι ταῦτα κατὰ μοῖραν καταλέξῃς,
αὐτίκ' ἐγὼ πᾶσιν μυθήσομαι ἀνθρώποισιν
ὡς ἄρα τοι πρόφρων θεὸς ὤπασε θέσπιν ἀοιδήν."
  ὣς φάθ', ὃ δ' ὁρμηθεὶς θεοῦ ἤρχετο, φαῖνε δ' ἀοιδήν
ἔνθεν ἑλὼν ὡς οἳ μὲν ἐυσσέλμων ἐπὶ νηῶν
βάντες ἀπέπλειον, πῦρ ἐν κλισίῃσι βαλόντες,
Ἀργεῖοι, τοὶ δ' ἤδη ἀγακλυτὸν ἀμφ' Ὀδυσῆα
εἵατ' ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ κεκαλυμμένοι ἵππῳ·
αὐτοὶ γάρ μιν Τρῶες ἐς ἀκρόπολιν ϝερύσαντο.
ὣς ὃ μὲν ἑστήκει, τοὶ δ' ἄκριτα πόλλ' ἀγόρευον
ἥμενοι ἀμφ' αὐτόν. τρίχα δέ σφισι ϝήνδανε βουλή,
ἠὲ διαπλῆξαι κοῖλον δόρυ νηλέι χαλκῷ,
ἢ κατὰ πετράων βαλέειν ϝερύσαντας ἐπ' ἄκρης,
ἢ ἐάαν μέγ' ἄγαλμα θεῶν θελκτήριον εἶναι,
τῇ περ δὴ καὶ ἔπειτα τελευτήσεσθαι ἔμελλεν·
αἶσα γὰρ ἦν ἀπολέσθαι ἐπὴν πόλις ἀμφικαλύψῃ
δουράτεον μέγαν ἵππον, ὅθ' εἵατο πάντες ἄριστοι
Ἀργείων Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες.
ἤειδεν δ' ὡς ϝάστυ διέπραθον υἷες Ἀχαιῶν
ἱππόθεν ἐκχύμενοι, κοῖλον λόχον ἐκπρολιπόντες.
ἄλλον δ' ἄλλῃ ἄειδε πόλιν κεραϊζέμεν αἰπήν,
αὐτὰρ Ὀδυσσῆα προτὶ δώματα Δηιφόβοιο
βήμεναι, ἠύτ' Ἄρηα, σὺν ἀντιθέῳ Μενελάῳ.

---

490 ὅσσ' ἔρξαν τ' ἔπαθόν τε καὶ ὅσσ' ἐμόγησαν Ἀχαιοί,

κεῖθι δὴ αἰνότατον πόλεμον φάτο τολμήσαντα
νικῆσαι καὶ ἔπειτα διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην.
ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
τήκετο, δάκρυ δ' ἔδευεν ὑπὸ βλεφάροισι παρειάς.
ὡς δὲ γυνὴ κλαίῃσι φίλον πόσιν ἀμφιπεσοῦσα,
ὅς τε ϝεῆς πρόσθεν πόλιος λαῶν τε πέσῃσιν,
ϝάστει καὶ τεκέεσσιν ἀμύνων νηλεὲς ἦμαρ·
ἣ μὲν τὸν θνήσκοντα καὶ ἀσπαίροντα ϝιδοῦσα
ἀμφ' αὐτῷ χυμένη λίγα κωκύει· οἱ δέ τ' ὄπισθεν
κόπτοντες δούρεσσι μετάφρενον ἠδὲ καὶ ὤμους
εἴρερον εἰσανάγουσι, πόνον τ' ἐχέμεν καὶ ὀιζύν·
τῆς δ' ἐλεεινοτάτῳ ἄχεϊ φθινύθουσι παρειαί·
ὡς Ὀδυσεὺς ἐλεεινὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβεν.
ἔνθ' ἄλλους μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυα λείβων,
Ἀλκίνοος δέ μιν οἶος ἐπεφράσατ' ἠδὲ νόησεν
ἥμενος ἄγχ' αὐτοῦ, βαρὺ δὲ στενάχοντος ἄκουσεν.
αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα
"κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Δημόδοκος δ' ἤδη σχεθέτω φόρμιγγα λιγεῖαν·
οὐ γάρ πω πάντεσσι χαριζόμενος τάδ' ἀείδει.
ἐξ οὗ δορπέομέν τε καὶ ὤρορε θεῖος ἀοιδός,
ἐκ τοῦ δ' οὔ πω παύσατ' ὀιζυροῖο γόοιο
ὁ ξεῖνος· μάλα πού μιν ἄχος φρένας ἀμφιβέβηκεν.
ἀλλ' ἄγ' ὃ μὲν σχεθέτω, ἵν' ὁμῶς τερπώμεθα πάντες,
ξεινοδόκοι καὶ ξεῖνος, ἐπεὶ πολὺ κάλλιον οὕτως·
εἵνεκα γὰρ ξείνοιο τάδ' αἰδοίοιο τέτυκται,
πομπὴ καὶ φίλα δῶρα, τά ϝοι δίδομεν φιλέοντες.
ἀντὶ κασιγνήτου ξεῖνός θ' ἱκέτης τε τέτυκται
ἀνέρι ὅς τ' ὀλίγον περ ἐπιψαύῃ πραπίδεσσιν.
τῷ νῦν μηδὲ σὺ κεῦθε νοήμασι κερδαλέοισιν
ὅττι κέ σ' εἴρωμαι· φάσθαι δέ σε κάλλιόν ἐστιν.
ϝείπ' ὄνομ' ὅττι σε κεῖθι κάλεον μήτηρ τε πατήρ τε
ἄλλοι θ' οἳ κατὰ ϝάστυ καὶ οἳ περιναιετάουσιν·
οὐ μὴν γάρ τις πάμπαν ἀνώνυμός ἐστ' ἀνθρώπων,
οὐ κακὸς οὐδὲ μὲν ἐσθλός, ἐπὴν τὰ πρῶτα γένηται,
ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι τίθενται, ἐπεί κε τέκωσι, τοκῆες.
ϝειπὲ δέ μοι γαῖάν τε τεὴν δῆμόν τε πόλιν τε,
ὄφρα σε τῇ πέμπωσι τιτυσκόμεναι φρεσὶ νῆες.
οὐ γὰρ Φαιήκεσσι κυβερνητῆρες ἔασιν,
οὐδέ τι πηδάλι' ἔστι, τά τ' ἄλλαι νῆες ἔχουσιν·

ἀλλ' αὐταὶ ϝίσασι νοήματα καὶ φρένας ἀνδρῶν,
καὶ πάντων ϝίσασι πόλις καὶ πίονας ἀγρούς
ἀνθρώπων, καὶ λαῖτμα τάχισθ' ἁλὸς ἐκπερόωσιν
ἠέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμέναι· οὐδέ ποτέ σφιν
οὔτε τι πημανθῆναι ἔπι δέος οὔτ' ἀπολέσθαι.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε ϝειπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
ὅππῃ ἀπεπλάγχθης τε, καὶ ἅς τινας ἵκεο χώρας
ἀνθρώπων, αὐτούς τε πόλις τ' εὖ ναιεταούσας,
ἠμὲν ὅσοι χαλεποί τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι,
οἵ τε φιλόξεινοι καί σφιν νόος ἐστὶ θεουδής.
ϝειπὲ δ' ὅτι κλαίεις καὶ ὀδύρεαι ἔνδοθι θυμῷ
ἡρώων Δαναῶν καὶ Ϝιλίου οἶτον ἀκούων.
τὸν δὲ θεοὶ μὲν ἔτευξαν, ἐπεκλώσαντο δ' ὄλεθρον
ἀνθρώποις, ἵνα ᾖσι καὶ ἐσσομένοισιν ἀοιδή.
ἦ τίς τοι καὶ πηὸς ἀπέφθιτο Ϝιλιόθι πρό
ἐσθλὸς ἐών, γαμβρὸς ἢ πενθερός; οἵ τε μάλιστα
κήδιστοι τελέθουσι μεθ' αἷμά τε καὶ γένος αὐτῶν.
ἦ τίς που καὶ ἑταῖρος ἀνὴρ κεχαρισμένα ϝειδώς,
ἐσθλός; ἐπεὶ οὐ μήν τι κασιγνήτοιο χερείων
γίγνεται ὅς κεν ἑταῖρος ἐὼν πεπνυμένα ϝειδῇ."

9 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς I
"Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
ἦ τοι μὲν τόδε καλὸν ἀκουέμεν ἐστὶν ἀοιδοῦ
τοιοῦδ' οἷος ὅδ' ἐστί, θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδήν.
οὐ γὰρ ἐγώ γέ τί φημι τέλος χαριέστερον εἶναι
ἢ ὅτ' ἐυφροσύνη μὲν ἔχῃ κάτα δῆμον ἅπαντα,
δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκουάζωνται ἀοιδοῦ
ἥμενοι ἑξείης, παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι
σίτου καὶ κρειῶν, μέθυ δ' ἐκ κρητῆρος ἀφύσσων
ϝοινοχόος φορέῃσι καὶ ἐγχείῃ δεπάεσσιν·
τοῦτό τί μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶ ϝείδεται εἶναι.
σοὶ δ' ἐμὰ κήδεα θυμὸς ἐπετράπετο στονόεντα

---

564 ἀλλὰ τόδ' ὥς ποτε πατρὸς ἐγὼ ϝειπόντος ἄκουσα
Ναυσιθόου, ὃς ἔφασκε Ποσειδάων' ἀγάσασθαι
ἡμῖν οὕνεκα πομποὶ ἀπήμονές εἰμεν ἁπάντων.
φῆ ποτὲ Φαιήκων ἀνδρῶν ἐυϝεργέα νῆα
ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσαν ἐν ἠεροϝειδέι πόντῳ
ῥαισέμεναι, μέγα δ' ἧμιν ὄρος πόλι ἀμφικαλύψειν.
570 ὣς ἀγόρευ' ὁ γέρων· τὰ δέ κεν θεὸς ἢ τελέσειεν
ἤ κ' ἀτέλεστ' εἴη, ὥς ϝοι φίλον ἔπλετο θυμῷ.

εἴρεσθ᾽, ὄφρ᾽ ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω.
τί πρῶτόν τοι ἔπειτα, τί δ᾽ ὑστάτιον καταλέξω,
κήδε᾽ ἐπεί μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ Οὐρανίωνες.
νῦν δ᾽ ὄνομα πρῶτον μυθήσομαι, ὄφρα καὶ ὑμεῖς
ϝείδετ᾽, ἐγὼ δ᾽ ἂν ἔπειτα, φυγὼν ὕπο νηλεὲς ἦμαρ,
ὑμῖν ξεῖνος ἔω καὶ ἀπόπροθι δώματα ναίων.
εἴμ᾽ Ὀδυσεὺς Λαερτιάδης, ὃς πᾶσι δόλοισιν
ἀνθρώποισι μέλω, καί μευ κλέος οὐρανὸν ἵκει.
ναιετάω δ᾽ Ἰθάκην ἐνδείελον· ἐν δ᾽ ὄρος αὐτῇ
Νήριτον εἰνοσίφυλλον ἀριπρεπές· ἀμφὶ δὲ νῆσοι
πολλαὶ ναιετάουσι μάλα σχεδὸν ἀλλήλῃσιν,
Δουλίχιόν τε Σάμη τε καὶ ὑλήεσσα Ζάκυνθος.
αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ πανυπερτάτη εἰν ἁλὶ κεῖται
πρὸς ζόφον — αἱ δέ τ᾽ ἄνευθε πρὸς ἠῶ τ᾽ ἠέλιόν τε —,
τρηχεῖ᾽, ἀλλ᾽ ἀγαθὴ κουροτρόφος· οὔ τοι ἐγώ γε
ϝῆς γαίης δύναμαι γλυκερώτερον ἄλλο ϝιδέσθαι.
ἦ μέν μ᾽ αὐτόθ᾽ ἔρυκε Καλυψὼ δῖα θεάων
ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εἶναι·
ὡς δ᾽ αὐτῶς Κίρκη κατερήτυεν ἐν μεγάροισιν
Αἰαίη δολόεσσα, λιλαιομένη πόσιν εἶναι·
ἀλλ᾽ ἐμὸν οὔ ποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον.
37 εἰ δ᾽ ἄγε τοι καὶ νόστον ἐμὸν πολυκηδέ᾽ ἐνίσπω,
ὅν μοι Ζεὺς ἐφέηκεν ἀπὸ Τροίηθεν ἰόντι.
Ϝιλιόθεν με φέρων ἄνεμος Κικόνεσσι πέλασσεν,
Ἰσμάρῳ. ἔνθα δ᾽ ἐγὼ πόλιν ἔπραθον, ὤλεσα δ᾽ αὐτούς·
ἐκ πόλιος δ᾽ ἀλόχους καὶ κτήματα πολλὰ λαβόντες
δασσάμεθ᾽, ὡς μή τίς μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης.
ἔνθ᾽ ἦ τοι μὲν ἐγὼ διερῷ ποδὶ φευγέμεν ἡμέας
ἠνώγεα, τοὶ δὲ μέγα νήπιοι οὐκ ἐπίθοντο.
ἔνθα δὲ πολλὸν μὲν μέθυ πίνετο, πολλὰ δὲ μῆλα
ἔσφαζον παρὰ θῖνα καὶ εἰλίποδας ϝέλικας βοῦς.
τόφρα δ᾽ ἄρ᾽ οἰχόμενοι Κίκονες Κικόνεσσι γεγώνευν,
οἵ σφιν γείτονες ἦσαν ἅμα πλέονες καὶ ἀρείους
ἤπειρον ναίοντες, ἐπιστάμενοι μὲν ἀφ᾽ ἵππων
ἀνδράσι μάρνασθαι, καὶ ὅθι χρὴ πεζὸν ἐόντα.
ἦλθον ἔπειθ᾽ ὅσα φύλλα καὶ ἄνθεα γίγνεται ὥρῃ,

---

34 ὡς οὐδὲν γλύκιον ϝῆς πατρίδος οὐδὲ τοκήων
γίγνεται, εἴ περ καί τις ἀπόπροθι πίονα ϝοῖκον
γαίῃ ἐν ἀλλοδαπῇ ναίει ἀπάνευθε τοκήων.

ἠέριοι· τότε δή ῥα κακὴ Διὸς αἶσα παρέστη
ἡμῖν αἰνομόροισιν, ἵν᾽ ἄλγεα πολλὰ πάθοιμεν.
στησάμενοι δ᾽ ἐμάχοντο μάχην παρὰ νηυσὶ θοῇσιν,
βάλλον δ᾽ ἀλλήλους χαλκήρεσιν ἐγχείῃσιν.
ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ,
τόφρα δ᾽ ἀλεξόμενοι μένομεν πλέονάς περ ἐόντας·
ἦμος δ᾽ ἠέλιος μετενίσσετο βουλυτόνδε,
καὶ τότε δὴ Κίκονες κλῖναν δαμάσαντες Ἀχαιούς.
ἓξ δ᾽ ἀφ᾽ ἑκάστης νηὸς ἐυκνήμιδες ἑταῖροι
ὤλονθ᾽· οἱ δ᾽ ἄλλοι φύγομεν θάνατόν τε μόρον τε.
  ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ,
ϝάσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἑταίρους.
οὐδ᾽ ἄρα μοι προτέρω νῆες κίον ἀμφιϝέλισσαι
πρίν τινα τῶν δειλῶν ἑτάρων τρὶς ἕκαστον ἀῦσαι,
οἳ θάνον ἐν πεδίῳ Κικόνων ὕπο δῃωθέντες.
νηυσὶ δ᾽ ἐπῶρσ᾽ ἄνεμον Βορέην νεφεληγερέτα Ζεύς
λαίλαπι θεσπεσίῃ, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψεν
γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὀρώρει δ᾽ οὐρανόθεν νύξ.
αἳ μὲν ἔπειτ᾽ ἐφέροντ᾽ ἐπικάρσιαι, ἱστία δέ σφιν
τριχθά τε καὶ τετραχθὰ διέσχισε ϝὶς ἀνέμοιο.
καὶ τὰ μὲν ἐς νῆας κάθεμεν, δείσαντες ὄλεθρον,
αὐτὰς δ᾽ ἐσσυμένως προερέσσαμεν ἤπειρόνδε.
ἔνθα δύω νύκτας δύο τ᾽ ἤματα συνεχὲς αἰεί
κείμεθ᾽, ὁμοῦ καμάτῳ τε καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοντες.
ἀλλ᾽ ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ ἐυπλόκαμος τέλεσ᾽ Ἠώς,
ἱστοὺς στησάμενοι ἀνά θ᾽ ἱστία λεύκ᾽ ἐρύσαντες
ἥμεθα, τὰς δ᾽ ἄνεμός τε κυβερνῆταί τ᾽ ἴθυνον.
καί νύ κεν ἀσκηθὴς ἱκόμην ἐς πατρίδα γαῖαν·
ἀλλά με κῦμα ῥόος τε περιγνάμπτοντα Μάλειαν
καὶ Βορέης ἀπέωσε, παρέπλαγξεν δὲ Κυθήρων.
  ἔνθεν δ᾽ ἐννῆμαρ φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν
πόντον ἐπ᾽ ἰχθυόεντα· ἀτὰρ δεκάτῃ ἐπέβημεν
γαίης Λωτοφάγων, οἵ τ᾽ ἄνθινον εἶδαρ ἔδουσιν.
ἔνθα δ᾽ ἐπ᾽ ἠπείρου βῆμεν καὶ ἀφυσσάμεθ᾽ ὕδωρ,
αἶψα δὲ δεῖπνον ἕλοντο θοῇς παρὰ νηυσὶν ἑταῖροι.
αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιό τ᾽ ἐπασσάμεθ᾽ ἠδὲ ποτῆτος,
δὴ τότ᾽ ἐγὼν ἑτάρους προΐην πεύθεσθαι ἰόντας
οἵ τινες ἀνέρες εἶεν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες,
ἄνδρε δύω κρίνας, τρίτατον κήρυχ᾽ ἅμ᾽ ὀπάσσας.
οἳ δ᾽ αἶψ᾽ οἰχόμενοι μίγεν ἀνδράσι Λωτοφάγοισιν.

οὐδ᾽ ἄρα Λωτοφάγοι μήδονθ᾽ ἑτάροισιν ὄλεθρον
ἡμετέροις, ἀλλά σφι δόσαν λωτοῖο πάσασθαι.
τῶν δ᾽ ὅς τις λωτοῖο φάγοι μελιϝηδέα καρπόν,
οὐκέτ᾽ ἀπαγγεῖλαι πάλιν ἤθελεν οὐδὲ νέεσθαι,
ἀλλ᾽ αὐτοῦ βούλοντο μετ᾽ ἀνδράσι Λωτοφάγοισιν
λωτὸν ἐρεπτόμενοι μενέμεν νόστου τε λαθέσθαι.
τοὺς μὲν ἐγὼν ἐπὶ νῆας ἄγον κλαίοντας ἀνάγκῃ,
νηυσὶ δ᾽ ἐνὶ γλαφυρῇσιν ὑπὸ ζυγὰ δῆσα ϝερύσσας·
αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κελόμην ἐρίϝηρας ἑταίρους
σπερχομένους νηῶν ἐπιβαινέμεν ὠκειάων,
μή πώ τις λωτοῖο φαγὼν νόστοιο λάθηται.
οἳ δ᾽ αἶψ᾽ ἔσβαινον καὶ ἐπὶ κληῖσι καθῖζον,
ἑξῆς δ᾽ ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ.
Κυκλώπων δ᾽ ἐς γαῖαν ὑπερφιάλων ἀθεμίστων
ἱκόμεθ᾽, οἵ ῥα θεοῖσι πεποιθότες ἀθανάτοισιν
οὔτε φυτεύουσιν χερσὶν φυτὸν οὔτ᾽ ἀρόωσιν,
ἀλλὰ τά γ᾽ ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα φύονται,
πυροὶ καὶ κριθαὶ ἠδ᾽ ἄμπελοι, αἵ τε φέρουσιν
ϝοῖνον ἐριστάφυλον, καί σφιν Διὸς ὄμβρος ἀέξει.
τοῖσιν δ᾽ οὔτ᾽ ἀγοραὶ βουληφόροι οὔτε θέμιστες,
ἀλλ᾽ οἵ γ᾽ ὑψηλῶν ὀρέων ναίουσι κάρηνα
ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, θεμιστεύει δὲ ϝέκαστος
παίδων ἠδ᾽ ἀλόχων, οὐδ᾽ ἀλλήλων ἀλέγουσιν.
νῆσος ἔπειτ᾽ ἐλαχεῖα παρὲκ λιμένος τετάνυσται
γαίης Κυκλώπων, οὔτε σχεδὸν οὔτ᾽ ἀποτηλοῦ,
ὑλήεσσ᾽· ἐν δ᾽ αἶγες ἀπειρέσιαι γεγάασιν
ἄγριαι· οὐ μὴν γὰρ πάτος ἀνθρώπων ἀπερύκει,
οὐδέ μιν εἰσοιχνεῦσι κυνηγέται, οἵ τε καθ᾽ ὕλην
ἄλγεα πάσχουσιν κορυφὰς ὀρέων ἐφέποντες.
οὔτ᾽ ἄρα ποίμνῃσιν καταΐσχεται οὔτ᾽ ἀρότοισιν,
ἀλλ᾽ ἥ γ᾽ ἄσπαρτος καὶ ἀνήροτος ἤματα πάντα
ἀνδρῶν χηρεύει, βόσκει δέ τε μηκάδας αἶγας.
οὐ γὰρ Κυκλώπεσσι νέες πάρα μιλτοπάρῃοι,
οὐδ᾽ ἄνδρες νηῶν ἔνι τέκτονες, οἵ κε κάμοιεν
νῆας ἐυσσέλμους, αἵ κεν τελέοιεν ἕκαστα
ϝάστε᾽ ἐπ᾽ ἀνθρώπων ἱκνεύμεναι, οἷά τε πολλά
ἄνδρες ἐπ᾽ ἀλλήλους νηυσὶν περόωσι θάλασσαν·
οἵ κέ σφιν καὶ νῆσον ἐυκτιμένην ἐκάμοντο.
οὐ μὴν γάρ τι κακή γε, φέροι δέ κεν ὥρια πάντα·

ἐν μὲν γὰρ λειμῶνες ἁλὸς πολιοῖο παρ' ὄχθας
ὑδρηλοὶ μαλακοί· μάλα κ' ἄφθιτοι ἄμπελοι εἶεν·
ἐν δ' ἄροσις λείη· μάλα κεν βαθὺ λήιον αἰεί
εἰς ὥρας ἀμῷεν, ἐπεὶ μάλα πῖαρ ὑπ' οὖδας.
ἐν δὲ λιμὴν ἐύορμος, ἵν' οὐ χρεὼ πείσματος ἐστίν,
οὔτ' εὐνὰς βαλέειν οὔτε πρυμνήσι' ἀνάψαι,
ἀλλ' ἐπικέλσαντας μεῖναι χρόνον, εἰς ὅ κε ναυτέων
θυμὸς ἐποτρύνῃ καὶ ἐπιπνεύσωσιν ἀῆται.
αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος ῥέει ἀγλαὸν ὕδωρ,
κρήνη ὑπὸ σπείους· περὶ δ' αἴγειροι πεφύασιν.
ἔνθα κατεπλέομεν, καί τις θεὸς ἡγεμόνευεν
νύκτα δι' ὀρφναίην, οὐδὲ προυφαίνετ' ἰδέσθαι·
ἀὴρ γὰρ περὶ νηυσὶ βαθεῖ' ἦν, οὐδὲ σελήνη
οὐρανόθεν προὔφαινε, κατείχετο δὲ νεφέεσσιν.
ἔνθ' οὔ τις τὴν νῆσον ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν,
οὔτ' οὖν κύματα μακρὰ κυλινδόμενα προτὶ χέρσον
ἐσϝίδομεν πρὶν νῆας ἐυσσέλμους ἐπικέλσαι.
κελσάσῃσι δὲ νηυσὶ καθείλομεν ἱστία πάντα,
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης·
ἔνθα δ' ἀποβρίξαντες ἐμείναμεν Ἠῶ δῖαν.
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
νῆσον θαυμάζοντες ἐδινεόμεσθα κατ' αὐτήν.
ὦρσαν δὲ νύμφαι, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο,
αἶγας ὀρεσκῴους, ἵνα δειπνήσειαν ἑταῖροι.
αὐτίκα καμπύλα τόξα καὶ αἰγανέας δολιχαύλους
εἱλόμεθ' ἐκ νηῶν, διὰ δὲ τρίχα κοσμηθέντες
βάλλομεν· αἶψα δ' ἔδωκε θεὸς μενοϝεικέα θήρην.
νῆες μέν μοι ἕποντο δυώδεκα, ἐς δὲ ϝεκάστην
ἐννέα λάγχανον αἶγες· ἐμοὶ δὲ δέκ' ἔξελον οἴῳ.
ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ, ἐς ἠέλιον καταδύντα,
ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ϝηδύ.
οὐ γάρ πω νηῶν ἐξέφθιτο ϝοῖνος ἐρυθρός,
ἀλλ' ἐνέην· πολλὸν γὰρ ἐν ἀμφιφορεῦσι ϝέκαστοι
ἠφύσαμεν Κικόνων ἱερὸν πτολίεθρον ἑλόντες.
Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ἐλεύσσομεν ἐγγὺς ἐόντων,
καπνόν τ' αὐτῶν τε φθογγὴν οἴων τε καὶ αἰγῶν.
ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
καὶ τότ' ἐγὼν ἀγορὴν θέμενος μετὰ πᾶσιν ἔϝειπον

"ἄλλοι μὲν νῦν μίμνετ᾽, ἐμοὶ ἐρίϝηρες ἑταῖροι·
αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηΐ τ᾽ ἐμῇ καὶ ἐμοῖς ἑτάροισιν
ἐλθὼν τῶνδ᾽ ἀνδρῶν πειρήσομαι, οἵ τινες εἰσίν,
ἤ ῥ᾽ οἵ γ᾽ ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι,
ἦε φιλόξεινοι καί σφιν νόος ἐστὶ θεουδής."
ὣς ϝειπὼν ἀνὰ νηὸς ἔβην, ἐκέλευσα δ᾽ ἑταίρους
αὐτούς τ᾽ ἀμβαίνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι·
οἳ δ᾽ αἶψ᾽ ἔσβαινον καὶ ἐπὶ κληῖσι καθῖζον,
ἑξῆς δ᾽ ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
ἀλλ᾽ ὅτε δὴ τὸν χῶρον ἀφικόμεθ᾽ ἐγγὺς ἐόντα,
ἔνθα δ᾽ ἐπ᾽ ἐσχατιῇ σπέος εἴδομεν, ἄγχι θαλάσσης,
ὑψηλόν, δάφνῃσι κατηρεφές. ἔνθα δὲ πολλά
μῆλ᾽, ὄιές τε καὶ αἶγες, ἰαύεσκον· περὶ δ᾽ αὐλή
ὑψηλὴ δέδμητο κατωρυχέεσσι λίθοισιν
μακρῇσίν τε πίτυσσι ϝιδὲ δρυσὶν ὑψικόμοισιν.
ἔνθα δ᾽ ἀνὴρ ἐνίαυε πελώριος, ὅς ῥά τε μῆλα
οἶος ποιμαίνεσκεν ἀπόπροθεν· οὐδὲ μετ᾽ ἄλλους
πωλεῖτ᾽, ἀλλ᾽ ἀπάνευθεν ἐὼν ἀθεμίστια ϝῄδη.
καὶ γὰρ θαῦμ᾽ ἐτέτυκτο πελώριον, οὐδὲ ϝεϝῴκειν
ἀνδρί γε σιτοφάγῳ ἀλλὰ ῥίῳ ὑλήεντι
ὑψηλῶν ὀρέων, ὅτε φαίνεται οἶον ἀπ᾽ ἄλλων.
δὴ τότε τοὺς ἄλλους κελόμην ἐρίϝηρας ἑταίρους
αὐτοῦ πὰρ νηΐ τε μένειν καὶ νῆα ϝέρυσθαι,
αὐτὰρ ἐγὼ κρίνας ἑτάρων δυοκαίδεκ᾽ ἀρίστους
βῆν· ἀτὰρ αἴγεον ἀσκὸν ἔχον μέλανος ϝοίνοιο
ϝηδέος, ὅν μοι ἔδωκε Μάρων Εὐάνθεος υἱός,
ἱρεὺς Ἀπόλλωνος ὃς Ἴσμαρον ἀμφιβεβήκειν,
οὕνεκά μιν ξὺν παιδὶ περισχόμεθ᾽ ἠδὲ γυναικί
ἁζόμενοι· ϝῴκει γὰρ ἐν ἄλσεϊ δενδρήεντι
Φοίβου Ἀπόλλωνος. ὃ δέ μοι πόρεν ἀγλαὰ δῶρα·
χρυσοῦ μέν μοι ἔδωκ᾽ ἐυϝεργέος ἑπτὰ τάλαντα,
δῶκε δέ μοι κρητῆρα πανάργυρον, αὐτὰρ ἔπειτα
ϝοῖνον ἐν ἀμφιφορεῦσι δυώδεκα πᾶσιν ἀφύσσας
ϝηδὺν ἀκηράσιον, θεῖον ποτόν. οὐδέ τις αὐτόν
ἠϝείδη δμώων οὐδ᾽ ἀμφιπόλων ἐνὶ ϝοίκῳ,
ἀλλ᾽ αὐτὸς ἄλοχός τε φίλη ταμίη τε μί᾽ οἴη.
τὸν δ᾽ ὅτε πίνοιεν μελιϝηδέα ϝοῖνον ἐρυθρόν,
ἓν δέπας ἐμπλήσας ὕδατος ἀνὰ ϝείκοσι μέτρα
χεῦ᾽, ὀδμὴ δ᾽ ἡδεῖα ἀπὸ κρητῆρος ὀδώδειν,
θεσπεσίη· τότ᾽ ἂν οὔ τοι ἀποσχέσθαι φίλον ἦεν.

τοῦ φέρον ἐμπλήσας ἀσκὸν μέγαν, ἐν δὲ καὶ ἦα
κωρύκῳ· αὐτίκα γάρ μοι ὀίσατο θυμὸς ἀγήνωρ
ἄνδρ' ἐπελεύσεσθαι μεγάλην ἐπιϝειμένον ἀλκήν,
ἄγριον, οὔτε δίκας ἐὺ ϝειδότα οὔτε θέμιστας.
καρπαλίμως δ' εἰς ἄντρον ἀφικόμεθ', οὐδέ μιν ἔνδον
εὕρομεν, ἀλλ' ἐνόμευε νομὸν κάτα πίονα μῆλα.
ἐλθόντες δ' εἰς ἄντρον ἐθηεύμεσθα ϝέκαστα.
ταρσοὶ μὲν τυρῶν βρῖθον, στείνοντο δὲ σηκοὶ
ϝαρνῶν ἠδ' ἐρίφων· διακεκριμέναι δὲ ϝέκασται
ϝέρχατο, χωρὶς μὲν πρόγονοι, χωρὶς δὲ μέτασσαι,
χωρὶς δ' αὖθ' ἕρσαι. ναῖον δ' ὀρῷ ἄγγεα πάντα,
γαυλοί τε σκαφίδες τε, τετυγμένα, τοῖς ἐνάμελγεν.
ἔνθ' ἐμὲ μὲν πρώτισθ' ἕταροι λίσσοντο ϝέπεσσιν
τυρῶν αἰνυμένους ἰέναι πάλιν, αὐτὰρ ἔπειτα
καρπαλίμως ἐπὶ νῆα θοὴν ἐρίφους τε καὶ ἄρνας
σηκῶν ἐξελάσαντας ἐπιπλεῖν ἁλμυρὸν ὕδωρ·
ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην — ἦ τ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν —,
ὄφρ' αὐτόν τε ϝίδοιμι, καὶ εἴ μοι ξείνια δοίη.
οὐδ' ἄρ' ἔμελλ' ἑτάροισι φανεὶς ἐρατεινὸς ἔσεσθαι.
ἔνθα δὲ πῦρ κήαντες ἐθύσαμεν ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
τυρῶν αἰνύμενοι φάγομεν, μένομέν τέ μιν ἔνδον
ἥμενοι, εἷος ἐπῆλθε νέμων. φέρε δ' ὄμβριμον ἄχθος
ὕλης ἀζαλέης, ἵνα ϝοι ποτιδόρπιον εἴη.
ἔντοσθεν δ' ἄντροιο βαλὼν ὀρυμαγδὸν ἔθηκεν·
ἡμεῖς δὲ δείσαντες ἀπεσσύμεθ' ἐς μυχὸν ἄντρου.
αὐτὰρ ὅ γ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλασε πίονα μῆλα,
πάντα μάλ' ὅσσ' ἤμελγε, τὰ δ' ἄρσενα λεῖπε θύρηφιν,
ἀρνειούς τε τράγους τε, βαθείης ἔντοθεν αὐλῆς.
αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑψόσ' ἀείρας,
ὄμβριμον· οὐκ ἂν τόν γε δυωκαιϝείκοσ' ἄμαξαι
ἐσθλαὶ τετράκυκλοι ἀπ' οὔδεος ὀχλήσειαν·
τόσσην ἠλίβατον πέτρην ἐπέθηκε θύρησιν.
ἑζόμενος δ' ἤμελγεν ὄις καὶ μηκάδας αἶγας,
πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἧκε ϝεκάστῃ.
αὐτίκα δ' ἥμισυ μὲν θρέψας λευκοῖο γάλακτος
πλεκτοῖς ἐν ταλάροισιν ἀμησάμενος κατέθηκεν,
ἥμισυ δ' αὖτ' ἔστησεν ἐν ἄγγεσιν, ὄφρα ϝοι εἴη
πίνειν αἰνυμένῳ καί ϝοι ποτιδόρπιον εἴη.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ϝὰ ϝέργα,
καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε καὶ ἔσϝιδεν, εἴρετο δ' ἡμέας

"ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐστέ; πόθεν πλεῖθ' ὑγρὰ κέλευθα;"
ὣς ἔφαθ', ἡμῖν δ' αὖτε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ
δεισάντων φθόγγον τε βαρὺν αὐτόν τε πέλωρον.
ἀλλὰ καὶ ὣς ϝε ϝέπεσσιν ἀμειβόμενος προσέϝειπον.
"ἡμεῖς τοι Τροίηθεν ἀποπλαγχθέντες Ἀχαιοί
παντοίοις ἀνέμοισιν ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
ϝοίκαδε ϝιέμενοι, ἄλλην ὁδὸν ἄλλα κέλευθα
ἤλθομεν· οὕτω που Ζεὺς ἤθελε μητίσασθαι.
λαοὶ δ' Ἀτρεΐδεω Ἀγαμέμνονος εὐχόμεθ' εἶναι,
τοῦ δὴ νῦν γε μέγιστον ὑπουράνιον κλέος ἐστίν·
τόσσην γὰρ διέπερσε πόλιν καὶ ἀπώλεσε λαοὺς
πολλούς. ἡμεῖς δ' αὖτε κιχανόμενοι τὰ σὰ γοῦνα
ἱκόμεθ', εἴ τι πόροις ξεινήιον ἠὲ καὶ ἄλλως
δοίης δωτίνην, ἥ τε ξείνων θέμις ἐστίν.
ἀλλ' αἰδεῖο, φέριστε, θεούς· ἱκέται δέ τοι εἰμέν,
Ζεὺς δ' ἐπιτιμήτωρ ἱκετάων τε ξείνων τε."
ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμείβετο νηλέι θυμῷ
"νήπιός εἰς, ὦ ξεῖν', ἢ τηλόθεν εἰλήλουθας,
ὅς με θεοὺς κέλεαι ἢ δειδίμεν ἢ ἀλέασθαι·
οὐ γὰρ Κύκλωπες Διὸς αἰγιόχου ἀλέγουσιν
οὐδὲ θεῶν μακάρων, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτεροι εἰμέν.
οὐδ' ἂν ἐγὼ Διὸς ἔχθος ἀλευάμενος πεφιδοίμην
οὔτε σεῦ οὔθ' ἑτάρων, εἰ μὴ θυμός με κελεύοι.
ἀλλά μοι εἴφ' ὅπῃ ἔσχες ἰὼν εὐϝεργέα νῆα,
ἤ που ἐπ' ἐσχατιῆς ἦ καὶ σχεδόν, ὄφρα δαείω."
ὣς φάτο πειράζων, ἐμὲ δ' οὐ λάθε ϝειδότα πολλά,
ἀλλά μιν ἄψορρον προσέφην δολίοισι ϝέπεσσιν.
"νέα μέν μοι κατέϝαξε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
πρὸς πέτρῃσι βαλὼν ὑμῆς ἐπὶ πείρασι γαίης,
ἄκρῃ προσπελάσας· ἄνεμος δ' ἐκ πόντου ἔνεικεν·
αὐτὰρ ἐγὼ σὺν τοῖσδε ὑπέκφυγον αἰπὺν ὄλεθρον."
ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' οὐδὲν ἀμείβετο νηλέι θυμῷ,
ἀλλ' ὅ γ' ἀναΐξας ἑτάροις ἐπὶ χεῖρας ἴαλλεν,
σὺν δὲ δύω μάρψας ὥς τε σκύλακας ποτὶ γαίῃ
κόπτ'· ἐκ δ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέε, δεῦε δὲ γαῖαν.

---

253 ἦ τι κατὰ πρῆξιν ἦ μαψιδίως ἀλάλησθε
οἷά τε ληιστῆρες ὑπεὶρ ἅλα; τοί τ' ἀλόωνται
ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες."
271 ξείνιος, ὃς ξείνοισιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ."

τοὺς δὲ διὰ μελεϊστὶ ταμὼν ὡπλίσσατο δόρπον·
ἤσθιε δ' ὥς τε λέων ὀρεσίτροφος, οὐδ' ἀπέλειπεν,
ἔϝκατά τε σάρκας τε καὶ ὀστέα μυελόεντα.
ἡμεῖς δὲ κλαίοντες ἀνεσχέθομεν Διὶ χεῖρας,
σχέτλια ϝέρϝ' ὁρόωντες· ἀμηχανίη δ' ἔχε θυμόν.
αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωψ μεϝάλην ἐμπλήσατο νηδὺν
ἀνδρόμεα κρέ' ἔδων καὶ ἐπ' ἄκρητον ϝάλα πίνων,
κεῖτ' ἔντοσθ' ἄντροιο τανυσσάμενος διὰ μήλων.
τὸν μὲν ἐϝὼ βούλευσα κατὰ μεϝαλήτορα θυμὸν
ἄσσον ἰών, ξίφος ὀξὺ ϝερυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
οὐτάμεναι πρὸς στῆθος, ὅθι φρένες ἧπαρ ἔχουσιν,
χείρ' ἐπιμασσάμενος· ἕτερος δέ με θυμὸς ἔρυκεν.
αὐτοῦ ϝάρ κε καὶ ἄμμες ἀπωλόμεθ' αἰπὺν ὄλεθρον·
οὐ ϝάρ κεν δυνάμεσθα θυράων ὑψηλάων
χερσὶν ἀπώσασθαι λίθον ὄμβριμον ὃν προσέθηκεν.
ὣς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν Ἠῶ δῖαν·
ἦμος δ' ἠριϝένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε καὶ ἤμελϝεν κλυτὰ μῆλα,
πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἧκε ϝεκάστῃ.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ϝὰ ϝέρϝα,
σὺν δ' ὅ ϝε δὴ αὖτε δύω μάρψας ὡπλίσσατο δεῖπνον.
δειπνήσας δ' ἄντρου ἐξήλασε πίονα μῆλα,
ῥηιδίως ἀφελὼν θυρεὸν μέϝαν· αὐτὰρ ἔπειτα
ἂψ ἐπέθηχ', ὡς εἴ τε φαρέτρῃ πῶμ' ἐπιθείη.
πολλῇ δὲ ῥοίζῳ πρὸς ὄρος τρέπε πίονα μῆλα
Κύκλωψ· αὐτὰρ ἐϝὼ λιπόμην κακὰ βυσσοδομεύων,
εἴ πως τισαίμην, δοίη δέ μοι εὖχος Ἀθήνη.
ἥδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή.
Κύκλωπος ϝὰρ ἔκειτο μέϝα ῥόπαλον παρὰ σηκῷ,
χλωρὸν ἐλαΐνεον· τὸ μὲν ἔκταμεν ὄφρα φοροίη
αὐανθέν. τὸ μὲν ἄμμες ἐϝίσκομεν εἰσορόωντες
ὅσσον θ' ἱστὸν νηὸς ἐϝεικοσόροιο μελαίνης,
φορτίδος εὐρείης, ἥ τ' ἐκπεράᾳ μέϝα λαῖτμα·
τόσσον ἔην μῆκος, τόσσον πάχος εἰσοράασθαι.
τοῦ μὲν ὅσον τ' ὄρϝυιαν ἐϝὼν ἀπέκοψα παραστάς
καὶ παρέθηχ' ἑτάροισιν, ἀποξῦσαι δὲ κέλευσα·
οἳ δ' ὁμαλὸν ποίησαν. ἐϝὼ δ' ἐθόωσα παραστάς
ἄκρον, ἄφαρ δὲ λαβὼν ἐπυράκτεον ἐν πυρὶ κηλέῳ.
καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκα κατακρύψας ὑπὸ κόπρῳ,
ἥ ῥα κατὰ σπείους κέχυτο μεϝάλ' ἤλιθα πολλή·

αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κλήρῳ πεπαλάσθαι ἄνωγον,
ὅς τις τολμήσειεν ἐμοὶ σὺν μοχλὸν ἀείρας
τρῖψαι ἐν ὀφθαλμῷ, ὅτε τὸν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι.
οἳ δ' ἔλαχον τοὺς ἄν κε καὶ ἤθελον αὐτὸς ἑλέσθαι,
τέσσαρες, αὐτὰρ ἐγὼ πέμπτος μετὰ τοῖσιν ἐλέγμην.
ϝεσπέριος δ' ἦλθεν καλλίτριχα μῆλα νομεύων.
αὐτίκα δ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλασε πίονα μῆλα,
πάντα μάλ', οὐδέ τι λεῖπε βαθείης ἔντοθεν αὐλῆς,
ἤ τι ὀισάμενος, ἢ καὶ θεὸς ὣς ἐκέλευσεν.
αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑψόσ' ἀείρας,
ἑζόμενος δ' ἤμελγεν ὄις καὶ μηκάδας αἶγας,
πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἧκε ϝεκάστῃ.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ϝὰ ϝέργα,
σὺν δ' ὅ γε δὴ αὖτε δύω μάρψας ὡπλίσσατο δόρπον.
καὶ τότ' ἐγὼ Κύκλωπα προσηύδων ἄγχι παραστάς,
κισσύβιον μετὰ χερσὶν ἔχων μέλανος ϝοίνοιο,
"Κύκλωψ, τῆ, πίε ϝοῖνον, ἐπεὶ φάγες ἀνδρόμεα κρέα,
ὄφρ' εἰδῇς οἷόν τι ποτὸν τόδε νηῦς ἐκεκεύθειν
ἡμετέρη. σοὶ δ' αὖ λοιβὴν φέρον, εἴ μ' ἐλεήσας
ϝοίκαδε πέμψειας· σὺ δὲ μαίνεαι οὐκέτ' ἀνεκτῶς.
σχέτλιε, πῶς κέν τίς σε καὶ ὕστερον ἄλλος ἵκοιτο;"
  ὣς ἐφάμην, ὃ δ' ἔδεκτο καὶ ἔκπιε. ϝήσατο δ' αἰνῶς
ϝηδὺ ποτὸν πίνων, καί μ' ᾔτεε δεύτερον αὖτις.
"δός μοι ἔτι πρόφρων, καί μοι τεὸν οὔνομα ϝειπέ,
αὐτίκα νῦν, ἵνα τοι δῶ ξείνιον, ᾧ κε σὺ χαίρῃς.
καὶ γὰρ Κυκλώπεσσι φέρει ζείδωρος ἄρουρα
ϝοῖνον ἐρισταφυλον, καί σφιν Διὸς ὄμβρος ἀέξει·
ἀλλὰ τόδ' ἀμβροσίης καὶ νέκταρός ἐστιν ἀπορρώξ."
  ὣς φάτ', ἀτάρ ϝοι ἐγὼν αὖτις πόρον αἴθοπα ϝοῖνον.
τρὶς μὲν ἔδωκα φέρων, τρὶς δ' ἔκπιεν ἀφραδίῃσιν.
αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωπα περὶ φρένας ἤλυθε ϝοῖνος,
καὶ τότε δή ϝε ϝέπεσσι προσηύδων μειλιχίοισιν.
"Κύκλωψ, εἰρωτᾷς μ' ὄνομα κλυτόν, αὐτὰρ ἐγώ τοι
ἐκϝερέω· σὺ δέ μοι δὸς ξείνιον, ὥς περ ὑπέστης.
Οὖτις ἐμοί γ' ὄνομα· Οὖτιν δέ με κικλήσκουσιν
μήτηρ ἠδὲ πατὴρ ἠδ' ἄλλοι πάντες ἑταῖροι."
  ὣς ἐφάμην, ὃ δέ μ' αὐτίκ' ἀμείβετο νηλέι θυμῷ
"Οὖτιν ἐγὼ πύματον ἔδομαι μετὰ ϝοῖς ἑτάροισιν,

---

352 ἀνθρώπων πολέων; ἐπεὶ οὐ κατὰ μοῖραν ἔρεξας.

τοὺς δ' ἄλλους πρόσθεν· τὸ δέ τοι ξεινήιον ἔσται."
ἦ, καὶ ἀνακλινθεὶς πέσεν ὕπτιος, αὐτὰρ ἔπειτα
κεῖτ' ἀποδοχμώσας παχὺν αὐχένα, κὰδ δέ μιν ὕπνος
ᾕρει πανδαμάτωρ· φάρυγος δ' ἐξέσσυτο ϝοῖνος
ψωμοί τ' ἀνδρόμεοι· ὃ δ' ἐρεύγετο ϝοινοβαρείων.
καὶ τότ' ἐγὼ τὸν μοχλὸν ὑπὸ σποδοῦ ἤλασα πολλῆς,
εἵως θερμαίνοιτο· ϝέπεσσί τε πάντας ἑταίρους
θάρσυνον, μή τίς μοι ὑποδείσας ἀναδύη.
ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ὁ μοχλὸς ἐλάινος ἐν πυρὶ μέλλεν
ἅψεσθαι χλωρός περ ἐών, διεφαίνετο δ' αἰνῶς,
καὶ τότ' ἐγὼν ἆσσον φέρον ἐκ πυρός, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
ἵσταντ'· αὐτὰρ θάρσος ἐνέπνευσεν μέγα δαίμων.
οἳ μὲν μοχλὸν ἑλόντες ἐλάινον, ὀξὺν ἐπ' ἄκρῳ,
ὀφθαλμῷ ἐνέρεισαν· ἐγὼ δ' ἐφύπερθεν ἀερθεὶς
δίνεον, ὡς ὅτε τις τρυπῷ δόρυ νήιον ἀνὴρ
τρυπάνῳ· οἳ δέ τ' ἔνερθεν ὑποσσείουσιν ἱμάντι
ἁψάμενοι ϝεκάτερθε, τὸ δὲ τρέχει ἐμμενὲς αἰεί.
ὣς τοῦ ἐν ὀφθαλμῷ πυριήκεα μοχλὸν ἔχοντες
δινέομεν, τὸν δ' αἷμα περίρρεε θερμὸν ἰόντα.
πάντα δέ ϝοι βλέφαρ' ἀμφὶ καὶ ὀφρύας εὗσεν ἀυτμὴ
γλήνης καιομένης, σφαραγεῦντο δέ ϝοι πυρὶ ῥίζαι.
ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ χαλκεὺς πέλεκυν μέγαν ἠὲ σκέπαρνον
εἰν ὕδατι ψυχρῷ βάπτῃ μεγάλα ϝιάχοντα
φαρμάσσων· τὸ γὰρ αὖτε σιδήρου γε κράτος ἐστίν·
ὣς τοῦ σίζ' ὀφθαλμὸς ἐλαϊνέῳ περὶ μοχλῷ.
σμερδαλέον δὲ μέγ' ᾤμωξεν, περὶ δ' ἴαχε πέτρη,
ἡμεῖς δὲ δείσαντες ἀπεσσύμεθ'· αὐτὰρ ὃ μοχλὸν
ἐκϝέρυσ' ὀφθαλμοῖο πεφυρμένον αἵματι πολλῷ.
τὸν μὲν ἔπειτ' ἔρριψεν ἀπὸ ϝέο χερσὶν ἀλύων,
αὐτὰρ ὃ Κύκλωπας μεγάλ' ηπυεν, οἵ ῥά μιν ἀμφὶς
ϝώκεον ἐν σπήεσσι δι' ακριας ἠνεμοέσσας.
οἳ δὲ βοῆς ἀίοντες ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος,
ἱστάμενοι δ' εἴροντο περὶ σπέος ὅττι ϝε κήδοι.
"τίπτε τόσον, Πολύφημ', ἀρημένος ὧδε βόησας
νύκτα δι' ἀμβροσίην, καὶ ἀύπνους ἄμμε τίθησθα;
ἦ μή τίς σευ μῆλα βροτῶν ἀϝέκοντος ἐλαύνει;
ἦ μή τις σ' αὐτὸν κτείνει δόλῳ ἠὲ βίηφιν;"
τοὺς δ' αὖτ' ἐξ ἄντρου προσέφη κρατερὸς Πολύφημος
"ὦ φίλοι, Οὖτίς με κτείνει δόλῳ οὐδὲ βίηφιν."
οἳ δ' ἀπαμειβόμενοι ϝέπεα πτερόεντ' ἀγόρευον

"εἰ μὲν δὴ μή τίς σε βιάζεται οἶον ἐόντα,
νοῦσόν ϝ' οὔ πως ἔστι Διὸς μεϝάλου ἀλέασθαι,
ἀλλὰ σύ ϝ' εὔχεο πατρὶ Ποσειδάωνι ϝάνακτι."
ὣς ἄρ' ἔφαν ἀπιόντες· ἐμὸν δ' ἐϝέλασσε φίλον κῆρ
ὡς ὄνομ' ἐξαπάτησεν ἐμὸν καὶ μῆτις ἀμύμων.
Κύκλωψ δὲ στενάχων τε καὶ ὠδίνων ὀδύνῃσιν,
χερσὶ ψηλαφόων, ἀπὸ μὲν λίθον εἷλε θυράων,
αὐτὸς δ' εἰνὶ θύρῃσι καθέζετο χεῖρε πετάσσας,
εἴ τινά που μετ' ὄεσσι λάβοι στείχοντα θύραζε·
οὕτω ϝάρ πού μ' ἤλπετ' ἐνὶ φρεσὶ νήπιον εἶναι.
αὐτὰρ ἐϝὼ βούλευον ὅπως ὄχ' ἄριστα ϝένοιτο,
εἴ τιν' ἑταίροισιν θανάτου λύσιν ἠδ' ἐμοὶ αὐτῷ
εὑροίμην· πάντας δὲ δόλους καὶ μῆτιν ὕφαινον
ὥς τε περὶ ψυχῆς· μέϝα ϝὰρ κακὸν ἐϝϝύθεν ἦεν.
ἥδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή.
ἄρσενες ὄιες ἦσαν ἐυτρεφέες δασύμαλλοι,
καλοί τε μεϝάλοι τε, ϝιοδνεφὲς εἶρος ἔχοντες·
τοὺς ἀκέων συνέϝερϝον ἐυστρεφέεσσι λύϝοισιν,
τῇς ἔπι Κύκλωψ εὗδε, πέλωρ ἀθεμίστια ϝειδός,
σύντρεις αἰνύμενος· ὃ μὲν ἐν μέσῳ ἄνδρα φέρεσκεν,
τὼ δ' ἑτέρω ϝεκάτερθεν ἴτην σώοντες ἑταίρους.
τρεῖς δὲ ϝέκαστον φῶτ' ὄιες φέρον· αὐτὰρ ἐϝώ ϝε,
ἀρνειὸς ϝὰρ ἔην μήλων ὄχ' ἄριστος ἁπάντων,
τοῦ κατὰ νῶτα λαβών, λασίην ὑπὸ ϝαστέρ' ἐλυσθεὶς
κείμην· αὐτὰρ χερσὶν ἀώτου θεσπεσίοιο
νωλεμέως στρεφθεὶς ἐχόμην τετληότι θυμῷ.
ὣς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν Ἠῶ δῖαν·
ἦμος δ' ἠριϝένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
καὶ τότ' ἔπειτα νομόνδ' ἐξέσσυτο ἄρσενα μῆλα,
θήλειαι δὲ μέμηκον ἀνήμελκτοι περὶ σηκούς·
οὔθατα ϝὰρ σφαραϝεῦντο. ϝάναξ δ' ὀδύνῃσι κακῇσιν
τειρόμενος πάντων ὀίων ἐπεμαίετο νῶτα
ὀρθῶν ἑσταότων· τὸ δὲ νήπιος οὐκ ἐνόησεν,
ὥς ϝοι ὑπ' εἰροπόκων ὀίων στέρνοισι δέδεντο.
ὕστατος ἀρνειὸς μήλων ἔστειχε θύραζε,
λάχνῳ στεινόμενος καὶ ἐμοὶ πυκινὰ φρονέοντι.
τὸν δ' ἐπιμασσάμενος προσέφη κρατερὸς Πολύφημος
"κριὲ πέπον, τί μοι ὧδε διὰ σπέος ἔσσυο μήλων
ὕστατος; οὔ τι πάρος ϝε λελειμμένος ἔρχεαι οἰῶν,
ἀλλὰ πολὺ πρῶτος νέμεαι τέρεν' ἄνθεα ποίης

μακρὰ βιβάς, πρῶτος δὲ ῥοὰς ποταμῶν ἀφικάνεις,
πρῶτος δὲ σταθμόνδε λιλαίεαι ἀπονέεσθαι
ϝεσπέριος· νῦν αὖτε πανύστατος. ἦ σὺ ϝάνακτος
ὀφθαλμὸν ποθέεις, τὸν ἀνὴρ κακὸς ἐξαλάωσεν
ξὺν λυγροῖς ἑτάροισι, δαμασσάμενος φρένα ϝοίνῳ,
Οὖτις, ὃν οὔ πώ φημι πεφυγμένον εἶναι ὄλεθρον.
εἰ δὴ ὁμοφρονέοις, ποτιφωνήεις τε γένοιο,
ϝειπεῖν ὅππῃ κεῖνος ἐμὸν μένος ἠλυσκάζει·
τῷ κέ ϝοι ἐγκέφαλός γε διὰ σπέος ἄλλυδις ἄλλῃ
θεινομένου ῥαίοιτο πρὸς οὔδεϊ, κὰδ δέ κ' ἐμὸν κῆρ
λωφήσειε κακῶν, τά μοι οὐτιδανὸς πόρεν Οὖτις."
ὣς ϝειπὼν τὸν κριὸν ἀπὸ ϝέο πέμπε θύραζε.
ἐλθόντες δ' ἠβαιὸν ἀπὸ σπείους τε καὶ αὐλῆς
πρῶτος ὑπ' ἀρνειοῦ λυόμην, ὑπέλυσα δ' ἑταίρους.
καρπαλίμως δὲ τὰ μῆλα ταναύποδα, πίονα δημῷ,
πολλὰ περιτροπέοντες ἐλαύνομεν, ὄφρ' ἐπὶ νῆα
ἱκόμεθ'. ἀσπάσιοι δὲ φίλοις ἑτάροισι φάνημεν,
οἳ φύγομεν θάνατον· τοὺς δὲ στενάχοντο γοῶντες.
ἀλλ' ἐγὼ οὐκ εἴων, ἀνὰ δ' ὀφρύσι νεῦον ἑκάστῳ
κλαίειν· ἀλλ' ἐκέλευσα θοῶς καλλίτριχα μῆλα
πόλλ' ἐν νηὶ βαλόντας ἐπιπλεῖν ἁλμυρὸν ὕδωρ.
οἳ δ' αἶψ' ἔσβαινον καὶ ἐπὶ κληῖσι καθῖζον,
ἑξῆς δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν ὅσσον τε γέγωνε βοήσας,
καὶ τότ' ἐγὼ Κύκλωπα προσηύδων κερτομίοισιν.
"Κύκλωψ, οὐκ ἄρ' ἔμελλες ἀνάλκιδος ἀνδρὸς ἑταίρους
ἔδμεναι ἐν σπῆι γλαφυρῷ κρατερῆφι βίηφιν.
καὶ λίην σέ γ' ἔμελλε κιχήσεσθαι κακὰ ϝέργα,
σχέτλι', ἐπεὶ ξείνους οὐχ ἅζεο σῷ ἐνὶ ϝοίκῳ
ἐσθέμεναι· τῷ σε Ζεὺς τίσατο καὶ θεοὶ ἄλλοι."
ὣς ἐφάμην· ὁ δ' ἔπειτα χολώσατο κηρόθι μᾶλλον,
ἧκε δ' ἀπορρήξας κορυφὴν ὄρεος μεγάλοιο,
κὰδ δ' ἔβαλεν προπάροιθε νεὸς κυανοπρῴροιο.
ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης·
τὴν δ' ἂψ ἤπειρόνδε παλιρρόθιον φέρε κῦμα,
πλημυρὶς ἐκ πόντοιο, θέμωσε δὲ χέρσον ἱκέσθαι.
αὐτὰρ ἐγὼ χείρεσσι λαβὼν περιμήκεα κοντὸν
ὦσα παρέξ, ἑτάροισι δ' ἐποτρύνας ἐκέλευσα

---

483 τυτθὸν ἐδεύησεν δ' οἰήιον ἄκρον ἱκέσθαι.

ἐμβαλέειν κώπῃς, ἵν' ὑπὲκ κακότητα φύγοιμεν,
κρατὶ κατανεύων· οἱ δὲ προπεσόντες ἔρεσσον.
ἀλλ' ὅτε δὴ δὶς τόσσον ἅλα πρήσσοντες ἀπῆμεν,
καὶ τότ' ἐγὼ Κύκλωπα προσηύδων· ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
μειλιχίοις ϝεπέεσσιν ἐρήτυον ἄλλοθεν ἄλλος.
"σχέτλιε, τίπτ' ἐθέλεις ἐρεθιζέμεν ἄγριον ἄνδρα;
ὃς καὶ νῦν πόντονδε βαλὼν βέλος ἤγαγε νῆα
αὖτις ἐς ἤπειρον, καὶ δὴ φάμεν αὐτόθ' ὀλέσθαι.
εἰ δὲ φθεγξαμένου τευ ἢ αὐδήσαντος ακουσεν,
σύν κεν ἄραξ' ἡμέων κεφαλὰς καὶ νήια δοῦρα
μαρμάρῳ ὀκριόεντι βαλών· τόσσον γὰρ ἵησιν."
ὣς φάσαν, ἀλλ' οὐ πεῖθον ἐμὸν μεγαλήτορα θυμόν,
ἀλλά μιν ἄψορρον προσέφην κεκοτηότι θυμῷ
"Κύκλωψ, εἴ κέν τίς σε καταθνητῶν ἀνθρώπων
ὀφθαλμοῦ εἴρηται ἀϝεικελίην ἀλαωτύν,
φάσθαι Ὀδυσσῆα πτολιπόρθιον ἐξαλαῶσαι,
υἱὸν Λαέρτεω, Ἰθάκῃ ἔνι ϝοικί' ἔχοντα."
ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' οἰμώξας ἠμείβετο μύθῳ
"ὢ πόποι, ἦ μάλα δή με παλαίφατα θέσφαθ' ἱκάνει.
ἔσκε τις ἐνθάδε μάντις ἀνὴρ ἠύς τε μέγας τε,
Τήλεμος Εὐρυμίδης, ὃς μαντοσύνῃ ἐκέκαστο
καὶ μαντευόμενος κατεγήρα Κυκλώπεσσιν·
ὅς μοι ἔφη τάδε πάντα τελευτήσεσθαι ὀπίσσω,
χειρῶν ἐξ Ὀδυσῆος ἁμαρτήσεσθαι ὀπωπῆς.
ἀλλ' αἰεί τινα φῶτα μέγαν καὶ καλὸν ἐδέγμην
ἐνθάδ' ἐλεύσεσθαι, μεγάλην ἐπιϝειμένον ἀλκήν·
νῦν δέ μ' ἐὼν ὀλίγος τε καὶ οὐτιδανὸς καὶ ἄκικυς
ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν, ἐπεί μ' ἐδαμάσσατο ϝοίνῳ.
ἀλλ' ἄγε δεῦρ' Ὀδυσεῦ, ἵνα τοι πὰρ ξείνια θείω,
πομπήν τ' ὀτρύνω δόμεναι κλυτὸν εἰνοσίγαιον·
τοῦ γὰρ ἐγὼ πάις εἰμί, πατὴρ δ' ἐμὸς εὔχεται εἶναι·
αὐτὸς δ', εἴ κ' ἐθέλῃσ', ἰήσεται, οὐδέ τις ἄλλος
οὔτε θεῶν μακάρων οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων."
ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέϝειπον
"εἰ γὰρ δὴ ψυχῆς τε καὶ αἰῶνός σε δυναίμην
εὖνιν ποιήσας πέμψαι δόμον Ἄϝιδος εἴσω,
ὡς οὐκ ὀφθαλμόν γ' ἰήσεται οὐδ' ἐνοσίχθων."
ὣς ἐφάμην· ὁ δ' ἔπειτα Ποσειδάωνι ϝάνακτι
εὔχετο, χεῖρ' ὀρέγων εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα.
"κλῦθι, Ποσείδαον γαιήοχε κυανοχαῖτα.

εἰ ἐτεόν ϝε σός εἰμι, πατὴρ δ᾽ ἐμὸς εὔχεαι εἶναι,
δὸς μὴ Ὀδυσσῆα πτολίπορθον ϝοίκαδ᾽ ἱκέσθαι.
ἀλλ᾽ εἴ ϝοι μοῖρ᾽ ἐστὶ φίλους ϝιδέειν καὶ ἱκέσθαι
ϝοῖκον ἐς ὑψόροφον καὶ ἐϝὴν ἐς πατρίδα γαῖαν,
ὀψὲ κακῶς ἔλθοι, ὀλέσας ἄπο πάντας ἑταίρους,
νηὸς ἐπ᾽ ἀλλοτρίης, εὕροι δ᾽ ἐν πήματα ϝοίκῳ."
ὣς ἔφατ᾽ εὐχόμενος, τοῦ δὲ κλύε κυανοχαίτης.
αὐτὰρ ὅ ϝ᾽ ἐξαῦτις πολὺ μείζονα λᾶαν ἀείρας
ἧκ᾽ ἐπιδινήσας, ἐπέρεισε δὲ ϝῖν᾽ ἀπέλεθρον,
κὰδ δ᾽ ἔβαλεν μετόπισθε νεὸς κυανοπρῴροιο
τυτθόν, ἐδεύησεν δ᾽ οἰήιον ἄκρον ἱκέσθαι.
ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης·
τὴν δὲ πρόσω φέρε κῦμα, θέμωσε δὲ χέρσον ἱκέσθαι.
ἀλλ᾽ ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφικόμεθ᾽, ἔνθα περ ἄλλαι
νῆες ἐύσσελμοι μένον ἁθρόαι, ἀμφὶ δ᾽ ἑταῖροι
εἵατ᾽ ὀδυρόμενοι, ἡμέας ποτιδέϝμενοι αἰεί,
νῆα μὲν ἔνθ᾽ ἐλθόντες ἐκέλσαμεν ἐν ψαμάθοισιν,
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηϝμῖνι θαλάσσης.
μῆλα δὲ Κύκλωπος γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἑλόντες
δασσάμεθ᾽, ὡς μή τίς μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης.
ἀρνειὸν δ᾽ ἐμοὶ οἴῳ ἐυκνήμιδες ἑταῖροι
μήλων δαιομένων δόσαν ἔξοχα. τὸν δ᾽ ἐπὶ θινί
Ζηνὶ κελαινεφέι Κρονίδῃ, ὃς πᾶσι ϝανάσσει,
ῥέξας μηρί᾽ ἔκαιον. ὃ δ᾽ οὐκ ἐμπάζετο ἱρῶν,
ἀλλ᾽ ὅ γε μερμήριζεν ὅπως ἀπολοίατο πᾶσαι
νῆες ἐύσσελμοι καὶ ἐμοὶ ἐρίϝηρες ἑταῖροι.
ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ, ἐς ἠέλιον καταδύντα,
ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ᾽ ἄσπετα καὶ μέθυ ϝηδύ·
ἦμος δ᾽ ἠέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηϝμῖνι θαλάσσης.
ἦμος δ᾽ ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
δὴ τότ᾽ ἐγὼν ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα
αὐτούς τ᾽ ἀμβαίνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι·
οἳ δ᾽ αἶψ᾽ ἔσβαινον καὶ ἐπὶ κληῖσι καθῖζον,
ἑξῆς δ᾽ ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ,
ϝάσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἑταίρους.
10 Αἰολίην δ᾽ ἐς νῆσον ἀφικόμεθ᾽· ἔνθα δ᾽ ἔναιεν K

531 υἱὸν Λαέρτεω, Ἰθάκῃ ἔνι ϝοικί᾽ ἔχοντα.

Αἴολος Ἱπποτάδης, φίλος ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
πλωτῇ ἐνὶ νήσῳ· πᾶσαν δέ τέ μιν πέρι τεῖχος
χάλκεον ἄρρηκτον, λισσὴ δ᾽ ἀναδέδρομε πέτρη.
τοῦ καὶ δώδεκα παῖδες ἐνὶ μεγάροις γεγάασιν,
ἓξ μὲν θυγατέρες, ἓξ δ᾽ υἱέες ἡβώοντες.
ἔνθ᾽ ὅ γε θυγατέρας πόρεν υἱάσιν εἶναι ἀκοίτις.
οἱ δ᾽ αἰεὶ παρὰ πατρὶ φίλῳ καὶ μητέρι κεδνῇ
δαίνυνται, παρὰ δέ σφιν ὀνείατα μυρία κεῖται,
κνισῆεν δέ τε δῶμα περιστεναχίζεται αὔλῃ
ἤματα· νύκτας δ᾽ αὖτε παρ᾽ αἰδοίῃς ἀλόχοισιν
εὕδουσ᾽ ἔν τε τάπησι καὶ ἐν τρητοῖς λεχέεσσιν.
καὶ μὴν τῶν ἱκόμεσθα πόλιν καὶ δώματα καλά.
μῆνα δὲ πάντ᾽ ἐφίλει με, καὶ ἐξερέεινε ϝέκαστα,
Ϝίλιον Ἀργείων τε νέας καὶ νόστον Ἀχαιῶν·
αὐτὰρ ἐγὼ τῷ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα.
ἀλλ᾽ ὅτε δὴ καὶ ἐγὼν ὁδὸν ᾔτεον ἠδὲ κέλευον
πέμπειν, οὐδέ τι κεῖνος ἀνήνατο, τεῦχε δὲ πομπήν.
δῶκέ μοι ἐκδείρας ἀσκὸν βοὸς ἐννεώροιο,
ἔνθα δὲ βυκτάων ἀνέμων κατέδησε κέλευθα·
κεῖνον γὰρ ταμίην ἀνέμων ποίησε Κρονίων,
ἠμὲν παυέμεναι ἠδ᾽ ὀρνύμεν ὅν κ᾽ ἐθέλῃσιν.
νηὶ δ᾽ ἐνὶ γλαφυρῇ κατέδει μέρμιθι φαεινῇ
ἀργυρέῃ, ἵνα μή τι παραπνεύσει᾽ ὀλίγον περ·
αὐτὰρ ἐμοὶ πνοιὴν Ζεφύρου προέηκεν ἀῆναι,
ὄφρα φέροι νῆάς τε καὶ αὐτούς. οὐδ᾽ ἄρ᾽ ἔμελλεν
ἐκτελέειν· αὐτῶν γὰρ ἀπωλόμεθ᾽ ἀφραδίῃσιν.
ἐννῆμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἦμαρ,
τῇ δεκάτῃ δ᾽ ἤδη ἀνεφαίνετο πατρὶς ἄρουρα,
καὶ δὴ πυρπολέοντας ἐλεύσσομεν ἐγγὺς ἐόντες.
ἔνθ᾽ ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπνος ἐπήλυθε κεκμηῶτα·
αἰεὶ γὰρ πόδα νηὸς ἐνώμων, οὐδέ τῳ ἄλλῳ
δῶχ᾽ ἑτάρων, ἵνα θᾶσσον ἱκοίμεθα πατρίδα γαῖαν·
οἱ δ᾽ ἕταροι ϝεπέεσσι πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
καί μ᾽ ἔφασαν χρυσόν τε καὶ ἄργυρον οἴκαδ᾽ ἄγεσθαι
δῶρα παρ᾽ Αἰόλου μεγαλήτορος Ἱπποτάδαο.
ὧδε δέ τις ϝείπεσκε ϝιδὼν ἐς πλησίον ἄλλον.
"ὢ πόποι, ὡς ὅδε πᾶσι φίλος καὶ τίμιος ἐστὶν
ἀνθρώποις, ὅτεών τε πόλιν καὶ γαῖαν ἵκηται.
πολλὰ μὲν ἐκ Τροίης ἄγεται κειμήλια καλὰ
ληίδος, ἡμεῖς δ᾽ αὖτε ὁμὴν ὁδὸν ἐκτελέσαντες

ϝοίκαδε νισσόμεθα κενεὰς σὺν χεῖρας ἔχοντες·
καὶ νῦν ϝοι τάδ' ἔδωκε χαριζόμενος φιλότητι
Αἴολος. ἀλλ' ἄϝε θᾶσσον ἰδώμεθα ὅττι τάδ' ἐστίν,
ὅσσος τις χρυσός τε καὶ ἄρϝυρος ἀσκῷ ἔνεστιν."
ὣς ἔφασαν, βουλὴ δὲ κακὴ νίκησεν ἑταίρων·
ἀσκὸν μὲν λῦσαν, ἄνεμοι δ' ἐκ πάντες ὄρουσαν,
τοὺς δ' αἶψ' ἁρπάξασα φέρεν πόντονδε θύελλα
κλαίοντας, ϝαίης ἄπο πατρίδος. αὐτὰρ ἐϝώ ϝε
ἐϝρόμενος κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμήριξα
ἠὲ πεσὼν ἐκ νηὸς ἀποφθίμην ἐνὶ πόντῳ,
ἦ ἀκέων τλαίην καὶ ἔτι ζωοῖσι μετείην.
ἀλλ' ἔτλην καὶ ἔμεινα, καλυψάμενος δ' ἐνὶ νηί
κείμην. αἱ δ' ἐφέροντο κακῇ ἀνέμοιο θυέλλῃ
αὖτις ἐπ' Αἰολίην νῆσον, στενάχοντο δ' ἑταῖροι.
ἔνθα δ' ἐπ' ἠπείρου βῆμεν καὶ ἀφυσσάμεθ' ὕδωρ,
αἶψα δὲ δεῖπνον ἕλοντο θοῇς παρὰ νηυσὶν ἑταῖροι.
αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιό τ' ἐπασσάμεθ' ἠδὲ ποτῆτος,
δὴ τότ' ἐϝὼ κήρυκά τ' ὀπασσάμενος καὶ ἑταῖρον
βῆν εἰς Αἰόλου κλυτὰ δώματα· τὸν δὲ κίχανον
δαινύμενον παρὰ ϝῇ τ' ἀλόχῳ καὶ ϝοῖσι τέκεσσιν.
ἐλθόντες δ' ἐς δῶμα παρὰ σταθμοῖσιν ἐπ' οὐδοῦ
ἑζόμεθ'· οἱ δ' ἀνὰ θυμὸν ἐθάμβεον, ἔκ τ' ἐρέοντο
"πῶς ἦλθες Ὀδυσεῦ; τίς τοι κακὸς ἔχραε δαίμων;
ἦ μήν σ' ἐνδυκέως ἀπεπέμπομεν, ὄφρ' ἂν ἵκοιο
πατρίδα σὴν καὶ δῶμα, καὶ εἴ πού τοι φίλον ἐστίν."
ὣς φάσαν, αὐτὰρ ἐϝὼ μετεφώνεον ἀχνύμενος κῆρ
"ἄασάν μ' ἕταροί τε κακοί, πρὸς τοῖσί τε ὕπνος
σχέτλιος. ἀλλ' ἀκέσασθε, φίλοι· δύναμις ϝὰρ ἐν ὑμῖν."
ὣς ἐφάμην μαλακοῖσι καθαπτόμενος ϝεπέεσσιν,
οἱ δ' ἄνεῳ ἐϝένοντο. πατὴρ δ' ἠμείβετο μύθῳ
"ϝέρρ' ἐκ νήσου θᾶσσον, ἐλέϝχιστε ζωόντων·
οὐ ϝάρ μοι θέμις ἐστὶ κομιζέμεν οὐδ' ἀποπέμπειν
ἄνδρα τὸν ὅς κε θεοῖσιν ἀπέχθηται μακάρεσσιν.
ϝέρρ', ἐπεὶ ἀθανάτοισιν ἀπεχθόμενος τόδ' ἱκάνεις."
ὣς ϝειπὼν ἀπέπεμπε δόμων βαρέα στενάχοντα.
ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ.
τείρετο δ' ἀνδρῶν θυμὸς ὑπ' εἰρεσίης ἀλεϝεινῆς
ἡμετέρῃ ματίῃ, ἐπεὶ οὐκέτι φαίνετο πομπή.
ἑξῆμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἦμαρ,
ἑβδομάτῃ δ' ἱκόμεσθα Λάμου αἰπὺ πτολίεθρον,

Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην, ὅθι ποιμένα ποιμὴν
ἠπύει εἰσελάων, ὁ δέ τ' ἐξελάων ὑπακούει.
ἔνθα κ' ἄυπνος ἀνὴρ δοιοὺς ἐξήρατο μισθούς,
τὸν μὲν βουκολέων, τὸν δ' ἄργυφα μῆλα νομεύων·
ἐγγὺς γὰρ νυκτός τε καὶ ἤματός εἰσι κέλευθοι.
ἔνθ' ἐπεὶ ἐς λιμένα κλυτὸν ἤλθομεν, ὃν πέρι πέτρη
ἠλίβατος τετύχηκε διαμπερὲς ἀμφοτέρωθεν,
ἀκταὶ δὲ προβλῆτες ἐναντίαι ἀλλήλῃσιν
ἐν στόματι προὔχουσι, ϝαραιὴ δ' εἴσοδος ἐστίν,
ἔνθ' οἵ γ' εἴσω πάντες ἔχον νέας ἀμφιϝελίσσας.
αἱ μὲν ἄρ' ἔντοσθεν λιμένος κοίλοιο δέδεντο
πλησίαι· οὐ μὴν γάρ ποτ' ἀέξετο κῦμά γ' ἐν αὐτῷ,
οὔτε μέγ' οὔτ' ὀλίγον, λευκὴ δ' ἦν ἀμφὶ γαλήνη·
αὐτὰρ ἐγὼν οἶος σχέθον ἔξω νῆα μέλαιναν,
αὐτοῦ ἐπ' ἐσχατιῇ, πέτρης ἐκ πείσματα δήσας,
ἔστην δὲ σκοπιὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθών.
ἔνθα μὲν οὔτε βοῶν οὔτ' ἀνδρῶν φαίνετο ϝέργα,
καπνὸν δ' οἶον ὁρῶμεν ἀπὸ χθονὸς ἀίσσοντα.
δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάρους προΐην πεύθεσθαι ἰόντας
οἵ τινες ἀνέρες εἶεν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες,
ἄνδρε δύω κρίνας, τρίτατον κήρυχ' ἅμ' ὀπάσσας.
οἱ δ' ἴσαν ἐκβάντες λείην ὁδόν, ᾗ περ ἄμαξαι
ϝάστυδ' ἀφ' ὑψηλῶν ὀρέων καταγίνεον ὕλην,
κούρῃ δὲ ξύμβληντο πρὸ ϝάστεος ὑδρευούσῃ,
θυγατέρ' ἰφθίμῃ Λαιστρυγόνος Ἀντιφάταο.
ἡ μὲν ἄρ' ἐς κρήνην κατεβήσετο καλλιρέεθρον
Ἀρτακίην· ἔνθεν γὰρ ὕδωρ προτὶ ϝάστυ φέρεσκον·
οἱ δὲ παριστάμενοι προσεφώνεον, ἔκ τ' ἐρέοντο
ὅς τις τῶνδ' εἴη βασιλεύς, καὶ τοῖσι ϝανάσσοι.
ἡ δὲ μάλ' αὐτίκα πατρὸς ἐπέφραδεν ὑψερεφὲς δῶ.
οἱ δ' ἐπεὶ εἰσῆλθον κλυτὰ δώματα, τὴν δὲ γυναῖκα
εὗρον ὅσην τ' ὄρεος κορυφήν, κατὰ δ' ἔστυγον αὐτήν.
ἡ δ' αἶψ' ἐξ ἀγορῆς ἐκάλει κλυτὸν Ἀντιφατῆα,
ϝὸν πόσιν, ὃς δὴ τοῖσιν ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον.
αὐτίχ' ἕνα μάρψας ἑτάρων ὡπλίσσατο δεῖπνον·
τὼ δὲ δύ' ἀίξαντε φυγῇ ἐπὶ νῆας ἱκέσθην.
αὐτὰρ ὁ τεῦχε βοὴν διὰ ϝάστεος· οἱ δ' ἀίοντες
φοίτων ἴφθιμοι Λαιστρυγόνες ἄλλοθεν ἄλλος,
μυρίοι, οὐκ ἄνδρεσσι ϝεϝοικότες ἀλλὰ Γίγασιν.
οἵ ῥ' ἀπὸ πετράων ἀνδραχθέσι χερμαδίοισιν

βάλλον· ἄφαρ δὲ κακὸς κόναβος κατὰ νῆας ὀρώρειν
ἀνδρῶν τ᾽ ὀλλυμένων νηῶν θ᾽ ἅμα ϝαγνυμενάων,
ἰχθῦς δ᾽ ὣς πείροντες ἀτερπέα δαῖτα φέροντο.
ὄφρ᾽ οἳ τοὺς ὄλεκον λιμένος πολυβενθέος ἐντός,
τόφρα δ᾽ ἐγὼν ἄορ ὀξὺ ϝερυσσάμενος παρὰ μηροῦ
τῷ ἀπὸ πείσματ᾽ ἔκοψα νεὸς κυανοπρῴροιο,
αἶψα δ᾽ ἐμοῖς ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα
ἐμβαλέειν κώπης, ἵν᾽ ὑπὲκ κακότητα φύγοιμεν·
οἳ δ᾽ ἅλα πάντες ἀνέρριψαν, δείσαντες ὄλεθρον.
ἀσπασίως δ᾽ ἐς πόντον ἐπηρεφέας φύγε πέτρας
νηῦς ἐμή· αὐτὰρ αἱ ἄλλαι ἀολλέες αὐτόθ᾽ ὄλοντο.
ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ,
ϝάσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἑταίρους.
Αἰαίην δ᾽ ἐς νῆσον ἀφικόμεθ᾽· ἔνθα δ᾽ ἔναιεν
Κίρκη ἐυπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα,
αὐτοκασιγνήτη ὀλοόφρονος Αἰήταο·
ἄμφω δ᾽ ἐκγεγάτην φαεσιμβρότου Ἠελίοιο
μητρός τ᾽ ἐκ Πέρσης, τὴν Ὠκεανὸς τέκε παῖδα.
ἔνθα δ᾽ ἐπ᾽ ἀκτῆς νηὶ κατηγαγόμεσθα σιωπῇ
ναύλοχον ἐς λιμένα, καί τις θεὸς ἡγεμόνευεν.
ἔνθα τότ᾽ ἐκβάντες δύο τ᾽ ἤματα καὶ δύο νύκτας
κείμεθ᾽, ὁμοῦ καμάτῳ τε καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοντες.
ἀλλ᾽ ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ ἐυπλόκαμος τέλεσ᾽ Ἠώς,
καὶ τότ᾽ ἐγὼν ἐμὸν ἔγχος ἑλὼν καὶ φάσγανον ὀξύ
καρπαλίμως παρὰ νηὸς ἀνήιον ἐς περιωπήν,
εἴ πως ϝέργα ϝίδοιμι βροτῶν ἐνοπήν τε πυθοίμην.
ἔστην δὲ σκοπιὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθών,
καί μοι ἐϝείσατο καπνὸς ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης
Κίρκης ἐν μεγάροισι, διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην.
μερμήριξα δ᾽ ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν
ἐλθεῖν ἠδὲ πυθέσθαι, ἐπεὶ ϝίδον αἴθοπα καπνόν.
ὧδε δέ μοι φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
πρῶτ᾽ ἐλθόντ᾽ ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης
δεῖπνον ἑταίροισιν δόμεναι, προέμεν τε πυθέσθαι.
ἀλλ᾽ ὅτε δὴ σχεδὸν ἦα κιὼν νεὸς ἀμφιϝελίσσης,
καὶ τότε τίς με θεῶν ὀλοφύρατο μοῦνον ἐόντα,
ὅς ῥά μοι ὑψίκερων ἔλαφον μέγαν εἰς ὁδὸν αὐτήν
ἧκεν. ὁ μὲν ποταμόνδε κατήιεν ἐκ νομοῦ ὕλης
πιόμενος· δὴ γάρ μιν ἔχεν μένος ἠελίοιο·
τὸν δ᾽ ἐγὼ ἐκβαίνοντα κατ᾽ ἄκνηστιν μέσα νῶτα

πλῆξα· τὸ δ' ἀντικρὺς δόρυ χάλκεον ἐξεπέρησεν,
κὰδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακών, ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός.
τῷ δ' ἐϝὼ ἐμβαίνων δόρυ χάλκεον ἐξ ὠτειλῆς
ϝειρυσάμην. τὸ μὲν αὖθι κατακλίνας ἐπὶ ϝαίῃ
εἴασ'· αὐτὰρ ἐϝὼ σπασάμην ῥῶπάς τε λύϝους τε,
πεῖσμα δ', ὅσον τ' ὄρϝυιαν, ἐυστρεφὲς ἀμφοτέρωθεν
πλεξάμενος συνέδησα πόδας δεινοῖο πελώρου,
βῆν δὲ καταλοφάδεια φέρων ἐπὶ νῆα μέλαιναν,
ἔϝχει ἐρειδόμενος, ἐπεὶ οὔ πως ἦεν ἐπ' ὤμου
χειρὶ φέρειν ἑτέρῃ· μάλα ϝὰρ μέϝα θηρίον ἦεν.
κὰδ δ' ἔβαλον προπάροιθε νεός, ἀνέϝειρα δ' ἑταίρους
μειλιχίοις ϝεπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ϝέκαστον.
"ὦ φίλοι, οὐ ϝάρ πω καταδυσόμεθ' ἀχνύμενοί περ
εἰς Ἀϝίδαο δόμους, πρὶν μόρσιμον ἦμαρ ἐπέλθῃ·
ἀλλ' ἄϝετ', ὄφρ' ἐν νηὶ θοῇ βρῶσίς τε πόσις τε,
μνησόμεθα βρώμης, μηδὲ τρυχώμεθα λιμῷ."
ὣς ἐφάμην, οἱ δ' ὦκα ἐμοῖς ϝεπέεσσι πίθοντο,
ἐκ δὲ καλυψάμενοι παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυϝέτοιο
θηήσαντ' ἔλαφον· μάλα ϝὰρ μέϝα θηρίον ἦεν.
αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ὁρώμενοι ὀφθαλμοῖσιν,
χεῖρας νιψάμενοι τεύχοντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ, ἐς ἠέλιον καταδύντα,
ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ϝηδύ·
ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηϝμῖνι θαλάσσης.
ἦμος δ' ἠριϝένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
καὶ τότ' ἐϝὼν ἀϝορὴν θέμενος μετὰ πᾶσιν ἔϝειπον
"ὦ φίλοι, οὐ ϝὰρ ϝίδμεν ὅπῃ ζόφος οὐδ' ὅπῃ ἠώς,
οὐδ' ὅπῃ ἠέλιος φαεσίμβροτος εἶσ' ὑπὸ ϝαῖαν
οὐδ' ὅπῃ ἀννεῖται· ἀλλὰ φραζώμεθα θᾶσσον
εἴ τις ἔτ' ἔσται μῆτις. ἐϝὼ δ' οὐκ οἴομαι εἶναι.
ϝεῖδον ϝὰρ σκοπιὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθὼν
νῆσον, τὴν πέρι πόντος ἀπείριτος ἐστεφάνωται,
αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ κεῖται· καπνὸν δ' ἐνὶ μέσσῃ
ἔδρακον ὀφθαλμοῖσι διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην."
ὣς ἐφάμην· τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ
μνησαμένοις ϝέρϝων Λαιστρυϝόνος Ἀντιφάταο
Κύκλωπός τε βίης μεϝαλήτορος ἀνδροφάϝοιο.

---

189 κέκλυτέ μευ μύθων, κακά περ πάσχοντες ἑταῖροι.

κλαῖον δὲ λιγέως, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες·
ἀλλ' οὐ γάρ τις πρῆξις ἐγίγνετο μυρομένοισιν.
αὐτὰρ ἐγὼ δίχα πάντας ἐυκνήμιδας ἑταίρους
ἠρίθμεον, ἀρχὸν δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ὄπασσα·
τῶν μὲν ἐγὼν ἦρχον, τῶν δ' Εὐρύλοχος θεοϝειδής.
κλήρους δ' ἐν κυνέῃ χαλκήρεϊ πάλλομεν ὦκα·
ἐκ δ' ἔθορεν κλῆρος μεγαλήτορος Εὐρυλόχοιο.
βῆ δ' ἰέναι, ἅμα τῷ γε δυωκαιϝείκοσ' ἑταῖροι
κλαίοντες· κατὰ δ' ἄμμε λίπον γοόωντας ὄπισθεν.
εὗρον δ' ἐν βήσσῃσι τετυγμένα δώματα Κίρκης
ξεστοῖσιν λάεσσι, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ.
ἀμφὶ δέ μιν λύκοι ἦσαν ὀρέστεροι ἠδὲ λέοντες,
τοὺς αὐτὴ κατέθελξεν, ἐπεὶ κακὰ φάρμακ' ἔδωκεν.
οὐδ' οἵ γ' ὡρμήθησαν ἐπ' ἀνδράσιν, ἀλλ' ἄρα τοί γε
οὐρῇσιν μακρῇσι περισσαίνοντες ἀνέσταν.
ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀμφὶ ϝάνακτα κύνες δαίτηθεν ἰόντα
σαίνωσ' (αἰεὶ γάρ τε φέρει μειλίγματα θυμοῦ),
ὣς τοὺς ἀμφὶ λύκοι κρατερώνυχες ἠδὲ λέοντες
σαῖνον· τοὶ δ' ἔδεισαν, ἐπεὶ ϝίδον αἰνὰ πέλωρα.
ἔσταν δ' ἐν προθύροισι θεᾶς καλλιπλοκάμοιο,
Κίρκης δ' ἔνδον ἄκουον ἀειδούσης ϝοπὶ καλῇ,
ἱστὸν ἐποιχομένης μέγαν ἄμβροτον, οἷα θεάων
λεπτά τε καὶ χαρίεντα καὶ ἀγλαὰ ϝέργα πέλονται.
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Πολίτης ὄρχαμος ἀνδρῶν,
ὅς μοι κήδιστος ἑτάρων ἦν κεδνότατός τε.
"ὦ φίλοι, ἔνδον γάρ τις ἐποιχομένη μέγαν ἱστόν
καλὸν ἀοιδιάει — δάπεδον δ' ἅπαν ἀμφιμέμυκεν —
ἢ θεὸς ἠὲ γυνή· ἀλλὰ φθεγγώμεθα θᾶσσον."
ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, τοὶ δὲ φθέγγοντο καλεῦντες.
ἣ δ' αἶψ' ἐξελθοῦσα θύρας ὤιξε φαεινάς
καὶ κάλει· οἳ δ' ἅμα πάντες ἀϝιδρείῃσιν ἕποντο·
Εὐρύλοχος δ' ὑπέμεινεν, ὀισάμενος δόλον εἶναι.
εἷσεν δ' εἰσαγαγοῦσα κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε,
ἐν δέ σφιν τυρόν τε καὶ ἄλφιτα καὶ μέλι χλωρόν
ϝοίνῳ Πραμνείῳ ἐκύκα· ἀνέμισγε δὲ σίτῳ
φάρμακα λύγρ', ἵνα πάγχυ λαθοίατο πατρίδος αἴης.
αὐτὰρ ἐπεὶ δῶκέν τε καὶ ἔκπιον, αὐτίκ' ἔπειτα
ῥάβδῳ πεπληγυῖα κατὰ συφεοῖσιν ἐϝέργνυ.
οἳ δὲ συῶν μὲν ἔχον κεφαλὰς φωνήν τε τρίχας τε
καὶ δέμας, αὐτὰρ νοῦς ἦν ἔμπεδος ὡς τὸ πάρος περ.

ὣς οἳ μὲν κλαίοντες ἐϝέρχατο, τοῖσι δὲ Κίρκη
πάρ ῥ᾽ ἄκυλον βάλανόν τε βάλεν καρπόν τε κρανείης
ἔδμεναι, οἷα σύες χαμαιευνάδες αἰὲν ἔδουσιν·
Εὐρύλοχος δ᾽ ἂψ ἦλθε θοὴν ἐπὶ νῆα μέλαιναν,
ἀγγελίην ἑτάρων ϝερέων καὶ ἀδευκέα πότμον.
οὐδέ τι ἐκφάσθαι δύνατο ϝέπος ἱέμενός περ,
κῆρ ἄχεϊ μεγάλῳ βεβολημένος· ἐν δέ ϝοι ὄσσε
δακρυόφιν πίμπλαντο, γόον δ᾽ ὠίετο θυμός.
ἀλλ᾽ ὅτε δή μιν πάντες ἀγασσάμεθ᾽ ἐξερέοντες,
καὶ τότε τῶν ἄλλων ἑτάρων κατέλεξεν ὄλεθρον.
"ἤομεν, ὡς ἐκέλευες, ἀνὰ δρυμά, φαίδιμ᾽ Ὀδυσσεῦ·
εὕρομεν ἐν βήσσῃσι τετυγμένα δώματα καλά.
ἔνθα δέ τις μέγαν ἱστὸν ἐποιχομένη λίγ᾽ ἄειδεν
ἢ θεὸς ἠὲ γυνή· τοὶ δὲ φθέγγοντο καλεῦντες.
ἣ δ᾽ αἶψ᾽ ἐξελθοῦσα θύρας ὤιξε φαεινάς
καὶ κάλει· οἳ δ᾽ ἅμα πάντες ἀϝιδρείῃσιν ἕποντο·
αὐτὰρ ἐγὼν ὑπέμεινα, ὀισάμενος δόλον εἶναι.
οἳ δ᾽ ἅμ᾽ ἀϝιστώθησαν ἀολλέες, οὐδέ τις αὐτῶν
ἐξεφάνη· δηρὸν δὲ καθήμενος ἐσκοπίαζον."
ὣς ἔφατ᾽· αὐτὰρ ἐγὼ περὶ μὲν ξίφος ἀργυρόηλον
ὤμοιιν βαλόμην, μέγα χάλκεον, ἀμφὶ δὲ τόξα·
τὸν δ᾽ ἂψ ἠνώγεα αὐτὴν ὁδὸν ἡγήσασθαι.
αὐτὰρ ὅ γ᾽ ἀμφοτέρῃσι λαβὼν ἐλλίσσετο γούνων.
"μή μ᾽ ἄγε κεῖσ᾽ ἀϝέκοντα, διοτρεφές, ἀλλὰ λίπ᾽ αὐτοῦ·
ϝοῖδα γὰρ ὡς οὔτ᾽ αὐτὸς ἐλεύσεαι οὔτε τιν᾽ ἄλλον
ἄξεις σῶν ἑτάρων. ἀλλὰ ξὺν τοίσδεσι θᾶσσον
φεύγωμεν· ἔτι γάρ κεν ἀλύξαιμεν κακὸν ἦμαρ."
ὣς ἔφατ᾽, αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέϝειπον
"Εὐρύλοχ᾽, ἦ τοι μὲν σὺ μέν᾽ αὐτοῦ τῷδ᾽ ἐνὶ χώρῳ
ἔσθων καὶ πίνων, κοίλῃ παρὰ νηὶ μελαίνῃ·
αὐτὰρ ἐγὼν εἶμι, κρατερὴ δέ μοι ἔπλετ᾽ ἀνάγκη."
ὣς ϝειπὼν παρὰ νηὸς ἀνήιον ἠδὲ θαλάσσης.
ἀλλ᾽ ὅτε δὴ ἄρ᾽ ἔμελλον, ἰὼν ἱερὰς ἀνὰ βήσσας,
Κίρκης ἵξεσθαι πολυφαρμάκου ἐς μέγα δῶμα,
ἔνθα μοι Ἑρμείας χρυσόρραπις ἀντεβόλησεν
ἐρχομένῳ πρὸς δῶμα, νεηνίῃ ἀνδρὶ ϝεϝοικώς,
πρῶτον ὑπηνήτῃ, τοῦ περ χαριεστάτη ἥβη·

---

253 ξεστοῖσιν λάεσσι, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ.
265 καί μ᾽ ὀλοφυρόμενος ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·

ἔν τ' ἄρα μοι φῦ χειρί, ϝέπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν.
"πῇ δὴ αὖτ', ὦ δύστηνε, δι' ἄκριας ἔρχεαι οἶος,
χώρου ἄϝιδρις ἐών; ἕταροι δέ τοι οἵδ' ἐνὶ Κίρκης
ϝέρχαται ὥς τε σύες πυκινοὺς κευθμῶνας ἔχοντες.
ἦ τοὺς λυσόμενος δεῦρ' ἔρχεαι; οὐδέ σέ φημι
αὐτὸν νοστήσειν, μενέεις δὲ σύ γ' ἔνθα περ ἄλλοι.
ἀλλ' ἄγε δή σε κακῶν ἐκλύσομαι ἠδὲ σαώσω.
τῆ, τόδε φάρμακον ἐσθλὸν ἔχων ἐς δώματα Κίρκης
ἔρχευ, ὅ κέν τοι κρατὸς ἀλάλκῃσιν κακὸν ἦμαρ.
πάντα δέ τοι ϝερέω ὀλοφώια δήνεα Κίρκης.
τεύξει τοι κυκεῶ, βαλέει δ' ἐνὶ φάρμακα σίτῳ.
ἀλλ' οὐδ' ὥς θέλξαι σε δυνήσεται· οὐ γὰρ ἐάσει
φάρμακον ἐσθλὸν ὅ τοι δώσω, ϝερέω δὲ ϝέκαστα.
ὁππότε κεν Κίρκη σ' ἐλάσῃ περιμήκεϊ ῥάβδῳ,
δὴ τότε σὺ ξίφος ὀξὺ ϝερυσσάμενος παρὰ μηροῦ
Κίρκῃ ἐπαΐξαι ὥς τε κτάμεναι μενεαίνων.
ἡ δέ σ' ὑποδείσασα κελήσεται εὐνηθῆναι.
ἔνθα σὺ μηκέτ' ἔπειτ' ἀπανήνασθαι θεοῦ εὐνήν,
ὄφρα κέ τοι λύσῃ θ' ἑτάρους αὐτόν τε κομίσσῃ·
ἀλλὰ κέλεσθαί μιν μακάρων μέγαν ὅρκον ὀμόσσαι
μή τι σοὶ αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο,
μή σ' απογυμνωθέντα κακὸν καὶ ἀνήνορα θήῃ."
ὥς ἄρα φωνήσας πόρε φάρμακον ἀργεϊφόντης
ἐκ γαίης ϝερύσας, καί μοι φύσιν αὐτοῦ ἔδειξεν.
ῥίζῃ μὲν μέλαν ἔσκε, γάλακτι δὲ ϝείκελον ἄνθος·
μῶλυ δέ μιν καλέουσι θεοί. χαλεπὸν δέ τ' ὀρύσσειν
ἀνδράσι γε θνητοῖσι· θεοὶ δέ τε πάντα δύνανται.
Ἑρμείας μὲν ἔπειτ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὄλυμπον
νῆσον ἀν' ὑλήεσσαν, ἐγὼ δ' ἐς δώματα Κίρκης
ἤια· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιόντι.
ἔστην δ' εἰνὶ θύρῃσι θεᾶς καλλιπλοκάμοιο.
ἔνθα στὰς ἤυσα, θεὰ δέ μευ ἔκλυεν αὐδῆς.
ἡ δ' αἶψ' ἐξελθοῦσα θύρας ὤιξε φαεινάς
καὶ κάλει· αὐτὰρ ἐγὼν ἑπόμην ἀκαχήμενος ἦτορ.
εἷσε δέ μ' εἰσαγαγοῦσα ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου
καλοῦ δαιδαλέου, ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν·
τεῦχε δέ μοι κυκεῶ χρυσέῳ δέπαι, ὄφρα πίοιμι,
ἐν δέ τε φάρμακον ἧκε, κακὰ φρονέουσ' ἐνὶ θυμῷ.
αὐτὰρ ἐπεὶ δῶκέν τε καὶ ἔκπιον, οὐδέ μ' ἔθελξεν,
ῥάβδῳ πεπληγυῖα ϝέπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν.

“ἔρχεο νῦν συφεόνδε· μετ᾽ ἄλλων λέξε᾽ ἑταίρων.”
ὣς φάτ᾽, ἐγὼ δ᾽ ἄορ ὀξὺ ϝερυσσάμενος παρὰ μηροῦ
Κίρκῃ ἐπήιξα ὥς τε κτάμεναι μενεαίνων.
ἣ δὲ μέγα ϝιάχουσα ὑπέδραμε καὶ λάβε γούνων,
καί μ᾽ ὀλοφυρομένη ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
“τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆες;
θαῦμά μ᾽ ἔχει πῶς οὔ τι πιὼν τάδε φάρμακ᾽ ἐθέλχθης·
οὐδὲ γὰρ οὐδέ τις ἄλλος ἀνὴρ τάδε φάρμακ᾽ ἀνέτλη,
ὅς κε πίῃ καὶ πρῶτον ἀμείψεται ἕρκος ὀδόντων.
ἦ σύ γ᾽ Ὀδυσσεύς ἐσσι πολύτροπος, ὅν τέ μοι αἰεί
φάσκεν ἐλεύσεσθαι χρυσόρραπις ἀργεϊφόντης,
ἐκ Τροίης ἀνιόντα θοῇ σὺν νηὶ μελαίνῃ.
ἀλλ᾽ ἄγε δὴ κολεῷ μὲν ἄορ θέο, νῶι δ᾽ ἔπειτα
εὐνῆς ἡμετέρης ἐπιβείομεν, ὄφρα μιγέντε
εὐνῇ καὶ φιλότητι πεποίθομεν ἀλλήλοισιν.”
ὣς ἔφατ᾽, αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέϝειπον
“ὦ Κίρκη, πῶς τ᾽ ἄρ με κέλεαι σοὶ ἤπιον εἶναι,
ἥ μοι σῦς μὲν ἔθηκας ἐνὶ μεγάροισιν ἑταίρους,
αὐτὸν δ᾽ ἐνθάδ᾽ ἔχουσα δολοφρονέουσα κελεύεις
ἐς θάλαμόν τ᾽ ἰέναι καὶ σῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς,
ὄφρα με γυμνωθέντα κακὸν καὶ ἀνήνορα θήῃς.
οὐδ᾽ ἂν ἐγώ γ᾽ ἐθέλοιμι τεῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς,
εἰ μή μοι τλαίης γε, θεά, μέγαν ὅρκον ὀμόσσαι
μή τί μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.”
ὣς ἐφάμην, ἣ δ᾽ αὐτίκ᾽ ἀπώμνυεν ὡς ἐκέλευον.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ᾽ ὄμοσέν τε τελεύτησέν τε τὸν ὅρκον,
καὶ τότ᾽ ἐγὼ Κίρκης ἐπέβην περικαλλέος εὐνῆς.
ἀμφίπολοι δ᾽ ἄρα τέως μὲν ἐνὶ μεγάροισι πένοντο
τέσσαρες, αἵ ϝοι δῶμα κάτα δρήστειραι ἔασιν·
γίγνονται δ᾽ ἄρα ταί γ᾽ ἔκ τε κρηνέων ἀπό τ᾽ ἀλσέων
ἔκ θ᾽ ἱερῶν ποταμῶν, οἵ τ᾽ εἰς ἅλαδε προρέουσιν.
τάων ἣ μὲν ἔβαλλε θρόνοις ἔνι ῥήγεα καλά,
πορφύρεα καθύπερθ᾽, ὑπένερθε δὲ λῖθ᾽ ὑπέβαλλεν·
ἡ δ᾽ ἑτέρη προπάροιθε θρόνων ἐτίταινε τραπέζας
ἀργυρέας, ἐπὶ δέ σφι τίθη χρύσεια κάνεια·
ἡ δὲ τρίτη κρητῆρι μελίφρονα ϝοῖνον ἐκίρνα
ϝηδὺν ἐν ἀργυρέῳ, νέμε δὲ χρύσεια κύπελλα·
ἡ δὲ τετάρτη ὕδωρ ἐφόρει καὶ πῦρ ἀνέκαιεν

329 σοὶ δέ τις ἐν στήθεσσιν ἀκήλητος νόος ἐστίν.

πολλὸν ὑπὸ τρίποδι μεγάλῳ, ἰαίνετο δ' ὕδωρ.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ ζέσσεν ὕδωρ ἐνὶ ϝήνοπι χαλκῷ,
ἔς ῥ' ἀσάμινθον ἕσασα λό' ἐκ τρίποδος μεγάλοιο,
θυμῆρες κεράσασα, κατὰ κρατός τε καὶ ὤμων,
ὄφρα μοι ἐκ κάματον θυμοφθόρον εἵλετο γυίων.
αὐτὰρ ἐπεὶ λοῦσέν τε καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ,
ἀμφὶ δέ με χλαῖναν καλὴν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα,
εἷσε δέ μ' εἰσαγαγοῦσα ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου
καλοῦ δαιδαλέου, ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν.
ἐσθέμεναι δ' ἐκέλευεν. ἐμῷ δ' οὐ ϝήνδανε θυμῷ,
ἀλλ' ἥμην ἄλλο φρονέων, κακὰ δ' ὄσσετο θυμός.
Κίρκη δ' ὡς ἐνόησεν ἔμ' ἥμενον οὐδ' ἐπὶ σίτῳ
χεῖρας ἰάλλοντα, κρατερὸν δέ με πένθος ἔχοντα,
ἄγχι παρισταμένη ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"τίφθ' οὕτως, Ὀδυσεῦ, κατ' ἄρ' ἕζεαι ϝῖσος ἀναύδῳ,
θυμὸν ἔδων, βρώμης δ' οὐχ ἅπτεαι οὐδὲ ποτῆτος.
ἦ τινά που δόλον ἄλλον ὀίεαι· οὐδέ τί σε χρή
δειδίμεν· ἤδη γάρ τοι ἀπώμοσα καρτερὸν ὅρκον."
ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέϝειπον
"ὦ Κίρκη, τίς γάρ κεν ἀνήρ, ὃς ἐναίσιμος εἴη,
πρὶν τλαίη πάσσασθαι ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος
πρὶν λύσασθ' ἑτάρους καὶ ἐν ὀφθαλμοῖσι ϝιδέσθαι;
ἀλλ' εἰ δὴ πρόφρασσα πιεῖν φαγέμεν τε κελεύεις,
λῦσον, ἵν' ὀφθαλμοῖσι ϝίδω ἐρίϝηρας ἑταίρους."
ὣς ἐφάμην· Κίρκη δὲ διὲκ μεγάροιο βεβήκειν
ῥάβδον ἔχουσ' ἐν χειρί, θύρας δ' ἀνέῳξε συφειοῦ,
ἐκ δ' ἔλασεν σιάλοισι ϝεϝοικότας ἐννεώροισιν.
οἳ μὲν ἔπειτ' ἔστησαν ἐναντίοι, ἣ δὲ δι' αὐτῶν
ἐρχομένη προσάλειφε ϝεκάστῳ φάρμακον ἄλλο.
τῶν δ' ἐκ μὲν μελέων τρίχες ἔρρεον, ἃς πρὶν ἔφυσεν
φάρμακον οὐλόμενον τό σφιν πόρε πότνια Κίρκη,
ἄνδρες δ' ἂψ ἐγένοντο νεώτεροι ἢ πάρος ἦσαν
καὶ πολὺ καλλίονες καὶ μείζονες εἰσοράασθαι.
ἔγνωσαν δέ μ' ἐκεῖνοι, ἔφυν τ' ἐν χερσὶ ϝέκαστος·
πᾶσιν δ' ἱμερόεις ὑπέδυ γόος, ἀμφὶ δὲ δῶμα

---

368 χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
καλῇ χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
370 νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων·

σμερδαλέον κανάχιζε. θεὰ δ' ἐλέαιρε καὶ αὐτή.
ἣ δέ μεν ἄγχι στᾶσα προσηύδα δῖα θεάων
"διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
ἔρχεο νῦν ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
νῆα μὲν ἂρ πάμπρωτα ϝερύσσατε ἤπειρόνδε,
κτήματα δὲ σπήεσσι πελάσσατε ὅπλα τε πάντα·
αὐτὸς δ' ἂψ ἰέναι καὶ ἄγειν ἐρίϝηρας ἑταίρους."
ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐμοί γ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ,
βῆν δ' ἰέναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
εὗρον ἔπειτ' ἐπὶ νηὶ θοῇ ἐρίϝηρας ἑταίρους
οἴκτρ' ὀλοφυρομένους, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντας.
ὡς δ' ὅτ' ἂν ἄγραυλοι πόριες περὶ βοῦς ἀγελαίας,
ἐλθούσας ἐς κόπρον ἐπὴν βοτάνης κορέσωνται,
πᾶσαι ἅμα σκαίρωσιν ἐναντίαι· οὐδ' ἔτι σηκοί
ἴσχουσ', ἀλλ' ἁδινὸν μυκώμεναι ἀμφιθέουσιν
μητέρας· ὣς ἔμ' ἐκεῖνοι ἐπεὶ ϝίδον ὀφθαλμοῖσιν,
δακρυόεντες ἔχυντο· δόκησε δ' ἄρα σφίσι θυμός
ὣς ἔμεν ὡς εἰ πατρίδ' ἱκοίατο καὶ πόλιν αὐτήν
τρηχείης Ἰθάκης, ἵνα τε τράφεν ἠδὲ γένοντο.
καί μ' ὀλοφυρόμενοι ϝέπεα πτερόεντα προσηύδων.
"σοὶ μὲν νοστήσαντι, διοτρεφές, ὣς ἐχάρημεν
ὡς εἴ τ' εἰς Ἰθάκην ἀφικοίμεθα πατρίδα γαῖαν·
ἀλλ' ἄγε, τῶν ἄλλων ἑτάρων κατάλεξον ὄλεθρον."
ὣς ἔφαν, αὐτὰρ ἐγὼ προσέφην μαλακοῖσι ϝέπεσσιν
"νῆα μὲν ἂρ πάμπρωτα ϝερύσσομεν ἤπειρόνδε,
κτήματα δὲ σπήεσσι πελάσσομεν ὅπλα τε πάντα·
αὐτοὶ δ' ὀτρύνεσθε ἐμοὶ ἅμα πάντες ἕπεσθαι,
ὄφρα ϝίδηθ' ἑτάρους ἱεροῖς ἐν δώμασι Κίρκης
πίνοντας καὶ ἔδοντας· ἐπηϝετανὸν γὰρ ἔχουσιν."
ὣς ἐφάμην, οἱ δ' ὦκα ἐμοῖς ϝεπέεσσι πίθοντο.
Εὐρύλοχος δέ μοι οἶος ἐρύκανε πάντας ἑταίρους.
"ἆ δειλοί, πόσ' ἴμεν; τί κακῶν ἱμείρετε τούτων,
Κίρκης ἐς μέγαρον καταβήμεναι, ἥ κεν ἅπαντας
ἢ σῦς ἠὲ λύκους ποιήσεται ἠὲ λέοντας,
οἵ κέν ϝοι μέγα δῶμα φυλάσσοιμεν καὶ ἀνάγκῃ,
ὥς περ Κύκλωψ ϝέρξ', ὅτε ϝοι μέσσαυλον ἵκοντο
ἡμέτεροι ἕταροι, σὺν δ' ὁ θρασὺς εἵπετ' Ὀδυσσεύς·
τούτου γὰρ καὶ κεῖνοι ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο."

---

430 καί σφεας φωνήσας ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.

ὣς ἔφατ᾽· αὐτὰρ ἐγώ γε μετὰ φρεσὶ μερμήριξα,
σπασσάμενος τανύηκες ἄορ παχέος παρὰ μηροῦ,
τῷ ϝοι ἀποπλήξας κεφαλὴν οὐδάσδε πελάσσαι,
καὶ πηῷ περ ἐόντι μάλα σχεδόν. ἀλλά μ᾽ ἑταῖροι
μειλιχίοις ϝεπέεσσιν ἐρήτυον ἄλλοθεν ἄλλος.
"διογενές, τοῦτον μὲν ἐάσομεν, εἰ σὺ κελεύεις,
αὐτοῦ πὰρ νηΐ τε μένειν καὶ νῆα ϝέρυσθαι·
ἡμῖν δ᾽ ἡγεμόνευ᾽ ἱερὰ πρὸς δώματα Κίρκης."
ὣς φάμενοι παρὰ νηὸς ἀνήιον ἠδὲ θαλάσσης.
οὐδὲ μὲν Εὐρύλοχος κοίλῃ παρὰ νηὶ λέλειπτο,
ἀλλ᾽ ἕπετ᾽· ἔδεισεν γὰρ ἐμὴν ἔκπαγλον ἐνιπήν.
τόφρα δὲ τοὺς ἄλλους ἑτάρους ἐν δώμασι Κίρκη
ἐνδυκέως λοῦσέν τε καὶ ἔχρισεν λίπ᾽ ἐλαίῳ,
ἀμφὶ δ᾽ ἄρα χλαίνας ϝούλας βάλεν ἠδὲ χιτῶνας·
δαινυμένους δ᾽ εὖ πάντας ἐφεύρομεν ἐν μεγάροισιν.
οἳ δ᾽ ἐπεὶ ἀλλήλους ϝεῖδον φράσσαντό τ᾽ ἐσάντα,
κλαῖον ὀδυρόμενοι, περὶ δὲ στεναχίζετο δῶμα.
ἣ δέ μευ ἄγχι στᾶσα προσηύδα δῖα θεάων
"μηκέτι νῦν θαλερὸν γόον ὄρνυτε· ϝοῖδα καὶ αὐτή
ἠμὲν ὅσ᾽ ἐν πόντῳ πάθετ᾽ ἄλγεα ἰχθυόεντι,
ἠδ᾽ ὅσ᾽ ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ᾽ ἐπὶ χέρσου.
ἀλλ᾽ ἄγετ᾽ ἐσθίετε βρώμην καὶ πίνετε ϝοῖνον,
εἰς ὅ κεν αὖτις θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι λάβητε
οἷον ὅτε πρώτιστον ἐλείπετε πατρίδα γαῖαν
τρηχείης Ἰθάκης. νῦν δ᾽ ἀσκελέες καὶ ἄθυμοι,
αἰὲν ἄλης χαλεπῆς μεμνημένοι· οὐδέ ποθ᾽ ὕμιν
θυμὸς ἐν εὐφροσύνῃ, ἐπεὶ ἦ μάλα πολλὰ πέποσθε."
ὣς ἔφαθ᾽, ἡμῖν δ᾽ αὖτ᾽ ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
ἔνθα μὲν ἤματα πάντα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν
ἥμεθα, δαινύμενοι κρέα τ᾽ ἄσπετα καὶ μέθυ ϝηδύ·
ἀλλ᾽ ὅτε δή ῥ᾽ ἐνιαυτὸς ἔην, περὶ δ᾽ ἔτραπον ὧραι,
καὶ τότε μ᾽ ἐκκαλέσαντες ἔφαν ἐρίϝηρες ἑταῖροι
"δαιμόνι᾽, ἤδη νῦν μιμνήσκεο πατρίδος αἴης,
εἴ τοι θέσφατόν ἐστι σαωθῆναι καὶ ἱκέσθαι
ϝοῖκον ἐς ὑψόροφον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν."

---

456 διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν᾽ Ὀδυσσεῦ,
470 μηνῶν φθινόντων, περὶ δ᾽ ἤματα μακρὰ τελέσθη,
475 ὣς ἔφαν· αὐτὰρ ἔμοιγ᾽ ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ, ἐς ἠέλιον καταδύντα,
ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ᾽ ἄσπετα καὶ μέθυ ϝηδύ·

αὐτὰρ ἐγὼ Κίρκης ἐπιβὰς περικαλλέος εὐνῆς
γούνων ἐλλιτάνευσα, θεὰ δέ μευ ἔκλυεν αὐδῆς.
"ὦ Κίρκη, τέλεσόν μοι ὑπόσχεσιν ἥν περ ὑπέστης,
ϝοίκαδε πεμψέμεναι· θυμὸς δέ μοι ἔσσυται ἤδη,
ἠδ' ἄλλων ἑτάρων, οἵ μευ φθινύθουσι φίλον κῆρ
ἀμφ' ἔμ' ὀδυρόμενοι, ὅτε που σύ γε νόσφι γένηαι."
ὣς ἐφάμην, ἣ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων
"διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
μηκέτι νῦν ἀϝέκοντες ἐμῷ ἐνὶ μίμνετε ϝοίκῳ.
ἀλλ' ἄλλην χρὴ πρῶτον ὁδὸν τελέσαι, καὶ ἱκέσθαι
εἰς Ἀϝίδαο δόμους καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης,
ψυχῇ χρησομένους Θηβαίου Τειρεσίαο,
μάντηος ἀλαοῦ, τοῦ τε φρένες ἔμπεδοι εἰσίν·
τῷ καὶ τεθνηῶτι νόον πόρε Περσεφόνεια,
οἴῳ πεπνῦσθαι· τοὶ δὲ σκιαὶ ἀίσσουσιν."
ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμοί γε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
κλαῖον δ' ἐν λεχέεσσι καθήμενος, οὐδέ νύ μοι κῆρ
ἤθελ' ἔτι ζώειν καὶ ὁρᾶν φάος ἠελίοιο.
αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδόμενός τε κορέσθην,
καὶ τότε δή ϝε ϝέπεσσιν ἀμειβόμενος προσέϝειπον
"ὦ Κίρκη, τίς γὰρ ταύτην ὁδὸν ἡγεμονεύσει;
εἰς Ἄϝιδος δ' οὔ πώ τις ἀφίκετο νηὶ μελαίνῃ."
ὣς ἐφάμην, ἣ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων
"διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
μή τί τοι ἡγεμόνος γε ποθὴ παρὰ νηὶ μελέσθω,
ἱστὸν δὲ στήσας ἀνά θ' ἱστία λευκὰ πετάσσας
ἧσθαι· τὴν δέ κέ τοι πνοιὴ Βορέαο φέρῃσιν.
ἀλλ' ὁπότ' ἂν δὴ νηὶ δι' Ὠκεανοῖο περήσῃς,
ἔνθ' ἀκτή τ' ἐλαχεῖα καὶ ἄλσεα Περσεφονείης,
μακραί τ' αἴγειροι καὶ ϝιτέαι ὠλεσίκαρποι,
νῆα μὲν αὐτοῦ κέλσαι ἐπ' Ὠκεανῷ βαθυδίνῃ,
αὐτὸς δ' εἰς Ἀϝίδεω ἰέναι δόμον εὐρώεντα.
ἔνθα μὲν εἰς Ἀχέροντα Πυριφλεγέθων τε ῥέουσιν
Κωκυτός θ', ὃς δὴ Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀπορρώξ,
πέτρη τε ξύνεσίς τε δύω ποταμῶν ἐριδούπων·
ἔνθα δ' ἔπειθ', ἥρως, χριμφθεὶς πέλας, ὥς σε κελεύω,

---

478 ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
οἳ μὲν κοιμήσαντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα,
482 καί μιν φωνήσας ϝέπεα πτερόεντα προσηύδων.

βόθρον ὀρύξαι ὅσον τε πυϝούσιον ἔνθα καὶ ἔνθα,
ἀμφ᾽ αὐτῷ δὲ χοὴν χεῖσθαι πᾶσιν νεκύεσσιν,
πρῶτα μελικρήτῳ, μετέπειτα δὲ ϝηδέι ϝοίνῳ,
τὸ τρίτον αὖθ᾽ ὕδατι· ἐπὶ δ᾽ ἄλφιτα λευκὰ παλύνειν.
πολλὰ δὲ ϝουνοῦσθαι νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα,
ἐλθὼν εἰς Ἰθάκην στεῖραν βοῦν, ἥ τις ἀρίστη,
ῥέξειν ἐν μεϝάροισι, πυρήν τ᾽ ἐμπλησέμεν ἐσθλῶν,
Τειρεσίῃ δ᾽ ἀπάνευθεν ὄιν ἱερευσέμεν οἴῳ
παμμέλαν᾽, ὃς μήλοισι μεταπρέπει ὑμετέροισιν.
αὐτὰρ ἐπὴν εὐχῇσι λίσῃ κλυτὰ ϝέθνεα νεκρῶν,
ἔνθ᾽ ὄιν ἀρνειὸν ῥέζειν θῆλύν τε μέλαιναν
εἰς ἔρεβος στρέψας, αὐτὸς δ᾽ ἀπονόσφι τραπέσθαι
ϝιέμενος ποταμοῖο ῥοάων. ἔνθα δὲ πολλαί
ψυχαὶ ἐλεύσονται νεκύων κατατεθνηώτων.
δὴ τότ᾽ ἔπειθ᾽ ἑτάροισιν ἐποτρῦναι καὶ ἀνῶξαι
μῆλα, τὰ δὴ κατέκειτ᾽ ἐσφαϝμένα νηλέι χαλκῷ,
δείραντας κατακῆαι, ἐπεύξασθαι δὲ θεοῖσιν,
ἰφθίμῳ τ᾽ Ἀϝίδῃ καὶ ἐπαινῇ Περσεφονείῃ·
αὐτὸς δὲ ξίφος ὀξὺ ϝερυσσάμενος παρὰ μηροῦ
ἧσθαι, μηδὲ ἐᾶν νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα
αἵματος ἆσσον ἴμεν πρὶν Τειρεσίαο πυθέσθαι.
ἔνθα τοι αὐτίκα μάντις ἐλεύσεται, ὄρχαμε λαῶν,
ὅς κέν τοι ϝείπῃσιν ὁδὸν καὶ μέτρα κελεύθου
νόστον θ᾽, ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυόεντα."
ὣς ἔφατ᾽, αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν Ἠώς.
ἀμφὶ δέ με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ϝείματα ϝέσσεν·
αὐτὴ δ᾽ ἀρϝύφεον φᾶρος μέϝα ϝέννυτο νύμφη,
λεπτὸν καὶ χαρίεν, περὶ δὲ ζώνην βάλετ᾽ ἰξυῖ
καλὴν χρυσείην, κεφαλῇ δ᾽ ἐπέθηκε καλύπτρην.
αὐτὰρ ἐϝὼ διὰ δώματ᾽ ἰὼν ὤτρυνον ἑταίρους
μειλιχίοις ϝεπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ϝέκαστον.
"μηκέτι νῦν εὕδοντες ἀωτεῖτε ϝλυκὺν ὕπνον,
ἀλλ᾽ ἴομεν· δὴ ϝάρ μοι ἐπέφραδε πότνια Κίρκη."
ὣς ἐφάμην, τοῖσιν δ᾽ ἐπεπείθετο θυμὸς ἀϝήνωρ.
οὐδὲ μὲν οὐδ᾽ ἔνθεν περ ἀπήμονας ἦϝον ἑταίρους.
Ϝελπήνωρ δέ τις ἔσκε νεώτατος, οὔτε τι λίην
ἄλκιμος ἐν πολέμῳ οὔτε φρεσὶ ϝῇσιν ἀρηρώς,
ὅς μοι ἄνευθ᾽ ἑτάρων ἱεροῖς ἐν δώμασι Κίρκης,
ψύχεος ἱμείρων, κατελέξατο ϝοινοβαρείων·
κινυμένων δ᾽ ἑτάρων ὅμαδον καὶ δοῦπον ἀκούσας

ἐξαπίνης ἀνόρουσε, καὶ ἐκλάθετο φρεσὶ ϝῇσιν
ἄψορρον καταβῆναι ἰὼν ἐς κλίμακα μακρήν,
ἀλλὰ καταντικρὺς τέγεος πέσεν· ἐκ δέ ϝοι αὐχήν
ἀστραγάλων ϝεάγη, ψυχὴ δ' Ἀϝιδόσδε κατῆλθεν.
ἐρχομένοισι δὲ τοῖσιν ἐγὼ μετὰ μῦθον ἔϝειπον.
"φάσθε νύ που ϝοικόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
ἔρχεσθ'· ἄλλην δ' ἧμιν ὁδὸν τεκμήρατο Κίρκη
εἰς Ἀϝίδαο δόμους καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης,
ψυχῇ χρησομένους Θηβαίου Τειρεσίαο."
ὣς ἐφάμην, τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
ἑζόμενοι δὲ καταῦθι γόων τίλλοντό τε χαίτας·
ἀλλ' οὐ γάρ τις πρῆξις ἐγίγνετο μυρομένοισιν.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης
ἤομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες,
τόφρα δ' ἄρ' οἰχομένη Κίρκη παρὰ νηὶ μελαίνῃ
ἀρνειὸν κατέδησεν ὄιν θῆλύν τε μέλαιναν,
ῥεῖα παρεξελθοῦσα. τίς ἂν θεὸν οὐκ ἐθέλοντα
ὀφθαλμοῖσι ϝίδοιτ' ἢ ἔνθ' ἢ ἔνθα κιόντα;

11 αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἠδὲ θάλασσαν, Λ
νῆα μὲν ἂρ πάμπρωτα ϝερύσσαμεν εἰς ἅλα δῖαν,
ἐν δ' ἱστὸν τιθέμεσθα καὶ ἱστία νηὶ μελαίνῃ,
ἐν δὲ τὰ μῆλα λαβόντες ἐβήσαμεν, ἂν δὲ καὶ αὐτοί
βαίνομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
ἡμῖν δ' αὖ μετόπισθε νεὸς κυανοπρῴροιο
ἴκμενον οὖρον ἵη πλησίστιον, ἐσθλὸν ἑταῖρον,
Κίρκη ἐυπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα.
ἡμεῖς δ' ὅπλα ϝέκαστα πονησάμενοι κατὰ νῆα
ἥμεθα· τὴν δ' ἄνεμός τε κυβερνήτης τ' ἴθυνεν.
τῆς δὲ πανημερίης τέταθ' ἱστία ποντοπορούσης.
δύσετό τ' ἠέλιος σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί,
ἣ δ' ἐς πείραθ' ἵκανε βαθυρρόου Ὠκεανοῖο.
ἔνθα δὲ Κιμμερίων ἀνδρῶν δῆμός τε πόλις τε,
ἠέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμένοι· οὐδέ ποτ' αὐτούς
ἠέλιος φαέθων καταδέρκεται ἀκτίνεσσιν,
οὔθ' ὁπότ' ἂν στείχῃσι πρὸς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
οὔθ' ὅτ' ἂν ἂψ ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανόθεν προτράπηται,
ἀλλ' ἐπὶ νὺξ ὀλοὴ τέταται δειλοῖσι βροτοῖσιν.
νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν, ἐκ δὲ τὰ μῆλα
εἱλόμεθ'· αὐτοὶ δ' αὖτε παρὰ ῥόον Ὠκεανοῖο
ἤομεν, ὄφρ' ἐς χῶρον ἀφικόμεθ' ὃν φράσε Κίρκη.

ἔνθ᾽ ἱερήια μὲν Περιμήδης Εὐρύλοχός τε
ἔσχον· ἐγὼ δ᾽ ἄορ ὀξὺ ϝερυσσάμενος παρὰ μηροῦ
βόθρον ὄρυξ᾽ ὅσσον τε πυγούσιον ἔνθα καὶ ἔνθα,
ἀμφ᾽ αὐτῷ δὲ χοὴν χεόμην πᾶσιν νεκύεσσιν,
πρῶτα μελικρήτῳ, μετέπειτα δὲ ϝηδέι ϝοίνῳ,
τὸ τρίτον αὖθ᾽ ὕδατι· ἐπὶ δ᾽ ἄλφιτα λευκὰ πάλυνον.
πολλὰ δὲ γουνούμην νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα,
ἐλθὼν εἰς Ἰθάκην στεῖραν βοῦν, ἥ τις ἀρίστη,
ῥέξειν ἐν μεγάροισι, πυρήν τ᾽ ἐμπλησέμεν ἐσθλῶν,
Τειρεσίῃ δ᾽ ἀπάνευθεν ὄιν ἱερευσέμεν οἴῳ
παμμέλαν᾽, ὃς μήλοισι μεταπρέπει ἡμετέροισιν.
τοὺς δ᾽ ἐπεὶ εὐχωλῇσι λιτῇσί τε, ϝέθνεα νεκρῶν,
ἐλλισάμην, τὰ δὲ μῆλα λαβὼν ἀπεδειροτόμησα
ἐς βόθρον, ῥέε δ᾽ αἷμα κελαινεφές· αἱ δ᾽ ἀγέροντο
ψυχαὶ ὑπὲξ ἐρέβευς νεκύων κατατεθνηώτων.
δὴ τότ᾽ ἔπειθ᾽ ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα
μῆλα, τὰ δὴ κατέκειτ᾽ ἐσφαγμένα νηλέι χαλκῷ,
δείραντας κατακῆαι, ἐπεύξασθαι δὲ θεοῖσιν,
ἰφθίμῳ τ᾽ Ἀϝίδῃ καὶ ἐπαινῇ Περσεφονείῃ·
αὐτὸς δὲ ξίφος ὀξὺ ϝερυσσάμενος παρὰ μηροῦ
ἥμην, οὐδ᾽ εἴων νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα
αἵματος ἆσσον ἴμεν πρὶν Τειρεσίαο πυθέσθαι.
πρώτη δὲ ψυχὴ Ϝελπήνορος ἦλθεν ἑταίρου·
οὐ γάρ πω ἐτέθαπτο ὑπὸ χθονὸς εὐρυοδείης·
σῶμα γὰρ ἐν Κίρκης μεγάρῳ κατελείπομεν ἡμεῖς
ἄκλαυτον καὶ ἄθαπτον, ἐπεὶ πόνος ἄλλος ἔπειγεν.
τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ϝιδὼν ἐλέησά τε θυμῷ,
καί μιν φωνήσας ϝέπεα πτερόεντα προσηύδων.
"Ϝελπῆνορ, πῶς ἦλθες ὑπὸ ζόφον ἠερόεντα;
ἔφθης πεζὸς ἐὼν ἢ ἐγὼ σὺν νηὶ μελαίνῃ."
ὣς ἐφάμην, ὃ δέ μ᾽ οἰμώξας ἠμείβετο μύθῳ.
"ἀσέ με δαίμονος αἶσα κακὴ καὶ ἀθέσφατος οἶνος,
Κίρκης δ᾽ ἐν μεγάρῳ καταλέγμενος οὐκ ἐνόησα

---

38 νύμφαι τ᾽ ἠίθεοί τε, πολύτλητοί τε γέροντες,
παρθενικαί τ᾽ ἀταλαὶ νεοπενθέα θυμὸν ἔχουσαι,
40 πολλοὶ δ᾽ οὐτάμενοι χαλκήρεσιν ἐγχείῃσιν,
ἄνδρες ἀρηίφατοι βεβροτωμένα τεύχε᾽ ἔχοντες·
οἳ πολλοὶ περὶ βόθρον ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος
θεσπεσίῃ ϝιαχῇ· ἐμὲ δὲ χλωρὸν δέος ᾕρειν.
60 διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν᾽ Ὀδυσσεῦ,

ἄψορρον καταβῆναι ἰὼν ἐς κλίμακα μακρήν,
ἀλλὰ καταντικρὺς τέγεος πέσον· ἐκ δέ μοι αὐχήν
ἀστραγάλων ἐϝάγη, ψυχὴ δ' Ἀϝιδόσδε κατῆλθεν.
νῦν δέ σε τῶν ὄπιθεν γουνάζομαι, οὐ παρεόντων,
πρός τ' ἀλόχου καὶ πατρός, ὅ σε τρέφε τυτθὸν ἐόντα,
Τηλεμάχου θ', ὃν μοῦνον ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπες·
ϝοῖδα γὰρ ὡς ἐνθένδε κιὼν δόμου ἐξ Ἀϝίδαο
νῆσον ἐς Αἰαίην σχήσεις ἐυϝεργέα νῆα·
ἔνθα σ' ἔπειτα, ϝάναξ, κέλομαι μνήσασθαι ἐμεῖο.
μή μ' ἄκλαυτον ἄθαπτον ἰὼν ὄπιθεν καταλείπειν,
νοσφισθείς, μή τοί τι θεῶν μήνιμα γένωμαι,
ἀλλά με κακκῆαι σὺν τεύχεσιν ἅσσα μοι ἔστιν,
σῆμά τέ μοι χεῦαι πολιῆς ἐπὶ θινὶ θαλάσσης
ἀνδρὸς δυστήνοιο, καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.
ταῦτά τέ μοι τελέσαι, πῆξαί τ' ἐπὶ τύμβῳ ἐρετμόν,
τῷ καὶ ζωὸς ἔρεσσον ἐὼν μετ' ἐμοῖς ἑτάροισιν."
ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέϝειπον
"ταῦτά τοι, ὦ δύστηνε, τελευτήσω τε καὶ ἔρξω."
νῶι μὲν ὣς ϝεπέεσσιν ἀμειβομένω στυγεροῖσιν
ἥμεθ', ἐγὼ μὲν ἄνευθεν ἐφ' αἵματι φάσγανον ἴσχων,
ϝείδωλον δ' ἑτέρωθεν ἑταίρου πόλλ' ἀγόρευεν·
ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ μητρὸς κατατεθνηυίης,
Αὐτολύκου θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀντίκλεια,
τὴν ζωὴν κατέλειπον ἰὼν ἐς Ϝίλιον ἱρήν.
τὴν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ϝιδὼν ἐλέησά τε θυμῷ·
ἀλλ' οὐδ' ὣς εἴων προτέρην, πυκινόν περ ἀχεύων,
αἵματος ἆσσον ἴμεν πρὶν Τειρεσίαο πυθέσθαι.
ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Θηβαίου Τειρεσίαο,
χρύσεον σκῆπτρον ἔχων, ἐμὲ δ' ἔγνω καὶ προσέϝειπεν
"τίπτ' αὖτ', ὦ δύστηνε, λιπὼν φάος ἠελίοιο
ἤλυθες ὄφρα ϝίδῃ νέκυας καὶ ἀτερπέα χῶρον;
ἀλλ' ἀποχάζεο βόθρου, ἄπισχε δὲ φάσγανον ὀξύ,
αἵματος ὄφρα πίω καί τοι νημερτέα ϝείπω."
ὣς φάτ', ἐγὼ δ' ἀναχασσάμενος ξίφος ἀργυρόηλον
κουλεῷ ἐγκατέπηξ'. ὃ δ' ἐπεὶ πίεν αἷμα κελαινόν,
καὶ τότε δή με ϝέπεσσι προσηύδα μάντις ἀμύμων.
"νόστον δίζηαι μελιϝηδέα, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ.
τὸν δέ τοι ἀργαλέον θήσει θεός· οὐ γὰρ ὀίω

92 διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,

λήσειν εἰνοσίγαιον, ὅ τοι κότον ἔνθετο θυμῷ,
χωόμενος ὅτι ϝοι υἱὸν φίλον ἐξαλάωσας.
ἀλλ' ἔτι μήν κε καὶ ὡς κακά περ πάσχοντες ἵκοισθε,
εἴ κ' ἐθέλῃς σὸν θυμὸν ἐρυκακέειν καὶ ἑταίρων
ὁππότε κεν πρῶτον πελάσῃς εὐϝεργέα νῆα
Θρινακίῃ νήσῳ, προφυγὼν ϝιοϝειδέα πόντον,
βοσκομένας δ' εὕρητε βόας καὶ ϝίφια μῆλα
Ἠελίου, ὃς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακούει.
τὰς εἰ μέν κ' ἀσινέας ἐάᾳς νόστου τε μέδηαι,
καί κεν ἔτ' εἰς Ἰθάκην κακά περ πάσχοντες ἵκοισθε·
εἰ δέ κε σίνηαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον
νηί τε καὶ ἑτάροις. αὐτὸς δ' εἴ πέρ κεν ἀλύξῃς,
ὀψὲ κακῶς νεῖαι, ὀλέσας ἄπο πάντας ἑταίρους,
νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης· δήεις δ' ἐν πήματα ϝοίκῳ,
ἄνδρας ὑπερφιάλους, οἵ τοι βίοτον κατέδουσιν
μνώμενοι ἀντιθέην ἄλοχον καὶ ϝέδνα διδόντες.
ἀλλ' ἦ τοι κείνων γε βίας ἀποτίσεαι ἐλθών·
αὐτὰρ ἐπὴν μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσιν
κτείνῃς ἠὲ δόλῳ ἢ ἀμφαδὸν ὀξέι χαλκῷ,
ἔρχεσθαι δὴ ἔπειτα, λαβὼν εὐῆρες ἐρετμόν,
εἰς ὅ κε τοὺς ἀφίκηαι οἳ οὐ ϝίσασι θάλασσαν
ἀνέρες, οὐδέ θ' ἅλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσιν·
οὐδ' ἄρα τοὶ ϝίσασι νέας φοινικοπαρῄους,
οὐδ' εὐήρε' ἐρετμά, τά τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.
σῆμα δέ τοι ϝερέω μάλ' ἀριφραδές, οὐδέ σε λήσει.
ὁππότε κεν δή τοι ξυμβλήμενος ἄλλος ὁδίτης
φήῃ ἀθηρηλοιγὸν ἔχειν ἀνὰ φαιδίμῳ ὤμῳ,
καὶ τότε δὴ γαίῃ πήξας εὐῆρες ἐρετμόν,
ῥέξας ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ϝάνακτι,
ἀρνειὸν ταῦρόν τε συῶν τ' ἐπιβήτορα κάπρον,
ϝοίκαδ' ἀποστείχειν, ϝέρδειν θ' ἱερὰς ἑκατόμβας
ἀθανάτοισι θεοῖσι τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
πᾶσι μάλ' ἑξείης. θάνατος δέ τοι ἐξ ἁλὸς αὐτῷ
ἀβληχρὸς μάλα τοῖος ἐλεύσεται ὅς κέ σε πέφνῃ
γήραι ὕπο λιπαρῷ ἀρημένον· ἀμφὶ δὲ λαοί
ὄλβιοι ἔσσονται. τὰ δέ τοι νημερτέα ϝείρω."
ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέϝειπον
"Τειρεσίη, τὰ μὲν ἄρ που ἐπέκλωσαν θεοὶ αὐτοί·
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε ϝειπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον.
μητρὸς τήνδ' ὁρόω ψυχὴν κατατεθνηυίης·

ἡ δ' ἀκέουσ' ἧσται σχεδὸν αἵματος, οὐδ' ἑϝὸν υἱόν
ἔτλη ἐσάντα ϝιδεῖν οὐδὲ προτιμυθήσασθαι.
ϝειπέ, ϝάναξ, πῶς κέν με ἀναϝνοίη τὸν ἐόντα;"
ὣς ἐφάμην, ὃ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέϝειπεν
"ῥηΐδιόν τοι ἔπος ϝερέω καὶ ἐνὶ φρεσὶ θήσω.
ὅν τινα μέν κεν ἐᾷς νεκύων κατατεθνηώτων
αἵματος ἆσσον ἴμεν, ὃ δέ τοι νημερτὲς ἐνίψει·
ᾧ δέ κ' ἐπιφθονέῃς, ὃ δέ τοι πάλιν εἶσιν ὀπίσσω."
ὣς φαμένη ψυχὴ μὲν ἔβη δόμον Ἄϝιδος εἴσω
Τειρεσίαο ϝάνακτος, ἐπεὶ κατὰ θέσφατ' ἔλεξεν·
αὐτὰρ ἐϝὼν αὐτοῦ μένον ἔμπεδον, ὄφρ' ἐπὶ μήτηρ
ἤλυθε καὶ πίεν αἷμα κελαινεφές. αὐτίκα δ' ἔϝνω,
καί μ' ὀλοφυρομένη ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"τέκνον ἐμόν, πῶς ἦλθες ὑπὸ ζόφον ἠερόεντα
ζωὸς ἐών; χαλεπὸν δὲ τάδε ζωοῖσιν ὁρᾶσθαι.
ἦ νῦν δὴ Τροίηθεν ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκάνεις
νηΐ τε καὶ ἑτάροισι πολὺν χρόνον, οὐδέ πω ἦλθες
εἰς Ἰθάκην, οὐδ' εἶδες ἐνὶ μεϝάροισι ϝυναῖκα;"
ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐϝώ μιν ἀμειβόμενος προσέϝειπον
"μῆτερ ἐμή, χρειώ με κατήϝαϝεν εἰς Ἀϝίδαο
ψυχῇ χρησόμενον Θηβαίου Τειρεσίαο·
οὐ ϝάρ πω σχεδὸν ἦλθον Ἀχαιίδος, οὐδέ πω ἁμῆς
ϝῆς ἐπέβην, ἀλλ' αἰὲν ἔχων ἀλάλημαι ὀιζύν,
ἐξ οὗ τὰ πρώτισθ' ἑπόμην Ἀϝαμέμνονι δίῳ
Ϝίλιον εἰς ἐύπωλον, ἵνα Τρώεσσι μαχοίμην.
ἀλλ' ἄϝε μοι τόδε ϝειπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
τίς νύ σε κὴρ ἐδάμασσε τανηλεϝέος θανάτοιο;
ἦ δολιχὴ νοῦσος, ἦ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα
ϝοῖς ἀϝανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνεν;
ϝειπὲ δέ μοι πατρός τε καὶ υἱέος οὓς κατέλειπον,
ἢ ἔτι πὰρ κείνοισιν ἐμὸν ϝέρας, ἦέ τις ἤδη
ἀνδρῶν ἄλλος ἔχει, ἐμὲ δ' οὐκέτι φασὶ νέεσθαι.
ϝειπὲ δέ μοι μνηστῆς ἀλόχου βουλήν τε νόον τε,
ἠὲ μένει παρὰ παιδὶ καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσει,
ἦ ἤδη μιν ἔϝημεν Ἀχαιῶν ὅς τις ἄριστος."
ὣς ἐφάμην, ἣ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πότνια μήτηρ

---

157 μέσσῳ ϝὰρ μεϝάλοι ποταμοὶ καὶ δεινὰ ῥέεθρα,
Ὠκεανὸς μὲν πρῶτα, τὸν οὔ πως ἔστι περῆσαι
πεζὸν ἐόντ', ἣν μή τις ἔχῃ ἐυϝερϝέα νῆα.

“καὶ λίην κείνη γε μένει τετληότι θυμῷ
σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· ὀιζυραὶ δέ ϝοι αἰεί
φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἤματα δάκρυ χεούσῃ.
σὸν δ' οὔ πώ τις ἔχει καλὸν γέρας, ἀλλὰ ϝέκηλος
Τηλέμαχος τεμένεα νέμεται καὶ δαῖτας ἐϝίσας
δαίνυται, ἃς ἐπέϝοικε δικασπόλον ἄνδρ' ἀλεγύνειν·
πάντες γὰρ καλέουσι. πατὴρ δὲ σὸς αὐτόθι μίμνει
ἀγρῷ, οὐδὲ πόλινδε κατέρχεται. οὐδέ ϝοι εὐναί
δέμνια καὶ χλαῖναι καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα,
ἀλλ' ὅ γε χεῖμα μὲν εὕδει ὅθι δμῶες ἐνὶ ϝοίκῳ,
ἐν κόνι ἄγχι πυρός, κακὰ δὲ χροῒ ϝείματα ϝεῖται·
αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσι θέρος τεθαλυῖά τ' ὀπώρη,
πάντῃ ϝοι κατὰ γουνὸν ἀλωῆς ϝοινοπέδοιο
φύλλων κεκλιμένων χθαμαλαὶ βεβλήαται εὐναί.
ἔνθ' ὅ γε κεῖτ' ἀχέων, μέγα δὲ φρεσὶ πένθος ἀέξει
σὸν νόστον ποθέων· χαλεπὸν δ' ἐπὶ γῆρας ἱκάνει.
οὕτω γὰρ καὶ ἐγὼν ὀλόμην καὶ πότμον ἐπέσπον·
οὔτ' ἐμέ γ' ἐν μεγάροισιν ἐύσκοπος ἰοχέαιρα
ϝοῖς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνεν,
οὔτε τις οὖν μοι νοῦσος ἐπήλυθεν, ἥ τε μάλιστα
τηκεδόνι στυγερῇ μελέων ἐξείλετο θυμόν·
ἀλλά με σός τε πόθος σά τε μήδεα, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ,
σή τ' ἀγανοφροσύνη μελιϝηδέα θυμὸν ἀπηύρα.”
ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ γ' ἔθελον φρεσὶ μερμηρίξας
μητρὸς ἐμῆς ψυχὴν ἑλέειν κατατεθνηυίης.
τρὶς μὲν ἐφωρμήθην, ἑλέειν τέ με θυμὸς ἀνώγειν,
τρὶς δέ μοι ἐκ χειρῶν σκιῇ εἴκελον ἢ καὶ ὀνείρῳ
ἔπτατ'. ἐμοὶ δ' ἄχος ὀξὺ γενέσκετο κηρόθι μᾶλλον,
καί μιν φωνήσας ϝέπεα πτερόεντα προσηύδων.
“μῆτερ ἐμή, τί νύ μ' οὐ μίμνεις ἑλέειν μεμαῶτα,
ὄφρα καὶ εἰν Ἀϝίδαο φίλας περὶ χεῖρε βαλόντε
ἀμφοτέρω κρυεροῖο τεταρπώμεσθα γόοιο.
ἦέ τι ϝείδωλον τόδ' ἀγαυὴ Περσεφόνεια
ὤτρυν', ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω;”
ὣς ἐφάμην, ἣ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πότνια μήτηρ
“ὤ μοι, τέκνον ἐμόν, περὶ πάντων κάμμορε φωτῶν,
οὔ τί σε Περσεφόνεια Διὸς θυγάτηρ ἀπαφίσκει,
ἀλλ' αὕτη δίκη ἐστὶ βροτῶν, ὅτε κέν τε θάνωσιν·
οὐ γὰρ ἔτι σάρκας τε καὶ ὀστέα ϝῖνες ἔχουσιν,
ἀλλὰ τὰ μέν τε πυρὸς κρατερὸν μένος αἰθομένοιο

δαμνᾷ, ἐπεί κεν πρῶτα λίπῃ λεύκ᾽ ὀστέα θυμός,
ψυχὴ δ᾽ ἠύτ᾽ ὄνειρος ἀποπταμένη πεπότηται.
ἀλλὰ φόωσδε τάχιστα λιλαίεο· ταῦτα δὲ πάντα
ϝίσθ᾽, ἵνα καὶ μετόπισθε τεῇ ϝείπῃσθα ϝυναικί."
νῶι μὲν ὣς ϝεπέεσσιν ἀμειβόμεθ᾽, αἱ δὲ ϝυναῖκες
ἤλυθον (ὤτρυνεν ϝὰρ ἀϝαυὴ Περσεφόνεια)
ὅσσαι ἀριστήων ἄλοχοι ἔσαν ἠδὲ θύϝατρες.
αἳ δ᾽ ἀμφ᾽ αἷμα κελαινὸν ἀολλέες ἠϝερέθοντο,
αὐτὰρ ἐϝὼ βούλευον ὅπως ἐρέοιμι ϝεκάστην.
ἥδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
σπασσάμενος τανύηκες ἄορ παχέος παρὰ μηροῦ
οὐκ εἴων πιέειν ἅμα πάσας αἷμα κελαινόν.
αἳ δὲ προμνηστῖναι ἐπήισαν, ἠδὲ ϝεκάστη
ϝὸν ϝόνον ἐξαϝόρευεν· ἐϝὼ δ᾽ ἐρέεινον ἁπάσας.
ἔνθ᾽ ἤ τοι πρώτην Τυρὼ ϝίδον εὐπατέρειαν,
ἣ φάτο Σαλμωνῆος ἀμύμονος ἔκϝονος εἶναι,
φῆ δὲ Κρηθῆος ϝυνὴ ἔμμεναι Αἰολίδαο·
ἣ ποταμοῦ ἠράσσατ᾽ Ἐνιπῆος θείοιο,
ὃς πολὺ κάλλιστος ποταμῶν ἐπὶ ϝαῖαν ἵησιν,
καί ῥ᾽ ἐπ᾽ Ἐνιπῆος πωλέσκετο καλὰ ῥέεθρα.
τῷ δ᾽ ἄρ᾽ ἐϝεισάμενος ϝαιήοχος εἰνοσίϝαιος
ἐν προχοῇς ποταμοῦ παρελέξατο δινήεντος·
πορφύρεον δ᾽ ἄρα κῦμα περιστάθη, οὔρεϊ ϝίσον,
κυρτωθέν, κρύψεν δὲ θεὸν θνητήν τε ϝυναῖκα.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ᾽ ἐτέλεσσε θεὸς φιλοτήσια ϝέρϝα,
ἔν τ᾽ ἄρα ϝοι φῦ χειρί, ϝέπος τ᾽ ἔφατ᾽ ἔκ τ᾽ ὀνόμαζεν.
"χαῖρε ϝύναι φιλότητι. περιπλομένου δ᾽ ἐνιαυτοῦ
τέξεαι ἀϝλαὰ τέκνα, ἐπεὶ οὐκ ἀποφώλιοι εὐναί
ἀθανάτων· σὺ δὲ τοὺς κομέειν ἀτιταλλέμεναί τε.
νῦν δ᾽ ἔρχευ πρὸς δῶμα, καὶ ἴσχεο μηδ᾽ ὀνομήνῃς·
αὐτὰρ ἐϝώ τοί εἰμι Ποσειδάων ἐνοσίχθων."
ὣς ϝειπὼν ὑπὸ πόντον ἐδύσετο κυμαίνοντα,
ἣ δ᾽ ὑποκυσαμένη Πελίην τέκε καὶ Νηλῆα,
τὼ κρατερὼ θεράποντε Διὸς μεγάλοιο ϝενέσθην
ἀμφοτέρω· Πελίης μὲν ἐν εὐρυχόρῳ Ἰαωλκῷ
ναῖε πολύρρηνος, ὃ δ᾽ ἄρ᾽ ἐν Πύλῳ ἠμαθόεντι.
τοὺς δ᾽ ἑτέρους Κρηθῆι τέκεν βασίλεια ϝυναικῶν,
Αἴσονά τ᾽ ἠδὲ Φέρητ᾽ Ἀμυθάονά θ᾽ ἱππιοχάρμην.

---

245 λῦσε δὲ παρθενίην ζώνην, κατὰ δ᾽ ὕπνον ἔχευεν.

τὴν δὲ μετ' Ἀντιόπην ϝίδον, Ἀσωποῖο θύγατρα,
ἣ δὴ καὶ Διὸς εὔχετ' ἐν ἀγκοίνῃσιν ἰαῦσαι
καί ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδ', Ἀμφίονά τε Ζῆθόν τε,
οἳ πρῶτοι Θήβης ἕδος ἔκτισαν ἑπταπύλοιο
πύργωσάν τ', ἐπεὶ οὐ μὲν ἀπύργωτόν γε δύναντο
ναίειν εὐρύχορον Θήβην, κρατερώ περ ἐόντε.
τὴν δὲ μετ' Ἀλκμήνην ϝίδον, Ἀμφιτρύωνος ἄκοιτιν,
ἥ ῥ' Ἡρακλῆα θρασυμέμνονα θυμολέοντα
γείνατ' ἐν ἀγκοίνῃσι Διὸς μεγάλοιο μιγεῖσα,
καὶ Μεγάρην Κρείοντος ὑπερθύμοιο θύγατρα,
τὴν ἔχεν Ἀμφιτρύωνος υἱὸς μένος αἰὲν ἀτειρής.
μητέρα τ' Οἰδιπόδαο ϝίδον, καλὴν Ἐπικάστην,
ἣ μέγα ϝέργον ἔρεξεν ἀϝιδρείῃσι νόοιο
γημαμένη ϝῷ υἱεῖ· ὃ δ' ὃν πατέρ' ἐξεναρίξας
γῆμεν· ἄφαρ δ' ἀνάπυστα θεοὶ θέσαν ἀνθρώποισιν.
ἀλλ' ὃ μὲν ἐν Θήβῃ πολυηράτῳ ἄλγεα πάσχων
Καδμείων ϝήνασσε θεῶν ὀλοὰς διὰ βουλάς·
ἣ δ' ἔβη εἰς Ἀϝίδαο πυλάρταο κρατεροῖο,
ἁψαμένη βρόχον αἰπὺν ἀφ' ὑψηλοῖο μελάθρου,
ϝῷ ἄχεϊ σχομένη. τῷ δ' ἄλγεα κάλλιπ' ὀπίσσω
πολλὰ μάλ', ὅσσα τε μητρὸς ἐρινύες ἐκτελέουσιν.
καὶ Χλῶριν ϝεῖδον περικαλλέα, τήν ποτε Νηλεύς
γῆμεν ἐϝὸν διὰ κάλλος, ἐπεὶ πόρε μυρί' ἔϝεδνα,
ὁπλοτάτην κούρην Ἀμφίονος Ἰασίδαο,
ὅς ποτ' ἐν Ὀρχομενῷ Μινυείῳ ϝῖφι ϝάνασσεν·
ἣ δὲ Πύλου βασίλευε, τέκεν δέ ϝοι ἀγλαὰ τέκνα,
Νέστορά τε Χρομίον τε Περικλύμενόν τ' ἀγέρωχον.
τοῖσι δ' ἐπ' ἰφθίμην Πηρὼ τέκε, θαῦμα βροτοῖσιν,
τὴν πάντες μνώοντο περικτίται· οὐδέ τι Νηλεύς
τῷ ἐδίδω ὃς μὴ ϝέλικας βόας εὐρυμετώπους
ἐκ Φυλάκης ἐλάσειε βίης Ϝιφικληείης
ἀργαλέας. τὰς δ' οἶος ὑπέσχετο μάντις ἀμύμων
ἐξελάαν· χαλεπὴ δὲ θεοῦ κατὰ μοῖρα πέδησεν,
δεσμοί τ' ἀργαλέοι καὶ βουκόλοι ἀγροιῶται.
ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο
ἂψ περιτελλομένου ϝέτεος, καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
καὶ τότε δή μιν ἔλυσε βίη Ϝιφικληείη
θέσφατα πάντ' εἰπόντα, Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή.
καὶ Λήδην ϝεῖδον τὴν Τυνδαρέου παράκοιτιν,
ἥ ῥ' ὑπὸ Τυνδαρέῳ κρατερόφρονε γείνατο παῖδε,

Κάστορά θ' ἱππόδαμον καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα,
οἳ καὶ νέρθεν γῆς τιμὴν πρὸς Ζηνὸς ἔχοντες·
ἄλλοτε μὲν ζώουσ' ἑτερήμεροι ἄλλοτε δ' αὖτε
τεθνᾶσιν· τιμὴν δὲ λελόγχασι ϝῖσα θεοῖσιν.
  τὴν δὲ μετ' Ἰφιμέδειαν Ἀλωῆος παράκοιτιν
ἔσϝιδον, ἣ δὴ φάσκε Ποσειδάωνι μιγῆναι
καί ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδε, μινυνθαδίω δὲ γενέσθην,
Ὦτόν τ' ἀντίθεον τηλεκλειτόν τ' Ἐφιάλτην,
οὓς δὴ μηκίστους θρέψε ζείδωρος ἄρουρα
καὶ πολὺ καλλίστους μετά γε κλυτὸν Ὠρίωνα·
ἐννέωροι γάρ τοί γε καὶ ἐννεαπήχεες ἦσαν
εὖρος, ἀτὰρ μῆκός γε γενέσθην ἐννεόργυιοι.
οἵ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἀπειλήτην ἐν Ὀλύμπῳ
φυλόπιδα στήσειν πολυάικος πολέμοιο.
καί νύ κεν ἐξετέλεσσαν, εἰ ἥβης μέτρον ἵκοντο·
ἀλλ' ὄλεσεν Διὸς υἱὸς ὃν ἠύκομος τέκε Λητώ,
ἀμφοτέρω, πρίν σφωιν ὑπὸ κροτάφοισιν ἰούλους
ἀνθῆσαι πυκάσαι τε γένυς εὐανθέι λάχνῃ.
  Φαίδρην τε Πρόκριν τε ϝίδον καλήν τ' Ἀριάδνην,
κούρην Μίνωος ὀλοόφρονος, ἥν ποτε Θησεὺς
ἐκ Κρήτης ἐς γουνὸν Ἀθηνάων ἱεράων
ἦγε μέν, οὐδ' ἀπόνητο· πάρος δέ μιν Ἄρτεμις ἔκτα
Δίῃ ἐν ἀμφιρύτῃ Διονύσου μαρτυρίῃσιν.
  Μαῖράν τε Κλυμένην τε ϝίδον στυγερήν τ' Ἐριφύλην,
ἣ χρυσὸν φίλου ἀνδρὸς ἐδέξατο τιμήεντα.
πάσας δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω,
ὅσσας ἡρώων ἀλόχους ϝίδον ἠδὲ θύγατρας·
πρὶν γάρ κεν καὶ νὺξ φθῖτ' ἄμβροτος. ἀλλὰ καὶ ὥρη
εὕδειν, ἢ ἐπὶ νῆα θοὴν ἐλθόντ' ἐς ἑταίρους
ἢ αὐτοῦ· πομπὴ δὲ θεοῖς ὑμῖν τε μελήσει."
  ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
κηληθμῷ δ' ἔσχοντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.
τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἤρχετο μύθων.
"Φαίηκες, πῶς ὔμμιν ἀνὴρ ὅδε φαίνεται εἶναι
ϝεῖδός τε μέγεθός τε ϝιδὲ φρένας ἔνδον ἐϝίσας;
ξεῖνος δ' αὖτ' ἐμός ἐστι, ϝέκαστος δ' ἔμμορε τιμῆς.

---

301 τοὺς ἄμφω ζωοὺς κατέχει φυσίζοος αἶα·
315 Ὄσσαν ἐπ' Οὐλύμπῳ μέμασαν θέμεν, αὐτὰρ ἐπ' Ὄσσῃ
  Πήλιον εἰνοσίφυλλον, ἵν' οὐρανὸς ἀμβατὸς εἴη.

τῷ μὴ ἐπειγόμενοι ἀποπέμπετε, μηδὲ τὰ δῶρα
οὕτω χρηΐζοντι κολούετε· πολλὰ γὰρ ὔμμιν
κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι θεῶν ἰότητι κέονται."
τοῖσι δὲ καὶ μετέϝειπε γέρων ἥρως Ἐχένηος
"ὦ φίλοι, οὐ μὴν ἧμιν ἀπὸ σκοποῦ οὐδ' ἀπὸ δόξης
μυθεῖται βασίλεια περίφρων· ἀλλὰ πίθεσθε.
Ἀλκινόου δ' ἐκ τοῦδ' ἔχεται ϝέργον τε ϝέπος τε."
τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε
"τοῦτο μὲν οὕτω δὴ ϝέπος ἔσσεται, αἴ κεν ἐγώ γε
ζωὸς Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι ϝανάσσω·
ξεῖνος δὲ τλήτω, μάλα περ νόστοιο χατίζων,
ἔμπης οὖν ἐπιμεῖναι ἐς αὔριον, εἰς ὅ κε πᾶσαν
δωτίνην τελέσω. πομπὴ δ' ἄνδρεσσι μελήσει
πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ δήμῳ."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
εἴ με καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἀνώγοιτ' αὐτόθι μίμνειν,
πομπὴν δ' ὀτρύνοιτε καὶ ἀγλαὰ δῶρα διδοῖτε,
καί κε τὸ βουλοίμην, καί κεν πολὺ κέρδιον εἴη,
πλειοτέρῃ σὺν χειρὶ φίλην ἐς πατρίδ' ἱκέσθαι·
καί κ' αἰδοιότερος καὶ φίλτερος ἀνδράσιν εἴην
πᾶσιν, ὅσοι μ' Ἰθάκηνδε ϝιδοίατο νοστήσαντα."
τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε
"ὦ Ὀδυσεῦ, τὸ μὲν οὔ τί σ' ἐϝίσκομεν εἰσορόωντες,
ἠπεροπῆά τ' ἔμεν καὶ ἐπίκλοπον, οἷά τε πολλούς
βόσκει γαῖα μέλαινα πολυσπερέας ἀνθρώπους,
ψεύδεά τ' ἀρτύνοντας ὅθεν κέ τις οὐδὲ ϝίδοιτο·
σοὶ δ' ἔπι μὲν μορφὴ ϝεπέων, ἔνι δὲ φρένες ἐσθλαί,
μῦθον δ', ὡς ὅτ' ἀοιδός, ἐπισταμένως κατέλεξας,
πάντων τ' Ἀργείων σέο τ' αὐτοῦ κήδεα λυγρά.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε ϝειπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
εἴ τινας ἀντιθέων ἑτάρων ϝίδες, οἵ τοι ἅμ' αὐτῷ
Ϝίλιον εἰς ἅμ' ἕποντο καὶ αὐτοῦ πότμον ἐπέσπον.
νὺξ δ' ἥδε μάλα μακρή, ἀθέσφατος· οὐδέ πω ὥρη
εὕδειν ἐν μεγάρῳ· σὺ δέ μοι λέγε θέσκελα ϝέργα.
καί κεν ἐς ἠῶ δῖαν ἀνασχοίμην, ὅτε μοι σύ
τλαίης ἐν μεγάρῳ τὰ σὰ κήδεα μυθήσασθαι."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς

---

343 ὃς δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν·

"Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
ὥρη μὲν πολέων μύθων, ὥρη δὲ καὶ ὕπνου·
εἰ δ' ἔτ' ἀκουέμεναί γε λιλαίεαι, οὐκ ἂν ἐγώ γε
τούτων σοὶ φθονέοιμι καὶ οἰκτρότερ' ἄλλ' ἀγορεῦσαι,
κήδε' ἐμῶν ἑτάρων οἳ δὴ μετόπισθεν ὄλοντο,
οἳ Τρώων μὲν ὑπεξέφυγον στονόεσσαν ἀυτήν,
ἐν νόστῳ δ' ἀπόλοντο κακῆς ἰότητι γυναικός.
αὐτὰρ ἐπεὶ ψυχὰς μὲν ἀπεσκέδασ' ἄλλυδις ἄλλην
ἁγνὴ Περσεφόνεια γυναικῶν θηλυτεράων,
ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
ἀχνυμένη· περὶ δ' ἄλλαι ἀγηγέραθ', ὅσσαι ἅμ' αὐτῷ
ϝοίκῳ ἐν Αἰγίσθοιο θάνον καὶ πότμον ἐπέσπον.
ἔγνω δ' αἶψ' ἔμ' ἐκεῖνος, ἐπεὶ πίεν αἷμα κελαινόν.
κλαῖε δ' ὅ γε λιγέως, θαλερὸν κατὰ δάκρυον εἴβων,
πιτνὰς εἰς ἐμὲ χεῖρας, ὀρέξασθαι μενεαίνων·
ἀλλ' οὐ γάρ ϝοι ἔτ' ἦν ϝὶς ἔμπεδος, οὐδέ τι κῖκυς,
οἵη περ πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν.
τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ϝιδὼν ἐλέησά τε θυμῷ,
καί μιν φωνήσας ϝέπεα πτερόεντα προσηύδων.
"Ἀτρεΐδη κύδιστε, ϝάναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
τίς νύ σε κὴρ ἐδάμασσε τανηλεγέος θανάτοιο;
ἦε σέ γ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν,
ὄρσας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον ἀυτμήν;
ἦέ σ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου
βοῦς περιταμνόμενον ἠδ' οἰῶν πώεα καλά,
ἠὲ περὶ πτόλιος μαχεούμενον ἠδὲ γυναικῶν;"
ὣς ἐφάμην, ὃ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέϝειπεν
"διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
οὔτ' ἐμέ γ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν,
ὄρσας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον ἀυτμήν,
οὔτε μ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου,
ἀλλά μοι Αἴγισθος τεύξας θάνατόν τε μόρον τε
ἔκτα σὺν οὐλομένῃ ἀλόχῳ, ϝοικόνδε καλέσσας,
δειπνίσσας, ὥς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ.
ὣς θάνον οἰκτίστῳ θανάτῳ· περὶ δ' ἄλλοι ἑταῖροι
νωλεμέως κτείνοντο σύες ὣς ἀργιόδοντες,
οἵ ῥά τ' ἐν ἀφνειοῦ ἀνδρὸς μέγα δυναμένοιο
ἢ γάμῳ ἢ ἐράνῳ ἢ εἰλαπίνῃ τεθαλυίῃ.
ἤδη μὲν πολέων φόνῳ ἀνδρῶν ἀντεβόλησας,
μουνὰξ κτεινομένων καὶ ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ·

ἀλλά κε κεῖνα μάλιστα ϝιδὼν ὀλοφύραο θυμῷ,
ὡς ἀμφὶ κρητῆρα τραπέζας τε πληθούσας
κείμεθ' ἐνὶ μεγάρῳ, δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν.
οἰκτροτάτην δ' ἤκουσα ϝόπα Πριάμοιο θυγατρός
Κασσάνδρης, τὴν κτεῖνε Κλυταιμνήστρη δολόμητις
ἀμφ' ἐμοί· αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ γαίῃ χεῖρας ἀείρων
βάλλον ἀποθνήσκων περὶ φασγάνῳ· ἡ δὲ κυνῶπις
νοσφίσατ', οὐδέ μοι ἔτλη ἰόντι περ εἰς Ἀϝίδαο
χερσὶ κατ' ὀφθαλμοὺς ἑλέειν ξύν τε στόμ' ἐρεῖσαι.
ὡς οὐκ αἰνότερον καὶ κύντερον ἄλλο γυναικός,
οἷον δὴ καὶ κείνη ἐμήσατο ϝέργον ἀϝεικές,
κουριδίῳ τεύξασα πόσι φόνον. ἦ τοι ἔφην γε
ἀσπάσιος παίδεσσι ϝιδὲ δμώεσσιν ἐμοῖσιν
ϝοίκαδ' ἐλεύσεσθαι· ἡ δ' ἔξοχα λυγρὰ ϝιδυῖα
ϝοῖ τε κατ' αἶσχος ἔχευε καὶ ἐσσομένῃσιν ὀπίσσω
θηλυτέρῃσι γυναιξί, καὶ ἥ κ' ἐυϝεργὸς ἔῃσιν."
ὡς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέϝειπον
"ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ γόνον Ἀτρέος εὐρύοπα Ζεὺς
ἐκπάγλως ἤχθηρε γυναικείας διὰ βουλάς
ἐξ ἀρχῆς. Ἑλένης μὲν ἀπωλόμεθ' εἵνεκα πολλοί,
σοὶ δὲ Κλυταιμνήστρη δόλον ἤρτυε τηλόθ' ἐόντι."
ὡς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέϝειπεν
"τῷ νῦν μή ποτε καὶ σὺ γυναικί περ ἤπιος εἶναι·
μή ϝοι μῦθον ἅπαντα πιφαυσκέμεν, ὅν κ' ἐῢ ϝειδῇς,
ἀλλὰ τὸ μὲν φάσθαι, τὸ δὲ καὶ κεκρυμμένον εἶναι.
ἀλλ' οὐ σοί γ', Ὀδυσεῦ, φόνος ἔσσεται ἔκ γε γυναικός·
λίην γὰρ πινυτή τε, καὶ εὖ φρεσὶ μήδεα ϝοῖδεν,
κούρη Ϝικαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια.
ἦ μήν μιν νύμφην γε νέην κατελείπομεν ἡμεῖς
ἐρχόμενοι πολεμόνδε· πάις δέ ϝοι ἦν ἐπὶ μαζῷ
νήπιος, ὅς που νῦν γε μετ' ἀνδρῶν ἵζει ἀριθμῷ,
ὄλβιος· ἦ γὰρ τόν γε πατὴρ φίλος ὄψεται ἐλθών,
καὶ κεῖνος πατέρα προσπτύξεται, ἣ θέμις ἐστίν.
ἡ δ' ἐμὴ οὐδέ περ υἷος ἐνιπλησθῆναι ἄκοιτις
ὀφθαλμοῖσιν ἔασε, πάρος δέ με πέφνε καὶ αὐτόν.

---

428 ἥ τις δὴ τοιαῦτα μετὰ φρεσὶ ϝέργα βάληται·
454 ἄλλο δέ τοι ϝερέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
κρύβδην, μηδ' ἀναφανδά, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
νῆα κατισχέμεναι, ἐπεὶ οὐκέτι πιστὰ γυναιξίν.

ἀλλ᾽ ἄϝε μοι τόδε ϝειπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
εἴ που ἔτι ζώοντος ἀκούετε παιδὸς ἐμοῖο,
ἤ που ἐν Ὀρχομενῷ ἢ ἐν Πύλῳ ἠμαθόεντι .
ἤ που πὰρ Μενελάῳ ἐνὶ Σπάρτῃ εὐρείῃ·
οὐ ϝάρ πω τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖος Ὀρέστης."
ὣς ἔφατ᾽, αὐτὰρ ἐϝώ μιν ἀμειβόμενος προσέϝειπον
"Ἀτρεΐδη, τί με ταῦτα διείρεαι; οὐδέ τι ϝοῖδα,
ζώει ὅ ϝ᾽ ἦ τέθνηκε· κακὸν δ᾽ ἀνεμώλια βάζειν."
νῶι μὲν ὣς ϝεπέεσσιν ἀμειβομένω στυϝεροῖσιν
ἕσταμεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες·
ἦλθε δ᾽ ἐπὶ ψυχὴ Πηληιάδεω Ἀχιλῆος
καὶ Πατροκλῆος καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο
Αἴαντός θ᾽, ὃς ἄριστος ἔην ϝεῖδός τε δέμας τε
τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ᾽ ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
ἔϝνω δὲ ψυχή με ποδώκεος Αἰακίδαο,
καί ῥ᾽ ὀλοφυρομένη ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"διοϝενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν᾽ Ὀδυσσεῦ,
σχέτλιε, τίπτ᾽ ἔτι μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ μήσεαι ϝέρϝον;
πῶς ἔτλης Ἀϝιδόσδε κατελθέμεν; ἔνθα τε νεκροί
ἀφραδέες ναίουσι, βροτῶν ϝείδωλα καμόντων."
ὣς ἔφατ᾽, αὐτὰρ ἐϝώ μιν ἀμειβόμενος προσέϝειπον
"ὦ Ἀχιλεῦ Πηλῆος υἱέ, μέϝα φέρτατ᾽ Ἀχαιῶν,
ἦλθον Τειρεσίαο κατὰ χρέος, εἴ τινα βουλήν
ϝείποι ὅπως Ἰθάκην ἐς παιπαλόεσσαν ἱκοίμην·
οὐ ϝάρ πω σχεδὸν ἦλθον Ἀχαιίδος, οὐδέ πω ἁμῆς
ϝῆς ἐπέβην, ἀλλ᾽ αἰὲν ἔχω κακά. σεῖο δ᾽ Ἀχιλλεῦ
οὔ τις ἀνὴρ προπάροιθε μακάρτερος οὔτ᾽ ἄρ᾽ ὀπίσσω·
πρὶν μὲν ϝάρ σε ζωὸν ἐτίομεν ἶσα θεοῖσιν
Ἀρϝεῖοι, νῦν αὖτε μέϝα κρατέεις νεκύεσσιν
ἐνθάδ᾽ ἐών. τῷ μή τι θανὼν ἀκαχίζε᾽, Ἀχιλλεῦ."
ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ᾽ αὐτίκ᾽ ἀμειβόμενος προσέϝειπεν
"μὴ δή μοι θάνατόν ϝε παραύδα, φαίδιμ᾽ Ὀδυσσεῦ.
βουλοίμην κ᾽ ἐπάρουρος ἐὼν θητευέμεν ἄλλῳ,
ἀνδρὶ παρ᾽ ἀκλήρῳ, ᾧ μὴ βίοτος πολὺς εἴη,
ἢ πᾶσιν νεκύεσσι καταφθιμένοισι ϝανάσσειν.
ἀλλ᾽ ἄϝε μοι τοῦ παιδὸς ἀϝαυοῦ μῦθον ἐνίσπες,
ἢ ἕπετ᾽ ἐς πόλεμον πρόμος ἔμμεναι, ἦε καὶ οὐκί.
ϝειπὲ δέ μοι, Πηλῆος ἀμύμονος εἴ τι πέπυσσαι,
ἢ ἔτ᾽ ἔχει τιμὴν πολέσιν μετὰ Μυρμιδόνεσσιν,
ἦ μιν ἀτιμάζουσιν ἀν᾽ Ἑλλάδα τε Φθίην τε,

οὕνεκά μιν κατὰ γῆρας ἔχει χεῖράς τε πόδας τε.
οὐ γὰρ ἐγὼν ἐπαρωγὸς ὑπ᾽ αὐγὰς ἠελίοιο,
τοῖος ἐὼν οἷός ποτ᾽ ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ
πέφνον λαὸν ἄριστον, ἀμύνων Ἀργείοισιν.
εἰ τοιόσδ᾽ ἔλθοιμι μίνυνθά περ ἐς πατέρος δῶ,
τῷ κέ τεῳ στύξαιμι μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους,
οἳ κεῖνον βιόωνται ἐϝέργουσίν τ᾽ ἀπὸ τιμῆς."
ὣς ἔφατ᾽, αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέϝειπον
"ἦ τοι μὲν Πηλῆος ἀμύμονος οὔ τι πέπυσμαι,
αὐτάρ τοι παιδός γε Νεοπτολέμοιο φίλοιο
πᾶσαν ἀληθείην μυθήσομαι, ὥς με κελεύεις·
αὐτὸς γάρ μιν ἐγὼ κοίλης ἐπὶ νηὸς ἐϝίσης
ἤγαγον ἐκ Σκύρου μετ᾽ ἐυκνήμιδας Ἀχαιούς.
ἦ τοι ὅτ᾽ ἀμφὶ πόλιν Τροίην φραζοίμεθα βουλάς,
αἰεὶ πρῶτος ἔβαζε καὶ οὐχ ἡμάρτανε μύθων·
Νέστωρ ἀντίθεος καὶ ἐγὼ νικάσκομεν οἴω.
αὐτὰρ ὅτ᾽ ἐν πεδίῳ Τρώων μαρναίμεθα χαλκῷ,
οὔ ποτ᾽ ἐνὶ πληθυῖ μένεν ἀνδρῶν οὐδ᾽ ἐν ὁμίλῳ,
ἀλλὰ πολὺ προθέεσκε, τὸ ϝὸν μένος οὐδενὶ ϝείκων.
πολλοὺς δ᾽ ἄνδρας ἔπεφνεν ἐν αἰνῇ δηιοτῆτι.
πάντας δ᾽ οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ᾽ ὀνομήνω,
ὅσσον λαὸν ἔπεφνεν ἀμύνων Ἀργείοισιν,
ἀλλ᾽ οἷον τὸν Τηλεφίδην κατενήρατο χαλκῷ,
ἥρω᾽ Εὐρύπυλον· πολλοὶ δ᾽ ἀμφ᾽ αὐτὸν ἑταῖροι
Κήτειοι κτείνοντο γυναίων εἵνεκα δώρων.
κεῖνον δὴ κάλλιστον ἴδον μετὰ Μέμνονα δῖον.
αὐτὰρ ὅτ᾽ εἰς ἵππον κατεβαίνομεν, ὃν κάμ᾽ Ἐπειός,
Ἀργείων οἱ ἄριστοι, ἐμοὶ δ᾽ ἐπὶ πάντα τέταλτο,
ἔνθ᾽ ἄλλοι Δαναῶν ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες
δάκρυά τ᾽ ὠμόργνυντο, τρέμον θ᾽ ὑπὸ γυῖα ϝεκάστου·
κεῖνον δ᾽ οὔ ποτε πάμπαν ἐγὼ ϝίδον ὀφθαλμοῖσιν
οὔτ᾽ ὠχρήσαντα χρόα κάλλιμον οὔτε παρειῶν
δάκρυ ὀμορξάμενον· ὃ δέ με μάλα πόλλ᾽ ἱκέτευεν
ἱππόθεν ἐξέμεναι, ξίφεος δ᾽ ἐπεμαίετο κώπην
καὶ δόρυ χαλκοβαρές, κακὰ δὲ Τρώεσσι μενοίνα.
ἀλλ᾽ ὅτε δὴ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπήν,
μοῖραν καὶ γέρας ἐσθλὸν ἔχων ἐπὶ νηὸς ἔβαινεν
ἀσκηθής, οὔτ᾽ ἂρ βεβλημένος ὀξέι χαλκῷ

---

525 ἡμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν λόχον ἠδ᾽ ἐπιθεῖναι,

οὔτ᾽ αὐτοσχεδίην οὐτασμένος, οἷά τε πολλά
γίγνεται ἐν πολέμῳ· ἐπιμὶξ δέ τε μαίνεται Ἄρης."
ὣς ἐφάμην, ψυχὴ δὲ ποδώκεος Αἰακίδαο
φοίτα μακρὰ βιβᾶσα κατ᾽ ἀσφοδελὸν λειμῶνα,
γηθοσύνῃ ὅ ϝοι υἱὸν ἔφην ἀριδείκετον εἶναι.
αἱ δ᾽ ἄλλαι ψυχαὶ νεκύων κατατεθνηώτων
ἕστασαν ἀχνύμεναι, εἴροντο δὲ κήδε᾽ ἑκάστη.
οἴη δ᾽ Αἴαντος ψυχὴ Τελαμωνιάδαο
νόσφιν ἀφεστήκει, κεχολωμένη εἵνεκα νίκης
τήν μιν ἐγὼ νίκησα δικαζόμενος παρὰ νηυσίν
τεύχεσιν ἀμφ᾽ Ἀχιλῆος· ἔθηκε δὲ πότνια μήτηρ,
παῖδες δὲ Τρώων δίκασαν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.
ὡς δὴ μὴ ὄφελον νικᾶν τοιῷδ᾽ ἐπ᾽ ἀέθλῳ·
τοίην γὰρ κεφαλὴν ἕνεκ᾽ αὐτῶν γαῖα κατέσχεν,
Αἴανθ᾽, ὃς περὶ μὲν ϝεῖδος περὶ δ᾽ ἔργα τέτυκτο
τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ᾽ ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
τὸν μὲν ἐγὼ ϝεπέεσσι προσηύδων μειλιχίοισιν.
"Αἶαν παῖ Τελαμῶνος ἀμύμονος, οὐκ ἄρ᾽ ἔμελλες
οὐδὲ θανὼν λήσεσθαι ἐμοὶ χόλου εἵνεκα τευχέων
οὐλομένων; τὰ δὲ πῆμα θεοὶ θέσαν Ἀργείοισιν·
τοῖος γάρ σφιν πύργος ἀπώλεο. σεῖο δ᾽ Ἀχαιοί
ϝῖσον Ἀχιλλῆος κεφαλῇ Πηληιάδαο
ἀχνύμεθα φθιμένοιο διαμπερές. οὐδέ τις ἄλλος
αἴτιος, ἀλλὰ Ζεὺς Δαναῶν στρατὸν αἰχμητάων
ἐκπάγλως ἤχθηρε, τεῒν δ᾽ ἐπὶ μοῖραν ἔθηκεν.
ἀλλ᾽ ἄγε δεῦρο, ϝάναξ, ἵν᾽ ἔπος καὶ μῦθον ἀκούσῃς
ἡμέτερον· δάμασον δὲ μένος καὶ ἀγήνορα θυμόν."
ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ᾽ οὐδὲν ἀμείβετο, βῆ δὲ μετ᾽ ἄλλας
ψυχὰς εἰς ἔρεβος νεκύων κατατεθνηώτων.
ἔνθα χ᾽ ὁμῶς προσέφη κεχολωμένος, η κεν ἐγὼ τόν·
ἀλλά μοι ἤθελε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
τῶν ἄλλων ψυχὰς ϝιδέειν κατατεθνηώτων.
ἔνθ᾽ ἤ τοι Μίνωα ϝίδον, Διὸς ἀγλαὸν υἱόν,
χρύσεον σκῆπτρον ἔχοντα, θεμιστεύοντα νέκυσσιν,
ἥμενον· οἳ δέ μιν ἀμφὶ δίκας εἴροντο ϝάνακτα,
ἥμενοι ἑσταότες τε κατ᾽ εὐρυπυλὲς Ἄϝιδος δῶ.
τὸν δὲ μετ᾽ Ὠρίωνα πελώριον εἰσενόησα
θῆρας ὁμοῦ ϝειλεῦντα κατ᾽ ἀσφοδελὸν λειμῶνα,
τοὺς αὐτὸς κατέπεφνεν ἐν οἰοπόλοισιν ὄρεσσιν
χερσὶν ἔχων ῥόπαλον παγχάλκεον, αἰὲν ἀϝαγές.

καὶ Τιτυὸν ϝεῖδον, Γαίης ἐρικυδέος υἱόν,
κείμενον ἐν δαπέδῳ. ὃ δ' ἐπ' ἐννέα κεῖτο πέλεθρα,
γῦπε δέ μιν ϝεκάτερθε παρημένω ἧπαρ ἔκειρον,
δέρτρον ἔσω δύνοντες· ὃ δ' οὐκ ἀπαμύνετο χερσίν·
Λητὼ γὰρ ἥλκησε, Διὸς κυδρὴν παράκοιτιν,
Πυθῶδ' ἐρχομένην διὰ καλλιχόρου Πανοπῆος.
καὶ μὴν Τάνταλον ἐσϝεῖδον κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα,
ἑσταότ' ἐν λίμνῃ· ἣ δὲ προσέπλαζε γενείῳ.
στεῦτο δὲ διψάων, πιέειν δ' οὐκ εἶχεν ἑλέσθαι·
ὁσσάκι γὰρ κύψει' ὁ γέρων πιέειν μενεαίνων,
τοσσάχ' ὕδωρ ἀπολέσκετ' ἀναβροχέν, ἀμφὶ δὲ ποσσὶν
γαῖα μέλαινα φάνεσκε, καταζήνασκε δὲ δαίμων.
δένδρεα δ' ὑψιπέτηλα κατ' ἄκρηθεν χέε καρπόν,
ὄγχναι καὶ ῥοιαὶ καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι
συκέαι τε γλυκεραὶ καὶ ἐλαῖαι τηλεθόωσαι·
τῶν ὁπότ' ἰθύσει' ὁ γέρων ἐπὶ χερσὶ μάσασθαι,
τὰς δ' ἄνεμος ῥίπτασκε ποτὶ νέφεα σκιόεντα.
καὶ μὴν Σίσυφον ἐσϝεῖδον κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα,
λᾶαν βαστάζοντα πελώριον ἀμφοτέρῃσιν.
ἤ τοι ὃ μὲν σκηριπτόμενος χερσίν τε ποσίν τε
λᾶαν ἄνω ὤθεσκε ποτὶ λόφον· ἀλλ' ὅτε μέλλοι
ἄκρον ὑπερβαλέειν, τότ' ἀποστρέψασκε κραταιίς·
αὖτις ἔπειτα πέδονδε κυλίνδετο λᾶας ἀναιδής.
αὐτὰρ ὅ γ' ἂψ ὤσασκε τιταινόμενος, κατὰ δ' ἱδρώς
ἔρρεεν ἐκ μελέων, κονίη δ' ἐκ κρατὸς ὀρώρειν.
τὸν δὲ μετ' εἰσενόησα βίην Ἡρακληείην,
ϝείδωλον· αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν
τέρπεται ἐν θαλίῃς καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην.
ἀμφὶ δέ μιν κλαγγὴ νεκύων ἦν οἰωνῶν ὥς,
πάντοσ' ἀτυζομένων· ὃ δ' ἐρεμνῇ νυκτὶ ϝεϝοικώς,
γυμνὸν τόξον ἔχων καὶ ἐπὶ νευρῆφιν ὀιστόν,
δεινὸν παπταίνων, αἰεὶ βαλέοντι ϝεϝοικώς.
σμερδαλέος δέ ϝοι ἀμφιπερὶ στήθεσσιν ἀορτήρ
χρύσεος ἦν τελαμών, ἵνα θέσκελα ϝέργα τέτυκτο,
ἄρκτοι τ' ἀγρότεροί τε σύες χαροποί τε λέοντες,
ὑσμῖναί τε μάχαι τε φόνοι τ' ἀνδροκτασίαι τε.
μὴ τεχνησάμενος μηδ' ἄλλο τι τεχνήσαιτο
ὃς κεῖνον τελαμῶνα ϝεῇ ἐγκάτθετο τέχνῃ.

---

604 παῖδα Διὸς μεγάλοιο καὶ Ἥρης χρυσοπεδίλου.

ἔγνω δ᾽ αὐτίκα κεῖνος ἐπεὶ ϝίδεν ὀφθαλμοῖσιν,
καί μ᾽ ὀλοφυρόμενος ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν᾽ Ὀδυσσεῦ,
ἆ δείλ᾽, ἦ τινὰ καὶ σὺ κακὸν μόρον ἡγηλάζεις,
ὅν περ ἐγὼν ὀχέεσκον ὑπ᾽ αὐγὰς ἠελίοιο.
Ζηνὸς μὲν πάις ἦα Κρονίονος, αὐτὰρ ὀιζὺν
εἶχον ἀπειρεσίην· μάλα γὰρ πολὺ χείρονι φωτὶ
δεδμήμην, ὃ δέ μοι χαλεποὺς ἐπετέλλετ᾽ ἀέθλους.
καί ποτέ μ᾽ ἐνθάδ᾽ ἔπεμψε κύν᾽ ἄξοντ᾽· οὐ γὰρ ἔτ᾽ ἄλλον
φράζετο τοῦδέ γέ μοι χαλεπώτερον εἶναι ἄεθλον.
τὸν μὲν ἐγὼν ἀνένεικα καὶ ἤγαγον ἐξ Ἀϝίδαο,
Ἑρμείας δέ μ᾽ ἔπεμψε ϝιδὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη."
ὣς ϝειπὼν ὃ μὲν αὖτις ἔβη δόμον Ἄϝιδος εἴσω,
αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μένον ἔμπεδον, εἴ τις ἔτ᾽ ἔλθοι
ἀνδρῶν ἡρώων οἳ δὴ τὸ πρόσθεν ὄλοντο.
καί νύ κ᾽ ἔτι προτέρους ϝίδον ἀνέρας, οὓς ἔθελόν περ·
ἀλλὰ πρὶν ἐπὶ ϝέθνε᾽ ἀγείρετο μυρία νεκρῶν
ϝηχῇ θεσπεσίῃ, ἐμὲ δὲ χλωρὸν δέος ᾕρειν
μή μοι Γοργείην κεφαλὴν δεινοῖο πελώρου
ἐξ Ἀϝίδεω πέμψειεν ἀγαυὴ Περσεφόνεια.
αὐτίκ᾽ ἔπειτ᾽ ἐπὶ νῆα κιὼν ἐκέλευον ἑταίρους
αὐτούς τ᾽ ἀμβαίνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
οἳ δ᾽ αἶψ᾽ ἔσβαινον καὶ ἐπὶ κληῖσι καθῖζον.
τὴν δὲ κατ᾽ Ὠκεανὸν ποταμὸν φέρε κῦμα ῥόοιο,
πρῶτα μὲν εἰρεσίῃ, μετέπειτα δὲ κάλλιμος οὖρος.

12 αὐτὰρ ἐπεὶ ποταμοῖο λίπεν ῥόον Ὠκεανοῖο M
νηῦς, ἀπὸ δ᾽ ἵκετο κῦμα θαλάσσης εὐρυπόροιο
νῆσόν τ᾽ Αἰαίην, ὅθι τ᾽ Ἠοῦς ἠριγενείης
ϝοικία καὶ χοροί εἰσι καὶ ἀντολαὶ Ἠελίοιο,
νῆα μὲν ἔνθ᾽ ἐλθόντες ἐκέλσαμεν ἐν ψαμάθοισιν,
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
ἔνθα δ᾽ ἀποβρίξαντες ἐμείναμεν Ἠῶ δῖαν.
ἦμος δ᾽ ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
δὴ τότ᾽ ἐγὼν ἑτάρους προΐην ἐς δώματα Κίρκης
οἰσέμεναι νεκρὸν Ϝελπήνορα τεθνηῶτα.
φιτροὺς δ᾽ αἶψα ταμόντες, ὅθ᾽ ἀκροτάτη πρόεχ᾽ ἀκτή,
θάπτομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
αὐτὰρ ἐπεὶ νεκρός τε κάη καὶ τεύχεα νεκροῦ,

---

631 Θησέα Πειρίθοόν τε, θεῶν ἐρικυδέα τέκνα·

τύμβον χεύαντες καὶ ἐπὶ στήλην ϝερύσαντες
πήξαμεν ἀκροτάτῳ τύμβῳ ἐυῆρες ἐρετμόν.
ἡμεῖς μὲν τὰ ϝέκαστα διείπομεν, οὐδ' ἄρα Κίρκην
ἐξ Ἀϝίδεω ἐλθόντες ἐλήθομεν, ἀλλὰ μάλ' ὦκα
ἦλθ' ἐντυναμένη· ἅμα δ' ἀμφίπολοι φέρον αὐτῇ
σῖτον καὶ κρέα πολλὰ καὶ αἴθοπα ϝοῖνον ἐρυθρόν.
ἡ δ' ἐν μέσσῳ στᾶσα μετηύδα δῖα θεάων
"σχέτλιοι, οἳ ζώοντες ὑπήλθετε δῶμ' Ἀϝίδαο,
δισθανέες, ὅτε τ' ἄλλοι ἅπαξ θνήσκουσ' ἄνθρωποι.
ἀλλ' ἄγετ' ἐσθίετε βρώμην καὶ πίνετε ϝοῖνον
αὖθι πανημέριοι· ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένηφιν
πλεύσεσθ'. αὐτὰρ ἐγὼ δείξω ὁδὸν ἠδὲ ϝέκαστα
σημανέω, ἵνα μή τι κακορραφίῃ ἀλεγεινῇ
ἢ ἁλὸς ἢ ἐπὶ γῆς ἀλγήσετε πῆμα παθόντες."
ὣς ἔφαθ', ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ, ἐς ἠέλιον καταδύντα,
ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ϝηδύ·
ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
οἳ μὲν κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηός,
ἡ δ' ἐμὲ χειρὸς ἑλοῦσα φίλων ἀπονόσφιν ἑταίρων
εἷσέ τε καὶ προσέλεκτο, καὶ ἐξερέεινε ϝέκαστα·
αὐτὰρ ἐγὼ τῇ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα.
καὶ τότε δή με ϝέπεσσι προσηύδα πότνια Κίρκη.
"ταῦτα μὲν οὕτω πάντα πεπείρανται, σὺ δ' ἄκουσον
ὥς τοι ἐγὼ ϝερέω· μνήσει δέ σε καὶ θεὸς αὐτός.
Σειρῆνας μὲν πρῶτον ἀφίξεαι, αἵ ῥά τε πάντας
ἀνθρώπους θέλγουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίκηται.
ὅς τις ἀϝιδρείῃ πελάσῃ καὶ φθόγγον ἀκούσῃ
Σειρήνων, τῷ δ' οὔ τι γυνὴ καὶ νήπια τέκνα
ϝοίκαδε νοστήσαντι παρίσταται οὐδὲ γάνυνται,
ἀλλά τε Σειρῆνες λιγυρῇ θέλγουσιν ἀοιδῇ,
ἥμεναι ἐν λειμῶνι· πολὺς δ' ἀμφ' ὀστεόφιν θίς
ἀνδρῶν πυθομένων, περὶ δὲ ῥινοὶ μινύθουσιν.
ἀλλὰ παρεξελάαν, ἐπὶ δ' οὔατ' ἀλεῖψαι ἑταίρων
κηρὸν δεψήσας μελιϝηδέα, μή τις ἀκούσῃ
τῶν ἄλλων. ἀτὰρ αὐτὸς ἀκουέμεν εἴ κ' ἐθέλῃσθα,
δησάντων σ' ἐν νηὶ θοῇ χεῖράς τε πόδας τε
ὀρθὸν ἐν ἱστοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήφθω,
ὄφρα κε τερπόμενος ϝόπ' ἀκούῃς Σειρήνοιιν.
εἰ δέ κε λίσσῃαι ἑτάρους λῦσαί τε κελεύῃς,

οἱ δέ σ᾽ ἔτι πλεόνεσσι τότ᾽ ἐν δεσμοῖσι διδέντων.
αὐτὰρ ἐπὴν δὴ τάς γε παρεξελάσωσιν ἑταῖροι,
ἔνθα τοι οὐκέτ᾽ ἔπειτα διηνεκέως ἀγορεύσω
ὁπποτέρῃ δή τοι ὁδὸς ἔσσεται, ἀλλὰ καὶ αὐτός
θυμῷ βουλεύειν· ϝερέω δέ τοι ἀμφοτέρωθεν.
ἔνθεν μὲν γὰρ πέτραι ἐπηρεφέες, προτὶ δ᾽ αὐτάς
κῦμα μέγα ῥοχθεῖ κυανώπιδος Ἀμφιτρίτης·
Πλαγκτὰς δή τοι τάς γε θεοὶ μάκαρες καλέουσιν.
τῇ μέν τ᾽ οὐδὲ ποτητὰ παρέρχεται, οὐδὲ πέλειαι
τρήρωνες ταί τ᾽ ἀμβροσίην Διὶ πατρὶ φέρουσιν,
ἀλλά τε καὶ τῶν αἰὲν ἀφαιρεῖται λὶς πέτρη·
ἀλλ᾽ ἄλλην ἐνίησι πατὴρ ἐναρίθμιον εἶναι.
τῇ δ᾽ οὔ πώ τις νηῦς φύγεν ἀνδρῶν, ἥ τις ἵκηται,
ἀλλά θ᾽ ὁμοῦ πίνακάς τε νεῶν καὶ σώματα φωτῶν
κύμαθ᾽ ἁλὸς φορέουσι πυρός τ᾽ ὀλοοῖο θύελλαι.
οἴη δὴ κείνῃ γε παρέπλω ποντοπόρος νηῦς
Ἀργὼ πᾶσι μέλουσα, παρ᾽ Αἰήταο πλέουσα.
καί νύ κε τὴν ἔνθ᾽ ὦκα βάλεν μεγάλας ποτὶ πέτρας,
ἀλλ᾽ Ἥρη παρέπεμψεν, ἐπεὶ φίλος ἦεν Ἰήσων.
οἱ δὲ δύω σκόπελοι ὁ μὲν οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνει
ὀξείῃ κορυφῇ, νεφέλη δέ μιν ἀμφιβέβηκεν
κυανέη· τὸ μὲν οὔ ποτ᾽ ἐρωεῖ, οὐδέ ποτ᾽ αἴθρη
κείνου ἔχει κορυφήν, οὔτ᾽ ἐν θέρει οὔτ᾽ ἐν ὀπώρῃ.
οὐδέ κεν ἀμβαίη βροτὸς ἀνήρ, οὐ καταβαίη,
οὐδ᾽ εἴ ϝοι χεῖρές τε ἐϝείκοσι καὶ πόδες εἶεν·
πέτρη γὰρ λίς ἐστι, περιξέστῃ ϝεικυῖα.
μέσσῳ δ᾽ ἐν σκοπέλῳ ἔστι σπέος ἠεροϝειδές,
πρὸς ζόφον εἰς ἔρεβος τετραμμένον, ᾗ περ ἂν ὑμεῖς
νῆα παρὰ γλαφυρὴν ἰθύνετε, φαίδιμ᾽ Ὀδυσσεῦ.
οὐδέ κεν ἐκ νηὸς γλαφυρῆς αἰζήιος ἀνήρ
τόξῳ ὀιστεύσας κοῖλον σπέος εἰσαφίκοιτο.
ἔνθα δ᾽ ἐνὶ Σκύλλη ναίει δεινὸν λελακυῖα.
τῆς ἦ τοι φωνὴ μὲν ὅση σκύλακος νεογιλῆς
γίγνεται, αὐτὴ δ᾽ αὖτε πέλωρ κακόν· οὐδέ κέ τίς μιν
γηθήσειε ϝιδών, οὐδ᾽ εἰ θεὸς ἀντιάσειεν.
τῆς ἦ τοι πόδες εἰσὶ δυώδεκα πάντες ἄωροι,
ἓξ δέ τέ ϝοι δειραὶ περιμήκεες, ἐν δὲ ϝεκάστῃ
σμερδαλέη κεφαλή, ἐν δὲ τρίστοιχοι ὀδόντες
πυκνοὶ καὶ θαμέες, πλεῖοι μέλανος θανάτοιο.
μέσση μέν τε κατὰ σπείους κοίλοιο δέδυκεν,

ἔξω δ' ἐξίσχει κεφαλὰς δεινοῖο βερέθρου,
αὐτοῦ δ' ἰχθυάᾳ, σκόπελον περιμαιμώωσα,
δελφῖνάς τε κύνας τε, καὶ εἴ ποθι μεῖζον ἕλῃσιν
κῆτος, ἃ μυρία βόσκει ἀϝάστονος Ἀμφιτρίτη.
τῇ δ' οὔ πώ ποτε ναῦται ἀκήριοι εὐχετόωνται
παρφυϝέειν ξὺν νηί· φέρει δέ τε κρατὶ ϝεκάστῳ
φῶτ' ἐξαρπάξασα νεὸς κυανοπρῴροιο.
τὸν δ' ἕτερον σκόπελον χθαμαλώτερον ὄψεαι, Ὀδυσσεῦ·
πλησίον ἀλλήλων· καί κεν διοϊστεύσειας.
τῷ δ' ἐν ἐρινεὸς ἔστι μέϝας, φύλλοισι τεθηλώς·
τῷ δ' ὑπὸ δῖα Χάρυβδις ἀναρροιβδεῖ μέλαν ὕδωρ.
τρὶς μὲν ϝάρ τ' ἀνίησιν ἐπ' ἤματι, τρὶς δ' ἀναροιβδεῖ
δεινόν. μὴ σύ ϝε κεῖθι τύχοις ὅτε ῥοιβδήσειεν·
οὐ ϝάρ κεν ῥύσαιτό σ' ὑπὲκ κακοῦ οὐδ' ἐνοσίχθων.
ἀλλὰ μάλα Σκύλλης σκοπέλῳ πεπλημένος ὦκα
νῆα παρεξελάαν, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερόν ἐστιν
ἓξ ἑτάρους ἐν νηὶ ποθήμεναι ἢ ἅμα πάντας."
ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐϝώ μιν ἀμειβόμενος προσέϝειπον
"εἰ δ' ἄϝε δή μοι τοῦτο, θεά, νημερτὲς ἐνίσπες,
εἴ πως τὴν ὀλοὴν μὲν ὑπεκπροφύϝοιμι Χάρυβδιν,
τὴν δέ κ' ἀμυναίμην, ὅτε μοι σίνοιτό ϝ' ἑταίρους."
ὣς ἐφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων
"σχέτλιε, καὶ δὴ αὖ τοι πολεμήια ϝέρϝα μέμηλεν
καὶ πόνος· οὐδὲ θεοῖσιν ὑπείξεαι ἀθανάτοισιν;
ἡ δέ τοι οὐ θνητὴ ἀλλ' ἀθάνατον κακόν ἐστιν,
δεινόν τ' ἀρϝαλέον τε καὶ ἄϝριον οὐδὲ μαχητόν.
οὐδέ τις ἔστ' ἀλκή· φυϝέειν κάρτιστον ἀπ' αὐτῆς.
ἢν ϝὰρ δηθύνῃσθα κορυσσόμενος παρὰ πέτρῃ,
δείδω μή σ' ἐξαῦτις ἐφορμηθεῖσα κίχῃσιν
τόσσῃσιν κεφαλῇσι, τόσους δ' ἐκ φῶτας ἕληται.
ἀλλὰ μάλα σφοδρῶς ἐλάαν, βωστρεῖν δὲ Κράταιιν
μητέρα τῆς Σκύλλης, ἥ μιν τέκε πῆμα βροτοῖσιν·
ἥ μιν ἔπειτ' ἀποπαύσει ἐς ὕστερον ὁρμηθῆναι.
Θρινακίην δ' ἐς νῆσον ἀφίξεαι· ἔνθα δὲ πολλαί
βόσκοντ' Ἠελίοιο βόες καὶ ϝίφια μῆλα,
ἑπτὰ βοῶν ἀϝέλαι, τόσα δ' οἰῶν πώεα καλά,
πεντήκοντα ϝέκαστα. ϝόνος δ' οὐ ϝίϝνεται αὐτῶν,
οὐδέ ποτε φθινύθουσι. θεαὶ δ' ἐπὶ ποιμένες εἰσίν,
νύμφαι ἐυπλόκαμοι, Φαέθουσά τε Λαμπετίη τε,
ἃς τέκεν Ἠελίῳ Ὑπερίονι δῖα Νέαιρα.

τὰς μὲν ἄρα θρέψασα τεκοῦσά τε πότνια μήτηρ
Θρινακίην ἐς νῆσον ἀπῴκισε τηλόθι ναίειν,
μῆλα φυλασσέμεναι πατρώια καὶ ϝέλικας βοῦς.
τὰς εἰ μέν κ' ἀσινέας ἐάᾳς νόστου τε μέδηαι,
ἦ τ' ἂν ἔτ' εἰς Ἰθάκην κακά περ πάσχοντες ἵκοισθε·
εἰ δέ κε σίνηαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον
νηΐ τε καὶ ἑτάροις. αὐτὸς δ' εἴ πέρ κεν ἀλύξῃς,
ὀψὲ κακῶς νεῖαι, ὀλέσας ἄπο πάντας ἑταίρους."
ὣς ἔφατ', αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν Ἠώς.
ἣ μὲν ἔπειτ' ἀνὰ νῆσον ἀπέστιχε δῖα θεάων,
αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆα κιὼν ὤτρυνον ἑταίρους
αὐτούς τ' ἀμβαίνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
οἳ δ' αἶψ' ἔσβαινον καὶ ἐπὶ κληῗσι καθῖζον.
ἡμῖν δ' αὖ κατόπισθε νεὸς κυανοπρῴροιο
ἴκμενον οὖρον ἵη πλησίστιον, ἐσθλὸν ἑταῖρον,
Κίρκη ἐυπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα.
αὐτίκα δ' ὅπλα ϝέκαστα πονησάμενοι κατὰ νῆα
ἥμεθα· τὴν δ' ἄνεμός τε κυβερνήτης τ' ἴθυνεν.
δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάροισι μετηύδων ἀχνύμενος κῆρ
"ὦ φίλοι, οὐ γὰρ χρὴ ἕνα ϝίδμεναι, οὐδὲ δύ' οἴους,
θέσφαθ' ἅ μοι Κίρκη μυθήσατο, δῖα θεάων·
ἀλλὰ ϝερέω μὲν ἐγών, ἵνα ϝειδότες ἤ κε θάνωμεν
ἤ κεν ἀλευάμενοι θάνατον καὶ κῆρα φύγωμεν.
Σειρήνων μὲν πρῶτον ἀνώγει θεσπεσιάων
φθόγγον ἀλεύασθαι καὶ λειμῶν' ἀνθεμόεντα.
οἶον ἔμ' ἠνώγει ϝόπ' ἀκουέμεν· ἀλλά με δεσμῷ
δήσατ' ἐν ἀργαλέῳ, ὄφρ' ἔμπεδον αὐτόθι μίμνω,
ὀρθὸν ἐν ἱστοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήφθω.
εἰ δέ κε λίσσωμαι ὑμέας λῦσαί τε κελεύω,
ὑμεῖς δὲ πλεόνεσσι τότ' ἐν δεσμοῖσι πιέζειν."
ἦ τοι ἐγὼ τὰ ϝέκαστα λέγων ἑτάροισι πίφαυσκον,
τόφρα δὲ καρπαλίμως ἐξίκετο νηῦς ἐυϝεργής
νῆσον Σειρήνοιιν· ἔπειγε γὰρ οὖρος ἀπήμων.
αὐτίκ' ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο ἠδὲ γαλήνη
ἔπλετο νηνεμίη, κοίμησε δὲ κύματα δαίμων·
ἀνστάντες δ' ἕταροι νεὸς ἱστία μηρύσαντο,
καὶ τὰ μὲν ἐν νηὶ γλαφυρῇ θέσαν, οἳ δ' ἐπ' ἐρετμά
ἑζόμενοι λεύκαινον ὕδωρ ξεστῇς ἐλάτῃσιν.

---

147 ἑξῆς δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.

αὐτὰρ ἐγὼ κηροῖο μέγαν τροχὸν ὀξέι χαλκῷ
τυτθὰ διατμήξας χερσὶ στιβαρῇσι πίεζον.
αἶψα δ' ἰαίνετο κηρός, ἐπεὶ κέλετο μεγάλη ϝίς
Ἠελίου τ' αὐγὴ Ὑπεριονίδαο ϝάνακτος·
ἑξείης δ' ἑτάροισιν ἐπ' οὔατα πᾶσιν ἄλειψα.
οἱ δ' ἐν νηί μ' ἔδησαν ὁμοῦ χεῖράς τε πόδας τε
ὀρθὸν ἐν ἱστοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνῆπτον·
αὐτοὶ δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆμεν ὅσον τε γέγωνε βοήσας,
ῥίμφα διώκοντες, τὰς δ' οὐ λάθεν ὠκύαλος νηῦς
ἐγγύθεν ὀρνυμένη, λιγυρὴν δ' ἔντυνον ἀοιδήν.
"δεῦρ' ἄγ' ἰών, πολύαιν' Ὀδυσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
νῆα κατάστησον, ἵνα νωιτέρην ϝόπ' ἀκούσῃς.
οὐ γάρ πώ τις τῇδε παρήλασε νηὶ μελαίνῃ
πρίν γ' ἡμέων μελίγηρυν ἀπὸ στομάτων ϝόπ' ἀκοῦσαι,
ἀλλ' ὅ γε τερψάμενος νεῖται καὶ πλείονα ϝειδώς·
ϝίδμεν γάρ τοι πάνθ' ὅσ' ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ
Ἀργεῖοι Τρῶές τε θεῶν ἰότητι μόγησαν,
ϝίδμεν δ' ὅσσα γένηται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ."
ὣς φάσαν ἱεῖσαι ϝόπα κάλλιμον· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
ἤθελ' ἀκουέμεναι, λῦσαί τ' ἐκέλευον ἑταίρους
ὀφρύσι νευστάζων· οἱ δὲ προπεσόντες ἔρεσσον.
αὐτίκα δ' ἀνστάντες Περιμήδης Εὐρύλοχός τε
πλείοσί μ' ἐν δεσμοῖσι δέον μᾶλλόν τε πίεζον.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τάς γε παρήλασαν, οὐδ' ἔτ' ἔπειτα
φθογγῆς Σειρήνων ἠκούομεν οὐδέ τ' ἀοιδῆς,
αἶψ' ἀπὸ κηρὸν ἕλοντο ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι,
ὅν σφιν ἐπ' ὠσὶν ἄλειψ', ἐμέ τ' ἐκ δεσμῶν ἀνέλυσαν.
ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, αὐτίκ' ἔπειτα
καπνὸν καὶ μέγα κῦμα ϝίδον καὶ δοῦπον ἄκουσα.
τῶν δ' ἄρα δεισάντων ἐκ χειρῶν ἔπτατ' ἐρετμά,
βόμβησαν δ' ἄρα πάντα κατὰ ῥόον· ἔσχετο δ' αὐτοῦ
νηῦς, ἐπεὶ οὐκέτ' ἐρετμὰ προήκεα χερσὶν ἔπειγον.
αὐτὰρ ἐγὼ διὰ νηὸς ἰὼν ὤτρυνον ἑταίρους
μειλιχίοις ϝεπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ϝέκαστον.
"ὦ φίλοι, οὐ γάρ πώ τι κακῶν ἀδαήμονες εἰμέν·
οὐ μὴν δὴ τόδε μεῖζον ἔπι κακὸν ἢ ὅτε Κύκλωψ
ϝείλει ἐνὶ σπῆι γλαφυρῷ κρατερῆφι βίηφιν·
ἀλλὰ καὶ ἔνθεν ἐμῇ ἀρετῇ βουλῇ τε νόῳ τε
ἐκφύγομεν, καί που τῶνδε μνήσεσθαι ὀίω.

νῦν δ᾽ ἄϝεθ᾽, ὡς ἂν ἐϝὼ ϝείπω, πειθώμεθα πάντες.
ὑμεῖς μὲν κώπῃσιν ἁλὸς ῥηϝμῖνα βαθεῖαν
τύπτετε κληίδεσσιν ἐφήμενοι, εἴ κέ ποθι Ζεὺς
δώῃ τόνδε ϝ᾽ ὄλεθρον ὑπεκφυϝέειν καὶ ἀλύξαι·
σοὶ δὲ κυβερνῆθ᾽ ὧδ᾽ ἐπιτέλλομαι· ἀλλ᾽ ἐνὶ θυμῷ
βάλλευ, ἐπεὶ νηὸς ϝλαφυρῆς ϝοιήια νωμᾷς.
τούτου μὲν καπνοῦ καὶ κύματος ἐκτὸς ἔϝερϝε
νῆα, σὺ δὲ σκοπέλων ἐπιμαίεο, μή σε λάθῃσιν
κεῖσ᾽ ἐξορμήσασα καὶ ἐς κακὸν ἄμμε βάλῃσθα."
ὣς ἐφάμην, οἱ δ᾽ ὦκα ἐμοῖς ϝεπέεσσι πίθοντο.
Σκύλλην δ᾽ οὐκέτ᾽ ἐμυθεόμην, ἄπρηκτον ἀνίην,
μή πώς μοι δείσαντες ἀπολλήξειαν ἑταῖροι
εἰρεσίης, ἐντὸς δὲ πυκάζοιεν σφέας αὐτούς.
καὶ τότε δὴ Κίρκης μὲν ἐφημοσύνης ἀλεϝεινῆς
λανθανόμην, ἐπεὶ οὔ τί μ᾽ ἀνώϝει θωρήσσεσθαι·
αὐτὰρ ἐϝὼ καταδὺς κλυτὰ τεύχεα, καὶ δύο δοῦρε
μάκρ᾽ ἐν χερσὶν ἑλών, εἰς ἴκρια νηὸς ἔβαινον
πρῴρης· ἔνθεν ϝάρ μιν ἐδέϝμην πρῶτα φανεῖσθαι
Σκύλλην πετραίην, ἥ μοι φέρε πῆμ᾽ ἑτάροισιν.
οὐδέ πῃ ἀθρῆσαι δυνάμην, ἔκαμον δέ μοι ὄσσε
πάντῃ παπταίνοντι πρὸς ἠεροϝειδέα πέτρην.
ἡμεῖς μὲν στεινωπὸν ἀνεπλέομεν ϝοόωντες·
ἔνθεν ϝὰρ Σκύλλη, ἑτέρωθι δὲ δῖα Χάρυβδις
δεινὸν ἀνερροίβδησε θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ.
ἦ τοι ὅτ᾽ ἐξεμέσειε, λέβης ὣς ἐν πυρὶ πολλῷ,
πᾶσ᾽ ἀναμορμύρεσκε κυκωμένη, ὑψόσε δ᾽ ἄχνη
ἄκροισι σκοπέλοισιν ἐπ᾽ ἀμφοτέροισιν ἔπιπτεν·
ἀλλ᾽ ὅτ᾽ ἀναβρόξειε θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ,
πᾶσ᾽ ἔντοσθε φάνεσκε κυκωμένη, ἀμφὶ δὲ πέτρη
δεινὸν ἐβεβρύχειν, ὑπένερθε δὲ ϝαῖα φάνεσκεν
ψάμμῳ κυανέῃ, τοὺς δὲ χλωρὸν δέος ᾕρειν.
ἡμεῖς μὲν πρὸς τὴν ϝίδομεν δείσαντες ὄλεθρον·
τόφρα δέ μοι Σκύλλη ϝλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἑταίρους
ἓξ ἕλεθ᾽, οἳ χερσίν τε βίηφί τε φέρτατοι ἦσαν.
σκεψάμενος δ᾽ ἐς νῆα θοὴν ἅμα καὶ μεθ᾽ ἑταίρους
ἤδη τῶν ἐνόησα πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν
ὑψόσ᾽ ἀειρομένων· ἐμὲ δὲ φθέϝγοντο καλεῦντες
ἐξονομακλήδην, τότε ϝ᾽ ὕστατον, ἀχνύμενοι κῆρ.
ὡς δ᾽ ὅτ᾽ ἐπὶ προβόλῳ ἁλιεὺς περιμήκεϊ ῥάβδῳ
ἰχθύσι τοῖς ὀλίϝοισι δόλον κατὰ εἴδατα βάλλων

ἐς πόντον προΐησι βοὸς κέρας ἀγραύλοιο,
ἀσπαίροντα δ' ἔπειτα λαβὼν ἔρριψε θύραζε,
ὣς οἵ γ' ἀσπαίροντες ἀείροντο προτὶ πέτρας·
αὐτοῦ δ' εἰνὶ θύρῃσι κατήσθιε κεκληγῶτας,
χεῖρας ἐμοὶ ὀρέγοντας ἐν αἰνῇ δηιοτῆτι.
οἴκτιστον δὴ κεῖνο ἐμοῖς ϝίδον ὀφθαλμοῖσιν
πάντων ὅσσ' ἐμόγησα πόρους ἁλὸς ἐξερεείνων.
  αὐτὰρ ἐπεὶ πέτρας φύγομεν δεινήν τε Χάρυβδιν
Σκύλλην τ', αὐτίκ' ἔπειτα θεοῦ ἐς ἀμύμονα νῆσον
ἱκόμεθ'. ἔνθα δ' ἔσαν καλαὶ βόες εὐρυμέτωποι
πολλὰ δὲ ϝίφια μῆλ' Ὑπερίονος Ἠελίοιο.
δὴ τότ' ἐγὼν ἔτι πόντῳ ἐὼν ἐν νηὶ μελαίνῃ
μυκηθμόν τ' ἤκουσα βοῶν αὐλιζομενάων
οἰῶν τε βληχήν· καί μοι ϝέπος ἔμπεσε θυμῷ
μάντηος ἀλαοῦ, Θηβαίου Τειρεσίαο,
Κίρκης τ' Αἰαίης, οἵ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλον
νῆσον ἀλεύασθαι φαεσιμβρότου Ἠελίοιο.
δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάροισι μετηύδων ἀχνύμενος κῆρ
"κέκλυτέ μευ μύθων, κακά περ πάσχοντες ἑταῖροι,
ὄφρ' ὕμιν ϝείπω μαντήια Τειρεσίαο
Κίρκης τ' Αἰαίης, οἵ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλον
νῆσον ἀλεύασθαι φαεσιμβρότου Ἠελίοιο·
ἔνθα γὰρ αἰνότατον κακὸν ἔμμεναι ἄμμιν ἔφασκον.
ἀλλὰ παρὲξ τὴν νῆσον ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν."
  ὣς ἐφάμην, τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ.
αὐτίκα δ' Εὐρύλοχος στυγερῷ μ' ἠμείβετο μύθῳ.
"σχέτλιός εἰς, Ὀδυσεῦ· περί τοι μένος, οὐδέ τι γυῖα
κάμνεις. ἦ ῥά νυ σοί γε σιδήρεα πάντα τέτυκται,
ὅς ῥ' ἑτάρους καμάτῳ ϝαδηκότας ἠδὲ καὶ ὕπνῳ
οὐκ ἐάᾳς γαίης ἐπιβήμεναι, ἔνθα κεν αὖτε
νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον,
ἀλλ' αὔτως διὰ νύκτα θοὴν ἀλάλησθαι ἄνωγας,
νήσου ἀποπλαγχθέντας, ἐν ἠεροϝειδέι πόντῳ.
ἐκ νυκτῶν δ' ἄνεμοι χαλεποί, δηλήματα νηῶν,
γίγνονται· πῇ κέν τις ὑπεκφύγοι αἰπὺν ὄλεθρον,
ἤν πως ἐξαπίνης ἔλθῃ ἀνέμοιο θύελλα,
ἢ Νότου ἢ Ζεφύροιο δυσαέος, οἵ τε μάλιστα
νῆα διαρραίουσι θεῶν ἀϝέκητι ϝανάκτων.
ἀλλ' ἦ τοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,
δόρπον θ' ὁπλισόμεσθα θοῇ παρὰ νηὶ μένοντες·

ἠῶθεν δ' ἀναβάντες ἐνήσομεν εὐρέι πόντῳ."
ὣς ἔφατ' Εὐρύλοχος, ἐπὶ δ' ἤνεον ἄλλοι ἑταῖροι.
καὶ τότε δὴ ϝίϝνωσκον ὃ δὴ κακὰ μήδετο δαίμων,
καί μιν φωνήσας ϝέπεα πτερόεντα προσηύδων.
"Εὐρύλοχ', ἦ μάλα δή με βιάζετε μοῦνον ἐόντα.
ἀλλ' ἄϝε νῦν μοι πάντες ὀμόσσατε καρτερὸν ὅρκον,
εἴ κέ τιν' ἠὲ βοῶν ἀϝέλην ἢ πῶυ μέϝ' οἰῶν
εὕρωμεν, μή πού τις ἀτασθαλίῃσι κακῇσιν
ἢ βοῦν ἠέ τι μῆλον ἀποκτάνῃ· ἀλλὰ ϝέκηλοι
ἐσθίετε βρώμην τὴν ἀθανάτη πόρε Κίρκη."
ὣς ἐφάμην, οἱ δ' αὐτίκ' ἀπώμνυον ὡς ἐκέλευον.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὄμοσάν τε τελεύτησάν τε τὸν ὅρκον,
στήσαμεν ἐν λιμένι ϝλαφυρῷ ἐυϝερϝέα νῆα
ἄϝχ' ὕδατος ϝλυκεροῖο, καὶ ἐξαπέβησαν ἑταῖροι
νηός, ἔπειτα δὲ δόρπον ἐπισταμένως τετύκοντο.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
μνησάμενοι δὴ ἔπειτα φίλους ἔκλαιον ἑταίρους,
οὓς ἔφαϝε Σκύλλη ϝλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἑλοῦσα·
κλαιόντεσσι δὲ τοῖσιν ἐπήλυθε ϝήδυμος ὕπνος.
ἦμος δὲ τρίχα νυκτὸς ἔην, μετὰ δ' ἄστρα βεβήκειν,
ὦρσεν ἔπι ζαῆν ἄνεμον νεφεληϝερέτα Ζεὺς
λαίλαπι θεσπεσίῃ, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψεν
ϝαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ.
ἦμος δ' ἠριϝένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
νῆα μὲν ὡρμίσαμεν, κοῖλον σπέος ἐσϝερύσαντες·
ἔνθα δ' ἔσαν νυμφέων καλοὶ χοροὶ ἠδὲ θόωκοι·
καὶ τότ' ἐϝὼν ἀϝορὴν θέμενος μετὰ μῦθον ἔϝειπον.
"ὦ φίλοι, ἐν ϝὰρ νηὶ θοῇ βρῶσίς τε πόσις τε
ἔστιν, τῶν δὲ βοῶν ἀπεχώμεθα, μή τι πάθωμεν·
δεινοῦ ϝὰρ θεοῦ αἵδε βόες καὶ ϝίφια μῆλα,
Ἠελίου, ὃς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακούει."
ὣς ἐφάμην, τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀϝήνωρ.
μῆνα δὲ πάντ' ἄλληκτος ἄη Νότος, οὐδέ τις ἄλλος
ϝίϝνετ' ἔπειτ' ἀνέμων εἰ μὴ Εὖρός τε Νότος τε.
οἱ δ' εἵως μὲν σῖτον ἔχον καὶ ϝοῖνον ἐρυθρόν,
τόφρα βοῶν ἀπέχοντο λιλαιόμενοι βιότοιο.
ἀλλ' ὅτε δὴ νηὸς ἐξέφθιτο ἤια πάντα,
καὶ δὴ ἄϝρην ἐφέπεσκον ἀλητεύοντες ἀνάϝκῃ,
ἰχθῦς ὄρνιθάς τε, φίλας ὅτι χεῖρας ἵκοιτο,

δὴ τότ᾽ ἐγὼν ἀνὰ νῆσον ἀπέστιχον, ὄφρα θεοῖσιν
εὐξαίμην, εἴ τίς μοι ὁδὸν φήνειε νέεσθαι.
ἀλλ᾽ ὅτε δὴ διὰ νήσου ἰὼν ἤλυξα ἑταίρους,
χεῖρας νιψάμενος, ὅθ᾽ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο,
ἠρώμην πάντεσσι θεοῖς οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν·
οἳ δ᾽ ἄρα μοι γλυκὺν ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχευαν.
Εὐρύλοχος δ᾽ ἑτάροισι κακῆς ἐξήρχετο βουλῆς.
"κέκλυτέ μευ μύθων, κακά περ πάσχοντες ἑταῖροι.
πάντες μὲν στυγεροὶ θάνατοι δειλοῖσι βροτοῖσιν,
λιμῷ δ᾽ οἴκτιστον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν.
ἀλλ᾽ ἄγετ᾽, Ἠελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας
ῥέξομεν ἀθανάτοισι τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
εἰ δέ κεν εἰς Ἰθάκην ἀφικοίμεθα, πατρίδα γαῖαν,
αἶψά κεν Ἠελίῳ Ὑπερίονι πίονα νηόν
τεύξομεν, ἐν δέ κε θεῖμεν ἀγάλματα πολλὰ καὶ ἐσθλά.
εἰ δὲ χολωσάμενός τι βοῶν ὀρθοκραιράων
νῆ᾽ ἐθέλῃ ὀλέσαι, ἐπὶ δὲ σπῶνται θεοὶ ἄλλοι,
βούλομ᾽ ἅπαξ πρὸς κῦμα χανὼν ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι
ἢ δηθὰ στρεύγεσθαι ἐὼν ἐν νήσῳ ἐρήμῃ."
ὣς ἔφατ᾽ Εὐρύλοχος, ἐπὶ δ᾽ ᾔνεον ἄλλοι ἑταῖροι.
αὐτίκα δ᾽ Ἠελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας
ἐγγύθεν (οὐ γὰρ τῆλε νεὸς κυανοπρῴροιο
βοσκέσκονθ᾽ ἕλικες καλαὶ βόες εὐρυμέτωποι)
τὰς δὲ περίστησάν τε καὶ εὐχετόωντο θεοῖσιν,
φύλλα δρεψάμενοι τέρενα δρυὸς ὑψικόμοιο·
οὐ γὰρ ἔχον κρῖ λευκὸν ἐυσσέλμου ἐπὶ νηός.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ᾽ εὔξαντο, καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
μηρούς τ᾽ ἐξέταμον κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν
δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ᾽ αὐτῶν δ᾽ ὠμοθέτησαν.
οὐδ᾽ εἶχον μέθυ λεῖψαι ἐπ᾽ αἰθομένοις ἱεροῖσιν,
ἀλλ᾽ ὕδατι σπένδοντες ἐπώπτων ἔγκατα πάντα.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρα κάη καὶ σπλάγχνα πάσαντο,
μίστυλλόν τ᾽ ἄρα τἆλλα καὶ ἀμφ᾽ ὀβελοῖσιν ἔπειραν.
καὶ τότε μοι βλεφάρων ἐξέσσυτο ϝήδυμος ὕπνος,
βῆν δ᾽ ἰέναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
ἀλλ᾽ ὅτε δὴ σχεδὸν ἦα κιὼν νεὸς ἀμφιϝελίσσης,
καὶ τότε με κνίσης ἀμφήλυθε ϝηδὺς ἀυτμή.
οἰμώξας δὲ θεοῖσι μετ᾽ ἀθανάτοισι γεγώνευν

---

332 γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν· ἔτειρε δὲ γαστέρα λιμός·

"Ζεῦ πάτερ ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
ἦ με μάλ' εἰς ἄτην κοιμήσατε νηλέι ὕπνῳ,
οἱ δ' ἕταροι μέγα ϝέργον ἐμητίσαντο μένοντες."
ὠκέα δ' Ἠελίῳ Ὑπερίονι ἄγγελος ἦλθεν,
Λαμπετίη τανύπεπλος, ὅ ϝοι βόας ἔκταμεν ἡμεῖς.
αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι μετηύδα χωόμενος κῆρ
"Ζεῦ πάτερ ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
τῖσαι δὴ ἑτάρους Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
οἵ μευ βοῦς ἔκτειναν ὑπέρβιον, ᾗσιν ἐγώ γε
χαίρεσκον μὲν ἰὼν εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα
ἠδ' ὁπότ' ἂψ ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανόθεν προτραποίμην.
εἰ δέ μοι οὐ τίσουσι βοῶν ἐπιϝεικέ' ἀμοιβήν,
δύσομαι εἰς Ἀϝίδαο καὶ ἐν νεκύεσσι φαείνω."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς
"Ἠέλι', ἦ τοι μὲν σὺ μετ' ἀθανάτοισι φάεινε
καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν·
τῶν δέ κ' ἐγὼ τάχα νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ
τυτθὰ βαλὼν κεάσαιμι μέσῳ ἐνὶ ϝοίνοπι πόντῳ."
ταῦτα δ' ἐγὼν ἤκουσα Καλυψοῦς ἠυκόμοιο·
ἣ δ' ἔφη Ἑρμείαο διακτόρου αὐτὴ ἀκοῦσαι.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
νείκεον ἄλλοθεν ἄλλον ἐπισταδόν, οὐδέ τι μῆχος
εὑρέμεναι δυνάμεσθα, βόες δ' ἀπετέθνασαν ἤδη.
τοῖσιν δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοὶ τέραα προύφαινον·
εἷρπον μὲν ῥινοί, κρέα δ' ἀμφ' ὀβελοῖσι μεμύκειν,
ὀπταλέα τε καὶ ὠμά, βοῶν δ' ὡς γίγνετο φωνή.
ἑξῆμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἐρίγηρες ἑταῖροι
δαίνυντ' Ἠελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας·
ἀλλ' ὅτε δὴ ἕβδομον ἦμαρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κρονίων,
καὶ τότ' ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι θύων,
ἡμεῖς δ' αἶψ' ἀναβάντες ἐνήκαμεν εὐρέι πόντῳ,
ἱστὸν στησάμενοι ἀνά θ' ἱστία λεύκ' ἐρύσαντες.
ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, οὐδέ τις ἄλλη
φαίνετο γαιάων ἀλλ' οὐρανὸς ἠδὲ θάλασσα,
δὴ τότε κυανέην νεφέλην ἔστησε Κρονίων
νηὸς ὕπερ γλαφυρῆς, ἤχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῆς.
ἣ δ' ἔθει οὐ μάλα πολλὸν ἐπὶ χρόνον· αἶψα γὰρ ἦλθεν
κεκληγὼς Ζέφυρος, μεγάλη σὺν λαίλαπι θύων,
ἱστοῦ δὲ προτόνους ἔρρηξ' ἀνέμοιο θύελλα
ἀμφοτέρους· ἱστὸς δ' ὀπίσω πέσεν, ὅπλα τε πάντα

εἰς ἄντλον κατέχυνθ'. ὁ δ' ἄρα πρυμνῇ ἐνὶ νηί
πλῆξε κυβερνήτεω κεφαλήν, ξὺν δ' ὀστέ' ἄραξεν
πάντ' ἄμυδις κεφαλῆς· ὁ δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι ϝεϝοικώς
κάππεσ' ἀπ' ἰκριόφιν, λίπε δ' ὀστέα θυμὸς ἀϝήνωρ.
Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε καὶ ἔμβαλε νηὶ κεραυνόν·
ἡ δ' ἐλελίχθη πᾶσα Διὸς πληϝεῖσα κεραυνῷ,
ἐν δὲ θεείου πλῆτο, πέσον δ' ἐκ νηὸς ἑταῖροι.
οἱ δὲ κορώνῃσιν ϝίκελοι περὶ νῆα μέλαιναν
κύμασιν ἐμφορέοντο, θεὸς δ' ἀποαίνυτο νόστον.
αὐτὰρ ἐϝὼ διὰ νηὸς ἐφοίτων, ὄφρ' ἀπὸ τοίχους
λῦσε κλύδων τρόπιος· τὴν δὲ ψιλὴν φέρε κῦμα.
ἐκ δέ ϝοι ἱστὸν ἄραξε ποτὶ τρόπιν· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
ἐπίτονος βέβλητο, βοὸς ῥινοῖο τετευχώς.
τῷ ῥ' ἄμφω συνέϝεργον ὁμοῦ τρόπιν ἠδὲ καὶ ἱστόν,
ἑζόμενος δ' ἐπὶ τοῖς φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν.
ἔνθ' ἤ τοι Ζέφυρος μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι θύων,
ἦλθε δ' ἐπὶ Νότος ὦκα, φέρων ἐμῷ ἄλϝεα θυμῷ,
ὄφρ' ἔτι τὴν ὀλοὴν ἀναμετρήσαιμι Χάρυβδιν.
παννύχιος φερόμην, ἅμα δ' ἠελίῳ ἀνιόντι
ἦλθον ἐπὶ Σκύλλης σκόπελον δεινήν τε Χάρυβδιν.
ἡ μὲν ἀνερροίβδησε θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ·
αὐτὰρ ἐϝὼ ποτὶ μακρὸν ἐρινεὸν ὑψόσ' ἀερθείς,
τῷ προσφὺς ἐχόμην ὡς νυκτερίς. οὐδέ πῃ εἶχον
οὔτε στηρίξαι ποσὶν ἔμπεδον οὔτ' ἐπιβῆναι·
ῥίζαι ϝὰρ ϝεκὰς εἶχον, ἀπήωροι δ' ἔσαν ὄζοι
μακροί τε μεϝάλοι τε, κατεσκίαον δὲ Χάρυβδιν.
νωλεμέως δ' ἐχόμην, ὄφρ' ἐξεμέσειεν ὀπίσσω
ἱστὸν καὶ τρόπιν αὖτις. ἐϝελδομένῳ δέ μοι ἦλθον
ὄψ'· ἦμος δ' ἐπὶ δόρπον ἀνὴρ ἀϝορῆθεν ἀνέστη
κρίνων νείκεα πολλὰ δικαζομένων αἰζηῶν,
τῆμος δὴ τά ϝε δοῦρα Χαρύβδιος ἐξεφαάνθη.
ἧκα δ' ἐϝὼ καθύπερθε πόδας καὶ χεῖρε φέρεσθαι,
μέσσῳ δ' ἐνδούπησα παρὲξ περιμήκεα δοῦρα,
ἑζόμενος δ' ἐπὶ τοῖσι διήρεσα χερσὶν ἐμῇσιν.
ἔνθεν δ' ἐννῆμαρ φερόμην, δεκάτῃ δέ με νυκτί
νῆσον ἐς Ὠϝυϝίην πέλασαν θεοί, ἔνθα Καλυψώ
ναίει ἐυπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα,

---

445 Σκύλλην δ' οὐκέτ' ἔασε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
ἐσϝιδέειν· οὐ ϝάρ κεν ὑπέκφυϝον αἰπὺν ὄλεθρον.

ἤ μ' ἐφίλει τ' ἐκόμει τε. τί τοι τάδε μυθολογεύω;
ἤδη γάρ τοι χθιζὸς ἐμυθεόμην ἐνὶ ϝοίκῳ
σοί τε καὶ ἰφθίμῃ ἀλόχῳ· ἐχθρὸν δέ μοι ἐστὶν
αὖτις ἀριζήλως ϝειρημένα μυθολογεύειν.

13 ὣς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ, N
κηληθμῷ δ' ἔσχοντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.
τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε
"ὦ Ὀδυσεῦ, ἐπεὶ ἵκευ ἐμὸν ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ
ὑψερεφές, τῷ σ' οὔ τι πάλιν πλαγχθέντα γ' οἴω
ἂψ ἀπονοστήσειν, εἰ καὶ μάλα πολλὰ πέπονθας.
ὑμέων δ' ἀνδρὶ ϝεκάστῳ ἐφιέμενος τάδε ϝείρω,
ὅσσοι ἐνὶ μεγάροισι γερούσιον αἴθοπα ϝοῖνον
αἰεὶ πίνετ' ἐμοῖσιν, ἀκουάζεσθε δ' ἀοιδοῦ.
ϝείματα μὲν δὴ ξείνῳ ἐυξέστῃ ἐνὶ χηλῷ
κεῖται, καὶ χρυσὸς πολυδαίδαλος, ἄλλα τε πάντα
δῶρ', ὅσα Φαιήκων βουληφόροι ἐνθάδ' ἔνεικαν·
ἀλλ' ἄγε ϝοι δῶμεν τρίποδα μέγαν ἠδὲ λέβητα
ἀνδρακάς. ἡμεῖς δ' αὖτε ἀγειρόμενοι κατὰ δῆμον
τισόμεθ'· ἀργαλέον γὰρ ἕνα προικὸς χαρίσασθαι."
ὣς ἔφατ' Ἀλκίνοος, τοῖσιν δ' ἐπιϝήνδανε μῦθος.
οἳ μὲν κακκείοντες ἔβαν ϝοικόνδε ϝέκαστος,
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
νῆάδ' ἐπεσσεύοντο, φέρον δ' εὐήνορα χαλκόν.
καὶ τὰ μὲν εὖ κατέθηχ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
αὐτὸς ἰὼν διὰ νηός, ὑπὸ ζυγά, μή τιν' ἑταίρων
βλάπτοι ἐλαυνόντων, ὁπότε σπερχοίατ' ἐρετμοῖς·
οἳ δ' εἰς Ἀλκινόοιο κίον καὶ δαῖτ' ἀλέγυνον.
τοῖσι δὲ βοῦν ἱέρευσ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο
Ζηνὶ κελαινεφέι Κρονίδῃ, ὃς πᾶσι ϝανάσσει.
μῆρα δὲ κήαντες δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα
τερπόμενοι· μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδός
Δημόδοκος, λαοῖσι τετιμένος. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
πολλὰ πρὸς ἠέλιον κεφαλὴν τρέπε παμφανόωντα,
δῦναι ἐπειγόμενος· δὴ γὰρ μενέαινε νέεσθαι.
ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ δόρποιο λιλαίεται, ᾧ τε πανῆμαρ
νειὸν ἀν' ἕλκητον βόε ϝοίνοπε πηκτὸν ἄροτρον·
ἀσπασίως δ' ἄρα τῷ κατέδυ φάος ἠελίοιο
δόρπον ἐποίχεσθαι, βλάβεται δέ τε γούνατ' ἰόντι·
ὣς Ὀδυσεῖ ἀσπαστὸν ἔδυ φάος ἠελίοιο.
αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα,

Ἀλκινόῳ δὲ μάλιστα πιφαυσκόμενος φάτο μῦθον.
"Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
πέμπετέ με σπείσαντες ἀπήμονα, χαίρετε δ' αὐτοί·
ἤδη γὰρ τετέλεσται ἅ μοι φίλος ἤθελε θυμός,
πομπὴ καὶ φίλα δῶρα, τά μοι θεοὶ Οὐρανίωνες
ὄλβια ποιήσειαν· ἀμύμονα δ' οἴκοι ἄκοιτιν
νοστήσας εὕροιμι σὺν ἀρτεμέεσσι φίλοισιν.
ὑμεῖς δ' αὖθι μένοντες εὐφραίνοιτε γυναῖκας
κουριδίας καὶ τέκνα· θεοὶ δ' ἀρετὴν ὀπάσειαν
παντοίην, καὶ μή τι κακὸν μεταδήμιον εἴη."
ὣς ἔφαθ'· οἳ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνεον, ἠδὲ κέλευον
πεμπέμεναι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔϝειπεν.
καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινόοιο
"Ποντόνοε, κρητῆρα κερασσάμενος μέθυ νεῖμον
πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ὄφρ' εὐξάμενοι Διὶ πατρί
τὸν ξεῖνον πέμπωμεν ἑϝὴν ἐς πατρίδα γαῖαν."
ὣς φάτο, Ποντόνοος δὲ μελίφρονα ϝοῖνον ἐκίρνα,
νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπισταδόν· οἳ δὲ θεοῖσιν
ἔσπεισαν μακάρεσσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
αὐτόθεν ἐξ ἑδρέων. ἀνὰ δ' ἵστατο δῖος Ὀδυσσεύς,
Ἀρήτῃ δ' ἐν χειρὶ τίθη δέπας ἀμφικύπελλον,
καί μιν φωνήσας ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"χαῖρέ μοι ὦ βασίλεια διαμπερές, εἰς ὅ κε γῆρας
ἔλθῃ καὶ θάνατος, τά τ' ἐπ' ἀνθρώποισι πέλονται.
αὐτὰρ ἐγὼ νέομαι· σὺ δὲ τέρπεο τῷδ' ἐνὶ ϝοίκῳ
παισί τε καὶ λαοῖσι καὶ Ἀλκινόῳ βασιλῆι."
ὣς ϝειπὼν ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσετο δῖος Ὀδυσσεύς.
τῷ δ' ἅμα κήρυκα προΐη μένος Ἀλκινόοιο,
ἡγεῖσθαι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
Ἀρήτη δ' ἄρα ϝοι δμωὰς ἅμ' ἔπεμπε γυναῖκας,
τὴν μὲν φᾶρος ἔχουσαν ἐυπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα,
τὴν δ' ἑτέρην χηλὸν πυκινὴν ἅμ' ὄπασσε κομίζειν·
ἣ δ' ἄλλη σῖτόν τε φέρεν καὶ ϝοῖνον ἐρυθρόν.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
αἶψα τά γ' ἐν νηὶ γλαφυρῇ πομπῆες ἀγαυοί
δεξάμενοι κατέθεντο, πόσιν καὶ βρῶσιν ἅπασαν·
κὰδ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆι στόρεσαν ῥῆγός τε λίνον τε
νηὸς ἐπ' ἰκριόφι γλαφυρῆς, ἵνα νήγρετον εὕδοι,
πρυμνῆς. ἂν δὲ καὶ αὐτὸς ἐβήσετο καὶ κατέλεκτο
σιγῇ· τοὶ δὲ καθῖζον ἐπὶ κληῖσι ϝέκαστοι

κόσμῳ, πεῖσμα δ' ἔλυσαν ἀπὸ τρητοῖο λίθοιο.
ἔνθ' οἳ ἀνακλινθέντες ἀνερρίπτουν ἅλα πηδῷ,
καὶ τῷ ϝήδυμος ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτεν,
νήϝρετος ἥδιστος, θανάτῳ ἄϝχιστα ϝεϝοικώς.
ἣ δ', ὥς τ' ἐν πεδίῳ τετράοροι ἄρσενες ἵπποι,
πάντες ἅμ' ὁρμηθέντες ὑπὸ πληϝῆσιν ἱμάσθλης,
ὑψόσ' ἀειρόμενοι ῥίμφα πρήσσουσι κέλευθον,
ὥς ἄρα τῆς πρύμνη μὲν ἀείρετο, κῦμα δ' ὄπισθεν
πορφύρεον μέϝα θῦε πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
ἣ δὲ μάλ' ἀσφαλέως θέεν ἔμπεδον· οὐδέ κεν ἴρηξ
κίρκος ὁμαρτήσειεν, ἐλαφρότατος πετεηνῶν.
ὥς ἣ ῥίμφα θέουσα θαλάσσης κύματ' ἔταμνεν,
ἄνδρα φέρουσα θεοῖς ἐναλίϝκια μήδε' ἔχοντα,
ὃς πρὶν μὲν μάλα πολλὰ πάθ' ἄλϝεα ϝὸν κατὰ θυμόν
ἀνδρῶν τε πτολέμους ἀλεϝεινά τε κύματα πείρων,
δὴ τότε ϝ' ἀτρέμας εὗδε, λελασμένος ὅσσα πεπόνθειν.
εὖτ' ἀστὴρ ὑπερέσχε φαάντατος, ὅς τε μάλιστα
ἔρχεται ἀϝϝέλλων φάος ἠοῦς ἠριϝενείης,
τῆμος δὴ νήσῳ προσεπίλνατο ποντοπόρος νηῦς.
Φόρκυνος δέ τις ἔστι λιμήν, ἁλίοιο ϝέροντος,
ἐν δήμῳ Ἰθάκης, δύο δὲ προβλῆτες ἐν αὐτῷ
ἀκταὶ ἀπορρῶϝες λιμένος ποτιπεπτηυῖαι,
αἵ τ' ἀνέμων σκεπόωσι δυσαήων μέϝα κῦμα
ἔκτοθεν· ἔντοσθεν δέ τ' ἄνευ δεσμοῖο μένουσιν
νῆες ἐύσσελμοι, ὅτ' ἂν ὅρμου μέτρον ἵκωνται.
αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἐλαίη,
ἀϝχόθι δ' αὐτῆς ἄντρον ἐπήρατον ἠεροϝειδές,
ἱρὸν νυμφάων αἳ νηιάδες καλέονται.
ἐν δὲ κρητῆρές τε καὶ ἀμφιφορῆες ἔασιν
λάινοι· ἔνθα δ' ἔπειτα τιθαιβώσσουσι μέλισσαι·
ἐν δ' ἱστοὶ λίθεοι περιμήκεες, ἔνθα τε νύμφαι
φάρε' ὑφαίνουσιν ἁλιπόρφυρα, θαῦμα ϝιδέσθαι,
ἐν δ' ὕδατ' αἰὲ νάοντα. δύω δέ τέ ϝοι θύραι εἰσίν,
αἳ μὲν πρὸς Βορέαο καταιβαταὶ ἀνθρώποισιν,
αἳ δ' αὖ πρὸς Νότου εἰσὶ θεώτεραι· οὐδέ τι κείνῃ
ἄνδρες ἐσέρχονται, ἀλλ' ἀθανάτων ὁδός ἐστιν.
ἔνθ' οἵ ϝ' εἰσέλασαν πρὶν ϝειδότες. ἣ μὲν ἔπειτα
ἠπείρῳ ἐπέκελσεν, ὅσον τ' ἐπὶ ἥμισυ πάσης,
σπερχομένη· τοίων ϝὰρ ἐπείϝετο χέρσ' ἐρετάων·
οἳ δ' ἐκ νηὸς βάντες ἐυζύϝου ἠπειρόνδε

πρῶτον Ὀδυσσῆα γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἄειραν
αὐτῷ σύν τε λίνῳ καὶ ῥήγεϊ σιγαλόεντι,
κὰδ δ' ἄρ' ἐπὶ ψαμάθῳ ἔθεσαν δεδμημένον ὕπνῳ,
ἐκ δὲ κτήματ' ἄειραν ἅ ϝοι Φαίηκες ἀγανοί
ὤπασαν οἴκαδ' ἰόντι διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην.
καὶ τὰ μὲν οὖν παρὰ πυθμέν' ἐλαίης ἀθρό' ἔθηκαν
ἐκτὸς ὁδοῦ, μή πού τις ὁδιτάων ἀνθρώπων,
πρὶν Ὀδυσῆ' ἐγρέσθαι, ἐπελθὼν δηλήσαιτο·
αὐτοὶ δ' αὖ ϝοικόνδε πάλιν κίον. οὐδ' ἐνοσίχθων
λήθετ' ἀπειλάων τὰς ἀντιθέῳ Ὀδυσῆι
πρῶτον ἐπηπείλησε, Διὸς δ' ἐξείρετο βουλήν.
"Ζεῦ πάτερ, οὐκέτ' ἐγώ γε μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν
τιμήεις ἔσομαι, ὅτε με βροτοὶ οὔ τι τίουσιν,
Φαίηκες, τοί πέρ τοι ἐμῆς ἔξεισι γενέθλης.
καὶ γὰρ νῦν Ὀδυσῆα φάμην κακὰ πολλὰ παθόντα
ϝοίκαδ' ἐλεύσεσθαι· νόστον δέ ϝοι οὔ ποτ' ἀπηύρων
πάγχυ, ἐπεὶ σὺ πρῶτον ὑπέσχεο καὶ κατένευσας.
οἱ δ' εὕδοντ' ἐν νηὶ θοῇ ἐπὶ πόντον ἄγοντες
κάτθεσαν εἰν Ἰθάκῃ, ἔδοσαν δέ ϝοι ἀγλαὰ δῶρα,
χαλκόν τε χρυσόν τε ϝάλις ϝεσθῆτά θ' ὑφαντήν,
πόλλ', ὅσ' ἂν οὐδέ ποτε Τροίης ἐξήρατ' Ὀδυσσεύς,
εἴ περ ἀπήμων ἦλθε, λαχὼν ἀπὸ ληίδος αἶσαν."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς
"ὢ πόποι, εἰνοσίγαι' εὐρυσθενές, οἷον ἔϝειπες.
οὔ τί σ' ἀτιμάζουσι θεοί· χαλεπὸν δέ κεν εἴη
πρεσβύτατον καὶ ἄριστον ἀτιμίῃσιν ἰάλλειν.
ἀνδρῶν δ' εἴ πέρ τίς σε βίῃ καὶ κάρτεϊ ϝείκων
οὔ τι τίει, σοὶ δ' ἔστι καὶ ἐξοπίσω τίσις αἰεί.
ϝέρξον ὅπως ἐθέλεις καί τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ."
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
"αἶψά κ' ἐγὼ ϝέρξαιμι, κελαινεφές, ὡς ἀγορεύεις·
ἀλλὰ σὸν αἰεὶ θυμὸν ὀπίζομαι ἠδ' ἀλεείνω.
νῦν αὖ Φαιήκων ἐθέλω περικαλλέα νῆα
ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσαν ἐν ἠεροϝειδέι πόντῳ
ῥαῖσαι, ἵν' ἤδη σχῶνται ἀπολλήξωσι δὲ πομπῆς
ἀνθρώπων, μέγα δέ σφιν ὄρος πόλι ἀμφικαλύψαι."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς
"ὦ πέπον, ὡς μὲν ἐμῷ θυμῷ δοκεῖ εἶναι ἄριστα,
ὁππότε κεν δὴ πάντες ἐλαυνομένην προϝίδωνται
λαοὶ ἀπὸ πτόλιος, θεῖναι λίθον ἐγγύθι γαίης

νηὶ θοῇ ϝίκελον, ἵνα θαυμάζωσιν ἅπαντες
ἄνθρωποι, μέγα δέ σφιν ὄρος πόλι ἀμφικαλύψαι."
αὐτὰρ ἐπεὶ τό ϝ' ἄκουσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
βῆ ῥ' ἴμεν ἐς Σχερίην, ὅθι Φαίηκες ϝεγάασιν.
ἔνθ' ἔμεν', ἡ δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθε ποντοπόρος νηῦς
ῥίμφα διωκομένη. τῆς δὲ σχεδὸν ἦλθ' ἐνοσίχθων,
ὅς μιν λᾶαν ἔθηκε καὶ ἐρρίζωσεν ἔνερθεν
χειρὶ καταπρηνεῖ ἐλάσας· ὁ δὲ νόσφι βεβήκειν.
οἱ δὲ πρὸς ἀλλήλους ϝέπεα πτερόεντ' ἀγόρευον
Φαίηκες δολιχήρετμοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες.
ὧδε δέ τις ϝείπεσκε ϝιδὼν ἐς πλησίον ἄλλον.
"ὤ μοι, τίς δὴ νῆα θοὴν ἐπέδησ' ἐνὶ πόντῳ
ϝοίκαδ' ἐλαυνομένην; καὶ δὴ προυφαίνετο πᾶσα."
ὣς ἄρα τις ϝείπεσκε, τὰ δ' οὐ ϝίσαν ὡς ἐτέτυκτο.
τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέϝειπεν
"ὢ πόποι, ἦ μάλα δή με παλαίφατα θέσφαθ' ἱκάνει
πατρὸς ἐμοῦ, ὃς ἔφασκε Ποσειδάων' ἀγάσασθαι
ἡμῖν οὕνεκα πομποὶ ἀπήμονές εἰμεν ἁπάντων.
φῆ ποτὲ Φαιήκων ἀνδρῶν εὐϝεργέα νῆα
ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσαν ἐν ἠεροϝειδέι πόντῳ
ῥαισέμεναι, μέγα δ' ἥμιν ὄρος πόλι ἀμφικαλύψειν.
ὣς ἀγόρευ' ὁ γέρων, τὰ δὲ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ ϝείπω, πειθώμεθα πάντες.
πομπῆς μὲν παύσασθε βροτῶν, ὅτε κέν τις ἵκηται
ἡμέτερον προτὶ ϝάστυ· Ποσειδάωνι δὲ ταύρους
δώδεκα κεκριμένους ἱερεύσομεν, εἴ κ' ἐλεήσῃ
μηδ' ἥμιν περίμηκες ὄρος πόλι ἀμφικαλύψῃ."
ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἔδεισαν, ἑτοιμάσσαντο δὲ ταύρους.
ὣς οἱ μέν ῥ' εὔχοντο Ποσειδάωνι ϝάνακτι
δήμου Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
ἑστεῶτες περὶ βωμόν. ὁ δ' ἔγρετο δῖος Ὀδυσσεύς
εὕδων ἐν γαίῃ πατρωίῃ, οὐδέ μιν ἔγνω
ἤδη δὴν ἀπεών· περὶ γὰρ θεὸς ἠέρα χεῦεν
Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διός, ὄφρα μιν αὐτόν
ἄγνωστον τεύξειε ϝέκαστά τε μυθήσαιτο,
μή μιν πρὶν ἄλοχος γνοίη ϝαστοί τε φίλοι τε
πρὶν πᾶσαν μνηστῆρας ὑπερβασίην ἀποτῖσαι.
τοὔνεκ' ἄρ' ἀλλοειδέα φαινέσκετο πάντα ϝάνακτι,
ἀτραπιτοί τε διηνεκέες λιμένες τε πάνορμοι
πέτραι τ' ἠλίβατοι καὶ δένδρεα τηλεθόωντα.

στῆ δ' ἄρ' ἀναΐξας, καί ῥ' ἔσϝιδε πατρίδα γαῖαν·
ᾤμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα καὶ ὣ πεπλήγετο μηρώ
χερσὶ καταπρηνέσσ', ὀλοφυρόμενος δὲ προσηύδα.
"ὢ πόποι, οὐκ ἄρα πάντα νοήμονες οὐδὲ δίκαιοι
ἦσαν Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
οἵ μ' εἰς ἄλλην γαῖαν ἀπήγαγον. ἦ τέ μ' ἔφαντο
ἄξειν εἰς Ἰθάκην εὐδείελον, οὐδὲ τέλεσσαν.
Ζεὺς σφείας τίσαιθ' ἱκετήσιος, ὅς τε καὶ ἄλλους
ἀνθρώπους ἐφορᾷ, καὶ τίνυται ὅς τις ἁμάρτῃ.
ἀλλ' ἄγε δὴ τὰ χρήματ' ἀριθμήσω καὶ ἴδωμαι,
μή τί μοι οἴχωνται κοίλης ἐπὶ νηὸς ἄγοντες."
ὣς ϝειπὼν τρίποδας περικαλλέας ἠδὲ λέβητας
ἠρίθμει καὶ χρυσὸν ὑφαντά τε ϝείματα καλά.
τῶν μὲν ἄρ' οὔ τι πόθειν· ὃ δ' ὀδύρετο πατρίδα γαῖαν
ἑρπύζων παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
πόλλ' ὀλοφυρόμενος. σχεδόθεν δέ ϝοι ἦλθεν Ἀθήνη
ἀνδρὶ δέμας ϝεικυῖα νέῳ, ἐπιβώτορι μήλων,
παναπάλῳ, οἷοί τε ϝανάκτων παῖδες ἔασιν,
δίπτυχον ἀμφ' ὤμοισιν ἔχουσ' εὐϝεργέα λώπην·
ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσι πέδιλ' ἔχε, χερσὶ δ' ἄκοντα.
τὴν δ' Ὀδυσεὺς γήθησε ϝιδών, καὶ ἐναντίος ἦλθεν,
καί μιν φωνήσας ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"ὦ φίλ', ἐπεί σε πρῶτα κιχάνω τῷδ' ἐνὶ χώρῳ,
χαῖρέ τε καὶ μή μοί τι κακῷ νόῳ ἀντιβολήσαις,
ἀλλὰ σάω μὲν ταῦτα σάω δ' ἐμέ· σοὶ γάρ ἐγώ γε
εὔχομαι ὥς τε θεῷ, καί σευ φίλα γούναθ' ἱκάνω.
καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' ἐῢ ϝειδῶ·
τίς γῆ, τίς δῆμος; τίνες ἀνέρες ἐγγεγάασιν;
ἦ πού τις νήσων εὐδείελος, ἦέ τις ἀκτὴ
κεῖθ' ἁλὶ κεκλιμένη ἐριβώλακος ἠπείροιο;"
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη

"ὤ μοι ἐγώ, τέων αὖτε βροτῶν ἐς γαῖαν ἱκάνω;
ἦ ῥ' οἵ γ' ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι,
ἦε φιλόξεινοι καί σφιν νόος ἐστὶ θεουδής;
πῇ δὴ χρήματα πολλὰ φέρω τάδε; πῇ τε καὶ αὐτὸς
πλάζομαι; εἴθ' ὄφελον μεῖναι παρὰ Φαιήκεσσιν
αὐτοῦ· ἐγὼ δέ κεν ἄλλον ὑπερμενέων βασιλήων
ἐξικόμην, ὅς κέν με φίλει καὶ ἔπεμπε νέεσθαι.
νῦν δ' οὔτ' ἄρ πῃ θέσθαι ἐπίσταμαι, οὐδὲ μὲν αὐτοῦ
καλλείψω, μή πώς μοι ἕλωρ ἄλλοισι γένηται.

"νήπιός εἰς, ὦ ξεῖν', ἢ τηλόθεν εἰλήλουθας,
εἰ δὴ τήνδε ϝε ϝαῖαν ἀνείρεαι. οὐδέ τι λίην
οὕτω νώνυμός ἐστι· ϝίσασι δέ μιν μάλα πολλοί,
ἠμὲν ὅσοι ναίουσι πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε
ἠδ' ὅσσοι μετόπισθε ποτὶ ζόφον ἠερόεντα.
ἦ τοι μὲν τρηχεῖα καὶ οὐχ ἱππήλατός ἐστιν,
οὐδὲ λίην λυπρή, ἀτὰρ οὐδ' εὐρεῖα τέτυκται.
ἐν μὲν ϝάρ ϝοι σῖτος ἀθέσφατος, ἐν δέ τε ϝοῖνος
ϝίϝνεται· αἰεὶ δ' ὄμβρος ἔχει τεθαλυῖά τ' ἐϝέρση.
αἰϝίβοτος δ' ἀϝαθὴ καὶ βούβοτος· ἔστι μὲν ὕλη
παντοίη, ἐν δ' ἀρδμοὶ ἐπηϝετανοὶ παρέασιν.
τῷ τοι ξεῖν' Ἰθάκης ϝε καὶ ἐς Τροίην ὄνομ' ἵκει,
τήν περ τηλοῦ φασὶν Ἀχαιίδος ἔμμεναι αἴης."
ὣς φάτο, ϝήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς
χαίρων ϝῇ ϝαίῃ πατρωίῃ, ὥς ϝοι ἔϝειπεν
Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰϝιόχοιο.
καί μιν φωνήσας ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
οὐδ' ὅ ϝ' ἀληθέα ϝεῖπε, πάλιν δ' ὅ ϝε λάζετο μῦθον,
αἰὲν ἐνὶ στήθεσσι νόον πολυκερδέα νωμῶν.
"πυνθανόμην Ἰθάκης ϝε καὶ ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ,
τηλοῦ ὑπὲρ πόντου· νῦν δ' εἰλήλουθα καὶ αὐτός
χρήμασι σὺν τοίσδεσσι. λιπὼν δ' ἔτι παισὶ τοσαῦτα
φεύϝω, ἐπεὶ φίλον υἷα κατέκτανον Ἰδομενῆος,
Ὀρσίλοχον πόδας ὠκύν, ὃς ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ
ἀνέρας ἀλφηστὰς νίκα ταχέεσσι πόδεσσιν,
οὕνεκά με στερέσαι τῆς ληίδος ἤθελε πάσης
Τρωιάδος, τῆς εἵνεκ' ἐϝὼ πάθον ἄλϝεα θυμῷ,
ἀνδρῶν τε πτολέμους ἀλεϝεινά τε κύματα πείρων,
οὕνεκ' ἄρ' οὐ ϝῷ πατρὶ χαριζόμενος θεράπευον
δήμῳ ἔνι Τρώων, ἀλλ' ἄλλων ἦρχον ἑταίρων.
τὸν μὲν ἐϝὼ κατιόντα βάλον χαλκήρεϊ δουρί
ἀϝρόθεν, ἐϝϝὺς ὁδοῖο λοχησάμενος σὺν ἑταίρῳ·
νὺξ δὲ μάλα δνοφερὴ κάτεχ' οὐρανόν, οὐδέ τις ἡμέας
ἀνθρώπων ἐνόησε, λάθον δέ ϝε θυμὸν ἀπούρας.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τόν ϝε κατέκτανον ὀξέι χαλκῷ,
αὐτίκ' ἐϝὼν ἐπὶ νῆα κιὼν Φοίνικας ἀϝανούς
ἐλλισάμην, καί σφιν μενοϝεικέα ληίδ' ἔδωκα.
τούς μ' ἐκέλευσα Πύλονδε καταστῆσαι καὶ ἐφέσσαι,
ἢ εἰς Ἦλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί.
ἀλλ' ἦ τοι σφέας κεῖθεν ἀπώσατο ϝὶς ἀνέμοιο

πόλλ' ἀϝεκαζομένους, οὐδ' ἤθελον ἐξαπατῆσαι·
κεῖθεν δὲ πλαϒχθέντες ἱκάνομεν ἐνθάδε νυκτός.
σπουδῇ δ' ἐς λιμένα προερέσσαμεν, οὐδέ τις ἥμιν
δόρπου μνῆστις ἔην, μάλα περ χατέουσιν ἑλέσθαι,
ἀλλ' αὔτως ἀποβάντες ἐκείμεθα νηὸς ἅπαντες.
ἔνθ' ἐμὲ μὲν ϝλυκὺς ὕπνος ἐπήλυθε κεκμηῶτα,
οἳ δὲ χρήματ' ἐμὰ ϝλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἑλόντες
κάτθεσαν ἔνθα περ αὐτὸς ἐπὶ ψαμάθοισιν ἐκείμην.
οἳ δ' ἐς Σιδονίην εὖ ναιομένην ἀναβάντες
ᾤχοντ'· αὐτὰρ ἐϝὼ λιπόμην ἀκαχήμενος ἦτορ."
ὣς φάτο, μείδησεν δὲ θεὰ ϝλαυκῶπις Ἀθήνη,
χειρί τέ μιν κατέρεξε· δέμας δ' ἤϝικτο ϝυναικὶ
καλῇ τε μεϝάλῃ τε καὶ ἀϝλαὰ ϝέρϝα ϝιδυίῃ.
καί μιν φωνήσασα ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"κερδαλέος κ' εἴη καὶ ἐπίκλοπος ὅς σε παρέλθοι
ἐν πάντεσσι δόλοισι, καὶ εἰ θεὸς ἀντιάσειεν.
σχέτλιε, ποικιλομῆτα, δόλων ἆτ', οὐκ ἄρ' ἔμελλες
οὐδ' ἐν σῇ περ ἐὼν ϝαίῃ λήξειν ἀπατάων
μύθων τε κλοπίων, οἵ τοι πεδόθεν φίλοι εἰσίν.
ἀλλ' ἄϝε μηκέτι ταῦτα λεϝώμεθα, ϝειδότες αμφω
κέρδε', ἐπεὶ σὺ μέν ἐσσι βροτῶν ὄχ' ἄριστος ἁπάντων
βουλῇ καὶ μύθοισιν, ἐϝὼ δ' ἐν πᾶσι θεοῖσιν
μήτι τε κλέομαι καὶ κέρδεσιν. οὐδὲ σύ ϝ' ἔϝνως
Παλλάδ' Ἀθηναίην, κούρην Διός, ἥ τέ τοι αἰεὶ
ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίσταμαι ἠδὲ φυλάσσω,
καὶ δέ σε Φαιήκεσσι φίλον πάντεσσιν ἔθηκα.
νῦν αὖ δεῦρ' ἱκόμην, ἵνα τοι σὺν μῆτιν ὑφήνω,
χρήματά τε κρύψω ὅσα τοι Φαίηκες ἀϝαυοὶ
ἄπασαν οἴκαδ' ἰόντι ἐμῇ βουλῇ τε νόῳ τε,
ϝείπω θ' ὅσσα τοι αἶσα δόμοις ἔνι ποιητοῖσιν
κήδε' ἀνασχέσθαι. σὺ δὲ τετλάμεναι καὶ ἀνάϝκῃ,
μηδέ τῳ ἐκφάσθαι μήτ' ἀνδρῶν μήτε ϝυναικῶν,
πάντων, οὕνεκ' ἄρ' ἦλθες ἀλώμενος, ἀλλὰ σιωπῇ
πάσχειν ἄλϝεα πολλά, βίας ὑποδέϝμενος ἀνδρῶν."
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"ἀρϝαλέον σε, θεά, ϝνῶναι βροτῷ ἀντιάσαντι
καὶ μάλ' ἐπισταμένῳ· σὲ ϝὰρ αὐτὴν παντὶ ϝεϝίσκεις.
τοῦτο δ' ἐϝὼν εὖ ϝοῖδ', ὅτι μοι πάρος ἠπίη ἦσθα,
εἵως ἐν Τροίῃ πολεμίζομεν υἷες Ἀχαιῶν.
αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπήν,

βῆμεν δ' ἐν νήεσσι, θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιούς,
οὔ σέ γ' ἔπειτα ϝίδον, κούρη Διός, οὐδὲ νόησα
νηὸς ἐμῆς ἐπιβᾶσαν, ὅπως τί μοι ἄλγος ἀλάλκοις.
νῦν δέ σε πρὸς πατρὸς γουνάζομαι (οὐ γὰρ ὀίω
ἵκειν εἰς Ἰθάκην ἐυδείελον, ἀλλά τιν' ἄλλην
γαῖαν ἀναστρέφομαι· σὲ δὲ κερτομέουσαν ὀίω
ταῦτ' ἀγορευέμεναι, ἵν' ἐμὰς φρένας ἠπεροπεύσῃς),
ϝειπέ μοι εἰ ϝετεόν γε φίλην ἐς πατρίδ' ἱκάνω."
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
"αἰεί τοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα·
τῷ σε καὶ οὐ δύναμαι προλιπεῖν δύστηνον ἐόντα,
οὕνεκ' ἐπητής ἐσσι καὶ ἀγχίνοος καὶ ἐχέφρων.
ἀσπασίως γάρ κ' ἄλλος ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν
ϝίετ' ἐνὶ μεγάροις ϝιδέειν παῖδάς τ' ἄλοχόν τε·
σοὶ δ' οὔ πω φίλον ἐστὶ δαήμεναι οὐδὲ πυθέσθαι,
πρίν γ' ἔτι σῆς ἀλόχου πειρήσεαι, ἥ τέ τοι αὔτως
ἧσται ἐνὶ μεγάροισιν, ὀιζυραὶ δέ ϝοι αἰεί
φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἤματα δάκρυ χεούσῃ.
αὐτὰρ ἐγὼ τὸ μὲν οὔ ποτ' ἀπίστεον, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
ϝῄδε', ὃ νοστήσεις ὀλέσας ἄπο πάντας ἑταίρους·
ἀλλά τοι οὐκ ἐθέλησα Ποσειδάωνι μάχεσθαι
πατροκασιγνήτῳ, ὅς τοι κότον ἔνθετο θυμῷ,
χωόμενος ὅτι ϝοι υἱὸν φίλον ἐξαλάωσας.
ἀλλ' ἄγε τοι δείξω Ἰθάκης ἕδος, ὄφρα πεποίθῃς.
Φόρκυνος μὲν ὅδ' ἐστὶ λιμήν, ἁλίοιο γέροντος,
ἥδε δ' ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἐλαίη·
τοῦτο δέ τοι σπέος ἐστὶ κατηρεφές, ἔνθα σὺ πολλάς
ϝέρδεσκες νύμφῃσι τεληέσσας ἑκατόμβας·
τοῦτο δὲ Νήριτόν ἐστιν ὄρος καταϝειμένον ὕλῃ."
ὣς ϝειποῦσα θεὰ σκέδασ' ἠέρα, ϝείσατο δὲ χθών.
γήθησέν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς
χαίρων ϝῇ γαίῃ, κύσε δὲ ζείδωρον ἄρουραν.
αὐτίκα δὲ νύμφῃς ἠρήσατο χεῖρας ἀνασχών.
"νύμφαι νηιάδες, κοῦραι Διός, οὔ ποτ' ἐγώ γε

---

320 ἀλλ' αἰεὶ φρεσὶ ϝῇσιν ἔχων δεδαϊγμένον ἦτορ
ἠλώμην, εἵως με θεοὶ κακότητος ἔλυσαν·
πρίν γ' ὅτε Φαιήκων ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ
θάρσυνάς τε ϝέπεσσι καὶ ἐς πόλιν ἤγαγες αὐτή.
347 ἀγχόθι δ' αὐτῆς ἄντρον ἐπήρατον ἠεροϝειδές,
ἱρὸν νυμφάων αἳ νηιάδες καλέονται·

ὄψεσθ᾽ ὔμμ᾽ ἐφάμην· νῦν δ᾽ εὐχωλῇς ἀγανῇσιν
χαίρετ᾽. ἀτὰρ καὶ δῶρα διδώσομεν ὡς τὸ πάρος περ,
εἴ κεν ἐᾷ πρόφρων με Διὸς θυγάτηρ ἀγελείη
αὐτόν τε ζώειν καί μοι φίλον υἱὸν ἀέξῃ."
τὸν δ᾽ αὖτε προσέϝειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
"θάρσει· μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων.
ἀλλὰ χρήματα μὲν μυχῷ ἄντρου θεσπεσίοιο
θείομεν αὐτίκα νῦν, ἵνα τοι τάδε περ σόα μίμνῃ·
αὐτοὶ δὲ φραζώμεθ᾽ ὅπως ὄχ᾽ ἄριστα γένηται."
ὣς ϝειποῦσα θεὰ δῦνε σπέος ἠεροϝειδές,
μαιομένη κευθμῶνας ἀνὰ σπέος· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
ἆσσον πάντ᾽ ἐφόρει, χρυσὸν καὶ ἀτειρέα χαλκόν
ϝείματά τ᾽ εὐποίητα, τά ϝοι Φαίηκες ἔδωκαν.
καὶ τὰ μὲν εὖ κατέθηκε, λίθον δ᾽ ἐπέθηκε θύρῃσιν
Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο·
τὼ δὲ καθεζομένω ἱερῆς παρὰ πυθμέν᾽ ἐλαίης
φραζέσθην μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὄλεθρον.
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
"διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν᾽ Ὀδυσσεῦ,
φράζευ ὅπως μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσεις,
οἳ δή τοι τρίϝετες μέγαρον κάτα κοιρανέουσιν,
μνώμενοι ἀντιθέην ἄλοχον καὶ ϝέδνα διδόντες·
ἣ δὲ σὸν αἰεὶ νόστον ὀδυρομένη κατὰ θυμόν
πάντας μὲν ϝέλπει καὶ ὑπίσχεται ἀνδρὶ ϝεκάστῳ
ἀγγελίας προϊεῖσα, νόος δέ ϝοι ἄλλα μενοινᾷ."
τὴν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
φθίσεσθαι κακὸν οἶτον ἐνὶ μεγάροισιν ἔμελλον,
εἰ μή μοι σὺ ϝέκαστα, θεά, κατὰ μοῖραν ἔϝειπες.
ἀλλ᾽ ἄγε μῆτιν ὕφηνον ὅπως ἀποτίσομαι αὐτούς,
πὰρ δέ μοι αὐτὴ στῆθι, μένος πολυθαρσὲς ἐνεῖσα,
οἷον ὅτε Τροίης λύομεν λιπαρὰ κρήδεμνα.
εἴ κέ μοι ὣς μεμαυῖα παρασταίης, γλαυκῶπι,
καί κε τριηκοσίοισιν ἐγὼν ἄνδρεσσι μαχοίμην."
τὸν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
"καὶ λίην τοι ἐγώ γε παρέσσομαι, οὐδέ με λήσεις,
ὁππότε κεν δὴ ταῦτα πενώμεθα· καί τιν᾽ ὀίω
αἵματί τ᾽ ἐγκεφάλῳ τε παλαξέμεν ἄσπετον οὖδας

391 σὺν σοί, πότνα θεά, ὅτε μοι πρόφρασσ᾽ ἐπαρήγοις."

ἀνδρῶν μνηστήρων, οἵ τοι βίοτον κατέδουσιν.
ἀλλ' ἄγε σ' ἄγνωστον τεύξω πάντεσσι βροτοῖσιν.
κάρψω μὲν χρόα καλὸν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν,
ξανθὰς δ' ἐκ κεφαλῆς ὀλέσω τρίχας, ἀμφὶ δὲ λαῖφος
ϝέσσω ὅ κε στυγέῃσι ϝιδὼν ἄνθρωπος ἔχοντα,
κνυζώσω δέ τοι ὄσσε πάρος περικαλλέ' ἐόντε,
ὡς ἂν ἀϝεικέλιος πᾶσι μνηστῆρσι φανείης
σῇ τ' ἀλόχῳ καὶ παιδί, τὸν ἐν μεγάροισιν ἔλειπες.
αὐτὸς δὲ πρώτιστα συβώτην εἰσαφικέσθαι,
ὅς τοι ὑῶν ἐπίουρος, ὁμῶς δέ τοι ἤπια ϝοῖδεν,
παῖδά τε σὸν φιλέει καὶ ἐχέφρονα Πηνελόπειαν.
δήεις τόν γε σύεσσι παρήμενον· αἳ δὲ νέμονται
πὰρ Κόρακος πέτρῃ ἐπί τε κρήνῃ Ἀρεθούσῃ,
ἔσθουσαι βάλανον μενοϝεικέα καὶ μέλαν ὕδωρ
πίνουσαι, τά θ' ὕεσσι τρέφει τεθαλυῖαν ἀλοιφήν.
ἔνθα μένειν καὶ πάντα παρήμενος ἐξερέεσθαι,
ὄφρ' ἂν ἐγὼν ἔλθω Σπάρτην ἐς καλλιγύναικα
Τηλέμαχον καλέουσα, τεὸν φίλον υἱόν, Ὀδυσσεῦ,
ὅς τοι ἐς εὐρύχορον Λακεδαίμονα πὰρ Μενέλαον
ᾤχετο πευσόμενος μετὰ σὸν κλέος, ἤ που ἔτ' εἴης."
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"τίπτε τ' ἄρ' οὔ ϝοι ἔϝειπες, ἐνὶ φρεσὶ πάντα ϝιδυῖα.
ἦ ἵνα που καὶ κεῖνος ἀλώμενος ἄλγεα πάσχῃ
πόντον ἐπ' ἀτρύγετον· βίοτον δέ ϝοι ἄλλοι ἔδουσιν."
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
"μὴ δή τοι κεῖνός γε λίην ἐνθύμιος ἔστω.
αὐτή μιν πόμπευον, ἵνα κλέος ἐσθλὸν ἄροιτο
κεῖσ' ἐλθών· ἀτὰρ οὔ τιν' ἔχει πόνον, ἀλλὰ ϝέκηλος
ἧσται ἐν Ἀτρεΐδαο δόμοις, παρὰ δ' ἄσπετα κεῖται.
ἦ μέν μιν λοχόωσι νέοι σὺν νηὶ μελαίνῃ,
ϝιέμενοι κτεῖναι πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι·
ἀλλὰ τά γ' οὐκ ὀίω· πρὶν καί τινα γαῖα καθέξει."
ὣς ἄρα μιν φαμένη ῥάβδῳ ἐπεμάσσατ' Ἀθήνη.
κάρψεν μὲν χρόα καλὸν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν,
ξανθὰς δ' ἐκ κεφαλῆς ὄλεσεν τρίχας, ἀμφὶ δὲ δέρμα
πάντεσσιν μελέεσσι παλαιοῦ θῆκε γέροντος,
κνύζωσεν δέ ϝοι ὄσσε πάρος περικαλλέ' ἐόντε.
ἀμφὶ δέ μιν ῥάκος ἄλλο κακὸν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα

---

428 ἀνδρῶν μνηστήρων, οἵ τοι βίοτον κατέδουσιν.

ῥωγαλέα ῥυπόωντα, κακῷ μεμορυχμένα καπνῷ·
ἀμφὶ δέ μιν μέγα δέρμα ταχείης ϝέσσ' ἐλάφοιο
ψιλόν. δῶκε δέ ϝοι σκῆπτρον καὶ ἀϝεικέα πήρην
πυκνὰ ῥωγαλέην, ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτήρ.
τώ γ' ὣς βουλεύσαντε διέτμαγεν. ἡ μὲν ἔπειτα
ἐς Λακεδαίμονα δῖαν ἔβη μετὰ παῖδ' Ὀδυσῆος·

14 αὐτὰρ ὃ ἐκ λιμένος προσέβη τρηχεῖαν ἀταρπόν Ξ
χῶρον ἀν' ὑλήεντα δι' ἄκριας, ᾗ ϝοι Ἀθήνη
πέφραδε δῖον ὑφορβόν, ὅ ϝοι βιότοιο μάλιστα
κήδετο ϝοικήων οὓς κτήσατο δῖος Ὀδυσσεύς.
τὸν δ' ἄρ' ἐνὶ προδόμῳ εὗρ' ἥμενον, ἔνθα ϝοι αὐλή
ὑψηλὴ δέδμητο, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ,
καλή τε μεγάλη τε, περίδρομος· ἥν ῥα συβώτης
αὐτὸς δείμαθ' ὕεσσιν ἀποιχομένοιο ϝάνακτος,
νόσφιν δεσποίνης καὶ Λαέρταο γέροντος,
ῥυτοῖσιν λάεσσι, καὶ ἐθρίγκωσεν ἀχέρδῳ.
σταυροὺς δ' ἐκτὸς ἔλασσε διαμπερὲς ἔνθα καὶ ἔνθα
πυκνοὺς καὶ θαμέας, τὸ μέλαν δρυὸς ἀμφικεάσσας.
ἔντοσθεν δ' αὐλῆς συφεοὺς δυοκαίδεκα ποίειν
πλησίον ἀλλήλων, εὐνὰς συσίν· ἐν δὲ ϝεκάστῳ
πεντήκοντα σύες χαμαιευνάδες ἐρχατόωντο,
θήλειαι τοκάδες. τοὶ δ' ἄρσενες ἐκτὸς ἴαυον,
πολλὸν παυρότεροι· τοὺς γὰρ μινύθεσκον ἔδοντες
ἀντίθεοι μνηστῆρες, ἐπεὶ προΐαλλε συβώτης
αἰεὶ ζατρεφέων σιάλων τὸν ἄριστον ἁπάντων·
οἳ δὲ τριηκόσιοί τε καὶ ἑξήκοντα πέλοντο.
πὰρ δὲ κύνες θήρεσσι ϝεϝοικότες αἰὲν ἴαυον
τέσσαρες, οὓς ἔθρεψε συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν.
αὐτὸς δ' ἀμφὶ πόδεσσι ϝεοῖς ἀράρισκε πέδιλα,
τάμνων δέρμα βόειον ἐυχροές. οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
ᾤχοντ' ἄλλυδις ἄλλος ἅμ' ἀγρομένοισι σύεσσιν,
οἱ τρεῖς· τὸν δὲ τέταρτον ἀποπροέηκε πόλινδε
σῦν ἀγέμεν μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ἀνάγκῃ,
ὄφρ' ἱερεύσαντες κρειῶν κορεσαίατο θυμόν.
ἐξαπίνης δ' Ὀδυσῆα ϝίδον κύνες ὑλακόμωροι.
οἳ μὲν κεκληγῶτες ἐπέδραμον, αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
ἕζετο κερδοσύνῃ, σκῆπτρον δέ ϝοι ἔκπεσε χειρός.
ἔνθα κ' ἐϝῷ πὰρ σταθμῷ ἀϝεικέλιον πάθεν ἄλγος·
ἀλλὰ συβώτης ὦκα ποσὶν κραιπνοῖσι μετασπών
ἔσσυτ' ἀνὰ πρόθυρον, σκῦτος δέ ϝοι ἔκπεσε χειρός.

τοὺς μὲν ὁμοκλήσας σεῦεν κύνας ἄλλυδις ἄλλον
πυκνῇσιν λιθάδεσσιν· ὃ δὲ προσέϝειπε ϝάνακτα
"ὦ ϝέρον, ἦ ὀλίϝου σε κύνες διεδηλήσαντο
ἐξαπίνης, καί κέν μοι ἐλεϝχείην κατέχευας.
καὶ δέ μοι ἄλλα θεοὶ δόσαν ἄλϝεά τε στοναχάς τε·
ἀντιθέου ϝὰρ ἄνακτος ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων
ἧμαι, ἄλλοισιν δὲ σύας σιάλους ἀτιτάλλω
ἔδμεναι· αὐτὰρ κεῖνος ἐϝελδόμενός που ἐδωδῆς
πλάζετ' ἐπ' ἀλλοθρόων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε,
εἴ που ἔτι ζώει καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο.
ἀλλ' ἕπεο, κλισίηνδ' ἴομεν, ϝέρον, ὄφρα καὶ αὐτός,
σίτου καὶ ϝοίνοιο κορεσσάμενος κατὰ θυμόν,
ϝείπῃς ὁππόθεν ἐσσὶ καὶ ὁππόσα κήδε' ἀνέτλης."
ὣς ϝειπὼν κλισίηνδ' ἡϝήσατο δῖος ὑφορβός,
εἷσεν δ' εἰσαϝαϝών, ῥῶπας δ' ὑπέχευε δασείας,
ἐστόρεσεν δ' ἐπὶ δέρμα ϝιονθάδος ἀϝρίου αἰϝός,
αὐτοῦ ἐνεύναιον, μέϝα καὶ δασύ. χαῖρε δ' Ὀδυσσεύς
ὅττι μιν ὣς ὑπέδεκτο, ϝέπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν.
"Ζεύς τοι δοίη ξεῖνε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι
ὅττι μάλιστ' ἐθέλεις, ὅτι με πρόφρων ὑπέδεξο."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα,
"ξεῖν', οὔ μοι θέμις ἔστ', οὐδ' εἰ κακίων σέθεν ἔλθοι,
ξεῖνον ἀτιμῆσαι· πρὸς ϝὰρ Διός εἰσιν ἅπαντες
ξεῖνοί τε πτωχοί τε. δόσις δ' ὀλίϝη τε φίλη τε
ϝίϝνεται ἡμετέρη· ἣ ϝὰρ δμώων δίκη ἐστίν,
αἰεὶ δειδιότων ὅτ' ἐπικρατέωσι ϝάνακτες
οἱ νέοι. ἦ ϝὰρ τοῦ ϝε θεοὶ κατὰ νόστον ἔδησαν,
ὅς κεν ἔμ' ἐνδυκέως ἐφίλει καὶ κτῆσιν ὄπασσεν,
οἷά τε ϝῷ ϝοικῆι ϝάναξ εὔθυμος ἔδωκεν,
ϝοῖκόν τε κλῆρόν τε πολυμνήστην τε ϝυναῖκα,
ὅς ϝοι πολλὰ κάμῃσι, θεὸς δ' ἐπὶ ϝέρϝον ἀέξῃ,
ὡς καὶ ἐμοὶ τόδε ϝέρϝον ἀέξεται ᾧ ἐπιμίμνω.
τῷ κέ με πόλλ' ὤνησε ϝάναξ, εἰ αὐτόθ' ἐϝήρα.
ἀλλ' ὄλεθ'. ὡς ὤφελλ' Ἑλένης ἀπὸ φῦλον ὀλέσθαι
πρόχνυ, ἐπεὶ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ ϝούνατ' ἔλυσεν·
καὶ ϝὰρ κεῖνος ἔβη Ἀϝαμέμνονος εἵνεκα τιμῆς
Ϝίλιον εἰς εὔπωλον, ἵνα Τρώεσσι μάχοιτο."
ὣς ϝειπὼν ζωστῆρι θοῶς συνέϝερϝε χιτῶνα,
βῆ δ' ἴμεν ἐς συφεούς, ὅθι ϝέθνεα ϝέρχατο χοίρων.
ἔνθεν ἑλὼν δύ' ἔνεικε, καὶ ἀμφοτέρους ἱέρευσεν,

εὗσέ τε μίστυλλέν τε καὶ ἀμφ᾽ ὀβελοῖσιν ἔπειρεν.
ὀπτήσας δ᾽ ἄρα πάντα φέρων παρέθηκ᾽ Ὀδυσῆι
θέρμ᾽ αὐτοῖς ὀβελοῖσιν· ὁ δ᾽ ἄλφιτα λευκὰ πάλυνεν.
ἐν δ᾽ ἄρα κισσυβίῳ κίρνη μελιϝηδέα ϝοῖνον,
αὐτὸς δ᾽ ἀντίον ἷζεν, ἐποτρύνων δὲ προσηύδα
"ἔσθιε νῦν, ὦ ξεῖνε, τά τε δμώεσσι πάρεστιν,
χοίρε᾽· ἀτὰρ σιάλους γε σύας μνηστῆρες ἔδουσιν,
οὐκ ὄπιδα φρονέοντες ἐνὶ φρεσὶν οὐδ᾽ ἐλεητύν.
οὐ μὴν σχέτλια ϝέργα θεοὶ μάκαρες φιλέουσιν,
ἀλλὰ δίκην τίουσι καὶ αἴσιμα ϝέργ᾽ ἀνθρώπων.
καὶ μὴν δυσμενέες καὶ ἀνάρσιοι, οἵ τ᾽ ἐπὶ γαίης
ἀλλοτρίης βῶσιν καί σφι Ζεὺς ληίδα δώῃ,
πλησάμενοι δέ τε νῆας ἔβαν ϝοικόνδε νέεσθαι,
καὶ μὴν τοῖς ὄπιδος κρατερὸν δέος ἐν φρεσὶ πίπτει.
οἵδε δὲ καί τι ϝίσασι, θεοῦ δέ τιν᾽ ἔκλυον αὐδήν,
κείνου λυγρὸν ὄλεθρον, ὅ τ᾽ οὐκ ἐθέλουσι δικαίως
μνᾶσθαι οὐδὲ νέεσθαι ἐπὶ σφέτερ᾽, ἀλλὰ ϝέκηλοι
κτήματα δαρδάπτουσιν ὑπέρβιον, οὐδ᾽ ἔπι φειδώ.
ὅσσαι γὰρ νύκτες τε καὶ ἡμέραι ἐκ Διός εἰσιν,
οὔ ποθ᾽ ἓν ἱρεύουσ᾽ ἱερήιον, οὐδὲ δύ᾽ οἴω·
ϝοῖνον δὲ φθινύθουσιν ὑπέρβιον ἐξαφύοντες.
ἦ γάρ ϝοι ζωή γ᾽ ἦν ἄσπετος· οὔ τινι τόσση
ἀνδρῶν ἡρώων, οὔτ᾽ ἠπείροιο μελαίνης
οὔτ᾽ αὐτῆς Ἰθάκης. οὐδὲ ξυνεϝείκοσι φωτῶν
ἔστ᾽ ἄφενος τοσσοῦτον· ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω.
δώδεκ᾽ ἐν ἠπείρῳ ἀγέλαι· τόσα πώεα οἰῶν,
τόσσα συῶν συβόσια, τόσ᾽ αἰπόλια πλατέ᾽ αἰγῶν
βόσκουσι ξεῖνοί τε καὶ αὐτοῦ βώτορες ἄνδρες.
ἐνθάδε τ᾽ αἰπόλια πλατέ᾽ αἰγῶν ἕνδεκα πάντα
ἐσχατιῇ βόσκοντ᾽, ἐπὶ δ᾽ ἀνέρες ἐσθλοὶ ὄρονται.
τῶν αἰεί σφι ϝέκαστος ἐπ᾽ ἤματι μῆλον ἀγινεῖ,
ζατρεφέων αἰγῶν ὅς τις φαίνηται ἄριστος.
αὐτὰρ ἐγὼ σῦς τάσδε φυλάσσω τε ῥύομαί τε,
καί σφι συῶν τὸν ἄριστον ἐὺ κρίνας ἀποπέμπω."
ὣς φάθ᾽, ὁ δ᾽ ἐνδυκέως κρέα τ᾽ ἤσθιε πῖνέ τε ϝοῖνον
ἁρπαλέως ἀκέων, κακὰ δὲ μνηστῆρσι φύτευεν.
αὐτὰρ ἐπεὶ δείπνησε καὶ ἤραρε θυμὸν ἐδωδῇ,
καί ϝοι πλησάμενος δῶκε σκύφον ᾧ περ ἔπινεν,
ϝοίνου ἐνίπλειον. ὁ δ᾽ ἐδέξατο, χαῖρε δὲ θυμῷ,
καί μιν φωνήσας ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.

“ὦ φίλε, τίς γάρ σε πρίατο κτεάτεσσι ϝεοῖσιν,
ὧδε μάλ' ἀφνειὸς καὶ καρτερὸς ὡς ἀγορεύεις.
φῂς δ' αὐτὸν φθίσθαι Ἀγαμέμνονος εἵνεκα τιμῆς.
ϝειπέ μοι, εἴ κέ ποθι γνώω τοιοῦτον ἐόντα.
Ζεὺς γάρ που τό γε ϝοῖδε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
εἴ κέ μιν ἀγγείλαιμι ϝιδών· ἐπὶ πολλὰ δ' ἀλήθην.”
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν·
“ὦ γέρον, οὔ τις κεῖνον ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν
ἀγγέλλων πείσειε γυναῖκά τε καὶ φίλον υἱόν,
ἀλλ' ἄλλως κομιδῆς κεχρημένοι ἄνδρες ἀλῆται
ψεύδοντ', οὐδ' ἐθέλουσιν ἀληθέα μυθήσασθαι.
ὃς δέ κ' ἀλητεύων Ἰθάκης ἐς δῆμον ἵκηται,
ἐλθὼν ἐς δέσποιναν ἐμὴν ἀπατήλια βάζει·
ἡ δ' εὖ δεξαμένη φιλέει καὶ ἕκαστα μεταλλᾷ,
καί ϝοι ὀδυρομένῃ βλεφάρων ἄπο δάκρυα πίπτει,
ἣ θέμις ἐστὶ γυναικός, ἐπὴν πόσις ἄλλοθ' ὄληται.
αἶψά κε καὶ σὺ γεραιὲ ϝέπος παρατεκτήναιο.
τοῦ δ' ἤδη μέλλουσι κύνες ταχέες τ' οἰωνοί
ῥινὸν ἀπ' ὀστεόφιν ϝερύσαι, ψυχὴ δὲ λέλοιπεν·
ἢ τόν γ' ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες, ὀστέα δ' αὐτοῦ
κεῖται ἐπ' ἠπείρου ψαμάθῳ ϝειλυμένα πολλῇ.
ὣς ὃ μὲν ἔνθ' ἀπόλωλε, φίλοισι δὲ κήδε' ὀπίσσω
πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τετεύχαται· οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλον
ἤπιον ὧδε ϝάνακτα κιχήσομαι, ὁππόσ' ἐπέλθω,
οὐδ' εἴ κεν πατρὸς καὶ μητέρος αὖτις ἵκωμαι
ϝοῖκον, ὅθι πρῶτον γενόμην καί μ' ἔτρεφον αὐτοί.
οὐδέ νυ τῶν ἔτι τόσσον ὀδύρομαι, ἱέμενός περ
ὀφθαλμοῖσι ϝιδέσθαι ἐὼν ἐν πατρίδι γαίῃ·
ἀλλά μ' Ὀδυσσῆος πόθος αἴνυται οἰχομένοιο.
τὸν μὲν ἐγών, ὦ ξεῖνε, καὶ οὐ παρεόντ' ὀνομάζειν
αἰδέομαι· περὶ γάρ μ' ἐφίλει καὶ κήδετο θυμῷ·
ἀλλά μιν ἠθεῖον καλέω καὶ νόσφιν ἐόντα.”
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς
“ὦ φίλ', ἐπεὶ δὴ πάμπαν ἀναίνεαι, οὐδ' ἔτι φῇσθα
κεῖνον ἐλεύσεσθαι, θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἄπιστος·
ἀλλ' ἐγὼ οὐκ αὔτως μυθήσομαι, ἀλλὰ σὺν ὅρκῳ,
ὡς νεῖται Ὀδυσεύς. εὐαγγέλιον δέ μοι ἔστω
αὐτίκ' ἐπεί κεν κεῖνος ἰὼν τὰ ϝὰ δώμαθ' ἵκηται.

---

132 εἴ τίς τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ϝείματα δοίη.

πρὶν δέ κε, καὶ μάλα περ κεχρημένος, οὔ τι δεχοίμην·
ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς Ἀϝίδαο πύλῃσιν
γίγνεται ὃς πενίῃ ϝείκων ἀπατήλια βάζει.
ϝίστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίη τε τράπεζα,
ἱστίη τ᾽ Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἣν ἀφικάνω,
ἦ μήν τοι τάδε πάντα τελείεται ὡς ἀγορεύω.
τοῦδ᾽ αὐτοῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ᾽ Ὀδυσσεύς."
τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα,
"ὦ γέρον, οὔτ᾽ ἄρ᾽ ἐγὼν εὐαγγέλιον τόδε τίσω
οὔτ᾽ Ὀδυσεὺς ἔτι ϝοῖκον ἐλεύσεται· ἀλλὰ ϝέκηλος
πῖνε, καὶ ἄλλα παρὲξ μεμνώμεθα, μηδέ με τούτων
μίμνησκ᾽· ἦ γὰρ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐμοῖσιν
ἄχνυται, ὁππότε τις μνήσῃ κεδνοῖο ϝάνακτος.
ἀλλ᾽ ἦ τοι ὅρκον μὲν ἐάσομεν, αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
ἔλθοι ὅπως μιν ἐγώ γ᾽ ἐθέλω καὶ Πηνελόπεια
Λαέρτης θ᾽ ὁ γέρων καὶ Τηλέμαχος θεοϝειδής.
νῦν αὖ παιδὸς ἄλαστον ὀδύρομαι ὃν τέκ᾽ Ὀδυσσεύς,
Τηλεμάχου. τὸν ἐπεὶ θρέψαν θεοὶ ἔρνεϊ ϝῖσον,
καί μιν ἔφην ἔσσεσθαι ἐν ἀνδράσιν οὔ τι χέρηα
πατρὸς ἑϝοῖο φίλοιο, δέμας καὶ ϝεῖδος ἀγητόν,
τοῦ δέ τις ἀθανάτων βλάψεν φρένας ἔνδον ἐϝίσας
ἠέ τις ἀνθρώπων· ὁ δ᾽ ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουήν
ἐς Πύλον ἠγαθέην· τὸν δὲ μνηστῆρες ἀγαυοί
ϝοίκαδ᾽ ἰόντα λοχῶσιν, ὅπως ἀπὸ φῦλον ὄληται
νώνυμον ἐξ Ἰθάκης Ἀρκεισίου ἀντιθέοιο.
ἀλλ᾽ ἦ τοι κεῖνον μὲν ἐάσομεν, ἤ κεν ἁλώῃ
ἤ κε φύγοι καί κέν ϝοι ὑπέρσχοι χεῖρα Κρονίων·
ἀλλ᾽ ἄγε μοι σὺ γεραιὲ τὰ σ᾽ αὐτοῦ κήδε᾽ ἐνίσπες,
καί μοι τοῦτ᾽ ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ᾽ ἐὺ ϝειδῶ·
τίς πόθεν εἶς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆες;
ὁπποίης δ᾽ ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο· πῶς δέ σε ναῦται
ἤγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;
οὐ μὴν γάρ τί σε πεζὸν ὀίομαι ἐνθάδ᾽ ἱκέσθαι."
τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μάλ᾽ ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
εἴη μὲν νῦν νῶιν ἐπὶ χρόνον ἠμὲν ἐδωδή

---

154 ϝέσσαι με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, ϝείματα καλά
162 τοῦ μὲν φθίνοντος μηνὸς τοῦ δ᾽ ἱσταμένοιο
ϝοίκαδε νοστήσει, καὶ τίσεται ὅς τις ἐκείνου
ἐνθάδ᾽ ἀτιμάζει ἄλοχον καὶ φαίδιμον υἱόν.

ἠδὲ μέθυ γλυκερὸν κλισίης ἔντοσθεν ἐοῦσιν,
δαίνυσθαι ἀκέοντ', ἄλλοι δ' ἐπὶ ϝέργον ἕποιεν·
ῥηιδίως κεν ἔπειτα καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἅπαντα
οὔ τι διαπρήξαιμι λέγων ἐμὰ κήδεα θυμοῦ,
ὅσσα γε δὴ ξύμπαντα θεῶν ἰότητι μόγησα.
ἐκ μὲν Κρητάων γένος εὔχομαι εὐρειάων,
ἀνέρος ἀφνειοῖο πάις· πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι
υἷες ἐνὶ μεγάρῳ ἠμὲν τράφεν ἠδὲ γένοντο
γνήσιοι ἐξ ἀλόχου· ἐμὲ δ' ὠνητὴ τέκε μήτηρ
παλλακίς, ἀλλά με ϝῖσον ἰθαιγενέεσσιν ἐτίμα
Κάστωρ Ὑλακίδης, τοῦ ἐγὼ γένος εὔχομαι εἶναι,
ὃς τότ' ἐνὶ Κρήτεσσι θεὸς ὣς τίετο δήμῳ
ὄλβῳ τε πλούτῳ τε καὶ υἱάσι κυδαλίμοισιν.
ἀλλ' ἦ τοι τὸν κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι
εἰς Ἀϝίδαο δόμους· τοὶ δὲ ζωὴν ἐδάσαντο
παῖδες ὑπέρθυμοι, καὶ ἐπὶ κλήρους ἐβάλοντο,
αὐτὰρ ἐμοὶ μάλα παῦρα δόσαν καὶ ϝοικί' ἔνειμαν.
ἠγαγόμην δὲ γυναῖκα πολυκλήρων ἀνθρώπων
εἵνεκ' ἐμῆς ἀρετῆς, ἐπεὶ οὐκ ἀποφώλιος ἦα
οὐδὲ φυγοπτόλεμος. νῦν δ' ἤδη πάντα λέλοιπεν,
ἀλλ' ἔμπης καλάμην γέ σ' ὀίομαι εἰσορόωντα
γιγνώσκειν· ἦ γάρ με δύη ἔχει ἤλιθα πολλή.
ἦ μὴν δὴ θάρσος μοι Ἄρης τ' ἔδοσαν καὶ Ἀθήνη
καὶ ῥηξηνορίην· ὁπότε κρίνοιμι λόχονδε
ἄνδρας ἀριστῆας, κακὰ δυσμενέεσσι φυτεύων,
οὔ ποτέ μοι θάνατον προτιόσσετο θυμὸς ἀγήνωρ,
ἀλλὰ πολὺ πρώτιστος ἐπάλμενος ἔγχει ἕλεσκον
ἀνδρῶν δυσμενέων ὅ τέ μοι ϝείξειε πόδεσσιν.
τοῖος ἔα ἐν πολέμῳ· ϝέργον δέ μοι οὐ φίλον ἔσκεν
οὐδ' οἰκωφελίη, ἥ τε τρέφει ἀγλαὰ τέκνα,
ἀλλά μοι αἰεὶ νῆες ἐπήρετμοι φίλαι ἦσαν
καὶ πόλεμοι καὶ ἄκοντες ἐύξεστοι καὶ ὀιστοί,
λυγρά, τά τ' ἄλλοισίν γε καταρριγηλὰ πέλονται.
πρὶν μὲν γὰρ Τροίης ἐπιβήμεναι υἷας Ἀχαιῶν
εἰνάκις ἀνδράσιν ἦρξα καὶ ὠκυπόροισι νέεσσιν
ἄνδρας ἐς ἀλλοδαπούς, καί μοι μάλα τύγχανε πολλά.
τῶν ἐξαιρεύμην μενοϝεικέα, πολλὰ δ' ὀπίσσω

---

227 αὐτὰρ ἐμοὶ τὰ φίλ' ἔσκε τά που θεὸς ἐν φρεσὶ θῆκεν·
ἄλλος γάρ τ' ἄλλοισιν ἀνὴρ ἐπιτέρπεται ἔργοις.

λάγχανον· αἶψα δὲ ϝοῖκος ὀφέλλετο, καί σφιν ἔπειτα
δεινός τ' αἰδοῖός τε μετὰ Κρήτεσσι τετύγμην.
ἀλλ' ὅτε δὴ τήν γε στυγερὴν ὁδὸν εὐρύοπα Ζεὺς
ἐφράσαθ', ἣ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν,
δὴ τότ' ἔμ' ἤνωγον καὶ ἀγακλυτὸν Ἰδομενῆα
νήεσσ' ἡγήσασθ' ἐς Ϝίλιον· οὐδέ τι μῆχος
ἦεν ἀνήνασθαι, χαλεπὴ δ' ἔχε δήμου φῆμις.
ἔνθα μὲν εἰνάϝετες πολεμίζομεν υἷες Ἀχαιῶν,
τῷ δεκάτῳ δὲ πόλιν Πριάμου πέρσαντες ἔβημεν
ϝοίκαδε σὺν νήεσσι, θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιούς.
αὐτὰρ ἐμοὶ δειλῷ κάκ' ἐμήδετο μητιέτα Ζεύς·
μῆνα γὰρ οἶον ἔμεινα τεταρπόμενος τεκέεσσιν
κουριδίῃ τ' ἀλόχῳ καὶ κτήμασιν· αὐτὰρ ἔπειτα
Αἴγυπτόνδε με θυμὸς ἀνώγει ναυτίλλεσθαι,
νῆας ἐϋ στείλαντα, σὺν ἀντιθέοις ἑτάροισιν.
ἐννέα νῆας στεῖλα, θοῶς δ' ἐσαγείρετο λαός.
ἑξῆμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἐρίϝηρες ἑταῖροι
δαίνυντ', αὐτὰρ ἐγὼν ἱερήια πολλὰ παρεῖχον
θεοῖσίν τε ῥέζειν αὐτοῖσί τε δαῖτα πένεσθαι·
ἑβδομάτῃ δ' ἀναβάντες ἀπὸ Κρήτης εὐρείης
ἐπλέομεν Βορέῃ ἀνέμῳ ἀκραέι καλῷ
ῥηιδίως, ὡς εἴ τε κατὰ ῥόον. οὐδέ τις οὖν μοι
νηῶν πημάνθη, ἀλλ' ἀσκηθέες καὶ ἄνουσοι
ἥμεθα, τὰς δ' ἄνεμός τε κυβερνῆταί τ' ἴθυνον.
πεμπταῖοι δ' Αἴγυπτον ἐυρρείτην ἱκόμεσθα,
στῆσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας ἀμφιϝελίσσας.
ἔνθ' ἢ τοι μὲν ἐγὼ κελόμην ἐρίϝηρας ἑταίρους
αὐτοῦ πὰρ νήεσσι μένειν καὶ νῆας ἔρυσθαι,
ὀπτῆρας δὲ κατὰ σκοπιὰς ὤτρυνα νέεσθαι·
οἳ δ' ὕβρι ϝείξαντες, ἐπισπόμενοι μένεϊ σφῷ,
αἶψα μάλ' Αἰγυπτίων ἀνδρῶν περικαλλέας ἀγρούς
πόρθεον, ἐκ δὲ γυναῖκας ἄγον καὶ νήπια τέκνα,
αὐτούς τε κτεῖνον. τάχα δ' ἐς πόλιν ἵκετ' ἀυτή,
οἳ δὲ βοῆς ἀίοντες ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφιν
ἦλθον· πλῆτο δὲ πᾶν πεδίον πεζῶν τε καὶ ἵππων
χαλκοῦ τε στεροπῆς. ἐν δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος
φύζαν ἐμοῖς ἑτάροισι κακὴν βάλεν, οὐδέ τις ἔτλη
μεῖναι ἐναντίβιον· περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔστη.
ἔνθ' ἡμέων πολλοὺς μὲν ἀπέκτανον ὀξέι χαλκῷ,
τοὺς δ' ἄναγον ζωούς, σφίσι ϝεργάζεσθαι ἀνάγκῃ.

αὐτὰρ ἐμοὶ Ζεὺς αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
ποίησ' — ὡς ὄφελον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν
αὐτοῦ ἐν Αἰγύπτῳ· ἔτι γάρ νύ με πῆμ' ὑπέδεκτο.
αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κυνέην εὔτυκτον ἔθηκα
καὶ σάκος ὤμοιιν, δόρυ δ' ἔκβαλον ἔκτοσε χειρός·
αὐτὰρ ἐγὼ βασιλῆος ἐναντίον ἤλυθον ἵππων
καὶ κύσα γούναθ' ἑλών· ὃ δ' ἐρύσατο καί μ' ἐλέησεν,
ἐς δίφρον δέ μ' ἕσας ἄγε ϝοίκαδε δάκρυ χέοντα.
ἦ μήν μοι μάλα πολλοὶ ἐπήισσον μελίῃσιν
ϝιέμενοι κτεῖναι· δὴ γὰρ κεχολώατο λίην·
ἀλλ' ἀπὸ κεῖνος ἔρυκε, Διὸς δ' ὠπίζετο μῆνιν
ξεινίου, ὅς τε μάλιστα νεμεσσᾶται κακὰ ϝέργα.
ἔνθα μὲν ἑπτάϝετες μένον αὐτόθι, πολλὰ δ' ἄγειρα
χρήματ' ἀν' Αἰγυπτίους ἄνδρας· δίδοσαν γὰρ ἅπαντες·
ἀλλ' ὅτε δὴ ὀγδόατόν μοι ἐπιπλόμενον ϝέτος ἦλθεν,
δὴ τότε Φοῖνιξ ἦλθεν ἀνὴρ ἀπατήλια ϝειδώς,
τρώκτης, ὃς δὴ πολλὰ κάκ' ἀνθρώπους εἰϝώργειν,
ὅς μ' ἄγε παρπεπιθὼν ϝῇσιν φρεσὶν ὄφρ' ἱκόμεσθα
Φοινίκην, ὅθι τοῦ γε δόμοι καὶ κτήματ' ἔκειτο.
ἔνθα παρ' αὐτῷ μεῖνα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν.
ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο
ἂψ περιτελλομένου ϝέτεος, καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
ἐς Λιβύην μ' ἐπὶ νηὸς ἐφέσσατο ποντοπόροιο
ψεύδεα βουλεύσας, ἵνα ϝοι σὺν φόρτον ἄγοιμι,
κεῖθι δέ μ' ὡς περάσειε καὶ ἄσπετον ὦνον ἕλοιτο.
τῷ ἑπόμην ἐπὶ νηός, ὀιόμενός περ, ἀνάγκῃ.
ἣ δ' ἔθεεν Βορέῃ ἀνέμῳ ἀκραέι καλῷ,
μέσσον ὑπὲρ Κρήτης· Ζεὺς δέ σφισι μήδετ' ὄλεθρον.
ἀλλ' ὅτε δὴ Κρήτην μὲν ἐλείπομεν, οὐδέ τις ἄλλη
φαίνετο γαιάων ἀλλ' οὐρανὸς ἠδὲ θάλασσα,
δὴ τότε κυανέην νεφέλην ἔστησε Κρονίων
νηὸς ὕπερ γλαφυρῆς, ἤχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῆς.
Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε καὶ ἔμβαλε νηὶ κεραυνόν·
ἣ δ' ἐλελίχθη πᾶσα Διὸς πληγεῖσα κεραυνῷ,
ἐν δὲ θεείου πλῆτο, πέσον δ' ἐκ νηὸς ἅπαντες.
οἳ δὲ κορώνῃσιν ϝίκελοι περὶ νῆα μέλαιναν
κύμασιν ἐμφορέοντο, θεὸς δ' ἀποαίνυτο νόστον.
αὐτὰρ ἐμοὶ Ζεὺς αὐτός, ἔχοντί περ ἄλγεα θυμῷ,
ἱστὸν ἀμαιμάκετον νηὸς κυανοπρώροιο
ἐν χείρεσσιν ἔθηκεν, ὅπως ἔτι πῆμα φύγοιμι.

τῷ ῥα περιπλεχθεὶς φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν.
ἐννῆμαρ φερόμην, δεκάτῃ δέ με νυκτὶ μελαίνῃ
γαίῃ Θεσπρωτῶν πέλασεν μέγα κῦμα κυλίνδον.
ἔνθα με Θεσπρωτῶν βασιλεὺς ἐκομίσσατο Φείδων
ἥρως ἀπριάτην· τοῦ γὰρ φίλος υἱὸς ἐπελθὼν
αἴθρῳ καὶ καμάτῳ δεδμημένον ἦγεν ἐς οἶκον,
χειρὸς ἀναστήσας, ὄφρ' ἵκετο δώματα πατρός·
ἀμφὶ δέ με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ϝείματα ϝέσσεν.
ἔνθ' Ὀδυσῆος ἐγὼ πυθόμην· κεῖνος γὰρ ἔφασκεν
ξεινίσαι ἠδὲ φιλῆσαι ἰόντ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
καί μοι κτήματ' ἔδειξεν ὅσα ξυναγείρατ' Ὀδυσσεύς,
χαλκόν τε χρυσόν τε πολύκμητόν τε σίδηρον.
καί νύ κεν ἐς δεκάτην γενεὴν ἕτερόν γ' ἔτι βόσκοι·
τόσσα ϝοι ἐν μεγάροις κειμήλια κεῖτο ϝάνακτος.
τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι, ὄφρα θεοῖο
ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλὴν ἐπακούσαι,
ὅππως νοστήσει' Ἰθάκης ἐς πίονα δῆμον
ἤδη δὴν ἀπεών, ἢ ἀμφαδὸν ἦε κρυφηδόν.
ὤμοσε δὲ πρὸς ἔμ' αὐτόν, ἀποσπένδων ἐνὶ ϝοίκῳ,
νῆα κατειρύσθαι καὶ ἐπαρτέας ἔμμεν ἑταίρους,
οἳ δή μιν πέμψουσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
ἀλλ' ἐμὲ πρὶν ἀπέπεμψε· τύχησε γὰρ ἐρχομένη νηῦς
ἀνδρῶν Θεσπρωτῶν ἐς Δουλίχιον πολύπυρον.
ἔνθ' ὅ γέ μ' ἠνώγει πέμψαι βασιλῆι Ἀκάστῳ
ἐνδυκέως· τοῖσιν δὲ κακὴ φρεσὶ ϝήνδανε βουλή
ἀμφ' ἐμοί, ὄφρ' ἔτι πάγχυ δύης ἐπὶ πῆμα γενοίμην.
ἀλλ' ὅτε γαίης πολλὸν ἀπέπλω ποντοπόρος νηῦς,
αὐτίκα δούλιον ἦμαρ ἐμοὶ περιμηχανόωντο.
ἐκ μέν με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ϝείματ' ἔδυσαν,
ἀμφὶ δέ μοι ῥάκος ἄλλο κακὸν βάλον ἠδὲ χιτῶνα,
ῥωγαλέα, τὰ καὶ αὐτὸς ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὅρηαι·
ϝεσπέριοι δ' Ἰθάκης ἐνδειέλου ἔργ' ἀφίκοντο.
ἔνθ' ἐμὲ μὲν κατέδησαν ἐυσσέλμῳ ἐνὶ νηί
ὅπλῳ ἐυστρεφέι στερεῶς, αὐτοὶ δ' ἀποβάντες
ἐσσυμένως παρὰ θῖνα θαλάσσης δόρπον ἕλοντο.
αὐτὰρ ἐμοὶ δεσμὸν μὲν ἀνέγναμψαν θεοὶ αὐτοί
ῥηιδίως· κεφαλῇ δὲ κακὸν ῥάκος ἀμφικαλύψας,
ξεστὸν ἐφόλκαιον καταβὰς ἐπέλασσα θαλάσσῃ
στῆθος, ἔπειτα δὲ χερσὶ διήρεσσ' ἀμφοτέρῃσιν
νηχόμενος, μάλα δ' ὦκα θύρηθ' ἔα ἀμφὶς ἐκείνων.

ἔνθ᾽ ἀναβάς, ὅθι τε δρίος ἦν πολυανθέος ὕλη
κείμην πεπτηώς. οἱ δὲ μεγάλα στενάχοντες
φοίτων· ἀλλ᾽ οὐ γάρ σφιν ἐφαίνετο κέρδιον εἶναι
μαίεσθαι προτέρω, τοὶ μὲν πάλιν αὖτις ἔβαινον
νηὸς ἔπι γλαφυρῆς, ἐμὲ δὲ κρύψαν θεοὶ αὐτοί
ῥηιδίως, καί με σταθμῷ ἐπέλασσαν ἄγοντες
ἀνδρὸς ἐπισταμένου· ἔτι γάρ νύ μοι αἶσα βιῶναι."
τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα,
"ἆ δειλὲ ξείνων, ἦ μοι μάλα θυμὸν ὄρινας
ταῦτα ϝέκαστα λέγων, ὅσα δὴ πάθες ἠδ᾽ ὅσ᾽ ἀλήθης.
ἀλλὰ τά γ᾽ οὐ κατὰ κόσμον ὀίομαι, οὐδέ με πείσεις
ϝειπὼν ἀμφ᾽ Ὀδυσῆι. τί σὲ χρὴ τοῖον ἐόντα
μαψιδίως ψεύδεσθαι; ἐγὼ δ᾽ εὖ ϝοῖδα καὶ αὐτός
νόστον ἐμοῖο ϝάνακτος, ὅ τ᾽ ἤχθετο πᾶσι θεοῖσιν
πάγχυ μάλ᾽, ὅττι μιν οὔ τι μετὰ Τρώεσσι δάμασσαν
ἠὲ φίλων ἐν χερσίν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσεν.
τῷ κέν ϝοι τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοί,
ἠδέ κε καὶ ϝῷ παιδὶ μέγα κλέος ἤρατ᾽ ὀπίσσω·
νῦν δέ μιν ἀκλειῶς ἅρπυιαι ἀνηρείψαντο.
αὐτὰρ ἐγὼ παρ᾽ ὕεσσιν ἀπότροπος· οὐδὲ πόλινδε
ἔρχομαι, εἰ μή πού τι περίφρων Πηνελόπεια
ἐλθεῖν ὀτρύνησιν, ὅτ᾽ ἀγγελίη ποθὲν ἔλθῃ.
ἀλλ᾽ οἱ μὲν τὰ ϝέκαστα παρήμενοι ἐξερέουσιν,
ἠμὲν οἳ ἄχνυνται δὴν οἰχομένοιο ϝάνακτος
ἠδ᾽ οἳ χαίρουσιν βίοτον νήποινον ἔδοντες·
ἀλλ᾽ ἐμοὶ οὐ φίλον ἐστὶ μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι,
ἐξ οὗ δή μ᾽ Αἰτωλὸς ἀνὴρ ἐξήπαφε μύθῳ,
ὅς ῥ᾽ ἄνδρα κτείνας, πολλὴν ἐπὶ γαῖαν ἀληθείς,
ἤλυθ᾽ ἐμὸν πρὸς σταθμόν, ἐγὼ δέ μιν ἀμφαγάπαζον.
φῆ δέ μιν ἐν Κρήτεσσι παρ᾽ Ἰδομενῆι ϝιδέσθαι
νῆας ἀκειόμενον, τάς ϝοι συνέϝαξαν ἄελλαι·
καὶ φάτ᾽ ἐλεύσεσθαι ἢ ἐς θέρος ἢ ἐς ὀπώρην,
πολλὰ χρήματ᾽ ἄγοντα, σὺν ἀντιθέοις ἑτάροισιν.
καὶ σύ, γέρον πολυπενθές, ἐπεί σέ μοι ἤγαγε δαίμων,
μήτε τί μοι ψεύδεσσι χαρίζεο μήτε τι θέλγε·
οὐ γὰρ τοὔνεκ᾽ ἐγώ σ᾽ αἰδέσσομαι οὐδὲ φιλήσω,
ἀλλὰ Δία ξένιον δείσας αὐτόν τ᾽ ἐλεαίρων."
τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"ἦ μάλα τίς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἄπιστος,
οἷόν σ᾽ οὐδ᾽ ὀμόσας περ ἐπήγαγον, οὐδέ σε πείθω.

ἀλλ' ἄϝε νῦν ῥήτρην ποιησόμεθ'· αὐτὰρ ὄπισθεν
μάρτυροι ἀμφοτέροισι θεοὶ τοὶ Ὄλυμπον ἔχουσιν.
εἰ μέν κεν νοστήσῃ ανὰξ τεὸς ἐς τόδε δῶμα,
ϝέσσας με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ϝείματα. πέμψαι
Δουλιχιόνδ' ἰέναι, ὅθι μοι φίλον ἔπλετο θυμῷ·
εἰ δέ κε μὴ ἔλθῃσι ϝάναξ τεὸς ὡς ἀϝορεύω,
δμῶας ἐπισσεύας βαλέειν μεϝάλης κατὰ πέτρης,
ὄφρα καὶ ἄλλος πτωχὸς ἀλεύεται ἠπεροπεύειν."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε δῖος ὑφορβός
"ξεῖν', οὕτω ϝάρ κέν μοι ἐυκλείη τ' ἀρετή τε
εἴη ἐπ' ἀνθρώπους, ἅμα τ' αὐτίκα καὶ μετέπειτα,
ὅς σ' ἐπεὶ ἐς κλισίην ἄϝαϝον καὶ ξείνι' ἔδωκα,
αὖτις δὲ κτείναιμι φίλον τ' ἀπὸ θυμὸν ἑλοίμην.
πρόφρων κεν δὴ ἔπειτα Δία Κρονίωνα λιτοίμην.
νῦν δ' ὥρη δόρποιο· τάχιστά μοι ἔνδον ἑταῖροι
εἶεν, ἵν' ἐν κλισίῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον."
ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀϝόρευον,
ἀϝχίμολον δὲ σύες τε καὶ ἀνέρες ἦλθον ὑφορβοί.
τὰς μὲν ἄρα ϝέρξαν κατὰ ϝήθεα κοιμηθῆναι,
κλαϝϝὴ δ' ἄσπετος ὦρτο συῶν αὐλιζομενάων·
αὐτὰρ ὃ ϝοῖς ἑτάροισιν ἐκέκλετο δῖος ὑφορβός
"ἄξεθ' ὑῶν τὸν ἄριστον, ἵνα ξείνῳ ἱερεύσω
τηλεδαπῷ· πρὸς δ' αὐτοὶ ὀνησόμεθ', οἵ περ ὀιζὺν
δὴν ἔχομεν πάσχοντες ὑῶν ἕνεκ' ἀρϝιοδόντων.
ἄλλοι δ' ἡμέτερον κάματον νήποινον ἔδουσιν."
ὣς ἄρα φωνήσας κέασε ξύλα νηλέι χαλκῷ,
οἱ δ' ὗν εἰσῆϝον μάλα πίονα πενταϝέτηρον.
τὸν μὲν ἔπειτ' ἔστησαν ἐπ' ἐσχάρῃ· οὐδὲ συβώτης
λήθετ' ἄρ' ἀθανάτων (φρεσὶ ϝὰρ κέχρητ' ἀϝαθῇσιν),
ἀλλ' ὅ ϝ' ἀπαρχόμενος κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλεν
ἀρϝιόδοντος ὑός, καὶ ἐπεύχετο πᾶσι θεοῖσιν
νοστῆσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ϝόνδε δόμονδε.
κόψε δ' ἀνασχόμενος σχίζῃ δρυός, ἣν λίπε κείων·
τὸν δ' ἔλιπε ψυχή. τοὶ δὲ σφάξαν τε καὶ εὗσαν,
αἶψα δέ μιν διέχευαν· ὃ δ' ὠμοθετεῖτο συβώτης,
πάντων ἀρχόμενος μελέων, ἐς πίονα δημόν.
καὶ τὰ μὲν ἐν πυρὶ βάλλε, παλύνας ἀλφίτου ἀκτῇ,
μίστυλλόν τ' ἄρα τἆλλα καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
ὤπτησάν τε περιφραδέως, ϝερύσαντό τε πάντα,
βάλλον δ' εἰν ἐλεοῖσιν ἀολλέα. ἂν δὲ συβώτης

ἵστατο δαιτρεύσων· περὶ γὰρ φρεσὶν αἴσιμα ϝήδη.
καὶ τὰ μὲν ἕπταχα πάντα διεμοιρᾶτο δαΐζων·
τὴν μὲν ἴαν νύμφῃσι καὶ Ἑρμῇ Μαιάδος υἱεῖ
θῆκεν ἐπευξάμενος, τὰς δ' ἄλλας νεῖμε ϝεκάστῳ·
νώτοισιν δ' Ὀδυσῆα διηνεκέεσσι γέραιρεν
ἀργιόδοντος ὑός, κύδαινε δὲ θυμὸν ἄνακτος.
καί μιν φωνήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"εἴθ' οὕτως, Εὔμαιε, φίλος Διὶ πατρὶ γένοιο
ὡς ἐμοί, ὅττι με τοῖον ἐόντ' ἀγαθοῖσι γεραίρεις."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα,
"ἔσθιε, δαιμόνιε ξείνων, καὶ τέρπεο τοῖσδε,
οἷα πάρεστι. θεὸς δὲ τὸ μὲν δώσει τὸ δ' ἐάσει,
ὅττι κε ϝῷ θυμῷ ἐθέλῃ· δύναται γὰρ ἅπαντα."
ἦ ῥα, καὶ ἄργματα θῦσε θεοῖς αἰειγενέτῃσιν,
σπείσας δ' αἴθοπα ϝοῖνον Ὀδυσσῆι πτολιπόρθῳ
ἐν χείρεσσιν ἔθηκεν· ὃ δ' ἕζετο ϝῇ παρὰ μοίρῃ.
σῖτον δέ σφιν ἔνειμε Μεσαύλιος, ὅν ῥα συβώτης
αὐτὸς κτήσατο οἶος ἀποιχομένοιο ϝάνακτος,
νόσφιν δεσποίνης καὶ Λαέρταο γέροντος·
πὰρ δ' ἄρα μιν Ταφίων πρίατο κτεάτεσσι ϝεοῖσιν.
οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
σῖτον μέν σφιν ἀφεῖλε Μεσαύλιος, οἱ δ' ἐπὶ κοῖτον,
σίτου καὶ κρειῶν κεκορημένοι, ἐσσεύοντο.
νὺξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ σκοτομήνιος, ὗε δ' ἄρα Ζεύς
πάννυχος, αὐτὰρ ἄη Ζέφυρος μέγας, αἰὲν ἔφυδρος.
τοῖς δ' Ὀδυσεὺς μετέϝειπε, συβώτεω πειρητίζων,
εἴ πώς ϝοι ἐκδὺς χλαῖναν πόροι ἤ τιν' ἑταίρων
ἄλλον ἐποτρύνειεν, ἐπεί ϝεο κήδετο λίην.
"κέκλυθι νῦν, Εὔμαιε καὶ ἄλλοι πάντες ἑταῖροι.
εὐξάμενός τι ϝέπος ϝερέω· ϝοῖνος γὰρ ἀνώγει
ἠλεός, ὅς τ' ἐφέηκε πολύφρονά περ μάλ' ἀεῖσαι
καί θ' ἁπαλὸν γελάσαι, καί τ' ὀρχήσασθαι ἀνῆκεν,
καί τι ϝέπος προέηκεν ὃ πέρ τ' ἄρρητον ἄμεινον.
ἀλλ' ἐπεὶ οὖν τὸ πρῶτον ἀνέκραγον, οὐκ ἐπικεύσω.
εἴθ' ὡς ἡβώοιμι, βίη τέ μοι ἔμπεδος εἴη,
ὡς ὅθ' ὑπὸ Τροίην λόχον ἤγομεν ἀρτύναντες.
ἡγείσθην δ' Ὀδυσεύς τε καὶ Ἀτρεΐδης Μενέλαος,
τοῖσι δ' ἅμα τρίτος ἦρχον ἐγών· αὐτοὶ γὰρ ἄνωγον.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἱκόμεσθα ποτὶ πτόλιν αἰπύ τε τεῖχος,

ἡμεῖς μὲν περὶ ϝάστυ κατὰ ῥωπήια πυκνά,
ἂν δόνακας καὶ ἕλος, ὑπὸ τεύχεσι πεπτηῶτες
κείμεθα, νὺξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ Βορέαο πεσόντος,
πηγυλίς· αὐτὰρ ὕπερθε χιὼν γένετ' ἠύτε πάχνη,
ψυχρή, καὶ σακέεσσι περιτρέφετο κρύσταλλος.
ἔνθ' ἄλλοι πάντες χλαίνας ἔχον ἠδὲ χιτῶνας,
εὗδον δ' εὔκηλοι, σάκεσιν ϝειλυμένοι ὤμους·
αὐτὰρ ἐγὼ χλαῖναν μὲν ἰὼν ἑτάροισιν ἔλειπον
ἀφραδέως, ἐπεὶ οὐκ ἐφάμην ῥιγωσέμεν ἔμπης,
ἀλλ' ἑπόμην σάκος οἶον ἔχων καὶ ζῶμα φαεινόν.
ἀλλ' ὅτε δὴ τρίχα νυκτὸς ἔην, μετὰ δ' ἄστρα βεβήκειν,
καὶ τότ' ἐγὼν Ὀδυσῆα προσηύδων ἐγγὺς ἐόντα
ἀγκῶνι νύξας· ὃ δ' ἄρ' ἐμμαπέως ὑπάκουσεν·
'διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
οὔ τοι ἔτι ζωοῖσι μετέσσομαι, ἀλλά με χεῖμα
δάμναται· οὐ γὰρ ἔχω χλαῖναν. παρά μ' ἤπαφε δαίμων
οἰοχίτων' ἰέναι· νῦν δ' οὐκέτι φυκτὰ πέλονται.'
ὣς ἐφάμην, ὃ δ' ἔπειτα νόον σχέθε τόνδ' ἐνὶ θυμῷ,
οἷος ἐκεῖνος ἔην βουλευέμεν ἠδὲ μάχεσθαι·
φθεγξάμενος δ' ὀλίγῃ ϝοπί με πρὸς μῦθον ἔϝειπεν.
'σίγα νῦν, μή τίς σευ Ἀχαιῶν ἄλλος ἀκούσῃ.'
ἦ, καὶ ἐπ' ἀγκῶνος κεφαλὴν σχέθε, ϝεῖπέ τε μῦθον.
'κλῦτε, φίλοι· θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος.
λίην γὰρ νηῶν ϝεκὰς ἤλθομεν· ἀλλά τις εἴη
ϝειπεῖν Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
εἰ πλέονας παρὰ ναῦφιν ἐποτρύνειε νέεσθαι.'
ὣς ἔφατ', ὦρτο δ' ἔπειτα Θόας Ἀνδραίμονος υἱός
καρπαλίμως, ἀπὸ δὲ χλαῖναν θέτο φοινικόεσσαν,
βῆ δὲ θέειν ἐπὶ νῆας. ἐγὼ δ' ἐνὶ ϝείματι κείνου
κείμην ἀσπασίως, φάε δὲ χρυσόθρονος Ἠώς."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα,
"ὦ γέρον, αἶνος μήν τοι ἀμύμων, ὃν κατέλεξας,
οὐδέ τί πω παρὰ μοῖραν ἔπος νηκερδὲς ἔϝειπες·
τῷ οὔτ' ἐσθῆτος δευήσεαι οὔτε τευ ἄλλου,
ὧν ἐπέϝοιχ' ἱκέτην ταλαπείριον ἀντιάσαντα,

---

503 ὣς νῦν ἡβώοιμι, βίη τέ μοι ἔμπεδος εἴη·
δοίη κέν τις χλαῖναν ἐνὶ σταθμοῖσι συφορβῶν,
ἀμφότερον, φιλότητι καὶ αἰδοῖ φωτὸς ἑῆος.
νῦν δέ μ' ἀτιμάζουσι κακὰ χροΐ ϝείματ' ἔχοντα."

νῦν· ἀτὰρ ἠῶθέν γε τὰ σὰ ῥάκεα δνοπαλίξεις.
οὐ γὰρ πολλαὶ χλαῖναι ἐπημοιβοί τε χιτῶνες
ἐνθάδε ϝέννυσθαι, μία δ' οἴη φωτὶ ϝεκάστῳ."
ὣς ϝειπὼν ἀνόρουσε, τίθη δ' ἄρα ϝοι πυρὸς ἐγγύς
εὐνήν, ἐν δ' ὀίων τε καὶ αἰγῶν δέρματ' ἔβαλλεν.
ἔνθ' Ὀδυσεὺς κατέλεκτ'· ἐπὶ δὲ χλαῖναν βάλεν αὐτῷ
πυκνὴν καὶ μεγάλην, ἥ ϝοι παρεκέσκετ' ἀμοιβάς,
ϝέννυσθαι ὅτε τις χειμὼν ἔκπαγλος ὄροιτο.
ὣς ὃ μὲν ἔνθ' Ὀδυσεὺς κοιμήσατο, τοὶ δὲ παρ' αὐτόν
ἄνδρες κοιμήσαντο νεηνίαι· οὐδὲ συβώτῃ
ϝήνδανεν αὐτόθι κοῖτος, ὑῶν ἄπο κοιμηθῆναι,
ἀλλ' ὅ γ' ἄρ' ἔξω ἰὼν ὡπλίζετο. χαῖρε δ' Ὀδυσσεύς
ὅττι ῥά ϝοι βιότου περικήδετο νόσφιν ἐόντος.
πρῶτον μὲν ξίφος ὀξὺ περὶ στιβαροῖς βάλετ' ὤμοις,
ἀμφὶ δὲ χλαῖναν ἐϝέσσατ' ἀλεξάνεμον, μάλα πυκνήν,
ἂν δὲ νάκην ἕλετ' αἰγὸς ἐυτρεφέος μεγάλοιο,
εἵλετο δ' ὀξὺν ἄκοντα, κυνῶν ἀλκτῆρα καὶ ἀνδρῶν,
βῆ δ' ἰέναι κείων ὅθι περ σύες ἀργιόδοντες
πέτρῃ ὕπο γλαφυρῇ εὗδον, Βορέω ὑπ' ἰωγῇ.

15 Ο

ἡ δ' εἰς εὐρύχορον Λακεδαίμονα Παλλὰς Ἀθήνη
ᾤχετ', Ὀδυσσῆος μεγαθύμου φαίδιμον υἱόν
νόστου ὑπομνήσουσα καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.
εὗρε δὲ Τηλέμαχον καὶ Νέστορος ἀγλαὸν υἱόν
εὕδοντ' ἐν προδόμῳ Μενελάου κυδαλίμοιο,
ἤ τοι Νεστορίδην μαλακῷ δεδμημένον ὕπνῳ·
Τηλέμαχον δ' οὐχ ὕπνος ἔχε γλυκύς, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
νύκτα δι' ἀμβροσίην μελεδήματα πατρὸς ἔγειρεν.
ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη
"Τηλέμαχ', οὐκέτι καλὰ δόμων ἄπο τῆλ' ἀλάλησαι,
κτήματά τε προλιπὼν ἄνδρας τ' ἐν σοῖσι δόμοισιν
οὕτω ὑπερφιάλους· μή τοι κατὰ πάντα φάγωσιν
κτήματα δασσάμενοι, σὺ δὲ τηΰσίην ὁδὸν ἔλθῃς.
ἀλλ' ὄτρυνε τάχιστα βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον
πέμπειν, ὄφρ' ἔτι ϝοίκοι ἀμύμονα μητέρα τέτμῃς.
ηδη γάρ ῥα πατήρ τε κασίγνητοί τε κέλονται
Εὐρυμάχῳ γήμασθαι· ὃ γὰρ περιβάλλει ἅπαντας

515 αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσιν Ὀδυσσῆος φίλος υἱός,
αὐτός τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ϝείματα δώσει,
πέμψει δ' ὅππῃ σε κραδίη θυμός τε κελεύει."

μνηστῆρας δώροισι καὶ ἐξώφελλεν ἔϝεδνα.
μή νύ τι σεῦ ἀϝέκητι δόμων ἐκ κτῆμα φέρηται.
ϝοῖσθα γὰρ οἷος θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γυναικός·
κείνου βούλεται οἶκον ὀφελλέμεν ὅς κεν ὀπυίῃ,
παίδων δὲ προτέρων καὶ κουριδίοιο φίλοιο
οὐκέτι μέμνηται τεθνηότος, οὐδὲ μεταλλᾷ.
ἀλλὰ σύ γ' ἐλθὼν αὐτὸς ἐπιτρέψειας ἕκαστα
δμωάων ἥ τίς τοι ἀρίστη φαίνεται εἶναι,
εἰς ὅ κέ τοι φήνωσι θεοὶ κυδρὴν παράκοιτιν.
ἄλλο δέ τοί τι ϝέπος ϝερέω, σὺ δὲ σύνθεο θυμῷ.
μνηστήρων σ' ἐπίτηδες ἀριστῆες λοχόωσιν
ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης,
ϝιέμενοι κτεῖναι πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
ἀλλὰ ϝεκὰς νήσων ἀπέχειν εὐϝεργέα νῆα,
νυκτὶ δ' ὁμῶς πλείειν· πέμψει δέ τοι οὖρον ὄπισθεν
ἀθανάτων ὅς τίς σε φυλάσσει τε ῥύεταί τε.
αὐτὰρ ἐπὴν πρώτην ἀκτὴν Ἰθάκης ἀφίκηαι,
νῆα μὲν ἐς πόλιν ὀτρῦναι καὶ πάντας ἑταίρους,
αὐτὸς δὲ πρώτιστα συβώτην εἰσαφικέσθαι,
ὅς τοι ὑῶν ἐπίουρος, ὁμῶς δέ τοι ἤπια ϝοῖδεν.
ἔνθα δὲ νύκτ' ἀέσαι· τὸν δ' ὀτρῦναι πόλιν εἴσω
ἀγγελίην ϝερέοντα περίφρονι Πηνελοπείῃ,
οὕνεκά ϝοι σῶς ἐσσὶ καὶ ἐκ Πύλου εἰλήλουθας."
ἡ μὲν ἄρ' ὣς ϝειποῦσ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὄλυμπον,
αὐτὰρ ὁ Νεστορίδην ἐκ ϝηδέος ὕπνου ἔγειρεν.
"ἔγρεο, Νεστορίδη Πεισίστρατε. μώνυχας ἵππους
ζεῦξον ὑφ' ἅρματ' ἄγων, ὄφρα πρήσσωμεν ὁδοῖο."
τὸν δ' αὖ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἀντίον ηὔδα
"Τηλέμαχ', οὔ πως ἔστιν ἐπειγομένους περ ὁδοῖο
νύκτα διὰ δνοφερὴν ἐλάαν· τάχα δ' ἔσσεται ἠώς.
ἀλλὰ μέν' εἰς ὅ κε δῶρα φέρων ἐπιδίφρια θήῃ
ἥρως Ἀτρεΐδης δουρικλειτὸς Μενέλαος,
καὶ μύθοις ἀγανοῖσι παραυδήσας ἀποπέμψῃ·
τοῦ γάρ τε ξεῖνος μιμνήσκεται ἤματα πάντα,
ἀνδρὸς ξεινοδόκου ὅς κεν φιλότητα παράσχῃ."
ὣς ἔφατ', αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν Ἠώς,

---

31 ἀλλὰ τά γ' οὐκ ὀίω· πρὶν καί τινα γαῖα καθέξει
ἀνδρῶν μνηστήρων, οἵ τοι βίοτον κατέδουσιν.
45 λὰξ ποδὶ κινήσας, καί μιν πρὸς μῦθον ἔϝειπεν·

ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
ἀνστὰς ἐξ εὐνῆς, Ἑλένης πάρα καλλικόμοιο.
τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ὀδυσσῆος φίλος υἱός,
σπερχόμενός ῥα χιτῶνα περὶ χροῒ σιγαλόεντα
δῦνεν καὶ μέγα φᾶρος ἐπὶ στιβαροῖς βάλετ' ὤμοις
ἥρως, βῆ δὲ θύραζε, παριστάμενος δὲ προσηύδα
"Ἀτρεΐδη Μενέλαε διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
ἤδη νῦν μ' ἀπόπεμπε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
ἤδη γάρ μοι θυμὸς ἐϝέλδεται οἴκαδ' ἱκέσθαι."
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
"Τηλέμαχ', οὔ τί σ' ἐγώ γε πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐρύξω
ϝιέμενον νόστοιο· νεμεσσῶμαι δὲ καὶ ἄλλῳ
ἀνδρὶ ξεινοδόκῳ, ὅς κ' ἔξοχα μὲν φιλέῃσιν
ἔξοχα δ' ἐχθαίρῃσιν· ἀμείνω δ' αἴσιμα πάντα.
ἀλλὰ μέν' εἰς ὅ κε δῶρα φέρων ἐπιδίφρια θείω
καλά, σὺ δ' ὀφθαλμοῖσι ϝίδῃς, ϝείπω δὲ γυναιξίν
δεῖπνον ἐνὶ μεγάροις τετυκεῖν ϝάλις ἔνδον ἐόντων."
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"Ἀτρεΐδη Μενέλαε διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
βούλομαι ἤδη νεῖσθαι ἐφ' ἡμέτερ'· οὐ γὰρ ὄπισθεν
οὖρον ἰὼν κατέλειπον ἐπὶ κτεάτεσσιν ἐμοῖσιν·
μὴ πατέρ' ἀντίθεον διζήμενος αὐτὸς ὄλωμαι,
ἤ τί μοι ἐκ μεγάρων κειμήλιον ἐσθλὸν ὄληται."
αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
αὐτίκα ϝῇ ἀλόχῳ ἠδὲ δμῳῇσι κέλευσεν
δεῖπνον ἐνὶ μεγάροις τετυκεῖν ϝάλις ἔνδον ἐόντων.
ἀγχίμολον δέ ϝοι ἦλθε Βοηθοΐδης Ἐτεωνεύς,
ἀνστὰς ἐξ εὐνῆς, ἐπεὶ οὐ πολὺ ναῖεν ἀπ' αὐτοῦ·
τὸν πῦρ κῆαι ἄνωγε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος

---

63 Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο·
72 ϝισόν τοι κακόν ἐσθ', ὅς τ' οὐκ ἐθέλοντα νέεσθαι
ξεῖνον ἐποτρύνει καὶ ὃς ἐσσύμενον κατερύκει.
χρὴ ξεῖνον παρεόντα φιλεῖν, ἐθέλοντα δὲ πέμπειν.
78 ἀμφότερον, κῦδός τε καὶ ἀγλαΐη καὶ ὄνειαρ,
δειπνήσαντας ἴμεν πολλὴν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν.
80 εἰ δ' ἐθέλεις τραφθῆναι ἀν' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος,
ὄφρα τοι αὐτὸς ἕπωμαι, ὑποζεύξω δέ τοι ἵππους,
ϝάστεα δ' ἀνθρώπων ἡγήσομαι· οὐδέ τις ἡμέας
αὔτως ἀππέμψει, δώσει δέ τι ἓν γε φέρεσθαι,
ἠέ τινα τριπόδων εὐχάλκων ἠὲ λεβήτων
85 ἠὲ δύ' ἡμιόνους ἠὲ χρύσειον ἄλεισον."

ὀπτῆσαί τε κρεῶν· ὃ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησεν ἀκούσας.
αὐτὸς δ' ἐς θάλαμον κατεβήσετο κηώεντα,
οὐκ οἶος· ἅμα τῷ ϝ' Ἑλένη κίε καὶ Μεγαπένθης.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον ὅθι κειμήλια κεῖτο,
Ἀτρεΐδης μὲν ἔπειτα δέπας λάβεν ἀμφικύπελλον,
υἱὸν δὲ κρητῆρα φέρειν Μεγαπένθε' ἄνωγεν
ἀργύρεον. Ἑλένη δὲ παρίστατο φωριαμοῖσιν,
ἔνθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι, οὓς κάμεν αὐτή.
τῶν ἕν' ἀειραμένη Ἑλένη φέρε δῖα γυναικῶν,
ὃς κάλλιστος ἔην ποικίλμασιν ἠδὲ μέγιστος,
ἀστὴρ δ' ὣς ἀπέλαμπεν· ἔκειτο δὲ νείατος ἄλλων.
βὰν δ' ἰέναι προτέρω διὰ δώματος εἷος ἵκοντο
Τηλέμαχον· τὸν δὲ προσέφη ξανθὸς Μενέλαος
"Τηλέμαχ', ἦ τοι νόστον, ὅπως φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς,
ὥς τοι Ζεὺς τελέσειεν, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης·
δῶρον δ', ὅσσ' ἐν ἐμῷ ϝοίκῳ κειμήλια κεῖται,
δώσω ὃ κάλλιστον καὶ τιμηέστατον ἐστίν.
δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον· ἀργύρεος δέ
ἔστιν ἅπας, χρυσῷ δ' ἐπὶ χείλεα κεκράανται,
ϝέργον δ' Ἡφαίστοιο. πόρεν δέ ϝε Φαίδιμος ἥρως,
Σιδονίων βασιλεύς, ὅτ' ἐϝὸς δόμος ἀμφεκάλυψεν
κεῖσ' ἐμὲ νοστήσαντα· τεῒν δ' ἐθέλω τόδ' ὀπάσσαι."
ὣς ϝειπὼν ἐν χειρὶ τίθη δέπας ἀμφικύπελλον
ἥρως Ἀτρεΐδης· ὃ δ' ἄρα κρητῆρα φαεινόν
θῆκ' αὐτοῦ προπάροιθε φέρων κρατερὸς Μεγαπένθης,
ἀργύρεον. Ἑλένη δὲ παρίστατο καλλιπάρῃος
πέπλον ἔχουσ' ἐν χερσί, ϝέπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν.
"δῶρόν τοι καὶ ἐγώ, τέκνον φίλε, τοῦτο δίδωμι,
μνῆμ' Ἑλένης χειρῶν, πολυηράτου ἐς γάμου ὥρην,
σῇ ἀλόχῳ φορέειν· τείως δὲ φίλη παρὰ μητρί
κείσθω ἐνὶ μεγάρῳ. σὺ δέ μοι χαίρων ἀφίκοιο
ϝοῖκον ἐς ὑψόροφον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν."
ὣς ϝειποῦσ' ἐν χερσὶ τίθη, ὃ δὲ δέξατο χαίρων.
καὶ τὰ μὲν ἐς πείρινθα τίθη Πεισίστρατος ἥρως
δεξάμενος, καὶ πάντα ϝεῷ θηήσατο θυμῷ·
τοὺς δ' ἦγεν πρὸς δῶμα κάρη ξανθὸς Μενέλαος.
ἑζέσθην δ' ἄρ' ἔπειτα κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
καλῇ χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.

σῖτον δ᾽ αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα·
πὰρ δὲ Βοηθοΐδης κρέα δαίετο καὶ νέμε μοίρας,
ϝοινοχόει δ᾽ υἱὸς Μενελάου κυδαλίμοιο.
οἱ δ᾽ ἐπ᾽ ὀνείαθ᾽ ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
δὴ τότε Τηλέμαχος καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱός
ἵππους τε ζεύγνυντ᾽ ἀνά θ᾽ ἅρματα ποικίλ᾽ ἔβαινον,
ἐκ δ᾽ ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου.
τοὺς δὲ μετ᾽ Ἀτρεΐδης ἔκιε ξανθὸς Μενέλαος,
ϝοῖνον ἔχων ἐν χειρὶ μελίφρονα δεξιτερῆφιν,
χρυσέῳ ἐν δέπαϊ, ὄφρα λείψαντε κιοίτην.
στῆ δ᾽ ἵππων προπάροιθε, δεδισκόμενος δὲ προσηύδα
"χαίρετον ὦ κούρω, καὶ Νέστορι ποιμένι λαῶν
ϝειπεῖν· ἦ γὰρ ἐμοί γε πατὴρ ὣς ἤπιος ἦεν,
εἵως ἐν Τροίῃ πολεμίζομεν υἷες Ἀχαιῶν."
τὸν δ᾽ αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"καὶ λίην κείνῳ γε, διοτρεφές, ὡς ἀγορεύεις,
πάντα τάδ᾽ ἐλθόντες καταλέξομεν. εἰ γὰρ ἐγὼν ὣς
νοστήσας Ἰθάκηνδε, κιχὼν Ὀδυσῆ᾽ ἐνὶ ϝοίκῳ,
ϝείποιμ᾽ ὡς παρὰ σεῖο τυχὼν φιλότητος ἁπάσης
ἔρχομαι, αὐτὰρ ἄγω κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλά."
ὣς ἄρα ϝοι ϝειπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις,
αἰετὸς ἀργὴν χῆνα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον
ἥμερον ἐξ αὐλῆς· οἱ δ᾽ ἰύζοντες ἕποντο
ἀνέρες ἠδὲ γυναῖκες· ὃ δέ σφισιν ἐγγύθεν ἐλθὼν
δεξιὸς ἤιξεν πρόσθ᾽ ἵππων. οἱ δὲ ϝιδόντες
γήθησαν, καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη.
τοῖσι δὲ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἤρχετο μύθων.
"φράζεο δή, Μενέλαε διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
ἢ νῶιν τόδ᾽ ἔφηνε θεὸς τέρας ἦε σοὶ αὐτῷ."
ὣς φάτο, μερμήριξε δ᾽ ἀρηίφιλος Μενέλαος
ὅππως ϝοι κατὰ μοῖραν ὑποκρίναιτο νοήσας.
τὸν δ᾽ Ἑλένη τανύπεπλος ὑποφθαμένη φάτο μῦθον.
"κλῦτέ μευ, αὐτὰρ ἐγὼ μαντεύσομαι, ὡς ἐνὶ θυμῷ
ἀθάνατοι βάλλουσι καὶ ὡς τελέεσθαι ὀίω.
ὡς ὅδε χῆν᾽ ἥρπαξ᾽ ἀτιταλλομένην ἐνὶ ϝοίκῳ
ἐλθὼν ἐξ ὄρεος, ὅθι ϝοι γενεή τε τόκος τε,
ὣς Ὀδυσεὺς κακὰ πολλὰ παθὼν καὶ πόλλ᾽ ἐπαληθεὶς

---

139 εἴδατα πόλλ᾽ ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων·

ϝοίκαδε νοστήσει καὶ τίσεται· ἠὲ καὶ ἤδη
ϝοίκοι, ἀτὰρ μνηστῆρσι κακὸν πάντεσσι φυτεύει."
τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"οὕτω νῦν Ζεὺς θείη, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης·
τῷ κέν τοι καὶ κεῖθι θεῷ ὣς εὐχετοῴμην."
ἦ, καὶ ἐφ' ἵπποιιν μάστιν βάλεν· οἳ δὲ μάλ' ὦκα
ἤιξαν πεδίονδε διὰ πτόλιος μεμαῶτες.
οἳ δὲ πανημέριοι σεῖον ζυγὸν ἀμφὶς ἔχοντες.
δύσετό τ' ἠέλιος σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί,
ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο, Διοκλῆος ποτὶ δῶμα,
υἱέος Ὀρσιλόχοιο τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα.
ἔνθα δὲ νύκτ' ἄεσαν, ὃ δὲ τοῖς πὰρ ξείνι' ἔθηκεν.
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
ἵππους τε ζεύγνυντ' ἀνά θ' ἅρματα ποικίλ' ἔβαινον,
ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου.
αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκοντο Πύλου αἰπὺ πτολίεθρον·
καὶ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε Νέστορος υἱόν
"Νεστορίδη, πῶς κέν μοι ὑποσχόμενος τελέσειας
μῦθον ἐμόν; ξεῖνοι δὲ διαμπερὲς εὐχόμεθ' εἶναι
ἐκ πατέρων φιλότητος, ἀτὰρ καὶ ὁμήλικες εἰμέν·
ἥδε δ' ὁδὸς καὶ μᾶλλον ὁμοφροσύνῃσιν ἐνήσει.
μή με παρὲξ ἄγε νῆα, διοτρεφές, ἀλλὰ λίπ' αὐτοῦ,
μή μ' ὁ γέρων ἀϝέκοντα κατάσχῃ ϝῷ ἐνὶ ϝοίκῳ
ϝιέμενος φιλέειν· ἐμὲ δὲ χρεὼ θᾶσσον ἱκέσθαι."
ὣς φάτο, Νεστορίδης δ' ἄρ' ἐϝῷ συμφράσσατο θυμῷ
ὅππως ϝοι κατὰ μοῖραν ὑποσχόμενος τελέσειεν.
ὧδε δέ ϝοι φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι·
στρέψ' ἵππους ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης,
νηὶ δ' ἐνὶ πρυμνῇ ἐξαίνυτο κάλλιμα δῶρα,
ϝεσθῆτα χρυσόν τε, τά ϝοι Μενέλαος ἔδωκεν·
καί μιν ἐποτρύνων ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"σπουδῇ νῦν ἀνάβαινε, κέλευέ τε πάντας ἑταίρους,
πρὶν ἐμὲ ϝοίκαδ' ἱκέσθαι ἀπαγγεῖλαί τε γέροντι.
εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε ϝοῖδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
οἷος κείνου θυμὸς ὑπέρβιος, οὔ σε μεθήσει,
ἀλλ' αὐτὸς καλέων δεῦρ' εἴσεται, οὐδέ ϝέ φημι
ἂψ ἰέναι κενεόν· μάλα γὰρ κεχολώσεται ἔμπης."
ὣς ἄρα φωνήσας ἔλασεν καλλίτριχας ἵππους

192 μάστιξεν δ' ἐλάαν, τὼ δ' οὐκ ἀϝέκοντε πετέσθην.

ἂψ Πυλίων ἐς ϝάστυ, θοῶς δ' ἄρα δώμαθ' ἵκανεν.
Τηλέμαχος δ' ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσεν
"ἐγκοσμεῖτε τὰ τεύχε', ἑταῖροι, νηὶ μελαίνῃ,
αὐτοί τ' ἀμβαίνωμεν, ἵνα πρήσσωμεν ὁδοῖο."
ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδὲ πίθοντο,
αἶψα δ' ἄρ' ἔσβαινον καὶ ἐπὶ κληῗσι καθῖζον.
ἤ τοι ὃ μὲν τὰ πονεῖτο καὶ εὔχετο, θῦε δ' Ἀθήνῃ
νηὶ πάρα πρυμνῇ· σχεδόθεν δέ ϝοι ἤλυθεν ἀνήρ
τηλεδαπός, φεύγων ἐξ Ἄργεος ἄνδρα κατακτάς,
μάντις· ἀτὰρ γενεήν γε Μελάμποδος ἔκγονος ἦεν,
ὃς πρὶν μέν ποτ' ἔναιε Πύλῳ ἔνι, μητέρι μήλων,
ἀφνειὸς Πυλίοισι μέγ' ἔξοχα δώματα ναίων·
δὴ τότε γ' ἄλλων δῆμον ἀφίκετο, πατρίδα φεύγων
Νηλέα τε μεγάθυμον, ἀγαυότατον ζωόντων,
ὅς ϝοι χρήματα πολλὰ τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν
εἶχε βίῃ. ὁ δὲ τέως μὲν ἐνὶ μεγάροις Φυλάκοιο
δεσμῷ ἐν ἀργαλέῳ δέδετο, κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
εἵνεκα Νηλῆος κούρης ἄτης τε βαρείης,
τήν ϝοι ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ δασπλῆτις ἐρινύς.
ἀλλ' ὃ μὲν ἔκφυγε κῆρα, καὶ ἤλασε βοῦς ἐριμύκους
ἐς Πύλον ἐκ Φυλάκης, καὶ ἐτίσατο ϝέργον ἀϝεικές
ἀντίθεον Νηλῆα, κασιγνήτῳ δὲ γυναῖκα
ἠγάγετο πρὸς δώμαθ'· ὃ δ' ἄλλων ἵκετο δῆμον,
Ἄργος ἐς ἱππόβοτον· τόθι γάρ νύ ϝοι αἴσιμον ἦεν
ναιέμεναι πολλοῖσι ϝανάσσοντ' Ἀργείοισιν.
ἔνθα δ' ἔγημε γυναῖκα καὶ ὑψερεφὲς θέτο δῶμα,
γείνατο δ' Ἀντιφάτην καὶ Μάντιον υἷε κραταιώ.
Ἀντιφάτης μὲν ἔτικτεν Ὀικλῆα μεγάθυμον,
αὐτὰρ Ὀικλείης λαοσσόον Ἀμφιάραον,
ὃν περὶ κῆρι φίλει Ζεύς τ' αἰγίοχος καὶ Ἀπόλλων
παντοίην φιλότητ'· οὐδ' ἵκετο γήραος οὐδόν,
ἀλλ' ὄλετ' ἐν Θήβῃσι γυναίων εἵνεκα δώρων.
τοῦ δ' υἱεῖς ἐγένοντ' Ἀλκμαίων Ἀμφίλοχός τε.
Μάντιος αὖ τέκετο Πολυφείδεά τε Κλεῖτόν τε·
ἀλλ' ἤ τοι Κλεῖτον χρυσόθρονος ἥρπασεν Ἠώς
κάλλεος εἵνεκα ϝοῖο, ἵν' ἀθανάτοισι μετείη·
αὐτὰρ ὑπέρθυμον Πολυφείδεα μάντιν Ἀπόλλων
θῆκε βροτῶν ὄχ' ἄριστον, ἐπεὶ θάνεν Ἀμφιάραος·
ὅς ῥ' Ὑπερησίηνδ' ἀπενάσσατο πατρὶ χολωθείς,
ἔνθ' ὅ γε ναιετάων μαντεύετο πᾶσι βροτοῖσιν.

τοῦ μὲν ἄρ' υἱὸς ἐπῆλθε, Θεοκλύμενος δ' ὄνομ' ἦεν,
ὃς τότε Τηλεμάχου πέλας ἵστατο. τὸν δὲ κίχανεν
σπένδοντ' εὐχόμενόν τε θοῇ παρὰ νηὶ μελαίνῃ,
καί μιν φωνήσας ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"ὦ φίλ', ἐπεί σε θύοντα κιχάνω τῷδ' ἐνὶ χώρῳ,
λίσσομ' ὑπὲρ θυέων καὶ δαίμονος, αὐτὰρ ἔπειτα
σῆς τ' αὐτοῦ κεφαλῆς καὶ ἑταίρων οἵ τοι ἕπονται,
ϝειπέ μοι εἰρομένῳ νημερτέα, μηδ' ἐπικεύσῃς·
τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆες;"
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
ἐξ Ἰθάκης γένος εἰμί, πατὴρ δέ μοί ἐστιν Ὀδυσσεύς,
εἴ ποτ' ἔην· νῦν δ' ἤδη ἀπέφθιτο λυγρὸν ὄλεθρον.
τούνεκα νῦν ἑτάρους τε λαβὼν καὶ νῆα μέλαιναν
ἦλθον πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε Θεοκλύμενος θεοϝειδής
"οὕτω τοι καὶ ἐγὼν ἐκ πατρίδος, ἄνδρα κατακτάς
ἔμφυλον· πολλοὶ δὲ κασίγνητοί τε ϝέται τε
Ἄργος ἀν' ἱππόβοτον, μέγα δὲ κρατέουσιν Ἀχαιῶν.
τῶν ὑπαλευάμενος θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν
φεύγω, ἐπεί νύ μοι αἶσα κατ' ἀνθρώπους ἀλάλησθαι.
ἀλλά με νηὸς ἔφεσσαι, ἐπεί σε φυγὼν ἱκέτευσα,
μή με κατακτείνωσι· διωκέμεναι γὰρ ὀίω."
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"οὐ μὴν δή σ' ἐθέλοντά γ' ἀπώσω νηὸς ἐϝίσης,
ἀλλ' ἕπευ· αὐτὰρ κεῖθι φιλήσεαι οἷά κ' ἔχωμεν."
ὣς ἄρα φωνήσας ϝοι ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος,
καὶ τό γ' ἐπ' ἰκριόφιν τάνυσεν νεὸς ἀμφιϝελίσσης·
ἂν δὲ καὶ αὐτὸς νηὸς ἐβήσετο ποντοπόροιο,
ἐν πρύμνῃ δ' ἄρ' ἔπειτα καθέζετο, πὰρ δὲ ϝοῖ αὐτῷ
εἷσε Θεοκλύμενον· τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν.
Τηλέμαχος δ' ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσεν
ὅπλων ἅπτεσθαι· τοὶ δ' ἐσσυμένως ἐπίθοντο.
ἱστὸν δ' εἰλάτινον κοίλης ἔντοσθε μεσόδμης
στῆσαν ἀείραντες, κατὰ δὲ προτόνοισιν ἔδησαν,
ἕλκον δ' ἱστία λευκὰ ἐυστρέπτοισι βοεῦσιν.
τοῖσιν δ' ἴκμενον οὖρον ἵη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
λάβρον ἐπαιγίζοντα δι' αἰθέρος, ὄφρα τάχιστα
νηῦς ἀνύσειε θέουσα θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ.

δύσετό τ' ἠέλιος σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί,
ἡ δὲ Φεὰς ἐπέβαλλεν ἐπειγομένη Διὸς οὔρῳ,
ἠδὲ παρ' Ἤλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί.
ἔνθεν δ' αὖ νήσοισιν ἐπιπροέηκε θοῇσιν,
ὁρμαίνων ἤ κεν θάνατον φύγοι ἦ κεν ἁλῴη.
τὼ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃ Ὀδυσεὺς καὶ δῖος ὑφορβός
δορπήτην· παρὰ δέ σφιν ἐδόρπεον ἀνέρες ἄλλοι.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
τοῖς δ' Ὀδυσεὺς μετέϝειπε, συβώτεω πειρητίζων,
ἤ μιν ἔτ' ἐνδυκέως φιλέοι μεῖναί τε κελεύοι
αὐτοῦ ἐνὶ σταθμῷ, ἦ ὀτρύνειε πόλινδε.
"κέκλυθι νῦν, Εὔμαιε καὶ ἄλλοι πάντες ἑταῖροι.
ἠῶθεν προτὶ ϝάστυ λιλαίομαι ἀπονέεσθαι
πτωχεύσων, ἵνα μή σε κατατρύχω καὶ ἑταίρους.
ἀλλά μοι εὖ θ' ὑπόθευ, καὶ ἅμ' ἡγεμόν' ἐσθλὸν ὄπασσον,
ὅς κέ με κεῖσ' ἀγάγῃ· κατὰ δὲ πτόλιν αὐτὸς ἀνάγκῃ
πλάγξομαι, εἴ κέν τις κοτύλην καὶ πύρνον ὀρέξῃ.
καί κ' ἐλθὼν πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο
ἀγγελίην ϝείποιμι περίφρονι Πηνελοπείῃ,
καί κε μνηστήρεσσιν ὑπερφιάλοισι μιγείην,
εἴ μοι δεῖπνον δοῖεν ὀνείατα μυρί' ἔχοντες.
αἶψά κεν εὖ δρώοιμι μετὰ σφίσιν, ὅττ' ἐθέλοιεν.
ἐκ γάρ τοι ϝερέω, σὺ δὲ σύνθεο καί μευ ἄκουσον·
Ἑρμείαο ϝέκητι διακτόρου, ὅς ῥά τε πάντων
ἀνθρώπων ϝέργοισι χάριν καὶ κῦδος ὀπάζει,
δρηστοσύνῃ οὐκ ἄν μοι ἐρίσσειεν βροτὸς ἄλλος,
πῦρ τ' εὖ νῆσαι, διά τε ξύλα δανὰ κεάσσαι,
δαιτρεῦσαί τε καὶ ὀπτῆσαι καὶ ϝοινοχοῆσαι,
οἷά τε τοῖς ἀγαθοῖσι παραδρώωσι χέρηες."
τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα,
"ὤ μοι, ξεῖνε, τί ἦ τοι ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
ἔπλετο; ἦ σύ γε πάγχυ λιλαίεαι αὐτόθ' ὀλέσθαι,
εἰ δὴ μνηστήρων ἐθέλεις καταδῦναι ὅμιλον,
τῶν ὕβρις τε βίη τε σιδήρεον οὐρανὸν ἵκει.
οὔ τοι τοιοίδ' εἰσὶν ὑποδρηστῆρες ἐκείνων,
ἀλλὰ νέοι, χλαίνας εὖ ϝειμένοι ἠδὲ χιτῶνας,
αἰεὶ δὲ λιπαροὶ κεφαλὰς καὶ καλὰ πρόσωπα
οἵ σφιν ὑποδρώωσιν· ἐύξεσται δὲ τράπεζαι

---

295 βὰν δὲ παρὰ Κρουνοὺς καὶ Χαλκίδα καλλιρέεθρον.

σίτου καὶ κρειῶν ἠδ' οἴνου βεβρίθασιν.
ἀλλὰ μέν'· οὐ γάρ τίς τοι ἀνιᾶται παρεόντι,
οὔτ' ἐγὼ οὔτε τις ἄλλος ἑταίρων οἵ μοι ἔασιν.
αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσιν Ὀδυσσῆος φίλος υἱός,
κεῖνός σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ϝείματα ϝέσσει,
πέμψει δ' ὅππῃ σε κραδίη θυμός τε κελεύει."
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς
"εἴθ' οὕτως, Εὔμαιε, φίλος Διὶ πατρὶ γένοιο
ὡς ἐμοί, ὅττι μ' ἔπαυσας ἄλης καὶ ὀιζύος αἰνῆς.
πλαγκτοσύνης δ' οὐκ ἔστι κακώτερον ἄλλο βροτοῖσιν·
ἀλλ' ἕνεκ' οὐλομένης γαστρὸς κακὰ κήδε' ἔχουσιν
ἀνέρες, ὅν κεν ἵκηται ἄλη καὶ πῆμα καὶ ἄλγος.
νῦν δ' ἐπεὶ ἰσχανάᾳς, μεῖναί τέ με κεῖνον ἄνωγας,
ϝείπ' ἄγε μοι περὶ μητρὸς Ὀδυσσῆος θείοιο
πατρός θ', ὃν κατέλειπεν ἰὼν ἐπὶ γήραος οὐδῷ,
ἤ που ἔτι ζώουσιν ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο,
ἦ ἤδη τεθνᾶσι καὶ εἰν Ἀϝίδαο δόμοισιν."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν
"τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
Λαέρτης μὲν ἔτι ζώει, Διὶ δ' εὔχεται αἰεί
θυμὸν ἀπὸ μελέων φθίσθαι ϝοῖς ἐν μεγάροισιν·
ἐκπάγλως γὰρ παιδὸς ὀδύρεται οἰχομένοιο
κουριδίης τ' ἀλόχοιο δαΐφρονος, ἥ ϝε μάλιστα
ἤκαχ' ἀποφθιμένη καὶ ἐν ὠμῷ γήραϊ θῆκεν.
ἣ δ' ἄχεϊ ϝοῦ παιδὸς ἀπέφθιτο κυδαλίμοιο,
λευγαλέῳ θανάτῳ, ὡς μὴ θάνοι ὅς τις ἐμοί γε
ἐνθάδε ναιετάων φίλος εἴη καὶ φίλα ϝέρδοι.
ὄφρα μὲν οὖν δὴ κείνη ἔην, ἀχέουσά περ ἔμπης,
τόφρα τί μοι φίλον ἔσκε μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι,
οὕνεκά μ' αὐτὴ θρέψεν ἅμα Κτιμένῃ τανυπέπλῳ,
θυγατέρ' ἰφθίμῃ, τὴν ὁπλοτάτην τέκε παίδων·
τῇ ὁμοῦ ἐτρεφόμην, ὀλίγον δέ τί μ' ἧσσον ἐτίμα.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἥβην πολυήρατον ἱκόμεθ' ἄμφω,
τὴν μὲν ἔπειτα Σάμηνδε δόσαν καὶ μυρί' ἕλοντο,
αὐτὰρ ἐμὲ χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ϝείματ' ἐκείνη
καλὰ μάλ' ἀμφιϝέσασα, ποσὶν δ' ὑποδήματα δοῦσα,
ἀγρόνδε προΐαλλε· φίλει δέ με κηρόθι μᾶλλον.
νῦν δ' ἤδη τούτων ἐπιδεύομαι· ἀλλά μοι αὐτῷ
ϝέργον ἀέξουσιν μάκαρες θεοὶ ᾧ ἐπιμίμνω·
τῶν ἔφαγόν τ' ἔπιόν τε καὶ αἰδοίοισιν ἔδωκα.

ἐκ δ' ἄρα δεσποίνης οὐ μείλιχον ἔστιν ἀκοῦσαι
οὔτ' ἔπος οὔτε τι ϝέργον, ἐπεὶ κακὸν ἔμπεσε ϝοίκῳ,
ἄνδρες ὑπερφίαλοι· μέγα δὲ δμῶες χατέουσιν
ἀντία δεσποίνης φάσθαι καὶ ἕκαστα πυθέσθαι
καὶ φαγέμεν πιέμεν τε, ἔπειτα δὲ καί τι φέρεσθαι
ἀγρόνδ', οἷά τε θυμὸν ἀεὶ δμώεσσιν ἰαίνει."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"ὢ πόποι, ὡς ἄρα τυτθὸς ἐών, Εὔμαιε συβῶτα,
πολλὸν ἀπεπλάγχθης σῆς πατρίδος ἠδὲ τοκήων.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε ϝειπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
ἠὲ διεπράθετο πτόλις ἀνδρῶν εὐρυάγυια
ᾗ ἔνι ναιετάασκε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
ἦ σέ γε μουνωθέντα παρ' οἴεσιν ἢ παρὰ βουσίν
ἄνδρες δυσμενέες νηυσὶν λάβον ἠδὲ πέρασσαν
τοῦδ' ἀνδρὸς πρὸς δώμαθ', ὃ δ' ἄξιον ὦνον ἔδωκεν."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν
"ξεῖν', ἐπεὶ ἂρ δὴ ταῦτά μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς,
σιγῇ νῦν ξυνίει καὶ τέρπεο, πῖνέ τε ϝοῖνον
ἥμενος. αἵδε δὲ νύκτες ἀθέσφατοι· ἔστι μὲν εὕδειν,
ἔστι δὲ τερπομένοισιν ἀκουέμεν. οὐδέ τί σε χρή,
πρὶν ὥρη, καταλέχθαι· ἀνίη καὶ πολὺς ὕπνος.
τῶν δ' ἄλλων ὅτινα κραδίη καὶ θυμὸς ἀνώγει,
εὑδέτω ἐξελθών· ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένηφιν
δειπνήσας ἅμ' ὕεσσι ϝανακτορίῃσιν ἑπέσθω.
νῶι δ' ἐνὶ κλισίῃ πίνοντέ τε δαινυμένω τε
κήδεσιν ἀλλήλων τερπώμεθα λευγαλέοισιν,
μνωομένω· μετὰ γάρ τε καὶ ἄλγεσι τέρπεται ἀνήρ,
ὅς τις δὴ μάλα πολλὰ πάθῃ καὶ πόλλ' ἐπαληθῇ.
τοῦτο δέ τοι ϝερέω ὅ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς.
νῆσός τις Συρίη κικλήσκεται, εἴ που ἀκούεις,
Ὀρτυγίης καθύπερθεν, ὅθι τροπαὶ ἠελίοιο,
οὔ τι περιπληθὴς λίην τόσον, ἀλλ' ἀγαθὴ μέν,
εὔβοτος εὔμηλος ϝοινοπληθὴς πολύπυρος.
πείνη δ' οὔ ποτε δῆμον ἐσέρχεται, οὐδέ τις ἄλλη
νοῦσος ἐπὶ στυγερὴ πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσιν·
ἀλλ' ὅτε γηράσκωσι πόλιν κάτα φῦλ' ἀνθρώπων,
ἐλθὼν ἀργυρότοξος Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξύν
ϝοῖς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνεν.
ἔνθα δύω πόλιες, δίχα δέ σφισι πάντα δέδασται·
τῇσιν δ' ἀμφοτέρῃσι πατὴρ ἐμὸς ἐμβασίλευεν,

Κτήσιος Ὀρμενίδης, ἐπιϝείκελος ἀθανάτοισιν.
ἔνθα δὲ Φοίνικες ναυσίκλυτοι ἤλυθον ἄνδρες,
τρῶκται, μυρί' ἄγοντες ἀθύρματα νηὶ μελαίνῃ.
ἔσκε δὲ πατρὸς ἐμοῖο γυνὴ Φοίνισσ' ἐνὶ ϝοίκῳ,
καλή τε μεγάλη τε καὶ ἀγλαὰ ϝέργα ϝιδυῖα·
τὴν δ' ἄρα Φοίνικες πολυπαίπαλοι ἠπερόπευον.
πλυνούσῃ τις πρῶτα μίγη κοίλῃ παρὰ νηί
εὐνῇ καὶ φιλότητι, τά τε φρένας ἠπεροπεύει
θηλυτέρῃσι γυναιξί, καὶ ἥ κ' εὐϝεργὸς ἔῃσιν.
εἰρώτα δὴ ἔπειτα τίς εἴη καὶ πόθεν ἔλθοι·
ἣ δὲ μάλ' αὐτίκα πατρὸς ἐπέφραδεν ὑψερεφὲς δῶ.
'ἐκ μὲν Σιδῶνος πολυχάλκου εὔχομαι εἶναι,
κούρη δ' εἴμ' Ἀρύβαντος ἐγὼ ῥυδὸν ἀφνειοῖο·
ἀλλά μ' ἀνήρπαξαν Τάφιοι ληίστορες ἄνδρες
ἀγρόθεν ἐρχομένην, πέρασαν δέ με δεῦρ' ἀγαγόντες
τοῦδ' ἀνδρὸς πρὸς δώμαθ', ὃ δ' ἄξιον ὦνον ἔδωκεν.'
τὴν δ' αὖτε προσέϝειπεν ἀνὴρ ὃς ἐμίσγετο λάθρῃ
'ἦ ῥά κε νῦν πάλιν αὖτις ἅμ' ἡμῖν ϝοίκαδ' ἕποιο,
ὄφρα ϝίδῃ πατρὸς καὶ μητέρος ὑψερεφὲς δῶ
αὐτούς τ'; ἦ γὰρ ἔτ' εἰσὶ καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.'
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε γυνὴ καὶ ἀμείβετο μύθῳ
'εἴη κεν καὶ τοῦτ', εἴ μοι ἐθέλοιτέ γε, ναῦται,
ὅρκῳ πιστωθῆναι ἀπήμονα ϝοίκαδ' ἀπάξειν.'
ὣς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντες ἐπώμνυον ὡς ἐκέλευεν.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὄμοσάν τε τελεύτησάν τε τὸν ὅρκον,
τοῖς δ' αὖτις μετέϝειπε γυνὴ καὶ ἀμείβετο μύθῳ.
'σιγῇ νῦν. μή τίς με προσαυδάτω ϝεπέεσσιν
ὑμετέρων ἑτάρων, ξυμβλήμενος ἢ ἐν ἀγυιῇ
ἤ που ἐπὶ κρήνῃ· μή τις ποτὶ δῶμα γέροντι
ἐλθὼν ἐκϝείπῃ, ὃ δ' ὀισάμενος καταδήσῃ
δεσμῷ ἐν ἀργαλέῳ, ὑμῖν δ' ἐπιφράσσετ' ὄλεθρον.
ἀλλ' ἔχετ' ἐν φρεσὶ μῦθον, ἐπείγετε δ' ὦνον ὁδαίων.
ἀλλ' ὅτε κεν δὴ νηῦς πλείη βιότοιο γένηται,
ἀγγελίη μοι ἔπειτα θοῶς ἐς δώμαθ' ἱκέσθω·
οἴσω γὰρ καὶ χρυσόν, ὅτις χ' ὑποχείριος ἔλθῃ.
καὶ δέ κεν ἄλλ' ἐπίβαθρον ἐγὼν ἐθέλουσά γε δοίην.
παῖδα γὰρ ἀνδρὸς ἐῆος ἐνὶ μεγάροις ἀτιτάλλω,
κερδαλέον δὴ τοῖον, ἅμα τρωχῶντα θύραζε·
τόν κεν ἄγοιμ' ἐπὶ νηός, ὃ δ' ὕμιν μυρίον ὦνον
ἄλφοι, ὅπῃ περάσητε κατ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους.'

ἡ μὲν ἄρ' ὣς ϝειποῦσ' ἀπέβη πρὸς δώματα καλά,
οἱ δ' ἐνιαυτὸν ἅπαντα παρ' ἡμῖν αὖθι μένοντες
ἐν νηὶ γλαφυρῇ βίοτον πολὺν ἐμπολόωντο.
ἀλλ' ὅτε δὴ κοίλη νηῦς ἤχθετο τοῖσι νέεσθαι,
καὶ τότ' ἄρ' ἄγγελον ἧκαν, ὃς ἀγγείλειε γυναικί.
ἤλυθ' ἀνὴρ πολύϝιδρις ἐμοῦ πρὸς δώματα πατρός
χρύσεον ὅρμον ἔχων, μετὰ δ' ἠλέκτροισιν ἔϝερτο.
τὸν μὲν ἄρ' ἐν μεγάρῳ δμωαὶ καὶ πότνια μήτηρ
χερσίν τ' ἀμφαφόωντο καὶ ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶντο,
ὦνον ὑπισχόμεναι· ὁ δὲ τῇ κατένευσε σιωπῇ.
ἦ τοι ὁ καννεύσας κοίλην ἐπὶ νῆα βεβήκειν,
ἡ δ' ἐμὲ χειρὸς ἑλοῦσα δόμων ἐξῆγε θύραζε.
εὗρε δ' ἐνὶ προδόμῳ ἠμὲν δέπα ἠδὲ τραπέζας
ἀνδρῶν δαιτυμόνων, οἵ μευ πατέρ' ἀμφεπένοντο.
οἱ μὲν ἄρ' ἐς θῶκον πρόμολον δήμοιό τε φῆμιν,
ἡ δ' αἶψα τρί' ἄλεισα κατακρύψασ' ὑπὸ κόλπῳ
ἔκφερεν· αὐτὰρ ἐγὼν ἑπόμην ἀεσιφροσύνῃσιν.
δύσετό τ' ἠέλιος σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί,
ἡμεῖς δ' ἐς λιμένα κλυτὸν ἤλθομεν ὦκα κιόντες,
ἔνθ' ἄρα Φοινίκων ἀνδρῶν ἦν ὠκύαλος νηῦς.
οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα,
νὼ ἀναβησάμενοι· ἐπὶ δὲ Ζεὺς οὖρον ἴαλλεν.
ἑξῆμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἦμαρ·
ἀλλ' ὅτε δὴ ἕβδομον ἦμαρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κρονίων,
τὴν μὲν ἔπειτα γυναῖκα βάλ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,
ἄντλῳ δ' ἐνδούπησε πεσοῦσ' ὡς εἰναλίη κήξ.
καὶ τὴν μὲν φώκῃσι καὶ ἰχθύσι κύρμα γενέσθαι
ἔκβαλον, αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην ἀκαχήμενος ἦτορ·
τοὺς δ' Ἰθάκῃ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ,
ἔνθα με Λαέρτης πρίατο κτεάτεσσι ϝεοῖσιν.
οὕτω τήνδε γε γαῖαν ἐγὼ ϝίδον ὀφθαλμοῖσιν."
τὸν δ' αὖ διογενὴς Ὀδυσεὺς ἠμείβετο μύθῳ
"Εὔμαι', ἦ μάλα δή μοι ἐνὶ φρεσὶ θυμὸν ὄρινας
ταῦτα ϝέκαστα λέγων, ὅσα δὴ πάθες ἄλγεα θυμῷ.
ἀλλ' ἦ τοι σοὶ μὲν παρὰ καὶ κακῷ ἐσθλὸν ἔθηκεν
Ζεύς, ἐπεὶ ἀνδρὸς δώματ' ἀφίκεο πολλὰ μογήσας
ἠπίου, ὃς δή τοι παρέχει βρῶσίν τε πόσιν τε
ἐνδυκέως, ζώεις δ' ἀγαθὸν βίον· αὐτὰρ ἐγώ γε
πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ϝάστε' ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκάνω."
ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,

καδδραθέτην δ' οὐ πολλὸν ἐπὶ χρόνον ἀλλὰ μίνυνθα·
αἶψα γὰρ Ἠὼς ἦλθεν ἐύθρονος· οἱ δ' ἐπὶ χέρσου
Τηλεμάχου ἕταροι λύον ἱστία, κὰδ δ' ἕλον ἱστόν
καρπαλίμως, τὴν δ' εἰς ὅρμον προέρεσσαν ἐρετμοῖς.
ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν·
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
δεῖπνόν τ' ἐντύνοντο, κερῶντό τε αἴθοπα ϝοῖνον.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἤρχετο μύθων.
"ὑμεῖς μὲν νῦν ϝάστυδ' ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν,
αὐτὰρ ἐγὼν ἀγροὺς ἐπιείσομαι ἠδὲ βοτῆρας·
ϝεσπέριος δ' ἐς ϝάστυ ϝιδὼν ἐμὰ ϝέργα κάτειμι.
ἠῶθεν δέ κεν ὔμμιν ὁδοιπόριον παραθείμην,
δαῖτ' ἀγαθὴν κρειῶν τε καὶ ϝοίνου ϝηδυπότοιο."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε Θεοκλύμενος θεοϝειδής
"πῇ τ' ἄρ' ἐγώ, φίλε τέκνον, ἴω; τεῦ δώμαθ' ἵκωμαι
ἀνδρῶν οἳ κραναὴν Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσιν;
ἦ ἰθὺς σῆς μητρὸς ἴω καὶ σοῖο δόμοιο;"
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"ἄλλως μέν σ' ἂν ἐγώ γε καὶ ἡμετερόνδε κελοίμην
ἔρχεσθ'· οὐ γάρ τι ξενίων ποθή· ἀλλὰ σοὶ αὐτῷ
χεῖρον, ἐπεί τοι ἐγὼ μὲν ἀπέσσομαι, οὐδέ σε μήτηρ
ὄψεται· οὐ μὴν γάρ τι θαμὰ μνηστῆρσ' ἐνὶ ϝοίκῳ
φαίνεται, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ὑπερωίῳ ἱστὸν ὑφαίνει.
ἀλλά τοι ἄλλον φῶτα πιφαύσκομαι ὅν κεν ἵκοιο,
Εὐρύμαχον Πολύβοιο δαΐφρονος ἀγλαὸν υἱόν,
τὸν νῦν ϝῖσα θεῷ Ἰθακήσιοι εἰσορόωσιν·
καὶ γὰρ πολλὸν ἄριστος ἀνήρ, μέμονέν τε μάλιστα
μητέρ' ἐμὴν γαμέειν καὶ Ὀδυσσῆος γέρας ἕξειν.
ἀλλὰ τά γε Ζεὺς ϝοῖδεν Ὀλύμπιος, αἰθέρι ναίων,
εἴ κέ σφιν πρὸ γάμοιο τελευτήσει κακὸν ἦμαρ."
ὣς ἄρα ϝοι ϝειπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις,
κίρκος, Ἀπόλλωνος ταχὺς ἄγγελος· ἐν δὲ πόδεσσιν
τίλλε πέλειαν ἔχων, κατὰ δὲ πτερὰ χεῦεν ἔραζε
μεσσηγὺς νηός τε καὶ αὐτοῦ Τηλεμάχοιο.
τὸν δὲ Θεοκλύμενος ἑτάρων ἀπονόσφι καλέσσας
ἔν τ' ἄρα ϝοι φῦ χειρί, ϝέπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν.
"Τηλέμαχ', οὔ τοι ἄνευ θεοῦ ἔπτατο δεξιὸς ὄρνις·
ἔγνων γάρ μιν ἐσάντα ϝιδὼν οἰωνὸν ἐόντα.
ὑμετέρου δ' οὐκ ἔστι γένος βασιλεύτερον ἄλλο

ἐν δήμῳ Ἰθάκης, ἀλλ' ὑμεῖς καρτεροὶ αἰεί."
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"εἰ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ϝέπος τετελεσμένον εἴη·
τῷ κε τάχα γνοίης φιλότητά τε πολλά τε δῶρα
ἐξ ἐμεῦ, ὡς ἄν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι."
ἦ, καὶ Πείραιον προσεφώνεε, πιστὸν ἑταῖρον,
"Πείραιε Κλυτίδη, σὺ δέ μοι τά περ ἄλλα μάλιστα
πείθῃ ἐμῶν ἑτάρων, οἵ μοι Πύλον εἰς ἅμ' ἕποντο·
καὶ νῦν μοι τὸν ξεῖνον ἄγων ἐν δώμασι σοῖσιν
ἐνδυκέως φιλέειν καὶ τιέμεν, εἰς ὅ κεν ἔλθω."
τὸν δ' αὖ Πείραιος δουρικλυτὸς ἀντίον ηὔδα
"Τηλέμαχ', εἰ γὰρ καὶ σὺ πολὺν χρόνον ἐνθάδε μίμνοις,
τόνδε δ' ἐγὼ κομιῶ, ξενίων δέ ϝοι οὐ ποθὴ ἔσται."
ὣς ϝειπὼν ἐπὶ νηὸς ἔβη, ἐκέλευσε δ' ἑταίρους
αὐτούς τ' ἀμβαίνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι·
οἱ δ' αἶψ' ἔσβαινον καὶ ἐπὶ κληῖσι καθῖζον.
Τηλέμαχος δ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξέι χαλκῷ,
νηὸς ἀπ' ἰκριόφιν· τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν.
οἱ μὲν ἀνώσαντες πλέον ἐς πόλιν, ὡς ἐκέλευσεν
Τηλέμαχος φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο·
τὸν δ' ὦκα προβιβάντα πόδες φέρον ὄφρ' ἵκετ' αὐλήν,
ἔνθα ϝοι ἦσαν ὕες μάλα μυρίαι, ᾗσι συβώτης
ἐσθλὸς ἐὼν ἐνίαυε, ϝανάκτεσιν ἤπια ϝειδώς.

16 τὼ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃ Ὀδυσεὺς καὶ δῖος ὑφορβός Π
ἐντύνοντ' ἄριστον ἅμ' ἠοῖ, κηαμένω πῦρ,
ἔκπεμψάν τε νομῆας ἅμ' ἀγρομένοισι σύεσσιν·
Τηλέμαχον δὲ περίσσαινον κύνες ὑλακόμωροι,
οὐδ' ὕλαον προσιόντα. νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
σαίνοντάς τε κύνας, περί τε κτύπος ἦλθε ποδοῖιν·
αἶψα δ' ἄρ' Εὔμαιον ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"Εὔμαι', ἦ μάλα τίς τοι ἐλεύσεται ἐνθάδ' ἑταῖρος
ἢ καὶ γνώριμος ἄλλος, ἐπεὶ κύνες οὐχ ὑλάουσιν
ἀλλὰ περισσαίνουσι· ποδῶν δ' ὑπὸ δοῦπον ἀκούω."
οὔ πω πᾶν ϝείρητο ϝέπος ὅτε ϝοι φίλος υἱός
ἔστη ἐνὶ προθύροισι. ταφὼν δ' ἀνόρουσε συβώτης,
ἐκ δ' ἄρα ϝοι χειρῶν πέσον ἄγγεα τοῖς ἐπονεῖτο
κιρνὰς αἴθοπα ϝοῖνον. ὁ δ' ἀντίος ἦλθε ϝάνακτος,
κύσσε δέ μιν κεφαλήν τε καὶ ἄμφω φάεα καλὰ
χεῖράς τ' ἀμφοτέρας· θαλερὸν δέ ϝοι ἔκπεσε δάκρυ.

ὡς δὲ πατὴρ ϝὸν παῖδα φίλα φρονέων ἀγαπάζει
ἐλθόντ' ἐξ ἀπίης γαίης δεκάτῳ ἐνιαυτῷ,
μοῦνον τηλύγετον, τῷ ἔπ' ἄλγεα πολλὰ μογήσῃ,
ὣς τότε Τηλέμαχον θεοϝειδέα δῖος ὑφορβός
πάντα κύσεν περιφύς, ὡς ἐκ θανάτοιο φυγόντα.
καί ῥ' ὀλοφυρόμενος ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"ἦλθες, Τηλέμαχε, γλυκερὸν φάος. οὔ σ' ἔτ' ἐγώ γε
ὄψεσθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ᾤχεο νηὶ Πύλονδε.
ἀλλ' ἄγε νῦν εἴσελθε, φίλον τέκος, ὄφρα σε θυμῷ
τέρψομαι εἰσορόων νέον ἄλλοθεν ἔνδον ἐόντα.
οὐ μὴν γάρ τι θάμ' ἀγρὸν ἐπέρχεαι οὐδὲ νομῆας,
ἀλλ' ἐπιδημεύεις· ὡς γάρ νύ τοι ἔϝαδε θυμῷ,
ἀνδρῶν μνηστήρων ἐσορᾶν ἀϝίδηλον ὅμιλον."
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"ἔσσεται οὕτως, ἄττα· σέθεν δ' ἕνεκ' ἐνθάδ' ἱκάνω,
ὄφρα σέ τ' ὀφθαλμοῖσι ϝίδω καὶ μῦθον ἀκούσω,
εἴ μοι ἔτ' ἐν μεγάροις μήτηρ μένει, ἦέ τις ἤδη
ἀνδρῶν ἄλλος ἔγημεν, Ὀδυσσῆος δέ που εὐνή
χήτει ἐνευναίων κάκ' ἀράχνια κεῖται ἔχουσα."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν
"καὶ λίην κείνη γε μένει τετληότι θυμῷ
σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· ὀιζυραὶ δέ ϝοι αἰεί
φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἤματα δάκρυ χεούσῃ."
ὣς ἄρα φωνήσας ϝοι ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος·
αὐτὰρ ὅ γ' εἴσω ἴεν καὶ ὑπέρβη λάινον οὐδόν.
τῷ δ' ἕδρης ἐπιόντι πατὴρ ὑπόϝειξεν Ὀδυσσεύς·
Τηλέμαχος δ' ἑτέρωθεν ἐρήτυε, φώνησέν τε
"ἧσ' ὦ ξεῖν'· ἡμεῖς δὲ καὶ ἄλλοθι δήομεν ἕδρην
σταθμῷ ἐν ἡμετέρῳ. πάρα δ' ἀνὴρ ὃς καταθήσει."
ὣς φάθ', ὃ δ' αὖτις ἰὼν κατ' ἄρ' ἕζετο. τῷ δὲ συβώτης
χεῦεν ὕπο χλωρὰς ῥῶπας καὶ κῶας ὕπερθεν·
ἔνθα καθέζετ' ἔπειτα Ὀδυσσῆος φίλος υἱός.
τοῖσιν δ' αὖ κρειῶν πίνακας παρέθηκε συβώτης
ὀπταλέων, ἅ ῥα τῇ προτέρῃ ὑπέλειπον ἔδοντες,
σῖτον δ' ἐσσυμένως παρενήεεν ἐν κανέοισιν,
ἐν δ' ἄρα κισσυβίῳ κίρνη μελιϝηδέα ϝοῖνον,
αὐτὸς δ' ἀντίον ἷζεν Ὀδυσσῆος θείοιο.
οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε δῖον ὑφορβόν

"ἄττα, πόθεν τοι ξεῖνος ὅδ' ἵκετο; πῶς δέ ϝε ναῦται
ἤγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;
οὐ μὴν γάρ τί ϝε πεζὸν ὀίομαι ἐνθάδ' ἱκέσθαι."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα,
"τοιγὰρ ἐγώ τοι, τέκνον, ἀληθέα πάντ' ἀγορεύσω.
ἐκ μὲν Κρητάων γένος εὔχεται εὐρειάων,
φησὶ δὲ πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ϝάστεα δινηθῆναι
πλαζόμενος· ϝῶς γάρ ϝοι ἐπέκλωσεν τά γε δαίμων.
νῦν αὖ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐκ νηὸς ἀποδράς
ἤλυθ' ἐμὸν πρὸς σταθμόν, ἐγὼ δέ τοι ἐγγυαλίξω.
ϝέρξον ὅπως ἐθέλεις· ἱκέτης δέ τοι εὔχεται εἶναι."
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"Εὔμαι', ἦ μάλα τοῦτο ϝέπος θυμαλγὲς ἔϝειπες·
πῶς γὰρ δὴ τὸν ξεῖνον ἐγὼν ὑποδέξομαι οἴκῳ;
αὐτὸς μὲν νέος εἰμί, καὶ οὔ πω χερσὶ πέποιθα
ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ·
μητρὶ δ' ἐμῇ δίχα θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,
ἢ αὐτοῦ παρ' ἐμοί τε μένῃ καὶ δῶμα κομίζῃ,
εὐνήν τ' αἰδομένη πόσιος δήμοιό τε φῆμιν,
ἦ ἤδη ἅμ' ἕπηται Ἀχαιῶν ὅς τις ἄριστος
μνᾶται ἐνὶ μεγάροισιν ἀνὴρ καὶ πλεῖστα πόρῃσιν.
ἀλλ' ἦ τοι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ τεὸν ἵκετο δῶμα,
ϝέσσω μὲν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, ϝείματα καλά,
δώσω δὲ ξίφος ἄμφηκες καὶ ποσσὶ πέδιλα,
πέμψω δ' ὅππῃ μιν κραδίη θυμός τε κελεύει.
εἰ δ' ἐθέλεις, σὺ κόμισσον ἐνὶ σταθμοῖσιν ἐρύξας·
ϝείματα δ' ἐνθάδ' ἐγὼ πέμψω καὶ σῖτον ἅπαντα
ἔδμεναι, ὡς ἂν μή σε κατατρύχῃ καὶ ἑταίρους.
κεῖσε δ' ἂν οὔ μιν ἐγώ γε μετὰ μνηστῆρας ἐῷμι
ἔρχεσθαι· λίην γὰρ ἀτάσθαλον ὕβριν ἔχουσιν·
μή μιν κερτομέωσιν, ἐμοὶ δ' ἄχος ἔσσεται αἰνόν.
πρῆξαι δ' ἀργαλέον τι μετὰ πλεόνεσσιν ἐόντα
ἄνδρα καὶ ἴφθιμον, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτεροι εἰσίν."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς
"ὦ φίλ', ἐπεί θήν μοι καὶ ἀμείψασθαι θέμις ἐστίν,
ἦ μάλα μευ καταδάπτετ' ἀκούοντος φίλον ἦτορ,
οἷά φατε μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανάασθαι
ἐν μεγάροις, ἀϝέκητι σέθεν τοιούτου ἐόντος.
ϝειπέ μοι ἠέ ϝεκὼν ὑποδάμνασαι, ἦ σέ γε λαοί
ἐχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον, ἐπισπόμενοι θεοῦ ὀμφῇ,

ἦ τι κασιγνήτοις ἐπιμέμφεαι, οἷσί περ ἀνὴρ
μαρναμένοισι πέποιθε καὶ εἰ μέγα νεῖκος ὄρηται.
εἰ γὰρ ἐγὼν οὕτω νέος εἴην τῷδ᾽ ἐπὶ θυμῷ,
ἢ παῖς ἐξ Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἠὲ καὶ αὐτός·
αὐτίκ᾽ ἔπειτ᾽ ἀπ᾽ ἐμεῖο κάρη τάμοι ἀλλότριος φώς,
εἰ μὴ ἐγὼ κείνοισι κακὸν πάντεσσι γενοίμην.
εἰ δ᾽ αὖ με πληθυῖ δαμασαίατο μοῦνον ἐόντα,
βουλοίμην κ᾽ ἐν ἐμοῖσι κατακτάμενος μεγάροισιν
τεθνάμεν ἢ τάδε γ᾽ αἰὲν ἀϝεικέα ϝέργ᾽ ὁράασθαι,
ξείνους τε στυφελιζομένους, δμωάς τε γυναῖκας
ῥυστάζοντας ἀϝεικελίως κατὰ δώματα καλά,
καὶ ϝοῖνον διαφυσσόμενον, καὶ σῖτον ἔδοντας
μὰψ αὔτως, ἀτέλεστον, ἀνηνύστῳ ἐπὶ ϝέργῳ."
τὸν δ᾽ αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε, μάλ᾽ ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
οὔτε τί μοι πᾶς δῆμος ἀπεχθόμενος χαλεπαίνει,
οὔτε κασιγνήτοις ἐπιμέμφομαι, οἷσί περ ἀνὴρ
μαρναμένοισι πέποιθε καὶ εἰ μέγα νεῖκος ὄρηται.
ὧδε γὰρ ἡμετέρην γενεὴν μούνωσε Κρονίων·
μοῦνον Λαέρτην Ἀρκείσιος υἱὸν ἔτικτεν,
μοῦνον δ᾽ αὖτ᾽ Ὀδυσῆα πατὴρ τέκεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
μοῦνον ἔμ᾽ ἐν μεγάροισι τεκὼν λίπεν, οὐδ᾽ ἀπόνητο.
τῷ νῦν δυσμενέες μάλα μυρίοι εἴσ᾽ ἐνὶ ϝοίκῳ.
ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
Δουλιχίῳ τε Σάμῃ τε καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
ἠδ᾽ ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσιν,
τόσσοι μητέρ᾽ ἐμὴν μνῶνται, τρύχουσι δὲ ϝοῖκον.
ἡ δ᾽ οὔτ᾽ ἀρνεῖται στυγερὸν γάμον οὔτε τελευτὴν
ποιῆσαι δύναται· τοὶ δὲ φθινύθουσιν ἔδοντες
ϝοῖκον ἐμόν· τάχα δή με διαρραίσουσι καὶ αὐτόν.
ἀλλ᾽ ἦ τοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται·
ἄττα, σὺ δ᾽ ἔρχεο θᾶσσον, ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ
ϝείφ᾽ ὅτι ϝοι σῶς εἰμὶ καὶ ἐκ Πύλου εἰλήλουθα.
αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μενέω, σὺ δὲ δεῦρο νέεσθαι
οἴῃ ἀπαγγείλας. τῶν δ᾽ ἄλλων μή τις Ἀχαιῶν
πευθέσθω· πολλοὶ γὰρ ἐμοὶ κακὰ μηχανόωνται."
τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα,

101 ἔλθοι ἀλητεύων· ἔτι γὰρ καὶ ϝελπίδος αἶσα·
104 ἐλθὼν ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.

"γιγνώσκω, φρονέω· τά γε δὴ νοέοντι κελεύεις.
ἀλλ᾽ ἄγε μοι τόδε ϝειπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
ἢ καὶ Λαέρτῃ αὐτὴν ὁδὸν ἄγγελος ἔλθω
δυσμόρῳ, ὃς τείως μὲν Ὀδυσσῆος μέγ᾽ ἀχεύων
ϝέργα τ᾽ ἐποπτεύεσκε, μετὰ δμώων τ᾽ ἐνὶ ϝοίκῳ
πῖνε καὶ ἦσθ᾽ ὅτε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀνώγοι·
αὐτὰρ νῦν, ἐξ οὗ σύ γε ᾤχεο νηὶ Πύλονδε,
οὔ πώ μίν φασιν φαγέμεν καὶ πιέμεν αὔτως,
οὐδ᾽ ἐπὶ ϝέργα ϝιδεῖν, ἀλλὰ στοναχῇ τε γόῳ τε
ἧσται ὀδυρόμενος, φθινύθει δ᾽ ἀμφ᾽ ὀστεόφιν χρώς."
τὸν δ᾽ αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"ἄλγιον, ἀλλ᾽ ἔμπης μιν ἐάσομεν, ἀχνύμενοί περ·
εἰ γάρ πως εἴη αὐτάγρετα πάντα βροτοῖσιν,
πρῶτόν κεν τοῦ πατρὸς ἑλοίμεθα νόστιμον ἦμαρ.
ἀλλὰ σύ γ᾽ ἀγγείλας ὀπίσω κίε, μηδὲ κατ᾽ ἀγρούς
πλάζεσθαι μετ᾽ ἐκεῖνον· ἀτὰρ πρὸς μητέρα ϝειπεῖν
ἀμφίπολον ταμίην ὀτρυνέμεν ὅττι τάχιστα
κρύβδην· κείνη γάρ κεν ἀπαγγείλειε γέροντι."
ἦ ῥα, καὶ ὦρσε συφορβόν· ὃ δ᾽ εἵλετο χερσὶ πέδιλα,
δησάμενος δ᾽ ὑπὸ ποσσὶ πόλινδ᾽ ἴεν. οὐδ᾽ ἄρ᾽ Ἀθήνην
λῆθεν ἀπὸ σταθμοῖο κιὼν Εὔμαιος ὑφορβός,
ἀλλ᾽ ἥ γε σχεδὸν ἦλθε· δέμας δ᾽ ἤϝικτο γυναικί
καλῇ τε μεγάλῃ τε καὶ ἀγλαὰ ϝέργα ϝιδυίῃ.
στῆ δὲ κατ᾽ ἀντίθυρον κλισίης Ὀδυσῆι φανεῖσα.
οὐδ᾽ ἄρα Τηλέμαχος ϝίδεν ἀντίον, οὐδὲ νόησεν·
οὐ γάρ πω πάντεσσι θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς·
ἀλλ᾽ Ὀδυσεύς τε κύνες τε ϝίδον, καί ῥ᾽ οὐχ ὑλάοντο,
κνυζηθμῷ δ᾽ ἑτέρωσε διὰ σταθμοῖο φόβηθεν.
ἣ δ᾽ ἄρ᾽ ἐπ᾽ ὀφρύσι νεῦσε· νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς,
ἐκ δ᾽ ἦλθεν μεγάροιο παρὲκ μέγα τειχίον αὐλῆς,
στῆ δὲ πάροιθ᾽ αὐτῆς. τὸν δὲ προσέϝειπεν Ἀθήνη
"διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν᾽ Ὀδυσσεῦ,
ἤδη νῦν σῷ παιδὶ ϝέπος φάο μηδ᾽ ἐπίκευθε,
ὡς ἂν μνηστῆρσιν θάνατον καὶ κῆρ᾽ ἀραρόντε
ἔρχησθον προτὶ ϝάστυ περικλυτόν. οὐδ᾽ ἐγὼ αὐτή
δηρὸν ἀπὸ σφῶιν ἔσομαι μεμαυῖα μάχεσθαι."
ἦ, καὶ χρυσείῃ ῥάβδῳ ἐπεμάσσατ᾽ Ἀθήνη.
φᾶρος μέν ϝοι πρῶτον ἐυπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα
θῆκ᾽ ἀμφὶ στήθεσσι, δέμας δ᾽ ὤφελλε καὶ ἥβην.
ἂψ δὲ μελαγχροιὴς γένετο, γναθμοὶ δὲ τάνυσθεν,

κυάνεαι δ' ἐγένοντο γενειάδες ἀμφὶ γένειον.
ἡ μὲν ἄρ' ὣς ϝέρξασα πάλιν κίεν, αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
ἤιεν ἐς κλισίην. θάμβησε δέ μιν φίλος υἱός,
ταρβήσας δ' ἑτέρωσε βάλ' ὄμματα, μὴ θεὸς εἴη.
καί μιν φωνήσας ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"ἀλλοῖός μοι, ξεῖνε, φάνης νέον ἠὲ πάροιθεν,
ἄλλα δὲ ϝείματ' ἔχεις, καί τοι χρὼς οὐκέθ' ὁμοῖος.
ἦ μάλα τις θεός ἐσσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
ἀλλ' ἵληθ', ἵνα τοι κεχαρισμένα δώομεν ἱρά
ἠδὲ χρύσεα δῶρα, τετυγμένα· φείδεο δ' ἡμέων."
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς
"οὔ τίς τοι θεός εἰμι· τί μ' ἀθανάτοισι ϝεϝίσκεις;
ἀλλὰ πατὴρ τεός εἰμι, τοῦ εἵνεκα σὺ στεναχίζων
πάσχεις ἄλγεα πολλά, βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν."
ὣς ἄρα φωνήσας υἱὸν κύσε, κὰδ δὲ παρειῶν
δάκρυον ἧκε χαμᾶζε· πάρος δ' ἔχε νωλεμὲς αἰεί.
Τηλέμαχος δ' (οὐ γάρ πω ἐπείθετο ϝὸν πατέρ' εἶναι)
ἐξαῦτίς ϝε ϝέπεσσιν ἀμειβόμενος προσέϝειπεν.
"οὐ σύ γ' Ὀδυσσεύς ἐσσι, πατὴρ ἐμός, ἀλλά με δαίμων
θέλγει, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω.
οὐ γάρ πως ἂν θνητὸς ἀνὴρ τάδε μηχανόῳτο
ϝῷ αὐτοῦ γε νόῳ, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθών
ῥηιδίως ἐθέλων θείη νέον ἠὲ γέροντα.
ἦ γάρ τοι νέον ἦσθα γέρων καὶ ἀϝεικέα ϝέσσο·
νῦν δὲ θεοῖσι ϝέϝοικας, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"Τηλέμαχ', οὔ σε ϝέϝοικε φίλον πατέρ' ἔνδον ἐόντα
οὔτε τι θαυμάζειν περιώσιον οὔτ' ἀγάασθαι·
οὐ μὴν γάρ τοι ἔτ' ἄλλος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς,
ἀλλ' ὅδ' ἐγὼ τοιόσδε, παθὼν κακά, πολλὰ δ' ἀληθείς,
ἤλθον ἐϝεικοστῷ ϝέτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
αὐτάρ τοι τόδε ϝέργον Ἀθηναίης ἀγελείης,
ἥ τέ με τοῖον ἔθηκεν ὅπως ἐθέλει (δύναται γάρ),
ἄλλοτε μὲν πτωχῷ ἐναλίγκιον, ἄλλοτε δ' αὖτε
ἀνδρὶ νέῳ καὶ καλὰ περὶ χροῒ ϝείματ' ἔχοντι.
ῥηίδιον δὲ θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
ἠμὲν κυδῆναι θνητὸν βροτὸν ἠδὲ κακῶσαι."
ὣς ἄρα φωνήσας κατ' ἄρ' ἕζετο, Τηλέμαχος δέ
ἀμφιχυθεὶς πατέρ' ἐσθλὸν ὀδύρετο, δάκρυα λείβων.
ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ὑφ' ἵμερος ὦρτο γόοιο,

κλαῖον δὲ λιγέως, ἀδινώτερον ἤ τ' οἰωνοί,
φῆναι ἢ αἰγυπιοὶ γαμψώνυχες, οἷσί τε τέκνα
ἀγρόται ἐξείλοντο πάρος πετεηνὰ γενέσθαι·
ὥς ἄρα τοί γ' ἐλεεινὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβον.
καί νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδυ φάος ἠελίοιο,
εἰ μὴ Τηλέμαχος προσεφώνεε ϝὸν πατέρ' αἶψα
"ποίῃ τ' ἂρ νῦν δεῦρο, πάτερ φίλε, νηί σε ναῦται
ἤγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;
οὐ μὴν γάρ τί σε πεζὸν ὀίομαι ἐνθάδ' ἱκέσθαι."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς
"τοιγὰρ ἐγώ τοι, τέκνον, ἀληθείην καταλέξω.
Φαίηκές μ' ἄγαγον ναυσίκλυτοι, οἵ τε καὶ ἄλλους
ἀνθρώπους πέμπουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίκηται·
καί μ' εὕδοντ' ἐν νηὶ θοῇ ἐπὶ πόντον ἄγοντες
κάτθεσαν εἰς Ἰθάκην, ἔπορον δέ μοι ἀγλαὰ δῶρα,
χαλκόν τε χρυσόν τε ϝάλις ϝεσθῆτά θ' ὑφαντήν.
καὶ τὰ μὲν ἐν σπήεσσι θεῶν ἰότητι κέονται·
νῦν αὖ δεῦρ' ἱκόμην ὑποθημοσύνῃσιν Ἀθήνης,
ὄφρα κε δυσμενέεσσι φόνου πέρι βουλεύσωμεν.
ἀλλ' ἄγε μοι μνηστῆρας ἀριθμήσας κατάλεξον,
ὄφρα ϝιδέω ὅσσοι τε καὶ οἵ τινες ἀνέρες εἰσίν·
καί κεν ἐμὸν κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμηρίξας
φράσσομαι, ἤ κεν νῶι δυνησόμεθ' ἀντιφέρεσθαι
μούνω ἄνευθ' ἄλλων, ἦ καὶ διζησόμεθ' ἄλλους."
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"ὦ πάτερ, ἦ τοι σεῖο μέγα κλέος αἰὲν ἄκουον,
χεῖράς τ' αἰχμητὴν ἔμεναι καὶ ἐπίφρονα βουλήν·
ἀλλὰ λίην μέγα ϝεῖπας, ἄγη μ' ἔχει· οὐδέ κεν εἴη
ἄνδρε δύω πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισι μάχεσθαι.
μνηστήρων δ' οὔτ' ἂρ δεκὰς ἀτρεκὲς οὔτε δύ' οἶαι,
ἀλλὰ πολὺ πλέονες· τάχα ϝείσεαι ἐνθάδ' ἀριθμόν.
ἐκ μὲν Δουλιχίοιο δυωκαιπεντήκοντα
κοῦροι κεκριμένοι, ἓξ δὲ δρηστῆρες ἕπονται·
ἐκ δὲ Σάμης πισυρεσκαιϝείκοσι φῶτες ἔασιν,
ἐκ δὲ Ζακύνθου ἔασιν ἐϝείκοσι κοῦροι Ἀχαιῶν,
ἐκ δ' αὐτῆς Ἰθάκης δυοκαίδεκα πάντες ἄριστοι,
καί σφιν ἅμ' ἔστι Μέδων κῆρυξ καὶ θεῖος ἀοιδός
καὶ δοιὼ θεράποντε, δαήμονε δαιτροσυνάων.
τῶν εἴ κεν πάντων ἀντήσομεν ἔνδον ἐόντων,
μὴ πολύπικρα καὶ αἰνὰ βίας ἀποτίσεαι ἐλθών.

ἀλλὰ σύ γ᾽, εἰ δύνασαί τιν᾽ ἀμύντορα μερμηρίξαι,
φράζευ, ὅ κέν τις νῶιν ἀμύνοι πρόφρονι θυμῷ."
τὸν δ᾽ αὖτε προσέϝειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς
"τοιϝὰρ ἐϝὼ ϝερέω, σὺ δὲ σύνθεο καί μευ ἄκουσον,
καὶ φράσαι ἤ κεν νῶιν Ἀθήνη σὺν Διὶ πατρὶ
ἀρκέσει, ἦέ τιν᾽ ἄλλον ἀμύντορα μερμηρίξω."
τὸν δ᾽ αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"ἐσθλώ τοι τούτω ϝ᾽ ἐπαμύντορε τοὺς ἀϝορεύεις,
ὕψι περ ἐν νεφέεσσι καθημένω· ὥ τε καὶ ἄλλοις
ἀνδράσι τε κρατέουσι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν."
τὸν δ᾽ αὖτε προσέϝειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς
"οὐ μήν τοι κείνω ϝε πολὺν χρόνον ἀμφὶς ἔσεσθον
φυλόπιδος κρατερῆς, ὁπότε μνηστῆρσι καὶ ἡμῖν
ἐν μεϝάροισιν ἐμοῖσι μένος κρίνηται Ἄρηος.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἔρχευ ἅμ᾽ ἠοῖ φαινομένηφιν
ϝοίκαδε, καὶ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὁμίλει·
αὐτὰρ ἐμὲ προτὶ ϝάστυ συβώτης ὕστερον ἄξει,
πτωχῷ λευϝαλέῳ ἐναλίϝκιον ἠδὲ ϝέροντι.
εἰ δέ μ᾽ ἀτιμήσουσι δόμον κάτα, σὸν δὲ φίλον κῆρ
τετλάτω ἐν στήθεσσι κακῶς πάσχοντος ἐμεῖο,
ἤν περ καὶ διὰ δῶμα ποδῶν ἕλκωσι θύραζε
ἢ βέλεσιν βάλλωσι· σὺ δ᾽ εἰσορόων ἀνέχεσθαι.
ἀλλ᾽ ἦ τοι παύεσθαι ἀνωϝέμεν ἀφροσυνάων,
μειλιχίοις ϝεπέεσσι παραυδῶν· οἳ δέ τοι οὔ τι
πείσονται· δὴ ϝάρ σφι παρίσταται αἴσιμον ἦμαρ.

---

281 ἄλλο δέ τοι ϝερέω, σὺ δ᾽ ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν.
ὁππότε κεν πολύβουλος ἐνὶ φρεσὶ θῇσιν Ἀθήνη,
νεύσω μέν τοι ἐϝὼ κεφαλῇ, σὺ δ᾽ ἔπειτα νοήσας,
ὅσσα τοι ἐν μεϝάροισιν ἀρήια τεύχεα κεῖται,
285 ἐς μυχὸν ὑψηλοῦ θαλάμου καταθεῖναι ἀείρας
πάντα μάλ᾽· αὐτὰρ μνηστῆρας μαλακοῖσι ϝέπεσσιν
παρφάσθαι, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποθέοντες.
'ἐκ καπνοῦ κατέθηκ᾽, ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσι ϝεϝῴκει
οἷά ποτε Τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,
290 ἀλλὰ κατήκισται, ὅσσον πυρὸς ἵκετ᾽ ἀυτμή.
πρὸς δ᾽ ἔτι καὶ τόδε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ θῆκε Κρονίων,
μή πως ϝοινωθέντες, ἔριν στήσαντες ἐν ὑμῖν,
ἀλλήλους τρώσητε, καταισχύνητέ τε δαῖτα
καὶ μνηστύν· αὐτὸς ϝὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος.'
295 νῶιν δ᾽ οἰοισιν δύο φάσϝανα καὶ δύο δοῦρε
καλλιπέειν καὶ δοιὰ βοάϝρια χερσὶν ἑλέσθαι,

ἄλλο δέ τοι ϝερέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν.
εἰ ϝετεόν γ' ἐμός ἐσσι καὶ αἵματος ἡμετέροιο,
μή τις ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἀκουσάτω ἔνδον ἐόντος.
μήτ' οὖν Λαέρτης ϝίστω τό γε μήτε συβώτης
μήτε τις οἰκήων μήτ' αὐτὴ Πηνελόπεια,
ἀλλ' οἶοι σύ τ' ἐγώ τε γυναικῶν γνώομεν ἰθύν.
καί κέ τεο δμώων ἀνδρῶν ἔτι πειρηθεῖμεν,
ἠμὲν ὅπου τις νῶι τίει καὶ δείδιε θυμῷ,
ἠδ' ὅ τις οὐκ ἀλέγει, σὲ δ' ἀτιμᾷ τοῖον ἐόντα."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφώνεε φαίδιμος υἱός
"ὦ πάτερ, ἦ τοι ἐμὸν θυμὸν καὶ ἔπειτά γ', ὀίω,
γνώσεαι· οὐ μὴν γάρ τι χαλιφροσύναι γέ μ' ἔχουσιν·
ἀλλ' οὔ τοι τόδε κέρδος ἐγὼν ἔσσεσθαι ὀίω
ἡμῖν ἀμφοτέροισι, σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα.
δηθὰ γὰρ αὔτως εἴσῃ ἑκάστου πειρητίζων,
ϝέργα μετερχόμενος· τοὶ δ' ἐν μεγάροισι ϝέκηλοι
χρήματα δαρδάπτουσιν ὑπέρβιον, οὐδ' ἔπι φειδώ.
ἀλλ' ἦ τοί σε γυναῖκας ἐγὼ δεδάασθαι ἄνωγα,
αἵ τέ σ' ἀτιμάζουσι καὶ αἳ νηλείτιδες εἰσίν·
ἀνδρῶν δ' οὐκ ἂν ἐγώ γε κατὰ σταθμοὺς ἐθέλοιμι
ἡμέας πειράζειν, ἀλλ' ὕστερα ταῦτα πένεσθαι,
εἰ ϝετεόν γέ τι ϝοῖσθα Διὸς τέρας αἰγιόχοιο."
ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
ἡ δ' ἄρ' ἔπειτ' Ἰθάκηνδε κατήγετο νηῦς εὐεργής,
ἣ φέρε Τηλέμαχον Πυλόθεν καὶ πάντας ἑταίρους.
οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἵκοντο,
νῆα μὲν οἵ γε μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ϝέρυσσαν,
τεύχεα δέ σφ' ἀπένεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες,
αὐτίκα δ' ἐς Κλυτίοιο φέρον περικαλλέα δῶρα.
αὐτὰρ κήρυκα πρόεσαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος,
ἀγγελίην ϝερέοντα περίφρονι Πηνελοπείῃ,
οὕνεκα Τηλέμαχος μὲν ἐπ' ἀγροῦ, νῆα δ' ἀνώγειν
ϝάστυδ' ἀποπλείειν, ἵνα μὴ δείσασ' ἐνὶ θυμῷ
ἰφθίμη βασίλεια τέρεν κατὰ δάκρυον εἴβοι.
τὼ δὲ συναντήτην κῆρυξ καὶ δῖος ὑφορβός
τῆς αὐτῆς ἕνεκ' ἀγγελίης, ϝερέοντε γυναικί.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκοντο δόμον θείου βασιλῆος,

ὡς ἂν ἐπιθύσαντες ἑλοίμεθα· τοὺς δέ κ' ἔπειτα
Παλλὰς Ἀθηναίη θέλξει καὶ μητιέτα Ζεύς.

κῆρυξ μέν ῥα μέσῃσι μετὰ δμωῇσιν ἔϝειπεν
“ἤδη τοι, βασίλεια, φίλος πάις εἰλήλουθεν,”
Πηνελοπείῃ δ᾽ εἶπε συβώτης ἄγχι παραστάς
πάνθ᾽ ὅσα ϝοι φίλος υἱὸς ἀνώϝει μυθήσασθαι.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πᾶσαν ἐφημοσύνην ἀπέϝειπεν,
βῆ ῥ᾽ ἴεναι μεθ᾽ ὕας, λίπε δ᾽ ἕρκεά τε μέγαρόν τε
  μνηστῆρες δ᾽ ἀκάχοντο κατήφησάν τ᾽ ἐνὶ θυμῷ,
ἐκ δ᾽ ἦλθον μεγάροιο παρὲκ μέγα τειχίον αὐλῆς,
αὐτοῦ δὲ προπάροιθε θυράων ἑδριόωντο.
τοῖσιν δ᾽ Εὐρύμαχος Πολύβου πάις ἦρχ᾽ ἀγορεύειν.
“ὦ φίλοι, ἦ μέγα ϝέργον ὑπερφιάλως τετέλεσται
Τηλεμάχῳ ὁδὸς ἥδε· φάμεν δέ ϝοι οὐ τελέεσθαι.
ἀλλ᾽ ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν, ἥ τις ἀρίστη,
ἐς δ᾽ ἐρέτας ἁλιῆας ἀγείρομεν, οἵ κε τάχιστα
κείνοις ἀγγείλωσι θοῶς ϝοικόνδε νέεσθαι.”
  οὔ πω πᾶν ϝείρηθ᾽ ὅτ᾽ ἄρ᾽ Ἀμφίνομος ϝίδε νῆα,
στρεφθεὶς ἐκ χώρης, λιμένος πολυβενθέος ἐντός,
ἱστία τε στέλλοντας ἐρετμά τε χερσὶν ἔχοντας.
ϝηδὺ δ᾽ ἄρ᾽ ἐκγελάσας μετεφώνεε ϝοῖς ἑτάροισιν
“μή τιν᾽ ἔτ᾽ ἀγγελίην ὀτρύνομεν· οἵδε γὰρ ἔνδον.
ἤ τίς σφιν τόδ᾽ ἔϝειπε θεῶν, ἢ ἔσϝιδον αὐτοί
νῆα παρερχομένην, τὴν δ᾽ οὐκ ἐδύναντο κιχῆναι.”
  ὣς ἔφαθ᾽, οἱ δ᾽ ἀνστάντες ἔβαν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης,
αἶψα δὲ νῆα μέλαιναν ἐπ᾽ ἠπείροιο ϝέρυσσαν.
τεύχεα δέ σφ᾽ ἀπένεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες.
αὐτοὶ δ᾽ εἰς ἀγορὴν κίον ἁθρόοι, οὐδέ τιν᾽ ἄλλον
εἴων οὔτε νέων μεταΐζειν οὔτε γερόντων.
τοῖσιν δ᾽ Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός,
“ὢ πόποι, ὡς τόνδ᾽ ἄνδρα θεοὶ κακότητος ἔλυσαν.
ἤματα μὲν σκοποὶ ἷζον ἐπ᾽ ἄκριας ἠνεμοέσσας
αἰὲν ἐπασσύτεροι· ἅμα δ᾽ ἠελίῳ καταδύντι
οὔ ποτ᾽ ἐπ᾽ ἠπείρου νύκτ᾽ ἄσαμεν, ἀλλ᾽ ἐνὶ πόντῳ
νηὶ θοῇ πλείοντες ἐμίμνομεν ἠῶ δῖαν,
Τηλέμαχον λοχόωντες, ἵνα φθίσωμεν ἑλόντες
αὐτόν. τὸν δ᾽ ἄρα τέως μὲν ἀπήγαγε ϝοίκαδε δαίμων,
ἡμεῖς δ᾽ ἐνθάδε ϝοι φραζώμεθα λυγρὸν ὄλεθρον
Τηλεμάχῳ, μηδ᾽ ἧμας ὑπεκφύγοι· οὐ γὰρ ὀίω
τούτου γε ζώοντος ἀνύσσεσθαι τάδε ϝέργα.
αὐτὸς μὲν γὰρ ἐπιστήμων βουλῇ τε νόῳ τε,
λαοὶ δ᾽ οὐκέτι πάμπαν ἐφ᾽ ἡμῖν ϝῆρα φέρουσιν.

ἀλλ' ἄγετε πρὶν κεῖνον ὁμηγυρίσασθαι Ἀχαιούς
εἰς ἀγορήν· οὐ γάρ τι μεθησέμεναί μιν ὀίω,
ἀλλ' ἀπομηνίσει, ϝερέει δ' ἐν πᾶσιν ἀναστάς
οὕνεκά ϝοι φόνον αἰπὺν ἐράπτομεν οὐδὲ κίχημεν.
οἱ δ' οὐκ αἰνήσουσιν ἀκούοντες κακὰ ϝέργα·
μή τι κακὸν ῥέξωσι καὶ ἡμέας ἐξελάσωσιν
γαίης ἡμετέρης, ἄλλων δ' ἀφικώμεθα δῆμον.
ἀλλὰ φθέωμεν ἑλόντες ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόληος
ἢ ἐν ὁδῷ· βίοτον δ' αὐτοὶ καὶ κτήματ' ἔχωμεν,
δασσάμενοι κατὰ μοῖραν ἐφ' ἡμέας, ϝοικία δ' αὖτε
κείνου μητέρι δοῖμεν ἔχειν ἠδ' ὅς τις ὀπυίοι.
εἰ δ' ὕμιν ὅδε μῦθος ἀφανδάνει, ἀλλὰ βόλεσθε
αὐτόν τε ζώειν καὶ ἔχειν πατρώια πάντα,
μή ϝοι χρήματ' ἔπειτα ϝάλις θυμήρε' ἔδωμεν
ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι, ἀλλ' ἐκ μεγάροιο ϝέκαστος
μνάσθω ἐϝέδνοισιν διζήμενος· ἡ δέ κ' ἔπειτα
γήμαιθ' ὅς κεν πλεῖστα πόροι καὶ μόρσιμος ἔλθοι."
ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέϝειπεν,
Νίσου φαίδιμος υἱὸς Ἀρητιάδαο ϝάνακτος,
ὅς ῥ' ἐκ Δουλιχίου πολυπύρου ποιήεντος
ἡγεῖτο μνηστῆρσι, μάλιστα δὲ Πηνελοπείῃ
ϝήνδανε μύθοισιν· φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῇσιν.
ὅ σφιν ἐὺ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέϝειπεν
"ὦ φίλοι, οὐκ ἂν ἐγώ γε κατακτείνειν ἐθέλοιμι
Τηλέμαχον· δεινὸν δὲ γένος βασιλήιον ἐστίν
κτείνειν· ἀλλὰ πρῶτα θεῶν εἰρώμεθα βουλάς.
εἰ μέν κ' αἰνήσωσι Διὸς μεγάλοιο θέμιστες,
αὐτός τε κτενέω τούς τ' ἄλλους πάντας ἀνώξω·
εἰ δέ κ' ἀποτρωπῶσι θεοί, παύσασθαι ἄνωγα."
ὣς ἔφατ' Ἀμφίνομος, τοῖσιν δ' ἐπιϝήνδανε μῦθος.
αὐτίκ' ἔπειτ' ἀνστάντες ἔβαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος,
ἐλθόντες δὲ καθῖζον ἐπὶ ξεστοῖσι θρόνοισιν.
ἡ δ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε περίφρων Πηνελόπεια,
μνηστήρεσσι φανῆναι ὑπέρβιον ὕβριν ἔχουσιν.
πεύθετο γὰρ ϝοῦ παιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ὄλεθρον·
κῆρυξ γάρ ϝοι ἔϝειπε Μέδων, ὃς ἐπεύθετο βουλάς.
βῆ δ' ἰέναι μεγαρόνδε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.
ἀλλ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,

ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα,
Ἀντίνοον δ' ἐνένιπε, ϝέπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν.
"Ἀντίνο' ὕβριν ἔχων, κακομήχανε, καὶ δέ σέ φασιν
ἐν δήμῳ Ἰθάκης μεθ' ὁμήλικας ἔμμεν ἄριστον
βουλῇ καὶ μύθοισι· σὺ δ' οὐκ ἄρα τοῖος ἔησθα.
μάργε, τί ἢ δὲ σὺ Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόρον τε
ῥάπτεις; οὐδ' ὁσίη κακὰ ῥαπτέμεν ἀλλήλοισιν.
ἦ οὐ ϝοῖσθ' ὅτε δεῦρο πατὴρ τεὸς ἵκετο φεύγων,
δῆμον ὑποδείσας; δὴ γὰρ κεχολώατο λίην,
οὕνεκα ληιστῆρσιν ἐπισπόμενος Ταφίοισιν
ἤκαχε Θεσπρωτούς· οἱ δ' ἧμιν ἄρθμιοι ἦσαν.
τόν ῥ' ἔθελον φθῖσαι, καὶ ἀπορραῖσαι φίλον ἦτορ,
ἠδὲ κατὰ ζωὴν φαγέειν μενοϝεικέα πολλήν·
ἀλλ' Ὀδυσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθε ϝιεμένους περ.
τοῦ νῦν ϝοῖκον ἄτιμον ἔδεις, μνάᾳ δὲ γυναῖκα
παῖδά τ' ἀποκτείνεις, ἐμὲ δὲ μεγάλως ἀκαχίζεις.
ἀλλά σε παύσασθαι κέλομαι καὶ ἀνωγέμεν ἄλλους."
τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος Πολύβου πάις ἀντίον ηὔδα
"κούρη Ϝικαρίοιο περίφρον Πηνελόπεια,
θάρσει· μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων.
οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνήρ, οὐδ' ἔσσεται, οὐδὲ γένηται,
ὅς κεν Τηλεμάχῳ σῷ υἱέι χεῖρας ἐποίσει
ζώοντός γ' ἐμέθεν καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο.
ὧδε γὰρ ἐκϝερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
αἶψά ϝοι αἷμα κελαινὸν ἐρωήσει περὶ δουρί
ἡμετέρῳ, ἐπεὶ ἦ καὶ ἐμὲ πτολίπορθος Ὀδυσσεύς
πολλάκι γούνασι ϝοῖσιν ἐφεσσάμενος κρέας ὀπτόν
ἐν χείρεσσιν ἔθηκεν, ἐπέσχε τε ϝοῖνον ἐρυθρόν.
τῷ μοι Τηλέμαχος πάντων πολὺ φίλτατός ἐστιν
ἀνδρῶν, οὐδέ τί μιν θάνατον τρομέεσθαι ἄνωγα
ἔκ γε μνηστήρων· θεόθεν δ' οὐκ ἔστ' ἀλέασθαι."
ὣς φάτο θαρσύνων, τῷ δ' ἤρτυεν αὐτὸς ὄλεθρον.
ἡ μὲν ἄρ' εἰσαναβᾶσ' ὑπερώια σιγαλόεντα
κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα φίλον πόσιν, ὄφρα ϝοι ὕπνον
ϝηδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη·
ϝεσπέριος δ' Ὀδυσῆι καὶ υἱέι δῖος ὑφορβός
ἤλυθεν. οἱ δ' ἄρα δόρπον ἐπισταδὸν ὡπλίζοντο,

---

422 ῥάπτεις; οὐδ' ἱκέτας ἐμπάζεαι, οἷσιν ἄρα Ζεύς
μάρτυρος· οὐδ' ὁσίη κακὰ ῥαπτέμεν ἀλλήλοισιν.

σῦν ἱερεύσαντες ἐνιαύσιον. αὐτὰρ Ἀθήνη
ἄγχι παρισταμένη Λαερτιάδην Ὀδυσῆα
ῥάβδῳ πεπληγυῖα πάλιν ποίησε γέροντα,
λυγρὰ δὲ ϝείματα ϝέσσε περὶ χροΐ, μή ϝε συβώτης
γνοίη ἐσάντα ϝιδὼν καὶ ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ
ἔλθοι ἀπαγγέλλων, μηδὲ φρεσὶ ϝειρύσσαιτο.
τὸν καὶ Τηλέμαχος πρότερος πρὸς μῦθον ἔϝειπεν.
"ἦλθες, δῖ' Εὔμαιε. τί δὴ κλέος ἔστ' ἀνὰ ϝάστυ;
ἦ ῥ' ἤδη μνηστῆρες ἀγήνορες ἔνδον ἔασιν
ἐκ λόχου, ἦ ἔτι μ' αὖθ' εἰρύαται οἴκαδ' ἰόντα;"
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα,
"οὐκ ἔμελέν μοι ταῦτα μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι
ϝάστυ καταβλώσκοντα· τάχιστά με θυμὸς ἀνώγειν
ἀγγελίην ϝειπόντα πάλιν δεῦρ' ἀπονέεσθαι.
ὡμήρησε δέ μοι παρ' ἑταίρων ἄγγελος ὠκύς,
κῆρυξ, ὃς δὴ πρῶτα ϝέπος σῇ μητρὶ ἔϝειπεν.
ἄλλο δέ τοι τό γε ϝοῖδα· τὸ γὰρ ϝίδον ὀφθαλμοῖσιν.
ἤδη ὑπὲρ πόλιος, ὅθι Ἕρμαιος λόφος ἔστιν,
ἦα κιών, ὅτε νῆα θοὴν ϝιδόμην κατιοῦσαν
ἐς λιμέν' ἡμέτερον· πολλοὶ δ' ἔσαν ἄνδρες ἐν αὐτῇ,
βεβρίθει δὲ σάκεσσι καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν.
καί σφεας ὠίσθην τοὺς ἔμμεναι, οὐδέ τι ϝοῖδα."
ὣς φάτο, μείδησεν δ' ἱερὴ ϝὶς Τηλεμάχοιο
ἐς πατέρ' ὀφθαλμοῖσι ϝιδών, ἀλέεινε δ' ὑφορβόν.
οἳ δ' ἐπεὶ οὖν παύσαντο πόνου τετύκοντό τε δαῖτα,
δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐϝίσης.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
κοίτου τε μνήσαντο καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.

17 ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς, Ρ
δὴ τότ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα
Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο,
εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὅ ϝοι παλάμηφιν ἀρήρειν,
ϝάστυδε ϝιέμενος, καὶ ἑϝὸν προσέϝειπε συβώτην
"ἄττ', ἦ τοι μὲν ἐγὼν εἶμ' ἐς πόλιν, ὄφρα με μήτηρ
ὄψεται· οὐ γάρ μιν πρόσθεν παύσεσθαι ὀίω
κλαυθμοῦ τε στυγεροῖο γόοιό τε δακρυόεντος,
πρίν γ' αὐτόν με ϝίδηται· ἀτὰρ σοί γ' ὧδ' ἐπιτέλλω.
τὸν ξεῖνον δύστηνον ἄγ' ἐς πόλιν, ὄφρ' ἂν ἐκεῖθι
δαῖτα πτωχεύῃ· δώσει δέ ϝοι ὅς κ' ἐθέλῃσιν
πύρνον καὶ κοτύλην· ἐμὲ δ' οὔ πως ἔστιν ἅπαντας

ἀνθρώπους ἀνέχεσθαι ἔχοντά περ ἄλγεα θυμῷ.
ὁ ξεῖνος δ' εἴ περ μάλα μηνίει, ἄλγιον αὐτῷ
ἔσσεται· ἦ γὰρ ἐμοὶ φίλ' ἀληθέα μυθήσασθαι."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"ὦ φίλος, οὐδέ τοι αὐτὸς ἐρύκεσθαι μενεαίνω.
πτωχῷ βέλτερόν ἐστι κατὰ πτόλιν ἠὲ κατ' ἀγροὺς
δαῖτα πτωχεύειν· δώσει δέ μοι ὅς κ' ἐθέλῃσιν.
οὐ γὰρ ἐπὶ σταθμοῖσι μένειν ἔτι τηλίκος εἰμί,
ὥς τ' ἐπιτειλαμένῳ σημάντορι πάντα πιθέσθαι.
ἀλλ' ἔρχευ· ἐμὲ δ' ἄξει ἀνὴρ ὅδε τὸν σὺ κελεύεις,
αὐτίκ' ἐπεί κε πυρὸς θερέω ἀλέη τε γένηται
(αἰνῶς γὰρ τάδε ϝείματ' ἔχω κακά), μή με δαμάσσῃ
στίβη ὑπηοίη· ϝέκαθεν δέ τε ϝάστυ φάτ' εἶναι."
ὣς φάτο, Τηλέμαχος δὲ διὰ σταθμοῖο βεβήκειν
κραιπνὰ ποσὶν προβιβάς, κακὰ δὲ μνηστῆρσι φύτευεν.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκανε δόμους εὖ ναιετάοντας,
ἔγχος μέν ῥ' ἔστησε φέρων πρὸς κίονα μακρήν,
αὐτὸς δ' εἴσω ἴεν καὶ ὑπέρβη λάινον οὐδόν.
τὸν δὲ πολὺ πρώτη ϝεῖδεν τροφὸς Εὐρύκλεια,
κώεα καστορνῦσα θρόνοις ἔνι δαιδαλέοισιν,
δακρύσασα δ' ἔπειτ' ἰθὺς κίεν. ἀμφὶ δ' ἄρ' ἄλλαι
δμωαὶ Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἠγερέθοντο,
καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλήν τε καὶ ὤμους.
ἣ δ' ἴεν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια,
Ἀρτέμιδι ϝικέλη ἠὲ χρυσέῃ Ἀφροδίτῃ,
ἀμφὶ δὲ παιδὶ φίλῳ βάλε πήχεε δακρύσασα,
κύσσε δέ μιν κεφαλήν τε καὶ ἄμφω φάεα καλά,
καί ῥ' ὀλοφυρομένη ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"ἦλθες, Τηλέμαχε, γλυκερὸν φάος. οὔ σ' ἔτ' ἐγώ γε
ὄψεσθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ᾤχεο νηὶ Πύλονδε
λάθρῃ, ἐμεῦ ἀϝέκητι, φίλου μετὰ πατρὸς ἀκουήν.
ἀλλ' ἄγε μοι κατάλεξον ὅπως ἤντησας ὀπωπῆς."
τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"μῆτερ ἐμή, μή μοι γόον ὄρνυθι, μηδέ μοι ἦτορ
ἐν στήθεσσιν ὄρινε φυγόντι περ αἰπὺν ὄλεθρον·
ἀλλ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροῒ ϝείμαθ' ἑλοῦσα,
εὔχεο πᾶσι θεοῖσι τεληέσσας ἑκατόμβας
ῥέξειν, αἴ κέ ποθι Ζεὺς ἄντιτα ϝέργα τελέσσῃ.

---

49 εἰς ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,

αὐτὰρ ἐγὼν ἀγορήνδε ἐλεύσομαι, ὄφρα καλέσσω
ξεῖνον, ὅτις μοι κεῖθεν ἅμ' ἕσπετο δεῦρο κιόντι.
τὸν μὲν ἐγὼ προὔπεμψα σὺν ἀντιθέοις ἑτάροισιν,
Πείραιον δέ μιν ἠνώγεα προτὶ ϝοῖκον ἄγοντα
ἐνδυκέως φιλέειν καὶ τιέμεν, εἰς ὅ κεν ἔλθω."
ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
ἡ δ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροῒ ϝείμαθ' ἑλοῦσα,
εὔχετο πᾶσι θεοῖσι τεληέσσας ἑκατόμβας
ῥέξειν, εἴ κέ ποθι Ζεὺς ἄντιτα ϝέργα τελέσσῃ.
Τηλέμαχος δ' ἄρ' ἔπειτα διὲκ μεγάροιο βεβήκειν
ἔγχος ἔχων· ἅμα τῷ γε δύω κύνες ἀργοὶ ἕποντο.
θεσπεσίην δ' ἄρα τῷ γε χάριν κατέχευεν Ἀθήνη·
τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θηεῦντο.
ἀμφὶ δέ μιν μνηστῆρες ἀγήνορες ἠγερέθοντο
ἔσθλ' ἀγορεύοντες, κακὰ δὲ φρεσὶ βυσσοδόμευον.
αὐτὰρ ὁ τῶν μὲν ἔπειτα ἀλεύατο πουλὺν ὅμιλον,
ἀλλ' ἵνα Μέντωρ ἧστο καὶ Ἄντιφος ἠδ' Ἁλιθέρσης,
οἵ τέ ϝοι ἐξ ἀρχῆς πατρώιοι ἦσαν ἑταῖροι,
ἔνθα καθέζετ' ἰών· τοὶ δ' ἐξερέεινον ἕκαστα.
τοῖσι δὲ Πείραιος δουρικλυτὸς ἐγγύθεν ἦλθεν
ξεῖνον ἄγων ἀγορήνδε διὰ πτόλιν. οὐδ' ἄρ' ἔτι δήν
Τηλέμαχος ξείνοιο ϝεκὰς τράπετ', ἀλλὰ παρέστη.
τὸν καὶ Πείραιος πρότερος πρὸς μῦθον ἔϝειπεν.
"Τηλέμαχ', αἶψ' ὄτρυνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα γυναῖκας,
ὥς τοι δῶρ' ἀποπέμψω ἅ τοι Μενέλαος ἔδωκεν."
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"Πείραι', οὐ γὰρ ϝίδμεν ὅπως ἔσται τάδε ϝέργα.
εἴ κεν ἐμὲ μνηστῆρες ἀγήνορες ἐν μεγάροισιν
λάθρῃ κτείναντες πατρώια πάντα δάσωνται,
αὐτὸν ἔχοντά σε βούλομ' ἐπαυρέμεν ἤ τινα τῶνδε·
εἰ δέ κ' ἐγὼ τούτοισι φόνον καὶ κῆρα φυτεύσω,
δὴ τότε μοι χαίροντι φέρειν πρὸς δώματα χαίρων."
ὣς ϝειπὼν ξεῖνον ταλαπείριον ἦγεν ἐς οἶκον.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας,
χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε,
ἐς δ' ἀσαμίνθους βάντες ἐυξέστας λούσαντο.
τοὺς δ' ἐπεὶ οὖν δμωαὶ λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ,
ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας ϝούλας βάλον ἠδὲ χιτῶνας,
ἔκ ῥ' ἀσαμίνθων βάντες ἐπὶ κλισμοῖσι καθῖζον.
χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα

καλῇ χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
μήτηρ δ' ἀντίον ἷζε παρὰ σταθμὸν μεγάροιο
κλισμῷ κεκλιμένη, λέπτ' ἠλάκατα στρωφῶσα.
οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια.
"Τηλέμαχ', ἦ τοι ἐγὼν ὑπερώιον εἰσαναβᾶσα
λέξομαι εἰς εὐνήν, ἥ μοι στονόεσσα τέτυκται,
αἰεὶ δάκρυσ' ἐμοῖσι πεφυρμένη, ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς
ᾤχεθ' ἅμ' Ἀτρεΐδης ἐς Ϝίλιον· οὐδέ μοι ἔτλης,
πρὶν ἐλθεῖν μνηστῆρας ἀγήνορας ἐς τόδε δῶμα,
νόστον σοῦ πατρὸς σάφα ϝειπέμεν, εἴ που ἄκουσας."
τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"τοιγὰρ ἐγώ τοι, μῆτερ, ἀληθείην καταλέξω.
ᾠχόμεθ' ἔς τε Πύλον καὶ Νέστορα ποιμένα λαῶν·
δεξάμενος δέ με κεῖνος ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν
ἐνδυκέως ἐφίλει, ὡς εἴ τε πατὴρ ϝεὸν υἱόν
ἐλθόντα χρόνιον νέον ἄλλοθεν· ὣς ἔμ' ἐκεῖνος
ἐνδυκέως ἐκόμιζε σὺν υἱάσι κυδαλίμοισιν.
αὐτὰρ Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος οὔ ποτ' ἔφασκεν,
ζωοῦ οὐδὲ θανόντος, ἐπιχθονίων τευ ἀκοῦσαι,
ἀλλά μ' ἐς Ἀτρεΐδην δουρικλειτὸν Μενέλαον
ἵπποισιν προὔπεμψε καὶ ἅρμασι κολλητοῖσιν.
ἔνθ' Ἑλένην ϝίδον Ἀργείην, ἧς εἵνεκα πολλά
Ἀργεῖοι Τρῶές τε θεῶν ἰότητι μόγησαν.
εἴρετο δ' αὐτίκ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
ὅττευ χρηΐζων ἱκόμην Λακεδαίμονα δῖαν·
αὐτὰρ ἐγὼ τῷ πᾶσαν ἀληθείην κατέλεξα.
καὶ τότε δή με ϝέπεσσιν ἀμειβόμενος προσέϝειπεν
'ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ
ἤθελον εὐνηθῆναι ἀνάλκιδες αὐτοὶ ἐόντες.
ὡς δ' ὁπότ' ἐν ξυλόχῳ ἔλαφος κρατεροῖο λέοντος
νεβροὺς κοιμήσασα νηηγενέας γαλαθηνούς
κνημοὺς ἐξερέῃσι καὶ ἄγκεα ποιήεντα
βοσκομένη, ὁ δ' ἔπειτα ϝεὴν εἰσήλυθεν εὐνήν,
ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ἀϝεικέα πότμον ἐφῆκεν,
ὣς Ὀδυσεὺς κείνοισιν ἀϝεικέα πότμον ἐφήσει.

εἰ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
τοῖος ἐὼν οἷός ποτ' ἐυκτιμένῃ ἐνὶ Λέσβῳ
ἐξ ἔριδος Φιλομηλεΐδῃ ἐπάλαισεν ἀναστάς,
κὰδ δ' ἔβαλεν κρατερῶς, κεχάροντο δὲ πάντες Ἀχαιοί,
τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς·
πάντες κ' ὠκύμοροί τε γενοίατο πικρόγαμοί τε.
ταῦτα δ' ἅ μ' εἰρωτᾷς καὶ λίσσεαι, οὐκ ἂν ἐγώ γε
ἄλλα παρὲκ ϝείποιμι παρακλιδόν, οὐδ' ἀπατήσω,
ἀλλὰ τὰ μέν μοι ἔϝειπε γέρων ἅλιος νημερτής,
τῶν οὐδέν τοι ἐγὼ κρύψω ϝέπος οὐδ' ἐπικεύσω.
φῆ μιν ὅ γ' ἐν νήσῳ ϝιδέειν κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα,
νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἥ μιν ἀνάγκῃ
ἴσχει. ὃ δ' οὐ δύναται ϝὴν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι·
οὐ γάρ ϝοι πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι,
οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.'
ὣς ἔφατ' Ἀτρεΐδης δουρικλειτὸς Μενέλαος.
ταῦτα τελευτήσας νεόμην· ἔδοσαν δέ μοι οὖρον
ἀθάνατοι, τοί μ' ὦκα φίλην ἐς πατρίδ' ἔπεμψαν."
ὣς φάτο, τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινεν.
τοῖσι δὲ καὶ μετέϝειπε Θεοκλύμενος θεοϝειδής
"ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
ἦ τοι ὅ γ' οὐ σάφα ϝοῖδεν, ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον·
ἀτρεκέως γάρ τοι μαντεύσομαι οὐδ' ἐπικεύσω.
ϝίστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίη τε τράπεζα,
ἱστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἣν ἀφικάνω,
ὡς ἦ τοι Ὀδυσεὺς ἤδη ἐν πατρίδι γαίῃ,
ἥμενος ἢ ἕρπων, τάδε πευθόμενος κακὰ ϝέργα,
ἔστιν, ἀτὰρ μνηστῆρσι κακὸν πάντεσσι φυτεύει."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε περίφρων Πηνελόπεια
"εἰ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ϝέπος τετελεσμένον εἴη·
τῷ κε τάχα γνοίης φιλότητά τε πολλά τε δῶρα
ἐξ ἐμεῦ, ὡς ἄν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι."
ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
μνηστῆρες δὲ πάροιθεν Ὀδυσσῆος μεγάροιο
δίσκοισιν τέρποντο καὶ αἰγανέῃσιν ἱέντες,
ἐν τυκτῷ δαπέδῳ, ὅθι περ πάρος ὕβριν ἔχεσκον.
ἀλλ' ὅτε δὴ δείπνηστος ἔην καὶ ἐπήλυθε μῆλα

160 τοῖον ἐγὼν οἰωνὸν ἐυσσέλμου ἐπὶ νηός
ἥμενος ἐφρασάμην καὶ Τηλεμάχῳ ἐγεγώνευν.

πάντοθεν ἐξ ἀγρῶν, οἳ δ᾽ ἤγαγον οἳ τὸ πάρος περ,
καὶ τότε δή σφιν ἔϝειπε Μέδων (ὃς γάρ ῥα μάλιστα
ϝήνδανε κηρύκων, καί σφιν παρεγίγνετο δαιτί)
"κοῦροι, ἐπεὶ δὴ πάντες ἐτάρφθητε φρέν᾽ ἀέθλοις,
ἔρχεσθε πρὸς δώμαθ᾽, ἵν᾽ ἐντυνώμεθα δαῖτα·
οὐ μὴν γάρ τι χέρειον ἐν ὥρῃ δεῖπνον ἑλέσθαι."
ὣς ἔφαθ᾽, οἳ δ᾽ ἀνστάντες ἔβαν πείθοντό τε μύθῳ.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ᾽ ἵκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας,
χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε,
οἳ δ᾽ ἵρευον ὄις μεγάλους καὶ πίονας αἶγας,
ἵρευον δὲ σύας σιάλους καὶ βοῦν ἀγελαίην,
δαῖτ᾽ ἐντυνόμενοι. τοὶ δ᾽ ἐξ ἀγροῖο πόλινδε
ὠτρύνοντ᾽ Ὀδυσεύς τ᾽ ἰέναι καὶ δῖος ὑφορβός.
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν.
"ξεῖν᾽, ἐπεὶ ἂρ δὴ ἔπειτα πόλινδ᾽ ἰέναι μενεαίνεις
σήμερον, ὡς ἐπέτελλε ϝάναξ ἐμός, — ἦ σ᾽ ἂν ἐγώ γε
αὐτοῦ βουλοίμην σταθμῶν ῥυτῆρα λιπέσθαι·
ἀλλὰ τὸν αἰδέομαι καὶ δείδια, μή μοι ὀπίσσω
νεικείῃ· χαλεπαὶ δὲ ϝανάκτων εἰσὶν ὁμοκλαί.
ἀλλ᾽ ἄγε νῦν ἴομεν· δὴ γὰρ μέμβλωκε μάλιστα
ἦμαρ, ἀτὰρ τάχα τοι ποτὶ ϝέσπερα ῥίγιον ἔσται."
τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"γιγνώσκω, φρονέω· τά γε δὴ νοέοντι κελεύεις.
ἀλλ᾽ ἴομεν, σὺ δ᾽ ἔπειτα διαμπερὲς ἡγεμόνευε.
δὸς δέ μοι, εἴ ποθί τοι ῥόπαλον τετμημένον ἔστιν,
σκηρίπτεσθ᾽, ἐπεὶ ἦ φάτ᾽ ἀρισφαλέ᾽ ἔμμεναι οὐδόν."
ἦ ῥα, καὶ ἀμφ᾽ ὤμοισιν ἀϝεικέα βάλλετο πήρην
πυκνὰ ῥωγαλέην, ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτήρ·
Εὔμαιος δ᾽ ἄρα ϝοι σκῆπτρον θυμαρὲς ἔδωκεν.
τὼ βήτην, σταθμὸν δὲ κύνες καὶ βώτορες ἄνδρες
ῥύατ᾽ ὄπισθε μένοντες. ὃ δ᾽ ἐς πόλιν ἦγε ϝάνακτα
πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι,
σκηπτόμενον· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῒ ϝείματα ϝέστο.
ἀλλ᾽ ὅτε δὴ στείχοντες ὁδὸν κάτα παιπαλόεσσαν
ϝάστεος ἐγγὺς ἔσαν, καὶ ἐπὶ κρήνην ἀφίκοντο
τυκτὴν καλλίροον, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται,
τὴν ποίησ᾽ Ἴθακος καὶ Νήριτος ἠδὲ Πολύκτωρ·
ἀμφὶ δ᾽ ἄρ᾽ αἰγείρων ὑδατοτρεφέων ἦν ἄλσος
πάντοσε κυκλοτερές, κατὰ δὲ ψυχρὸν ῥέεν ὕδωρ
ὑψόθεν ἐκ πέτρης· βωμὸς δ᾽ ἐφύπερθε τέτυκτο

νυμφάων, ὅθι πάντες ἐπιρρέζεσκον ὁδῖται·
ἔνθα σφέας ἐκίχαν' υἱὸς Δολίοιο Μελανθεύς,
αἶγας ἄγων αἳ πᾶσι μετέπρεπον αἰπολίοισιν,
δεῖπνον μνηστήρεσσι· δύω δ' ἅμ' ἕποντο νομῆες.
τοὺς δὲ ϝιδὼν νείκεσσε, ϝέπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν.
"νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ κακὸς κακὸν ἡγηλάζει,
ὡς αἰεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὁμοῖον.
πῇ δὴ τόνδε μολοβρὸν ἄγεις, ἀμέγαρτε συβῶτα,
πτωχὸν ἀνιηρόν, δαιτῶν ἀπολυμαντῆρα;
ὃς πολλῇς φλιῇσι παραστὰς θλίψεται ὤμους,
αἰτίζων ἀκόλους, οὐκ ἄορας οὐδὲ λέβητας.
τόν γ' εἴ μοι δοίης σταθμῶν ῥυτῆρα λιπέσθαι,
σηκοκόρον τ' ἔμεναι θαλλόν τ' ἐρίφοισι φορῆναι,
καί κεν ὀρὸν πίνων μεγάλην ἐπιγουνίδα θεῖτο.
ἀλλ' ἐπεὶ οὖν δὴ ϝέργα κάκ' ἔμμαθεν, οὐκ ἐθελήσει
ϝέργον ἐποίχεσθαι, ἀλλὰ πτώσσων κατὰ δῆμον
βούλεται αἰτίζων βόσκειν ϝὴν γαστέρ' ἄναλτον.
ἀλλ' ἔκ τοι ϝερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
εἴ κ' ἔλθῃ πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο,
πολλά ϝοι ἀμφὶ κάρη σφέλα ἀνδρῶν ἐκ παλαμάων
πλευραὶ ἀποτρίψουσι δόμον κάτα βαλλομένοιο."
  ὣς φάτο, καὶ παριὼν λὰξ ἔνθορεν ἀφραδίῃσιν
ἰσχίῳ· οὐδέ μιν ἐκτὸς ἀταρπιτοῦ ἐστυφέλιξεν,
ἀλλ' ἔμεν' ἀσφαλέως. ὃ δὲ μερμήριξεν Ὀδυσσεύς
ἠὲ μεταΐξας ῥοπάλῳ ἐκ θυμὸν ἕλοιτο,
ἤ πρὸς γῆν ἐλάσειε κάρη ἀμφουδὶς ἀείρας.
ἀλλ' ἐπετόλμησεν, φρεσὶ δὲ σχέτο. τὸν δὲ συβώτης
νείκεσ' ἐσάντα ϝιδών, μέγα δ' εὔξατο χεῖρας ἀνασχών.
"νύμφαι κρηναῖαι, κοῦραι Διός, εἴ ποτ' Ὀδυσσεύς
ὔμμ' ἐπὶ μηρί' ἔκηε, καλύψας πίονι δημῷ,
ϝαρνῶν ἠδ' ἐρίφων, τόδε μοι κρηήνατ' ἐϝέλδωρ,
ὡς ἔλθοι μὲν κεῖνος ἀνήρ, ἀγάγοι δέ ϝε δαίμων.
τῷ κέ τοι ἀγλαΐας γε διασκεδάσειεν ἁπάσας,
τὰς νῦν ὑβρίζων φορέεις, ἀλαλήμενος αἰεί
ϝάστυ κάτ'· αὐτὰρ μῆλα κακοὶ φθείρουσι νομῆες."
  τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε Μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν
"ὢ πόποι, οἷον ἔϝειπε κύων ὀλοφώια ϝειδώς,
τόν ποτ' ἐγὼν ἐπὶ νηὸς ἐυσσέλμοιο μελαίνης

216 ἔκπαγλον καὶ ἀϝεικές· ὄρινε δὲ κῆρ Ὀδυσῆος.

ἄξω τῆλ' Ἰθάκης, ἵνα μοι βίοτον πολὺν ἄλφοι.
εἰ γὰρ Τηλέμαχον βάλοι ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
σήμερον ἐν μεγάροις, ἢ ὑπὸ μνηστῆρσι δαμείη,
ὡς Ὀδυσῆί γε τηλοῦ ἀπώλετο νόστιμον ἦμαρ."
ὣς ϝειπὼν τοὺς μὲν λίπεν αὐτοῦ ϝῆκα κιόντας,
αὐτὰρ ὃ βῆ, μάλα δ' ὦκα δόμους ἵκανε ϝάνακτος.
αὐτίκα δ' εἴσω ἴεν, μετὰ δὲ μνηστῆρσι καθῖζεν,
ἀντίον Εὐρυμάχου· τὸν γὰρ φιλέεσκε μάλιστα.
τῷ παρὰ μὲν κρειῶν μοῖραν θέσαν οἳ πονέοντο,
σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα
ἔδμεναι. ἀγχίμολον δ' Ὀδυσεὺς καὶ δῖος ὑφορβός
στήτην ἐρχομένω, περὶ δέ σφεας ἤλυθ' ἰωή
φόρμιγγος γλαφυρῆς· ἀνὰ γάρ σφισι βάλλετ' ἀείδειν
Φήμιος. αὐτὰρ ὃ χειρὸς ἑλὼν προσέϝειπε συβώτην
"Εὔμαι', ἦ μάλα δὴ τάδε δώματα κάλ' Ὀδυσῆος.
ῥεῖα δ' ἀρίγνωτ' ἐστὶ καὶ ἐν πολλοῖσι ϝιδέσθαι.
ἐξ ἑτέρων ἕτερ' ἐστίν, ἐπήσκηται δέ ϝοι αὐλή
τοίχῳ καὶ θριγκοῖσι, θύραι δ' ἐνερκέες εἰσίν
δικλίδες· οὐκ ἄν τίς μιν ἀνὴρ ὑπεροπλίσσαιτο.
γιγνώσκω δ' ὅτι πολλοὶ ἐν αὐτῷ δαῖτα τίθενται
ἄνδρες, ἐπεὶ κνίση μὲν ἀνήνοθεν, ἐν δέ τε φόρμιγξ
ἠπύει, ἣν ἄρα δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἑταίρην."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα,
"ῥεῖ' ἔγνως, ἐπεὶ οὐδὲ τά τ' ἄλλα πέρ ἐσσ' ἀνοήμων.
ἀλλ' ἄγε δὴ φραζώμεθ' ὅπως ἔσται τάδε ϝέργα.
ἠὲ σὺ πρῶτος ἔσελθε δόμους εὖ ναιετάοντας,
δύσεο δὲ μνηστῆρας, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ·
εἰ δ' ἐθέλεις, ἐπίμεινον, ἐγὼ δ' εἶμι προπάροιθεν.
μηδὲ σὺ δηθύνειν, μή τίς σ' ἔκτοσθε νοήσας
ἢ βάλῃ ἢ ἐλάσῃ. τὰ δέ σε φράζεσθαι ἄνωγα."
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς
"γιγνώσκω, φρονέω· τά γε δὴ νοέοντι κελεύεις.
ἀλλ' ἔρχευ προπάροιθεν, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ·
οὐ γάρ τι πληγέων ἀδαήμων οὐδὲ βολάων.
τολμήεις μοι θυμός, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπονθα
κύμασι καὶ πολέμῳ· μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω.
γαστέρα δ' οὔ πως ἔστιν ἀποκρύψαι μεμαυῖαν,
οὐλομένην, ἣ πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισι δίδωσιν,
τῆς ἕνεκεν καὶ νῆες ἐύζυγοι ὁπλίζονται
πόντον ἐπ' ἀτρύγετον, κακὰ δυσμενέεσσι φέρουσαι."

ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
ἂν δὲ κύων κεφαλήν τε καὶ οὔατα κείμενος ἔσχεν,
Ἄργος, Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὅν ῥά ποτ' αὐτός
θρέψε μέν, οὐδ' ἀπόνητο, πάρος δ' ἐς Ϝίλιον ἱρήν
ᾤχετο. τὸν δὲ πάροιθεν ἀγίνεσκον νέοι ἄνδρες
αἶγας ἐπ' ἀγροτέρας ἠδὲ πρόκας ἠδὲ λαγωούς·
δὴ τότε κεῖτ' ἀπόθεστος ἀποιχομένοιο ϝάνακτος,
ἐν πολλῇ κόπρῳ, ἥ ϝοι προπάροιθε θυράων
ἡμιόνων τε βοῶν τε ϝάλις κέχυτ', ὄφρ' ἂν ἄγοιεν
δμῶες Ὀδυσσῆος τέμενος μέγα κοπρήσοντες.
ἔνθα κύων κεῖτ' Ἄργος ἐνίπλειος κυνοραιστέων.
δὴ τότε γ', ὡς ἐνόησεν Ὀδυσσέα ἐγγὺς ἐόντα,
οὐρῇ μέν ῥ' ὅ γ' ἔσηνε καὶ οὔατα κάμβαλεν ἄμφω,
ἆσσον δ' οὐκέτ' ἔπειτα δυνήσατο ϝοῖο ϝάνακτος
ἐλθεῖν. αὐτὰρ ὃ νόσφι ϝιδὼν ἀπομόρξατο δάκρυ,
ῥεῖα λαθὼν Εὔμαιον, ἄφαρ δ' ἐρεείνετο μύθῳ
"Εὔμαι', ἦ μάλα θαῦμα κύων ὅδε κεῖτ' ἐνὶ κόπρῳ.
καλὸς μὲν δέμας ἐστίν, ἀτὰρ τόδε γ' οὐ σάφα ϝοῖδα,
ἢ δὴ καὶ ταχὺς ἔσκε θέειν ἐπὶ ϝείδεϊ τῷδε,
ἦ αὔτως οἷοί τε τραπεζῆες κύνες ἀνδρῶν
γίγνοντ'· ἀγλαΐης δ' ἕνεκεν κομέουσι ϝάνακτες."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα,
"καὶ λίην ἀνδρός γε κύων ὅδε τῆλε θανόντος
εἰ τοιόσδ' εἴη ἠμὲν δέμας ἠδὲ καὶ ἔργα
οἷόν μιν Τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,
αἶψά κε θηήσαιο ϝιδὼν ταχυτῆτα καὶ ἀλκήν·
οὐ μὴν γάρ τι φύγεσκε βαθείης βένθεσιν ὕλης
κνώδαλον, ὅττι δίοιτο· καὶ ἴχνεσι γὰρ περιϝήδη.
νῦν δ' ἔχεται κακότητι, ϝάναξ δέ ϝοι ἄλλοθι πάτρης
ὤλετο, τὸν δὲ γυναῖκες ἀκηδέες οὐ κομέουσιν.
δμῶες δ', εὖτ' ἂν μηκέτ' ἐπικρατέωσι ϝάνακτες,
οὐκέτ' ἔπειτ' ἐθέλουσιν ἐναίσιμα ϝεργάζεσθαι·
ἥμισυ γάρ τ' ἀρετῆς ἀποαίνυται εὐρύοπα Ζεύς
ἀνέρος, εὖτ' ἄν μιν κατὰ δούλιον ἦμαρ ἕλῃσιν."
ὣς ϝειπὼν εἰσῆλθε δόμους ἐὺ ναιετάοντας,
βῆ δ' ἰθὺς μεγάροιο μετὰ μνηστῆρας ἀγαυούς.
Ἄργον δ' αὖ κατὰ μοῖρα λάβεν μέλανος θανάτοιο
αὐτίκ' ἰδόντ' Ὀδυσῆα ἐϝεικοστῷ ἐνιαυτῷ.
τὸν δὲ πολὺ πρῶτος ϝίδε Τηλέμαχος θεοϝειδής
ἐρχόμενον κατὰ δῶμα συβώτην, ὦκα δ' ἔπειτα

νεῦσ᾽ ἐπὶ ϝοῖ καλέσας. ὁ δὲ παπτήνας ἕλε δίφρον
κείμενον, ἔνθα τε δαιτρὸς ἐφίζεσκεν κρέα πολλά
δαιόμενος μνηστῆρσι δόμον κάτα δαινυμένοισιν·
τὸν κατέθηκε φέρων πρὸς Τηλεμάχοιο τράπεζαν
ἀντίον, ἔνθα δ᾽ ἄρ᾽ αὐτὸς ἐφέζετο. τῷ δ᾽ ἄρα κῆρυξ
μοῖραν ἑλὼν ἐτίθη, κανέου τ᾽ ἐκ σῖτον ἀείρας.
ἀγχίμολον δὲ μετ᾽ αὐτὸν ἐδύσετο δώματ᾽ Ὀδυσσεύς,
πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιος ἠδὲ γέροντι,
σκηπτόμενος· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῒ ϝείματα ϝέστο.
ἷζε δ᾽ ἐπὶ μελίνου οὐδοῦ ἔντοσθε θυράων,
κλινάμενος σταθμῷ κυπαρισσίνῳ, ὅν ποτε τέκτων
ξέσσεν ἐπισταμένως καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνεν.
Τηλέμαχος δ᾽ ἐπὶ ϝοῖ καλέσας προσέϝειπε συβώτην,
ἄρτον τ᾽ οὖλον ἑλὼν περικαλλέος ἐκ κανέοιο
καὶ κρέας, ὥς ϝοι χεῖρες ἐχάνδανον ἀμφιβαλόντι,
"δὸς τῷ ξείνῳ ταῦτα φέρων, αὐτόν τε κέλευε
αἰτίζειν μάλα πάντας ἐποιχόμενον μνηστῆρας·
αἰδὼς δ᾽ οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένῳ ἀνδρὶ παρεῖναι."
ὣς φάτο, βῆ δὲ συφορβός, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν,
ἀγχοῦ δ᾽ ἱστάμενος ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"Τηλέμαχός τοι ξεῖνε διδοῖ τάδε, καί σε κελεύει
αἰτίζειν μάλα πάντας ἐποιχόμενον μνηστῆρας·
αἰδῶ δ᾽ οὐκ ἀγαθήν φησ᾽ ἔμμεναι ἀνδρὶ προΐκτῃ."
τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"Ζεῦ ϝάνα, Τηλέμαχόν μοι ἐν ἀνδράσιν ὄλβιον εἶναι,
καί ϝοι πάντα γένοιθ᾽ ὅσσα φρεσὶ ϝῇσι μενοινᾷ."
ἦ ῥα, καὶ ἀμφοτέρῃσιν ἐδέξατο, καὶ κατέθηκεν
αὖθι ποδῶν προπάροιθεν, ἀϝεικελίης ἐπὶ πήρης,
ἤσθιε δ᾽ ἕως ὅτ᾽ ἀοιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἄειδεν·
εὖθ᾽ ὃ δεδειπνήκειν, ὃ δ᾽ ἐπαύετο θεῖος ἀοιδός.
μνηστῆρες δ᾽ ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρ᾽. αὐτὰρ Ἀθήνη
ἄγχι παρισταμένη Λαερτιάδην Ὀδυσῆα
ὤτρυν᾽, ὡς ἂν πύρνα κατὰ μνηστῆρας ἀγείροι,
γνοίη θ᾽ οἵ τινές εἰσιν ἐναίσιμοι οἵ τ᾽ ἀθέμιστοι·
ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὣς τιν᾽ ἔμελλ᾽ ἀπαλεξήσειν κακότητος.
βῆ δ᾽ ἴμεν αἰτήσων ἐνδέξια φῶτα ϝέκαστον,
πάντοσε χεῖρ᾽ ὀρέγων, ὡς εἰ πτωχὸς πάλαι εἴη.
οἱ δ᾽ ἐλεαίροντες δίδοσαν, καὶ ἐθάμβεον αὐτόν,
ἀλλήλους τ᾽ εἴροντο τίς εἴη καὶ πόθεν ἔλθοι.
τοῖσι δὲ καὶ μετέϝειπε Μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν

"κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,
τοῦδε περὶ ξείνου· ἦ γάρ μιν πρόσθεν ὄπωπα.
ἦ τοι μέν ϝοι δεῦρο συβώτης ἡγεμόνευεν,
αὐτὸν δ' οὐ σάφα ϝοῖδα, πόθεν γένος εὔχεται εἶναι."
ὣς ἔφατ', Ἀντίνοος δ' ἔπεσιν νείκεσσε συβώτην.
"ὦ ἀρίγνωτε συβῶτα, τί ἦ δὲ σὺ τόνδε πόλινδε
ἤγαγες; ἦ οὐ ϝάλις ἧμιν ἀλήμονες εἰσὶ καὶ ἄλλοι,
πτωχοὶ ἀνιηροί, δαιτῶν ἀπολυμαντῆρες;
ἦ ὄνοσαι ὅτι τοι βίοτον κατέδουσι ϝάνακτος
ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι, σὺ δὲ καὶ προτὶ τόνδε κάλεσσας;"
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα,
"Ἀντίνο', οὐ μὴν καλὰ καὶ ἐσθλὸς ἐὼν ἀγορεύεις·
τίς γὰρ δὴ ξεῖνον καλεῖ ἄλλοθεν αὐτὸς ἐπελθὼν
ἄλλον γ', εἰ μὴ τῶν οἳ δημιοϝεργοὶ ἔασιν,
μάντιν ἢ ἰητῆρα κακῶν ἢ τέκτονα δούρων,
ἢ καὶ θέσπιν ἀοιδόν, ὅ κεν τέρπῃσιν ἀείδων.
οὗτοι γὰρ κλητοί γε βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν·
πτωχὸν δ' οὐκ ἄν τις καλέοι τρύξοντα ϝε αὐτόν.
ἀλλ' αἰεὶ χαλεπὸς περὶ πάντων εἶς μνηστήρων
δμωσὶν Ὀδυσσῆος, περὶ δ' αὐτ' ἐμοί. αὐτὰρ ἐγώ γε
οὐκ ἀλέγω, εἵως μοι ἐχέφρων Πηνελόπεια
ζώει ἐνὶ μεγάροις καὶ Τηλέμαχος θεοϝειδής."
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"σίγα, μή μοι τοῦτον ἀμείβεο πολλὰ ϝέπεσσιν·
Ἀντίνοος δ' εἴϝωθε κακῶς ἐρεθιζέμεν αἰεί
μύθοισιν χαλεποῖσιν, ἐποτρύνει δὲ καὶ ἄλλους."
ἦ ῥα, καὶ Ἀντίνοον ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"Ἀντίνο', ἦ μευ καλὰ πατὴρ ὣς κήδεαι υἷος,
ὃς τὸν ξεῖνον ἄνωγας ἀπὸ μεγάροιο δίεσθαι
μύθῳ ἀναγκαίῳ· μὴ τοῦτο θεὸς τελέσειεν.
δός ϝοι ἑλών· οὔ τοι φθονέω· κέλομαι γὰρ ἐγώ γε.
μήτ' οὖν μητέρ' ἐμὴν ἅζευ τό γε μήτε τιν' ἄλλον
δμώων, οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο.
ἀλλ' οὔ τοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα·
αὐτὸς γὰρ φαγέμεν πολὺ βούλεαι ἢ δόμεν ἄλλῳ."
τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος ἀπαμειβόμενος προσέϝειπεν
"Τηλέμαχ' ὑψαγόρη, μένος ἄσχετε, ποῖον ἔϝειπες.
εἴ ϝοι τόσσον ἅπαντες ὀρέξειαν μνηστῆρες,
καί κέν μιν τρεῖς μῆνας ἀπόπροθι ϝοῖκος ἐρύκοι."
ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ θρῆνυν ἑλὼν ὑπέφηνε τραπέζης

κείμενον, ᾧ ῥ' ἔπεχεν λιπαροὺς πόδας εἰλαπινάζων.
οἱ δ' ἄλλοι πάντες δίδοσαν, πλῆσαν δ' ἄρα πήρην
σίτου καὶ κρειῶν. τάχα δὴ καὶ ἔμελλεν Ὀδυσσεὺς
αὖτις ἐπ' οὐδὸν ἰὼν προικὸς γεύσεσθαι Ἀχαιῶν·
στῆ δὲ παρ' Ἀντίνοον, καί μιν πρὸς μῦθον ἔϝειπεν.
"δός, φίλος· οὐ μήν μοι δοκέεις ὁ κάκιστος Ἀχαιῶν
ἔμμεναι, ἀλλ' ὤριστος, ἐπεὶ βασιλῆϊ ϝέϝοικας.
τῷ σε χρὴ δόμεναι καὶ λώιον ἠέ περ ἄλλοι
σίτου· ἐγὼ δέ κέ σε κλείω κατ' ἀπείρονα γαῖαν.
καὶ γὰρ ἐγώ ποτε ϝοῖκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον
ὄλβιος ἀφνειόν, καὶ πολλάκι δόσκον ἀλήτῃ,
τοίῳ ὁποῖος ἔοι καὶ ὅτευ κεχρημένος ἔλθοι·
ἦσαν δὲ δμῶες μάλα μυρίοι, ἄλλα τε πολλά
οἷσίν τ' εὖ ζώουσι καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.
ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε Κρονίων (ἤθελε γάρ που),
ὅς μ' ἅμα ληιστῆρσι πολυπλάγκτοισιν ἀνῆκεν
Αἴγυπτόνδ' ἰέναι, δολιχὴν ὁδόν, ὄφρ' ἀπολοίμην.
στῆσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας ἀμφιϝελίσσας.
ἔνθ' ἦ τοι μὲν ἐγὼ κελόμην ἐρίϝηρας ἑταίρους
αὐτοῦ πὰρ νήεσσι μένειν καὶ νῆας ἔρυσθαι,
ὀπτῆρας δὲ κατὰ σκοπιὰς ὤτρυνα νέεσθαι·
οἱ δ' ὕβρι ϝείξαντες, ἐπισπόμενοι μένεϊ σφῷ,
αἶψα μάλ' Αἰγυπτίων ἀνδρῶν περικαλλέας ἀγρούς
πόρθεον, ἐκ δὲ γυναῖκας ἄγον καὶ νήπια τέκνα,
αὐτούς τε κτεῖνον. τάχα δ' ἐς πόλιν ἵκετ' ἀυτή,
οἱ δὲ βοῆς ἀίοντες ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφιν
ἦλθον· πλῆτο δὲ πᾶν πεδίον πεζῶν τε καὶ ἵππων
χαλκοῦ τε στεροπῆς. ἐν δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος
φύζαν ἐμοῖς ἑτάροισι κακὴν βάλεν, οὐδέ τις ἔτλη
στῆναι ἐναντίβιον· περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔστη.
ἔνθ' ἡμέων πολλοὺς μὲν ἀπέκτανον ὀξέι χαλκῷ,
τοὺς δ' ἄναγον ζωούς, σφίσι ϝεργάζεσθαι ἀνάγκῃ.
αὐτὰρ ἔμ' ἐς Κύπρον ξείνῳ δόσαν ἀντιάσαντι,
Δμήτορι Ἰασίδῃ, ὃς Κύπρου ϝῖφι ϝάνασσεν.
ἔνθεν δὴ νῦν δεῦρο τόδ' ἵκω πήματα πάσχων."
τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε
"τίς δαίμων τόδε πῆμα προσήγαγε δαιτὸς ἀνίην;
στῆθ' οὕτως ἐς μέσσον, ἐμῆς ἀπάνευθε τραπέζης,
μὴ τάχα πικρὴν Αἴγυπτον καὶ Κύπρον ἵκηαι,
ὥς τις θαρσαλέος καὶ ἀναιδής ἐσσι προΐκτης."

τὸν δ' ἀναχωρήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"ὢ πόποι, οὐκ ἄρα σοί γ' ἐπὶ ϝείδεϊ καὶ φρένες ἦσαν.
οὐ σύ γ' ἂν ἐκ ϝοίκου σῷ ἐπιστάτῃ οὐδ' ἅλα δοίης,
ὃς νῦν ἀλλοτρίοισι παρήμενος οὔ τί μοι ἔτλης
σίτου ἀποπροελὼν δόμεναι· τὰ δὲ πολλὰ πάρεστιν."
ὣς ἔφατ', Ἀντίνοος δὲ χολώσατο κηρόθι μᾶλλον,
καί μιν ὑπόδρα ϝιδὼν ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"νῦν δή σ' οὐκέτι καλὰ διὲκ μεγάροιό γ' ὀίω
ἂψ ἀναχωρήσειν, ὅτε δὴ καὶ ὀνείδεα βάζεις."
ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ θρῆνυν ἑλὼν βάλε δεξιὸν ὦμον,
πρυμνότατον κατὰ νῶτον. ὃ δ' ἐστάθη ἠύτε πέτρη
ἔμπεδον, οὐδ' ἄρα μιν σφῆλεν βέλος Ἀντινόοιο·
ἀλλ' ἀκέων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.
ἂψ δ' ὅ γ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν κατ' ἄρ' ἕζετο, κὰδ δ' ἄρα πήρην
θῆκεν ἐυπλείην, μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔϝειπεν
"κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,
ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
οὐ μὴν οὔτ' ἄχος ἐστὶ μετὰ φρεσὶν οὔτε τι πένθος,
ὁππότ' ἀνὴρ περὶ ϝοῖσι μαχειόμενος κτεάτεσσιν
βλήεται, ἢ περὶ βουσὶν ἢ ἀργεννῆς ὀίεσσιν·
αὐτὰρ ἔμ' Ἀντίνοος βάλε γαστέρος εἵνεκα λυγρῆς.
ἀλλ' εἴ που πτωχῶν γε θεοὶ καὶ ἐρινύες εἰσίν,
Ἀντίνοον πρὸ γάμοιο τέλος θανάτοιο κιχείη."
τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός,
"ἔσθε ϝέκηλος ξεῖνε καθήμενος, ἢ ἄπιθ' ἄλλῃ,
μή σε νέοι διὰ δῶμα ϝερύσσωσ', οἷ' ἀγορεύεις,
ἢ ποδὸς ἢ καὶ χειρός, ἀποδρύψωσι δὲ πάντα."
ὣς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσησαν.
ὧδε δέ τις ϝείπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων.
"Ἀντίνο', οὐ μὴν καλὰ βάλες δύστηνον ἀλήτην,
οὐλόμεν', εἰ δή πού τις ἐπουράνιος θεός ἐστιν.
καί τε θεοὶ ξείνοισι ϝεϝοικότες ἀλλοδαποῖσιν,
παντοῖοι τελέθοντες, ἐπιστρωφῶσι πόληας,
ἀνθρώπων ὕβριν τε καὶ εὐνομίην ἐφορῶντες."
ὣς ἄρ' ἔφαν μνηστῆρες, ὃ δ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων.

---

450 ἑξείης πάντεσσι παρίσταται· οἳ δὲ διδοῦσιν
μαψιδίως, ἐπεὶ οὔ τις ἐπίσχεσις οὐδ' ἐλεητύς
ἀλλοτρίων χαρίσασθαι, ἐπεὶ πάρα πολλὰ ϝεκάστῳ."
474 οὐλομένης, ἣ πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισι δίδωσιν.

Τηλέμαχος δ' ἐν μὲν κραδίῃ μέγα πένθος ἄεξεν
βλημένου, οὐδ' ἄρα δάκρυ χαμαὶ βάλεν ἐκ βλεφάροιιν,
ἀλλ' ἀκέων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.
τοῦ δ' ὡς οὖν ἤκουσε περίφρων Πηνελόπεια
βλημένου ἐν μεγάρῳ, μετ' ἄρα δμωῇσιν ἔϝειπεν
"εἴθ' οὕτως αὐτόν σε βάλοι κλυτότοξος Ἀπόλλων."
τὴν δ' αὖτ' Εὐρυνόμη ταμίη πρὸς μῦθον ἔϝειπεν
"εἰ γὰρ ἐπ' ἀρῇσιν τέλος ἡμετέρῃσι γένοιτο·
οὐκ ἄν τις τούτων γε ἐΰθρονον Ἠῶ ἵκοιτο."
τὴν δ' αὖτε προσέϝειπε περίφρων Πηνελόπεια
"μαῖ', ἐχθροὶ μὲν πάντες, ἐπεὶ κακὰ μηχανόωνται·
Ἀντίνοος δὲ μάλιστα μελαίνῃ κηρὶ ϝέϝοικεν."
ἣ μὲν ἄρ' ὣς ἀγόρευε μετὰ δμωῇσι γυναιξίν,
ἡμένη ἐν θαλάμῳ· ὃ δ' ἐδείπνεε δῖος Ὀδυσσεύς.
ἣ δ' ἐπὶ ϝοῖ καλέσασα προσηύδα δῖον ὑφορβόν
"ἔρχεο, δῖ' Εὔμαιε, κιὼν τὸν ξεῖνον ἄνωχθι
ἐλθεῖν, ὄφρα τί μιν προσπτύξομαι, ἠδ' ἐρέωμαι
εἴ που Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἠὲ πέπυσται
ἢ ϝίδεν ὀφθαλμοῖσι· πολυπλάγκτῳ γὰρ ἔϝοικεν."
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα,
"εἰ γάρ τοι, βασίλεια, σιωπήσειαν Ἀχαιοί·
οἷ' ὅ γε μυθεῖται, θέλγοιτό κέ τοι φίλον ἦτορ.
τρεῖς γὰρ δή μιν νύκτας ἔχον, τρία δ' ἤματ' ἔρυξα
ἐν κλισίῃ· πρῶτον γὰρ ἔμ' ἵκετο νηὸς ἀποδράς·
ἀλλ' οὔ πω κακότητα διήνυσε ϝὴν ἀγορεύων.
ὡς δ' ὅτ' ἀοιδὸν ἀνὴρ ποτιδέρκεται, ὅς τε θεῶν ἒξ
ἀείδῃ δεδαὼς ϝέπε' ἱμερόεντα βροτοῖσιν·
τοῦ δ' ἄμοτον μεμάασιν ἀκουέμεν, ὁππότ' ἀείδῃ·
ὣς ἐμὲ κεῖνος ἔθελγε παρήμενος ἐν μεγάροισιν.
φησὶ δ' Ὀδυσσῆος ξεῖνος πατρώιος εἶναι,
Κρήτῃ ναιετάων, ὅθι Μίνωος γένος ἐστίν.
ἔνθεν δὴ νῦν δεῦρο τόδ' ἵκετο πήματα πάσχων,
προπροκυλινδόμενος· στεῦται δ' Ὀδυσῆος ἀκοῦσαι
ἀγχοῦ, Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ,
ζωοῦ· πολλὰ δ' ἄγει κειμήλια ϝόνδε δόμονδε."

501 ξεῖνός τις δύστηνος ἀλητεύει κατὰ δῶμα
ἀνέρας αἰτίζων· ἀχρημοσύνη γὰρ ἀνώγει·
ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐνέπλησάν τε δόσαν τε,
οὗτος δὲ θρήνυι πρυμνὸν βάλε δεξιὸν ὦμον."

τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε περίφρων Πηνελόπεια
"ἔρχεο, δεῦρο κάλεσσον, ἵν' ἀντίον αὐτὸς ἐνίσπῃ.
οὗτοι δ' ἠὲ θύρῃσι καθήμενοι ἑψιαάσθων
ἢ αὐτοῦ κατὰ δώματ', ἐπεί σφισι θυμὸς ἐΰφρων.
αὐτῶν μὲν ϝὰρ κτήματ' ἀκήρατα κεῖτ' ἐνὶ ϝοίκῳ,
σῖτος καὶ μέθυ ϝηδύ· τὰ μὲν ϝοικῆες ἔδουσιν,
οἳ δ' εἰς ἡμέτερον πωλεύμενοι ἤματα πάντα,
βοῦς ἱερεύοντες καὶ ὄις καὶ πίονας αἶϝας,
εἰλαπινάζουσιν, πίνουσί τε αἴθοπα ϝοῖνον,
μαψιδίως· τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται. οὐ ϝὰρ ἔπ' ἀνήρ
οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν, ἀρὴν ἀπὸ ϝοίκου ἀμῦναι.
εἰ δ' Ὀδυσεὺς ἔλθοι καὶ ἵκοιτ' ἐς πατρίδα ϝαῖαν,
αἶψά κε σὺν ϝῷ παιδὶ βίας ἀποτίσεται ἀνδρῶν."
ὣς φάτο, Τηλέμαχος δὲ μέϝ' ἔπταρεν, ἀμφὶ δὲ δῶμα
σμερδαλέον κονάβησε. ϝέλασσε δὲ Πηνελόπεια,
αἶψα δ' ἄρ' Εὔμαιον ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"ἔρχεό μοι, τὸν ξεῖνον ἐναντίον ὧδε κάλεσσον.
οὐχ ὁράᾳς ὅ μοι υἱὸς ἐπέπταρε πᾶσι ϝέπεσσιν;
τῷ κε καὶ οὐκ ἀτελὴς θάνατος μνηστῆρσι ϝένοιτο
πᾶσι μάλ', οὐδέ κέ τις θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξοι.
ἄλλο δέ τοι ϝερέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
εἴ κ' αὐτὸν ϝνώω νημερτέα πάντ' ἐνέποντα,
ϝέσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, ϝείματα καλά."
ὣς φάτο, βῆ δὲ συφορβός, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν,
ἀϝχοῦ δ' ἱστάμενος ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"ξεῖνε πάτερ, καλέει σε περίφρων Πηνελόπεια,
μήτηρ Τηλεμάχοιο· μεταλλῆσαί τί ϝε θυμὸς
ἀμφὶ πόσι κέλεται, καὶ κήδεά περ πεπαθυίῃ.
εἰ δέ κέ σε ϝνώῃ νημερτέα πάντ' ἐνέποντα,
ϝέσσει σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, τῶν σὺ μάλιστα
χρηΐζεις. σῖτον δὲ καὶ αἰτίζων κατὰ δῆμον
ϝαστέρα βοσκήσεις· δώσει δέ τοι ὅς κ' ἐθέλῃσιν."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς
"Εὔμαι', αἶψά κ' ἐϝὼ νημερτέα πάντ' ἐνέποιμι
κούρῃ Ϝικαρίοιο περίφρονι Πηνελοπείῃ·
ϝοῖδα ϝὰρ εὖ περὶ κείνου, ὁμὴν δ' ἀνεδέϝμεθ' ὀιζύν.
ἀλλὰ μνηστήρων χαλεπῶν ὑποδείδι' ὅμιλον,
τῶν ὕβρις τε βίη τε σιδήρεον οὐρανὸν ἵκει.
καὶ ϝὰρ νῦν, ὅτε μ' οὗτος ἀνὴρ κατὰ δῶμα κιόντα
οὔ τι κακὸν ῥέξαντα βαλὼν ὀδύνῃσιν ἔδωκεν,

ουτε τι Τηλέμαχος τό ϝ' ἐπήρκεσεν οὔτε τις ἄλλος.
τῷ νῦν Πηνελόπειαν ἐνὶ μεϝάροισιν ἄνωχθι
μεῖναι, ἐπειϝομένην περ, ἐς ἠέλιον καταδύντα·
καὶ τότε μ' εἰρέσθω πόσιος πέρι νόστιμον ἦμαρ,
ἀσσοτέρω καθίσασα παραὶ πυρί· ϝείματα ϝάρ τοι
λύϝρ' ἔχω. οἶσθα καὶ αὐτός, ἐπεί σε πρῶθ' ἱκέτευσα."
ὣς φάτο, βῆ δὲ συφορβός, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν.
τὸν δ' ὑπὲρ οὐδοῦ βάντα προσηύδα Πηνελόπεια
"οὐ σύ ϝ' ἄϝεις, Ἐύμαιε· τί τοῦτ' ἐνόησεν ἀλήτης;
ἤ τινά που δείσας ἐξαίσιον, ἦε καὶ ἄλλως
αἰδεῖται κατὰ δῶμα; κακὸς δ' αἰδοῖος ἀλήτης."
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Ἐύμαιε συβῶτα,
"μυθεῖται κατὰ μοῖραν, ἅ πέρ κ' οἴοιτο καὶ ἄλλος,
ὕβριν ἀλυσκάζων ἀνδρῶν ὑπερηνορεόντων.
ἀλλά σε μεῖναι ἄνωϝεν ἐς ἠέλιον καταδύντα.
καὶ δὲ σοὶ ὧδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον, ὦ βασίλεια,
οἴην πρὸς ξεῖνον φάσθαι ϝέπος ἠδ' ἐπακοῦσαι."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε περίφρων Πηνελόπεια
"οὐκ ἄφρων ὁ ξεῖνος ὀίεται, ὅς περ ἂν εἴη·
οὐ ϝάρ πού τινες ὧδε καταθνητῶν ἀνθρώπων
ἀνέρες ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωνται."
ἣ μὲν ἄρ' ὣς ἀϝόρευεν, ὃ δ' ᾤχετο δῖος ὑφορβός
μνηστήρων ἐς ὅμιλον, ἐπεὶ διεπέφραδε πάντα.
αἶψα δὲ Τηλέμαχον ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα,
ἄϝχι σχὼν κεφαλήν, ἵνα μὴ πευθοίαθ' οἱ ἄλλοι.
"ὦ φίλ', ἐϝὼ μὲν ἄπειμι, σύας καὶ κεῖνα φυλάξων,
σὸν καὶ ἐμὸν βίοτον· σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων.
αὐτὸν μέν σε πρῶτα σάω, καὶ φράζεο θυμῷ
μή τι πάθῃς· πολλοὶ δὲ κακὰ φρονέουσιν Ἀχαιῶν,
τοὺς Ζεὺς ἐξολέσειε πρὶν ἡμῖν πῆμα ϝενέσθαι."
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"ἔσσεται οὕτως, ἄττα· σὺ δ' ἔρχεο δειελιήσας·
ἠῶθεν δ' ἰέναι καὶ ἄϝειν ἱερήια καλά.
αὐτὰρ ἐμοὶ τάδε πάντα καὶ ἀθανάτοισι μελήσει."
ὣς φάθ', ὃ δ' αὖτις ἄρ' ἕζετ' ἐυξέστου ἐπὶ δίφρου,
πλησάμενος δ' ἄρα θυμὸν ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος
βῆ ῥ' ἰέναι μεθ' ὕας, λίπε δ' ἕρκεά τε μέϝαρόν τε
πλεῖον δαιτυμόνων. οἳ δ' ὀρχηστυῖ καὶ ἀοιδῇ
τέρποντ'· ἤδη ϝὰρ καὶ ἐπήλυθε δείελον ἦμαρ.

18 ἦλθε δ' ἐπὶ πτωχὸς πανδήμιος, ὃς κατὰ ϝάστυ Σ

πτωχεύεσκ' Ἰθάκης, μετὰ δ' ἔπρεπε γαστέρι μάργῃ
ἀζηχὲς φαγέμεν καὶ πιέμεν· οὐδέ ϝοι ἦν ϝὶς
οὐδὲ βίη, ϝεῖδος δὲ μάλα μέγας ἦν ὁράασθαι.
Ἀρναῖος δ' ὄνομ' ἔσκε· τὸ γὰρ θέτο πότνια μήτηρ
ἐκ γενετῆς· Ϝῖρον δὲ νέοι κίκλησκον ἅπαντες,
οὕνεκ' ἀπαγγέλλεσκε κιών, ὅτε πού τις ἀνώγοι.
ὅς ῥ' ἐλθὼν Ὀδυσῆα διώκετο ϝοῖο δόμοιο,
καί μιν νεικείων ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"ϝεῖκε γέρον προθύρου, μὴ δὴ τάχα καὶ ποδὸς ἕλκῃ.
οὐκ ἀίεις ὅτι δή μοι ἐπιλλίζουσιν ἅπαντες,
ἑλκέμεναι δὲ κέλονται; ἐγὼ δ' αἰσχύνομαι ἔμπης.
ἀλλ' ἄνα, μὴ τάχα νῶιν ἔρις καὶ χερσὶ γένηται."
τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ϝιδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"δαιμόνι', οὔτε τί σε ῥέζω κακὸν οὔτ' ἀγορεύω,
οὔτε τινὰ φθονέω δόμεναι καὶ πόλλ' ἀνελόντα.
οὐδὸς δ' ἀμφοτέρους ὅδε χείσεται, οὐδέ τί σε χρὴ
ἀλλοτρίων φθονέειν· δοκέεις δέ μοι εἶναι ἀλήτης
ὥς περ ἐγών, ὄλβον δὲ θεοὶ μέλλουσιν ὀπάζειν.
χερσὶ δὲ μή τι λίην προκαλίζεο, μή με χολώσῃς,
μή σε γέρων περ ἐὼν στῆθος καὶ χείλεα φύρσω
αἵματος. ἡσυχίη δ' ἂν ἐμοὶ καὶ μᾶλλον ἔτ' εἴη
αὔριον· οὐ μὴν γάρ τί σ' ὑποστρέψεσθαι ὀίω
δεύτερον ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος."
τὸν δὲ χολωσάμενος προσεφώνεε Ϝῖρος ἀλήτης
"ὢ πόποι, ὡς ὁ μολοβρὸς ἐπιτροχάδην ἀγορεύει,
γρηὶ καμινοῖ ϝῖσος· ὃν ἂν κακὰ μητισαίμην
κόπτων ἀμφοτέρῃσι, χαμαὶ δέ κε πάντας ὀδόντας
γναθμῶν ἐξελάσαιμι, συὸς ὣς ληιβοτείρης.
ζῶσαι νῦν, ἵνα πάντες ἐπιγνώωσι καὶ οἵδε
μαρναμένους. πῶς δ' ἂν σὺ νεωτέρῳ ἀνδρὶ μάχοιο;"
ὣς οἳ μὲν προπάροιθε θυράων ὑψηλάων
οὐδοῦ ἔπι ξεστοῦ πανθυμαδὸν ὀκριόωντο·
τοῖιν δὲ ξυνέηχ' ἱερὸν μένος Ἀντινόοιο,
ϝηδὺ δ' ἄρ' ἐκγελάσας μετεφώνει μνηστήρεσσιν
"ὦ φίλοι, οὐ μήν πώ τι πάρος τοιοῦτον ἐτύχθη
οἵην τερπωλὴν θεὸς ἤγαγεν ἐς τόδε δῶμα.
ὁ ξεῖνος καὶ Ϝῖρος ἐρίζετον ἀλλήλοιιν
χερσὶ μαχήσασθαι. ἀλλὰ ξυνελάσσομεν ὦκα."
ὣς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντες ἀνήιξαν γελόωντες,
ἀμφὶ δ' ἄρα πτωχοὺς κακοϝείμονας ἠγερέθοντο.

τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός,
“κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγήνορες, ὄφρα τι ϝείπω.
γαστέρες αἵδ' αἰγῶν κέατ' ἐν πυρί, τὰς ἐπὶ δόρπῳ
κατθέμεθα κνίσης τε καὶ αἵματος ἐμπλήσαντες.
ὁππότερος δέ κε νικήσῃ κρείσσων τε γένηται,
τάων ἥν κ' ἐθέλῃσιν ἀναστὰς αὐτὸς ἑλέσθω·
αἰεὶ δ' αὖθ' ἥμιν μεταδαίσεται, οὐδέ τιν' ἄλλον
πτωχὸν ἔσω μίσγεσθαι ἐάσομεν αἰτήσοντα.”
ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος, τοῖσιν δ' ἐπιϝήνδανε μῦθος.
τοῖς δὲ δολοφρονέων μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
“ὦ φίλοι, οὔ πως ἔστι νεωτέρῳ ἀνδρὶ μάχεσθαι
ἄνδρα γέροντα, δύῃ ἀρημένον· ἀλλά με γαστήρ
ὀτρύνει κακοϝεργός, ἵνα πληγῇσι δαμείω.
ἀλλ' ἄγε νῦν μοι πάντες ὀμόσσατε καρτερὸν ὅρκον,
μή τις Ϝίρῳ ϝῆρα φέρων ἐμὲ χειρὶ βαρείῃ
πλήξῃ ἀτασθάλλων, τούτῳ δέ με ϝῖφι δαμάσσῃ.”
ὣς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντες ἀπώμνυον ὡς ἐκέλευεν.
τοῖς δ' αὖτις μετέϝειφ' ἱερὴ ϝὶς Τηλεμάχοιο
“ξεῖν', εἴ σ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
τοῦτον ἀλέξασθαι, τῶν δ' ἄλλων μή τιν' Ἀχαιῶν
δείδιθ', ἐπεὶ πλεόνεσσι μαχήσεται ὅς κέ σε θείνῃ.
ξεινοδόκος μὲν ἐγών, ἐπὶ δ' αἰνεῖτον βασιλῆες,
Ἀντίνοός τε καὶ Εὐρύμαχος, πεπνυμένω ἄμφω.”
ὣς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνεον. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
ζώσατο μὲν ῥάκεσιν περὶ μήδεα, φαῖνε δὲ μηρούς
καλούς τε μεγάλους τε, φάνεν δέ ϝοι εὐρέες ὦμοι
στήθεά τε στιβαροί τε βραχίονες· αὐτὰρ Ἀθήνη
ἄγχι παρισταμένη μέλε' ἤλδανε ποιμένι λαῶν.
μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως ἀγάσαντο.
ὧδε δέ τις ϝείπεσκε ϝιδὼν ἐς πλησίον ἄλλον.
“ἦ τάχα Ϝῖρος Ἄϝιρος ἐπίσπαστον κακὸν ἕξει,
οἵην ἐκ ῥακέων ὁ γέρων ἐπιγουνίδα φαίνει.”
ὣς ἄρ' ἔφαν, Ϝίρῳ δὲ κακῶς ὠρίνετο θυμός.
ἀλλὰ καὶ ὣς δρηστῆρες ἄγον ζώσαντες ἀνάγκῃ
δειδιότα· σάρκες δὲ περιτρομέοντο μέλεσσιν.
Ἀντίνοος δ' ἐνένιπε, ϝέπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν.
“νῦν μὲν μήτ' εἴης, βουγάιε, μήτε γένοιο,
εἰ δὴ τοῦτόν γε τρομέεις καὶ δείδιας αἰνῶς,

59 αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὄμοσάν τε τελεύτησάν τε τὸν ὅρκον,

ἄνδρα ϝέροντα, δύῃ ἀρημένον ἥ μιν ἱκάνει.
ἀλλ᾽ ἔκ τοι ϝερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
εἴ κέν σ᾽ οὗτος νικήσῃ κρείσσων τε ϝένηται,
πέμψω σ᾽ ἤπειρόνδε, βαλὼν ἐν νηὶ μελαίνῃ,
εἰς Ἔχετον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων,
ὅς κ᾽ ἀπὸ ῥῖνα τάμῃσι καὶ οὔατα νηλέι χαλκῷ,
μήδεά τ᾽ ἐκϝερύσας δώῃ κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι."
ὣς φάτο, τῷ δ᾽ ἔτι μᾶλλον ὑπὸ τρόμος ἔλλαβε ϝυῖα.
ἐς μέσσον δ᾽ ἄναϝον· τὼ δ᾽ ἄμφω χεῖρας ἀνέσχον.
δὴ τότε μερμήριξε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς
ἢ ἐλάσει᾽ ὥς μιν ψυχὴ λίποι αὖθι πεσόντα,
ἦέ ϝε ϝῆκ᾽ ἐλάσειε τανύσσειέν τ᾽ ἐπὶ ϝαίῃ.
ὧδε δέ ϝοι φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
ϝῆκ᾽ ἐλάσαι, ἵνα μή μιν ἐπιφρασσαίατ᾽ Ἀχαιοί.
δὴ τότ᾽ ἀνασχομένω ὃ μὲν ἤλασε δεξιὸν ὦμον
Ϝῖρος, ὃ δ᾽ αὐχέν᾽ ἔλασσεν ὑπ᾽ οὔατος, ὀστέα δ᾽ εἴσω
ἔθλασεν· αὐτίκα δ᾽ ἦλθεν ἀνὰ στόμα φοίνιον αἷμα,
κὰδ δ᾽ ἔπεσ᾽ ἐν κονίῃσι μακών, ξὺν δ᾽ ἤλασ᾽ ὀδόντας
λακτίζων ποσὶ ϝαῖαν. ἀτὰρ μνηστῆρες ἀϝαυοί
χεῖρας ἀνασχόμενοι ϝέλῳ ἔκθανον. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
ἕλκε διὲκ προθύροιο λαβὼν ποδός, ὄφρ᾽ ἵκετ᾽ αὐλήν
αἰθούσης τε θύρας· καί μιν ποτὶ ἑρκίον αὐλῆς
εἷσεν ἀνακλίνας, σκῆπτρον δέ ϝοι ἔμβαλε χειρί,
καί μιν φωνήσας ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"ἐνταυθοῖ νῦν ἧσο σύας τε κύνας τ᾽ ἀπερύκων,
μηδὲ σύ ϝε ξείνων καὶ πτωχῶν κοίρανος εἶναι
λυϝρὸς ἐών, μή πού τι κακὸν καὶ μεῖζον ἐπαύρῃς."
ἦ ῥα, καὶ ἀμφ᾽ ὤμοισιν ἀϝεικέα βάλλετο πήρην
πυκνὰ ῥωϝαλέην, ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτήρ·
ἂψ δ᾽ ὅ ϝ᾽ ἐπ᾽ οὐδὸν ἰὼν κατ᾽ ἄρ᾽ ἕζετο. τοὶ δ᾽ ἴσαν εἴσω
ϝηδὺ ϝελώοντες, καὶ δεικανόωντο ϝέπεσσιν.
"Ζεύς τοι δοίη, ξεῖνε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι
ὅττι μάλιστ᾽ ἐθέλεις καί τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ,
ὃς τοῦτον τὸν ἄναλτον ἀλητεύειν ἀπέπαυσας."
ὣς ἄρ᾽ ἔφαν, χαῖρεν δὲ κλεηδόνι δῖος Ὀδυσσεύς.
Ἀντίνοος δ᾽ ἄρα ϝοι μεϝάλην παρὰ ϝαστέρα θῆκεν,
ἐμπλείην κνίσης τε καὶ αἵματος· Ἀμφίνομος δέ

---

115 *ἐν δήμῳ· τάχα ϝάρ μιν ἀνάξομεν ἤπειρόνδε*
εἰς Ἔχετον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων."

ἄρτους ἐκ κανέοιο δύω παρέθηκεν ἀείρας,
καὶ δέπαϊ χρυσέῳ δειδίσκετο, φώνησέν τε
“χαῖρε, πάτερ ὦ ξεῖνε. γένοιτό τοι ἔς περ ὀπίσσω
ὄλβος· ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχεαι πολέεσσιν.”
τὸν δ’ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
“Ἀμφίνομ’, ἦ μάλα μοι δοκέεις πεπνυμένος εἶναι·
τοίου γὰρ καὶ πατρός, ἐπεὶ κλέος ἐσθλὸν ἄκουον,
Νῖσον Δουλιχιῆα ἐύν τ’ ἔμεν ἀφνειόν τε·
τοῦ σ’ ἔκ φασι γενέσθαι, ἐπητῇ δ’ ἀνδρὶ ϝέϝοικας.
τοὔνεκά τοι ϝερέω, σὺ δὲ σύνθεο καί μευ ἄκουσον.
οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώποιο
πάντων ὅσσα τε γαῖαν ἔπι πνείει τε καὶ ἕρπει.
οὐ μὴν γάρ ποτέ φησι κακὸν πείσεσθαι ὀπίσσω,
ὄφρ’ ἀρετὴν παρέχωσι θεοὶ καὶ γούνατ’ ὀρώρῃ·
ἀλλ’ ὅτε δὴ καὶ λυγρὰ θεοὶ μάκαρες τελέσωσιν,
καὶ τὰ φέρει ἀϝεκαζόμενος τετληότι θυμῷ.
τοῖος γὰρ νόος ἐστὶν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
οἷον ἐπ’ ἦμαρ ἄγῃσι πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
καὶ γὰρ ἐγώ ποτ’ ἔμελλον ἐν ἀνδράσιν ὄλβιος εἶναι,
πολλὰ δ’ ἀτάσθαλ’ ἔρεξα βίῃ καὶ κάρτεϊ ϝείκων,
πατρί τ’ ἐμῷ πίσυνος καὶ ἐμοῖσι κασιγνήτοισιν.
τῷ μή τίς ποτε πάμπαν ἀνὴρ ἀθεμίστιος εἴη,
ἀλλ’ ὅ γε σιγῇ δῶρα θεῶν ἔχοι, ὅττι διδοῖεν.
οἷ’ ὁρόω μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανόωντας,
κτήματα κείροντας καὶ ἀτιμάζοντας ἄκοιτιν
ἀνδρὸς ὃν οὐκέτι φημὶ φίλων καὶ πατρίδος αἴης
δηρὸν ἀπέσσεσθαι· μάλα δὲ σχεδόν. ἀλλά σε δαίμων
ϝοίκαδ’ ὑπεξαγάγοι, μηδ’ ἀντιάσειας ἐκείνῳ,
ὁππότε νοστήσειε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
οὐ γὰρ ἀναιμωτί γε διακρινέεσθαι ὀίω
μνηστῆρας καὶ κεῖνον, ἐπεί κε μέλαθρον ὑπέλθῃ.”
ὣς φάτο, καὶ σπείσας ἔπιεν μελιϝηδέα ϝοῖνον,
ἂψ δ’ ἐν χερσὶν ἔθηκε δέπας κοσμήτορι λαῶν.
αὐτὰρ ὁ βῆ διὰ δῶμα φίλον τετιημένος ἦτορ,
νευστάζων κεφαλῇ· δὴ γὰρ κακὸν ὄσσετο θυμός.
ἀλλ’ οὐδ’ ὣς φύγε κῆρα, πέδησε δὲ καὶ τὸν Ἀθήνη
Τηλεμάχου ὑπὸ χερσὶ καὶ ἔγχεϊ ϝῖφι δαμῆναι.
ἂψ δ’ αὖτις κατ’ ἄρ’ ἕζετ’ ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη.
τῇ δ’ ἄρ’ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
κούρῃ Ϝικαρίοιο περίφρονι Πηνελοπείῃ,

μνηστήρεσσι φανῆναι, ὅπως πετάσειε μάλιστα
θυμὸν μνηστήρων, ϝιδὲ τιμήεσσα γένοιτο
μᾶλλον πρὸς πόσιός τε καὶ υἱέος ἢ πάρος ἦεν.
ἀχρεῖον δ' ἐγέλασσε, ϝέπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν.
"Εὐρυνόμη, θυμός μοι ἐϝέλδεται, οὔ τι πάρος γε,
μνηστήρεσσι φανῆναι ἀπεχθομένοισί περ ἔμπης·
παιδὶ δέ κεν ϝείποιμι ϝέπος τό κε κέρδιον εἴη,
μὴ πάντα μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὁμιλεῖν,
οἵ τ' εὖ μὲν βάζουσι, κακῶς δ' ὄπιθεν φρονέουσιν."
τὴν δ' αὖτ' Εὐρυνόμη ταμίη πρὸς μῦθον ἔϝειπεν.
"ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, τέκος, κατὰ μοῖραν ἔϝειπες.
ἀλλ' ἴθι καὶ σῷ παιδὶ ϝέπος φάο μηδ' ἐπίκευθε
χρῶτ' ἀπονιψαμένη καὶ ἐπιχρίσασα παρειάς,
μηδ' οὕτω δακρύοισι πεφυρμένη ἀμφὶ πρόσωπα
ἔρχευ, ἐπεὶ κάκιον πενθήμεναι ἄκριτον αἰεί.
ἤδη μὲν γάρ τοι παῖς τηλίκος, ὃν σὺ μάλιστα
ἠρῶ ἀθανάτοισι γενειήσαντα ϝιδέσθαι."
τὴν δ' αὖτε προσέϝειπε περίφρων Πηνελόπεια
"Εὐρυνόμη, μὴ ταῦτα παραύδα κηδομένη περ,
χρῶτ' ἀπονίπτεσθαι καὶ ἐπιχρίεσθαι ἀλοιφῇ·
ἀγλαΐην γὰρ ἐμοί γε θεοί, τοὶ Ὄλυμπον ἔχουσιν,
ὤλεσαν, ἐξ οὗ κεῖνος ἔβη κοίλῃς ἐνὶ νηυσίν.
ἀλλά μοι Αὐτονόην τε καὶ Ἱπποδάμειαν ἄνωχθι
ἐλθεῖν, ὄφρα κέ μοι παρστήετον ἐν μεγάροισιν.
οἴη δ' οὐκ εἴσειμι μετ' ἀνέρας· αἰδέομαι γάρ."
ὣς ἄρ' ἔφη, γρῆυς δὲ διὲκ μεγάροιο βεβήκειν
ἀγγελέουσα γυναιξὶ καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.
ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
κούρῃ Ϝικαρίοιο κατὰ γλυκὺν ὕπνον ἔχευεν,
εὗδε δ' ἀνακλινθεῖσα, λύθεν δέ ϝοι ἅψεα πάντα,
αὐτοῦ ἐνὶ κλιντῆρι· τέως δ' ἄρα δῖα θεάων
ἄμβροτα δῶρα δίδω, ἵνα μιν θησαίατ' Ἀχαιοί.
κάλλει μέν ϝοι πρῶτα προσώπατα καλὰ κάθηρεν
ἀμβροσίῳ, οἵῳ περ ἐυστέφανος Κυθέρεια
χρίεται, εὖτ' ἂν ἴῃ χαρίτων χορὸν ἱμερόεντα·
καί μιν μακροτέρην καὶ πάσσονα θῆκε ϝιδέσθαι,
λευκοτέρην δ' ἄρα μιν θῆκεν πριστοῦ ἐλέφαντος.
ἡ μὲν ἄρ' ὣς ϝέρξασ' ἀπεβήσετο δῖα θεάων,
ἦλθον δ' ἀμφίπολοι λευκώλενοι ἐκ μεγάροιο
φθόγγῳ ἐπερχόμεναι. τὴν δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν,

καί ῥ' ἀπομόρξατο χερσὶ παρειάς, φώνησέν τε
"ἦ με μάλ' αἰνοπαθῆ μαλακὸν περὶ κῶμα κάλυψεν.
εἴθε μοι ὣς μαλακὸν θάνατον πόρσι Ἄρτεμις ἁγνή
αὐτίκα νῦν, ἵνα μηκέτ' ὀδυρομένη κατὰ θυμόν
αἰῶνα φθινύθω, πόσιος ποθέουσα φίλοιο
παντοίην ἀρετήν, ἐπεὶ ἔξοχος ἦεν Ἀχαιῶν."
ὣς φαμένη κατέβαιν' ὑπερώια σιγαλόεντα,
οὐκ οἴη· ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἕποντο.
ἣ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·
ἀμφίπολος δ' ἄρα ϝοι κεδνὴ ϝεκάτερθε παρέστη.
τῶν δ' αὐτοῦ λύτο γούνατ', ἔρῳ δ' ἄρα θυμὸν ἔθελχθεν,
πάντες δ' ἠρήσαντο παραὶ λεχέεσσι κλιθῆναι.
ἣ δ' αὖ Τηλέμαχον προσεφώνεε, ϝὸν φίλον υἱόν,
"Τηλέμαχ', οὐκέτι τοι φρένες ἔμπεδοι οὐδὲ νόημα.
παῖς ἔτ' ἐὼν καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶ κέρδε' ἐνώμας.
νῦν δ', ὅτε δὴ μέγας ἐσσὶ καὶ ἥβης μέτρον ἱκάνεις,
καί κέν τις φαίη γόνον ἔμμεναι ὀλβίου ἀνδρός
ἐς μέγεθος καὶ κάλλος ὁρώμενος, ἀλλότριος φώς,
οὐκέτι τοι φρένες εἰσὶν ἐναίσιμοι οὐδὲ νόημα.
οἷον δὴ τόδε ϝέργον ἐνὶ μεγάροισιν ἐτύχθη,
ὃς τὸν ξεῖνον ἔασας ἀϝεικισθήμεναι οὕτως.
πῶς νῦν εἴ τι ξεῖνος ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν
ἥμενος ὧδε πάθοι ῥυστακτύος ἐξ ἀλεγεινῆς;
σοί κ' αἶσχος λώβη τε μετ' ἀνθρώποισι πέλοιτο."
τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"μῆτερ ἐμή, τὸ μὲν οὔ σε νεμεσσῶμαι κεχολῶσθαι,
αὐτὰρ ἐγὼ θυμῷ νοέω καὶ ϝοῖδα ϝέκαστα.
ἀλλά τοι οὐ δύναμαι πεπνυμένα πάντα νοῆσαι·
ἐκ γάρ με πλήσσουσι παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλος
οἵδε κακὰ φρονέοντες, ἐμοὶ δ' οὐκ εἰσὶν ἀρωγοί.
οὐ μήν τοι ξείνου γε καὶ Ἴρου μῶλος ἐτύχθη
μνηστήρων ἰότητι, βίῃ δ' ὅ γε φέρτερος ἦεν.
εἰ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
οὕτω νῦν μνηστῆρες ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν
νεύοιεν κεφαλὰς δεδμημένοι, οἱ μὲν ἐν αὐλῇ
οἱ δ' ἔντοσθε δόμοιο, λελῦντο δὲ γυῖα ϝεκάστου,

---

229 ἐσθλά τε καὶ τὰ χέρηα· πάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα.

ὡς νῦν Ϝῖρος ἐκεῖνος ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσιν
ἧσται νευστάζων κεφαλῇ, μεθύοντι ϝεϝοικώς,
οὐδ' ὀρθὸς στῆναι δύναται ποσίν, οὐδὲ νέεσθαι
ϝοίκαδ', ὅπῃ ϝοι νόστος, ἐπεὶ φίλα ϝυῖα λέλυνται."
ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀϝόρευον·
Εὐρύμαχος δὲ ϝέπεσσι προσηύδα Πηνελόπειαν.
"κούρη Ϝικαρίοιο περίφρον Πηνελόπεια,
εἰ πάντες σε ϝίδοιεν ἀν' Ἴασον Ἄργος Ἀχαιοί,
πλέονές κε μνηστῆρες ἐν ὑμετέροισι δόμοισιν
ἠῶθεν δαινύατ', ἐπεὶ περίεσσι ϝυναικῶν
ϝεῖδός τε μέϝεθός τε ϝιδὲ φρένας ἔνδον ἐϝίσας."
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια
"Εὐρύμαχ', ἦ τοι ἐμὴν ἀρετὴν ϝεῖδός τε δέμας τε
ὤλεσαν ἀθάνατοι, ὅτε Ϝίλιον εἰσανέβαινον
Ἀργεῖοι, μετὰ τοῖσι δ' ἐμὸς πόσις ᾖεν Ὀδυσσεύς.
εἰ κεῖνός ϝ' ἐλθὼν τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύοι,
μεῖζόν κεν κλέος εἴη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὕτως.
νῦν δ' ἄχομαι· τόσα γάρ μοι ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων.
ἦ μὴν δὴ ὅτε τ' ᾖε λιπὼν κάτα πατρίδα ϝαῖαν,
δεξιτερὴν ἐπὶ καρπῷ ἑλὼν ἐμὲ χεῖρα προσηύδα
'ὦ ϝύναι, οὐ ϝὰρ ὀίω ἐυκνήμιδας Ἀχαιοὺς
ἐκ Τροίης ἐὺ πάντας ἀπήμονας ἀπονέεσθαι·
καὶ ϝὰρ Τρῶάς φασι μαχητὰς ἔμμεναι ἄνδρας,
ἠμὲν ἀκοντιστὰς ἠδὲ ῥυτῆρας ὀιστῶν
ἵππων τ' ὠκυπόδων ἐπιβήτορας, οἵ κε τάχιστα
ἔκριναν μέϝα νεῖκος ὁμοιίου πολέμοιο.
τῷ οὐ ϝοῖδ' ἤ κέν μ' ἀνέσει θεὸς ἦ κεν ἁλώω
αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ· σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων.
μεμνῆσθαι πατρὸς καὶ μητέρος ἐν μεϝάροισιν
ὡς νῦν, ἢ ἔτι μᾶλλον, ἐμεῦ ἀπονόσφιν ἐόντος·
αὐτὰρ ἐπὴν δὴ παῖδα ϝενειήσαντα ϝίδηαι,
ϝήμασθ' ᾧ κ' ἐθέλῃσθα, τεὸν κατὰ δῶμα λιποῦσα.'
κεῖνος τῶς ἀϝόρευε· τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται,
νὺξ δ' ἔσται ὅτε δὴ στυϝερὸς ϝάμος ἀντιβολήσει
οὐλομένης ἐμέθεν, τῆς τε Ζεὺς ὄλβον ἀπηύρα.
ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει·
μνηστήρων οὐχ ἥδε δίκη τὸ πάροιθε τέτυκτο.
οἵ τ' ἀϝαθήν τε ϝυναῖκα καὶ ἀφνειοῖο θύϝατρα
μνηστεύειν ἐθέλωσι καὶ ἀλλήλοις ἐρίσωσιν,
αὐτοὶ τοί ϝ' ἀπάϝουσι βόας καὶ ϝίφια μῆλα

κούρης δαῖτα φίλοισι, καὶ ἀγλαὰ δῶρα διδοῦσιν,
ἀλλ' οὐκ ἀλλότριον βίοτον νήποινον ἔδουσιν."
ὣς φάτο, γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
οὕνεκα τῶν μὲν δῶρα παρέλκετο, θέλγε δὲ θυμόν
μειλιχίοις ϝεπέεσσι, νόος δέ ϝοι ἄλλα μενοίνα.
τὴν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός,
"κούρη Ϝικαρίοιο περίφρον Πηνελόπεια,
δῶρα μὲν ὅς κ' ἐθέλῃσιν Ἀχαιῶν ἐνθάδ' ἐνεῖκαι,
δέξασθ'· οὐ γὰρ καλὸν ἀνήνασθαι δόσιν ἐστίν·
ἡμεῖς δ' οὔτ' ἐπὶ ϝέργα πάρος γ' ἴμεν οὔτε πῃ ἄλλῃ
πρίν γέ σε τῷ γήμασθαι Ἀχαιῶν ὅς τις ἄριστος."
ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος, τοῖσιν δ' ἐπιϝήνδανε μῦθος,
δῶρα δ' ἄρ' οἰσέμεναι πρόεσαν κήρυκα ϝέκαστος.
Ἀντινόῳ μὲν ἔνεικε μέγαν περικαλλέα πέπλον
ποικίλον· ἐν δ' ἄρ' ἔσαν περόναι δυοκαίδεκα πᾶσαι
χρύσειαι, κληῖσιν ἐυγνάμπτοις ἀραρυῖαι·
ὅρμον δ' Εὐρυμάχῳ πολυδαίδαλον αὐτίκ' ἔνεικεν,
χρύσεον, ἠλέκτροισιν ἐϝερμένον, ἠέλιον ὥς.
ἕρματα δ' Εὐρυδάμαντι δύω θεράποντες ἔνεικαν
τρίγληνα μορόεντα· χάρις δ' ἀπελάμπετο πολλή.
ἐκ δ' ἄρα Πεισάνδροιο Πολυκτορίδαο ϝάνακτος
ἴσθμιον ἤνεικεν θεράπων, περικαλλὲς ἄγαλμα.
ἄλλο δ' ἄρ' ἄλλος δῶρον Ἀχαιῶν καλὸν ἔνεικεν.
ἡ μὲν ἔπειτ' ἀνέβαιν' ὑπερώια δῖα γυναικῶν,
τῇ δ' ἄρ' ἅμ' ἀμφίπολοι ἔφερον περικαλλέα δῶρα·
οἳ δ' εἰς ὀρχηστύν τε καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδήν
τρεψάμενοι τέρποντο, μένον δ' ἐπὶ ϝέσπερον ἐλθεῖν.
τοῖσι δὲ τερπομένοισι μέλας ἐπὶ ϝέσπερος ἦλθεν.
αὐτίκα λαμπτῆρας τρεῖς ἵστασαν ἐν μεγάροισιν,
ὄφρα φαείνοιεν· περὶ δὲ ξύλα κάγκαν' ἔθηκαν,
αὖα πάλαι, περίκηλα, νέον κεκεασμένα χαλκῷ,
καὶ δαΐδας μετέμισγον· ἀμοιβηδὶς δ' ἀνέφαινον
δμωαὶ Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος. αὐτὰρ ὃ τῇσιν
αὐτὸς διογενὴς μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"δμωαὶ Ὀδυσσῆος δὴν οἰχομένοιο ϝάνακτος,
ἔρχεσθε πρὸς δώμαθ' ἵν' αἰδοίη βασίλεια,
τῇ δὲ παρ' ἠλάκατα στροφαλίζετε, τέρπετε δ' αὐτήν
ἥμεναι ἐν μεγάρῳ, ἢ εἴρια πείκετε χερσίν·
αὐτὰρ ἐγὼ τούτοισι φάος πάντεσσι παρέξω.
ἤν περ γάρ κ' ἐθέλωσιν ἐύθρονον Ἠῶ μίμνειν,

οὔ τί με νικήσουσι· πολυτλήμων δὲ μάλ' εἰμί."
ὣς ἔφαθ', αἳ δ' ἐϝέλασσαν, ἐς ἀλλήλας δὲ ϝίδοντο.
τὸν δ' αἰσχρῶς ἐνένιπε Μελανθὼ καλλιπάρῃος,
τὴν Δολίος μὲν ἔτικτε, κόμισσε δὲ Πηνελόπεια,
παῖδα δὲ ὣς ἀτίταλλε, δίδω δ' ἄρ' ἀθύρματα θυμῷ·
ἀλλ' οὐδ' ὣς ἔχε πένθος ἐνὶ φρεσὶ Πηνελοπείης,
ἀλλ' ἥ ϝ' Εὐρυμάχῳ μισϝέσκετο καὶ φιλέεσκεν.
ἥ ῥ' Ὀδυσῆ' ἐνένιπεν ὀνειδείοισι ϝέπεσσιν.
"ξεῖνε τάλαν, σύ ϝέ τις φρένας ἐκπεπαταϝμένος ἐσσί,
οὐδ' ἐθέλεις εὕδειν χαλκήιον ἐς δόμον ἐλθὼν
ἠέ που ἐς λέσχην, ἀλλ' ἐνθάδε πόλλ' ἀϝορεύεις.
ἦ ἀλύεις ὅτι Ϝῖρον ἐνίκησας τὸν ἀλήτην;
μή τίς τοι τάχα Ϝίρου ἀμείνων ἄλλος ἀναστῇ,
ὅς τίς σ' ἀμφὶ κάρη κεκοπὼς χερσὶ στιβαρῇσιν
δώματος ἐκπέμψῃσι, φορύξας αἵματι πολλῷ."
τὴν δ' ἄρ' ὑπόδρα ϝιδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"ἦ τάχα Τηλεμάχῳ ϝερέω, κύον, οἷ' ἀϝορεύεις,
κεῖσ' ἐλθών, ἵνα σ' αὖθι διὰ μελεϊστὶ τάμῃσιν."
ὣς ϝειπὼν ϝεπέεσσι διεπτοίησε ϝυναῖκας.
βὰν δ' ἰέναι διὰ δῶμα, λύθεν δ' ὑπὸ ϝυῖα ϝεκάστης
ταρβοσύνῃ· φὰν ϝάρ μιν ἀληθέα μυθήσασθαι.
αὐτὰρ ὃ πὰρ λαμπτῆρσι φαείνων αἰθομένοισιν
ἑστήκειν ἐς πάντας ὁρώμενος· ἄλλα δέ ϝοι κῆρ
ὥρμαινεν φρεσὶ ϝῇσιν, ἅ ῥ' οὐκ ἀτέλεστα ϝένοντο.
μνηστῆρας δ' οὐ πάμπαν ἀϝήνορας εἴα Ἀθήνη
λώβης ἴσχεσθαι θυμαλϝέος, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
δύῃ ἄχος κραδίην Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος Πολύβου πάις ἦρχ' ἀϝορεύειν,
κερτομέων Ὀδυσῆα· ϝέλον δ' ἑτάροισιν ἔτευχεν.
"κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀϝακλειτῆς βασιλείης,
ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
οὐκ ἀθεεὶ ὅδ' ἀνὴρ Ὀδυσήιον ἐς δόμον ἵκει·
ἔμπης μοι δοκέει δαΐδων σέλας ἔμμεναι αὐτοῦ
καὶ κεφαλῆς, ἐπεὶ οὔ ϝοι ἔνι τρίχες, οὐδ' ἠβαιαί."
ἦ ῥ', ἅμα τε προσέϝειπεν Ὀδυσσῆα πτολίπορθον
"ξεῖν', ἦ ἄρ κ' ἐθέλοις θητευέμεν, εἴ σ' ἀνελοίμην,

330 θαρσαλέως πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν, οὐδέ τι θυμῷ ταρβεῖς. ἦ ῥά σε ϝοῖνος ἔχει φρένας, ἤ νύ τοι αἰεὶ τοιοῦτος νόος ἐστίν, ὃ καὶ μεταμώνια βάζεις.

ἀϝροῦ ἐπ᾽ ἐσχατιῆς — μισθὸς δέ τοι ἄρκιος ἔσται —
αἱμασιάς τε λέϝων καὶ δένδρεα μακρὰ φυτεύων;
ἔνθα κ᾽ ἐϝὼ σῖτον μὲν ἐπηϝετανὸν παρέχοιμι,
ϝείματα δ᾽ ἀμφιϝέσαιμι ποσίν θ᾽ ὑποδήματα δοίην.
ἀλλ᾽ ἐπεὶ οὖν δὴ ϝέρϝα κάκ᾽ ἔμμαθες, οὐκ ἐθελήσεις
ϝέρϝον ἐποίχεσθαι, ἀλλὰ πτώσσειν κατὰ δῆμον
βούλεαι, ὄφρ᾽ ἂν ἔχῃς βόσκειν σὴν ϝαστέρ᾽ ἄναλτον."
τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"Εὐρύμαχ᾽, εἰ ϝὰρ νῶιν ἔρις ϝέρϝοιο ϝένοιτο
ὥρῃ ἐν ϝειαρινῇ, ὅτε τ᾽ ἤματα μακρὰ πέλονται,
ἐν ποίῃ· δρέπανον μὲν ἐϝὼν εὐκαμπὲς ἔχοιμι,
καὶ δὲ σὺ τοῖον ἔχοις, ἵνα πειρησαίμεθα ϝέρϝου
νήστιες ἄχρι μάλα κνέφαος, ποίη δὲ παρείη.
εἰ δ᾽ αὖ καὶ βόες εἶεν ἐλαυνέμεν, οἵ περ ἄριστοι,
αἴθωνες μεϝάλοι, ἄμφω κεκορηότε ποίης,
ἥλικε ϝισοφόρω, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν,
τετράϝυον δ᾽ εἴη, ϝείκοι δ᾽ ὑπὸ βῶλος ἀρότρῳ·
τῷ κε ϝίδοις εἰ ϝῶλκα διηνεκέα προταμοίμην.
εἰ δ᾽ αὖ καὶ πόλεμόν ποθεν ὁρμήσειε Κρονίων
σήμερον, αὐτὰρ ἐμοὶ σάκος εἴη καὶ δύο δοῦρε
καὶ κυνέη πάϝχαλκος, ἐπὶ κροτάφοις ἀραρυῖα,
τῷ κε ϝίδοις πρώτοισιν ἐνὶ προμάχοισι μιϝέντα,
οὐδ᾽ ἄν μοι τὴν ϝαστέρ᾽ ὀνειδίζων ἀϝορεύοις.
ἀλλὰ μάλ᾽ ὑβρίζεις, καί τοι νόος ἐστὶν ἀπηνής·
καί πού τις δοκέεις μέϝας ἔμμεναι ἠδὲ κραταιός,
οὕνεκα πὰρ παύροισι καὶ οὐκ ἀϝαθοῖσιν ὁμιλεῖς.
εἰ δ᾽ Ὀδυσεὺς ἔλθοι καὶ ἵκοιτ᾽ ἐς πατρίδα ϝαῖαν,
αἶψά κέ τοι τὰ θύρετρα, καὶ εὐρέα περ μάλ᾽ ἐόντα,
φεύϝοντι στείνοιτο διὲκ προθύροιο θύραζε."
ὣς ἔφατ᾽, Εὐρύμαχος δὲ χολώσατο κηρόθι μᾶλλον,
καί μιν ὑπόδρα ϝιδὼν ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"ἆ δείλ᾽, ἦ τάχα τοι τελέω κακόν, οἷ᾽ ἀϝορεύεις
θαρσαλέως πολλοῖσι μετ᾽ ἀνδράσιν, οὐδέ τι θυμῷ
ταρβεῖς. ἦ ῥά σε ϝοῖνος ἔχει φρένας, ἤ νύ τοι αἰεί
τοιοῦτος νόος ἐστίν, ὃ καὶ μεταμώνια βάζεις."
ὣς ἄρα φωνήσας σφέλας ἔλλαβεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
Ἀμφινόμου πρὸς ϝοῦνα καθέζετο Δουλιχιῆος,
Εὐρύμαχον δείσας. ὃ δὲ ϝοινοχόον βάλε χεῖρα

---

393 ἦ ἀλύεις, ὅτι Ϝῖρον ἐνίκησας τὸν ἀλήτην;

δεξιτερήν· πρόχοος δὲ χαμαὶ βόμβησε πεσοῦσα,
αὐτὰρ ὅ γ' οἰμώξας πέσεν ὕπτιος ἐν κονίῃσιν.
μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιόεντα,
ὧδε δέ τις ϝείπεσκε ϝιδὼν ἐς πλησίον ἄλλον.
"εἴθ' ὤφελλ' ὁ ξεῖνος ἀλώμενος ἄλλοθ' ὀλέσθαι
πρὶν ἐλθεῖν· τῷ κ' οὔ τι τόσον κέλαδον μετέθηκεν.
νῦν δὲ περὶ πτωχῶν ἐριδαίνομεν, οὐδέ τι δαιτός
ἐσθλῆς ἔσται ϝῆδος, ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ."
τοῖσι δὲ καὶ μετέϝειφ' ἱερὴ ϝὶς Τηλεμάχοιο
"δαιμόνιοι, μαίνεσθε, καὶ οὐκέτι κεύθετε θυμῷ
βρωτὺν οὐδὲ ποτῆτα· θεῶν νύ τις ὔμμ' ὀροθύνει.
ἀλλ' εὖ δαισάμενοι κατακείετε ϝοίκαδ' ἰόντες,
ὁππότε θυμὸς ἄνωγε· διώκω δ' οὔ τιν' ἐγώ γε."
ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ὀδὰξ ἐν χείλεσι φύντες
Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν.
τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέϝειπεν
"ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δή τις ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ
ἀντιβίοις ϝεπέεσσι καθαπτόμενος χαλεπαίνοι.
μήτε τι τὸν ξεῖνον στυφελίζετε μήτε τιν' ἄλλον
δμώων οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο.
ἀλλ' ἄγε, ϝοινοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν,
ὄφρα σπείσαντες κατακείομεν οἴκαδ' ἰόντες.
τὸν ξεῖνον δ' εἰῶμεν ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος
Τηλεμάχῳ μελέμεν· τοῦ γὰρ φίλον ἵκετο δῶμα."
ὣς φάτο, τοῖσι δὲ πᾶσιν ἐϝαδότα μῦθον ἔϝειπεν.
τοῖσιν δὲ κρητῆρα κεράσσατο Μούλιος ἥρως,
κῆρυξ Δουλιχιεύς, θεράπων δ' ἦν Ἀμφινόμοιο·
νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπισταδόν· οἱ δὲ θεοῖσιν
σπείσαντες μακάρεσσι πίον μελιϝηδέα ϝοῖνον.
αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τε πίον θ' ὅσον ἤθελε θυμός,
βάν ῥ' ἴέναι κείοντες ἐϝὸν πρὸς δῶμα ϝέκαστος.

19 αὐτὰρ ὃ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς, Τ
μνηστήρεσσι φόνον ξὺν Ἀθήνῃ μερμηρίζων.
αἶψα δὲ Τηλέμαχον ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"Τηλέμαχε, χρὴ τεύχε' ἀρήια κατθέμεν εἴσω
πάντα μάλ', αὐτὰρ μνηστῆρας μαλακοῖσι ϝέπεσσιν
παρφάσθαι, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποθέοντες.
'ἐκ καπνοῦ κατέθηκ', ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσι ϝεϝῴκειν

---

413 Νίσου φαίδιμος υἱός, Ἀρητιάδαο ϝάνακτος·

οἷά ποτε Τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,
ἀλλὰ κατῄκισται, ὅσσον πυρὸς ἵκετ᾽ ἀυτμή.
πρὸς δ᾽ ἔτι καὶ τόδε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶν ἔμβαλε δαίμων,
μή πως ϝοινωθέντες, ἔριν στήσαντες ἐν ὑμῖν,
ἀλλήλους τρώσητε, καταισχύνητέ τε δαῖτα
καὶ μνηστύν· αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος."
ὣς φάτο, Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείθετο πατρί,
ἐκ δὲ καλεσσάμενος προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν
"μαῖ᾽, ἄγε δή μοι ἔρυξον ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας,
ὄφρα κεν ἐς θάλαμον καταθείομαι ἔντεα πατρός
καλά, τά μοι κατὰ ϝοῖκον ἀκηδέα καπνὸς ἀμέρδει
πατρὸς ἀποιχομένοιο· ἐγὼ δ᾽ ἔτι νήπιος ἦα.
νῦν δ᾽ ἐθέλω καταθέσθαι ἵν᾽ οὐ πυρὸς ἵξετ᾽ ἀυτμή."
τὸν δ᾽ αὖτε προσέϝειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια
"εἰ γὰρ δή ποτε, τέκνον, ἐπιφροσύνας ἀνέλοιο
ϝοίκου κήδεσθαι καὶ κτήματα πάντα φυλάσσειν.
ἀλλ᾽ ἄγε, τίς τοι ἔπειτα μετοιχομένη φάος οἴσει;
δμῳὰς δ᾽ οὐκ εἴας προβλωσκέμεν, αἵ κεν ἔφαινον."
τὴν δ᾽ αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"ξεῖνος ὅδ᾽· οὐ γὰρ ἀϝεργὸν ἀνέξομαι ὅς κεν ἐμῆς γε
χοίνικος ἅπτηται, καὶ τηλόθεν εἰληλουθώς."
ὣς ἄρ᾽ ἐφώνησεν, τῇ δ᾽ ἄπτερος ἔπλετο μῦθος,
κλήισεν δὲ θύρας μεγάρων εὖ ναιεταόντων.
τὼ δ᾽ ἄρ᾽ ἀναΐξαντ᾽ Ὀδυσεὺς καὶ φαίδιμος υἱός
ἐσφόρεον κόρυθάς τε καὶ ἀσπίδας ὀμφαλοέσσας
ἔγχεά τ᾽ ὀξυόεντα· πάροιθε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη,
χρύσεον λύχνον ἔχουσα, φάος περικαλλὲς ἐποίειν.
δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε ϝὸν πατέρ᾽ αἶψα
"ὦ πάτερ, ἦ μέγα θαῦμα τόδ᾽ ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι.
ἔμπης μοι τοῖχοι μεγάρων καλαί τε μεσόδμαι
εἰλάτιναί τε δοκοὶ καὶ κίονες ὑψόσ᾽ ἔχοντες
φαίνοντ᾽ ὀφθαλμοῖς ὡς εἰ πυρὸς αἰθομένοιο.
ἦ μάλα τις θεὸς ἔνδον, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν."
τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"σίγα καὶ κατὰ σὸν νόον ἴσχανε, μηδ᾽ ἐρέεινε·
αὕτη τοι δίκη ἐστὶ θεῶν οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν.
ἀλλὰ σὺ μὲν κατάλεξαι, ἐγὼ δ᾽ ὑπολείψομαι αὐτοῦ,
ὄφρα κ᾽ ἔτι δμῳὰς καὶ μητέρα σὴν ἐρεθίζω·
ἡ δέ μ᾽ ὀδυρομένη εἰρήσεται ἀμφὶ ϝέκαστα."
ὣς φάτο, Τηλέμαχος δὲ διὲκ μεγάροιο βεβήκειν

κείων ἐς θάλαμον, δαΐδων ὕπο λαμπομενάων,
ἔνθα πάρος κοιμᾶθ᾽ ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι·
ἔνθ᾽ ἄρα καὶ τότ᾽ ἔλεκτο καὶ Ἠῶ δῖαν ἔμιμνεν.
αὐτὰρ ὃ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς,
μνηστήρεσσι φόνον ξὺν Ἀθήνῃ μερμηρίζων.
ἣ δ᾽ ἴεν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια,
Ἀρτέμιδι ϝικέλη ἠὲ χρυσέῃ Ἀφροδίτῃ.
τῇ παρὰ μὲν κλισίην πυρὶ κάτθεσαν, ἔνθ᾽ ἄρ᾽ ἐφῖζεν,
δινωτὴν ἐλέφαντι καὶ ἀργύρῳ· ἥν ποτε τέκτων
ποίησ᾽ Ἰκμάλιος, καὶ ὑπὸ θρῆνυν ποσὶν ἧκεν
προσφυέ᾽ ἐξ αὐτῆς, ὅθ᾽ ἐπὶ μέγα βάλλετο κῶας.
ἔνθα καθέζετ᾽ ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια.
ἦλθον δὲ δμωαὶ λευκώλενοι ἐκ μεγάροιο·
αἳ δ᾽ ἀπὸ μὲν σῖτον πολὺν ἤρεον ἠδὲ τραπέζας
καὶ δέπα, ἔνθεν ἄρ᾽ ἄνδρες ὑπερμενέοντες ἔπινον,
πῦρ δ᾽ ἀπὸ λαμπτήρων χαμάδις βάλον, ἄλλα δ᾽ ἐπ᾽ αὐτῶν
νήησαν ξύλα πολλά, φόως ἔμεν ἠδὲ θέρεσθαι.
ἣ δ᾽ Ὀδυσῆ᾽ ἐνένιπε Μελανθὼ δεύτερον αὖτις.
"ξεῖν᾽, ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ᾽ ἀνιήσεις διὰ νύκτα
δινεύων κατὰ ϝοῖκον, ὀπιπεύσεις δὲ γυναῖκας;
ἀλλ᾽ ἔξελθε θύραζε, τάλαν, καὶ δαιτὸς ὄνησο·
ἢ τάχα καὶ δαλῷ βεβλημένος εἶσθα θύραζε."
τὴν δ᾽ ἄρ᾽ ὑπόδρα ϝιδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"δαιμονίη, τί μοι ὧδ᾽ ἐπέχεις κεκοτηότι θυμῷ;
ἦ ὅτι δὴ ῥυπόω, κακὰ δὲ χροῒ ϝείματα ϝεῖμαι,
πτωχεύω δ᾽ ἀνὰ δῆμον; ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγει.
τοιοῦτοι πτωχοὶ καὶ ἀλήμονες ἄνδρες ἔασιν.
καὶ γὰρ ἐγώ ποτε ϝοῖκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον
ὄλβιος ἀφνειόν, καὶ πολλάκι δόσκον ἀλήτῃ,
τοίῳ ὁποῖος ἔοι καὶ ὅτευ κεχρημένος ἔλθοι·
ἦσαν δὲ δμῶες μάλα μυρίοι, ἄλλα τε πολλά
οἷσίν τ᾽ εὖ ζώουσι καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.
ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε Κρονίων· ἤθελε γάρ που.
τῷ νῦν μή ποτε καὶ σὺ γύναι ἀπὸ πᾶσαν ὀλέσσῃς
ἀγλαΐην, τῇ νῦν γε μετὰ δμωῇσι κέκασσαι,
ἤν πώς τοι δέσποινα κοτεσσαμένη χαλεπήνῃ
ἢ Ὀδυσεὺς ἔλθῃ· ἔτι γὰρ καὶ ϝελπίδος αἶσα.
εἰ δ᾽ ὃ μὲν ὣς ἀπόλωλε καὶ οὐκέτι νόστιμός ἐστιν,
ἀλλ᾽ ἤδη παῖς τοῖος Ἀπόλλωνός γε ϝέκητι,
Τηλέμαχος· τὸν δ᾽ οὔ τις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν

λήθει ἀτασθάλλουσ', ἐπεὶ οὐκέτι τηλίκος ἐστίν."
ὣς φάτο, τοῦ δ' ἤκουσε περίφρων Πηνελόπεια,
ἀμφίπολον δ' ἐνένιπε, ϝέπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν.
"πάντως, θαρσαλέη, κύον ἀδεές, οὔ τί με λήθεις
ϝέρδουσα μέγα ϝέργον, ὃ σῇ κεφαλῇ ἀναμάξεις·
πάντα γὰρ εὖ ϝήδησθ', ἐπεὶ ἐξ ἐμεῦ ἔκλυες αὐτῆς
ὡς τὸν ξεῖνον ἔμελλον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῖσιν
ἀμφὶ πόσι εἴρεσθαι, ἐπεὶ πυκινῶς ἀκάχημαι."
ἦ ῥα, καὶ Εὐρυνόμην ταμίην πρὸς μῦθον ἔϝειπεν.
"Εὐρυνόμη, φέρε δὴ δίφρον καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ,
ὄφρα καθεζόμενος ϝείπῃ ϝέπος ἠδ' ἐπακούσῃ
ὁ ξεῖνος ἐμέθεν· ἐθέλω δέ μιν ἐξερέεσθαι."
ὣς ἔφαθ', ἣ δὲ μάλ' ὀτραλέως κατέθηκε φέρουσα
δίφρον ἐύξεστον, καὶ ἐπ' αὐτῷ κῶας ἔβαλλεν·
ἔνθα καθέζετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια.
"ξεῖνε, τὸ μέν σε πρῶτον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτή·
τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆες;"
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"ὦ γύναι, οὐκ ἄν τίς σε βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν
νεικέοι· ἦ γάρ σευ κλέος οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνει,
ὥς τέ τευ ἢ βασιλῆος ἀμύμονος, ὅς τε θεουδὴς
ἀνδράσιν ἐν πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισι ϝανάσσων
εὐδικίας ἀνέχῃσι, φέρῃσι δὲ γαῖα μέλαινα
πυροὺς καὶ κριθάς, βρίθῃσι δὲ δένδρεα καρπῷ,
τίκτῃ δ' ἔμπεδα μῆλα, θάλασσα δὲ παρέχῃ ἰχθῦς
ἐξ εὐηγεσίης, ἀρετῶσι δὲ λαοὶ ὑπ' αὐτοῦ.
τῷ ἐμὲ νῦν τὰ μὲν ἄλλα μετάλλα σῷ ἐνὶ ϝοίκῳ,
μηδ' ἐμὸν ἐξερέεινε γένος καὶ πατρίδα γαῖαν,
μή μοι μᾶλλον θυμὸν ἐνιπλήσῃς ὀδυνάων
μνησαμένῳ· μάλα δ' εἰμὶ πολύστονος. οὐδέ τί με χρή
ϝοίκῳ ἐν ἀλλοτρίῳ γοόωντά τε μυρόμενόν τε
ἧσθαι, ἐπεὶ κάκιον πενθήμεναι ἄκριτον αἰεί·
μή τίς μοι δμωῶν νεμεσήσεται, ἠὲ σύ γ' αὐτή,
φῇ δὲ δακρυπλώειν βεβαρηότα με φρένας οἴνῳ."
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια
"ξεῖν', ἦ τοι μὲν ἐμὴν ἀρετὴν ϝεῖδός τε δέμας τε
ὤλεσαν ἀθάνατοι, ὅτε Ϝίλιον εἰσανέβαινον
Ἀργεῖοι, μετὰ τοῖσι δ' ἐμὸς πόσις ἦεν Ὀδυσσεύς.
εἰ κεῖνός γ' ἐλθὼν τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύοι,

μεῖζόν κε κλέος εἴη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὕτως.
νῦν δ' ἄχομαι· τόσα γάρ μοι ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων.
τῷ οὔτε ξείνων ἐμπάζομαι οὔθ' ἱκετάων
οὔτε τι κηρύκων, οἳ δημιοϝεργοὶ ἔασιν·
ἀλλ' Ὀδυσῆ ποθέουσα φίλον κατατήκομαι ἦτορ.
οἳ δὲ γάμον σπεύδουσιν, ἐγὼ δὲ δόλους τολυπεύω.
φᾶρος μέν μοι πρῶτον ἐνέπνευσεν φρεσὶ δαίμων,
στησαμένῃ μέγαν ἱστὸν ἐνὶ μεγάροισιν, ὑφαίνειν
λεπτὸν καὶ περίμετρον· ἄφαρ δ' αὐτοῖς μετέϝειπον
'κοῦροι ἐμοὶ μνηστῆρες ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεύς,
μίμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον εἰς ὅ κε φᾶρος
ἐκτελέσω, μή μοι μεταμώνια νήματ' ὄληται,
Λαέρτῃ ἥρωι ταφήιον εἰς ὅτε κέν μιν
μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο,
μή τίς μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιιάδων νεμεσήσῃ
εἴ κεν ἄτερ σπείρου κῆται πολλὰ κτεατίσσας.'
ὣς ἐφάμην, τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
ἔνθα καὶ ἠματίη μὲν ὑφαίνεσκον μέγαν ἱστόν,
νύκτας δ' ἀλλύεσκον, ἐπεὶ δαΐδας παραθείμην.
ὣς τρίϝετες μὲν ἔληθον ἐγὼ καὶ ἔπειθον Ἀχαιούς·
ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθε ϝέτος καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
καὶ τότε δή με διὰ δμωάς, κύνας οὐκ ἀλεγούσας,
εἷλον ἐπελθόντες καὶ ὁμόκλησαν ϝεπέεσσιν.
ὣς τὸ μὲν ἐξετέλεσσα καὶ οὐκ ἐθέλουσ', ὑπ' ἀνάγκης·
νῦν δ' οὔτ' ἐκφυγέειν δύναμαι γάμον, οὔτε τιν' ἄλλην
μῆτιν ἔθ' εὑρίσκω. μάλα δ' ὀτρύνουσι τοκῆες
γήμασθ', ἀσχαλάᾳ δὲ πάις βίοτον κατεδόντων,
γιγνώσκων· ἤδη γὰρ ἀνὴρ οἷός τε μάλιστα
ϝοίκου κήδεσθαι, τῷ τε Ζεὺς κῦδος ὀπάζει.
ἀλλὰ καὶ ὣς μοι ϝειπὲ τεὸν γένος, ὁππόθεν ἐσσί·
οὐ γὰρ ἀπὸ δρυός ἐσσι παλαιφάτου, οὐδ' ἀπὸ πέτρης."
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
οὐκέτ' ἀπολλήξεις τὸν ἐμὸν γόνον ἐκϝερέουσα.
ἀλλ' ἔκ τοι ϝερέω· ἦ μήν μ' ἀχέεσσί γε δώσεις

---

130 ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
Δουλιχίῳ τε Σάμῃ τε καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
οἵ τ' αὐτὴν Ἰθάκην εὐδείελον ἀμφινέμονται,
οἵ μ' ἀϝεκαζομένην μνῶνται, τρύχουσι δὲ ϝοῖκον.
153 μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα πολλὰ τελέσθη,

πλείοσιν ἢ ἔχομαι· ἣ γὰρ δίκη, ὁππότε πάτρης
ϝῆς ἀπέῃσιν ἀνὴρ τόσσον χρόνον ὅσσον ἐγὼ νῦν,
πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ϝάστε' ἀλώμενος, ἄλγεα πάσχων.
ἀλλὰ καὶ ὣς ϝερέω ὅ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς.
Κρήτη τις γαῖ' ἔστι, μέσῳ ἐνὶ ϝοίνοπι πόντῳ,
καλὴ καὶ πίειρα, περίρρυτος· ἐν δ' ἄνθρωποι
πολλοί, ἀπειρέσιοι, καὶ ἐννήκοντα πόληες,
ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα μεμιγμένη· ἐν μὲν Ἀχαιοί,
ἐν δ' Ἐτεόκρητες μεγαλήτορες, ἐν δὲ Κύδωνες
Δωριέες τε τριχάικες δῖοί τε Πελασγοί.
τῇσι δ' ἔνι Κνωσὸς μεγάλη πόλις, ἔνθα τε Μίνως
ἐννέωρος βασίλευε Διὸς μεγάλου ϝοαριστής,
πατρὸς ἐμοῖο πατήρ, μεγαθύμου Δευκαλίωνος.
Δευκαλίων δ' ἔμ' ἔτικτε καὶ Ἰδομενῆα ϝάνακτα·
ἀλλ' ὃ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσι Ϝίλιον εἴσω
ᾤχεθ' ἅμ' Ἀτρεΐδῃσιν, ἐμοὶ δ' ὄνομα κλυτὸν Αἴθων,
ὁπλότερος γενεῇ· ὃ δ' ἄρα πρότερος καὶ ἀρείων.
ἔνθ' Ὀδυσῆα ἐγὼ ϝιδόμην καὶ ξείνι' ἔδωκα.
καὶ γὰρ τὸν Κρήτηνδε κατήγαγε ϝὶς ἀνέμοιο,
ϝιέμενον Τροίηνδε παραπλάγξασα Μαλειῶν·
στῆσε δ' ἐν Ἀμνισῷ, ὅθι τε σπέος Εἰλειθυίης,
ἐν λιμέσιν χαλεποῖσι, μόγις δ' ὑπάλυξεν ἀέλλας.
αὐτίκα δ' Ἰδομενῆα μετάλλα ϝάστυδ' ἀνελθών·
ξεῖνον γάρ ϝοι ἔφασκε φίλον τ' ἔμεν αἰδοῖόν τε.
τῷ δ' ἤδη δεκάτη ἢ ἐνδεκάτη πέλεν ἠώς
οἰχομένῳ σὺν νηυσὶ κορωνίσι Ϝίλιον εἴσω.
τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δώματ' ἄγων ἐὺ ἐξείνισσα,
ἐνδυκέως φιλέων, πολλῶν κατὰ ϝοῖκον ἐόντων·
καὶ ϝοῖ τοῖς τ' ἄλλοις ἑτάροις, οἳ ἅμ' αὐτῷ ἕποντο,
δημόθεν ἄλφιτ' ἔδωκα καὶ αἴθοπα ϝοῖνον ἀγείρας
καὶ βοῦς ἱρεύσασθαι, ἵνα πλησαίατο θυμόν.
ἔνθα δυώδεκα μὲν μένον ἤματα δῖοι Ἀχαιοί·
ϝεῖλει γὰρ Βορέης ἄνεμος μέγας, οὐδ' ἐπὶ γαίῃ
εἴα ἵστασθαι, χαλεπὸς δέ τις ὤρορε δαίμων·
τῇ τρισκαιδεκάτῃ δ' ἄνεμος πέσε, τοὶ δ' ἀνάγοντο."
ϝίσκε ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα·
τῆς δ' ἄρ' ἀκουούσης ῥέε δάκρυα, τήκετο δὲ χρώς.
ὡς δὲ χιὼν κατατήκετ' ἐν ἀκροπόλοισιν ὄρεσσιν,
ἥν τ' Εὖρος κατέτηξεν ἐπὴν Ζέφυρος καταχεύῃ·
τηκομένης δ' ἄρα τῆς ποταμοὶ πλήθουσι ῥέοντες·

ὣς τῆς τήκετο καλὰ παρήια δάκρυ χεούσης,
κλαιούσης ϝεὸν ἄνδρα παρήμενον. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
θυμῷ μὲν γοόωσαν ἑϝὴν ἐλέαιρε γυναῖκα,
ὀφθαλμοὶ δ' ὡς εἰ κέρα ἕστασαν ἠὲ σίδηρος
ἀτρέμας ἐν βλεφάροισι· δόλῳ δ' ὅ γε δάκρυ' ἔκευθεν.
ἡ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
ἐξαῦτίς ϝε ϝέπεσσιν ἀμειβομένη προσέϝειπεν
"νῦν μὲν δή σευ ξεῖνέ γ' ὀίω πειρήσεσθαι,
εἰ ϝετεὸν δὴ κεῖθι σὺν ἀντιθέοις ἑτάροισιν
ξείνισας ἐν μεγάροισιν ἐμὸν πόσιν, ὡς ἀγορεύεις.
ϝειπέ μοι ὁπποῖ' ἄσσα περὶ χροῒ ϝείματ' ἔϝεστο,
αὐτός θ' οἷος ἔην, καὶ ἑταίρους οἵ ϝοι ἕποντο."
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"ὦ γύναι, ἀργαλέον τόσσον χρόνον ἀμφὶς ἐόντα
ϝειπεῖν· ἤδη γάρ ϝοι ἐϝεικοστὸν ϝέτος ἐστὶν
ἐξ οὗ κεῖθεν ἔβη καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθε πάτρης·
ἀλλὰ καὶ ὣς ϝερέω ὥς μοι ϝινδάλλεται ἦτορ.
χλαῖναν πορφυρέην ϝούλην ἔχε δῖος Ὀδυσσεύς
διπλῆν· αὐτάρ ϝοι περόνη χρυσοῖο τέτυκτο
αὐλοῖσιν διδύμοισι. πάροιθε δὲ δαίδαλον ἦεν·
ἐν προτέροισι πόδεσσι κύων ἔχε ποικίλον ἐλλόν,
ἀσπαίροντα λάων· τὸ δὲ θαυμάζεσκον ἅπαντες,
ὡς οἳ χρύσεοι ἐόντες ὃ μὲν λάε νεβρὸν ἀπάγχων,
αὐτὰρ ὃ ἐκφυγέειν μεμαὼς ἤσπαιρε πόδεσσιν.
τὸν δὲ χιτῶν' ἐνόησα περὶ χροῒ σιγαλόεντα,
οἷόν τε κρομύοιο λοπὸν κάτα ἰσχαλέοιο.
τῶς μὲν ἔην μαλακός, λαμπρὸς δ' ἦν ἠέλιος ὥς·
ἦ μὴν πολλαί γ' αὐτὸν ἐθηήσαντο γυναῖκες.
ἄλλο δέ τοι ϝερέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν.
οὐ ϝοῖδ' ἢ τάδ' ἔϝεστο περὶ χροῒ ϝοίκοθ' Ὀδυσσεύς,
ἤ τις ἑταίρων δῶκε θοῆς ἐπὶ νηὸς ἰόντι,
ἤ τίς που καὶ ξεῖνος, ἐπεὶ πολλοῖσιν Ὀδυσσεύς
ἔσκε φίλος· παῦροι γὰρ Ἀχαιῶν ἦσαν ὁμοῖοι.
καί ϝοι ἐγὼ χάλκειον ἄορ καὶ δίπλακ' ἔδωκα
καλὴν πορφυρέην καὶ τερμιόεντα χιτῶνα,
αἰδοίως δ' ἀπέπεμπον ἐυσσέλμου ἐπὶ νηός.
καὶ μήν ϝοι κῆρυξ ὀλίγον προγενέστερος αὐτοῦ
εἵπετο· καὶ τόν τοι μυθήσομαι, οἷος ἔην περ.
γυρὸς ἐν ὤμοισιν, μελανόχροος, οὐλοκάρηνος,
Εὐρυβάτης δ' ὄνομ' ἔσκε· τίεν δέ μιν ἔξοχον ἄλλων

ϝῶν ἑτάρων Ὀδυσεύς, ὅτι ϝοι φρεσὶν ἄρτια ϝήδη."
 ὥς φάτο, τῇ δ' ἔτι μᾶλλον ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο,
σήματ' ἀναγνούσῃ τά ϝοι ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς.
ἣ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
καὶ τότε μιν μύθοισιν ἀμειβομένη προσέϝειπεν
"νῦν μὲν δή μοι, ξεῖνε, πάρος περ ἐὼν ἐλεεινός,
ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι φίλος τ' ἔσῃ αἰδοῖός τε·
αὐτὴ γὰρ τάδε ϝείματ' ἐγὼ πόρον οἷ' ἀγορεύεις,
πτύξασ' ἐκ θαλάμου, περόνην τ' ἐπέθηκα φαεινήν
κείνῳ ἄγαλμ' ἔμεναι. τὸν δ' οὐχ ὑποδέξομαι αὖτις
ϝοίκαδε νοστήσαντα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
τῷ ῥα κακῇ αἴσῃ κοίλης ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεύς
ᾤχετ' ἐποψόμενος Κακοϝίλιον οὐκ ὀνομαστήν."
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
μηκέτι νῦν χρόα καλὸν ἐναίρεο, μηδέ τι θυμόν
τῆκε, πόσιν γοόωσα. νεμεσσῶμαί γε μὲν οὐδέν·
καὶ γάρ τίς τ' ἀλλοῖον ὀδύρεται ἄνδρ' ὀλέσασα
κουρίδιον, τῷ τέκνα τέκῃ φιλότητι μιγεῖσα,
ἢ Ὀδυσῆ', ὅν φασι θεοῖς ἐναλίγκιον εἶναι.
ἀλλὰ γόου μὲν παῦσαι, ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον·
νημερτέως γάρ τοι μυθήσομαι οὐδ' ἐπικεύσω
ὡς ἤδη Ὀδυσῆος ἐγὼ περὶ νόστου ἄκουσα
ἀγχοῦ, Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ,
ζωοῦ· αὐτὰρ ἄγει κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλά
αἰτίζων ἀνὰ δῆμον. ἀτὰρ ἐρίϝηρας ἑταίρους
ὤλεσε καὶ νῆα γλαφυρὴν ἐνὶ ϝοίνοπι πόντῳ,
Θρινακίης ἄπο νήσου ἰών· ὀδύσαντο γὰρ αὐτῷ
Ζεύς τε καὶ Ἠέλιος· τοῦ γὰρ βόας ἔκταν ἑταῖροι.
οἳ μὲν πάντες ὄλοντο πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ·
τὸν δ' ἄρ' ἐπὶ τρόπιος νεὸς ἔκβαλε κῦμ' ἐπὶ χέρσου,
Φαιήκων ἐς γαῖαν, οἳ ἀγχίθεοι γεγάασιν,
οἳ δή μιν περὶ κῆρι θεὸν ὣς τιμήσαντο
καί ϝοι πολλὰ δόσαν, πέμπειν τέ μιν ἤθελον αὐτοί
ϝοίκαδ' ἀπήμαντον. καί κεν πάλαι ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς
ἤην· ἀλλ' ἄρα ϝοι τό γε κέρδιον εἴσατο θυμῷ,
χρήματ' ἀγυρτάζειν πολλὴν ἐπὶ γαῖαν ἰόντι,
ὡς περὶ κέρδεα πολλὰ καταθνητῶν ἀνθρώπων
ϝοῖδ' Ὀδυσεύς, οὐδ' ἄν τις ἐρίσσειεν βροτὸς ἄλλος.
ὥς μοι Θεσπρωτῶν βασιλεὺς μυθήσατο Φείδων·

ὤμνυε δὲ πρὸς ἔμ᾽ αὐτόν, ἀποσπένδων ἐνὶ ϝοίκῳ,
νῆα κατειρύσθαι καὶ ἐπαρτέας ἔμμεν ἑταίρους,
οἵ δή μιν πέμψουσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
ἀλλ᾽ ἐμὲ πρὶν ἀπέπεμψε· τύχησε γὰρ ἐρχομένη νηῦς
ἀνδρῶν Θεσπρωτῶν ἐς Δουλίχιον πολύπυρον.
καί μοι κτήματ᾽ ἔδειξεν ὅσα ξυναγείρατ᾽ Ὀδυσσεύς·
καί νύ κεν ἐς δεκάτην γενεὴν ἕτερόν γ᾽ ἔτι βόσκοι,
ὅσσα ϝοι ἐν μεγάροις κειμήλια κεῖτο ϝάνακτος.
τὸν δ᾽ ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι, ὄφρα θεοῖο
ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλὴν ἐπακούσαι,
ὅππως νοστήσειε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
ἤδη δὴν ἀπεών, ἢ ἀμφαδὸν ἦε κρυφηδόν.
ὣς ὅ μὲν οὕτως ἐστὶ σόος, καὶ ἐλεύσεται ἤδη
ἄγχι μάλ᾽, οὐδ᾽ ἔτι τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης
δηρὸν ἀπεσσεῖται· ἔμπης δέ τοι ὅρκια δώσω.
ϝίστω νῦν Ζεὺς πρῶτα, θεῶν ὕπατος καὶ ἄριστος,
ἱστίη τ᾽ Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἣν ἀφικάνω,
ἦ μήν τοι τάδε πάντα τελείεται ὡς ἀγορεύω.
τοῦδ᾽ αὐτοῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ᾽ Ὀδυσσεύς,
τοῦ μὲν φθίνοντος μηνός, τοῦ δ᾽ ἱσταμένοιο."
τὸν δ᾽ αὖτε προσέϝειπε περίφρων Πηνελόπεια
"εἰ γὰρ τοῦτο ξεῖνε ϝέπος τετελεσμένον εἴη·
τῷ κε τάχα γνοίης φιλότητά τε πολλά τε δῶρα
ἐξ ἐμεῦ, ὡς ἄν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.
ἀλλά μοι ὧδ᾽ ἀνὰ θυμὸν ὀίεται ὡς ἔσεταί περ·
οὔτ᾽ Ὀδυσεὺς ἔτι ϝοῖκον ἐλεύσεται, οὔτε σὺ πομπῆς
τεύξῃ, ἐπεὶ οὐ τοῖοι σημάντορές εἰσ᾽ ἐνὶ ϝοίκῳ
οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκε μετ᾽ ἀνδράσιν, εἴ ποτ᾽ ἔην γε,
ξείνους αἰδοίους ἀποπεμπέμεν ἠδὲ δέχεσθαι.
ἀλλά μιν ἀμφίπολοι ἀπονίψατε, κάτθετε δ᾽ εὐνήν,
δέμνια καὶ χλαίνας καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα,
ὥς κ᾽ εὖ θαλπιόων χρυσόθρονον Ἠῶ ἵκηται.
ἠῶθεν δὲ μάλ᾽ ἦρι λοέσσαι τε χρῖσαί τε,
ὥς κ᾽ ἔνδον παρὰ Τηλεμάχῳ δείπνοιο μέδηται
ἥμενος ἐν μεγάρῳ. τῷ δ᾽ ἄλγιον ὅς κεν ἐκείνων
τοῦτον ἀνιάζῃ θυμοφθόρος· οὐδέ τι ϝέργον
ἐνθάδ᾽ ἔτι πρήξει, μάλα περ κεχολωμένος αἰνῶς.
πῶς γὰρ ἐμεῦ σὺ ξεῖνε δαήσεαι ἤ τι γυναικῶν
ἀλλάων περίειμι νόον καὶ ἐπίφρονα μῆτιν,
εἴ κεν ἀυσταλέος, κακὰ ϝειμένος ἐν μεγάροισιν

δαινύῃ· ἄνθρωποι δὲ μινυνθάδιοι τελέθουσιν.
ὃς μὲν ἀπηνὴς αὐτὸς ἔῃ καὶ ἀπηνέα ϝειδῇ,
τῷ δὲ καταρῶνται πάντες βροτοὶ ἄλϝε᾽ ὀπίσσω
ζωῷ, ἀτὰρ τεθνεῶτί ϝ᾽ ἐφεψιόωνται ἅπαντες·
ὃς δ᾽ ἂν ἀμύμων αὐτὸς ἔῃ καὶ ἀμύμονα ϝειδῇ,
τοῦ μέν τε κλέος εὐρὺ διὰ ξεῖνοι φορέουσιν
πάντας ἐπ᾽ ἀνθρώπους, πολλοὶ δέ μιν ἐσθλὸν ἔϝειπον."
τὴν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"ὦ ϝύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
ἦ τοι ἐμοὶ χλαῖναι καὶ ῥήϝεα σιϝαλόεντα
ἤχθεθ᾽, ὅτε πρῶτον Κρήτης ὄρεα νιφόεντα
νοσφισάμην ἐπὶ νηὸς ἰὼν δολιχηρέτμοιο,
κείω δ᾽ ὡς τὸ πάρος περ ἀύπνους νύκτας ἴαυον·
πολλὰς ϝὰρ δὴ νύκτας ἀϝεικελίῳ ἐνὶ κοίτῃ
ἄεσα καί τ᾽ ἀνέμεινα ἐύθρονον Ἠῶ δῖαν.
οὐδέ τί μοι ποδάνιπτρα ποδῶν ἐπιϝήρανα θυμῷ
ϝίϝνεται· οὐδὲ ϝυνὴ ποδὸς ἅψεται ἡμετέροιο
τάων αἵ τοι δῶμα κάτα δρήστειραι ἔασιν,
εἰ μή τις ϝρηῦς ἔστι παλαιή, κεδνὰ ϝιδυῖα,
ἥ τις δὴ τέτληκε τόσα φρεσὶν ὅσσα τ᾽ ἐϝώ περ·
τῇ δ᾽ οὐκ ἂν φθονέοιμι ποδῶν ἅψασθαι ἐμεῖο."
τὸν δ᾽ αὖτε προσέϝειπε περίφρων Πηνελόπεια
"ξεῖνε φίλ᾽· οὐ ϝάρ πώ τις ἀνὴρ πεπνυμένος ὧδε
ξείνων τηλεδαπῶν φιλίων ἐμὸν ἵκετο δῶμα,
ὡς σὺ μάλ᾽ εὐφραδέως πεπνυμένα πάντ᾽ ἀϝορεύεις·
ἔστι δέ μοι ϝρῆυς πυκινὰ φρεσὶ μήδε᾽ ἔχουσα,
ἣ κεῖνον δύστηνον ἐὺ τρέφεν ἠδ᾽ ἀτίταλλεν,
δεξαμένη χείρεσσ᾽ ὅτε μιν πρῶτον τέκε μήτηρ,
ἥ σε πόδας νίψει ὀλιϝηπελέουσά περ ἔμπης.
ἀλλ᾽ ἄϝε νῦν ἀνστᾶσα, περίφρων Εὐρύκλεια,
νίψον σοῖο ϝάνακτος ὁμήλικα. καί που Ὀδυσσεύς
ἤδη τοιόσδ᾽ ἐστὶ πόδας τοιόσδε τε χεῖρας·
αἶψα ϝὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταϝηράσκουσιν."
ὣς ἄρ᾽ ἔφη, ϝρῆυς δὲ κατέσχετο χερσὶ πρόσωπα,
δάκρυα δ᾽ ἔκβαλε θερμά, ϝέπος δ᾽ ὀλοφυδνὸν ἔϝειπεν.
"ὤ μοι ἐϝὼ σέο, τέκνον, ἀμήχανος. ἦ σε περὶ Ζεύς
ἀνθρώπων ἤχθηρε θεουδέα θυμὸν ἔχοντα.
οὐ ϝάρ πώ τις τόσσα βροτῶν Διὶ τερπικεραύνῳ
πίονα μηρί᾽ ἔκη᾽, οὐδ᾽ ἐξαίτους ἑκατόμβας,
ὅσσα σὺ τῷ ἐδίδως ἀρώμενος εἷος ἵκοιο

γῆράς τε λιπαρὸν θρέψαιό τε φαίδιμον υἱόν·
νῦν δέ τοι οἴῳ πάμπαν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ.
οὕτω που καὶ κείνῳ ἐφεψιόωντο γυναῖκες
ξείνων τηλεδαπῶν, ὅτε τευ κλυτὰ δώμαθ᾽ ἵκοιτο,
ὡς σέθεν αἱ κύνες αἵδε καθεψιόωνται ἅπασαι,
τάων νῦν λώβην τε καὶ αἴσχεα πόλλ᾽ ἀλεείνων
οὐκ ἐάᾳς νίζειν· ἐμὲ δ᾽ οὐκ ἀϝέκουσαν ἄνωγεν
κούρη Ϝικαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια.
τῷ σε πόδας νίψω, ἅμα τ᾽ αὐτῆς Πηνελοπείης
καὶ σέθεν εἵνεκ᾽, ἐπεί μοι ὀρώρεται ἔνδοθι θυμός
κήδεσιν. ἀλλ᾽ ἄγε νῦν ξυνίει ϝέπος, ὅττι κε ϝείπω.
πολλοὶ δὴ ξεῖνοι ταλαπείριοι ἐνθάδ᾽ ἵκοντο,
ἀλλ᾽ οὔ πώ τινά φημι ϝεϝοικότα ὧδε ϝιδέσθαι
ὡς σὺ δέμας φωνήν τε πόδας τ᾽ Ὀδυσῆι ϝέϝοικας."
  τὴν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"ὦ γρηῦ, οὕτω φασὶν ὅσοι ϝίδον ὀφθαλμοῖσιν
ἡμέας ἀμφοτέρους, μάλα ϝεικέλω ἀλλήλοιιν
ἔμμεναι, ὡς σύ περ αὐτὴ ἐπιφρονέουσ᾽ ἀγορεύεις."
  ὣς ἄρ᾽ ἔφη, γρῆυς δὲ λέβηθ᾽ ἕλε παμφανόωντα,
τοῦ πόδας ἐξαπένιζεν, ὕδωρ δ᾽ ἐνεχεύατο πουλὺ
ψυχρόν, ἔπειτα δὲ θερμὸν ἐπήφυσεν. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
ἷζεν ἐπ᾽ ἐσχαρόφιν, ποτὶ δὲ σκότον ἐτράπετ᾽ αἶψα·
αὐτίκα γὰρ κατὰ θυμὸν ὀίσατο μή ϝε λαβοῦσα
οὐλὴν ἀμφράσσαιτο καὶ ἀμφαδὰ ϝέργα γένοιτο.
νίζε δ᾽ ἄρ᾽ ἆσσον ἰοῦσα ϝάνακτ᾽ ἐϝόν· αὐτίκα δ᾽ ἔγνω
οὐλὴν τήν ποτέ μιν σῦς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι
Παρνησόνδ᾽ ἐλθόντα μετ᾽ Αὐτόλυκόν τε καὶ υἷας,
μητρὸς ἐϝῆς πατέρ᾽ ἐσθλόν, ὃς ἀνθρώπους ἐκέκαστο
κλεπτοσύνῃ θ᾽ ὅρκῳ τε. θεὸς δέ ϝοι αὐτὸς ἔδωκεν
Ἑρμείας· τῷ γὰρ κεχαρισμένα μηρί᾽ ἔκαιεν
ϝαρνῶν ἠδ᾽ ἐρίφων, ὃ δέ ϝοι πρόφρων ἅμ᾽ ὀπήδει.
Αὐτόλυκος δ᾽ ἐλθὼν Ἰθάκης ἐς πίονα δῆμον
παῖδα νέον γεγαῶτα κιχήσατο θυγατέρος ϝῆς·
τόν ῥά ϝοι Εὐρύκλεια φίλοις ἐπὶ γούνασι θῆκεν
παυομένῳ δόρποιο, ϝέπος τ᾽ ἔφατ᾽ ἔκ τ᾽ ὀνόμαζεν.
"Αὐτόλυκ᾽, αὐτὸς νῦν ὄνομ᾽ εὕρεο ὅττι κε θῆαι
παιδὸς παιδὶ φίλῳ· πολυάρητος δέ τοι ἐστίν."
τὴν δ᾽ αὖτ᾽ Αὐτόλυκος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε
"γαμβρὸς ἐμὸς θύγατέρ τε, τίθεσθ᾽ ὄνομ᾽ ὅττι κε ϝείπω.
πολλοῖσιν γὰρ ἐγώ γε ὀδυσσάμενος τόδ᾽ ἱκάνω,

ἀνδράσιν ἠδὲ γυναιξὶν ἀνὰ χθόνα πουλυβότειραν·
τῷ δ' Ὀδυσεὺς ὄνομ' ἔστω ἐπώνυμον. αὐτὰρ ἐγώ γε,
ὁππότ' ἂν ἡβήσας μητρώιον ἐς μέγα δῶμα
ἔλθῃ Παρνησόνδ', ὅθι πού μοι κτήματ' ἔασιν,
τῶν ϝοι ἐγὼ δώσω καί μιν χαίροντ' ἀποπέμψω."
τῶν ἕνεκ' ἦλθ' Ὀδυσεύς, ἵνα ϝοι πόροι ἀγλαὰ δῶρα.
τὸν μὲν ἄρ' Αὐτόλυκός τε καὶ υἱέες Αὐτολύκοιο
χερσίν τ' ἠσπάζοντο ϝέπεσσί τε μειλιχίοισιν·
μήτηρ δ' Ἀμφιθέη μητρὸς περιφῦσ' Ὀδυσῆι
κύσσ' ἄρα μιν κεφαλήν τε καὶ ἄμφω φάεα καλά.
Αὐτόλυκος δ' υἱοῖσιν ἐκέκλετο κυδαλίμοισιν
δεῖπνον ἐφοπλίσσαι· τοὶ δ' ὀτρύνοντος ἄκουσαν,
αὐτίκα δ' εἰσάγαγον βοῦν ἄρσενα πενταϝέτηρον,
τὸν δέρον ἀμφί θ' ἕπον καί μιν διέχευαν ἅπαντα,
μίστυλλόν τ' ἄρ' ἐπισταμένως, πεῖράν τ' ὀβελοῖσιν,
ὤπτησάν τε περιφραδέως, δάσσαντό τε μοίρας.
ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐϝίσης·
ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
δὴ τότε κοιμήσαντο καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
βάν ῥ' ἴμεν ἐς θήρην, ἠμὲν κύνες ἠδὲ καὶ αὐτοί
υἱέες Αὐτολύκου· μετὰ τοῖσι δὲ δῖος Ὀδυσσεύς
ἤιεν. αἰπὺ δ' ὄρος προσέβαν καταϝειμένον ὕλῃ
Παρνησοῦ, τάχα δ' ἵκανον πτύχας ἠνεμοέσσας.
ἠέλιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας
ἐξ ἀκαλαρρείταο βαθυρρόου Ὠκεανοῖο,
οἱ δ' ἐς βῆσσαν ἵκανον ἐπακτῆρες· πρὸ δ' ἄρ' αὐτῶν
ἴχνι' ἐρευνῶντες κύνες ἤισαν, αὐτὰρ ὄπισθεν
υἱέες Αὐτολύκου· μετὰ τοῖσι δὲ δῖος Ὀδυσσεύς
ἤιεν ἄγχι κυνῶν, κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος.
ἔνθα δ' αρ' ἐν λόχμῃ πυκινῇ κατέκειτο μέγας σῦς.
τὴν μὲν ἄρ' οὔτ' ἀνέμων διάη μένος ὑγρὸν ἀέντων,
οὔτε μιν ἠέλιος φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν,
οὔτ' ὄμβρος περάασκε διαμπερές· ὣς ἄρα πυκνή
ἦεν, ἀτὰρ φύλλων ἐνέην χύσις ἤλιθα πολλή.
τὸν δ' ἀνδρῶν τε κυνῶν τε περὶ κτύπος ἦλθε ποδοῖιν,
ὡς ἐπάγοντες ἐπῇσαν· ὁ δ' ἀντίος ἐκ ξυλόχοιο,
φρίξας εὖ λοφιήν, πῦρ δ' ὀφθαλμοῖσι δεδορκώς,
στῆ ῥ' αὐτῶν σχεδόθεν. ὁ δ' ἄρα πρώτιστος Ὀδυσσεύς

ἔσσυτ᾽ ἀνασχόμενος δολιχὸν δόρυ χειρὶ παχείῃ,
οὐτάμεναι μεμαώς· ὃ δέ μιν φθάμενος ἔλασεν σῦς
ϝουνὸς ὕπερ, πολλὸν δὲ διήφυσε σαρκὸς ὀδόντι
λικριφὶς ἀίξας, οὐδ᾽ ὀστέον ἵκετο φωτός.
τὸν δ᾽ Ὀδυσεὺς οὔτησε τυχὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον,
ἀντικρὺς δὲ διῆλθε φαεινοῦ δουρὸς ἀκωκή,
κὰδ δ᾽ ἔπεσ᾽ ἐν κονίῃσι μακών, ἀπὸ δ᾽ ἔπτατο θυμός.
τὸν μὲν ἄρ᾽ Αὐτολύκου παῖδες φίλοι ἀμφεπένοντο,
ὠτειλὴν δ᾽ Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἀντιθέοιο
δῆσαν ἐπισταμένως, ἐπαοιδῇ δ᾽ αἷμα κελαινὸν
ἔσχεθον, αἶψα δ᾽ ἵκοντο φίλου πρὸς δώματα πατρός.
τὸν μὲν ἄρ᾽ Αὐτόλυκός τε καὶ υἱέες Αὐτολύκοιο
εὖ ἰησάμενοι ἠδ᾽ ἀϝλαὰ δῶρα πορόντες
καρπαλίμως χαίροντα φίλην χαίροντες ἔπεμπον.
εἰς Ἰθάκην. τῷ μέν ῥα πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
χαῖρον νοστήσαντι, καὶ ἐξερέεινον ἕκαστα,
οὐλὴν ὅττι πάθοι· ὃ δ᾽ ἄρα σφίσιν εὖ κατέλεξεν
ὥς μιν θηρεύοντ᾽ ἔλασεν σῦς λευκῷ ὀδόντι,
Παρνησόνδ᾽ ἐλθόντα σὺν υἱάσιν Αὐτολύκοιο.
τὴν ϝρῆυς χείρεσσι καταπρηνέσσι λαβοῦσα
ϝνῶ ῥ᾽ ἐπιμασσαμένη, πόδα δὲ προέηκε φέρεσθαι.
ἐν δὲ λέβητι πέσεν κνήμη, κανάχησε δὲ χαλκός,
ἂψ δ᾽ ἑτέρωσ᾽ ἐκλίθη· τὸ δ᾽ ἐπὶ χθονὸς ἐξέχυθ᾽ ὕδωρ.
τὴν δ᾽ ἅμα χάρμα καὶ ἄλϝος ἕλεν φρένα, τὼ δέ ϝοι ὄσσε
δακρυόφιν πλῆσθεν, θαλερὴ δέ ϝοι ἔσχετο φωνή.
ἁψαμένη δὲ ϝενείου Ὀδυσσῆα προσέϝειπεν
"ἦ μάλ᾽ Ὀδυσσεύς ἐσσι, φίλον τέκος· οὐδέ σ᾽ ἐϝώ ϝε
πρὶν ἔϝνων πρὶν πάντα ϝάνακτ᾽ ἐμὸν ἀμφαφάασθαι."
ἦ, καὶ Πηνελόπειαν ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν,
πεφραδέειν ἐθέλουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἐόντα.
ἣ δ᾽ οὔτ᾽ ἀθρῆσαι δύνατ᾽ ἀντίη οὔτε νοῆσαι·
τῇ ϝὰρ Ἀθηναίη νόον ἔτραπεν. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
χείρ᾽ ἐπιμασσάμενος φάρυϝος λάβε δεξιτερῆφιν,
τῇ δ᾽ ἑτέρῃ ϝέθεν ἆσσον ἐρύσσατο, φώνησέν τε
"μαῖα, τί ἦ μ᾽ ἐθέλεις ὀλέσαι; σὺ δέ μ᾽ ἔτρεφες αὐτὴ
τῷ σῷ ἐπὶ μαζῷ· νῦν δ᾽ ἄλϝεα πολλὰ μοϝήσας
ἤλθον ἐϝεικοστῷ ϝέτεϊ ἐς πατρίδα ϝαῖαν.
ἀλλ᾽ ἐπεὶ ἐφράσθης καί τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ,
σίϝα, μή τίς τ᾽ ἄλλος ἐνὶ μεϝάροισι πύθηται.
ὧδε ϝὰρ ἐκϝερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·

εἴ χ' ὑπ' ἐμοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαυούς,
οὐδὲ τροφοῦ οὔσης σεῦ ἀφέξομαι, ὁππότ' ἂν ἄλλας
δμωὰς ἐν μεγάροισιν ἐμοῖς κτείνωμι γυναῖκας."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε περίφρων Εὐρύκλεια
"τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ϝέπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων.
ϝοῖσθα μὲν οἷον ἐμὸν μένος ἔμπεδον, οὐκ ἐπιϝεικτόν,
ἕξω δ' ὡς ὅτε τις στερεὴ λίθος ἠὲ σίδηρος.
ἄλλο δέ τοι ϝερέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
εἴ χ' ὑπὸ σοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαυούς,
δὴ τότε τοι καταλέξω ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας,
αἵ τέ σ' ἀτιμάζουσι καὶ αἳ νηλείτιδες εἰσίν."
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"μαῖα, τί ἢ δὲ σὺ τὰς μυθήσεαι; οὐδέ τί σε χρή.
εὖ νυ καὶ αὐτὸς ἐγὼ φράσομαι καὶ ϝείσομ' ἑκάστην.
ἀλλ' ἔχε σιγῇ μῦθον, ἐπίτρεψον δὲ θεοῖσιν."
ὡς ἄρ' ἔφη, γρῆυς δὲ διὲκ μεγάροιο βεβήκειν
οἰσομένη ποδάνιπτρα· τὰ γὰρ πρότερ' ἔκχυτο πάντα·
αὐτὰρ ἐπεὶ νίψεν τε καὶ ἤλειψεν λίπ' ἐλαίῳ,
αὖτις ἄρ' ἀσσοτέρω πυρὸς ἕλκετο δίφρον Ὀδυσσεύς
θερσόμενος, οὐλὴν δὲ κατὰ ῥακέεσσι κάλυψεν.
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια.
"ξεῖνε, τὸ μέν σ' ἔτι τυτθὸν ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτή·
καὶ γὰρ δὴ κοίτοιο τάχ' ἔσσεται ἡδέος ὥρη,
ὅν τινά γ' ὕπνος ἕλοι γλυκερὸς καὶ κηδόμενόν περ.
αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ πένθος ἀμέτρητον πόρε δαίμων·
ἤματα μὲν γὰρ τέρπομ' ὀδυρομένη γοόωσα,
ἔς τ' ἐμὰ ϝέργ' ὁρόωσα καὶ ἀμφιπόλων ἐνὶ ϝοίκῳ·
αὐτὰρ ἐπὴν νὺξ ἔλθῃ, ἕλῃσί τε κοῖτος ἅπαντας,
κεῖμαι ἐνὶ λέκτρῳ, πυκιναὶ δέ μοι ἀμφ' ἀδινὸν κῆρ
ὀξεῖαι μελεδῶνες ὀδυρομένην ἐρέθουσιν.
ὡς δ' ὅτε Πανδαρέου κούρη χλωρηὶς ἀηδών
καλὸν ἀείδῃσιν ϝέαρος νέον ἱσταμένοιο,
δενδρέων ἐν πετάλοισι καθεζομένη πυκινοῖσιν,
ἥ τε θαμὰ τρωπῶσα χέει πολυϝηχέα φωνήν,
παῖδ' ὀλοφυρομένη Ἴτυλον φίλον, ὅν ποτε χαλκῷ
κτεῖνε δι' ἀφραδίας, κοῦρον Ζήθοιο ϝάνακτος,
ὡς καὶ ἐμοὶ δίχα θυμὸς ὀρώρεται ἔνθα καὶ ἔνθα,
ἠὲ μένω παρὰ παιδὶ καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσω,
κτῆσιν ἐμήν, δμῳάς τε καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα,
εὐνήν τ' αἰδομένη πόσιος δήμοιό τε φῆμιν,

ἢ ἤδη ἅμ' ἕπωμαι Ἀχαιῶν ὅς τις ἄριστος
μνᾶται ἐνὶ μεγάροισι, πορὼν ἀπερείσι' ἔϝεδνα.
παῖς δ' ἐμὸς ἕως μὲν ἔην ἔτι νήπιος ἠδὲ χαλίφρων,
γήμασθ' οὔ μ' εἴα πόσιος κατὰ δῶμα λιποῦσαν·
νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας ἐστὶ καὶ ἥβης μέτρον ἱκάνει,
καὶ δή μ' ἀρᾶται πάλιν ἐλθέμεν ἐκ μεγάροιο,
κτήσιος ἀσχαλόων τήν ϝοι κατέδουσιν Ἀχαιοί.
ἀλλ' ἄγε μοι τὸν ὄνειρον ὑπόκριναι καὶ ἄκουσον.
χῆνές μοι κατὰ ϝοῖκον ἐϝείκοσι πυρὸν ἔδουσιν
ἐξ ὕδατος, καί τέ σφιν ἰαίνομαι εἰσορόωσα·
ἐλθὼν δ' ἐξ ὄρεος μέγας αἰετὸς ἀγκυλοχείλης
πᾶσι κατ' αὐχένας ἦξε καὶ ἔκτανεν· οἱ δὲ κέχυντο
ἀθρόοι ἐν μεγάροις, ὃ δ' ἐς αἰθέρα δῖαν ἀέρθη.
αὐτὰρ ἐγὼ κλαῖον καὶ ἐκώκυον ἔν περ ὀνείρῳ,
ἀμφὶ δ' ἔμ' ἠγερέθοντο ἐυπλοκάμιδες Ἀχαιαί,
οἴκτρ' ὀλοφυρομένην ὅ μοι αἰετὸς ἔκτανε χῆνας.
ἂψ δ' ἐλθὼν κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ προύχοντι μελάθρῳ,
φωνῇ δὲ βροτέῃ κατερήτυε, φώνησέν τε
'θάρσει, Ϝικαρίου κούρη τηλεκλειτοῖο·
οὐκ ὄναρ, ἀλλ' ὕπαρ ἐσθλόν, ὅ τοι τετελεσμένον ἔσται.
χῆνες μὲν μνηστῆρες, ἐγὼ δέ τοι αἰετὸς ὄρνις
ἦα πάρος, νῦν αὖτε τεὸς πόσις εἰλήλουθα,
ὃς πᾶσι μνηστῆρσιν ἀϝεικέα πότμον ἐφήσω.'
ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμὲ μελιϝηδὴς ὕπνος ἀνῆκεν·
παπτήνασα δὲ χῆνας ἐνὶ μεγάροισι νόησα
πυρὸν ἐρεπτομένους παρὰ πύελον, ἧχι πάρος περ."
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"ὦ γύναι, οὔ πως ἔστιν ὑποκρίνασθαι ὄνειρον
ἄλλῃ ἀποκλίναντ', ἐπεὶ ἦ ῥά τοι αὐτὸς Ὀδυσσεύς
πέφραδ' ὅπως τελέει. μνηστῆρσι δὲ φαίνετ' ὄλεθρος
πᾶσι μάλ', οὐδέ κέ τις θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξει."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε περίφρων Πηνελόπεια
"ξεῖν', ἦ τοι μὲν ὄνειροι ἀμήχανοι ἀκριτόμυθοι
γίγνοντ', οὐδέ τι πάντα τελείεται ἀνθρώποισιν.
δοιαὶ γάρ τε πύλαι ἀμενηνῶν εἰσὶν ὀνείρων·
αἱ μὲν γὰρ κεράεσσι τετεύχαται, αἱ δ' ἐλέφαντι.
τῶν οἳ μέν κ' ἔλθωσι διὰ πριστοῦ ἐλέφαντος,
οἵ ῥ' ἐλεφαίρονται, ϝέπε' ἀκράαντα φέροντες·
οἳ δὲ διὰ ξεστῶν κεράων ἔλθωσι θύραζε,
οἵ ῥ' ἔτυμα κραίνουσι, βροτῶν ὅτε κέν τις ἴδηται.

ἀλλ' ἐμοὶ οὐκ ἐντεῦθεν ὀίομαι αἰνὸν ὄνειρον
ἐλθεῖν· ἦ κ' ἀσπαστὸν ἐμοὶ καὶ παιδὶ γένοιτο.
ἄλλο δέ τοι ϝερέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν.
ἥδε δὴ ἠὼς εἶσι δυσώνυμος, ἥ μ' Ὀδυσῆος
ϝοίκου ἀποσχήσει· νῦν γὰρ καταθήσω ἄεθλον,
τοὺς πελέκεας τοὺς κεῖνος ἐνὶ μεγάροισι ϝεοῖσιν
ἵστασχ' ἑξείης, δρυόχους ὥς, δώδεκα πάντας·
στὰς δ' ὅ γε πολλὸν ἄνευθε διαρρίπτασκεν ὀιστόν.
νῦν δὲ μνηστήρεσσιν ἄεθλον τοῦτον ἐφήσω·
ὃς δέ κε ῥηίτατ' ἐντανύσῃ βιὸν ἐν παλάμῃσιν
καὶ διοϊστεύσῃ πελέκεων δυοκαίδεκα πάντων,
τῷ κεν ἅμα σποίμην, νοσφισσαμένη τόδε δῶμα
κουρίδιον, μάλα καλόν, ἐνίπλειον βιότοιο,
τοῦ ποτὲ μεμνήσεσθαι ὀίομαι ἔν περ ὀνείρῳ."
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
μηκέτι νῦν ἀνάβαλλε δόμοις ἔνι τοῦτον ἄεθλον·
πρὶν γάρ τοι πολύμητις ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς
πρὶν τούτους τόδε τόξον ἐύξοον ἀμφαφόωντας
νευρήν τ' ἐντανύσαι διοϊστεῦσαί τε σιδήρου."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε περίφρων Πηνελόπεια
"εἴ κ' ἐθέλοις μοι ξεῖνε παρήμενος ἐν μεγάροισιν
τέρπειν, οὔ κέ μοι ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισι χυθείη.
ἀλλ' οὐ γάρ πως ἔστιν ἀύπνους ἔμμεναι αἰεί
ἀνθρώπους· ἐπὶ γάρ τε ϝεκάστῳ μοῖραν ἔθηκαν
ἀθάνατοι θνητοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.
ἀλλ' ἦ τοι μὲν ἐγὼν ὑπερώιον εἰσαναβᾶσα
λέξομαι εἰς εὐνήν, ἥ μοι στονόεσσα τέτυκται,
αἰεὶ δάκρυσ' ἐμοῖσι πεφυρμένη, ἐξ οὗ Ὀδυσσεύς
ᾤχετ' ἐποψόμενος Κακοϝίλιον οὐκ ὀνομαστήν.
ἔνθα κε λεξαίμην· σὺ δὲ λέξεο τῷδ' ἐνὶ ϝοίκῳ,
ἢ χαμάδις στορέσας, ἤ τοι κατὰ δέμνια θέντων."
ὣς ϝειποῦσ' ἀνέβαιν' ὑπερώια σιγαλόεντα,
οὐκ οἴη· ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι κίον ἄλλαι.
ἐς δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν
κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα φίλον πόσιν, ὄφρα ϝοι ὕπνον
ϝηδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
20 αὐτὰρ ὁ ἐν προδόμῳ εὐνάζετο δῖος Ὀδυσσεύς· Υ
κὰμ μὲν ἀδέψητον βοέην στόρεσ', αὐτὰρ ὕπερθεν
κώεα πόλλ' ὀίων τοὺς ἱρεύεσκον Ἀχαιοί·

Εὐρυνόμη δ' ἄρ' ἐπὶ χλαῖναν βάλε κοιμηθέντι.
ἔνθ' Ὀδυσεὺς μνηστῆρσι κακὰ φρονέων ἐνὶ θυμῷ
κεῖτ' ἐγρηγορόων· ταὶ δ' ἐκ μεγάροιο γυναῖκες
ἤισαν, αἳ μνηστῆρσιν ἐμισγέσκοντο πάρος περ,
ἀλλήλῃσι γέλον καὶ εὐφροσύνην παρέχουσαι.
τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν·
πολλὰ δὲ μερμήριζε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν
ἠὲ μεταΐξας θάνατον τεύξειε ϝεκάστῃ,
ἦ ἔτ' ἐῷ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μιγῆναι
ὕστατα καὶ πύματα· κραδίη δέ ϝοι ἔνδον ὑλάκτει.
ὡς δὲ κύων ἀμαλῇσι περὶ σκυλάκεσσι βεβῶσα
ἄνδρ' ἀγνοιήσασ' ὑλάει, μέμονέν τε μάχεσθαι,
ὥς ῥα τοῦ ἔνδον ὑλάκτει ἀγαιομένου κακὰ ϝέργα.
στῆθος δὲ πλήξας κραδίην ἠνίπαπε μύθῳ.
"τέτλαθι δή, κραδίη· καὶ κύντερον ἄλλο ποτ' ἔτλης,
ἤματι τῷ ὅτε μοι μένος ἄσχετος ἤσθιε Κύκλωψ
ἰφθίμους ἑτάρους· σὺ δ' ἐτόλμας, ὄφρα σε μῆτις
ἐξάγαγ' ἐξ ἄντροιο ὀιόμενον θανέεσθαι."
ὣς ἔφατ', ἐν στήθεσσι καθαπτόμενος φίλον ἦτορ.
τῷ δ' ἄρα τ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε τετληυῖα
νωλεμέως· ἀτὰρ αὐτὸς ἑλίσσετο ἔνθα καὶ ἔνθα.
ὡς δ' ὅτε γαστέρ' ἀνὴρ πολέος πυρὸς αἰθομένοιο,
ἐμπλείην κνίσης τε καὶ αἵματος, ἔνθα καὶ ἔνθα
αἰόλλῃ, μάλα δ' ὦκα λιλαίεται ὀπτηθῆναι,
ὣς ἄρ' ὅ γ' ἔνθα καὶ ἔνθα ϝελίσσετο, μερμηρίζων
ὅππως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσει
μοῦνος ἐὼν πολέσι. σχεδόθεν δέ ϝοι ἦλθεν Ἀθήνη
οὐρανόθεν καταβᾶσα· δέμας δ' ἤϝικτο γυναικί·
στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔϝειπεν.
"τίπτ' αὖτ' ἐγρήσσεις, πάντων περὶ κάμμορε φωτῶν;
ϝοῖκος μήν τοι ὅδ' ἐστί, γυνὴ δέ τοι ἥδ' ἐνὶ ϝοίκῳ,
καὶ πάις, οἷόν πού τις ἐϝέλδεται ἔμμεναι υἱόν."
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα θεὰ κατὰ μοῖραν ἔϝειπες·
ἀλλά τέ μοι τόδε θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,
ὅππως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσω
μοῦνος ἐών· οἳ δ' αἰὲν ἀολλέες ἔνδον ἔασιν.
πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζω·
εἴ περ γὰρ κτείναιμι Διός τε σέθεν τε ϝέκητι,
πῇ κεν ὑπεκπροφύγοιμι; τά σε φράζεσθαι ἄνωγα."

τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
"σχέτλιε, καὶ μήν τίς τε χερείονι πείθεθ' ἑταίρῳ,
ὅς περ θνητός τ' ἐστὶ καὶ οὐ τόσα μήδεα ϝοῖδεν·
αὐτὰρ ἐγὼ θεός εἰμι, διαμπερὲς ἥ σε φυλάσσω
ἐν πάντεσσι πόνοις. ϝερέω δέ τοι ἐξαναφανδόν·
εἴ περ πεντήκοντα λόχοι μερόπων ἀνθρώπων
νῶι περισταῖεν, κτεῖναι μεμαῶτες Ἄρηι,
καί κεν τῶν ἐλάσαιο βόας καὶ ϝίφια μῆλα.
ἀλλ' ἑλέτω σε καὶ ὕπνος· ἀνίη καὶ τὸ φυλάσσειν
πάννυχον ἐγρήσσοντα, κακῶν δ' ὑποδύσεαι ἤδη."
ὡς φάτο, καί ῥά ϝοι ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχευεν,
αὐτὴ δ' ἂψ ἐς Ὄλυμπον ἀφίκετο δῖα θεάων.
εὖτε τὸν ὕπνος ἔμαρπτε, λύων μελεδήματα θυμοῦ,
λυσιμελής, ἄλοχος δ' ἄρ' ἐπέγρετο κεδνὰ ϝιδυῖα,
κλαῖε δ' ἄρ' ἐν λέκτροισι καθεζομένη μαλακοῖσιν.
αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίουσα κορέσσατο ϝὸν κατὰ θυμόν,
Ἀρτέμιδι πρώτιστον ἐπεύξατο δῖα γυναικῶν.
"Ἄρτεμι πότνα θεά, θύγατερ Διός, εἴθε μοι ἤδη
ἰὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλοῦσ' ἐκ θυμὸν ἕλοιο
αὐτίκα νῦν, ἢ ἔπειτά μ' ἀναρπάξασα θύελλα
οἴχοιτο προφέρουσα κατ' ἠερόεντα κέλευθα,
ἐν προχοῇς δὲ βάλοι ἀψορρόου Ὠκεανοῖο.
ὡς δ' ὅτε Πανδαρέου κούρας ἀνέλοντο θύελλαι,
τῇσι τοκῆας μὲν φθῖσαν θεοί, αἳ δὲ λίποντο
ὀρφαναὶ ἐν μεγάροισι, κόμισσε δὲ δῖ' Ἀφροδίτη
τυρῷ καὶ μέλιτι γλυκερῷ καὶ ϝηδέι ϝοίνῳ·
Ἥρη δ' αὐτῇσιν περὶ πασέων δῶκε γυναικῶν
ϝεῖδος καὶ πινυτήν, μῆκος δ' ἔπορ' Ἄρτεμις ἁγνή,
ϝέργα δ' Ἀθηναίη δέδαεν κλυτὰ ϝεργάζεσθαι.
εὖτ' Ἀφροδίτη δῖα προσέστιχε μακρὸν Ὄλυμπον
κούρῃς αἰτήσουσα τέλος θαλεροῖο γάμοιο,
ἐς Δία τερπικέραυνον (ὃ γάρ τ' εὖ ϝοῖδεν ἅπαντα,
μοῖράν τ' ἀμμορίην τε καταθνητῶν ἀνθρώπων),
τόφρα δὲ τὰς κούρας ἅρπυιαι ἀνηρείψαντο
καί ῥ' ἔδοσαν στυγερῇσιν ἐρινύσιν ἀμφιπολεύειν.
ὣς ἔμ' ἀϝιστώσειαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
ἠέ μ' ἐυπλόκαμος βάλοι Ἄρτεμις, ὄφρ' Ὀδυσῆα
ὀσσομένη καὶ γαῖαν ὕπο στυγερὴν ἀφικοίμην,
μηδέ τι χείρονος ἀνδρὸς ἐυφραίνοιμι νόημα.
ἀλλὰ τὸ μὲν καὶ ἀνεκτὸν ἔχει κακόν, ὁππότε κέν τις

ἤματα μὲν κλαίῃ πυκινῶς ἀκαχήμενος ἦτορ,
νύκτας δ' ὕπνος ἔχῃσιν· ὃ γάρ τ' ἐπέλησεν ἁπάντων,
ἐσθλῶν ἠδὲ κακῶν, ἐπεὶ ἂρ βλέφαρ' ἀμφικαλύψῃ.
αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ ὀνείρατ' ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων.
τῇδε γὰρ αὖ μοι νυκτὶ παρέδραθε ϝείκελος αὐτῷ,
τοῖος ἐὼν οἷος ἦεν ἅμα στρατῷ· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
χαῖρ', ἐπεὶ οὐκ ἐφάμην ὄναρ ἔμμεναι ἀλλ' ὕπαρ ἤδη."
ὣς ἔφατ', αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν Ἠώς.
τῆς δ' ἄρα κλαιούσης ϝόπα σύνθετο δῖος Ὀδυσσεύς·
μερμήριζε δ' ἔπειτα, δόκησε δέ ϝοι κατὰ θυμόν
ἤδη γιγνώσκουσα παρεστάμεναι κεφαλῆφιν.
χλαῖναν μὲν ξυνελὼν καὶ κώεα, τοῖσιν ἐνεῦδεν,
ἐς μέγαρον κατέθηκεν ἐπὶ θρόνου, ἐκ δὲ βοείην
θῆκε θύραζε φέρων, Διὶ δ' εὔξατο χεῖρας ἀνασχών.
"Ζεῦ πάτερ, εἴ μ' ἐθέλοντες ἐπὶ τραφερήν τε καὶ ὑγρήν
ἤγετ' ἐμὴν ἐς γαῖαν, ἐπεί μ' ἐκακώσατε λίην,
φήμην τίς μοι φάσθω ἐγειρομένων ἀνθρώπων
ἔνδοθεν, ἔκτοσθεν δὲ Διὸς τέρας ἄλλο φανήτω."
ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δὲ κλύε μητιέτα Ζεύς,
αὐτίκα δὲ βρόντησεν ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου,
ὑψόθεν ἐκ νεφέων· γήθησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς.
φήμην δ' ἐκ ϝοίκοιο γυνὴ προέηκεν ἀλετρίς
πλησίον, ἔνθ' ἄρα ϝοι μύλαι εἵατο ποιμένι λαῶν,
τῇσιν δώδεκα πᾶσαι ἐπερρώοντο γυναῖκες
ἄλφιτα τεύχουσαι καὶ ἀλείατα μυελὸν ἀνδρῶν.
αἱ μὲν ἄρ' ἄλλαι εὗδον, ἐπεὶ κατὰ πυρὸν ἄλεσσαν,
ἡ δὲ μί' οὔ πω παύετ', ἀφαυροτάτη δὲ τέτυκτο·
ἥ ῥα μύλην στήσασα ϝέπος φάτο σῆμα ϝάνακτι.
"Ζεῦ πάτερ, ὅς τε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισι ϝανάσσεις,
ἦ μεγάλα βρόντησας ἀπ' οὐρανοῦ ἀστερόεντος,
οὐδέ ποθι νέφος ἐστι· τέρας νύ τεῳ τόδε φαίνεις.
κρῆνον νῦν καὶ ἐμοὶ δειλῇ ϝέπος, ὅττι κε ϝείπω·
μνηστῆρες πύματόν τε καὶ ὕστατον ἤματι τῷδε
ἐν μεγάροις Ὀδυσῆος ἑλοίατο δαῖτ' ἐρατεινήν,
οἳ δή μοι καμάτῳ θυμαλγέι γούνατ' ἔλυσαν
ἄλφιτα τευχούσῃ. νῦν ὕστατα δειπνήσειαν."
ὣς ἄρ' ἔφη, χαῖρεν δὲ κλεηδόνι δῖος Ὀδυσσεύς
Ζηνός τε βροντῇ· φάτο γὰρ τίσασθαι ἀλείτας.
αἱ δ' ἄλλαι δμωαὶ κατὰ δώματα κάλ' Ὀδυσῆος
ἀγρόμεναι ἀνέκαιον ἐπ' ἐσχάρῃ ἀκάματον πῦρ.

Τηλέμαχος δ' εὐνῆθεν ἀνίστατο, ϝισόθεος φώς,
ϝείματα ϝεσσάμενος· περὶ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμῳ,
ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξέι χαλκῷ.
στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, πρὸς δ' Εὐρύκλειαν ἔϝειπεν
"μαῖα φίλη, τὸν ξεῖνον ἐτιμήσασθ' ἐνὶ ϝοίκῳ
εὐνῇ καὶ σίτῳ, ἦ αὔτως κεῖται ἀκηδής;
τοιαύτη γὰρ ἐμὴ μήτηρ πινυτή περ ἐοῦσα·
ἐμπλήγδην ἕτερόν γε τίει μερόπων ἀνθρώπων
χείρονα, τὸν δέ τ' ἀρείον' ἀτιμήσασ' ἀποπέμπει."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε περίφρων Εὐρύκλεια
"οὐκ ἄν μιν νῦν, τέκνον, ἀναίτιον αἰτιόῳο.
ϝοῖνον μὲν γὰρ ἔπινε καθήμενος ὄφρ' ἔθελ' αὐτός,
σίτου δ' οὐκέτ' ἔφη πεινήμεναι· εἴρετο γάρ μιν.
ἀλλ' ὅτε δὴ κοίτοιο καὶ ὕπνου μιμνήσκοιτο,
ἣ μὲν δέμνι' ἄνωγεν ὑποστορέσαι δμωῇσιν,
αὐτὰρ ὅ γ', ὥς τις πάμπαν ὀιζυρὸς καὶ ἄποτμος,
οὐκ ἔθελ' ἐν λέκτροισι καὶ ἐν ῥήγεσσι καθεύδειν,
ἀλλ' ἐν ἀδεψήτῳ βοέῃ καὶ κώεσιν οἰῶν
ἔδραθ' ἐνὶ προδόμῳ· χλαῖναν δ' ἐπιϝέσσαμεν ἡμεῖς."
ὣς φάτο, Τηλέμαχος δὲ διὲκ μεγάροιο βεβήκειν
ἔγχος ἔχων· ἅμα τῷ γε δύω κύνες ἀργοὶ ἕποντο·
βῆ δ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν μετ' ἐυκνήμιδας Ἀχαιούς.
ἣ δ' αὖτε δμωῇσιν ἐκέκλετο δῖα γυναικῶν,
Εὐρύκλει' Ὦπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο,
"ἀγρεῖθ', αἱ μὲν δῶμα κορήσατε ποιπνύσασαι,
ῥάσσατέ τ', ἔν τε θρόνοις ἐυποιήτοισι τάπητας
βάλλετε πορφυρέους· αἱ δὲ σπόγγοισι τραπέζας
πάσας ἀμφιμάσασθε, καθήρατε δὲ κρητῆρας
καὶ δέπα ἀμφικύπελλα τετυγμένα· ταὶ δὲ μεθ' ὕδωρ
ἔρχεσθε κρήνηνδε, καὶ οἴσετε θᾶσσον ἰοῦσαι.
οὐ γὰρ δὴν μνηστῆρες ἀπέσσονται μεγάροιο,
ἀλλὰ μάλ' ἦρι νέονται, ἐπεὶ καὶ πᾶσιν ἑορτή."
ὣς ἔφαθ', αἱ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον ἠδὲ πίθοντο.
αἱ μὲν ἐϝείκοσι βῆσαν ἐπὶ κρήνην μελάνυδρον,
αἱ δ' αὐτοῦ κατὰ δώματ' ἐπισταμένως πονέοντο.
ἐς δ' ἦλθον δρηστῆρες Ἀχαιῶν. οἱ μὲν ἔπειτα
εὖ καὶ ἐπισταμένως κέασαν ξύλα, ταὶ δὲ γυναῖκες
ἦλθον ἀπὸ κρήνης. ἐπὶ δέ σφισιν ἦλθε συβώτης
τρεῖς σιάλους κατάγων, οἳ ἔσαν μετὰ πᾶσιν ἄριστοι.

καὶ τοὺς μέν ῥ' εἴασε καθ' ἕρκεα καλὰ νέμεσθαι,
αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσηύδα μειλιχίοισιν
"ξεῖν', ἦ ἄρ τί σε μᾶλλον Ἀχαιοὶ εἰσορόωσιν,
ἦέ σ' ἀτιμάζουσι κατὰ μέγαρ' ὡς τὸ πάρος περ;"
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"εἰ γὰρ δὴ Εὔμαιε θεοὶ τισαίατο λώβην,
ἣν οἵδ' ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωνται
ϝοίκῳ ἐν ἀλλοτρίῳ, οὐδ' αἰδοῦς μοῖραν ἔχουσιν."
ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε Μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν,
αἶγας ἄγων αἳ πᾶσι μετέπρεπον αἰπολίοισιν,
δεῖπνον μνηστήρεσσι· δύω δ' ἅμ' ἕποντο νομῆες.
καὶ τὰς μὲν κατέδησεν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ,
αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσηύδα κερτομίοισιν
"ξεῖν', ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνιήσεις κατὰ δῶμα
ἀνέρας αἰτίζων, ἀτὰρ οὐκ ἔξεισθα θύραζε;
πάντως οὐκέτι νῶι διακρινέεσθαι ὀίω
πρὶν χειρῶν γεύσασθαι, ἐπεὶ σύ περ οὐ κατὰ κόσμον
αἰτίζεις· εἰσὶν δὲ καὶ ἄλλαι δαῖτες Ἀχαιῶν."
ὣς φάτο· τὸν δ' οὔ τι προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
ἀλλ' ἀκέων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.
τοῖσι δ' ἐπὶ τρίτος ἦλθε Φιλοίτιος ὄρχαμος ἀνδρῶν,
βοῦν στεῖραν μνηστῆρσιν ἄγων καὶ πίονας αἶγας·
πορθμῆες δ' ἄρα τούς γε διήγαγον, οἵ τε καὶ ἄλλους
ἀνθρώπους πέμπουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίκηται.
καὶ τὰ μὲν εὖ κατέδησεν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ,
αὐτὸς δ' αὖτ' ἐρέεινε συβώτην ἄγχι παραστάς
"τίς δὴ ὅδε ξεῖνος νέον εἰλήλουθε, συβῶτα,
ἡμέτερον πρὸς δῶμα; τέων δ' ἐξ εὔχεται εἶναι
ἀνδρῶν; ποῦ δέ νύ ϝοι γενεὴ καὶ πατρὶς ἄρουρα;
δύσμορος. ἦ τε ϝέϝοικε δέμας βασιλῆι ϝάνακτι·
ἀλλὰ θεοὶ δυόωσι πολυπλάγκτους ἀνθρώπους,
ὁππότε καὶ βασιλεῦσιν ἐπικλώσωνται ὀιζύν."
ἦ, καὶ δεξιτερῇ δειδίσκετο χειρὶ παραστάς,
καί μιν φωνήσας ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"χαῖρε, πάτερ ὦ ξεῖνε. γένοιτό τοι ἔς περ ὀπίσσω
ὄλβος· ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχεαι πολέεσσιν.
Ζεῦ πάτερ, οὔ τις σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος·
οὐκ ἐλεαίρεις ἄνδρας, ἐπὴν δὴ γείνεαι αὐτός,
μισγέμεναι κακότητι καὶ ἄλγεσι λευγαλέοισιν.

ἴδιον ὡς ἐνόησα, δεδάκρυνται δέ μοι ὄσσε
μνησαμένῳ Ὀδυσῆος, ἐπεὶ καὶ κεῖνον ὀίω
τοιάδε λαίφε' ἔχοντα κατ' ἀνθρώπους ἀλάλησθαι,
εἴ που ἔτι ζώει καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο.
εἰ δ' ἤδη τέθνηκε καὶ εἰν Ἀϝίδαο δόμοισιν,
ὤ μοι ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ὅς μ' ἐπὶ βουσὶν
εἷσ' ἔτι τυτθὸν ἐόντα Κεφαλλήνων ἐνὶ δήμῳ.
νῦν δ' αἳ μὲν γίγνονται ἀθέσφατοι, οὐδέ κεν ἄλλως
ἀνδρί γ' ὑποσταχύοιτο βοῶν γένος εὐρυμετώπων·
τὰς δ' ἄλλοι με κέλονται ἀγινέμεναι σφίσιν αὐτοῖς
ἔδμεναι. οὐδέ τι παιδὸς ἐνὶ μεγάροις ἀλέγουσιν,
οὐδ' ὄπιδα τρομέουσι θεῶν· μεμάασι γὰρ ἤδη
κτήματα δάσσασθαι δὴν οἰχομένοιο ϝάνακτος.
αὐτὰρ ἐμοὶ τόδε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
πόλλ' ἐπιδινεῖται· μάλα μὲν κακὸν υἷος ἐόντος
ἄλλων δῆμον ἱκέσθαι ἰόντ' αὐτῇσι βόεσσιν,
ἄνδρας ἐς ἀλλοδαπούς· τὸ δὲ ῥίγιον, αὖθι μένοντα
βουσὶν ἐπ' ἀλλοτρίῃσι καθήμενον ἄλγεα πάσχειν.
καί κεν δὴ πάλαι ἄλλον ὑπερμενέων βασιλήων
ἐξικόμην φεύγων, ἐπεὶ οὐκέτ' ἀνεκτὰ πέλονται·
ἀλλ' ἔτι τὸν δύστηνον ὀίομαι, εἴ ποθεν ἐλθὼν
ἀνδρῶν μνηστήρων σκέδασιν κατὰ δώματα θείη."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"βουκόλ', ἐπεὶ οὔτε κακῷ οὔτ' ἄφρονι φωτὶ ϝέϝοικας,
γιγνώσκω δὲ καὶ αὐτὸς ὅ τοι πινυτὴ φρένας ἵκει,
τοὔνεκά τοι ϝερέω, καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι.
ϝίστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίη τε τράπεζα,
ἱστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἣν ἀφικάνω,
ἦ σέθεν ἐνθάδ' ἐόντος ἐλεύσεται οἴκαδ' Ὀδυσσεύς,
σοῖσιν δ' ὀφθαλμοῖσιν ἐπόψεαι, εἴ κ' ἐθέλησθα,
κτεινομένους μνηστῆρας οἳ ἐνθάδε κοιρανέουσιν."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ
"εἰ γὰρ τοῦτο ξεῖνε ϝέπος τελέσειε Κρονίων·
γνοίης χ' οἵη ἐμὴ δύναμις καὶ χεῖρες ἕπονται."
ὡς δ' αὔτως Εὔμαιος ἐπεύξατο πᾶσι θεοῖσιν
νοστῆσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ϝόνδε δόμονδε.
ὡς οἳ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
μνηστῆρες δ' ἄρα Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόρον τε
ἤρτυον. αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀριστερὸς ἤλυθεν ὄρνις,
αἰετὸς ὑψιπέτης, ἔχε δὲ τρήρωνα πέλειαν.

τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέϝειπεν
"ὦ φίλοι, οὐχ ἥμιν συνθεύσεται ἥδε γε βουλή,
Τηλεμάχοιο φόνος· ἀλλὰ μνησώμεθα δαιτός."
ὣς ἔφατ' Ἀμφίνομος, τοῖσιν δ' ἐπιϝήνδανε μῦθος.
ἐλθόντες δ' ἐς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο
χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε,
οἳ δ' ἵρευον ὄϊς μεγάλους καὶ πίονας αἶγας,
ἵρευον δὲ σύας σιάλους καὶ βοῦν ἀγελαίην,
σπλάγχνα δ' ἄρ' ὀπτήσαντες ἐνώμων, ἐν δέ τε ϝοῖνον
κρητῆρσιν κερόωντο· κύπελλα δὲ νεῖμε συβώτης.
σῖτον δέ σφ' ἐπένειμε Φιλοίτιος ὄρχαμος ἀνδρῶν
καλοῖς ἐν κανέοισιν, ἐϝῳνοχόει δὲ Μελανθεύς.
οἳ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Τηλέμαχος δ' Ὀδυσῆα καθῖδρυε, κέρδεα νωμῶν,
ἐντὸς ἐυσταθέος μεγάρου, παρὰ λάινον οὐδόν,
δίφρον ἀϝεικέλιον καταθεὶς ὀλίγην τε τράπεζαν·
πὰρ δ' ἐτίθη σπλάγχνων μοίρας, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν
ἐν δέπαϊ χρυσέῳ, καί μιν πρὸς μῦθον ἔϝειπεν.
"ἐνταυθοῖ νῦν ἧσο μετ' ἀνδράσι ϝοινοποτάζων.
κερτομίας δέ τοι αὐτὸς ἐγὼ καὶ χεῖρας ἀφέξω
πάντων μνηστήρων, ἐπεὶ οὔ τοι δήμιος ἐστὶν
ϝοῖκος ὅδ' ἀλλ' Ὀδυσῆος, ἐμοὶ δὲ κτήσατ' ἐκεῖνος.
ὑμεῖς δὲ μνηστῆρες ἐπίσχετε θυμὸν ἐνιπῆς
καὶ χειρῶν, ἵνα μή τις ἔρις καὶ νεῖκος ὄρηται."
ὣς ἔφαθ'· οἳ δ' ἄρα πάντες ὀδὰξ ἐν χείλεσι φύντες
Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν.
τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός,
"καὶ χαλεπόν περ ἐόντα δεχώμεθα μῦθον, Ἀχαιοί,
Τηλεμάχου· μάλα δ' ἥμιν ἀπειλήσας ἀγορεύει.
οὐ γὰρ Ζεὺς εἴασε Κρονίων· τῷ κέ μιν ἤδη
παύσαμεν ἐν μεγάροισι λιγύν περ ἐόντ' ἀγορητήν."
ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος, ὃ δ' ἄρ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων.

---

276 κήρυκες δ' ἀνὰ ϝάστυ θεῶν ἱερὴν ἑκατόμβην
ἦγον· τοὶ δ' ἀγέροντο κάρη κομόωντες Ἀχαιοί
ἄλσος ὕπο σκιερὸν ϝεκατηβόλου Ἀπόλλωνος.
οἳ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρέ' ὑπέρτερα καὶ ϝερύσαντο,
μοίρας δασσάμενοι δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
πὰρ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆι μοῖραν θέσαν οἳ πονέοντο
ϝίσην, ὡς αὐτοί περ ἐλάγχανον· ὣς γὰρ ἀνώγειν
Τηλέμαχος φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο.

μνηστῆρας δ' οὐ πάμπαν ἀγήνορας εἴα Ἀθήνη
λώβης ἴσχεσθαι θυμαλγέος, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
δύη ἄχος κραδίην Λαερτιάδην Ὀδυσῆα.
ἦν δέ τις ἐν μνηστῆρσιν ἀνὴρ ἀθεμίστια ϝειδώς,
Κτήσιππος δ' ὄνομ' ἔσκε, Σάμῃ δ' ἐνὶ ϝοικία ναῖεν·
ὃς δή τοι κτεάτεσσι πεποιθὼς θεσπεσίοισιν
μνάσκετ' Ὀδυσσῆος δὴν οἰχομένοιο δάμαρτα.
ὅς ῥα τότε μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μετηύδα
“κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγήνορες, ὄφρα τι ϝείπω.
μοῖραν μὲν δὴ ξεῖνος ἔχει πάλαι, ὡς ἐπέϝοικεν,
ϝίσην· οὐ γὰρ καλὸν ἀτεμβέμεν, οὐδὲ δίκαιον,
ξείνους Τηλεμάχου, ὅς κεν τάδε δώμαθ' ἵκηται.
ἀλλ' ἄγε ϝοι καὶ ἐγὼ δῶ ξείνιον, ὄφρα καὶ αὐτός
ἠὲ λοετροχόῳ δώῃ γέρας ἠέ τῳ ἄλλῳ
δμώων οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο.”
ὣς ϝειπὼν ἔρριψε βοὸς πόδα χειρὶ παχείῃ,
κείμενον ἐκ κανέοιο λαβών. ὃ δ' ἀλεύατ' Ὀδυσσεὺς
ϝῆκα παρακλίνας κεφαλήν, μείδησε δὲ θυμῷ
σαρδάνιον μάλα τοῖον· ὃ δ' ευδμητον βάλε τοῖχον.
Κτήσιππον δ' ἄρα Τηλέμαχος ἠνίπαπε μύθῳ.
“Κτήσιππ', ἦ μάλα τοι τόδε κέρδιον ἔπλετο θυμῷ·
οὐκ ἔβαλες τὸν ξεῖνον· ἀλεύατο γὰρ βέλος αὐτός.
ἦ γάρ κέν σε μέσον βάλον ἔγχεϊ ὀξυόεντι,
καί κέ τοι ἀντὶ γάμοιο πατὴρ τάφον ἀμφεπονεῖτο
ἐνθάδε. τῷ μή τίς μοι ἀϝεικείας ἐνὶ ϝοίκῳ
φαινέτω· ἤδη γὰρ νοέω καὶ ϝοῖδα ϝέκαστα,
ἐσθλά τε καὶ τὰ χέρηα· πάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα.”
ὣς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
ὀψὲ δὲ δὴ μετέϝειπε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος
“ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δή τις ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ
ἀντιβίοις ϝεπέεσσι καθαπτόμενος χαλεπαίνοι·

ἀλλ' ἔμπης τάδε μὲν καὶ τέτλαμεν εἰσορόωντες,
μήλων σφαζομένων ϝοίνοιό τε πινομένοιο
καὶ σίτου· χαλεπὸν γὰρ ἐρυκακέειν ἕνα πολλούς.
ἀλλ' ἄγε μηκέτι μοι κακὰ ῥέζετε δυσμενέοντες·
εἰ δ' ἤδη μ' αὐτὸν κτεῖναι μενεαίνετε χαλκῷ,
καί κε τὸ βουλοίμην, καί κεν πολὺ κέρδιον εἴη
τεθνάμεν ἢ τάδε γ' αἰὲν ἀϝεικέα ϝέργ' ὁράασθαι,
ξείνους τε στυφελιζομένους, δμωάς τε γυναῖκας
ῥυστάζοντας ἀϝεικελίως κατὰ δώματα καλά.”

μήτε τι τὸν ξεῖνον στυφελίζετε μήτε τιν' ἄλλον
δμώων οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο.
Τηλεμάχῳ δέ κε μῦθον ἐγὼ καὶ μητέρι φαίην
ἤπιον, εἴ σφωιν κραδίῃ ϝάδοι ἀμφοτέροιιν.
ὄφρα μὲν ὕμιν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐϝώλπειν
νοστήσειν Ὀδυσῆα πολύφρονα ϝόνδε δόμονδε,
τόφρ' οὔ τις νέμεσις μενέμεν τ' ἦν ἰσχέμεναί τε
μνηστῆρας κατὰ δώματ', ἐπεὶ τόδε κέρδιον ἦεν,
εἰ νόστησ' Ὀδυσεὺς καὶ ὑπότροπος ἵκετο δῶμα·
νῦν δ' ἤδη τόδε δῆλον, ὅ τ' οὐκέτι νόστιμος ἐστίν.
ἀλλ' ἄγε, σῇ τάδε μητρὶ παρεζόμενος κατάλεξον,
γήμασθ' ὅς τις ἄριστος ἀνὴρ καὶ πλεῖστα πόρῃσιν,
ὄφρα σὺ μὲν χαίρων πατρώια πάντα νέμηαι,
ἔσθων καὶ πίνων, ἣ δ' ἄλλου δῶμα κομίζῃ."
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"οὐ μὰ Ζῆν' Ἀγέλαε καὶ ἄλγεα πατρὸς ἐμοῖο,
ὅς που τῆλ' Ἰθάκης ἢ ἔφθιται ἢ ἀλάληται,
οὔ τι διατρίβω μητρὸς γάμον, ἀλλὰ κελεύω
γήμασθ' ᾧ κ' ἐθέλῃ, ποτὶ δ' ἄσπετα δῶρα δίδωμι.
αἰδέομαι δ' ἀϝέκουσαν ἀπὸ μεγάροιο δίεσθαι
μύθῳ ἀναγκαίῳ· μὴ τοῦτο θεὸς τελέσειεν."
ὣς φάτο Τηλέμαχος, μνηστῆρσι δὲ Παλλὰς Ἀθήνη
ἄσβεστον γέλον ὦρσε, παρέπλαγξεν δὲ νόημα.
οἳ δ' ἤδη γναθμοῖσι γελώων ἀλλοτρίοισιν,
αἱμοφόρυκτα δὲ δὴ κρέα ἤσθιον· ὄσσε δ' ἄρα σφέων
δακρυόφιν πίμπλαντο, γόον δ' ὠίετο θυμός.
τοῖσι δὲ καὶ μετέϝειπε Θεοκλύμενος θεοϝειδής
"ἆ δειλοί, τί κακὸν τόδε πάσχετε; νυκτὶ μὲν ὑμέων
ϝειλύαται κεφαλαί τε πρόσωπά τε νέρθε τε γοῦνα,
οἰμωγὴ δὲ δέδηε, δεδάκρυνται δὲ παρειαί,
αἵματι δ' ἐρράδαται τοῖχοι καλαί τε μεσόδμαι.
ϝειδώλων δὲ πλέον πρόθυρον, πλείη δὲ καὶ αὐλή,
ϝιεμένων ἐρεβόσδε ὑπὸ ζόφον· ἠέλιος δέ
οὐρανοῦ ἐξαπόλωλε, κακὴ δ' ἐπιδέδρομεν ἀχλύς."
ὣς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ϝηδὺ γέλασσαν.
τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος Πολύβου πάις ἦρχ' ἀγορεύειν.
"ἀφραίνει ξεῖνος νέον ἄλλοθεν εἰληλουθώς.
ἀλλά μιν αἶψα, νέοι, δόμου ἐκπέμψασθε θύραζε
εἰς ἀγορὴν ἔρχεσθαι, ἐπεὶ τάδε νυκτὶ ϝεϝίσκει."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε Θεοκλύμενος θεοϝειδής

"Εὐρύμαχ᾽, οὔ τί σ᾽ ἄνωγα ἐμοὶ πομπῆας ὀπάζειν·
εἰσί μοι ὀφθαλμοί τε καὶ οὔατα καὶ πόδες ἄμφω
καὶ νόος ἐν στήθεσσι τετυγμένος, οὐδὲν ἀϝεικής.
τοῖς ἔξειμι θύραζε, ἐπεὶ νοέω κακὸν ὔμμιν
ἐρχόμενον, τό κεν οὔ τις ὑπεκφύγοι οὐδ᾽ ἀλέαιτο
μνηστήρων, οἳ δῶμα κατ᾽ ἀντιθέου Ὀδυσῆος
ἀνέρας ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανάασθε."
ὣς ϝειπὼν ἐξῆλθε δόμων εὖ ναιεταόντων,
ἵκετο δ᾽ ἐς Πείραιον, ὅ μιν πρόφρων ὑπέδεκτο.
μνηστῆρες δ᾽ ἄρα πάντες ἐς ἀλλήλους ὁρόωντες
Τηλέμαχον ἐρέθιζον, ἐπὶ ξείνοις γελόωντες.
ὧδε δέ τις ϝείπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων.
"Τηλέμαχ᾽, οὔ τις σεῖο κακοξεινώτερος ἄλλος.
οἷον μέν τινα τοῦτον ἔχεις ἐπίμαστον ἀλήτην,
σίτου καὶ ϝοίνου κεχρημένον, οὐδέ τι ϝέργων
ἔμπαιον οὐδὲ βίης, ἀλλ᾽ αὔτως ἄχθος ἀρούρης·
ἄλλος δ᾽ αὖτέ τις οὗτος ἀνέστη μαντεύεσθαι.
ἀλλ᾽ εἴ μοί τι πίθοιο, τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη·
τοὺς ξείνους ἐν νηὶ πολυκλήιδι βαλόντες
ἐς Σικελοὺς πέμψωμεν, ὅθεν κέ τοι ἄξιον ἄλφοιν."
ὣς ἔφασαν μνηστῆρες· ὁ δ᾽ οὐκ ἐμπάζετο μύθων,
ἀλλ᾽ ἀκέων πατέρα προσεδέρκετο, δέγμενος αἰεί
ὁππότε δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσει.

21 τῇ δ᾽ ἄρ᾽ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη, Φ
κούρῃ Ϝικαρίοιο περίφρονι Πηνελοπείῃ,
τόξον μνηστήρεσσι θέμεν πολιόν τε σίδηρον
ἐν μεγάροις Ὀδυσῆος ἀέθλια καὶ φόνου ἀρχήν.
κλίμακα δ᾽ ὑψηλὴν προσεβήσετο ϝοῖο δόμοιο,
εἵλετο δὲ κληῖδ᾽ εὐκαμπέα χειρὶ παχείῃ
καλὴν χαλκείην· κώπη δ᾽ ἐλέφαντος ἐπῆεν.
βῆ δ᾽ ἰέναι θαλαμόνδε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν
ἔσχατον· ἔνθα δέ ϝοι κειμήλια κεῖτο ϝάνακτος,

---

387 ἣ δὲ κατ᾽ ἄντηστιν θεμένη περικαλλέα δίφρον,
κούρη Ϝικαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια,
ἀνδρῶν ἐν μεγάροισι ϝεκάστου μῦθον ἄκουεν.
δεῖπνον μὲν γάρ τοί γε γελώοντες τετύκοντο
ϝηδύ τε καὶ μενοϝεικές, ἐπεὶ μάλα πόλλ᾽ ἱέρευσαν·
δόρπου δ᾽ οὐκ ἄν πως ἀχαρίστερον ἄλλο γένοιτο,
οἷον δὴ τάχ᾽ ἔμελλε θεὰ καὶ καρτερὸς ἀνήρ
θησέμεναι· πρότεροι γὰρ ἀϝεικέα μηχανόωντο.

χαλκός τε χρυσός τε πολύκμητός τε σίδηρος.
ἔνθα δὲ τόξον κεῖτο παλίντονον ἠδὲ φαρέτρη
ἰοδόκος, πολλοὶ δ' ἔνεσαν στονόεντες ὀιστοί,
δῶρα τά ϝοι ξεῖνος Λακεδαίμονι δῶκε τυχήσας
Ϝίφιτος Εὐρυτίδης ἐπιϝείκελος ἀθανάτοισιν.
τὼ δ' ἐν Μεσσήνῃ ξυμβλήτην ἀλλήλοιιν,
ϝοίκῳ ἐν Ὀρσιλόχοιο δαΐφρονος. ἦ τοι Ὀδυσσεύς
ἦλθε μετὰ χρεῖος, τό ῥά ϝοι πᾶς δῆμος ὄφελλεν·
μῆλα ϝὰρ ἐξ Ἰθάκης Μεσσήνιοι ἄνδρες ἄειραν
νηυσὶ πολυκλήισι τριηκόσι' ἠδὲ νομῆας.
τῶν ἕνεκ' ἐξεσίην πολλὴν ὁδὸν ἦλθεν Ὀδυσσεύς
παιδνὸς ἐών· πρὸ ϝὰρ ἧκε πατὴρ ἄλλοι τε ϝέροντες.
Ϝίφιτος αὖθ' ἵππους διζήμενος, αἵ ϝοι ὄλοντο
δώδεκα θήλειαι, ὑπὸ δ' ἡμίονοι ταλαϝεργοί·
αἳ δή ϝοι καὶ ἔπειτα φόνος καὶ μοῖρα ϝένοντο,
ἐπεὶ δὴ Διὸς υἱὸν ἀφίκετο καρτερόθυμον,
φῶθ' Ἡρακλῆα, μεϝάλων ἐπιϝίστορα ϝέρϝων,
ὅς μιν ξεῖνον ἐόντα κατέκτανε ϝῷ ἐνὶ ϝοίκῳ,
σχέτλιος, οὐδὲ θεῶν ὄπιν ἠδέσατ', οὐδὲ τράπεζαν
τὴν δή ϝοι παρέθηκεν· ἔπειτα δὲ πέφνε καὶ αὐτόν,
ἵππους δ' αὐτὸς ἔχεν κρατερώνυχας ἐν μεϝάροισιν.
τὰς ἐρέων Ὀδυσῆι συνήντετο, δῶκε δὲ τόξον,
τὸ πρὶν μέν ῥ' ἐφόρει μέϝας Εὔρυτος, αὐτὰρ ὃ παιδὶ
κάλλιπ' ἀποθνήσκων ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσιν.
τῷ δ' Ὀδυσεὺς ξίφος ὀξὺ καὶ ἄλκιμον ἔϝχος ἔδωκεν,
ἀρχὴν ξεινοσύνης προσκηδέος. οὐδὲ τραπέζῃ
ϝνώτην ἀλλήλων· πρὶν ϝὰρ Διὸς υἱὸς ἔπεφνεν
Ϝίφιτον Εὐρυτίδην ἐπιϝείκελον ἀθανάτοισιν,
ὅς ϝοι τόξον ἔδωκε. τὸ δ' οὔ ποτε δῖος Ὀδυσσεύς
ἐρχόμενος πολεμόνδε μελαινάων ἐπὶ νηῶν
ᾑρεῖτ', ἀλλ' αὐτοῦ μνῆμα ξείνοιο φίλοιο
κέσκετ' ἐνὶ μεϝάροισι, φόρει δέ ϝε ϝῆς ἐπὶ ϝαίης.
ἡ δ' ὅτε δὴ θάλαμον τὸν ἀφίκετο δῖα ϝυναικῶν,
οὐδόν τε δρύινον προσεβήσετο, τόν ποτε τέκτων
ξέσσεν ἐπισταμένως καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνεν,
ἐν δὲ σταθμοὺς ἄρσε, θύρας δ' ἐπέθηκε φαεινάς,
αὐτίκ' ἄρ' ἥ ϝ' ἱμάντα θοῶς ἀπέλυσε κορώνης,
ἐν δὲ κληῖδ' ἧκε, θυρέων δ' ἀνέκοπτεν ὀχῆας
ἄντα τιτυσκομένη. τὰ δ' ἀνέβραχεν ἠύτε ταῦρος
βοσκόμενος λειμῶνι· τόσα βράχε καλὰ θύρετρα

πληϝέντα κληῖδι, πετάσθησαν δέ ϝοι ὦκα.
ἡ δ' ἄρ' ἐφ' ὑψηλῆς σανίδος βῆ· ἔνθα δὲ χηλοί
ἕστασαν, ἐν δ' ἄρα τῇσι θυώδεα ϝείματ' ἔκειτο.
ἔνθεν ὀρεξαμένη ἀπὸ πασσάλου αἴνυτο τόξον
αὐτῷ ϝωρυτῷ, ὅς ϝοι περίκειτο φαεινός.
ἑζομένη δὲ καταῦθι, φίλοις ἐπὶ ϝούνασι θεῖσα,
κλαῖε μάλα λιϝέως, ἐκ δ' ᾕρεε τόξα ϝάνακτος.
ἡ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο ϝόοιο,
βῆ ῥ' ἰέναι μεϝαρόνδε μετὰ μνηστῆρας ἀϝαυούς
τόξον ἔχουσ' ἐν χειρὶ παλίντονον ἠδὲ φαρέτρην
ἰοδόκον· πολλοὶ δ' ἔνεσαν στονόεντες ὀιστοί.
τῇ δ' ἄρ' ἅμ' ἀμφίπολοι φέρον ὄϝκιον, ἔνθα σίδηρος
κεῖτο πολὺς καὶ χαλκός, ἀέθλια τοῖο ϝάνακτος.
ἡ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα ϝυναικῶν,
στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέϝεος πύκα ποιητοῖο,
ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα,
αὐτίκα δὲ μνηστῆρσι μετηύδα καὶ φάτο μῦθον.
"κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀϝήνορες, οἳ τόδε δῶμα
ἐχράετ' ἐσθιέμεν καὶ πινέμεν ἐμμενὲς αἰεί
ἀνδρὸς ἀποιχομένοιο πολὺν χρόνον· οὐδέ τιν' ἄλλην
μύθου ποιήσασθαι ἐπισχεσίην ἐδύνασθε,
ἀλλ' ἐμὲ ϝιέμενοι ϝῆμαι θέσθαι τε ϝυναῖκα.
ἀλλ' ἄϝετε, μνηστῆρες, ἐπεὶ τόδε φαίνετ' ἄεθλον.
θήσω ϝὰρ μέϝα τόξον Ὀδυσσῆος θείοιο·
ὃς δέ κε ῥηίτατ' ἐντανύσῃ βιὸν ἐν παλάμῃσιν
καὶ διοϊστεύσῃ πελέκεων δυοκαίδεκα πάντων,
τῷ κεν ἅμα σποίμην, νοσφισσαμένη τόδε δῶμα
κουρίδιον, μάλα καλόν, ἐνίπλειον βιότοιο,
τοῦ ποτὲ μεμνήσεσθαι ὀίομαι ἔν περ ὀνείρῳ."
ὣς φάτο, καί ῥ' Εὔμαιον ἀνώϝει, δῖον ὑφορβόν,
τόξον μνηστήρεσσι θέμεν πολιόν τε σίδηρον.
δακρύσας δ' Εὔμαιος ἐδέξατο καὶ κατέθηκεν.
κλαῖε δὲ βουκόλος ἄλλοθ', ἐπεὶ ϝίδε τόξα ϝάνακτος.
Ἀντίνοος δ' ἐνένιπε, ϝέπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν.
"νήπιοι ἀϝροιῶται, ἐφημέρια φρονέοντες,
ἆ δειλώ, τί νυ δάκρυ κατείβετον ἠδὲ ϝυναικί
θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὀρίνετον; ᾗ τε καὶ ἄλλως
κεῖται ἐν ἄλϝεσι θυμός, ἐπεὶ φίλον ὤλεσ' ἀκοίτην.

---

66 ἀμφίπολος δ' ἄρα ϝοι κεδνὴ ϝεκάτερθε παρέστη.

ἀλλ' ἀκέων δαίνυσθε καθήμενοι, ἠὲ θύραζε
κλαίετον ἐξελθόντε, καταυτόθι τόξα λιπόντε,
μνηστήρεσσιν ἄεθλον ἀάατον· οὐ γὰρ ὀίω
ῥηιδίως τόδε τόξον ἐύξοον ἐντανύεσθαι.
οὐ γάρ τις μέτα τοῖος ἀνὴρ ἐν τοίσδεσι πᾶσιν
οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν· ἐγὼ δέ μιν αὐτὸς ὄπωπα
(καὶ γὰρ μνήμων εἰμί), πάις δ' ἔτι νήπιος ἦα."
  ὣς φάτο, τῷ δ' ἄρα θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐϝώλπειν
νευρὴν ἐντανύσειν διοϊστεύσειν τε σιδήρου.
ἦ τοι ὀιστοῦ γε πρῶτος γεύσεσθαι ἔμελλεν
ἐκ χειρῶν Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ὃν τότ' ἀτίμα
ἥμενος ἐν μεγάροις, ἐπὶ δ' ὤρνυε πάντας ἑταίρους.
  τοῖσι δὲ καὶ μετέϝειφ' ἱερὴ ϝὶς Τηλεμάχοιο
"ὢ πόποι, ἦ μάλα με Ζεὺς ἄφρονα θῆκε Κρονίων.
μήτηρ μέν μοί φησι φίλη, πινυτή περ ἐοῦσα,
ἄλλῳ ἅμ' ἕψεσθαι νοσφισσαμένη τόδε δῶμα·
αὐτὰρ ἐγὼ γελόω καὶ τέρπομαι ἄφρονι θυμῷ.
ἀλλ' ἄγετε, μνηστῆρες, ἐπεὶ τόδε φαίνετ' ἄεθλον,
οἵη νῦν οὐκ ἔστι γυνὴ κατ' Ἀχαιίδα γαῖαν,
οὔτε Πύλου ἱερῆς οὔτ' Ἄργεος οὔτε Μυκήνης·
καὶ δ' αὐτοὶ τό γε ϝίστε· τί με χρὴ μητέρος αἴνου;
ἀλλ' ἄγε μὴ μύνῃσι παρέλκετε, μηδ' ἔτι τόξου
δηρὸν ἀποτρωπᾶσθε τανυστύος, ὄφρα ϝείδωμεν.
καὶ δέ κεν αὐτὸς ἐγὼ τοῦ τόξου πειρησαίμην·
εἰ δέ κεν ἐντανύσω διοϊστεύσω τε σιδήρου,
οὔ κέ μοι ἀχνυμένῳ τάδε δώματα πότνια μήτηρ
λείποι ἅμ' ἄλλῳ ἰοῦσ', ὅτ' ἐγὼ κατόπισθε λιποίμην
οἷός τ' ἤδη πατρὸς ἀέθλια κάλ' ἀνελέσθαι."
  ἦ, καὶ ἀπ' ὤμοιιν χλαῖναν θέτο φοινικόεσσαν
ὀρθὸς ἀναΐξας, ἀπὸ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμων.
πρῶτον μὲν πελέκεας στῆσεν, διὰ τάφρον ὀρύξας
πᾶσι μίαν μακρήν, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνεν,
ἀμφὶ δὲ γαῖαν ἔναξε. τάφος δ' ἕλε πάντας ἰδόντας
ὡς εὐκόσμως στῆσε· πάρος δ' οὔ πώ ποτ' ὀπώπειν.
στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, καὶ τόξου πειρήτιζεν.
τρὶς μέν μιν πελέμιξε ϝερύσσεσθαι μενεαίνων,
τρὶς δὲ μεθῆκε βίης, ἐπιϝελπόμενος τό γε θυμῷ,
νευρὴν ἐντανύσειν διοϊστεύσειν τε σιδήρου.

---

109 οὔτ' αὐτῆς Ἰθάκης οὔτ' ἠπείροιο μελαίνης·

καί νύ κε δή ῥ' ἐτάνυσσε βίῃ τὸ τέταρτον ἀνέλκων,
ἀλλ' Ὀδυσεὺς ἀνένευε καὶ ἔσχεθε ϝιέμενόν περ.
τοῖς δ' αὖτις μετέϝειφ' ἱερὴ ϝὶς Τηλεμάχοιο
"ὢ πόποι, ἦ καὶ ἔπειτα κακός τ' ἔσομαι καὶ ἄκικυς,
ἠὲ νεώτερός εἰμι καὶ οὔ πω χερσὶ πέποιθα
ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ.
ἀλλ' ἄγεθ', οἵ περ ἐμεῖο βίῃ προφερέστεροι ἐστέ,
τόξου πειρήσασθε, καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον."
ὣς ϝειπὼν τόξον μὲν ἀπὸ ϝέο θῆκε χαμᾶζε,
κλίνας κολλητῇσιν ἐυξέστῃς σανίδεσσιν,
αὐτοῦ δ' ὠκὺ βέλος καλῇ προσέκλινε κορώνῃ,
ἂψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη.
τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός,
"ὄρνυσθ' ἑξείης ἐπιδέξια πάντες ἑταῖροι,
ἀρξάμενοι τοῦ χώρου ὅθεν τέ περ οἰνοχοεύει."
ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος, τοῖσιν δ' ἐπιϝήνδανε μῦθος.
Λειώδης δὲ πρῶτος ἀνίστατο, Ϝοίνοπος υἱός,
ὅ σφι θυοσκόος ἔσκε, παρὰ κρητῆρα δὲ καλὸν
ἷζε μυχοίτατος αἰεί· ἀτασθαλίαι δέ ϝοι οἴῳ
ἐχθραὶ ἔσαν, πᾶσιν δὲ νεμέσσα μνηστήρεσσιν.
ὅς ῥα τότε πρῶτος τόξον λάβε καὶ βέλος ὠκύ.
στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, καὶ τόξου πειρήτιζεν,
οὐδέ μιν ἐντάνυσεν· πρὶν γὰρ κάμε χεῖρας ἀνέλκων
ἀτρίπτους ἁπαλάς. μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔϝειπεν
"ὦ φίλοι, οὐ μὲν ἐγὼ τανύω, λαβέτω δὲ καὶ ἄλλος·
πολλοὺς γὰρ τόδε τόξον ἀριστῆας κεκαδήσει
θυμοῦ καὶ ψυχῆς, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερόν ἐστιν
τεθνάμεν ἢ ζώοντας ἁμαρτεῖν οὗ θ' ἕνεκ' αἰεὶ
ἐνθάδ' ὁμιλέομεν, ποτιδέγμενοι ἤματα πάντα."
163 ὣς ἄρ' ἐφώνησεν καὶ ἀπὸ ϝέο τόξον ἔθηκεν,
κλίνας κολλητῇσιν ἐυξέστῃς σανίδεσσιν,
αὐτοῦ δ' ὠκὺ βέλος καλῇ προσέκλινε κορώνῃ,
ἂψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη.
Ἀντίνοος δ' ἐνένιπε, ϝέπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν.

---

157 νῦν μέν τις καὶ ϝέλπετ' ἐνὶ φρεσὶν ἠδὲ μενοινᾷ
γῆμαι Πηνελόπειαν Ὀδυσσῆος παράκοιτιν·
αὐτὰρ ἐπὴν τόξου πειρήσεται ἠδὲ ϝίδηται,
160 ἄλλην δή τιν' ἔπειτα Ἀχαιιάδων ἐυπέπλων
μνάσθω ἐϝέδνοισιν διζήμενος· ἣ δέ κ' ἔπειτα
γήμαιθ' ὅς κεν πλεῖστα πόροι καὶ μόρσιμος ἔλθοι."

“Λειῶδες, ποῖόν σε ϝέπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων,
δεινόν τ᾽ ἀργαλέον τε. νεμεσσῶμαι δέ τ᾽ ἀκούων,
εἰ δὴ τοῦτό γε τόξον ἀριστῆας κεκαδήσει
θυμοῦ καὶ ψυχῆς, ἐπεὶ οὐ δύνασαι σὺ τανύσσαι.
οὐ γάρ τοι σέ γε τοῖον ἐγείνατο πότνια μήτηρ
οἷόν τε ῥυτῆρα βιοῦ τ᾽ ἔμεναι καὶ ὀιστῶν·
ἀλλ᾽ ἄλλοι τανύουσι τάχα μνηστῆρες ἀγανοί.”
ὣς φάτο, καί ῥ᾽ ἐκέλευσε Μελάνθιον αἰπόλον αἰγῶν
“ἄγρει δή, πῦρ κῆον ἐνὶ μεγάροισι, Μελανθεῦ,
πὰρ δὲ τίθει δίφρον τε μέγαν καὶ κῶας ἐπ᾽ αὐτοῦ,
ἐκ δὲ στέατος ἔνεικε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἐόντος,
ὄφρα νέοι θάλποντες, ἐπιχρίοντες ἀλοιφῇ,
τόξον πειρώμεσθα καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον.”
ὣς φάθ᾽, ὃ δ᾽ αἶψ᾽ ἀνέκαιε Μελάνθιος ἀκάματον πῦρ,
πὰρ δὲ φέρων δίφρον θῆκεν καὶ κῶας ἐπ᾽ αὐτοῦ,
ἐκ δὲ στέατος ἔνεικε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἐόντος.
τῷ ῥα νέοι θάλποντες ἐπειρῶντ᾽, οὐδὲ δύναντο
ἐντανύσαι, πολλὸν δὲ βίης ἐπιδευέες ἦσαν.
Ἀντίνοος δ᾽ ἔτ᾽ ἐπεῖχε καὶ Εὐρύμαχος θεοϝειδής,
ἀρχοὶ μνηστήρων· ἀρετῇ δ᾽ ἔσαν ἔξοχ᾽ ἄριστοι.
τὼ δ᾽ ἐκ ϝοίκου βῆσαν ὁμαρτήσαντες ἅμ᾽ ἄμφω
βουκόλος ἠδὲ συφορβὸς Ὀδυσσῆος θείοιο·
ἐκ δ᾽ αὐτὸς μετὰ τοὺς δόμου ἤλυθε δῖος Ὀδυσσεύς.
ἀλλ᾽ ὅτε δή ῥ᾽ ἐκτὸς θυρέων ἔσαν ἠδὲ καὶ αὐλῆς,
φθεγξάμενός σφε ϝέπεσσι προσηύδα μειλιχίοισιν
“βουκόλε καὶ σὺ συφορβέ, ϝέπος τί κε μυθησαίμην,
ἦ αὐτὸς κεύθω; φάσθαι δέ με θυμὸς ἀνώγει.
ποῖοί κ᾽ εἶτ᾽ Ὀδυσῆι ἀμυνέμεν, εἴ ποθεν ἔλθοι
ὧδε μάλ᾽ ἐξαπίνης καί τις θεὸς αὐτὸν ἐνείκαι.
ἦ κε μνηστήρεσσιν ἀμύνοιτ᾽ ἦ Ὀδυσῆι;
ϝείπαθ᾽ ὅπως ὑμέας κραδίη θυμός τε κελεύει.”
τὸν δ᾽ αὖτε προσέϝειπε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ
“Ζεῦ πάτερ, εἰ γὰρ τοῦτο τελευτήσειας ἐϝέλδωρ,
ὡς ἔλθοι μὲν ἐκεῖνος ἀνήρ, ἀγάγοι δέ ϝε δαίμων·
γνοίης χ᾽ οἵη ἐμὴ δύναμις καὶ χεῖρες ἕπονται.”
ὣς δ᾽ αὔτως Εὔμαιος ἐπεύχετο πᾶσι θεοῖσιν
νοστῆσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ϝόνδε δόμονδε.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τῶν γε νόον νημερτέ᾽ ἀνέγνω,
ἐξαῦτίς σφε ϝέπεσσιν ἀμειβόμενος προσέϝειπεν
“ἔνδον μὲν δὴ ὅδ᾽ αὐτὸς ἐγώ, κακὰ πολλὰ μογήσας,

ἤλθον ϝεικοστῷ ϝέτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
γιγνώσκω δ' ὡς σφῶιν ἐϝελδομένοισιν ἱκάνω
οἴοισι δμώων· τῶν δ' ἄλλων οὔ τευ ἄκουσα
εὐξαμένου ἐμὲ αὖτις ὑπότροπον οἴκαδ' ἱκέσθαι.
σφῶιν δ', ὡς ἔσεταί περ, ἀληθείην καταλέξω.
εἴ χ' ὑπ' ἐμοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαυούς,
ἄξομαι ἀμφοτέροις ἀλόχους, καὶ κτήματ' ὀπάσσω
ϝοικία τ' ἐγγὺς ἐμεῖο τετυγμένα, καί μοι ἔπειτα
Τηλεμάχου ἑτάρω τε κασιγνήτω τε ἔσεσθον.
εἰ δ' ἄγε δή, καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἄλλο τι δείξω,
ὄφρα μ' ἐὺ γνῶτον πιστωθῆτόν τ' ἐνὶ θυμῷ,
οὐλὴν τήν ποτέ με σῦς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι
Παρνησόνδ' ἐλθόντα σὺν υἱάσιν Αὐτολύκοιο."
ὣς ϝειπὼν ῥάκεα μεγάλης ἀποϝέργαθεν οὐλῆς.
τὼ δ' ἐπεὶ ἐσϝιδέτην εὔ τ' ἐφράσσαντο ϝέκαστα,
κλαῖον ἄρ' ἀμφ' Ὀδυσῆι δαΐφρονι χεῖρε βαλόντες,
καὶ κύνεον ἀγαπαζόμενοι κεφαλήν τε καὶ ὤμους.
ὣς δ' αὔτως Ὀδυσεὺς κεφαλὰς καὶ χεῖρας ἔκυσσεν.
καί νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδυ φάος ἠελίοιο,
εἰ μὴ Ὀδυσσεὺς αὐτὸς ἐρύκακε, φώνησέν τε
"παύεσθον κλαυθμοῖο γόοιό τε, μή τις ἴδηται
ἐξελθὼν μεγάροιο, ἀτὰρ ϝείπῃσι καὶ εἴσω.
ἀλλὰ προμνηστῖνοι ἐσέλθετε, μηδ' ἅμα πάντες,
πρῶτος ἐγώ, μετὰ δ' ὔμμες. ἀτὰρ τόδε σῆμα τετύχθω.
ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες, ὅσοι μνηστῆρες ἀγαυοί,
οὐκ ἐάσουσιν ἐμοὶ δόμεναι βιὸν ἠδὲ φαρέτρην·
ἀλλὰ σύ, δῖ' Εὔμαιε, φέρων ἀνὰ δώματα τόξον
ἐν χείρεσσιν ἐμοὶ θέμεναι, ϝειπεῖν τε γυναιξὶν
κληῖσαι μεγάροιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας,
ἢν δέ τις ἢ στοναχῆς ἠὲ κτύπου ἔνδον ἀκούσῃ
ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἕρκεσι, μή τι θύραζε
προβλώσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀκὴν ἔμεναι παρὰ ϝέργῳ.
σοὶ δέ, Φιλοίτιε δῖε, θύρας ἐπιτέλλομαι αὐλῆς
κληῖσαι κληῖδι, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἰῆλαι."
ὣς ϝειπὼν εἰσῆλθε δόμους ἐὺ ναιετάοντας·
ἕζετ' ἔπειτ' ἐπὶ δίφρον ἰὼν ἔνθεν περ ἀνέστη.
ἐς δ' ἄρα καὶ τὼ δμῶε ἴτην θείου Ὀδυσῆος.
Εὐρύμαχος δ' ἤδη τόξον μετὰ χερσὶν ἐνώμα,
θάλπων ἔνθα καὶ ἔνθα σέλαι πυρός. ἀλλά μιν οὐδ' ὣς
ἐντανύσαι δύνατο, μέγα δὲ στένε κυδάλιμον κῆρ.

ὀχθήσας δ' ἄρα ϝεῖπε, ϝέπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν.
"ὢ πόποι, ἦ μοι ἄχος περί τ' αὐτοῦ καὶ περὶ πάντων.
οὔ τι γάμου τοσσοῦτον ὀδύρομαι ἀχνύμενός περ·
εἰσὶ καὶ ἄλλαι πολλαὶ Ἀχαιίδες, αἱ μὲν ἐν αὐτῇ
ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ αἱ δ' ἄλλῃσιν πολίεσσιν·
ἀλλ' εἰ δὴ τοσσόνδε βίης ἐπιδευέες εἰμέν
ἀντιθέου Ὀδυσῆος ὅ τ' οὐ δυνάμεσθα τανύσσαι
τόξον· ἐλεγχείη δὲ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι."
τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός,
"Εὐρύμαχ', οὐχ οὕτως ἔσται· νοέεις δὲ καὶ αὐτός.
νῦν μὲν γὰρ κατὰ δῆμον ἑορτὴ τοῖο θεοῖο
ἁγνή· τίς δέ κε τόξα τιταίνοιτ'; ἀλλὰ ϝέκηλοι
κάτθετ'. ἀτὰρ πελέκεάς γε καὶ εἴ κ' εἰῶμεν ἅπαντας
ἑστάμεν· οὐ μὴν γάρ τιν' ἀναιρήσεσθαι ὀίω,
ἐλθόντ' ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
ἀλλ' ἄγε, ϝοινοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν,
ὄφρα σπείσαντες καταθείομεν ἀγκύλα τόξα·
ἠῶθεν δὲ κέλεσθε Μελάνθιον αἰπόλον αἰγῶν
αἶγας ἄγειν, αἳ πᾶσι μέγ' ἔξοχοι αἰπολίοισιν,
ὄφρ' ἐπὶ μηρία θέντες Ἀπόλλωνι κλυτοτόξῳ
τόξου πειρώμεσθα καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον."
ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος, τοῖσιν δ' ἐπιϝήνδανε μῦθος.
τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο,
νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σπεῖσάν τε πίον θ' ὅσον ἤθελε θυμός,
τοῖς δὲ δολοφρονέων μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης·
Εὐρύμαχον δὲ μάλιστα καὶ Ἀντίνοον θεοϝειδέα
λίσσομ', ἐπεὶ καὶ τοῦτο ϝέπος κατὰ μοῖραν ἔϝειπεν,
νῦν μὲν παῦσαι τόξον, ἐπιτρέψαι δὲ θεοῖσιν·
ἠῶθεν δὲ θεὸς δώσει κράτος ᾧ κ' ἐθέλῃσιν.
ἀλλ' ἄγ' ἐμοὶ δότε τόξον ἐΰξοον, ὄφρα μεθ' ὑμῖν
χειρῶν καὶ σθένεος πειρήσομαι, ἤ μοι ἔτ' ἔστιν
ϝὶς οἵη πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν,
ἦ ἤδη μοι ὄλεσσεν ἄλη τ' ἀκομιστίη τε."
ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσησαν,
δείσαντες μὴ τόξον ἐΰξοον ἐντανύσειεν.

---

276 ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει·

Ἀντίνοος δ' ἐνένιπε, ϝέπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν.
"ἆ δειλὲ ξείνων, ἔνι τοι φρένες οὐδ' ἠβαιαί.
οὐκ ἀϝαπᾷς ὃ ϝέκηλος ὑπερφιάλοισι μεθ' ἡμῖν
δαίνυσαι, οὐδέ τι δαιτὸς ἀμέρδεαι, αὐτὰρ ἀκούεις
μύθων ἡμετέρων καὶ ῥήσιος; οὐδέ τις ἄλλος
ἡμετέρων μύθων ξεῖνος καὶ πτωχὸς ἀκούει.
ϝοῖνός σε τρώει μελιϝηδής, ὅς τε καὶ ἄλλους
βλάπτει, ὃς ἄν μιν χανδὸν ἕλῃ μηδ' αἴσιμα πίνῃ.
ϝοῖνος καὶ Κένταυρον ἀϝακλυτὸν Εὐρυτίωνα
ἄασ' ἐνὶ μεϝάρῳ μεϝαθύμου Πειριθόοιο,
ἐς Λαπίθας ἐλθόνθ'. ὃ δ' ἐπεὶ φρένας ἄασε ϝοίνῳ,
μαινόμενος κάκ' ἔρεξε δόμον κάτα Πειριθόοιο.
ἥρωας δ' ἄχος εἷλε, διὲκ προθύρου δὲ θύραζε
ἕλκον ἀναΐξαντες, ἀπ' οὔατα νηλέι χαλκῷ
ῥῖνάς τ' ἀμήσαντες· ὃ δὲ φρεσὶ ϝῇσιν ἀασθείς
ἤιε ϝὴν ἄτην ὀχέων ἀεσίφρονι θυμῷ.
ἐξ οὗ Κενταύροισι καὶ ἀνδράσι νεῖκος ἐτύχθη,
ϝοῖ δ' αὐτῷ πρώτῳ κακὸν εὕρετο ϝοινοβαρείων.
ὣς καὶ σοὶ μέϝα πῆμα πιφαύσκομαι, εἴ κε τὸ τόξον
ἐντανύσῃς· οὐ ϝάρ τευ ἐπητύος ἀντιβολήσεις
ἡμετέρῳ ἐνὶ δήμῳ, ἄφαρ δέ σε νηὶ μελαίνῃ
εἰς Ἔχετον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων,
πέμψομεν· ἔνθεν δ' οὔ τι σαώσεαι. ἀλλὰ ϝέκηλος
πῖνέ τε, μηδ' ἐρίδαινε μετ' ἀνδράσι κουροτέροισιν."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε περίφρων Πηνελόπεια
"Ἀντίνο', οὐ μὴν καλὸν ἀτεμβέμεν, οὐδὲ δίκαιον,
ξείνους Τηλεμάχου, ὅς κεν τάδε δώμαθ' ἵκηται.
ϝέλπεαι, εἴ χ' ὁ ξεῖνος Ὀδυσσῆος μέϝα τόξον
ἐντανύσῃ χερσίν τε βίηφί τε ϝῆφι πιθήσας,
ϝοίκαδέ μ' ἄξεσθαι καὶ ἑϝὴν θήσεσθαι ἄκοιτιν;
οὐδ' αὐτός που τοῦτό ϝ' ἐνὶ στήθεσσιν ἔϝολπεν·
μηδέ τις ὑμείων τοῦ ϝ' εἵνεκα θυμὸν ἀχεύων
ἐνθάδε δαινύσθω, ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ ϝέϝοικεν."
τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος Πολύβου πάις ἀντίον ηὔδα
"κούρη Ϝικαρίοιο περίφρον Πηνελόπεια,
οὔ τί σε τόνδ' ἄξεσθαι διόμεθ', οὐδὲ ϝέϝοικεν·
ἀλλ' αἰσχυνόμενοι φάτιν ἀνδρῶν ἠδὲ ϝυναικῶν,
μή ποτέ τις ϝείπῃσι κακώτερος ἄλλος Ἀχαιῶν
'ἦ πολὺ χείρονες ἄνδρες ἀμύμονος ἀνδρὸς ἄκοιτιν
μνῶνται, οὐδέ τι τόξον ἐΰξοον ἐντανύουσιν·

ἀλλ᾽ ἄλλος τις πτωχὸς ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν
ῥηιδίως ἐτάνυσσε βιόν, διὰ δ᾽ ἧκε σιδήρου.᾽
ὣς ϝερέουσ᾽, ἡμῖν δ᾽ ἂν ἐλέγχεα ταῦτα γένοιτο."
τὸν δ᾽ αὖτε προσέϝειπε περίφρων Πηνελόπεια
"Εὐρύμαχ᾽, οὔ πως ἔστιν ἐυκλεῖας κατὰ δῆμον
ἔμμεναι οἳ δὴ ϝοῖκον ἀτιμάζοντες ἔδουσιν
ἀνδρὸς ἀριστῆος· τί δ᾽ ἐλέγχεα ταῦτα τίθεσθε;
οὗτος δὲ ξεῖνος μάλα μὲν μέγας ἠδ᾽ ἐυπηγής,
πατρὸς δ᾽ ἐξ ἀγαθοῦ γένος εὔχεται ἔμμεναι υἱός.
ἀλλ᾽ ἄγε ϝοι δότε τόξον ἐύξοον, ὄφρα ϝίδωμεν.
ὧδε γὰρ ἐκϝερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
εἴ κέ μιν ἐντανύσῃ, δώῃ δέ ϝοι εὖχος Ἀπόλλων,
ϝέσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, ϝείματα καλά,
δώσω δ᾽ ὀξὺν ἄκοντα, κυνῶν ἀλκτῆρα καὶ ἀνδρῶν,
καὶ ξίφος ἄμφηκες· δώσω δ᾽ ὑπὸ ποσσὶ πέδιλα,
πέμψω δ᾽ ὅππῃ μιν κραδίη θυμός τε κελεύει."
τὴν δ᾽ αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"μῆτερ ἐμή, τόξον μὲν Ἀχαιῶν οὔ τις ἐμεῖο
κρείσσων, ᾧ κ᾽ ἐθέλω, δόμεναί τε καὶ ἀρνήσασθαι,
οὔθ᾽ ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσιν,
οὔθ᾽ ὅσσοι νήσοισι πρὸς Ἤλιδος ἱπποβότοιο·
τῶν οὔ τίς μ᾽ ἀϝέκοντα βιήσεται, εἴ κ᾽ ἐθέλωμι
καὶ καθάπαξ ξείνῳ δόμεναι τάδε τόξα φέρεσθαι.
ἀλλ᾽ ἐς ϝοῖκον ἰοῦσα τὰ σ᾽ αὐτῆς ϝέργα κόμιζε,
ἱστόν τ᾽ ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
ϝέργον ἐποίχεσθαι. τόξον δ᾽ ἄνδρεσσι μελήσει
πᾶσι, μάλιστα δ᾽ ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἔστ᾽ ἐνὶ ϝοίκῳ."
ἡ μὲν θαμβήσασα πάλιν ϝοικόνδε βεβήκειν·
παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῷ.
ἐς δ᾽ ὑπερῷ᾽ ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν
κλαῖεν ἔπειτ᾽ Ὀδυσῆα φίλον πόσιν, ὄφρα ϝοι ὕπνον
ϝηδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
αὐτὰρ ὁ τόξα λαβὼν φέρε καμπύλα δῖος ὑφορβός.
μνηστῆρες δ᾽ ἄρα πάντες ὁμόκλεον ἐν μεγάροισιν·
ὧδε δέ τις ϝείπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων.
"πῇ δὴ καμπύλα τόξα φέρεις, ἀμέγαρτε συβῶτα,
πλαγκτέ. τάχ᾽ αὖ σ᾽ ἐφ᾽ ὕεσσι κύνες ταχέες κατέδονται
οἷον ἀπ᾽ ἀνθρώπων, οὓς ἔτρεφες, εἴ κεν Ἀπόλλων
ἡμῖν ἱλήκῃσι καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι."
ὣς φάσαν, αὐτὰρ ὁ θῆκε φέρων αὐτῇ ἐνὶ χώρῃ,

δείσας οὕνεκα πολλοὶ ὁμόκλεον ἐν μεγάροισιν.
Τηλέμαχος δ' ἑτέρωθεν ἀπειλήσας ἐγεγώνειν
"ἄττα, πρόσω φέρε τόξα· τάχ' οὐκ εὖ πᾶσι πιθήσεις·
μή σε καὶ ὁπλότερός περ ἐὼν ἀγρόνδε δίωμαι,
βάλλων χερμαδίοισι· βίηφι δὲ φέρτερος εἰμί.
εἰ γὰρ πάντων τόσσον, ὅσοι κατὰ δώματ' ἔασιν,
μνηστήρων χερσίν τε βίηφί τε φέρτερος εἴην·
τῷ κε τάχα στυγερῶς τιν' ἐγὼ πέμψαιμι νέεσθαι
ἡμετέρου ἐκ ϝοίκου, ἐπεὶ κακὰ μηχανόωνται."
ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ϝηδὺ γέλασσαν
μνηστῆρες, καὶ δὴ μέθιεν χαλεποῖο χόλοιο
Τηλεμάχῳ. τὰ δὲ τόξα φέρων ἀνὰ δῶμα συβώτης
ἐν χείρεσσ' Ὀδυσῆι δαΐφρονι θῆκε παραστάς.
ἐκ δὲ καλεσσάμενος προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν
"Τηλέμαχος κέλεταί σε, περίφρων Εὐρύκλεια,
κληῖσαι μεγάροιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας,
ἢν δέ τις ἢ στοναχῆς ἠὲ κτύπου ἔνδον ἀκούσῃ
ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἕρκεσι, μή τι θύραζε
προβλώσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀκὴν ἔμεναι παρὰ ϝέργῳ."
ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος,
κλήισεν δὲ θύρας μεγάρων εὖ ναιεταόντων.
σιγῇ δ' ἐκ ϝοίκοιο Φιλοίτιος ἆλτο θύραζε,
κλήισεν δ' ἄρ' ἔπειτα θύρας ἐυερκέος αὐλῆς.
κεῖτο δ' ὑπ' αἰθούσῃ ὅπλον νεὸς ἀμφιϝελίσσης
βύβλινον, ᾧ ῥ' ἐπέδησε θύρας, ἐς δ' ἤιεν αὐτός.
ἕζετ' ἔπειτ' ἐπὶ δίφρον ἰὼν ἔνθεν περ ἀνέστη,
εἰσορόων Ὀδυσῆα. ὃ δ' ἤδη τόξον ἐνώμα
πάντῃ ἀναστρωφῶν, πειρώμενος ἔνθα καὶ ἔνθα,
μὴ κέρα ἶπες ἔδοιεν ἀποιχομένοιο ϝάνακτος.
ὧδε δέ τις ϝείπεσκε ϝιδὼν ἐς πλησίον ἄλλον.
"ἦ τις θηρητὴρ καὶ ἐπίκλοπος ἔπλετο τόξων.
ἤ ῥά νύ που τοιαῦτα καὶ αὐτῷ ϝοίκοθι κεῖται,
ἢ ὅ γ' ἐφορμᾶται ποιησέμεν, ὡς ἐνὶ χερσὶν
νωμᾷ ἔνθα καὶ ἔνθα κακῶν ἔμπαιος ἀλήτης."
ἄλλος δ' αὖ ϝείπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων
"εἰ γὰρ δὴ τοσσοῦτον ὀνήσιος ἀντιάσειεν
ὡς οὗτός ποτε τοῦτο δυνήσεται ἐντανύσασθαι."
ὣς ἄρ' ἔφαν μνηστῆρες· ἀτὰρ πολύμητις Ὀδυσσεύς,
αὐτίκ' ἐπεὶ μέγα τόξον ἐβάστασε καὶ ϝίδε πάντῃ,
ὡς ὅτ' ἀνὴρ φόρμιγγος ἐπιστάμενος καὶ ἀοιδῆς

ῥηιδίως ἐτάνυσσε νέῳ περὶ κόλλοπι χορδήν,
ἅψας ἀμφοτέρωθεν ἐυστρεφὲς ἔντερον οἰός,
ὡς ἄρ' ἄτερ σπουδῆς τάνυσεν μέγα τόξον Ὀδυσσεύς.
δεξιτερῇ δ' ἄρα χειρὶ λαβὼν πειρήσατο νευρῆς·
ἡ δ' ὑπὸ καλὸν ἄεισε, χελιδόνι ϝεικέλη αὐδήν.
μνηστῆρσιν δ' ἄρ' ἄχος γένετο μέγα, πᾶσι δ' ἄρα χρώς
ἐτράπετο. Ζεὺς δὲ μεγάλα κτύπε σήματα φαίνων·
γήθησέν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς
ὅττι ῥά ϝοι τέρας ἧκε Κρόνου πάις ἀγκυλομήτεω.
εἵλετο δ' ὠκὺν ὀιστόν, ὅ ϝοι παρέκειτο τραπέζῃ
γυμνός· τοὶ δ' ἄλλοι κοίλης ἔντοσθε φαρέτρης
κείατο, τῶν τάχ' ἔμελλον Ἀχαιοὶ πειρήσεσθαι.
τόν ῥ' ἐπὶ πήχει ἑλὼν ἕλκεν νευρὴν γλυφίδας τε,
αὐτόθεν ἐκ δίφροιο καθήμενος, ἧκε δ' ὀιστόν
ἄντα τιτυσκόμενος, πελέκεων δ' οὐκ ἤμβροτε πάντων
πρώτης στειλειῆς, διὰ δ' ἀμπερὲς ἦλθε θύραζε
ἰὸς χαλκοβαρής. ὁ δὲ Τηλέμαχον προσέϝειπεν
"Τηλέμαχ', οὔ σ' ὁ ξεῖνος ἐνὶ μεγάροισιν ἐλέγχει
ἥμενος, οὐδέ τι τοῦ σκοποῦ ἤμβροτον, οὐδέ τι τόξον
δὴν ἔκαμον τανύων· ἔτι μοι μένος ἔμπεδον ἐστίν,
οὐχ ὥς με μνηστῆρες ἀτιμάζοντες ὄνονται.
νῦν δ' ὥρη καὶ δόρπον Ἀχαιοῖσιν τετυκέσθαι
ἐν φάει, αὐτὰρ ἔπειτα καὶ ἄλλως ἑψιάασθαι
μολπῇ καὶ φόρμιγγι· τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός."
ἦ, καὶ ἐπ' ὀφρύσι νεῦσεν. ὁ δ' ἀμφέθετο ξίφος ὀξύ
Τηλέμαχος φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο,
ἀμφὶ δὲ χεῖρα φίλην βάλεν ἔγχεϊ, ἄγχι δ' ἄρ' αὐτοῦ
πὰρ θρόνον ἑστήκει κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ.

22 αὐτὰρ ὁ γυμνώθη ῥακέων πολύμητις Ὀδυσσεύς, X
ἆλτο δ' ἐπὶ μέγαν οὐδὸν ἔχων βιὸν ἠδὲ φαρέτρην
ἰῶν ἐμπλείην, ταχέας δ' ἐκχεύατ' ὀιστούς
αὐτοῦ πρόσθε ποδῶν, μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔϝειπεν
"οὗτος μὲν δὴ ἄεθλος ἀάατος ἐκτετέλεσται·
νῦν αὖτε σκοπὸν ἄλλον, ὃν οὔ πώ τις βάλεν ἀνήρ,
ϝείσομαι εἴ κε τύχωμι, πόρῃ δέ μοι εὖχος Ἀπόλλων."
ἦ, καὶ ἐπ' Ἀντινόῳ ἰθύνετο πικρὸν ὀιστόν.
ἦ τοι ὁ καλὸν ἄλεισον ἀναιρήσεσθαι ἔμελλεν
χρύσεον ἄμφωτον, καὶ δὴ μετὰ χερσὶν ἐνώμα,
ὄφρα πίοι ϝοίνοιο· φόνος δέ ϝοι οὐκ ἐνὶ θυμῷ
μέμβλετο· τίς κ' οἴοιτο μετ' ἀνδράσι δαιτυμόνεσσιν

μοῦνον ἐνὶ πλεόνεσσι, καὶ εἰ μάλα καρτερὸς εἴη,
ϝοῖ τεύξειν θάνατόν τε κακὸν καὶ κῆρα μέλαιναν.
τὸν δ᾽ Ὀδυσεὺς κατὰ λαιμὸν ἐπισχόμενος βάλεν ἰῷ,
ἀντικρὺς δ᾽ ἁπαλοῖο δι᾽ αὐχένος ἤλυθ᾽ ἀκωκή.
ἐκλίνθη δ᾽ ἑτέρωσε, δέπας δέ ϝοι ἔκπεσε χειρὸς
βλημένου, αὐτίκα δ᾽ αὐλὸς ἀνὰ ῥῖνας παχὺς ἦλθεν
αἵματος ἀνδρομέοιο. θοῶς δ᾽ ἀπὸ ϝεῖο τράπεζαν
ὦσε ποδὶ πλήξας, ἀπὸ δ᾽ εἴδατα χεῦεν ἔραζε·
σῖτός τε κρέα τ᾽ ὀπτὰ φορύνετο. τοὶ δ᾽ ὁμάδησαν
μνηστῆρες κατὰ δώμαθ᾽ ὅπως ϝίδον ἄνδρα πεσόντα,
ἐκ δὲ θρόνων ἀνόρουσαν ὀρινθέντες κατὰ δῶμα,
πάντοσε παπταίνοντες ἐυδμήτους ποτὶ τοίχους·
οὐδέ πῃ ἀσπὶς ἔην, οὐδ᾽ ἄλκιμον ἔγχος ἑλέσθαι.
νείκειον δ᾽ Ὀδυσῆα χολωτοῖσιν ϝεπέεσσιν.
“ξεῖνε, κακῶς ἀνδρῶν τοξάζεαι. οὐκέτ᾽ ἀέθλων
ἄλλων ἀντιάσεις· νῦν τοι σόος αἰπὺς ὄλεθρος.
καὶ γὰρ δὴ νῦν φῶτα κατέκτανες ὃς μέγ᾽ ἄριστος
κούρων εἰν Ἰθάκῃ· τῷ σ᾽ ἐνθάδε γῦπες ἔδονται.”
ἴσκε ϝέκαστος ἀνήρ, ἐπεὶ ἦ φάσαν οὐκ ἐθέλοντα
ἄνδρα κατακτεῖναι· τὸ δὲ νήπιοι οὐκ ἐνόησαν,
ὡς δή σφιν καὶ πᾶσιν ὀλέθρου πείρατ᾽ ἐφῆπτο.
τοὺς δ᾽ ἄρ᾽ ὑπόδρα ϝιδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
“ὦ κύνες, οὔ μ᾽ ἔτ᾽ ἐφάσκεθ᾽ ὑπότροπον οἴκαδ᾽ ἱκέσθαι
δήμου ἄπο Τρώων, ὅτι μοι κατεκείρετε ϝοῖκον,
δμωῇσιν δὲ γυναιξὶ παρευνάζεσθε βιαίως,
αὐτοῦ τε ζώοντος ὑπεμνάασθε γυναῖκα,
οὔτε θεοὺς δείσαντες οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
οὔτε τιν᾽ ἀνθρώπων νέμεσιν κατόπισθεν ἔσεσθαι.
νῦν ὕμιν καὶ πᾶσιν ὀλέθρου πείρατ᾽ ἐφῆπται.”
ὣς φάτο, τοὺς δ᾽ ἄρα πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος εἷλεν.
Εὐρύμαχος δέ μιν οἶος ἀμειβόμενος προσέϝειπεν
“εἰ μὲν δὴ Ὀδυσεὺς Ἰθακήσιος εἰλήλουθας,
ταῦτα μὲν αἴσιμα ϝεῖπας, ὅσα ῥέζεσκον Ἀχαιοί,
πολλὰ μὲν ἐν μεγάροισιν ἀτάσθαλα πολλὰ δ᾽ ἐπ᾽ ἀγροῦ.
ἀλλ᾽ ὃ μὲν ἤδη κεῖται ὃς αἴτιος ἔπλετο πάντων,
Ἀντίνοος· οὗτος γὰρ ἐπίηλεν τάδε ϝέργα,
οὔ τι γάμου τόσσον κεχρημένος οὐδὲ χατίζων,
ἀλλ᾽ ἄλλα φρονέων, τά ϝοι οὐκ ἐτέλεσσε Κρονίων,

---

43 πάπτηνεν δὲ ϝέκαστος ὅπῃ φύγοι αἰπὺν ὄλεθρον.

ὄφρ᾽ Ἰθάκης κατὰ δῆμον ἐυκτιμένης βασιλεύοι
αὐτός, ἀτὰρ σὸν παῖδα κατακτείνειε λοχήσας.
νῦν δ᾽ ὃ μὲν ἐν μοίρῃ πέφαται, σὺ δὲ φείδεο λαῶν
σῶν. ἀτὰρ ἄμμες ὄπισθεν ἀρεσσάμενοι κατὰ δῆμον,
ὅσσα τοι ἐκπέποται καὶ ἐδήδοται ἐν μεϝάροισιν,
τιμὴν ἀμφὶς ἄϝοντες ἐϝεικοσάβοιον ἕκαστος,
χαλκόν τε χρυσόν τ᾽ ἀποδώσομεν, εἰς ὅ κε σὸν κῆρ
ἰανθῇ. πρὶν δ᾽ οὔ τι νεμεσσητὸν κεχολῶσθαι."
τὸν δ᾽ ἄρ᾽ ὑπόδρα ϝιδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"Εὐρύμαχ᾽, οὐδ᾽ εἴ μοι πατρώια πάντ᾽ ἀποδοῖτε,
ὅσσα τε νῦν ὔμμ᾽ ἔστι καὶ εἴ ποθεν ἄλλ᾽ ἐπιθεῖτε,
οὐδέ κεν ὣς ἔτι χεῖρας ἐμὰς λήξαιμι φόνοιο
πρὶν πᾶσαν μνηστῆρας ὑπερβασίην ἀποτῖσαι.
νῦν ὔμιν παράκειται ἐναντίον ἠὲ μάχεσθαι
ἢ φεύϝειν, ὅς κεν θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξῃ.
ἀλλά τιν᾽ οὐ φεύξεσθαι ὀίομαι αἰπὺν ὄλεθρον."
ὣς φάτο, τῶν δ᾽ αὐτοῦ λύτο ϝούνατα καὶ φίλον ἦτορ.
τοῖσιν δ᾽ Εὐρύμαχος προσεφώνεε δεύτερον αὖτις
"ὦ φίλοι, οὐ ϝὰρ σχήσει ἀνὴρ ὅδε χεῖρας ἀάπτους,
ἀλλ᾽ ἐπεὶ ἔλλαβε τόξον ἐύξοον ἠδὲ φαρέτρην,
οὐδοῦ ἄπο ξεστοῦ τοξάσσεται εἰς ὅ κε πάντας
ἄμμε κατακτείνῃ· ἀλλὰ μνησώμεθα χάρμης.
φάσϝανά τε σπάσσασθε, καὶ ἀντίσχεσθε τραπέζας
ἰῶν ὠκυμόρων· ἐπὶ δ᾽ αὐτῷ πάντες ἔχωμεν
ἀθρόοι, εἴ κέ μιν οὐδοῦ ἀπώσομεν ἠδὲ θυράων,
ἔλθωμεν δ᾽ ἀνὰ ϝάστυ· βοὴ δ᾽ ὤκιστα ϝένοιτο.
τῷ κε τάχ᾽ οὗτος ἀνὴρ νῦν ὕστατα τοξάσσαιτο."
ὣς ἄρα φωνήσας ϝειρύσσατο φάσϝανον ὀξὺ
χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον, ἆλτο δ᾽ ἐπ᾽ αὐτῷ
σμερδαλέα ϝιάχων. ὃ δ᾽ ἁμαρτῇ δῖος Ὀδυσσεύς
ἰὸν ἀποπροϊεὶς βάλλε στῆθος παρὰ μαζόν,
ἐν δέ ϝοι ἥπατι πῆξε θοὸν βέλος. ἐκ δ᾽ ἄρα χειρὸς
φάσϝανον ἧκε χαμᾶζε, περιρρηδὴς δὲ τραπέζῃ
κάππεσεν ἰδνωθείς, ἀπὸ δ᾽ εἴδατα χεῦεν ἔραζε
καὶ δέπας ἀμφικύπελλον. ὃ δὲ χθόνα τύπτε μετώπῳ
θυμῷ ἀνιάζων, ποσὶ δὲ θρόνον ἀμφοτέροισιν
λακτίζων ἐτίνασσε· κατ᾽ ὀφθαλμῶν δ᾽ ἔχυτ᾽ ἀχλύς.
Ἀμφίνομος δ᾽ Ὀδυσῆος ἐείσατο κυδαλίμοιο
ἀντίος ἀίξας, ϝείρυτο δὲ φάσϝανον ὀξύ,
εἴ πώς ϝοι ϝείξειε θυράων. ἀλλ᾽ ἄρα μιν φθῆ

Τηλέμαχος κατόπισθε βαλὼν χαλκήρεϊ δουρί
ὤμων μεσσηγύς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν·
δούπησεν δὲ πεσών, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.
Τηλέμαχος δ' ἀπόρουσε, λιπὼν δολιχόσκιον ἔγχος
αὐτοῦ ἐν Ἀμφινόμῳ· περὶ γὰρ δίε μή τις Ἀχαιῶν
ἔγχος ἀνελκόμενον δολιχόσκιον ἢ ἐλάσειεν
φασγάνῳ ἀΐξας ἠὲ προπρηνέα τύψαι.
βῆ δὲ θέειν, μάλα δ' ὦκα φίλον πατέρ' εἰσαφίκανεν,
ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"ὦ πάτερ, ἤδη τοι σάκος οἴσω καὶ δύο δοῦρε
καὶ κυνέην πάγχαλκον, ἐπὶ κροτάφοις ἀραρυῖαν,
αὐτός τ' ἀμφιβαλεῦμαι ἰών, δώσω δὲ συβώτῃ
καὶ τῷ βουκόλῳ ἄλλα· τετευχῆσθαι γὰρ ἄμεινον."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"οἶσε θέων, εἵως μοι ἀμύνεσθαι πάρ' ὀιστοί,
μή μ' ἀποκινήσωσι θυράων μοῦνον ἐόντα."
ὣς φάτο, Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείθετο πατρί,
βῆ δ' ἰέναι θαλαμόνδ', ὅθι ϝοι κλυτὰ τεύχε' ἔκειτο.
ἔνθεν τέσσαρα μὲν σάκε' ἔξελε δούρατα δ' ὀκτώ
καὶ πίσυρας κυνέας χαλκήρεας ἱπποδασείας·
βῆ δὲ φέρων, μάλα δ' ὦκα φίλον πατέρ' εἰσαφίκανεν,
αὐτὸς δὲ πρώτιστα περὶ χροῒ δύσετο χαλκόν.
ὣς δ' αὔτως τὼ δμῶε δυέσθην τεύχεα καλά,
ἔσταν δ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην.
αὐτὰρ ὅ γ', ὄφρα μὲν αὐτῷ ἀμύνεσθαι ἔσαν ἰοί,
τόφρα μνηστήρων ἕνα γ' αἰεὶ ϝῷ ἐνὶ ϝοίκῳ
βάλλε τιτυσκόμενος, τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον·
αὐτὰρ ἐπεὶ λίπον ἰοὶ ὀιστεύοντα ϝάνακτα,
τόξον μὲν πρὸς σταθμὸν ἐυσταθέος μεγάροιο
ἔκλιν' ἑστάμεναι, πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα,
αὐτὸς δ' ἀμφ' ὤμοισι σάκος θέτο τετραθέλυμνον,
κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκεν,
ἵππουριν· δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν·
εἵλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε δύω κεκορυθμένα χαλκῷ.
ὀρσοθύρη δέ τις ἔσκεν ἐυδμήτῳ ἐνὶ τοίχῳ,
ἀκρότατον δὲ παρ' οὐδὸν ἐυσταθέος μεγάροιο
ἦν ὁδὸς ἐς λαύρην, σανίδες δ' ἔχον εὖ ἀραρυῖαι.
τὴν δ' Ὀδυσεὺς φράζεσθαι ἀνώγει δῖον ὑφορβόν
ἑστεῶτ' ἄγχ' αὐτῆς· μία δ' οἴη γίγνετ' ἐφορμή.
τοῖς δ' Ἀγέλεως μετέϝειπε, ϝέπος πάντεσσι πιφαύσκων,

"ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δή τις ἀν' ὀρσοθύρην ἀναβαίη
καὶ ϝείποι λαοῖσι, βοὴ δ' ὤκιστα ϝένοιτο;
τῷ κε τάχ' οὗτος ἀνὴρ νῦν ὕστατα τοξάσσαιτο."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε Μελάνθιος αἰπόλος αἰϝῶν
"οὔ πως ἔστ', Ἀϝέλαε διοτρεφές· ἄϝχι ϝὰρ αἰνῶς
αὐλῆς καλὰ θύρετρα, καὶ ἀρϝαλέον στόμα λαύρης·
καί χ' εἷς πάντας ἐρύκοι ἀνήρ, ὅς τ' ἄλκιμος εἴη.
ἀλλ' ἄϝεθ', ὑμῖν τεύχε' ἐνείκω θωρηχθῆναι
ἐκ θαλάμου· ἔνδον ϝάρ, ὀίομαι, οὐδέ πῃ ἄλλῃ
τεύχεα κατθέσθην Ὀδυσεὺς καὶ φαίδιμος υἱός."
ὣς ϝειπὼν ἀνέβαινε Μελάνθιος αἰπόλος αἰϝῶν
ἐς θαλάμους Ὀδυσῆος, ἀνὰ ῥῶϝας μεϝάροιο.
ἔνθεν δώδεκα μὲν σάκε' ἔξελε, τόσσα δὲ δοῦρα
καὶ τόσσας κυνέας χαλκήρεας ἱπποδασείας·
βῆ δ' ἰέναι, μάλα δ' ὦκα φέρων μνηστῆρσιν ἔδωκεν.
καὶ τότ' Ὀδυσσῆος λύτο ϝούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
ὡς περιβαλλομένους ϝίδε τεύχεα χερσί τε δοῦρα
μακρὰ τινάσσοντας· μέϝα δ' αὐτῷ φαίνετο ϝέρϝον.
αἶψα δὲ Τηλέμαχον ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"Τηλέμαχ', ἦ μάλα δή τις ἐνὶ μεϝάροισι ϝυναικῶν
νῶιν ἐποτρύνει πόλεμον κακόν, ἠὲ Μελανθεύς."
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"ὦ πάτερ, αὐτὸς ἐϝὼ τόδε ϝ' ἤμβροτον — οὐδέ τις ἄλλος
αἴτιος — ὃς θαλάμοιο θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν
κάλλιπον ἀϝκλίνας· τῶν δὲ σκοπὸς ἦεν ἀμείνων.
ἀλλ' ἴθι, δῖ' Εὔμαιε, θύρην ἐπίθες θαλάμοιο,
καὶ φράσαι η τις ἄρ' ἐστὶ ϝυναικῶν ἣ τάδε ῥέζει,
ἦ υἱὸς Δολίοιο Μελανθεύς, τόν περ ὀίω."
ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀϝόρευον,
βῆ δ' αὖτις θαλαμόνδε Μελάνθιος αἰπόλος αἰϝῶν
οἴσων τεύχεα καλά. νόησε δὲ δῖος ὑφορβός,
αἶψα δ' Ὀδυσσῆα προσεφώνεεν ἐϝϝὺς ἐόντα
"διοϝενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
κεῖνος δὴ αὖτ' ἀϝίδηλος ἀνήρ, ὃν ὀιόμεθ' αὐτοί,
ἔρχεται ἐς θάλαμον. σὺ δέ μοι νημερτὲς ἐνίσπες
ἤ μιν ἀποκτείνω, εἴ κε κρείσσων ϝε ϝένωμαι,
ἦε σοὶ ἐνθάδ' ἄϝω, ἵν' ὑπερβασίας ἀποτίσῃ
πολλάς, ὅσσας οὗτος ἐμήσατο σῷ ἐνὶ ϝοίκῳ."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
"ἦ τοι ἐϝὼ καὶ Τηλέμαχος μνηστῆρας ἀϝανούς

σχήσομεν ἔντοσθεν μεγάρων, μάλα περ μεμαῶτας·
σφῶι δ' ἀποστρέψαντε πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν
ἐς θάλαμον βαλέειν, σανίδας δ' ἐκδῆσαι ὄπισθεν,
σειρὴν δὲ πλεκτὴν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντε
κίον' ἀν' ὑψηλὴν ϝερύσαι πελάσαι τε δοκοῖσιν,
ὥς κεν δηθὰ ζωὸς ἐὼν χαλέπ' ἄλγεα πάσχῃ."
ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδὲ πίθοντο,
βὰν δ' ἴμεν ἐς θάλαμον, λαθέτην δέ μιν ἔνδον ἐόντα.
ἦ τοι ὁ μὲν θαλάμοιο μυχὸν κάτα τεύχε' ἐρεύνα,
τὼ δ' ἔσταν ϝεκάτερθε παρὰ σταθμοῖσι μένοντε.
εὖθ' ὑπὲρ οὐδὸν ἔβαινε Μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν,
τῇ ἑτέρῃ μὲν χειρὶ φέρων καλὴν τρυφάλειαν,
τῇ δ' ἑτέρῃ σάκος εὐρὺ γέρον, πεπαλαγμένον ἄζῃ,
Λαέρτεω ἥρωος, ὃ κουρίζων φορέεσκεν·
δὴ τότε γ' ἤδη κεῖτο, ῥαφαὶ δ' ἐλέλυντο ἱμάντων·
τὼ δ' ἄρ' ἐπαΐξανθ' ἑλέτην, ϝέρυσάν τέ μιν εἴσω
κουρίξ, ἐν δαπέδῳ δὲ χαμαὶ βάλον ἀχνύμενον κῆρ,
σὺν δὲ πόδας χεῖράς τε δέον θυμαλγέι δεσμῷ
εὖ μάλ' ἀποστρέψαντε διαμπερές, ὡς ἐκέλευσεν
υἱὸς Λαέρταο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
σειρὴν δὲ πλεκτὴν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντε
κίον' ἀν' ὑψηλὴν ϝέρυσαν πέλασάν τε δοκοῖσιν.
τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα,
"νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ Μελάνθιε νύκτα φυλάξεις,
εὐνῇ ἔνι μαλακῇ καταλέγμενος, ὥς σε ϝέϝοικεν·
οὐδὲ σέ γ' ἠριγένεια παρ' Ὠκεανοῖο ῥοάων
λήσει ἐπερχομένη χρυσόθρονος, ἡνίκ' ἀγινεῖς
αἶγας μνηστήρεσσι, δόμον κάτα δαῖτα πένεσθαι."
ὣς ὁ μὲν αὖθι λέλειπτο ταθεὶς ὀλοῷ ἐνὶ δεσμῷ,
τὼ δ' ἐς τεύχεα δύντε, θύρην ἐπιθέντε φαεινήν,
βήτην εἰς Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην.
ἔνθα μένος πνείοντες ἐφέστασαν, οἱ μὲν ἐπ' οὐδοῦ
τέσσαρες, οἱ δ' ἔντοσθε δόμων πολέες τε καὶ ἐσθλοί.
τοῖσι δ' ἐπ' ἀγχίμολον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη,
Μέντορι ϝειδομένη ἠμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδήν.
τὴν δ' Ὀδυσεὺς γήθησε ϝιδών, καὶ μῦθον ἔϝειπεν.
"Μέντορ, ἄμυνον ἀρήν, μνῆσαι δ' ἑτάροιο φίλοιο,
ὅς σ' ἀγαθὰ ῥέζεσκον· ὁμηλικίη δέ μοι ἐσσί."
ὣς φάτ' ὀιόμενος λαοσσόον ἔμμεν Ἀθήνην.
μνηστῆρες δ' ἑτέρωθεν ὁμόκλεον ἐν μεγάροισιν.

πρῶτος τήν ϝ᾽ ἐνένιπε Δαμαστορίδης Ἀϝέλαος.
"Μέντορ, μή σε ϝέπεσσι παραιπεπίθῃσιν Ὀδυσσεύς
μνηστήρεσσι μάχεσθαι, ἀμυνέμεναι δὲ ϝοῖ αὐτῷ.
ὧδε ϝὰρ ἡμέτερόν ϝε νόον τελέεσθαι ὀίω·
ὁππότε κεν τούτους κτέωμεν, πατέρ᾽ ἠδὲ καὶ υἱόν,
ἐν δὲ σὺ τοῖσιν ἔπειτα πεφήσεαι, οἷα μενοινᾷς
ϝέρδειν ἐν μεϝάροις· σῷ δ᾽ αὐτοῦ κράατι τίσεις.
αὐτὰρ ἐπὴν ὑμέων ϝε βίας ἀφελώμεθα χαλκῷ,
κτήμαθ᾽ ὁπόσσα τοι ἔστι, τά τ᾽ ἔνδοθι καὶ τὰ θύρηφιν,
τοῖσιν Ὀδυσσῆος μεταμίξομεν· οὐδέ τοι υἷας
ζώειν ἐν μεϝάροισιν ἐάσομεν, οὐδὲ θύϝατρας,
οὐδ᾽ ἄλοχον κεδνὴν Ἰθάκης κατὰ ϝάστυ πολεύειν."
ὣς φάτ᾽, Ἀθηναίη δὲ χολώσατο κηρόθι μᾶλλον,
νείκεσσεν δ᾽ Ὀδυσῆα χολωτοῖσιν ϝεπέεσσιν.
"οὐκέτι σοί ϝ᾽ Ὀδυσεῦ μένος ἔμπεδον, οὐδέ τις ἀλκή,
οἵη ὅτ᾽ ἀμφ᾽ Ἑλένῃ λευκωλένῳ εὐπατερείῃ
εἰνάϝετες Τρώεσσιν ἐμάρναο νωλεμὲς αἰεί,
πολλοὺς δ᾽ ἄνδρας ἔπεφνες ἐν αἰνῇ δηιοτῆτι,
σῇ δ᾽ ἥλω βουλῇ Πριάμου πόλις εὐρυάϝυια.
πῶς δὴ νῦν, ὅτε σόν ϝε δόμον καὶ κτήμαθ᾽ ἱκάνεις,
ἄντα μνηστήρων ὀλοφύρεαι ἄλκιμος εἶναι;
ἀλλ᾽ ἄϝε δεῦρο, πέπον, παρ᾽ ἔμ᾽ ἵστασο καὶ ϝίδε ϝέρϝον,
ὄφρ᾽ εἰδῇς οἷός τοι ἐν ἀνδράσι δυσμενέεσσιν
Μέντωρ Ἀλκιμίδης ἐυϝερϝεσίας ἀποτίνειν."
ἦ ῥα, καὶ οὔ πω πάϝχυ δίδω ἑτεραλκέα νίκην,
ἀλλ᾽ ἔτ᾽ ἄρα σθένεός τε καὶ ἀλκῆς πειρήτιζεν
ἠμὲν Ὀδυσσῆος ἠδ᾽ υἱοῦ κυδαλίμοιο.
αὐτὴ δ᾽ αἰθαλόεντος ἀνὰ μεϝάροιο μέλαθρον
ἕζετ᾽ ἀναΐξασα, χελιδόνι ϝεικέλη ἄντην.
μνηστῆρας δ᾽ ὤτρυνε Δαμαστορίδης Ἀϝέλαος
Εὐρύνομός τε καὶ Ἀμφιμέδων Δημοπτόλεμός τε
Πείσανδρός τε Πολυκτορίδης Πόλυβός τε δαΐφρων·
οἱ ϝὰρ μνηστήρων ἀρετῇ ἔσαν ἔξοχ᾽ ἄριστοι,
ὅσσοι ἔτ᾽ ἔζωον περί τε ψυχέων ἐμάχοντο·
τοὺς δ᾽ ἤδη ἐδάμασσε βιὸς καὶ ταρφέες ἰοί.
τοῖς δ᾽ Ἀϝέλεως μετέϝειπε, ϝέπος πάντεσσι πιφαύσκων,
"ὦ φίλοι, ἤδη σχήσει ἀνὴρ ὅδε χεῖρας ἀάπτους·
καὶ δή ϝοι Μέντωρ μὲν ἔβη κενὲ εὔϝματα ϝειπών,
οἱ δ᾽ οἷοι λείπονται ἐπὶ πρώτῃσι θύρῃσιν.
τῷ νῦν μὴ ἅμα πάντες ἀφίετε δούρατα μακρά,

ἀλλ' ἄγεθ' οἱ ἓξ πρῶτον ἀκοντίσατ', εἴ κέ ποθι Ζεὺς
δώῃ Ὀδυσσῆα βλῆσθαι καὶ κῦδος ἀρέσθαι.
τῶν δ' ἄλλων οὐ κῆδος, ἐπὴν οὗτός γε πέσῃσιν."
ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισαν ὡς ἐκέλευεν,
ϝιέμενοι· τὰ δὲ πάντα ϝετώσια θῆκεν Ἀθήνη.
τῶν ἄλλος μὲν σταθμὸν ἐϋσταθέος μεγάροιο
βεβλήκειν, ἄλλος δὲ θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν·
ἄλλου δ' ἐν τοίχῳ μελίη πέσε χαλκοβάρεια.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ δούρατ' ἀλεύαντο μνηστήρων,
τοῖς δ' ἄρα μύθων ἦρχε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
"ὦ φίλοι, ἤδη μέν κεν ἐγὼ ϝείποιμι καὶ ἄμμιν
μνηστήρων ἐς ὅμιλον ἀκοντίσαι, οἳ μεμάασιν
ἡμέας ἐξεναρίξαι ἐπὶ προτέροισι κακοῖσιν."
ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισαν ὀξέα δοῦρα
ἄντα τιτυσκόμενοι. Δημοπτόλεμον μὲν Ὀδυσσεύς,
Εὐρυάδην δ' ἄρα Τηλέμαχος, Ἔλατον δὲ συβώτης,
Πείσανδρον δ' ἄρ' ἔπεφνε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ.
οἱ μὲν ἔπειθ' ἅμα πάντες ὀδὰξ ἕλον ἄσπετον οὖδας,
μνηστῆρες δ' ἀνεχώρησαν μεγάροιο μυχόνδε.
τοὶ δ' ἄρ' ἐπήιξαν, νεκύων δ' ἐξ ἔγχε' ἕλοντο.
αὖτις δὲ μνηστῆρες ἀκόντισαν ὀξέα δοῦρα
ϝιέμενοι· τὰ δὲ πολλὰ ϝετώσια θῆκεν Ἀθήνη.
τῶν ἄλλος μὲν σταθμὸν ἐϋσταθέος μεγάροιο
βεβλήκειν, ἄλλος δὲ θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν·
ἄλλου δ' ἐν τοίχῳ μελίη πέσε χαλκοβάρεια.
Ἀμφιμέδων δ' ἄρα Τηλέμαχον βάλε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ
λίγδην, ἄκρην δὲ ῥινὸν δηλήσατο χαλκός.
Κτήσιππος δ' Εὔμαιον ὑπὲρ σάκος ἔγχεϊ μακρῷ
ὦμον ἐπέγραψεν· τὸ δ' ὑπέρπτατο, πῖπτε δ' ἔραζε.
τοὶ δ' αὖτ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην
μνηστήρων ἐς ὅμιλον ἀκόντισαν ὀξέα δοῦρα.
ἔνθ' αὖτ' Εὐρυδάμαντα βάλε πτολίπορθος Ὀδυσσεύς,
Ἀμφιμέδοντα δὲ Τηλέμαχος, Πόλυβον δὲ συβώτης·
Κτήσιππον δ' ἄρ' ἔπειτα βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ
βεβλήκει πρὸς στῆθος, ἐπευχόμενος δὲ προσηύδα
"ὦ Πολυθερσεΐδη φιλοκέρτομε, μή ποτε πάμπαν
ϝείκων ἀφραδίῃς μέγα ϝειπέμεν, ἀλλὰ θεοῖσιν
μῦθον ἐπιτρέψαι, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτεροι εἰσίν.
τοῦτό τοι ἀντὶ ποδὸς ξεινήιον, ὅν ποτ' ἔδωκας
ἀντιθέῳ Ὀδυσῆι δόμον κατ' ἀλητεύοντι."

ἦ ῥα βοῶν ϝελίκων ἐπιβουκόλος· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
οὖτα Δαμαστορίδην αὐτοσχεδὸν ἔγχεϊ μακρῷ.
Τηλέμαχος δ' Εὐηνορίδην Λειώκριτον οὖτα
δουρὶ μέσον κενεῶνα, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσεν·
ἤριπε δὲ πρηνής, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.
δὴ τότ' Ἀθηναίη φθισίμβροτον αἰγίδ' ἀνέσχεν
ὑψόθεν ἐξ ὀροφῆς· τῶν δὲ φρένες ἐπτοίηθεν.
οἱ δ' ἐφέβοντο κατὰ μέγαρον βόες ὣς ἀγελαῖαι·
τὰς μέν τ' αἰόλος οἶστρος ἐφορμηθεὶς ἐδόνησεν
ὥρῃ ἐν ϝειαρινῇ, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλονται.
οἱ δ' ὥς τ' αἰγυπιοὶ γαμψώνυχες ἀγκυλοχεῖλαι
ἐξ ὀρέων ἐλθόντες ἐπ' ὀρνίθεσσι θόρωσιν·
ταὶ μέν τ' ἐν πεδίῳ νέφεα πτώσσουσαι ἵενται,
οἱ δέ τε τὰς ὀλέκουσιν ἐπάλμενοι, οὐδέ τις ἀλκή
γίγνεται οὐδὲ φυγή, χαίρουσι δέ τ' ἀνέρες ἄγρῃ·
ὣς ἄρα τοὶ μνηστῆρας ἐπεσσύμενοι κατὰ δῶμα
τύπτον ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στόνος ὤρνυτ' ἀϝεικής
κράτων τυπτομένων, δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν.
Λειώδης δ' Ὀδυσῆος ἐπεσσύμενος λάβε γούνων,
καί μιν λισσόμενος ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"γουνοῦμαί σ' Ὀδυσεῦ, σὺ δέ μ' αἴδεο καί μ' ἐλέησον·
οὐ γάρ πώ τινά φημι γυναικῶν ἐν μεγάροισιν
ϝειπεῖν οὐδέ τι ῥέξαι ἀτάσθαλον, ἀλλὰ καὶ ἄλλους
παύεσκον μνηστῆρας, ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι.
ἀλλά μοι οὐ πείθοντο κακῶν ἄπο χεῖρας ἔχεσθαι·
τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν ἀϝεικέα πότμον ἐπέσπον.
αὐτὰρ ἐγὼ μετὰ τοῖσι θυοσκόος οὐδὲν ἐϝοργώς
κείσομαι, ὡς οὐκ ἔστι χάρις μετόπισθ' εὐϝεργέων."
τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ϝιδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"εἰ μὲν δὴ μετὰ τοῖσι θυοσκόος εὔχεαι εἶναι,
πολλάκι που μέλλεις ἀρήμεναι ἐν μεγάροισιν
τηλοῦ ἐμοὶ νόστοιο τέλος γλυκεροῖο γενέσθαι,
σοὶ δ' ἄλοχόν τε φίλην σπέσθαι καὶ τέκνα τεκέσθαι.
τῷ οὐκ ἂν θάνατόν γε δυσηλεγέα προφύγοισθα."
ως ἄρα φωνήσας ξίφος εἵλετο χειρὶ παχείῃ
κείμενον, ὅ ῥ' Ἀγέλαος ἀποπροέηκε χαμᾶζε
κτεινόμενος· τῷ τόν γε κατ' αὐχένα μέσσον ἔλασσεν.
φθεγγομένου δ' ἄρα τοῦ γε κάρη κονίῃσιν ἐμίχθη.
Τερπιάδης δ' ἔτ' ἀοιδὸς ἀλύσκανε κῆρα μέλαιναν,
Φήμιος, ὅς ῥ' ἤειδε μετὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκῃ.

ἔστη δ' ἐν χείρεσσιν ἔχων φόρμιγγα λιγεῖαν
ἄγχι παρ' ὀρσοθύρην· δίχα δὲ φρεσὶ μερμήριζεν,
ἢ ἐκδὺς μεγάροιο Διὸς μεγάλου ποτὶ βωμὸν
ἑρκείου ἵζοιτο τετυγμένον, ἔνθ' ἄρα πολλὰ
Λαέρτης Ὀδυσεύς τε βοῶν ἐπὶ μηρί' ἔκηαν,
ἦ γούνων λίσσοιτο προσαΐξας Ὀδυσῆα.
ὧδε δέ ϝοι φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
γούνων ἅψασθαι Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
ἤ τοι ὃ φόρμιγγα γλαφυρὴν κατέθηκε χαμᾶζε
κρητῆρος μεσσηγὺ ϝιδὲ θρόνου ἀργυροήλου,
αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσαΐξας λάβε γούνων,
καί μιν λισσόμενος ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"γουνοῦμαί σ' Ὀδυσεῦ, σὺ δέ μ' αἴδεο καί μ' ἐλέησον.
αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσσεται, εἴ κεν ἀοιδὸν
πέφνῃς, ὅς τε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀείδω.
αὐτοδίδακτος δ' εἰμί, θεὸς δέ μοι ἐν φρεσὶν οἴμας
παντοίας ἐνέφυσεν· ἔϝοικα δέ τοι παραείδειν
ὥς τε θεῷ· τῷ μή με λιλαίεο δειροτομῆσαι.
καί κεν Τηλέμαχος τάδε ϝείποι, σὸς φίλος υἱός,
ὡς ἐγὼ οὔ τι ϝεκὼν ἐς σὸν δόμον, οὐδὲ χατίζων,
πωλεύμην μνηστῆρσιν ἀεισόμενος μετὰ δαῖτας,
ἀλλὰ πολὺ πλέονες καὶ κρείσσονες ἦγον ἀνάγκῃ."
ὣς φάτο, τοῦ δ' ἤκουσ' ἱερὴ ϝὶς Τηλεμάχοιο,
αἶψα δ' ἑϝὸν πατέρα προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα
"ἴσχεο, μηδέ τι τοῦτον ἀναίτιον οὔταε χαλκῷ.
καὶ κήρυκα Μέδοντα σαώσομεν, ὅς τέ μευ αἰεὶ
ϝοίκῳ ἐν ἡμετέρῳ κηδέσκετο παιδὸς ἐόντος,
εἰ δὴ μή μιν ἔπεφνε Φιλοίτιος ἠὲ συβώτης,
ἠὲ σοὶ ἀντεβόλησεν ὀρινομένῳ κατὰ δῶμα."
ὣς φάτο, τοῦ δ' ἤκουσε Μέδων πεπνυμένα ϝειδώς·
πεπτηὼς γὰρ ἔκειτο ὑπὸ θρόνον, ἀμφὶ δὲ δέρμα
ϝέστο βοὸς νεόδαρτον, ἀλύσκων κῆρα μέλαιναν.
αἶψα δ' ὑπὸ θρόνου ὦρτο, θοῶς δ' ἀπέδυνε βοείην,
Τηλέμαχον δ' ἄρ' ἔπειτα προσαΐξας λάβε γούνων,
καί μιν λισσόμενος ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"ὦ φίλ', ἐγὼ μὲν ὅδ' εἰμί, σὺ δ' ἴσχεο· ϝειπὲ δὲ πατρὶ
μή με περισθενέων δηλήσεται ὀξέι χαλκῷ,
ἀνδρῶν μνηστήρων κεχολωμένος, οἵ ϝοι ἔκειρον
κτήματ' ἐνὶ μεγάροις, σὲ δὲ νήπιοι οὐδὲν ἔτιον."
τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς

"θάρσει, ἐπεὶ δή σ' οὗτος ἐρύσατο καὶ ἐσάωσεν,
ὄφρα γνῷς κατὰ θυμόν, ἀτὰρ ϝείπῃσθα καὶ ἄλλῳ,
ὡς κακοϝεργίης εὐϝεργεσίη μέγ' ἀμείνων.
ἀλλ' ἐξελθόντες μεγάρων ἕζεσθε θύραζε
ἐκ φόνου εἰς αὐλήν, σύ τε καὶ πολύφημος ἀοιδός,
ὄφρ' ἂν ἐγὼ κατὰ δῶμα πονήσομαι ὅττεό με χρή."
ὣς φάτο, τὼ δ' ἔξω βήτην μεγάροιο κιόντε,
ἑζέσθην δ' ἄρα τώ γε Διὸς μεγάλου ποτὶ βωμόν,
πάντοσε παπταίνοντε, φόνον ποτιδεγμένω αἰεί.
πάπτηνεν δ' Ὀδυσεὺς κατ' ἑϝὸν δόμον, εἴ τις ἔτ' ἀνδρῶν
ζωὸς ὑποκλοπέοιτο, ἀλύσκων κῆρα μέλαιναν.
τοὺς δὲ ϝίδεν μάλα πάντας ἐν αἵματι καὶ κονίῃσιν
πεπτεῶτας πολλούς, ὥς τ' ἰχθύας, οὕς θ' ἁλιῆες
κοῖλον ἐς αἰγιαλὸν πολιῆς ἔκτοσθε θαλάσσης
δικτύῳ ἐκϝέρυσαν πολυωπῷ· οἱ δέ τε πάντες
κύμαθ' ἁλὸς ποθέοντες ἐπὶ ψαμάθοισι κέχυνται·
τῶν μέν τ' ἠέλιος φαέθων ἐξείλετο θυμόν.
ὣς τότ' ἄρα μνηστῆρες ἐπ' ἀλλήλοισι κέχυντο.
δὴ τότε Τηλέμαχον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"Τηλέμαχ', εἰ δ' ἄγε μοι κάλεσον τροφὸν Εὐρύκλειαν,
ὄφρα ϝέπος ϝείπωμι τό μοι καταθύμιόν ἐστιν."
ὣς φάτο, Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείθετο πατρί,
κινήσας δὲ θύρην προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν
"δεῦρο δὴ ὄρσο, γρηῦ παλαιγενές, ἥ τε γυναικῶν
δμωάων σκοπός ἐσσι κατὰ μέγαρ' ἡμετεράων.
ἔρχεο· κικλήσκει σε πατὴρ ἐμός, ὄφρα τι ϝείπῃ."
ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος,
ᾤιξεν δὲ θύρας μεγάρων εὖ ναιεταόντων,
βῆ δ' ἴμεν· αὐτὰρ Τηλέμαχος πρόσθ' ἡγεμόνευεν.
εὗρεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοισι νέκυσσιν,
αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον ὥς τε λέοντα,
ὅς ῥά τε βεβρωκὼς βοὸς ἔρχεται ἀγραύλοιο·
πᾶν δ' ἄρα ϝοι στῆθός τε παρήϊά τ' ἀμφοτέρωθεν
αἱματόεντα πέλει, δεινὸς δ' εἰς ὦπα ϝιδέσθαι·
ὣς Ὀδυσεὺς πεπάλακτο πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν.
ἡ δ' ὡς οὖν νέκυάς τε καὶ ἄσπετον ἔσϝιδεν αἷμα,
ἴθυσέν ῥ' ὀλολύξαι, ἐπεὶ μέγα ἔσϝιδε ϝέργον·
ἀλλ' Ὀδυσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθε ϝιεμένην περ,
καί μιν φωνήσας ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"ἐν θυμῷ γρηῦ χαῖρε, καὶ ἴσχεο μηδ' ὀλόλυζε·

οὐχ ὁσίη κταμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάασθαι.
τούσδε δὲ μοῖρ' ἐδάμασσε θεῶν καὶ σχέτλια ϝέργα·
οὔ τινα γὰρ τίεσκον ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
οὐ κακόν, οὐδὲ μὲν ἐσθλόν, ὅτις σφέας εἰσαφίκοιτο·
τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν ἀϝεικέα πότμον ἐπέσπον.
ἀλλ' ἄγε μοι σὺ γυναῖκας ἐνὶ μεγάροις κατάλεξον,
αἵ τέ μ' ἀτιμάζουσι καὶ αἳ νηλείτιδες εἰσίν."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια
"τοιγὰρ ἐγώ τοι, τέκνον, ἀληθείην καταλέξω.
πεντήκοντά τοί εἰσιν ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκες
δμωαί, τὰς μέν τ' ἔργα διδάξαμεν ἐργάζεσθαι,
ϝείριά τε ξαίνειν καὶ δουλοσύνην ἀνέχεσθαι.
τάων δώδεκα πᾶσαι ἀναιδείης ἐπέβησαν,
οὔτ' ἐμὲ τίουσαι οὔτ' αὐτὴν Πηνελόπειαν.
Τηλέμαχος δὲ νέον μὲν ἀέξετο, οὐδέ ϝε μήτηρ
σημαίνειν εἴασκεν ἐπὶ δμωῇσι γυναιξίν.
ἀλλ' ἄγ' ἐγὼν ἀναβᾶσ' ὑπερώια σιγαλόεντα
ϝείπω σῇ ἀλόχῳ, τῇ τις θεὸς ὕπνον ἐπῶρσεν."
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"μή πω τήν γ' ἐπέγειρε· σὺ δ' ἐνθάδε ϝειπὲ γυναιξὶν
ἐλθεῖν, αἵ περ πρόσθεν ἀϝεικέα μηχανόωντο."
ὣς ἄρ' ἔφη, γρῆυς δὲ διὲκ μεγάροιο βεβήκειν
ἀγγελέουσα γυναιξὶ καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.
αὐτὰρ ὁ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην
ἐς ϝὲ καλεσσάμενος ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"ἄρχετε νῦν νέκυας φορέειν, καὶ ἄνωχθε γυναῖκας·
αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλέας ἠδὲ τραπέζας
ὕδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι καθαίρειν.
αὐτὰρ ἐπὴν δὴ πάντα δόμον κατακοσμήσησθε,
δμωὰς ἐξαγαγόντες ἐυσταθέος μεγάροιο,
μεσσηγύς τε θόλου καὶ ἀμύμονος ἕρκεος αὐλῆς,
θεινέμεναι ξίφεσιν τανυήκεσιν, εἰς ὅ κε πασέων
ψυχὰς ἐξαφέλησθε, καὶ ἐκλελάθοιντ' Ἀφροδίτης,
τὴν ἄρ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ἔχον, μίσγοντό τε λάθρῃ."
ὣς ἔφαθ', αἱ δὲ γυναῖκες ἀολλέες ἦλθον ἅπασαι,
αἰν' ὀλοφυρόμεναι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσαι.
πρῶτα μὲν οὖν νέκυας φόρεον κατατεθνηῶτας,
κὰδ δ' ἄρ' ὑπ' αἰθούσῃ τίθεσαν ἐυερκέος αὐλῆς,
ἀλλήλοισιν ἐρείδουσαι. σήμαινε δ' Ὀδυσσεύς
αὐτὸς ἐπισπέρχων· ταὶ δ' ἐκφόρεον καὶ ἀνάγκῃ.

αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλέας ἠδὲ τραπέζας
ὕδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι κάθαιρον.
αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἠδὲ συβώτης
λίστροισιν δάπεδον πύκα ποιητοῖο δόμοιο
ξῦον· ταὶ δ' ἐφόρεον δμωαί, τίθεσαν δὲ θύραζε.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πᾶν μέγαρον διεκοσμήσαντο,
δμωὰς δ' ἐξαγαγόντες ἐυσταθέος μεγάροιο,
μεσσηγύς τε θόλου καὶ ἀμύμονος ἕρκεος αὐλῆς,
ϝείλεον ἐν στείνει, ὅθεν οὔ πως ἦεν ἀλύξαι.
τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν.
"μὴ μὴν δὴ καθαρῷ θανάτῳ ἀπὸ θυμὸν ἑλοίμην
τάων, αἳ δὴ ἐμῇ κεφαλῇ κατ' ὀνείδεα χεῦαν
μητέρι θ' ἡμετέρῃ, παρά τε μνηστῆρσιν ἴαυον."
ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ πεῖσμα νεὸς κυανοπρῴροιο
κίονος ἐξάψας μεγάλης περίβαλλε θόλοιο,
ὑψόσ' ἐπεντανύσας, μή τις ποσὶν οὖδας ἵκοιτο.
ὡς δ' ὅτ' ἂν ἢ κίχλαι τανυσίπτεροι ἠὲ πέλειαι
ἕρκει ἐνιπλήξωσι, τό θ' ἑστήκῃ ἐνὶ θάμνῳ,
αὖλιν ἐσιέμεναι, στυγερὸς δ' ὑπεδέξατο κοῖτος,
ὣς αἵ γ' ἑξείης κεφαλὰς ἔχον, ἀμφὶ δὲ πάσαις
δειρῇσιν βρόχοι ἦσαν, ὅπως οἴκτιστα θάνοιεν.
ἤσπαιρον δὲ πόδεσσι μίνυνθά περ, οὔ τι μάλα δήν.
ἐκ δὲ Μελάνθιον ἦγον ἀνὰ πρόθυρόν τε καὶ αὐλήν·
τοῦ δ' ἀπὸ μὲν ῥῖνάς τε καὶ οὔατα νηλέι χαλκῷ
τάμνον, μήδεά τ' ἐκϝέρυσαν, κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι,
χεῖρας δ' ἠδὲ πόδας κόπτον κεκοτηότι θυμῷ.
οἱ μὲν ἔπειτ' ἀπονιψάμενοι χεῖράς τε πόδας τε
εἰς Ὀδυσῆα δόμονδε κίον, τετέλεστο δὲ ϝέργον·
αὐτὰρ ὅ γε προσέϝειπε φίλην τροφὸν Εὐρύκλειαν
"οἶσε θέειον γρηῦ, κακῶν ἄκος, οἶσε δέ μοι πῦρ,
ὄφρα θεειώσω μέγαρον. σὺ δὲ Πηνελόπειαν
ἐλθεῖν ἐνθάδ' ἄνωχθι σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,
πάσας δ' ὄτρυνον δμωὰς κατὰ δῶμα νέεσθαι."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια
"ναὶ δὴ ταῦτά γε, τέκνον ἐμόν, κατὰ μοῖραν ἔϝειπες.
ἀλλ' ἄγε τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ϝείματ' ἐνείκω,
μηδ' οὕτω ῥάκεσιν πεπυκασμένος εὐρέας ὤμους
ἕσταθ' ἐνὶ μεγάροισι· νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη."
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"πῦρ νῦν μοι πρώτιστον ἐνὶ μεγάροισι γενέσθω."

ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
ἤνεικεν δ' ἄρα πῦρ καὶ θήιον. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
εὖ διεθείωσεν μέγαρον καὶ δῶμα καὶ αὐλήν.
γρῆυς δ' αὖτ' ἀπέβη διὰ δώματα κάλ' Ὀδυσῆος
ἀγγελέουσα γυναιξὶ καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι·
αἳ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.
αἳ μὲν ἄρ' ἀμφεχέοντο καὶ ἠσπάζοντ' Ὀδυσῆα,
καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλήν τε καὶ ὤμους
χεῖράς τ' αἰνύμεναι· τὸν δὲ γλυκὺς ἵμερος ᾕρειν
κλαυθμοῦ καὶ στοναχῆς, γίγνωσκε δ' ἄρα φρεσὶ πάσας.

23 γρῆυς δ' εἰς ὑπερῷ' ἀνεβήσετο καγχαλόωσα, Ψ
δεσποίνῃ ϝερέουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἐόντα·
γούνατα δ' ἐρρώσαντο, πόδες δ' ὑπερικταίνοντο.
στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔϝειπεν.
“ἔγρεο, Πηνελόπεια, φίλον τέκος, ὄφρα ϝίδηαι
ὀφθαλμοῖσι τεοῖσι τὰ ϝέλδεαι ἤματα πάντα.
ἦλθ' Ὀδυσεὺς καὶ ϝοῖκον ἱκάνεται ὀψέ περ ἐλθών,
μνηστῆρας δ' ἔκτεινεν ἀγήνορας, οἵ τέ ϝοι οἶκον
κήδεσκον καὶ κτήματ' ἔδον βιόωντό τε παῖδα.”
τὴν δ' αὖτε προσέϝειπε περίφρων Πηνελόπεια
“μαῖα φίλη, μάργην σε θεοὶ θέσαν, οἵ τε δύνανται
ἄφρονα ποιῆσαι καὶ ἐπίφρονά περ μάλ' ἐόντα,
καί τε χαλιφρονέοντα σαοφροσύνης ἐπέβησαν·
οἵ σέ περ ἔβλαψαν· πρὶν δὲ φρένας αἰσίμη ἦσθα.
τίπτε με λωβεύεις πολυπενθέα θυμὸν ἔχουσαν
ταῦτα παρὲκ ϝερέουσα, καὶ ἐξ ὕπνου μ' ἀνεγείρεις
ϝηδέος, ὅς μ' ἐπέδησε φίλα βλέφαρ' ἀμφικαλύψας·
οὐ γάρ πω τοιόνδε κατέδραθον ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς
ᾤχετ' ἐποψόμενος Κακοϝίλιον οὐκ ὀνομαστήν.
ἀλλ' ἄγε νῦν κατάβηθι καὶ ἂψ ἔρχευ μεγαρόνδε.
εἰ γάρ τίς μ' ἄλλη γε γυναικῶν, αἵ μοι ἔασιν,
ταῦτ' ἐλθοῦσ' ἤγγειλε καὶ ἐξ ὕπνου ἀνέγειρεν,
τῷ κε τάχα στυγερῶς μιν ἐγὼν ἀπέπεμψα νέεσθαι
αὖτις ἔσω μέγαρον· σὲ δὲ τοῦτό γε γῆρας ὀνήσει.”
τὴν δ' αὖτε προσέϝειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια
“οὔ τί σε λωβεύω, τέκνον φίλον, ἀλλ' ἔτυμόν τοι
ἦλθ' Ὀδυσεὺς καὶ ϝοῖκον ἱκάνεται, ὡς ἀγορεύω,
ὁ ξεῖνος, τὸν πάντες ἀτίμων ἐν μεγάροισιν.
Τηλέμαχος δ' ἄρα μιν πάλαι ᾔδεεν ἔνδον ἐόντα,
ἀλλὰ σαοφροσύνῃσι νοήματα πατρὸς ἔκευθεν,

ὄφρ᾽ ἀνδρῶν τίσαιτο βίην ὑπερηνορεόντων."
ὣς ἔφαθ᾽, ἡ δ᾽ ἐχάρη, καὶ ἀπὸ λέκτροιο θοροῦσα
ɼρηὶ περιπλέχθη, βλεφάρων δ᾽ ἀπὸ δάκρυον ἧκεν,
καί μιν φωνήσασα ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"εἰ δ᾽ ἄɼε δή μοι, μαῖα φίλη, νημερτὲς ἐνίσπες,
εἰ ϝετεὸν δὴ ϝοῖκον ἱκάνεται, ὡς ἀɼορεύεις,
ὅππως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφῆκεν
μοῦνος ἐών, οἳ δ᾽ αἰὲν ἀολλέες ἔνδον ἔμιμνον."
τὴν δ᾽ αὖτε προσέϝειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια
"οὐ ϝίδον, οὐ πυθόμην, ἀλλὰ στόνον οἶον ἄκουσα
κτεινομένων· ἡμεῖς δὲ μυχῷ θαλάμων ἐυπήκτων
ἥμεθ᾽ ἀτυζόμεναι, σανίδες δ᾽ ἔχον εὖ ἀραρυῖαι,
πρίν ɼ᾽ ὅτε δή με σὸς υἱὸς ἀπὸ μεɼάροιο κάλεσσεν
Τηλέμαχος· τὸν ɼάρ ῥα πατὴρ προέηκε καλέσσαι.
εὗρον ἔπειτ᾽ Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοισι νέκυσσιν
ἑστεῶθ᾽· οἳ δέ μιν ἀμφί, κραταίπεδον οὖδας ἔχοντες,
κείατ᾽ ἐπ᾽ ἀλλήλοισι· ϝιδοῦσά κε θυμὸν ἰάνθης.
νῦν δ᾽ οἳ μὲν δὴ πάντες ἐπ᾽ αὐλείῃσι θύρῃσιν
ἀθρόοι, αὐτὰρ ὃ δῶμα θεειοῦται περικαλλές,
πῦρ μέɼα κηάμενος· σὲ δέ με προέηκε καλέσσαι.
ἀλλ᾽ ἕπευ, ὄφρα σφῶιν ἐυφροσύνης ἐπιβῆτον
ἀμφοτέρων φίλον ἦτορ, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποσθε.
νῦν δ᾽ ἤδη τόδε μακρὸν ἐϝέλδωρ ἐκτετέλεσται·
ἦλθε μὲν αὐτὸς ζωὸς ἐφέστιος, εὗρε δὲ καὶ σέ
καὶ παῖδ᾽ ἐν μεɼάροισι· κακῶς δ᾽ οἵ πέρ μιν ἔρεζον
μνηστῆρες, τοὺς πάντας ἐτίσατο ϝῷ ἐνὶ ϝοίκῳ."
τὴν δ᾽ αὖτε προσέϝειπε περίφρων Πηνελόπεια
"μαῖα φίλη, μή πω μέɼ᾽ ἐπεύχεο καɼχαλόωσα.
ϝοῖσθα ɼὰρ ὥς κ᾽ ἀσπαστὸς ἐνὶ μεɼάροισι φανείη
πᾶσι, μάλιστα δ᾽ ἐμοί τε καὶ υἱέι, τὸν τεκόμεσθα·
ἀλλ᾽ οὐκ ἔσθ᾽ ὅδε μῦθος ἐτήτυμος, ὡς ἀɼορεύεις,
ἀλλά τις ἀθανάτων κτεῖνε μνηστῆρας ἀɼαυούς,
ὕβριν ἀɼασσάμενος θυμαλɼέα καὶ κακὰ ϝέρɼα.
οὔ τινα ɼὰρ τίεσκον ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
οὐ κακόν, οὐδὲ μὲν ἐσθλόν, ὅτις σφέας εἰσαφίκοιτο·
τῷ δι᾽ ἀτασθαλίας ἔπαθον κακόν. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
ὤλεσε τηλοῦ νόστον Ἀχαιίδος, ὤλετο δ᾽ αὐτός."
τὴν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια

---

48 αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαɼμένον ὥς τε λέοντα.

“τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ϝέπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων,
ἣ πόσιν ἔνδον ἐόντα παρ᾽ ἐσχάρῃ οὔ ποτ᾽ ἔφησθα
ϝοίκαδ᾽ ἐλεύσεσθαι· θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἄπιστος.
ἀλλ᾽ ἄγε τοι καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἄλλο τι ϝείπω,
οὐλὴν τήν ποτέ μιν σῦς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι.
τὴν ἀπονίζουσα φρασάμην, ἔθελον δὲ σοὶ αὐτῇ
ϝειπεῖν· ἀλλά με κεῖνος ἑλὼν ἐπὶ μάστακα χερσὶν
οὐκ ἔα ϝειπέμεναι πολυϝιδρείῃσι νόοιο.
ἀλλ᾽ ἕπευ· αὐτὰρ ἐγὼν ἐμέθεν περιδώσομαι αὐτῆς,
εἴ κέν σ᾽ ἐξαπάφω, κτεῖναί μ᾽ οἰκτίστῳ ὀλέθρῳ.”
τὴν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια
“μαῖα φίλη, χαλεπόν σε θεῶν αἰειγενετάων
δήνεα ϝείρυσθαι, μάλα περ πολύϝιδριν ἐοῦσαν·
ἀλλ᾽ ἔμπης ἴομεν μετὰ παῖδ᾽ ἐμόν, ὄφρα ϝίδωμαι
ἄνδρας μνηστῆρας τεθνηότας, ἠδ᾽ ὃς ἔπεφνεν.”
ὣς φαμένη κατέβαιν᾽ ὑπερώια· πολλὰ δέ ϝοι κῆρ
ὥρμαιν᾽ ἢ ἀπάνευθε φίλον πόσιν ἐξερεείνοι,
ἢ παρστᾶσα κύσειε κάρη καὶ χεῖρε λαβοῦσα.
ἣ δ᾽ ἐπεὶ εἰσῆλθεν καὶ ὑπέρβη λάινον οὐδόν,
ἕζετ᾽ ἔπειτ᾽ Ὀδυσῆος ἐναντίη, ἐν πυρὸς αὐγῇ,
τοίχου τοῦ ἑτέρου· ὃ δ᾽ ἄρα πρὸς κίονα μακρὴν
ἧστο κάτω ὁρόων, ποτιδέγμενος εἴ τί μιν εἴποι
ἰφθίμη παράκοιτις, ἐπεὶ ϝίδεν ὀφθαλμοῖσιν.
ἣ δ᾽ ἄνεω δὴν ἧστο, τάφος δέ ϝοι ἦτορ ἵκανεν·
ὄψι δ᾽ ἄλλοτε μέν μιν ἐνωπαδίως ἐσίδεσκεν,
ἄλλοτε δ᾽ ἀγνώσασκε κακὰ χροῒ ϝείματ᾽ ἔχοντα.
Τηλέμαχος δ᾽ ἐνένιπε, ϝέπος τ᾽ ἔφατ᾽ ἔκ τ᾽ ὀνόμαζεν.
“μῆτερ ἐμὴ δύσμητερ, ἀπηνέα θυμὸν ἔχουσα,
τίφθ᾽ οὕτω πατρὸς νοσφίζεαι, οὐδὲ παρ᾽ αὐτόν
ἑζομένη μύθοισιν ἀνείρεαι οὐδὲ μεταλλᾷς;
οὐ μήν κ᾽ ἄλλη γ᾽ ὧδε γυνὴ τετληότι θυμῷ
ἀνδρὸς ἀφεσταίη, ὅς ϝοι κακὰ πολλὰ μογήσας
ἔλθοι ἐϝεικοστῷ ϝέτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν·
σοὶ δ᾽ αἰεὶ κραδίη στερεωτέρη ἐστὶ λίθοιο.”
τὸν δ᾽ αὖτε προσέϝειπε περίφρων Πηνελόπεια
“τέκνον ἐμόν, θυμός μοι ἐνὶ στήθεσσι τέθηπεν,
οὐδέ τι προσφάσθαι δύναμαι ϝέπος οὐδ᾽ ἐρέεσθαι
οὐδ᾽ εἰς ὦπα ϝιδέσθαι ἐναντίον. εἰ δ᾽ ἐτεὸν δή
ἔστ᾽ Ὀδυσεὺς καὶ ϝοῖκον ἱκάνεται, ἦ μάλα νῶι
γνωσόμεθ᾽ ἀλλήλων καὶ λώιον· ἔστι γὰρ ἥμιν

σήμαθ', ἃ δὴ καὶ νῶι κεκρυμμένα ϝίδμεν ἀπ' ἄλλων."
ὣς φάτο, μείδησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
αἶψα δὲ Τηλέμαχον ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"Τηλέμαχ', ἦ τοι μητέρ' ἐνὶ μεγάροισιν ἔασον
πειράζειν ἐμέθεν· τάχα δὲ φράσεται καὶ ἄρειον.
νῦν δ' ὅττι ῥυπόω, κακὰ δὲ χροῒ ϝείματα ϝεῖμαι,
τοὔνεκ' ἀτιμάζει με καὶ οὔ πώ φησι τὸν εἶναι.
ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ' ὅπως ὄχ' ἄριστα γένηται.
καὶ γάρ τίς θ' ἕνα φῶτα κατακτείνας ἐνὶ δήμῳ,
ᾧ μὴ πολλοὶ ἔωσιν ἀϝοσσητῆρες ὀπίσσω,
φεύγει πηούς τε προλιπὼν καὶ πατρίδα γαῖαν·
ἡμεῖς δ' ἕρμα πόληος ἀπέκταμεν, οἳ μέγ' ἄριστοι
κούρων εἰν Ἰθάκῃ. τὰ δέ σε φράζεσθαι ἄνωγα."
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"αὐτὸς ταῦτά γε λεῦσσε, πάτερ φίλε· σὴν γὰρ ἀρίστην
μῆτιν ἐπ' ἀνθρώπους φάσ' ἔμμεναι, οὐδέ κέ τίς τοι
ἄλλος ἀνὴρ ἐρίσειε καταθνητῶν ἀνθρώπων."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"τοιγὰρ ἐγὼ ϝερέω ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
πρῶτα μὲν ἂρ λούσασθε καὶ ἀμφιϝέσασθε χιτῶνας,
δμωὰς δ' ἐν μεγάροισιν ἀνώγετε ϝείμαθ' ἑλέσθαι·
αὐτὰρ θεῖος ἀοιδὸς ἔχων φόρμιγγα λιγεῖαν
ἡμῖν ἡγείσθω φιλοπαίγμονος ὀρχηθμοῖο,
ὥς κέν τις φαίη γάμον ἔμμεναι ἐκτὸς ἀκούων,
ἢ ἀν' ὁδὸν στείχων ἢ οἳ περιναιετάουσιν·
μὴ πρόσθεν κλέος εὐρὺ φόνου κατὰ ϝάστυ γένηται
ἀνδρῶν μνηστήρων, πρίν γ' ἡμέας ἐλθέμεν ἔξω
ἀγρὸν ἐς ἡμέτερον πολυδένδρεον. ἔνθα δ' ἔπειτα
φρασσόμεθ' ὅττι κε κέρδος Ὀλύμπιος ἐγγυαλίξῃ."
ὣς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδὲ πίθοντο.
πρῶτα μὲν ἂρ λούσαντο καὶ ἀμφιϝέσαντο χιτῶνας,
ὥπλισθεν δὲ γυναῖκες· ὃ δ' εἵλετο θεῖος ἀοιδός
φόρμιγγα γλαφυρήν, ἐν δέ σφισιν ἵμερον ὦρσεν
μολπῆς τε γλυκερῆς καὶ ἀμύμονος ὀρχηθμοῖο.
τοῖσιν δὲ μέγα δῶμα περιστεναχίζετο ποσσὶν
ἀνδρῶν παιζόντων καλλιζώνων τε γυναικῶν.
ὧδε δέ τις ϝείπεσκε δόμων ἔκτοσθεν ἀκούων.

---

127 ἡμεῖς δ' ἐμμεμαῶτες ἅμ' ἑψόμεθ', οὐδέ τί φημι
ἀλκῆς δευήσεσθαι, ὅση δύναμίς γε πάρεστιν."

"ἦ μάλα δή τις ἔϝημε πολυμνήστην βασίλειαν.
σχετλίη, οὐδ᾽ ἔτλη πόσιος ϝοῦ κουριδίοιο
ϝείρυσθαι μέϝα δῶμα διαμπερές, εἷος ἵκοιτο."
ὣς ἄρα τίς ϝείπεσκε, τὰ δ᾽ οὐ ϝίσαν ὡς ἐτέτυκτο.
αὐτὰρ Ὀδυσσῆα μεϝαλήτορα ϝῷ ἐνὶ ϝοίκῳ
Εὐρυνόμη ταμίη λοῦσεν καὶ χρῖσεν ἐλαίῳ,
ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα·
αὐτὰρ κὰκ κεφαλῆς κάλλος πολὺ χεῦεν Ἀθήνη,
ἐκ δ᾽ ἀσαμίνθου βῆ δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος.
ἂψ δ᾽ αὖτις κατ᾽ ἄρ᾽ ἕζετ᾽ ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη,
ἀντία ϝῆς ἀλόχου, καί μιν πρὸς μῦθον ἔϝειπεν.
"δαιμονίη, περὶ σοί γε ϝυναικῶν θηλυτεράων
κῆρ ἀτέραμνον ἔθηκαν Ὀλύμπια δώματ᾽ ἔχοντες·
οὐ μήν κ᾽ ἄλλη ϝ᾽ ὧδε ϝυνὴ τετληότι θυμῷ
ἀνδρὸς ἀφεσταίη, ὅς ϝοι κακὰ πολλὰ μοϝήσας
ἔλθοι ἐϝεικοστῷ ϝέτεϊ ἐς πατρίδα ϝαῖαν.
ἀλλ᾽ ἄϝε μοι, μαῖα, στόρεσον λέχος, ὄφρα καὶ αὐτός
λέξομαι· ἦ ϝὰρ τῇ ϝε σιδήρεος ἐν φρεσὶ θυμός."
τὸν δ᾽ αὖτε προσέϝειπε περίφρων Πηνελόπεια
"δαιμόνι᾽, οὔτ᾽ ἄρ τι μεϝαλίζομαι οὔτ᾽ ἀθερίζω
οὔτε λίην ἄϝαμαι, μάλα δ᾽ εὖ ϝοῖδ᾽ οἷος ἔησθα
ἐξ Ἰθάκης ἐπὶ νηὸς ἰὼν δολιχηρέτμοιο.
ἀλλ᾽ ἄϝε ϝοι στόρεσον πυκινὸν λέχος, Εὐρύκλεια,
ἐκτὸς ἐυσταθέος θαλάμου, τόν ῥ᾽ αὐτὸς ἐποίειν·
ἔνθα ϝοι ἐκθεῖσαι πυκινὸν λέχος ἐμβάλετ᾽ εὐνήν,
κώεα καὶ χλαίνας καὶ ῥήϝεα σιϝαλόεντα."
ὣς ἄρ᾽ ἔφη πόσιος πειρωμένη· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
ὀχθήσας ἄλοχον προσεφώνεε κεδνὰ ϝιδυῖαν
"ὦ ϝύναι, ἦ μάλα τοῦτο ϝέπος θυμαλϝὲς ἔϝειπες.
τίς δέ μοι ἄλλοσ᾽ ἔθηκε λέχος; χαλεπὸν δέ κεν εἴη
καὶ μάλ᾽ ἐπισταμένῳ, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν
ῥηιδίως ἐθέλων θείη ἄλλῃ ἐνὶ χώρῃ.
ἀνδρῶν δ᾽ οὔ κέν τις ζωὸς βροτός, οὐδὲ μάλ᾽ ἡβῶν,
ῥεῖα μετοχλήσειεν, ἐπεὶ μέϝα σῆμα τέτυκται

---

157 μείζονά τ᾽ ἐσϝιδέειν καὶ πάσσονα· κὰδ δὲ κάρητος
οὔλας ἧκε κόμας, ὑακινθίνῳ ἄνθει ὁμοίας.
ὡς δ᾽ ὅτε τις χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρῳ ἀνὴρ
ϝίδρις, ὃν Ἥφαιστος δέδαεν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
τέχνην παντοίην, χαρίεντα δὲ ϝέρϝα τελείει,
ὡς μὲν τῷ περίχευε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις,

ἐν λέχει ἀσκητῷ· τὸ δ' ἐγὼ κάμον, οὐδέ τις ἄλλος.
θάμνος ἔφυ τανύφυλλος ἐλαίης ἕρκεος ἐντός,
ἀκμηνὸς θαλέθων· πάχετος δ' ἦν ἠύτε κίων.
τῷ δ' ἐγὼ ἀμφιβαλὼν θάλαμον δέμον, ὄφρα τέλεσσα,
πυκνῇσιν λιθάδεσσι, καὶ εὖ καθύπερθεν ἔρεψα,
κολλητὰς δ' ἐπέθηκα θύρας, πυκινῶς ἀραρυίας.
καὶ τότ' ἔπειτ' ἀπέκοψα κόμην τανυφύλλου ἐλαίης,
κορμὸν δ' ἐκ ῥίζης προταμὼν ἀμφέξεσα χαλκῷ
εὖ καὶ ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνα,
ἑρμῖν' ἀσκήσας, τέτρηνα δὲ πάντα τερέτρῳ.
ἐκ δὲ τοῦ ἀρχόμενος λέχος ἔξεον, ὄφρα τέλεσσα,
δαιδάλλων χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἠδ' ἐλέφαντι·
ἐν δ' ἐτάνυσσ' ἱμάντα βοὸς φοίνικι φαεινόν.
οὕτω τοι τόδε σῆμα πιφαύσκομαι· οὐδέ τι ϝοῖδα
ἤ μοι ἔτ' ἔμπεδόν ἐστι γύναι λέχος, ἦέ τις ἤδη
ἀνδρῶν ἄλλοσ' ἔθηκε, ταμὼν ὕπο πυθμέν' ἐλαίης."
ὣς φάτο, τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
σήματ' ἀναγνούσης τά ϝοι ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς.
δακρύσασα δ' ἔπειτ' ἰθὺς δράμεν, ἀμφὶ δὲ χεῖρας
δειρῇ βάλλ' Ὀδυσῆι, κάρη δ' ἔκυσ', ἠδὲ προσηύδα
"μή μοι Ὀδυσσεῦ σκύζευ, ἐπεὶ τά περ ἄλλα μάλιστα
ἀνθρώπων πέπνυσο· θεοὶ δ' ὤπαζον ὀιζύν,
οἳ νῶιν ἀγάσαντο παρ' ἀλλήλοισι μένοντε
ἥβης ταρπῆναι καὶ γήραος οὐδὸν ἱκέσθαι.
αὐτὰρ μὴ νῦν μοι τόδε χώεο μηδὲ νεμέσσα,
οὕνεκά σ' οὐ τὸ πρῶτον, ἐπεὶ ϝίδον, ὧδ' ἀγάπησα.
αἰεὶ γάρ μοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
ἐρρίγει μή τίς με βροτῶν ἀπάφοιτο ϝέπεσσιν
ἐλθών· πολλοὶ γὰρ κακὰ κέρδεα βουλεύουσιν.
νῦν δ', ἐπεὶ ἤδη σήματ' ἀριφραδέα κατέλεξας
εὐνῆς ἡμετέρης, ἣν οὐ βροτὸς ἄλλος ὀπώπειν,
ἀλλ' οἶοι σύ τ' ἐγώ τε, καὶ ἀμφίπολος μία μούνη,
Ἀκτορίς, ἥν μοι ἔδωκε πατὴρ ἔτι δεῦρο κιούσῃ,

---

218 οὐδέ κεν Ἀργείη Ἑλένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα,
ἀνδρὶ παρ' ἀλλοδαπῷ ἐμίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ,
εἰ ϝῄδη ὅ μιν αὖτις ἀρήιοι υἷες Ἀχαιῶν
ἀξέμεναι ϝοικόνδε φίλην ἐς πατρίδ' ἔμελλον.
τὴν δ' ἦ τοι ῥέξαι θεὸς ὤρορε ϝέργον ἀϝεικές·
τὴν δ' ἄτην οὐ πρόσθεν ἐῷ ἐγκάτθετο θυμῷ
λυγρήν, ἐξ ἧς πρῶτα καὶ ἡμέας ἵκετο πένθος.

ἣ νῶιν ϝείρυτο θύρας πυκινοῦ θαλάμοιο,
πείθεις δή μευ θυμὸν ἀπηνέα περ μάλ' ἐόντα."
ὣς φάτο, τῷ δ' ἔτι μᾶλλον ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο,
κλαῖε δ' ἔχων ἄλοχον θυμαρέα, κεδνὰ ϝιδυῖαν.
ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀσπάσιος γῆ νηχομένοισι φανήῃ,
ὧν τε Ποσειδάων εὐϝεργέα νῆ' ἐνὶ πόντῳ
ῥαίσῃ, ἐπειγομένην ἀνέμῳ καὶ κύματι πηγῷ·
παῦροι δ' ἐξέφυγον πολιῆς ἁλὸς ἠπειρόνδε
νηχόμενοι, πολλὴ δὲ περὶ χροῒ τέτροφεν ἅλμη,
ἀσπάσιοι δ' ἐπέβαν γαίης, κακότητα φυγόντες·
ὣς ἄρα τῇ ἀσπαστὸς ἔην πόσις εἰσοροώσῃ,
δειρῆς δ' οὔ πω πάμπαν ἀφίετο πήχεε λευκώ.
καί νύ κ' ὀδυρομένοισι φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
εἰ μὴ ἄρ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
νύκτα μὲν ἐν περάτῃ δολιχὴν σχέθεν, Ἠῶ δ' αὖτε
ῥύσατ' ἐπ' Ὠκεανῷ χρυσόθρονον, οὐδ' ἔα ἵππους
ζεύγνυσθ' ὠκύποδας, φάος ἀνθρώποισι φέροντας,
Λάμπον καὶ Φαέθονθ', οἵ τ' Ἠῶ πῶλοι ἄγουσιν.
καὶ τότ' ἑϝὴν ἄλοχον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"ὦ γύναι, οὐ γάρ πω πάντων ἐπὶ πείρατ' ἀέθλων
ἤλθομεν, ἀλλ' ἔτ' ὄπισθεν ἀμέτρητος πόνος ἔσται,
πολλὸς καὶ χαλεπός, τὸν ἐμὲ χρὴ πάντα τελέσσαι.
ὣς γάρ μοι ψυχὴ μαντεύσατο Τειρεσίαο
ἤματι τῷ ὅτε δὴ κατέβην δόμον Ἄϝιδος εἴσω,
νόστον ἑταίροισιν διζήμενος ἠδ' ἐμοὶ αὐτῷ.
ἀλλ' ἔρχευ, λέκτρονδ' ἴομεν, γύναι, ὄφρα καὶ ἤδη
ὕπνῳ ὕπο γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντες."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε περίφρων Πηνελόπεια
"εὐνὴ μὲν δὴ σοί γε τότ' ἔσσεται ὁππότε θυμῷ
σῷ ἐθέλῃς, ἐπεὶ ἄρ σε θεοὶ ποίησαν ἱκέσθαι
ϝοῖκον ἐς ὑψόροφον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν·
ἀλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης καί τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ,
ϝείπ' ἄγε μοι τὸν ἄεθλον, ἐπεὶ καὶ ὄπισθεν, ὀίω,
πεύσομαι, αὐτίκα δ' ἐστὶ δαήμεναι οὔ τι χέρειον."
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"δαιμονίη, τί τ' ἄρ' αὖ με μάλ' ὀτρύνουσα κελεύεις
ϝειπεῖν; αὐτὰρ ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ἐπικεύσω.
οὐ μήν τοι θυμὸς κεχαρήσεται· οὐδὲ γὰρ αὐτός
χαίρω, ἐπεὶ μάλα πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ϝάστε' ἄνωγεν
ἐλθεῖν, ἐν χείρεσσιν ἔχοντ' εὐῆρες ἐρετμόν,

εἰς ὅ κε τοὺς ἀφίκωμαι οἳ οὐ ϝίσασι θάλασσαν
ἀνέρες, οὐδέ θ᾽ ἅλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσιν·
οὐδ᾽ ἄρα τοὶ ϝίσασι νέας φοινικοπαρῄους,
οὐδ᾽ εὐήρε᾽ ἐρετμά, τά τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.
σῆμα δέ μοι τόδ᾽ ἔϝειπεν ἀριφραδές, οὐδέ σε κεύσω.
ὁππότε κεν δή μοι ξυμβλήμενος ἄλλος ὁδίτης
φήῃ ἀθηρηλοιγὸν ἔχειν ἀνὰ φαιδίμῳ ὤμῳ,
καὶ τότε μ᾽ ἐν γαίῃ πήξαντ᾽ ἐκέλευεν ἐρετμόν,
ϝέρξανθ᾽ ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ϝάνακτι,
ἀρνειὸν ταῦρόν τε συῶν τ᾽ ἐπιβήτορα κάπρον,
ϝοίκαδ᾽ ἀποστείχειν, ϝέρδειν θ᾽ ἱερὰς ἑκατόμβας
ἀθανάτοισι θεοῖσι τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
πᾶσι μάλ᾽ ἑξείης. θάνατος δέ μοι ἐξ ἁλὸς αὐτῷ
ἀβληχρὸς μάλα τοῖος ἐλεύσεται ὅς κέ με πέφνῃ
γήραι ὕπο λιπαρῷ ἀρημένον· ἀμφὶ δὲ λαοί
ὄλβιοι ἔσσονται. τὰ δέ μοι φάτο πάντα τελεῖσθαι."
τὸν δ᾽ αὖτε προσέϝειπε περίφρων Πηνελόπεια
"εἰ μὲν δὴ γῆράς γε θεοὶ τελέουσιν ἄρειον,
ϝελπωρή τοι ἔπειτα κακῶν ὑπάλυξιν ἔσεσθαι."
ὧς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
τόφρα δ᾽ ἄρ᾽ Εὐρυνόμη τε ϝιδὲ τροφὸς ἔντυον εὐνήν
ϝεσθῆτος μαλακῆς, δαΐδων ὕπο λαμπομενάων.
αὐτὰρ ἐπεὶ στόρεσαν πυκινὸν λέχος ἐγκονέουσαι,
γρῆυς μὲν κείουσα πάλιν ϝοικόνδε βεβήκειν,
τοῖσιν δ᾽ Εὐρυνόμη θαλαμηπόλος ἡγεμόνευεν
ἐρχομένοισι λέχοσδε, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσα·
ἐς θάλαμον δ᾽ ἀγαγοῦσα πάλιν κίεν. οἱ μὲν ἔπειτα
ἀσπάσιοι λέκτροιο παλαιοῦ θεσμὸν ἵκοντο·
αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἠδὲ συβώτης
παῦσαν ἄρ᾽ ὀρχηθμοῖο πόδας παῦσαν δὲ γυναῖκας,
αὐτοὶ δ᾽ εὐνάζοντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.
τὼ δ᾽ ἐπεὶ οὖν φιλότητος ἐταρπήτην ἐρατεινῆς,
τερπέσθην μύθοισι, πρὸς ἀλλήλους ἐνέποντες
ἣ μὲν ὅσ᾽ ἐν μεγάροισιν ἀνέσχετο δῖα γυναικῶν,
ἀνδρῶν μνηστήρων ἐσορῶσ᾽ ἀϝίδηλον ὅμιλον,
οἳ ϝέθεν εἵνεκα πολλά, βόας καὶ ϝίφια μῆλα,
ἔσφαζον, πολλὸς δὲ πίθων ἠφύσσετο ϝοῖνος·
αὐτὰρ ὁ διογενὴς Ὀδυσεύς, ὅσα κήδε᾽ ἔθηκεν
ἀνθρώποις, ὅσα τ᾽ αὐτὸς ὀιζύσας ἐμόγησεν,
πάντ᾽ ἔλεγ᾽. ἣ δ᾽ ἄρ᾽ ἐτέρπετ᾽ ἀκούουσ᾽, οὐδέ ϝοι ὕπνος

πῖπτεν ἐπὶ βλεφάροισι πάρος καταλέξαι ἅπαντα.
  ἤρξατο δ' ὡς πρῶτον Κίκονας δάμασ', αὐτὰρ ἔπειτα
ἦλθ' ἐς Λωτοφάγων ἀνδρῶν πίειραν ἄρουραν·
ἠδ' ὅσα Κύκλωψ ϝέρξε, καὶ ὡς ἀπετίσατο ποινήν
ἰφθίμων ἑτάρων, οὓς ἤσθιεν οὐδ' ἐλέαιρεν·
ἠδ' ὡς Αἴολον ἵκεθ', ὅ μιν πρόφρων ὑπέδεκτο
καὶ πέμπ', οὐδέ πω αἶσα φίλην ἐς πατρίδ' ἱκέσθαι
ἤην, ἀλλά μιν αὖτις ἀναρπάξασα θύελλα
πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρεν μεγάλα στενάχοντα·
ἠδ' ὡς Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην ἀφίκανεν,
οἳ νῆάς τ' ὄλεσαν καὶ ἐυκνήμιδας ἑταίρους.
καὶ Κίρκης κατέλεξε δόλον πολυμηχανίην τε,
ἠδ' ὡς εἰς Ἀϝίδεω δόμον ἤλυθεν εὐρώεντα,
ψυχῇ χρησόμενος Θηβαίου Τειρεσίαο,
νηὶ πολυκλήιδι, καὶ ἔσϝιδε πάντας ἑταίρους
μητέρα θ', ἥ μιν ἔτικτε καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα·
ἠδ' ὡς Σειρήνων ἁδινάων φθόγγον ἄκουσεν,
ὥς θ' ἵκετο Πλαγκτὰς πέτρας δεινήν τε Χάρυβδιν
Σκύλλην θ', ἣν οὔ πώ ποτ' ἀκήριοι ἄνδρες ἄλυξαν·
ἠδ' ὡς Ἠελίοιο βόας κατέπεφνον ἑταῖροι·
ἠδ' ὡς νῆα θοὴν ἔβαλε ψολόεντι κεραυνῷ
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, ἀπὸ δ' ἔφθιθεν ἐσθλοὶ ἑταῖροι
πάντες ὁμῶς, αὐτὸς δὲ κακὰς ὑπὸ κῆρας ἄλυξεν·
ὥς θ' ἵκετ' Ὠγυγίην νῆσον νύμφην τε Καλυψώ,
ἣ δή μιν κατέρυκε λιλαιομένη πόσιν εἶναι
ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, καὶ ἔτρεφεν, ἠδὲ ἔφασκεν
θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἤματα πάντα,
ἀλλὰ τῷ οὔ ποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθεν·
ἠδ' ὡς ἐς Φαίηκας ἀφίκετο πολλὰ μογήσας,
οἳ δή μιν περὶ κῆρι θεὸν ὣς τιμήσαντο
καὶ πέμψαν ξὺν νηὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
χαλκόν τε χρυσόν τε ϝάλις ϝεσθῆτά τε δόντες.
τοῦτ' ἄρα δεύτατα ϝεῖπε ϝέπος, ὅτε οἱ γλυκὺς ὕπνος
λυσιμελὴς ἐπόρουσε, λύων μελεδήματα θυμοῦ.
  ἣ δ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
ὁππότε δή ῥ' Ὀδυσῆα ἐϝέλπετο ϝὸν κατὰ θυμόν
εὐνῆς ϝῆς ἀλόχου ταρπήμεναι ἠδὲ καὶ ὕπνου,
αὐτίκ' ἀπ' Ὠκεανοῦ χρυσόθρονον ἠριγένειαν

---

320 πάντας· Ὀδυσσεὺς δ' οἶος ὑπέκφυγε νηὶ μελαίνῃ.

ὦρσεν, ἵν᾽ ἀνθρώποισι φόως φέροι. ὦρτο δ᾽ Ὀδυσσεύς
εὐνῆς ἐκ μαλακῆς, ἀλόχῳ δ᾽ ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν.
"ὦ γύναι, ἤδη μὲν πολέων κεκορήμεθ᾽ ἀέθλων
ἀμφοτέρω, σὺ μὲν ἐνθάδ᾽ ἐμὸν πολυκηδέα νόστον
κλαίουσ᾽· αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς ἄλγεσι καὶ θεοὶ ἄλλοι
ϝιέμενον πεδάασκον ἐμῆς ἀπὸ πατρίδος αἴης.
νῦν δ᾽ ἐπεὶ ἀμφοτέρω πολυήρατον ἱκόμεθ᾽ εὐνήν,
κτήματα μὲν τά μοι ἔστι, κομιζέμεν ἐν μεγάροισιν,
μῆλα δ᾽ ἅ μοι μνηστῆρες ὑπερφίαλοι κατέκειραν,
πολλὰ μὲν αὐτὸς ἐγὼ ληίσσομαι, ἄλλα δ᾽ Ἀχαιοί
δώσουσ᾽, εἱς ὅ κε πάντας ἐνιπλήσωσιν ἐπαύλους.
ἀλλ᾽ ἦ τοι μὲν ἐγὼ πολυδένδρεον ἀγρὸν ἔπειμι,
ὀψόμενος πατέρ᾽ ἐσθλόν, ὅ μοι πυκινῶς ἀκάχηται·
σοὶ δὲ γύναι τάδ᾽ ἐπιτέλλω πινυτῇ περ ἐούσῃ.
αὐτίκα γὰρ φάτις εἶσιν ἅμ᾽ ἠελίῳ ἀνιόντι
ἀνδρῶν μνηστήρων, οὓς ἔκτανον ἐν μεγάροισιν·
εἰς ὑπερῷ᾽ ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν
ἧσθαι, μηδέ τινα προτιόσσεο μηδ᾽ ἐρέεινε."
ἦ ῥα, καὶ ἀμφ᾽ ὤμοισιν ἐδύσετο τεύχεα καλά,
ὦρσε δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην,
πάντας δ᾽ ἔντε᾽ ἄνωγεν ἀρήια χερσὶν ἑλέσθαι.
οἱ δέ ϝοι οὐκ ἀπίθησαν, ἐθωρήσσοντο δὲ χαλκῷ,
ὤιξαν δὲ θύρας, ἐκ δ᾽ ἤιον· ἦρχε δ᾽ Ὀδυσσεύς.
ἤδη μὲν φάος ἦεν ἐπὶ χθόνα, τοὺς δ᾽ ἄρ᾽ Ἀθήνη
νυκτὶ κατακρύψασα θοῶς ἐξῆγε πόληος.

24 Ἑρμῆς δὲ ψυχὰς Κυλλήνιος ἐξεκαλεῖτο Ω
ἀνδρῶν μνηστήρων· ἔχε δὲ ῥάβδον μετὰ χερσίν
καλὴν χρυσείην, τῇ τ᾽ ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει
ὧν ἐθέλει, τοὺς δ᾽ αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει.
τῇ ῥ᾽ ἄγε κινήσας, ταὶ δὲ τρίζουσαι ἕποντο.
ὡς δ᾽ ὅτε νυκτερίδες μυχῷ ἄντρου θεσπεσίοιο
τρίζουσαι ποτέονται, ἐπεί κέ τις ἀποπέσῃσιν
ὁρμαθοῦ ἐκ πέτρης, ἀνά τ᾽ ἀλλήλῃσιν ἔχονται,
ὣς αἱ τετριγυῖαι ἅμ᾽ ἤισαν· ἦρχε δ᾽ ἄρα σφιν
Ἑρμείας ἀκακῆτα κατ᾽ εὐρώεντα κέλευθα.
πὰρ δ᾽ ἴσαν Ὠκεανοῦ τε ῥοὰς καὶ Λευκάδα πέτρην,
ἠδὲ παρ᾽ ἠελίοιο πύλας καὶ δῆμον ὀνείρων
ἤισαν· αἶψα δ᾽ ἵκοντο κατ᾽ ἀσφοδελὸν λειμῶνα,
ἔνθα τε ναίουσι ψυχαί, ϝείδωλα καμόντων.
εὗρον δὲ ψυχὴν Πηληιάδεω Ἀχιλῆος

καὶ Πατροκλῆος καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο
Αἴαντός θ', ὃς ἄριστος ἔην ϝεῖδός τε δέμας τε
τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
ὣς οἱ μὲν περὶ κεῖνον ὁμίλεον, ἀγχίμολον δέ
ἤλυθ' ἔπι ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
ἀχνυμένη· περὶ δ' ἄλλαι ἀγηγέραθ', ὅσσαι ἅμ' αὐτῷ
ϝοίκῳ ἐν Αἰγίσθοιο θάνον καὶ πότμον ἐπέσπον.
τὸν προτέρη ψυχὴ προσεφώνεε Πηλεΐωνος
"Ἀτρεΐδη, περὶ μέν σε φάμεν Διὶ τερπικεραύνῳ
ἀνδρῶν ἡρώων φίλον ἔμμεναι ἤματα πάντα,
οὕνεκα πολλοῖσίν τε καὶ ἰφθίμοισι ϝάνασσες
δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχομεν ἄλγε' Ἀχαιοί.
ἦ τ' ἄρα καὶ σοὶ πρῶτα παραστήσεσθαι ἔμελλεν
μοῖρ' ὀλοή, τὴν οὔ τις ἀλεύεται ὅς κε γένηται.
ὡς ὄφελες τιμῆς ἀπονήμενος, ἧς περ ἄνασσες,
δήμῳ ἔνι Τρώων θάνατον καὶ πότμον ἐπισπεῖν·
τῷ κέν τοι τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοί,
ἠδέ κε καὶ σῷ παιδὶ μέγα κλέος ἤρα' ὀπίσσω.
νῦν δ' ἄρα σ' οἰκτίστῳ θανάτῳ ϝείμαρτο ϝαλῶναι."
τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρεΐδαο
"ὄλβιε Πηλέος υἱέ, θεοῖς ἐπιϝείκελ' Ἀχιλλεῦ,
ὃς θάνες ἐν Τροίῃ ϝεκὰς Ἄργεος· ἀμφὶ δέ σ' ἄλλοι
κτείνοντο Τρώων καὶ Ἀχαιῶν υἷες ἄριστοι,
μαρνάμενοι περὶ σεῖο· σὺ δ' ἐν στροφάλιγγι κονίης
κεῖσο μέγας μεγαλωστί, λελασμένος ἱπποσυνάων.
ἡμεῖς δὲ πρόπαν ἦμαρ ἐμαρνάμεθ'· οὐδέ κε πάμπαν
παυσάμεθα πτολέμου, εἰ μὴ Ζεὺς λαίλαπι παῦσεν.
αὐτὰρ ἐπεί σ' ἐπὶ νῆας ἐνείκαμεν ἐκ πολέμοιο,
κάτθεμεν ἐν λεχέεσσι, καθήραντες χρόα καλόν
ὕδατί τε λιαρῷ καὶ ἀλείφατι· πολλὰ δέ σ' ἀμφίς
δάκρυα θερμὰ χέον Δαναοί, κείροντό τε χαίτας.
μήτηρ δ' ἐξ ἁλὸς ἦλθε σὺν ἀθανάτῃς ἁλίῃσιν
ἀγγελίης ἀίουσα· βοὴ δ' ἐπὶ πόντον ὀρώρειν
θεσπεσίη, ὑπὸ δὲ τρόμος ἔλλαβε πάντας Ἀχαιούς.
καί νύ κ' ἀναΐξαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας,
εἰ μὴ ἀνὴρ κατέρυκε παλαιά τε πολλά τε ϝειδώς,
Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
ὅ σφιν ἐὺ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέϝειπεν
'ἴσχεσθ' Ἀργεῖοι· μὴ φεύγετε, κοῦροι Ἀχαιῶν.
μήτηρ ἐξ ἁλὸς ἥδε σὺν ἀθανάτῃς ἁλίῃσιν

ἔρχετ᾽, ἑϝοῦ παιδὸς τεθνηότος ἀντιόωσα.᾽
ὣς ἔφαθ᾽, οἱ δ᾽ ἔσχοντο φόβου μεγάθυμοι Ἀχαιοί.
ἀμφὶ δέ σ᾽ ἔστησαν κοῦραι ἁλίοιο γέροντος
οἴκτρ᾽ ὀλοφυρόμεναι, περὶ δ᾽ ἄμβροτα ϝείματα ϝέσσαν.
μοῦσαι δ᾽ ἐννέα πᾶσαι ἀμειβόμεναι ϝοπὶ καλῇ
θρήνεον. ἔνθα κεν οὔ τιν᾽ ἀδάκρυτόν γε νόησας
Ἀργείων· τοῖον γὰρ ὑπώρορε μοῦσα λιγεῖα.
ἑπτὰ δὲ καὶ δέκα μέν σε ὁμῶς νύκτας τε καὶ ἦμαρ
κλαίομεν ἀθάνατοί τε θεοὶ θνητοί τ᾽ ἄνθρωποι·
ὀκτωκαιδεκάτῃ δὲ δόμεν πυρί, πολλὰ δὲ σ᾽ ἀμφίς
μῆλα κατεκτάνομεν μάλα πίονα καὶ ϝέλικας βοῦς.
καίεο δ᾽ ἐν ϝεσθῆτι θεῶν καὶ ἀλείφατι πολλῷ
καὶ μέλιτι γλυκερῷ· πολλοὶ δ᾽ ἥρωες Ἀχαιοί
τεύχεσιν ἐρρώσαντο πυρὴν πέρι καιομένοιο,
πεζοί θ᾽ ἱππῆές τε· πολὺς δ᾽ ὀρυμαγδὸς ὀρώρειν.
αὐτὰρ ἐπεὶ δή σε φλὸξ ἤνυσεν Ἡφαίστοιο,
ἠῶθεν δή τοι λέγομεν λεύκ᾽ ὀστέ᾽, Ἀχιλλεῦ,
ϝοίνῳ ἐν ἀκρήτῳ καὶ ἀλείφατι. δῶκε δὲ μήτηρ
χρύσεον ἀμφιφορῆα· Διωνύσοιο δὲ δῶρον
φάσκ᾽ ἔμεναι, ϝέργον δὲ περικλυτοῦ Ἡφαίστοιο.
ἐν τῷ τοι κεῖται λεύκ᾽ ὀστέα, φαίδιμ᾽ Ἀχιλλεῦ,
μιγδὰ δὲ Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο θανόντος,
χωρὶς δ᾽ Ἀντιλόχοιο, τὸν ἔξοχα τῖες ἁπάντων
τῶν ἄλλων ἑτάρων μετὰ Πάτροκλόν γε θανόντα.
ἀμφ᾽ αὐτοῖσι δ᾽ ἔπειτα μέγαν καὶ ἀμύμονα τύμβον
χεύαμεν Ἀργείων ἱερὸς στρατὸς αἰχμητάων,
ἀκτῇ ἔπι προυχούσῃ, ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ,
ὥς κεν τηλεφανὴς ἐκ ποντόφιν ἀνδράσιν εἴη
τοῖς οἳ νῦν γεγάασι καὶ οἳ μετόπισθεν ἔσονται.
μήτηρ δ᾽ αἰτήσασα θεοὺς περικαλλέ᾽ ἄεθλα
θῆκε μέσῳ ἐν ἀγῶνι ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν.
ἤδη μὲν πολέων τάφῳ ἀνδρῶν ἀντεβόλησας
ἡρώων, ὅτε κέν ποτ᾽ ἀποφθιμένου βασιλῆος
ζώννυνταί τε νέοι καὶ ἐπεντύνονται ἄεθλα·
ἀλλά κε κεῖνα μάλιστα ϝιδὼν θηήσαο θυμῷ,
οἷ᾽ ἐπὶ σοὶ κατέθηκε θεὰ περικαλλέ᾽ ἄεθλα,
ἀργυρόπεζα Θέτις· μάλα γὰρ φίλος ἦσθα θεοῖσιν.
ὣς σὺ μὲν οὐδὲ θανὼν ὄνομ᾽ ὤλεσας, ἀλλά τοι αἰεί
πάντας ἐπ᾽ ἀνθρώπους κλέος ἔσσεται ἐσθλόν, Ἀχιλλεῦ·
αὐτὰρ ἐμοὶ τί τὸ ϝῆδος, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσα;

ἐν νόστῳ γάρ μοι Ζεὺς μήσατο λυγρὸν ὄλεθρον
Αἰγίσθου ὑπὸ χερσὶ καὶ οὐλομένης ἀλόχοιο."
ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε διάκτορος ἀργεϊφόντης
ψυχὰς μνηστήρων κατάγων Ὀδυσῆι δαμέντων.
τὼ δ' ἄρα θαμβήσαντ' ἰθὺς κίον, ὡς ἐσιδέσθην.
ἔγνω δὲ ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
παῖδα φίλον Μελανῆος, ἀγακλυτὸν Ἀμφιμέδοντα·
ξεῖνος γάρ ϝοι ἔην Ἰθάκῃ ἔνι ϝοικία ναίων.
τὸν προτέρη ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρεΐδαο
"Ἀμφίμεδον, τί παθόντες ἐρεμνὴν γαῖαν ἔδυτε
πάντες κεκριμένοι καὶ ὁμήλικες; οὐδέ κεν ἄλλως
κρινάμενος λέξαιτο κατὰ πτόλιν ἄνδρας ἀρίστους.
ἦ ὔμμ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν,
ὄρσας ἀργαλέους ἀνέμους καὶ κύματα μακρά;
ἦ που ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου
βοῦς περιταμνομένους ἠδ' οἰῶν πώεα καλά,
ἠὲ περὶ πτόλιος μαχεούμενοι ἠδὲ γυναικῶν;
ϝειπέ μοι εἰρομένῳ· ξεῖνος δέ τοι εὔχομαι εἶναι.
ἦ οὐ μέμνῃ ὅτε κεῖσε κατήλυθον ὑμέτερον δῶ,
ὀτρυνέων Ὀδυσῆα σὺν ἀντιθέῳ Μενελάῳ
Ϝίλιον εἰς ἅμ' ἕπεσθαι ἐυσσέλμων ἐπὶ νηῶν;
μηνὶ δ' ἄρ' οὔλῳ πάντα περήσαμεν εὐρέα πόντον,
σπουδῇ παρπεπιθόντες Ὀδυσσῆα πτολίπορθον."
τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀμφιμέδοντος
"μέμνημαι τάδε πάντα, διοτρεφές, ὡς ἀγορεύεις·
σοὶ δ' ἐγὼ εὖ μάλα πάντα καὶ ἀτρεκέως καταλέξω,
ἡμετέρου θανάτοιο κακὸν τέλος, οἷον ἐτύχθη.
μνώμεθ' Ὀδυσσῆος δὴν οἰχομένοιο δάμαρτα·
ἡ δ' οὔτ' ἠρνεῖτο στυγερὸν γάμον οὔτε τελεύτα,
ἡμῖν φραζομένη θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν,
ἀλλὰ δόλον τόνδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμήριξεν.
στησαμένη μέγαν ἱστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὕφαινεν,
λεπτὸν καὶ περίμετρον· ἄφαρ δ' ἡμῖν μετέϝειπεν
'κοῦροι ἐμοὶ μνηστῆρες ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεύς,
μίμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον εἰς ὅ κε φᾶρος
ἐκτελέσω, μή μοι μεταμώνια νήματ' ὄληται,
Λαέρτῃ ἥρωι ταφήιον εἰς ὅτε κέν μιν

---

121 Ἀτρεΐδη κύδιστε, ϝάναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,

μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεϝέος θανάτοιο,
μή τίς μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιιάδων νεμεσήσῃ
εἴ κεν ἄτερ σπείρου κῆται πολλὰ κτεατίσσας.'
ὣς ἔφαθ', ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
ἔνθα καὶ ἠματίη μὲν ὑφαίνεσκεν μέγαν ἱστόν,
νύκτας δ' ἀλλύεσκεν, ἐπεὶ δαΐδας παραθεῖτο.
ὣς τρίϝετες μὲν ἔληθε δόλῳ καὶ ἔπειθεν Ἀχαιούς·
ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθε ϝέτος καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
καὶ τότε δή τις ἔϝειπε γυναικῶν, ἣ σάφα ϝῄδη,
καὶ τήν ϝ' ἀλλύουσαν ἐφεύρομεν ἀγλαὸν ἱστόν.
ὣς τὸ μὲν ἐξετέλεσσε καὶ οὐκ ἐθέλουσ', ὑπ' ἀνάγκης.
εὖθ' ἣ φᾶρος ἔδειξεν, ὑφήνασα μέγαν ἱστόν,
πλύνασ', ἠελίῳ ἐναλίγκιον ἠὲ σελήνῃ,
καὶ τότε δή ῥ' Ὀδυσῆα κακός ποθεν ἤγαγε δαίμων
ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιήν, ὅθι δώματα ναῖε συβώτης.
ἔνθ' ἦλθεν φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο,
ἐκ Πύλου ἠμαθόεντος ἰὼν ξὺν νηὶ μελαίνῃ·
τὼ δὲ μνηστῆρσιν θάνατον κακὸν ἀρτύναντες
ἵκοντο προτὶ ϝάστυ περικλυτόν, ἤ τοι Ὀδυσσεὺς
ὕστερος, αὐτὰρ Τηλέμαχος πρόσθ' ἡγεμόνευεν.
τὸν δὲ συβώτης ἦγε κακὰ χροῒ ϝείματ' ἔχοντα,
πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι.
οὐδέ τις ἡμείων δύνατο γνῶναι τὸν ἐόντα
ἐξαπίνης προφανέντ', οὐδ' οἳ προγενέστεροι ἦσαν,
ἀλλ' ἔπεσίν τε κακοῖσιν ἐνίσσομεν ἠδὲ βολῇσιν.
αὐτὰρ ὃ τέως μὲν ἐτόλμα ἐνὶ μεγάροισι ϝεοῖσιν
βαλλόμενος καὶ ἐνισσόμενος τετληότι θυμῷ·
ἀλλ' ὅτε δή μιν ἔγειρε Διὸς νόος αἰγιόχοιο,
σὺν μὲν Τηλεμάχῳ περικαλλέα τεύχε' ἀείρας
ἐς θάλαμον κατέθηκε καὶ ἐκλήισεν ὀχῆας,
αὐτὰρ ὃ ϝὴν ἄλοχον πολυκερδείῃσιν ἄνωγεν
τόξον μνηστήρεσσι θέμεν πολιόν τε σίδηρον,
ἡμῖν αἰνομόροισιν ἀέθλια καὶ φόνου ἀρχήν.
οὐδέ τις ἡμείων δύνατο κρατεροῖο βιοῖο
νευρὴν ἐντανύσαι, πολλὸν δ' ἐπιδευέες ἦμεν.
ἀλλ' ὅτε χεῖρας ἵκανεν Ὀδυσσῆος μέγα τόξον,
ἔνθ' ἡμεῖς μὲν πάντες ὁμοκλέομεν ϝεπέεσσιν

---

143 μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα πολλὰ τελέσθη,
158 σκηπτόμενον· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῒ ϝείματα ϝέστο·

τόξον μὴ δόμεναι, μηδ' εἰ μάλα πόλλ' ἀγορεύοι,
Τηλέμαχος δέ μιν οἶος ἐποτρύνων ἐκέλευσεν.
αὐτὰρ ὃ δέξατο χειρὶ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
ῥηιδίως δ' ἐτάνυσσε βιόν, διὰ δ' ἧκε σιδήρου,
στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, ταχέας δ' ἐκχεύατ' ὀιστούς
δεινὸν παπταίνων, βάλε δ' Ἀντίνοον βασιλῆα.
αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοις ἐφίη βέλεα στονόεντα
ἄντα τιτυσκόμενος· τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον.
γνωτὸν δ' ἦν ὅ ῥά τίς σφι θεῶν ἐπιτάρροθος ἦεν·
αὐτίκα γὰρ κατὰ δώματ' ἐπισπόμενοι μένεϊ σφῷ
κτεῖνον ἐπιστροφάδην, τῶν δὲ στόνος ὤρνυτ' ἀϝεικής
κράτων τυπτομένων, δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν.
ὣς ἡμεῖς Ἀγάμεμνον ἀπωλόμεθ', ὧν ἔτι καὶ νῦν
σώματ' ἀκηδέα κεῖται ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος·
οὐ γάρ πω ϝίσασι φίλοι κατὰ δῶμα ϝεκάστου,
οἵ κ' ἀπονίψαντες μέλανα βρότον ἐξ ὠτειλέων
κατθέμενοι γοόφεν· ὃ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων."
τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρεΐδαο
"ὄλβιε Λαέρταο πάι, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
ἦ ἄρα σὺν μεγάλῃ ἀρετῇ ἐκτήσω ἄκοιτιν,
ὡς ἀγαθαὶ φρένες ἦσαν ἀμύμονι Πηνελοπείῃ,
κούρῃ Ϝικαρίου· ὡς εὖ μέμνητ' Ὀδυσῆος,
ἀνδρὸς κουριδίου. τῷ ϝοι κλέος οὔ ποτ' ὀλεῖται
ϝῆς ἀρετῆς, τεύξουσι δ' ἐπιχθονίοισιν ἀοιδήν
ἀθάνατοι χαρίεσσαν ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ,
οὐχ ὡς Τυνδαρέου κούρη κακὰ μήσατο ϝέργα,
κουρίδιον κτείνασα πόσιν, στυγερὴ δέ τ' ἀοιδή
ἔσσετ' ἐπ' ἀνθρώπους, χαλεπὴν δέ τε φῆμιν ὄπασσεν
θηλυτέρῃσι γυναιξί, καὶ ἥ κ' εὐϝεργὸς ἔῃσιν."
ὣς οἳ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
ἑστεῶτ' εἰν Ἀϝίδαο δόμοις, ὑπὸ κεύθεσι γαίης·
οἳ δ' ἐπεὶ ἐκ πόλιος κατέβαν, τάχα δ' ἀγρὸν ἵκοντο
καλὸν Λαέρταο τετυγμένον, ὅν ῥά ποτ' αὐτός
Λαέρτης κτεάτισσεν, ἐπεὶ μάλα πολλὰ μόγησεν.
ἔνθα ϝοι οἶκος ἔην, περὶ δὲ κλίσιον θέε πάντῃ,
ἐν τῷ σιτέσκοντο καὶ ἵζανον ἠδὲ ἴαυον
δμῶες ἀναγκαῖοι, τοί ϝοι φίλα ϝεργάζοντο.
ἐν δὲ γυνὴ Σικελὴ γρῆυς πέλεν, ἥ ῥα γέροντα
ἐνδυκέως κομέεσκεν ἐπ' ἀγροῦ, νόσφι πόληος.
ἔνθ' Ὀδυσεὺς δμώεσσι καὶ υἱέι μῦθον ἔϝειπεν.

"ὑμεῖς μὲν νῦν ἔλθετ᾽ ἐυκτίμενον δόμον εἴσω,
δεῖπνον δ᾽ αἶψα συῶν ἱερεύσατε ὅς τις ἄριστος·
αὐτὰρ ἐγὼ πατρὸς πειρήσομαι ἡμετέροιο,
εἴ κέ μ᾽ ἐπιγνώῃ καὶ φράσσεται ὀφθαλμοῖσιν,
ἠέ κεν ἀγνοιῇσι πολὺν χρόνον ἀμφὶς ἐόντα."
ὣς ϝειπὼν δμώεσσιν ἀρήια τεύχε᾽ ἔδωκεν.
οἳ μὲν ἔπειτα δόμονδε θοῶς κίον, αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
ἆσσον ἴεν πολυκάρπου ἀλωῆς πειρητίζων.
οὐδ᾽ εὗρεν Δολίον, μέγαν ὄρχατον ἐσκαταβαίνων,
οὐδέ τινα δμώων οὐδ᾽ υἱῶν· ἀλλ᾽ ἄρα τοί γε
αἱμασιὰς λέξοντες ἀλωῆς ἔμμεναι ἕρκος
ᾤχοντ᾽, αὐτὰρ ὁ τοῖσι γέρων ὁδὸν ἡγεμόνευεν.
τὸν δ᾽ οἶον πατέρ᾽ εὗρεν ἐυκτιμένῃ ἐν ἀλωῇ,
λιστρεύοντα φυτόν· ῥυπόωντα δὲ ϝέστο χιτῶνα
ῥαπτὸν ἀϝεικέλιον, περὶ δὲ κνήμῃσι βοείας
κνημῖδας ῥαπτὰς δέδετο, γραπτῦς ἀλεείνων,
χειρῖδάς τ᾽ ἐπὶ χερσὶ βάτων ἕνεκ᾽· αὐτὰρ ὕπερθεν
αἰγείην κυνέην κεφαλῇ ἔχε, πένθος ἀέξων.
τὸν δ᾽ ὡς οὖν ἐνόησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς
γήραι τειρόμενον, μέγα δὲ φρεσὶ πένθος ἔχοντα,
στὰς ἄρ᾽ ὑπὸ βλωθρὴν ὄγχνην κατὰ δάκρυον εἶβεν.
μερμήριξε δ᾽ ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν
κύσσαι καὶ περιφῦναι ἑϝὸν πατέρ᾽, ἠδὲ ϝέκαστα
ϝειπεῖν, ὡς ἔλθοι καὶ ἵκοιτ᾽ ἐς πατρίδα γαῖαν,
ἦ πρῶτ᾽ ἐξερέοιτο ϝέκαστά τε πειρήσαιτο.
ὧδε δέ ϝοι φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
πρῶτον κερτομίοις ϝεπέεσσιν πειρηθῆναι.
τὰ φρονέων ἰθὺς κίεν αὐτοῦ δῖος Ὀδυσσεύς.
ἦ τοι ὃ μὲν κατέχων κεφαλὴν φυτὸν ἀμφελάχαινεν·
τὸν δὲ παριστάμενος προσεφώνεε φαίδιμος υἱός
"ὦ γέρον, οὐκ ἀδαημονίη σ᾽ ἔχει ἀμφιπολεύειν
ὄρχατον, ἀλλ᾽ εὖ τοι κομιδὴ ἔχει, οὐδέ τι πάμπαν,
οὐ φυτόν, οὐ συκῆ, οὐκ ἄμπελος, οὐ μὲν ἐλαίη,
οὐκ ὄγχνη, οὐ πρασιή τοι ἄνευ κομιδῆς κατὰ κῆπον.
ἄλλο δέ τοι ϝερέω, σὺ δὲ μὴ χόλον ἔνθεο θυμῷ·
αὐτόν σ᾽ οὐκ ἀγαθὴ κομιδὴ ἔχει, ἀλλ᾽ ἅμα γῆρας
λυγρὸν ἔχεις αὐχμεῖς τε κακῶς καὶ ἀϝεικέα ϝέσσαι.
οὐ μὲν ἀϝεργίης γε ϝάναξ ἕνεκ᾽ οὔ σε κομίζει,
οὐδέ τί τοι δούλειον ἐπιπρέπει εἰσοράασθαι
ϝεῖδος καὶ μέγεθος· βασιλῆι γὰρ ἀνδρὶ ϝεϝοικας.

τοιούτῳ δὲ ϝέϝοικας, ἐπεὶ λούσαιτο φάγοι τε,
εὑδέμεναι μαλακῶς· ἡ γὰρ δίκη ἐστὶ γερόντων.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε ϝειπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
τεῦ δμώς εἰς ἀνδρῶν; τεῦ δ' ὄρχατον ἀμφιπολεύεις;
καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' ἐῢ ϝειδῶ,
εἰ ϝετεόν γ' Ἰθάκην τήνδ' ἱκόμεθ', ὥς μοι ἔϝειπεν
οὗτος ἀνὴρ νῦν δὴ ξυμβλήμενος ἐνθάδ' ἰόντι,
οὔ τι μάλ' ἀρτίφρων, ἐπεὶ οὐ τόλμησε ϝέκαστα
ϝειπεῖν ἠδ' ἐπακοῦσαι ἐμὸν ϝέπος, ὡς ἐρέεινον
ἀμφὶ ξείνῳ ἐμῷ, ἤ που ζώει τε καὶ ἔστιν,
ἦ ἤδη τέθνηκε καὶ εἰν Ἀϝίδαο δόμοισιν.
ἐκ γάρ τοι ϝερέω, σὺ δὲ σύνθεο καί μευ ἄκουσον·
ἄνδρα ποτὲ ξείνισσα φίλῃ ἐνὶ πατρίδι γαίῃ
ἡμετερόνδ' ἐλθόντα, καὶ οὔ πώ τις βροτὸς ἄλλος
ξείνων τηλεδαπῶν φιλίων ἐμὸν ἵκετο δῶμα·
εὔχετο δ' ἐξ Ἰθάκης γένος ἔμμεναι, αὐτὰρ ἔφασκεν
Λαέρτην Ἀρκεισιάδην πατέρ' ἔμμεναι αὐτῷ.
τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δώματ' ἄγων ἐῢ ἐξείνισσα,
ἐνδυκέως φιλέων, πολλῶν κατὰ ϝοῖκον ἐόντων,
καί ϝοι δῶρα πόρον ξεινήια, οἷα ϝεϝῴκειν.
χρυσοῦ μέν ϝοι ἔδωκ' εὐϝεργέος ἑπτὰ τάλαντα,
δῶκα δέ ϝοι κρητῆρα πανάργυρον ἀνθεμόεντα,
δώδεκα δ' ἁπλοΐδας χλαίνας, τόσσους δὲ τάπητας,
τόσσα δὲ φάρεα καλά, τόσους δ' ἐπὶ τοῖσι χιτῶνας,
χωρὶς δ' αὖτε γυναῖκας ἀμύμονα ϝέργα ϝιδυίας,
τέσσαρας εἰδαλίμας, ἃς ἤθελεν αὐτὸς ἑλέσθαι."
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πατὴρ κατὰ δάκρυον εἴβων
"ξεῖν', ἦ τοι μὲν γαῖαν ἱκάνεις ἣν ἐρεείνεις,
ὑβρισταὶ δ' αὐτὴν καὶ ἀτάσθαλοι ἄνδρες ἔχουσιν.
δῶρα δ' ἐτώσια ταῦτα χαρίζεο, μυρί' ὀπάζων·
εἰ γάρ μιν ζωόν γε κίχης Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ,
τῷ κέν σ' εὖ δώροισιν ἀμειψάμενος ἀπέπεμψεν
καὶ ξενίῃ ἀγαθῇ· ἡ γὰρ θέμις, ὅς τις ὑπάρξῃ.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε ϝειπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
πόστον δὴ ϝέτος ἐστὶν ὅτε ξείνισσας ἐκεῖνον
σὸν ξεῖνον δύστηνον, ἐμὸν παῖδ', εἴ ποτ' ἔην γε,
δύσμορον· ὅν που τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης
ἠέ που ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες, ἢ ἐπὶ χέρσου
θηρσὶ καὶ οἰωνοῖσι ϝέλωρ γένετ'. οὐδέ ϝε μήτηρ
κλαῦσε περιστείλασα πατήρ θ', οἵ μιν τεκόμεσθα·

οὐδ' ἄλοχος πολύδωρος, ἐχέφρων Πηνελόπεια,
κώκυσ' ἐν λεχέεσσι ϝεὸν πόσιν, ὡς ἐπεϝῴκειν,
ὀφθαλμοὺς καθελοῦσα· τὸ ϝὰρ ϝέρας ἐστὶ θανόντων.
καί μοι τοῦτ' ἀϝόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' ἐὺ ϝειδῶ·
τίς πόθεν εἶς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆες;
ποῦ δὲ νηῦς ἕστηκε θοὴ ἥ σ' ἤϝαϝε δεῦρο
ἀντιθέους θ' ἑτάρους; ἢ ἔμπορος εἰλήλουθας
νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης, οἱ δ' ἐκβήσαντες ἔβησαν;"
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"τοιϝὰρ ἐϝώ τοι πάντα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
εἰμὶ μὲν ἐξ Ἀλύβαντος, ὅθι κλυτὰ δώματα ναίω,
υἱὸς Ἀφείδαντος Πολυπημονίδαο ϝάνακτος·
αὐτὰρ ἐμοί ϝ' ὄνομ' ἐστὶν Ἐπήριτος· ἀλλά με δαίμων
πλάϝξ' ἀπὸ Σικανίης δεῦρ' ἐλθέμεν οὐκ ἐθέλοντα.
νηῦς δέ μοι ἥδ' ἕστηκεν ἐπ' ἀϝροῦ νόσφι πόληος.
αὐτὰρ Ὀδυσσῆι τόδε δὴ πέμπτον ϝέτος ἐστίν
ἐξ οὗ κεῖθεν ἔβη καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθε πάτρης,
δύσμορος. ἦ τέ ϝοι ἐσθλοὶ ἔσαν ὄρνιθες ἰόντι,
δεξιοί, οἷς χαίρων μὲν ἐϝὼν ἀπέπεμπον ἐκεῖνον,
χαῖρε δ' ἐκεῖνος ἰών· θυμὸς δ' ἔτι νῶιν ἐϝώλπειν
μίξεσθαι ξενίῃ ἠδ' ἀϝλαὰ δῶρα διδώσειν."
ὣς φάτο, τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα,
ἀμφοτέρῃσι δὲ χερσὶν ἑλὼν κόνιν αἰθαλόεσσαν
χεύατο κὰκ κεφαλῆς πολιῆς, ἁδινὰ στεναχίζων.
τοῦ δ' ὠρίνετο θυμός, ἀνὰ ῥῖνας δέ ϝοι ἤδη
δριμὺ μένος προὔτυψε φίλον πατέρ' εἰσορόωντι.
κύσσε δέ μιν περιφὺς ἐπιάλμενος, ἠδὲ προσηύδα
"κεῖνος μήν τοι ὅδ' αὐτὸς ἐϝώ, πάτερ, ὃν σὺ μεταλλᾷς,
ἦλθον ἐϝεικοστῷ ϝέτεϊ ἐς πατρίδα ϝαῖαν.
ἀλλ' ἴσχεο κλαυθμοῖο ϝόοιό τε δακρυόεντος.
ἐκ ϝάρ τοι ϝερέω· μάλα δὲ χρὴ σπευδέμεν ἔμπης·
μνηστῆρας κατέπεφνον ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν,
λώβην τινύμενος θυμαλϝέα καὶ κακὰ ϝέρϝα."
τὸν δ' αὖ Λαέρτης ἀπαμείβετο, φώνησέν τε
"εἰ μὲν δὴ Ὀδυσεύς ϝε ἐμὸς πάις ἐνθάδ' ἱκάνεις,
σῆμά τί μοι νῦν ϝειπὲ ἀριφραδές, ὄφρα πεποίθω."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"οὐλὴν μὲν πρῶτον τήνδε φράσαι ὀφθαλμοῖσιν,
τὴν ἐν Παρνησῷ μ' ἔλασεν σῦς λευκῷ ὀδόντι
οἰχόμενον· σὺ δέ με προΐης καὶ πότνια μήτηρ

ἐς πατέρ' Αὐτόλυκον μητρὸς φίλον, ὄφρ' ἀνελοίμην
δῶρα, τὰ δεῦρο μολών μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν.
εἰ δ' ἄγε τοι καὶ δένδρε' ἐυκτιμένην κατ' ἀλωήν
ϝείπω, ἅ μοί ποτ' ἔδωκας, ἐγὼ δ' ᾔτεόν σε ϝέκαστα
παιδνὸς ἐών, κατὰ κῆπον ἐπισπόμενος· διὰ δ' αὐτῶν
ἱκνεύμεσθα, σὺ δ' ὠνόμασας ϝεῖπές τε ϝέκαστα.
ὄγχνας μοι δῶκας τρεισκαίδεκα καὶ δέκα μηλέας,
συκέας τεσσαράκοντ'· ὄρχους δέ μοι ὧδ' ὀνόμηνας
δώσειν πεντήκοντα, διατρύγιος δὲ ϝέκαστος
ἤην· ἔνθα δ' ἀνὰ σταφυλαὶ παντοῖαι ἔασιν,
ὁππότε δὴ Διὸς ὧραι ἐπιβρίσειαν ὕπερθεν."
ὣς φάτο, τοῦ δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
σήματ' ἀναγνόντος τά ϝοι ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς.
ἀμφὶ δὲ παιδὶ φίλῳ βάλε πήχεε· τὸν δὲ ποτὶ ϝοῖ
εἷλεν ἀποψύχοντα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἄμπνυτο καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,
ἐξαῦτις μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέϝειπεν
"Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥα ἔτ' ἔστε θεοὶ κατὰ μακρὸν Ὄλυμπον,
εἰ ϝετεὸν μνηστῆρες ἀτάσθαλον ὕβριν ἔτισαν.
νῦν δ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα μὴ τάχα πάντες
ἐνθάδ' ἐπέλθωσιν Ἰθακήσιοι, ἀγγελίας δέ
πάντῃ ἐποτρύνωσι Κεφαλλήνων πολίεσσιν."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"θάρσει· μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων.
ἀλλ' ἴομεν προτὶ ϝοῖκον, ὃς ὀρχάτου ἐγγύθι κεῖται·
ἔνθα δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην
προὔπεμψ', ὡς ἂν δεῖπνον ἐφοπλίσσωσι τάχιστα."
ὣς ἄρα φωνήσαντε βάτην πρὸς δώματα καλά.
οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἵκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας,
εὗρον Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην
ταμνομένους κρέα πολλὰ κερῶντάς τ' αἴθοπα ϝοῖνον.
τόφρα δὲ Λαέρτην μεγαλήτορα ϝῷ ἐνὶ ϝοίκῳ
ἀμφίπολος Σικελὴ λοῦσεν καὶ χρῖσεν ἐλαίῳ,
ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν καλὴν βάλεν· αὐτὰρ Ἀθήνη
ἄγχι παρισταμένη μέλε' ἤλδανε ποιμένι λαῶν,
μείζονα δ' ἠὲ πάρος καὶ πάσσονα θῆκε ϝιδέσθαι.
ἐκ δ' ἀσαμίνθου βῆ· θαύμαζε δέ μιν φίλος υἱός,
ὡς ϝίδεν ἀθανάτοισι θεοῖς ἐναλίγκιον ἄντην.
καί μιν φωνήσας ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"ὦ πάτερ, ἦ μάλα τίς σε θεῶν αἰειγενετάων

ϝεῖδός τε μέγεθός τε ἀμείνονα θῆκε ϝιδέσθαι."
τὸν δ' αὖ Λαέρτης πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"εἰ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
οἷος Νήρικον εἷλον, ἐυκτίμενον πτολίεθρον,
ἀκτὴν ἠπείροιο, Κεφαλλήνεσσι ϝανάσσων,
τοῖος ἐών τοι χθιζὸς ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν,
τεύχε' ἔχων ὤμοισιν, ἐφεστάμεναι καὶ ἀμύνειν
ἄνδρας μνηστῆρας. τῷ κε σφέων γούνατ' ἔλυσα
πολλῶν ἐν μεγάροισι, σὺ δὲ φρένας ἔνδον ἰάνθης."
ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
οἱ δ' ἐπεὶ οὖν παύσαντο πόνου τετύκοντό τε δαῖτα,
ἑξείης ἕζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
ἔνθ' οἱ μὲν δείπνῳ ἐπεχείρεον, ἀγχίμολον δὲ
ἦλθ' ὁ γέρων Δολίος, σὺν δ' υἱεῖς τοῖο γέροντος,
ἐκ ϝέργων μογέοντες, ἐπεὶ προμολοῦσα κάλεσσεν
μήτηρ γρηῦς Σικελή, ἥ σφεας τρέφε καί ῥα γέροντα
ἐνδυκέως κομέεσκεν, ἐπεὶ κατὰ γῆρας ἔμαρψεν.
οἱ δ' ὡς οὖν Ὀδυσῆα ϝίδον φράσσαντό τε θυμῷ,
ἔσταν ἐνὶ μεγάροισι τεθηπότες. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
μειλιχίοις ϝεπέεσσι καθαπτόμενος προσέϝειπεν
"ὦ γέρον, ἵζ' ἐπὶ δεῖπνον, ἀπεκλελάθεσθε δὲ θάμβευς·
δηρὸν γὰρ σίτῳ ἐπιχειρήσειν μεμαῶτες
μίμνομεν ἐν μεγάροις, ὑμέας ποτιδέγμενοι αἰεί."
ὣς ἄρ' ἔφη· Δολίος δ' ἰθὺς κίε χεῖρε πετάσσας
ἀμφοτέρας, Ὀδυσεῦς δὲ λαβὼν κύσε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ,
καί μιν φωνήσας ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"ὦ φίλ', ἐπεὶ νόστησας ἐϝελδομένοισι μάλ' ἡμῖν
οὐδ' ἔτ' ὀιομένοισι, θεοὶ δέ σ' ἀνήγαγον αὐτοί,
οὖλέ τε καὶ μάλα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν.
καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ ϝειδῶ,
ἢ ἤδη σάφα ϝοῖδε περίφρων Πηνελόπεια
νοστήσαντά σε δεῦρ', ἦ ἄγγελον ὀτρύνωμεν."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"ὦ γέρον, ἤδη ϝοῖδε· τί σε χρὴ ταῦτα πένεσθαι;"
ὣς φάθ', ὃ δ' αὖτις ἄρ' ἕζετ' ἐυξέστου ἐπὶ δίφρου.
ὣς δ' αὔτως παῖδες Δολίου κλυτὸν ἀμφ' Ὀδυσῆα
δεικανόωντο ϝέπεσσι καὶ ἐν χείρεσσι φύοντο,
ἑξείης δ' ἕζοντο παραὶ Δολίον πατέρα σφόν.
ὣς οἱ μὲν περὶ δεῖπνον ἐνὶ μεγάροισι πένοντο·
ϝόσσα δ' ἄρ' ἄγγελος ὦκα κατὰ πτόλιν ᾤχετο πάντῃ,

μνηστήρων στυγερὸν θάνατον καὶ κῆρ' ἐνέπουσα.
οἳ δ' ἄρ' ὁμῶς αἴοντες ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος
μυχμῷ τε στοναχῇ τε δόμων προπάροιθ' Ὀδυσῆος,
ἐκ δὲ νέκυς ϝοίκων φόρεον θάπτον τε ϝέκαστοι,
τοὺς δ' ἐξ ἀλλάων πολίων ϝοικόνδε ϝέκαστον
πέμπον ἄγειν ἁλιεῦσι θοῇς ἐπὶ νηυσὶ τιθέντες·
αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἀθρόοι, ἀχνύμενοι κῆρ.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἤγερθεν ὁμηγερέες τε γένοντο,
τοῖσιν δ' Εὐπείθης ἀνά θ' ἵστατο καὶ μετέϝειπεν·
παιδὸς γάρ ϝοι ἄλαστον ἐνὶ φρεσὶ πένθος ἔκειτο,
Ἀντινόου, τὸν πρῶτον ἐνήρατο δῖος Ὀδυσσεύς.
τοῦ ὅ γε δάκρυ χέων ἀγορήσατο καὶ μετέϝειπεν
"ὦ φίλοι, ἦ μέγα ϝέργον ἀνὴρ ὅ γε μήσατ' Ἀχαιοῖς·
τοὺς μὲν ξὺν νήεσσιν ἄγων πολέας τε καὶ ἐσθλούς
ὤλεσε μὲν νῆας γλαφυράς, ἀπὸ δ' ὤλεσε λαούς,
τοὺς δ' ἐλθὼν ἔκτεινε Κεφαλλήνων ὄχ' ἀρίστους.
ἀλλ' ἄγετε, πρὶν τοῦτον ἢ ἐς Πύλον ὦκ' ἀφικέσθαι
ἢ καὶ ἐς Ἤλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί,
ἴομεν. ἦ καὶ ἔπειτα κατηφέες ἐσσόμεθ' αἰεί·
λώβη γὰρ τάδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι,
εἰ δὴ μὴ παίδων τε κασιγνήτων τε φονῆας
τισόμεθ'. οὐκ ἂν ἐμοί γε μετὰ φρεσὶ ϝηδὺ γένοιτο
ζώειν, ἀλλὰ τάχιστα θανὼν φθιμένοισι μετείην.
ἀλλ' ἴομεν, μὴ φθέωσι περαιωθέντες ἐκεῖνοι."
ὣς φάτο δάκρυ χέων, οἶκτος δ' ἕλε πάντας Ἀχαιούς.
ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε Μέδων καὶ θεῖος ἀοιδός
ἐκ μεγάρων Ὀδυσῆος, ἐπεί σφεας ὕπνος ἀνῆκεν,
ἔσταν δ' ἐν μέσσοισι· τάφος δ' ἕλεν ἄνδρα ϝέκαστον.
τοῖσι δὲ καὶ μετέϝειπε Μέδων πεπνυμένα ϝειδώς
"κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι· οὐ γὰρ Ὀδυσσεύς
ἀθανάτων ἀϝέκητι θεῶν τάδε μήσατο ϝέργα·
αὐτὸς ἐγὼ ϝεῖδον θεὸν ἄμβροτον, ὅς ῥ' Ὀδυσῆι
ἐγγύθεν ἑστήκει καὶ Μέντορι πάντα ϝεϝῴκειν."
ὣς φάτο, τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος ᾕρειν.
τοῖσι δὲ καὶ μετέϝειπε γέρων ἥρως Ἁλιθέρσης
Μαστορίδης· ὁ γὰρ οἶος ὅρα πρόσσω καὶ ὀπίσσω·

447 ἀθάνατος δὲ θεὸς τοτὲ μὲν προπάροιθ' Ὀδυσῆος
φαίνετο θαρσύνων, τοτὲ δὲ μνηστῆρας ὀρίνων
θῦνε κατὰ μέγαρον· τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον."

ὅ σφιν ἐὺ φρονέων ἀϝορήσατο καὶ μετέϝειπεν
"κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι, ὅττι κε ϝείπω.
ὑμετέρῃ κακότητι, φίλοι, τάδε ϝέρϝα ϝένοντο·
οὐ ϝὰρ ἐμοὶ πείθεσθ᾽, οὐ Μέντορι ποιμένι λαῶν,
ὑμετέρους παῖδας καταπαυέμεν ἀφροσυνάων,
οἳ μέϝα ϝέρϝον ἔρεξαν ἀτασθαλίῃσι κακῇσιν,
κτήματα κείροντες καὶ ἀτιμάζοντες ἄκοιτιν
ἀνδρὸς ἀριστῆος· τὸν δ᾽ οὐκέτι φάντο νέεσθαι.
καὶ νῦν ὧδε ϝένοιτο· πίθεσθέ μοι ὡς ἀϝορεύω·
μὴ ἴομεν, μή πού τις ἐπίσπαστον κακὸν εὕρῃ."
ὣς ἔφαθ᾽, οἳ δ᾽ ἄρ᾽ ἀνήιξαν μεϝάλῳ ἀλαλητῷ
ἡμίσεων πλείους. τοὶ δ᾽ ἀθρόοι αὐτόθι μίμνον·
οὐ ϝάρ σφιν ϝάδε μῦθος ἐνὶ φρεσίν, ἀλλ᾽ Εὐπείθει
πείθοντ᾽· αἶψα δ᾽ ἔπειτ᾽ ἐπὶ τεύχεα ἐσσεύοντο.
αὐτὰρ ἐπεὶ ϝέσσαντο περὶ χροῒ νώροπα χαλκόν,
ἀθρόοι ἠϝερέθοντο πρὸ ϝάστεος εὐρυχόροιο.
τοῖσιν δ᾽ Εὐπείθης ἡϝήσατο νηπιέῃσιν·
φῆ δ᾽ ὅ ϝε τίσεσθαι παιδὸς φόνον, οὐδ᾽ ἄρ᾽ ἔμελλεν
ἂψ ἀπονοστήσειν ἀλλ᾽ αὐτοῦ πότμον ἐφέψειν.
αὐτὰρ Ἀθηναίη Ζῆνα Κρονίωνα προσηύδα
"ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
ϝειπέ μοι εἰρομένῃ τί νύ τοι νόος ἔνδοθι κεύθει;
ἢ προτέρω πόλεμόν τε κακὸν καὶ φύλοπιν αἰνήν
τεύξεις, ἦ φιλότητα μετ᾽ ἀμφοτέροισι τίθησθα;"
τὴν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληϝερέτα Ζεύς
"τέκνον ἐμόν, τί με ταῦτα διείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς;
οὐ ϝὰρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσας νόον αὐτή,
ὡς ἦ τοι κείνους Ὀδυσεὺς ἀποτίσεται ἐλθών;
ϝέρξον ὅπως ἐθέλεις· ϝερέω δέ τοι ὡς ἐπέϝοικεν.
ἐπεὶ δὴ μνηστῆρας ἐτίσατο δῖος Ὀδυσσεύς,
ὅρκια πιστὰ ταμόντες ὃ μὲν βασιλευέτω αἰεί,
ἡμεῖς δ᾽ αὖ παίδων τε κασιϝνήτων τε φόνοιο
ἔκλησιν θέωμεν· τοὶ δ᾽ ἀλλήλους φιλεόντων
ὡς τὸ πάρος, πλοῦτος δὲ καὶ εἰρήνη ϝάλις ἔστω."
ὣς ϝειπὼν ὤτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην,
βῆ δὲ κατ᾽ Οὐλύμποιο καρήνων ἀίξασα.
οἳ δ᾽ ἐπεὶ οὖν σίτοιο μελίφρονος ἐξ ἔρον ἕντο,
τοῖς δ᾽ ἄρα μύθων ἦρχε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς
"ἐξελθών τις ἴδοι μὴ δὴ σχεδὸν ὦσι κιόντες."
ὣς ἔφατ᾽, ἐκ δ᾽ υἱὸς Δολίου κίεν ὡς ἐκέλευεν,

στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, τοὺς δὲ σχεδὸν ἔσϝιδε πάντας.
αἶψα δ' Ὀδυσσῆα ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα.
"οἵδε δὴ ἐγγὺς ἔασ'· ἀλλ' ὁπλιζώμεθα θᾶσσον."
ὣς ἔφαθ', οἳ δ' ὤρνυντο καὶ ἐν τεύχεσσιν ἔδυνον,
τέσσαρες ἀμφ' Ὀδυσῆ', ἓξ δ' υἱέες οἱ Δολίοιο·
ἐν δ' ἄρα Λαέρτης Δολίος τ' ἐς τεύχε' ἔδυνον,
καὶ πολιοί περ ἐόντες, ἀναγκαῖοι πολεμισταί.
αὐτὰρ ἐπεὶ ϝέσσαντο περὶ χροῒ νώροπα χαλκόν,
ὤιξάν ῥα θύρας, ἐκ δ' ἤιον, ἦρχε δ' Ὀδυσσεύς.
τοῖσι δ' ἐπ' ἀγχίμολον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη,
Μέντορι ϝειδομένη ἠμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδήν.
τὴν δὲ ϝιδὼν γήθησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
αἶψα δὲ Τηλέμαχον προσεφώνεε ϝὸν φίλον υἱόν
"Τηλέμαχ', ἤδη μὲν τόδε ϝείσεαι αὐτὸς ἐπελθών,
ἀνδρῶν μαρναμένων ἵνα τε κρίνονται ἄριστοι,
μή τι καταισχύνειν πατέρων γένος, οἳ τὸ πάρος περ
ἀλκῇ τ' ἠνορέῃ τε κεκάσμεθα πᾶσαν ἐπ' αἶαν."
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
"ὄψεαι, εἴ κ' ἐθέλῃσθα, πάτερ φίλε, τῷδ' ἐπὶ θυμῷ
οὔ τι καταισχύνοντα τεὸν γένος, ὡς ἀγορεύεις."
ὣς φάτο, Λαέρτης δὲ χάρη καὶ μῦθον ἔϝειπεν
"τίς νύ μοι ἡμέρη ἥδε, θεοὶ φίλοι· ἦ μάλα χαίρω.
υἱός θ' υἱωνός τ' ἀρετῆς πέρι δῆριν ἔχουσιν."
τὸν δὲ παρισταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη
"ὦ Ἀρκεισιάδη, πάντων πολὺ φίλταθ' ἑταίρων,
εὐξάμενος κούρῃ γλαυκώπιδι καὶ Διὶ πατρί,
αἶψα μάλ' ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος."
ὣς φάτο, καί ῥ' ἔμπνευσε μένος μέγα Παλλὰς Ἀθήνη.
εὐξάμενος δ' ἄρ' ἔπειτα Διὸς κούρῃ μεγάλοιο,
αἶψα μάλ' ἀμπεπαλὼν προΐη δολιχόσκιον ἔγχος,
καὶ βάλεν Εὐπείθεα κόρυθος διὰ χαλκοπαρῄου.
ἣ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διαπρὸ δὲ εἴσατο χαλκός·
δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
ἐν δ' ἔπεσον προμάχοις Ὀδυσεὺς καὶ φαίδιμος υἱός,
τύπτον δὲ ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν.
καί νύ κε δὴ πάντας ὄλεσαν καὶ ἔθηκαν ἀνόστους,
εἰ μὴ Ἀθηναίη κούρη Διὸς αἰγιόχοιο
ἤυσεν φωνῇ, κατὰ δὲ σχέθε λαὸν ἅπαντα.
"ἴσχεσθε πτολέμου, Ἰθακήσιοι, ἀργαλέοιο,
ὥς κεν ἀναιμωτί γε διακρινθῆτε τάχιστα."

ὣς φάτ᾽ Ἀθηναίη, τοὺς δὲ χλωρὸν δέος εἷλεν.
τῶν δ᾽ ἄρα δεισάντων ἐκ χειρῶν ἔπτατο τεύχεα,
πάντα δ᾽ ἐπὶ χθονὶ πῖπτε θεᾶς ϝόπα φωνησάσης·
πρὸς δὲ πόλιν τρωπῶντο λιλαιόμενοι βιότοιο.
σμερδαλέον δ᾽ ἐβόησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
οἴμησεν δὲ ϝαλεὶς ὥς τ᾽ αἰετὸς ὑψιπετήεις.
καὶ τότε δὴ Κρονίδης ἀφίη ψολόεντα κεραυνόν,
κὰδ δ᾽ ἔπεσεν πρόσθε γλαυκώπιδος ὀμβριμοπάτρης.
δὴ τότ᾽ Ὀδυσσῆα προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη
"διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν᾽ Ὀδυσσεῦ,
ἴσχεο, παῦε δὲ νεῖκος ὁμοιίου πολέμοιο,
μή πώς τοι Κρονίδης κεχολώσεται εὐρύοπα Ζεύς."
ὣς φάτ᾽ Ἀθηναίη, ὃ δ᾽ ἐπείθετο, χαῖρε δὲ θυμῷ.
ὅρκια δ᾽ αὖ κατόπισθε μετ᾽ ἀμφοτέροισιν ἔθηκεν
Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
Μέντορι ϝειδομένη ἠμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδήν.

ANNOTATIO

A

1. *πολύτροπον* hic et *κ* 330. *οὐκ ἐπαινεῖν φησὶν Ἀντισθένης Ὅμηρον τὸν Ὀδυσσέα μᾶλλον ἢ ψέϝειν, λέϝοντα αὐτὸν πολύτροπον*   *πολλὰ: πάντων* R   3. *νόον: νόμον* Zenodotus   4. *πάθεν ἄλϝεα Ω* 7   *ϝὸν κατὰ θυμόν Ψ* 769   7. *αὐτοὶ* R (cf. 33): *αὐτῶν* schol. *K* 204. cf. *π* 197   *σφετέρῃσιν — Δ* 409   8. *Ὑπερίονος — Θ* 480   10. *ἀμόθεν: ἀμόθεν*   11. *φύϝον — Ξ* 507   15. *σπέσσι: σπέεσι* R   16. *περιπλομένων ἐνιαυτῶν Ψ* 833   17. *ἐπεκλώσαντο θεοὶ Ω* 525   *ϝοικόνδε νέεσθαι Ψ* 229   19. *μετὰ ϝοῖσι: σὺν* (vel *ξὺν*) *ἑοῖσι*   20. *νόσφι Y* 20   *ἀσπερχὲς — X* 10   21. *ἀντιθέῳ Ὀδυσῆι Λ* 140   22. *μετεκίαθε: μετεκείαθε, διὰ τὸ μέτρον*   23. *Αἰθίοπας: Αἰθίοπες* schol. *Z* 154. cf. *Z* 396   25. *ἀρνειῶν: αἰϝῶν* Cramer Ox. 1 p. 22   26. *παρήμενος: κεχρημένος* R   27. *Ζηνὸς Ὀλυμπίου O* 131   28. *= Ω* 103   31. *ϝέπε' ἀθανάτοισι μετηύδα: ἔπεα πτερόεντα προσηύδα* R   34. *ἔχουσιν: ἔχοντες* R   35. *ὑπὲρ μόρον* Heliodorus apud Apollonium Sophistam, *ὑπέρμορον* Aristarchus   37. *αἰπὺν: ἑὸν* R. cf. 11   *οἱ* tollit Hoffmannus   38. *Ἑρμείαν: Ἑρμείην* R   *πέμψαντες: πέμψαντε δυϊκῶς Ἀριστοφάνης καὶ Ζηνόδοτος. ἡ Μασσαλιωτικὴ "πέμψαντες Μαίας ἐρικυδέος ἀϝλαὸν υἱόν"*   *ἐύσκοπον: διάκτορον* R. cf. *Ω* 109   39. *αὐτὸν: Ἀγαμέμνονα* R   *κτείνειν: κτεῖναι* R   40. *τίσις ἔσσεται Ἀτρεΐδαο: Ἀτρείδαο τίσις ἔσται* R   41. *ἡβήσῃ* Augustanus, *ἡβήσειε* Vind.: *ἡβήσῃ τε*   *ἑϝῆς: ἧς*   *ἱμείρεται: ἐπιβήσεται* R   43. *νῦν — X* 271   44. *= E* 825

45. = *Θ* 31 47. ὅτις — *Ψ* 494 ϝε abest R ῥέζοι: ῥέζει R. cf. Hermann. Soph. El. 1498 49. πήματα πάσχει: τῆλ' ἀλάληται schol. ε 8 50. ἀμφιρύτῃ (198): ὠϝυϝίῃ Strabo ex 85 51. δώματα: δώμασι R 52. Ἄτλαντος θυϝάτηρ] Ἡσίοδος δὲ ἐν θεοϝονίᾳ (359) φησὶ τὴν Καλυψὼ θυϝατέρα Ὠκεανοῦ καὶ Τηθύος ὀλοόφρονος: ὀλοόφρονος Κλεάνθης, τοῦ περὶ τῶν ὅλων φρονοῦντος. ὀλοόφρων schol. ex coniectura 56. δὲ: δ' ἐν R αἱμυλίοισι 60. οὔ νύ τ': οὔνεκ' R. τ' esse τοι monebat Hermannus 61. Ἀρϝείων παρὰ νηυσὶ *Π* 272 62. Τροίῃ ἐν εὐρείῃ *Ν* 433 ὠδύσαο — *Σ* 292 63. = *Ω* 64 64. = *Δ* 414 et *Ξ* 83 65. = *Κ* 243. cf. schol. *Ο* 15 67. = *Φ* 267 69. Ποσειδάων ϝαιήοχος *Υ* 34 70. κράτος — *Ω* 311 ἔσκε schol.: ἐστὶ 71. νύμφη: μήτηρ R 72. μέδοντος: μέδοντι Aristophanes 73. ἐν σπέσσι ϝλαφυροῖσι 15 74. Ποσειδάων — *Υ* 330 76. οἶδε: ὧδε R 79. ἀϝέκητι θεῶν *Ο* 720 80. = 44. ἠμείβετ' ἔπειτα: αὖτε προσέειπε R 81. = 45 82. μακάρεσσι — *Ο* 38 83. Ὀδυσῆα δαΐφρονα 48 ϝόνδε — *Π* 445 84. διάκτορον — *Ω* 339 85. ἐν τῇ κατ' Ἀντίμαχον ὠϝυλίην ϝράφεται. διαφέρουσι δὲ οἱ τόποι· τὴν μὲν ϝὰρ Ὠϝυϝίαν ἐκτὸς εἶναι πρὸς ἑσπέραν, τὴν δὲ Ὠϝυλίαν κατὰ Κρήτην Ἡσίοδός φησι κεῖσθαι. 87. Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος *Δ* 466 κε νέηται: κεν ἵκηται R 88. Ἰθάκην: Ἰθάκηνδ' R ἐσελεύσομαι: ἐπελεύσομαι et διελεύσομαι R 89. μένος — *Φ* 145 θείω: θήσω R 90. εἰς — καλέσαντα *Τ* 34 κάρη — *Τ* 69 92. καὶ — *Ψ* 166 93. ἠμαθόεντα: ἠμαθόεσσαν R post v. 93 codd. Ambros. Harlej. Vind. κεῖθεν δὲ Κρήτηνδε παρ' Ἰδομενῆα ἄνακτα· ὃς ϝὰρ δεύτατος ἦλθεν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων. schol. ϝ 313: οὗτος ὁ τόπος ἀνέπεισε Ζηνόδοτον ἐν τοῖς περὶ ἀποδημίας Τηλεμάχου διόλου τὴν Κρήτην ἔναντι τῆς Σπάρτης ποιεῖν· οἴεται ϝὰρ ἐκ τούτων τῶν λόϝων κατὰ τὸ σιωπώμενον ἀκηκοέναι τὸν Νέστορα παρὰ τοῦ Τηλεμάχου ὅτι καὶ ἀλλαχόσε περὶ τοῦ πατρὸς πευσόμενος παρεσκεύαςο πλεῖν. διὸ καὶ ἐν τῇ *Α* ῥαψῳδίᾳ ἔϝραψε "πέμψω δ' ἐς Κρήτην τε καὶ ἐς Πύλον ἠμαθόεντα." καὶ ἡ Ἀθηνᾶ ἀλλαχοῦ (284) "πρῶτα μὲν ἐς Πύλον ἐλθέ, κεῖθεν δ' ἐς Κρήτην παρ' Ἰδομενῆα

ἄνακτα." idem *β* 359: ὅτι οὐδὲ ἐνταῦθα μνήμη τίς ἐστι της Κρήτης, et *δ* 702: οὐδ' ἐνταῦθα ἡ Κρήτη οὐδὲ Ἰδομενεὺς ὀνομάζεται 95. ἔχῃσιν: ἕλῃσιν R. ἐν τῇ κατὰ Ῥιανὸν ϝρ. λάβῃσιν. cf. *P* 143 96. ὑπὸ — 98. = *Ω* 340-2, ubi scholiasta: ἐνταῦθα ὀρθῶς κεῖνται καὶ ἐπὶ τοῦ πρὸς Καλυψὼ διαπεραιουμένου Ἑρμοῦ, ἐν δὲ τῇ *Λ* ῥαψῳδίᾳ τῆς Ὀδυσσείας οὐκέτι. cf. schol. *ε* 43, Cramer Par. 3 p. 392 99—101. προηθετοῦντο 99. = *O* 482 100—1. = *Θ* 390-1 102. = *Ω* 121 105. = *P* 73 107. πεσσοῖσιν 109. cf. *Λ* 321 αὐτοῖσι Aristarchus, αὖ τοῖσι Nicias 110. ϝοῖνον: ἄρ' οἶνον ἔμισϝον] cf. *Γ* 269 112. νίζον: νῖζον et νίψον R πρότιθεν τοὶ δὲ Herodianus: προτίθεντο ἰδὲ 114. ϝὰρ ἐν: δ' ἐνὶ R τετιημένος — *Λ* 556 115. ὀσσόμενος *Ξ* 17 117. κτήμασιν: δώμασιν R 118. ἔσϝιδ': εἴσιδ' 119. βῆ δ' ἰθὺς *Θ* 322 νεμεσσήθη — *Π* 544 121. δεξιτερήν: δεξιτερῇ R. cf. *Ξ* 137 122. = *Ω* 517 124. μυθήσεαι: ϝρ. μυθήσεο 126. δόμου — *X* 440 127. ἔϝχος μέν ῥ' ἔστησε *O* 126 μακρήν: μακρόν R 128. δουροδόκης 129. Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος 87 130. ὑπὸ: κατὰ Cramer Ox. 1 p. 271 6 131. = *X* 314 134. ϝαδήσειεν: ἀδδήσειεν, Vind. ἀηδήσειεν et ἀηδίσσειεν 140 et *ο* 139. delet Nitzschius probante Hermanno 142. τίθη: τίθει χρύσεια — *Γ* 248 143. αὐτοῖσιν: ἐν τοῖσιν R 146. ὕδωρ — *Γ* 270 post 146 nonnulli codices 149 habent, tum νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν (v. Voss. krit. blaett. 1 p. 208), tum 147, 148, 150. Harleianus illi νώμησαν —, post 148 posito, subiungit 147 et 149 148 = *I* 175 149—50. = *Ω* 627-8 151. cf. *T* 213 153. περικαλλέ' ἔθηκεν: περικαλλέα θῆκεν 154. παρὰ: μετὰ *χ* 331 158. ἢ καὶ: εἴ κεν R. cf. *E* 421. non liquet schol. *Z* 150 166. κακὸν μόρον *Φ* 133 167. θαλπωρή: ἐλπωρή 167. ἐπιχθονίων — *Δ* 45 168. φῆσιν schol. *Λ* 129 p. 14 b 26: codices φήσει vel φησὶν. cf. 188, 204 νόστιμον — 9 169. = *Ω* 656 171. δ': τ' Aristarchus σε: τε R 171—3. οἰκειότερον ὑπ' Εὐμαίου (*ξ* 188) ἂν λέγοιντο· διὸ ἔν τισιν οὐκ ἐφέροντο 172. εὐχετόωντο: εὐχετόωνται R 174. ὄφρ' — *Δ* 515 εἰδῶ Aristarchus, εἴδω

Tyrannion 175. ἠὲ — ἤ: de accentu schol. Υ 17 μεθέπεις: γρ. μεθέπῃ πατρώιος — Ζ 215 176. ἴσαν: γρ. ἔσαν 178. = Χ 238 179. = Κ 427 τοι: σοι R 183. πλέων — πόντον Η 88 ἐπ᾽: γρ. ἐς 184. αἴθωνα: αἴθωπα R 185–6. προηθετοῦντο ὑπ᾽ Ἀριστοφάνους. κατ᾽ ἔνια δὲ τῶν ἀντιγράφων οὐδ᾽ ἐφέροντο 185. πόληος: πόλιος R 187. = Ζ 231 190. ἐπ᾽: ἀπ᾽ R πήματα: γρ. ἄλγεα. cf. 49 191. βρῶσίν — Τ 210 192. εὖτ᾽ — Δ 229-30 193. ἑρπύζοντ᾽ Ω 225 γουνὸν ἀλωῆς Σ 57 195. κελεύθου: κελεύθους R 198. νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ 50

201. τελέεσθαι: τετελέσθαι R 203. φίλης — Β 178 204. οὐδ᾽: ἀλλ᾽ R 206. = 169 208. αἰνῶς Γ 158, Κ 547 μὴν: μὲν Aristophanes et Aristarchus, γὰρ schol. Γ 156 τε καὶ — Ψ 66 211. ἐνὶ (β 27): ἐπὶ R ex Ν 107 212. τοῦ δ᾽: ταῦδ᾽ 213. = Ψ 586 214. = 179 ἀγορεύσω: καταλέξω R ex 206 215. τέ μέ: τ᾽ ἐμέ. cf. schol. Φ 159. ὁμοίως Εὐριπίδης "μήτηρ φιλότεκνος μᾶλλον πατρός· ἣ μὲν γὰρ αὑτῆς ὄντας οἶδ᾽, ὃ δ᾽ οἴεται." καὶ Μένανδρος "αὑτὸν γὰρ οὐδεὶς οἶδε τοῦ ποτ᾽ ἐγένετο, ἀλλ᾽ ὑπονοοῦμεν πάντες ἢ πιστεύομεν" 219. γένετο — Υ 233 221. = 178 222. μήν: μέν 224. = 206 225. δὲ: δαὶ Apollonius Sophista, idque hoc loco ferri posse existimabat Hermannus, non Κ 408 aut ω 248 τίπτε — Κ 85. γρ. τίς δέ σε χρεία 227. εἰλαπίν᾽ R 230. = 213 231. μ᾽ ἀνείρεαι — Γ 177 232. ἀφνειὸς — Ε 9 234. ἐβόλοντο Harleianus: alii ἑόλοντο, ἐβούλοντο, ἐβάλοντο (ἀντὶ τοῦ μετέβαλον), βούλοντο. cf. Buttmann. Lex. 11 8 extr. 235. περὶ πάντων Δ 417 236. κε: δὲ vel τι R 242. οἴχετ᾽ Apollonius Sophista: ᾤχετ᾽ 243. οὐδ᾽ ἔτι: οὐδέ τι R στεναχίζω: στοναχίζω R 244. κήδε᾽: μήδε᾽ R 245. = Κ 214 246. Σάμῃ: Σάμῳ R 247. κάτα κοιρανέουσιν: κατακοιρανέουσιν schol. Ε 332 250. ἔδοντες: ἕκαστος R 251 δή με: δὴ ᾽μὲ schol. Ι 614 252. ἐπαλαστήσα Μ 163 254. δευῄ Aristophanes: δεύει i. e. ἐνδεῖ, λείπει ἐφείη: ἐφείῃ Hermannus coll. Δ 191 258. ϝοίκῳ ἐν ἡμετέρῳ Γ 233 259. Ἶλου: Ἴλλου et Ἶρου R 261. ϝοι εἴη: δαείη Zenodotus. alii ἦν που

ἐφεύροι 267. = Υ 435 268. ἠὲ — Β 238
270. κε: καὶ schol. 272. εἰς — Τ 34
273. θεοὶ —] cf. Η 76 ἐπὶ μάρτυροι: ἐπιμάρτυροι vel ἐπιμάρτυρες 274. σφέτερα: σφετέροις et σφετέρας R
ἄνωχθι: ἄνωϝε R 275. μητέρα: τῇ ἀρχαίᾳ συνηθείᾳ ἐϝέϝραπτο μῆρ' (vel ΜΕΤΕΡ). τοῦτο ἀϝνοήσας τις προσέθηκε τὸ α. ἢ δεῖ ὑποστίζειν εἰς τὸ μητέρα δέ, καὶ ὑποκρίνεσθαι τὸν διασκεπτόμενον 278. ἕπεσθαι: ϝρ. ἔσεσθαι
ἐν τῇ κατὰ Ῥιανὸν οὐκ ἦν ὁ στίχος 280. ἥ τις ἀρίστη Ρ 62 282. ἀκούσῃς: ἀκούσας schol. Δ 105
285. δὲ Σπάρτηνδε: δ' ἐς Σπάρτην τε R 286. δεύτατος: δεύτερος R Ἀχαιῶν — Ω 225 289. τεθνηῶτος: τεθνειῶτος R 290. δὴ ἔπειτα: δ' ἤπειτα et δ' ἔπειτα R φίλην — Ψ 145 291. χεῦαι: χεῦσαι R
ἐπὶ κτέρεα: ἐπικτέρεα κτερεΐξαι: κτερέιξον R
292. πολλὰ μάλ' ὅσσα ϝέϝοικε 278 293. ταῦτα: πάντα schol. Χ 468 294. = Ο 163 295. κε: δὴ R
297. νηπιάας: νηπιάχοις et νηπιάχοντα R
298. οὐκ ἀΐεις Ο 248 299. πάντας ἐπ' ἀνθρώπους Κ 213
0. ὃ Aristarchus: ὅς ἔκτα: πολλοὶ συστέλλουσι τὸ α τοῦ ἔκτα, νομίζοντες ἀποκοπὴν εἶναι τοῦ ἔκτανεν· ὁ δὲ Ἀρίσταρχος ἐκτείνει 305. αὐτῷ: αὐτῶν R καὶ — 271
306. = 230 307. φίλα φρονέων Δ 219 309. ἀλλ' — περ Ζ 340 et Τ 142 313. διδοῦσιν: ἀπὸ τοῦ διδῶ. οἶδε δὲ αὐτοῦ τὴν κλίσιν ὁ ποιητής (Ι 164), οἶδε δὲ καὶ τὸ δίδωμι 314. = 80 ἠμείβετ' ἔπειτα: αὖτε προσέειπε et ἀπαμειβομένη προσέφη R 315. μ' ἔτι: μέ τι Hermannus ἀνώϝῃ Vossius: ἀνώϝει
318. ἔσται: ἔσσετ' R 319. = Ε 133 320. ἀνοπαῖα Herodianus (ἀντὶ τοῦ ἀοράτως), ἀνόπαια Aristarchus (ὄνομα ὄρνιθος λέϝων), ἀν' ὀπαῖα Vossius 321. μένος καὶ θάρσος Ε 2 324. ϝισόθεος — Ψ 677 post 329. Vind.: ἓξ ποσὶν ἐμβεβαυῖα τριδάκτυλος ἐξεφαάνθη. 331. = Γ 143 337. ϝῄδης: Ζηνόδοτος ϝράφει ᾔδεις, καὶ Ἀρίσταρχος οὐ δυσχεραίνει τῇ ϝραφῇ. ceteri οἶδας 338. ἀοιδοί: ϝρ. ἀοιδούς 342. ἀλαστόν: ἄλαστον
344. ἠθέτει Ἀρίσταρχος. v. Wolf. Prolegg. p. CCLXXI n. 56
345. = 306 346. ἄρα: ἄρ' αὖ R
φθονέεις: φρενόεις V 351. ἐπικλείουσ': ἐπικλύουσ' R
352. ἥ τις] v. Hermann. Oedip. R. p. IX

353. cf. *Τ* 220 **354.** νόστιμον — 168 **356** — ἐμοί
359. = *Ζ* 490-3 Ἀρίσταρχος ἀθετεῖ, ἄμεινον λέγων αὐτοὺς ἔχειν ἐν Ἰλιάδι (*Ζ* 490) καὶ ἐν τῇ τοξείᾳ τῶν μνηστήρων (φ 350). ἐν δὲ ταῖς χαριεστέραις γραφαῖς οὐκ ἦσαν
356. μεταγράφουσιν "ἀλλὰ σύ γ' εἰσελθοῦσα" καὶ (360) "θαλαμόνδε βεβήκει" **363.** φίλε τέκνον *Χ* 84 **369.** βοητύς
370. τό γε: τόδε V ἀοιδοῦ: ἀοιδήν R **371.** θεοῖς — *Τ* 250 **372.** καθεζώμεσθα — *Υ* 136 **73.** ὑμῖν: ὔμμιν R μῦθον — *Ι* 309 **376.** ὕμιν Cramer Ox. 1 p. 188 3: ὑμῖν vel ὔμμιν **377.** βίοτον νήποινον 160 **378.** θεοὺς αἰὲν ἐόντας 263 **379.** εἴ: αἴ ποθι: γρ. ποτε. cf. *Ζ* 527 παλίντιτα: παλίντροπα schol. 394 **388.** = 345 **389.** = 158 ἦ καί μοι: εἴ πέρ μοι R ex *Κ* 115 νεμεσήσεαι: καὶ ἀγάσσεαι R **390.** τοῦτ' ἐθέλοιμι: τοῦτο θέλοιμι R **392.** μὴν: μὲν **395.** ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ 386 **398.** cf. *Σ* 28 **399.** = 388
400. ταῦτα — 267 **401.** ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ 395
402. σοῖσι: οἷσι R. v. Buttmann. Lex. 23 5 4) **403.** ὅ γ': ὅδ' R **404.** ἀπορραίσει' Vossius: ἀπορραίσει ναιεταούσης: ναιεταώσης R **408.** τιν': τοι R ἐρχομένοιο: γρ. οἰχομένοιο **409.** τόδ' — *Ω* 172
411. μὴν: μὲν **412.** = 388 **413.** ἐμοῖο: ἀγνοοῦντές τινες ἐμεῖο γράφουσιν. ὁμοίως ἐν Ἰλιάδι (*Ω* 486) "μνῆσαι πατρὸς σεῖο," δέον κτητικῶς **414.** ἀγγελίῃ: ἀγγελίης vel ἀγγελίης ἔτι πείθομαι: ἐπιπείθομαι R εἴ ποθεν: ὁππόθεν R **415.** οὔτε — ἥν τινα *Π* 50 τοῦτο ψιλοῦσι τὸ ἥν τινα, ἵν' ᾖ εἴ τινα **416.** καλέσασα: καλέουσα R **418—9.** = 180-1 **420.** θεὸν: θεὰν R
424. = *Λ* 606. ἔνιοι "δὴ τότε κοιμήσαντο καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο" (*Ι* 713). μεταποιηθῆναι δέ φασιν ὑπὸ Ἀριστοφάνους τὸν στίχον. ἐν δὲ τῇ Ἀργολικῇ προστέθειται
426. περισκέπτῳ — *Κ* 253 **427.** πολλὰ μερμηρίζων *Π* 647 **428.** κεδνὰ ϝιδυῖα: κέδν' εἰδυῖα **429.** Ὦπος ὄνομα γενικῆς πτώσεως· διὸ καί τινες ἠξίωσαν ἀναγινώσκειν Ὠπός ὡς Θρᾳκός Hesychius **434.** ἅμ' — φέρε 428
435. ἔτρεφε — *Θ* 283 **437.** = *Β* 42 **438.** γραίης: γρηὸς R πυκιμήδεος **439.** ἀσκήσασα *Ξ* 179
440. τρητοῖσι λέχεσσιν Harleianus: τρητοῖς λεχέεσσιν
441. βῆ — θαλάμοιο *Ξ* 188 **443.** οἰὸς ἀώτῳ *Ν* 599

B

1. = *Ω* 788 2. *φίλος υἱός* *Ψ* 289 3. *ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμῳ: μέγα βάλλετο φᾶρος* R ex *B* 43. idem addit *ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισι βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον* (*B* 45) 4. = *Ξ* 186 5. = *α* 441 et 371 6. *κηρύκεσσι* -8. = *B* 50-2 *κέλευσεν: κέλευε* R 9. = *Ω* 790 10. = 5 et *α* 104 11. *οὐκ — γε* *Γ* 143 *δύω κύνες: κύνες πόδας* Harleianus ex *Σ* 578 13. *ἄρα: ἂρ* R 15. = *Σ* 249 16. *κυφὸς* 17. *φίλος υἱὸς* 2 *ἀντιθέῳ* — *Λ* 140 18. = *Π* 576 et *α* 211 *ἐνὶ: ἐπὶ* R 19. *δ'* omittit R 20. *ἐν σπῆι γλαφυρῷ* *Ω* 83 22. *διχῶς Ἀρίσταρχος, δύο δ' ἄλλοι ἔχον καὶ δύο δ' αἰὲν ἔχον.* alii *δύω δ' εἶχον τὰ πατρώια* 23. *ὀδυρόμενος* — *Ω* 128 24. *τοῦ: τινὲς τοῖς* (vel *τοὺς*). cf. *ω* 425 *ὅ γε: ὅδε* R *δάκρυ χέων: δακρυχέων* *ἀγορήσατο* — *Σ* 253 25. *ὅττι* — *α* 389 26. *οὔτε — οὔτε: οὐδὲ — οὐδὲ* R 27. *ἔβη* — 18 28. *τίνα* — *K* 142 *ἵκει: ἥκει* R 31. *ὅτε: γρ. ὅτι* 32. *πιφαύσκεται* — *Φ* 99 33. *ὀνήμενος* 34. *ὅτι* — *Ξ* 221 35. *Ὀδυσῆος* — 2 36. *οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν* *Ψ* 690 39. = *H* 278 40. *οὐ ϝεκὰς* —] cf. *Ξ* 110 *τάχα: γρ. τῇδ'* *ϝείσεαι: δ' εἴσεαι.* cf. *Φ* 292 41. *ἤγειρα: ἤγειρε* Zenodotus 42. *ἀγγελίην: γελοίως γράφει Ζηνόδοτος ἠιόνα, ἀπὸ τοῦ ἀίειν, ὅ ἐστιν ἀκούειν.* inde Hesychius: *ἠιόεντι· καλὰς ἔχοντι φωνάς* 42–4. = 30-2 44. *οὐδ': ἠδ'* R 45. *ἐμὸν αὐτοῦ χρεῖος* *α* 409 *κακὸν: Ἀριστοφάνης "ὅ μοι κακὰ ἔμπεσε." τὸ δὲ ὅ μοι ἀντὶ τοῦ ὅτι μοι* 46. *Ἀρίσταρχος τὸ δοιά ἀντὶ τοῦ διχῶς* 50. *μητέρι μοι: γρ. μητρί τ' ἐμῇ* *ἐπέχραον* (*Π* 352): *ἐπέχρων* Aristophanes 52. *ϝοῖκον: ἐς οἶκον* 53. *ὥς: γρ. ὅς* 54. *δοίη: δώῃ* R *ἐθέλοι: ἐθέλῃ* R *ἔλθοι: ἔλθῃ* R 55. *ἡμέτερον: γρ. ἡμετέρου.* cf. Hermann. h. in Merc. 370 60. *ἡμεῖς δ' οὔ νύ τι: ἡμεῖς οὔ τι νυ* R, et *οὔ νύ τοι ἡμεῖς* *καὶ: κεν* schol. 63. *δ' ἔτι: δέ τι* R *καλῶς.* Heynius (ad *Θ* 400) *καλά,* coll. *Z* 326 et *N* 116 70. *καί μ': Ἀριστοφάνης γράφει μή μ' οἶον. Ἀρίσταρχος δὲ τὴν γραφὴν οὐκ*

ἀμείβει. cf. *X* 242 73. ἀποτινύμενοι: ἀποτιννύμενοι R 74. ἐμοὶ — *Z* 410 76. v. Lehrs. Arist. p. 102 77. ποτιπτυσσοίμεθα: προτιπτυσσοίμεθα R ἔδει μὲν ἡμᾶς ὑποστίζειν εἰς αὐτό, τὸ δὲ μύθῳ τοῖς ἑξῆς ἀποδιδόναι· ἀλλ' οὐδέποτε ὁ εἰκοστὸς χρόνος τοῦ ἡρωικοῦ στιγμὴν ἐπιδέχεται 80. = *Δ* 245 81. δάκρυ ἀναπρήσας *I* 433 Ζηνόδοτος δὲ γράφων "δάκρυα θερμὰ χέων" ἐκλέλυκε τὴν μεγαλειότητα τοῦ στίχου 82. οὐδὲ Hermannus: οὔτε 85. ὑψαγόρῃ α 385 86. ἐθέλοις Harlej.: ἐθέλεις. quapropter Hermannus δ' ἐκ μῶμον 87. Ἀχαιῶν: γρ. καὶ ἀχέων ἤγουν τῶν θλίψεων. ἡ ὀξεῖα παρὰ τῷ ποιητῇ ἐκτείνει 88. τοι: τις R 90. θυμὸν — *Ξ* 40 91. ϝέλπει: ῥ' ἔλπει 92. οὐδέ — *Σ* 246 93. μερμήριξεν: μερμήριζεν R 93—110. Hermannus "iidem versus XIX 139 praeter primum, cum primo XXIV 127. iusti videntur in XIX. hic alius poeta eos posuerat omissis 89. 90. quos qui scripsit, versus omisit 93—110. sic tolluntur repugnantia." 94. φασὶ μὴ ἐξεῖναι μνηστεύεσθαι ἱστοῦ ἑστῶτος 96. Δημήτριος ὁ Ἰξίων μετὰ τὴν ἀντωνυμίαν
100. ἔστιξεν, ἵνα, φησίν, τὸ ἀπρεπὲς αὐτῶν ὀνειδίζηται μοῖρ' ὀλοή *Φ* 83 τανηλεγέος — *X* 210 102. 133. 144. 186. εἴ: αἴ 102. κῆται: κεῖται R 103. θυμὸς ἀγήνωρ *Y* 406 105. νύκτας: γρ. νύκτωρ 106. τινὲς μετεποίησαν "ὡς διετὲς — ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον" coll. 89 post 107. nonnulli: μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα πόλλ' ἐτελέσθη (τ 153 et ω 143) 111. ὑποκρίνονται ἵν' εἰδῇς: an ὑποκρίνονθ' ἵνα ϝειδῇς? 114. ὅτεῳ: alii ὅτεῴ et ὁτεῷ αὐτῇ: γρ. αὐτῷ 115. δ' ἔτ': δέ τ' R ἀνιήσει γε: ἀνίησιν γε (185) et ἀνιήσειε R, ἀνιήσῃσι Hermannus 120. ἐυστέφανος: γρ. ἐυπλόκαμος 122. μὴν: μὲν 123. videntur fuisse qui βίοτον τὸν σὸν (vel βιότοιο τεοῦ) μνηστῆρες ἔδονται legerent 125. αὐτῇ: γρ. αὐτῆς 126. ποθὴν: ποθὴ Aristarchus. v. Lehrs. Q. E. p. 115 127. πῃ: δὴ R 129. = α 412 133. ἐγὼν: ἑκὼν R 137. ἀθετεῖται 139—145. = α 374-80 146. τῷ: τὼ R εὐρύοπα Ζεύς *Ω* 296 147. πέτεσθαι: γρ. φέρεσθαι 148. ἕως: εἵως schol. *Δ* 193 μετὰ — *Ω* 342 149. πλησίω: πλησίον 150. πολύφημον 151. τιναξάσθην: τιναξέσθην R πυκνά: γρ. πολλά

152. *ὄσσοντο* (*Σ* 224): *ἐν τῇ Ῥιανοῦ ἔσσατο* (Porsonus *ὄσσαντο*) *ἀντὶ τοῦ ὄσσαν καὶ κληδόνα ἐποίουν* 154. *δεξιῷ — διὰ Ω* 320 *ϝοικία: τ' οἰκία* *αὐτῶν:* Aristophanes *οὕτως* (*αὖτις* Cobetus) 155. *ἴδον — O* 488 156. *ὥρμηναν δ' ἀνὰ θυμὸν Φ* 137 *ἔμελλον: ἔμελλεν* 157. *τοῖσι δὲ καὶ μετέϝειπε Ψ* 889 158. *ὁμηλικίην — N* 431 160. = *Σ* 253 161. = 25 163. *πῆμα κυλίνδεται Λ* 347 168. *οἱ δὲ: ἠδὲ* schol. *K* 167 p. 280 b 36 169. *λώιον: λωίτερον* R 170. *ἀπείρητος: ἀπειρήτως* R cum Cramero Ox. 1 p. 245 17 *μαντεύομαι: μαντεύσομαι* R 171. *κείνῳ: ἐκείνῳ* 172. *ὅτε: ὅτ' ἐς* 173. *πολύμητις — T* 215 176. *τὰ — Ξ* 48 177. = *α* 399 180. *ἀμείνων: ϝρ. ἀμείνω* 182. *φοιτῶσ': πωτῶντ'* schol. *τε: περισσὸς ὁ τέ. ἐν δὲ ταῖς εἰκαιοτέραις ϝράφεται οὐδέ τι* 184. *θεαπροπέων — Λ* 109 185. *ἀνιείης: δασυντέον. ψιλοῖ δὲ Ἑλλάνικος, παρὰ τὴν ἀνίαν, ἐκδεχόμενος τὸ λυποίης. εἰ δὲ τοῦτο, ἐχρῆν ϝράφειν ἀνιφῆς* 187. = *B* 257 190. *ἀνιηρώτερον: ἀνιηρέστερον* 191. omittunt nonnulli *πρῆξαι — δυνήσεται Λ* 562 *εἵνεκα τῶνδε* (vel *τῶν ϝε*): *οἷος ἀπ' ἄλλων* R 192. *ἐπιθήσομεν: ἐπιθήσομαι* R 195. *μητέρ' ἐϝὴν: μητέρα ἣν* R 196-7. = *α* 277-8 198. *παύσεσθαι: παύσασθαι* et *παύεσθαι* R 199. *ἐπεὶ — H* 196 201. *οὔτε — ἣν Λ* 415 202. *μυθέαι: μυθέῃ* Thierschius. Hermannus *Ἀσίω* comparat 205. *ποτιδέϝμενοι: προτιδέϝμενοι* R 206. *μετ': ἐπὶ* schol. *ε* 211 *ὁ Ἀρίσταρχος λείπειν φησὶ τὸ ἄρθρον, ἵν' ᾖ εἵνεκα τῆς ταύτης ἀρετῆς· Ἰακὸν δὲ τὸ ἔθος εἶναι. Ἀριστοφάνης δὲ ὑπώπτευε τὸν στίχον, νεωτερικὸν λέϝων ὄνομα τὸ τῆς ἀρετῆς. πιθανὸν δὲ συναθετεῖν αὐτῷ καὶ τὸν πρὸ αὐτοῦ καὶ τὸν μετ' αὐτόν* 208. = 129 209. *ἀϝανοί: ϝρ. ἀϝανοί* et *Ἀχαιοί* 210. *οὐδ' —* 44 211. *τὰ: τὸ* R 213. *διαπρήσσωσι: διαπρήσωσι* R *κέλευθον: κέλευθα* R 214. *ἐς —* 215. *πατρὸς* = *α* 93-4 214. *ἠμαθόεντα: ἠμαθόεσσαν* R 215. *δὴν —* 21 = *α* 281-3 218—223. = *α* 287-92 221. *δὴ ἔπειτα: δὴ ̓́πειτα, δ' ἤπειτα, δ' ἔπειτα* 222. *χεύω* Herodianus, *χείω* Aristarchus. alii *χεύσω καὶ — Ω* 38 *ἐπὶ κτέρεα: ἐπικτέρεα* Hesychius 223. *ὅσσα ϝέϝοικε: ὅσσ' ἐπέοικε* R

224. = *Η* 365   228—9. = 160-1   231. *σκηπτοῦχος βασιλεὺς Α* 279   *αἴσιμα* — *Ο* 207   232. *ῥέζοι: ῥέζων* R   236. *κακορραφίῃσι: γρ. κακοφραδίῃσι*
241. *καταπαύετε* Rhianus: *κατερύκετε*   242. *Λειώκριτος: Λειόκριτος* R   243. *ἀταρτηρέ Α* 223
ποῖον — 85   244. *ἀργαλέον δέ Ψ* 791   245. *ἀνδράσι καὶ πλεόνεσσι: γρ. ἀνδράσι καὶ παύροισιν.* Hermannus *ἄνδρεσσιν πλεόνεσσιν*   247. *ϝεὸν: ἕο* R   251. *εἰ πλεόνεσσι μάχοιτο: εἰ πλέονές οἱ ἕποιντο* V   256. *τελέει: τελέσει* R   257—8. = *Τ* 276-7   *λῦσεν: λῦσαν* Apollonius Sophista   *αἰψηρήν: λαιψηρήν* R
258. *ἄρα σκίδναντο ϝεὸν πρὸς δῶμα: ἄρ' ἐσκίδναντο ἑὰ πρὸς δώμαθ'*   259. *ἐς: ἀνὰ* R   260. *ἀπάνευθε κιὼν Α* 35   *ἰὼν* R   *θῖνα* Aristarchus: *θινὶ*
262. *μευ: μοι* plerique   *ἡμέτερον δῶ α* 176
263. *ἐπ'* — *Ψ* 744   264. = 215   267. *ὣς ἔφατ' εὐχόμενος Ω* 314   269. = *α* 122   273. cf. *Δ* 26
275. *γ': τ'*   281. *τῷ: τὼ*   283. *θάνατον* — *Φ* 66   284. *ὃς* — *ἐστιν Ρ* 202   288. *μνηστῆρσιν* — 21   289. *ὅπλισσον: ὅπλισσαι* R
ἤια κυρίως αἱ ὀσπρίων καλάμαι, καὶ δισυλλάβως ἐν συναιρέσει, ὡς Φερεκράτης "τὴν γαστέρ' ᾖων κάχύρων σεσαγμένος"
292. *αἶψ': ἂψ* R   *ἐθελοντῆρας εἰσὶ* — 293. = *α* 394-5   294. *ἐγὼν ἐπιόψομαι Ι* 167
ἤ τις ἀρίστη α 280   296. *Ἀθηναίη κούρη Διὸς Θ* 384   *οὐδ'* — 36   297. *παρέμιμνεν: παρέμεινεν* R   *ἐπεὶ* — *Ο* 270   298. *ἰέναι:* plerique *ἴμεναι*   *φίλον* — *α* 114   299. *εὗρε* — *ἀγήνορας α* 106   *ἀγήνορας ἐν μεγάροισιν: ἐνὶ μεγάροισιν ἑοῖσιν* R
300. *εὕοντας: εὕδοντας* R   302. = *Τ* 7   303. *Τηλέμαχ'* — *ἄσχετε* 85   304. *ϝέργον* — 272   305. *μοι: γρ. μάλ'*   308. *ἐς Πύλον ἠγαθέην Α* 252
311. *ἀκέοντα* Rhianus: *ἀέκοντα*   *εὐφραίνεσθαι ἕκηλον: εὐφραίνεσθ' εὔκηλον* Maldenus   312. *ἦ* — *ὡς Ρ* 450
319. *ἐπήβολος. Ἄρχιππος "νῦν δ' ὡς ἐγενόμην χρημάτων ἐπήβολος"*   320. *νύ που: νύ περ* et *νῦν* R
321. *σπάσατ'* Aristarchus: *σπάσεν* et *σπάσετ'*   322. *ἀθετεῖται ὡς περιττός. προηθέτει δὲ καὶ Ἀριστοφάνης*
δαῖτα πένοντο Σ 558   323. *ἐπελώβευον*

ἐκερτόμεον: κερτόμεον 324. ὧδε δέ τις ϝείπεσκε Χ 372 327. ἣ ὅ ϝε καὶ Σπάρτηθεν: ἤ νυ καὶ ἐκ Σπάρτης Dionysius Halic. ἐπεί νύ περ ἵεται: ἐπὴν ὑπερίεται R 328. πίειραν — Σ 541 331. αὖ ϝείπεσκε: αὖτ' εἴπεσκε εἴπεσκε — 324 332. τίς — κε Π 860 ϝοῖδ': δ' οἶδ' vel ϝ' οἶδ' 333. ἀπόληται: ἀπόλοιτο schol. Κ 204 extr. 338. ὅθι νητὸς: ὅθι νηητὸς Aristophanes, et supra (94) ἐνὶ μμεϝάροισιν 343. πολλὰ — Β 690 344. σανίδες — Φ 535 345. ἐν: ἐβ Hermannus, i. e. ἐπὶ νύκτας — Ω 73 347. = α 429 350. λαρώτατος: λαρώτερος R 352. θάνατον — Φ 565 354. χεῦον: χεῦσον R 355. μυληφάτου 358. ἀναβῇ: ἀμβῇ R τε: δὲ R 359—60. = 214-5 361. ὡς — δὲ Ω 200 362. = Σ 72 363. φίλε τέκνον Χ 84 366. διοϝενὴς Ὀδυσσεὺς Κ 340 ἀλλοϝνώτῳ: ἀλλοϝνώτων Apollonius, ἀλλ' ἀϝνώτῳ R 368. φθίῃς: φθείῃς R δάσονται: δάσωνται R 369. οὐδέ — α 296 370. πόντον ἐπ' ἀτρύϝετον Ο 27 πασχέμεν: πάσχειν οὐδ': ἠδ' R 371. = 208 372. τοι: τι R 373. μυθήσασθαι: ϝρ. μυθήσεσθαι 376. ἰάπτῃ: ἰάψῃ Apollonius 378. = Ξ 280 379. = 349 380. = 354 382. = Ψ 193 383. ϝεικυῖα: δ' εἰκυῖα complures κατὰ — Ε 495 385. ἀϝερέσθαι Thierschius et Buttmannus: ἀϝέρεσθαι 386. φαίδιμον — Φ 152 387. ἤτει: ἤτεε ὃ δέ — Ι 480 390. ἐτίθη: ἐτίθει τε: ϝε R 391. ἐσχατιῇ: ϝρ. ἐσχατιῆς 392. ἀθρόοι: ϝρ. αὐτὴν 393. = 382 394. = 298 397. οὐδ' — 296 398. ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν Κ 26 401. = 268 402. μήν: μέν ἑταῖροι: ἀχαιοί R 403. σὴν — Κ 123 404. Ζηνόδοτος ἀθετεῖ 408. εὗρον: εὗρεν R ἑταίρους: ἀχαιούς R 410. δεῦτε φίλοι Ν 481 ἤια (289 et Δ 103): ὄφρ' ἦα (ε 266 et 368, ι 212) Callistratus 411. ἐμή: ἐμοὶ R πέπυσται: πέπυστο R 413. ὡς — ἡϝήσατο 405 414. ἄρα: ἅμα R ἐπὶ: ἐνὶ R 415. Ὀδυσσῆος — 35 417. νηὶ δ' ἐνὶ πρυμνῇ Κ 570 420. τρῖσιν — ἵη Δ 479 ἵη: ἵει 421. ἀκραῆ: τινὲς εὐκραῆ ἐπὶ — α 183 422. ἐποτρύνας: ϝρ. καὶ ἐποτρύνων 427—9. = Δ 481-3

428. *μέϝα ϝίαχε: μεϝάλ' ἴαχε* 430. *δησάμενοι: ϝρ. δήσαντες* 431. *κρητῆρας* — *Θ* 232 432. *θεοῖς* — *Υ* 104 433. *ϝλαυκώπιδι* — *Ω* 26 434. *ἀθετεῖται* (schol. *Ψ* 8 p. 628 a 10) *ῥ': ἄρ'* schol. *Λ* 433 et *Ζ* 201

Γ

2. *φαείνοι: φαείνῃ* et *φανείῃ* 3. *ἐπὶ* — *Υ* 226 4. *ἐυκτίμενον* — *Φ* 433 7. *πεντηκόσιοι:* Aristarchus et Herodianus *πεντακόσιοι.* alii *πεντήκοντα.* *ἐν:* schol. *Θ* 563 *ἀν'* 8. *προύχοντο* Aristarchus: *προύθεντο* *ἑκαστόθι: ἑκαστόθεν* 9. *εὖθ': ἔνθ'* *ἐπάσαντο: ἐδάσαντο* *μηρί' ἔκηαν: μηρί' ἔκηον, μηρία καῖον* 10. *ἰθὺς: εὐθὺς* *κατάϝοντο ἰδὲ* Herodianus: *κατάϝον τοὶ δ'* Aristarchus. cf. *α* 112 *ἐϝίσης: ἰούσης* 11. *στεῖλαν: σεῖσαν* Zenodotus 12. = *β* 416 13. = *α* 221 14. *μήν: μέν* *χρὴ: ϝρ. χρεί'* *οὐδ' ἠβαιόν* *Υ* 361 15. *ἐπέπλως* *Ζ* 291 17. *ἱπποδάμοιο: ὄφρα τάχιστα* 19. *αὐτὸς* Aristarchus 327: *αὐτὸν* 20. *ψεῦδος: ψεύδεα* 21. = *β* 371 22. *πῶς τ' ἄρ' ἴω* *Σ* 188 *τ' ἄρ: δ' ἄρ* et *ϝὰρ* 24. *νέον ἄνδρα: νέῳ ἀνδρὶ* Rhianus 25. = 13 28. *οὔ σε: οὐδὲ σὲ* Maximus Tyrius *θεῶν ἀϝέκητι* *α* 79 *ϝενέσθαι* — *Σ* 436 29—30. = *β* 405-6 31. *ἄϝυριν: ἀϝορήν* 33. *κρέατ'* Harl. cum aliis: *κρέα* 34. *μετὰ τὸ ἴδον ἡ ὑποστιϝμὴ παράσημος· οὐδέποτε ϝὰρ τὸ ἔπος εἰς δύο διαιρεῖται τῇ στιϝμῇ, ὅ ἐστιν εἰς τὸν ιβ' χρόνον.* Harl. Crameri 35. *ἠσπάζοντο* *Κ* 542 *καὶ* — *Λ* 778 36. *πρῶτος: πρῶτον* 41. *χρυσείῳ: χρυσέῳ ἐν. χωρὶς τῆς ἐν αἱ Ἀριστάρχου καὶ σχεδὸν ἅπασαι* 42. *Παλλάδ' Ἀθηναίην* *Λ* 200 45. *ἢ θέμις* — *Ω* 652 46. *δέπας* — *Σ* 545 49. *δ' ἐμοὶ: δέ μοι* 50. *σοὶ: τοι* Zenodotus *προτέρῳ δώσω: δώσω προτέρῳ* 51. *δέπας ἡδέος οἴνου: ο δὲ δέξατο χαίρων* ex *Ψ* 797 56. *τελευτῆσαι* — *β* 280 61. = *Β* 138 et *Τ* 331 63. *δέπας* — *Ψ* 699 64. *Ὀδυσσῆος* — *Β* 415 *δαίνυντ'* — *Ω* 802 67. = *α* 150 68. = *Κ* 203 71. *τοὺς μετ' αὐτὸν τρεῖς στίχους ὁ μὲν Ἀριστοφά-*

νης ἐνθάδε σημειοῦται τοῖς ἀστερίσκοις, ὅτε δὲ ὑπὸ τοῦ Κύκλωπος λέϝονται (ι 252), καὶ ὀβελίσκους τοῖς ἀστερίσκοις παρατίθησιν ὡς ἐντεῦθεν μετενηνεϝμένων τῶν στίχων. ὁ δὲ Ἀρίσταρχος οἰκειότερον αὐτοὺς τετάχθαι ἐν τῷ λόϝῳ τοῦ Κύκλωπος φησί, δοτέον δέ φησι τῷ ποιητῇ τὰ τοιαῦτα

73. ὑπεὶρ: ὑπὲρ τ᾽: ϝ᾽ 74. παρθέμενοι β 237 75. = 21 78. = α 95. deest compluribus 79. = Ξ 42 82. οὐ δήμιος: ἐκδήμιος Aristophanes ἥν ἀϝορεύω β 318. nonnulli ἀϝορεύσω 85. Τρώων — Ξ 251 87. λυϝρῷ ὀλέθρῳ: λυϝρὸν ὄλεθρον 88. 184. ἀπευθέα 89. ὁππόθ᾽: ὁππότ᾽ 90—1. ἤ: εἴ. cf. Δ 65 90. ἀνδράσι — Ζ 453 92. = Σ 457 93. λυϝρὸν ὄλεθρον Ω 735 95. = δ 325 97. ὀπωπῆς: ἀκουῆς 99. ὑποστὰς — Φ 457 100. πήματ᾽: ἄλϝε᾽ 101. καί — Ξ 470 ἔνισπες Harl.: ἔνισπε 102. = Δ 654 104. μένος ἄσχετοι β 303 υἷες Ἀχαιῶν Ω 495 105. ἐπ᾽ — Ψ 744 107. ἠδ᾽ ὅσα: ἔνθα δὲ 108. ὅσσοι — Ρ 368 110. Πάτροκλος — Ρ 477 111. φίλος υἱὸς 64 ἀμύμων: ἀταρβής 112. περὶ — Π 186 113. τε: ϝε 114. καταθνητῶν — Ζ 123 115. πεντάϝετες ἑξάϝετες 120. τίς ποτε: πώ τις ὁμοιωθήμεναι — Α 182 128. ἕνα θυμὸν ἔχοντε Ρ 267 ἐπίφρονι βουλῇ: ἐπίφρονα βουλήν 129. ὅπως — Γ 110 130. πόλιν αἰπήν Ν 625 131. aberravit ex ν 317 134. κακὸν οἶτον α 350 135. μήνιος: μήνιδος 138. = Ε 759 et Ω 713 139. βεβαρηότες: βεβαρηκότες et βεβαρημένοι 141. Ἀχαιούς: ἑταίρους 142. ἐπ᾽ — Υ 228 146. = Υ 466 147. τ᾽ deest schol. Ι 497 148. χαλεποῖσιν — Ψ 489 149. ἐυκνήμιδες — Ω 800 150. = Ψ 213 et Σ 510 151. τὸ ἀέσαμεν οὐκ ἐκοιμήθημεν ἀλλ᾽ ἀνεπνεύσαμεν. ἐν δὲ ταῖς χαριεστέραις ϝέϝραπται εἰάσαμεν φρεσὶν — Κ 4 153. εἰς ἅλα δῖαν (Φ 219): ἀμφιελίσσας ex 162 154. βαθυζώνους — Ι 598 155. ἐρητύοντο — Θ 345 156. Ἀτρεΐδη — Β 254 159. ἱρὰ — Α 66 160. ϝοικάδε ϝιέμενοι Β 154 μήδετο — 132 161. ῥ᾽: an τ᾽? 163. = Δ 482 ποικιλομήτην: ποικιλόμητιν 164. ϝῆρα — Ξ 132 166. κακὰ

μήδετο Θ 478 168. ξανθὸς — Ψ 438 169. ἐν Λέσβῳ δ': Λέσβῳ δ' αὖ πλόον 171. ἐπ': δ' ἐπ' - 175. τάμνειν: τέμνειν. cf. 332 et 456
178. ἐννύχιαι: ἐννύχιοι Rhianus κατάϝοντο 10
180. Διομήδεος — Ι 711 182. οὐδέ — Ι 471
184. φίλε τέκνον β 363 187. ἢ θέμις ἐστί 45
189. Ἀχιλλῆος μεϝαθύμου Υ 498 φαίδιμος — Φ 152
190. Ποιάντιον ἀϝλαὸν — Π 185
194. λυϝρὸν — 93 196. καταφθιμένοιο: ἀποφθιμένοιο schol. Λ 793 197. πατροφονῆα -198. = α 299-300 198. ὅ ϝοι Hermannus: ὅς οἱ 199. 200. προηθέτει Ἀριστοφάνης
201. = 75 202. = 79 203. μὲν: μιν 204. καὶ — Χ 305 πυθέσθαι: ἀοιδήν 205. εἰ: αἲ περιθεῖεν schol. Harl.: παραθεῖεν 207. μοι: με ὑβρίζοντες — Λ 695 209. περιττός· ἀρκεῖ ϝὰρ ὁ πρὸ αὐτοῦ 210. = 102 211. ἀνέμνησας: ἄρ' ἔμνησας et ἐπέμνησας ἔειπες: ἔειπας 213. μητιάασθαι: μηχανάασθαι 214—5. = π 95-6
216. τίς — κε β 332 ἀποτίσεται: ἀποτίσεαι Zenodotus
217. ὅ ϝε: σύ ϝε Zenodotus 219. ὑφ' ἓν τὸ περικήδετο Ἀρίσταρχος καὶ Ἡρωδιανός 220. = 100
223. φιλέειν κήδοιτό τε Ι 342 225. = 201
227. ἄϝη μ' ἔχει Φ 221 228. οὐδ' εἰ: εἰ μὴ Zenodotus 229. = 25 230. Τηλέμαχε: Τηλέμαχος Barnesius cum Vindob. duobus; id in solo φίλος usurpari monet Hermannus. λαϝαρός ἐστιν ὁ στίχος· διὸ Ζηνόδοτος μετέϝραφε "Τηλέμαχ' ὑψαϝόρη, μέϝα νήπιε, ποῖον ἔειπες." τὸν δὲ δεύτερον περιαιρεῖ τελέως διὰ τὸ μαχόμενον αὐτῷ "εἰ μὴ θεοὶ ὡς ἐθέλοιεν." 231. ῥεῖα — καὶ Κ 556 ϝ': κ' 232—8. ἀθετοῦνται 232. καὶ — β 343
233. νόστιμον ἦμαρ α 354 238. = β 100
239. = 225 τὴν: τὸν 240. μηκέτι ταῦτα λεϝώμεθα Υ 244 κηδόμενοί περ Χ 416
241—2. ὀβελίζονται 242. θάνατον — β 283 243. μεταλλῆσαι — 69 244—6. περιϝραφομένων τῶν τριῶν στίχων τὰ τῆς διανοίας χαρίεντα 244. φρόνιν hic et δ 258
245. ἀνδρῶν: ἄλλων 246. ἀθάνατος Aristophanes (Ρ 213): ἀθανάτοις 247. ὦ Νέστορ Νηληιάδη 202. inde Vind. unus etiam μέϝα κῦδος Ἀχαιῶν ἐνίσπες schol. Ω p. 641 b 38 cum Harl.: ἔνισπε 248. Ἀτρεΐδης — Ψ 887 250. Αἰ-

γισθος δολόμητις 200 . 251. Ἄργεος ἦεν Ἀχαιικοῦ: Ἄργει ἔῃν ἐν Ἀχαιικῷ, alius Ἄργος ἔῃν ἐπ' Ἀχαιικόν
253. = 210 255. τάδε: τόδε κεν: περ
257. ξανθὸς — 168 258. χυτὴν — Ψ 256 ἐπὶ: ὅτι ἔχευαν: ἔχευεν 259. κύνες τε καὶ οἰωνοί Χ 354 260. κείμενον ἐν πεδίῳ Φ 404 *ϝεκὰ: ἑκὰς ϝάστεος: Ἄργεος 262. πολέας: πολεῖς 263. μυχῷ — Ζ 152 264. θέλγεσκε ϝέπεσσιν: θέλγεσκ' ἐπέεσσιν 265. ἔργον — Ξ 13 266. φρεσὶν ἀγαθῇσι Θ 360 κέχρητο: κέκρητο 268. Ἀτρεΐδης — κιὼν 257 269. μοῖρα ἐπέδησε Χ 5 271. = Ρ 151 272. ϝόνδε — α 83 276. ἅμα πλέομεν: ἀναπλέομεν Zenodotus Τροίηθεν — 257 278. Ἀθηνέων: Ἀθηναίων et Ἀθηνάων 279. Ἀπόλλων -280. = Ω 758-9 283. κυβερνῆσαι σπέρχοιεν (Ν 334, ε 304): σπέρχωσιν et σπερχοίατ' 284. κατέσχετ': κατέσχεν ἐπειγόμενός — α 309 285. καὶ — β 222 286. ἐπὶ — β 421 287. νηυσὶ γλαφυρῇσι Ξ 367 288. ἷξε θέων Λ 807 εὐρύοπα — β 146 289. δ': τ', διχῶς Ἀρίσταρχος χεῦεν: χεύας, omisso δ' vel τ' 290. τροφόεντα (Ο 621): τροφέοντα schol. Λ 307. Ἀρίσταρχος τροφέοντο ἀντὶ τοῦ ηὐξάνοντο 291. ἔνθα — μὲν Φ 3 292. Ἰαρδάνου — Η 135 294. ἠεροειδέι — 105 293. λισσή: λισσήν Crates 295. ἔνθα νότος πόντοιο κλυδῶνα εἰς λάαν ὠθεῖ Gellius 2 30 296. μικρὸς: Μαλέου Zenodotus. Μάλειον γὰρ ὀνομάζεται τὸ πρὸ τοῦ Φαιστίων λιμένος ἀκρωτήριον 297. αἵ: οἵ 299. κυανοπρωρείους: κυανοπρωείρους Bergkius
301. ὥς: ἕως Bergkius 302. νηυσὶ κατ': νηυσὶν ἐπ' ἀλλοθρόους — α 183 303. οἴκοθι: πήματα ἔν τισι τῶν ἐκδόσεων οὐκ ἦσαν (303-4?) 304. δέδμητο: δέδμηντο Aristarchus 306. δέ οἱ ὀγδοάτῳ: δ' ἄρ' ἀνώιστον Apollonius Sophista ex Φ 39 307. ἀπ' Ἀθηνάων: ἀπὸ Φωκήων Zenodotus, ἀπ' Ἀθηναίης Aristarchus coll. η 80, ἀπ' Ἀθηναίων schol. Harl. πατροφονῆα - 308. = 197-8 309–10. ἔν τισι τῶν ἐκδόσεων οὐκ ἦσαν 311. βοὴν — Ρ 665 315. τοι: δὴ
322. αὐτόϝετες 324. πάρα: πάρ 325. ἔσονται: ἕπονται. cf. 376 326. ξανθὸς — 257

327-8. = 19. 20. 327. Ἀρίσταρχος αὐτός, οὐκ αὐτόν 329. ἠέλιος — Δ 475 330. μετέϝειπε — Θ 30 331. ταῦτα: πάντα ex Τ 186 335. οἴχεθ': ἔρχεθ', Zenodotus ᾤχετο οὐδὲ: οὐ ϝὰρ schol. Δ 475 337. τοὶ: οἱ 338. κήρυκες -340. = Ι 174-6 342. = Ι 177 343. Τηλέμαχος — α 113 346. = Χ 366 τό ϝ': τόδ' 347. ἐπὶ νῆα θοὴν β 385 348. ἤ: ἢ. cf. τ 109 ἀϝείμονος: ἀνείμονος *ἠδὲ: ἠὲ 349. οὔτι Aristarchus: οὔτε. cf. 367 ῥήϝεα: κτήματα Zenodotus 352. Ὀδυσσῆος — 64 353. ὄφρ: εὖτ' 356. = 229 357. ϝ' ἔφησθα: ϝε φῆσθα Apollonius Sophista 358. Τηλέμαχον: Τηλέμαχε 360. νῆα — β 430 365. νηὶ — 61 367. Ἀρίσταρχος χρείως, δύναται δὲ καὶ χρεῖος 368. τεὸν ἵκετο δῶμα: τὰ σὰ ϝούναθ' ἱκάνει Zenodotus 370. = 29 et α 319 371. ἀπέβη — α 319 372. ἰδόντας: Ἀχαιούς 373. ἴδεν — β 155 374. ἕλε χεῖρα 37 ϝέπος — Φ 356 375. οὔ σε: οὔ τι σ' κακὸν καὶ ἄναλκιν Ξ 126 377. Ὀλύμπια — Ο 115 378. Διὸς — Δ 515 κυδίστη Zenodotus, alii ἀϝελείη (Δ 128) 380. ἵληθι: ἐλέαιρε Zenodotus κλέος — 78 381. αἰδοίῃ — Φ 479 382-5. = Κ 292-5 386. ἡϝεμόνευε — Β 601 389. = α 145 391. ϝοίνου ϝηδυπότοιο β 340 393. τοῦ: τοῦδ' 394. ἀποσπένδων: ἐπισπένδων 395. = 342 396. = α 424 397. Γερήνιος — 386 399. τρητοῖς ἐν λεχέεσσιν α 440

400. δ' ἄρ' ἐνμμελίην: δέ οἱ εὐμελίην ἐυμμελίην Od. ὄρχαμον — Ζ 99 ἀνδρῶν: ἄνδρα 401. οἱ ἄλλοι ϝυναῖκας ἔχουσι. διόπερ οὐ συνιδὼν ὁ Ζηνόδοτος τὸ φιλότεκ[χ]νον τοῦ ποιητοῦ τοὺς δύο στίχους περιέϝραψε 402. μυχῷ Χ 472 403. ἄλοχος] cf. 450-2 404-5. = β 1-2 406. ἐπὶ — Σ 504 407. προπάροιθε — Μ 131 409. θεόφιν — 110 410. Ἀιδόσδε — Χ 362 411. = Ο 659 412. σκῆπτρον ἔχων Β 101 ἀολλέες — Ψ 233 414. ἀντίθεος — Π 321 post 416. nonnulli αὐτὰρ ἐπεί ῥ' (vel οἱ δ' ἐπεὶ οὖν (ἤϝερθεν ὁμηϝερέες τ' ἐϝένοντο (β 9) 417. = 68 419. ἀλλ' ἄϝ': ἀλλά ϝ' 420. δαῖτα

— *Η* 475 426. *χρυσὸν* — 384 428. *δαῖτα* — *β* 322 431. *νηὸς* — 10 435. *ἦλθε* — *Λ* 194 436. *ἀντιόωσα: ἀντήσουσα* Athenaeus 437. *βοὸς* — 426 440. *ἀνθεμόεντι* *Ψ* 885 442. *μενεπτόλεμος* — *Κ* 255 443. *ὀξὺν ἔχων* *Ρ* 520 *ἑνικῶς χειρί αἱ Ἀριστάρχου* *ἐπικόψων* 444. *ἀμνίον. Κρῆτες αἵμνιον αὐτό φασι. Ζηνόδοτος δὲ ἐν ταῖς ἀπὸ τοῦ δ ϝλώσσαις τίθησι τὴν λέξιν. καὶ Νίκανδρος δὲ καὶ Θεοδωρίδας ἀπὸ τοῦ δάμνασθαι προφέρονται ἀσυνδέτως δάμνιον* *ϝέρον* — 436 447. = *Λ* 458 450. *αὐχενίους* 451. *αἰδοίη* — 381 453. *ἀνελόντες: ἀνέχοντες* Aristarchus *ἀπὸ* — *Π* 635 454. *ὄρχαμος* — 400 455. *λίπε* — *Π* 743 456. *διέχευαν* *Η* 316 *μηρί' ἔταμνον: μηρία τάμνον* 457. *πάντα κατὰ μοῖραν* *Ω* 379 *κατὰ* -462. = *Λ* 460-5 463. *ἀκροπόρους* 469. *δ' ὅ ϝε: δέ ϝε* *ποιμένα: ποιμένι.* cf. *δ* 51, *ϑ* 469, *ω* 411 470. = 65 471. *ἐπὶ* — *Ψ* 112 472. *ϝοινοχοεῦντες: ἐνοινοχοεῦντες* schol. *Λ* 470 et *Ι* 470 473. = 67 474. = 417 475. *καλλίτριχας* — *Ρ* 624 476. *ἵνα* — *Ω* 264 *πρήσσησιν: πρήσσωσιν* 47 . = *Ψ* 738 478. *ἔζευξαν* — *Ω* 14 479. *ἐν* — *ταμίη* *β* 345 *ἐν: ἂν* *ἔθηκεν: ἔχευεν* 481. *βήσετο: βήσατο* 482. *Πεισίστρατος* — 454 483. *ἀνέβαινε* -484. = *Ε* 365-6 484. *ἐλάαν: ἵππους* 485. *αἰπὺ* — *Β* 538 486. *σεῖον* Callistratus, *θεῖον* (i. e. *ἔθεον*) Aristophanes 487. = *β* 388 489. *Ὀρσιλόχοιο: Ὀρτιλόχοιο.* cf. schol. *Ε* 542 *τέκε* — *Υ* 239 490. *νύκτ' ἄεσαν: νύκτα ἔσαν* *δὲ τοῖς πὰρ ξείνι' ἔθηκεν* (vel *ξείνια θῆκεν*): *δ' ἄρα ξεινήια δῶκεν* 491. = 404 492. *τε: μὲν* *ἅρματα ποικίλ'* *Ε* 239 493. = *Ω* 323. omittunt codices complures 494. = 484 495. *πυρηφόρον* 497. = 487

Δ

1. = *Β* 581 *κητώεσσαν: Ζηνόδοτος ϝράφει καιετάεσσαν, ἀντὶ τοῦ καλαμινθώδη. δοκεῖ δὲ Καλλίμαχος ἐντετυχηκέναι τῇ ϝραφῇ δι' ὧν φησὶν ἵππους καιετάεντας ἀπ' Εὐρώταο*

κομίσσαι 2. *Μενελάου* — *P* 69 3—20. delebat Diodorus Aristophaneus. v. Wolf. Prolegg. p. CCLXIV n. 49 4. * *ἀμύμονα: ἀμύμονος* *ϝῷ* — *H* 127 5. *Ἀχιλλῆος ῥηξήνορος Π* 575 6. *ὑπέσχετο* — *M* 236 8. *ἵπποισι καὶ ἅρμασι Ψ* 319 9. *προτὶ: περὶ* 12. *δούλης*] *αὕτη, ὡς μὲν Ἀλεξίων, Τειρίς* (vel *Τηρίς*), *ὡς δὲ ὁ τῶν νόστων ποιητής, Γέτις. τινὲς δὲ τὸ δούλης κύριόν φασι διὰ τὸ μηδέποτε οὕτω λέϝειν τὸν ποιητὴν τὴν θεράπαιναν· διὸ καὶ τὸ "εἰς ὅ κεν ἢ ἄλοχον ποιήσεται ἢ ὅ γε δούλην"* (*Γ* 409) *ἀθετοῦσιν* *Ἑλένη: Ἑλένης* Aristophanes et Rhianus 14. *χρυσέης* — *Γ* 64 15—9. v. Wolf. l. l. Friedlaender Aristonici p. 53. *φασὶ τοὺς ε στίχους τούτους μὴ εἶναι τοῦ Ὁμήρου ἀλλὰ τοῦ Ἀριστάρχου* 15. *ὑψερεφὲς* — *T* 333 16. 23. *Μενελάου* — 2 17—9. = *Σ* 604-6 17. *σφιν ἐμέλπετο: σφισι μέλπετο* 19. *μέσσους: μέσσον* 20. *αὐτώ τε καὶ ἵππω: αὐτοί τε καὶ ἵπποι* (*N* 684) 21. *καὶ* — *K* 196 24. *ποιμένι* — *ϝ* 469 26. *διοτρεφὲς* — *P* 702 27. *ϝενεῇ: ϝενεήν* *Διὸς μεϝάλοιο Φ* 198 *ϝέϝικτον: ἔϊκτην* 28. *ὠκέας* — *ϝ* 478 30. = *P* 18 31. 32. 33. *μὴν: μὲν* 32. *μὴν νῦν: νῦν μὲν* 34. *εἴ: αἴ* *ποθι: ποτε* 36. *θ ο ι ν η θ ῆ ν α ι* 37. *δ' ἐκ: δὲ* Aristarchus *κέκλετο* — *Π* 657 38. *ἅμα σπέσθαι* schol. *χ* 324 cum R: *ἅμ' ἑσπέσθαι* 39. = *Θ* 543 *ἔλυσαν: λῦσαν* Aristarchus *ἱδρώοντας: ἱδρώωντας* R 40. = *Θ* 434 41. *κρῖ λευκὸν Y* 496 42. = *Θ* 435 43. *αὐτοὺς δ' εἰσῆϝον: αὐτοὶ δ' εἰσῆλθον* Athenaeus 44. *διοτρεφέος* — *Ω* 803 46. = 15 et 16 47. = *Ω* 633 et *X* 169 48. = *K* 576 49. = *Ω* 587 51. *παρ' Ἀτρεΐδην: ἐν ἄλλῳ παρὰ ξανθὸν* Harl. 52—58. = *α* 136-142 54. *ξεστὴν: χρυσῆν* Harl. 57—8. omittit Harl. 59. *προσέφη* — 30 61. *δείπνου*] v. Lehrs. Arist. p. 134 *πασσαμένω: πανσαμένω* *εἰρησόμεθ': μυθήσετον* *οἵ τινες: ὥτινε* 62—4. *προηθέτουν Ἀριστοφάνης καὶ Ζηνόδοτος* 62. *σφῶν* Aristarchus et Herodianus, *σφῷν* Apollonius 65. *πίον' ἔθηκεν: πίονα θῆκεν* 66. *χερσὶν ἑλὼν O* 474 67—8. = *α* 148-9 70. = *α* 157 *πευθοίαθ'*

οἱ: πευθοίατο Aristarchus 71. = Ω 354 et Λ 608 72. χαλκοῦ τε στεροπὴν Λ 83 κατὰ schol. Ω 323: κὰδ. cf. Ω 512, α 116, δ 44, ρ 402, υ 122 et 331 74. τοιῆδε —: τοιαῦτα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται Seleucus apud Athenaeum 75. ἄσπετα πολλὰ Λ 704 σέβας — Γ 123 76. ξύνετο: ξύνθετο. ξανθὸς — 59 77. = Ο 145 79. τοῦ ϝε: τοῦδε 80. ἠὲ — α 268 83. ἐπαληθείς: ἐπ' ἀληθεῖς, ὅτι μαντικῆς ἔμπειροι 84. Ἐρέμβους: Crates Ἐρέμνους i. e. τοὺς Ἰνδούς, παρὰ τὸ ἔρεβος· μέλανες ϝάρ. alii Ἀράμβους vel mutata particula Ἄραβάς τε 85. ἵνα: ὄθι Herodotus ϝάρνες Heynius: τ' ἄρνες 86. τρὶς: δὶς, ϝελοίως *qui nunc 89 est, erat 86 90. εἷος: ἕως ἐϝὼ: ϝὰρ πολὺν — Γ 301 ξυναϝείρων: συναϝείρων 93. τοι: τι addunt nonnulli οὐδέ τι βουλόμενος ἀλλὰ κρατερῆς ὑπ' ἀνάϝκης 94. τάδε μέλλετ' ἀκουέμεν Ξ 125 95. μάλα πολλὰ πάθον Ι 492 97. περ ἔχων: παρέχων 99. = α 62 et Ι 246. ὀβελίζουσί τινες τὸν στίχον

0. ὀδυρόμενος — β 23 102. φρένα τέρπομαι Υ 23 103. κρυεροῖο — Ω 524 104. = Χ 424-5 106. τόσσα μόϝησεν: τόσσ' ἐμόϝησεν 110. ζώει — τέθνηκεν β 132 113. = Ω 507 114. ἀπὸ: ἐκ. cf. Ρ 437 115. ὀφθαλμοῖιν: ὀφθαλμοῖσιν 117. = Θ 169 118. ἐάσειε μνησθῆναι: ἐάσει ἐπιμνησθῆναι 119. τε πειρήσαιτο: τ' ἐπειρήσαιτο (ἀντὶ τοῦ ἐπερωτήσειεν). alii μυθήσαιτο 120. = Σ 15 εἷος: ἕως 121. θαλάμοιο ὑψορόφοιο Ω 317 122. χρυσηλακάτῳ Υ 70 123. ἅμ' Ἀδρήστη Aristarchus et Herodianus: ἅμα δραστὴ (οἱονεὶ θεράπαινα) εὔπτυκτον: εὔκτυκτον Harl. ceteri εὔτυκτον ex Κ 566 et Ν 240 126. Θήβῃς — 127. = Ε 381-2 128. ἀρϝυρέας: ἀρϝυρέους 129. τρίποδας — Ι 122 131. ὑπόκυκλον 134. βεβυσμένον αὐτῷ: αὐτοῦ et αὐτόν 136. = Ω 597 et α 131 137. δ': ῥ' 138. Μενέλαε διοτρεφὲς Ρ 702 139. εὐχετόωνται: εὐχετόωντο ἱκανέμεν — Σ 385 140. = Κ 534. Ἀριστοφάνης οὐκ ἀποφαντικῶς ἀλλ' ἐν ἤθει. οὐκ ἀναϝκαῖον δὲ περισπᾶσθαι τὸν ἤ 141. ϝιδέσθαι: ϝενέσθαι 142. σέβας — 75 143. ὅδ': ὅϝ'

ταλασίφρονος Harl.: μεϝαλήτορος 144. = 112 145. κυνώπιδος Γ 180 146. = Κ 28 ἤλθεθ': ἤλθον 147. = α 63 et δ 30 148. νῦν: δὴ 149. ϝάρ: τοι τοιαίδε τε χεῖρες: ἐφύπερθε δὲ χαῖται et ἐφύπερθε χέρες τε 153. πικρὸν: πυκνὸν 154. = 115 155. = ϝ 239 et 482 156. = Ρ 12 λαῶν: ἀνδρῶν 157. ὡς — Ρ 180 158—60. οὐκ ἐφέροντο ἐν τῇ Ῥιανοῦ οἱ τρεῖς ἀθετοῦνται πέντε στίχοι 159. *πρῶτα: πρῶτον ἐπεσβολίας: ἐπιστομίας Zenodotus 161. Γερήνιος — Γ 474 162. ἐϝέλδετο: ἵετο Zenodotus 163 —. τινὲς ἠθέτησαν τὰ ἔπη 163. ἤέ τι — Δ 395 165. ἄλλοι: πολλοὶ 168. = 147 δ' ἀπαμειβόμενος: δὲ μέϝ' ὀχθήσας ex 30 169. ὢ — δὴ Χ 373 170. πολέας: πολεῖς 171. ἔξοχον ἄλλων (Ρ 358): ἔξοχα πάντων (Ω 134) 173. εὐρύοπα — ϝ 288 175. καὶ — Ω 36 176. πόλιν — Ξ 251 177. αἳ περιναιετάουσι β 66 178. ἡμέας: ἄμμε. apud Plutarchum ἄλλο ἄμμε (179) 180. πρίν ϝ' ὅτε β 374 θανάτοιο — Π 350 181. μέλλεν: μέλλει 182. ἀνόστιμον 183. = 113 184. Ἑλένη — Γ 418 187. μνήσατο — α 29 188. ἀϝλαὸς — 21 189. = α 31 et δ 77 πτερόεντ' ἀϝόρευεν: πτερόεντα προσηύδα 192. Ἀρίσταρχος ἀθετεῖ ϝοῖσιν ἐνὶ μεϝάροισι α 269 194. μεταδόρπιος: μεταδόρπιον 196. πότμον — Χ 39 198. κείρασθαί τε κόμην Ψ 46 κείρεσθαι

200. οὐ - 201. = Δ 374-5 202. = ϝ 112 203. = 168 206. πεπνυμένα — Ι 58 207. ῥεῖα δ' ἀρίϝνωτος Ο 490 ἀρίϝνωτον ϝένος 208. ὄλβον ἐπικλώσῃ ϝ 208 209. διαμπερὲς — Π 499 210. αὐτὸν μὲν: αὐτῷ μὴν 212. ὅς: ὡς 213. δόρπον μνησώμεθα Ω 601 δείπνον schol. Ο 1 215. διαειπέμεν 216. ὕδωρ — ϝ 338 217. = 23 218. = 67 219. = β 393 et δ 184 220. ἔνθεν ἔπινον: ἔνθ' ἐνέπινον 221. νηπενθές ἐπίληθον Aristarchus, ἐπιλῆθον Ascalonita. R ἐπίληθες 222. καταβρόξειεν: καταβρώξειεν 223. οὔ κεν: οὐκ ἂν βάλοι — 198 224. abest a quibusdam 225. φίλον υἱόν β 398 226. δηιόφεν:

δηιόοιεν ὀφθαλμοῖσιν — Γ 306 227. μητιόεντα: μητιόωντα 228. κύριον ὄνομα ἡ Πολύδαμνα κατ' Ἀρίσταρχον. καὶ Ἡρωδιανὸς ἄμεινον εἶναι φησίν. καὶ Εὐφορίων ἐν Διονύσῳ φησὶν "βλαψίφρονα φάρμακα χεῦεν ὅσσ' ἐδάη Πολύδαμνα Κυτηιὰς ἢ ὅσα Μήδη." alii enim τὰ φάρμακα τὰ πολλοὺς δαμάζοντα ita vocari putabant 229. ζείδωρος — Β 548 231. ἐπιστάμενος — ἦ ϝὰρ: Ἀρίσταρχος ϝράφει οὕτως "ἐπεί σφισι δῶκεν Ἀπόλλων ἰᾶσθαι· καὶ ϝὰρ —. κακῶς. διαφέρει ὁ Παιήων Ἀπόλλωνος, ὡς καὶ Ἡσίοδος μαρτυρεῖ "εἰ μὴ Ἀπόλλων Φοῖβος ὑπὲκ θανάτοιο σαώσαι, ἢ καὶ Παιήων, ὃς ἁπάντων φάρμακα οἶδεν." 232. ἀνθρώπων: φαρμακέων schol. 234. μύθοισιν — Ω 794 235. Ἀτρεΐδη — διοτρεφές 156 236. ἄλλοτε: ἄλλοτ' ἐπ' 240. μυθήσομαι — Β 488 242. οἷον: οἶον Parmeniscus, ἵν' ᾖ τοῦτο μόνον ἐρῶ 243. = ϝ 100 ἐνὶ — ἐν 246. = Κ 221 et Ξ 88 πόλιν: πτόλιν εὐρυάϝυιαν -249. πόλιν expunxit etiam Friedlaender 248. δέκτῃ ὁ κυκλικὸς τὸ δέκτῃ ὀνοματικῶς ἀκούει ἐπὶ — Ο 459 249. ἀβάκησαν 251. ἀνηρώτων: ἀνηρώτευν κερδοσύνῃ Χ 247 252. ἐϝὼ λόεον: ἐϝὼν ἐλόευν schol. Ε 905 et Π 668, ἔϝωϝ' ἐλόευν R χρῖον: ἔχριον 253. καὶ — Τ 127 254. μὴν: μὲν 257. ταναήκεϊ — Ω 754 260. ἤδη Aristarchus, ἦ δὴ Crates 261. μετέστενον 262. φίλης — Β 178 263. νοσφισσαμένην: νοσφισσαμένη 264. δευόμενον: δευομένην ϝεῖδος: ἔρϝον vel ἔρϝων 265. = 208 ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθός: αὖτε προσέειπε βοὴν ἀϝαθὸς 266. = Ω 379 268. ἀνδρῶν ἡρώων α 100 269. ἴδον — Ο 488 270. Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος 143 φίλον — α 341 271. = 242 272. πάντες ἄριστοι Ι 3 273. Ἀρϝείων: Ἀρϝεῖοι Τρώεσσι — Β 352 275. Τρώεσσιν — Λ 79 276. προηθετεῖτο κατ' ἐνίους, καὶ εἴη ἂν ἐϝκείμενος ὑπὸ τῶν ἱστορούντων τρίτον Δηίφοβον ϝεϝαμηκέναι τὴν Ἑλένην θεοϝείκελος: θεοειδὴς Μ 94 ἕσπετ': εἵπετ' 277. περίστειξας: περίστιξας Aristarchus. cf. schol. Ο 740 279. ἴσκουσ': εἴσκουσ' 281. ἀκούσαμεν — Λ 768 282. ὁρμηθέντες: ὁρμηθέντε 283. αἶψ': ἂψ 284. ἱεμένω: ἱεμένους 285—9. Ἀρίσταρχος

τοὺς ε΄ ἀθετεῖ 285. = *β* 82 et *Π* 56 286. *ὁ Ἄντικλος ἐκ τοῦ κύκλου* *ἀμείψασθαι* — *Χ* 489 290. = *ϝ* 225 291. = 156 292. *ἄλϝιον Σ* 306 *τά ϝ᾽: τό ϝ᾽* et *τάδ᾽* *ἤρκεσε* — *Ζ* 16 294. *τράπεθ᾽: τρέπεθ᾽* *ἀπόλυτος ἥ ἥμεας· διὸ τρίτη ἀπὸ τέλους ἥ ὀξεῖα* *καί: κεν.* cf. *Ω* 635-6 295. *ταρπώμεθα: πανσώμεθα* 297–301. = *Ω* 644-9 302. = *Ω* 673 303. = 21 304–5. cf. *Ω* 675-6 306–7. = *ϝ* 404-5 307. *βοὴν* — *ϝ* 311 308–10. = *β* 2-5 311. *ϝέπος* — *ϝ* 374 313. *ἐπ᾽* — *ϝ* 142 314. *μοι* — *ϝ* 101 315–16. = 290-1 317. *εἴ: ἤν* *κληηδόνα: καὶ κληδόνα* schol. *Δ* 105 318. *πίονα ϝέρϝα Μ* 283 319. *δυσμενέων ἀνδρῶν Ω* 288 *οἵ* — 320. = *α* 91-2 321. = *α* 368 322–31. = *ϝ* 92-101 332. = 80 *ὢ* — *δὴ* 169 336. *νεβρὸν* — *νεηϝενέα ϝαλαθηνόν* Aristophanes Nauck. p. 23. *ὁ ϝὰρ Ἀριστοτέλης* (hist. anim. 6 29) *ἕν φησι τίκτειν τὴν ἔλαφον. τὸ δὲ ἀμφοτέροισιν ἐπὶ τῆς ἐλάφου καὶ τῶν νεβρῶν λαμβάνει* *νεηϝενέας: νεοϝενέας* Aristarchus 337. *κνήμους: κρημνοὺς* 338 *δ᾽ ἔπειτα: δέ τ᾽ ὦκα* schol. *Δ* 115 339. *τοῖσιν* — *Δ* 396 341. = *Ψ* 629 *εἰ: αἴ* 342. *ἐνὶ Λέσβῳ: ἐν Ἀρίσβῃ* 343. *Φιλομηλεΐδῃ: Φιλομηδιάδῃ.* v. Lobeck. Paralip. 1 p. 6 344. *κάδ: καὶ* 345–6. = *α* 265-6 348. *παρακλιδὸν* hic et *ϱ* 139 349. *ϝέρων ἅλιος Δ* 538 350. *οὐδέν τοι ἐϝὼ: ἐϝὼ οὐδέν τι* *ϝέπος* — *Ε* 816 352. *τελησσας* — *Β* 306 353. *Ζηνόδοτος ἠθέτει* *μεμνῆσθαι* — *Ε* 818 356. *ἄνευθ᾽ ὅσσον: ἄνευθεν ὅσον* 357. *λιϝὺς οὖρος ϝ* 176 359. *ἀφυσσάμενοι: ἀφυσσόμενοι.* cf. *Κ* 579 360. *καὶ χωρὶς τοῦ ν τὸ εἴκοσι* 362. *ἐπ᾽* — *ϝ* 142 363. *μένε᾽: μένος* 364. *ὀλοφύρατο Θ* 245, *Δ* 656, *Ρ* 648 *ἐσάωσεν: ἐλέησεν* 366. *Αἰσχύλος ἐν Πρωτεῖ Εἰδοθέαν αὐτὴν καλεῖ, ὁ δὲ Ζηνόδοτος ϝράφει Εὐρυνόμη* 367. *συνήντετο: συνήντεε* 369. *ϝναμπτοῖς: ϝαμπτοῖς* 370. *μευ ἄϝχι στᾶσα: μοι ἀντομένη* Zenodotus *φώνησέν τε Ω* 459 371. **ἠδὲ: ἠὲ.* cf. *τ* 530 372. *μεθίῃς* R: *μεθίεις,* schol. *Κ* 122 *μεθιεῖ* 374. *ἦτορ ἑταίρων: ἔνδο-*

ϑεν ητορ 376. μήν: μέν 378. ἀϑανάτους οἳ — α 67 379. ϝειπέ: εἶπε. Ζηνόδοτος ἔειπε κακῶς· τὴν διαφορὰν ϝὰρ ἠϝνόησεν. cf. 468 380. κελεύϑου: κελεύϑους et κέλευϑον 381. πόντον ἐπ' ἰχϑυόεντα Τ 378 382. ἀμείβετο — Γ 228 383. = Δ 214 ἀϝορεύσω: ἀϝορεύω et καταλέξω 384. ϝέρων — 349 385. ὅς τε — 386. ϝοῖδε α 52-3 386. ὑποδμώς 387. φασιν πατέρ': πατέρα φασ' schol. p. (Buttm.) 28 388. ϝ': δ' λελαβέσϑαι: λελαϑέσϑαι 389. ὅς: ὥς Hesychius κελεύϑου: ϑαλάσσης 390. = 381 391. εἴ — 322 394. = 375 396. προδαείς 397. βροτῷ ἀνδρὶ Ε 604 398—9. = 382-3 399. ξεῖνε: ταῦτα ἐϝὼ — ἀϝορεύσω: ἐϝὼν ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν 400. ἀμφιβεβήκῃ: ἀμφιβεβήκει, ἀμφιβεβήκειν, ἀμφιβεβήκοι 401. ϝέρων — 384 403. σπέσσι — α 73 404. νέποδες ἁλοσύδνης Υ 207 405. πολιῆς ἁλὸς β 261 πολλῆς Cramer Ox. 1 p. 344 14 406. πικρὸν: πικρὰν πολυβενϑέος Δ 432 407. ἅμ' — Ι 682 408. δ' ἐΰ: δέ ϝ' εὖ 410. τοῖο — Ω 577 412. πεμπάσσεται 413. μέσσῃσι: μέσσοισι 414. ϝίδησϑε: ἴδῃσϑα vel ἴδηαι 415. ἔπειϑ' ὑμῖν: ἔπειτ' ὔμμιν κάρτος τε βίη τε: ἔρϝον τε ϝέπος τε 418. ἑρπετά. cf. Ρ 447 ϑεσπιδαὲς — Ψ 216 419. πιέζειν: πιεζεῖν Apion 420. αὐτὸς Aristarchus: αὖτις 421. κατευνηϑέντα — 414 ἴδησϑε: ἴδηαι 423. χαλέπτει 424. = 390 425. πόντον κυμαίνοντα Ξ 229 427. πολλὰ — Φ 551 428. = β 407 429. ϑ': ἄρ' ἀμβροσίη νύξ Σ 267-8 430. ἐπὶ — Θ 501 431. = 306 432. παρὰ ϑῖνα ϑαλάσσης Τ 40 εὐρυπόροιο Ο 381 435. μάλιστα πεποίϑεα: μάλιστ' ἐπεποίϑεα πᾶσαν ἐπ' ἰϑύν Ζ 79 435. ϑαλάσσης — Σ 140 437. νεόδαρτα hic et χ 363 438. ψαμάϑοισι ἁλίῃσιν ϝ 38 διαϝλάψασ': διαϝνάμψασ' Apollonius Sophista, διαϝλύψασ' alii 441. κεῖϑι δή: αἱ πλεῖσται ἔνϑα κεν, ὡς τὸ ἔνϑα κε λοιϝὸς ἔῃν (Δ 310) 442. ἁλιοτρεφέων 443. κ': ἂν 449. παρὰ — Β 773 450. ἔνδιος: εὔδιος et ἔνδειος 454. δὲ: δ' αἶψ' 456. ηυϝέ-

νειος Σ 318 457. πάρδαλις: πόρδαλις 460. ἀνίαζ' ὁ: ἀνίαζε Apollonius Sophista 461. ἀνειρόμενος: ἀμειβόμενος 462. = Λ 540 βουλάς: βουλήν 463. ἕλοις: ἕλῃς 464. = 375 465. παρατροπέων αγορεύεις: ἐρεείνεις 466–7. = 373-4 468–70. = 379-81 471. = 382 et 464 αὐτίκ': αὖτις 472. ὤφελλες: ὤφειλες 473. ἱερὰ καλὰ Λ 726 474. πλέων — Η 88 476. ὑψόροφον: ἐυκτίμενον σὴν — γ 117 477. διιπετέος — Φ 268. Ζηνόδοτος διιπετῆ τὸν διαυγῆ ἐκδίδωσι. διὰ τοῦτο καὶ γράφει διειπετέος διὰ τῆς ει διφθόγγου 478. ῥέξῃς — γ 144 479. = 378 480. ἣν — γ 285 482. ἐπ' — γ 105 483. δολιχὴν — 393 484. μύθοισιν: μιν ἔπεσσιν 485. δή: τοι ὡς — Ω 669 486. = α 224 τό γε: τόδε 487. ἦ: εἰ 488. Τροίηθεν — γ 276 490. = α 238 491. = 471 492. οὐδέ — β 369 493. οὐδέ σε φημί: οὐδέ σ' ὀίω 494. ἐπεί κ': ἐπὴν 495. γε: δὲ δάμεν Aristarchus: θάνον (cf. Μ 14) δὲ λίποντο: δ' ἐλίποντο 496. Ἀχαιῶν — α 286 497. παρῆσθα: παρῆας 498. = α 197. Ζηνόδοτος τοῦτον περιγράφει 499. δολιχηρέτμοισιν: δολιχηρέτμῃσιν
500. μιν: μὲν ἐπέλασσεν: ἐδάμασσεν 502. ἐχθόμενος 503. καὶ — Π 685 504. ἀγέκητι θεῶν α 79 505. ἔκλυεν — Π 76 506. ἑλὼν — Μ 397 507. ἤλασε Γυραίην: ἤλασσεν γυρέην αὐτήν: αὐτόν 508. μεῖνε: μίμνε τρύφος 509. μέγ' — 503 510. πόντον κυμαίνοντα Ξ 229 511. ἐν οὐδεμιᾷ ἐφέρετο· καὶ λίαν γάρ ἐστιν εὐτελής. θαυμάσαιμεν δ' ἂν πῶς παρέλαθε τὸν Ἀρίσταρχον ὀβελίσαι αὐτόν 512. κῆρας: χεῖρας 513. ἐν — γλαφυρῇσι γ 287 514. = Κ 365 et γ 287 515. τάχ': ῥα schol. ι 80 516. πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα Τ 378 μεγάλα: βαρέα. id legitur ε 420 517–20. horum versuum mutavi ordinem, ut qui 319 et 320 erant, iam sint 317 et 318 517. ἐσχατιήν: ἐσχατιῆς 520. στρέψαν: τρέψαν 521. ἐπεβήσετο: ἐπεβήσατο πατρίδος αἴης 262 523. δάκρυα — ἐπεὶ Σ 235 524. καθεῖσεν:

καϑῆκε 525. *Αἴϝισϑος δολόμητις ϝ* 250 527. *πα-
ριών: παρεών* *μνήσαιτο — Δ* 287
528. = 24 529. *δολίην τέχνην* 455 530—1. = *Z*
188-9 531. *δαῖτα πένεσϑαι ϝ* 428 532. = *Y*
407 et *Ξ* 22 533. *ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν M* 114
535. *δειπνίσσας: δειπνήσας* *τίς τε: εἴ ϝε* 538. =
481 539. *νύ μοι κῆρ: μοι ἦτορ* 540. *ζώειν — Ω*
558 541. *τε κορέσϑην* R: *τ' ἐκορέσϑην* 542. *ϝέ-
ρων* — 384 543. *οὕτως: αἰεὶ* ex *α* 68 545. *πεῖρα:
πειρᾶν*, omisso *δὴ* 546. **καὶ: κεν* 548. *κρα-
δίῃ — K* 220 550. *προσηύδων: προσηύδα* ex *β* 269
551. *ὀνόμαζε: ὀνόμασσον* 552. = 498
553. *ἐν ἁπάσαις ἠϑετεῖτο* 554. = 471 *αὐτίκ':
αὖτις* 555. *ἔνι — H* 221 556. *ϝίδον* Hoffmannus:
δ' ἴδον *ϑαλερὸν — Z* 496 558. *ϝὴν* — 545
560. *ἐπ'* — 362 561. *διοτρεφὲς* — 26
562. *ϑανέειν — H* 362 563. *πείρατα — Ξ* 301
565—8. cf. Wolf. Prolegg. p. CCLIV n. 565. *ῥηίστη: ῥηι-
δίη* 566. *πολύς: ποτε* schol. *Ξ* 143 567. *πνεί-
οντας: πνείοντος* 569. *Διός ἐσσι: φίλος ἐσσίν. ἐν ἐνί-
οις δὲ οὐ φέρεται ὁ στίχος* 570—6. = 425-31
573. *κατήλϑομεν: κατήλυϑον* 578. *τιϑέμεσϑα: τ' ἐϑέ-
μεσϑα* *νηυσὶν ἐϝίσης: νηυσὶν ἔῃσι, νηὶ μελαίνῃ*
579. = *β* 419 *ἂν: ἐν.* cf. 785 581. *διιπετέος*
— 477 582. *τελήέσσας — B* 306 385. *δίδοσαν:
ἔδοσαν* 587. *ἀλλ' — ἐπίμεινον α* 309 593. =
315 596. *με ϝοίκου: κέ μ' οἴκου* 597. *σοῖσιν:
οἷσιν* Apollonius Sophista 599. *ἐν Πύλῳ ἠϝαϑέῃ Α* 252
με: Aristarchus *κε* *ἐρύκεις: ἐρύκοις*
00. *ἔστω: ἔσται* 603. *κύπειρον Φ* 351 604. *καὶ:
ἰδ'* 606. *Ἀρίσταρχος αἰϝίβοτον καὶ μᾶλλον ἐπήρατον
τὸ πεδίον* 607. *οὐ ϝάρ: ἀλλ' οὔ* schol. *X* 45
608. *δέ τε: δ' ἔτι* 609. = *Ψ* 555 et *δ* 307
μείδησεν: ϝήϑησεν 610. = *Ω* 127 611. *ἀϝαϑοῖο:
ὀλοοῖο* Crates 613. **δῶρον: δώρων* *κειμήλια
κεῖται Α* 132 615. *κρητῆρα τετυϝμένον Ψ* 741
616. *χρυσῷ* — 132 617. *ἄδηλον εἰ κύριον τὸ φαίδιμος*
619. *κεῖσέ με νοστήσαντα Ψ* 145 *ὀρϑοτονη-
τέον τὸ μέ* 620. = *Φ* 514 621. *ἐς: ἂν* vel
ἀνὰ 623. *ἔπεμπον: ἔνεικαν, ἔνειμαν* 626. = *B*

774 627. ἔχεσκον: ἔχοντες Aristarchus 631. ἀνειρόμενος — 461 632. ἠὲ — 80 633. ἐκ — 326 634. χρεὼ ϝίϝνεται] cf. χρεὼ ἔσται Φ 322 635. εὐρύχορον: εὔιππον 641. = α 383 προσέφη —: ἀπαμείβετο φώνησέν τε 642. νημερτές μοι ἔνισπε 331 644. θῆτες 645. = α 174 646. ἤ: εἴ 647. προσπτύξατο — β 77 649. *ἐϝὼ: ἑκὼν 650. μελεδήματα Ψ 62 652. ἡμέας: ὑμέας 659. μνηστῆρας: μνηστῆρες 660. = 641 661—2. μετηνέχθησαν οὐ δεόντως οἱ στίχοι (ex Λ 103-4) 663. v. Buttmann. Lex. 99 7 664. τινὲς φάμεν δέ μιν, κακῶς 665. τοσσῶνδ' Ascalonita: τόσσων δ' 667. ἐχρῆν ὀρθοτονεῖν τὴν οἱ· ἔστι ϝὰρ ἀντιδιασταλτικὴ καὶ προηϝεῖται τῆς αὐτός· ἀλλ' ὅμως ἐϝκλιτικῶς ἀνεϝνώσθη schol. Harl. cf. ad ο 285. οἷ schol. Ο 226, οἱ Ω 292 668. πρὶν ἥβης μέτρον ἱκέσθαι αἱ Ἀριστάρχου· αἱ δὲ κοινότεραι πρὶν ἡμῖν πῆμα ϝενέσθαι vel φυτεῦσαι (Ο 134) 669. = β 212 671. πορθμῷ hic et ο 29 *αὖτις: αὐτὸν λοχήσομαι: λοχήσω, τυχήσομαι 673. = Ψ 539 679. βῆ — δώματα 528 682. ϝειπέμεναι: ἢ εἰπέμεναι. σημειοῦνται διὰ τὴν ἐν τῷ μέτρῳ συνίζησιν 683. δαῖτα — 531 685. δειπνήσειαν: δειπνήσαιτε 686. θάμ': θ' ἅμ' 688. τὸ: τῶν 696. πεπνυμένα — β 38 697. εἰ: τινὲς ϝρ. αἲ

701. νισσόμενον: νεισόμενον μετὰ — 702. ἠϝαθέην β 308 702. Ῥιανὸς ἠμαθίην ἐς — ϝ 326 703. τῆς — Φ 425 704—5. = Ρ 695-6 705. ἔσχετο: αἱ Ἀριστάρχου ἔσκετο ἀντὶ τοῦ ἐϝένετο 706. = Ρ 466 et δ 484 ϝε ϝέπεσσιν: μιν ἔπεσσιν 707. οὐδὲ: ἠὲ 708. νηῶν ὠκυπόρων Ν 110 711. Μέδων — 696 712. ἤ Aristarchus: εἴ 713. ὄφρα — 714. = ϝ 15-6 715. ὥς — ἀπέβη — 657 716. οὐδ' — Χ 136 717. δίφρῳ: δίφρου 720. νέαι — β 293 721. τῆς — μετηύδα: τὰς — προσηύδα δ' expungit Thierschius 722. κλῦτε φίλαι Β 56 Ὀλύμπιος — ἔδωκεν: Ὀλύμπιοι — ἔδωκαν 723. ὁμοῦ — Λ 251 725. παντοίῃς ἀρετῇσιν Ο 642 726. = α 344. περιττὸς ὁ στίχος 727. ἀνηρείψαντο θύελλαι· ἡ χαριεστέρα τῶν Ἀρι-

στάρχον καὶ ἄλλαι πολλαὶ οὕτως. ceteri ἀποκτεῖναι μεμάασιν 729. ἐνὶ — Ν 121 730. σάφα: μάλα. cf. Δ 404. μάλα est ν 313 et ψ 185 731. ὁππότ' ἐκεῖνος: ὁππότε κεῖνος κοίλην — γ 365 732. ὁρμαίνοντα: ὁρμηθέντα 734. τεθνηυῖαν Thierschius: τεθνηκυῖαν. cf. λ 84, 141, 205 735. ὀτρηρῶς: ὀτρηρὸς 736. δῶκε: ἔδωκε 739. *τιν' ἐκεῖνος: τινα κεῖνος μῆτιν — 678 741. φθῖσαι γόνον: φθίσθαι δόμον 742. φίλη — β 361 743. νύμφα φίλη Γ 130 νηλέι — Τ 266 745. ἐκέλευεν: ἐκέλευσε 748—9. = β 375-6 752. Ἀθηναίῃ — Θ 384 753. σαώσαι: σαώσει 755. θεοῖς μακάρεσσι Ζ 141 756. ἔχθεσθ': ἄχθεσθ' 757. ἀπόπροθι — Ψ 832 758. γόον — γόοιο vix recte 759—60. = 750-1 762. = Ε 115 764. = Ο 373 765. τῶν — μοι 331 767. ἀρῆς: αὐδῆς 768. = α 365 769. = β 324 771. ἀρτύει: ἀρτύνει 773. ἀγορήσατο — β 24 775. ἀπαγγείλῃσι: ἐπαγγείλῃσι 777. ἤραρεν: εὔαδεν 778. ἐείκοσι — 530 780—1. = 577-8 782. ἠρτύναντο: ἠρτύνοντο 783. = Ω 379 et Δ 480 abest a nonnullis. περιττὸς δοκεῖ 784. σφιν ἔνεικαν: σφ' ἤνεικαν 785. ἐν νοτίῳ: εἰνοδίῳ (vel cum Lehrsio εἰνόδιον) Ἀριστοφάνης, ὡς ἄν τις εἴποι ἐν ὁδῷ, ἑτοίμην εἰς τὸ πλεῖν 786. μένον — α 422 787. ὑπερωίῳ αὖθι: ὑπερῷ' ἀναβᾶσα περίφρων — α 329 788. ἄσιτος: ἄναυδος Rhianus ἐδητύος — Δ 780 792. ἄγωσιν: ἄγουσιν 793. ἐπήλυθε: ἐπέλλαβε γήδυμος — Π 454 794. ἄψεα hic et σ 189 795. = 219 et Γ 356 796. δέμας: Μέδῃ Hemsterhusius ad Lucian. d. d. p. 270 post 796. Vindobon. καλῇ τε μεγάλῃ τε καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυίῃ 797. ἀμφιβάλλει Ἀρίσταρχος πότερον ἐπίθετον τὸ ἰφθίμη ἢ κύριον 798. ὄπνιε: ὄπνε ἔνι — 555 799. Ὀδυσσῆος — 682 800. εἵως: ὅππως et εἴ πως 803. = Ψ 68 804. φίλον — β 298 805. θεοὶ — Ζ 138 806. ἀκάχησθαι: ἀκαχῆσθαι Ascalonita 807. ἀλιτήμενος 808. περίφρων — 787 809. κνώσσουσ' ὀνειρείῃσι 811. πωλέ' Barnesius, πωλέῃ Thierschius, πώλε' Clarkius, πώλεαι Harlej. 813. κατὰ — 120 814. — ἀ-

ϝαπητὸς 817. = 724-7 817. κοίλης — β 332 820. ἀμφιτρομέω 822. μηχανόωνται: μηχανόωσιν 823. πατρίδα — 558 824. 835. ἀμαυρόν 826. ἔρχεται: ἕσπεται 827. δύναται ϝάρ: καὶ ἀμύνειν 828. Παλλὰς Ἀθηναίη: Παλλάδ' Ἀθηναίην 831. θεοῖό τε: θεοῦ τέ τιν' (ξ 89) Grashofus αὐδήν (β 297 et ξ 89): αὐδῆς 833. ζώει — Σ 442 834. ἤδη — Χ 52 835. = 824 837. ζώει — τέθνηκε 110 ἀνεμώλια — Δ 355 839. ἐξ — Κ 162 840. κούρη Ἰκαρίοιο α 329 841. νυκτὸς — Χ 28 842. ἀναβάντες — Λ 312 843. φρεσὶν — ϝ 151 845. = Ω 78 et δ 671 847. ἀμφίδυμοι

E

1—2. = Λ 1-2 2. φόως: φάος 4. = Π 121 et Ι 25 7. μάκαρες — Ω 99 8-12. = β 230-4 11. Ὀδυσσῆος — δ 799 13. οἰκειότερον ἐν Ἰλιάδι (Β 721) κεῖται περὶ Φιλοκτήτου. νῦν δὲ ἔδει τετιημένος ἦτορ εἶναι 14—17. = δ 557-60 18. = δ 727 19—20. = δ 701-2 21—2. = α 63-4 25. δύναται ϝάρ δ 827 26. ἦν — δ 558 27. παλιμπετὲς Π 395: παλιμπατὲς et παλίμπατες 28. Ἑρμείαν — Ω 333 φίλον υἱὸν ante Barnesium 30—1. = α 86-7 32. θνητῶν — α 219 34. = Ι 363 χωρὶς τοῦ κέ αἱ κοινότεραι. legebatur enim κ' εἰκοστῷ 39. ποτε: ποτ' ἐκ 40. λαχὼν — Σ 327 41—2. = δ 475-6 43—9. v. ad α 96 50. Πιερίην ἐπιβὰς Ξ 226 ἔμπεσε πόντῳ δ 508 52. ἁλὸς — Λ 72 53. ἀϝρώσσων: ἀϝρεύων 54. προσέθηκέ τις οὐ δεόντως τὸν στίχον 55. τηλόθ' ἐοῦσαν: τηλόθεν οὖσαν 59. μέϝ' ἐκαίετο: μέϝα καίετο vel μέϝα δαίετο τηλόσε Harl.: τηλόθι 60. ὀδώδειν: ὀρώρει 61. ἡ —: νύμφη δὲ ἐυπλοκαμοῦσα καλυψώ Harl. ὀπὶ καλῇ Δ 604 62. ἱστὸν ἐποιχομένη Α 31 63. τηλεθόωσα: τηλεθάουσα, τηλεθάωσα 66. σκῶπες: κῶπες Alexander Myndius ap. schol. Theocrit. 1 136 τανύϝλωσσοι 67. θαλάσσια — Β 614 μέμηλεν: μεμήλει

68. ἣ δ': ἡδ' 70. ὕδατι — Ψ 282 71. ἄλλη: ἄλλαι et ἄλλῃ 72. μαλακοὶ: μαλακοῦ ἴον: σίον Ptolemaeus Euergetes 74. θηήσαιτο: ϝηθήσειεν schol. μ 88 ex N 344 ταρφθείη (ζ 99, τ 213 et 251, φ 57): τερφθείη 75. διάκτορος — Ω 445 77—8. οὐδέ μιν — Α 537-8 78. δῖα — δ 398 79. ἀϝνῶτες 80. εἴ: ἥ Aristarchus ἀπόπροθι — δ 811 ναίει Aristarchus: ναίοι 82. περ: ϝε 83. στοναχῆσι: στεναχῆσι Aristophanes 84. ὁ στίχος οὗτος περιττός πόντον ἐπ' ἀτρύϝετον β 370 δερκέσκετο: δερδέσκετο δάκρυα — Σ 32 85. Καλυψὼ — 78 88. = Σ 386 89—90. = Σ 426-7 91. = Σ 387. abest a multis 92. ὧς — θεὰ Τ 12 93. νέκταρ — Τ 38 94—5. εὐτελεῖς κατὰ τὴν σύνθεσιν καὶ κατὰ τὴν διάνοιαν οἱ στίχοι 94. διάκτορος 75 96. δή — δ 706 ϝε ϝέπεσσιν: μιν ἔπεσσιν 97. τοι: ϝε 99. ἐμέ ϝ': ἐμὲ. schol. Ο 175 με ϝὰρ
100. δ' ἂν ἑκὼν: κε ϝεκὼν? 105—11. περιττοὶ οἱ στίχοι καὶ πρὸς τὴν ἱστορίαν μαχόμενοι 109. κύματα — Β 144 110. ἀπέφθιθεν (ὡς κόσμηθεν): ἀπέφθιθον 111. = ϝ 300 112. ἠνώϝειν σὺν τῷ ν ἀντὶ τοῦ ἠνώϝεεν 114—5. = 41-2 115. ἑὴν: ἥν 116. = Ο 34 et ε 85 117. = δ 550 118. = Ω 33 et δ 171 ζηλήμονες: δηλήμονες 120. ἥν: ἥ τε: ποτε 121. ὧς] cf. Hermann. h. in Ven. 219 μὲν ὅτ' Ὠρίων' ἕλετο: μέντ' ὠρίωνα ἕλε 122. θεοὶ — δ 805 123. ἕως: ὡς ἁϝνή: ἁϝνῇ Apion οὐδέποτε παρ' Ὁμήρῳ ἡ Ἄρτεμις ἄρσενας φονεύει· διό τινες ἀθετοῦσι τοὺς στίχους 124. = δ 280 126. = Ι 598 et Ζ 25 127 τριπόλῳ Σ 542: τριπύλῳ 129. ἀϝᾶσθε: ἀϝάασθε Apollonius Soph. p. 4 35 130. ἐϝὼν: ἐϝὼ et ἔϝωϝ' περὶ τρόπιος: περιτρόπιον 131. ἀργῆτι — Θ 133 132. ϝέλσας: ἐλάσας Zenodotus ἐνὶ — Ψ 316 133—4. = 110-1. non habet Eustathius 135. φίλεον: φιλέεσκον ἠδὲ: ἠδ' ἔτ'. an ἠδέ ϝε φάσκον? 136. ἀϝήραον: ἀϝήρων Aristarchus 137—8. = 103-4 139. ἐποτρύνει — Ο 725 140. πόντον ἐπ' ἀτρύϝετον β 370 141—2. = 16-7 143. οὐδ' — δ 350 144. = 26

145. = Ω 389 146. ἐποπίζεο 147. κοτεσσάμενος — Π 386 148. = δ 715 et ε 49 149. μεϝαλήτορα 81 150. ἤι᾽: ᾖεν et ἤιεν. cf. Α 609 152. κατείβετο — Ω 794 155. ἐν σπέσσι ϝλαφυροῖσι α 73 156. ἐν: ἀμ αἱ Ἀριστάρχου 157—8. = 83-4 157. abest a compluribus 159. ἀϝχοῦ δ᾽ ἱσταμένη Ω 87 163. εὐρεῖαν: εὐρείην ἀτὰρ: ἐν δ᾽ πῆξαι: πῆξον ἐπ᾽ αὐτῆς: ἐν αὐτῇ 164. ἐπ᾽ — δ 482 167. τ᾽: δ᾽ 168. = 144 ἵκηαι: ἵκοιο Aristophanes 169. τοὶ — δ 479 170. κρῆναι: κρᾶναι 171. = 116 et Ψ 778 172. = 117 173. τόδε μήδεαι: ἐπιμήδεαι 177. ἀϝέκηθι σέθεν ϝ 213 178. ᾗ με κέλεαι Ω 434 μέϝα — δ 504 179. ἄλλο: ἄλλοις Aristophanes (οἷον σώζειν μὲν ἐμέ, ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις κακόν μοί τι βουλεύειν) 180. = δ 609 et ε 116 181. = δ 610 182. ϝ᾽: τ᾽. omittunt alii 184—6. = Ο 36-8 185. ὕδωρ: ϝρ. καὶ ὕδατος, πρὸς δ᾽ ἐσημειοῦτο Ἀριστοφάνης 187. = 179 188. ἅσσ᾽: ὅσσ᾽ 189. με: μοι χρειὼ τόσον ἵκοι (β 28): χρεὼ τόσσον ἵκοιτο 190. οὐδέ μοι: οὐδ᾽ ἐμοὶ 191. θυμὸς σιδήρεος Χ 357 192—3. = ϝ 29-30 194. ἶξον: ἶζον δὲ: δ᾽ ἐς 195. ὃ — θρόνου Α 536 θρόνου: θρόνον ἔνθεν — Ω 597 197. οἷα ἔδουσιν ϝ 480 198. Ὀδυσσῆος — 11 200. = δ 218 201. = Α 780 202. = ϝ 474 et ε 180 203. = Ψ 723 204. φίλην — ε 37 205. ἰέναι: ἴμεναι 206. *εἰ μὴν: εἴ ϝε μὲν 207. ἀναπλῆσαι: ἀνατλῆναι. cf. 302 πρὶν — δ 823 208. παρ᾽: σὺν 211. μήν: μέν θην: ἐϝὼ 212. οὐ — φυήν Α 115 οὔ πως: οὕτως schol. Α 115 214. = Τ 215 215. πότνα: πότνια οἶδα — Υ 201 216. περίφρων — δ 830 217. ἀκιδνοτέρη] οἱ μὲν ϝλωσσοϝράφοι ἀσθενεστέρα, οἱ δὲ εὐτελεστέρα Ἀρίσταρχος εἰς ἄντα, αἱ κοινότεραι εἰσῶπα 219. ἤματα — 210 220. = ϝ 233 221. ῥαίῃσι: ῥαίσειε ἐνὶ — 132 222. ταλαπενθέα 223. = Ι 492 224. καὶ τόδε τοῖσι: τοῖσι δὲ καὶ τὸ 225. = ϝ 329 226. σπείους — 68 227. παρ᾽ — Ε 572 μέ-

νοντες: μένοντε 228. = δ 576 230. ἀργύφεον: ἀργύρεον 232. αἱ Ἀριστάρχου ἐφύπερθε, αἱ εἰκαιότεραι ἐπέθηκε 234. δῶκέν ϝοι Hermannus: δῶκε μέν οἱ ἄρμενον — Σ 600 235. ἐν: ἐπ' 238. ἐσχατιήν: ἐσχατιῆς. cf. δ 517, ω 150 239. κλῆθρη τ' αἴϝειρός τ' 64 οὐρανομήκης 240. περίκηλα Aristarchus, περὶ κῆλα Chrysippus 241. ὅθι 238 242. Καλυψὼ — 202 δῖα θεάων: πότνια νύμφη 247—8. Ἀριστοφάνης τοὺς δύο τούτους στίχους τὸ αὐτὸ ᾤετο περιέχειν 248. ϝόμφοισιν ἁρμονιῇσιν προπερισπωμένως· ἔστι ϝὰρ Ἰώνων ὁ ὑπερβιβασμός ἄρηρεν etiam Apollonius Sophista: ἄρασσεν multi, Buttmannus ἄραρεν 249. τορνώσεται Ψ 255 250. τεκτοσυνάων 251. ποιήσατ': τορνώσατ' 252. σταμίνεσσιν 253. ἐπηϝκενίδεσσι: ἐπεκτανίδεσσι (vel ἐπητανίδεσσι) Rhianus 254. 318. ἐπίκριον 256. ῥίπεσσι οἰσυΐνῃσιν 258. = 246 259. ποιήσασθαι: ποιήσεσθαι 260. ὑπέρας κάλους ἐν αὐτῇ: ἐπ' αὐτῆς 261. εἰς — δ 577 262. τέτρατον: ἕβδομον Clemens Alexandrinus et Eusebius 263. πέμπ': πέμψ' 264. καὶ λούσασα: σιϝαλόεντα Macrobius 268. ἀπήμονά — Ξ 164 270. τεχνηέντως 271. ὕπνος — β 398 272. Πληιάδας τ' ἐσορῶντι: Πληάδας εἰσορόωντι schol. Κ p. 286 a 31, Πληιάδας θ' ὁρόωντι schol. Θ 93 ϝρ. καὶ εἰσορόωντα. διχῶς αἱ Ἀριστάρχου 273—5. = Σ 487-9 276. Καλυψὼ 258 277. χειρὸς: νηὸς 278. δὲ omittunt nonnulli 281. εἴσατο] cf. schol. Μ p. 339 b 23 et 340 a 45 ὡσανεὶ δέρμα βοὸς ἐφηπλωμένον τοῖς ὕδασιν, οὕτως εἶδε τὰ ὄρη. τινὲς δὲ κακῶς ῥινόν φασιν ἀντὶ τοῦ τὴν ἀσπίδα. οἱ δὲ ἐρινὸν τὸν καρπὸν τῆς ἀϝρίας συκῆς. ὁ μέντοι Ἀρίσταρχος ἐρινὸν αὐτὴν τὴν συκῆν, κατὰ μεταβολὴν ϝένους, ὡς ὁ δίφρος τὸ δίφρον· τὸν ϝὰρ καρπὸν μὴ νοεῖσθαι, ἐπεὶ βραχύς ἐστι πάνυ. ἔνιοι δὲ ῥινὸν κατὰ Οἰνωτροὺς τὸ νέφος. οὐ μέντοι Ἡρωδιανὸς Ἀριστάρχῳ συϝκατατίθεται. οἱ δὲ λέϝουσιν Ἰλλυριοὺς ῥινὸν λέϝειν τὴν ἀχλύν· ἐφάνη οὖν ὡς ἀχλὺς ἡ ϝῆ ἐν — ϝ 294 282. κρείων — Φ 435 284. ἐπιπλώων: ἐπϊπλείων. cf. Γ 47 ὃ — Φ 136 285. = Ρ 442 δὲ: ῥα 286. ὢ — δὴ δ 169

μετεβούλευσαν 289. *πεῖραρ: πεῖρας*, Apion apud Apollonium *πεῖαρ* 290. **μήν: μέν* *δασέως τὸ ἅδην* *ἐλάαν: ἐάαν* schol. *N* 315. cf. *T* 423 292. *πάσας δ' ὀρόθυνεν Φ* 312 *ἀέλλας: θυέλλας* Lucianus 293. *παντοίων ἀνέμων B* 397 294. *οὐρανόθεν: οὐρανόθι* 295. *ἔπεσον* Harl. cum schol. *I* p. 239 b 5: *ἔπεσεν* *δυσαής Ψ* 200: *δισαής* (*καὶ ϝὰρ ἀναψύχει τοὺς ἀνθρώπους*) 296. *αἰθρηϝενέτης: αἰθρηϝενέης* Rhianus et Aristophanes *κῦμα: πῆμα* 297. *λύτο — δ* 703 298. 355. 407. 464. = *X* 98 *ϝεῖπεν ἑϝὸν: εἶπε πρὸς ὃν* 299. *μήκιστα: μήχιστα* (*ἵν' ᾖ τίς μοι ϝένηται μηχανή*) et *μάλιστα* *ϝένηται: ϝένοιτο*

300. *δὴ: μοι* *εἶπεν: εἴπῃ* 301. *πρὶν* — 207 302. *ἀναπλήσειν: ἀνατλήσειν* 305. = 293 et *N* 773 *σόος: σῶς* 306. *οἱ — δ* 98 307. *χάριν — E* 874 308. *θανέειν — δ* 562 310. *θανόντι: δαμέντι* 312. = *Φ* 281 *ϝαλῶναι: ὁ Ἰξίων ὀλέσθαι* 314. *ἐπεσσύμενον: ἐπισσύμενον* Aristarchus 315. *αὐτὸς πέσε: αὐτὸν βάλε* Rhianus 317. *δεινὴ: τινὲς δίνῃ ϝράφουσιν, ἵν' ᾖ οὕτω· σὺν τῇ δίνῃ τῶν ὑδάτων ἐλθοῦσα ἡ τῆς συμμίξεως τῶν ἀνέμων θύελλα* 322. *ἀνέδυ: ἀνέβη* 326. *καθῖζε: καθῆστο* 328. *ὀπωρινὸς Βορέης Φ* 346 330. *δὲ ἴδεν* schol. *Δ* p. 128 a 9: *δ' εἶδεν* 334. *αὐδήεσσα: οὐδήεσσα* (*οἱονεὶ ἐπίϝειος*) Aristoteles et Chamaeleon. Aristoteles etiam *αὐλήεσσα* i. e. *μονώδης* 337. *οὐκ ἐνεφέρετο ἐν ταῖς πλείοσιν. Ἀρίσταρχος δὲ περὶ μὲν τῆς ἀθετήσεως διστάζει, ϝράφει δὲ διὰ τοῦ υ, ὑπεδύσατο. ἔοικε δὲ ὁ στίχος ἐκ τῶν ὕστερον εἰρημένων ὑπό τινος παρεμβεβλῆσθαι.* cf. 353 *ποτῇ: ποτὴν* 338. *ἐπὶ σχεδίης πολυδέσμου* 33 *πολυδέσμου —: καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε* *εἰπέ — Σ* 391 339. *Ποσειδάων — α* 74 340. *φυτεύει β* 165 342. *ὧδ' ἔρξαι: ὡς ϝέρξαι* Hoffmannus. legitur etiam *ἔρδειν* 345. *ϝαίης — ὅθι* 280 346. *στέρνοισι* etiam schol. *O* p. 416 b 8: *στέρνοιο. διχῶς αἱ Ἀριστάρχου* *τανύσσαι: τάνυσσαι* 347. *οὐδέ τι: οὐδέν* 349. *ἀπολυσάμενος: ἀποδυσάμενος* 351. *ὥς — θεὰ* 92 352. *ἂψ: αἶψ'* *πόντον — δ* 570 354. *μερμήριξε: μερμήριζε* *πολύτλας* — 171 355—6. = 298-9

356. *αὖτε: ἄλλον* et *ἄλλος* 357. *ὅτε: ὅ τε* i. e. *διὸ* 360. = 342 361. *ὄφρ᾽ ἂν μέν κεν Λ* 187, *N* 127, *ζ* 259 365. = *δ* 120 *καὶ κατὰ θυμόν: δῖος Ὀδυσσεύς* 366. *ὦρσε δ᾽: ὦρσεν Ποσειδάων* — 339 367. *δεινόν τ᾽ ἀργαλέον τε* 175 368. *τινάξῃ: τινάξει* 370. *δούρατα μακρὰ* 162 372. *τά* — 321 373. *κρήδεμνον* — 346 374. *κάππεσε* — *Δ* 523, *Φ* 115 375. *κρείων* — 282 376. = 285 378. *ἀνθρώποισι: Φαιήκεσσι μιγήῃς: μιγείῃς* 379. *κακότητος: κακότητα* 380. = *Δ* 531 381. cf. *N* 21 382. = *E* 733 et *δ* 795 385. *πρὸ: τὰ* *ἔαξεν: ἔαγεν* 386. *ἕως ὅ γε: ὅππως.* Lachmannus *εἷος δ'* 387. = *β* 352 388. *πηγῷ: κωφῷ. οἱ μὲν γλωσσογράφοι μέλανι καὶ ἰσχυρῷ, ψυχρῷ, ἀδιαλύτῳ. τινὲς δὲ γαληναίῳ. κρεῖσσον δὲ εὐπαγεῖ, εὐτραφεῖ καὶ εὐμεγέθει* 389. *πλᾱζετο* (i. e. *ἐπλήσσετο*, sicut *Φ* 269) Aristarchus, *πλᾰζετο* (i. e. *ἐπλανᾶτο*) *ἡ κοινή* ap. Cramer. Ox. 1 p. 149 8 391. *ἠδὲ: ἡ δὲ* Aristarchus. cf. schol. *O* 127 393. *ὑπὸ: ἐπὶ* Aristophanes et Rhianus 394. *ἀσπάσιος: ἀσπασίως* 395. *ἐν* — 13 *κῆται* Hermannus: *κεῖται* 397. *ἀσπάσιον: ἀσπασίως* 398. *Ὀδυσεῖ: Ὀδυσῆ᾽.* cf. *ν* 35 [...]2. *ξερὸν* 404. *ὄχοι: ὀχοὶ* apud Apollonium Soph. *ἐπιωγαί* 406—7. = 297-8 408. *ἀγελπέα: ἀνελπέα* et *ἀελπτέα* *ἰδέσθαι: ἱκέσθαι* 409. *λαῖτμα: κῦμα* *ἐτέλεσσα: ἐπέρησα* 410. *ἔκβασις* *ἁλὸς πολιοῖο Y* 229 413. *ἀγχιβαθής* 415. *λίθακι* 418. 440. *παραπλῆγας* 419. *ἀναρπάξασα* — *δ* 515-6 420. *βαρέα* — *Ξ* 432 421. *ἠέ τι: ἢ ἔτι* 422. *ἐξ ἁλὸς οἷα: εἰνάλιον ἅ* (vel *εἰν ἁλὶ οἷά*) Aristarchus 423. *κλυτὸς* — *Ξ* 135 424. = 365 426. *ἔνθα κ᾽ ἀπὸ ῥινοὺς: ἐνθ᾽ ἀπὸ ῥινός τε* 427. *ἐπὶ* — *θεὰ Λ* 55 *γλαυκῶπις* — *γ* 371 431. *ἐπεσσύμενον: ἀπεσσύμενον* Ixion 432. *πουλύποδος* *θαλάμης* 433. *κοτυληδονόφιν* 434. *θρασειάων* — *Ψ* 714 437. *ἐπιφροσύνην δῶκε: ἐπὶ φρεσὶ θῆκε* ex 427 438. *τά: τό* 439. *εἴ* -440. = 417-8 441. *Σώσωνά φασι τοῦτον λέγεσθαι τὸν ποταμόν* 445. *κλῦθι ἄναξ Π* 514

ὅτις: ὅς τ' schol. Θ 1 p. 216 b 20 πολύλλιστον: πολύλλιστος 449. σὰ ϝούναθ' ἱκάνω δ 322 πολλὰ — Β 690 456. στόμα τε ῥῖνάς ϑ' Ψ 777 ϑ' ὃ δ' ἄρ': τε ὃ δ'. cf. Buttmann. Gr. 2 p. 466***) 457. ὀλιϝηπελέων Ο 245 458. ἄμπνυτο — Χ 475 ἔμπνυτο Aristarchus 459. ἕο Zenodotus, ἕϑεν ἡ κοινή 460. ἁλιμυρήεντα Φ 190 461. ἂψ — ῥόον 327 462. χερσὶ φίλῃσιν Ψ 99 463. σχοίνῳ ζείδωρον — ϝ 3 464. = 407 465. = 299 466. δυσκηδέα φυλάσσω Aristarchus: φυλάξω 468. ὀλιϝηπελίης κεκαφηότα — Ε 698 469. δ' ἐκ: ϝὰρ πνέει: πέλει schol. Apollon. Rhod. 4 111 ἠῶϑι πρό Λ 50 471. μεϑήῃ: μεϑείῃ vel μεϑείῃ 473. ἕλωρ — ϝ 271 474. = Π 652 475. βῆ — εἰς β 10 δ': ῥ' 477. πεφυῶτας: πεφυῶτε schol. Ε 245, πεφυῶτες schol. Δ 127. ἐν τοῖς ὑπομνήμασι ϝεϝαῶτας . φυλίης: δάφνης schol. Ε 245 478. διάῃ Augustanus: διάει ἀνέμων μένος — Hesiod. O et D 627 479. οὔτε ποτ': οὔτε μὲν vel μιν (τ 441). alii οὐδ' αὖ ἠέλιος φαέϑων Λ 735 481. ἐπαμοιβαδίς: ἐπαμοιβαδόν schol. Δ 222 482. καταμήσατο — Ω 165 483. ϝὰρ: ϝάρ οἱ, unde Hermannus δέ οἱ ἤλιϑα πολλή Λ 677 486. δὲ ϝιδὼν: μὲν ἰδὼν πολύτλας — 354 488. σποδιῇ ἐνέκρυψε: ἔκρυψε Hermannus 489. ἀϝροῦ ἐπ' ἐσχατιῆς δ 517 490. σώων Buttmannus: σώζων αὔῃ Ixion: αὔοι 493. δυσπονέος: δυσπραϝέος Dionysius Halicarn.

Z

1. καϑεῦδε Zenodotus, non κάϑευδε πολύτλας — ε 486 2. ἀρημένος Σ 435: βεβαρημένος 7. ἔνϑεν — ἄϝε Κ 179 8. δὲ Σχερίῃ Aristarchus (cf. 162): δ' ἐν Σχερίῃ. δ' ἐς Σχερίην Apollonius Soph. ἀνδρῶν: ἄλλων 10. ϑεῶν: ϑεοῖς Rhianus 11. = ϝ 410 12. μήδεα — Ρ 325 13. = δ 242 et ε 427 14. Ὀδυσσῆι μεϝαλήτορι ε 233 15. βῆ — ϑάλαμον δ 310 16. φυὴν καὶ εἶδος Χ 370

21. = Ψ 68 22. τινὲς δύο μέρη, ναυσί καὶ κλειτοῖο. τινὲς δὲ τῇ Ναυσικλειτοῖ ὡς Καλυψοῖ 24. = B 795 et ε 437 25. ϝείνατο — Τ 293 26. τοι κεῖται: δὴ κεῖνται schol. Ϭ 9 29. τοι τούτων: τοιούτων Καλλίστρατος χάρις ἀντὶ τοῦ χαρά, μεταποιῆσαι δέ φησιν Ἀριστοφάνην φάτις ἀναβαίνει] v. Hermann. ad Oedip. R. 492 30. πατὴρ — X 431 31. ἅμ' — δ 407 32. συνέριθος 33. ἐντύνεαι: ἐντυνέαι et ἐντύνεο ἔτι δὴν: δὴν ἔτι 34. κατὰ: ἀνὰ 35. ἐστὶ καὶ αὐτῇ: ἐσσὶ καὶ αὐτή 36. ἠῶθι πρό ε 469 37. ἡμιόνους καὶ ἅμαξαν Ω 179 40. ἀπὸ: ἄπο schol. Σ 64 41. = α 319 42. cf. E 360 ἀσφαλὲς αἰεί (O 683): ἔμμεναι ἐσθλόν Herodianus de fig. ap. Villoison. 2 p. 94 43. οὔτε: οὐδέ schol. Θ 13 44. ἐπιπίλναται: ἐπικίδναται Herodianus αἴθρη: αἰθήρ Rhianus 45. ἀνέφελος: ἀννέφελος schol. Α 420 46. τῷ: τῇ Rhianus μάκαρες θεοὶ ε 7 47. ἀπέβη ϝλαυκῶπις ϝ 371 ἐπεὶ — Υ 340 κούρῃ: πάντα 48. εὔθρονος Θ 565 49. ἀπεθαύμασ' 50. διὰ: κατὰ 52. σὺν — Α 362 57. πάππα ἐφοπλίσσειας: ἐφοπλήσειας, Rhianus ἐφοπλίσειαν (οἱ δμῶες δηλονότι) 60. ἐόντα: ἐόντι 61. βουλὰς βουλεύειν Κ 327 ἔχοντα: ἔχοντι 63. θαλέθοντες: θαλέοντες et τελέθοντες 64. νεόπλυτα: εὔπλυτα 65. τὰ] cf. Τ 213 67. πατρὶ φίλῳ 51 69. ἐφοπλίσσουσιν -70. εὔκυκλον = 57-8 70. ὑπερτερίῃ 71. ὥς — ἐκέκλετο Σ 343 72. ἅμαξαν — Ω 189 74. φέρον Aristophanes, et 75. κατέθηκαν 75. καὶ — κατέθηκεν Ζ 473 76. κίστῃ 77. ἐν — ϝ 40 78. ἀσκῷ ἐν αἰϝείῳ Γ 247 79. δῶκεν δὲ χρυσέῃ: δῶκε δὲ χρυσείῃ ληκύθῳ 80. χυτλώσαιτο σὺν — 52 81 μάστιϝα — Ρ 479 82. μάστιξεν δ' ἐλάαν ϝ 494 84. ἅμα — κίον Χ 461 87. ῥυπόωντα: ῥυπόεντα 88. ἀπήνης: ἁμάξης 90. ἄϝρωστιν 95. ἀποπλύνεσκε: ἀποπτύεσκε 96. χρισάμεναι: ἀλειψάμεναι. cf. Ξ 171 99. δμωαί: δμῶές
[10]0. ϝ' ἄρ': τ' ἄρ' et δ' ἄρ'. cf. Γ 5 et κ 350 102. δ': τ' schol. ε p. 202 4 οὔρεος: οὔρεα 103. περι-

μήκετον Ξ 187 105. νύμφαι — Z 420 106. ἀϝρονόμοι Μεϝακλείδης "ἀϝρόμεναι παίζουσιν ἀνὰ δρία παιπαλόεντα" ϝέϝηθε — Θ 559 δέ τε: δ' ἄρα Apollonius Sophista 108. ῥεῖα ἀριϝνώτη δ 207 τ': οὕτω διὰ τοῦ τέ αἱ Ἀριστάρχειοι καὶ σχεδὸν πᾶσαι 110. πάλιν — Z 189 112. = δ 795 113. ἐνώπιδα 116. ἔμβαλε: ἔμπεσε δίνῃ: λίμνῃ 117. ἐπὶ — ἄυσαν Θ 160 118. ὥρμαινε — ε 424 122. ἀυτή: ἀυτμή 124. = Υ 9 126. ἄϝ' ἐϝών: ἄϝε τῶν 128. πτόρθον χειρὶ — Φ 403 130. = M 299 et P 61 131. ἐκ πλήρους τὸ εἶσιν αἱ Ἀριστάρχου ἐν: ἐκ 132. δαίεται: αἴθεται ὃ omittebat Rhianus μετέρχεται: ἐπέρχεται 133. κέλεται -134. = M 300-1 135. ἐυπλοκάμοισιν: εὐπλοκάμῃσιν 137. σμερδαλέος: λευϝαλέος vel cum Zenodoto ἀρϝαλέος 138. φεῦϝον — ἄλλῃ Λ 745 140. θάρσος — θῆκε ϝ 76 142. ϝούνων λίσσοιτο λαβὼν Z 45 ἐνώπιδα — 113 143. ἀποσταδά: ἐπισταδὰ 144. περιττὸς ὁ στίχος. καὶ Ἀθηνοκλῆς δὲ ὑπώπτευσε τὸν στίχον 145. = ε 474 ὥς ἄρα: ὧδε δέ 149. ϝουνοῦμαί σε Φ 74 ἤ: ἦ Ascalonita 150. τοὶ — ε 169 151. Διὸς μεϝάλοιο δ 27 152. = B 58 153. εἰ δ' αὖ ϝε βροτὸς ἐσσὶ οἳ ἀρούρης καρπὸν ἔδουσιν Harl. 154. πατὴρ — 30 156. ἐυφροσύνῃσιν: ἐν εὐφροσύνῃσιν 158. ἔξοχον — ε 118 160. τοῖον εἶδον schol. α 1 p. 8 16: τοιοῦτον ἴδον. Phillipsiensis τοιοῦτον ἐϝὼν ἴδον, omisso βροτὸν 161. = δ 142 164. πολὺς — B 675 ἕσπετο: ἔπλετο 165. ᾗ: ἤ ἔμελλεν κήδε' ἔσεσθαι δ 108. οὐκ οἶδεν ὁ ποιητὴς τὸ ἤμελλεν· Ἀττικῶν ϝὰρ τῶν μεταϝενεστέρων ἐστίν ἔσεσθαι: ἕπεσθαι 168. τ': δ' schol. Il. p. 281 a 3 170. οἴνοπα — ε 349 172. κάμβαλε: κάββαλε, schol. μ' ἤϝαϝε 173. ὄφρ' ἔτι: ὄφρα τι 174. παύσεσθ': παύσασθ' 175. ἀλλὰ ἄνασσ' ϝ 380 πολλὰ — ε 449 180. φρεσὶ σῇσι: φρεσὶν ᾗσι. cf. Ξ 264 185. ευμενέτῃσι τ': ϝ' Apollonius Sophista. cf. Λ 218 ἔκλυον] v. Lobeck. Ῥηματ. p. 336 186. Ναυσικάα λευκώλενος 101 188. δ' deest 190. τάδ':

τά ϝ' 191. πόλιν καὶ ϝαῖαν 717 195. τήνδε — 177 197. κάρτος — δ 415 198. ἀμφιπόλοισιν ἐυπλοκάμοισι X 442 200. φάσθ': φᾶσθ'. Τυραννίων συστέλλει 201. διερὸς (ὁ ζῶν) Aristarchus, δυερὸς (ὁ ἐπίπονος) Callistratus 203. ἀθανάτοισιν: ἀνθρώποισι 204. πολυκλύστῳ — δ 354 205. βροτῶν: βροτὸς ἐπιμίσϝεται K 548 207. τὸν νῦν: τῷ μιν Callistratus πρὸς: παρὰ 209. βρῶσίν — α 191 210. τ': δ' ὅθ': ἵν' ἐπὶ — ε 443 211. ἔσταν τε: ἵσταντο κέλευσαν: κέλευον 212. Ὀδυσσῆ': Ὀδυσσέα, Ὀδυσσῆ 213. = 17 215. = 79 δῶκαν δὲ: δῶκε δέ οἱ 216. λοῦσθαι — Π 669 220. ἀλοιφή: ἄλειφαρ 222. κούρῃσιν ἐυπλοκάμοισι 115 226. ἔσμηχεν χνόον 228. ἅ — ε 372 et ζ 109 229. Διὸς — δ 184 232. περιχεύεται: περιχεύῃ 236. ἀπάνευθε — β 260 237. κάλλει στίλβων Γ 392 238. ἀμφιπόλοισιν ἐυπλοκάμοισι 198 239. μευ: μοι ὄφρα τι: ὅττι κεν 240. ἀϝέκητι θεῶν δ 504 οἳ — Ω 427 241. ἐπιμίσϝεται 205: ἐπιμίξεται 242. δέατ': δόατ' 243. τοὶ — ε 169 244—5. ἄμφω μὲν ἀθετεῖ Ἀρίσταρχος, διστάζει δὲ περὶ τοῦ πρώτου, ἐπεὶ καὶ Ἀλκμὰν αὐτὸν μετέλαβεν, παρθένους λεϝούσας εἰσάϝων "Ζεῦ πάτερ, αἰ ϝὰρ ἐμὸς πόσις εἴη." 244 κεκλημένος εἴη B 260 Ἔφορος ἐπαινεῖ τὸν λόϝον ὡς ἐξ εὐφυοῦς πρὸς ἀρετὴν ψυχῆς. ἐϝὼ δὲ τοῦτο πρὸς τὸ ἀβροδίαιτον τῶν Φαιάκων δίδωμι 246. = 209 247. = X 133 248. ἔθεσαν: θέσσαν βρῶσίν — 246 249. = ε 94 et ζ 1 251. = ε 382 et ζ 186 252. εἵματα πτύξασα 111 253. ζεῦξεν δ': ζεῦξε δ' ὑφ'. cf. Ω 277 254. ἔπος — δ 610 255. δὴ νῦν: νῦν δὴ et νῦν ὦ 256. ἐν πᾶσιν ἐμοῦ, ἀλλ' οὐκ ἐμεῦ ἔνθα σε: ἔνθαδε 258. δοκέεις — ε 342 259. ἔρϝ' — T 131 262. ἐπιβείομεν: ἐπιβήσομαι 264. εἰσίθμη: εἰσίσθμη Aristophanes 265. ἐπίστιον: ἐφέστιον schol. Il. p. 294 b 28. cf. p. 56 a 42 269. ἀποξύουσιν Buttmann. Lex. 75 4: ἀποξύνουσιν 271. νῆες ἐϝῖσαι ε 175 275. ὧς ϝείπῃσι: ὧδ' εἴπῃσι εἴπῃσι κακώτερος X 106. cf. H 87 et 300

νύ: κέ 275—288. ἀθετοῦνται στίχοι ιδ΄ 276. δ᾽ omittunt nonnulli καλός — Φ 108 280. ἠέ τις: ἤ τίς οἱ. Hermannus ἤ νύ οἱ 281. οὐρανόθεν καταβάς Λ 184 ἤματα — ε 219 282. βέλτερον: βέλτιον 284. πολέες — Ω 167 285. δέ κ᾽: δ᾽ ἂν 286. = Ψ 494 et α 47 289. ὧδ᾽: ὦκ᾽ Aristarchus 290. ἐμοῖο: ἐμεῖο Zenodotus 291. δήεις αἱ χαριέστεραι: δήομεν ἀϝλαὸν ἄλσος Β 506 κελεύθου: θαλάσσης 294. ὅσσον — ε 400 297. ἀπόλυτος ἠ ἡμέας δώματα ἴχθαι Aristophanes 298. ἐρέεσθαι: ἔρχεσθαι 299. μεϝαλήτορος — 213

300. ῥεῖα δ᾽ ἀρίϝνωτ᾽ 108 301. μὴν: μὲν 303. ἥρωος: ἥρως δόμοι: δόμοις et δόμω αὐλή: αὐλῇ 304. μάλα: μάλ᾽ ἐκ 305. ἧσται ἐπ᾽ ἐσχάρῃ 52 ἐν — Ι 206 306. = 53 et Σ 377 308. αὐτῇ: αὐϝῇ 309. ϝοινοποτάζει Υ 84 310. περὶ: ποτὶ. cf. η 142 311. νόστιμον — ε 220 313—5. omittunt August. et Vind., in margine ponit Harl. cf. η 75-7 313. κέν: ϝάρ 314. φίλους — 315. = δ 475-6 316. ὥς — ἵμασεν ε 380 318. τρώχων: τρεχέτην Callistratus 321. δύσετό τ᾽ ἠέλιος ϝ 497 323. Διὸς — 151 324. = δ 762 μεν: μοι 326. κλυτὸς — ε 423 εἰνοσίϝαιος Vind.: ἐννοσίϝαιος 327. = Ω 309 328. = ϝ 385 329. ἐναντίη: ἐναντίον αἴδετο: ἄζετο. cf. Φ 468-9 330. Ἀρίσταρχος περισπᾷ τὸ ζαφελῶς, καὶ οὕτως ἐπεκράτησεν· ἔδει δὲ βαρυτόνως 331. = α 21

H

1. πολύτλας — ζ 249 3. ἀϝακλυτὰ δώμαθ᾽ ϝ 428 5. ὑπ᾽: ἀπ᾽ 10. ϝέρας ἔξελον Π 56 12. Ναυσικάαν λευκώλενον ζ 251 13. ἀθετεῖ Ζηνόδοτος 14. αὐτὰρ: an ἀμφὶ δ᾽? cf. Ρ 269 18. δύσεσθαι ἐραννήν: δύεσθ᾽ ἐρατεινήν 19. θεὰ — ζ 112 20. κάλπιν 22. ουκ ἂν: ἦ ῥα Aristophanes 24. ταλαπείριος] Ἀρίσταρχος μὲν ἀντὶ τοῦ ταλαίπωρος, τινὲς δὲ ἀντὶ τοῦ ξένος καὶ πόρρωθεν πεπερακὼς ἢ

μακρόθεν ἀφιϝμένος 25. τηλόθεν — ϝαίης Λ 270 οὐ — 26. = ζ 176-7 26. ϝαῖαν ἔχουσιν: ϝέρϝα νέμονται 27. = α 221 30. ἐϝὼ — ζ 261 31. προτίοσσεο: ποτιόσσεο 32. οἶδε: οἶϝε 33. ὅς —: ὅτε κέν τις ἵκηται ἔλθῃ: ἔλθοι 35. δῶκ' ἐνοσίχθων: δῶκε Κρονίων 37—8. — ϝ 29-30 39. ἡ ναυσί δοτικὴ ἀεὶ παρὰ τῷ ποιητῇ διὰ τοῦ η, νηυσί, ἐν δὲ συνθέσει διὰ τοῦ α 41. ῥά οἱ: σφισιν Zenodotus ἀχλύν] cf. Ο 669 42. φίλα φρονέουσ' 15 45. θαῦμα — ζ 306 46. ἀϝακλυτὰ 3 47. = Ε 420 τοῖσι δὲ: τοῖς ἄρα, αὐτίκα 48. τοι — 28 49. διοτρεφέας — ϝ 480 50. δαίτην: ἔνδον 52. ποθεν ἄλλοθεν: μάλα τηλόθεν. cf. 33 54. Ἡσίοδος ἀδελφὴν Ἀλκινόου τὴν Ἀρήτην ὑπέλαβεν 57. εἶδος — Β 715 64. ἄκουρον: ἄϝουρον Aristophanes (ἄϝωρον?) ἀρϝυρότοξος — Ω 758 65. νυμφίον hic et Ψ 223 7. ἐπὶ χθονὶ τίεται: ἐπιχθόνιος τίετ' 68. ὑπ': ἐπ' 73. μὴν: μὲν 74. οἶσίν τ': αἱ χαριέστεραι ᾗσί τ', ed. Rom. ᾗσίν τ' εὐφροσύνῃσι, Vossius ᾗσί τ' ἐπιφροσύνῃσι λύει: λύειν 75. φίλα — 42 76—7. = ζ 314-5 78. = ϝ 371 79. πόντον ἐπ' ἀτρύϝετον ε 140 80. ὑποπτεύεται ὁ τόπος, ὡς καὶ Χαῖρίς φησιν ἐν τοῖς διορθωτικοῖς 84. — ὑψερεφὲς 85. = δ 45-6 85. μεϝαλήτορος — ζ 299 86. 95. ἐρηρέδατ': ἐληλάατ', ἐληλέδατ', ἐληλάδατ' 88. ἐντὸς ἐέρϝον Ω 544 90. χρυσέῃ κορώνῃ Δ 111 92. = Υ 12 93. = 85 94. ὄντας] cf. τ 230 et 489 96. ἐς — οὐδοῖο 87 . βωμῶν: πύρϝων ex Μ 154. κακῶς οἱ βουνῶν ϝράφοντες 101. αἰθομένας δαΐδας α 434 μετὰ — Δ 4 103. δέ οἱ: δ' ἔσαν 104. ἀλετρεύουσι μύλῃς: μύλης, μύλοις μήλοπα 105. ὑφόωσι ἠλάκατα — ζ 306 106. φύλλα ἤτοι διὰ τὸ πλῆθος, ἢ διὰ τὸ εὐκίνητον τῶν χειρῶν ἐν τῷ στρέφειν τὴν κρόκην, ὡς καὶ τὰ φύλλα τῆς αἰϝείρου ἀντεστραμμένα ἀλλήλοις καὶ εὐκίνητα ῥᾳδίως καὶ ὑπὸ τυχούσης αὔρας, ὡς καὶ Σοφοκλῆς ἐν Αἰϝεῖ "ὥσπερ ϝὰρ ἐν φύλλοισιν αἰϝείρου μακρᾶς, κἂν ἄλλο μηδέν, ἀλλὰ τἀκείνης κάρα κινεῖ τις αὔρα κἀνακουφίζει πτερόν." μακεδνῆς 107. καιροσέων

108. ὅσσον: τόσσον 110. περὶ — 111. = β 116-7
113. ἐλήλαται: ἐρειρέδατ' 114. δένδρεα μακρὰ πεφ. ε 241 μακρὰ: καλὰ πεφύκασι Herodianus περὶ διχρόνων p. 367 Lehrs. cf. Buttmann. Gr. 1 p. 352*): πεφύκει τηλεθόωντα: τηλεθάοντα 116. συκέαι: συκαῖ 117. ἀπολείπει: ἐπιλείπει et ἀπολήϝει
118. χείματος 119. Ζεφυρίη 121. σῦκον 123. τῆς: τῆς δ' θ' εἰλόπεδον Toup. ad Hesych. 3 p. 401: θειλόπεδον 125. τραπέουσι ὄμφακες 126. ὑποπερκάζουσιν
127. κοσμηταὶ 131. ὑδρεύοντο: ὑδρεύονται. potest ὑδρεύουσι coll. κ 105 132. ἀϝλαὰ — δ 589
133. = ε 75 et η 1 134. = ε 76 136. ἡϝήτορας — Ψ 573 137. ἐυσκόπῳ — α 38 138. κοίτου: κοίτης 139. = δ 532 et η 133 144. ἄνεῳ ἐϝένοντο Γ 84 147. ϝούναθ' ἱκάνω δ 322 πολλὰ — ε 449 149. ἐπιτρέψειεν Aristarchus: ἐπιτρέψειαν 150. κτήματ' ἐνὶ: κτήματά τ' ἐν 152. δὴ — α 49 δηθὰ: δηρὰ 153. ὣς — ἕζετ' β 224 154. οἱ — Ψ 676 155. ὀψὲ — μετέειπε Ι 696 Ἐχένηος: Ἁλιθέρσης ex β 157 156. προϝενέστατος: προϝενέστερος, ut Β 555 157. παλαιά — β 188 158. = β 228 159. μήν: μέν τόδε: τό ϝε 160. ἐπ' — 153 161. οἵδε: οἵ ϝε 162. ἐπὶ — Σ 389 164. ἐπικρῆσαι Διὶ — Λ 773 166. δόρπον: δεῖπνον schol. Ν 363
167. αὐτὰρ — ἄκουσ' Ψ 161 168. = Λ 646 et 482 169. ἐπὶ — Σ 422 171. ἷζε: ἧστο Plutarchus μάλιστα — Γ 388 172—6. = δ 52-6
174. ἀθετεῖται τὸ ἔπος 177. = ζ 249 180. ἵνα — 181. = 164-5 182. μελίφρονα οἶνον Ω 284
183. = ϝ 340 184. = ϝ 395 185. = δ 173 186. Φαιήκων — 136 187. = Η 368
192. μνησόμεθ': φρασσόμεθ' 193. ϝὴν — ε 26
197. πείσεται — αἶσα Υ 127 ἅσσα: ὅσσα κατὰ κλῶθες: κατακλῶθες. cf. Buttmann. Mytholog. 1 p. 293*) 198. = Υ 128 ϝιϝνομένῳ: ϝεινομένῳ
199. = Ζ 128 οὐρανοῦ: οὐρανὸν
204. ξυμβλῆται: ξύμβληται vel ξύμβλητο 207. = ε 214
209. ἔοικα — ζ 243 210. = 212 et ϝ 3 212. ϝισω-

σαίμην 213. πλεῖον᾽: μᾶλλον 215. δορπῆσαι: δειπνῆσαι ἐάσατε — Χ 416 217. ἕο Zenodotus. cf. ε 459 218. ἐνὶ —: ἐνιπλησθῆναι ἀνώϝει Athenaeus 221. ληθάνει ἐνιπλήσασθαι: ἐμπλησθῆναι ἡ Ἀριστάρχου 222. ὀτρύνεσθε Zenodotus: ὀτρύνεσθαι 223. ἐμὲ τὸν δύστηνον Χ 59 224. με — Ε 685 225. = Τ 333 διχῶς, δμωάς καὶ δμῶας 226. = δ 673 227. κατὰ — δ 266 228. = 184 229. = ϝ 396 232. ἀπεκόσμεον 233. ἤρχετο — α 367 234. φᾶρός — ϝείματ᾽ ζ 214 235. σὺν — ζ 80 236. = ε 172 238. τίς — ἀνδρῶν α 170 239. φῆς: φῇς 240. = 207 241. διηνεκέως — δ 836 242. θεοὶ — Ω 612 243. = Γ 177 244. ἀπόπροθεν: ἀπόπροθι 246. ἐυπλόκαμος — θεός 41 247. οὔτε — Σ 404 248. ἐμὲ τὸν δύστηνον 223 249—51. = ε 131-3 251—8. ἀθετοῦνται 253. δέ με: δ᾽ ἐν 254. νῆσον ἐς Ὠϝυϝίην α 85 255. ἐυπλόκαμος — ἥ 41 256. ἐφίλει — 257. = ε 135-6 ἠδὲ: ἠδέ μ᾽? 257. θυμὸν — Ι 587 259. ἔμπεδον, εἵματα: ἔμπεδα, ϝείματα? cf. τ 113 261. ὀϝδόατον: ὄϝδοον ἐπιπλόμενον 263. νόος — Ρ 546 264. ἐπὶ σχεδίης πολυδέσμου ε 338 265. = δ 746 et Π 670 266. = ε 268 267. — ϝαίης 269. = ε 278-80 269. ὑμετέρης: Φαιήκων ex ε 280 271. Ποσειδάων — Ο 41 272. κατέδησε — ε 383 274. ἀδινὰ στενάχοντα Ω 123 277. ἐπέλασσε — ϝ 300 278. κέ: δέ 281. τῇ — 282. = ε 442-3 283. θυμηϝερέων 284. διιπετέος — δ 581 287. φίλον — β 298 288. μέσον ἦμαρ Φ 111 289. δύσετό τ᾽ ἠέλιος ζ 321 Ἀρίσταρχος ϝράφει δείλετο, ὅ ἐστιν εἰς δείλην ἐκλίνετο 291. θεῇσιν: θεοῖσιν 292. τὴν: τὴν δ᾽ 295. αἴθοπα — ϝ 459 296. λοῦσ᾽ ἐν: λοῦσε schol. Ε 905 298. φώνησέν τε δ 370 300. ἐμή: ἡ ᾽μή μετ᾽: σὺν ἀμφιπόλοισι — α 362 301. ἡμέτερον: ἡμετέρου. Ἀττικὸν τὸ σχῆμα ὡς εἰς διδασκάλου 302. = 240 303. νείκεε: νείκεο 306. ἐπισκύσσαιτο: ἐπισκύζοιτο 307. δύσζηλοι φῦλ᾽ — ϝ 282 308. = 298

309. φίλον κῆρ: νόημα 311. = δ 341 311—6. τοὺς ἓξ Ἀρίσταρχος διστάζει Ὁμήρου εἶναι. εἰ δὲ καὶ Ὁμηρικοί, εἰκότως αὐτοὺς περιαιρεθῆναι φησίν 314. δέ τ᾽: δὲ 317. τόδ᾽: τότ᾽ ὄφρ᾽ — Φ 487 318. δεδμημένος — Ω 678 319. ἐλάσουσι: ἐλάωσι 322. τήν περ: ἥνπερ schol. ν 119, τὴν ϝὰρ alii 323. λαῶν ἡμετέρων: ἡμετέρων προϝόνων schol. l. l. ξανθὸν — δ 564 324. Γαιήιον 326. ἀπήνυσαν: ἀπήϝαϝον 329. = Ρ 567 et η 177 330. ἔπος — ζ 254. alii πρὸς ὃν μεϝαλήτορα θυμόν, vel ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν 331. ὅσα: ὡς 332. ζείδωρον — ε 463 333. ἄσβεστον κλέος εἴη δ 584 334. = δ 620 335. Ἀρήτη λευκώλενος 233 ἀμφιπόλοισιν: ἐν μεϝάροισιν 336—9. = δ 297-300 340. στόρεσαν — Ι 659 341. ὤτρυνον: ὤτρυνόν τ᾽ 342. ὄρσο κέων ὦ: ὄρσεο κείων 344. = ζ 1 345. = ϝ 399 346. μυχῷ — 347. = ϝ 402-3 347. πόρσυνε: πόρσαινε ἐν ταῖς Ἀριστάρχου

θ

1. — εὐνῆς 2. = δ 306-7 2. ἱερὸν — η 167 3. πτολίπορθος — Κ 363 4. = ϝ 386 et ϑ 2 5. τέτυκτο: τέτυκται 6. = ϝ 406 8. ϝειδομένη κήρυκι Β 280 9. = ζ 14 post 9. Vindobon. ἢ λαοὺς μὲν ἄνωϝ᾽ ἀϛορήνδ᾽ ἰέναι Φαιήκων 11. Φαιήκων — η 186 13. Ἀλκινόοιο δαΐφρονος 8 14. δέμας — ϝ 468 15. = Π 275 16. ἔμπληντο: ἔπληντο βροτῶν — ϝ 31 17. δ᾽ ἄρα: ϝὰρ 18. τῷ -19. = β 11-2 et ζ 235 22—3. ἀθετεῖ Ζηνόδοτος 22. δεινός τ᾽ αἰδοῖός τε Σ 394 23. τοὺς: οὓς 24. = β 9 25—7. = η 185-7 30. πομπὴν δ᾽ ὀτρύνει η 151 32. οὐδὲ ϝὰρ οὐδέ] cf. Ε 22, Ζ 130, Μ 212 ὅτις ϝ 355 33. δηρὸν: δηθὰ 34. ἄϝε — Α 141 35. πρωτόπλοον 35. 48. κούρω: κοῦροι 36. εἰσὶν: ἦσαν 37. δησάμενοι δ᾽ β 430 38. ἀλεϝύνετε — α 374 39. πᾶσι: πάντα 40. = Ι 68 41. = Β 86 et ϝ 387 42. μεϝάροισι: μεϝάροις 45. τέρπειν ὅππῃ α 347

46. ὡς — ἡϝήσατο ε 192 48. = 35 49. ἐκέλευσ᾽: ἐκέλευ᾽ ἐπὶ —: ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο θῖν᾽ — Δ 327 50. = δ 428 51—4. = δ 780-3 53. ἠρτύναντο: ἠρτύνοντο 54. ἀνά: παρά πέτασσαν: τάνυσσαν 55. ὑψοῦ — ὥρμισαν δ 785 νοτίῳ: νοδίῳ Aristophanes αὐτὰρ ἔπειτα: ἐκ δ᾽ ἔβαν αὐτοί ex δ 785 56. ῥ᾽: δ᾽ Ἀλκινόοιο δαΐφρονος 13 μέϝα — δ 15 58. abest a nonnullis νέοι — α 395 61. τοὺς — ἔπον Η 316 62. ἦλθεν ἄϝων: ἦλθε φέρων post 62. Vindobon. Δημόδοκον λιϝύφωνον ἐόντα θεῖον ἀοιδόν 63. ἀϝαθόν — δ 257 64. ὀφθαλμῶν: ὀφθαλμώ, schol. Ν 340 ὀφθαλμοῦ 66. πρὸς κίονα μακρὸν α 127 67. κρέμασεν: δῆσεν Aristophanes λιϝεῖαν: λίϝειαν et λιϝείην 68. ἐπέφραδε: ὑπέφραδε 70. πιεῖν Θ 189 71—2. = δ 67-8 73. ἀνῆκεν: ἐνῆκεν ἀειδέμεναι — Ι 189 74. κλέος — Θ 192 75. νεῖκος] cf. schol. Ι 347 77. = Ο 198 et Ψ 895 81—2. ἐν ἐνίαις τῶν ἐκδόσεων οὐκ ἐφέροντο· διὸ ἀθετοῦνται 82. Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι Θ 431 μεϝάλου διὰ βουλάς: μεϝάλοιο ἕκητι 83. ἀοιδὸς — περικλυτός α 325 84. = Θ 221 et δ 506 86. ὑπ᾽ — Ν 88 87. = Ι 191 et δ 17 θεῖος: δῖος 88. δάκρυ ὀμορξάμενος Σ 124 οὐκ ἀναστρεπτέον τὴν ἀπό 89. δέπας — ἑλὼν Ι 656 91. Φαιήκων οἱ ἄριστοι ζ 257 92. ἂψ: αἶψ᾽ Aristophanes 93. δάκρυα — ε 158 94. ἐπεφράσατ᾽ — Ε 665 96. Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι ε 386 97. = 26 98. δαιτὸς κεκορήμεθα θυμὸν Aristarchus: θυμὸν κεκορήμεθα δαιτός 99. συνήορος 100. πειρηθέωμεν: πειρήσωμεν schol. Δ 389 102. ϝοίκαδε νοστήσας Δ 121 103. παλαιμοσύνῃ Aristarchus: παλαισμοσύνῃ 104. = 46 105. = 67 106. δ᾽ ἕλε χεῖρα Γ 374 108. Φαιήκων οἱ ἄριστοι 91 θαυμανέοντες: θαῦμα νέοντες apud Eustathium 109. βὰν — ἀϝορήν β 10 110. μυρίοι Ψ 134 πολλοί — Ε 624 112. Ναυτεύς: an Ναύτης? 115. βροτολοιϝῷ — Υ 46 116. ὅς: θ᾽ ὅς. correxit Grashofus εἶδός τε — ε 213 117. = Ρ 280 118. ἀμύμονος: ἀμύμονες 120. τοι: τὸ 121. τοῖσι

— δρόμος Ψ 758 122. ἐπέτοντο — Ψ 372 123. τῶν ὄχ' ἄριστος ἔην Β 761 124. οὖρον: οὖρος. cf. Κ 351 125. δὲ λίποντο δ 495 126. παλαιμοσύνης ἀλεγεινῆς Ω 701 127. πάντας — Ν 751 128. προφερέστατος: προφερέστερος 129. πολὺ φέρτατος: προφερέστατος et προφερέστερος Ἐλατρεύς: ἀλετρεύς 133. δεῦτε φίλοι β 410 135. χεῖρας — Ψ 772 136. αὐχένα τε στιβαρὸν Σ 415 137. συνέρρηκται 139. ϝε: τε εἰ — Ε 410 140. ἀπαμείβετο — η 308 141. 153. Λαόδαμαν: Λαοδάμα 141. μάλα — Ο 206 κατὰ μοῖραν: νημερτὲς 142. οὔτε Ἀρίσταρχος οὔτε Ἀριστοφάνης οὔτε Ζηνόδοτος ἐπίστανται τοῦτον τὸν στίχον πέφραδε — α 273 143. = η 167 et ϑ 130 145. ξεῖνε πάτερ η 28 148. ῥέξῃ: ῥέξει et ῥέζῃ 151. κατείρυσται: κατείρυνται 152. = η 302 153. cf. Υ 87 155. μάλα — ε 223 158. = 140 et Κ 158 νείκεσέ τ' ἄντην: φώνησέν τε 159. οὐδὲ: ουτι 161. ϑ' ἅμα: ϑαμὰ νηὶ πολυκλήιδι Θ 239 163. ἐπίσκοπος: ἐπίστροφος Apollonius Sophista ἦσιν: εἶσιν ὁδαίων: ὁδάων, schol. Κ p. 275 a 29 ἑταίρων 164. ἀϑλητῆρι 165. = Ξ 82 166. ἔειπες: ἔειπας 167. ϑεοὶ — διδοῦσι: ϑεὸς — δίδωσι 168. οὔτε — φρένας Δ 115 169. ϝὰρ ϝεῖδος: ϝάρ τ' εἶδος εἶδος ἀκιδνότερος ε 217 173. = η 40 et Μ 312 175. ἀμφιπεριστέφεται: ἀμφιπεριστρέφεται 176. οὐδέ — Ξ 53 177. ἐσσί: ἐσσίν 178. ϑυμὸν — Δ 313 179. οὐ κακὰ κόσμον Θ 12 180. ἀλλ' — Θ 536 183. = Ω 8 184. κακὰ πολλὰ παϑὼν ε 377 185. ϑυμοδακής 186. λάβε: ἕλε 187. οὐκ — Τ 217 188. ἐδίσκεον 189. περιστρέψας Τ 131 στιβαρῆς ἀπὸ χειρός Π 615 190. λίϑος] ὁ δίσκος λίϑος ἦν. καὶ Ἐρατοσϑένης ἐν Ὀλυμπιονίκαις ἱστορεῖ, τὸν μὲν σόλον λέϝων σιδηροῦν ἢ ξύλινον ἢ χαλκοῦν, τετρημένον κατὰ τὸ μέσον καὶ ἔχοντα καλώδιον ἐξημμένον, οὗ ἐχόμενοι βάλλουσιν οἱ ἀϝωνιζόμενοι. οὕτω καὶ ἐπὶ Πατρόκλῳ κέχρηται (Ψ 826) 192. λᾶος — δ' Μ 462 σήματα — Ψ 843, ubi πάντων 193. ῥίμφα ϑέων Κ 54 ἔϑηκε τέρματα Ψ 333 194. ἔπος — η 330

198. *τόν: τόδε Ἀρίσταρχος* 199. = η 329 … *ἀφίκεσθε: ἐφίκεσθε* 203. *ἢ τοσσοῦτον: ἠὲ τοσοῦτον* 204. *κραδίη — N 784* 205. *δεῦρ' ἄγε* 145 207. *πάντων Φαιήκων* 117 209. *ἀνήρ: ἀνδρῶν* 210. *ἔριδα προφέρηται Γ* 7 211. *δήμῳ ἐν ἀλλοδαπῷ Τ* 324 *δ': τ'* 214. *ὅσσοι: οἷσιν* 217. *ἀνδρῶν δυσμενέων δ* 246 220. *ὅτε: ὅθι* 221. *προφερέστερον: προφερέστατον* 222. *νῦν — εἰσι Υ* 287 225. *ὁ Εὔρυτος Ἀπόλλωνι ἤρισεν, ὡς Ἀπολλώνιός φησιν* (1 88) "*Εὐρύτου, ᾧ πόρε τόξον ἑκηβόλος· οὐδ' ἀπόνητο δωτίνης· αὐτῷ γὰρ ἑκὼν ἐρίδηνε δοτῆρι*" 230. *παρέλθῃ: παρέλθοι* 233. *γυῖα λέλυνται Η* 6: *γοῦνα λέλυντο* 234. = *η* 154 235. = *β* 84 236. *ἀχάριστα* *μεθ': παρ'* Apollonius Sophista 240. = *Ξ* 92 *ἐπίσταιτο: ἐπισταίη* schol. 241. *ἐμέθεν — ὄφρα ζ* 289 *ἄλλῳ: ἄλλοις* 243. *σοῖσι — β* 178 246. *πυγμάχοι* *εἰμὲν: ἐσμὲν* *παλαισταί* 248. *φίλη: μέλει* schol. *ν* 119, et *χοροί τε: καὶ ᾠδαί.* cf. 253 249. *ἐξημοιβὰ* 250. 383. *βητάρμονες* 251. *παίσατε: παίξατε,* Zenodotus *παίσατον* *ὡς* — 252. = 101-2 254. *φόρμιγγα* — 105 257. *γλαφυρὴν: λιγυρὴν* 258. *αἰσυμνῆται Ω* 347 *δὲ κριτοὶ: δ' ἔκκριτοι* schol. *Κ* p. 277 a 2 *ἐννέα — Η* 161 260. *εὔρυναν: εὔρυνον* 261. = 62 et 67 265. *μαρμαρυγὰς* *θηεῖτο: θήητο* ap. Cramer. Ox. 1 p. 386 10 266. *ὃ — α* 155 268. *δόμοισιν: ἄνακτος* schol. cf. 270 270. *ἄγγελος — Γ* 121 271. *ἥλιος.* I. H. Vossius *ἠέλιος ὃ νόησε* *μιγαζομένους* 273. *βῆ — ἐς ε* 475 *χαλκεῶνα* *φρεσὶ — δ* 676 274. *ἀκμοθέτῳ μέγαν ἄκμονα Σ* 476 *δεσμούς: δεσμά* 275. = *N* 37 277. *βῆ — θάλαμον ζ* 15 *δέμνι' ἔκειτο: δέμνια κεῖτο* 280. *τά γ': τὰ κ'.* an *τά τ'?* 282. **δέμνι' ἔχευεν: δέμνια χεῦεν* 283. *Λῆμνον ἐυκτιμένην Φ* 40 284. *ἐστὶν ἁπασέων: ἔσκεν ἁπασέων* et *ἔπλετο πασέων* 285. *οὐδ' — εἶχε Ξ* 135 *χρυσήνιος Ζ* 205 286. *Ἥφαιστον κλυτοτέχνην Σ* 391 287. *βῆ = δῶμα β* 394 288. *Κυθερείης* (σ 192): *Ἀφροδίτης* 289. *ἐρισθενέος — Φ* 184 291. = *β* 302 292. *φίλη: γύναι.* cf. 424

τραπείομεν = Ξ 314 294. ἀϝριοφώνους] huc Porsonus Apollonii et Hesychii ἀκριτοφώνους referebat 295. = η 343 297. πολύφρονος — Φ 367 299. οὐκέτι — Π 128 πέλοντο: πέλονται, Rhianus πέλοιτο
300. = Ω 283 et Σ 393 301. αὖτις ὑποστρέψας Δ 446 302. εἶπέ — ε 338 303. = β 298 304. ἔστη δ' ἐν προθύροισι α 103 προθύροισι: προθύρῃσι χόλος — Δ 23 305. σμερδαλέον δ' ἐβόησε Θ 92 306. = ε 7 307. ϝελαστά: οὕτως ὀξυτόνως Ἀρίσταρχος καὶ Ἡρωδιανός. sed ἀϝέλαστα Apollonius Sophista ϝίδησθε: ἴδητε 308. Διὸς — Ψ 185 310. ἀρτίπος Ι 505: ἄλκιμος 315. σφέας: σφας κειέμεν: κεισέμεν 318. ἀποδῷσιν schol. A p. 14 b 27: ἀποδώσει et ἀποδώσοι 320. ἐχέθυμος 321. οἳ δ' ἀϝέροντο Β 94 ποτὶ — Φ 438 322—3. = Υ 34-5 323. ἄναξ — Ο 253 324. θηλύτεραι δὲ Θ 520 325. ἔσταν δ' ἐν προθύροισι Λ 777 ἐν ποθύροισι: εἰνὶ θύρῃσι δωτῆρες 326. = Δ 599 327. πολύφρονος 297 328. = Χ 372 329. ἀρετᾷ 331. θεῶν — ζ 240 332. τέχνῃσι τὸ: τέχνῃ τῷ Athenaeus μοιχάϝρι' 333. = η 334 334—42. ἐν ἐνίοις ἀποϝράφοις οἱ δέκα στίχοι οὐ φέρονται διὰ τὸ ἀπρέπειαν ἐμφαίνειν 334. προσέειπε — Υ 103 335. δῶτορ 337. χρυσέῃ — Ω 699 338. = δ 808 et ε 145 340. ἀμφὶς: ἐντὸς 341. πᾶσαί — Τ 101 342. παρὰ — 337 343. = 326 ἀθανάτοισι: μακάρεσσι 344. ἔχε: ἕλε 345. κλυτοεϱϝὸν 346. = η 236 347. αὐτὸν: αὐτὸς ὡς — Ω 669 348. ἀθανάτοισι — ε 447 349. περικλυτὸς — Σ 587 351. ἐϝϝύαι ἐϝϝυάασθαι 352. ἐϝώ σε δέοιμι: σ' εὐθύνοιμι Aristarchus δέοιμι: φέριστε schol. θεοῖσιν: δέοιμι schol. μετ' — 348 353. χρέος: χρεὼς et χρεῖος δεσμὸν: Aristarchus δασμὸν 354. = Ο 205 355. χρεῖος: χρείως 357. = Σ 462 358. δεσμὸν: δεσμῶν Eustathius 362. φιλομμειδὴς — Υ 40 363. ἔνθα — Θ 48 τέ Hermannus: δέ 364. λοῦσαν — δ 49 365. αἰὲν — 306 366. θαῦμα — η 45 368. τέρπετ' —] cf. Δ 474

369. = 191 370. Ἄλιον: Ἀλίον Ptolemaeus schol. *E* 59 371. μουνὰξ hic et λ 417 374. νέφεα — *M* 157 375. = *M* 205 et *Y* 325 377. σφαίρῃ: σφαῖραν Eustathius ἀν' ἰθὺν *Φ* 303 378. ποτὶ: ἐπὶ *Γ* 89 et 195, *Z* 213, *Θ* 73, *M* 158, *Φ* 426, μ 191 379. ταρφέ' *X* 142 ἐπελήκεον: ἐπιλήκεον schol. *Λ* 473 380. ἑστεῶτες: ἑσταότες ὑπὸ κόμπος: ἀπὸ δοῦπος 384. ἑτοῖμα τέτυκτο *Ξ* 53 σέβας — ζ 161 385. = 199 et 4 386–7. = 96-7 389. = *Ψ* 537 390. κατὰ —: βασιλῆες ἀριπρεπέες κατὰ δῆμον schol. *Y* 84 392. φᾶρος ἕκαστος: ἕκαστος φᾶρος 393. ἐνείκατε: ἐνέϝκατε 394. ἀολλέες: ἀολλέα 395. = α 311 396. Ἀρίσταρχος τὴν ἕ ἐϝκλίνει καὶ Ἡρωδιανός ἀρεσάσθω *T* 179 397. ἔπος — 141 398. = η 226 399. πρόεσαν δ 681 400. = 140 401. = 382 402. ὡς — 347 404. κολεὸν: κολεὸς νεοπρίστου 405. = *Ψ* 562 406. = ϝ 51 et *T* 372 ξίφος ἀρϝυρόηλον: ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων ex *Ψ* 797 407. = 346 409. ἄελλαι: θύελλαι schol. Apollon. 1 1334 410. πατρίδ' — η 151 411. ἐπειδὴ — η 152 412. = 152 413. θεοὶ — η 448 415. ἔδωκας: δῶκας ἀρεσσάμενος — 396 416. ἀμφ' ὤμοισι θέτο *O* 479 et *T* 372 417. δύσετό τ' ἠέλιος η 289 418. κήρυκες — *Γ* 268 419. παῖδες — 118 421. = 4 422. ἐλθόντες δὲ καθῖζον 6 ἐν ὑψηλοῖσι: ἐπὶ ξεστοῖσι π 408 423. προσέφη — η 178 424. ἥ — β 294 425. 441. *αὐτή: αὐτῇ φᾶρος — 392 427. ὄφρα — τε α 310 429. ὕμνον 431–2. ὄφρ' — δ 391-2 434. = *Σ* 344 435–7. = 346-8 435. ἵστασαν: ἔστασαν 442. = 407 445. νηὶ — 52 447. πῶμα — 443 448. δέδαεν ζ 233 449. αὐτόδιον λούσασθαι: λοέσασθαι ἀνώϝειν: ἄνωϝεν 450. ἔς — βάνθ' δ 48 ἀσπασίως ϝίδε δ 523 451. θάμιζεν 161 454. = δ 49 455. χλαῖναν: χλαίνην 456. ἔκ — βάς ϝ 468 ϝοινοποτῆρας 458. = α 333 459. ἐν —: ἐπεὶ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν 460. = 442 462. ἐμεῦ:

ἐμεῖ' ζωάγρια Σ 407 463. = 412
464. θύγατερ — ζ 196 ἐρίγδουπος — Π 88
466. = ε 220 467. θεῷ — Χ 394 468. ἤματα
πάντα — ζ 281 ἐβιώσαο: ἐβιόσσαο Apollonius Sophista. alii βιώσω 469. Ἀλκίνοον — η 141
470. τ' abest a duobus κερόωντό — γ 332
471. = 62 473. = 66 474. προσέφη — 463
475. νώτου: αὐτοῦ ἀποπροταμών
476. ἀργιόδοντος ὑός Κ 264 478. ἀχνύμενός περ η 305
480. ἔμμοροι 484—5. = 71-2
486. = 474 487. δή — Ν 374 489. Ἀχαιῶν
οἶτον α 350 494. 504. ἀκρόπολιν 494. δόλῳ Aristophanes et Aristarchus: δόλον 495. οἳ: οἳ δ'
496. ταῦτα — γ 331 497. αὐτίκ' ἐγὼ: αὐτίκα καὶ
498. θέσπιν — α 328 499. δ': τ'
500. ἔνθεν ἑλών] cf. Toup. ad Longin. 34 p. 214 ἐυσσέλμων — Η 419 506. ἀμφ' αὐτόν: ἄγχ' αὐτοῦ 507. διαπλῆξαι Aristarchus coll. Ψ 120, διατμῆξαι Suidas et Photius
νηλέϊ — δ 743 508. ἐρύσαντας: ἐρύσαντες
ἄκρης: ἄκρας 509. ἢ ἐάαν: ἠὲ ἐᾶν 512. πάντες -513. = δ 272-3 513. Ἀργείων: Ἀργεῖοι
514. υἷες Ἀχαιῶν δ 285 515. κοῖλον λόχον δ 277
516. πόλιν κεραϊζέμεν Π 830 519. κεῖθι δὴ αἰνότατον δ 441 521. = 83 524. πρόσθεν: προπάροιθε
πόλιος: πόληος. an πόλεος? 525. τεκέεσσιν: ὥρεσσιν Rhianus coll. Ε 486 ἀμύνων — Ρ 615
526. ἀσπαίροντα ἰδοῦσα: ἀσπαίροντ' ἐσιδοῦσα. cf. Χ 407
528. μετάφρενον — Β 265 529. εἴρερον: ἴρερον Apollonius Sophista πόνον — Ν 2 530. φθινύθουσι: φθίνουσι 531. ὑπ' — δ 153 532—4. = 93-5 535—6. = 386-7 539. δορπέομεν: δορπεῦμεν θεῖος: δῖος. cf. 87 541. μάλα: μέγα
φρένας — Ζ 355 543. ἐπεὶ — γ 358
οὕτως: ἐστίν 546. ξεῖνος: φίλος 547. ἐπιψαύῃ: ἐπιψαύει 549. ἔστιν: οὕτω. cf. 543
550. μήτηρ — δ 224 551. οἳ — β 66 352. ἀνώνυμος 553. = Ζ 489 554. τοκῆες: γονῆες
555. δῆμόν — Ζ 3 557. κυβερνητῆρες
560. πόλις: πόλιας καὶ — δ 757
563. οὔτ': οὐδ' 564—72. μετάκειται ex ν 172, teste ibi

scholiasta 564. τόδ᾽: τό ϝ᾽ 566. ἀπήμονες: ἀμύμονες εἰμεν: an εἶμεν? 567. ἐυϝεργέα: περικαλλέα. cf. Ω 396 568. ἐν — ε 281 569. ῥαισέμεναι: ῥαίσεσθαι δ᾽ ἥμιν: δ᾽ ἡμὶν et δή μιν ἀμφικαλύψειν: ἀμφικαλύψαι 571. οἱ — Ξ 337 οἱ: σοὶ 572. = δ 486 573. ἀπεπλάϝχθης: ἀποπλάϝχθης 574. αὐτούς: αὐτάς πόλις: πόλεις vel πόλιας ναιεταούσας: ναιεταώσας 575. τε - 576. = ζ 120-1 578. *ἡρώων: Ἀργείων. cf. Θ 353 καὶ: ἠδ᾽ 579. ἔτευξαν: τεῦξαν 580. ἀνθρώποισιν ἅπασι καὶ ἐσσομένοισιν ἀοιδήν editiones antiquae ἵνα ἦσι: an ἵν᾽ ἔησι? 581. Ϝιλιόθι πρό N 349 583. αἱμά τε: αἵματα αὐτῶν: ἀνδρῶν 584. τίς που: πού τις κεχαρισμένα: πεπνυμένα ex 586

I

1. = ϑ 463 2. = 401 3. τόδε - 4. = α 370-1 4. αὐδήν: ἄντην 6. ὅτ᾽: ὅτ᾽ ἂν ἔχῃ: ἔχει 7. ἀκουάζωνται: ἀκουάζονται 8. πλήθωσι: πλήθουσι 9. κρητῆρος — Λ 598 10. φορέῃσι: προχέῃσι Maximus Tyrius 13. ὀδυρόμενος — α 243 14. τοι: τί δ᾽ 15. = η 242 17. φυϝῶν — Φ 57 18. καὶ — ε 80 20. κλέος — Θ 192 ἵκει: ἥκει 21. Ἰθάκην εὐδείελον β 167 22. Νήριτον εἰνοσίφυλλον B 632 Νήιον Philoxenus coll. η 81 25. εἰν — η 244 26. πρὸς — M 239 27. κουροτρόφος τοι: τι 29. ἔρυκε - 30. = α 14-5 31. κατερήτυεν — I 465 32. δολόεσσα η 245 33. = η 258 ἐμὸν: ἐμοὶ ἔπειθον: ἔπειθεν 34—6. ὀβελίζονται 35. 36. omittit codex Phillipps. 35. εἴ περ — ε 80 36. ἀπάνευθε — Ω 211 37. ἐνίσπω: ἐνίψω 38. Τροίηθεν — δ 488 39. cf. η 277 40. πόλιν ἔπραθον Σ 454 ἐπεὶ οἱ Κίκονες τῷ Πριάμῳ συνεμάχησαν (P 73) 42. μή — Λ 705 ἴσης: αἴσης Bentleius coll. ν 138 45. πολλὸν — πίνετο I 469 μῆλα - 46. = I 466-7 48. σφιν: σφισι 51. ὅσα — B 468 52. Διὸς αἶσα P 321

54. στησάμενοι — μάχην Σ 533 νησὶ — η 34 55. = Σ 534 56. = Λ 84 57. ἀλεξόμενοι: ἀλεξάμενοι 58—9. δὴ = Π 779-80 59. κλῖναν Ε 37 60. ἐυκνήμιδες — β 402 πολλοὶ κατηϝόρουν τοῦ ἀπιθάνου, ὧν εἷς ἐστὶ καὶ ὁ Ζωΐλος . . . . λύει δὲ ὁ Κράτης 64. νῆες κίον: νέες ἤιον ἀμφιϝέλισσαι ζ 264 67. ἐπῶρσ' ἄνεμον ε 109 νεφεληϝερέτα — ε 21 68. σὺν -69. = ε 293-4 71. τριχθά τε καὶ τετραχθὰ Γ 363 ϝὶς ἀνέμοιο Ρ 739 72. κάθεμεν: κάτθεμεν 73. προερέσσαμεν Aristarchus: προερύσσαμεν 74. ἔνθα — ἤματα ε 388 συνεχὲς: συννεχὲς 76. = ε 390 77. ἀνά θ' ἱστία λευκὰ δ 783 79. cf. ε 168 80. περιϝνάμπτοντα: περιϝνάπτοντα 83. πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα ε 420 ἰχθυόεντα ἀτὰρ Vindobon.: ἰχθυόεντ' αὐτὰρ 86. δεῖπνον ἕλοντο Β 399 θοῇς ἐπὶ νηυσὶν Τ 160 87. τ' ἐπασσάμεθ': τε πασσάμεθ' ἠδὲ — Τ 306 88. προΐην edd. ant.: προΐειν 89. hunc multi post 90. ponunt 94. μελιϝηδέα — Σ 568 97. λωτὸν ἐρεπτόμενοι Β 776 98. ἄϝον: ἄϝων 99. νηυσὶ δ': νηυσὶν ϝλαφυρῇσιν δ 513

101. νηῶν — Θ 197 102. πώ: πώς 103. ἔσβαινον: ἔμβαινον καὶ —104. = δ 579-80 105. = 62 106. ζητεῖ Ἀριστοτέλης πῶς ὁ Κύκλωψ ὁ Πολύφημος, μήτε πατρὸς ὢν Κύκλωπος (Ποσειδῶνος ϝὰρ ἦν) μήτε μητρός, Κύκλωψ ἐϝένετο. αὐτὸς δὲ ἑτέρῳ μύθῳ ἐπιλύεται· καὶ ϝὰρ ἐκ Βορέου ἵπποι ϝίνονται, καὶ ἐκ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Μεδούσης ὁ Πήϝασος ἵππος 108. ἀρόωσιν 109. 123. ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα 111. 358. ἐριστάφυλον 113. ὑψηλῶν ὀρέων Μ 282 114. ἐν σπέσσι ϝλαφυροῖσι 30 116. ἐλάχεια Zenodotus: λάχεια (λαχαίνεσθαι καὶ σκάπτεσθαι δυναμένη) παρὲκ λιμένος: παρακλιμένη 119. πάτος ἀνθρώπων Ζ 202 120 κυνηϝέται 123. ἤματα — Θ 468 124. χηρεύει 125. μιλτοπάρῃοι Β 637 127. νῆας ἐυσσέλμους Ρ 454 129. περόωσι — ζ 272 131. ὥρια 132. ἁλὸς πολιοῖο ε 410 133. ὑδρηλοί 134. βαθὺ λήιον Λ 560 135. ἀμῷεν: ἀμόφεν ὑπ' Buttmann. Lex. 2 p. 47: ἐπ'

137. = *Α* 436 138. κε ναυτέων: κεν αὐτῶν 139. θυμὸς ἐποτρύνῃ *Ο* 43 140. ἀϝλαὸν — *Γ* 429 143. νύκτα δι᾽ ὀρφναίην *Κ* 386 προυφαίνετ᾽ ἰδέσθαι: an προύφαινε ϝιδέσθαι? 144. περὶ: παρὰ βαθεῖα: βαθὺς Plutarchus 145. δὲ: ϝὰρ 148. νῆας ἐυσσέλμους 127 150. ἐπὶ — δ 579 151. ἀποβρίξαντες hic et μ 7 152. = *Θ* 1 153. ἐδινεόμεσθα: ἐδινεύμεσθα schol. 154. ὦρσαν: ὦσαν νύμφαι — ζ 105 155. ὀρεσκῴους *Α* 268 ἵνα: ὄφρα schol. *Χ* 328 156. καμπύλα τόξα *Φ* 502 δολιχαύλους 157. διὰ — *Β* 655 159. ἐς δὲ ἑκάστην: ἐν δὲ ἑκάστῃ 161. = *Α* 601 163. οἶνος — ε 165 164. ἕκαστοι: ἕκαστος 165. ἱερὸν πτολίεθρον α 2 166. ἐλεύσσομεν: ἐλεύσαμεν schol. *Γ* 327 168—9. = *Α* 475-6 170. = 152 172. ἐμοὶ — *Ψ* 6 173. ἐϝὼ — *Α* 183 175—6. = ζ 120-1 179—80. = 103-4 182. ἐσχατιῇ: ἐσχατιῆς ἄϝχι θαλάσσης *Ο* 362 183. δάφνῃσι 185. δέδμητο Aristarchus, βέβλητο Aristophanes κατωρυχέεσσι ζ 267 186. δρυσὶν — *Ξ* 398 190. οὐδὲ: οὐ ϝὰρ Apollonius Sophista 191. σιτοφάϝῳ 192. ὑψηλῶν ὀρέων 113 193. τοὺς — 100 195. ἑτάρων: ἑτάρους 196. αἴϝεον ἀσκὸν ζ 78 197. ἔδωκε: δῶκε 198. ἀμφιβεβήκειν: ἀμφιβέβηκεν Nitzschius 199. παιδὶ Aristarchus et Aristophanes: παισὶ περισχόμεθ᾽ *Α* 393 201. ἀϝλαὰ — η 132 204. οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσι β 290 208. μελιϝηδέα ϝοῖνον *Κ* 579 ἐρυθρόν ε 165 211. τοι: τι 212. μέϝαν -213. κωρύκῳ ε 256 213. θυμὸς — δ 658 214. ἐπιϝειμένον — *Σ* 157 216. μιν: τιν᾽ 217. πίονα — *Μ* 319 219. στείνοντο *Ξ* 34 220. ϝαρνῶν ἠδ᾽ ἐρίφων *Ω* 262 221. μέτασσαι 222. ναῖον Aristarchus: νᾶον 223. ϝαυλοί σκαφίδες 225. αἰνυμένους: ἀχθομένους 226. τε καὶ ἄρνας: ϝάρνας τε Heynius 227. ἁλμυρὸν — ε 100 228. = *Χ* 103 231. κήαντες: κείαντες ἐθύσαμεν (cf. schol. *Ι* 219): ἐμείναμεν 233. εἷος: ἕως νέμων: ἐπ᾽ ὤμων 234. 249. ποτιδόρπιον 235. ἔντοσθεν: ἔκτοσθεν 237. σπέος

ἤλασε μῆλα Δ 279 239. 338. ἔντοθεν Rumpfius: ἔκτοθεν. cf. Cramer Ox. 1 p. 177 31, Bekker Anecd. p. 945 22 242. τετράκυκλοι: τεσσαράκυκλοι Barnesius. cf. Ω 324 ὀχλήσειαν: ὀχλίσσειαν 243. ἠλίβατον] v. Buttmann. Lex. 94 5 θύρησιν: θύρηφιν 244. μηκάδας — 124 245. πάντα κατὰ μοῖραν ϑ 54 ἧκεν: ἧϝεν 247. πλεκτοῖς ἐν: πλεκτοῖσιν. cf. Σ 568 ἀμησάμενος: πονησάμενος ex 250 249. αἰνυμένῳ: δαινυμένῳ 252—5. = ϝ 71-4 252. ὑϝρὰ — δ 842 253—5. ἀθετεῖ Ἀριστοφάνης 254. τοί τ᾽ ἀλόωνται: μηχανόωνται 256. κατεκλάσθη — δ 481 258. ϝε ϝέπεσσιν: μιν ἔπεσσιν. cf. ε 96 260. μέϝα — ε 174 261. ϝοίκαδε ϝιέμενοι ϝ 160 262. μητίσασθαι: μητιάασθαι. alii καὶ θεοὶ ἄλλοι ex Ξ 120 263. εὐχόμεθ᾽ — α 187 264. ὑπουράνιον κλέος Κ 212 265. διέπερσε: δὴ ἔπερσε 266. ϝοῦνα: ϝούναθ᾽ 267. ἱκόμεθ᾽: ἤλθομεν πόροις ξεινήιον Ζ 418 269. ἀλλ᾽ αἰδεῖο θεούς Ω 503 εἶμεν: εὐχόμεθ᾽ εἶναι 270. ἐπιτιμήτωρ 271. ὃς ξείνοισιν: ὅς θ᾽ ἱκέτῃσιν ex η 181 273. νήπιος — ξεῖν᾽ δ 371 274. ὅς με κέλεαι ε 174 275. Διὸς αἰϝιόχου ζ 324: μεϝάλου Apollonius Sophista 276. = ϑ 281 et Υ 135 277. ἔχθος: ἄχθος 278. με: ϝε κελεύοι: κελεύει 279. εὐϝερϝέα — ϑ 567 280. abest a Rom. ὄφρα — Π 423 283. νέα Aristarchus: νῆα Ποσειδάων — ϑ 354 284. πρὸς — βαλὼν η 279 πείρασι: πείρατα 286. ὑπέκφυϝον — Ζ 57 287. = 272 288. ὅϝ᾽: ἄρ᾽ χεῖρας — ϑ 484 290. δεῦε — Ψ 220 291. μελεϊστὶ Ω 409: διαμελεϊστὶ 292. ὥστε — ὀρεσίτροφος ζ 30 293. μυελόεντα 294. Διὶ χεῖρας Ω 301 296. ἐμπλήσατο: ἐπλήσατο 299. μεϝαλήτορα — ε 464 300. ὀξὺ — Φ 173 303. αἰπὺν — 286 304. θυράων — ϝ 407 305. προσέθηκεν: προέθηκεν 306—7. = 151-2 309. = 245 310. = 250 311. = 289 et 291 δὴ αὖτε: δ᾽ αὖτε et αὖτε δεῖπνον: δόρπον 315. πολλῇ: πολλῷ 316. κακὰ — ϑ 273 317. δοίη — Η 81 318. = Ξ 161 320. ἐλαΐνεον: ἐλατίναιον ἔκταμεν: ἔσπασεν

οἱ ἀκριβέστεροι Eustathius 322. ἐϝεικοσόροιο 325. φορτίδος εὐρείης ε 250 μέϝα λαῖτμα 260 ὄρϝυιαν] cf. ἄϝυιαν Y 254 326. ἀποξῦσαι Buttmann. Lex. 75: ἀποξῦναι 327. ἐθόωσα 328. ἐπυράκτεον ἐν — ϑ 435 329. κόπρῳ: κόπρου Aristophanes 330. ἤλιθα — ε 483 331. πεπαλάσθαι Aristarchus (H 171): πεπαλάχθαι 333. πῶς οὐκ ἐδεδίει τοὺς ἐκϝόνους Ποσειδῶνος Φαίακας, τὴν πήρωσιν λέϝων Κύκλωπος. Ἀριστοτέλης οὖν φησὶν ὅτι ᾔδει ἐχθροὺς ὄντας αὐτούς· "οἵ σφεας σινέσκοντο" (ζ 6) ἐν: ἐπ' Aristarchus ὅτε — Λ 610 334. ἤθελον αὐτὸς H 182 335. ἐλέϝμην: ἐλέχμην et ἐλέχθην 337–8. = 237-8 339. τι: τοι ἐκέλευσεν: ἐκέλευεν 340. = 240 341. = 244 342–4. = 309-11 346. ἔχων: φέρων. cf. ε 49 μέλανος — ε 265 347. πίε: πῖ' Suidas ἀνδρόμεα κρέα 297 349. φέρον: φέρω 350. δὲ — Θ 355 351. κέν: ἄν 356. χαίρῃς: χαίροις 357. φέρει — δ 229 358. = 111 360. φάτ' ἀτάρ ϝοι ἐϝὼν αὖτις Hermannus: ἔφατ' αὐτάρ οἱ αὖτις ἐϝὼ 363. ϝε ϝέπεσσιν: μιν ἔπεσσιν. cf. 258 ἔπεσσι μειλιχίοισι ζ 146 364. κλυτὸν οὐκ ἔνδοξον, ἀλλ' ἐξ οὗ καλοῦμαι, ὅ ἐστιν ἐπώνυμον, ὡς καὶ Ἴβυκος "κλυτὸς ὄρθρος" ὁ καλούμενος 366. ὄνομα: ὄνομ' ἔστ' δέ — δ 355 367. = ϑ 550-1 368. = 272 αὐτίκ': αὖτις 370. ἔσται: ἔστω Apollonius de pronom. p. 291 C. 372. ἀποδοχμώσας κὰδ — 373. πανδαμάτωρ Ω 5 374. ψωμοί 376. τε: δὲ 377. ἀναδύῃ: ἀναδύῃ et ἀναδυίῃ 383. ἀερθείς: ἐρεισθείς Aristarchus 384. ὅτε: δ' ὅτε τρυπῷ δόρυ νήιον O 410 385. τρυπάνῳ 387. πυριήκεα ἔχοντες: ἑλόντες Aristarchus 388. ἰόντα: ἐόντα. v. I. H. Voss. Dem. p. 110 390. 440. σφαραϝεῦντο 391. σκέπαρνον: κέπαρνον 393. φαρμάσσων 394. σίζ' 395. σμερδαλέον — ᾤμωξεν Σ 35 397. ὀφθαλμοῖο πεφυρμένον: ὀφθαλμὸν περιφυρμένον 398. ἀλύων: ἀλυίων τινὲς apud Eustathium 404. ἀμβροσίην: ὀρφναίην ex 143 406. κτείνει: κτείνῃ 409. ἀϝόρευον: προσηύδων. cf. ϑ 460 411. Διὸς μεϝάλου ϑ 82 412. ϝ': δ' Ποσειδάωνι — ϝ

54 post 412. Harleianus τοῦ ϝὰρ δὴ παῖς ἐσσί, πατὴρ δὲ σὸς εὔχεται εἶναι 413. ἐμὸν —] cf. Φ 398 416. ψηλαφόων 417. αὐτὸς: αὐτοῦ Cramer Ox. 1 p. 170 13 καθέζετο — Φ 115 420. ὅπως — ϝ 129 422. μῆτιν — δ 678 424. = 318 425. ὄϊες: οἴϊες Aristarchus ἐντρεφέες: ἐντραφέες δασύμαλλοι: βαθύμαλλοι 426. ἰοδνεφὲς — δ 135 428. τῇς: τοῖς ἀθεμίστια 189 *εἰδός: εἰδώς. cf. Β 321, Σ 410, κ 219, μ 87 429. σύντρεις 433. τοῦ: τὸν ἐλυσθείς: ἑλιχθείς vel ἐρεισθείς 435. ἐχόμην — δ 459 436—7. = 306-7 439. ἀνήμελκτοι 444. ἔστειχε — 418 445. λάχνῳ Herodianus: λαχμῷ στεινόμενος: τεινόμενος 447. 461. κριὲ 448. ἔρχεαι: ἔρχεο οἰῶν: ἀρνῶν 450. μακρὰ βιβὰς Ο 307 454. φρένα: φρένας 455. εἶναι: ἔμμεν. an ex Ζ 488? 456. ποτιφωνήεις 457. ὅππῃ: ὅπποι ἠλυσκάζει Hermannus: ἠλασκάζει 459. δέ κ' ἐμὸν: δὲ ἐμὸν et δ' αὖ ἐμὸν 460. λωφήσειε Φ 292 464. ταναύποδα πίονα — Ψ 750 467. φύϝομεν θάνατον 61 στενάχοντο — Σ 355 469. καλλίτριχα — 336 470. ἐπιπλεῖν — 227 471—2. = 179-80 473. = ε 400 474. προσηύδων — Α 539 476. ἐν σπῆι ϝλαφυρῷ β 20 κρατερῆφι — Φ 501 479. καὶ θεοὶ ἄλλοι Θ 306 480. = 272 et Φ 136 482. νεὸς — Ο 693 483. ἀθετεῖται. cf. 540 485. αἶψ': ἄψ 486. πλημυρὶς Eustathius: πλημμυρὶς θέμωσε] ὁ μὲν Ἀρίσταρχος ἀποδέδωκεν οὕτως, ἤϝϝισε δὲ τῇ χέρσῳ· Καλλίστρατος δὲ ἀντὶ τοῦ ἐποίησε, παρὰ τὸ θεῖναι, παραϝώϝως 487. κοντόν 488. ἐποτρύνας — β 422 489. ὑπὲκ — ϝ 175 491. πρήσσοντες: πλήσσοντες Rhianus. cf. Buttmann. Lex. 96 2 492. τότ' ἐϝὼ: τότε δὴ Aristarchus 493. ἐπέεσσιν — Β 75 496. αὐτόθ' — Γ 428 499. μαρμάρῳ — βαλὼν Μ 380

500. μεϝαλήτορα — 299 501. = 282 et Φ 456 502. εἴ κέν τίς σε καταθνητῶν: εἰ καί τίς σε καταχθονίων schol. 106 καταθνητῶν — Ζ 123 503. ἀλαωτύν 504. πτολιπόρθιον hic et 530 505. οἰκί' — Π 261 507. ὦ — δή ε 286 508. ἀνὴρ — Ψ

664 509. ὁ Τήλεμος ὁ παρ' Ὁμήρῳ Εὐρυμέδης ἢ Εὐρύμαχος καλούμενος schol. Theocrit. 6 23 ὃς — Ψ 289 513. μέϝαν καὶ καλὸν ϝ 199 514. = 214 515. ἄκικυς hic et φ 131: ἀεικής 516. ἀλάωσεν ἐπεί μ' ἐδαμάσσατο: ἀλάωσας ἐπεί μ' ἐδαμάσσαο 517. ἵνα — ε 91 518. κλυτὸν — Ο 173 520. ἐθέλῃσ': ἐθέλῃσιν 521. = Α 339 523. ψυχῆς τε καὶ αἰῶνος Π 453 τε: ϝε 524. εὖνιν Χ 44 δόμον — Ω 246 525. διὰ τί Ὀδυσσεὺς οὕτως ἀνοήτως εἰς τὸν Ποσειδῶνα ὠλιϝώρησεν; Ἀντισθένης μέν φησι διὰ τὸ εἰδέναι ὅτι οὐκ ἦν ἰατρὸς ὁ Ποσειδῶν ἀλλ' ὁ Ἀπόλλων, Ἀριστοτέλης δὲ οὐχ ὅτι οὐ δυνήσεται ἀλλ' ὅτι οὐ βουληθήσεται διὰ τὴν πονηρίαν τοῦ Κύκλωπος 526. = 480 et 412 527. = Ο 371 528. = ϝ 55 529. εἰ ἐτεόν ϝε ϝ 122 εἰμί — 519 530. πτολίπορθον ϝοίκαδ': πτολιπόρθιον οἴκαδ' οἴκαδ' — Ω 287 531. = 505 532. φίλους — 533. = ζ 314-5 534. ὀλέσας — α 374 536. = ϝ 385 et Υ 144 537. ἐξαῦτις — 538. = Η 268-9 539—42. = 482-5 539. μετόπισθε: προπάροιθε 547. = 150 549. = 42 550. ἐυκνήμιδες 60 552. Ζηνὶ κελαινεφέι Φ 520 553. ῥέξας: ἔρξας ἔκηα: ἔκηον et ἔκαιον 554. ὅ ϝε: ἄρα 555. = 544 et 172 556—7. = 161-2 558—60. = 168-70 559. ἐπὶ —: παρὰ πρυμνήσια νηός 561. ἑτάροισιν — 488 562—4. = 178-80 565-6. = 62-3

K

2. ἀθανάτοισι — ε 447 3. πλωτῇ. de Delo Pindarus fr. 58 "ἦν ϝὰρ τὸ πάροιθε φορητὰ κυμάτεσσιν παντοδαπῶν τ' ἀνέμων ῥιπαῖσιν" 5. τοῦ: τῷ ἐνὶ — ζ 62 6. = Ω 604 ἡβώοντες: ἡβώωντες 7. ἀκοίτις: ἀκοίτας ἀρχαῖον ἔθος, ὡς Ἀρχῖνος ἐν Θεσσαλικοῖς. πρῶτα δὲ Αἴολον ὁμομητρίας κόρας ἀδελφοῖς συνοικίσαι 10. κνισῆεν * αὔλῃ (i. e. αὐλήσει) αὐλῇ, αὐδῇ, αὐλῷ 11. παρ' — Ζ 250 12. ἐν — Γ 448 13. δώματα — Θ 41: καὶ τείχεα μακρά

(η 44) 16. = ϑ 496 19. *δῶκέ μοι ἐκδείρας*: *δῶκε δέ μοι δείρας* 20. *βυκτάων ἀνέμων* — ε 383 23. *ϝλαφυρῇ*: *πρύμνῃ* Apollonius Sophista *μέρμιϑι* 24. *παραπνεύσῃ* 27. cf. α 7 28. *πατρὶς* — α 407 *νύκτας* — β 345 30. *πυρπολέοντας* *ἐόντες* schol.: *ἐόντας* 31. *ἐπήλυϑε*: *ἐπέλλαβε*. cf. δ 793 et ε 472 34. *πρὸς* — Ε 431 37. = ϑ 328 38. *τίμιος*: *τιμῆς* 39. *πόλιν* — ζ 195 *ϝαῖαν*: *δῶμαϑ'* 40. *κειμήλια* — Σ 290 41. *δ'* omittunt nonnulli *ἐκτελέσαντες*: *ἐκτελέοντες* Zenodotus 43. *οἴκαδε νισσόμεϑα* ε 19 *τάδ' ἔδωκε* Aristarchus: *τά ϝ' ἔδωκε* et *τὰ δέδωκε* 44. *τάδ'*: *τόδ'* 45. *τις*: *τε* 48. cf. δ 515-6 49. *ϝαίης ἄπο πατρίδος* Ο 335 50. *κατὰ ϑυμὸν ἀμύμονα* Π 119 52. *ζώοισι* — Ψ 47 56. — *ἐϝώ* 59. = ι 85-8 59. *ἑταῖρον*: *ἑταίρους* 60. *ὁ στίχος σφηκώδης* *κλυτὰ δώματα* Ω 719 *τὸν* — Κ 150 61. = ϑ 243 62. *ἐς δῶμα παρά*: *ἀνὰ δώματ' ἐπὶ* 63. *οἱ* — *ἐϑάμβεον* δ 638 *ἔκ τ'*: *ἠδ'* 64. *πῶς ἦλϑες Ὀδυσεῦ*: *πῶς Ὀδυσεὺς ἦλϑες* *ἔχραε* — ε 396 65. *ὄφρ'* — 66 = 319-20 *ἂν ἵκοιο*: *ἂν ἵκηαι*, *ἀφίκοιο* 67. *φάσαν*: *ἔφαν* *ἀχνύμενος* — Ψ 165 70. *καϑαπτόμενος*: *ἀμειβόμενος* Zenodotus. cf. Α 582 71. *οἱ* — *ἐϝένοντο* η 144 *ἠμείβετο* — ι 506 73. *οὐδ'* — 74. *ἢ* *ἐλεαίρειν ἀνέρας οἳ καὶ ϑεοῖσιν ἀπέχϑοντ' ἀϑανάτοισιν* Julianus 75. *ἐπεὶ ἀϑανάτοισιν*: *ἐπειή ῥα* (vel *ἐπεὶ ἄρα*) *ϑεοῖσιν* *τόδ' ἱκάνεις* Ξ 298 76. *ὥς* — *ἀπέπεμπε* Κ 72 *βαρέα* — ε 420 77. = ι 105 79. *ματίῃ* 80. = 28 81. *αἰπὺ* — ϝ 485 82. *Τηλέπυλον*: *τηλέκλυτον* 83. *ἐξελάων ὑπακούει*: *ἐξελάει ὑπακούων* 84. *ἄυπνος*: *ἄοκνος* 85. *μῆλα* — ι 336 87. *πέτρη ἠλίβατος* Ο 618 91. *πάντες*: *βάντες* *νέας* — ι 64 93. *κῦμά ϝ'*: *κύματ'* Apollonius Soph. 95. *νῆα* — ϑ 51 96. *ἐπ' ἐσχατιῇ* β 391 100—2. = ι 88-90 103. *περ*: *κεν* 104. *ὑψηλῶν ὀρέων* ι 192 106. *ϑυϝατέρ'*: *ϑυϝατρὶ* *Ἀντιφάταο*: *Ἀντιφάτοιο* 110. *τῶν*: *τῶνδ'* *καὶ*

τοῖσιν Aristarchus *ἀντὶ τοῦ τίνων: ἠδ' οἷσιν* 112. *οἵ — δώματα Ω* 719 115. *ἑμήσατο — ϝ* 194 116. *ὠπλίσσατο — ι* 291 *δεῖπνον: δόρπον* 118. *οἵ —* 119. = *ι* 400-1 120. *μυρίοι ϑ* 110 *οὐκ — ι* 190-1 121. *ἀνδραχϑέσι* 124. *πείροντες: εἴροντες* Aristophanes. alii *σπαίροντας* vel *ἀσπαίροντας ἀτερπέα: ἀταρπέα* *φέροντο* Aristarchus: *πένοντο* 125. *λιμένος — Δ* 432 126. *ξίφος — ι* 300 *ἐϝὼ ξίφος: ἐϝὼν ἄορ* (*Φ* 173, *κ* 321, *λ* 24) 127. *νεὸς — ι* 539 128. *ἑτάροισιν —* 129. = *ι* 488-9 129. *φύϝοιμεν: φύϝωμεν* 130. *ἄλα* Callistratus et Rhianus: *ἅμα* vel *ἄρα* 131. *ἐπηρεφέας Μ* 54 133—4. = *ι* 565-6 *δὲ: μὲν* 135. = 1 136. *ἐυπλόκαμος — ϑεός η* 41 *αὐδήεσσα: οὐδήεσσα* Aristophanes vel Aristoteles. cf. Lehrs. Arist. p. 50**) 137. *ὀλοόφρονος α* 52 138. *φαεσιμβρότου Ω* 785 139. *τέκε παῖδα ϝ* 489 140. *νηὶ: νῆα* 141. *ναύλοχον δ* 846 142—4. = *ι* 74-6 145. *φάσϝανον — Χ* 311 146. *παρὰ: ἀπὸ* *ἐς περιωπήν Ξ* 8 148. = 97 149. *ἐείσατο: εἴσατο* *ἀπὸ — Π* 635 151. = *δ* 117 152. *αἴϑοπα Ἀρίσταρχος τὸν ἐκ τοῦ αἴϑεσϑαι, ὅ ἐστι καίεσϑαι, ἀναδιδόμενον* 153. = *ζ* 145 *κέρδιον: βέλτιον* 154. *ἐπὶ — δ* 779 156. *νεὸς* — 91 157. *τίς — ὀλοφύρατο δ* 364 158. *ὑψίκερων* 160. *δὴ: δὴν* Zenodotus 161. *ἄκνηστιν* 162. *τὸ — Π* 346 163. = *Π* 469 164. *δόρυ —* 165. *εἰρυσάμην = Π* 862 167. *ὅσον τ' ὄρϝυιαν ι* 325 168. *δεινοῖο — Ε* 741 169. *καταλοφάδεια: καταλλοφάδεια* vel *κατὰ λοφάδια.* cf. Theognost. Cramer. Ox. 2 p. 1[illegible] 25 *νῆα —* 95 170. *ἔϝχει ἐρειδόμενος Τ* 49 *ἦεν: εἶχον* Aristophanes 172. *κὰδ — νεός ι* 482 *νεός: νεώς* 173. *μειλιχίοις ϝεπέεσσι Φ* 339 174. *πω: πως* *ἀχνύμενοί — Ω* 523 175. *Ἀίδαο δόμους Χ* 482 *μόρσιμον ἦμαρ Ο* 613 *ἐπέλϑῃ: ἐπελϑεῖν* 176. *ἐν νηὶ ϑοῇ Ω* 438 *βρῶσις — Τ* 210 178. *δοκεῖ ἐναντίον εἶναι τοῖς ἠϑυμηκόσι τὸ ὦκα· διὸ ἔν τισι τὸ οὕτως φέρεται.* an *τὸ οὔπω?* 179. *ϑῖν' — ϑ* 49 180. *μάλα* — 171 181. = *δ* 47 182. = *β* 261 et *ϝ* 66 183—8. = *ι* 556-61

188. = ι 171 καὶ — πᾶσιν: δὴ — μῦθον Rhianus 189. Καλλίστρατός φησιν ὡς ὑπό τινος ὁ στίχος προτέτακται ἀϝνοοῦντος τὸ Ὁμηρικὸν ἔθος, ὡς θέλει ἄρχεσθαι ἀπὸ τοῦ ϝάρ 190. τ': ποι schol. β p. 48 1 191. Ἠέλιος φαεσίμβροτος 138 194. σκοπιὴν — 148 195. ἐστεφάνωται Ο 153 196. χθαμαλὴ κεῖται ι 25 197. διὰ — 150 198. κατεκλάσθη — ι 256 200. ἀνδροφάϝοιο: ἀνδροφόνοιο 201. θαλερὸν — δ 556 202. cf. Ω 524 203. ἐυκνήμιδες — ι 550 206. = Γ 316. unde πάλλον ἑλόντες Vindobon. ὦκα: ἦκα 207. ἐκ — κλῆρος Ψ 353 208. βῆ δ' ἰέναι θ 303 ἅμα τῷ ϝε δύω β 11 211. περισκέπτῳ — α 426 212. ὀρέστεροι Χ 93 214. τοί: τῇ et τούς 215. περισσαίνοντες 217. μειλίϝματα θυμοῦ: θυμῷ 219. αἰνά: δεινὰ Β 321 220. ἐν προθύροισι Aristarchus: εἰνὶ θύρῃσι καλλιπλοκάμοιο Ξ 326 221. ἔνδον — 222. ἐποιχομένης ε 61-2 223. λεπτά τε καὶ χαρίεντα Χ 511 ἔϝρα: δῶρα 224. = ε 202 et δ 482 225. κήδιστος: κήδιστός θ' 227. ἀμφιμέμυκεν 229. ὥς ἄρ' ἐφώνησεν β 257 230. = Ξ 169 232. ὀισάμενος (258): ὀίσατο ϝὰρ ex α 323 233. κατὰ — α 145 addunt Harl. et Vind. τεῦχεν δὲ (vel δέ οἱ) κυκεῶ χρυσέῳ δέπαι ὄφρα πίοιεν ex 316 234. μέλι χλωρὸν Λ 631 235. ϝοίνῳ Πραμνείῳ Λ 639 236. φάρμακα λυϝρά δ 230 239. τρίχας: δέμας 240. δέμας: τρίχας, Zenodotus πόδας 242. ἄκυλον βάλανον: βαλάνου Apollonius Soph. Ἀρίσταρχος οὐκ οἶδε τὸν στίχον, ὁ δὲ Καλλίστρατος ἀντ' αὐτοῦ ϝράφει "παντοίης ὕλης ἐτίθει μελιηδέα καρπόν" 244. ἂψ Barnesius: αἶψ' θοὴν — β 430 246. ἱέμενός περ α 6 247. ἄχεϊ μεϝάλῳ βεβολημένος Ι 9 δέ — 248. πίμπλαντο δ 704-5 248. ᾤετο Ν 283 249. ἀϝασσάμεθ': ἀϝαζόμεθ', Apollonius Soph. ἀϝαπαζόμεθ' 251. ὡς ἐκέλευες Ω 599 φαίδιμ' — Χ 216 252—3. = 210 -1 252. καλά: apud Dionysium et Longinum Κίρκης 253. omittunt complures. eius loco Apollonius de pron. p. 368 iterum ponit 212 255. ἢ — ϝυνή 228 τοὶ — 258. εἶναι = 229-32 261. ξίφος — Τ 372 263. ἠνώϝεα: ἤνωϝον, ἠνώϝειν 264. λαβὼν: ἑλών. cf. Ζ

45 265. = β 362 abest a multis
266. ἄϝε κεῖσ᾽: ἄϝ᾽ ἐκεῖσ᾽ 268. ἄξεις: ἕξεις
σῶν Ἀρίσταρχος ἀντὶ τοῦ σῶον 269. κακὸν — Φ 374
270. = ι 522 272. = Ω 476 et ϝ 365
274. παρὰ νηὸς ἀνήιον 146 277. Ἑρμείας χρυσόρραπις
ε 87 279. = Ω 348 περ: δὴ 280. =
ϑ 291 281. * δὴ: δ᾽ αὔτ᾽ ὦ: αὔτως
288. ἀλάλκησιν: ἀλαλκήσει κακὸν — 269
289. πάντα — ὀλοφώια δ 410 290. ἐνὶ: ἐν
294. ξίφος — ι 300 299. μέϝαν — ε 178
300. σοι: τοι 301. 341. ἀνήνορα 306. ἀνδράσι ϝε
ϑνητοῖσι Υ 266 δύνανται: ἴσασιν 307. = Ω
694 ἀπέβη: ἀνέβη 309. = δ 572
310. = 220 addit Vindobon. 221 311. ἔνϑα —
ϑεὰ Λ 10 ἤυσα: ἐβόησα ϑεὰ — δ 767
312—313. κάλει = 256-7 313. ἀκαχήμενος —
133 314—5. = 233 et Σ 389-90 post 315. Phil-
lipps. η 172-3 316. τεῦχε (Λ 623): τεῦξε
317. κακὰ — η 42 318. αὐτὰρ — ἔκπιον 237
319. = 238 et 280 post 319. Phillipps. η 175-6
320. λέξε᾽ Ι 617: λέξο Aristarchus, λέξαι 321. ἄορ — Φ
173 322. = 295 ἐπήιξα ὥστε κτάμεναι: ἐπάϊξ᾽
ὥστε κατακτάμεναι 323. = Ε 343 et Φ 68
ὑπέδραμε: ὑπέκδραμε 324. = 265 μ᾽ ὀλο-
φυρομένη: με λισσομένη Aristophanes. καὶ ἔστιν οὐκ ἄχαρις ἡ
ϝραφή 325. = η 238 326. πῶς: ὡς
328. ἀμείψεται Ι 409 329. ὁ Σιδώνιός φησιν ἀϑετεῖ-
σϑαι τὸν στίχον 332. = α 259 et κ 244 334. μι-
ϝέντε: μιϝέντες 335. εὐνῇ καὶ φιλότητι ε 126
336. = 270 337. ϝάρ: τ᾽ ἄρ 341. = 301
342—5. = ε 177-9 346. = β 378 348. τέως μὲν:
κεδναὶ ἐνὶ — δ 621 350. ἀπό: ἐκ
351. ἄλαδε — Μ 19 352. καϑύπερϑ᾽ ὑπένερϑε: καϑύ-
περϑεν ἔνερϑε 355. κάνεια: κύπελλα 356. με-
λίφρονα — η 182 357. χρύσεια — δ 58 360. =
Σ 349 361. ἐς ῥ᾽ ἀσάμινϑον ϑ 450 362. ϑυ-
μῆρες: ϑυμαρὲς κρατός — Ε 7 363. εἵλετο
— ζ 140 364—5. = ϝ 466-7 366—7. = 314-5
368—372. = η 172-6 absunt a multis
373. ἐκέλευεν: ἐκέλευσεν 374. ἄλλο φρονέων Ψ 698: ἀλ-

λοφρονέων et ἀλαοφρονέων 375. οὐδ' ἐπὶ: οὐδέτι
σίτῳ: σῖτον 376. κρατερὸν: στυϝερὸν. cf. Λ
249 377. ἄϝχι παρισταμένη: ἀϝχοῦ δ' ἱσταμένη. cf.
δ 25 378. τίφθ' οὕτως Κ 141 379. θυμὸν
ἔδων ι 75 οὐδὲ — ι 87 380. οὐδέ — δ 492:
οὐδ' ἔτι 381. ἀπώμοσα — δ 253 382. = 336
383. ἀνήρ — Ζ 521 384. πάσσασθαι — 58
385. ἐν — Λ 587 387. ἐρίϝηρας — ι 193
388. ἐφάμην: ἄρ' ἔφην 389. θύρας — 256
ἀνέῳξε: ἀνέῳϝε συφειοῦ: φαεινάς
393. τῶν: τοῖς Aristophanes 394. πότνια Κίρκη: δῖα
θεάων 395. ἄψ Aristarchus: αἶψ' 399. σμερ-
δαλέον κονάβησε Β 466 et ρ 542: κανάχιζε
400. ἤ — στᾶσα δ 370 δῖα θεάων: πότνια Κίρκη. cf. 394
401. = ε 203 402. ἐπὶ — 154
403. = δ 577 *πάμπρωτα: πάμπρωτον ἐρύσ-
σατε — ι 73 404. δὲ: δ' ἐν ὅπλα — Σ 412
405. ἄψ Barnesius: αἶψ' 406. = β 103
407. = 208 et 402 408. νηὶ θοῇ 176
ἐρίηρας — 405 409. = δ 719 et κ 201 410. πό-
ριες Apollonius Sophista cum schol. P p. 469 a 2 et 470 b 16:
πόρτιες vel πρότιες 411. κόπρον Σ 575
βοτάνης Ν 493 412. *σκαίρωσιν: σκαίρουσιν vel (cum
schol. Ε 137 p. 149 b 42) σπαίρουσιν οὐδ' ἔτι: οὐδέ
τι 413. ἀμφιθέουσιν 414. ἔμ' ἐκεῖνοι: ἐμὲ
κεῖνοι ἐπεὶ — β 155 416. ἱκοίατο: ἱκοίμεθα
αὐτῶν: αὐτήν Aristarchus 417. τράφεν — δ 723
τε τράφεν: τέτραφεν et ἔτραφον (Φ 279)
418. = 324 422. μαλακοῖσι ϝέπεσσιν: μαλακοῖς ϝεπέεσ-
σιν. cf. Ζ 337 423—4. = 403-4 425. ὀτρύνε-
σθε ἐμοὶ ἅμα πάντες ἕπεσθαι: ὀτρύνεσθ' ἵνα μοι ἅμα πάν-
τες ἕπησθε (vel ἕποισθε) 426. ἴδηθ': ἴδησθ'
427. = η 99 428. = 178 430. = δ 77
abest a compluribus 431. ἆ: ὢ cf. Λ
816 433. ἠὲ λύκους: ἢ ἐλάφους 434. καὶ
— ε 154 437. ἀτασθαλίῃσιν — α 7 438. φρεσὶ
— β 93 439. = Π 473 τανύηκες: τανάηκες
440. ἀποπλήξας schol. Ψ 120: ἀποτμήξας
441. μ' -442. = ι 492-3 443. εἰ — Φ 372
444 = ι 194 445. ἡμῖν δ' ἡϝεμόνευ' ϝ 386

ἱερὰ — 426 446. = 274 447. κοίλῃ παρὰ νηὶ 272 450. λοῦσεν — 364 451. = δ 50 οὔλας: καλὰς 452. εὖ πάντας: ἄρα τούσδε (vel τούς ϝε) 453. ϝεῖδον φράσσαντό: ἴδον ἐφράσσαντό τε πάντα: τ' ἐσάντα et δὲ θυμῷ 454. περὶ — 10 455. = 400 456. = 401 abest a quibusdam 457. θαλερὸν: στυϝερὸν Aristophanes 458. ἐν πόντῳ ἰχθυόεντι Π 746 459. ἀνάρσιοι Ω 365 post 459. Vindobon. βοῦς περιταμνομένους καὶ οἰῶν πώεα καλά ex λ 402 463. τρηχείης Ἰθάκης 417 464. αἰὲν: αἰεὶ 465. πολλὰ — Γ 99 466. = β 103 467. ἤματα πάντα ι 123 τελεσφόρον — δ 86 468. = 184 470. abest a multis 473. θέσφατόν ἐστι δ 561 καὶ -474. = ε 41-2 475—9. absunt ab Eustathio 475. = 406 476—8. = 183-5 479. οἱ μὲν: δὴ τότε κατὰ: ἀνὰ 480. ἐϝὼ — 347 481. θεὰ — 311 ἐκ νυκτέρων δὲ μεϝίστη ϝίϝνεται βροτοῖς χάρις, φησὶν Εὐριπίδης 482. = θ 460 omittunt Vindobon. 483. τέλεσον — Β 286 485. μεν: με 487. ὣς — ἀμείβετο ι 368 488. = 456 491. = 175 et Ι 569 493. μάντηος Hermannus: μάντιος φρένες ἔμπεδοι Ζ 352 495. τοὶ: ταὶ 496—9. = δ 538-41 497. οὐδέ νύ μοι κῆρ: οὐδέ τι θυμός 500. ϝε ϝέπεσσιν: μιν ἔπεσσιν. cf. ι 258 501. ὁδὸν — η 30 post 502. Vindobon. λ 156 503. = 487 504. = 488 omittit Phillipps. 505. μελέσθω: ϝενέσθω (θ 414) 506. ἀνά — 54 509. τ' ἐλαχεῖα: τε λάχεια Περσεφονείης: Φερσεφονείης 510. ὠλεσίκαρποι 511. νῆα μὲν κέλσαι ι 546 512. εὐρώεντα Υ 65 513. τὸ σχῆμα καλεῖται Ἀλκμανικόν, οὐχ ὅτι Ἀλκμὰν πρῶτος αὐτῷ ἐχρήσατο, ἀλλ' ὅτι πολύ ἐστι παρ' αὐτῷ, οἷον "Κάστωρ ὠκέων πώλων ἐλατῆρες καὶ Πολυδεύκης" 514. Στυϝὸς — Β 755 515. ξύνεσις ἐριδούπων: ἐριμύκων 516. κελεύω: κελεύσω 517. πυϝούσιον 519. et λ 27. μελικρήτῳ 520. ἄλφιτα — Σ 560 παλύνειν: παλῦναι 521. κάρηνα: κάρητα 522. ἤ — θ 424 525. μεταπρέπει — Δ 720 ὑμετέροισιν: ἀϝρομένοισιν 527. οἶν Heynius: ὄιν 528. στρέ-

ψας: τρέψας 531. ἐποτρῦναι — ε 139 532. κατέκειτ᾽: κατάκειτ᾽ 534. Ἀίδῃ — 491 535. ξίφος — 294 536. νεκύων — 521 538. ορχαμε — δ 316 539—40. = δ 389-90 542. χλαῖνάν -545. = ε 229-32 546. δώματ᾽ ἰὼν: δῶμα κιὼν ἑταίρους -546. = 172-3 548. ἀωτεῖτε Κ 159 549. πότνια: θέσφατα 550. = 475 551. οὐδὲ μὲν οὐδ᾽ Μ 212 περ: δὲ 554. ἑτάρων — 426 555. οἰνοβαρείων ι 374 556. ὅμαδον — Ψ 234, Κ 354, Ι 573 560. ψυχὴ — 560 562. φίλην — ε 204 564—5. = 491-2 566. = 198 567. καταῦθι: κατ᾽ αὖθι 568. = 202 569. ἐπὶ — 402 570. θαλερὸν — 409 571. νηὶ — 502 574. ὀφθαλμοῖσιν ἴδοιτ᾽ Ρ 646

Λ

1. = δ 573 2. 3. = δ 577-8 4. ἐβήσαμεν: ἐδήσαμεν ἂν: ἐν 5. ἀχνύμενοι — κ 570 6. μετόπισθε — ι 539 7. ἴκμενον — ἔη β 421 8. = κ 136 10. = ι 78. unde κυβερνῆται Vindobon. 12. = Γ 497 13. ἐς: ἐπὶ βαθυρρόου — Ξ 311 14. Κιμμερίων: Κερβερίων vel Κερβερέων Aristarchus ap. schol. Aristophan. Ran. 187 et Etym. M. hic etiam χειμερίους habet et κεμμερίους δῆμος — θ 555 15. = θ 562 16. Ἠέλιος φαέθων ε 479 καταδέρκεται Aristarchus et Aristophanes: ἐπιδέρκεται 17. 18. οὐθ᾽: οὐδ᾽ 17. οὐρανὸν — ι 527 19. δειλοῖσι — Ω 525 20. νῆα — ι 546 21. παρὰ — Π 151 24. ἔσχον: εἶχον ἄορ — κ 321 25—33. = κ 517-525 26. χοὴν χεόμην: χοὰς χέομεν 36. ῥέε — κελαινεφές Δ 140 37. ὑπὲξ: ὑπεὶρ νεκύων — κ 530 38—43. οἱ ἐξ παρὰ Ζηνοδότῳ καὶ Ἀριστοφάνει ἠθετοῦντο ὡς ἀσύμφωνοι πρὸς τὰ ἑξῆς 38. πολύτλητοι 39. ἀταλαί: ἁπαλαί νεοπενθέα 40. χαλκήρεσιν ι 55 41. βεβροτωμένα 42. ἐφοίτων — ι 401 ἄλλοθεν ἄλλος: ἔνθα καὶ ἔνθα 43. δὲ — Η 479 44—50. = κ 531-7

52—4. ἀθετεῖ Καλλίστρατος 52. χθονὸς — κ 149 53. ἡμεῖς: αὖθις ἡμεῖς, omisso μεγάρῳ, schol. Δ p. 13 a 38 54. ἄκλαυτον καὶ ἄθαπτον Χ 386 56. = κ 482 57. ὑπὸ — Ψ 51 58. πεζὸς ἐὼν: ποσσὶν ἰὼν νηὶ — 3 59. = ι 506 60. = κ 504 omittunt multi 63—4. = κ 558-60 65. κατῆλθεν: βεβήκει 66. γουνάζομαι — Ο 665 67. ὅ — Θ 283 70. σχήσεις — ι 279 71. δ᾽: σ᾽ schol. Δ 380 72. ἄκλαυτον: ἄκλαυστον. cf. 54 καταλείπειν: καταλείπῃς 73. μή — Χ 358 74. κακκῆαι Aristarchus: κακκεῖαι ἄσσα: ὅσσα 75. πολιῆς — Δ 248 76. καὶ — δ 204 78. ἐὼν: ἐγὼ 79. = κ 382 80. τελευτήσω — α 293 81. ἀμειβομένω: ἀμειβόμενοι 83. ἀγόρευεν: ἀγορεῦον 84. ἦλθε — ψυχὴ Ψ 65 κατατεθνηυίης: κατατεθνηκυίης 86. κατέλειπον ἰὼν Ζ 221 87. = 55 89. = κ 537 90. = 84 et ι 492 92. = 60. paenitet expuncti: tam enim aptus quam 473 et 617 93. αὖτ᾽ ὦ: αὔτως Zenodotus 94. ἀτερπέα — η 279 97. ξίφος — κ 261 98. αἷμα — Δ 844 99. μάντις — Δ 92 100. φαίδιμ᾽ — κ 251 104. μήν: μέν κακά περ πάσχοντες κ 189 106. κεν: δὴ ἐυεργέα — 70 107. ἰοειδέα — Δ 298 108. βόας — Θ 545 109. = Γ 277 110. νόστον: νόστον 111. κακά — 104 114—5. = ι 534-5 118. βίας — γ 216 119. ἐπὴν: ἐπεὶ μνηστῆρας -120. ἀμφαδὸν = α 295-6 123. εἶδαρ — ι 84 ἔδουσιν: ἔχουσιν 124. τοὶ Vindobon.: τοίγ᾽ φοινικοπαρῄους hic et Ψ 271 126. = Ψ 326 128 et ψ 275. ἀθηρηλοιγόν. ὁ Σοφοκλῆς ἀπεδέξατο τῆς ἀθήρας κίνηθρον, λέγων οὕτως "ὤμοις ἀθηρόβρωτον ὄργανον φέρων" 129. ἐνῆρες = 121 130. = δ 473 et ι 526 133. = δ 479 134. ἐξ ἁλὸς: ἔξαλος οἱ νεώτεροι τὰ περὶ Τηλέγονον ἀνέπλασαν τὸν Κίρκης καὶ Ὀδυσσέως, ὃς δοκεῖ κατὰ ζήτησιν τοῦ πατρὸς εἰς Ἰθάκην ἐλθὼν ὑπ᾽ ἀγνοίας τὸν πατέρα διαχρήσασθαι τρυγόνος κέντρῳ. Αἰσχύλος δὲ ἐν Ψυχαγωγοῖς ἰδίως λέγει "ἐρωδιὸς γὰρ ὑψόθεν ποτώμενος ὄνθῳ σε πλήξει, νηδύος χιλώμασιν.

ἐκ τοῦ δ' ἄκανθα ποντίου βοσκήματος σήψει παλαιὸν δέρμα καὶ τριχορρυές" 135. ἀβληχρὸς: ἀμβληχρὸς μάλα: ἅμα Apollonius Sophista 136. ϝῆραι σὺν τῷ ῑ schol. Δ p. 316 a 8: ϝῆρα' vel ϝῆρα 138. = 79 139. ἐπέκλωσαν θεοὶ ϝ 208 140. = Θ 572 144. με ἀναϝνοίῃ: μ' ἀναϝνοίῃ τοῖον 146. ἔπος τί τοι ἐν φρεσὶ θήσω Τ 121 ἐνὶ: ἐπὶ 148. αἵματος ἆσσον ἴμεν κ 537 149. ἐπιφθονέῃς: ἐπιφθονέοις et ἐπιφθονέεις 150. δόμον — ι 524 152. μένον ἔμπεδον Ο 622 153. αὐτίκα — Ρ 84 154. = κ 418 157—9. ἀθετοῦνται τρεῖς 158. πρῶτα τὸν: πρῶτος ὃν 159. ἐόντ': ἰόντ' ἐυϝερϝέα — 105 160. ἦ νῦν δή: η δὴ νῦν ἀλώμενος — ζ 206 161—2. Ἀριστοφάνης ἀθετεῖ 162. νηί τε καὶ ἑτάροισι 113 163. = 138 166. = κ 492 169. = Π 576 170. = 140 171. κὴρ τανηλεϝέος — Χ 210 172. ἦ-ἦ: ἢ-ἦ schol. Ξ 265-6 et Υ 17. alii ἦ-ἢ Ἄρτεμις — ζ 102 173. = ε 124 ἀϝανοῖς βελέεσσιν: ἀϝανοῖσι βέλεσσιν 174. οὓς Aristophanes: ὃν 177. βουλήν — δ 267 post 178. nonnulli Τ 526-7 ponunt 179. Ἀχαιῶν — Η 50 180. = κ 503 et ζ 154 181. καὶ — ϝε α 46 τετληότι — ι 435 182. σοῖσιν ἐνὶ μεϝάροισιν ϝ 360 183. νύκτες — Ω 745 185. τεμένη schol. Β 423 et Φ 363. σεσημείωται τὸ ὄνομα ἀδιαιρέτως ἐξενεχθέν. Ἀρίσταρχος τεμένεα 189. καὶ ῥήϝεα — ζ 38 190. κόνι: κόνει εἷται: ἧσται Zenodotus, ἧστο Aristarchus 193. ϝουνὸν — α 193 194. βεβλήαται: βεβλήατο Harl., βεβολήατο Cramer Ox. 1 p. 95 13 195. κεῖτ' ἀχέων Σ 461 πένθος — Ρ 139 196. σὸν πότμον ϝοόων Χ 363: αἱ χαριέστεραι ϝραφαὶ ἔχουσι "σὸν νόστον ποθέων," quibus obsequendum χαλεπὸν — Θ 103 197. ὀλόμην — δ 562 198. οὔτ' ἐμέ ϝ' (399): οὔτε μ' ἐνὶ ἰοχέαιρα -199. = 172-3 200. αὖ: οὖν 201. τηκεδόνι ἐξείλετο — Ρ 678 202. φαίδιμ' — 100 203. μελιϝηδέα — Κ 495 206. ἀνώϝειν: ἄνωϝε 207. εἴκελον: ἰκέλη 208. κηρόθι — ι 480 209. = 56 211. βαλόντε — 212. = Ω 97-8 212. ἀμφοτέρω: ἀμφότεροι 213. ἦέ τι ϝείδωλον; ἦ τί μοι εἴδωλον 214. ὄφρ' — ι 13

215. = 180 216. περὶ πάντων: περὶ θνητῶν. cf. X 422 κάμμορε ε 339 217. ἀπαφίσκει 218. κέν τε θάνωσιν: τίς κε θάνῃσιν 220. πυρὸς — Z 128 221. δαμνᾷ (Ξ 199) ὡς κιρνᾷ: δάμνατ' (ξ 488) λίπῃ — ϝ 455 223. φόωσδε: φάοσδε 226. ἀϝαυή — 213 228. αἷμα κελαινὸν 98 229. = ι 424 231. = κ 439 232. πιέειν: πίνειν· αἷμα — 228 233. τὸ ηδε Ἀρίσταρχος ψιλοῖ: ἣ δὲ. cf. μ 25 236. ἀμύμονος: τινὲς ἀτασθάλου ϝράφουσι. πῶς οὖν οὐχὶ καὶ τὴν εὐπατέρειαν μετέθηκαν; 239. = Φ 158 241. ϝαιηόχος — Ξ 355 243. πορφύρεον — κῦμα Φ 326 244. κυρτωθέν 245. Ζηνόδοτος ἀϝνοεῖ τὸν στίχον παρθενίην: παρθενικὴν 246. φιλοτήσια 247. = κ 280 248. περιπλομένου — α 16 249. τέξεις Aristarchus, Zenodotus τέξεαι, schol. K p. 285 a 46 τέξῃ ἀποφώλιοι: ἀνεμώλιοι 252. Ποσειδάων — ι 283 253. = δ 425 254. ἣ δ' ὑποκυσσαμένη Z 26 256. Ἰαωλκῷ: Ἰαολκῷ 257. πολύρρηνος 260. οὐκ ἀναστρεπτέον τὴν μετά πρόθεσιν 261. ἰαῦσαι: ἰαύειν 263. Θήβης ἕδος ἑπταπύλοιο Δ 406 264. πύρϝωσαν οὐ μὲν: οὔ μιν Aristophanes ἀπύρϝωτον 267. θρασυμέμνονα — E 639 θρασυμέμνονα: κρατερόφρονα 268. ἐν ἀϝκοίνῃσι Διὸς 261 273. υἱεῖ: υἷι Hermannus ὃν: αὖ? 274. ἀνάπυστα 275. ἄλϝεα — ε 362 277. εἰς — πυλάρταο Θ 367 282. ἐπεὶ — X 472 284. Μινυείῳ editiones antiquae: Μινυηίῳ 285. ἣ δὲ Herodianus: ἠδὲ Aristarchus ἀϝλαὰ — Ψ 23 288. μνώοντο: μνώωντο περικτίται οὐδέ τι: οὐδ' ἄρα Aristophanes an Aristarchus 292. μοῖρ' — Δ 517 et ϝ 269 295. καὶ — β 107 296. βίη — 290 297. πάντ' εἰπόντα: ϝοῖ ϝειπόντα? Διὸς — Α 5 ἐτελείετο βουλή = ἐτέλεσσεν ἐφετμήν 298. οὐ Τυνδαρέου ὀφείλει ϝράφειν ἀλλὰ Τυνδάρεω 299. κρατερόφρονε: κρατερόφρονι ϝείνατο — Z 26 300. = Γ 237 Πολυδεύκεα: Πολυδεύκην 301. = Γ 243 302. πρὸς: πὰρ 303. ἑτερήμεροι 304. λελόϝχασιν schol. Γ 243 cum Eustathio: λελόϝχασ' 305. Ἰφιμέδειαν: Ἀμφιμέδειαν 308. Ἐφιάλ-

την: Ἐπιάλτην. cf. Meinek. Com. 1 p. 153 309. οὖς: τοὺς ζείδωρος — ι 357 310. μετά ϝε κλυτὸν: μετ᾽ ἀϝάκλυτον 314. πολυάικος — Υ 328 317. ἥβης — Λ 225 318. ὃν — Τ 413 319. ἰ-ούλους 320. ϝέννς: ϝέννν Eustathius 321. Πρό-κριν: Πρόκνην 324. ἀπόνητο: ἐτέλεσσε ἔκτα: ἔσχεν Aristophanes 328. δ᾽ — Β 488 330. φθῖτ᾽: φθεῖτ᾽ 333. = ϑ 234 334. κηληθμῷ κατὰ — κ 479 335. = η 233 336. ὅδε: ὅϝε 337. εἶδος — τε ζ 152 338. ἔμμορε — Λ 278 342. τοῖσι — ἥρως β 157 343. = η 156 abest a tribus post 343. Augustanus: καὶ μύθοισι κέκαστο, παλαιά τε πολλά τε εἰδώς 344. *μὴν: μὰν ἡμιν: ὔμμιν 347. = η 308 348. ϝέπος ἔσσεται: ἔσται ἔπος et ἔσται ϝέρον 349. Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι ϑ 535 350. νόστοιο — ϑ 156 352. πομπὴ — 332 et α 358 353. = α 359 δήμῳ: οἴκῳ 354—5. = ι 1-2 357. πομπὴν δ᾽ ὀτρύνοιτε: πομπήν τ᾽ ὀτρύνοιτε et πομπὴ δ᾽ ὀτρύνοιτο 358. = Γ 41 ἦεν: εἴη 359. πλειοτέρῃ σὺν χειρὶ: πλειοτέρῃσιν χερσὶ Aristophanes 360. αἰδοιότερος] ὅθεν Ἡσίοδος (O et D 311) "πλούτῳ δ᾽ ἀρετὴ καὶ κῦδος ὀπηδεῖ" 361. Ἰθάκηνδε — α 163 362. = 347 364. ἠπεροπῆα 365. πολυσπερέας — Β 804 367. ἔπι: ἔνι 370. = 170 372. Ἴλιον — ἕποντο Ε 551 πότμον — 197 374. μεϝάρῳ: μεϝάροις 377—8. = 354-5 380. ἔϝωϝε: ἔπειτα 381. ἀϝορευέειν: ἀϝορεῦσαι 385. ἄλλην Aristophanes, ἄλλῃ Aristarchus. cf. ι 458 386. ἁϝνὴ: αἰνὴ 387. ἦλθε δ᾽ ἐπὶ ψυχὴ 84 389. θάνον — Η 52 390. ἔμ᾽ ἐκεῖνος: ἐμὲ κεῖνος ἐπεὶ — 98. ϝρ. ἐπεὶ ἴδεν ὀφθαλμοῖσι 391. = κ 201 et Ω 9 394. = Λ 669 395. = 57 396. = 209 397. = Τ 146 398. = 171 τανηλεϝέος: τανηλυϝέος (τοῦ ἔχοντος τεταμένην τὴν ἠλύϝην ἤτοι τὴν νύκτα) 399—403. ἀθετοῦνται ὑπὸ Ἀριστοφάνους ὡς ἀπὸ τῶν εἰρησομένων μετενεχθέντες

400. ἀργαλέων: λευϝαλέων Aristophanes 401. ἀνάρσιοι — κ 459 404. =180 et 163 405. = 60 406—8. = 399 — 401 409. θάνατόν = ι 61

411. = δ 535 414. μέϝα — α 276 416. ἀντεβόλησας Aristarchus: ἀντεβόλησα 417. ἐνὶ — Φ 207 423. ἀείρων: ἀείρας 428. ἐν πολλαῖς οὐ φέρεται. expungit Porsonus. an cum 427? 429. ἐμήσατο — Ψ 24 430. πόσει φόνον: φόνον πόσει 432. οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι β 176 λύϝρ': ἔρϝ' 433. καὶ ἐσσομένῃσιν 76 435. = 138 435—440. ἀθετοῦνται παρὰ Ἀριστοφάνει 436. ὢ — δὴ ι 507 εὐρύοπα — δ 173 438. εἵνεκα: οὕνεκα 439. δόλον: φόνον et χόλον 440. = 404 post 439. Barnesius (ex schol. Eurip. Orest. 249) hos inserit: ὡς δὲ Κλυταιμνήστρῃ, λείπουσ' Ἀϝαμέμνονα δῖον, Αἰϝίσθῳ παρέλεκτο καὶ εἵλετο χεῖρον' ἀκοίτην, ὣς Ἑλένη ᾔσχυνε λέχος ξανθοῦ Μενελάου 442. μή ϝοι Hermannus: μηδ' οἱ 443. τὸ —: ἔπος, τὸ δ' ἐνὶ φρεσὶ κεύθειν schol. Α 545 446. = α 329 451. ἤ — ϝ 187 452—3. οὐδὲ οὗτοι ἐφέροντο ἐν τοῖς πλείστοις 454. = Φ 94 455. φίλην — κ 562 457. = 370 458. ἀθετεῖται. cum 457 et 459 — 464? 459. ἐν Πύλῳ — 257 461. πω: που Aristarchus 462. = 435 464. = δ' 837 465. = 81 466. ἀχνύμενα — 5 467. ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ 387 468. ἀμύμονος — δ 187 469. ὃς — ϑ 116 470. = Β 674 471. ποδώκεος — Ψ 28 472. = 154 473. = 405 476. ἀφραδέες: ἀδρανέες εἴδωλα — Ψ 72 καμόντων: καμόντες 477. = 462 478. = Τ 216 481. — αἰὲν 482. = 166-7 483. προπάροιθε: τὸ πάροιθε *μακάρτερος: μακάρτατος 484. ἶσα — 304 486. ἀκαχίζε': ἀκαχίζευ 487. = 440 αὐτίκ': αὖτις 488. φαίδιμ' — 202 489. κ' ἐπάρουρος: κε πάρουρος apud Eustathium θητευέμεν Φ 444, σ 357 490. ἀκλήρῳ 493. πρόμος ἔμμεναι Η 75 ἠὲ — δ 632 495. πολέεσιν — Ψ 40 496. ἀν' — Ι 395 498. οὐ: εἰ Zenodotus ὑπ' — Β 181 499. ἐνὶ — Ω 774 500. Ἀρίσταρχος τὸν σὺν τῷ Μέμνονι ἀκούει 502. τεῳ: τεων Aristarchus μένος — Ρ 638 504. = 477 507. πᾶσαν ἀληθείην Ω 407 ὡς — ϑ 402 508. κοίλης ἐπὶ νηὸς δ 817 509. ἐυκνήμιδας

— β 72 510. Τροίην: Τροΐην Aristarchus schol. Δ 129, Τρώων Eustathius . βουλάς: βουλήν Νέστωρ: Νέστωρ τ' 512. νικάσκομεν: νεικέσκομεν 513. ἐν πεδίῳ Τρώων: ἀμφὶ πόλιν Τροίην μαρναίμεθα χαλκῷ: μαρνοίμεθ' Ἀχαιοί 514-5. = Χ 458-9 οὔ ποτ' ἐνὶ: οὐδέ ποτ' ἐν et οὔ ποτε ἐς πληθύν 516. ἐν — Χ 64 517. = 328 519. κατενήρατο 520. πολλοὶ — Β 417 521. Κήτειοι] κήτειοι προπαροξυτόνως, καὶ τοὺς μεγάλους ἀκουστέον, παρὰ τὸ κῆτος, ὡς καὶ Ἀρίσταρχος. ἄλλοι δὲ ἔθνος Μυσίας, τοὺς νῦν Ἐλεάτας καλουμένους. καὶ Ἀλκαῖος δέ φησι τὸν Κήτειον ἀντὶ τοῦ Μυσόν. ἔνιοι δὲ γράφουσι κήδειοι οἱ συγγενεῖς. οἱ δὲ χήτειοι οἷον ἐστερημένοι (Ρ 225). ἄμεινον δὲ τῷ Ἀριστάρχῳ πείθεσθαι 524. πάντα τέταλτο: πάντ' ἐτέταλτο 525. περιγραπτέον ὡς ἀπρεπῆ· θυρωροῦ γὰρ ἔργον. Ἀρίσταρχος οὐκ οἶδε τὸν στίχον, ἔνια δὲ τῶν ὑπομνημάτων = Ε 751 et Ω 779 526. Δαναῶν —: πάντες κατὰ δούριον ἵππον Ἀχαιοί Aristarchus ἡγήτορες — Ψ 573 527. τρέμον — γυῖα Κ 390 τρέμον: τρέμεν 528. ἐγὼν — δ 269 529. ὠχρήσαντα παρειῶν — 530. ὀμορξάμενον Σ 123-4 530. με — ἱκέτευεν: μοι — ἐπέτελλεν vel ἐκέλευεν 531. ἐξίμεναι: ἐξιέναι. ἐμφατικώτερον δὲ τὸ ἐξέμεναι 533. Πριάμοιο — γ 130 535. βεβλημένος — Π 819 536. αὐτοσχεδίην οὐτασμένος Η 273, Ο 746 538. ψυχὴ — 471 539. φοίτα — βιβᾶσα Ο 686 φοίτα: ᾤχετο κατ' ἀσφοδελὸν: κατὰ σφοδελὸν vel σποδελόν, διὰ τὴν σποδὸν τῶν καιομένων νεκρῶν 540. γηθοσύνη: γηθοσύνῃ 541 ψυχαὶ — κ 530 543. Αἴαντος Τελαμωνιάδαο Σ 193 544. ἀφεστήκει Aristarchus: ἀφειστήκει 547. ἀθετεῖ Ἀρίσταρχος. ἡ δὲ ἱστορία ἐκ τῶν κυκλικῶν 548. τοιῷδ' ἐπ' ἀέθλῳ: τοιῶνδ' ἐπ' ἀέθλων 549. τοίην γὰρ κεφαλὴν α 343 550-1. = Ρ 279-80 552. = Ζ 343 553. οὐκ — ι 475 559. αἴτιος ἀλλὰ α 348 Δαναῶν αἰχμητάων Θ 464 560. ἐκπάγλως ἤχθηρε 437 561. ἀλλ' ἄγε δεῦρο Δ 314 563. βῆ — Δ 292 564. νεκύων — 541 565-627. νοθεύονται, καίτοι οὐκ ὄντες ἀγενεῖς περὶ τὴν φράσιν. cf. schol. Pindar. Ol. 1 97 566. θυμὸς — θ 178 568. ἀγλαὸν — γ 190 569. χρύσεον —

ἔχοντα 91 571. εὐρυπυλὲς — Ψ 74 573. κατ' — 539 574. ἐν — Ω 614 575. ἀϝαϝές

579. δέρτρον: δέστρον, δέντρον, δαῖτρον
τὸ δέρτρον Ἀντίμαχος μὲν ὁ Κολοφώνιος τὸν ἐπίπλουν ἀκούει τὸν ἐν τοῖς καλουμένοις ἐϝκάτοις· λέϝει ϝὰρ "οὐδέ τι θερμὸν ἀναπνείων χολάδας δέρτροισι καλύψεις". ὁ δὲ ἐπίπλους, φησὶν Ἀπολλόδωρος, ὃν ἀρϝέτα δημὸν καλεῖ (Λ 818, Φ 126), οὐ περὶ τὸ ἧπαρ ἀλλὰ περὶ τὴν κοιλίαν ἐστίν 580. εἵλκησε: ἥλκησε et εἵλκυσε 581. Πυθῶδ': Πυθώδ' καλλιχόρου: καλλιρόου 582. κρατέρ': χαλέπ'. cf. Β 721, ε 13 et 395, λ 593, ο 232, ρ 142 583. προσέπλαζε: προσεπέλαζε, S. Empiricus 9 69 προσέκλυζε 584. στεῦτο] ἵστατο νῦν ἐπὶ τῶν ποδῶν. κέχρηται δὲ τῇ λέξει ὁ διασκευαστὴς παρὰ τὴν τοῦ ποιητοῦ συνήθειαν πιέειν δ' οὐκ: πιέειν, οὐδ' Bothius 585. ὁ ϝέρων πιέειν: πιέειν ὁ ϝέρων 586. ἀναβρυχέν, ἀναβροχθέν, ἀναβροθέν

587. καταζήνασκε: κατεξήραινε 588. δένδρεα ὑψιπέτηλα δ 458 κατ' ἄκρηθεν Π 548: κατὰ κρῆθεν

589—90. = η 115-6 592. ῥίπτασκε — ϑ 374

593. κρατέρ': χαλέπ' πῶς δύναται σὺν τῷ λίθῳ καὶ τῇ ἀκρωρείᾳ, ἐφ' ᾗ ἀνεκύλιε τὸν λίθον, ἥκειν ἐπὶ τὰ σφάϝια; πῶς τε κολάζεται ὁ ἐν Ἰλιάδι (Ζ 153) κέρδιστος ὢν καὶ συνετώτατος; 595. χερσίν — Υ 360

597. ὁ μὲν Ἀρίσταρχος καὶ Ἡρωδιανὸς ὀξυτόνως κατὰ συστολήν, ὡς λικριφίς ἀμφουδίς, ἐπιρρηματικῶς· ὁ δὲ Ἀσκαλωνίτης τὸ πλῆρες κραταιὰ ἴς, οἷον ἰσχυρὰ δύναμις, ᾧ ἐπείσθη καὶ ἡ συνήθεια 598. λᾶας — Δ 521 ἔπειτα πέδονδε: ἐπὶ δάπεδον δὲ Aristoteles Rhetor. 3 11 599. ὤσασκε: ὤθεσκε κατὰ — 600. = Π 109-10

601. καὶ τοῦτο νεωτερικόν. οὐ ϝὰρ οἶδε τὸν Ἡρακλέα ἀπηθανατισμένον, οὐδὲ τὴν Ἥβην ϝεϝαμημένην ἀλλὰ παρθένον, διὸ καὶ παρθενικὰ ἔρϝα ἀποτελεῖ· οἰνοχοεῖ ϝὰρ καὶ λούει

602. ἀθανάτοισι — 133 603. θαλίης: θαλίῃ καλλίσφυρον 604. τοῦτον ὑπὸ Ὀνομακρίτου πεποιῆσθαι φασίν, ἠθέτηται δέ χρυσοπεδίλου

606. ϝεϝοικώς: ἐῴκει 611. χάροποι: χαλεποί

612. = Hesiod. Th. 228 614. τινὲς "ὃς κείνῳ τελαμῶνι ἐὴν ἐϝκάτθετο τέχνην" ϝεῇ ἐϝκάτθετο Ξ 223 615. = 390, unde Vindobon. αἶψ' ἐμὲ ϝίδεν — 528

616—7. = 472-3 618. ἅ: ὧ ἠϝηλάζεις hic

et ϱ 217 619. ὑπ' — 498 620. ὀιζὺν εἶχον 167
624. ϝέ: τί χαλεπώτερον: κρατερώτερον
626. ἔπεμψεν: ἔπεμπεν ἰδὲ: ἠδὲ ϝλαυκῶπις — η
78 627. = Ρ 82 et λ 150 ἔβη: ἔδυ schol. 565
628. αὐτὰρ — ἔμπεδον 152 629. = δ 268 et
λ 382 630. καί νυ: ἔνθα schol. Γ p. 103 b 4
631. ἐριχυδέα: ἀριδείκετα Plutarchus Thesei c. 2, ubi Pisistratum inseruisse hunc versum tradit 632. ἔθνεα νεκρῶν 34
633. ἠχῇ θεσπεσίῃ ϝ 150 ἐμὲ — 43
634. Γορϝείην — Ε 741 φησὶν Ἀριστοτέλης ὅτι μή ποτε ἐν τῇ ἀσπίδι οὐκ αὐτὴν εἶχε τὴν κεφαλὴν τῆς Γορϝόνης, ὥσπερ οὐδὲ τὴν ἔριν καὶ τὴν κρυόεσσαν ἰωκήν, ἀλλὰ τὸ ἐκ τῆς Γορϝόνης ϝινόμενον τοῖς ἐνορῶσι πάθος καταπληκτικόν
635. Ἀϝίδεω Aristarchus: Ἄιδος ἀϝαυὴ: ἐπαινὴ S. Empiricus. cf. 226 Περσεφόνεια: Φερσεφόνεια
636. ἐπὶ — 638. = ι 177-9 ἐκέλευον: ὤτρυνον
post 638 Aug. et Vindobon. ἑξῆς δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς 639. κῦμα ῥόοιο Φ 306

M

1. ῥόον — λ 21 2. θαλάσσης — δ 432 3. νῆσόν τ' Αἰαίην λ 70 Ἠοῦς — Θ 508 4. ἀντολαὶ
5. = ι 546 6. abest ab Aug. et Vindobon.
6—8. = ι 150-2 9. προΐην: προΐειν
ἐς — κ 308 12. ἀχνύμενοι — λ 466 15. ἐνῆρες ἐρετμόν λ 129: ἵνα σῆμα πέλοιτο Zenodotus 16. ἡμεῖς — διείπομεν Λ 706 19. κρέα πολλὰ Θ 231
αἴθοπα ϝοῖνον ι 360 20. δῖα θεάων κ 503
22. δισθανέες: δὶς θανέες, οὕτως ἐν δυσὶ μέρεσι λόϝου. φησὶ ϝὰρ Ἀπολλώνιος ὡς ὅτι δίς καὶ τρίς ἐν ταῖς συνθέσεσιν ἐκβάλλει τὸ σ̄, δίπους, τρίπους 23. = κ 460
24. ἅμα — η 222 26. κακορραφίῃ ἀλεϝεινῇ (Ο 16): κακορραφίῃς ἀλεϝεινῆς 28. = κ 466 29—31. = κ 183-5 32. κοιμήσαντο — Α 476 33. χειρὸς ἑλοῦσα Δ 542 φίλων ἀπονόσφιν ε 113
34. καὶ ἐξερέεινε κ 14 35. = κ 16 36. = λ 99 et κ 549 πότνια Κίρκη: δῖα θεάων
42. καὶ — Ω 730 43. ὁ μὲν Ἀριστοφάνης φησὶ κατα-

τηκομένους τῇ ᾠδῇ καὶ αἰφνιδίως ἐκλείποντας ἀπολέσθαι, ὁ δὲ Ἀρίσταρχος διὰ τὴν τῶν ἀναγκαίων σπάνιν 45. ὀστεόφιν: ὀστέοφιν 50. χεῖράς — λ 497 51. 162. 179. ἱστοπέδη 52. ἀκούῃς: ἀκούσῃς Σειρήνοιιν: Σειρηνείην 53. κελεύῃς: κελεύσῃς 53—4. ἀθετεῖ Ἀριστοφάνης 54. ἔτι: ἐνὶ διδέντων Aristarchus: δεόντων 55. ἐπὴν δή: ἐπειδὴ παρεξελάσωσιν: παρεξέλθωσιν (62) 56. διηνεκέως — δ 836 58. πέτραι ἐπηρεφέες κ 131 προτὶ Aristarchus: ποτὶ 60. κῦμα μέγα ῥοχθεῖ ε 402 κυανώπιδος 61. πλαγκτὰς: πλακτὰς ὁ μὲν Κράτης, ὅτι πλάζεται περὶ αὐτὰς τὸ κῦμα, οἱ δὲ ὡς τὴν Δῆλον κινεῖσθαι καὶ φέρεσθαι θεοὶ μάκαρες θ 306 62. ποτητὰ 64. 79. λὶς πέτρη 66. τῇ δ᾽: τήνδ᾽ ἥ: ἥν, εἴ, ὅς (40) 68. ὀλοὸν πῦρ Ο 605 69. κείνῃ A. Matthiae coll. τῇ 62, 66, 98: κείνη et κείνην ποντοπόρος = Ο 704 70. πᾶσι μέλουσα: πασιμέλουσα Aristarchus. νεωτερικὸν τὸ φασιμέλουσα, ἡ τοῖς ἐν Φάσιδι πολλὴν φροντίδα ποιήσασα 73. οὐρανὸν — θ 74 75. τὸ μὲν] Ἀρίσταρχος οὐ λέγει πρὸς τὸ νέφος τὴν ἀπότασιν εἶναι, ἀλλά φησιν ὅτι τοῦτο οὐδέποτε λήγει, τὸ κεκαλύφθαι τὸν σκόπελον τῷ νέφει 77. οὐ καταβαίη: οὐκ (vel οὐδ᾽) ἐπιβαίη Aristarchus 78. τε: γε 79. περιξεστῇ: περιξέστῃ malit Eustathius (ν 10) 82. νῆα γλαφυρὴν κ 23 φαίδιμ᾽ — λ 488 83. αἰζήιος — Ρ 520 84. εἰσαφίκοιτο: εἰσαφίκηται 85. λελακυῖα Χ 141 86. νεογιλῆς: νεογιλλῆς ἀθετοῦνται στίχοι τρεῖς (86-88)· πῶς γὰρ ἡ δεινὸν λελακυῖα δύναται νεογνοῦ σκύλακος φωνὴν ἔχειν; 87. κακόν: κακός 88. γηθήσειεν ἰδὼν Ν 344 89. ἄωροι Ἀρίσταρχος ἀκώλους· τοὺς γὰρ Ἴωνας λέγειν φησὶ τὴν κωλῆν ὤρην καὶ ὡραίαν· οὐκ ἔχοντας οὖν ὀστᾶ ἀκώλους καὶ ἀνάρθρους λέγεσθαι. ἔνιοι δὲ ἀώρους τοὺς ἐμπροσθίους, ὡς καὶ παρὰ τῷ κωμικῷ (Φιλήμονι) "οὐ τοὺς ἀώρους εἶπά σοι, μαστιγία, πόδας πρίασθαι; σὺ δὲ φέρεις ὀπισθίους". ἢ δυσφύλακτοι, οὓς οὐδεὶς ἂν δυνηθείη φυλάξασθαι 91. τρίστοιχοι 92. μέλανος — Π 687 94. ἐξίσχει: ἓξ ἴσχει βερέθρου: βαράθρου 97. ἀγάστονος 98. τῇ: τὴν Aristophanes 99. ἑκάστῳ: ἑκάστη

100. *νεὸς* — *λ* 6 102. *πλησίον ἀλλήλων Γ* 115, *Ζ* 245, *ε* 71, *ξ* 14 *ἐϝὼ εἰς τὸ πλησίον στίζων οἶμαι μηδὲν λείπειν πλησίον: πλησίοι* 104. *ὑποπτεύει αὐτὸν Καλλίστρατος ὡς μαχόμενον τοῖς ἔπειτα* 105. *ἤματι: ἤμασι* 106. *δεινόν: δεινῶς* 108. *ὦκα: εἶναι* Cramer Ox. 1. p. 148 21 et 164 5 109. *ἐπειὴ* — *Α* 169 111. = *λ* 435 *ἀμειβόμενος: ἀτυζόμενος* 112. *νημερτές* — *δ* 642 114. *ἀμυναίμην: ἀμυνοίμην* 115. = *λ* 503 116. **δή: δ'* *πολεμήια* — *Ν* 727, *Ι* 228 117. *θεοῖσιν ὑπείξεαι: θεοῖς ὑποϝείξεαι* Friedlaender. cf. *Α* 294 124—6. *ἀθετοῦνται τρεῖς, ὅτι διὰ τούτων σημαίνει μὴ εἶναι τὴν Σκύλλαν σύμφυτον τῇ πέτρᾳ* 124. *Κράταιιν* schol. *Α* p. 327 a 9: *Κραταιίν. ἄμεινον ϝράφειν κραταιίς ἀντὶ τοῦ ἰσχυρῶς* 125. *τῆς: τὴν* 128. = *λ* 108 129. *ἑπτὰ*] *Ἀριστοτέλης φυσικῶς τὰς κατὰ σελήνην ἡμέρας αὐτὸν λέϝειν φησί, τν' οὔσας* *οἰῶν* — *λ* 402. cf. *Α* 678 130. *ϝέκαστα: δ' ἕκαστα* 131. *ἐπὶ ποιμένες: ἐπιποιμένες* post 133. Vindobon. *αὐτοκασιϝνήτη Θέτιδος λιπαροπλοκάμοιο* 134. *πότνια* — *ζ* 154 135. *Θρινακίην ἐς νῆσον* 127 136. *ἕλικας* — *ι* 46 137—141. = *λ* 110-4 138. *ἤ τ' ἄν: καί κεν* 140—1. absunt a duobus 141. *νεῖαι: νῆαι* 142. = *κ* 541 145—7. = *ι* 562-4 148—152. = *λ* 6-10 153. *ἀχνύμενος* — *κ* 67 post 153. codices tres: *κέκλυτέ μευ μύθων κακά περ πάσχοντες ἑταῖροι* 156. *ἀλλὰ ϝερέω: ἀλλ' ἐρέω* 157. *θάνατον καὶ κῆρα ε* 387 159. *λειμῶν'* — *Β* 467 162. = 51 163—4. = 53-4 *καὶ ἐνταῦθα ὀβελίζονται οἱ δύο ὡς ἀδικώτατοι* 164. *δὲ: με* 165. *πίφαυσκον: πίφασκον* 166. *νηῦς* — *Ω* 396 167. *ἀπήμων: ἀμύμων*. cf. *η* 266 168. *ἔπειτ'* — 169. *νηνεμίη* = *ε* 390-1 168. *ἠδὲ: ἢ δὲ* 171. *ἐν νηὶ ϝλαφυρῇ* *κ* 23 *θέσαν: βάλον* *ἐρετμά: ἐρετμοῖς* 172. *λεύκαινον* 174. *χερσὶ στιβαρῇσι Ψ* 711 *πίεζον* schol. *Π* 510: *πιέζευν* 176. *Ὑπεριονίδαο* 177. cf. 47 178—9. = 50-1 179. *ἀνῆπτον: ἀνῆψαν*. an *ἀνῆπτο?* 180. = *ι* 564 181. = *ι* 473 *ἀπῆμεν ὅσον: ἀπῆν ὅσσον* 182. *ὠκύαλος Ο* 705 184. *πολύαιν'* — *Ι* 673

186. νηὶ — κ 272 187. μελίγηρυν ἀκοῦσαι: ἀκούσῃ 189. ἐνὶ — Λ 499 191. χθονὶ — Θ 378 193. τ': δ' 194. οἱ — ι 490 οἱ — τοὶ 195. αὐτίκα δ' ἀνστάντες: αὐτίκ' ἀναστάντες 196. = 164 τε πίεζον: δὲ πιέζευν 197. παρήλασαν: παρήλασεν 198. φθογγῆς: φθόγγον ἀοιδῆς: ἀοιδήν 199. ἐμοὶ — Κ 155 ἐπ' ὠσὶν: πᾶσιν apud Eustathium τ': δ' ἀνέλυσαν: ἀπέλυσαν 204. βόμβησαν: βόμβησεν ἔσχετο: εἴχετο 205. προήκεα 206. = 144 207. = κ 547 208. ἀδαήμονες — Ν 811 209. τόδε: τό γε ἔπι: ἔπει, Zenodotus ἔχει 210. ἐνὶ σπῆι γλαφυρῷ Ω 83 κρατερῆφι — Φ 501 212. μνήσεσθαι — Τ 64 213. = Σ 297 214. ἁλὸς ῥηγμῖνα Υ 229 215. εἰ — δώῃ Ζ 527 216. ὑπεκφυγέειν — Θ 243 ὑπεκπροφυγεῖν Harl. 220. σκοπέλου: σκοπέλων et σκόπελον 222. = κ 428 223. οὐκέτ' ἐμυθεόμην: οὐκέτι μυθεόμην 226. τότε δὴ: τότ' ἐγὼ 228. καταδὺς κλυτὰ τεύχεα Ζ 504 231. πετραίην 234. μὲν schol. Ο 29: δὲ 235. γὰρ: μὲν γὰρ plerique, et mox non Σκύλλη sed Σκύλλ' 236. ἁλμυρὸν — ι 470 238. ἀναμορμύρεσκε: ἀνεμορμύρεσκε κυκωμένη: μυκωμένη 240. θαλάσσης — 236 241. πέτρῃ: πέτρῃ 243. κυανέῃ: κυανέη, ὡς "φοίνικι φαεινός" τοὺς — Λ 633 244. τὴν: τήνδ' ϝίδομεν: ἴομεν δείσαντες — ι 72 245. γλαφυρῆς: κοίλης. cf. 310 246. ἓξ] οἱ ἀπολόμενοι ὑπὸ τῆς Σκύλλης Στήσιος Ὀρμένιος Ἄγχιμος Ὄρνυτος Σίνωπος Ἀμφίνομος. οὕτω Φερεκύδης βίηφι — ζ 6 φέρτατοι: φέρτεροι 248. πόδας — Φ 453 249. ὑψόσ': ὕψοθεν et ὑψόθι 250. ἐξονομακλήδην δ 278 τότε γ': τότ' ἐς ἀχνύμενοι — 153 Καλλίστρατος ὑπονοεῖ τὸν στίχον, λέγων ἐκλύεσθαι τὸ τάχος τῆς ἁρπαγῆς 251. ἐπὶ: ἐνὶ περιμήκεϊ — ι 487 252. εἴδατα Aristarchus, δείλατα Callistratus. quo usus est Callimachus fr. 458 253. βοὸς — Ω 81 κέρας Ἀρίσταρχος τὸ κεράτινον συρίγγιον, ὃ ἐπιτιθέασι πρὸς τὸ μὴ ἐσθίεσθαι ὑπὸ τοῦ ἰχθύος τὴν ὁρμιάν 255. προτὶ: ποτὶ 256. κεκληγῶτας: κεκλήγοντας 257. ἐν — λ 516

258. *ἐμοῖς: ἐϝῶ* Cramer Ox. 1 p. 175 22 ex *λ* 615 **263.** *ἴφια μῆλα* 128 **264.** *ἐὼν: ἰὼν* **265.** **μυκηθμόν: μυκηθμοῦ.* cf. 41 **266.** *βληχὴν* *ἔμπεσε — P* 625 **267.** = *κ* 493 et 492 **268.** *Κίρκης Αἰαίης ι* 30 et 31 *οἵ — ἐπέτελλον: ἥ — ἐπέτελλεν* *μάλα — Z* 207 **269. 274.** *φαεσιμβρότου — κ* 138: *τερψιμβρότου, τερψιβρότου* **270.** = 153 **271.** = *κ* 189 **272.** *ὑμῖν: ὔμμιν* *μαντήια* **273–4.** = 268-9 **275.** *ἔνθα — αἰνότατον δ* 441 *ἔφασκον: ἔφασκεν, ἔφησαν* **277.** = *κ* 560 **278.** *ἠμείβετο — κ* 71 **279.** *σχέτλιος K* 164 *μένος: βία* *ϝυῖα: θυμῷ.* cf. *Ψ* 63 **281.** *καμάτῳ — K* 98 *ϝαδηκότας: ἀδδηκότας* **283.** *νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ α* 198 *δόρπον: δόρπνον. δεῖπνον* est *Τ* 316 **284.** *αὔτως: οὕτως* Zenodotus. *καὶ ἔστιν ἠθικόν* *διὰ: ἀνὰ.* cf. *Ω* 653 *ἀλάλησθαι: ἀλαλῆσθαι* Ascalonita **285.** *ἐν — ϑ* 568 **286.** *νυκτῶν: νυκτὸς* schol. *Θ* 1 p. 216 a 44 *δηλήματα* **287.** *ὑπεκφύϝοι — ι* 286 **288.** *ἔλθῃ* —] cf. *ε* 317 **289.** *Ζεφύροιο δυσαέος Ψ* 200 **290.** *διαρραίουσι: διαρραίσουσι* *θεῶν —: φίλων ἀέκητι ἑταίρων* Zenodotus *ἀέκητι: ἰότητι* Phillipps. **291.** = *Θ* 502 **293.** *ἐνήσομεν — β* 295 **294.** = *Γ* 461, unde *Ἀχαιοί* schol. Harl., non *ἑταῖροι* **295.** = *ϑ* 299 et *ϝ* 166 **296.** = *λ* 396 **297.** *βιάζετε μοῦνον: βιάζεσθ' οἶον* Zenodotus **298.** *νῦν: δή* *ὀμόσσατε — δ* 253 **299.** *ἠὲ — O* 323

301. *ἀποκτάνῃ: ἀποκτανεῖ* **302.** *ἐσθίετε βρώμην* 28 **303–4.** = *κ* 345-6 **303.** *ἀπώμνυον: ἐπώμνυον.* cf. *ο* 437, *σ* 58 **307.** *ἑυερϝέα — λ* 159 **308.** = *ϑ* 485 **310.** *ϝλαφυρῆς ἐκ νηὸς* 245 **311.** *ἐπήλυθε — δ* 793. cf. *κ* 31 **312.** *ἦμος δὲ: ἀλλ' ὅτε δὴ* schol. *K* p. 286 a 45 et b 13 **313–5.** = *ι* 67-9 **313.** *ὦρσεν* Aristarchus: *ὦρσε δ'* *ζαῆν: ζαὴν. ἔδει χωρὶς τοῦ ν ζαῆ, ὡς ἀκραῆ Ζέφυρον* (*β* 421). *ἔστιν οὖν Αἰολικὸν τὸ μετὰ τοῦ ν, καὶ ἔδει αὐτὸ Αἰολικῶς βαρύνεσθαι, ὡς τὸ αἰνοπάθη πατρίδ' ἐπόψομαι παρὰ Ἀνακρέοντι. ὁ δὲ Ἀρίσταρχός φησι περισπᾶσθαι, καὶ οὕτως ἔχει ἡ παράδοσις.* cf. schol. M 157 **316.** = 8 **317.** *ὡρμίσαμεν: ἑλκύσαμεν* **319.** = *κ* 189 *πᾶσιν: μῦθον* **320.** *ἐν — κ* 176

322. βόες — 128 323. = λ 109
324. = κ 550 325. ἄη: αει 326. Εὖρός — ε 295
327. δ' εἵως: δὲ ἕως οἶνον — 19
329. ἐξέφθιτο δ 363 330. ἐφέπεσκον: ἐφέποντο
ὅτι: θ' ὅτι 331. φίλας χεῖρας Η 130
332. = δ 369 333. ἀνὰ νῆσον ἀπέστιχον 143
336. = β 261 et ζ 210 337. θεοῖς — Ε 404
338. = β 395 et 398 340. = 271 342. θανέειν — ε 308 344. = η 191 et λ 133 τοὶ —: τελῃέσσας ἑκατόμβας 345. πατρίδα — κ 562
346. Ἠελίῳ Ὑπερίονι 133 πίονα — Β 549
347. ἐν δέ: ἔνθα πολλὰ — δ 96 348. βοῶν — Θ 231 ὀρθοκραιράων: ἕνεκ' ὀρθοκεράων
349. ἐθέλῃ: ἐθέλει ἐπὶ — Δ 63 *δὲ σπῶνται: δ' ἕσπωνται vel δ' ἕσπονται 350. ἀπὸ — Π 861
351. ἢ δηθὰ στρεύϝεσθαι Ο 512 352. = 294
353. = 343 354. νεὸς — 148
355. καλαὶ — 252 356. *περίστησάν τε: περιστήσαντο. cf. Β 410 357. φύλλα: φύλλα δὲ δρεψάμενοι: ἐρεψάμενοι i. e. στεφανωσάμενοι 358. κρῖ λευκὸν δ 604 359. καὶ ἔσφαξαν — 361. = Β 422-4
362. ἐπ' — Δ 775 363. ἐπώπτων 364—5. = ϝ 461-2 post 365 Phill. ὠπτήσαντο δὲ περιφραδέως, ἐρύσαντο δὲ πάντα 366. ϝήδυμος — 311
367. = κ 208 et κ 402 368. -τότε 369. = κ 156-7
369. με: μοι ἡδὺς: ἡδεῖ' schol. Φ p. 580 a 48
370. οἰμώξας ϝεϝώνευν Χ 34 371. = θ 306
372. με μάλ': μάλα μ' 373. μέϝα ϝέρϝον λ 272
374—90. ἀθετοῦνται schol. Γ 277 374. ὠκέα: ὠκὺς Ἠελίῳ Ὑπερίονι 346 375. τανύπεπλος δ 305 ἔκταμεν ἡμεῖς Aristarchus: ἔκταν ἑταῖροι. cf. 378
376. ἀθανάτοισι μετηύδα Ω 32 χωόμενος — Δ 44
377. = 371 380. εἰς — ι 527 381. = λ 18
384. = ε 21 385. φάεινε: φάειναι
386. = ϝ 3 387. νῆα — η 249 388. τυτθὰ 174: τριχθὰ Zenodotus κεάσαιμι — η 250 389. Καλυψοῦς — θ 452 390. διακτόρου: διάκτορος schol. ε 79 αὐτὴ: αὐτοῦ 391. = θ 50 392. ἄλλοθεν — ἐπισταδόν Π 671 ἄλλον: ἄλλος οὐδέ — δυνάμεσθα Β 342-3 μῆχος: μῆχαρ schol.

Pindar. 393. *ἀποτέθνασαν: ἀπεστέθνασαν* 394. *τέραα: τέρατα, τέρεα* 395. * *ὀβελοῖσι μεμύκει: ὀβελοῖς ἐμεμύκει* 397. = *κ* 80 et *ι* 172 398. *ἐλάσαντες: ἐλόωντες.* cf. 353 399. *ὅτε δὴ: ὅτ' ἄρ'* et *ὅτε δ'.* cf. *ι* 76 *ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Ζ* 357
400. *ἔπειτ' — ἐπαύσατο* 168 401. *ἀναβάντες* — 293 402. = *ι* 77 407. *ἔθει: ἔθε'* 408. *λαίλαπι* — 400 409. *ἀνέμοιο — Ζ* 346 412. *σὺν* -414. *θυμὸς* = *Μ* 384-6 414. *θυμὸς* — 324 415. *ἄμυδις: ἅμα δὶς* 416. *Διὸς — Ο* 117 422. *ἄραξε* Aristarchus: *ἔαξε* Zenodotus *ποτὶ: περὶ* *αὐτῷ: αὐτήν* 423. *βέβλητο —: τετάνυστο βοὸς ἶφι κταμένοιο* Athenaeus 425. *φερόμην — ι* 82 426. *Ζέφυρος* — 400 428. *ἀναμετρήσαιμι* *Χάρυβδιν: θάλασσαν* Apollonius Sophista 429. *ἅμα — Σ* 136 *ἀνιόντι: καταδύντι* 431. = 236 433. *προσφὺς Ω* 213 435. *εἶχον: ἦσαν* *ἀπήωροι* 436. *μακροί: καλοί* Apollonius Sophista 437. *νωλεμέως ἐχόμην ι* 435 438. *ἦλθον: ἦλθεν* 439. *ἐν πολλοῖς ἐδιστάχθησαν οἱ στίχοι διὰ τὸ "τρὶς μὲν γάρ τ' ἀνίησιν ἐπ' ἤματι"* (105). 441. *τῆμος: καὶ τότε* Strabo *τά γε: τάδε* Aristarchus, *μοι* Strabo 442. *ἧκα φέρεσθαι Φ* 120 445—6. *νοθεύονται* *πατὴρ — Ο* 47 446. *ὑπέκφυγον* — 287 447. *ἐννῆμαρ* -449. *θεός* = *η* 253-5 449. *αὐδήεσσα* 150 450. 453. *μυθολογεύω* 452. *ἰφθίμη: ἰφθίμῳ*

N

1—2. = *λ* 333-4 3. = *λ* 362 4. *ποτὶ — θ* 321 5. *πάλιν* -6. *εἰ* = *Δ* 59-60 *σ': γ'* *μάλα* — *κ* 465 7. *τάδε εἴρω β* 62 8. *γερούσιον — Δ* 259 11. *πάντα* -12. = *ι* 427-8 13. *ἀλλ' — δῶμεν θ* 389 *τρίποδα μέγαν θ* 434 14. *ἀνδρακάς: τινὲς γράφουσιν ἄνδρα κάτα. ὁ δὲ Φρύνιχος ἀνδρακάδα φησὶ τὴν τῶν ἀνδρῶν δεκάδα* 15. *προικὸς*] cf. *ρ* 413 16. *μῦθος: θυμός, θυμῷ* 17. = *η* 229 18. = *μ* 316 19. *νηάδ': νῆα δὲ* Aristarchus; alii *νῆά τ'* et *νῆ' ἄρ'*. cf. *Β* 150 et *Σ* 575 20. *καὶ — κα-*

τέθηχ' Δ 112 ἱερὸν — Θ 421 22. ὁπότε — Τ 317 24. ἱερὸν — 20 25. = ι 552 26. κήαντες Aristarchus: κείαντες δαίνυντ' — γ 66 27. ἐμέλπετο] v. Friedlaender Aristonic. p. 54 θεῖος: δῖος 28. Δημόδοκος λαοῖσι τετιμένος Θ 472 31. πανῆμαρ: πὰν ἦμαρ Aristophanes 32. βόε — Ν 703 33. ἀσπασίως δ' ἄρα τῷ] cf. ε 397 ἔδυ — Ψ 154. cf. Θ 487 34. βλάβεται — Τ 166 35. Ὀδυσεῖ (ε 398): τὸ πλῆρες Ὀδυσσῆι, ὡς ἥρωι Λαομέδοντι 36. = Θ 535 37. δὲ — πιφαυσκόμενος β 162 38. = λ 378 41. θεοὶ — ι 15 47—8. = η 226-7 49—51. μέγαρον = η 178-80 51. εὐξάμενοι — Ρ 498 52. ἑὴν — η 193 53. -πᾶσιν 54. = Θ 182-3 55. τοὶ — η 209 56. αὐτόθεν ἐξ ἑδρέων Τ 77 δῖος: θεῖος 57. χερσὶ: χειρὶ. cf. Α 584-5 58. = μ 296 61. οἴκῳ: χώρῳ 63. ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσετο η 135 δῖος — 56 64. μένος — Θ 423 65. ἐπὶ — μ 367 66. γυναῖκας: ἡ ἑτέρα τῶν Ἀριστάρχου νέεσθαι εἶχε 67. φᾶρος — Θ 425 68. ὄπασσε: ἔπεμπε 69. καὶ — μ 327 70. = μ 391 71. ἐν νηὶ γλαφυρῇ μ 171 72. πόσιν καὶ βρῶσιν ζ 248 74. νηὸς ἐπ' ἰκριόφιν γ 353 75. *πρυμνῆς: πρύμνης 76. καθῖζον ἐπὶ κληῖσι ι 563 ἕκαστοι: ἕκαστος 78. ἔνθ': εὗθ' ἀνερρίπτουν κ 130 79. νήδυμος ὕπνος μ 366 ὕπνος — ε 271 81. τετράοροι 83. = Ψ 501 84. πρύμνη: πρώρη Rochefort 85. πολυφλοίσβοιο Ν 798 87. cf. Χ 139 88. ἔταμνεν: ἔτεμνεν 89. μήδε' — Ω 674 90. πολλὰ — α 4 91. = Θ 183 92. δὴ τότε] cf. ο 228, ρ 295 ἀτρέμας εὗδε Ξ 352 *ὅσσα πεπόνθειν: ὅσσ' ἐπεπόνθει 93. φαάντατος 94. ἀγγέλλων: ἀγγελέων schol. ad Χ 318. cf. Ψ 226 95. ποντοπόρος — μ 69 96. ἁλίοιο — δ 365 99. σκεπόωσι 102. αὐτὰρ — λιμένος ι 140 106. τιθαιβώσσουσι 107. τε: δὲ 108. ἁλιπόρφυρα — ζ 306 109. αἰὲ νάοντα: αἰενάοντα, ἀενάοντα 110. καταιβαταὶ 111. θεώτεραι 112. ἄνδρες ἐπέρχονται: ἀνέρες ἔρχονται 114. ἥμισυ — Ζ 193 115. ἐπεί-

ϝετο μ 205 117. γλαφυρῆς 74 118. cf. 73 119. δεδμημένον — η 318 120. ἅ: ὅσ'. cf. 304 121. διὰ — ϑ 520 123. που: πω Aristarchus. cf. 208 124. πρὶν: πρίν ϝ' 125. οὐδ'] cf. Δ 318-9 126. ἀντιϑέῳ — ζ 331 127. Διὸς — Υ 15 128. μετ' — λ 602 130. τοι: τε 131. Ὀδυσῆα φάμην: Ὀδυσῆ' ἐφάμην 132. οἴκαδ' ἐλεύσεσϑαι β 176 ἀπηύρων: ἀπηύρα 133. ὑπέσχεο — Ο 374 134. ἐν νηὶ ϑοῇ κ 408 135. ἀϝλαὰ: ἄσπετα. cf. π 220 136—8. = ε 38-40 139. = μ 384 140. = Η 455 142. ἀτιμίῃσιν 145. ἐϑέλεις — Ξ 337 146. = Ν 231 147. κελαινεφές Ο 46: διοτρεφές Nicanor schol. Ι 538 ὡς ἀϝορεύεις δ 157: ὡς σὺ κελεύεις 149—51. = ϑ 567-9 152. μέϝα: μὴ Aristophanes, invito Aristarcho *πόλι: πόλει vel πόλιν 153. = 139 154. ὡς: ὣς et ἦ δοκεῖ — Ν 735 156. προΐδωνται: προσίδωνται, ἐσίδωνται 157. ϑαυμάζωσιν: ϑαυμάσσωσιν 158. = 151 μέϝα: μετὰ 159. -ῖμεν 160. = Υ 318-9 161. ποντοπόρος — 95 163. λᾶαν ἔϑηκε Β 319 164. χειρὶ καταπρηνεῖ Π 792 165. πρὸς — Ω 142 166. = ϑ 369 167. = κ 37 170—1. = δ 772-3 172. = ι 507 173—8. = ϑ 565-570 173. ἀϝάσασϑαι: ἀϝάασϑαι 174. ἀπήμονες: ἀμύμονες 175. ἐυερϝέα: περικαλλέα 179. = μ 213 180. παύσασϑε: παύεσϑε 184. οἳ δ' ἔδεισαν κ 219 ἑτοιμάσσαντο Κ 571, Τ 197 185. = Ζ 312 et λ 130 186. Φαιήκων — η 186 187. ἑστεῶτες: ἑσταότες δ' — ζ 117 188. 251. ϝαίῃ πατρωΐῃ πατρωΐῃ: πατρώῃ 189. ἠέρα — η 15 190. Παλλὰς — Διός ϝ 42 αὐτόν: Ἀριστοφάνης αὐτῷ ϝράφει, καὶ τὸ μὶν ἐπὶ τῆς Ἰϑάκης τίϑησιν. rectius A. Rhodes: Διὸς αἰϝιόχοιο, omissis 191-3 192. ϝαστοί hic et Δ 242 193. μνηστῆρας: μνηστῆρσιν 194. ἀλλοειδέα: ἀλλοιδέα, nescio an recte, si scribas ἀλλοϝιδέα φαινέσκετο: φαίνετο 195. ἀτραπιτοί πάνορμοι 196. = Π 35 et η 114 198—9. = Ο 397-8 199. προσηύδα: ἔπος ηὔδα

200—8. expunxi cum F. Meistero 200—2. = ζ 119-21

203. χρήματα: κτήματα 204. πλάζομαι: πλάϝξομαι ὄφελον: ὄφελεν. τὸ ὄφελον πληθυντικόν ἐστι 205. ὑπερμενέων — Θ 236 206. ἔπεμπε — 66 208. ϝένηται: ϝένωνται νοήμονες — β 282 210. Φαιήκων — 186 212. Ἰθάκην ἐνδείελον ι 21 213. σφεῖας: σφείας et, quod praestat si τίσαιτο revoces, σφεας. Zenodotus τίσασθαι ἱκετήσιος 215. ἀριθμήσω — δ 411 216. οἴχωνται: οἴχονται ἄϝοντες: ἔχοντες 220. ἑρπύζων Ψ 225 παρὰ — I 182 221. πόλλ' ὀλοφυρόμενος Ω 328 σχεδόθεν — β 267 222. ἀνδρὶ δέμας εἰκυῖα ϑ 194 ἐπιβώτορι: ἐπιβήτορι 223. παναπάλῳ 224. ἔχουσ': ἔχων λώπην 225. ποσσὶ — λιπαροῖσι δ 309 χερσὶ: χειρὶ 226. τὴν — ἰδὼν K 190 ἐναντίος: ἐναντίον 227. = 58 228. ἐπεί σε: ἐπεὶ σὲ Herodianus τῷδ' — κ 271 231. ϝοῦναθ' — ε 449 232. = δ 645 τοῦτ': ταῦτ' 233. ἐϝϝεϝάασιν: ἐκϝεϝάασιν 234. ἐνδείελος Buttmann. Lex. 95 7 236. = η 27 237. = ι 273 238. τήνδε ϝε: τήνδε τε, τὴν δὴ 240. πρὸς — M 239 242. ἱππήλατος δ 607 243. λυπρή 244. ἀθέσφατος λ 61 245. τ' ἐέρση: ϑ' ἐέρση, τ' ὀπώρη 246. βούβοτος 247. ἀρδμοί Σ 521 παρέασιν: ϝεϝόνασιν 248. ἵκει: ἵκοι, ἥκει 250. = ϑ 199 251. ϝαίῃ πατρῴῃ 188 252. = 190 253. = 227 254. πάλιν — Δ 357 255. πολυκερδέα 256. 260. ἐν — N 453 Κρήτῃ: Τροίῃ 261. ταχέεσσι — φ 564 262. στερέσαι 263. πάθον — Σ 397 264. = 91 265. θεράπευον 266. δήμῳ ἔνι Τρώων ϑ 220 267. βάλον — Λ 742 270. λάθον-ἀπούρας: λαθὼν-ἀπηύρων 271. ὀξέι — μ 173 272. κιὼν: θοὴν 273. ληίδα: ἥια Aristophanes (τὰ βρώματα) 274. ἐφέσσαι: ἡ Ῥιανοῦ ἀποφάσσαι, ἀποπέμψαι 276. ϝὶς — ι 71 277. πόλλ' ἀεκαζομένους Z 458 279. προερέσσαμεν ι 73 280. μνῆστις μάλα — β 249 282. = κ 31 283. ϝλαφυρῆς ἐκ νηὸς 117 286. ἀκαχήμενος — κ 313 287. = ε 180 et ζ 112 288. = ε 181 et δ 796 289. ϝέργα —

Ψ 263 290. = 253 291. ἐπίκλοπος λ 364
292. εἰ — μ 88 293. δόλων ἄτ' Λ 430: δό-
λων ἄτερ οὐκ — λ 553 295. κλοπίων: πλο-
κίων πεδόθεν: παιδόθεν 296. ἀλλ' — λε-
γώμεθα Ν 292 εἰδότες: εἰδότε 297. ὄχ' —
Μ 344 299. μῆτι: μήτει κλέομαι Ω 202
300. Παλλάδ' — Διός γ 42 ἥ -301. = Κ 278-9
αἰεί: ἄγχι 303. αὖ: δ' αὖ ὑφήνω: ὑφαίνω
304. ὅσα -305. ἰόντι = 120-1 305. βουλῇ —
δ 267 306. θ': δ' ὅσσα — ε 206
δόμοις — Ε 198 ποιητοῖσιν: τυκτοῖσιν
307. σὺ: σὲ 308. μήτ' — Τ 177 310. = λ 377
313. σὲ: σὺ αὐτὴν: αὐτῇ παντὶ:
πάντῃ ἐίσκεις: ἐίσκω 315. εἷως ἐν: ἕως ἐνὶ
υἷες — Θ 514 316. Πριάμοιο -317. = γ 130-1
318. οὔ σ' ἔτ': οὐ σέ γ', οὐδέ σ' ἴδον οὐδ'
ἐνόησα Κ 552 κούρη Διός 252 320—3. νο-
θεύονται 320. δεδαϊγμένον — Ρ 535 321. θεοὶ —
ε 397 322. ἐν — Υ 385 324. cf. λ 66
325. εἰς — εὐδείελον 212 326. γαῖαν ἀναστρέφομαι
κερτομέουσαν Β 256 328. φίλην ἐς πατρίδα
λ 455 329. = α 314 332. ἐπητής hic et σ
128: ἐπήτης ἐσσι: τ' ἐσσι ἀγχίνοος
333—8. ἀθετοῦνται στίχοι ἕξ 336. γ' ἔτι: γέ
τι τέ τοι: τ' ἔτι 337—8. = λ 182-3
339. ἀπίστεον 340. ὀλέσας — μ 141 341. cf.
Φ 468 342. ὅς -343. = λ 102-3 κότον: χόλον
344. ὄφρα — Λ 524 345. = 96
346—8. = 102-4 346. ἠδὲ δ': αὐτὰρ 347—8. ab-
sunt a multis 349. ἐστὶ: εὐρὺ κατηρεφές:
ἐπηρεφές Apollonius Sophista. cf. ι 183 350. = Β 306
353. -γαίη 354. = 250-1 354. κύσε — ε 463
355. ἠρήσατο — Λ 351 et Ε 174 356. κοῦραι
Διός ι 154 358. διδώσομεν: παρέξομεν Aristophanes.
καὶ τὸ ἐν Ἰλιάδι διδοῦναι παρέκοπτε 359. Διὸς — Δ
128 360. φίλον υἱὸν δ 225 ἀέξῃ: ἀέξειν
361. = 236 362. = Σ 463 σῇσι: ᾗσι
363. ἀλλὰ: ἀλλ' ἄγε 364. ἵνα — Ω 382 365. φρα-
ζώμεθ' — γ 129. alii ὅπως ἔσται τάδε ἔργα ex Ξ 61
366. ὡς — θεὰ 352 σπέος — μ 80 368. ἀτει-

ϙέα — Υ 108 369. ἔδωκαν: ἀϝανοὶ ὤπασαν οἴκαδ' ἰόντι διὰ μεϝάθυμον Ἀθήνην (121) 370. καὶ — κατέθηκε 20 ἐπέθηκε — ι 243 371. = 252 372. παρὰ — 122 373. μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν δ 790 374. = η 47 375. = λ 473 376. φράζευ —: φράζεο νῦν μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὄλεθρον (373) 377. κάτα — α 247 378. = λ 117 380—1. = β 91-2 382. = 311 383. = λ 436 et λ 387 384. φθίσεσθαι: πείσεσθαι κακὸν οἶτον ϝ 134 385. κατὰ — δ 266 387. μένος — Τ 37 388. Τροίης — Π 100 389. ϝλαυκῶπι: ϝλαυκῶπις ὑπονοοῖτο ἂν ὁ στίχος. aut hunc aut 391 delebat Ernestius 391. = Κ 290 πότνα θεά ε 215 392. = 329 393. καὶ λίην ι 477 395. ἄσπετον — Ω 738 398—401. ἀθετοῦνται ὡς ἐκ τῶν ἑξῆς μετενηνεϝμένοι (430) 398. 430. κάρψω 398. ἐνὶ — λ 394
0. στυϝέῃσιν ἰδὼν ἄνθρωπος: στυϝέῃ τις ἰδὼν ἄνθρωπον apud Eustathium 401. 433. κνυζώσω 403. τὸν — λ 68 405. ἤπια οἶδεν Π 73, Δ 361 406. ἐχέφρονα δ 111 408. Κόρακος: κόρακος Lobeck. Path. p. 67 ἐπί: παρά Cramer Ox. 1 p. 394 2 κρήνῃ Ἀρεθούσῃ: κρήνης μελανύδρου Crates Herodian. Lehrs. p. 38. alii ἀρεθούσῃ adiective 415. μετὰ κλέος Ν 364 *ἤ: εἴ et ἤν 416. = 382 417. τ' ἄρ': ϝὰρ 418. ἀλώμενος — Β 667 419. πόντον ἐπ' ἀτρύϝετον η 79 βίοτον] cf. α 160 420. = 392 421. ἐνθύμιος 422. πόμπευον ἵνα — Ε 3 425. *μήν: μέν νηὶ — μ 264 426. = δ 823 427. πρὶν — Π 629 428. = 396 omittunt nonnulli cum Eustathio 430—1. = 398-9 430. κάρψεν οἱ Hermannus: κάρψε μέν οἱ, καρψαμένῃ. cf. ε 234 433. = 400 434. κακὸν βάλεν: βάλεν κακὸν 435. ϙυπόωντα: ϙυπόεντα μεμορυχμένα cum Eustathio Thierschius: μεμορυϝμένα 439. = Δ 531 διέτμαϝεν: διέτμαϝον 440. ἐς — δῖαν ε 20

Ξ

2. χῶρον ἀν᾽ ὑλήεντα *K* 362 δι᾽ ἄκριας ι 400 5. αὐλὴ ὑψηλὴ δέδμητο ι 154 6. περισκέπτῳ — α 426 7. καλή τε μεγάλη τε ν 289 8. δείμαθ᾽ ὕεσσιν: δείματο οἶος Zenodotus. cf. 450 10. ῥυτοῖσιν λάεσσι ζ 267 ἐθρίγκωσεν ἀχέρδῳ 11. ἔλασσε Σ 564 12. πυκνοὺς καὶ θαμέας μ 92. μεγάλους apud Eustathium τὸ μέλαν δρυὸς τὴν ἐντεριώνην φασὶν οὕτω καλουμένην, ὁ δ᾽ Ἀρίσταρχος τὸν φλοῦν. ὁ δὲ Κράτης τὴν δασύτητα τῶν φύλλων μελάνδρυόν φησιν, ὡς καὶ Αἰσχύλος φησὶ Φιλοκτήτῃ "κρεμάσασα τόξον πίτυος ἐκ μελανδρύου" ἀμφικεάσσας 15. σύες χαμαιευνάδες κ 243 ἐρχατόωντο 16. τοκάδες 18. ἀντίθεοι μνηστῆρες 20. ὑπωπτεύετο παρὰ Ζηνοδότῳ 22. Καλλίστρατος ὑπώπτευε τὸν στίχον ὄρχαμος ἀνδρῶν κ 224 23. ἀράρισκε 24. τάμνων: τέμνων ἐνχροές: εὔχροον 25. ἄλλυδις ἄλλος *Λ* 745 27. μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ν 373 30. κεκληγῶτες: κεκλήγοντες. διχῶς αἱ Ἀριστάρχου 31. κερδοσύνῃ δ 251 δέ — *O* 465 33. ὦκα — *P* 190 34. σκῦτος δέ — 30 35. ἄλλον: ἄλλῃ. cf. ε 369 37. διεδηλήσαντο 38. ἐλεγχείην — Ψ 408 39. ἄλγεά — *B* 39 40. ὀδυρόμενος — δ 100 43. ἀλλοθρόων ἀνθρώπων γ 302 δῆμόν — ϑ 555 44. = δ 833 45. ἴομεν: αὐτοῦ 46. σίτου καὶ οἴνοιο *T* 161 οἴνοιο κορεσσάμενος *T* 167 49. εἷσεν δ᾽ εἰσαγαγών κ 233 50. ἰονθάδος 52. ὑπέδεκτο: ὑπεδέξατο ϝέπος — λ 247 omittit versum August. 53. = γ 346 56. οὔ — ἐστ᾽ κ 73 ἔλθοι: ἔλθῃ 57. πρὸς — 58. = ζ 207-8 60. ἐπικρατέωσιν: ἐπικρατέουσιν 62. ἐνδυκέως ἐφίλει η 256 63. εὔθυμος 65. ἐπὶ ἔργον: εὔμορφον Aristarchus ἀέξῃ: ἀέξει 68. ὤφελλ᾽: ὤφειλ᾽ 69. πολλῶν — *O* 291 ὑπό: ἐπὶ schol. *I* 570 71. = *Π* 576 72. συνέεργε: ἐπέεργε 73. βῆ δ᾽ ἴμεν ν 160 75. εὗσέ τε: εὗσεν 77. ἄλφιτα — λ 28

78. *μελιηδέα* — ι 208 79. *ἐποτρύνων: ἐποτρύνας*. cf. *P* 219 81. *χοίρεα* 82. *φρονέοντες: τρομέοντες* (υ 215) 83. 85. 88. **μὴν: μὲν* 85. *δυσμενέες καὶ ἀνάρσιοι* Ω 365 87. *οἰκόνδε* — α 17 *νέεσθαι: ἕκαστος* 89. *οἶδε: οἶδε* 90. *κείνου λυγρὸν ὄλεθρον* δ 323 92. *δαρδάπτουσιν* Δ 479 *οὐδ' ἔπι* Ν 104 94. **ἱρεύουσ': ἱερεύουσ'*. cf. τ 198 *οὐδὲ* — μ 154 *οἴω: οἷα* 95. *ὑπέρβιον: ἀκήριον* *ἐξαφύοντες* 96. *γάρ οἱ: γὰρ τοῦ* 97. *ἀνδρῶν ἡρώων* λ 628 98. **οὐδὲ: οὔτε*

100—1. = Δ 678-9 103. *ἐνθάδε δ': ἔνθα δέ τ'* *αἰπόλια* — *αἰγῶν* 101 104. *ἐσχατιῇ: ἐσχατιὴν αἱ Ἀριστάρχου* *ἐπὶ* — γ 471 110. *ἁρπαλέως* ζ 250 *κακὰ φυτεύει* ε 340 111. = ε 95 112. *πλησάμενος* Ι 224 *σκύφον* Aristarchus: *σκύφος* *ᾧπερ: ἔνθεν* δ 220 113. *ὅ* — ϑ 483 114. = ν 290 115. *γάρ: τ' ἄρ'?* *πρίατο* — α 430 116. *ὡς* — ν 147 119. = ξ 53 *τό γε: τόδε* 121. = ν 420 et ξ 22 122. *ἐκεῖνον: κεῖνον* *ἀνὴρ* — ν 333 123. *φίλον* — ν 413 126. *δέ κ': δ' ἂν* 127. 157. 288. *ἀπατήλια* 130. *ἡ: ἦ*. cf. λ 450 131. *παρατεκτήναιο* Ξ 54 132. *Διοκλῆς ἀθετεῖ* *χλαῖνάν τε χιτῶνά τε* ε 229 133. *κύνες τε καὶ οἰωνοὶ* γ 259 134. *ἐρύσαι: ἐρύειν* 140. *πατρὸς καὶ μητέρος* Τ 422 142. *οὐδέ νυ: οὐδέ τι, οὐδ' ἄρα* *ἱέμενος: ἀχνύμενος* 143. *ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι* Ο 600 146. *ἐφίλει* — γ 223 147. *νόσφιν* — γ 193 148. = Κ 248 152. 166. *εὐαγγέλιον* 153. *δώμαθ'* — ϑ 32 154. abest a multis *χλαῖναν* — *εἵματα* 132 *εἵματα* — ν 218 156. = Ι 312 157. *πενίῃ* *ἀπατήλια* — 127 159. *ἱστίη: ἑστίη* schol. *K* p. 294 b 14 et *O* p. 411 a 47 160. *τοι: τῇ* (*ἀντὶ τοῦ οὕτως*). cf. schol. τ 305 161 et τ 306. *λυκάβαντος* 162—4. *ὑποπτεύονται οἱ τρεῖς* 163. *νοστήσει: νοστήσας* ex ϑ 252 165. = 55 169. 170. *θυμὸς* — *ἄχνυται: θυμὸν* — *ἄχνυμαι* 171. *ὅρκον: κεῖνον* Zenodotus 173. = δ 111 et γ 343 174. *ἀλαστὸν* Doederlinus: *ἄλαστον* 175. *ἔρνεϊ*

— Σ 437 176. χέρηα: χέρεια, χερείω 177. δέμας — Ω 376 178. τοῦ: τὸν 179. ὅ — 180. ἠγαθέην = ε 19-20 183. ἀλλ' — ἐάσομεν 171 ἀλώῃ Hermannus: ἀλφῇ 184. ᾗ κε: εἴ κε, ἤτε φύϝῃ: φύϝοι κέν — Δ 249 185. ἐνίσπες: ἔνισπες, ἔνισπον 186. = ν 232 187—90. = α 170-3 190. *μὴν: μὲν 191. = ν 416 192. = δ 383 193. ἡμὲν: ἧμιν Eustathius 195. δαίνυσθαι: δαίνυσθαί τ' ἔϱϝον ἔποιεν: ἔϱϝα τράποιντο 198. = η 214

201. υἷες ἐνὶ: υἱέες ἐν ἠμὲν — κ 417 202. ϝνήσιοι Λ 102 ἀλόχου: ἀλόχων ὠνητὴ 203. ἰθαιϝενέεσσιν: ἰθαϝενέεσσιν. cf. Cramer Ox. 1 p. 61 6 204. Καλλίστρατος ἐν τῇ ἐκ μουσείων Κάστωρ φησὶ ϝεϝράφθαι. an Κάτωρ? ἐϝὼ — Ξ 113 ϝένος: πάις 205. τότ': ποτ' θεὸς — Λ 58 206. ὄλβῳ τε πλούτῳ τε Ω 536 207. κῆρες — Β 302 208. εἰς Ἀίδαο δόμους κ 491 209. κλήρους — Ψ 352 211. πολυκλήρων 213. φυϝοπτόλεμος λέλοιπεν 134 214. καλάμην Τ 222 215. ἤλιθα — ι 330 217. ῥηξηνορίην κρίνοιμι — δ 530 218. φυτεύων 110 219. θυμὸς — μ 414 220. ἔλεσκον: ὄλεσκον 221. ἀνδρῶν δυσμενέων Θ 217 222. ἔα (ut 352) schol. Ε 533 p. 165 b 41: ἔον (τῶς ἔον Λ 762, Ψ 643), ἔ' ἔσκεν: ἦεν schol. Ε et Plutarchus 223. οἰκωφελίη ἀϝλαὰ — λ 285 224. νῆες ἐπήρετμοι ε 141 226. καταρριϝηλὰ: καταριϝηλὰ, καὶ ῥιϝηλὰ 228. ἐπιτέρπεται τοῦτο Ἀρχίλοχος μετέφρασεν "ὡς ἄλλος ἄλλῳ καρδίην ἰαίνεται" 229. υἷας — ν 315 230. εἰνάκις ὠκυπόροισι — Κ 442 231. ἄνδρας ἐς ἀλλοδαπούς Ω 382 μοι: σφιν Zenodotus πολλά: πάντα 233. σφιν Zenodotus: ῥα 234. δεινός τ' αἰδοῖός τε Θ 22 τετύϝμην: τετάϝμην 235. τήν ϝε: τήνδε στυϝερὴν — 236. ἐφράσαθ' = ϝ 288 236. πολλῶν — 69 237. τότ' ἔμ': τότε μ' καὶ — Ζ 436 238. νήεσσ': νήεσιν *ἠϝήσασθ' ἐς Ϝίλιον: ἠϝήσασθαι ἐς Ἴλιον οὐδέ — μ 392 239. φῆμις: φήμη schol. Α p. 12 a 47 240. πολεμίζομεν — ν 315 241. = ε 107 242. νή-

εσσι — ϝ 131 243. κακὰ — Η 478 247. ἀντι-θέοις — δ 571 248. ἐσαϝείρετο: ἐσαϝείρατο λαός: θυμός ex Φ 417 249. = μ 397 μὲν ἔπειτα: δ' ἤπειτα 251. αὐτοῖσί — δ 683 254. κατὰ ῥόον: καταρρόον, κατάρροον 255. ἀσκηθέες: ἀσκεθέες ἄνουσοι 256. = ι 78 257. πεμπταῖοι ἐυρρείτην Ζ 34 258. cf. δ 582 στῆσα δ' ἐν: στήσαμεν νέας — κ 91 259. κελόμην — 260. = ι 193-4 261. ὀπτῆρας hic et ρ 430 262. ὕβρι: ὕβρει 264. καὶ — μ 42 265. ἵκετ' — Δ 466 266. = ι 401 et μ 24 268. = Τ 363 et Μ 242 269. οὐδέ τις — β 82 271. ἀπέκτανον — ν 271 272. σφίσιν schol. Δ 2 p. 119 b 26 273. ἐνὶ — β 363 τοῦτο: ὧδε 274. ὡς — ε 308 276. = Ζ 472 et Ο 480 277. ἔκτοσε: ἔκτοθι 278. ἐναντίον — Ο 454 280. δέ μ' ἔσας: δ' ἀνέσας (ἡ Αἰολική) 282. ἱέμενοι κτεῖναι ν 426 283. μῆνιν: μῆτιν 285. ἔνθα — μένον η 259 286. χρήματ': κτήματ' 287. = η 261 289. τρώκτης hic et ο 416 ἀνθρώπους εἰϝώρϝειν: ἀνθρώπους ἐεώρϝει, ἀνθρώποισιν ἐώρϝει 291. κτήματ' ἔκειτο: κτήματα κεῖτο 292. τελεσφόρον — κ 467 293—4. = λ 294-5 295. ἐφέσσατο Rhianus: ἐφείσατο Zenodotus, alii ἑέσσατο ποντοπόροιο Ο 704 297. περάσειε: περάσῃσι ἕλοιτο: ἄροιτο 299. = β 429 et ξ 253 ἀκραέι: εὐκραέι 301—4. = μ 403-6 301. Κρήτην μὲν: τὴν νῆσον 304. ϝλαφυρῆς: κεφαλῆς 305—9. = μ 415-9 311. νηὸς — μ 425 313. φερόμην — μ 425 314. = η 253 315. πέλασεν: κόμισεν 317. ἀπριάτην: ἀπριάδην Rhianus, ἀπριάτης Crates φίλος υἱὸς ϝ 111 318. αἴθρῳ: λύθρῳ apud Apollonium Sophistam 320. = 154 322. ξεινίσαι ἠδὲ φιλῆσαι] cf. Γ 207 ξεινίσαι: ξεινίσσ' ἐς — κ 474 324. = Δ 133 326. τόσσα: ὅσσα κεῖτο: κεῖται 328. δρυὸς ὑψικόμοιο μ 357 ἐπακούσαι Aristophanes, ἐπακούσῃ Aristarchus, ἐσακούσαι schol. Δ 5. 6 p. 2 b 42 329. νοστήσει' I. H. Vossius cum τ 298: νοστήσῃ Hermannus, νοστήσει reliqui ἐς — ν 322 330. ἤδη δὴν ἀπεών ν 189 331. ἀποσπένδων Aristar-

chus, ἐπισπένδων ἡ Αἰολίς 332. = ϑ 151
333 = ε 37 334. ἀλλ' ἐμὲ: ἀλλά με 335. πο-
λύπυρον: πολύμηλον 338. δύης ἐπὶ πῆμα ϝενοίμην:
δύῃ (vel δύης) ἔπι πῆμα ϝένηται Aristophanes 339. πον-
τοπόρος — ν 161 340. δούλιον ἦμαρ Z 463
περιμηχανόωντο η 200 341. = 320 342. — ῥωϝαλέα
343. = ν 434-5 343. ῥωϝαλέα: ῥωϝαλέον Rhianus
ἐν — ϑ 459 344. Ἰϑάκης εὐδειέλου ν 212. an ἐνδείελα
ϝέρϝ'? 345. ἐνσσέλμῳ — β 414 ἐνὶ: ἐπὶ
347. παρὰ ϑῖνα ϑαλάσσης δ 432 δόρπον — δ 786
348. ἀνέϝναμψαν: ἀνέϝναψαν 349. κεφαλῇ:
κεφαλὴν Aristophanes *κακὸν: κατὰ 350. ἐφ-
όλκαιον 351. διήρεσσ': διήρεσα 352. ϑύ-
ρηϑ' Apollonius Sophista: ϑύρηφ', ϑύρηϑεν 353. δρίος
πολυανϑέος 355. ἐφαίνετο — β 320
357. νηὸς ἔπι ϝλαφυρῆς ν 74 360. = 165
361. ἆ: ὢ ϑυμὸν — δ 366 363. οὐ κατὰ κό-
σμον ϑ 179 οὐδέ — Ω 433 365. εὖ — T 421
366. ὅ τ': ὃ δ' ἤχϑετο — Z 200
368—71. = α 238-41 369—70. absunt a tribus
372. ἀπότροπος 373. περίφρων — λ 446
374. *ἐλϑεῖν: ἐλϑέμεν ἔλϑῃ: ἔλϑοι 376. δὴν
οἰχομένοιο β 264 377. νήποινον — α 160
378. ἐστι — ϝ 69 380. ῥ': τ' 381. ἤλυϑ': ἦλϑεν
ἐμὸν πρὸς σταϑμόν (π 66): ἐμὰ πρὸς δώματ'
ἀμφαϝάπαζον Π 192 383. ἀκειόμενον: ἀκειάμενον
384. ἢ — μ 76 385. σὺν — 247
386. ἤϝαϝε — η 248 388. αἰδέσσομαι: αἰδήσομαι
οὐδὲ: ἠδὲ 389. ἐλεαίρων: ἐλεήσας 390. = 191
391. ϑυμὸς ἄπιστος 150 392. οὐδέ — 363
393. ῥήτρην ὄπισϑεν: ὕπερϑεν, rectius iu-
dice Hermanno 394. ϑεοὶ — μ 337 τοὶ: οἳ
396. = 154 397. μοι — ν 145
398. ὡς — 160 399. ἐπισσεύας: ἐπισεύας, ἐπισσεύσας
400. ἀλεύεται — Ψ 605 401. = 360 et 48 402. ἐν-
κλείῃ Θ 285 405. κτείναιμι: κτείνοιμι τ': δ'
ἀπὸ — Y 436 406. κεν δὴ: δή κε
Δία Κρονίωνα T 120 λιτοίμην: ἀλιτοίμην
408. λαρὸν — μ 283 409. = ϑ 333 411. ψιλω-
τέον τὸ ἔρξαν ἀντὶ τοῦ κατέκλεισαν· τὸ ϝὰρ δασυνόμενον ἔϑυσαν

412. αὐλιζομενάων μ 265 413. ἑτάροισιν ἐκέκλετο δῖος Σ 343 414. συῶν τὸν ἄριστον 108 415. ὀιζύν λ 620 416. ἀρϝιοδόντων λ 413 417. νήποινον — 377 418. νηλέι — λ 45 419. πίονα — Β 403 421. φρεσὶ — ϝ 266 422. ἀπαρχόμενος — ϝ 444 424. ὅνδε — ϝ 272 425. ἀνασχόμενος Ψ 660 426. τὸν — ψυχή Ε 696 428. Ἀρίσταρχος πάντων, αἱ δὲ εἰκαιότεραι πάντοθεν πίονα — Χ 501 429. ἀκτῇ: ἀκτὴν 430. = μ 365 431. = Ω 624 432. εἰν ἐλεοῖσιν Ι 215 433. δαιτρεύων: δαιτρεύσων φρεσὶν: σφίσιν. cf. β 231 434. ἕπταχα διεμοιρᾶτο 435. υἱεῖ: υἷι καὶ Σιμωνίδης θύειν αὐτούς φησι νύμφαις καὶ Μαιάδος τόκῳ· οὗτοι ϝὰρ ἀνδρῶν αἷμ' ἔχουσι ποιμένων 436. ἐπευξάμενος: ἐπαρξάμενος 437. = Η 321 438. ἀρϝιόδοντος ὑός 423 439. = 114 et 390 442. = 360 443. = 80-1 444. θεὸς —] cf. δ 236-7 τὸ — τὸ: τὰ — τὰ 446. ἄρϝματα θεοῖς Υ 104 448. ἐν χείρεσσιν ἔθηκε 312 449. ὅν — 451. = 7-9 452. πρίατο — 115 453–4. = θ 484-5 456. σίτου καὶ κρειῶν ι 9 457. σκοτομήνιος 458. ἔφυδρος 464. ὅς — περ Σ 108 466. προέηκεν Aristarchus, προέθηκεν Aristophanes ἄρρητον 467. οὐκ — ε 143 468. = Δ 670 469. Τροίην: Τροίῃ 470. τε — δ 185 473. ῥωπήια — Ψ 122 474. δόνακας: δοκάνας Hesychius (Ruhnken. praef. p. VIII) τεύχεσι ϝραπτέον, οὐ τείχεσι 475. νὺξ — κακὴ 457 Βορέαο — Hesiod. O et D 549 476. πηϝυλίς ὕπερθε: ἔπειτα πάχνη 477. ψυχρή: λεπτή κρύσταλλος hic et Χ 152 479. εἰλυμένοι — Ε 186 481. ἀφραδέως: ἀφραδίῃ, ἀφραδίαις ῥιϝωσέμεν 483. τρίχα — μ 312 485. ὃ δ' ἄρ' ἐμμαπέως Ε 836 486. = ν 375 487. τοι: τι ζώοισι μετέσσομαι κ 52 488. ἤπαφε: ἤλασε Callistratus 489. οἰοχίτων' *ἰέναι: ἴμεναι Callistratus, ἔμεναι alii οὐκέτι — θ 299 490. νόον σχέθε] cf. Δ 309, β 124 491. οἷος ἐκεῖνος ἔην β 272 492. πρὸς — ζ 21 494. καὶ — σχέθεν] cf. Κ 80 et Η 270

εἶπε — Ψ 204 495. = B 56 ἀθετεῖται ὡς ἐκ τῆς Ἰλιάδος (B 56) μετενηνεγμένος 497. Ἀτρεΐδη — γ 146 499. Θόας — O 281
500. χλαῖναν φοινικόεσσαν K 133 θέτο: βάλε
501. βῆ — νῆας Ξ 501 502. φάε χρυσόθρονος — μ 142 503. = 468 504—6. ἠθέτει Ἀθηνοκλῆς 505. ἀμφότερον Σ 365 φιλότητι καὶ αἰδοῖ Ω 111 506. κακὰ χροΐ ϝείματα λ 191 507. = 442 508. αἶνος] καὶ Ἀρχίλοχος δὲ λέγει "αἶνός τις ἀνθρώπων ὡς ἄρ᾽ ἀλώπηξ κἀετὸς ξυνωνίαν ἔμιξαν" *μήν: μέν 509. ἔειπες: ἔνισπες 510—1. = ζ 192-3 512. δνοπαλίξεις Δ 472 513. ἐπημοιβοί M 456 515—7. absunt a multis. cf. ο 337 515. Ὀδυσσῆος — γ 352 516. χλαῖνάν — εἵματα 396 519. οἰῶν τε καὶ αἰγῶν: αἰγῶν τε καὶ οἰῶν 520. ἔνθα κατέλεκτο I 662 521. μεγάλην: μαλακήν παρεκέσκετ᾽: παρεχέσκετ᾽. Apollonius Sophista παρακέκλετ᾽ ἀμοιβάς 522. ἕννυσθαι: εἴνυσθαι (Ψ 135) Aristophanes et Rhianus ὄροιτο: ὄρηται 523. ὣς ὃ μὲν κοιμήσατο Λ 241 528. ξίφος ὀξὺ λ 48 529. ἀλεξάνεμον 530. νάκην ἕλετ᾽: βάλετ᾽ Cramer Ox. 1 p. 94 20 531. εἵλετο — ἄκοντα K 335 532. σύες — λ 413 533. πέτρῃ ὑπὸ γλαφυρῇ B 88 Βορέω] cf. Orus schol. B 461 ὑπ᾽ ἰωγῇ: ὑπιωγῇ. ἐπιωγή schol. ε 404

O

1. εἰς — Λακεδαίμονα ν 414 2. φαίδιμον — ξ 164 4. Τηλέμαχον — δ 303 5. ἐν προδόμῳ δ 302 Μενελάου — δ 217 7. μαλακῷ — Ω 678 οὐχ — γλυκύς B 2, K 4 8. νύκτα δι᾽ ἀμβροσίην ι 404 9. = B 172 10. οὐκέτι: οὐ μὲν δόμων — 13. = γ 313-6 τῆλ᾽: δὴν 13. κτήματα: χρήματα 14. βοὴν — P 651 15. *πέμπειν: πεμπέμεν 16. ῥα: τε 17. περιβάλλει Ψ 276 18. ἐξώφελλεν 19. ἀθετεῖ Ἀριστοφάνης. ἔνιοι τοὺς γ' νοθεύουσιν 20. θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι T 328 21. ὀπυίῃ: ὀπυίοι

22. *κουριδίοιο* substantive 24. *ἐλθὼν αὐτός: αὐτὸς ἰὼν* 26. *κυδρὴν* — Σ 184 27. *τι: ϝε* , *σὺ δὲ σύνθεο* Ζ 334 29. = δ 671 30—2. = ν 426-8 31—2. *ὑποπτεύει Διονύσιος* 33. *ἐνερϝέα* — λ 159 35. *φυλάσσει* — ξ 107 36. *πρώτην: πρῶτον*? 37. *ὀτρῦναι: ὄτρυνε* 38—9. = ν 404-5 41. *περίφρονι* — ξ 373 43. = ζ 41 et κ 307 45. *νοθεύεται ὡς διαπεπλασμένος ἐξ ἡμιστιχίου τῆς Κ Ἰλιάδος* (Κ 158) 46. *μώνυχας* — ϝ 475 47. = ϝ 476 48. = δ 155 49. *ἐπειϝομένους* — ϝ 284: *ἐπειϝόμενόν* 51. 75. *ἐπιδίφρια* 52. = Α 102 et Ψ 355 54. *ἤματα* — ζ 281 55. *ξεινοδόκου* — Γ 354 56. = μ 142 57. = θ 300 et δ 609 58. *καλλικόμοιο: ἠυκόμοιο* Ν 766 59. *Ὀδυσσῆος* — ξ 515 61. *μέϝα φᾶρος* θ 84 *στιβαροῖς* — ξ 528 62. *βῆ δὲ θύραζε* Σ 416 *προσηύδα: ἔπος ηὔδα* ex Ρ 119 63. abest a multis *φίλος* — 59 64. = δ 316 65. *φίλην* — λ 455 66. *οἴκαδ' ι* 530 67. = Κ 60 69. 70. *καὶ δ' ἄλλῳ νεμεσῶ ὅς* — Dionysius Halicarnassensis 71. *ἀμείνω* — η 310 73. *ἐσσύμενον* — Ζ 518 74. *ἐν πολλοῖς οὐκ ἐφέρετο, καὶ ἔστιν Ἡσιόδειος τῆς φράσεως ὁ χαρακτήρ* *δὲ πέμπειν: νέεσθαι* 75. = 51 76. *ὀφθαλμοῖσιν ἴδῃς* λ 615 77. *ἔνδον* — Τ 320 78—85. *οἱ ἡ' ἠθετοῦντο* 78. *ἀμφότερον* ξ 505 79. *ἐπ'* — ε 46 80. *τραφθῆναι: ταρφθῆναι, τερφθῆναι, στραφῆναι* *ἀν'* — δ 816 83. *ἀππέμψει: ἀμπέμψει*. I. H. Vossius *αὔτω ἀποπέμψει* 85. *χρύσειον* — ϝ 53 86. = δ 593 87. = 64 *λαῶν: ἀνδρῶν* 91. videtur Aristophanes spurium censuisse *ἤ: εἴ* 92. = ν 159 et ο 67 93. **αὐτίκα ϝῇ: αὐτίκ' ἄρ' ᾖ* 94. = 77 95. = 57 et δ 31 96. *ἀνστὰς ἐξ εὐνῆς* 58 *οὐκ ἀναϝκαῖον ἀθετεῖν· οὐ ϝὰρ δοῦλοι οἱ θεράποντες, ὥστε ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ οἰκεῖν* 97. *κῆαι: κεῖαι* *βοὴν* — 92 98. *ὃ* — Θ 319 99. = Ω 191 100. *οὐκ* — ϝ' β 11 101. *ἀλλ'* — *ὅθι* Ε 780 *ὅθι: ὅθ' οἱ*. quapropter Hermannus *ἵκονθ' ὅθι οἱ* *κειμήλι' ἔκειτο* ξ 326: *κειμήλια κεῖτο* 102. *δέπας ἀμφικύπελλον*

ν 57 104. φωριαμοῖσιν Ω 228 105. ἔνθ' — παμποίκιλοι Z 289: ἔνθα δ' ἔσαν πέπλοι Thierschius οὓς κάμεν αὐτή: ἔργα γυναικῶν 106—8. = Z 293-5 109. ἰέναι: ἴμεναι δώματος: δώματα Eustathius *εἶος: ἕως, εἵως 110. προσέφη — Ψ 438 111. φρεσὶ — ζ 180: φρεσὶν ᾗσι 112. ἐρίγδουπος — H 411 113—9. = δ 613-9. omittit Vindobon. unus 113. *δῶρον: δώρων, δῶρα 114. omittunt tres 120. = γ 51 et ο 102 121. ἥρως Ἀτρεΐδης ο 52 122. κρατερὸς — δ 11 123. ἀργύρεον — παρίστατο 104 124. χερσίν: χειρί ἔπος — ν 52 125. τέκνον φίλε: φίλε τέκνον. cf. γ 184 128. κείσθω: κεῖσθαι Aristarchus 129. = ι 533 130. = ϑ 406 et Ψ 797 131. πείρινθα Ω 267 Πεισίστρατος — γ 415 132. πάντα — η 134 133. κάρη ξανθὸς 134. = α 145 135—9. = κ 368-72 137. παρὰ: πὰρ 139. abest a tribus 141. ᾠνοχόει schol. Δ 3 et Υ 234: οἰνοχόει schol. Harl. cum schol. Δ 470 142—3. = ϑ 484-5 144. Τηλέμαχος — 4 145—6. = γ 492-3 147. ξανθὸς — 110 148. — προπάροιθεν 150. = Ω 284-6 150. δεδισκόμενος 151. Νέστορι — Ψ 411 152. οὕτως εἰπεῖν, οὐκ εἴπατον πατὴρ — ε 12 153. = ν 315 154. = 86 155. καὶ λίην ν 293 διοτρεφές 87 ὡς — ξ 116 157. κιχὼν Thierschius cum August.: κιὼν Ὀδυσῆ': Ὀδυσεῖ Hermannus 159. ἄγω: ἔχω κειμήλια — Ω 381 160. = N 821 161. φέρων — M 202 162. ἥμερον 164. = Ω 320 et β 154 165. = Ω 321 166. Νεστορίδης Πεισίστρατος 48 ἤρχετο — λ 335 167. Μενέλαε — 87 169. ἀρηίφιλος — P 138 171. Ἑλένη τανύπεπλος δ 305 ὑποφθαμένη δ 547 φάτο — ϑ 10 172. κλῦτέ μευ ζ 239 αὐτὰρ — 173. = α 200-1 175. γενεή — O 141 176. πολλὰ — δ 81 177. οἴκαδε — τίσεται ξ 163 178. κακὸν: κακὰ editiones ante Barnesium ex ξ 110 179. = 154 180. = ϑ 465 181. = ϑ 467 182. μάστιν βάλεν οἱ: βάλε οἱ 184—92. = γ 486-94 193. Πύλον γ 485 194. = δ 69 195. ὑποσχόμενος — K

303 97. *εἰμέν: ἐσμέν* 199. = *κ* 266
». *μ' ὁ: μὲ* 201. *χρεώ: χρεὼν* 203. = 170 et 195
204. = *κ* 153 205. *ἐπὶ* — *ν* 65
206. *νηὶ δ' ἐνὶ πρυμνῇ β* 417 *κάλλιμα ϑ* 439-40
207. = *ϑ* 440 208. = *P* 219 211. =
Z 447 212. *οἷος* — *ϑυμὸς O* 94 213. *εἴσεται:*
ἵξεται *ϝε: σε* 215. = *ε* 380. unde non *ἔλασεν*
nonnulli, sed *ἵμασεν* 217. = *β* 422 *ἐποτρύνας:*
ἐποτρύνων 218. *ἐϝκοσμεῖτε* *ἑταῖροι* —: *ἐμοὶ*
ἐρίηρες ἑταῖροι 219. *ἵνα* — 47 220. = *ϝ* 477
221. = *ι* 563 223. = 206 et *ν* 221
224. *ἄνδρα* — *O* 335. cf. *ξ* 380 226. *μητέρι* — *Δ* 222
227. *μέϝ': μετ'* *δώματα* — *δ* 811
230. *τελεσφόρον* — *ξ* 292 232. *δεσμῷ ἐν ἀρϝαλέῳ μ*
160-1 *κρατέρ'* — *ε* 395 234. *ἐπὶ* — *ϑεὰ Α*
55 *δασπλῆτις* 235. *ἔκφυϝε κῆρα δ* 502
ἐριμύκους Υ 497 236. *ἔρϝον* — *λ* 429
237. *δὲ: τε* 238. = *Π* 101 et *ο* 228 *ἄλλων*
ἵκετο: ἄλλον ἀφίκετο. cf. *Ω* 481 239. *Ἄρϝος ἐς ἱπ-*
πόβοτον O 30 241. *ὑψερεφές κ* 111 244. 253.
Ἀμφιάραον Aristarchus, *Ἀμφιάρηον* Zenodotus cum Pindaro
245. = *N* 430 et *Θ* 287. unde *Ἀϑήνη* nonnulli
246. *τούτῳ ὁ Μένανδρος οὐ προσεσχηκὼς εἶπεν "ὃν οἱ ϑεοὶ*
φιλοῦσιν ἀποϑνήσκει νέος" 247. *ϝυναίων* — *λ* 521
248. *Ἀλκμαίων: ἀλκμάων* 250. *χρυσόϑρονος*
56 251. = *Υ* 235, ubi schol. *τοῦτον ϝράφουσι τὸν στί-*
χον καὶ ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ ἐπὶ τοῦ Κλείτου οὐ δεόντως
254. *ἀπενάσσατο* — *B* 629 257. *τὸν* — *B* 18
258. *ϑοῇ* — *κ* 244 259. = *ξ* 114 260. *τῷδ'* —
271 261. *αὐτὰρ ἔπειτα: ἠδὲ ϝονήων* vel *τοκήων*
264. = *ξ* 187 265. = 179 266. = *ξ* 192
ἀϝορεύσω: καταλέξω 268. *λυϝρῷ* — *ϝ* 87 et *ο* 359: *αἱ*
χαριέστεραι λυϝρὸν ὄλεϑρον (*ι* 303) 270. = *α* 281
272. *τοι: δὴ* 273. *κασίϝνητοί* — *Π* 456
274. *Ἄρϝος ἀν' ἱππόβοτον* 239 275. *ϑάνα-*
τον — *ϝ* 242 277. *ἔφεσσαι ν* 274 279. = 265
282. = 215 et *α* 121 *οἱ: οὗ* 283. *νεὸς*
— *μ* 368 284. *νηὸς ποντοπόροιο ξ* 295 286. *τοὶ*
— *β* 418 287—8. = *β* 422-3 288. *τοὶ* — *Γ* 260
289—91. = *β* 424-6 292. = *β* 420

293. *ἐπαιϝίζοντα: ἐπαΐσσοντα* Aristophanes. cf. *B* 148
294. *θαλάσσης — μ* 236 295. recepit Barnesius e Strabone, qui alio loco *πετρήεσσαν* 296. = 185
297. *Φεὰς* (*H* 135): *Φεαῖς* schol. *H*, *Φερὰς* schol. *Ξ* p. 394 b 5. *τὰς Φηρὰς Φερὰς εἶπε διὰ τὸ μέτρον* schol. ad h. l. *ἐπειϝομένη: ἀϝαλλομένη* hymn. in Apoll. 427 298. *Ἤλιδα — ν* 275 299. v. Buttmann. Lex. 2 p. 63
300. *ἢ — ξ* 183-4 *ἢ — ἤ: εἴ — εἴ* 301. *κλισίῃ: κλισίης* *δῖος — ξ* 413 302. *δορπήτην: δορπείτην* 303. = 143 304. = *ξ* 459
307. = *ξ* 462 309. *ἀπολύτως ἤ σέ* *κατατρύχω* *P* 225 310. *καὶ ἄμ': καί μ'* 312. *κοτύλην X* 494 313. *πρὸς — δ* 799 314. = 41
315. *μνηστήρεσσιν ὑπερφιάλοισι ξ* 27 316. *ὀνείατα μυρία κ* 9 317. *ὅττ' ἐθέλοιεν* Aristarchus: *ὅττι θέλοιεν* 318. *τοι* — 27 319. *Ἑρμείαο διακτόρου μ* 390 320. *χάριν καὶ κῦδος Δ* 95 321. *δρηστοσύνῃ* *οὐκ: δ' οὐκ* schol. *N* 29 323. *καὶ: τε καὶ* 324. *ἀναστρεπτέον τὴν παρά.* cf. 333
325. = *δ* 332 et *ξ* 507 326—7. *τί ἢ — β* 363-4
327. *αὐτόθ' — ι* 496 328. *καταδῦναι — K* 433
329. *ἵκει: ἤκει* 330. *ὑποδρηστῆρες* 332. *καλὰ — T* 285 333—4. *τράπεζαι — κρειῶν ι* 8-9
334. *δισυλλάβως μετρητέον καὶ τοῦτον τὸν στίχον*
337—9. = *ξ* 515-7 340. = 67 et *ξ* 148
341—2. = *ξ* 440-1 343. *πλαϝκτοσύνης*
344. *κήδε': μήδε'* 345. *κεν: τιν'* 347. *Ὀδυσσῆος* — 313 348. *ἐπὶ — X* 60 349. *ὑπ' — λ* 619 350. = *X* 52 351. = 271 et *ξ* 121
352. = 266 354. *θυμὸν — μελέων H* 131
357. *καὶ ἐν — θῆκεν: καὶ — δῶκε* Eustathius 359. *λευϝαλέῳ θανάτῳ ε* 312 362. = *ξ* 378 364. *Ἰφθίμη* Apollonius Soph. 368. *χλαῖνάν — εἵματα ξ* 516 370. *κηρόθι — λ* 208 371. *ᾧ — ζ* 66
375. *κακὸν — β* 45 379. *ἀεὶ δμώεσσιν: ἐνὶ στήθεσσιν.* cf. *δ* 549 380. = *ξ* 390 381. *ὢ πόποι ὡς κ* 38 *Εὔμαιε* — 325 382. *σῆς — ι* 34
383. = *λ* 457 385. *ναιετάασκε: ναιετάεσκε* *πατὴρ — ζ* 154 386. cf. *Δ* 106 387. *ἄνδρες δυσμενέες K* 100 388. *ὦνον — Ψ* 746 389. =

351 390. μ' — Γ 177 392. νύκτες ἀθέσφατοι λ 373 393. ἀκουέμεν schol. ϝ 296: Ἀρίσταρχος ἀκούειν ὡς εὕδειν οὐδέ — κ 380 395. ὅτινα: ὄντε ἀνώϝει: κελεύει ex N 784 396. ἅμα — μ 24 397. ἀνακτορίῃσιν

10. μετὰ: μέϝα schol. T 284 401. μνήμενος ὅστις πολλὰ πάθῃ καὶ πολλὰ ἐόρϝῃ Aristoteles πολλὰ — 176 402. = η 243 405. περιπληθής

406. εὔβοτος οἰνοπληθής 407. ἐσέρχεται: ἐπέρχεται 408. δειλοῖσι — μ 341 409. φῦλ' — ϝ 282 410. ἀρϝυρότοξος — 411. = Ω 758-9 et ϝ 280 412. πάντα — O 189 414. ἐπιείκελος — Δ 394 415. Φοίνικες ναυσίκλυτοι ν 166. cf. ξ 288-9 416. ἀθύρματα O 363 νηὶ — ο 258

418. = ν 289 419. πολυπαίπαλοι 420. κοίλῃ — κ 447 421. εὐνῇ καὶ φιλότητι κ 335 422. = λ 434 424. = κ 111 425. εὔχομαι — ξ 204

426. ῥυδὸν 427. ληίστορες 429. = 388

430. τὴν — προσέειπε 351 432. ὄφρα ἴδῃ: ὄφρα ἴδῃς, ὄφρ' εἰδῇς ὑψερεφὲς — 424 433. αὐτούς τ': αὐτοῦ 434. = 430 et Ω 200 προσέειπε: μετέειπε. cf. 439 ἀμείβετο: ἀμείψατο 435. εἴη — τοῦτο Ω 56 436. πιστωθῆναι Φ 286 ϝοίκαδ': μ' οἴκαδ', δ' οἴκαδ' 437-8. = μ 303-4

439. = 434 442. ποτὶ: προτὶ et πρὸς 444. δεσμῷ ἐν ἀρϝαλέῳ 232 445. ἔχετ' ἐν: ἔχετε

446. ϝένηται: ϝένοιτο 447. ἐς: πρὸς 448. ὅτις χ': ὅτις ἔλθῃ: ἔλθοι, εἴη 449. ἐπίβαθρον 451. ἅμα τρωχῶντα schol. (cf. X 63, ζ 318): ἁματροχόωντα, ὁμοτροχόωντα 453. κατ' — ϝ 302

κατ': πρὸς 454. = 43 et κ 252 456. ἐν — ϝλαφυρῇ ν 71 459. πρὸς — δ 657 460. μετὰ δ': ἀτὰρ schol. N 543 ἠλέκτροισιν: ἠλέκτορσιν ἔερτο: ἔερκτο Eustathius 461. καὶ — 385

462. χερσίν τ': χείρεσιν ὀφθαλμοῖσιν — ξ 343

464. καννεύσας κοίλην ἐπὶ νῆα δ 731

465. ἣ — ἑλοῦσα μ 33 ἐξῆϝε — Φ 29 466. δέπα: δέπας, δέπατ' 469. κατακρύψας ὑπὸ ι 329

470. ἀεσιφροσύνῃσιν 471. = 296 473. ἀνδρῶν ἦν: ἦν ἀνδρῶν ὠκύαλος — μ 182: ὠκυπόρος

474. = Α 312 475. νὼ ἀναβησάμενοι: ἀναβησόμενοι 476. = κ 80 477. = μ 399 478. βάλ' — Ζ 428 479. ἐνδούπησε μ 443 κήξ: κῆυξ 480. κῦρμα — γ 271 481. αὐτὰρ — κ 313 482. ἐπέλασσε — η 277 483. Λαέρτης — α 430 484. τήνδε γε γαῖαν ν 238 *γε: τε ἐγὼ — δ 269 485. ε 387 et μ 178 486. θυμὸν — Λ 792 487. πάθες —] cf. ν 90 ἄλγεα θυμῷ: ἠδ' ὅσ' ἀλήθης 488. ἔθηκε: ἔδωκε 489. πολλὰ — η 147 490. βρῶσίν — ζ 248 493. = ξ 409 494. ἀλλὰ — Λ 317 495. ἠὼς ἦλθεν ἐύθρονος ζ 48 497—9. = Α 435-7 497. ὅρμον: λιμένα

500. κερόωντο θ 470 501. = 303 502. = α 367 503. νῆα — 269 504. ἀγροὺς: ἀγρόνδ' ἐπιείσομαι: ἐπελεύσομαι βοτῆρας 506. ὁδοιπόριον 507. οἴνου — γ 391 508. = 271 509. *τ' ἄρ: γὰρ φίλε τέκνον γ 184 510. κραναὴν — α 247 512. = 279 517. ἱστὸν — Γ 125 518. ἵκοιο: ἵκηαι 519. ἀγλαὸν — 4 520. cf. θ 173 523. Ζεὺς Ὀλύμπιος ζ 188 αἰθέρι — Δ 166 524. κέ: καί κακὸν — κ 288 525. = 160 526. ταχὺς ἄγγελος Ω 292 527. κατὰ — Ρ 619 530. = λ 247 531. ἔπτατο — 525: ἤλυθε 533. γένος: γένευς schol. Ο 4 534. καρτεροί ἐγκρατεῖς, τὸ κάρτος ἔχοντες. καὶ Ἀρχίλοχος "ὁ δ' Ἀσίης καρτερὸς μηλοτρόφου" 535. = 511 539. πιστὸν — Ρ 500 543. ἐνδυκέως φιλέειν ξ 62 545. καὶ Hermannus: κεν 546. τόνδε δ' schol. Λ 454 et Ω 17: τόνδε τ' et τὸν δέ τ' ξενίων — 514 547—9. = ι 177-9 550. ὑπὸ — ε 44 551. = α 99 552. = ν 74 et ο 286 553. ἀνώσαντες ἐκέλευσεν: ἐκέλευε 554. = 63 555. προβιβάντα: προβιβῶντα πόδες φέρον Ρ 700 557. ἐνίαυεν: ἐπίαυεν ἤπια — Π 73

Π

1. = ο 301 2. ἐντύνοντ' Athenaeus (cf. Ω 124): ἐντύνοντο κηάμενοι — Ι 234: κειάμενοι 3. ἀγρομένοισι — ξ 25 4. κύνες — ξ 129 5. νόησε —

E 669 6. *περί τε: ὑπὸ δὲ* Dionysius Halicarnassensis 7. = *T* 341 9. *ϝνώριμος* 11. = *K* 540 et *ξ* 317 12. = *ϑ* 304 et *Ψ* 101 13. *πέσον: πέσεν τοῖς* — *Σ* 413 14. *ἦλϑεν: ἤλυϑ'* 16. *ϑαλερὸν* — *B* 266: *ϑαλερὸν κατὰ δάκρυον εἴβων* 17. *φίλα φρονέων: φιλοφρονέων* H. Stephanus *ἀϝαπάζει: ἀϝαπάζῃ* 18. *ἐξ ἀπίης ϝαίης A* 270 19. = *I* 482 et *A* 162, *ϝ* 232 22. = *λ* 472 26. *νέον ἄλλοϑεν ϝ* 318 2 . *ἐπιδημεύεις νύ τοι ἔϝαδε* sive *εὔαδε P* 647 29. *ἀνδρῶν μνηστήρων ο* 32 *ἐσορᾶν: προσορᾶν* 30. = *ο* 543 31. *ἐνϑάδ'* — 492 32. *ὀφϑαλμοῖσιν ἴδω ο* 76 *μῦϑον* — *Ω* 632 35. *ἐνευναίων: ἐνευναίῳ, ἄμφω δοτικαί* 36. = *ο* 389 37—9. = *λ* 181-3 40. = *ο* 282 41. *ὑπέρβη* — *ϑ* 80 42. *ὑπόειξεν: ὑπέειξεν* Aristarchus. cf. Cramer Ox. 1 p. 394 28 43. *φώνησέν* — *N* 373 44. *ἧσ' ὦ: ἧσο* 47. cf. *ξ* 49 48. *ἔνϑα καϑέζετ' ε* 195 *Ὀδυσσῆος* — *ο* 336 49. *δ' αὖ: δὲ κρειῶν πίνακας: πίνακας κρειῶν*. cf. *δ* 57 50. *ὑπέλειπον: κατέλειπον* 51. = *α* 147 **παρενήεεν: παρενήνεεν, παρενήνεον* 52—3. = *ξ* 78-9 54—5. = *ο* 142-3 56. = *ο* 194 *δῖον: ϑεῖον* 57. *πῶς* — 59. = *ξ* 188-90 60. = *ξ* 507 61. = *ϝ* 254 62. = *ξ* 199 *εὐρειάων: εὐρειτάων* 63. *πολλὰ* — *ἄστεα ο* 492 65. *αὖ: δ' αὖ ἐκ: ἀπὸ* et *παρὰ* 67. *ἔρξον ὅπως ἐϑέλεις ν* 145 68. = 30 70. *ἐϝὼν: ἐμῷ οἴκῳ: οἴκοι* 71. *χερσὶ* — *Π* 624 72. = *Ω* 369 *ἀπαμύνασϑαι: ἀπαλέξασϑαι* schol. *T* 326 73. *δ' ἐμῇ: δέ μοι δίχα* —] cf. *A* 189 75. *δήμοιό* — *ο* 468 *φῆμιν: φήμην* schol. *A* 105 p. 12 a 46 76. *Ἀχαιῶν* — *λ* 179 78. *ἐπεὶ* — *ϝ* 368 79. = *ξ* 154 *μιν: μὲν* 80. *ξίφος ἄμφηκες Φ* 118 81. = *ο* 339 84. *μή* — *ο* 309 85. *ἐῷμι: ἐάσω* 89. *ἐπεὶ* — *ι* 276 90. = *ξ* 148 93. *ἀτάσϑαλα* — *ϝ* 207 94—6. = *ϝ* 213-5 98. *μέϝα* — *P* 384 99. *εἰ* schol. *N* 485: *αἰ ἐπὶ* Aristarchus: *ἐνὶ*
100. *νοϑεύεται ὡς περιττός* 102—3. *ἐϝὼ* = *E* 214-5 103. *κακὸν* — *E* 61 104. *ἀϑετεῖ Ζηνόδοτος*. cf. *τ* 84

105. με: μ' ἐν 108. δμωάς — ν 66 110. διαφυσσόμενον: διαφυσσομένους 111. μὰψ αὔτως Υ 348 ἀνηνύστῳ. cf. Δ 175 112. = 68 113. = ο 352 ἀϝορεύσω: καταλέξω 115-6. = 97-8 119. αὖτ': αὖ 120. ἔμ' ἐν: ἐνὶ οὐδ' — λ 324 121. τῷ: τῶν 122-8. = α 245-51 129. = α 267 130. ἐχέφρονι — 131. = ο 41-2 135. = 60 136. νοέοντι Ψ 305 137. = ο 383 138. ἤ: εἰ 140. ἐποπτεύεσκε: ἐπωπτεύεσκε τ': δ' 141. πῖνε καὶ ἦσθε η 177 ἀνώϝοι: ἀνώϝει et κελεύοι. cf. Δ 263 142. ᾤχεο — 24 143. μίν: μέν schol. Κ p. 281 a 12 αὔτως: ἔμπης 144. οὐδ': ἠδ' schol. Ρ 32 ἰδεῖν: τραπέσθαι 145. ἧσται ὀδυρόμενος: ἧσθαι ὀδυρόμενον 146. = 112 147. ἄλϝιον δ 292 ἀχνύμενοί: ἀχνύμενόν. cf. κ 174 148. αὐτάϝρετα 149. νόστιμον — ϑ 466 152—3. νοθεύονται 152. ἀμφίπολον ταμίην Ω 302 157. δέμας — 158 = ν 288-9 159. ἀντίθυρον 160. οὐδ' ἄρα: οὐ ϝὰρ ἀντίον: ἀντίος 161. cf. Υ 131 163. κνυζηθμῷ διὰ: ἀπὸ 164. ἐπ' — νεῦσε Δ 528 ἐπ': ὑπ' νόησε — Ε 669 165. παρὲκ: παρὰ τειχίον hic et 343: θριϝκίον. id quod praefert Thierschius 166. στῆ — αὐτῆς Ξ 297 167. = ξ 486 168. cf. ο 263 169. θάνατον καὶ κῆρα ο 275 170. προτὶ ἄστυ περίκλυτον δ 9 172. ῥάβδῳ — Ν 429 173. cf. ν 67 174. στήθεσσι: στήθεσφι 175. μελαϝχροιὴς 176. ϝενειάδες: ἐθειράδες. cf. schol. Theocrit. 1 34, Lehrs. Arist. p. 51**) 177. ἤ — κίεν Ο 149 179. v. Jodrell. illustrations of Euripid. p. 192 ἑτέρωσε: ἑτέρωθι 180. = λ 396 183. τοὶ — ν 55 184. κεχαρισμένα: κεχρησμένα δώομεν: δώσομεν 186. = ο 340 189. = ν 310 191. νωλεμὲς — Τ 232 193. μιν — κ 500 195. ἡ κυκλικὴ θέλϝεις: θέλϝει ὄφρ' — λ 214 198. ἠὲ: ἠδὲ ϝέροντα: παλαιόν 200. οἵ — 183 201. = ο 380 203. περιώσιον Δ 359 205. δ' ἀληθείς: τ' ανατλάς 207. Ἀθηναίης Ο 213 208. δύναται — δ 827 210. χροΐ — ξ 506 211. = 200 214. ὀδύρετο — Σ 32

215. ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν δ 339 ὦρτο: ὦρσε ex δ 183 216. κλαῖον δὲ λιϝέως κ 201 ἤ τ' schol. Δ 277: ηὖτ' vel ηὖτ' οἰωνοί: οἰωνῶν 217. φῆνοι αἰϝυπτιακοὶ Apollonius Sophista αἰϝυπιοὶ ϝαμψώνυχες Π 428 218. ἀϝρόται πετεηνὰ: πετεεινὰ 219. ἐλεεινὸν — Θ 531 220. = Ψ 154 222. *τ' ἆρ: ϝὰρ σε — 224. = ξ 188-90 225. = 90 226. = λ 507 227. Φαίηκες ναυσίκλυτοι ν 166 228. = μ 40 229. = ν 134 230. ἀϝλαὰ — λ 356 231. = ξ 324 233. ὑποθημοσύνῃσιν — Ο 412 236. ὄφρα ἰδέω: ὄφρ' εἰδέω. cf. Ξ 235 237. κατὰ — κ 50 239. ἀθετεῖ Διονύσιος 240. = 146 241. ἦ τοι: οὕτω 242. καὶ — ϝ 128 243. ἄϝῃ μ' ἔχει ϝ 227 245. οὔτ' ἆρ: οὐκ ἂν, Cramer Ox. 1 p. 59 21 οὐ ϝὰρ 246. πλέονες: πλεῖον τάχα δ' εἴσεαι β 40 τοὺς μνηστῆρας ρή Ἀρίσταρχός φησι. συμφωνεῖ δὲ τῷ ἀριθμῷ καὶ τὰ ἔπη 249. καὶ ἐείκοσι Thierschius: τε καὶ εἴκοσι. cf. Hermann. ad Soph. El. 873 φῶτες: κοῦροι ἔασιν: Ἀχαιῶν 250. κοῦροι: φῶτες 252. θεῖος — ν 27 253. δαιτροσυνάων 254. ἔνδον — ο 94 255. πολύπικρα βίας — λ 118 257. πρόφρονι — Ω 140 258. = 225 259. = Ζ 334 et ο 318 262. = 240 263. ἐπαμύντορε 264. ὤ: οἵ 265. cf. Μ 242 266. = 258 267. κείνω: κεῖνοί 268. φυλόπιδος — Σ 242 270. ἅμ' ο 396 271. μνηστῆρσιν ὁμίλει β 228 273. ἐναλίϝκιον: ἐπιείκελον ἠδὲ: ἠὲ 274. εἰ: οἱ 275. κακῶς πάσχοντος 278. παύεσθαι: παύσασθαι, ut 405 et 433 279. μειλιχίοις ἐπέεσσι ι 493 παρανδῶν: παρασταδόν οὔτι: οὐκί vel οὐχί 280. αἴσιμον — χ 212 281—98. ιη' νοθεύονται. aliud scholium: ἀθετεῖ Ζηνόδοτος. cf. τ 4-13 281. = λ 454 πολύβουλος Ἀθήνη Ε 260 282. θῆσιν: θήσει et θείῃ 286. μαλακοῖς — κ 422 289. Τροίηνδε — ϝ 268 et ο 348 290. κατῄκισται hic et τ 9 291. θῆκε Κρονίων: ἔμβαλε δαίμων 292. οἰνωθέντες hic et τ 11 295. δοῦρε: δοῦρα 296. βοάϝρια Μ 22 298. μητιέτα — 243 299. = 281

300. καὶ —: ἐμοὶ δέ σε ϝείνατο μήτηρ Dionysius Halicarn.
302. μήτ᾽ οὖν: μήτε τι idem 303. οἰκήων: οἰκείων
304. ἰθύν: οὕτως αἱ Ἀριστάρχου 305. τεο: τεω. ὁ Ἀσκαλω-
νίτης ἐτεοδμώων τῶν ἀϝαθῶν θεραπόντων. τινὲς δὲ οὕτως ὅτεο
δμώων πειρηθεῖμεν: πειρηθῶμεν 306. ὅπου: ὅπως
νῶϊ: νὼ 308. = ξ 401 et ϝ 189 310. χα-
λιφροσύναι ϝέ μ᾽: ϝ᾽ ἔμ᾽ schol. τ 530, μέ τ᾽ et μέ ϝ᾽
314. ἔκηλοι —315. = ξ 91-2 315. χρήματα:
κτήματα οὐδ᾽ ἔπι: οὐδέ τι 316. δεδάασθαι
317. νηλείτιδες: νηλίτιδες Hesychius, Suidas, schol. τ
498; alii νηλειτεῖς, νηλητεῖς, νηλιτεῖς. cf. schol. Ι 571 p. 268 a
26. Ἀρίσταρχος τὰς πολυαμαρτήτους, τοῦ νή ἐπιτατικοῦ ὄντος·
ἄμεινον δὲ τοὺς ἀναμαρτήτους 320. Διὸς τέρας Μ 209
321. = ξ 409 322. νηῦς — μ 166
324. = Α 432 325. = Α 485 326. = δ 784
327. περικαλλέα — θ 420 328. κήρυκα πρό-
εσαν θ 399 329. = ο 41 331. ἄστυδ᾽ ἀπο-
πλείειν: ἄστυ ποτιπλείειν 332. τέρεν — Τ 323
335. θείου — δ 621 336. μετὰ — θ 433 337. εἰλή-
λουθεν: ἐκ Πύλου ἦλθε 338. ἄϝχι — ι 345
339. φίλος υἱὸς 178 342. τ᾽: δ᾽ 343. = 165
344. αὐτοῦ: ἀϝχοῦ προπάροιθε θυράων ϝ
407 345. = β 15 et Α 399, unde nonnulli ἀντίον ηὔδα
346–7. = δ 663-4 τετέλεσται: ἐτελέσθη
347. de φάμεν v. schol. Θ p. 228 b 25 οἵ:
μιν 348. ἄϝε — ἐρύσσομεν Α 141 ἤ — α 280
349. ἐς — ἀϝείρομεν Α 142 350. οἰκόνδε —
ξ 87 351. οὔπω — ἄρ᾽ Κ 540 352. λιμένος
— κ 125 354. δ᾽: ϝ᾽ μετεφώνεε: προσεφώνεε
οἷς ἑτάροισιν: μνηστήρεσσιν ex σ 34 358. ἐπὶ
— ζ 236 359–60. = 325-6 361. ἄλλον: ἄλλων
362. μεταΐζειν 363. = δ 660 364. ὢ
— ὡς ο 381 θεοὶ — ν 321 365. ἄκριας — ι
406 366. ἅμα — Τ 207 367. νύκτ᾽ ἄσαμεν ο
188 368. ἐμίμνομεν — Λ 722 370. μὲν omit-
tunt duo 371. λυϝρὸν — ξ 90 374. ἐπιστήμων
βουλῇ — ν 305 376. ὁμηϝυρίσασθαι
380. ἀκούοντες — Ι 595 381. ῥέξωσι: ἔρξωσι
382. ἄλλων: ἄλλον. cf. ο 238 384. ἔχωμεν:
ἔχοιμεν 385. μοῖραν: δῆμον οἰκία —386. =

β 335-6 387. ὅδε: ὅδ' ὁ ἀφανδάνει βόλεσθε: βούλεσθε 389. θυμήρε': θυμηδέ' 391. δέ κ': δ' ἂν 392. πλεῖστα πόροι 77 393. = ν 1 394. = ν 171 395. φαίδιμος υἱός 308 398. φρεσὶ — ξ 421 399. = η 158 θέμιστες: τομοῦροι (qui sunt Iovis in monte Tmaro prophetae) quidam apud Strabonem 404. κτενέω: κτανέω Strabo ἀνώξω: ἀνάξω 406. = ν 16 407. δόμον — 328 408. = ϑ 422 δὲ καθῖζον: δ' ἐκάθιζον θρόνοισι: λίθοισι. cf. ϑ 6 409. = ζ 112 et ξ 373 410. ὑπέρβιον — (δ 321): ἀπεχθομένοισί περ ἔμπης (Σ 165) 412. = δ 677. cui 678 addunt complures cum schol. *E* p. 150 a 28 413. ἰέναι: ἴμεναι σὺν — ζ 80 414—6. = α 332-4 414. ἀλλ': ἢ δ' 417. ἐνένιπεν: ἐνένιπτεν, ἐνένειπεν, ἐνέειπεν ἔπος — ο 124 418. ἄμεινόν ἐστιν ὀρθοτονεῖν τὴν σέ 419. ἐν δήμῳ Ἰθάκης ο 534 420. βουλῇ καὶ μύθοισι *Δ* 323 421. βαρυτονητέον τὸ μάρϝε, ἔδει δὲ ὀξύνεσθαι ἢ: δὴ θάνατόν τε μόρον τε λ 409 425. δὴ — ξ 282 427. πολλοὶ ὀρθοτονοῦσι τὴν ἥμιν, κακῶς ἄρθμιοι 428. φθῖσαι: κτεῖναι 429. φαϝέειν: φαϝέμεν 430. = δ 284 432. τε: δὲ μεϝάλως *P* 723: ἐκπάϝλως 433. ἀλλά — κέλομαι *Γ* 434 παύσασθαι: παύεσθαι καὶ — *N* 56 434. = β 177 Πολύβου πάις: πεπνυμένος 435. = λ 446 436. = ν 362 μελόντων: μελέσθων 437. = ζ 201-2 438. χεῖρας — *Α* 89 439. = *Α* 88 440. = Ψ 672 τὸ δὲ καὶ: καὶ μὴν 441. = *Α* 303 442. πτολίπορθος — ϑ 3 443. ϝούνασι — ἐφεσσάμενος *I* 455 444. ἐν — ἔθηκεν ξ 448 ἐπέσχε —] cf. *I* 489 447. θεόθεν ἔστ' ἀλέασθαι: ἔστιν ἀλύξαι 449. εἰσαναβᾶσ' ὑπερώια α 362 450—1. = α 363-4 452. δῖος — 333 453. οὕτως διὰ τοῦ ο ὁπλίζοντο 454. ἐνιαύσιον 455. ἄϝχι παρισταμένη κ 377 456. ῥάβδῳ πεπληϝυῖα κ 319 458. ἐσάντα ἰδών ο 532 ἐχέφρονι — 130 459. ἔλθοι ἀπαϝϝέλλων: ἐλθὼν ἀϝϝεῖλαι 460. = *E* 632 462. μνηστῆρες ἀϝήνορες α 144 463. αὖθ': αὖτ' εἰρύαται οἴκαδ': εἴρυνται

ϝοίκαδ'? 464. = 135 465. μεταλλῆσαι — ο 362 466. καταβλώσκοντα ἀναστρεπτέον τὴν κατά ἀνώϝειν: ἄνωϝεν 468. ὡμήρησε 469. *πρῶτα: πρῶτος. cf. ρ 155 573 595 470. τό ϝε: τόδε ἴδον ὀφθαλμοῖσιν ο 484 471. ὅθι: ὅθι δ' Ἕρμαιος ὡς εἰς ἰδιότητα schol. Ν 791 cum Theognosto Crameri Ox. 2 p. 127 9 476. = ν 287 et β 409 477. ὀφθαλμοῖσιν ἰδὼν 32 478—9. = Η 319-20 480. = 55 481. κοίτου τε μνήσαντο: δὴ τότε κοιμήσαντο καὶ — Ι 713

Ρ

1. = ο 189 ὑπὸ — β 4 3. = ο 554 4. = Γ 338 5. ἄστυδε ἱέμενος] cf. ι 261 7. παύσεσθαι: παύεσθαι, παύσασθαι 8. = δ 801 9. με: μ' ἐς 12. πύρνον καὶ κοτύλην ο 312 13. ἄλϝεα — ο 487 15. ἀληθέα — ξ 125 16. = π 201 17. οὐδέ τοι αὐτὸς: οὐδ' αὐτός τοι vel τι ἐρύκεσθαι π 82 18. βέλτερον: βέλτιον 19. = 11 21. ὥστ'] cf. Lehrs. Aristarch. p. 160 25. στίβη ε 467 ὑπηοίη: ἡ κυκλικὴ ἐπηοίη 26. διὰ σταθμοῖο: διὲκ μεγάροιο. cf. 61 27. = Ν 18 et ξ 110 28. ἵκανε — Ζ 497 29. = α 127 ῥ' ἔστησε φέρων —: στῆσεν πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας. cf. θ 473 30. εἴσω — π 41 32. κασσορνῦσα: κασσρωνῦσα 34. Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ε 31 36. περίφρων — π 435 37. χρυσέῃ — θ 337 39. = π 15 40—2. = π 22-4 42. ὄψεσθαι ἐφάμην: ἀψ ἐφάμην ὄψεσθ'. cf. ν 357 43. μετὰ — ξ 179 44. κατάλεξον — δ 327 45. = π 262 47. φυϝόντι — α 11 48—9. = δ 750-1 49. abest a multis 50. τεληέσσας ν 350 51. ποθι: ποτε ἄντιτα ἔργα β 144 52. ἀϝορήνδε ἐλεύσομαι Aristophanes: ἀϝορὴν ἐσελεύσομαι vel ἐπελεύσομαι 54. σὺν — ξ 385 55. ἠνώϝεα: ἤνωϝον 56. = ο 543 57. ἄπτερος: ἔμμονος 58. = 48 59—60. = 50-1 61. διὲκ — κ 388 62. ἅμα —64. = β 11-3 65. μνηστῆρες ἀϝήνορες π 462 66. κακὰ —: νόος δέ

οἱ ἄλλα μενοίνα (σ 283) φρεσὶ — δ 676
68—9. = β 253-4 70. ἔνθα καθέζετ' π 48
ἐξερέεινον — λ 34 71. τοῖσι δὲ: τοῖς δ' ἐπὶ
72. οὐδ' — β 397 74. = Π 460 77. = 45
78. οὐ ϝάρ τ' ἴδμεν κ 190 ὅπως — Υ 116
79. μνηστῆρες ἀϝήνορες 65 81. ἐχρῆν ὀρθο-
τονεῖν τὴν σέ 82. τούτοισι — β 165 83. χαί-
ρων: πατρός 84. ξεῖνον ταλαπείριον η 24
ἦϝεν — ξ 318 85. = 28 86. χλαίνας: χλαῖναν
κατὰ — ο 134 87. = δ 48 ἐυξέ-
στας λούσαντο: ἐπὶ κλισμοῖσι κάθιζον (90) 88. = ϑ
454 89. = κ 451 90. = ϑ 456 et Δ 623
91—5. = ο 135-9 97. ἠλάκατα — ζ 306
98—9. = π 54-5
100. = ν 374 104. Ἀτρεΐδῃς ἐς Ϝίλιον: Ἀτρείδῃσιν ἐς Ἴλιον
106. που: του 107. = 77 108. =
π 226 109. Νέστορα — Κ 73 110. με κεῖνος:
μ' ἐκεῖνος ἐν — Ζ 503 111. ἐνδυκέως ἐφίλει
ξ 62 υἱόν: υἷα, Zenodotus παῖδα 112. χρό-
νιον νέον ἄλλοθεν η 26 ἐμ' ἐκεῖνος: ἐμὲ
κεῖνος 113. υἱάσι — ξ 206 114. ταλασίφρο-
νος: μεϝαλήτορος. cf. 34 115. οὐδὲ θανόντος: οὐδ' ἐλ-
θόντος 116. Ἀτρεΐδην — ο 52 117. = Ψ 286
118. Ἑλένην ϝίδον Ἀρϝείην Grashofus: ἴδον Ἀρϝείην
Ἑλένην 119. = μ 190 μόϝησαν: δάμησαν
120. βοὴν — ο 97 121. Λακεδαίμονα — ν 440
122. = η 297 123. ἐπέεσσιν — π 193
124—41. = δ 333-50 128. νεηϝενέας: νεηϝονέας
129. δ' ἔπειτα: δέ τ' ὦκα schol. Δ 115 141. τῶν: ὧν
τοι: τι 142. = δ 556 φῆ μιν: φησὶν
ὅϝ': ὅδ' 143—6. = ε 14-7 147. Ἀτρεΐ-
δης — 116 148—9. = δ 585-6 150—65. ἀθετοῦν-
ται ιϛ' στίχοι 150. = Γ 395 151. Θεοκλύμενος
— ο 508 152. Λαερτιάδεω — π 104 154. οὐδ' —
141 155—6. = ξ 158-9 159. ἀτὰρ — ο 178
161—0. ἐν τοῖς χαριεστέροις οὗτοι μόνοι οἱ β' ἀθετοῦνται
160. τοῖον: οἷον ἐϝὼν: ἐϝὼ ἐυσσέλμου — μ 358
162. = δ 830 163—5. = ο 536-8 166. = π
321 167—9. = δ 625-7 170. δειπνηστὸς
174. ἐπειδὴ — ϑ 131 177. ἀνστάντες ἔβαν π 407

πείθοντό τε μύθῳ: οἰκόνδε ἕκαστος. 178-9. = 85-6 180. ἀθετεῖ καὶ Ἀριστοφάνης cf. β 56 * ἵρευον: ἱέρευον 181. σύας σιάλους ξ 41 βοῦν ἀϝελείην Δ 729 182. δαῖτ' ἐντυνόμενοι 175 184. = 100 et π 36 185. ἰέναι: ἴμεναι 187. σταθμῶν: σταθμῷ λιπέσθαι: ϝενέσθαι schol. Σ 589 189. δὲ ϝανάκτων: δέ τ' ἀνάκτων ὁμοκλαί: ἀπειλαί schol. Aeschyl. 191. ἕσπερα: ἕσπερον ῥίϝιον — Δ 563: ἄλϝιον 192. = 16 193. = π 136 νοέοντι: φρονέοντι 197. ἀεικέα βάλλετο: ἐβάλλετ' ἀεικέα 198. = ν 438 199. θυμαρὲς: θυμηρὲς

200. βήτην: βάτην βώτορες — ξ 102 202. = π 273 203. λυϝρὰ — π 457 206. ὅθεν — η 131 208. ὑδατοτρεφέων: ὑδατοτροφέων ἦν: ἔεν 214. δύω — Σ 525 215. = Δ 336 et π 417 217. μάλα πάϝχυ Ξ 143 ἠϝηλάζει: ἀϝηλάζει οὕτως Ἀρίσταρχος καὶ Ἀριστοφάνης, χωρὶς τοῦ σ̄. perinde Apollonius Sophista 218. ὡς αἰεὶ: αἰεί τοι Plato et Aristoteles 219. τόνδε: τόνϝε 220. 377. ἀπολυμαντῆρα 221. θλίψεται: φλίψεται διὰ τοῦ θ, ὡς καὶ Ζηνόδοτος ὤμους: ἦτορ 222. ἀκόλους ἄορας: ἄορα 223. σταθμῶν — 187 224. σηκοκόρον 225 et σ 73. ἐπιϝουνίδα 227. ἔρϝον ἐποίχεσθαι α 358 229. = π 440 230. = ο 313 231. ἀμφὶ κάρη: ἀμφικαρῆ 232. πλευραὶ: πλευρὰς, πλευραὶ δ' 235. ἔμεν' ἀσφαλέως Ρ 436 ὃ δὲ — ε 354 237. ἀμφουδὶς: ἀμφοῦδας vel ἀμφ' οὖδας ἀείρας: ἐρείσας 239. νείκεσ' ἐσάντα: νείκεσσ' (vel νείκεσεν) ἄντα μέϝα — Γ 275 240. κρηναῖαι κοῦραι Διός ι 154 εἴ — 241. cf. Δ 40 241. πίονι (Χ 501): ἀρϝέτι (Δ 818) 242. ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων ι 220 κρηήνατ' — ϝ 418 243. κεῖνος: ἐκεῖνος 245. ὑβρίζων φορέεις: ὑβρίζεις φορέων 247. τὸν — προσέειπε 162 248. ὀλοφώια — δ 460 249—50. = ο 452-3 251. βάλοι — η 64 253. ἀπώλετο — α 165 254. ὡς — αὐτοῦ Σ 468 αὐτοῦ: αὐτόθι 255. αὐτὰρ ὁ βῆ η 139 δόμους ἵκανε 28 256. δ' εἴσω ἴεν 30 257. ἀντίον: ἀντίος

259. = 94 **260.** Ὀδυσεὺς — ο 301
262. φόρμιϝγος ϝλαφυρῆς ϑ 257 ϝάρ: δέ
σφίσι: σφιν **263.** χειρὸς ἑλὼν η 168 **265.** ῥεῖα
δ᾽ — ἐστὶ ζ 300 **267.** ἐνερκέες: εὐερϝέες
268. ὑπεροπλίσσαιτο **269.** τίϑενται: πένονται
270. ἀνήνοϑεν: ἐνήνοϑεν Aristarchus φόρμιϝξ: φόρμιξ
272. = π 464 **274.** φραζώμεϑ᾽ — Ξ 61
275. πρῶτος: πρῶτον schol. Ξ 255 extr.
δόμους — 178 **276.** δύσεο: δῦσε vel δῦσαι
277. εἰ — ἐπίμεινον Τ 142 **280.** = π 186
281. = 193 **282.** ἐϝὼ — 276 **284.** πολλὰ — ν 6
285. = ε 224 **286.** ἀποκρύψαι: ἀποπλῆσαι
Clemens Alexandrinus **287.** οὐλομένην ο 344
288. νῆες ἐύζυϝοι ν 116 **289.** πόντον ἐπ᾽ ἀτρύϝετον ν
419 φέρουσαι: φυτεῦσαι **290.** = 166
292. Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος 34 **293.** cf. λ 324
295. πρόκας: πτῶκας **296.** ἀπόϑεστος: ἀπόϑητος
ἀποιχομένοιο ἄνακτος (ξ 450): ἀποιχομένου Ὀδυσῆος
(α 253) **297.** προπάροιϑε — π 344 **299.** κο-
πρήσοντες schol. Π 747 extr.: κοπρίσσοντες. longius aberrat schol.
Ω 164
0. κυνοραιστέων **302.** κάμβαλεν: κάββαλεν
304. ἐλϑεῖν: ἐλϑέμεν ἰδὼν — Β 269 **305.** ῥεῖα
λαϑὼν Ι 477 ἐρεείνετο: ἐρεείνατο μύϑῳ:
μῦϑον **306.** ἐνὶ: ἐπὶ **309.** τραπεζῆες κύνες Ψ
173 **311.** = 272 **312.** καὶ λίην π 37
314. = π 289 **316.** βένϑεσιν: τάρφεσιν, ἔντοϑεν
317. κνώδαλον δίοιτο schol. Ψ 476 cum Eustathio et
Harlej.: ἴδοιτο **318.** ἔχεται κακότητι ϑ 182
οἱ: που πάτρης: ϝαίης **320—4.** nuncne his
locus? **320.** ἐπικρατέωσι — ξ 60 **322.** ἀποαί-
νυται: ἀπαμείρεται Plato et Athenaeus **323.** δούλιον
ἦμαρ ξ 340 **324.** εἰσῆλϑε — 275 **325.** βῆ δ᾽
ἰϑὺς α 119 μνηστῆρας — β 247 **326.** μοῖρα
λάβεν: μοῖρ᾽ ἔλαβεν μέλανος — μ 92 **327.** αὐ-
τίκ᾽ ἰδόντ᾽: αὖϑι, ϝιδόντ᾽? Ἀριστοτέλης φησὶ τέσσαρα
καὶ εἴκοσι ζῆν ἔτη κύνα **328.** = α 113 **331.** *τε:
δὲ **334.** ἀντίον: πλησίον δ᾽ ἄρ᾽: περ
ἐφέζετο: ἐφίζετο ἄρα: ἅμα **335.** ἐτίϑη: προ-
τίϑει schol. **336.** δώματ᾽ Ὀδυσσεύς: δῶμ᾽ Ὀδυσῆος schol.

Vict. *Π* 820 337–8. = 202-3 339. cf. *κ* 62 *ἷζε: ἷξε* *μελίνου* 340. *κυπαρισσίνῳ* 341. = *ε* 245 342. *ἐπὶ* — 330 et 263 343. *τ'* om. schol. *B* 410 cum Cramer. Ox. 1 p. 67 14 et 317 3: *δ'* *ἐκ κανέοιο: ἐν κανέοισιν* 344. *κρέας: κρέα* *ἀμφιβαλόντι: ἀμφιβαλόντε* 347. *παρεῖιαι: προΐκτῃ*. cf. Hesiod. O et D 315 348. = *B* 16 349. = *κ* 377 *πτερόεντα προσηύδα: πτερόεντ' ἀϝόρευεν* 351–2. = 346-7 353. = 192 355. *ϝένοιθ' ὅσσα: ϝένοιτο ὅσα* 357. *ποδῶν προπάροιθεν N* 205 358. *δ' ἕως ὅτ': δὲ ὡς ὅτ'*. cf. *λ* 368. Lachmannus *δ' εἷος* 359. *δεδειχήκειν* (*οὕτω ἀντὶ τοῦ δεδειπνήκει, ὡς τὸ ἤσκειν εἴρια*) *ἐπαύετο: ἐπαύσατο* 360–1. = *δ* 768 et *π* 454-5 363. *ϑ': δ'* 365. *βῆ* — *αἰτήσων δ* 679 369. *μετέειπε* — 247 371. *μιν πρόσθεν: πρόσθεν μιν* 373. *οὐ σάφα οἶδα* 307 *ϝένος* — *ξ* 204 374. *ἔπεσιν: αἰσχρῶς*? cf. *Ψ* 473, *σ* 320 cum *N* 768 *νείκεσσε: νείκεσκε* 375. *ὦ ἀρίϝνωτε: ἀρίϝνωτε, ὠρίϝνωτε, ὠρίϝνωτε* 377. = 220 378. *βίοτον κατέδουσι ν* 396 379. *ἐνθάδ' ἀϝειρόμενοι π* 390 *προτὶ: ποθὶ* *τόνδε κάλεσσας: τόνδ' ἐκάλεσσας* 380. = 311 381. *καὶ* — *Π* 627 382. *ἀλλοῖον μέν ϝ' ἔστι καλεῖν ἐπὶ δαῖτα θαλείην* Aristoteles 383. *ἄλλον: ἄλλων* 385. *ὅ κεν: ὃς ἂν* *ἀείδων: ἅπαντας* Aristoteles 386. *ἐπ'* — *ο* 79 387. *τρύξοντα ϝὲ* Hermannus: *τρύξοντά ἑ* 390. *ἐχέφρων* — *δ* 111 391. *Τηλέμαχος* — 328 393. *σίϝα: ἄττα* *πολλὰ ϝέπεσσιν: πόλλ' ἐπέεσσιν* 395. *μύθοισιν χαλεποῖσιν β* 83 396. *ἔπεα* — 349 397. *υἷος: υἱοῦ*

400. *τοι: τι* *κέλομαι* — *Ψ* 894 403. *τοι* — *ν* 330 405. *ἀπαμειβόμενος* — *β* 34: *ἀπαμείβετο φώνησέν τε* (445) 406. = *β* 85 *ἔειπες: ἔειπας* 408. *ἀπόπροθι* Augustanus: *ἀπόπροθεν* *ἐρύκοι: ἐρύξει, ἐρύξοι* 409. *ὑπέφηνε: ὑπέθηκε* *τραπέζης: τραπέζῃ* 410. *ἔπεχεν* — *Ξ* 241 412. *σίτου καὶ κρειῶν ο* 334 413. *ἐπ' οὐδὸν ἰὼν Z* 375 *ϝεύσασθαι: ϝεύσεσθαι* 414. *στῆ δὲ παρ' M* 353 415. *δὸς: ὦ* *μήν: ϝάρ* schol. *O* 11 416. *ἔμμεναι: εἶναι* 418. *δέ κέ: δ' ἂν* *ἀπείρονα* — 386

419. cf. Ξ 121 420. ὄλβιος ἀφνειόν: ὄλβιον ἀφνειός 426. Αἴϝυπτόνδ' — ὁδόν δ 483 δολιχὴν: χαλεπὴν 427—41. = ξ 258-72 439. στῆναι: μεῖναι ξ 270 442. ἐς Κύπρον δόσαν] cf. ο 367 Ἶφι ἄνασσεν λ 284 ἄνασσεν: ἀνάσσει ὅτι ἀεὶ πολλοὺς εἶχεν ἡ Κύπρος βασιλεῖς ἐν ταὐτῷ φησὶ καὶ ὁ Μένανδρος ἐν Μισουμένῳ "ὡς ἐν παραβάσει ἐκ Κύπρου λαμπρῶς πάνυ πράττων· ἐκεῖ ϝὰρ ὑπό τιν' ἦν τῶν βασιλέων." cf. Λ 20 444. πήματα πάσχων ε 33 445. = ν 3 448. ἵκηαι: ἴδηαι. cf. Ο 252 450—2. τρεῖς νοθεύονται 453. = 353 454. ὢ — ἄρα ν 209 455. οὐδ' ἅλα: οὕτως Ἀρίσταρχος. ὁ δὲ Καλλίστρατος οὐδάλα τὰ κόπρια 458. χολώσατο ι 480 459. ὑπόδρα — ϑ 165 et ρ 396 462. βάλε — Π 289 465. = Λ 512 et ε 376 et ι 316 466. ἂψ δ' ὅ ϝ': αἶψα δ' ὅϝ', ἂψ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν 413 467. ἐνιπλείην (300): ἐνπλείην 468. = 370 469. = η 187 472. βλήεται: βλήσεται ἀρϝεννῆς Ζ 424 474. = 287 475—80. νοθεύονται ς' 476. τέλος — Ι 416 477. = δ 641 478. ἔσθε: ἔσθ', ἔσθιε 479. οἳ' δ 611 481. ὑπερφιάλως — Ν 293 482. = δ 769 484. ἐπουράνιος θεός Ζ 129 487. εὐνομίην ἐφορῶντες: ἐσορῶντες Diodorus Siculus 488. ὃ δ' οὐκ ἐμπάζετο ι 553 489. πένθος — λ 195 491. = 465 493. μετ' — π 336 494. κλυτότοξος — Ο 55 496. τέλος: τέκος 497. ἐύθρονον Ἠῶ ο 495 498. = 162 499. κακὰ — π 134 500. μελαίνῃ κηρὶ Γ 454 501—4. νοθεύει Ἀρίσταρχος τέσσαρας 502. ἀχρημοσύνη 504. βάλε — 462 505. μετὰ — Ζ 323 506. ἐδείπνεε: ἐδείπνει 507. ἐπὶ οἷ καλέσασα 342 509. προσπτύξομαι: προσφθέϝξομαι 510. Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος 292 512. = 380 514. ὅ ϝε: ὅδε 516. νηὸς — π 65 518. ποτιδέρκεται: προτιδέρκεται 519. 520. ἀείδῃ: ἀείδει 524. = 444 525. προπροκυλινδόμενος Χ 221: πρόχνυ κυλινδόμενος 526. ἀνδρῶν = ν 322 527. πολλὰ —] cf. ο 159 ὅνδε — ξ 424 528. = 498 529. δεῦρο κάλεσσον Ο

54 533. σῖτος — ἡδύ δ 746 534—8. = β 55-9 540. ἀνδρῶν: ἐλθών ex ϝ 216 542. σμερδαλέον κονάβησε κ 399: κανάχησε 543. = π 7 545. πᾶσιν: οἷσιν 547. θάνατον — ε 387 ἀλύξαι: ἀλύξει, ἀλύξοι omittunt hunc versum nonnulli. cf. τ 558 548. = π 299 550. = π 79 551—2. = 348-9 553. ξεῖνε πάτερ η 28 555. πόσι: πόσιν κήδεά περ πεπαθυίῃ: κήδε᾽ ἅ περ πεπαθοίης. ἐντεῦθεν δῆλον ὡς καὶ τὸ Ἰλιακὸν διὰ τοῦ α ἐστίν, ἐπεὶ μάλα πολλὰ πέπασθε (Γ 99) 556—7. = 349-50 559. δώσει — 19 560. = π 258 561. νημερτέα — 549 562. = π 435 564. χαλεπῶν: χαλεπὸν 565. = ο 329 omittunt complures 567. ῥέξαντα: ῥέζοντα βαλὼν — Ε 397 568. τό ϝ᾽ ἐπήρκεσεν Β 873 570. = α 309 et μ 29 571. νόστιμον ἦμαρ 253 572. παραὶ: παρὰ τοι: δή 573. οἶσθα καὶ αὐτός Ο 93 ἐπεί — ο 277 574. = 551 577. ἐξαίσιον δ 690 578. δ᾽: ϝ᾽ 579. = 512 581. ἀνδρῶν — ε 5 582. = 570 583. καὶ — κάλλιον ζ 39 584. φάσθαι — Ι 100 585. = 528 586. ὅς: ὥς εἴη: εἴῃ Hermannus 587. πού: πώ καταθνητῶν — Ζ 123 589. ὑβρίζοντες — ϝ 207 590. ἐπεὶ — Υ 340 591. = 543 592. = δ 70 πευθοίαθ᾽ οἱ: πευθοίατο 596. Ἀχαιῶν: Ἀχαιοί 597. = δ 668 598. = 392 599. δειελιήσας. Καλλίμαχος "δείελον αἰτίζουσι (vel δειελίην αἰτοῦσιν), ἔχουσι δὲ χεῖρας ἀπ᾽ ἔρϝου." v. Buttmann. Lex. 95 12

602. ἐυξέστου ἐπὶ δίφρου: ἐυξέστῳ ἐπὶ δίφρῳ. alii ἐπὶ θρόνον ἔνθεν ἀνέστη 603. ἐδητύος — κ 384 post 603. Ambros. αὐτὰρ ἐπεὶ δείπνησε καὶ ἤραρε θυμὸν ἐδωδῇ, in margine περισσὸς ὁ εἷς τῶν β′ 604. βῆ δ᾽ ἰέναι θ 303 605. οἱ: τοὶ cf. α 421

Σ

2. ἔπρεπε Μ 104 3. ἄζηχὲς Δ 135 πιέμεν: πινέμεν 5. πότνια (μ 134): οἵ ποτε Etym. M. 6. ϝενετῆς: ϝενεῆς 7. πού: κέν 9. ἔπεα —

ϱ 591 10. μὴ —] cf. ϱ 479-80 11. οὐκ ἀίεις (α 298): οὐχ ὁϱάᾳς Apollonius Sophista ἅπαντες: Ἀχαιοί Etym. M. 14. = ϑ 165 ἄϱ' ὑπόδϱα ἰδὼν: ἀπαμειβόμενος 15. ῥέζω: ῥέξω ἀγοϱεύω: ἀγοϱεύσω 17. οὐδέ — ο 393 24. δεύτεϱον ἐς μέγαϱον: αὖτις ἔσω μεγάϱου Λαεϱτιάδεω — ϱ 152 25. = Γ 413 et σ 18 26. = π 364 et ϱ 219 et Γ 213 27. καμινοῖ τῇ καμινοκαυστϱίᾳ, τῇ φϱυττούσῃ τὰς κϱιθὰς πϱὸς τὸ ποιῆσαι ἄλευϱα. οὕτως Ἀϱίσταϱχος καὶ Ἡϱωδιανός. ὃ Ἀττικοὶ κοδομεύειν φασίν. ὁ δὲ Κομανὸς τῇ καμούσῃ τὰς ἶνας διὰ τὸ γῆϱας 28. δέ κε: δ' ἐκ 29. ληιβοτείϱης 30. ἵνα πάντες: ἵν' ἅπαντες 31. μαϱναμένους: μαϱναμένω 32. πϱοπάϱοιθε — Γ 407 33. πανθυμαδὸν ὀκϱιόωντο 34. ἱεϱὸν μένος ν 24 35. = π 354 37. τεϱπωλὴν 40. γελόωντες: γελάσαντες 41. κακοείμονας 42. = π 363 43. = ϱ 468 44. κέατ' ἐν: κέαται ἐν πυϱί ἀντὶ τοῦ παϱὰ πυϱί. οὕτως Ἀϱίσταϱχος. ὁ δὲ Ἀϱιστοφάνης ἐν πυϱί ἐν τῷ καταφωτιζομένῳ τόπῳ, coll. Ι 206 τὰς: τάσδ' et τὰς δ' 46. = Γ 71 50. = π 406 51. μετέφη: πϱοσέφη ex 14 55. = μ 298 56. *Ϝίϱῳ: ἐπ' Ἴϱῳ βαϱείῃ: παχείῃ 58—60. μετέειφ' = ο 437-9 60. ἱεϱὴ — π 476 61. = Κ 319 63. θείνῃ: δείϱῃ 65. Ἀντίνοός τε καὶ Εὐϱύμαχος: Εὐϱύμαχός τε καὶ Ἀντίνοος πεπνυμένω — Ι 689 66. ὣς — ἐπῄνεον ν 47 70. ἄγχι παϱισταμένῃ ϱ 361 μέλε': μέλῃ schol. Φ 363 bis 71. ἄϱα πάντες ὑπεϱφιάλως ϱ 481 72. = ν 167 73. τάχα: μάλα schol. Ν 824 ἕξει: ἄξει 75. κακῶς: κακὸς ὠϱίνετο — Ι 595 76. δϱηστῆϱες: μνηστῆϱες 77. πεϱιτϱομέοντο 78. = Π 417 79. βουγάιε Ν 824 81. = 53 et ε 289 82. = ϱ 229 83. = 46 85. νηὶ — ο 416 86. νηλέι — ξ 418 87. ἐξεϱύσας — Ψ 21 88. ὑπὸ — Γ 34 ἔλλαβε: ἤλυθε 89. ἄναγον] οἱ Ἴωνες τὸ ἄγειν ἀνάγειν λέγουσιν (Θ 203) 90. μεϱμήϱιξε — ε 354 92. *ϝε ϝῆκ': μιν ἧκ' 93. = ο 204 95. ἀνασχομένω: ἀνασχόμενοι 96. αὐχέν' ὑπ' οὔατος Π 339 97. ἀνὰ:

κατὰ 98. κὰδ — μακὼν κ 163: ἡ Αἰολὶς χανών 99. ποσὶ: ποτὶ μνηστῆρες — ξ 180 101. ἕλκε: εἷλκε διὲκ: διὰ λαβὼν ποδὸς Φ 120 103. σκῆπτρον — β 37 104. = λ 396 107. ἐπαύρῃς: ἐπαύρῃ. alii ἄλλο πάθησθα. cf. Buttmann. Lex. 22 11 extr. 108–9. = ξ 197-8 110. ἆψ — ἕζετο ρ 466 ἴσαν: ἴον 111. καὶ: καί ἑ 112–3. = ξ 53-4 et ν 145 114. ὅς: ὡς 115. ἠπειρόνδε — 116. = 84-5 οὗτοι οἱ δύο ἐκ τῶν ἄνωθεν μετηνέχθησαν· ἐκεῖ μὲν γὰρ προτρέπων φοβεῖ, ἐνταῦθα δὲ ἀπάνθρωπον τελέως τὸ ἡμιθνῆτι ἀπειλεῖν 119. κνίσης τε καὶ αἵματος 45 121. φώνησέν τε ρ 445 122. χαῖρε — ξεῖνε θ 408 123. μὲν νῦν: νῦν μέν 124. = ρ 353 125. μάλα — θ 388 126. τοίου γὰρ καί: τοιούτου γὰρ 128. τοῦ — γενέσθαι α 220 129. = Ζ 334 130—1. = Ρ 446-7 οὐδὲν: οὐθὲν Zenodotus 131. omittit unus 133. καὶ — Α 477 134. θεοὶ μάκαρες ο 372 τελέσωσιν: τελέωσιν et τελέουσιν 135. τετληότι — π 37 136. ἐπιχθονίων — α 167 137. πατὴρ — μ 445 139. βίῃ — ν 143 141. ποτε: τοι 143. μνηστῆρας — π 93 145. cf. α 203 148. νοστήσειε — Ψ 145 149. ἀναιμωτί: ἀναιμωτεί 150. καὶ κεῖνος: κἀκεῖνος ὑπέλθῃ: ἐπέλθῃ 151. μελιηδέα — π 52 152. κοσμήτορι — Α 16 153. = η 139 et θ 303 154. κακὸν — κ 374 155. πέδησε Γ 269 156. cf. Υ 143 157. κατ' — ε 195 158. ἐπὶ — Α 55 et ν 420 159. = ρ 562 160. 165. μνηστήρεσσι φανῆναι π 410 πετάσειε: θέλξειε 162. ἣ — κ 395 163. ἔπος — 78 167. μνηστῆρσιν — π 271 ὁμιλεῖν: ἐπαινεῖν 168. cf. ρ 66 170. = ν 385 171. σῷ — π 168 173. δακρύοισι πεφυρμένη ρ 103: δακρῦσι πρόσωπα: πρόσωπον 177. = ρ 585 179. = 172 ἀπονίπτεσθαι καὶ ἐπιχρίεσθαι: ἀπονίψασθαι καὶ ἐπιχρίσασθαι Apollonius Sophista 180. θεοὶ — ξ 394 181. ἐξ — Β 27 182. Αὐτονόην: Αὐτονόμην 183. *ἐλθεῖν: ἐλθέμεν ὄφρα κέ μοι: ὄφρ' ἂν ἐμοὶ 184. οὐκ εἴσειμι: οὐ κεῖσ' εἶμι αἰδέομαι — ζ 221 post 184. Au-

gust. cum Vind. uno *μίσϝεσθαι μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ἀνάϝκῃ* 185. *δὲ — ρ* 61 187. = *π* 409 188. = 159 et *β* 395 189. = *δ* 794 190. *κλιντῆρι* *δ' ἄρα: ἄρα* *δῖα — μ* 155 192. *προσώπατα: πρόσωπα τὰ, πρόσωπά τε, πρόσωπα*. cf. *H* 212 193. *οἴῳ: θείῳ ὧ* *ἐυστέφανος — θ* 288 194. *χορὸν — Σ* 603 195. = *θ* 20 196. *πριστοῦ — θ* 404: *λευκοῦ* 197. *ἣ — ἔρξασ' π* 177 *δῖα θεάων* (190): *δῖ' Ἀφροδίτη* vel *ϝλαυκῶπις Ἀθήνη* 198. *ἀμφίπολοι λευκώλενοι ζ* 239 199. *ϝλυκὺς — B* 71

200. *φώνησέν τε* (121): *εἰπέ τε μῦθον* 201. *αἰνοπαθῆ* *μαλακὸν Ξ* 339 202. *Ἄρτεμις — ε* 123 203. *ὀδυρομένη — ν* 379 204. *αἰῶνα φθινύθω ε* 160 205. *παντοίην ἀρετήν ν* 45-6 206. *ὑπερώια — π* 449 207—11. = *α* 331-5 211. *ἀμφίπολος — κεδνὴ — παρέστη: ἀμφίπολοι — κεδναὶ — παρέσταν* 212. *τῶν — ϝούνατ' δ* 703 *ἔρῳ — ἔθελχθεν: ἔρως — ἔθελϝεν* 213. = *α* 366 214. *προσεφώνεε — Φ* 330 215. *φρένες ἔμπεδοι κ* 493 217. *ἥβης* = *λ* 317 219. *ἀλλότριος — π* 102 220. = *Ω* 40 221. *τό ϝε: τόδε* 223. *νῦν* schol. *Ω* p. 629 a 13, *οὖν* idem 24 *τι: τις* *ἐν — θ* 255 224. *ῥυστακτύος* 225. *πέλοιτο: ϝένοιτο* schol. p. 629 a 15 226. = *ρ* 588 229. *ἠθέτει καὶ Ἀριστοφάνης* *χέρηα: χέρεια* *πάρος —: μέϝας δέ κε νήπιος εἴην* 230. *πεπνυμένα θ* 586 231. *παρήμενοι — I* 311 233. *μήν: μέν* 235. = *ρ* 132 236. *ἐν —* 223 238. *λελῦντο: λέλυντο, λελῦτο* 239. *νῦν: ϝοῦν* *ἐκεῖνος: κεῖνος* *ἐπ': ἐν* *αὐλείῃσι: αὐλείοισι* 240. *νευστάζων* *κεφαλῇ* 154 241. *δύναται στῆναι: στῆναι δύναται* *φίλα — θ* 233 243. = *P* 290 245. = *π* 435 249. = *λ* 337 250. = *δ* 808 251—3. cf. 180-1 251. *εἶδός τε δέμας τε ε* 213 252. *Ἴλιον — P* 337 *τοῖσι δ': τοῖσιν* *ἦεν σὺν τῷ ι Ἀρίσταρχος καὶ Ἀριστοφάνης* 256. *ἐπέσσευεν: ἐπέσπευεν, ἐπέχευεν, ἐπέκλωσεν* 257. **μὴν: μὲν, καὶ* 258. cf. *Ω* 671 259. *ἐυκνήμιδας — λ* 509 261. *ἄνδρας: ἀνδρῶν* 263. *ἵππων ὠκυπόδων*

Κ 535 264. *ὁμοιίου* 265. *ἤ: εἴ* 266. *σοὶ*
— *ϱ* 594 269. *γενειήσαντα* — 176 271. = *Ξ*
48 *τῶς: ϑ' ὥς* 273 *τε: γε* 274. =
Π 52 278. *ἀπάγουσι: ἀνάγουσι* Ernestius
βόας — *λ* 108 279. *κούρης — φίλοισι: κούρῃς — φίλῃσι*
ἀγλαὰ δῶρα π 230 280. *ἀλλότριον — α* 160
281. = *ν* 250 282. *παρέλκετο*] *εὐτελὲς τοῦτο,*
διὸ καὶ κεραύνιον παρέϑηκεν Ἀριστοφάνης *ϑέλγε* —
Ο 594 283. *μειλιχίοις ἐπέεσσι π* 279 284. =
ϱ 477 285. = 245 286. *ἐνεῖκαι: ἐνέγκαι*
289. *γέ σε: σέ γε* *ἐγκλιτικὸν τὸ τῷ* *Ἀχαιῶν*
— *Η* 50 290. = 50 291. = *ϑ* 399
294. *ἐυγνάμπτοις: ἐυγνάπτης* 295. *πολυδαίδαλον: πε-*
ρικαλλέα 296. *ἐερμένον: ἐεργμένον, ἀερμένον*
298. = *Ξ* 183
300. *ἴσϑμιον* 301. *ἔνεικεν: ἔδωκεν* 302. *ἀνέβαιν'* —
206 et 208 303. *ἔφερον — π* 327 304—6. = *α* 421-3
306. *τερπομένοισι: τερψαμένοισι* 307. *ἵστα-*
σαν: ἔστασαν 308. *περὶ: ἐπὶ* *ξύλα κάγκανα*
Φ 364 309. *αὖα — περίκηλα ε* 240 311. *Ὀδυσ-*
σῆος ταλασίφρονος ϱ 510 312. *διογενὴς ο* 485
μετέφη — 51 313. = 311 et *ξ* 376 315. *στρο-*
φαλίζετε 316. *πείκετε* 318. *εἴ: ἤν*
εὔϑρονον — Θ 565 323. *ϑυμῷ: ϑυμοῦ* 324. *ἔχε:*
σχέϑε 326. *ὀνειδείοισι — Φ* 480 327. *φρένας*
ἐκπεπαταγμένος *ἐσσί: ἐσσίν* 329. *λέσχην*
330—2. *ἀϑετοῦνται τρεῖς* 330. *ϑαρσαλέως:*
ϑαρσαλέος *οὐδέ — ταρβεῖς Φ* 574 334. *ἀλύ-*
εις: ἀλύεις Ascalonita ad *Ε* 352 335. *ἀμφὶ κάρη ϱ* 231
κεκοπὼς: κεκοφὼς *χερσὶ — μ* 174
336. *φορύξας* 337. = 14 338. *οἵ — ϱ* 479
339. *διὰ — ι* 291 340. *διεπτοίησε*
341. *λῦϑεν — Σ* 31 342. *ἀληϑέα — ϱ* 15 343. *αἰ-*
ϑομένοισιν: αἰϑομένῃσιν 344. *ἑστήκει: εἱστήκει*
δέ — ὥρμαινε η 82 345. *οὐκ ἀτέλεστα Δ* 168
ἀτέλεστα: ἀτέλευτα 348. *Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος: Λα-*
ερτιάδην Ὀδυσῆα. cf. *υ* 286 349. = *π* 345
ἦρχ' ἀγορεύειν: ἀντίον ηὔδα 350. *γέλον: γέλων*
δ' ἑτάροισιν: ἄρα (vel *δ' ἄρα*) *τοῖσιν* *ἔτευχεν: ἔτευ-*
ξεν, ἔχευεν 351—2. = *ϱ* 468-9 353. *ἀϑεεὶ*

Ὀδυσήιον ἐς δόμον] cf. 328 355. καὶ: κὰκ Lehrsius ἐπεὶ — Ξ 141 356. πτολίπορθον: μεγάθυμον. cf. ι 530 357. θητευέμεν λ 489 358. = ε 489 et Κ 304 360. κ': δ' 361. = ο 369 362–4. = ρ 226-8 365. = 124 367. ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ Π 643 ἤματα μακρὰ κ 470 369. δὲ σὺ: σὺ δὲ 370. κνέφαος: κνέφεος 371. εἰ: σοὶ οἴ — Ρ 509 372. αἴθωνες· μεγάλοι μ 97 373. ἥλικε ϝισοφόρω: ἥλικες ἰσοφόροι τῶν — Η 257 374. βῶλος: χῶρος 375. 379. *κε ϝίδοις: κέ μ' ἴδοις 375. ἴδοις εἰ: ἰδοίης 378. κροτάφοις — Σ 611 379. κέ μ': κεν προμάχοισι — Δ 354: φανέντα 381. τοι — Ψ 484 383. πὰρ — ἀγαθοῖσιν: πανροτέροισι καὶ οὐτιδανοῖσιν 386. στείνοιτο: στείνοιντο προθύροιο: μεγάροιο Rhianus 387–8. = ρ 458-9 389. ἆ: ὢ ἀγορεύεις — 393. = 329-33 393. omittunt plures 394. ἔλλαβεν: εἵλετο 396. *δὲ ϝοινοχόον: δ' ἄρ' οἰνοχόον 397. χαμαὶ — Ν 530 398. — Ο 434 399–400. = δ 768-9 et σ 72 2. πρὶν: πρίν γ' τόσον: πολὺν (Ι 547 et Σ 530) πᾶσαι μετέθηκαν: μεθέηκαν. cf. Ι 5 403. πτωχῶν: πτωχῷ οὐδέ — 404. = Δ 575-6 ἔσται ϝῆδος: ἔσσεται ἦδος 405. = β 409 407. βρωτὸν ἠδὲ ποτῆτα κ 379 408. δαισάμενοι — η 188 409. ὁππότε: εἴποτε 410–1. = α 381-2 412–3. = π 394-5 413. omittunt tres 415. ἐπέεσσι καθαπτόμενος κ 70 416. μήτε τιν' — 417. = ρ 401-2 418. *ἄγε ϝοινοχόος: ἄγετ' οἰνοχόος 419. κατακείομεν — 408 420. δ' εἰῶμεν: δὲ ἐῶμεν. cf. φ 260 μεγάροις Ὀδυσῆος: μεγάροισιν ἔκηλον Rhianus 422. = Ι 173 423. κρητῆρα κεράσσατο γ 393 425 — μακάρεσσι 6. = ν 53-4 426. σπείσαντες: λείψαντες μελιηδέα — π 52 427. = η 228 428. ῥ': δ' ἰέναι: ἴμεναι *ϝεὸν πρὸς δῶμα: ἑὰ πρὸς δώμαθ'

T

1. = η 230 3. = ϱ 591 4-12. = π 285-94 14. = Λ 616 17. καταθείομαι: καταθείομεν 18. οἶκον: δῆμον 19. πατρὸς ἀποιχομένοιο α 135 δ' — σ 229 20. ἵξετ': ἵκετ' 21. = δ 742 22. πέσε] cf. ξ 475 26. = σ 226 28. χοίνικος τηλόθεν — ι 273 29. = ϱ 57 30. μεγάϱων — β 400: θαλάμων 31. φαίδιμος — π 395 32. ἀσπίδας — Χ 111 33. ἔγχεα ὀξυόεντα Ε 568 34. φάος: φόως 36. ἦ — Φ 54 38. ὑψόσ': ὕψος 39. ὥς — Χ 150 40. οἵ — ν 55 41. = σ 365 42. μηδ' η 31 43. = λ 218 et ξ 394 44. ἐγὼ — ϱ 282 46. ἀμφὶ: ἀμφὶς, ἀμφὶ σὲ 47. = 14 et σ 185 48. δαΐδων — Σ 492 49. = Λ 610 50. ἔλεκτο — Ι 662 51—2 = 1-2 51. μεγάϱῳ: πϱοδόμῳ 52. ξὺν: σὺν 53—4. = ϱ 36-7 55. cf. ϱ 258 ἔνθ' ἄϱ': ἔνθα δ' 57. ὑπὸ — Ξ 240 58. πϱοσφυέ' 59. = π 48 et τ 53 60. = σ 198 62. ὑπεϱμενέοντες 65. δεύτεϱον — Λ 513 66. νύκτα: νυκτός 67. ὀπιπεύσεις: ὀπιπεύεις, ὀπιπτεύσεις 70. = σ 337 71. μοι: με κεκοτηότι — ι 501 72. δὴ ῥυπόω: οὐ λιπόω (ἤτοι τῇ πιμελῇ λελίπασμαι) κακὰ — λ 191 73. ἀναγκαίῃ — Ζ 85 ἐπείγει: ἱκάνει 75—80. = ϱ 419-24 78. δμῶες — μυϱίοι: δμωαὶ — μυϱίαι 81. πᾶσαν: πάμπαν. cf. β 49 82. ἀγλαΐην τῇ: ἀγλαΐας τῆς Apollonius Sophista. cf. ϱ 244 83. ἤν πως ἡ γϱαφή· τὰ δὲ εἰκαιότεϱα μήπως (ε 147) 84. ἔτι — π 101 85. οὐκέτι — δ 806 88. ἐπεὶ — α 297 ἐπεὶ οὐκέτι: ἐπεὶ δὴ 89. ἤκουσε — ϱ 492 90. ἔπος — σ 162 91. πάντως Θ 450 κύον ἀδεές Φ 481 οὔ — Ω 563 λήθεις: λήσεις 92. ἀναμάξεις 95. ἀμφὶ πόσι ϱ 555 πυκινῶς — Τ 312 98. εἴπῃ — ϱ 584 100. κατέθηκε — Γ 424 102. = 59 et σ 281 103. =

ϱ 100 104—5. = η 237-8 106. = 41 107. ἀπείϱονα — ϱ 418 108. κλέος — ϑ 73 109. *ἤ: ἤ 110. omittunt Plato et Plutarchus 111. εὐδικίας γαῖα — λ 587 113. ἔμπεδα: ἄσπετα Rhianus μῆλα: πάντα 114. ἐυηγεσίης: εὐεϱγεσίης αὐτοῦ: αὐτῷ schol. ϑ 329. alii αὐτοῖς 116. μηδ' ἐμὸν: μηδέ μοι Aristarchus 118. οὐδέ — σ 17 119. γοόωντά — Ψ 106 120. ἐπεὶ — σ 174 121. δμωῶν σὺν τῷ ῑ καὶ πεϱισπωμένως· ϑηλυκὸν γάϱ ἐστιν. οὕτως Ἀϱίσταϱχος καὶ Ἡϱωδιανός. nonnulli Δαναῶν, ex P 93 γ' deest quibusdam 122. abest ab Aug. recte, opinor δακϱυπλώειν βεβαϱηότα οἴνῳ γ 139 123—9. = σ 250-6 130—3. = π 122-5 ἠϑέτηνται, ἐν δὲ ταῖς πλείσταις οὐδὲ ἐφέϱοντο 135. οἱ — ϱ 383. otiosus versus 136. Ὀδυσῆ (Δ 384 et O 339) ποϑέουσα Aristarchus: Ὀδυσῆα ποϑεῦσα 138—56. = β 94-110 139. ὑφαίνειν Aristarchus: ὕφαινον 153. = κ 470 158. ἔϑ' εὑϱίσκω: ἐφευϱίσκω. εὑϱίσκω schol. Harl. δ 597 161. οἴκου κήδεσϑαι 23 Ζεὺς — P 566 κῦδος: ὄλβον ὀπάζει: ὀπάζῃ 162. εἰπὲ: ἔειπε ἐσσί: ἐσσίν 163. cf. X 126 παλαιφάτου: παλαιφάγου 164. = 106 165. = ϱ 336. abest a Vind. duobus 167. ἀλλ' — ἐϱέω σ 82 μήν: μέν. sic etiam 244, 305 170. = ο 492 et λ 275 171. ἐϱέω — ο 402 172. Κϱήτη: Κϱήτης schol. Harl. γ 287 μέσῳ — μ 388 173. πεϱίϱϱυτος 175. ἄλλη — γλῶσσα B 804 176. δ' ἐτεόκϱητες: δέ τε καὶ κϱῆτες 177. τϱιχάικες] τϱιχῇ διαιϱεϑέντες· οἱ μὲν γὰϱ Εὔβοιαν κατῴκησαν, οἱ δὲ Πελοπόννησον, οἱ δὲ Κϱήτην. Ἀπολλώνιος δὲ τοὺς πολεμικοὺς λέγει, ἀπὸ τοῦ ἀίσσοντας καὶ ἐπισείοντας τὰς κόμας ἐν τῇ πεϱικεφαλαίᾳ πολεμεῖν, ἴσον τῷ κοϱυϑάικι (X 132). εἰσὶ δὲ οἱ τοὺς τϱιλόφους φασίν. οἱ δὲ τοὺς ὀϱχηστὰς ἀποδιδόασιν δῖοί — K 429 178. τῇσι: τοῖσι 179. Διὸς μεγάλου ι 411 ὀαϱιστής 180. πατϱὸς — πατήϱ Ξ 180 181. = N 452 et O 301 182. = B 771 et Ω 145 183. ᾤχεϑ' ἅμ' Ἀτϱείδῃσιν ϱ 104 κλυτὸν: κλυτὸς schol. X 51 bis 184. = B 707 185. καὶ — ξ 404 186. ἴς ἀνέμοιο ν 276 188. στῆσε δ' ἐν ϱ 427

Ἀμνισῷ: ἀμνησῷ schol. *Α* 535 189. μόϝις: μόλις 191. οἱ: μιν 193. νησοὶ — 182 195. ἐνδυκέως φιλέων ο 543 196. ἑτάροις — ο 262 197. ἄλφιτ' ἔδωκα: ἄλφιτα δῶκα ἀϝείρας: ἀείρας ex *Ζ* 264 203. ἴσκε (χ 31): ἴσπε Buttmannus Lex. 77 6 205. ἐν — *Ε* 523 ὄρεσσιν: ὄρεσφιν 207. ποταμοὶ — *Π* 389 212. δάκρυ' (vel δάκρυ) ἔκευθεν: δάκρυα κεῦθει 214. = π 193 215. μὲν δὴ σεῦ: δὴ σεῖο πειρήσεσθαι: πειρηθῆναι 216. σὺν — ρ 54 218. περὶ — ρ 338, ubi restituendum ϝείματ' ἔϝεστο 219. ἑταίρους — ο 262 220. = 164 222. ϝειπεῖν: εἰπέμεν ἤδη — 223. = *Ω* 765-6 οἱ: μοι indidem 224. ἀλλὰ — ἐρέω 171 ἰνδάλλεται ἦτορ: φρεσὶν εἴδεται εἶναι 225. χλαῖναν πορφυρέην δ 154 226. οἱ: τοι τέτυκτο: φαεινοῦ 228. ἑλλόν 229. λάων: λαβών schol. *Ν* 443. ὁ μὲν Ἀρίσταρχος ἀπολαύων, ἀπολαυστικῶς ἐσθίων· ὁ δὲ Κράτης λάων φησὶν ἀντὶ τοῦ βλέπων, ὅθεν κατὰ στέρησιν ἀλαὸς ὁ τυφλός. οἱ δέ φασιν ἀφῃρῆσθαι τὸ υ, ἵνα ᾖ ὑλάων 230. ἐόντες Hermannus: ὄντες 233. λοπὸν ἰσχαλέοιο 235. μὴν: μὲν 236. = ρ 548 237. τάδ' ἔϝεστο: τάδε ἕστο 238. θοῆς νηὸς ϝ 431 242. τερμιόεντα *Π* 803 243. ἐνσσέλμου — ρ 160 246. μελανόχροος οὐλοκάρηνος 247. δ' ὄνομ' ἔσκε σ 5 ἔξοχον ἄλλων ζ 158 248. ὅτι — *Ε* 326 249. = δ 183 250. σήματ': εἵματ' 251—2. = 213-4 254. = 94 et 191 255. οἵ' — σ 389 257. τὸν — 258. νοστήσαντα = *Σ* 440-1 258. φίλην — ο 65 259. τῷ — αἴσῃ *Ε* 209 κοίλης ἐπὶ νηὸς λ 508 Ὀδυσσεὺς — 260. = ρ 103-4 260. ὀνομαστήν: ὀνομαστόν 261. = 220 262. = 165 268. ἐμεῖο — 269. = ρ 153-4 272. αὐτὰρ — (ο 159): πολλὰ δ' ἄϝει κειμήλια ὅνδε δόμονδε (ρ 527) 273. αἰτίζων ἀνὰ δῆμον ρ 558, ubi κατὰ ἐρίηρας — ρ 428 274. νῆα ϝλαφυρὴν μ 82 ἐνὶ — 172 277. πολυκλύστῳ — ζ 204 279—80. = ε 35-6 282. ἀπήμαντον 283. κέρδιον — β 320 284. ἀϝυρτάζειν πολλὴν — β 364 285. καταθνητῶν — ρ 587

286. *οὐδ᾽ — ο* 321 288—93. = *ξ* 331-5
290—2. omittit August. 293. = *ξ* 323
294—300. = *ξ* 325-30 295. *τόσσα: ὅσσα*
298. *νοστήσειε — σ* 148
1. *τῆλε — Π* 539 303. = *Τ* 258 304—7. = *ξ*
159-62 305. *τοι: τῇ* i. e. *οὕτως* 308. = *σ* 177
309—11. = *ϱ* 163-5 314. *τεύξεαι: τεύξῃ*
τοῖοι margo Harlej.: *τοι* 315. *οἷος — μετ᾽ δ* 689
εἴ — ο 268 318. = *λ* 189 319. *κ᾽*
εὖ: κεν *θαλπιόων* *χρυσόθρονον — ϱ* 497
320. *ἠῶθεν: ἠῶθι* 321. *δόρποιο — Ω* 2
322. *τῷ δ᾽ ἄλϝιον Σ* 278 326. *περίειμι νόον*
α 66 *ἐπίφρονα: ἐχέφρονα* *μῆτιν: βουλήν*
327. *ἀνσταλέος* 329. *ἀπηνὴς: ἀπηνής τ᾽.*
cf. 332 333. *τε: τὸ* 334. *δέ: τέ*
335. = 261 336. = 262 337. *χλαῖναι* — 318
338. *ὄρεα — Ξ* 227 340. *πάρος περ: πάροι-
θεν* *ἄϋπνους — Ι* 325 341. *κοίτῃ: οἴκῳ*
342. *ἐΰθρονον Ἠῶ σ* 317 343. 504. *ποδάνιπτρα*
ἐπιήρανα: ἐπίηρ᾽ ἀνὰ Aristarchus 345—8. *ἠθέ-
τηνται* *δρήστειραι* 346. *κέδν᾽ — α* 428
347. *δὴ τέτληκε τόσα: τέτληκεν τόσσα*
348. *τῇ δ᾽ οὐκ ἂν: τῇδε* (vel *τήνδε*) *δ᾽ ἂν οὐ* *ποδῶν*
— 344 349. = 308 351. *φιλίων: φιλίων τ᾽*
ἐμὸν — ϝ 368 352. *πεπνυμένα πάντα σ* 230
353. *πυκινὰ — Ω* 674 354. *ἐὺ — Π* 191
355. *ὅτε — η* 198 356. *ὀλιϝηπελέουσα ε* 457
359. = *δ* 149 361. *κατέσχετο: κατέσχεθε*
χερσὶ: καλὰ 362. *ἔπος — Ψ* 102
364. *ἤχθηρε: ἤχθαιρε* 365. *Διὶ — η* 180
366. = *δ* 764 et *ε* 102 367. *ἐδίδως: ἐδίδους*
εἷος: ἕως 368. *φαίδιμον — ο* 2 369. *οἴῳ:
ὧδέ σε* *ἀφείλετο — α* 9: *ἀπώλετο* 370. *ἐφε-
ψιόωντο* 331 371. *ξείνων τηλεδαπῶν* 351 *κλυ-
τὰ: κατὰ* 372. *καθεψιόωνται* 373. *λώβην
τε καὶ αἴσχεα Ν* 622 et *σ* 225 374. *ἀέκουσαν: ἀκέουσαν*
ἄνωϝεν: ἀνώϝει 375. = *π* 435
378. *ἀλλ᾽ — ἔπος θ* 241 *ὅττι — β* 229
379. *ξεῖνοι ταλαπείριοι ϱ* 84 380. = *δ* 141
382. = 335 *ἴδον — λ* 528 386. *λέβηθ᾽ — Ψ*

613 387. τοῦ: τῷ πουλύ: πολλὸν 389. ἶζεν: ἕζεν ποτὶ: περὶ σκότον: σκότος 390. αὐτίκα — ὀίσατο ι 213 392. ϝάνακτ᾽ ἐϝόν: ἄναχθ᾽ ἑόν αὐτίκα — λ 153 394. Παρνησόνδ᾽: Παρνησσόνδ᾽ 395. πατέρ᾽ ἐσθλὸν π 214 ἀνθρώπους — Ω 535 396. κλεπτοσύνῃ 397. μηρί᾽ — 398. ἐρίφων ρ 241-2 399. ἐλθὼν Ἰθάκης: Ἰθάκης ἐλθὼν Ἰθάκης — ξ 329 400. κιχήσατο: θοήσατο, θηήσατο 401. Εὐρύκλεια: Ἀντίκλεια 402. ἔπος — 90 403. θῆαι: θεῖαι, θεῖο, θείης 405. = ρ 445 406. θυϝάτηρ: θύϝατέρ Vind. cum Eustathio 407. ϝε: δὴ τόδ᾽ ἱκάνω Ω 172 409. χθόνα — Ξ 272: βωτιάνειραν 413. ἀϝλαὰ — σ 279 415. = ϝ 35 et K 542 416. περιφῦσ᾽ π 21 417. = ρ 39 419. τοὶ — β 423 420. βοῦν -423. = H 315-8 ἄρσενα: πίονα 423. δάσσαντο (ϝ 66): ἐρύσαντο μοίρας: πάντα 424—6. = κ 476-8 427. = I 713 428. = ρ 1 430. 437. υἱέες: an υἱεῖς? 431. ὄρος καταειμένον — ν 351 433—4. = H 421-2 434. ἀκαλαρρείταο: ἀκαλορρείταο 435. ἐπακτῆρες P 135 436. ἴχνι᾽: ἴχνη 437. = 430 438. κραδάων — H 213 439. μέϝας — δ 457 440—2. = ε 478-80 440. διάῃ schol.: διάει 443. φύλλων — ε 483 444. περί — π 6 445. ὡς: οἷς 446. εὖ: εὗ Apollonius de pronom. p. 357. cf. 460, 465, 501. alii ἐς δ᾽ Aug. deest 448. δολιχὸν δόρυ P 607 χειρὶ — ζ 128 449. οὐτάμεναι μεμαώς Φ 68 ὃ δέ μιν φθάμενος N 387 451. λικριφὶς ἀίξας Ξ 463 452. τυχὼν — E 98 453. = Δ 253, ubi διέσχε 454. = κ 163 455. = Φ 203 456. Ὀδυσῆος ἀμύμονος 304 457. ἐπαοιδῇ αἷμα — π 441 458. φίλον: φίλα hymn. Cer. 107 et 180. confert Hermannus σ 421 459. = 414 460. ἠδ᾽: οἶδ᾽, καὶ 461. χαίροντα] cf. 412 et ρ 83 χαίροντες: ἐς πατρίδ᾽ 462. πατὴρ — ζ 154 463. ἐξερέεινον — ρ 70 465—6. = 393-4 467. χείρεσσι καταπρηνέσσι ν 199 468. προέηκε — μ 442. cf. P 298 471. ἅμα χάρμα καὶ ἄλϝος] Σοφοκλῆς (immo Aeschylus Agam. 270) "χαρά μ᾽ ὑφέρπει δάκρυον ἐκκαλουμένη" τὼ —

472. = δ 704-5 473. cf. *K* 454 474. *μάλ᾽: σύ ϝ᾽ φίλον τέκος* π 25 476. *ἐσέδρακεν* — ι 146 478. *ἣ δ᾽ οὔτ᾽: οὐδ᾽ αὔτ᾽* Apollonius Sophista *ἀθρῆσαι δύνατ᾽* μ 232 *οὔτε: οὐδὲ* Apollonius 480. *χείρ᾽ ἐπιμασσάμενος* ι 302 481. *φώνησέν* — 405 482. *ἔτρεφες: ἔτραφες* 483. *ἐπὶ μαζῷ* λ 448 *ἄλϝεα* — ϝ 232 484. = π 206 486. *τ᾽: ϝ᾽.* alius omittit 487. = π 440 *τὸ δὲ καὶ: καὶ μὴν* 489. *οὔσης: ἐούσης* vel *εὔσης* Hermannus 490. *δμωὰς ϝυναῖκας* π 108 *κτείνωμι: κτείναιμι* 491. = 21 492. = ε 22 493. *μένος ἔμπεδον* *E* 254 *οὐκ: οὐδ᾽.* cf. *E* 892 et *Π* 549 494. *ὡς — λίθος: ἠύτε περ κρατερὴ δρῦς* Plutarchus 495. = 236 496. = 488 *σοί: σοῦ* 498. = π 317 499. = 382 0. *οὐδέ* — 118 502. *ἔχε σιϝῇ* σ 142 503. = σ 185 505. *λίπ᾽* — κ 364 506. *ἀσσοτέρω* ρ 572 507. *κατὰ* — *P* 594 508—9. = 103-4 510. *ἔσσεται ἡδέος: ἡδέος ἔσσεται* 511. *ὕπνος ϝλυκερὸς* *K* 4 *ἕλῃ: ἕλοι* *κηδόμενόν* — η 215 513. *τέρπομ᾽* — δ 194 et 800 514. *ἐπὴν: ἐπεὶ* 516. *ἐνὶ λέκτρῳ: ἐν ἠλέκτρῳ, ἐν λέκτρῳ* *ἀμφ᾽* — *Π* 481 517. *μελεδῶναι: μελεδῶνες* 518. *Πανδαρέου: Πανδάρεω* schol. υ 66 *χλωρηὶς* *καὶ παρὰ Σιμωνίδῃ δὲ χλωραύχενες λέϝονται αἱ ἀηδόνες* 519. *καλὸν ἀείδῃσιν* ϑ 266 520. *δενδρέων: δενδρέου* Aelianus 521. *πολυηχέα φωνήν: μελιηδέα ϝῆρυν* vel *μελίϝηρυν ἀοιδήν* schol. α 1 523. *Ζήθοιο: Ζήταο* apud Eustathium 525. = λ 178 526. = η 225 527—9. = π 75-7 529. *ἕδνα: δῶρα* 530. *ἠδὲ: ἠὲ.* cf. δ 371 531. = σ 270 532. = σ 217 533. *ἐλθέμεν: ἐλθεῖν* 534. *ἀσχαλόων: ἀσχάλλων* 539. *αὐχένας: αὐχένος.* an *αὐχέν᾽ ἔϝαξε?* *δὲ κέχυντο: δ᾽ ἐκέχυντο* 540. *μεϝάροις: μεϝάρῳ* ex β 411 *δῖαν: δῖον* 541. *ἐκώκυον: κώκυον* 542. *ἐυπλοκάμιδες* — β 119 543. *οἴκτρ᾽ ὀλοφυρομένην* δ 719 545. *βροτέῃ* *κατερήτυε* — π 43 547. *τετελεσμένον* — 487 550. *ἀεικέα* — ρ 131 553. *πύελον* 554. = 499 555. *ὄνειρον: ὄνειαρ* 558. = ρ 547 post 558. Vindobon. duo *μνη-*

στήρων οἵ δῶμα κατ' ἀντιθέου Ὀδυσῆος ἀνέρας ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωνται (υ 369-70) 559. = 349
560. ἀκριτόμυθοι *B* 246 561. πάντα τελείεται 305
562. ἀμενηνῶν: ψευστάων Etym. M. et Suidas
563. αἵ — αἵ: οἵ — οἵ schol. *Δ* 63 extr. 564. πριστοῦ — σ 196 565. ῥ': δ' et τ' ἐλεφαίρονται *Ψ* 388
569. *ἐλθεῖν: ἐλθέμεν 570. = 495
571. ἥδε: ἤδη δυσώνυμος *M* 116 579. ἅμα σποίμην: ἅμ' ἑσποίμην νοσφισσαμένη δ 263 581. ἔν — 541 582. = 554 583. = 336
586. τόδε: ποτὲ 588. = 559 589. παρήμενος — ϱ 521 590. οὔ κέ μοι: οὐκ ἐμοὶ ὕπνος — μ 338 593. θνητοῖσιν — ϝ 3 594—7. = ϱ 101-4
598. λέξεο: λέξαιο 599. χαμάδις: χαμάδι
600. ἀνέβαιν' — σ 302 601. = α 331 602—4. = π 449-51

Υ

2. 142. ἀδέψητον 6. ἐϝρηϝορόων 7. πάρος περ: πάρος ϝε, πάροιθεν (Cramer Ox. 1 p. 377 1)
8. ϝέλον (346): ϝέλω, ϝέλωτα, ϝέλω τε ἐυφροσύνην schol. ζ 165: εὐφροσύνην 9. τοῦ — θυμὸς *I* 595
10. = κ 141 13. ὕστατα καὶ πύματα δ 685
16. ἀϝαιομένου: ἀταιομένου Etym. M. 17. ἠνίπαπε — *P* 141 19. μοι: τοι μένος ἄσχετος ϝ 104 21. διόμενον — *Δ* 12 23. δ' ἄρα τ': δ' ἄρ' ἔτ', δ' ἄρ' (schol. *K* 290), δὲ μάλ', δ' αὖτ' (Dionys. Hal.)
25. ὡς δ' ὅτε —] cf. σ 44 et 118 27. αἰόλλῃ: αἰόλλει 29. = ν 376 30. σχεδόθεν — ν 221
31. = *P* 545 et π 157 32. = ζ 21
33. πάντων — λ 216 34. 35. μήν: μέν 34. ἥδ': ὧδ' 35. υἱόν: υἷα 36. = τ 582
37. = σ 170 38. *τε: τι. cf. μ 44, 64, 67 θυμὸς — π 73 39—40. = 29-30 43. τά σε: τὸ δὲ 44. = ν 361 45. μήν: μέν
46. = *Σ* 363 47. φυλάσσω — 48. πόνοις = ν 301
48. ἐξαναφανδόν 49. μερόπων — *Y* 217
50. μεμαῶτες — *I* 532 51. βόας — σ 278

52. ἀνίῃ καὶ ο 394 53. πάννυχον ἐϝρήσσοντα
Λ 551 ὑποδύσεαι: ἀποδύσεαι 54. ὕπνον —
μ 338 55. ἆψ: αὖτ' δῖα — σ 190
56. = Ψ 62 57. κεδνὰ — τ 346 59. κορέσσατο
— ξ 46 60. δῖα — σ 208 61. πότνα θεά ν
391: πότνια θύϝατερ Διός α 10 63. ἀναρ-
πάξασα ε 419 θύελλα — 64. προφέρουσα Ζ 346
65. ἀψορρόου — σ 399 66. δ' ὅτε: ὅτε 67. δὲ
λίποντο: δ' ἐλίποντο 68. κόμισσε δὲ σ 322
δῖ — Ε 370 69. cf. κ 234 70. περὶ πασέων δ
608 72. δέδαε θ 448 73. προσέστιχε
μακρὸν — ο 43 74. θαλεροῖο: ϝλυκεροῖο
75. Δία τερπικέραυνον Π 232 76. ἀμμορίην
καταθνητῶν — τ 285 77. ἅρπυιαι — ξ 371 79. Ὀ-
λύμπια — ϝ 377 84. ἤματα: ἤματι πυκινῶς ἀκα-
χήμενος τ 95 85. ἁπάντων: ἅπαντας 86. ἐσθλῶν
ἠδὲ κακῶν ζ 189 βλέφαρ' — ε 493 87. cf. ε 421
90. cf. τ 547 91. = ο 56 93. μερ-
μήριζε: μερμήριξε 97. εὔξατο — ρ 239 98. ἐπὶ
— Ξ 308
100. 105. φήμην: φῆμιν 101. φανήτω: φανῆναι
102. = Ω 314 103. δὲ βρόντησεν: δ' ἐβρόντησεν
ἀπ' — Ν 243 104. ϝήθησε — ε 486 105. ἀλε-
τρίς 106. εἵατο Herodianus, εἴατο Aristarchus schol. Ο
10. cf. Ω 84 ποιμένι — σ 70 107. τῇσιν:
τῇσι (vel τοῖσι) δὲ 108. ἀλείατα: ἀλείφατα
μυελὸν — β 290 109. ἄλεσσαν 110. ἀφαυρο-
τάτη: ἀφαυροτέρη δὲ τέτυκτο: δ' ἐτέτυκτο 113. με-
ϝάλα βρόντησας: μεϝάλ' ἐβρόντησας ἀπ' — Τ 130
115. κρῆνον: κρῖνον ὅττι — τ 406 116. πύμα-
τόν τε καὶ ὕστατον 13 117. δαῖτ' — θ 61
118. ϝούνατ' — ξ 236 120. = σ 117 122. δώ-
ματα — ρ 264 123. ἀκάματον — Ψ 52
125—6. = δ 108-9 127. = ο 551 128. στῆ —
ἰὼν Ζ 375 129. τὸν: πῶς et πῶς τὸν 131. ἐμή:
ἐμοὶ 132. ἐμπλήϝδην: ἐκπλήϝδην μερόπων
— 49 134. περίφρων: φίλη τροφὸς (τ 21)
135. μιν νῦν: νῦν μιν ἀναίτιον — Ν 654
136. ἔπινε: πῖνε 138. μιμνήσκοιτο: μιμνήσκοντο
139. ἄνωϝεν: ἔειπεν J. H. Vossius Demet. p. 101 coll. ϝ 427

143. ἕδραϑ' ἐνὶ: ἕδραϑεν ἐν προδόμῳ: μεγάρῳ 144—5. = ρ 62-3 146. = β 10 et σ 259 147. δμωῇσιν ἐκέκλετο ζ 71 δῖα — 60 148. = β 347 149. ποιπνύσασαι: ποιπνύουσαι Apollonius Sophista p. 6 23 153. δέπα ἀμφικύπελλα ο 120 155. δὴν: δὴ 156. μάλ' ἦρι τ 320 157. = ο 220 ἄρα: ἂρ 158. κρήνην — Π 3 160. cf. α 144, unde nonnulli μνηστῆρες ἀγήνορες 161. εὖ καὶ ἐπισταμένως Κ 265 163. μετὰ: ἐν 165. προσηύδα — Δ 256 166. ἄρ τι: ἄρτι εἰσορόωσιν ο 520 167. ἠέ σ': ἢ ἔτ' 168. = 36 169. τισαίμεθα — Τ 208 170. ὑβρίζοντες — ρ 589 ἀτάσθαλα: ἀεικέα 171. οἴκῳ ἐν ἀλλοτρίῳ τ 119 172. = σ 243 173. = ο 95 et ρ 369 174—5. = ρ 213-4 176. τὰς: τοὺς κατέδησεν: κατέδησαν ὑπ' — η 345 177. προσηύδα — ι 474 179. ἀνέρας αἰτίζων ρ 502 180. πάντως τ 91 διακρινέεσθαι: διακρίνασθαι 181. γεύσασθαι Φ 61 οὐ — ξ 363 182. ἄλλαι: ἄλλοθι 183. = Φ 478 184. = ρ 491 185. ὄρχαμος — ρ 184 186. βοῦν στεῖραν λ 30 καὶ — ρ 535 αἶγας: οἷας 187. πορθμῆες δ' ἄρα: γὰρ οἵ —188. = μ 39 189. = 176 190. συβώτην — π 338 192. τέων —193. = α 406-7 195. δυόωσι 198. = σ 104 199—200. = σ 122-3
201. = Γ 365 203. κακότητι καὶ ἄλγεσι Θ 182 204. ἴδιον 206. λαίψε' ν 399 κατ' — ο 276 207. = ξ 44 208. = δ 834 209. Ὀδυσῆος ἀμύμονος τ 456 210. ἔτι τυτθὸν ἐόντα Ζ 222 211. οὐδέ — Θ 176 ἄλλως: ἄλλῳ ὑποσταχύοιτο Apollonius Sophista cum Harl.: ὑποσταχύῳτο εὐρυμετώπων γ 382 213. σφίσιν Hermann. Op. 1 p. 321 215. τρομέουσι: φρονέουσι. cf. ξ 82 216. δὴν — σ 313 217. θυμὸς — Δ 360 219. ἄλλων δῆμον π 382 220. ἄνδρας ἐς ἀλλοδαποὺς ξ 231 τὸ δὲ ῥίγιον Λ 405 221. ἄλγεα — Γ 517 222. ἄλλον —223. ἐξικόμην = ν 205-6 225. = α 116 226. = 168 227. βουκόλ': βουκόλε schol. Λ 441 ἐπεὶ — ζ 187 229. τοι — Λ 233

230—1. = ϱ 156-7 230. ξενίη τε τϱάπεζα: ὕπατος καὶ ἄϱιστος ex τ 303 232. οἴκαδ᾽: ἐνθάδ᾽ 233. ἐπόψεαι: ἐσόψεαι. cf. Ξ 145 234. κοιϱανέουσιν ν 377 235. βοῶν — ϝ 422 236. τελέσειε — δ 699 237. χ᾽ abest a quibusdam ἕπονται: ἔσονται 238. ἐπεύξατο — 239. = ξ 423-4 240. = 172 241. θάνατόν — π 421 243. αἰετὸς ὑψιπέτης Ν 822 τϱήϱωνα — Ψ 874 244. = σ 412 245. συνθεύσεται 246. μνησώμεθα — δ 213 247. = π 406 248. δώματ᾽ — σ 417 249—51. = ϱ 179-81 252. δέ τε: δ᾽ ἄϱα 253. κεϱόωντο: κεϱάσαντο 254. Φιλοίτιος — 185 256. = ϱ 98 257. κέϱδεα — σ 216 et ν 255 258. λάινον οὐδόν θ 80 259. καταθεὶς: παϱαθεὶς 260. ἐν — 261. χϱυσέῳ = ϝ 40-1 262. οἰνοποτάζων ζ 309 263. ἀφέξω: ἐφέξω (266) 265. δὲ κτήσατ᾽ ἐκεῖνος: δ᾽ ἐκτήσατο κεῖνος 267. χειϱῶν: χεῖϱας ἔϱις καὶ νεῖκος Υ 251 268—9. = σ 410-1 270. = σ 42 273. κέ: τε 274. λιϝύν — Τ 82 275. δ — ϱ 488 276. = Γ 245 et Ψ 146 277. τοὶ δ᾽ ἀϝέϱοντο θ 321 χάϱη — Σ 359 278. ἑκατηβόλου — Π 711 279—80. = ϝ 65-6 281. = ϱ 258 πονέοντο: ῥ᾽ ἐπένοντο 283. = ϱ 3 284—6. = σ 346-8 287. ἀθεμίστια — ι 428 288. δ᾽ ὄνομ᾽ ἔσκε τ 247 289. θεσπεσίοισιν: πατϱὸς ἑοῖο 290. Ὀδυσσῆος δὴν οἰχομένοιο σ 313 291. μνηστῆϱσιν ὑπεϱφιάλοισι 12 292. = σ 45 293—4. μοῖϱαν ἴσην 281-2 294. ϝὰϱ: μὲν Cramer Ox. 1 p. 57 32 ἀτεμβέμεν: ἀτέμβειν 295. ὅς — ϝ 355 296. δῶ ξείνιον ι 356 298. = σ 417 omittit Eustathius 299. ὣς — ἔϱϱιψε Τ 130 χειϱὶ — τ 448 302. σαϱδάνιον: σαϱδόνιον 303. ἠνίπαπε — 17 306. βάλον — Η 11 308. ἀεικείας: ἀεικίας Apollonius Sophista 309. νοέω — 310. = σ 228-9 311. κακὰ — β 73 315. δ᾽ ἤδη μ᾽: δὴ μή μ᾽ 316. = λ 358 εἴη: ἦεν 317—9. = π 107-9 320. = π 393 321. ὀψὲ — μετέειπε η 155 322—5. = σ 415-8 323. χαλεπαίνοι: χαλεπήνοι 327. κϱαδίη: κϱαδίην ἀμφοτέϱοιιν: ἀμφοτέϱοισιν

328. *θυμὸς* — *Τ* 328 329. = *ξ* 424, unde *νοστῆσαι* editiones antiquae 331. *κέρδιον* — 332. *ὑπότροπος* *Ζ* 367 333. *οὐκέτι* — *τ* 85 335. = *π* 76-7 336. *ὄφρα νέμηαι* *Υ* 185 337. *ἔσθων καὶ πίνων* *κ* 272 *κομίζῃ*: *ἴκηται* 338. = *τ* 26 342. *προτὶ*: *ποτὶ* 343. *ἀέκουσαν* *β* 130 *ἀπὸ* — 344. = *ϱ* 398-9 346. *ἄσβεστον* —] cf. *Α* 599 *ϝέλον*: *ϝέλω* 347. *ϝελώων*: *ϝελοίων* 348. *αἱμοφόρυκτα* *κρέα*: *κρέατ᾽* *ὄσσε* — 349. = *κ* 247-8 350. = *ϱ* 151 351. *ἆ δειλοί*: *δαιμόνιοι* Plato 352. *νέρθε* — *Χ* 452 353. *δεδάκρυνται* 204 354. *τοῖχοι* — *τ* 37 356. *ἐρεβόσδε ὑπὸ ζόφον* *μ* 81 357. *ἐπιδέδρομεν* *ζ* 45 358. = *Ψ* 784 *δ᾽ ἄρα*: *δέ τε* 359. = *σ* 349 360. *νέον* — *ϝ* 318 363. = *ο* 508 368. *τό κεν*: *τὸ μὲν* 369. *γρ. ἀνδρῶν οἳ κατὰ δώματ᾽ Ὀδυσσῆος θείοιο* 370. *ὑβρίζοντες* — 170 371. = *ϱ* 324 372. *πρόφρων* — *ξ* 54 374. *ἐρέθιζον*: *θαύμαζον* *ξείνοις*: *ξείνῳ* 375. = *ϱ* 482 377. *ἐπίμαστον* 379. *ἄχθος* — *Σ* 104 380. *μαντεύεσθαι*: *μαντεύσασθαι* 381. = *Η* 28 *μοί*: *δή* 382—3. = *ϱ* 249-50 383. **ἄλφοιν*: *ἄλφοι* 384. = *ϱ* 488 386. = 29 387. *κατ᾽ ἄντηστιν*: *κατάντηστιν*, *καταντικρὺ* *περικαλλέα* — *ϝ* 481 388. = *τ* 375 390. *ϝελώοντες*: *ϝελώωντες*, *ϝελοίωντες* 392. *ἀχαρίστερον*

Φ

1—2. = *σ* 561-2 3. *πολιόν* — *Ψ* 261 5. = *α* 330 *προσεβήσετο*: *κατεβήσετο* 6. *εὐκαμπέα*: *ἐπικαμπέα* *χειρὶ* — *υ* 299 7. *χαλκείην*: *χρυσείην* 8. = *θ* 277 9. *κειμήλια* — *τ* 295 10. = *Α* 133 14. *ἐπιείκελος* — *Δ* 394 16. *Ὀρσιλόχοιο*: *Ὀρτιλόχοιο* schol. *Ε* 542-3 17. *μετά*: *ἐπὶ* *ὄφελλεν*: *ὄφειλεν* 19. *νηυσὶ πολυκλήισι* *Ο* 63 *τριηκόσι᾽ ἠδὲ*: *τριηκοσίους δὲ* 20. *ἐξεσίην* *Ω* 235 23. = *δ* 636 26. *ἐπιίστορα* 28. *ᾐδέσατ᾽*: *αἰδέσατ᾽* 29. *τὴν δή*: *τὴν ἥν*

34. ἄλκιμον ἔϝγχος ρ 4 35. ξεινοσύνης προσκηδέος: εὐκηδέος τραπέζῃ: τραπέζης 36. ἀλλήλων: ἀλλήλω. cf. Δ 351, ψ 109 Διὸς υἱὸς 25 37. = 14 39. μελαινάων — Ω 780 40. αὐτοῦ: αὐτῷ 41. *ϝε: μιν 42. δῖα — υ 147 44. = ρ 341 45. θύρας — Ξ 169 46. κορώνης: κορώνη 52. εἵματ᾽ ἔκειτο: εἵματα κεῖτο 53. ἔνθεν ὀρεξαμένη: ἐνθ᾽ ἀνορεξαμένη αἴνυτο: εἵλετο τόξον: τόξα. cf. Φ 490 54. αὐτῷ Ψ 8 ϝωρυτῷ 55. κατ-αῦθι: κατ᾽ αὖθι φίλοις — τ 401 56. κλαῖε λιϝέως λ 391 ᾕρεε: ᾕρει *τόξα: τόξον 57. = τ 251 58. = 8 59. παλίντονον — 60. = 11-2 61. ὄϝκιον 63—6. = σ 208-11 68. κέκλυτε — ἀϝήνορες υ 292 69. ἐμμενὲς — ι 386 71. μύθου] νῦν τῆς στάσεως. ὅθεν καὶ Ἀνακρέων τοὺς ἐν τῇ Σάμῳ ἁλιεῖς ὄντας στασιαστάς φησι "μυθιῆται δ᾽ ἀνὰ νῆσον, ὦ Μεϝίστη, διέπουσιν ἱρὸν ἄστυ" ἐπισχεσίην ἐδύνασθε: ϝε δύνασθε 73. φαίνετ᾽ ἄεθλον: φαίνεται ἐσθλόν 75—9. = τ 577-81 77. *ἅμα σποίμην: ἅμ᾽ ἑσποίμην 80. δῖον — ρ 507 81. = 3 83. *τόξα: τόξον 84. = σ 78 86. δειλώ: δειλοί schol. Ρ 201 87. θυμὸν — ὀρίνετον ρ 150 89. δαίνυσθε καθήμενοι δ 238 90. καταυτόθι: κατ᾽ αὐτόθι. cf. 116 λιπόντε: λιπόντες 93. τοίσδεσι: τοῖσι δὲ 94. οἷος — ἔσκεν τ 315 96. = ρ 150 et υ 328 97. = τ 587 ἐντανύσειν: ἐντανύειν schol. Χ 67 98. ϝεύσεσθαι υ 181 99. Ὀδυσῆος ἀμύμονος τ 456 ὅν τότ᾽: ὅν ποτ᾽ μεϝάροις: μεϝάρῳ 101. = σ 405 μετέειφ᾽: μετέφη 103. μοί: τοί 104. = τ 579 106. = 73 109. abest a multis οὔτ᾽ — ξ 97 110. τό ϝε: τόδε ϝ᾽ et τόδε 111. μύνησι: μ᾽ ὥρησι. καὶ Ἀλκαῖος "οὐδέ τι μυνάμενος ἄλλοι τὸ νόημα" ἀλλαχοῦ ἀποτρέπων τὸ ἑαυτοῦ νόημα μηδ᾽ ἔτι: μηδέ τι 112. τανυστύος ἴδωμεν: ἴδωμαι 114. = 97 115. ἀχνυμένῳ: ἀχνυμένη 118. χλαῖναν — ξ 500 119. δὲ — υ 125 121. καὶ — 44 122. ἔναξε ἰδόντας: Ἀχαιοὺς schol. Ι 193

123. *εὐκόσμως* 124. *στῆ — ἰών υ* 128 125. *— βίης* 126. *= Φ* 176-7 *ἐρύσσεσθαι: ἐ-ρύσασθαι* 126. *τό γε: τόδε* 127. = 97 128. *ῥ' ἐτάνυσσε: τανύσειε* schol. *B* 215 129. = *π* 430 130. = 101 *τοῖς δ' αὖτις: τοῖσιν δ' αὖ* 131. *καὶ ἄκικυς ι* 515 133. = *π* 72 *ἀπαμύνασθαι: ἀπαμύνεσθαι, ἐπαμύνασθαι* 134. *προ-φερέστεροι: πολὺ φέρτεροι.* cf. *Θ* 129 135. *πειρήσασθε: πειρήσεσθε* *ἐκτελέωμεν: ἐκτελέσωμεν* 137. *κολ-λητῇσι σανίδεσσι*] cf. *I* 583 139. = *σ* 157 140. = *υ* 270 141. *ἑταῖροι: ἄριστοι* 143. = *σ* 290 145. *ὅ: ὅς* 146. *μυχοίτατος* 148. *βέλος ὠκύ* 138 149. = 124 150. *κάμε χεῖρας Φ* 26 151. *ἀτρίπτους* 154. *ἐπεὶ — μ* 109 *φέρτερον: φίλτερον* 156. *ποτιδέγμενοι — β* 205 159. *πειρήσεται — ζ* 126 160. *Ἀχαι-άδων — E* 424 161-2. = *π* 391-2 161. *δέ κ': δ' ἄν* 162. *ἔλθοι: ἔλθῃ, εἴη* 163. cf. 136 164-6. = 137-9 167. = *σ* 78 168. *Λει-ῶδες: Λειώδης* Cramer Ox. 3 p. 244 17 *ποῖόν — τ* 492 169. *δεινόν τ' ἀργαλέον τε μ* 119 170. *τό-ξον —* 171. *ψυχῆς* = 153-4 172. *πότνια — σ* 5 173. *ῥυτῆρα — σ* 262 175. = 80 et *υ* 173 177. *καὶ — τ* 97 178. *στέατος* 179. *ἐπιχρίοντες — σ* 179 180. = 135 *πειρώμεσθα: πειρηθῶμεν* Eustathius *ἐκτελέωμεν: ἐκτελέσωμεν* 181. *φάθ' ὃ δ' αἶψ' ἀνέκαιε: φάτο αἶψα δ' ἔκαιε* *ἀνέκαιε — υ* 123 182-4. = 177-9 184. *οὐδὲ — O* 416 186-7. = *δ* 628-9 *δ' ἔτ': δέ τ'* 188. *ὁμαρτήσαντες: ἁμαρτήσαντες* Apollonius Sophista 189. *Ὀδυσσῆος* — 74 192. *σφε ϝέπεσσι: σφ' ἐπέεσσι.* cf. *λ* 552 194. = *δ* 140 195. *εἶτ': ἦτ'* 196. *ἐνείκαι: ἐνείκοι, ἐνείκῃ* 198. *εἴπαθ': εἴπεθ'* *κραδίῃ — π* 81 199. = *υ* 235 200. *ἐέλδωρ —* 201. = *ρ* 242-3 201. *ἐκεῖνος: κεῖνος* 202-4. = *υ* 237-9 202. *ἕπονται: ἔσονται* 203. *ἐπεύχετο —* 204. = *ξ* 423-4 206. = *τ* 214, unde Phillipps. *μιν* pro *σφ'* 207. *κακὰ — ζ* 175 208. = *τ* 484 211. *ὑπότροπον οἴκαδ': ὑπότροπα ϝοίκαδ'?* cf. *ὑπέρμορα* aut *ὑπόβρυχα* 212. *ἀληθείην — ρ* 108

213. δαμάσῃ: δαμάσει μνηστῆρας — 58
215. ἐμεῖο: ἐμοῖο 217. σῆμα ἀριφραδὲς λ 125
δείξω: λέξω 218. μ᾽ ἐὺ: με εὖ πιστωθῆτον
ο 436 219. = τ 391 220. = τ 466
σὺν —: μετ᾽ Αὐτόλυκόν τε καὶ υἷας 222. τώ: τὴν
ϝέκαστα: ἄνακτα 223. Ὀδυσῆι δαΐφρονι α
48: Ὀδυσῆα δαΐφρονα βαλόντες: βαλόντε
224. = ρ 35 καὶ ὤμους: χέρας τε 226. = π
220 227. ἐρύκακε — τ 545 228. cf. ρ 8
230. προμνηστῖνοι λ 233 231. πρῶτος: πρῶτον
232. μνηστῆρες — 174 233. βιὸν — Κ 260
ἠδὲ: οὐδὲ 234. δῖ᾽: δή. cf. ρ 508 235. θέμεναι:
δόμεναι τε: δὲ 236. θύρας — Ι 475
239. προβλώσκειν τ 25 241. θοῶς — θ 443
242. = ρ 324 243. cf. 166 δίφρον: δίφρου
244. δμῶε ἴτην: δμῶ᾽ ἐσίτην 247. μέϝα —
Κ 16 248. = ε 464 et τ 402 ἔπος —: πρὸς
ὃν μεϝαλήτορα θυμόν 250. τοσσοῦτον —] cf. ξ 142 et
θ 478 251—2. ἠμὲν — ἠδ᾽: αἳ μὲν — αἳ δ᾽
252. ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ β 293 253. βίης — 185
254. ἀντιθέου Ὀδυσῆος υ 369 255. καὶ — λ 76
256. = σ 284 258. ἑορτή υ 156 259. τιταίνοιτ᾽:
τιταίνετο 260. cf. schol. Π 559 261. μὴν: μὲν
262. ἐς — σ 24 263. — σπείσαντες 264. = σ
418-9 264. καταθείομεν: κατθείομεν ἀϝκύ-
λα — Ε 209 265. Μελάνθιον — 266. = υ 173-4
267. Ἀπόλλωνι — Δ 119 268. = 180 269. =
143 270—2. = ϝ 338-40 273. = σ 427
274. = σ 51 275—6. = σ 351-2 276. omittunt
multi 277. θεοειδέα: βασιλῆα (ω 179) 278. κατὰ
— ν 385 280. ἠῶθεν δὲ 265 281. ἀλλ᾽ — δότε
δ 669 283. = λ 393-4 284. ἀκομιστίη
285. = ρ 481 286. τόξον ἐύξοον 281
287. = 167 288. ἔνι — Ξ 141, σ 355 289. ἔκη-
λος — 290. δαίνυσαι = β 310-1 291. ῥήσιος
294. χανδὸν 296. ἄασ᾽: ὦλεσ᾽ Athenaeus με-
ϝάρῳ: μεϝάροις 298. δόμον κάτα: δόμοις ἔνι Athe-
naeus, ϝάμον κάτα Eustathius 299. δ᾽ ἄχος εἷλε Ν 581
διὲκ προθύρου Ο 124
300. οὔατα — σ 86 302. ὀχέων: ἀχέων ἀεσίφρονι:

ἀασίφρονι Apollonius Sophista 303. *νεῖκός* — *Δ* 671 304. *δ': τ'* *οἰνοβαρείων* *κ* 555 306. *ἐπητύος: ἐδητύος* 307. *νηὶ* — 308. = *σ* 84-5 310. *κουροτέροισιν Δ* 316 311. = *τ* 588 312. *οὐ* — 313. = *υ* 294-5 315. *βίηφι* — *Χ* 107 *πιθήσας: πεποιθώς* 318. *θυμὸν* — *Ψ* 566 319. *ἐπεὶ* — *Μ* 212 320–1. = *π* 434-5 324. = *Χ* 106 326. *τόξον* — 286 327. *ἀνὴρ* — *ξ* 122 330. = 311 331. *ἐυκλεῖας* *Κ* 281: *ἐυκλείας, ἐυκλῆας* 333. *ἀνδρὸς ἀριστῆος Ρ* 203 334. *ἐυπηγής* 335. *πατρὸς: ἀνδρὸς* 336. = 281 337. = *π* 440 338. *δώῃ* — *ι* 317 339. = *π* 79 340. *ὀξὺν* — *ξ* 531 341—2. = *π* 80-1 343. = *υ* 338 346. = *π* 124 347. *νήσοισι: ναίουσι.* cf. *π* 122 349. *καθάπαξ* 350—8. = *α* 356-64 351. omittit unus 352. *τόξον: τόξου.* alii *μῦθος* post 352. duo: *ὣς φάτο, ῥίγησεν δὲ περίφρων Πηνελόπεια* 359. *τόξα καμπύλα ι* 156 *δῖος* — *ρ* 589 361. = *υ* 375 362. *καμπύλα τόξα φέρεις* 359 *ἀμέγαρτε* — *ρ* 219 363. *κατέδονται: κατέδουσι* 364. *οἶον ἀπ' ι* 192 365. *καὶ* — *σ* 112 366. *αὐτῇ ἐνὶ χώρῃ* (cf. *ψ* 186): *αὐτῷ ἐνὶ χώρῳ* 367. *ὁμόκλεον* — 360 371. *βίηφι* — *σ* 234 373. *χερσίν τε βίηφί τε* 315 *εἴην: ἦα* 374. *τῷ* — *στυγερῶς Π* 723 *ἐγὼ πέμψαιμι: ἐγὼν ἀπέπεμψα* 376. = *υ* 358 380. = *τ* 15 382—5. = 236-9 386. *γρ. ὣς ἔφαθ', ἡ δὲ μάλ' ὀτραλέως τὸν μῦθον ἄκουσε* 386—7. = *τ* 29-30 388. *ἄλτο* — *Ω* 572 389. *εὐερκέος* — *Ι* 472 *κλήϊσεν δὲ θύρας μεγάρων εὖ ναιεταόντων* Augustanus 390. *νεὸς* — *ο* 283 391. *βύβλινον: βίβλινον* 392. = 243 393. *τόξον* — 245 395. *ἶπες* *ἀποιχομένοιο* — *ρ* 296 396. = *σ* 400 397. *θηρητὴρ: θηητὴρ* *ἐπίκλοπος: ἐπίπλοκος*

400. *ἔμπαιος υ* 379 *ἀλήτης: ἀλητής* 401. = *β* 331 402. *ὀνήσιος* 404. *πολύμητις* — 274 406. *ὅτ': δ' ὅτ'* 407. *περὶ: ἐπὶ* *κόλλοπι* *χορδήν* 410. *πειρήσατο: πειρήσετο* 412. *χρώς* — *Ρ* 733 413. *μεγάλα κτύπε*

P 595: *μεγάλ' ἔκτυπε* *σήματα* — *Δ* 381
414. = *ν* 250 415. *ἦκε* — *Δ* 75 416. *ὅ* Hermannus: *ὅς* 418. *πειρήσεσθαι*: *πειρήσασθαι*
419. *ἕλκεν*: *εἷλκεν* *νευρὴν γλυφίδας τε* *Δ* 122
421. *ἄντα τιτυσκόμενος* 48 423. *ἰὸς χαλκοβαρής* *Ο* 465
425. *ἤμβροτον*: *ἤμβροτεν* 426. *ἔτι* — *Ε* 254
427. *ὄνονται*: *οἴονται* 428. *νῦν δ' ὥρη* *ξ* 407
430. *τὰ* — *α* 152 431. *ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε* *π* 164
ξίφος ὀξὺ 119 432. = *ϱ* 3 434. *κεκορυθμένος* — *Υ* 117

X

1. *πολύμητις* — *φ* 404 2. *βιὸν* — *φ* 233
3. *ἐμπλείην*: *εὐπλείην* 4. *μετὰ* — *φ* 151
7. *τύχωμι* Hermannus: *τύχοιμι* *πόρῃ* — *φ* 338
8. *ἰθύνετο*: *ἴθυνεν* schol. *Δ* 94 *πικρὸν* — *Θ* 323
10. *ἄμφωτον* *μετὰ* — *φ* 245
11. *Διονύσιος ὁ Θρᾷξ ἐν ταῖς μελέταις φησὶν ὅτι τὴν "πολλὰ μεταξὺ πέλει κύλικος καὶ χείλεος" παροιμίαν ἐνθένδε ἔλαβεν*
13. *καὶ* — *ϑ* 139 14. *θάνατόν* — *Φ* 66
μέλαιναν: *φυτεῦσαι* 15. *ἐπισχόμενος*: *ἐπισχόμενον* 16. = *Χ* 327 17. *ἐκλίνθη δ' ἑτέρωσε* *Ν* 543 *δέ* — *ξ* 34 20. *χεῦεν* — *ο* 527
21. *φορύνετο* *ὁμάδησαν μνηστῆρες* *σ* 399
22. *δώμαθ'*: *δῶμα* *ἴδον* — *Δ* 745
24. *πάντοσε παπταίνοντες* *Ρ* 674 *ἐυδμήτους* — *υ* 302
25. *πῃ*: *πω* *ἄλκιμον ἔγχος* *φ* 34
26. *χολωτοῖσι* — *Δ* 241 28. *νῦν* — *ε* 305. cf. Coraes ad Plutarch. 2 p. 155 30 29. *ὃς* — *Π* 271 30. *σ'* — *Π* 836 31. *ἴσκεν*: *ἴσπεν* Buttmannus. *οὐδέποτε Ὅμηρος ἐπὶ τοῦ ἔλεγε τὸ ἴσκε, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ὡμοίου. ἠπάτηται οὖν ὁ διασκευαστὴς ἐκ τοῦ ἴσκεν ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὅμοια* (*τ* 203) 32. *τὸ* — *ι* 442 33. *ὀλέθρου* — *Μ* 79 34. = *τ* 70 35. *ὑπότροπον* — *φ* 211 *οἴκαδ' ἱκέσθαι*: *οἴκαδε νεῖσθαι*
36. *μοι κατεκείρετε*: *μου κατακείρετε* (*δ* 686) 37. *δὲ*: *τε* *παρευνάζεσθε βιαίως*: *παρευνάζεσθαι ἀνάγκῃ* schol. *Ι* 336 p. 255 b 32 . 37. post 38. ponunt nonnulli
38. *οἵ* — *τ* 40 40. *ἔσεσθαι*: *ἔθεσθε*. cf. *β*

136 41. καὶ — 33 42–3. = Ξ 506-7 43. omittunt nonnulli. alii addunt ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἐϝένοντο σιωπῇ 49. οὗτος: αὐτὸς Apollonius Sophista ἔϱϝα: πάντα 50. ϝάμον: ϝάμων *οὐδὲ: οὔτε 51. ἐτέλεσσε — ϝ 119 55. ὄπισθεν ἀρεσσάμενοι Z 526 57. ἀμφὶς ἄϝοντες: ἀλφίσκοντες Etym. M. ἐεικοσάβοιον ἕκαστος: ἐϝεικοσάβοια ϝέκαστος? cf. α 431 ἕκαστος: ἑκάστου Etym. M. 58. χαλκόν — τ' π 231 59. πρὶν — I 523 60. = 34 62. νῦν ὔμμ': οἱ νῦν καὶ — I 380 64. = ν 193 πᾶσαν: πάντας 66. κεν — τ 558 67. αἰπὺν — ρ 47 68. = δ 703 69. δεύτερον — τ 65 70. χεῖρας — λ 502 71. τόξον ἐύξοον φ 336 ἠδὲ — φ 233 72. ἀπὸ: ἐπὶ ex σ 33 73. ἀλλὰ — O 477 75. ἔχωμεν: ἔχοιμεν 79. = X 306 80. χάλκεον — ἀκάχμενον ε 235 ἀμφοτέρωθεν: ἑπταβόειον αὐτῷ: αὐτόν 81. = Y 382 et Φ 162 et φ 414 82. ἀποπροϊεὶς: ἀποπροΐει βάλλε — Δ 480 βάλλε: βάλε δὲ 83. θοὸν βέλος: βέλος θοόν ἐκ — 84. χαμᾶζε = P 298-9 84. περιρρηδὴς 85. ἰδνωθείς (θ 375): δινωθείς, δινηθείς ἀπὸ — 20 86. δέπας ἀμφικύπελλον ο 120 88. λακτίζων σ 98 ἐτίνασσε: ἐτίναξε κατ' — Π 344 89. ἐείσατο — O 415 90. ἀντίος: ἀντίον εἴρυτο — 79 92. βαλὼν — ν 267 93. — πεσών 94. = λ 448-9 94. χθόνα] cf. 86 95. δολιχόσκιον — τ 438 96. περὶ — P 666 97. ἔϝχος δολιχόσκιον 95 ᾖ: ἦκ' ex σ 92 98. φασϝάνῳ ἀΐξας E 81 προπρηνέα cum Friedlaendero: προπρηνέι, προπρήνεον *τύψαι: τύψῃ, τύψας - 99. θέειν: θέων. cf. ξ 501 μάλα —] cf. ρ 255

100. = ρ 552 101. σάκος — 102.] cf. σ 377-8 104. τετευχῆσθαι 105. = ν 226 108. = τ 14 109. βῆ — θαλαμόνδ' φ 8 κλυτὰ τεύχεα μ 228 τεύχε' ἔκειτο: τεύχεα κεῖτο 110. ἕξελε: εἵλετο 111. χαλκήρεας — N 714 112. = κ 169 et χ 99 113. δύσετο: δύσατο 114. ὣς δ' αὔτως: ὡσαύτως 115. Ὀδυσῆα — η 168 116. ἀμύνεσθαι: ἀμύ-

ναϲϑαι 117. τόφρα: τόφρ' ὄϝε schol. α 262
118. = Λ 350 et Ρ 361 119. διστεύοντα: διστεύσαντα
120. ἐνσταϑέος — ν 258 121. πρὸς — δ 42
122—5. = Ο 497-82 126. 132. 333. ὀρσοϑύρη
ἐυδμήτῳ — ν 302 127. ἐνσταϑέος — 120
128. 137. λαύρην εὖ ἀραρυῖαι: ἐντὸς ἐἶσαι. cf. β 344 129. δ' omittunt nonnulli ἀνώϝει — φ 80 130. ἑστεῶτ' Harlej.: ἑσταότ', ἑσταῶτα
131. ἔπος — Κ 202 132. φίλοι: πόποι ἀναβαίη: ἐπιβαίη 133. βοὴ — 134. = 77-8
135. = ρ 247 137. καλὰ ϑύρετρα φ 48 141. Ὀδυσεὺς — τ 31 142. Μελάνϑιος — 135 143. ῥῶϝας 144. — ὦκα 146. = 110-2 τὸ περὶ τῶν ιβ' σακέων καὶ τὸ ἐφεξῆς Ἀρίσταρχος ἀϑετήσας κεχίακεν, ἀδύνατον εἶναι εἰπὼν τοσαῦτα βαστάσαι ἄνϑρωπον
147. = ε 406 148. τε: δὲ 149. μέϝα — Μ 416
150. ἔπεα — 100 153. = φ 343
154. οὐδὲ — αἴτιος λ 558 155. ϑύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν: ϑύρας πυκινὰς ἀραρυίας Apollonius Soph. 156. ἀϝκλίνας: ἐϝκλίνας 157. δἰ': δή. cf. φ 234 159. τόν: ὅν 160. = ν 240 161. = φ 8 162. νόησε δὲ δῖος π 5 163. = Ρ 484 προσεφώνεεν —: ἔπεα πτερόεντα προσηύδα 164. = π 167
165. κεῖνος: οὗτος Apollonius Soph. δή: δ'
166. νημερτὲς — μ 112 ἐνίσπες Harl. cum Etym. M.: ἐνίσπης, ἔνισπες 170. = 105 171. μνηστῆρας — φ 213 172. σχήσομεν μάλα — Ρ 181-2
173. πόδας — μ 248 174. ὄπισϑεν: ἱμάντι
175. πειρήναντε: πειρήναντες 179. βὰν: βῆ ex Θ 277
λαϑέτην: λαβέτην 181. μένοντε: μένοντες
182. εὖϑ': ἔνϑ' Μελάνϑιος — 142
183. τρυφάλειαν: τριφάλειαν 184. εὐρὺ ϝέρον: εὐρύτερον ἄζη 185. Λαέρτεω ἥρωος (τ 144): Λαέρταο ϝέροντος (ξ 8) κουρίζων 186. δὴ τότε ϝ' ρ 301 ῥαφαὶ δ' ἐλέλυντο: δὲ λέλυντο
188. κουρίξ] ὁ μὲν Ἀρίσταρχος τῆς κόμης ἐπιλαβόμενοι, ὁ δὲ Κράτης κουρὶξ τὸ νεανικῶς ἀχνύμενον — μ 270
189. ϑυμαλϝέι υ 118 191. omittunt duo πολύτλας — φ 414 192—3. = 175-6 194. = Π 744 et π 464 196. εὐνῇ ἔνι μαλακῇ Χ 504

σε ἔοικεν: ἐπέοικεν 197. Ὠκεανοῖο — Τ 1 198. cf. Ω 13 199. δαῖτα — ξ 251 200. ἐνὶ: ὑπὸ 202. Ὀδυσῆα — 115 203. μένος πνείοντες Ω 364 οὐδοῦ: οὐδόν 204. δόμων: δόμου πολέες — ζ 284 205. θυγάτηρ Διὸς Ἀθήνη Β 547-8 206. = β 401 207. τὴν — ἰδὼν ν 226 209. ὅς σ᾽: ὅσσ᾽ ὁμηλικίη — γ 49 210. φάτ᾽ διόμενος: ἔφατ᾽ οἰόμενος λαοσσόον Ν 128 211. = φ 360 212. Δαμαστορίδης — υ 321 213. σε ϝέπεσσι: σ᾽ ἐπέεσσι 214. δὲ οἱ: δέ οἱ 215. τελέεσθαι — ϝ 226 216. κτέωμεν: κτέομεν, κτείομεν μεταμίξομεν 221. τοῖσιν: τοῖσι δ᾽ 223. ἄλοχον κεδνὴν α 432 224. = σ 387 225. = 26 226. μένος ἔμπεδον φ 426 227. λευκωλένῳ Γ 121 εὐπατερείη Ζ 292 228. ἐμάρναο — Ι 317 229. = λ 516 230. πόλις — δ 246 231. σόν ϝε δόμον: σόν τε δόμον, σὸν δῆμον 233. = Ρ 179 234. ἀνδράσι — ϝ 90 235. ἀποτίνειν: ἀποτίνει 236. δίδω — Ρ 627 240. χελιδόνι εἰκέλη φ 411 241. Δαμαστορίδης — 212 244. = φ 187 246. βιὸς — Δ 387 247. = 131 Ἀϝέλεως μετέειπε: Ἀϝέλαος ἔειπε 248. = 70 249. κενέ Hermannus Orph. p. 727: κενὰ εὔϝματα: εὔχματα 250. πρώτησι — α 255 251. ἀφίετε: ἐφίετε δούρατα — Ε 656 252. εἴ — δώῃ μ 215 253. κῦδος — Π 88 255. ἐκέλευεν: ἐκέλευσεν 256. πάντα: πολλὰ 257. σταθμὸν — 120 258. θύρην — 155 261. = τ 508 263. μνηστήρων ἐς ὅμιλον ρ 590 265. ὀξέα δοῦρα: ὀξέι χαλκῷ 266. ἄντα τιτυσκόμενοι φ 48 268. βοῶν — υ 199 ἔπεφνε: ἔπειτα ex 285 269. ὀδὰξ — Ω 738 270. ἀνεχώρησαν: ἄρ᾽ ἐχώρησαν 271. τοὶ: τοῖς 272. ἀκόντισαν — 265 273—6. = 256-9 277. χεῖρ᾽ — Ε 883 278. λίϝδην] ἅπαξ ἐνταῦθα, καὶ ἅπαξ ἐν Ἰλιάδι (Ρ 599) ἐπιλίϝδην ἄκρην: ἄκρον schol. Ρ 599 cum Harlej. 280. τὸ δ᾽ ὑπέρπτατο Ν 408 281. Ὀδυσῆα — 202 282. = 263 et 265 283. Εὐρυδάμαντα: Εὐρυμέδοντα πτολίπορθος — π 442 285. = 268 286. βε-

βλήκει πρὸς στῆθος Δ 108 287. *Πολυθερσείδη: φίλε Θερσείδη* *φιλοκέρτομε* 288. *ϝειπέμεν: εἰπεῖν* 289. *ἐπεὶ* — *π* 89 291. *κατ' ἀλητεύοντι: καταλητεύοντι* 293. *ἔϝχεϊ* — 279 295. *διαπρὸ* — *P* 579 296. = *E* 58 et *χ* 94 297. *φθισίμβροτον* (*N* 339): *φθισόμβροτον* 298. *ἐξ ὀροφῆς: ἐκ κορυφῆς* *φρένες ἐπτοίηθεν: φρένας ἐπτοίησεν* 299. *ἐφέβοντο: ἐφέροντο*
0. *οἶστρος* 301. = *σ* 367 302. = *Π* 428 303. *ἐξ ὀρέων ἐλθόντες τ* 538 305. *οὐδέ* — *Φ* 529 307. *τοὶ: τοὺς* 308. = *K* 483 309. *δάπεδον* — *λ* 420 310. *λάβε* — *κ* 323 311. = *Φ* 368 312. = *Φ* 74 315. *ὅτις* — *α* 47, *ζ* 286 317. *ἀεικέα* — *β* 250 320. = 60 322. *που: μου* 325. *δυσηλεϝέα Y* 154 326. *χειρὶ* — *υ* 299 327. *ἀποπροέηκε ξ* 26 328. *κατ'* — *K* 455 et *Y* 455 329. = *K* 457 *τοῦ ϝε: τοῦδε* 330. **δ' ἔτ': δέ τ'* *ἀλύσκανε* Apollonius Sophista: *ἀλύσκασε* *κῆρα* — 14 331. = *α* 154, ubi *παρὰ* 332. *φόρμιϝϝα* — *ϑ* 537 333. *ὀρσοθύρην: ὀρσοθύρῃ* *δίχα* — *π* 73 334. *Διὸς μεϝάλοιο π* 403 335. *ἑρκείου* 336. *ἔκηαν: ἔκειαν, ἔκαιον* 337. *ϝούνων λίσσοιτο I* 451 338. = *σ* 93 339. = *ζ* 169 et *φ* 262 340. *φόρμιϝϝα* — *ρ* 262 341. *θρόνου* — *κ* 366 342. *Ὀδυσῆα προσαΐξας* 337 *λάβε* — 310 343–4. = 311-2 347. *αὐτοδίδακτος* *ἐν φρεσὶν οἴμας: ἔμβαλεν οἴμας* Iustinus Martyr, *ὤπασεν ὀμφὴν* Maximus Tyrius. cf. *ϑ* 481 350. *φίλος* — *π* 339 351. *οὐδὲ* — 50 352. *πωλεύμην ρ* 534 *μετὰ: κατὰ δαῖτας: δαῖτα* 354. = *τ* 89 et *φ* 130 355. = 163 361. = 354 et *δ* 711 362. *πεπτηὼς ἔκειτο ξ* 334 363. *ἀλύσκων* — 330 364. *ὑπὸ: ἀπὸ θοῶς: βοὸς* 365. *προσαΐξας* — 342 366. = 343 368. *περισθενέων* *ὀξέι* — *υ* 127 370. *μεϝάροις: μεϝάρῳ* 371. = *K* 400 372. *ἐρύσατο* — *O* 290: *ἐρύσσατο* 373. *ϝνῷς κατὰ θυμόν Π* 119 *ἄλλῳ: ἄλλοις* 374. *κακοεργίης: κακοεργείης* 376. *πολύφημος β* 150 377. *ὄφρ' ἂν: ὄφρα κ'* 379. *Διὸς* — 334 *πο-*

τὶ: παρὰ 380. πάντοσε παπταίνοντε 24
381. κατ' ἐϝὸν: καθ' ἑὸν 382. ὑποκλοπέοιτο
ἀλύσκων — 363 383. αἵματι — O 118 386. δι-κτύῳ πολυωπῷ 388. μέν τ'] cf. 300 ἠέλιος φαέθων τ 441 ἐξείλετο — λ 201 390. προσέφη — 371 392. εἴπωμι: εἴποιμι 393. = 108
394. κινήσας: σείων I 583 395. ὄρσο: ὦρσο
ϝρῆυ παλαιϝενές P 561 398—9. = 386-7 et α 436
401. κταμένοισι νέκυσσιν: κταμένοις νεκύεσσι 402. = Z 268 et E 136 405. εἰς — I 373 406. πόδας — 173 407. ἔσϝιδεν: εἴσιδεν. item 408 408. ὀλολύξαι δ 767 μέγα ἔϱϝον μ 373 409. = π 430
410. = υ 198 412. οὐχ ὁσίη π 423
ἔνθεν καὶ Ἀρχίλοχός φησιν "οὐ ϝὰρ ἐσθλὰ κατθανοῦσι κερτομέειν ἐπ' ἀνδράσιν" 413. τούσδε δὲ: τοὺς δὴ
414. ἐπιχθονίων — σ 136 415. = Z 489 et υ 188
416. = 317 417—8. = τ 497-8 419. = υ 134
420. = ϱ 108 423. ξαίνειν δουλοσύνην August. cum Romana: δουλοσύνης. cf. Hermann. ad Oedip. R. 173 425. τίουσαι: τιμῶσαι 428. ἀναβᾶσ' — τ 600 429. ἐπῶρσεν: ἔχευεν 430. = 170
431. τήν ϝ': τήνδ' 432. ἐλθεῖν: ἐλθέμεν
ἀεικέα — υ 170 433—4. = σ 185-6
436. ἐς: εἰς ἔπεα — 410 439. σπόϝϝοισι πολυτρήτοισι α 111 440. ἐπὴν: ἐπεὶ κατακοσμήσησθε: διακοσμήσησθε. cf. 457 441. ἐνσταθέος — 274 442. 466. θόλου 443. τανυήκεσιν: ταναήκεσιν 444. ἐκλελάθωντ' Hermannus in scholis, ἐκλελάθητ' Op. 2 p. 35: ἐκλελάθοιντ'. schol. E 422 p. 162 a 40 ἐκλελάθοντ' 445. τὴν: ἣν schol. E 447. θαλερὸν — Z 496 448. νέκυας κατατεθνηῶτας λ 564
449. αἰθούσῃ — I 472 451. ἐπισπέρχων: ἐπιστείχων
452—3. = 438-9 454. = 435
455. λίστροισιν 456. ἐφόρεον: ἔφερον, ἐκφόρεον
458—9. = 441-2 δ' omittunt editiones antiquae 461. = Σ 249 462. μὴν: μὲν
ἀπὸ — ξ 405 ἑλοίμην: ἕλησθε 465. πεῖσμα — κ 127 467. ἐπεντανύσας: ἐπαντανύσας
468. κίχλαι 469. τό θ': τόδ' Harl., ὅθ' Apollonius Sophista ἑστήκῃ Harl.: ἑστήκει 471. πάσαις:

πασέων 473. = τ 231 et N 573 475–6. = σ 86-7 477. *δ': τ' κεκοτηότι — τ 71 478. χεῖράς — λ 497 479. τετέλεστο — T 242 483. σὺν — τ 602 485. = 419 486. = υ 37 487. χλαῖνάν — εἵματ' φ 339 488. πεπυκασμένος Ξ 289 εὐρέας — ζ 225 489. ἕσταθ' ἐνὶ: ἕσταθι ἐν, ἵστασο ἐν νεμεσσητὸν — Ω 463 490. = 430 492. = ε 43 494. καὶ δῶμα — Z 316 495. δώματα — υ 122 496. = 434 497. = η 139 499. = φ 224 0. ϝλυκὺς — Γ 446

Φ

1. ἀνεβήσετο: ἀνεβήσατο 3. ὑπερικταίνοντο] v. Ruhnken. Tim. p. 21 4. = B 20 et υ 261 5. ἔϝρεο ο 46 φίλον τέκος τ 474 6. ὀφθαλμοῖσι τεοῖσι ϝ 94 τὰ ϝέλδεαι: τά τ' ἔλδεαι ἤματα — ο 54 8. τέ οἱ: θ' ἑὸν et τεὸν 10. = φ 330 13. ἐπέβησαν χ 424 14. σέ περ: καὶ σ' 15. 26. λωβεύεις 16. ἐξ — K 138 17. φίλα — ε 493 18. ἐξ —19. = τ 596-7 20. ἔρχευ: ἔρχεο 23. = φ 374 μέϝαρον: μεϝάρων 25. = χ 485 27. ἦλθ' — ἱκάνεται 7 28. ἀτίμων: ἀτίμεον 29. πάλαι ᾔδεεν: ϝήδη πάλαι? 33. βλεφάρων ἀπὸ δάκρυον ξ 129 34. = χ 410 35. = μ 112 36. οἶκον — 27 37. = υ 386 38. = υ 40 39. = 25 40. ἄκουον: ἄκουσα 42. σανίδες — χ 128 45. = χ 401 46. ἑστεῶθ': ἑσταῶθ', ἑσταόθ' κραταίπεδον 48. = χ 402 abest a multis 49. ἐπ' — σ 239 51. πῦρ μέϝα Θ 521 κηάμενος schol. A 462 p. 36 b 51: κειάμενος προέηκε — 44 52. ἀλλ' ἕπευ ὄφρα N 381 *ἐπιβῆτον: aut ἐπιβήῃ reponendum, aut mox φίλω ἦτορ' 53. ἀμφοτέρων: ἀμφοτέρω ἐπεὶ — Γ 99 57. φῷ: σῷ 58. = 10 59. μαῖα φίλη 11 61. τὸν — X 53 63. μνηστῆρας — χ 171 65–7. = χ 414-6 68. = η 60 69. φίλη — 39 70. = τ 492 71. οὐ —72. = ξ 149-50

73. = φ 217   74. = τ 393   76. 265. * ϝειπεῖν: εἰπέμεν   ἐπὶ — δ 287   μάστακα νῦν τὸ στόμα, ἐν δὲ τῇ Ἰλιάδι (*I* 324) καὶ τὸ μάσημα. ὁ δὲ Ἀλκμὰν καὶ τὰς ϝνάθους μάστακας φησίν   77. ἔα εἰπέμεναι: εἶα εἰπεῖν   πολυϊδρείῃσι β 346: πολυκερδίῃσι
78. ἀλλ' ἔπευ αὐτὰρ ο 281   80. = τ 123
81. μαῖα φίλη 59   θεῶν — *Π* 93   83. ἴδωμαι: ἴδωμεν   85. = σ 206 et η 82   88. καὶ — π 41   89. ἐναντίον: ἐναντίη   ἐν — ζ 305
90. τοίχου τοῦ ἑτέρου *Ω* 598   91. μιν: ϝε Heynius ad schol. *P* 237   92. ἴδεν — τ 383   94. * ὄψι: ὄψει   ἐνωπαδίως: ἐνωπιδίως   ἐσίδεσκεν: ἤισκεν   95. ἀϝνώσασκε: ἀϝνώσσασκε, ἀϝνώσσεσκε
κακὰ — ζ 61   96. δ' — φ 287   97. δύσμητερ   99. ἀνείρεαι — τ 171
100. μήν: μέν   τετληότι — σ 135   101. ἀφεσταίη: ἀποσταίη   κακὰ — 102. = φ 207-8   104. = 58   107. εἰς ὦπα ἰδέσθαι χ 405   δ' ἐτεὸν δή: ἐτεὸν δὲ   108. Ὀδυσεὺς — ἱκάνεται 27   109. ἀλλήλων: ἀλλήλω   111. = ν 287 et χ 191   112. = χ 150   115. ὅττι — τ 72   117. φραζώμεθ' — ν 365   ὄχ' —: ἔσται τάδε ἔρϝα ex ρ 274
118. καὶ — ἕνα *B* 292   119. ἔωσιν: ἔασιν   121. ἕρμα πόληος *Π* 549   122. τὰ δὲ: τὸ δὲ, τῷ
123. = χ 153   125. φάσ': φᾶσθ'   126. καταθνητῶν — υ 76   127—8. = *N* 785-6. absunt a compluribus   δ' ἐμμεμαῶτες: δὲ μεμαῶτες   129. = χ 490   130. = *N* 735   133. θεῖος ἀοιδὸς ρ 359   ἔχων — χ 332   134. φιλοπαίϝμονος   136. οἱ θ 551   141. = χ 178   142. = 131   ἄρ: οὖν   143. θεῖος — 133   144. φόρμιϝϝα ϝλαφυρήν χ 340   145. = *N* 637   146. δῶμα περιστεναχίζετο κ 454   147. ἀνδρῶν: κούρων Apollonius Sophista   καλλιζώνων — *Ω* 698   148. = φ 396 et ψ 135   149. πολυμνήστην — δ 770   151. *εἶος: ἕως et ὄφρ' ἄν. cf. τ 367   152. = ν 170   153. Ὀδυσσῆα μεϝαλήτορα ε 149   ᾧ — 57   154. = σ 168 et θ 364   155. = κ 366   156. κάλλος πολὺ χεῦεν Augustanus: χεῦεν πολὺ κάλλος   157—62. = ζ 230-5
163. = ϝ 468   δ': ῥ'   164. = φ 166

165. καί — 4 166. γυναικῶν — λ 386 167. ἀτέραμνον Ὀλύμπια — υ 79 168—70. = 100-2 172. σιδήρεος — ε 191: σιδήρεον — ἦτορ 173. = 104 174. οὔτ' ἄρ: οὐ γάρ schol. Κ p. 276 b 44 οὔτ': οὐδ'. cf. Θ 212 175. οὔτε: οὐδὲ ἄγαμαι] cf. π 203 176. ἐπὶ — τ 339 177. = 171 et η 340 178. ἐκτὸς ἐυσταθέος υ 258 180. = τ 318 182. κεδνὰ — υ 57 183. ἦ — π 69 184. ἄλλοσ' ἔθηκε: ἄλλοσε θῆκε χαλεπὸν — ν 141 185-6. = ν 313 et π 197-8 186. ἄλλῃ — φ 366: ἄλλῳ ἐνὶ χώρῳ 187. οὔ κέν: οὐκ ἄν βροτὸς — Ω 565 οὐδὲ —: οὐδὲ γυναικῶν 188. ῥεῖα μετοχλήσειεν Ω 567: μετοχλίσσειεν μέγα σῆμα Ω 349 190. ἔφυ: ἔην Apollonius Sophista 192. 199. ὄφρα τέλεσσα: ὄφρ' ἐτέλεσσα 193. πυκνῇσιν λιθάδεσσι ξ 36: λιθάκεσσι. cf. ε 415 194. θύρας — φ 236 195. τανυφύλλου — 190 196. κορμὸν δ' ἐκ: δὲ Apollonius Sophista 197. = υ 161 199. ὄφρ' — 192 201. * ἐν: ἐκ ἐτάνυσσ' ἱμάντα: ἐτάνυσσα ἱμάντα. cf. Θ 544, Κ 475, Ψ 363, φ 46 φοίνικι — Ο 538: ἶφι κταμένοιο 204. ὕπο: ἄπο 205. = χ 68 206. = τ 250 ἀναγνούσης: ἀναγνούσῃ schol. Π 516 207. δράμεν: κίεν 208. κάρη δ' ἔκυσ' 87 211. παρ' — ε 227 212. ταρπῆναι: ταρφθῆναι schol. Θ 1 213. μή μοι τόδε χώεο ε 215 215. θυμὸς — Δ 313 216. * ἀπάφοιτο ϝέπεσσιν: ἀπάφοιτ' ἐπέεσσιν 218—24. ἀθετοῦνται οἱ ζ' σκάζοντες κατὰ τὸν νοῦν 218. Ἀργείη — δ 184 219. ἐμίγη — ε 126 220. ὁ Ἡρωδιανὸς τὸ εἴ ἀντὶ τοῦ ἐπεί φησιν εἶναι ἀρήιοι — Φ 376 221. φίλην ἐς πατρίδ' ρ 149 222. δ' ἦ τοι: δή τοι ἔργον — ο 236 223. ἑῷ ἐγκάτθετο λ 614 225. ἀριφραδέα: ἀριφραδέως 226. ἥν: τήν 227. ἀλλ' — τε π 304 228. μοι — δ 736 230. θυμὸν ἀπηνέα 97 μεν: μοι 231. = τ 249 ἔτι: ἄρα 232. ἔχων — θυμαρέα Ι 336: θυμηρέα κεδνὰ — 182 234. ἐυεργέα νῆ' ὁ 33 235. κύματι — ε 388 237. τέτροφεν: δέδρομεν 241. = φ 226 et τ 428 φάνη —: ἔδυ φάος ἠελίοιο 242. = σ 187 243. περάτῃ 245. ζεύγνυσθ': ζεύξασθ'

246. ἄϝουσιν: ἔασιν 247. τότ' ἐϝὴν: τότ' ἄρ' ἦν προ●έφη — 129 249. ἔτ' ὄπισθεν: ἔτι κεῖθεν ἔσται: ἐστί 251. μαντεύσατο: μυθήσατο 252. δόμον — λ 627 255. = δ 295 ταρπώμεθα: τερπώμεθα 256. = 173 259. = ο 129 260. = τ 485 262. οὔ — ρ 176 263. = 129 264. τ' ἂρ: ϝὰρ αὖ: οὖν ὀτρύνουσα: ὀτρυνέουσα 265. μυθήσομαι — τ 269: μυθεύσομαι 266. θυμὸς κεχαρήσεται: θυμῷ κεχαρήσεαι ϝὰρ: καὶ 268. ἐυῆρες — 284. ἔσσονται = λ 121-37 270. ἀνέρες: ἀνέρας 276. μ' ἐν: δὴ ἐκέλευεν: ἐκέλευσεν 277. ἔρξανθ': ῥέξανθ' 281. ἐξ ἁλὸς: ἔξαλος 285. = 256 288. = χ 160 290. δαΐδων — τ 48 291. = η 340 292. πάλιν — φ 354 293. θαλαμηπόλος η 8 δάος — χ 497 296. τοῦτο τέλος τῆς Ὀδυσσείας φησὶν Ἀρίσταρχος καὶ Ἀριστοφάνης 297. = χ 454 298. ϝυναῖκας: ϝυναῖκες 299. μέϝαρα — σ 399 302. δῖα — φ 63 303. = π 29 304. βόας — λ 108 306. ὅ deest διοϝενὴς Ὀδυσεὺς ε 387 307. ὅσα — δ 152 308. ἄρ' ἐτέρπετ': ἄρα τέρπετ' οὐδέ — ε 271 et ν 79 310—43. ῥητορικὴν ποιεῖται ἀνακεφαλαίωσιν τῆς ὑποθέσεως καὶ ἐπιτομὴν τῆς Ὀδυσσείας. καλῶς οὖν ἠθέτησεν Ἀρίσταρχος τοὺς λϝ' 311. πίειραν — β 328 314. ὅ — υ 372 315. φίλην — λ 359 316. ἀναρπάξασα — 317. = δ 515-6 318. ἀφίκανεν: ἀφίκοντο 319. εὐκνήμιδας — κ 203 320. abest a multis 321. πολυμηχανίην 322. = κ 512 εἰς deest εὐρώεντα: ἠερόεντα 323. = λ 165 324. νηὶ πολυκλήιδι Θ 239 325. καὶ — α 435 331. = ε 4 et 133 332. κακὰς — Μ 113 334. λιλαιομένη — ι 30 335. ἐν — ϝλαφυροῖσι ι 114: σπέεσι καὶ — 336. = ε 135-6 337. οὔ — η 258 338. ἀφίκετο — ο 489 339. = τ 280 340—1. = ε 37-8 342. *δεύτατα ϝεῖπε: δεύτατον εἶπε ὅτε — 343. = υ 55-6 344. ἀλλ' — 242 345. ἐέλπετο — Ν 8 346. ταρπήμεναι Ω 3 347. cf. χ 197-8 348. ἵνα φόως φέροι ε 2 349. ἐπὶ — Ν 199 351. 354. ἀμφοτέρω: ἀμ-

φότεροι 351. ἐμὸν — ι 37 353. ἀπὸ — α 203 355. τά: ἅ 356. κατέκειραν: κατέκειρον. cf. χ 36 358. ἐπαύλους: ἐναύλους 359. ἔπειμι: ἄπειμι 360. πυκινῶς — υ 84 361. τάδ': τόδ' ἐπιτέλλω: ἐπιστέλλω editio Florentina 362. ἅμ' — μ 429 363. ἀνδρῶν μνηστήρων π 29 364. = φ 356 365. μηδέ — η 31 366. ἀμφ' Γ 328 367. = 297 370. ὤιξαν δὲ θύρας χ 399

Ω

1. Ἀρίσταρχος ἀθετεῖ τὴν νέκυιαν 2. ἀνδρῶν μνηστήρων ψ 363: ἡρώων Diodorus Siculus, ex 25 3. 4. = κ 545 et ε 47-8. unde etiam 49 addit Harlejanus 5. ἄϝε κινήσας: ὅϝε κίνησεν 6. μυχῷ — ν 363 8. ὁρμαθοῦ 9. τετριϝυῖαι: κεκριϝυῖαι Etym. M. 10. = Π 185 et υ 64 13. κατ' — λ 573 14. εἴδωλα — λ 476 καμόντων: θανόντων 15. ψυχὴν — 18. = λ 467-70 19. ὧς — ὁμίλεον Π 644 20—2. = λ 387-9 24. Διὶ — τ 365 ἤματα — ψ 6 26. πολλοῖσιν — τ 110 27. = ϝ 220 28. πρῶτα: πρῶι et πρωιτι 29. μοῖρ' ὀλοή τ 145 ἀλεύεται Eustathius: ἀλεύαται ante Barnesium, ἀλεύατο Thierschius 30. ἧς: ᾗ περ ἄνασσες: τε ϝάνασσες? 31. = 27 et ξ 274 32—3. = ξ 369-70 33. ἦρα': ἦρατ'. Barnesius ἦρω. cf. 193 34. = ε 312 et λ 412 35. = 23 36. θεοῖς — Ω 486 37. ἐν — Ἄρϝεος Ι 246 39—40. = Π 775-6 41. πρόπαν ἦμαρ τ 424 46. δάκρυα — χέον δ 523 κείροντο: κείραντο 47. ἀθανάτῃς — Σ 86 49. ὑπὸ — Γ 34 50. κοίλας — Ω 336 51. παλαιά — η 157 52—3. = Κ 94-5 54. = Γ 82 55. = 47 56. ἔρχετ' ἐϝοῦ: ἔρχεται οὗ 57. = Γ 84 et Α 135 58. ἁλίοιο — ν 345 59. = κ 409 et η 265 60. ἀμειβόμεναι — Α 604 61. ϝε νόησας: ϝ' ἐνόησας 62. ὑπώρορε: ἐπώρορε 63. ὁμῶς — ο 476 66. μῆλα καὶ — μ 136 67. καίεο: καίεν ἐν ϝεσθῆτι: ἔν τ' ἐσθῆτι 68. καὶ —

ϝλυκερῷ υ 69 ἥρωες — Ο 219 69. ἐρρώσαντο Ω 616 70. = Θ 59 72. λεύκ' ὀστέα λ 220 74. χρύσεον ἀμφιφορῆα Ψ 92 75. περικλυτοῦ — ϑ 287: περικλυτὸν 76. *μιϝδὰ: μίϝδα 77. Πατρόκλοιο — 28 78. ἔξοχα τῖες τ 248 79. ἑτάρων — Ω 575 81. Ἀρϝείων — ϑ 472 82. ἐπὶ — η 86 83. τηλεφανὴς 87. = λ 416 90. ϑηήσαο: ἐτεϑήπεας. cf. ζ 166 et Hermann. 4 p. 40 ϑυμῷ: ϑυμὸν 91. περικαλλέα — 85 92. ἀρϝυρόπεζα Θέτις Ω 120 94. πάντας ἐπ' ἀνϑρώπους τ 334 95. = Σ 80 et ξ 368 τὸ ϝῆδος: τόδ' ἦδος 96. μήσατο — κ 115 97. οὐλομένης — δ 92 98. = ψ 228 99. = υ 173 et ϑ 338

102. ψυχὴ — 20 103. παῖδα φίλον Μελανῆος: παῖδα Μελανϑῆος τὸν 104. Ἰϑάκῃ — δ 555 105. = 23 et 35 108. cf. δ 530 109—13. = λ 399-403 112. ἠδ' —: καὶ ὄις καὶ πίονας αἶϝας 114. εἰπέ μοι εἰρομένῳ ο 263 115. ἦ οὐ μέμνῃ ὅτε Φ 396 116. σὺν — ϑ 518 117. = λ 372 et ϑ 500 118. ἄρ': ἐν schol. Κ 48 119. = Ψ 37 et σ 356 120. = 105 121. = Τ 199 abest a pluribus 122. διοτρεφές — 123. πάντα omittunt nonnulli 123. καταλέξω: ἀϝορεύσω 124. τέλος: μόρον 125. = υ 290 126. = π 126 127. ϑάνατον — ο 275 128. δόλον — 146. = δ 93-110 147. εὖϑ': ἔνϑ' 149. κακός: κακῶς 150. = δ 517 151. φίλος — υ 283 152. ἐκ — ἠμαϑόεντος δ 633 νηὶ — φ 307 153. ἀρτύναντε ξ 469: ὀτρύναντε 154. προτὶ — περικλυτόν π 170 155. αὐτὰρ — χ 400 156. κακὰ ψ 95 157—8. = ρ 202-3 160. οἳ — β 29, δ 205 161. ἀλλ' ἔπεσίν τε: ἀλλὰ ϝέπεσσι? ἐνίσσομεν: ἐνίπτομεν 162. ἐνὶ — τ 573 163. τετληότι — ψ 168 164. μιν — Ο 242 168. = φ 81 169. = ι 53 et φ 4 171. = τ 587 et φ 185 175. ἐποτρύνων — ο 217: ἐκέλευεν 176. πολύτλας ψ 111 177. ῥηιδίως ἐτάνυσσε φ 407 178. = φ 149 et χ 3 179. δεινὸν παπταίνων λ 607 180. βέλεα στονόεντα Ο 590: στονόεντα βέλεμνα schol.

181. = χ 266 et 118 182. ϝνωτὸν: ϝνωστὸν τις — Υ 453 183. ἐπισπόμενοι — ϱ 431 184—5. = χ 308-9 188. δῶμα ϝεκάστου: δῶμαϑ' ἑκάστου 190. ϝοόφεν: ϝοάοιεν ὃ — Π 675 191. = 120 192. = 36 et χ 164 193. σὺν: σῇ ἐκτήσω: ἔκτησο 194. ἀμύμονι: ἐχέφρονι. cf. 198 195. κούρῃ Ἰκαρίου φ 2 196. κλέος — Η 91 198. ἐχέφρονι: ἀμύμονι. malim ἐχέφρονα Πηνελόπειαν coll. 200 201. δέ τε: δ' ἐνὶ ὄπασσεν: ὀπάσσει 202. = ο 422 203. = 98 204. ἑστεῶτ': ἑσταότ' Ἀϝίδαο — Χ 482 207. πολλὰ μόϝησεν: πόλλ' ἐμόϝησεν 208. κλίσιον: κλισίῃ schol. Σ 309 209. ἠδὲ: ἠδ' 210. ἐρϝάζοντο: ἴσασι ϑυμῷ 212. ἐπ' — π 383 214. δόμον εἴσω: πτολίεϑρον 215. cf. ξ 414 217. ἐπιϝνώῃ Hermannus: ἐπιϝνοίῃ 218. χρόνον — τ 221 221. πολυκάρπου ἀλωῆς η 122 223. υἱῶν: υἱέων 225. ὁδὸν — κ 501 226. ἐυκτιμένῃ — Φ 77 227. λιστρεύοντα 229. ϝραπτῦς 230. χειρῖδας βάτων 231. αἰϝείην: Ἀρϝείην πένϑος — ϱ 489 232. = ο 59 et ω 176 233. φρεσὶ — η 218 234. κατὰ — Ω 9 235. = υ 10 236. κύσσαι: κῦσαι 237. ἔλϑοι = σ 384 238. = δ 119 omittit Augustanus 239. = χ 338 240. κερτομίοις ἐπέεσσιν Ε 419 241. τὰ φρονέων α 118 ἰϑὺς κίε ϝ 17 242. κατέχων: κάτ' ἔχων ἀμφελάχαινεν 243. προσεφώνεε — π 308 244. ἀδαημονίῃ: ἀδαημοσύνῃ Apollonius Sophista. id praefert Buttmannus Lex. 86 13 248. = τ 570 et Ζ 326 251. ἀερϝίης 253. βασιλῆι ϱ 416 255. ἢ ϝὰρ δίκη τ 168 256. = π 137 258. = ξ 186 262. εἰπεῖν: εἰπέμεν 264. = υ 208 265. = ο 318 266. φίλῃ — Γ 244 267. ἡμετερόνδ' ἐλϑόντα ϑ 39 268. = τ 351 271—3. = τ 194-6 273. πόρον ξεινήια ι 267 274. = ι 202 275. = ι 203 et ϝ 440 276. = Ω 230 276—7. pro his unum dant Harlej. et Vindobon. δώδεκα δ' ἁπλοΐδας χλαίνας τόσσους δὲ χιτῶνας 278. ἀμύμονα: ἀμύμονας 279. εἰδαλίμας 280. = Α 544 et ω 234

284. ϝε κίχης (π 357 et 379): ϝε κίχεις vel ϝ' ἐκίχεις. Harlejanus οὐ ϝὰρ — ϝε κιχεῖς Ἰθάκης — π 419 286. ὑπάρξῃ: ὑπάρξει 287. = 256 289. εἴ — ο 268 290. τῆλε — τ 301 291. ἐν — ἰχθύες ξ 135 293. τεκόμεσθα ψ 61 294. = Χ 88 et ϱ 390 295. ἑὸν: φίλον ὡς — υ 293: ἐπεψύκει 296. τὸ — 190 297. = τ 105 299 δὲ: δαὶ schol. Κ 408, τοι Hermannus coll. 308
300. ἀντιθέοις ξ 247 301. νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης λ 115 302. = ψ 263 303. = π 130 πάντα: ταῦτα 304. κλυτὰ — Β 854 305. cf. Β 624, 693 308. = α 185 309. ἔτος — 310. = τ 222-3 314. ἠδ' ἀϝλαὰ δῶρα τ 460 διδώσειν ν 358 315. — κεφαλῆς 317. = Σ 22-4 318. τοῦ — θυμός υ 9 ἀνὰ ῥῖνας χ 18 320. περιφύς τ 416 321. ὅδ' αὐτὸς ἐϝὼ φ 208 322. = φ 208 323. κλαυθμοῖο — δ 801 324. ἐκ — ἐρέω ο 317 327. = τ 405 328. ἐνθάδ' ἱκάνεις: εἰλήλουθας 329. μοι νῦν: νῦν μοι ὄφρα — ν 344 330. = 302 331. φράσαι — 217 332. = φ 219-20 334. *ἀνελοίμην: ἂν ἑλοίμην 335. ὑπέσχετο — Ο 374 336. τοι: δὴ ἐυκτιμένην — 226 338. παιδνὸς ἐὼν φ 21 339. ϝεῖπές τε ϝέκαστα: καὶ ἔειπες ἕκαστα 341. συκέας: συκᾶς 342. διατρύϝιος 343. ἀνὰ: ἐνὶ ἔασιν: ἔησαν? 344. cf. Μ 286 345—6. = ψ 205-6 347. ἀμφὶ — πήχεε ϱ 38 ποτὶ: προτὶ 348. πολύτλας — 232 349. = ε 458 350. μύθοισιν — Ψ 794 351. Ζεῦ — ῥα Μ 164 ἔστε θεοὶ: ἔστι θεὸς μακρὸν — υ 73 352. ἀτάσθαλον ὕβριν π 86 353. νῦν — μὴ Α 555 τάχα: ἅμα 356. = 330 357. = π 436 358. ὅς: ἵν' 359. Τηλέμαχον — ψ 367 362. ῥ' ἵκοντο ϱ 178 363. = 359 364. αἴθοπα — ϱ 536 365. μεϝαλήτορα — 366. = ψ 153-4 367—8. = κ 365 et σ 69-70 369. καὶ — σ 195 370. ἐκ — βῆ ψ 163 φίλος — χ 350 371. = τ 267 et β 5 372. = ψ 34 373. θεῶν — ψ 81 374. εἶδός τε μέϝεθός τε σ 249 ἀμείνονα: ἀμύμονα 376. = ϱ 132 379. ἐν — 325

380. τεύχε᾽ ἔχων ὤμοισι Η 137 382. ἰάνϑης: ἐϝήϑεις 383. = 203 384. = π 478 385. = ϝ 389 387. ἦλϑ᾽ ὁ: ἦλϑε 389. ϝρηῦς Σικελή 211 ῥα —390, κομέεσκεν 211 390. ἔμαρψεν: ἔμαρπτεν 391. ἴδον —] cf. φ 222 393. = σ 283 et β 39 394. ἀπεκλελάϑεσϑε: ὑπεκλάϑεσϑε 396. ὑμέας — κ 545 397. ἰϑὺς κίε 241 χεῖρε — ε 374 398. Ὀδυσεῦς schol. Σ 136: Ὀδυσεὺς χεῖρ᾽ — χ 277 399. = 372
401. * οὐδ᾽ ἔτ᾽: οὐδέ τ᾽ σ᾽ ἀνήϝαϝον: σε ἤϝαϝον 402. οὖλε μάλα — ϑ 413: μέϝα 403. = 297 404. περίφρων — ψ 285 406. = 356 407. ταῦτα — π 319 408. = ρ 602 410. δει-κανόωντ᾽ Ο 86 ἐν — κ 397 411. ἑξείης δ᾽ ἕζοντο 385 412. = δ 624 413. κατὰ — β 383 414. ϑάνατον καὶ κῆρα μ 157 415. = ι 401 416. μυχμῷ 417. οἴκων: οἶκον schol. Μ p. 347 b 18 * ϑάπτον τε: καὶ ϑάπτον ἕκαστοι: ἕκαστος 418. ἕκαστον: ἕκαστος 420. = π 361 et μ 250 421. = ϑ 24 425. = β 24 426. μέϝα ἔρϝον χ 408 ὅϝε μήσατ᾽: ὅδ᾽ ἐμήσατ᾽ Ἀχαιοῖς: Ἀχαιούς. dativum praefert I H Vossius coll. ω 96, ϝ 249, Ξ 253 427. πολέας — Ω 204 429. ὄχ᾽ ἀρίστους: ἐνὶ δήμῳ 430. * ὦκ᾽ ἀφικέσϑαι: ὦκα ἱκέσϑαι 431. = ν 275 433. καὶ — φ 255 438. = Α 357 et β 81 439. ἀϝχίμολον — ἦλϑε 99 441. τάφος — φ 122 442. Μέδων — χ 361 443. = β 229 444 ἀϑανάτων — ϑεῶν α 79 445. αὐτὸς ϑεὸν ἄμβροτον Χ 9 Ὀδυσῆι: Ὀδυ-σῆος 446. πάντα — δ 654 447—8. τοτὲ: ποτὲ 449. τοὶ — 181 450. = Ξ 506 et μ 243 451—2. = β 157-8 et Σ 250 453. = 53 454. = β 229 458. ἔρεξαν: ἔρεζον ἀτασϑα-λίῃσι — κ 437 459. = σ 144 460. ἀνδρὸς ἀριστῆος φ 333 462. ἐπίσπαστον κακὸν σ 73 463. μεϝάλῳ — Ξ 393 464. μίμνον: μεῖναν 466. ἐπὶ — Β 808 467. = Ξ 383 469. νηπιέη-σιν Υ 411 470. δ᾽ omittunt 471. ἂψ ἀπονοστήσειν ν 6 πότμον — Φ 588 473. = α 81 474. εἰπέ μοι εἰρομενῃ 114 475—6. = Δ 82-3

476. = ν 153 478. τί — διείρεαι λ 463 ἠδὲ
— ο 402 479—80. = ε 23-4 481. ἔρξον — ἐθέ-
λεις π 67 ὥς — 295 483. ὅρκια — ταμόντες
Γ 73 484. παίδων — 434, unde φονῆας duo
485. ἔκλησιν 487. = Χ 186 488. = α 102
489. ἐξ — ϱ 99 490. = χ 261
493. στῆ — ἰὼν 178 494. = χ 150 496. οἱ — Ψ 131
ἔδυνον: δύοντο 497. Ὀδυσῆ': Ὀδυσῆα omisso
mox οἱ 498. ἐς: εὖ ἔδυνον: ἔδυναν
500. = 467 501. = ψ 370 ῥα: δὲ
502-4. = χ 205-7 et ω 490 504. δὲ: μὲν
505. Τηλέμαχον — σ 214 506. τόδε εἴσεαι: τόδε ϝ' εἴ-
σεαι, τόδ' ἐνείσεαι. cf. Φ 292 507. ἀνδρῶν μαρναμέ-
νων Ο 715 508. = Ζ 209 509. πᾶσαν — Ψ
742 510. = ψ 123 511. ὄψεαι — ἐθέλῃσθα
Δ 353 ἐπὶ: ἐνὶ 512. ὥς: οἶ' 513. καὶ
— χ 207 515. υἱός θ' υἱωνός τ' Ε 631
517. πάντων — Ω 748 et Τ 315 518. κούρῃ ϝλαυκώπιδι β
433 519. = Χ 289 520. = Κ 332
521. Διὸς — ζ 323 522. = 519 523. διὰ — Υ
397, ubi κινέῃς 524. = Ρ 518 525. = Δ 504
526. = Π 276 et χ 141 φαίδιμος —: δῖος
ὑφορβός 527. ξίφεσίν — Ρ 731 528. πάντας:
πάντας τ' θῆκαν: ἔθηκαν ἀνόστους
529. Ἀθηναίη — ν 371 530. φωνῇ: φωνὴν
532. διακρινθῆτε: διακρινθεῖτε 533. = 450
534. = μ 203 τεύχεα: τεύχη
535. θεᾶς — Κ 512 536. λιλαιόμενοι — μ 328
537. = Θ 92 et ω 504 538. = Χ 308 539. ψο-
λόεντα — ψ 330 540. ϝλαυκώπιδος — ϝ 135
542. = χ 164 543. νεῖκος — σ 264 544. = Υ 301
et ϱ 322 545. = Χ 224 546. μετ' — ϝ 136
547. = ν 371 548. = 503

INDEX NOMINUM

Typis Caroli Schultzii Berolinensis.
Kommandanten-Strasse 72.

